ΝΕΟΝ
ΧΙΑΚΟΝ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΚΑΙ ΒΙΟΥΣ ΟΣΙΩΝ ΩΣ ΚΑΙ ΑΣΜΑΤΙΚΑΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΧΙΟΥΣ Ἢ ΕΝ ΧΙΩ ΑΘΛΗΣΑΝΤΑΣ, ΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΛΑ ΤΙΜΩΜΕΝΟΥΣ ΕΝ ΧΙΩ.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΩΝ

ΕΝ ΟΙΣ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑ:

ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΟΤΑΡΑ, Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΟΥ, τοῦ σοφολογιωτάτου διδασκάλου.
καὶ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ, Ἱεροδιδασκάλου.

ΔΑΠΑΝΗ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ **ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΜΙΧΑΛΟΥ**
Ἡγουμένου τῆς ἐν Χίῳ Ἱ. Μονῆς Μυρσινιδίου.

Ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου.

Εἰς κοινὴν ἀπάντων τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ὠφέλειαν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠ. Α.Ε.Ε. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΩΣ
(Ι. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ) ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 15 Β
1930

ΠΑΝΑΓΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΥΡΣΙΝΙΔΙΟΥ ΧΙΟΣ

ΤΗ· ΙΕΡΑ· ΜΝΗΜΗ·

ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΕΡΕΜΕΛΗ

ΙΔΡΥΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Ι. ΜΟΝΗΣ ΜΥΡΣΙΝΙΔΙΟΥ

ΤΟΥ ΠΑΝΣΕΒΑΣΤΟΥ ΜΟΙ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΣ

ΕΙΣ ΕΝΔΕΙΞΙΝ ΑΠΕΙΡΟΥ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ

ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΣΙΝ ΣΕΠΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ

Η ΙΕΡΑ ΑΥΤΗ ΒΙΒΛΟΣ ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ

Ο ΕΚΔΟΥΣ

ΜΑΝΔΡΑΣΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 11

Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, ἀξιότιμοι Ἐπίτροποι καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσώστου Ἐπαρχίας, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Ὁ Μέγας τοῦ Γένους διδάσκαλος Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ὁ ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη διευθύνας τὴν μεγάλην τῆς Χίου Σχολὴν καὶ εἰς τὰ Ρεστὰ ἐγκαταβιώσας καὶ ἐκεῖ ἀποθανών, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Μακάριος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κορίνθου ὁ Νοταρᾶς, ὁ φίλος καὶ σύντροφος Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, καθὼς καὶ ὁ συμπολίτης ἡμῶν ὅσιος Νικηφόρος ὁ εἰς Ρεστὰ ἐγκαταβιώσας καὶ πολλαχῶς τὴν Χίον ὠφελήσας, θέλοντες νὰ ἀπονείμωσι τιμὴν καὶ δόξαν εἰς τοὺς νεομάρτυρας τῆς Πίστεως, τοὺς Χίους ἢ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντας ὡς καὶ τοὺς εἰς ἄλλα μέρη εὑρόντας μαρτυρικὸν θάνατον ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἀνακηρυχθέντας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίους, συνέταξιν ἱερὰς ἀκολουθίας καθὼς καὶ τὰς βιογραφίας αὐτῶν αἵτινες περιελήφθησαν εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον ἐκκλησιαστικόν, Λειμωνάριον ὀνομαζόμενον.

Ἐπειδὴ ὅμως παρατηρεῖται σήμερον σπάνις τοιούτων Λειμωναρίων τῶν διαφόρων ἐκδόσεων ἐκ τῶν ὁποίων πολλαὶ ἀκολουθίαι ἐλλείπουσι, συνεστήσαμεν τῷ Ἡγουμένῳ τῆς Μονῆς Μυρσινιδίου κ. Ἀμβροσίῳ, κληρικῷ ὑπὸ θείου ζήλου ἐμφορουμένῳ, ὅπως, συλλέγων τὰς ἐκασταχοῦ ἐγκατεσπαρμένους ἱερὰς ἀκολουθίας τῶν Χίων Ἁγίων καὶ τοὺς βίους αὐτῶν, ἐκδώσῃ Νέον Λειμωνάριον, ἐνῷ νὰ περιέχωνται κυρίως οἱ βίοι καὶ αἱ ἀκολουθίαι τῶν νέων Χίων Ἁγίων, ἢ ἐν Χίῳ ἀθλησάντων ὡς καὶ τῶν τὰ μᾶλα ἐν Χίῳ τιμωμένων.

Εὐχαρίστως ἤδη βλέποντες τὸν πόθον ἡμῶν ἐκπληρούμενον, παρακαλοῦμεν καὶ πατρικῶς συνιστῶμεν ὅπως προθυμοποιηθῆτε οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ ἀξιότιμοι Ἐπίτροποι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ πάντες οἱ εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ καὶ ὑποστηρίξητε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐργουεγγραφόμενοι συνδρομηταί, ἀφοῦ πρόκειται περὶ βιβλίου κατοπτρίζοντος τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀκλόνητον εἰς Χριστὸν πίστιν τόσων Χίων μαρτύρων καὶ λοιπῶν Ἁγίων, μέλλοντος δὲ νὰ ἀποτελέσῃ ἀνάγνωσμα καὶ ἐντρύφημα ψυχωφελὲς καὶ σωτήριον διὰ πάντα εὐσεβῆ χριστιανόν.

Εἴητε δὲ ἐν κυρίῳ ὑγιαίνοντες.

Ἐν Χίῳ τῇ 11 Ἰανουαρίου 1929

Πρὸς Θεὸν διάπυρος εὐχέτης

† Ο ΧΙΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 2020.

Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους, τοὺς ἀξιοτίμους Ἐπιτρόπους τῶν ἱερῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐπαρχίας

Ὑπὸ τοῦ Ὁσιοτάτου Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρσινιδίου κ. Ἀμβροσίου, κληρικοῦ ζηλωτοῦ καλῶν ἔργων πρόκειται νὰ ἐκδοθῇ βιβλίον Ἐκκλησιαστικὸν καὶ ἱστορικὸν ἅμα διὰ τὴν Χίον, ἀπόκτημα χρήσιμον πρὸς μελέτην ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ παντὸς εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ, τὸ «Νέον Χιακὸν Λειμωνάριον», τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ τοὺς βίους καὶ τὰς ἀκολουθίας ὅλων τῶν Χίων Νεομαρτύρων καὶ Ὁσίων ἢ ἐν Χίῳ ἀθλησάντων καὶ τῶν τὰ μᾶλα τιμωμένων καὶ ἑορταζομένων ἐν Χίῳ Ἁγίων, ὧν δὲν ὑπάρχουσι ἀκολουθίαι εἰς τὰ Μηναῖα.

Ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἔκδοσιν, μὴ ἀποβλέπων εἰς πορισμὸν κέρδους, ἔχει ἀνάγκην τῆς ὑλικῆς ὑποστηρίξεως τῶν Χριστιανῶν, ἵνα καλύψῃ τὴν δαπάνην τοῦ ἔργου, ἥτις δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος.

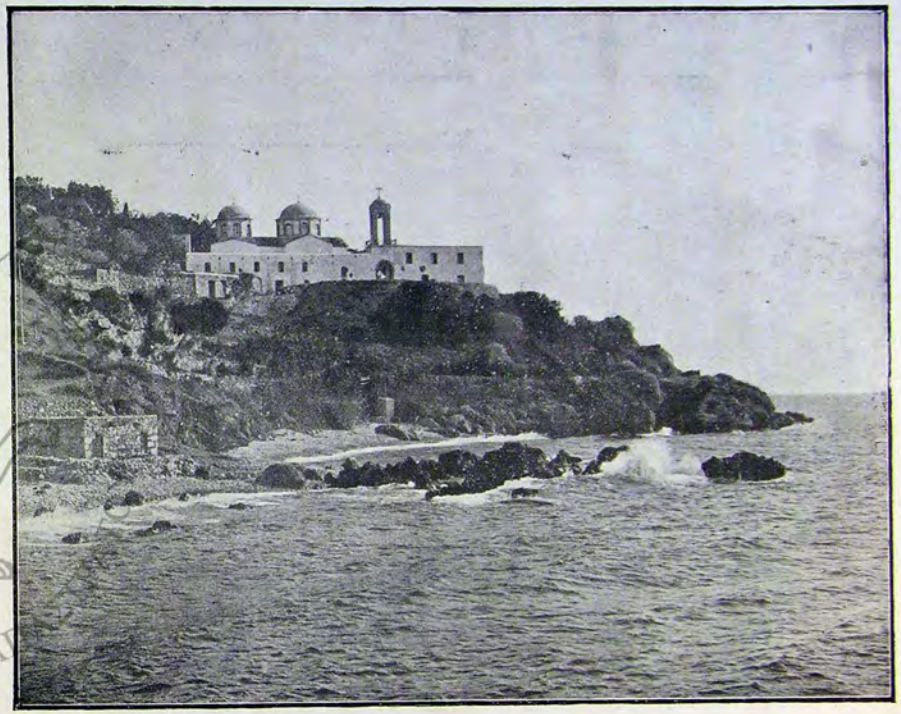
Ὅθεν ἐντελλόμεθα καὶ συνιστῶμεν εἰς μὲν τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς καὶ διακόνους νὰ ἐγγραφῶσιν οἱ ἴδιοι συνδρομηταὶ καὶ νὰ προθυμοποιηθῶσι καὶ ἄλλους νὰ ἐγγράψωσι, καὶ εἰς τοὺς ἀξιοτίμους Ἐπιτρόπους νὰ ἐγγράψωσι, τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς τῶν ὁποίων ἐπιτροπεύουσιν, εἰς δὲ τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐπαρχίας ὅπως καὶ οὗτοι, οἱ δυνάμενοι τοὐλάχιστον, ἐγγραφῶσι διὰ νὰ ἀποκτήσωσι τὸ βιβλίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι δι' αὐτοὺς ἓν ὡραῖον διδακτικὸν καὶ ψυχωφελὲς ἀνάγνωσμα.

Εἴητε δὲ ἐν Κυρίῳ ὑγιαίνοντες

Ἐν Καλαμύλοις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1929

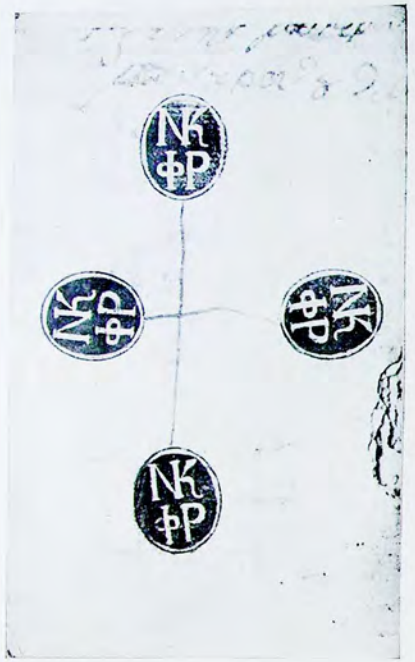
Πρὸς Θεὸν διάπυρος Εὐχέτης

† Ο ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ

Μία γραφικὴ ἄποψις ἀπὸ θαλάσσης τῆς ἐν Χίῳ Ἱερᾶς Μονῆς Μυρσινιδίου.

[Φωτογραφία Γ. Τσίμα]

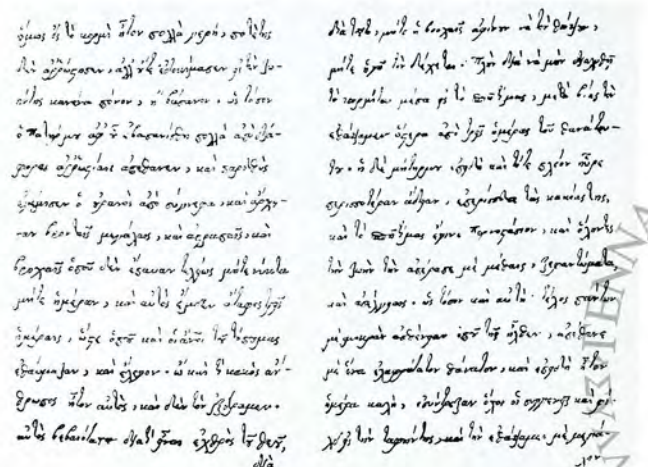
Ὁμοιότυπον τῆς σφραγῖδος τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου τοῦ Χίου, ἐκ χειρογράφου εὑρισκομένου εἰς χεῖρας τῆς λογίας κ. Αἰμιλίας Κ. Σάρρου (θυγατρὸς Γεωργίου Ζολώτα), ἥτις εὐγενῶς παρεχώρησεν ἡμῖν καὶ τὸ φωτογραφικὸν ἀντίτυπον. Τὰ γράμματα τῆς σφραγῖδος εἶναι λευκὰ καὶ ὁ κύκλος μέλας, ἐξ οὗ εἰκάζεται, ὅτι ἦτο ξυλίνη ἢ μεταλλίνη καὶ τὴν ἐμαύριζεν ὁ Ἅγιος ὅταν ἤθελε νὰ σφραγίσῃ. Μὲ τὸ χέρι του δὲ ἔχει τραβήξῃ τὰς δύο γραμμὰς διὰ νὰ σχηματίσῃ σταυρόν.

Ἡ θαυματουργὸς παλαιὰ εἰκὼν τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, ἡ εὑρισκομένη ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Μυρσινιδίου τῆς Χίου.

[Φωτογραφία Γ. Τσίμα]

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Ὁμοιότυπον τοῦ χειρογράφου χαρακτῆρος τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου τοῦ Χίου, ἐκ χειρογράφου ἀνεκδότου εὑρισκομένου εἰς χεῖρας τῆς λογίας κ. Αἰμιλίας Κ. Σάρρου (θυγατρὸς Γεωργίου Ζολώτα), ἥτις εὐγενῶς παρεχώρησέν ἡμῖν καὶ τὸ φωτογραφικὸν ἀντίτυπον.

Τοῖς ἀγαπητοῖς συμπολίταις

Πόθον διακαῆ καὶ σεπτὴν ἐπιθυμίαν ἐκπληροῦντες τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Γέροντος καὶ Πατρός, ἱδρυτοῦ καὶ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρσινιδίου ἀοιδίμου Ἀρχιμανδρίτου Χριστοφόρου Σερέμελη, ὑπείκοντες δὲ καὶ εἰς τὰς συστάσεις τοῦ τε Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου Κου Κου Ἱερωνύμου, τοῦ σεπτοῦ τούτου τῆς Ἐκκλησίας ἀγλαΐσματος, ὡς καὶ πολλῶν φιλιστόρων συμπολιτῶν, προβαίνομεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ΝΕΟΥ ΧΙΑΚΟΥ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΥ, ἀποβλέποντες ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ἐν τοῖς διαφόροις παλαιοῖς Λειμωναρίοις,—ἅτινα ὀσημέραι ἐκλείπουσι—καὶ ἄλλοις ἱεροῖς βιβλίοις καὶ χειρογράφοις ἐγκατεσπαρμένων βίων καὶ ἀκολουθιῶν τῶν Χίων ἰδίᾳ νεομαρτύρων ἢ ἐν Χίῳ ἀθλησάντων καὶ ὁσίων, ὡς καὶ τῶν τὰ μάλα ἐν Χίῳ τιμωμένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν ἐκ τῆς μελέτης τῶν ψυχοσωτηρίων διδαγμάτων τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων καὶ κράτυνσιν καὶ ἐδραίωσιν ἐν τῇ εὐσεβείᾳ, τῇ πίστει καὶ τῇ κατὰ Χριστὸν ἀρετῇ.

Οὐδόλως σκοποῦντες νὰ δρέψωμεν δάφνας συγγραφέων ἢ ἐκδοτῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὸ νὰ ἴδωμεν τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπὶ τῆς προμετωπίδος βιβλίου, μόνον δὲ ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων κινούμενοι, δίδομεν εἰς φῶς τὴν ἱερὰν ταύτην βίβλον, εὐχαριστοῦντες θερμῶς πάντας τούς τε ὑλικῶς, τούς τε πνευματικῶς συντελέσαντας εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς καὶ αἰτούμενοι συγγνώμης ἂν που αὕτη ἤθελε παρουσιάσῃ ἀτελείας ἢ ἐλλείψεις, πάντως συγγνωστάς.

Ὁ ἐλάχιστος ἐν Ἱερομονάχοις
† Ἀρχιμανδρίτης ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΣ
Ἡγούμενος Ἱ. Μονῆς Μυρσινιδίου τῆς Χίου

Τοῖς ἀναγινώσκουσιν εὐσεβέσι Χριστιανοῖς

Μακάριος ὁ Νοταρᾶς, ὁ τῆς Κορίνθου Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ σεβάσμιος ἐκεῖνος κληρικός, ὁ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ περιουσίαν τοῖς πτωχοῖς διανείμας, ἐν Χίῳ δὲ ἐγκαταβιώσας καὶ εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ μαρτύριον ἐμψυχώσας χορείαν ὁλόκληρον Χριστιανῶν μαρτύρων καὶ πολλαχῶς ἄλλως διδάξας καὶ νουθετήσας τὸν χριστεπώνυμον λαὸν καὶ στηρίξας ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀρετῇ, ὕστερον δέ, διὰ ταῦτα πάντα, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας συγκαταλεχθεὶς ἐν τῷ χορῷ τῶν Ἁγίων, πρῶτος ἔσχε τὴν ἔμπνευσιν, πλὴν τῶν ἄλλων ψυχωφελῶν καὶ ὠφελίμων βιβλίων, ἅτινα συνέγραψε καὶ τύποις ἐξέδωκε, να συγγράψῃ καὶ ἐκδόσῃ καὶ βιβλίον ἄκρως σωτήριον καὶ ψυχωφελέστατον, τὸ νέον Μαρτυρολόγιον, ἡ μελέτη τοῦ ὁποίου τοσοῦτον ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν Χριστιανῶν νέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὥστε νὰ περιβληθοῦν μὲ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, χύσαντες τὸ τίμιον αἱμά των διὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν, στρατιὰ ὁλόκληρος νεομαρτύρων ἀθλητῶν.

Τούτων τοίνυν τῶν νεοφανῶν μαρτύρων καὶ ἀθλητῶν τοὺς βίους καὶ τὰ μαρτύρια συλλέξας ὁ θεῖος Μακάριος, ὡς καὶ ἄλλων ὁσίων ἀνέκδοτα, ΝΕΟΝ συνέταξε ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου καὶ τύποις ἐκδόσιν ἔφερον εἰς φῶς, ἐκπληροῦντες ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, οἱ μετ' αὐτοῦ συνασκήσαντες καὶ οἱονεὶ μαθητεύσαντες Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος καὶ Νικηφόρος ὁ Χῖος ἱερομόναχος, οἵτινες ἀμφότεροι συνέγραψαν καὶ ἀκολουθίας εἰς τοὺς πλείστους τῶν νεομαρτύρων τούτων καὶ ἄλλας ᾀσματικὰς ἀκολουθίας εἰς διαφόρους νέους ὁσίους καὶ μάρτυρας.

Λειμωναρίων ἀνατύπωσις ἐγένετο, προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ ἐν Βενετίᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις, ἐξέλιπον ὅμως καὶ ὀσημέραι ἐκλείπουσι τὰ παλαιὰ ἀντίτυπα, χρήσιμα ἐν τούτοις τυγχάνοντα τῷ τε κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ καὶ διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῶν νεομαρτύρων καὶ ὁσίων καὶ διὰ τὸ ψυχωφελὲς καὶ σωτήριον τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΤΥΠΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ τελευταία—ὡς ἡμεῖς γνωρίζομεν - ἔκδοσις, ἡ γενομένη ἐνταῦθα, οὐ μόνον πολλὰ παραλείπουσα, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς λελανθασμένη ἀπεδείχθη, διὰ τοῦτο, ὑπὸ θείου ζήλου κινούμενος καὶ τῇ προτροπῇ πολλῶν φιλοθρήσκων καὶ φιλιστόρων συμπολιτῶν, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, συμμορφούμενος ὁ Πανοσιώτατος Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς τοῦ Μυρσινιδίου τῆς Χίου Μονῆς Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀμβρόσιος Μίχαλος, ὁ προοδευτικώτατος οὗτος ὅσον καὶ χρηστὸς λευΐτης, ἀπεφάσισεν—ἐκπληρῶν καὶ τοῦ ἀοιδίμου αὐτοῦ Γέροντος καὶ Πατρός, ἱδρυτοῦ δὲ τῆς τοῦ Μυρσινιδίου Μονῆς Ἀρχιμανδρίτου Χριστοφόρου Σερέμελη, ζωηρὰν ἐπιθυμίαν—νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν Νέου Λειμωναρίου (1) Τὸ νέον τοῦτο Λειμωνάριον,τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὁποίου ἀνέθηκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πανοσ. κ. Ἀμβρόσιος, ἀσμένως δ' ἀπεδέχθημεν τὴν τιμὴν ταύτην, ἐπιθυμοῦντες νὰ συνεισφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν ὀλίγων ψιχίων τῶν γνώσεων ἡμῶν εἰς τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον, ὠνομάσαμεν ΧΙΑΚΟΝ, ὡς περιέχον ἰδίως τοὺς βίους, τὰ μαρτύρια καὶ τὰς ἀκολουθίας τῶν Χίων νεομαρτύρων καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἐν Χίῳ ἀθλησάντων, μὲ προσθήκην τῶν ἀκολουθιῶν τῶν τὰ μάλα τιμωμένων καὶ ἑορταζομένων Ἁγίων, ὧν αἱ ἀκολουθίαι δὲν εὑρίσκονται ἐν τοῖς Μηναίοις ἢ εἶναι ἐλλιπεῖς, καὶ τοῦτο χάριν τῶν φιλοθρήσκων καὶ φιλεόρτων συμπολιτῶν Χριστιανῶν.

Λυπούμεθα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκδόσωμεν ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τοῦ παλαιοῦ Λειμωναρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ περιέχονται πλὴν τῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῶν βίων τῶν Ἁγίων καὶ τὰ Συναξάρια ὅλων τῶν Κυριακῶν καὶ ἐπισήμων ἡμερῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Τριῳδίου τοῦ Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, μεταφρασθέντα ὑπὸ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, προτροπῇ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, καθ' ὅσον ἡ πλήρης αὕτη ἔκδοσις μετὰ τῆς προσθήκης τῶν χειρογράφων καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκδότων ἀκολουθιῶν θὰ ἀπῄτει δαπάνην πολὺ μεγάλην, κατὰ πολὺ δυσανάλογον πρὸς τὰ γλίσχρα μέσα, ἅτινα διατίθενται διὰ τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν.

Περιελάβομεν συνεπῶς ἐν τῷ παρόντι Νέῳ Χιακῷ Λειμωναρίῳ τὰς ἀκολουθίας καὶ τοὺς βίους ὅλων τῶν Χίων νεομαρτύρων ἢ ἐν Χίῳ ἀθλησάντων καὶ τῶν νέων ὁσίων, τῶν σχέσιν ἐχόντων ὁπωσδήποτε πρὸς τὴν ἡμετέραν νῆσον, ὡς καὶ τῶν τὰ μᾶλα ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν τιμωμένων καὶ ἑορταζομένων, προσθέσαντες καὶ ὅσας εὕρομεν ἐν χειρογράφοις ἀνεκδότους ἀκολουθίας, ὡς καὶ τὰς εἰς διαφόρους φυλλάδας ἐκδεδομένας παρὰ διαφόρων ὑμνογράφων παλαιῶν καὶ νέων, εἰς τὸ τέλος δὲ θαύματά τινα ἐπισυμβάντα ἐν τῇ νήσῳ μας ἐναντίον τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ μικρὰν πραγματείαν περὶ τῶν γνωστῶν ἡμῖν ἔργων, ἅτινα συνέγραψαν καὶ τύποις ἐξέδωκαν ὁ Ἅγιος Μακάριος ὁ Κορίνθου, ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος καὶ ὁ Νικηφόρος ὁ Χῖος, μετὰ τῆς βιογραφίας τοῦ δευτέρου, τῶν τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τελευταίου ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν ἀκολουθίαις, ἵνα, ἐφ' ὅσον δὲν δυνάμεθα, τό γε νῦν, νὰ ἀνατυπώσωμεν τὸ σύνολον τῶν ἔργων αὐτῶν, ἔχωσιν οἱ φιλόχριστοι ἀναγνῶσται καὶ μελετηταὶ τοῦ παρόντος μικρὸν ἰδέαν τοῦ τε βίου καὶ τῆς πολιτείας, ὡς καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν μακαρίων ἐκείνων θείων ἀνδρῶν καὶ διδασκάλων τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πίστεως.

Εἰς σκέψιν πολλὴν ἐνέβαλεν ἡμᾶς ἡ ἀνάγκη τῆς τροποποιήσεως τῆς γλώσσης, εἰς ἣν εἶναι γεγραμμένοι οἱ βίοι καὶ τὰ μαρτύρια τῶν διαφόρων Ἁγίων. Ἐσκέφθημεν τοὐτέστιν ἐάν θὰ ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ὁμιλουμένην σήμερον καὶ καταληπτὴν εἰς τοὺς πολλοὺς χριστιανούς, τοὺς ἁπλοϊκούς, τροποποιοῦντες ἀναλόγως καὶ παραφράζοντες τὰ κείμενα. Ἐπροτιμήσαμεν ὅμως, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἱεροὺς συγγραφεῖς τῶν βίων καὶ τῶν μαρτυρίων τῶν Ἁγίων, νὰ ἀφήσωμεν τὰ κείμενα ὡς ἔχουσιν, ἐπεφέρομεν δὲ μόνον ἐλαχίστας ἑρμηνευτικὰς ἢ φραστικὰς τροπολογίας, ὅπου τὸ κείμενον καθίστατο διὰ τοὺς σημερινοὺς ἀναγνώστας δυσνόητον.

Δέξασθε τοίνυν, ἀδελφοί, μετὰ χαρᾶς τὴν παροῦσαν βίβλον καὶ μὴ ἁπλῶς ἀναγινώσκητε ταύτην, ἀλλὰ μελετῶντες καὶ ἐντρυφῶντες ἐν αὐτῇ, ὡς εἰς λειμῶνα πλούσιον καὶ ἀνθηρόν, δρέψατε ἄνθη καὶ καρποὺς ἀρετῆς, εὐσεβείας καὶ πίστεως, ζηλοῦντες τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καὶ μιμούμενοι τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, δι' ὧν ἀνῆλθον,ὥσπερ ὁ Μέγας τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος, μέχρι τρίτου οὐρανοῦ καὶ συγχορεύουσι καὶ συναγάλλονται μετὰ τῶν ἄλλων ἁγίων, παριστάμενοι τῷ Θρόνῳ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύοντες ἅμα καὶ δεόμενοι αὐτῶν, ὅπως πρεσβεύωσιν Αὐτῷ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ἵνα, μιμηταὶ γενόμενοι τῶν πράξεων ἐκείνων, ἀξιωθῶμεν νὰ τύχωμεν τοῦ ἐλέους καὶ τῆς συγγνώμης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. ὯΙ πρέπει πᾶσα δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ὁ τῆς ἐκδόσεως ἐπιμεληθεὶς
ΚΟΡΑΗΣ Π. ΠΑΠΠΑΝΤΩΝΑΚΙΣ

(1) ΣΗΜ.—Τῆς κλήσεως *Λειμωνάριον* τὴν σημασίαν δίδει αὐτὸς οὗτος ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, λέγων ὅτι «καθὼς εἰς ἕνα λειμῶνα (λειβάδι), δὲν εἶναι ἑνὸς μόνον εἴδους ἄνθη, ἀλλὰ διάφορα, οὕτω καὶ εἰς ταύτην περιέχονται ὡς ἄνθη τερπνότατα καὶ εὐωδέστατα, τὰ διάφορα διηγήματα, ἤγουν ἐκεῖνα τῶν καλλινίκων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων, ἐκεῖνα τῶν θεοφόρων Ἀσκητῶν, καὶ ἐκεῖνα τῶν παραδόξων ἀποτελεσμάτων τοῦ Οὐρανοῦ.....».

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΗ Γ' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΠΟΔΥΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΕΦΕΣΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΕΤΕΙ ΑΨΥΔ΄ (1794).

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἰστῶμεν στίχ. δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος δ΄. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Μεγαλικῶς ἐκτελέσας τὸν ἀγῶνα, ἐνδοξε **Πολύδωρε** τὸν τῆς ἀθλήσεως, παρὰ Χριστοῦ στέφος εἴληφας ἀφθάρτου δόξης, καὶ αἰωνίου μακαριότητος, ἀξίως ἠξίωσαι, καὶ ἀπολαύσεως, τῆς Παραδείσου τερπνότητος, καὶ ἀκορέστου, ἐν ταῖς Ἁγίων θείαις λαμπρότησιν, εὐφραίνει μάκαρ, τὸν τρισάγιον, ὕμνον ᾀδων Θεῷ μετ' ἀγγέλων νῦν, ὃν αὐτὸς συνδυσώπει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τ᾽άσαι πάθη ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, **Μάρτυς Πολύδωρε**, τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πίστεως, καὶ μετὰ πόθου, ἐπιτελούντων τὴν θείαν μνήμην σου, καὶ ἀσπαζομένων σου τὰ ἱερώτατα, καὶ πανσεβάσμια λείψανα μετ' εὐλαβείας, καὶ ἐξαιτούντων τὴν σὴν ἀντίληψιν, καὶ προστασίαν καὶ βοήθειαν· παρρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον, ὡς καλῶς ἐναθλήσας καὶ νομίμως ἀξιάγαστε.

Κλίμαξ πρὸς ὕψος ἀνάγουσά σε θεῖον, ὁ βρόχος σου γέγονε **Μάρτυς Πολύδωρε**, ὁ δὲ χαλκοῦς καταφλέξας σου πέναξ τὴν κάραν, σπινθηροκώδων ὅλος γενόμενος, ἀφθάρτου ἠξίωσαι στέφους μακάριε· ἡ δὲ ὀστράκων ἐπίθεσις τῶν πυρωθέντων ἐν ταῖς μασχάλαις καὶ τοῖς μηροῖς ὁμοῦ, τῆς θείας δρόσου ἀπολαύειν νῦν, ἐν τῇ γῇ τῶν ζώντων ἐποίησε, καὶ Θεῷ μετὰ δόξης, σὺν τοῖς **Μάρτυσι** παρίστασθαι.

Πᾶ εὐκλεὴς τῆς ἀθλήσεώς σου μνήμη, ἔνδοξε **Πολύδωρε**, φαιδρὰ καὶ εὔσημος, τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνέτειλε θείαις ἀκτῖσι, τὰς διανοίας καταφωτίζουσα, ἡμῶν τῶν ἐν ἄσμασι, τοὺς ὑπὲρ πίστεως ἀνευφημούντων ἀγῶνάς τε, καὶ θείους ἆθλους, τοὺς σοὺς γενναῖε **Μάρτυς** πολύαθλε, δι' ὧν τὸ σκότος διεσκέδασας, τὸ τῆς πλάνης καὶ πᾶσιν ἐξήστραψας, ἀληθείας τὸ φέγγος καὶ ἐνθέως κατεφαίδρυνας.

Δόξα ἦχος δ΄.

Φερωνύμως πολλῶν ἠξιώθης δωρεῶν καὶ χαρίτων παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀθλοφόρε **Πολύδωρε**, νομίμως καὶ γενναίως ὑπὲρ αὐτοῦ ἐναθλήσας· δι' ὃ, τοῖς ἐκ πόθου τιμῶσί σε χάριν οὐράνιον δώρησαι, καὶ δωρεῶν ἐνθέων ἀξίωσον, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, **Μάρτυς** πανένδοξε.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.
Εἰς τὰ Ἀπόστιχα ἦχος πλ. δ΄. Τριήμερος ἀνέστης Χριστέ.

Ὁ νέος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής, **Πολύδωρος** φιλέορτος, ἐναθλήσας, τὸν ἀρχαῖον πτερνιστὴν ὤλεσε κατὰ κράτος, καὶ νίκης τὰ βραβεῖα, παρὰ Θεοῦ λαμπρῶς ἀπείληφε.

Στίχος. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Ῥωννύμενος τῇ θείᾳ Χριστοῦ, δυνάμει παναοίδιμε, οὐ τυράννων ἐπτοήθης τὴν δεινὴν ὠμότητα στερρόφρων, ἀλλ' ἠνέγκας γενναίως, θάνατον θεῖον **Πολύδωρε**.

ΔΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΑΝΤΙΝΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Στίχος. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ.

Ὁ πρώην σε πτερνίσας ἐχθρός, ἐπτέρνισταί σε καὶ πέπτωκε, νῦν ἀτίμως, ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ, Πολύδωρε γενναῖε· τὸ κλέος τῶν Μαρτύρων, ὑπὸ τῆς σῆς στερρᾶς ἀθλήσεως.

Δόξα καὶ νῦν.

Ὑμνοῦμέν σε Τριὰς ὁ Θεός, καὶ ἐκ ψυχῆς βοῶμέν σοι, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παρθένου καὶ ἁγνῆς, τῆς ὄντως Θεοτόκου, καὶ ταῖς τοῦ Πολυδώρου, Χριστιανῶν τὸ κέρας ὕψωσον.

Ἀπολυτίκιον ἦχος πλ. α'. Μετανοίας τοῖς δάκρυσι προεκάθειρας κλπ. Ὅρα ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος.

Καὶ ἀπόλυσις.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν στιχολογοῦμεν τὴν α' στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνήρ.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια (Νικοδήμου μοναχοῦ). Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῇ χαρμοσύνῳ ἡμέρᾳ, τῆς σῆς ἀθλήσεως, Πολύδωρε τρισμάκαρ, οἱ φιλοῦντές σε πάντες, εἰς ἓν συνελθόντες ἀσματικῶς, ἐγκωμίοις τιμῶμέν σε, ὡς τοῦ Χριστοῦ στρατιώτην νεοφανῆ, καὶ ὡς μάρτυρα στερρότατον. (Δις)

Ἡ Λευκωσία εὐφραίνου σὺν τοῖς γεννήτορσι, τοῦ θείου Πολυδώρου, ὁ γὰρ πρὶν ἡμῶν θρῆνος, ἐτράπη παραδόξως εἰς χαρμονήν, ἀφ' οὗ οὗτος ἐνήθλησε, καὶ τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξεν ἀνδρικῶς, καὶ τὴν πάτριον εὐσέβειαν.

Ἠ ἀκοὴ τῆς στερρᾶς σου, Μάρτυς ἀθλήσεως, ηὔφρανε πιστοὺς πάντας καὶ ἐθέρμανε σφόδρα, Θεόδωρον τὸν νέον, ὑπὲρ Χριστοῦ, μαρτυρῆσαι στερρότατα· μεθ' οὗ πρεσβεύοις ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τιμώντων σε Πολύδωρε.

Ἕτερα προσόμοια, Νικηφόρου Ἱεροδιακόνου. Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Συνεργείᾳ τοῦ δαίμονος, ἐξηρνήσω τὸ ὄνομα, τοῦ Χριστοῦ τὸ ἅγιον, εἰσδεξάμενος, Ὀθωμανῶν τὴν ἀσέβειαν, σαυτοῦ δὲ γενόμενος, ἔθνη, πόλεις καὶ λαούς, περιῆλθες Πολύδωρε, τὸ ποτήριον, ἐκπιεῖν τοῦ θανάτου καὶ ἀθλῆσαι, ὑπὲρ πίστεως πατρῴας, ζητῶν ἐκ πόθου ἀοίδιμε. (Δις)

Καὶ ἡ Χίος μετέλαβε, τῆς σῆς χάριτος Ἅγιε, ἥ σε πρὶν ἐδέξατο τῆς ἀθλήσεως, ἀλλὰ τὸ πλέον ἡ Ἔφεσος, ἡ νέα ἐπλούτησεν, ἐν ᾗ ἠθλησας στερρῶς, καὶ ἐδέξω πολύαθλε, τὸ μακάριον, καὶ πανάγιον τέλος δι' ἀγχόνης, καταλείψας σου τὸ σῶμα, αὐτῇ ὡς ὅλβον οὐράνιον.

Πρὸς ἐν πίστει τελοῦντάς σου, τὴν παγκαλλιστον ἄθλησιν, καὶ τὸ θεῖον λείψανον προσκυνοῦντάς σου, Μεγαλομάρτυς Πολύδωρε, τὸ ἀθλητικώτατον, σκέπε, φρούρει σαῖς εὐχαῖς, πρὸς Χριστὸν τὸν φιλάνθρωπον, ᾧ παρίστασαι, παρρησίᾳ μεγίστῃ, δι' ὃ μάκαρ, ἀφειδήσας ὅλως τούτου, θάνατον βίαιον ἠνέγκας.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ Πολυδώρου τοῦ νεομάρτυρος· οὗτος γὰρ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ὡς πανοπλίαν θωρακισάμενος, πρὸς παράταξιν ἐξῆλθε τῆς τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ ἀσεβείας, καὶ ταύτην ἀνδρικῶς στηλιτεύσας, λέοντα καὶ δράκοντα, ἐχθρὸν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων τὴν ἰσχύν, ὡς προέλεγε, κατεπάτησε· τὴν εὐσέβειαν δὲ μετὰ παρρησίας ἀνακηρύξας, τὸν δι' ἀγχόνης ὑπήνεγκε θάνατον, καὶ ταύτῃ χρησάμενος ὥσπερ κλίμακα, πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν νικηφόρως ἀναβέβηκεν· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε. Ἔξοδος τὸ Φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν, ἅμα καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς ; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τὶς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν ; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμί. Ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεὸς καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σώζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα· ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεὸς ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ἔτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμί, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος. Ποιήσω, καὶ τὶς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα, οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτὸν συνήσουσιν ἀλήθειαν καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ· διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ρομφαίαν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλαζαι· Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλείσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτοὺς καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν Αἰτὴν ἦχος α'.

Ἄγαλλου εἰς αἰῶνας νεομάρτυς Πολύδωρε· παρῆλθε γὰρ ὁ τῶν ψευδῶν σου θρήνων ἐκείνων καιρός, οὓς ἐποίεις ἐν τῇ τοῦ κλαυθμῶνος ταύτῃ κοιλάδι· ὁ δὲ τῆς ἀγαλλιάσεως πάρεστί σοι νῦν, κατοικοῦντι, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν καύχημα μὲν τῷ ἐχθρῷ, ὄνειδος δὲ τῷ Χριστῷ διὰ τῆς ἀρνήσεως ἐδείχθης, ἀλλ' αὖθις διὰ τῆς πεπαρρησιασμένης ὁμολογίας τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῇ μέχρι τέλους ἀθλήσεως, καύχημα μὲν τῷ Χριστῷ, ὄνειδος δὲ τῷ ἐχθρῷ πολλαπλάσιον γέγονας, καὶ γεννήσῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἀτελεύτητον. Ἀλλὰ πρέσβευε, συμμεριστὰς τῆς χαρᾶς σου γενέσθαι καὶ ἡμᾶς τοὺς σὲ γεραίροντας.

Δόξα ἦχος δ'.

Τὸν λαμπρὸν ἀριστέα τοῦ Χριστοῦ, καὶ νεομάρτυρα Πολύδωρον μακαρίσωμεν, ἐπαινοῦντες αὐτοῦ τὴν συντετριμμένην μετάνοιαν· τὸ πρὸς τὸ Μαρτύριον διψητικόν τε καὶ πρόθυμον· τὸ πεπαρρησιασμένον τῆς ὁμολογίας καὶ εὔτολμον· τὸ ἐν τοῖς ἄθλοις γενναῖον

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

καὶ ἀκατάπληκτον καὶ τὸ δι' ἀγχόνης μακάριον τέλος. Δι'ὃ καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου δικαίως ἐκομίσατο στέφανον, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,τοῦ σώζοντος τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.
Εἰς τὰ Ἀπόστιχα. Ἦχος δ'.
Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Ὅτε ἐπινεύσει θείᾳ, ἦλθες εἰς συναίσθησιν μάρτυς, κακοῦ οὐ πέπονθας, τότε κατανύξεως πνεῦμα δεξάμενος, τὴν καρδίαν συνέτριβες, γοεροῖς ἐν θρήνοις, ἐξομολογούμενος τῷ τῶν ἁπάντων Θεῷ· ὃς ἐπικαμψθεὶς στεναγμοῖς σου, καὶ τῇ ἀληθεῖ μετανοίᾳ,θείου μαρτυρίου σε ἠξίωσε.

Στίχος· Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὅτε κατεφλέχθης τῷ πυρί, τοῦ διὰ Χριστὸν μαρτυρῆσαι, θεῖε Πολύδωρε, τότε ὥσπερ ἔλαφος διψῶσα ἔτρεχες, εἰς πολλοὺς τόπους ἔνδοξε, ζητῶν ὃ ἐπόθεις, ἐκπιεῖν ποτήριον τῆς τελειώσεως· ὅπερ μὴ εὑρίσκων ἠθύμεις,ἕως οὗ λαβὼν εὐκαιρίαν, τὸ πεποθημένον σοι διήνυσας.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Ὅτε ἠθυμόλησας καλῶς, εἰς τὸ τῆς ἀθλήσεως σκάμμα, μάρτυς Πολύδωρε, τότε ὡς ἀπτόητος, λέων διήλεγξας, τὴν κακίστην δυσσέβειαν, καὶ ἄθεον πλάνην, πίστιν δὲ ἐκήρυξας, Χριστοῦ τὴν ἔνθεον. Ὅθεν τὸν ἀγῶνα τελέσας, νῦν μετὰ μαρτύρων χορεύεις, καὶ μετὰ Ἀγγέλων ἀξιάγαστε.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Μιμούμενος τὸν ἐπὶ ξύλου κρεμασθέντα Χριστὸν τὸν Θεόν, Πολύδωρε μακάριε, ἐπὶ τοῦ ξύλου κρεμασθεὶς μετέωρος ἀπηγχόνησαι· καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναβραμὼν γηθοσύνως, τὸν τῆς νίκης στέφανον ἀνεδέξω, καὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίοις συνηριθμήθης· οἷς καὶ συναγαλλόμενος,πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πόθῳ τιμώντων σου τὴν ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον λόγον.

Μετανοίας τοῖς δάκρυσι προεκάθειρας, καὶ τοῖς στίγμασι μάκαρ τοῦ μαρτυρίου σαυτόν, ὡς ἐν ἀκτῖσι φαεινατῆς κατελάμπρυνας· ὅθεν ὡς Μάρτυρα στερρόν, καὶ παθημάτων κοινωνόν, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν ὕμνοις, Πολύδωρε ἀθλοφόρε, σὲ εὐφημοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον. Ἦχος Γ'.
Θείας πίστεως.

Μέγα καύχημα τῆς Λευκωσίας· μέγα στήριγμα πέλεις Ἐφέσου· μέγα κλέος τε τῶν δύω πόλεων· τῆς μὲν γὰρ γόνος σεπτὸς ἐχρημάτισας, τὴν δὲ τὰ σὰ ἐπορφύρωσαν αἵματα. Ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πολύδωρε, ἵνα ῥυσθῶμεν κινδύνων καὶ θλίψεων.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὸν Ἑξάψαλμον, τότ Θεὸς Κύριος, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου δίς, καὶ νῦν Θεοτοκίον καὶ ἡ συνήθης στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν α'. στιχ. Κάθισμα. Ἦχος α'.
Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Ὡς νάρκισσος ἡδὺς καὶ ὑάκινθος μάρτυς, ἐξήνθησας σοφέ, μαρτυρίου ἐν κήπῳ, Πολύδωρε μακάριε, καὶ ψυχῆς αἰσθητήρια, ἡμῶν ηὔφρανας, ταῖς ἡδυπνόοις ὀδμαῖς σου, τῶν φιλούντων σε, καὶ σοῦ τιμώντων ἐκ πόθου, τὴν μνήμην τὴν ἔνθεον.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Προστάτις ἐναργής, ἀνεδείχθης τῷ ὄντι, ἡμῶν τῶν ταπεινῶν παναμώμητε Κόρη, ὡς μήτηρ χρηματίσασα, τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἔννοιαν, ὦ παράδοξον, καὶ ἀνερμήνευτον θαῦμα, βροτοῖς ἅπασι, καὶ τοῖς ἀγγέλοις ὁμοίως, σιγῇ δὲ τιμώμενον.

Μετὰ δὲ τὴν β' Στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Ζωὴν τὴν ἄπονον, εὗρες Πολύδωρε καὶ νῦν κεκλήρωσαι,καθάπερ γέγραπται, τὰ ἀγαθὰ ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν οὐδὲ ἤκουσεν, οὖς οὐδὲ διάνοια, τῶν ἀνθρώπων ἐνόησεν, ἃ Θεὸς ἡτοίμασε, τοῖς αὐτὸν ἀγαπήσασιν, ὧν καὶ ἡμᾶς συμμετασχεῖν ἐκδυσώπει, τοὺς σὲ φιλοῦντας καὶ τιμῶντας.

Καὶ νῦν. Τὴν ὡραιότητα. Μετὰ τὸν Πολυέλεον Κάθισμα. Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Ῥείθροις ἔνδοξε τῶν σῶν αἱμάτων,καταφρόντιξας χθόνα Ἐφέσου, Μεγαλομάρτυς καὶ τὴν πίστιν ἐτράνωσας, τοὺς τὴν μωρίαν τῆς πλάνης κηρύττοντας, ὡς ψευδομένους ἐλέγξας τρανώτατα· παμμακάριστε Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν πίστει τελούντων τὴν μνήμην σου.

Δόξα. Ἐπιφάνης σήμερον.

Ὑψωθεὶς Πολύδωρε, ἐπὶ τοῦ ξύλου, πάσας ἐθριάμβευσας, τὰς ἐξουσίας καὶ ἀρχάς, τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀγχόνης σου, ἀπαγχονήσας, αὐτὰς ἐξηφάνισας.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με· ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Δέσποινα ἁγνή, ἡ τὸν Σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τοῦ κόσμου Θεόνυμφε.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ. Τὸ Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν. Εἶτα ὁ Ν'. ψαλμός. Δόξα, ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου.Καὶ νῦν,ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.
Ἦχος πλ. δ'.

Παῖς ἀπαύστοις φωτοδοσίαις τῆς μακαρίας Τριάδος καταλαμπόμενος, μάρτυς Πολύδωρε· καὶ θέσει Θεὸς χρηματίζων παρὰ τῷ κατὰ φύσιν Θεῷ, αἴτησαι ἡμῖν τοῖς τιμῶσί σε φωτισμὸν καὶ μέγα ἔλεος.

Κανών. Εἷς τῆς Θεοτόκου καὶ δύο τοῦ Ἁγίου. Ὁ πρῶτος Νικοδήμου μοναχοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Νέον γεραίρω Πολύδωρον τοῖς λόγοις». ὨΙδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Νοός μου τὴν ζόφωσιν, φώτισον θείαις πρεσβείαις σου, καὶ λόγον μοι δώρησαι, μάρτυς Πολύδωρε, ὅπως βιμέλψω σου, ἀγῶνας τοὺς γενναίους, καὶ τὰ ὑπὲρ πίστεως ἀνδραγαθήματα.

Ἐδόθης Πολύδωρε, δῶρον τῷ ὄντι πολύδωρον, ἡμῖν· τοῖς πεθοῦσί σε παρὰ Χριστοῦ ἀθλητά, καὶ κατηύφρανας, ἡμῶν τὰς διανοίας,τροπαίοις τῆς νίκης σου, καὶ ἀριστεύμασιν.

Ὁ πρώην νικήσας σε, νενικημένος κατέπεσεν· ὁ τρώσας σε τέτρωται αὐθις Πολύδωρε, τῇ γενναίᾳ σου ἀθλήσει στεφηφόρε· καὶ κεῖται ὁ δείλαιος πτῶμα ἐξαίσιον.

Θεοτοκίον.

Ποεῖν οὐ δεδύνηται, βρότειος νοῦς Παναμώμητε, τὸ μέγα μυστήριον τοῦ θείου τόκου σου, τὸν γὰρ ἅπασαν, βαστάζοντα τὴν κτίσιν, ἀγκάλαις ἐβάστασας· ᾧ ξένον ἄκουσμα.

Ὠδὴ β'. Κανών.Πόνημα Μιχαὴλ Εὐμορφοπούλου. ὨΙδὴ α'. Ἦχος α'. Ἀδὴν ἐπινίκιον.

Ζωῆς λαβόμενος τῆς ἀκηράτου, θεόφρον Πολύδωρε φωτισμόν μοι δώρησαι, ἅτε φωτὶ παρεστὼς τῷ τρισηλίῳ, ἀθλητά, ἵνα ὑμνήσω σε.

Αἱμάτων σου ἔσβεσας, ῥείθροις τιμίοις, τὴν τῶν τυραννούντων σε, φλόγα παμμακάριστε, καὶ ἠδύνασας ὡς ἀληθῶς,βτὰς διανοίας τῶν πιστῶν, βλαστάνων θείους καρποὺς.

Ὡς ῥόδον ἐβλάστησεν, ἀπὸ τῆς Κύπρου ὁ θεῖος Πολύδωρος, καὶ ἐλ-

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝΚΛΕΙΣΤΟΥ ΠΑΦΟΥ

θὼν εἰς Ἔφεσον, ἐμύρισεν ἀληθῶς, θυμίαμα τῷ Ἰησοῦ, προσαχθεὶς εὔοσμον.

Θεοτοκίον.

Μ' μόνη τὸν ἄχρονον, υἱὸν ἐν χρόνῳ τεκοῦσα σαρκούμενον, Παναγία ἄχραντε, πάντα τὰ χρόνια, τῆς παναθλέας μου ψυχῆς, πάθη θεράπευσον.

Ἦχος γ'. Τοῦ α'. κανόνος. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Τελείαν ἐκήρυξας τὴν πλάνην, τυράννων Ἡρωδιάδων σοφέ, μύθων καὶ λήρων γέμουσαν, παντός τε ἀτοπήματος· διὸ σοῦ τὴν ἐτήσιον, μνήμην δικαίως γεραίρομεν.

Ἐθρήνεις πικρῶς τὰς ἁμαρτίας τὰς σάς, ὦ Ἡρῴδιε στερρέ, καὶ γοερῶς ἐστέναζες, συντρίβων τὴν καρδίαν σου· ὅθεν Θεὸς ἀκούσας σου, τοῦ μαρτυρίου ἠξίωσε.

Ῥαδίως ἀνένηψας τρισμάκαρ, καὶ ἔγνως ὁ πέπονθας κακόν· διὸ ὃ περιερχόμενος, ἐζήτεις τὴν διόρθωσιν· ἧς ὕστερον ἐπέτυχες, ὑπὲρ Χριστοῦ λαβὼν θάνατον.

Θεοτοκίον.

Ἀσπόρως συνέλαβες Παρθένε, ἀκόπως ἐβάστασας ἀγνή, ἀφθόρως δὲ ἐγέννησας, Θεὸν τὸν ὑπερούσιον· ὦ τέρατα παράδοξα! τίς νοῦς βροτῶν οὐκ ἐξίσταται.

Ἦχος γ'. Τοῦ Β'. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου.

Οἱ ἀσεβεῖς νῦν σὲ ἐθώπευον, νῦν δὲ καὶ ἠπείλουν οἱ ἄνομοι, τὸ σταθερὸν γνώμης τῆς σῆς, διαρρῆξαι βουλόμενοι· ἀλλὰ τούτου μὴ τυχόντες, ὥσπερ κύνες ὐλάκτουν σοι.

Ὁ παμμακάριστος Ἡρῴδιος, θεϊκῇ δυνάμει νευρούμενος, τοὺς ἀφορήτους αἰκισμούς, θαρσαλέῳ φρονήματι, εἰς οὐδὲν λελογισμένος, τῶν τυραννούντων ὑπέμεινεν.

Ὦ ἀθλοφόρε γενναιότατε, ὁ Χριστὸς ἰσχύν σοι ἐνδίδωσιν, ἵνα τὸν δόλιον ἐχθρόν, ἀναιδῶς τὸν καυχώμενον, καταβάλλειν παμμακάριστε, ἀθλήσας στερρότατα.

Θεοτοκίον.

Ῥῦσαί με πάσης περιστάσεως, καὶ πολλῶν σκανδάλων τοῦ ὄφεως, καὶ αἰωνίζοντος πυρός, καὶ τοῦ σκότους πανάμωμε, ἡ τὸ φῶς ἀποκυήσασα, βροτοῖς τὸ ἀνέσπερον.

Κάθισμα, ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Πῇ τοῦ Σταυροῦ ὀχυρωμένος δυνάμει· καὶ ἠβρασμένος, ἐν τῇ πίστεως πέτρᾳ. Ἀχαρηνοὺς ὡς κνώδαλα καὶ κύνας εὐτελεῖς, ἔνδυξε Ἡρῴδιε, ἀνδρικῶς ἐλογίσω καὶ Χριστοῦ τὸ ὄνομα, ἀνεκήρυξας Μάρτυς, καὶ τὸν τῆς νίκης νυν ἐν οὐρανοῖς, ἀπολαμβάνεις ἀμάραντον στέφανον.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Καθάπερ μόνος ὁ Υἱός σου Παρθένε, τὴν τετραγράμματον ἐπλούτησε κλῆσιν, τὴν κτίσει ἀκοινώνητον ἀπάσῃ καὶ φρικτήν· οὕτω σὺ ἐπλούτησας, μόνη ἄχραντε Κόρη, Θεοτόκου ὄνομα, ἀληθῶς καὶ κυρίως· καὶ γὰρ σὺ μόνη τέτοκας Θεόν, ἐν ἀληθείᾳ, ὑπὲρ πᾶσαν ἔννοιαν.

Ἦχος δ'. Τοῦ α'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Τλεων ἀπέργασαι ταῖς σαῖς εὐχαῖς, ἐφ' ἡμᾶς τὸν Κύριον Ἅγιε, ὅπως ρυσθέντες αἰωνίζοντος πυρός, δόξης ἀξιωθείημεν, οἱ σὲ ἐξαιρέτως ποθήσαντες.

Ῥώμην καὶ τὴν ἔνστασιν τὴν τῆς ψυχῆς, σοῦ οἱ ἀσεβεῖς κατεπλάγησαν καὶ μετὰ θάμβους ἀνεβόων τὰ ἑξῆς, ὢ! οἵας γενναιότητος, ἣν παρ' οὐδενὶ ἑωράκαμεν.

Ὥσπερ εὐαγγελιόν τι θαυμαστόν, ἀκοὴν τῆς σῆς τελειώσεως, οἱ σὲ ποθοῦντες, ἐδεξάμεθα σαφῶς, Μάρτυς

Χριστοῦ Πολύδωρε, καὶ χαρᾶς ἀῤῥήτου ἐπλήσθημεν.

Θεοτοκίον.

Πῶς σου ἐξυμνήσω τὸ κάλλος ἁγνή; ἢ πῶς σὲ δοξάσω Θεόνυμφε; ἐν λόγοις οὖσαν, θείας δόξης θησαυρόν; ὅθεν σιγῇ σου δέομαι. Δέσποινά μου, Δέσποινα σῶσόν με.

Ἦχος δ'. Τοῦ Β'. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Ὡς ἔλαφος διψῶσα, ἐζήτεις ἀθλητά, Χριστὸν τὸν σώζοντά σε, καὶ ἔκραζες θερμῶς, τὸν Ἰησοῦν μου—ἐπιποθῶ τὸν Ἰησοῦν μου, οὗ δι' ἀγάπην, ἐγὼ πάντα ὑπομένω, καὶ πῦρ καὶ ἀγχόνην καὶ μάστιγας.

Πολύδωρον τὸν θεῖον, τιμήτωμεν πιστοί, ὑμνοῦντες ἐν ᾄσμασι, τὴν ἄθλησιν αὐτοῦ· τοὺς αἰκισμούς, τὰς βασάνους καὶ τὴν ἀγχόνην, ἅπερ ὑπέστη, ἵνα τῷ Χριστῷ συζήσῃ καὶ συμβασιλεύσῃ ἀθάνατα.

Ὑψούμενα παμμάκαρ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν, βασάνων τὰ κύματα, μεγάλως κατὰ σοῦ, καταβυθίσαι οὐκ ἴσχυσαν οὐδόλως, τὴν σὴν ὁλκάδα, ὦ Πολύδωρε θεόφρον, ὡς κυβερνωμένην τῷ πνεύματι.

Θεοτοκίον.

Ὑμνοῦμέν σε Παρθένε, Θεόνυμφε σεμνή, ὡς Θεογεννήτριαν, καὶ τειχος τῶν πιστῶν. Σὺ γὰρ τὴν φύσιν ἀνέστησας τὴν πεσοῦσαν, καὶ τὴν εἰκόνα ἀνεμόρφωσας, τεκοῦσα μόνη τὸν προόντα Θεὸν τοῦ Ἀδάμ.

Ἦχος ε'. Τοῦ α'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Οὐκ ἄνθος νεότητος, οὐ τῶν δωρεῶν αἱ ὑποσχέσεις, ὑπὸ ἀπίστων σοὶ προτεινόμενα, ἴσχυσαν ψυχῆς σου τὸ στερρόν, σαλεῦσαι ἀήττητε, Χριστομάρτυς Πολύδωρε.

Δέοντα καὶ δράκοντα, ἐπάτησας Πολύδωρε, τῇ γενναιοτάτῃ σου ἀθλήσει, καθάπερ ἔφης πρὸ τῆς ἀθλήσεως· ὥσπερ προφητεύων ἀληθῶς, δύναμιν φραξάμενος, τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀήττητον.

Ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα, τὸν νοῦν ἄρας Πολύδωρε, πάντων κατεφρόνησας τῶν τῇ δε, ὅθεν ἐβόας τοῖς τυραννοῦσί σε, καὶ ὑπισχνουμένοις δωρεάς· πάντα ταῦτα πέλλουσι, ματαιότης παράνομος.

Θεοτοκίον.

Διπλῶς ἀναδέδειξαι, σὺ Θεοτόκε πάναγνε, τῷ τε καθ' ὑπόστασιν γεννῆσαι, τὸν Θεὸν Λόγον, καὶ τὴν ἀνθρώπινον, φύσιν τε ληφθεῖσαν ὑπὸ σοῦ, θεωθῆναι ἄχραντε, ἐξ αὐτῆς τῆς ἑνώσεως.

Ἦχος ε'. Τοῦ Β'. Τὴν σὴν εἰρήνην.

Ἰσχὺν σοφὲ τιθέμενος, καὶ κράτος τὸν Χριστόν, πέλαγος διέβης Πολύδωρε τὸ τῶν βασάνων, καὶ κατήντησας λιμένας πρὸς τοὺς ἄνω, ῥέμα ἀθλοφόρε.

Εὐφραίνεσθαι δεῖ σήμερον, πάντας τοὺς εὐσεβεῖς βλέποντας τὸν θεῖον Πολύδωρον, πῶς τῶν βασάνων κατεφρόνησε· δι' ὧν κατηξιώθη ζωῆς τῆς αἰωνίου.

Πᾶ τείχη σὺ κατέταξας, τῆς πλάνης ἀληθῶς τῶν Ὀθωμανῶν θείων παθημάτων σου, ἀναμοχλεύσει ἰσχύστατε, καὶ τοῖς πιστοῖς ἐδείχθης στερέωμα καὶ τεῖχος.

Θεοτοκίον.

Βασίλισσαν παρθένον σε, κηρύττει ὁ Δαυΐδ, ἄχραντε ἀγνή, διὸ ἱκετεύω σε, τῆς οὐρανίου βασιλείας με, ποίησον κληρονόμον, ἵνα σε μακαρίζω.

Ἦχος ζ'. Τοῦ α'. Τὴν θείαν ταύτην.

Ὡς νέον ῥόδον ἠδύπνοον, καιροῖς ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐξήνθησας, Μάρτυς πολύαθλε, διὰ στερρᾶς σου ἀθλήσεως, ἡμᾶς εὐωδιάζων τοὺς γεραίροντας.

Ῥήτω μοι ἅπαντα ἔλεγες, τὰ ἄλλα Χριστομάρτυς Πολύδωρε, τοῖς τυραν-

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΣ

νοῦσί σε τὸν Ἰησοῦν δὲ μονώτατον, τὸν Ἰησοῦν ἐξ ὅλης ποθῶ καρδίας μου.

Ὅλος διψῶν τὸ μαρτύριον, Πολύδωρε τρισμάκαρ ὡς ἤκουσας, ἀγχόνης ὄνομα, εὐθὺς ὑπάγωμεν ἔφησας, καὶ σὺν τῷ λόγῳ δέκα ἔδραμες βήματα.

Θεοτοκίον.

Νέον παιδίον ἐγέννησας, τὸν πάντων πρὸ αἰώνων ὑπάρχοντα, θεοχαρίτωνε, δι' ὃ κακίαις γηράσαντα, ἐνθέοις ἀρεταῖς με νέον ἀπέργασαι.

Ἀρδὴ Γ'. Τοῦ Θ'. Τὸν προφήτην Ἰωνᾶν.

Ἐκ τῆς Χίου μεταβάς, πρὸς τὴν Ἔφεσον χωρεῖς, ὦ γενναῖε ἀθλητά, ἵν' ὡς θῦμα τῷ Χριστῷ, πανέντιμον σαυτὸν προσφέρεις, μάρτυς Πολύδωρε.

Ἀντωνυμούμενος μικρούς, τὰ μεγάλα σεαυτόν, ἔδωκας τοῖς οἰκισμοῖς, ἀλλοφύρε τοῦ Χριστοῦ Πολύδωρε, καὶ τὸν σὲ πρίν, πτερνίσαντα ἔτρωσας.

Συμπαθείας, σὺ τὸν νοῦν, διαζεύξας ἀθλητά, τῆς πρὸς σάρκα τὴν σαυτοῦ, μαστιζόμενος δεινῶς ἀνέκραξες, τὸν Ἰησοῦν μου ποθῶ τὸν γλυκύτατον.

Θεοτοκίον.

Ἐν γαστρί σου χωρητός, ὁ ἀχώρητος παντί, θεομῆτορ γεγονώς, προελήλυθεν ἐκ σοῦ Ἀνάμωμε, διπλοῦς ἐν ᾗ φύσει Θεός καὶ ἄνθρωπος.

Κοντάκιον. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Τὴν σεπτήν σου ἄθλησιν, ὡς γενεθλίων ἡμέραν, ἐννοοῦντες χαίρομεν, καὶ σὲ γεραίρομεν πόθῳ. Ἔλαβες καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ τὸ δι' αἱμάτων, βάπτισμα ὃ οὐ μολύνεται ῥύποις, ἐν δευτέροις, δι' οὗ ὅλος, λευκὸς ἀνῆλθες εἰς τὰ οὐράνια.

Ὁ Οἶκος.

Τὸ ἀνδρεῖον τῆς ψυχῆς σου παράστημα, καὶ τὴν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως πεπαῤῥησιασμένην ὁμολογίαν, Μάρτυς Πολύδωρε, ἐθαύμασαν Ἄγγελοι, ἔφριξαν οἱ δαίμονες, καὶ οἱ ἀσεβεῖς Ὀθωμανοὶ κατεπλάγησαν, ὁρῶντες ἐν σώματι ἄνθρωπον, τὰ τῶν Ἀσωμάτων φρονοῦντα, καὶ μήτε θωπείαις ἀπατηλαῖς εἴκοντα, μήτε ἀπειλὰς τυραννικάς, μήτε βασάνοις πτοούμενον, καὶ τὸν φοβερὸν ἅπασι θάνατον, ὡς ἡδίστην ζωὴν προσιέμενον, δι' οὗ τῷ Χριστῷ προσαχθεὶς ὡς θυσία καινὴ καὶ εὐάρεστος χαίρων ἀνῆλθες εἰς τὰ οὐράνια.

Ἕτερον κοντάκιον Νικηφόρου. Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Τῆς ἡμετέρας γενεᾶς τὸ ἀκροθείνιον, δεῦτε συμφώνως οἱ πιστοὶ ἀνευφημήσωμεν, τὸν πανένδοξον Πολύδωρον τὸν ἐκ Κύπρου, ἐν Ἐφέσῳ δὲ τῇ Νέᾳ ἐναθλήσαντα, καὶ τοὺς Ἄγαρ ἀπογόνους καταισχύναντα, καὶ δοξάσαντα τὸ Χριστοῦ θεῖον ὄνομα.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ γ'. μνήμη τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Πολυδώρου.

Στίχ. » Δῶρον Θεός σε, καὶ πολύ τε καὶ νέον
» Δέδωκεν ἡμῖν, Πολύδωρε τρισμάκαρ.
» Βῇ δὲ τρίτῃ Πολύδωρος εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

Οὗτος ὁ μέγας καὶ νεοφανὴς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ Πολύδωρος, ἦτο μὲν γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Λευκωσίας, τῆς πρώτης τῶν πόλεων τῆς νήσου Κύπρου, πατρὸς Λουκᾶ προσκυνητοῦ, καὶ Μητρὸς Λουρδανοῦς. Μικρὸς δὲ ὢν τὴν ἡλικίαν, ἐμαθητεύθη τὰ ἱερὰ γράμματα εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἐξῆλθὼν τῆς ἰδίας του πατρίδος, ἐπραγματεύετο εἰς τὴν Αἴγυπτον· καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πηγαίνοντας εἰς διάφορα μέρη χάριν πραγματείας, ἔγινε γνώριμος πολλοῖς. Ἤρυσι δὲ ὄντας εἰς τὴν Αἴγυπτον συνέβη νὰ προσκληθῇ (ἂμποτε νὰ μὴν ἤθελε τὸν ἀνταμώσῃ ὁ λύκος) μὲ ἕνα Κιεσίφην ἀρνησίχριστον Ζακύνθιον, καὶ ἔγινε γραμματικὸς εἰς αὐτόν. Λοιπὸν τὸ ἀπερασμένον σαρανταήμερον, εὑρισκόμενος μίαν ἡμέραν εἰς χαρεῖς καὶ ξεφαντώματα, ἠκολούθησε καὶ νὰ μεθύσῃ, καθὼς συμβαίνει εἰς τέτοια περιστατικά· ἡ μέθη τοῦ ἐσκότισε τὰς φρένας· καὶ ὁ μὲν θεῖος Παῦλος παραγγέλλει λέγων : «μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία», ἀλλ' εἰς τοῦτον ἡ μέθη ἐπροξένησεν ἀκόμη καὶ τὸ χείριστον, καὶ ἀκρότατον τῶν κακῶν. Ποῖον τοῦτο ; Δηλαδὴ τὸν ἐκατάστησε νὰ ἀρνηθῇ, φεῦ! τὸν Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, καὶ νὰ δεχθῇ τὸν ἐναγῆ καὶ ψυχόλεθρον Μωαμετισμόν. Κατὰ ἀλήθειαν ἔφάνη καὶ εἰς τοῦτον, πῶς εἶναι ἀσφαλτος ἡ παλαιὰ ἐκείνη γνώμη, ὅπου λέγει σοφώτατα: «φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί». Ὅθεν καὶ πρέπει, καὶ συμφέρει νὰ φεύγωμεν ὅσον δυνάμεθα τὰς κακὰς συναναστροφάς. Ἀλλὰ καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα, εἶχεν ὁ ἄνθρωπος διάθεσιν ἀγαθήν, καὶ ταύτην βλέποντας ὁ τοῦ ἐλέους Θεός, ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ παρευθὺς ὅπου ἀνένηψεν ἀπὸ τὴν μέθην, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του· ἐλυπήθη πολλὰ διὰ τὸ κακὸν ὅπου ἔπαθε, καὶ μετανοῶν, καὶ κλαίων πικρῶς, ὡς ἄλλος Πέτρος, ἐπέρνα πάλιν Χριστιανικά, ἕως ὅτου μετὰ ὀλίγας ἡμέρας εὑρίσκοντας εὐκαιρίαν, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Βεροῦτι (τὴν Βηρυτὸν) κατ' εὐθείαν εἰς τὸν Ἀρχιερέα καὶ ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν μὲ συντριβὴν καρδίας τὴν ἁμαρτίαν του. Οὗτος τὸν ὑπεδέχθη εὐμενῶς, τὸν ἐνουθέτησε πατρικῶς, καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν ὡς ὄντως Ἀρχιερεύς, καὶ δίδοντάς του κανόνα, τὸν ἔστειλεν εἰς ἕνα Μοναστήριον ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λιβάνου, διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καὶ μετὰ τὸ Πάσχα νὰ ὑπάγῃ καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς νὰ τὸν μυρώσῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐξ αἰτίας του ἐκινδύνευεν ὁ Ἀρχιερεύς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἄκρι, μὲ ἀπόφασιν διὰ νὰ παῤῥησιασθῇ, ἀλλ' εὑρὼν ἐναντία τὰ πράγματα καὶ ἐκεῖ—μάλιστα ἀκούσας ἀπὸ τὸν Ἅγιον Πτολεμαΐδος, ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, ἐκεῖ ὅπου ἔκαμε τὴν ἄρνησιν, ἐμβῆκεν εἰς ἕνα καράβι, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ οἰκονομοῦντος κατ' ἄλλον τρόπον τὴν σωτηρίαν του, τὸ καράβι ἐμποδίσθη ἀπὸ φουρτούνας μεγάλας καὶ κατήντησεν εἰς τὸ Γιάφα. Ὅθεν καὶ βλέποντας τὰ τόσα ἐμπόδια, ἄλλαξε σκοπὸν καὶ πλεύσας μὲ ἕνα Σαμιακὸν καΐκι, ἐπῆγεν εἰς τὴν Χίον, διὰ νὰ κάμῃ τὴν ὁμολογίαν του ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐμποδίσθη καὶ ἐκεῖ ἀπὸ κάποια αἰτια καὶ εἰς τὰς 13 Ἰουνίου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Χίον διὰ τὴν Σμύρνην, διῳῶν νὰ ὑπομείνῃ κἂν ἐκεῖ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον· ὅμως καὶ ἐκεῖ εὗρεν ἐμπόδια· εἶπον γὰρ αὐτῷ οἱ ἐκεῖ Πνευματικοί, ὅτι οἱ Ἀγαρηνοὶ ἦσαν θυμωμένοι καὶ ἐξαγριωμένοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν καταισχύνην ὅπου τοὺς ἐπροξένησε τότε πρὸ ὀλίγου τὸ Μαρτύριον τοῦ Δερβίση, καὶ ὅτι ἦτον πολλὰ ἐνδεχόμενον ἀπὸ τὴν νέαν τούτου παρρησίαν, νὰ ἀκολουθήσῃ κανένας κίνδυνος εἰς τοὺς Χριστιανούς· ἐγὼ δὲ νομίζω, ὅτι ὅλα τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐμπόδια ταῦτα νὰ ἦσαν ἐνέργειαι τοῦ μισοκάλου δαίμονος, διὰ νὰ τὸν ψυχράνῃ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν σωτήριον ὁμολογίαν του. Λοιπὸν ἐπέστρεψε μετὰ λύπης μεγάλης πάλιν εἰς τὴν Χίον κατὰ τὰς 11 τοῦ Ἰουλίου. Ἀλλ' ὁ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομῶν Κύριος, πολλάκις μεταχειρίζεται καὶ ἐκεῖνα ὅπου εἰς ἡμᾶς φαίνονται ἐναντία ἓεἰς τὸ καλλίτερον καὶ συμφερώτερον· καὶ οὕτως ἔγινε καὶ εἰς τοῦτον τὸν μακάριον. Ἐπιστρέψας γὰρ εἰς τὴν Χίον, λαμβάνοντας συμβουλὴν καὶ παρακίνησιν ἀπὸ κάποιον Πνευματικὸν Πατέρα ξένον νὰ κάμῃ τώρα ἐκεῖνο ὅπου ἔπρεπε νὰ κάμῃ πρωτήτερα καὶ δὲν τὸ ἔκαμε, μὲ τὸ νὰ ἔτρεχε σπουδαικὰ εἰς τὸ στάδιον. Λαμβάνει δηλαδὴ συμβουλὴν νὰ προετοιμασθῇ καλῶς καὶ νὰ καθοπλισθῇ ἀσφαλῶς μὲ τὰ πνευματικὰ ὅπλα τῆς ἀληθινῆς καὶ τελείας μετανοίας, ὡσὰν ὅπου ἔμελλε νὰ παραταχθῇ πρὸς τὰς Ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας πνεύματα ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον. Καὶ λοιπὸν παρευθὺς ἤρχισε νὰ ἀγωνίζεται μὲ νηστείας, προσευχάς, γονυκλισίας, παρακλήσεις εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ ἀναγνώσεις καὶ εἰς ἄλλα ψυχωφελῆ βιβλία, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὰ Μαρτύρια τῶν Ἁγίων· ὅθεν καὶ εἰς τόσην συντριβὴν ἦλθεν ὁ εὐλογημένος, ὥστε, ὅπου ἔκλαιγε πικρῶς καὶ πολλὰς νύκτας ἐπέρασεν ἄϋπνος, ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας καὶ ἐπικαλούμενος τὴν Θεοτόκον εἰς βοήθειαν. Ὅθεν καὶ εἰς τοὺς ἀκούοντας καὶ ὁρῶντας πολὺν οἶκτον ἐκίνει καὶ συμπάθειαν· κοντὰ δὲ εἰς ὅλα ταῦτα ἔγραψε καὶ τὰς ἁμαρτίας του ὅλας, ὅσας ἡμαρτεν ὡς ἄνθρωπος εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, διὰ νὰ μὴ ἀστοχήσῃ καμμίαν, καὶ τὰς ἐξωμολογήθη μὲ μίαν λεπτομερῆ καὶ ἀληθινὴν ἐξομολόγησιν.

Τέλος πάντων ἀφοῦ ἐπληρώθησαν τεσσαράκοντα ἡμέραι, μὴ δυνάμενος νὰ ἀναβάλῃ πλέον τὸν καιρόν, ἀπὸ τὴν

φλόγα ὅπου ἅναπτεν εἰς τὰ σπλάχνα του διὰ τὸ Μαρτύριον, ἔλαβε τὰς Ἱλαστικὰς Εὐχὰς κατὰ τὴν ἱερὰν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας· ἐχρίσθη ἐν Ἁγίῳ Μύρῳ· ἐμετάλαβε τὰ Ἄχραντα Μυστήρια· καὶ οὕτω στομωθεὶς τὴν ψυχὴν καὶ δυναμωθεὶς μὲ τὴν ἐπουράνιον τροφήν, ἐξῆλθε τῆς Νήσου εἰς τὰς 25 τοῦ Αὐγούστου, συνοδευθεὶς καὶ ἀπὸ ἕνα θεοσεβῆ καὶ ζηλωτὴν ἀδελφόν, μὲ τὸν ὁποῖον μαζὶ ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Νέαν Ἔφεσον, τὸ λεγόμενον Κουσάντσι, διὰ νὰ πληρώσῃ ἐκεῖ τὸν πόθον του μὲ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον. Τοὺς πολέμους δέ, καὶ τοὺς λογισμοὺς ὅπου τοῦ ἔφερεν ὁ ἐχθρός, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, εἶναι ἀδύνατον νὰ τοὺς περιγράψω, ἀλλ' ὁ γενναῖος ἐκεῖνος, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐφάνη κατὰ πάντα νικητής, ὡς αὐτὸς πολλάκις ὁ ἴδιος τοῦτον τὸν λόγον ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ. Πηγαίνοντας λοιπόν, σὺν Θεῷ ἐκεῖσε κατευόδιον, τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐπῆγεν ὁ μακάριος εἰς τὸν Μουφτῆν καὶ τοῦ λέγει: «Ἐγὼ αὐθέντα ἔχω δύο πιστόλας παρμένας, ἡ μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι πολλὰ καλὴ καὶ γερὴ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ἡ ἄλλη εἶναι σακάτικη, τσουρούκικη, καὶ τὰ μπελεζίκια, ὅπου ἔχει ἀπ' ἔξω διὰ νὰ φαίνεται εὔμορφη, τὰ ἔβαλα εἰς τὸ μέγκι, ἀλλ' εἶναι ὅλα καϊλίκια. Ὅθεν ἐγὼ δὲν τὴν θέλω, ἐπειδὴ μὲ ἐχάλασεν ἐκεῖνος ὅπου μοῦ τὴν ἔδωκεν· εἶναι λοιπὸν νόμιμον νὰ τὴν δώσω ὀπίσω, ὡσὰν ὅπου εἶναι τοιαύτη; Ὁ Μουφτῆς ἀποκρίνεται: «Ναί, εἶναι νόμιμον». Λός μοι φετφᾶν (ἀπόφασιν) τοῦ λέγει ὁ Μάρτυς· καὶ αὐτὸς τοῦ ἔδωκε. Πέρνοντας δὲ τὸν φετφᾶν ὁ Ἅγιος, τὴν αὐτὴν ὥραν ἀπερνᾷ εἰς τὸν Καδῆν, καὶ τοῦ λέγει: «Ἔχω δίκην (ντιαβᾶν)». Ἐκεῖνος τὸν ἀποκρίνεται: Τί εἶναι ὁ ντιαβᾶς σου; Ὁ Μάρτυς διηγεῖται τὴν ἄνωθεν ὑπόθεσιν καὶ τοῦ δίδει τὸν φετφᾶν. Ὁ κριτὴς τὸν ἐρωτᾷ: «καὶ ποῦος εἶναι ὁ ντιαβατζῆς σου; (ὁ ἀντίδικός σου). Ἀποκρίνεται ὁ Μάρτυς: «ἐσὺ εἶσαι ὁ ντιαβατζῆς μου». Ὁ δὲ κριτὴς τοῦτο ἀκούσας, ἔμεινεν ὡς ἐκστατικός, καὶ τοῦ λέγει: «Τί σοῦ ἔκαμα; ἐγὼ ἄλλην φορὰν δὲν σὲ εἶδα». Τότε καθαρώτερα τοῦ λέγει ὁ Μάρτυς: «Σήμερον εἶναι δέκα χρόνια ὅπου μὲ ἐγέλασες, καὶ μὲ ἔκαμες, καὶ ἀρνήθηκα τὴν πίστιν μου, ζκαὶ μοῦ ἔδωκες τὴν ἰδικήν σου κάμνοντάς με Τοῦρκον. Ἐγὼ ἔφυγα καὶ ἐπέρασα μέσα εἰς τὴν Φραγγιάν, καὶ ἐκεῖ μοῦ εἶπαν, ὅτι ἔχω νὰ κολασθῶ, διατὶ ἄφηκα τὴν πίστιν μου· τώρα ἦλθα, καὶ σοῦ δίδω ὀπίσω τὴν σφραγῖδα ὅπου μοῦ ἔδωκες· καὶ λοιπὸν θέλω νὰ ἀποθάνω Χριστιανός. Τοῦ λέγει ὁ Κριτής: «ἐγὼ δὲν σὲ ἠξεύρω, οὔτε σὲ εἶδα ποτέ, πῶς λέγεις ὅτι ἐγὼ σὲ ἐτούρκεψα;» Ὁ Μάρτυς ἀποκρίθη: «Ναί, δὲν μὲ εἶδες ἄλλην φορὰν, ἀλλὰ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ὅπου σὺ τώρα κάθεσαι, πρότερόν σου ἐκάθητο ἄλλος τοιοῦτος, ὡσὰν καὶ τοῦ λόγου σου· λοιπὸν ὁ ἴδιος ἐκεῖνος εἶσαι σὺ ὅπου μὲ ἔκαμες τοιοῦτον». Τοῦ λέγει ὁ Κριτής: «Αἴ παιδί μου, ἐπειδὴ καὶ θέλεις νὰ ἦσαι γκαούρης (χριστιανός), πήγαινε ὅπου θέλεις ζῆσε καὶ πράττε, Φράγγος, Ἀρμένης, ὅ,τι θρησκείαν θέλεις, ἐκείνην βάστα». Ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει: "Οχι Χριστιανὸς θέλω νὰ ἦμαι. Τοῦ λέγει πάλιν ὁ Κριτής: «Πήγαινε ὅπου θέλεις»· καὶ ὁ Μάρτυς: «"Οχι, τὸ σημεῖον τοῦτο ὅπου ἔβαλες ἐπάνω μου δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ βλέπω, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα νὰ σοῦ τὸ δώσω ὀπίσω»· σημεῖον δὲ ἐννοοῦσεν ὁ Μάρτυς τῆς σαρκὸς τὴν περιτομήν, ὅτι ἀπὸ αὐτὸ γνωρίζονται οἱ τῆς θρησκείας αὐτῶν ὀπαδοί. Ὁ κριτὴς τοῦ λέγει: «Ἐσὺ ἀπὸ τὸν νοῦν σου ἔβγῆκες»; Ὁ Μάρτυς: «"Οχι ἐγὼ τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω καλά, καὶ ἠξεύρω τί λέγω». Τότε ὁ Κριτὴς τὸν ἐρωτᾷ: «ποῖος εἶσαι; καὶ ποία εἶναι ἡ Πατρίς σου;» Καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ ἀποκρίνεται: «Ἡ Πατρίς μου εἶναι ἡ Κύπρος, καὶ ἐγὼ εἶμαι Χριστιανὸν γονέων νίός». Ὁ Κριτής: «πόθεν ἦλθες;» Ὁ Μάρτυς: «ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν». Ὁ Κριτής: «Πόσος καιρὸς εἶναι;» Ὁ Μάρτυς: «δύο ἡμέραι». Ὁ Κριτής: «ποῦ κατοικεῖς;» Ὁ Μάρτυς «εἰς τὸν Καφενέ». Ὁ Κριτής: «τρελλὸς εἶσαι;» Ὁ Μάρτυς: «"Οχι, ἀλλ' ἔχω τὰς φρένας μου». Ὁ Κριτὴς πάλιν τοῦ λέγει: «ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου». Ὁ Μάρτυς: «Εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι». «Στοχάσου καλά», τοῦ λέγει ὁ Καδῆς, ὅτι εἶναι φοῦρκα, εἶναι σπαθί, εἶναι βάσανα. Ὁ Μάρτυς: «ὅλα τὰ ἠξεύρω, καὶ εἶμαι ἀποφασισμένος καὶ δὲν τὰ στοχάζουμαι διὰ τὸ οὐδέν». Ἐκεῖνος τοῦ λέγει: «δὲν λυπᾶσαι τὴν παλληκαριά σου, τὴν νεότητά σου, τὴν προκοπήν σου;» Ὁ Μάρτυς λέγει: «"Οχι, ἀλλὰ τὸ ἔχω χαράν μου,νὰ ἀποθάνω διὰ τὴν πίστιν μου». «Στοχάσου καλά, τοῦ λέγει ὁ Κριτής, ὅτι δὲν γλυτώνεις ἀπὸ τὰς χεῖράς μου πλέον, ἀλλ' ἔχω νὰ σὲ βασανίσω». Ὁ Μάρτυς τοῦ ἀπεκρίθη: «ἐγὼ αὐτὰ ὅλα τὰ ἐστοχάσθηκα πρότερον, καὶ ἔπειτα ἦλθα, καὶ ἔχω τὴν ἐλπίδα μου εἰς τὸν Ἰησοῦν μου Χριστὸν τὸν Ἐσταυρωμένον, ὅτι θέλει μὲ βοηθήσει, καὶ θέλει μὲ βάλει εἰς τὸν Παράδεισον». Ἀποκρίνεται ὁ Κριτής: «Τὸ λοιπὸν ἡμεῖς ἔχομεν νὰ κολασθοῦμεν;» Ὁ Μάρτυς μὲ παρρησίαν καὶ ἀφοβίαν πολλὴν τοῦ λέγει: «ναὶ βέβαια, ἔχετε νὰ κολασθῆτε, ἀνίσως καὶ δὲν ἐπιστρέψετε ἀπὸ τὸ σκότος καὶ ἀπὸ τὴν πλάνην σας». Ὁ Κριτής: «τόσοι χρόνοι ἐπέρασαν καὶ τώρα ἦλθες ἐσὺ νὰ μὲ διδάξῃς;» Ὁ Μάρτυς: «Ἀπὸ τὴν θρησκείαν σας δὲν εἶδα, δὲν ἐγνώρισα κανένα καλόν, εἶναι ἕνα σκότος, ὅλα παραμύθια ἄξια γέλωτος· εἰσθε ἄνθρωποι σαρκικοί, ὅλως διόλου παραδομένοι εἰς τὰς κακίας· ἄνθρωποι πεπλανημένοι, ἀπωλεσμένοι». Ὁ Κριτὴς τοῦ λέγει: «ἂν δὲν ἔλθῃς εἰς τὸν νοῦν σου, ἐγὼ νὰ σὲ κρεμάσω». Ὁ Μάρτυς: «ἐγὼ καλὰ εἶμαι εἰς τὸν νοῦν μου καὶ αὐτὰ δὲν τὰ ἔχω διὰ τίποτε, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἦλθα». Εὐθὺς τότε προστάζει ὁ Κριτὴς νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον, καὶ σίδηρα εἰς τὸν λαιμόν του· καὶ οἱ τοῦ Κριτοῦ ὑπηρέται ἐν τῷ ἅμα ἔβαλον εἰς ἔργον τὴν ἀπόφασιν. Ἐθαύμασεν ὅμως πολλὰ ὁ δικαστὴς διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν καὶ ἀνδρείαν τοῦ Μάρτυρος, καὶ διὰ τὴν τόλμην, μὲ τὴν ὁποίαν τοῦ ἀπεκρίνετο· πλὴν ἐσκανδαλίσθη πρὸς τὸν Μουφτῆν, καὶ τοῦ ἐμήνυσεν: «εἰς τοιαῦτα πράγματα δίδεις φετφᾶν, καὶ γινόμεθα μασκαράδες». Ὁ Μουφτῆς εἶπε: «τὸ ἐμετανόησα καὶ ἐγὼ καὶ τὸν ἐγύρευα νὰ τὸν εὕρω διὰ νὰ λάβω ὀπίσω τὸν φετφᾶν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐπέτυχα». Ἐκεῖ εἰς τὴν φυλακὴν ἦτο καὶ ἕνας νέος φυλακωμένος, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὴν φυλακήν· εἰς τοῦτον ἐπαράδωσεν ὁ Μάρτυς τὸν σταυρὸν ὅπου εἶχεν εἰς τὸν τράχηλόν του διὰ νὰ μὴ τὸν καταπατήσουν, καὶ τὸν περιπαῖξουν οἱ ἀλλόπιστοι, καὶ ὀλίγους παρἀδες ὅπου ἔβαστοῦσε ἐπάνω του, λέγοντάς του: «δὸς ταῦτα εἰς τοὺς Ἱερεῖς, καὶ εἰπέ τους νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ μὲ στηρίξῃ.

Τῇ ἐπαύριον τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἔβγαλαν τὸν εὐλογημένον ἀπὸ τὴν φυλακήν, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἐμπρὸς εἰς ὅλους, Μουφτῆν, Ἐμὲρ ἐφέντην, Βοεβόδαν καὶ ἄλλους, διὰ νὰ γίνῃ λαμπροτέρα δηλαδὴ ἡ ὁμολογία τοῦ Μάρτυρος. Λοιπὸν τὸν ἐρωτοῦν ἀπ' ἀρχῆς, ἂν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἂν μετενόησε δι' ἐκεῖνα ποῦ εἶπεν. Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη χαρούμενος: ἐγὼ εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω, καὶ ζητῶ καὶ διψῶ τὸν ἐσταυρωμένον μου Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ δὲν τὸν ἀρνοῦμαι ἐγὼ ποτέ. Μὴ μοι γένοιτο Χριστὲ Βασιλεῦ νὰ σὲ ἀρνηθῶ τὸν πλάστην μου». Πάντες οἱ ἐξουσιασταὶ ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνο ὅπου καὶ τὴν πρώτην φορὰν τοῦ εἶπεν ὁ Καδῆς, ὅτι: «ὡσὰν θέλεις νὰ εἶσαι γκαούρης, πήγαινε ὅπου θέλεις· δὲν σὲ ἐμποδίζει κανείς. Καὶ ὁ Μάρτυς· «ὄχι, λέγει, ἀλλ' ἐσὺ ὅπου μοῦ ἔδωσες τὴν σφραγῖδα ταύτην, ἐσένα τὴν ἔφερα νὰ τὴν πάρῃς ὅπου εἶναι ἰδική σου, τὴν περιτομὴν λέγω». Ἐκεῖνοι τοῦ λέγουν. «"Ελα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, διότι θὰ σὲ θανατώσωμεν, ἂν δὲν μετανοήσῃς». Ὁ Μάρτυς· «πρέπει κἀθε ἕνας ὅπου ἔχει γνῶσιν νὰ ὑπερμαχῇ διὰ τὴν εὐσέβειαν„ καὶ ὄχι διὰ τὴν ἀσέβεια» (τοῦτο τὸ εἶπε μὲ ἀραβικὴν γλῶσσαν), ἐκεῖνοι δὲ ἀκούοντες τοῦτο ἐθαύμασαν, καὶ τοῦ λέγουν· «ἔλα νὰ σὲ ὑπανδρεύσωμεν, καὶ νὰ σοῦ δώσωμεν ἄσπρα ὅσα θέλεις». Ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· «αὐτὰ ὅλα εἶναι ματαιότης», (τοῦτο ἐσυνήθιζεν ὁ εὐλογημένος νὰ τὸ λέγῃ, ὅταν ἐγένετο καμμιὰν φορὰν συνομιλία περὶ κοσμικῶν πραγμάτων). Τὸν Ἰησοῦν μου θέλω, τὸν Ἰησοῦν μου. Τοῦ λέγουν ὅλοι· «ἐβγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου, ἐβγῆκες» καὶ ὁ Μάρτυς· «ἐγὼ τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω, τὸν ἔχω». Καὶ βέβαια ἔλεγε καλά, πῶς ἔχει τὸν νοῦν σωστόν, φέρετέ μοι κονδῦλι νὰ σᾶς κάμω λογαριασμὸν ἀπὸ ὅποιαν γλῶσσαν θέλετε, Τούρκικα, Φράγκικα, Ἀραβικά, Ρωμαϊκά, ὅ,τι θέλετε». Αὐτοὶ τοῦ λέγουν «δὲν λυπεῖσαι τὸν ἑαυτόν σου;» Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη «ὄχι, τὶ νὰ λυπηθῶ; τὴν ἐλπίδα μου ὅλην τὴν ἔχω εἰς τὸν Θεόν». Πάλιν τοῦ εἶπαν, «δὲν ἐρωτᾷς αὐτὸν τὸν Παπᾶν νὰ σοῦ εἰπῇ διὰ τὴν πίστιν σου;» Καὶ ὁ Μάρτυς· «ἐγὼ τὴν πίστιν μου τὴν ἠξεύρω καλλίτερα ἀπὸ τοὺς παπάδες, καὶ δὲν χρειάζομαι νὰ μὲ διδάξῃ κανείς». Τὸ λοιπὸν εἶπαν «φυλακώσατέ τον, φοβερίζοντες ὅτι ἔχουν ἀπόφασιν αὔριον νὰ τὸν κρεμάσουν, καὶ νὰ συλλογισθῇ». Καὶ ἔβαλαν πάλιν τὸν κατὰ ἀλήθειαν μέγαν καὶ καρτερόψυχον ἀθλητὴν εἰς τὴν φυλακήν, ἕως εἰς τὴν ἄλλην ἑξέτασιν. Τὸ βράδυ ἐπρόσταξεν ὁ Κριτὴς νὰ τὸν τιμωρήσουν. Καὶ ἐδῶ ἂς στοχασθῇ καθ' ἕνας ἕνα τοιοῦτον γένος, ὡσὰν ἐκεῖνο, τὶ λογῆς ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του,ὅταν ἔλαβον παρὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ τὴν ἄδειαν· σχεδὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην μὲ διαφόρους τρόπους ἐβασάνισαν τὸν εὐλογημένον· ἄλλοι ἔφεραν τοῦβλα ἀναμμένα καὶ τὰ ἔβαζαν εἰς τοὺς ὦμους καὶ εἰς τὰς μασχάλας τοῦ Μάρτυρος· ἄλλοι ἔφεραν τάσι πεπυρακτωμένον καὶ τοῦ τὸ ἐφόρεσαν εἰς τὴν κεφαλὴν ὡσὰν σκούφιαν, κἄποιοι δέ, οἱ πλέον ἀνηλεεῖς καὶ ἄσπλαγχνοι, μὴ ἀρκεσθέντες εἰς αὐτά, ἔφεραν καὶ σύρμα σιδερένιον (τὸ λεγόμενον τέλι κοινότερον) καὶ ἔσπρωξαν εἰς τὸ κρύφιον μέλος. Καὶ ἐδῶ κατὰ ἀλήθειαν στοχάζομαι, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὡς ἐχθροὶ καὶ ἀσπλαγχνοι ἐθεράπευαν μὲ αὐτὰς τὰς βασάνους τὸν θυμόν τους καὶ τὴν κακίαν, ἀπέβαιναν δὲ ὅλα κατὰ τὸν πόθον τοῦ Μάρτυρος, εἶχε γὰρ ὁ μακάριος

πολὺ μῖσος εἰς τὴν βδελυκτὴν ἐκείνην σφραγῖδα τῆς περιτομῆς, καὶ ὅσον ἐστοχάζετο, πῶς εἶχεν ἐπάνω του τέτοιον μίασμα, τόσον ἠγανάκτει, καὶ πικρότατα ἀνεστέναζε, καὶ μὲ ἄκρον πόθον ἐζήτει νὰ τὸ ἀποτινάξῃ ἀπὸ ἐπάνω του. Λοιπὸν κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα του μαρτύρια, μὲ τὰ ὁποῖα ἐτρεψε τὴν ἀρνησίν του, ἔλαβε καὶ τοῦτο, ὡς διὰ θεραπείαν καὶ ἀποβολὴν τῆς βδελυρᾶς ἐκείνης περιτομῆς.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἤτις ἦτο Κυριακή, πάλιν ἔβγάνουν τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὴν φυλακήν, συναχθέντες πλῆθος πολὺ ἐκ τῆς θρησκείας των καὶ πάλιν παρασταίνουν εἰς τὸ κριτήριον τὸ πρόβατον τοῦ Χριστοῦ· ἦν δὲ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν ἐρωτοῦν. «Ἤλθες εἰς τὸν ἑαυτόν σου, ἐμετανόησες;» Καὶ ὁ Μάρτυς· «ἐγὼ σᾶς εἶπα, ὅτι εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω· τί μὲ πειράζετε» Πάλιν τοῦ λέγουν· «ἄλλον καιρὸν πλέον δὲν ἔχεις νὰ συλλογισθῇς· ἔφθασε τὸ τέλος σου». Καὶ ὁ Μάρτυς πρώτῃ φωνῇ ἀπεκρίθη, «ἐγὼ τὸν Ἰησοῦν μου δὲν τὸν ἀρνοῦμαι, Χριστιανὸς ἐγεννήθην, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω». Καὶ αὐτοὶ τότε «αἴ, παιδί μου, τοῦ λέγουν, καιρὸς δὲν ἔμεινεν ἄλλος, ἔχομεν νὰ σὲ κρεμάσωμεν». «Τὸ ἠξεύρω ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς». Καὶ αὐτοί: «δὲν λυπεῖσαι τὴν παληκαριάν σου, τὴν εὐμορφιά σου, τὴν νεότητά σου;» Αὐτὸς ἀπεκρίθη, «αὐτὰ ὅλα εἶναι ματαιότης» τὸν Ἰησοῦν μου, τὸν Ἰησοῦν θέλω. Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω, δὲν ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου· δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Ἰησοῦν μου». Καὶ αὐτοὶ πάλιν τοῦ λέγουν. «αἴ παιδί μου, νὰ ἡ φοῦρκα, στοχάσου τι ἔχεις νὰ χάσῃς», τοῦ ἔδειξαν καὶ τὸ σχοινίον. Ὁ Μάρτυς τοὺς λέγει «αὐτὸ ζητῶ καὶ ἐγώ». Ἐκεῖνοι δὲ ἔλεγαν ἀνάμεσόν τους, ἄλλοι, «φράγκος εἶναι καὶ ἔχει τόσον γινάτι», ἄλλοι πάλιν ἔλεγαν. «τοῦτοι οἱ Ρωμαῖοι μίαν φορὰν ὅταν εἰποῦν τὸν λόγον, δὲν τὸν πέρνουν ὀπίσω», καὶ κἀθε ἕνας ἔλεγε τὸν λόγον του. Τότε ἐβγαίνει καὶ ἕνας ζηλωτὴς ἐξ αὐτῶν, καὶ λέγει εἰς τὸν Μάρτυρα: «Δέκα χρόνια ὅπου ἐτούρκισες, δὲν ἔκαμες ναμάζι ποτέ· ἤκουα δὲν ἐπροσκύνησες τὸ προσκύνημά μας;» Λέγει ὁ Μάρτυς· «ὄχι, ὄχι». «Ἀμὲ τοῦ μπαϊράμιου τὸ ναμάζι, δὲν τὸ ἔκαμες;» (προβάλλοντας τοῦτο ὡσὰν μεγάλον τι πρᾶγμα). Ὁ δὲ Μάρτυς βλέπων, ὅτι ὁ καθ' ἕνας μὲ τὰ λόγια του, ἐμποδίζαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν προσευχήν, ἐπειδὴ νοερῶς ἐπροσηύχετο ὁ μακάριος, καὶ ὅλον εἰς τὸν Θεὸν εἶχε στηλωμένον τὸν νοῦν„ βλέπων, λέγω, ὅπου τὸν ἐμπόδιζαν, ἀπεκρίθη μετὰ σφοδρότητος εἰς τὸν ἐρωτήσαντα. «Τί μὲ πειράζεις ἄνθρωπε;» Ἐκεῖνος τοῦ λέγει: «Θὰ σὲ φουρκήσουν, θὰ σὲ κρεμάσουν». Καὶ ὁ Μάρτυς· «αὐτὸ ζητῶ καὶ ἐγώ, καὶ ἂς ὑπέγωμεν» καὶ οὕτως ἐπερπάτησεν ἕως δέκα βήματα· ὦ γενναιότης ἀθλητική! ὦ ἀνδρεία μαρτυρική! ὦ σπουδὴ καὶ προθυμία οὐρανίων ἐπαίνων ἀξία! Τὸν ἅρπαξαν λοιπὸν μὲ ὁρμὴν καὶ ἀγριότητα, ἔβγαλαν τὰ φορέματά του, ἔδεσαν ὀπίσω τὰς χεῖρές του, ἔβαλαν τὴν θηλιὰν εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ τὸν ἐπαράδωκαν διὰ νὰ κρεμασθῇ. Ἄλλοι ἔτρεχαν ἐμπρός, ἄλλοι ὀπίσω,ἄλλοι τοὺς ἔκαμναν μίαν μεγάλην σύγχυσιν ἀνάμεσόν τους ἐπὶ τούτου, τάχα διὰ νὰ δειλιάσῃ ὁ Μάρτυς· αὐτὸς δὲ ὅλον τὸ ἐναντίον ἔμενεν ἄφοβος παντελῶς,καὶ ἀκατάπληκτος, ὕθεν καὶ μυκτηρίζοντάς τους ὡς ἄφρονας, εἶπε πρὸς αὐτούς. «Ὦ ἀσύνετοι, ἐγὼ ἦλθα μόνος μου αὐτόκλητος καὶ τώρα φοβεῖσθε νὰ μὴ φύγω», φορῶν δὲ ὁ Μάρτυς τὴν φοῦρκαν εἰς τὸν λαιμὸν ὡς κατάδικος,

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΣ ΑΓΙΟΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

καὶ ἔχων δεδεμένας τὰς χεῖρας, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον τῶν καταδίκων. Καὶ πάλιν ἄλλοι ἑτοίμαζαν τὸν τόπον, ἄλλοι τὸν ἐρωτοῦσαν ἂν ἐμετανόησεν. Ὁ δὲ Μάρτυς τοὺς ἀπεκρίθη μὲ τὴν αὐτὴν ἀροβίαν. «Ταλαίπωροι, ἡ πίστις σας εἶναι πλέγη εἶναι ὅλη ματαιότητες· εἶσθε ἄνθρωποι ὅλοι σάρκες, ἔχετε νὰ κολασθῆτε εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ἐγὼ διὰ ταῦτα ὅπου μοῦ κάμνετε ὑπάγω εἰς τὸν Παράδεισον». Ἐκεῖνοι δὲ ὠνόμαζαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ Μάρτυρος γινάτι, ἤγουν πεῖσμα. Ἀλλὰ καὶ κατὰ ἀλήθειαν πεῖσμα ἦτον· πεῖσμα ὅμως ὄντως ἅγιον, πεῖσμα σωτήριον, πεῖσμα τὸ ὁποῖον πρέπει, καὶ ἀνάγκη εἶναι κάθε Χριστιανὸς νὰ τὸ ἔχῃ ἐναντίον τοῦ Σατανᾶ, διὰ νὰ δύναται νὰ τελειώνῃ τὸ Θεῖον θέλημα. Καὶ λοιπὸν οὕτω κατηχημμένοι, τοῦ εἶπαν τελευταῖον : «Ἄλλος καιρὸς πλέον δὲν σοῦ ἔμεινε, καὶ ἔχεις νὰ τὸ μετανοήσῃς». Ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη τριπλασιάζοντας ἐν ταὐτῷ τὴν ὄντως μακαρίαν καὶ ἁγίαν ταύτην φωνήν : «Χριστιανός, Χριστιανός, Χριστιανὸς εἰμαι». Τότε σηκώσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐτράβηξαν τὸ σχοινίον, καὶ οὕτως ἔλαβεν, ὁ ἀοίδιμος Πολύδωρος τὸν δι' ἀγχόνης μαρτυρικὸν στέφανον.

Ἐκείνην τὴν νύκτα τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς ἀπάνθρωποι, χωρὶς νὰ ἐντραποῦν κἂν αὐτὴν τὴν ἰδίαν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐπῆραν τὰ ροῦχα τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἄφησαν ὁλόγυμνον τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ τὴν ἡμέραν ἔδεσαν μόνον μὲ ἕνα παλαιόπανον τὰ κρύφια μέλη του. Ἔπειτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπρόσταξαν ἕνα Χριστιανὸν νὰ τὸν κατεβάσῃ ἀπὸ τὴν κρεμάλαν, ἔβαλαν δὲ καὶ δύο Ἀράπηδες καὶ τὸν ἐσήκωσαν μὲ τὴν σκάλαν, καὶ ὁμοῦ καὶ Τοῦρκοι ὀλίγοι καὶ μερικοὶ Χριστιανοί, τὸν ἔθαψαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ μνήματα τῶν Ἀρμενίων. Καὶ εἰς μὲν τοὺς Χριστιανοὺς ἔγινεν ὁ Μάρτυς μέγα στήριγμα εἰς τὴν εὐσέβειαν, εἰς δὲ τοὺς Ὀθωμανοὺς ἔγινε τόση μεγάλη καταισχύνη, ὅπου ἄλλην φορὰν δὲν τοὺς ἠκολούθησε τοιαύτη. Ὅθεν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐντόπιοι θαυμάζοντες ἔλεγον : «τοῦτο ἀληθῶς εἶναι μεγάλο πρᾶγμα· τούτη ἡ ἀνδρεία δὲν ἐστάθη εἰς ἄλλον ποῖος ἠξεύρει τὰς κρίσεις τοῦ Θεοῦ ;

Αὐτὸ εἶναι ἀδελφοὶ τὸ ἀνδρειωμένον καὶ γενναιότατον μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Πολυδώρου. Ὁ δὲ τῶν αὐτοῦ Ἁγίων καὶ τῶν Μαρτύρων Θεός, ὁ δοξάζων τοὺς Αὐτὸν δοξάζοντας, καθὼς τὸ ὑπόσχεται μόνος του· «τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω» (α΄ Βασ. β΄. 32), ἀφ' ἑνὸς μέν, θέλοντας νὰ δείξῃ πόσον εὐηρέστησεν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ μαρτυρίου ὁ Ἅγιος Πολύδωρος, καὶ ἀκολούθως πόσον εὐάρεστοι γίνονται εἰς τὴν μεγαλειότητά του καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅπου μαρτυροῦν διὰ τὸ ὄνομά του, κἂν καὶ τὸν ἀρνήθησαν πρότερον, καθὼς καὶ διὰ νὰ ἐμφράξῃ τὰ στόματα τινῶν ἀνοήτων, οἵτινες φλυαροῦν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τιμῶνται ὡς μάρτυρες οἱ τὸν Χριστὸν ἀρνηθέντες πρότερον, διὰ ταῦτα, λέγω, τὰ αἴτια ἐνήργησε τὸ θαῦμα τοῦτο, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἁγίου, τὸ ὁποῖον ἔγινε τοιουτοτρόπως, καθὼς μᾶς τὸ ἐδιηγήθη ὁ εἷς τοῦτο ὑπηρετήσας ἀξιόπιστος Ἱερομόναχος.

Κατὰ τὴν προρρηθεῖσαν Νέαν Ἔφεσον ὅπου ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος Πολύδωρος, ἦτον ἕνας Χριστιανός, τὸ ὄνομά του Νικόλαος, ὅστις ἔπασχεν ἀπὸ δαιμόνιον φοβερὸν τὸ ὁποῖον ἐλάλει διὰ τοῦ στόματός του, καὶ ἐφανέρωνε πολλάκις καὶ αὐτὰ τὰ ἀπόκρυφα καὶ μυστικά. Ὅθεν „βλέποντας αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς Ἱερομόναχος, ὁ ὁποῖος εἶχε μέρος ἀπὸ τὰ Ἅγια λείψανα καὶ μέρος ἀπὸ τὸ σχοινίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκρέμασαν τὸν Ἅγιον Μάρτυρα Πολύδωρον, ἐσυμπόνεσε τὴν συμφορὰν τοῦ δαιμονισμένου, ὡς συμπαθὴς καὶ φιλάδελφος· καὶ βάνοντας τὸ μὲν σχοινίον μέσα εἰς τὴν πυξίδα μην του, τὸν δὲ δάκτυλον τοῦ Μάρτυρος μέσα εἰς τὸν κόλπον του, ἐπῆγεν εἰς τὸν πάσχοντα. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος ! εὐθὺς μόνον ὅπου ἐμβῆκεν εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου του, καὶ τὸν εἶδεν ὁ δαιμονισμένος, ἠγριώθη τὸ δαιμόνιον, καὶ μὲ μεγάλας φωνὰς ἔκραξε: «τί ἦλθες ἐδῶ νὰ μὲ βασανίσῃς;(καλῶν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος) ἐκάηκα, ἐκάηκα». Ὁ δὲ Ἱερομόναχος, πλησιάσας κοντήτερα, καὶ ἐκβαλὼν τὸ καμηλαύχιόν του ἐπετίμησε τὸ δαιμόνιον ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ εἰπῇ διατὶ φωνάζει τοιουτοτρόπως ; Ὁ δαίμων βιαζόμενος ἀπὸ ἀόρατον τοῦ Θεοῦ δύναμιν ὁμολόγησε, καὶ μὴ θέλων, τὴν ἀλήθειαν, λέγων,ὅτι «ἐκάηκα ἐπειδὴ μοῦ ἔφερες ἐδῶ τὸν δάκτυλον καὶ τὸ σχοινίον τοῦ Μάρτυρος Πολυδώρου». Καὶ οὕτω φωνάζων ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν πάσχοντα, καὶ ἔμεινεν ἐις τὸ ἑξῆς ὁ ἄνθρωπος ὑγιὴς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐνοικούσης καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὰ τίμια λείψανα τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Μάρτυρος Πολυδώρου. Οὗ ταῖς πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ πάσης ἐπηρείας δαιμονικῆς, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ἀμήν.

ὨΙδὴ ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Μὲ καλεσέτε μου φρενόληπτον παράφρονες : Μάρτυς Πολύδωρε, ἐβόας τοῖς δικασταῖς· ἐπίγνωστε ἄνομοι οὐκ ἐξέστηκα, τὴν δ' εὐσέβειαν, οὐδέποτε ἀρνήσομαι, κἂν πολλάκις ἀποθάνω.

Ὅλος ἔνθεος, γενόμενος Πολύδωρε, τοῖς ἀπειλοῦσί σοι, Ὀθωμανοῖς εὐθαρσῶς,ἐβόας τὰ βάσανα,ἃ μοι προτείνετε, ξίφος, θάνατον, ἀγχόνην οὐδὲν ἤγημαι δι' ἀγάπην Ἰησοῦ μου.

Τ'κεσίαις σου, ταῖς θείαις ἐλευθέρωσον Μάρτυς Πολύδωρε, τοὺς ὑμνητάς σου ἡμᾶς, ἐκ πάσης κακώσεως ἐν ὅσῳ πνέομεν, καὶ ἐκλείποντας, εἰς τὰς μονάς σου πρόσδεξαι, κἂν τὸ αἴτημα ᾖ μέγα.

Θεοτοκίον.

Σοῦ πανύμνητε,τῆς μεσιτείας ἄνευθεν, νόων βροτῶν τε οὐδείς, ἔχει ἐλθεῖν πρὸς Θεόν, σὺ γὰρ μόνη γέγονας καινὸν μεθόριον, κτιστῆς φύσεως, καὶ τῆς ἀκτίστου Πάναγνε· ὦ πραγμάτων παραδόξων.

ὨΙδὴ ς΄. Τοῦ ϐ΄. Ἡ Κάμινος Σωτήρ.

Εἰς τὸ τέλος τὸν ἐχθρὸν κατετρόπωσας, ἐπεὶ τῆς εὐσεβείας τῷ ϑώρακι, σὺ καϑωπλίσϑης μάκαρ, ἀϑλοφόρε Πολύδωρε.

Π'πάτημαι, ἐβόας Πολύδωρε, ἐπεὶ τὸν Ἰησοῦν μου ἠθέτησα, ἀναλαβεῖν δι' ὁ τοῦτον, εὖ πάλιν ἐπείγομαι.

Πᾶ ἔπαϑλα τῶν ἄϑλων σοὶ δέδωκε,τῶν ὅλων ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος,ὑπὲρ αὐτοῦ ϑεόφρον, γενναίως ἀϑλήσαντι.

Θεοτοκίον.

Τ'κέτευε ὃν ἔτεκες Κύριον, ὡς εὔσπλαγχνον τῇ φύσει ὑπάρχοντα, ϑεογεννῆτορ,σῶσαι,τὰς ψυχὰς τῶν ὑμνούντων σε.

ὨΙδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Λ αμπρὰ ἡ πρὸς ἄϑλησιν ὁρμή σου, λαμπρὰ δὲ καὶ ἡ παράστασίς σου γέγονε, λαμπρὰ καὶ ἡ ἄϑλησις, λαμπρὰ καὶ τὰ τρόπαια κατὰ τοῦ πολεμήτορος ἅπερ ἀνέστησας, τοῦ τρόποις ἐν ποικίλοις τρισμάκαρ, πρὸς τὴν ἄϑλησίν σου ἐμποδὼν γενομένου.

Ὅλοι ἀσελγεῖς καὶ ὅλοι σάρκες· ὅλοι ῥεματαιωμένοι ὄντως πέλετε, τοῖς ἀπίστοις ἔλεγες ἔνδοξε Πολύδωρε· καὶ εἰς πῦρ καλασϑήσεσϑε ἂν μὴ πιστεύσητε, Χριστῷ, τῷ ἀληϑεῖ Θεοῦ λόγῳ, καὶ ποιητῇ κόσμου, ἐάσαντες τὴν πλάνην.

Γενναῖε περόνῃ διεπάρης, τὸ κρύφιον μέλος τὸ ἐπιδεξάμενον, πλάνης τὸ ἐκσφράγισμα, καὶ ἡδέως ἤνεγκας, τὰς ἀλγηδόνας Ἅγιε καὶ ἀνεκραύγαζες, τὸ μέσος διὰ ταύτης ἐκτρίψω, ὃ φέρειν οὐκ ἔχω ἐπὶ τῷ σώματί μου.

Θεοτοκίον.

Ὅλος Γαβριὴλ ὁ ϑεῖος λάμπων, λαμπρύτητι, ἀρχαγγελικῶς ϑεόνυμφε, σοῦ τῇ ὑπὲρ Ἄγγελον,ἁγνείας λαμπρότητι ἀντελλαμφϑεὶς νενίκηταί σε ἀσπαζόμενος, καὶ γέγονε, ϐραχὺ ὥσπερ ἄστρον, κρυϐὲν τῇ ἐλλάμψει ἀνέσχοντος ἡλίου.

ὨΙδὴ η΄. Τοῦ ϐ΄. Ὃν φρίττουσιν.

Ε'φέσει Πολύδωρε Χριστοῦ κατασχεθείς, τὴν Ἔφεσον ἔνδοξε κατέλαϐες σκιρτῶν, ἀνόμους δὲ ἐλέγξας, ὑπ' αὐτῶν ἀϑλητά, ἀγχόνῃ ἀνηρτήϑης, ἐν ᾗ καὶ τελειοῦσαι.

Π'ὸ ὄντως ἀκρότατον πάντων τῶν ἐφετῶν, κατειληφὰς ἔνδοξε τὸν μόνον Ἰησοῦν· ὑσώπησον τοῦτον τοῦ ῥυσϑῆναι πυρός, καὶ ἀξιωϑῆναι ἡμᾶς ζωῆς ἀλύπου.

Εἰσδέξαι ϐάπτισμα, Πολύδωρε σοφέ,δευτέροις χρανίνομενος ἐν ῥύποις μηδαμῶς, ἁπάντων τῶν ἄλλων ϐαπτισμάτων σαφῶς, ἀσφαλέστερόν τε καὶ φέρετρον.

Θεοτοκίον.

Ἀ ναστήσον κείμενον, εἰς ϐάϑη με κακῶν· τοὺς νῦν πολεμοῦντας με, πολέμησον ἐχθροὺς· τρωϑεῖσαν ἀτόποις ἡδοναῖς τὴν ψυχὴν ἀγνὴ μὴ παρίδῃς, ἀλλ' οἰκτειρον καὶ σῶσον.

ὨΙδὴ ϑ΄. Ἅπας γηγενής.

Τ'ερποὶ χοροί, Ἀγγέλων ηὐφράνθησαν ἐν τῇ ἀνόδῳ σου· τάγματα Μαρτύρων δέ, ᾠσὶν ὡς σκιρτῶντα σὲ ὑπεδέξαντο, εἰς ἑαυτῶν σκηνώματα ὡς ἐναϑλήσαντα, ψυχῆς γνώμῃ, ἀνδρείᾳ Πολύδωρε καὶ ἀνόμων τὴν πλάνην ἐλέγξαντα.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ

Στήριγμα πιστῶν, καὶ δόξα καὶ καύχημα Μάρτυς Πολύδωρε, διὰ τῆς ἀθλήσεως, τῆς σῆς ἐδείχθης τύπος γενόμενος, αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀθλεῖν στερρότατα· τῶν δ' ἀπίστων, αἰσχύνη αἰώνιος, ἣν οὐδέποτε ἄλλοτε ἔπαθον.

Ἔχεις ἀληθῶς, ἔχεις τὸν Παράδεισον νῦν ὃν ἐπόθησας, περὶ οὗ προέλεγες, ζῶν ἐν τῷ βίῳ Μάρτυς Πολύδωρε· ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, πρέσβευε, τοὺς ἀγαπῶντάς σε, παραδείσου γενέσθαι οἰκήτορας, μετὰ σοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Θεοτοκίον.

Ὕμνοις σὲ ἀγνή, ὑμνῶ τὴν Ἰανύμνητον, ἣν ἡ ἐγκόσμιος, γλῶσσα καὶ πᾶσα πνοὴ γεραίρουσιν, ὡς τὸν Θεὸν γεννήσασαν τὸν ὑπερύμνητον, ὃν ὑμνοῦσι χιλιάδες χίλιαι, μυριάδες τε μύριαι ἄγγελοι.

Ὠδὴ θ'. τοῦ ϛ'. Τὴν Ζωοδόχον πηγήν.

Ὡς εὐωδέστατον κρῖνον Πολύδωρε, τοῦ νοητοῦ Παραδείσου γενόμενος, εὐωδίαις ἀθλων σου, τὴν ψυχήν μου εὔφρανον, τὴν δυσωδίαν αὐτῆς ἀποδιώξας, ἣ ἐκ πταισμάτων καὶ παθῶν αὐτῇ προσγίνεται.

Ἐν οὐρανοῖς ἐντρυφῶν παμμακάριστε, τῆς ἀκηράτου καὶ θείας λαμπρότητος, τὴν ψυχήν μου φώτισον, ἔνδοξε Πολύδωρε, τῶν σῶν ἀγώνων ἀκτῖσι ταῖς φανωτάταις, καὶ τῶν παθῶν τὸν σκοτασμὸν Μάρτυς μείωσον.

Τοῦ Ἰησοῦ τῇ δυνάμει καὶ χάριτι, σὺ τὸν ἀγῶνα θεόφρον διήνυσας, σταθερῶς Πολύδωρε, καὶ στεφάνων ἔτυχες, καὶ τοῖς χοροῖς συναγάλλῃ τῶν Μαρτύρων, δι' ὃ ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε μέμνησο.

Θεοτοκίον.

Θεῖσαι ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σου Κύριε, τὴν ἐκ Παρθένου ἀνέκφραστον γέννησιν, πειρασμῶν ῥυόμενος καὶ παθῶν καὶ θλίψεων ταῖς ἱκεσίαις αὐτῆς, τοὺς σοὺς ἱκέτας, ὡς εὐεργέτης καὶ μόνος φιλάνθρωπος.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ὅπου ἦχος ἀκούεται, ἑορταζόντων ἁγίε· ὅπου τρυφῇς ὁ χειμάρρους, εἰρηνικῶς πελαγίζει, τοὺς μακαρίους ἅπαντας· ὅπου χαρὰ ἀνέκφραστος, ἐκεῖσε κατασκηνῶσαι Πολύδωρε ἠξιώθης.

Θεοτοκίον.

Πορφύρα Θεοῦφαντος, καὶ στολὴ Θεοποίκιλτος, χρυσοειδὴς διπλοΐς τε τοῦ λόγου τοῦ ἀνδρωθέντος· καὶ ὕλη παναρμόνιος, τῆς θείας σωματώσεως, σὺ Μαριὰμ ἀνεδείχθης, ὑπὲρ κατάληψιν πᾶσαν.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Ἦχος πλ. δ'. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς ἐν ὑστέροις καιροῖς, ὁ γενναῖος Πολύδωρος, πρὸς τὰ τῆς ἀθλήσεως ἠτοιμόλησε σκάμματα! καὶ τὴν τυράννων πλάνην κατήσχυνε, καὶ εὐσεβείας κήρυξ γεγένηται! Δόξα σοι δόξα σοι, Παντοκράτορ Κύριε, ὅτι καὶ νῦν, ἐφ' ἡμῶν τὸ ὄνομα, σοῦ ἐθαυμάστωσας.

Δεῦτε τιμήσωμεν ἄσμασι, τὸν μαργαρίτην Χριστοῦ, καὶ πολύτιμον ἄνθρακα, τὸν νέον Πολύδωρον, Λευκωσίας τὸ καύχημα· ἐξωμοσάντων, τύπον τὸν ἄριστον· πιστῶν ἁπάντων, τὸ μέγα στήριγμα· πίστεως φύλακα, Ἐκκλησίας στέφανον καὶ χαρμονήν, καὶ δόξης ὑπόθεσιν, Θεοῦ ὑπάρχοντα.

Σοῦ προσκυνοῦμεν τὰ λείψανα, καὶ τὴν εἰκόνα πιστῶς, ὦ γενναῖε Πολύδωρε, καὶ σὲ ἱκετεύομεν, ἀπὸ πάσης κακώσεως, ὀργῆς καὶ βλάβης παντοίας λύτρωσαι, ἡμᾶς τοὺς πόθῳ ἀνευφημοῦντάς σε· καὶ μετὰ θάνατον, ῥῦσαι τῆς κολάσεως καὶ οὐρανῶν, βασιλείας ποίησον μετόχους Ἅγιε.

Ὡς ἑωσφόρος ἐφαίδρυνας, τὸ νοητὸν τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησίας στερέωμα, ἀθλητὰ Πολύδωρε, ταῖς ἀκτῖσι τῶν ἄθλων σου, καὶ πάντα, μάκαρ, λέαν ἐθέρμανας, πρὸς θεῖον πόθον, οἷα περ ἥλιος, τὰ χριστεπώνυμα, τῶν βροτῶν συστήματα, ὅθεν τὴν σὴν, σεβασμίαν ἄθλησιν πανηγυρίζουσι.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τὰκωβον τὸν Πέρσην, καὶ Μύρακα τὸν Αἰγύπτιον, τοὺς ἐξωμόσαντας πρίν, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ ὕστερον ἀναφανέντας μάρτυρας, καὶ ὑπὸ τῆς πανταχοῦ Ἐκκλησίας δοξαζομένους, ζηλώσας νεομάρτυς Πολύδωρε, τὸν διὰ βασάνων καὶ ἀγχόνης μαρτυρικὸν ὑπὲρ Χριστοῦ ὑπέμεινεν θάνατον, καὶ τῶν ἴσων στεφάνων ἐκείνοις τετύχηκας. Ὅθεν, σὲς μὴ προσείπῃ σε νέον ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ μάρτυρα· Ἡ τίς ἐκ τοῦ ἴσου μὴ δοξάσῃ δικαίως τὴν μνήμην σου· Μάρτυς οὖν ἀληθὴς ὑπάρχων, καὶ μαρτυρικὴν ἔχων τὴν παρρησίαν πρὸς Χριστόν, τὸν σὲ στεφανώσαντα, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ'. ᾠδὴν τοῦ α' Κανόνος· τὴν ϛ'. τοῦ β'. Μετὰ τὸ τρισάγιον τὸν Ἀπόστολον, καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Μεγαλυνάρια τοῦ Ἁγίου.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας, Πολυδώρου τοῦ ἀθλητοῦ, τοῦ ἐν ταῖς ἐσχάτοις καιροῖς ἀναφανέντος, Μάρτυρος θεηγόρου, τῆς θείας πίστεως.

Δέξαι εὐσυμπάθητε τὰς λιτάς, ἡμῶν τῶν σῶν δούλων, ἃς ἐκ στόματος ῥυπαροῦ καὶ γλώσσης βεβήλου, προσάγομεν αἰτοῦντες, ἁμαρτημάτων λύσιν τῇ μεσιτείᾳ σου.

Δόξῃς ἀπροσίτου μαρμαρυγαῖς, καὶ θείαις ἀκτῖσιν, ἐλλαμπόμενος ἀθλητά, Πολύδωρε μάκαρ, τῆς τριλαμποῦς καὶ θείας, Τριάδος ταῖς εὐχαῖς σου, ἡμᾶς καταύγασον.

Μάρτυς ἀθλοφόρε ταῖς πρὸς Θεόν, ἱεραῖς εὐχαῖς σου, διατήρει τοὺς εὐλαβῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, προσφεύγοντας ἐκ πάντων, παθῶν τε καὶ κινδύνων, ψυχῆς καὶ σώματος.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΡΑΚΗΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Εἰς τὸ ὑπερφυὲς θαῦμα ὅπερ ἐνήργησεν ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος καὶ ἀειπαρθένος

ΜΑΡΙΑ

Διὰ τῆς πανσέπτου καὶ θείας αὐτῆς εἰκόνος τῆς ἐπιλεγομένης

ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

Ἐν τῇ νήσῳ τῶν Κυθήρων, ὅτε τὸν παράλυτον ἤγειρε μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας τῆς ἁγίας αὐτῆς Κοιμήσεως.

Ποίημα Σωφρονίου Ἐπισκόπου Κυθήρων τοῦ Παγκάλου, ἀντιγραφεῖσα δὲ παρὰ τοῦ ἐλαχίστου δούλου αὐτῆς μακαρίτου εὐγενοῦς Δομενίκου Βαλερίου πλείστοις καὶ ἐξαισίοις τερατουργήμασιν εὐεργετηθέντος παρὰ τῆς αὐτῆς ἁγίας εἰκόνος. (1).

ΤΗ ΚΔ΄ ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ῥηκτοῦ θαύματος τῆς Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ γεγονότος ἐν τῷ πανσέπτῳ αὐτῆς Ναῷ τῶν Μυρτιδίων, ἐν τῇ νήσῳ Κυθήρων, ὅτε τὸν παράλυτον ἤγειρε.

Ἑσπέρας, ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ· μετὰ τὸν προοιμιακὸν τὴν Α΄ Στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ἡ καὶ ψάλλομεν τὰ ἀκόλουθα στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α΄. Ἐξ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, τοῦ φανέντος ἡμῖν ἐν τῇ μνήμῃ σήμερον, τῆς μόνης τὸν Ποιητὴν ἡμῶν καὶ Κύριον, τεκούσης ἄνευ σπορᾶς, ἀνερμηνεύτως ἀρρήτως ὡς ἄνθρωπον, καὶ πόθῳ τοὺς εὐσεβεῖς, πρὸς εὐφροσύνην καὶ ἧχον ἑορτιον, καὶ πρὸς εὐωχίαν θείαν προσκαλοῦνται ἅπαντας, τῇ Παρθένῳ κραυγάζειν, χαῖρε πάντων ἡ ἀντίληψις.

Βαθαὶ τῶν σῶν θαυμασίων ἀγνή· ὅτι ἀνεδείχθη πηγὴ θαυματόῤῥυτος, ὁ πάνσεπτος καὶ τερπνός, καὶ θεῖος οἶκός σου· συνδράμωμεν οὖν πιστοὶ καὶ χαρμοσύνως οἱ πάντες ὑψώμεθα, τὸ μέγα καὶ θαυμαστόν, καὶ ὑπερένδοξον ἔργον γεραίροντες, τῆς πανυπεράγνου Κόρης τὸ λαμπρὸν τεράστιον, ἣν πιστῶς προσκυνοῦμεν· τὸν παράλυτον γὰρ ἤγειρε.

Τὴν σὴν ὑμνοῦσι μετάστασιν, Θεομῆτορ Κόρη, ἀσωμάτων τάξεις τε, τὴν δόξαν σου καὶ λαμπρότητα γεραίρουσαι· συμφώνως οὖν καὶ ἡμεῖς, πάντων τὰ στίφη πιστῶς συγκροτοῦμέν σοι, ἐν φόβῳ τε καὶ χαρᾷ, τὴν θαυματόῤῥυτον ταύτην πανήγυριν, τῆς σῆς πανενδόξου μνήμης τεσσαρακονθήμερον, καὶ πιστῶς προσκυνοῦμεν, τὴν παγσέβαστον εἰκόνα σου.

Χαῖρε τῶν πιστῶν τὸ καύχημα, ὅτι σὺ ὑπάρχεις πάντων τῶν προσφύγων σου, ἡ σκέπη τε καὶ ἐλπὶς καὶ καταφύγιον· διὸ τιμῶμεν τὴν σὴν τεσσαρακονθήμερον πάντες ἑόρτιον, Παρθένε Μῆτερ Θεοῦ, καὶ εὐφροσύνως δοξάζομεν ἅπαντες, τὸ ὑπερφυές σου θαῦμα, ὅτι τὸν παράλυτον, πολυχρόνιον ὄντα ὑγιῆ ὅλον ἐτέλεσας.

Ἕτερα προσόμοια.

Ἦχος ὁ αὐτός. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν Κυθηραίων ἡ νῆσος, σήμερον τέρπεται, ἐν τῇ μεγαλουργίᾳ καὶ θαυματοποιΐᾳ, τῆς πάντων Βασιλίσσης μητρὸς τοῦ Θεοῦ, ὅτι πηγὴ ἀνεξάντλητος, νῦν ἐπεφάνη ὁ θεῖος ταύτης ναός, ἰαμάτων τοῖς προστρέχουσι.

(1) Ὁ ἁοίδιμος ἱδρυτὴς τῆς ἐν Χίῳ Μονῆς τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Ἀρχιμανδρίτης Χριστοφόρος Σερέμελης ἐξέδωκε τύποις ἐν Πειραιεῖ τὸ 1902 εἰς ἰδιαίτερον φυλλάδιον τὴν Ἀκολουθίαν ταύτην, ἐκεῖθεν δὲ ἐγένετο ἡ ἀνατύπωσις αὐτῆς ἐν τῷ παρόντι.

Δεῦτε πιστοὶ ἐπαξίως, χειρας κροτήσωμεν, ἐν πίστει τε καὶ πόθῳ, τῇ Παρθένῳ βοῶντες· χαῖρε ἡ ζωοδόχος θεία πηγή, τὰς ἰάσεις ἡ βλύζουσα, τοῖς ἀδιστάκτως αἰτοῦσι, καὶ τῷ ναῷ, τῷ πανσέπτῳ σου προστρέχουσι.

Ῥεῖθρα ἰάσεων βλύζεις τοῖς Κυθηραίοις ἀγνή καὶ πᾶσιν ὀρθοδόξοις, τοῖς πιστῶς σε τιμῶσι, καὶ πόθῳ προσιοῦσι τῷ σῷ ναῷ· καὶ γὰρ πηγὴ ἀνεξάντλητος, πάντων θαυμάτων ὑπάρχει ζωοποιὸς καὶ παράλυτον συνέσφιγξε.

Ῥητορεῦσαι βρότειος γλῶσσα οὔτε μὴν ἄυλος, ἀξίως τὰ σὰ κόρη, δύναται μεγαλεῖα, ἀλλ' οὖν νῦν ὁλοψύχως πόθῳ πολλῷ, μακαρίζομεν ἄχραντε, τῶν θαυμασίων τὴν ἄβυσσον οἱ πιστοί, καὶ τιμῶμεν τὴν εἰκόνα σου.

Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ΄.

Τίς μὴ θαυμάσει; τίς μὴ δοξάσει, Θεοτόκε ἀειπάρθενε, τὰ πολλὰ καὶ ὑπὲρ φύσιν σου τερατουργήματα; Σὺ μόνην γὰρ παράλυτον προσελθόντα σοι πιστῶς, θαυμασίως ἐάτρευσας, ἀλλὰ καὶ νῦν πάντοτε, τοῖς αἰτοῦσί σε πόθῳ, τὰ αἰτήματα παρέχεις. Διὸ ἄχραντε Θεόνυμφε, εὐχαρίστως σε γεραίροντες, τὴν ἀνωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ καθαρωτέραν τῶν Σεραφείμ, ἀσυγκρίτως πόθῳ δεόμεθα· τὴν σὴν βοήθειαν ἡμῖν δώρησαι, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔξοδος. Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρράν· καὶ ἀπήντησε τόπῳ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος. Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ καὶ ἐνυπνιάσθη. Καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἐφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτήν, ὁ δὲ Κύριος ἐπεστήριχτο ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν: Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου· καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡσεὶ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ λίβαν, καὶ βορρᾶν καὶ ἐπὶ ἀνατολάς, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ οὗ ἐὰν πορευθῇς καὶ ἐπιστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλείψω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι· καὶ ἐξηγέρθη Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν· ὅτι ἔστι Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν· καὶ ἐφοβήθη καὶ εἶπεν· ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἔστι τοῦτο, ἀλλ' ἢ οἶκος Θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ Πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὁλοκαυτώματα ἡμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ἡμῶν· καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος. Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτέρας, τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς, καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη, καὶ εἶπε Κύριος πρός με· ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς καὶ ἔσται κεκλεισμένη· διότι ὁ ἡγούμενος οὗτος κάθηται ἐπ' αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον· κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς πρὸς βορρᾶν κατέναντι τοῦ οἴκου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

Σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπῆρεισε στύλους ἑπτά. Ἔσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, καὶ ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν. Ἀπέστειλε τοὺς ἑαυτῆς δούλους συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος, ὡς ἐπὶ κρατῆρα λέγουσα· ὅς ἐστιν ἄφρων ἐκκλινάτω πρός με. Καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν· ἔλθετε, φάγετε τὸν ἐμὸν ἄρτον καὶ πίετε οἶνον ὃν κεκέρακα ὑμῖν· ἀπολίπετε ἀφροσύνην καὶ ζήσεσθε· καὶ ζητήσατε φρόνησιν ἵνα βιώσητε καὶ κατορθώσητε σύνεσιν ἐν γνώσει· ὁ παιδεύων κακούς, λήψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν· ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμήσεται ἑαυτόν· οἱ γὰρ ἔλεγχοι τῷ ἀσεβεῖ μώλωπες αὐτῷ. Μὴ ἔλεγχε κακοὺς ἵνα μὴ μισήσωσί σε. Ἔλεγχε σοφὸν καὶ ἀγαπήσει σε. Δίδου σοφῷ ἀ-

φορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται. Γνώριζε δικαίῳ καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου καὶ βουλὴ ἁγίων σύνεσις. Τὸ δὲ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς· ιούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον καὶ προστεθήσεταί σοι ἔτη ζωῆς.

Εἰς τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ἦχος α΄.

Παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί, σκιρτάτω ἡ κτίσις, χορευέτω ἡ ἀνθρωπότης, συνεκάλεσε γὰρ ἡμᾶς ἡ Ἁγία Θεοτόκος. Τὸ ἀμόλυντον κειμήλιον τοῦ λόγου τῆς Παρθενίας, ὁ λογικὸς παράδεισος τοῦ δευτέρου Ἀδάμ, τὸ ἐργαστήριον τῆς ἑνώσεως τῶν δύο φύσεων, ἡ πανήγυρις τοῦ σωτηρίου συναλλάγματος, ἡ παστὰς ἐν ᾗ ὁ λόγος ἐνυμφεύσατο τὴν σάρκα. Ἡ ὄντως κούφη νεφέλη, ἡ τὸν ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ μετὰ σώματος βαστάσασα. Ταῖς αὐτῆς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεὸς σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος δ΄.

Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα τοῖς πᾶσιν ἐπέλαμψε, τῆς Θεοτόκου ὁ Ναός· ἐν τούτῳ γὰρ προστρέχοντες ἐν πίστει ἀδιστάκτῳ, τὰ αἰτήματα λαμβάνομεν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως. Ἡ γὰρ χάρις κατῴκησε τῆς Πανάγνου ἐν αὐτῷ· διὸ πάντες προσείπωμεν· Δέσποινα ἁγνὴ τοὺς σὲ τιμῶντας καὶ ἑορτάζοντας περιφρούρει καὶ σκέπε, ἐκ πάντων κινδύνων καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β΄ ὁ αὐτός.

Μέγας ἦχος τῶν ἑορταζόντων πέφηνεν, ἡ θαυματούργησις, ἁγνή, τῆς πανσέπτου καὶ παντίμου σου Εἰκόνος, Ὅτι τὸν παράλυτον ἤγειρε, καὶ τὴν Νῆσον ταύτην περιέπει ἀπὸ παντοίων κινδύνων. Διό πάντες πιστοὶ ἐν φωναῖς ἀγαλλιάσεως μεγαλύνομεν τὸ ὄνομά σου Δέσποινα καὶ δοξολογοῦμέν σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ τῶν πιστῶν.

Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. β΄.

Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς, τὰς ὁμηγύρεις τῶν πιστῶν, ἡ πανέορτος καὶ πανθαύμαστος πανήγυρις τῆς πανυμνήτου Θεομήτορος. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι καὶ φιλόθυλοι, τῆς ἡμῶν Δεσποίνης ἑορτάσωμεν ψαλμικῶς τὴν πάνσεπτον μεγαλουργίαν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ θείᾳ νεύσει τῇ χαριτοβρύτῳ τῆς παντίμου αὐτῆς Εἰκόνος. Ἰδοὺ γὰρ οἱ προστρέχοντες πίστει καὶ πόθῳ πρὸς αὐτήν, κορέννυνται ἰάματα ψυχῶν τε καὶ σωμάτων· οὐ μόνον γὰρ παράλυτον θαυμασίως συνέσφιγξεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν αἴτησιν τοῖς πᾶσι χορηγεῖ· πάντες οὖν ἐκβοήσωμεν. «Φύλαξον ἡμᾶς, πανάχραντε Θεοτόκε, ἐκ τῶν ἀθέων βαρβάρων, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος δ΄. Ἔδωκας σημείωσιν.

Δεῦτε νῦν φιλέορτοι, δεῦτε πιστῶν πάντων σύλλογος, δεῦτε ᾄσμασι μέλψωμεν, δεῦτε ἐπαινέσωμεν, μητρόθεον Κόρην, διάσωσμα πάντων, δεῦτε συμψάλωμεν θερμῶς, αὐτῆς τὰ θεῖα μεγαλουργήματα, καὶ πόθῳ μελῳδήσωμεν, τὸν ὕμνον τὸν Ἀρχαγγελικόν· Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε, μετὰ σοῦ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Στίχ. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου.

Τεσσαρακονθήμερον, τῆς Παναγίας κοιμήσεως, τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· δεῦτε νῦν φιλέορτοι, τιμήσωμεν πάντες, ἐν πίστει καὶ πόθῳ καὶ εὐλαβείᾳ προσευχῇς, αὐτῆς ὑμνήσωμεν τὰ θαυμάσια, καὶ πάντες προσκυνήσωμεν, αὐτὴν τὴν πάντων βασίλισσαν, καὶ σὺν φόβῳ βοήσωμεν χαῖρε θαῦμα παγκόσμιον.

Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν.

Νῦν σε μακαρίζομεν καὶ εὐλαβῶς προσκυνοῦμέν σε, μετὰ φόβου καὶ πίστεως, θερμῶς μεγαλύνοντες, Θεομῆτορ Κόρη, τὰ σὰ μεγαλεῖα, αἱ γενεαὶ πᾶσαι πιστῶν· ὅτι παρέχεις θεῖα δωρήματα, τοῖς πόθῳ προσιοῦσί σοι, καὶ ἰατρεύεις νοσήματα, καὶ παράλυτον ἤγειρας, τὸν πιστῶς προσελθόντα σοι.

Δόξα καὶ νῦν. Ἦχος πλ. α΄.

Ὢ τῶν πολλῶν σου θαυμάτων ἁγνή· πῶς ταύτῃ τῇ τῶν Κυθηραίων νήσῳ, δέδωκας εἰς ἐπίσκεψιν τὴν θείαν σου εἰκόνα· πηγὴ γὰρ θαυμάτων τοῖς προστρέχουσιν ὑπάρχει· δι' ἧς ἡμῖν τὰς ἐνεργείας τὰς σὰς φανεροῖς· καὶ γὰρ τὸν προσιόντα σοι παράλυτόν ποτε ζεούσῃ τῇ ψυχῇ, λαμπρῶς ἰάτρευσας, καὶ τὴν τῶν ἄρθρων ῥώσιν δέδωκας αὐτῷ· ἀλλ' ἡ πάντα τὰ πρὸς βοήθειαν ἡμῖν ἀπονέμουσα, οὐ μόνον αὐτὸν ὑγιῆ ἐτέλεσας, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς πίστει τε καὶ πόθῳ σοι προστρέχοντας, χαρίσμασιν ἰάσεων πλουτίζεις· ἐν ἀνάγκαις γὰρ κατεύθυνας, τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐναργῶς τὴν ἐπικουρίαν σου καὶ ἀνομβρίας αὐχμόν, καθ' ἑκάστην θεραπεύεις· διὸ καὶ αἱ καρδίαι ἡμῶν πρὸς τὸν πόθον σου ἀναφλέγονται· καὶ μετὰ πίστεως συναθροισθέντες τῷ σῷ Ναῷ, δοξάζομεν τὰ μεγαλεῖά σου, καὶ πόθῳ δεόμεθα ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ΄.

Δεῦτε νῦν κροτήσωμεν, δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ᾄσωμεν ᾄσμασι τῇ Θεομήτορι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ· χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Ἡ συνήθης στιχολογία.
Εἰς τὴν πρώτην στιχολογίαν. Κάθισμα.
Ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί, δεῦτε θεάσασθε θερμῶς, θαῦμα παράδοξον καὶ γάρ, σήμερον ἔλαμψεν ἡμῖν, ἐν τῇ πανσέπτῳ καὶ τεσσαρακονθημέρῳ, ἡμέρᾳ τῆς ἁγνῆς, θείας κοιμήσεως, ἐν ᾗ λαμπρῶς τελοῦμεν τὴν πανήγυριν, πᾶς ὁ λαὸς καὶ παῖδες τῶν Κυθηραίων· καὶ γὰρ παράλυτον ἤγειρεν ἡ Θεοτόκος, ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν Μυρτιδίων Ναῷ αὐτῆς. (Δίς)

Εἰς τὴν δ΄. στιχολογίαν. Κάθισμα.
Ἦχος πλ. δ΄. Τὸ προσταχθέν.

Τῶν ὀρθοδόξων ὁ πιστὸς σύλλογος θεῖος, ἐν τῷ πανσέπτῳ σου Ναῷ Κόρη πανάχραντε, μετὰ πόθου προθύμως νῦν προσπελάζων, Παρθένε, Μήτηρ Κυρίου, κράζει θερμῶς, ἐν ὥρᾳ τῆς καταδίκης τε καὶ ὀργῆς, τῆς μελλούσης κολάσεως, λύτρωσαι πάντας τοὺς πιστούς, καὶ σωτηρίαν δώρησαι τοῖς πιστῶς προσκυνοῦσί σε.

Εἰς τὸν Πολυέλαιον. Κάθισμα, ἦχος δ΄.
Ὁ ὑψωθείς.

Ἀϋτικῶς νῦν οἱ πιστοὶ μελῳδοῦμεν, τὰ μεγαλεῖά σου ἁγνὴ Θεοτόκε, καὶ μετὰ πόθου κράζομεν βοῶντες θερμῶς, ὅτι σὺ παρίστασαι ὡς παντάνασσα Κόρη, ἐκ δεξιῶν πανάχραντε τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου· διὸ μὴ παύσῃ πᾶσι βοηθεῖν, τοῖς ἀνυμνοῦσι τὰ θεῖά σου θαύματα.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἦχου. Προκείμενον ἦχος δ΄. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου.

Στίχ. Ἀκουσον θύγατερ καὶ ἴδε. Εὐαγγέλιον Θεομητορικόν. Ὁ Ν΄. Δόξα καὶ νῦν. Καὶ τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος β΄. Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. (Ζήτει εἰς τὴν λιτήν).

ΕΙΤΑ οἱ κανόνες, καὶ ὁ μὲν πρῶτος συντεθεὶς παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου κὺρ Μελετίου Καλλονᾶ Καθηγουμένου τῆς Ἀγκαράνθου ἁγίας Μονῆς καὶ πρωτοσυγγέλου τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας περιέχει τοὺς ἑξήκοντα δυνατοὺς κατὰ τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, λέγοντα εἰς τὸν Ὀκτώηχον εἰς τὸν πλ. δ΄. ἦχον, εἰς τὸν Ὄρθρον τῆς τετάρτης, Ὠδὴ θ΄.

Ἡ θεία κλίνη Σολομών, ἣν κυκλοῦσι δυνατοὶ νῦν ἑξήκοντα, ῥήσεις τῆς θείας γραφῆς. Οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Ὕμνον ᾄδω σοι κανὸν Παρθένε Μαρία ἁγνή, Μελέτιος Καλλονᾶς.

Οἱ δὲ ἕτεροι συντέθησαν παρὰ τοῦ ἡηθέντος Σωφρονίου Κυθηραίων.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΚΑΡΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ

Ὠδὴ, ά. ἦχος ά. Ὠδὴν ἐπινίκιον.
Ἴδοὺ καὶ οἱ δυνατοί. Βάτον.

Ὑμνήσωμεν ἅπαντες πίστει καὶ πόθῳ, Μαρίαν τὴν ἄχραντον, Βάτον ἀκατάφλεκτον, ἣν εἶδε πάλαι Μωσῆς, καὶ ὡς Μητέρα τοῦ Θεοῦ πάντες δοξάσωμεν.

Ῥάβδον

Μαρία πανάχραντε Θεοκυῆτορ, σὲ Ῥάβδον γινώσκομεν τὴν Ἀαρωνῆτιδα, ἐβλάστησας γὰρ σαρκὶ, ἄνευ σποράς τὸν Ἰησοῦν, καὶ σὲ δοξάζομεν.

Στάμνον, καὶ Στήλην

Μομὴν τὴν φερέσβιον πᾶσι παρέχει, ἡ Στάμνος ἡ φέρουσα μάννα τὸ οὐράνιον. Στήλη, φωτίζουσα φῶς, τὸν νέον Κύριον Ἰσραήλ. διὸ σε δοξάζομεν.

Πλατυτέραν οὐρανῶν, καὶ Θρόνον

Ὁ κύριος ἔδειξέ σε πλατυτέραν Οὐρανῶν παντάχραντε, Θρόνον τε Χερουβικὸν, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐπαναπαύσατο· διὸ πιστῶς σὲ δοξάζομεν.

Νεφέλην, καὶ Λύχνην μυστικήν.

Νεφέλη ὁλόφωτε σὺ φωτιεῖς μου τὸν τὸν ἐν πάθεσιν ἡδονῶν σκοτούμενον· ὡς γὰρ Λύχνη μυστική, φέρεις τὸν ἥλιον Χριστὸν, μεθ' ὃν σὲ δοξάζομεν.

Ἄνασσαν.

Ἄνακτων τὸ καύχημα Νύμφη, τοῦ Λόγου. Ἄνασσα, δεῖξόν με ἀνώτερον τῶν ἐμοὶ κραταιῶς βασιλευόντων παθῶν, ἵνα δοξάζω σε.

Ἕτερος Κανών, Σωφρονίου Κυθήρων, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.
Τὴν Μητέρα μέλψωμεν ἀῤῥήτου Λόγου.
Ἦχος ὁ αὐτός. Ὠδὴν ἐπινίκιον.

Θεῖαν παράσχου μοι Λόγε σοφίαν, ὑμνῆσαι τὴν ἄχραντον, τὴν ἀῤῥήτως τετοκυῖαν, σὲ τὸν ζωῆς χορηγὸν, ἀνακηρύττειν τε πιστοῖς τὰ μεγαλεῖα αὐτῆς.

Ἠκούσθη ἐξαίσιον θαῦμα παρθένου, παράλυτος ἔρρωται ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς, καὶ ἤλατο ἀληθῶς, ὥσπερ δορκὰς ὑμνολογῶν τὴν εὐσπλαχνίαν αὐτῆς.

Ναῷ νῦν προσέλθετε τῆς Ἀναλώμου, οἱ νόσοις τρυχόμενοι, δεινοῖς καὶ στερούμενοι, δυνάμεων φυσικῶν, ὅπως ὑγείαν ποθητὴν λάβητε πάντων κακῶν.

Μητέρα πανάσπιλον γεγενηκυῖαν, Υἱὸν Θεοῦ ἄναρχον, εὐφημοῦντες ἄσωμεν, τῶν χαρισμάτων πηγήν· ῥέει γὰρ ῥεῖθρα μυστικῶς πᾶσι τὴν ἴασιν.

Ἕτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, ἦχος β'.
Ἐν βυθῷ κατέστρωσέ ποτε.

Ἁγνὴν καθάρισον ἁγνή, τοῦ νοός μου Δέσποινα, καὶ καταλάμπρυνον νῦν τὴν σκοτόμαιναν, καὶ τὸν ζόφον τῆς καρδίας μου, σὺ δίδουσά μοι λόγον, ἡ τὸν λόγον τετοκυῖα· ἵνα ἐν αἰνέσει χαίρων σου ὑμνήσω τὰ θαυμάσια.

Ἁγία τετοκυῖα Θεὸν πάντων ἁγιώτατον σὺ καθοδήγησον Κόρη τὸν λόγον μου καὶ τὴν γλῶτταν κίνησον, μεγαλύναι εὐφροσύνως τὰ θαύματα, καὶ δοξολογῆσαι μόνην σε Δέσποινα τοῦ σύμπαντος.

Θαυμαστὸς καὶ λίαν εὐκλεὴς, δέδεικται Πανάχραντε, τῶν Μυρτιδέων ὁ πάνσεπτος οἶκός σου, εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα· ἐν αὐτῷ καὶ γὰρ πᾶσι τοῖς προσπελάζουσι, ῥύσεις ἰαμάτων ἄφθονα χαρίσματα Θεόνυμφε.

Ὅλοψύχως ἤχθημεν πρὸς σέ, πάντες μετὰ πίστεως, τοῦ ἀνυμνῆσαι τὰ θεῖα θαυμάσια, καὶ τὰ μεγαλεῖά σου· διὸ ἄχραντε Θεοτόκε πᾶσιν ἡμῖν, δώρησαι πταισμάτων καὶ πλημμελημάτων τὴν συγχώρησιν.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.
Ὠδὴ γ'. Λέθον ὃν ἀπεδοκίμασαν.
Χαρὰν καὶ Σωτηρίαν.

Δεῦτε πάντες εὐφημήσωμεν, τὴν Χαρὰν τοῦ Κόσμου, ὅτι σωτηρία πᾶσιν ἐπεφάνη, τοῖς πάλαι αἰχμαλώτοις ἀλόγοις ἐν πάθεσι, καὶ τὴν ἀπάθειαν διδοῦσα, ἅπαντας πιστοὺς ἐστερέωσε.

Παρθένον.

Ὡραῖον Παρθενικὸν ἀπάνθισμα, τὸ τῆς παρθενίας καύχημα καὶ κλέος, καὶ μητέρων δόξα· σὺ γὰρ τῆς παρθενίας τὰ κλεῖθρα πεφύλαξαι, Χριστὸς ἐκ σοῦ κόρη τεχθείς, ἅπαντας πιστοὺς ἐστερέωσε.

Παράδεισον. Λειμένα.

Σὺ εἶ λογικὸς Παράδεισος, πάντες σὲ ὑμνοῦμεν, Λειμὼν τῶν ἐν ζάλῃ κλυδωνιζομένων, θαλάσσης κυμαινούσης τοῦ βίου πλωτήρων τε σῶσον Παρθένε τῶν δεινῶν, ἅπαντας πιστοὺς καὶ στερέωσον.

Σκηνήν.

Ὅλος οὐρανόθεν ἦλυθεν ὁ Λόγος τοῖς κάτω, καὶ Σκηνὴν ἁγίαν καθαρὰν εὑρών σε, ὅλως ἐν σοὶ Παρθένε ἀῤῥήτως κατῴκησεν, οὐδόλως τῶν ἄνωθεν ἀπών· σῶσόν με, διὸ καὶ στερέωσον.

Κλίμακα.

Εἶδεν Ἰακὼβ σε Κλίμακα, οὐρανοῦ Παρθένε, δι' ἧς καὶ κατέβη ὁ Θεὸς τῶν ὅλων, καὶ σάρκα τὴν βροτείαν ἀῤῥήτως προσείληφε καὶ καθηγίασεν αὐτὴν, καὶ τῷ Πατρὶ φίλην κατέστησε.

Κολυμβήθραν.

Κάθαρσιν ψυχῆς καὶ σώματος, δὸς κἀμοὶ Παρθένε· σὺ γὰρ ἐκκαθαίρεις μολυσμοὺς πταισμάτων, ὅτι Κολυμβήθρα σωτήριος δείκνυσαι, δι' ἧς σωζόμεθα πιστοὶ καὶ σωτηρίᾳ στερεούμεθα.

Ὁ αὐτός. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου

Νῦν ἐπληρώθη ῥῆσις λέγουσα. Ἡσαΐου τότε ὡς ἔλαφος, χωλὸς ἁλεῖται· ἰδοὺ γὰρ παραλύτου ὡς ἔοικε, σφυρὰ διελύθησαν, ὄντως θαῦμα παράδοξον.

Πὴν πρὸ τοῦ τόκου θεονύμφευτον, ἐν δ' αὐτῷ τῷ τόκῳ πανάφθορον, καὶ μετὰ τόκον ἀληθῶς, ἀειπάρθενον ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν βοῶντες· χαῖρε κόσμου διάσωσμα.

Εὖα τὸ πρὶν κατάρας γέγονε, καὶ φθορᾶς αἰτία τοῖς ἅπασι, σὺ δὲ Παρθένε τηλαυγῶς, εὐλογίας καὶ χάριτος, πέλαγός τε ἰαμάτων, καὶ πηγὴ ἀνεξάντλητος.

Ῥήσεις σε κλίνην Σολομόντειον, δυνατῶν κυκλούντων σε Πάναγνε, ἀνακηρύττουσι φαιδρῶς, ἐξ ἧς πᾶς προσερχόμενος, μετὰ πίστεως λαμβάνει, αἰτημάτων τὰ ἔπαθλα.

Ἄλλος. Τῆς πίστεως ἐν πέτρᾳ.

Εὐχόμενος ἐν πνεύματι καὶ καρδίᾳ ὁρῶν αὐτὸν τελείως ἐατρευθέντα, παράλυτος ὑπάρχων πρὶν ὁ σὸς δοῦλος ἀγνὴ ἐδόξαζε τὰ μεγαλεῖά σου, σὺ μου, εἶ βοήθεια, κράζων, Πανάχραντε.

Ὁ πλεῖστος ὄχλος κόρη τῶν Κυθηραίων, συνήχθη μετὰ πόθου ἐν τῷ ναῷ σου, ὑμνῶν καὶ μεγαλύνων ἀκαταπαύστως τὴν θαυματούργησιν, ὅτι συνέψυξας τὸν ποτὲ παράλυτον, δόξα τῇ δόξῃ σου.

Μεγάλως ἐδοξάσθη ὁ θεῖος οἶκος, ὁ σὸς Θεοκυῆτορ τῶν Μυρτιδίων, ἐν ταύτῃ σου τῇ νήσῳ τῶν Κυθηραίων, ἐν κόσμῳ δὲ παντὶ μακαριοῦσί σε, ἐν αὐτῷ γὰρ ἤγειρας τὸν παράλυτον.

Καλῶς προεμηνύθης ἡ κολυμβήθρα, προβατικὴ ἡ πάλαι τῶν ἰαμάτων· πηγὴ γὰρ ἀνεδείχθης ὥσπερ ἐκείνη ἤγειρε παράλυτον, καὶ σὺ πανάχραντε, σήμερον ἐάτρευσας τὸν νέον παράλυτον.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.
Κάθισμα ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγη εὐλαβῶς, τῶν Κυθηραίων ὁ λαὸς, καὶ ἐλάμβανεν εἰς νοῦν, τῶν

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ Γ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΤΡΑΓΑΣ

ἀκενώτων δωρεῶν, πηγήν σε εἶναι Θεότυμφε καὶ Παρθένε, ἀνανδρον, Παρθένον καὶ πανέντιμον, πύλην κεκλεισμένην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἱερὸν παλάτιον τοῦ Λόγου, καὶ πλάστου Πατρὸς τοῦ Ὑψίστου, τοῦ γεννηθέντος, σπέρματος δίχα, ἐκ τῆς νηδύος σοῦ τῆς Θεόπαιδος.

Δόξα, καὶ νῦν, ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Μαρία καθαρόν, τοῦ Σωτῆρος δοχεῖον, καὶ πάντων τῶν πιστῶν καύχημά τε τὸ θεῖον, συμφώνως γεραίρομεν, εὐφημοῦντες τὴν δόξαν σου· σὺ γὰρ πέφηνας τῶν ἀσθενούντων ἡ ῥῶσις· σὺ δὲ γέγονας ἁμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ πάντων βοήθεια.

Ἑωθινὸν δ'. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Ἀστέρα.

Ἀνέτειλεν ἐν κόσμῳ λαμπρότατος Ἀστήρ, ἡ Παρθένος Μαρία, ἐμφαίνουσα πιστοῖς, δικαιοσύνης τὸν ἥλιον Χριστὸν Δεσπότην, καὶ καταυγάζουσα πόθῳ πάντας κραυγάζειν, δόξα σοι ἀγνὴ θεοδόξαστε.

Αὐχένα ὁδηγόν.

Ἰδοὺ πάντες σε ἔγνωμεν, Αὐχένα φωτεινὴν τὸ φῶς ἀστράπτουσαν τὸ θεῖον τοῖς πιστοῖς, καὶ ὁδηγὸς σωτηρίας σὺ ἁγνὴ ὑπάρχεις· διὸ πρὸς φῶς ὁδήγησον καμέ σοι κράζειν, δόξα σοι ἁγνὴ θεοδόξαστε.

Νεφέλην ὀμβροτόκον.

Νεφέλην ὀμβροτόκον σε εἶδε Γεδεών, τὸν ὄμβρον τῆς χάριτος κατέχουσαν, Χριστόν· ὄμβρησον οὖν τὴν καρδίαν μου ἐξηραμένην, καὶ σωτηρίαν δρόσισόν με τοῦ βοᾶν σοι, δόξα σοι ἁγνὴ θεοδόξαστε.

Ὄρος κατάσκιον.

Ὄρος τὸ κατάσκιον, ὃ εἶδεν Ἀββακούμ, σὺ ὑπάρχεις Δέσποινα, μητρόθεν ἀγνή, ἐσκιασμένη τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ· σκέπασον οὖν με τῇ σῇ χάριτι βοᾶν σοι, δόξα σοι ἁγνὴ θεοδόξαστε.

Ναὸν Θεοῦ.

Ναὸν ἡγιασμένον κηρύττομεν ἁγνή, ἐν ᾧ σαρκὶ κατῴκησεν ὁ Ὕψιστος Θεός, συνομιλήσας ἀνθρώποις· διὸ Παρθένε, ναὸν αὐτοῦ, καμὲ ποίησον ἕνα κράζω, δόξα σοι ἁγνὴ θεοδόξαστε.

Πύλην.

Πύλην σε κεκλεισμένην εἶδεν Ἰεζεκιήλ, δι' ἧς διῆλθε Χριστὸς καὶ ὤφθη ἐν σαρκί, ἐσφραγισμένην φυλάξας σε αὐθις κόρη· διὸ καὶ Πύλην γεραίρομεν σωτηρίας, δόξα σοι ἁγνὴ θεοδόξαστε.

Ὁ αὐτός. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Ἀκούσωμεν προφήτου βοῶντος, ὦ πιστοί, δόξα πᾶσα ἔσωθεν αὐτῆς τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως καὶ μόνου δυνάστου, αὐτὸς γὰρ ταύτην τῆς φύσεως ἀνωτέραν, καὶ ἁγιωτέραν εἰργάσατο.

Ναὸς τῶν Μυροτιδίων ἡμᾶς τοὺς γηγενεῖς, συγκαλεῖται σήμερον πάντερπνον προστιθεὶς τὴν πανδαισίαν πάντων τῶν χαρισμάτων, ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος, δεῦτε πάντες πνευματικῶς κατατρυφήσωμεν.

Μεγάλων χαρισμάτων θυθὸν σε ἀληθῶς, Χριστὸς ἐποιήσατο γενόμενος ἐκ σοῦ, ἄνθρωπος φύσει τέλειος, οὐ δοκήσει· διὸ πάντες ὀρθοδόξως ὁμολογοῦμεν, κυρίως Θεοτόκον καὶ Δέσποιναν.

Ἔχουσα παρρησίαν θρόνῳ τοῦ σοῦ Υἱοῦ, Θεομῆτορ ἄχραντε δυσώπησον καὶ νῦν, τοῦ λυτρωθῆναι παγίδων τοῦ διαβόλου, ἡμᾶς τοὺς πόθῳ τὰ σὰ ὑμνοῦντας μεγαλεῖα καὶ δοξολογοῦντας τὴν μνήμην σου.

Ἄλλος. Ἐλήλυθας ἐκ Παρθένου.

Ἠγάλλετο εὐφροσύνως πιστῶς, ὁ Θεόδωρος ὁ πρώην παράλυτος, ὅλον ὁρῶν ἀξιούμενον, ἑαυτὸν τῆς χάριτος, καὶ δωρεᾶς τῆς θείας, ὑμνολογῶν τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

Τὸ θαῦμά σου καταπλήττει πιστῶν τὴν διάνοιαν, Θεομῆτορ ἄχραντε· διὸ τὴν θείαν Εἰκόνα σου, πόθῳ ἀσπαζόμενοι, σὲ μεγαλύνομεν, ταύτην προσκυνοῦντες ἑκάστοτε.

Ὡς φύλακα βοηθὸν καὶ ἐπίκουρον Ἄχραντε, πάντες σε κεκτήμεθα, παντοίαις ἐν περιστάσεσι, καὶ νῦν σοι προσπίπτοντες, ἐπικαλούμεθα μὴ παρίδῃς ἡμᾶς κινδυνεύοντας.

Ἀνύμφευτε ἡ Θεὸν σωματούμενον τεκοῦσα, σῶσον μὲ παράλυτον γεγενημένον τοῖς πταίσμασι, καὶ τῶν μωλώπων ἴασιν, ψυχῆς καὶ σώματος, ὡς συμπαθεστάτη μοι δώρησαι.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἑωθινὸν ε'. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν.

Μητέρα Θεοῦ.

Ἀνύμφευτον πανάχραντον Μητέρα τοῦ Θεοῦ, πάντες οἱ πιστοὶ σὲ πόθῳ δοξάζομεν, καὶ μεγαλύνομεν τὸν τόκον σου· χαῖρε Μῆτερ Κυρίου, χαῖρε δεδοξασμένη.

Θαῦμα Μέγα.

Ῥητρεύειν οὐ δύναται γλῶττα οὐδενός, βρότειος ἁγνὴ τὸ μέγιστον θαῦμά σου· τὸν ὑψιμέδοντα γὰρ τέτοκας, τὸν δόντα σωτηρίαν πᾶσι τοῖς σὲ τιμῶσι.

Θεμέλιον Ὄχημα.

Θέμεθλον τῆς πίστεως καὶ ὄχημα μυστικόν, ἐν ᾧ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς ἀνεπαύσατο, καὶ τὴν ἡμῶν πίστιν ἐστερέωσε, κηρύττομέν σε πάντες ὑπερευλογημένη.

Ἐλπίδα.

Ἐλπὶς καὶ καταφύγιον ἁπάντων εὐσεβῶν, πέφυκας Παρθένε ἁγνὴ θεοδόξαστε· διὸ κἀγὼ βοῶ σοι ὁ πανάσωτος, σῶσόν με Κόρη, σῶσον, τὸν σὸν ἀχρεῖον δοῦλον.

Λουτῆρα.

Νοός μου τὴν κατήφειαν ἐκδίωξον ἁγνή, ἀπόπλυνον τὴν ῥύπον τῆς συνειδήσεως· σὺ γὰρ λουτὴρ ὑπάρχεις σωτήριος· ὦ γλυκυτάτη κόρη, σῶσόν με τὸν σὸν δοῦλον.

Δοχεῖον.

Εὐλογημένη Πάναγνε, Δοχεῖον καθαρόν, τοῦ πᾶσαν ἐν θρακὶ τὴν κτίσιν κατέχοντος, δοχεῖον καμὲ τῆς αὐτοῦ χάριτος ἔργασαι τὸν σὸν δοῦλον, ὦ γλυκυτάτη Κόρη.

Ὁ αὐτὸς Εἱρμός. Τὴν σὴν εἰρήνην.

Αὐχένα σε γνώσκομεν Μαρία σεμνή, μετὰ λαμπαδίων χρυσῆν τὴν ἑπτάφωτον· σὲ γὰρ ἡ χάρις ἐπεσκίασε, πνεύματος μυστηρίων ἑπτάκτινος καὶ θεία.

Ψεκάδα τὴν οὐράνιον ἐδέξω, ἐν γαστρί, ἐπελεύσει θείου Πνεύματος παρὰ τοῦ Πατρός, καὶ σὰρξ ὁ λόγος ἐχρημάτισε, καθ' ἡμᾶς ἄνευ ῥύπου, Παρθενομήτωρ κόρη.

Ὦ μέγα τὸ μυστήριον τοῦ τόκου σου ἁγνή, ὄντως ἀκατάληπτον καὶ ἀνεξιχνίαστον, Θεὸς ἀνθρώποις πεφανέρωται, ἐν δυσὶν οὐσίαις, ἀτρέπτως, ἀσυγχύτως.

Μυστήριον ἀνώτερον τῶν τοῦ Θεοῦ, τεραστίων πάντων ἐν σοὶ πεφανέρωται· ὁ γὰρ ἐκ Πατρὸς υἱὸς ἀμήτ-

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΕΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

τωρ, νῦν ἐκ σοῦ ἀπάτωρ γεννᾶται κατὰ σάρκα.

Ἄλλος. Μεσίτης Θεοῦ.

Ῥημάτων φωνῶν, καὶ τῶν δακρύων Δέσποινα ὑπήκουσας, τοῦ παρακαλοῦντός σε, πίστει καὶ πόθῳ παραλύτου ποτὲ καὶ ταχέως τὴν ῥῶσιν αὐτῷ τελείως ἔνειμας.

Ἰδοὺ, ὁ λαὸς ὁ τῶν Κυθήρων πάναγνε τὸ μέγιστον, τῆς θαυματουργίας σου, πάντες τῷ Ναῷ σου νῦν προστρέχοντες, εὐχαριστοῦντες ἐν πίστει συμφώνως σὲ δοξάζουσι.

Ἀγάλλεται νῦν, καὶ χορεύει μυστικῶς ἅπαν τὸ πλήρωμα, τῶν πιστῶν πανάχραντε, ἐν τῇ πανευσήμῳ πανηγύρει σου, τῆς σῆς μνήμης τιμῶντες τὴν τεσσαρακονθήμερον.

Λυτροῦται πασῶν ἀναγκῶν καὶ πειρασμῶν ἡ νῆσος Δέσποινα, ἔχουσα προστάτιν σε ἀρωγὸν καὶ φύλακα καὶ πρόμαχον, καὶ γεραίρει, διό σου, λαμπρῶς τὴν ἐπιείκειαν.

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα
ὨΙδὴ ϛ΄. Τὸν Προφήτην Ἰωνᾶν.

Καθέδραν.

Μακαρίζω σε ἀγνή, τὴν καθέδραν τοῦ Θεοῦ, ἣν ἡγίασεν αὐτός, καὶ καθήσας ἐπὶ σέ, παρέχεται τὴν σωτηρίαν, τοῖς σὲ δοξάζουσι.

Καταφύγιον.

Ἅσμασι μελῳδικοῖς, ἀνυμνοῦμέν σε λαμπρῶς, τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, καταφύγιον τερπνόν, ἁπάντων γὰρ πιστῶν ὑπάρχεις τῶν δοξαζόντων σε.

Ηγήν.

Ῥητορεῦσαι ἀτονεῖ, πᾶσα γλῶσσα εὐπρεπής, μεγαλεῖά σου ἀγνή· σὺ γὰρ πέφυκας ἡμῖν, πηγὴ ζωῆς καὶ σωτηρίας, τοῖς σὲ δοξάζουσι.

Τράπεζαν.

Ἰδοὺ τέθηκεν ἡμῖν, ὁ τῆς κτίσεως Σωτήρ, τὴν Μητέρα ἑαυτοῦ Τράπεζαν ὡς μυστικήν, ἐκτρέφουσαν, τῷ θείῳ ἄρτῳ τοὺς προσιόντας πιστῶς.

Κρατῆρα.

Ἀνυμνοῦμεν εὐσεβῶς τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, Κρατῆρα τῆς ζωῆς, τὸν προχέοντα ἡμῖν, τὰ Ἁγνάματα τῆς σωτηρίας, ἣν προσκυνήσωμεν.

Μεσίτειαν.

Μεσιτείας τῶν πιστῶν, ἔγνωμεν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν πανάχραντον ἀγνήν, ἣν καὶ προβαλλόμεθα, πρὸς τὸν Σωτῆρα τοῦ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ὁ αὐτὸς εἱρμός. Τὸν Προφήτην.

Ἐορτάσωμεν πιστοί, ἑορτὴν πάντες καινὴν τῆς Παρθένου καὶ ἀγνῆς βασιλίσσης τοῦ παντός, ἴδωμεν γὰρ τὸν παρεστῶτα συνεορτάζοντα.

Νίκην ἔσχηκας σεμνὴ κατὰ νόσων φθαρτικῶν ὡς τοῦ μόνου ἰατροῦ, τῶν σωμάτων καὶ ψυχῶν, ὑπάρχουσα μήτηρ καὶ παῖς, ὧ τῶν ὑπὲρ ἔννοιαν.

Ἀπελύθησαν σφυρά, παραλύτου ἐκ μητρός, τοῦ ἰάσαντος φρικτῶς, παρειμένους ῥήμασι· δύναμις γὰρ Υἱοῦ τυγχάνει τῇ ἐξουσίᾳ Μητρός.

Ῥητορεύει ἐμφανῶς, ὁ γραμμάτων ἄπειρος καὶ κηρύττει ἅπασι μεγαλεῖα τῆς Μητρός, ἐξαίσια τῆς Θεοτόκου λαβὼν τὴν ἴασιν.

Ἄλλος. Ἐν ἀβύσῳ πταισμάτων.

Σωτηρίας σφραγὶς κόρη πέφυκας, Μῆτερ ἀειπάρθενε τοῖς προσπελάζουσιν, ἁγνὴ τῷ θείῳ οἴκῳ σου, καὶ τιμῶσι πιστῶς τὴν εἰκόνα σου.

Μόνη γέγονας κόρη ἀντέλῃψις, ταύτης σου τῆς νήσου Θεὸν ὡς γεννήσασα, καὶ ἀνοδρίας ἔλυσας, τὸν αὐχμὸν καὶ τὴν γῆν κατεδρόσισας.

Ἀνηγέρθη ὁ πάνσεπτος οἶκός σου, πάναγνε Θεόνυμφε παρὰ τῶν δούλων σου, καὶ ἐν αὐτῷ κατῴκησας, καὶ πηγὰς ἀναβλύζεις ἰάσεων.

Λύτρωσόν με Παρθένε τῶν δεῖλαιων, πάσης περιστάσεως καὶ κατακρίσεως, ἐχθρῶν ἐπεμβαινόντων μοι, καὶ κολάσεως ῥῦσαι τὸν δοῦλόν σου.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην.

Κοντάκιον, ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῇ Θεοτόκῳ οἱ πιστοὶ νῦν προσπελάσωμεν, ὡς χορηγοῦσῃ τοῖς πιστοῖς πᾶσιν ἰάματα, ἀναμέλποντες ἐφύμνια μετὰ πόθου· ἀλλ' ὡς ἥγειρας παράλυτον Θεόνυμφε, ἀπὸ πάσης ἡμᾶς ῥῦσαι περιστάσεως, τοὺς σοὶ κράζοντας, χαῖρε δόξα παγκόσμιος.

Ὁ Οἶκος.

Ἄγγελοι ἀοράτως, καὶ βροτῶν πᾶσα φύσις, συμφώνως ἀνυμνήσωμεν πάντες, τὴν πανθαύμαστον Θεοτόκον ἁγνήν· πολλῶν γὰρ θαυμάτων αὐτουργὸς πέφηνε, καὶ ταύτην χαρμοσύνως εὐφημήσωμεν, πιστῶς βοῶντες.

Χαῖρε Παρθένε Μῆτερ Κυρίου.
Χαῖρε ἀρχὴ μυστηρίου θείου.
Χαῖρε ἀνομβρίας αὐχμὸν καταπαύουσα.
Χαῖρε ἐναντίους ἐχθροὺς καταθραύουσα.
Χαῖρε, ὅτι τὸν παράλυτον καθυγείωσας λαμπρῶς.
Χαῖρε, ὅτι τῶν προσφύγων σου προστατεύεις ἐναργῶς.
Χαῖρε, ὅτι τῶν Κυθηραίων πέλεις καύχημα πάντων.
Χαῖρε παντὸς τοῦ κόσμου ὑπερμέγιστον θάμβος.
Χαῖρε δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐπέλαμψε.
Χαῖρε δι' ἧς ἡ λύπη κατέπαυσε.
Χαῖρε ἁγνὴ ἀσθενῶν ἰατρεία.
Χαῖρε πάντων τῶν πιστῶν σωτηρία.
Χαῖρε δόξα παγκόσμιος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΤΗ ΚΔ΄, ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΗΝΟΣ ΠΟΙΟΥΜΕΝ ΕΝΘΥΜΗΣΙΝ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ
ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΤΩΝ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ
ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΚΥΘΗΡΩΝ ΟΤΕ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΥΤΟΝ ΗΓΕΙΡΕ

Στίχοι : Τέρας νεουργὸν εὐλογῶ τῆς Παρθένου
Ἔσαγγε καὶ γὰρ νῦν μέλη παρειμένα
Εἰκάδι ἁμφὶ τετάρτῃ ἔρρωται παράλυτος.

Εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυθήρων ὑπῆρχεν ἕνας ἐρημότοπος λεγόμενος Μυρτίδια (διότι ὅλος ἦτον διασωμένος ἀπὸ μυρτιαῖς) καὶ ἀκατοίκητος, ἀφοῦ μόνον τὰ ζῶα τῶν ἀγροίκων ἔβοσκον ἐκεῖ. Ἐκεῖ μετέβαινε κάποιος εὐλαβὴς χριστιανός, ὅστις ὁδηγηθεὶς ἀπὸ κάποιαν θεωρίαν ὅπου εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του, ἔχων δὲ καὶ περισσὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον ἐπήγανε συχνότερα εἰς αὐτὸν τὸν τόπον καὶ ἱστάμενος ἐκεῖ, στοχαζόμενος τοῦ τόπου τὴν ἀγριότητα, ἤκουσε φωνὴν ἀοράτως ἡ ὁποία τοῦ ἔλεγεν : Ἂν μὲ ζητήσῃς ἐδῶ κοντά, εὑρίσκεις τὴν εἰκόνα μου, καὶ εἶναι καιρὸς ὅπου ἦλθα καὶ εὑρίσκομαι ἐδῶ διὰ νὰ δώσω βοήθειαν εἰς τοῦτον τὸν τόπον. Ἀκούων δὲ τὴν φωνὴν ὁ εὐλαβὴς ἐκεῖνος Χριστιανὸς καὶ στρέφων ἔνθεν κἀκεῖθεν διὰ νὰ ἴδῃ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ,ὁ ὁποῖος ὡμίλοῦσε καὶ μὴ βλέπων κανένα ἔμεινε περίφοβος καὶ κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἶπε : Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ βοήθει μοι καὶ σὺ Κυρία μου καὶ Δέσποινα ὅπου ἔχεις πολλῶν τὴν παρρησίαν πρὸς τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, μὴν ἀργήσῃς νὰ μοῦ φανερώσῃς, ἂν εἶναι τὸ θέλημά σου, τὴν φωνὴν ταύτην ὅπου ἤκουσα, τί εἶναι. Καὶ θαρρῶν πῶς ἡ φωνὴ αὐτὴ ἦτο διὰ καλόν, παρημερίζων ὀλίγον ὅσὰν νὰ ἐγύρευε τὸ ποθούμενον, θεωρεῖ μέσα εἰς μίαν μυρτιὰν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Εὐθὺς ὁποῦ τὴν εἶδεν ἔλαβε μεγάλην χαρὰν, καὶ ἐγνώρισε πῶς ἡ φωνὴ ὁποῦ ἤκουσεν ἦτον ἀπὸ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ τὸν ὡδήγησεν ἐκεῖ διὰ νὰ εὕρῃ αὐτὴν τὴν ἁγίαν εἰκόνα. Ἔπεσε λοιπὸν καὶ τὴν ἐπροσκύνησε καὶ μετὰ δακρύων καὶ εὐχαριστιῶν τὴν ἠσπάσθη· ἠσθάνετο δὲ πολλὴν εὐωδίαν θυμιαμάτων εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Εὐθὺς λοιπὸν βοηθούμενος ἀπὸ τὴν θεομητορικὴν δύναμιν, ἤρχισε καὶ ἔκοπτε τὸ δάσος· καὶ καθαρίσας τὸν τόπον ἐκεῖνον κατὰ τὸ δυνατόν του, ἔκτισεν ἐκεῖ μικρὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, καὶ ἔθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ῥηθεῖσαν ἁγίαν εἰκόνα καὶ τὴν ἐπωνόμασε Μυρτιδιώτισσαν, ὡσὰν ὁποῦ τὴν εὗρεν ἐν ταῖς μυρτίαις· καὶ οὕτω ὁ τόπος ἐκεῖνος μέχρι τῆς σήμερον λέγεται Μυρτίδια, διὰ τὴν ἀφορμὴν τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου δάσους. Ἔκαμε δὲ καὶ αὐτὸς μικρὸν κελλίον καὶ γενόμενος μοναχὸς ἐκατοίκησεν ἐκεῖ, λατρεύων μετὰ πάσης εὐλαβείας πάντοτε αὐτὴν τὴν ἁγίαν καὶ θαυμαστὴν εἰκόνα. Ἀπὸ ὀλίγον εἰς ὀλίγον ἐκαθάρισε τὸ μυρτερὸν ἐκεῖνο δάσος, ἐπλάτυνεν ἡ φήμη καὶ ἡ εὐλάβεια τῶν χριστιανῶν καὶ προσέτρεχαν συνεχῶς μὲ πολλὰς ἐλεημοσύνας εἰς προσκύνησιν τῆς ἱερᾶς αὐτῆς εἰκόνος καὶ πολλὰ θαύματα ἔκαμεν εἰς ὅσους προσέτρεξαν μὲ εὐλάβειαν καὶ πίστιν, εἰς τόσον ὁποῦ ἐξηπλώθη ἡ δόξα της εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ, ἔμεινεν ὕστερα κάποιος μοναχὸς εὐλαβής, Λεόντιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ηὔξησε τὸν αὐτὸν ναὸν καὶ τὰ κελλία καὶ ἐκατάστησε Μοναστήριον.

Κάποιος εὐλαβὴς ἀπὸ τοὺς χωρικούς, ὀνομαζόμενος Θεόδωρος Κουμπανιός, ἔχων ξεχωριστὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν ἁγιωτάτην καὶ θαυμασιωτάτην εἰκόνα, ἔκτὸς ἀπὸ τὰς ἄλλας λειτουργίας καὶ πανηγύρεις ὁποῦ ἔκαμνεν εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον, εἶχε συνήθειαν καὶ ἔπερνεν ὅλους τοῦ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ ἐπήγαιναν ὕστερα ἀπὸ τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου σαράντα ἡμέρας, ὁποῦ εἶναι ἡ ΚΔ΄. καὶ ἔκαμναν μὲ εὐλάβειαν λειτουργίαν καὶ πανήγυριν ἐκεῖ· καὶ ἀπὸ τότε ἐσυνηθίσθη ἡ αὐτὴ ἑορτὴ νὰ γίνεται καὶ εἰς ὅλην τὴν νῆσον.

Ἔτυχε, μετὰ καιρόν, καὶ σφοδρῶς ἀσθενήσας ὁ αὐτὸς Θεόδωρος ἐκατεστάθη παράλυτος, καὶ ἐκατέκειτο εἰς τὸν κράββατον χρόνους πολλούς· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν καιρὸν διὰ τὴν δεινὴν αὐτοῦ ἀσθένειαν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν συνειθισμένην του ἑορτήν, ἔπεμπεν ὅμως πάντοτε τὰ παιδιά του, καὶ τοὺς συγγενεῖς του καὶ ἔκαμνεν εὐλαβῶς τὴν πανήγυριν μὲ ἐλεημοσύνην πλουσιοπάροχον εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἡ πίστις αὐτοῦ καὶ ἡ εὐλάβεια δὲν ὠλιγόστευε ποτέ, μόνον καὶ μακρόθεν ἀπὸ τὴν κλίνην του μετὰ δακρύων προσευχόμενος ἔλεγε : Κυρία μου Μυρτιδιώτισσα, ἐλέησόν καὶ ἐμένα τὸν ἁμαρτωλόν, ἐσὺ ὅπου εἶσαι ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ καταφυγὴ καὶ ἐπίσκεψις ἐκείνων ὁποῦ σὲ ἐπικαλοῦνται, ἡ σκέπη καὶ προστασία ἐκείνων ὁποῦ σὲ παρακαλοῦσι, βοήθησον κἀμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἀναξίῳ δούλῳ σου καὶ ἀξίωσόν με τῆς ποθουμένης ὑγείας, νὰ ἔλθω σωματικῶς κἂν τὸν ἐρχόμενον χρόνον προὶν τελειώσῃ ἡ ζωή μου νὰ προσκυνήσω τὴν ἁγίαν σου εἰκόνα.Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα λόγια εὐλαβείας ἔλεγε μετὰ δακρύων ὁ αὐτὸς Θεόδωρος κάθε χρόνον καὶ πάντοτε ἐδόξαζε καὶ ἔκαμνε τὴν ἑορτὴν κατὰ τὴν συνήθειαν. Μετὰ δὲ χρόνους ὁποῦ ἦτο παράλυτος, φθάνοντος τοῦ καιροῦ τῆς συνηθισμένης ἑορτῆς, ἀφ' οὗ ἔγινεν ἡ χρειαζομένη ἑτοιμασία νὰ κινήσουν ὅλοι, κράζει ὁ αὐτὸς Θεόδωρος τὰ παιδιά του καὶ λέγει των κλαίων : Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα, φίλοι καὶ συγγενεῖς, ἐγὼ βλέπω τὸν ἑαυτόν μου εἰς ταύτην τὴν πολυχρόνιον καὶ πολύτονον παραλυσίαν καὶ τρόπος ἰατρείας δὲν εὑρίσκεται εἰς ἐμένα· λοιπὸν παρακαλῶ σας νὰ ἑτοιμάσετε κράββατον διὰ νὰ μὲ σηκώσετε νὰ μὲ πάρετε, κἂν μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου νὰ ἰδῶ καὶ νὰ προσκυνήσω τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Κυρίας μου τῆς Μυρτιδιώτισσας, ἴσως κάμῃ εὐσπλαγχνίαν εἰς ἐμένα τὸν ἄθλιον, καθὼς κάμνει εἰς ὅλους ὁποῦ τὴν ἐπικαλοῦνται. Αὐτοὶ δὲ ἀκούσαντες τέτοια λυπηρὰ λόγια πίστεως, εὐλαβείας καὶ κατανύξεως γέμοντα, ἡτοίμασαν τὸν κράββατον καὶ τὸν ἐπῆραν ὑπὸ τεσσάρων αἰρόμενον, καὶ φέροντές τον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν τῶν Μυρτιδίων, τὸν ἔθεσαν καθὼς ἐζήτησεν ἔμπροσθεν τῆς σεβασμίας εἰκόνος.

Φθάσας ἐκεῖ, εὐθὺς σηκώσας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐλαβῶς κλαίων, ἔλεγε : Κυρία μου καὶ Δέσποινα, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἐσὺ εἶσαι ἡ προφητευμένη Κόρη, ὁποῦ ἐγέννησες τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν μονογενῆ Υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, καὶ ἀειπάρθενος ἔμεινας, καὶ ἔλαβες τόσην χάριν ὁποῦ ἔγεινες μητέρα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου,τὸν ὁποῖον χωρῆσαι ὡς βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας σου ἔχεις τόσην ἐξουσίαν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ δύνασθαι νὰ δίδῃς κάθε χάριν ὁποῦ σοῦ ζητήσουν, ὡσὰν ὅπου ἔχεις εἰς τὰς χεῖράς σου τὴν πηγὴν πασῶν τῶν χαρίτων. Ἐσὺ λοιπὸν ὅπου εἶσαι ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, τῶν ὀρφανῶν ἡ προστασία, τῶν ἀσθενῶν ἡ ἰατρεία, τῶν θλιβομένων ἡ παρηγορία, τῶν κινδυνευόντων ἡ σωτηρία, κάμε ἔλεος καὶ εἰς ἐμένα· μεσίτευσε εἰς τὸν πολυεύσπλαγχνον μονογενῆ σου Υἱόν, νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἐμένα τὸν ἁμαρτωλόν· καὶ καθὼς πολλοὺς ἀσθενεῖς ἰάτρευσε, πολλοὺς νεκροὺς ἀνέστησε καὶ παραλύτους ἀνόρθωσε μόνον μὲ τὸν θεϊκόν Του λόγον, ὅταν ἦτο εἰς τὸν κόσμον, οὕτω νὰ κάμῃ καὶ εἰς ἐμένα τὸν ταπεινόν. Σήμερον ὅπου πανηγυρίζομεν οἱ ἁμαρτωλοὶ τὴν τεσσαρακονθήμερον ἐνθύμησιν τῆς ἁγίας σου Κοιμήσεως, δεῖξαι τὰ ἔλεή σου, δεῖξαι τὴν δυναστείαν σου εἰς ἐμένα, καθὼς καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς ἔδειξες εἰς ταύτην τὴν ἁγίαν ἡμέραν· πολλὰ γὰρ ἰσχύει δέησις μητρὸς πρὸς εὐμένειαν δεσπότου· μή μου παρίδῃς τὰ δάκρυα, μή μου παρεμβλέψῃς τοὺς στεναγμούς, σπλαγχνίσθητι τὸ βάρος τῆς μακρᾶς μου ἀσθενείας, τοὺς μεγάλους καὶ ἀνυπομονήτους πόνους· μὴ κωλύσωσι τὰ ἀπὸ νεότητός μου ἁμαρτήματα τὴν ἄπειρόν σου ἀγαθότητα, ἀλλὰ χάρισαί μοι τὴν ζητουμένην καὶ ποθουμένην ὑγείαν. Οἱ συναθροισθέντες ἀκούοντες τέτοια παρακλητικὰ λόγια ὁποῦ μετὰ δακρύων ἔλεγεν ὁ παράλυτος Θεόδωρος, ἔκλαυσαν καὶ ἐπαρακαλοῦσαν διὰ τὴν βοήθειάν του. Κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ ἔψαλαν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τὰ τοῦ ὄρθρου τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐνῷ ἔψαλλαν τὸν κανόνα εἰς τὸν ὄρθρον, ἐβγῆκεν ἕνας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ κάποιαν ἀνάγκην, καὶ ἐπιστρέφων μετὰ βίας εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν : «Νὰ ἠξεύρετε ἀδελφοί, πῶς μοῦ ἐφάνηκε νὰ ἤκουσα πολλοῦ λαοῦ ταραχὴν καὶ θόρυβον πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ὡσὰν νὰ ἔρχωνται πρὸς τὰ ἐδῶ»· οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐφοβήθησαν, ἐπειδὴ τὸ Μοναστήριον εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συχνὰ ἐπειράζετο ἀπὸ τοὺς κουρσάρους, μάλιστα, ἀπὸ αὐτὸν τὸν δρόμον ἔβγαιναν καὶ ἔκαμναν πολλοὺς σκλάβους ἀπὸ τὰ περίχυρα χωρία. Ἐβγῆκαν καὶ ἄλλοι νὰ βεβαιωθοῦν τὰ λεγόμενα, καὶ γνῴζοντες εἶπαν καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ ταραχὴ δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ βαρβάρων ἐπιδρομή, ὅπου ἔρχονται νὰ μᾶς σκλαβώσουν. Ἀκούσαντες οἱ ἐπίλοιποι, ἔφυγαν ὅλοι, καὶ ἄφησαν τὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον ἄλλοι ἔπεσαν τὰ βουνά, ἄλλοι τὸν δρόμον, ἄλλοι ἐκρύφθησαν εἰς τὰ κλαδιά, ἐπάσχισαν ὅλοι νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τέτοιον κίνδυνον.Ἦτο νύκτα ἀκόμη καὶ δὲν ἔβλεπον τίποτε· ὁ παράλυτος Θεόδωρος ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἠδύνατο νὰ φύγῃ, ἐγκατελείφθη ἀπὸ ὅλους ὡς νεκρὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔστεκεν ἐκεῖ περίλυπος καὶ κατάφρονεμένος, ὡσὰν νὰ μὴ εἶχεν οὔτε τέκνα, οὔτε ἄλλους συγγενεῖς, καὶ κανεὶς δὲν τοῦ ὡμίλησεν, ἀλλὰ ἐβάλζοντο ποῖος νὰ φύγῃ πρωτήτερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ δὲν τοῦ ἀνήγγειλαν τὴν αἰτίαν, μόνον ὁποῦ ἤκουσε τὴν σύγχυσιν τῆς φυγῆς αὐτῶν. Φοβούμενος καὶ δειλιῶν, ὡσὰν ἀπελπισμένος ἀπὸ κάθε ἀνθρωπίνην βοήθειαν,προσεηχόμενος εἶπε μετὰ δακρύων μεγαλοφώνως : Ὦ Παρθενομήτορ Μαρία, Θεοτόκε, Δέσποινα τοῦ κόσμου καὶ ἐλπίς ἐμοῦ τοῦ δυστυχισμένου, ἰδοὺ πάντες ἔφυγον, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆκαν καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆκαν καὶ ἀπέρριψάν με ἀβοήθητον· διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν ἁγίαν σου χάριν νὰ μοῦ βοηθήσῃς, καὶ νὰ μὲ σκεπάσῃς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου, νὰ φύγω ἀπὸ τὰ ἄσπλαχνα χέρια τῶν ἀθέων βαρβάρων. Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἔλεγε μετὰ δακρύων θερμῶν, τοῦ ἔφάνη ὡσὰν κάποιος νὰ τοῦ εἶπε : «σηκώσου καὶ σὺ, φεῦγε· καὶ οὕτως, ὦ τοῦ θαύματος ! ἐπέρασεν ὑπὸ τὴν ἐνθύμησίν του, πῶς ἦτον ἀσθενής, καὶ παράλυτος, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον σαλεύων ἀπὸ τὸν κράββατον, ὅπου ἔκειτο, ἤρχισε καὶ ἔτρεχε φεύγων καὶ σπουδάζων νὰ φθάσῃ τοὺς ἄλλους ὁποῦ ἔφυγαν, καὶ μένων ἔξεστηκώς, ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε ὄνειρον. Εἰς τὸ διάστημα δὲ τῶν γενομένων ἓξ ὥρων ἡ ἡμέρα· καὶ ὁ αὐτὸς Θεόδωρος, μὴ βλέπων τινα οὔτε ἀπὸ τοὺς βαρβάρους ὁποῦ ἔλεγαν, οὔτε ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, ὁποῦ ἦλθον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔστεκε μὲ λογισμόν, καὶ γνωρίζων τὸν ἑαυτό του ὑγιῆ, ὡσὰν νὰ μὴ εἰχέ ποτε κωμμίαν ἀσθένειαν περασμένην, κατενόησε τέλος πάντων καὶ ἐγνώρισε τὴν θαυμαστὴν καὶ ἀπροσδόκητον βοήθειαν καὶ ἰατρείαν, ὁποῦ ἡ Δέσποινα καὶ Κυρία τοῦ κόσμου ἔκαμνε εἰς αὐτόν· καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰν ὁποῦ ἔλαβεν ἤρχισε καὶ ἔλεγε πολλὴν ὥραν τό, Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον, δοξάζω σε Θεέ μου· δοξάζω σε Παναγία μου· δοξάζω Δέσποινά μου τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, δοξάζω Κυρία μου τὴν ἐλεημοσύνην σου· εὐχαριστῶ Μυρτιδιώτισσά μου χαριτωμένη τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, εἰς τὴν μεγάλην καὶ ὑπερθαύμαστον βοήθειαν, ὁποῦ εἰς ἐμένα τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δοῦλόν σου ἔδωκες, ἐπειδὴ καὶ γνωρίζω τὸν ἑαυτόν μου ὅλον ὑγιῆ, ὁ πρὸ ὀλίγου ἀσθενὴς καὶ παράλυτος. Ἔπειτα ἐφώναξε τοὺς συγγενεῖς του, καὶ ἔλεγε : παιδιά μου, συγγενεῖς μου καὶ φίλοι χριστιανοί, ἐλᾶτε νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν Μυρτιδιώτισσαν νὰ δοξολογήσωμεν ἅγιόν τσς ὄνομα, καὶ μὴ φοβᾶσθε· διότι ἐδῶ δὲν εἶναι ἐχθροὶ βάρβαροι ὁποῦ ἐνομίζετε, μόνον νὰ ἐλθετε νὰ φρίξετε τὸ ἐξαίσιον θαῦμα, ὁποῦ ἔκαμεν εἰς ἐμένα, νὰ δοξάσωμεν τὴν χάριν της. Αὐτοὶ δὲ ἀκούοντες τὰς φωνάς, ἀπὸ τὸν φόβον τους νομίζοντες ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ

+ Τῆς διηγήσεως διωρθώσαμεν ἐν τῷ πιρόντι ὀλίγων τὸ λεκτικὸν ἐπὶ τὸ καλλιλογικώτερον. Κ.Π.

φωνάζουν διὰ νὰ τοὺς ἐξαπατήσουν, ἄλλοι μὲ περισσότερον φόβον ἐκρύπτοντο εἰς τὰ βαθύτερα μέρη τοῦ δάσους, καὶ ἄλλοι ἔφευγαν τρέχοντες περισσότερον· ὁ δὲ Θεόδωρος μὲ μεγαλητέραν φωνὴν ἔλεγεν: ἐλᾶτε, παιδιά μου, κράζων καθ' ἕνα τὸ ὄνομά του, καὶ λέγων ἐγὼ εἶμαι ὁ πατέρας σας, ὁποὺ ἤμουν παράλυτος, καὶ ἡ Κυρία μας μὲ ἰάτρευσε, καὶ πλησιάσατε χωρὶς φόβον νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν χάριν της. Ἀκούοντες λοιπὸν τινες τὴν φωνήν του, καὶ γνωρίζοντές την, καὶ μὴ βλέποντες ἄλλον τινά, εἰμὴ αὐτὸν μόνον, πλησιάζοντές τον, ἐγνώρισαν πῶς εἶναι αὐτός, ὁ πρώην παράλυτος. Ἐφώναξαν λοιπὸν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ συνηθροίσθησαν ἅπαντες, καὶ θεωρῶντες αὐτὸν ὅλον γεγὸν καὶ παντελῶς ὑγιῆ, χωρὶς κανένα σημάδι ἀσθενείας, ἔμειναν ὅλοι ἐκστατικοὶ καὶ ἔκραξαν τὸ, Κύριε ἐλέησον· καὶ τὸν ἠρώτησαν πῶς ἰατρεύθη, οὗτος δὲ διηγήθη καταλεπτῶς τὰ πάντα ὡς ἄνωθεν. Καὶ λοιπὸν γνωρίσαντες ὅλοι τὴν φανερὰν θαυματουργίαν τῆς Θεομήτορος, ἐγύρισαν εἰς τὸ μοναστήριον μετ' αὐτοῦ τοῦ πρώην παραλύτου σκιρτῶντος καὶ ἀγαλλομένου, καὶ ἔδωκαν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν μετὰ χαρᾶς μεγάλης εἰς τὴν Ὑπεραγίαν, ὁποῦ ἂν καὶ ἀργ�ᾷ τὴν βοήθειάν της διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ὑπομονὴν τοῦ παρακαλοῦντος, ὅμως δὲν λησμονεῖ, ἀλλ' εἰς ὥραν ὁποῦ δὲν ἐλπίζει τις λαμβάνει τὴν ποθουμένην ὑγείαν. Ἀδύνατον εἶναι δὲ νὰ φαντασθῶμεν τὰ ὅσα ἔλεγεν ὁ ἰατρευθεὶς παράλυτος εἰς δόξαν τῆς Θεοτόκου· καὶ οὕτως ἐτελείωσαν τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν μετ' εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας· ἐώρτιζεν ὁ αὐτὸς Θεόδωρος τὴν αὐτὴν ἡμέραν, τὰ τεσσαράκοντα τῆς Θεοτόκου, ὁποῦ τὸν ἰάτρευσε θαυμασίως, ἕως ὅλην του τὴν ζωήν, καὶ ἔκαμνε μεγάλας πανηγύρεις, καὶ μετὰ θάνατόν του ἀφῆκε παραγγελίαν τῶν συγγενῶν του νὰ κάμνουσι τὴν αὐτὴν ἑορτήν· καὶ ἕως τὴν σήμερον οἱ ἀπόγονοί του κατὰ τὸ δυνατόν τους ἐπιτελοῦσι τὴν αὐτὴν πανήγυριν.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐπλάτυνε περισσότερον ἡ εὐλάβεια τῶν Χριστιανῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον· καὶ εἰς ἐνθύμησιν τοῦ αὐτοῦ θαύματος, συναθροίζεται ὅλος ὁ λαὸς τῆς νήσου ἀπὸ τὴν χώραν καὶ ἀπὸ τὰ χωρία, καὶ κάμνουν εἰς τὸ μοναστήριον μεγάλην ἑορτὴν εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν.

Νὰ διηγηθῇ κανεὶς τὰ ἀμέτρητα θαύματα ὁποῦ καθ' ἑκάστην κάμνει ἡ αὐτὴ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τῶν Μυρτιδίων εἶναι ἀδύνατον· ἀλλ' ὅμως ὀλίγα τινὰ νὰ εἰποῦμεν εἰς δόξαν αὐτῆς καὶ οὕτω νὰ τελειώσωμεν τὸν λόγον.

Κάποτε ἦλθον οἱ βάρβαροι νὰ ληστεύσουν τὸ μοναστήριον καὶ πλησιάζοντες ταχύτερον ἄντικρυ αὐτοῦ εἶδον πλῆθος ἀπὸ φωτιαῖς ἁρμάτων, ἤγουν φυτιλίων κοντὰ εἰς τὸ μοναστήριον· καὶ νομίζοντες ὅτι τοὺς ἐκατάλαβαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ νησιοῦ καὶ κατέβη ὁ λαὸς διὰ νὰ τοὺς πολεμήσουν, φοβηθέντες μεγάλως, ἔφυγαν καὶ ἔτσι ἐφυλάχθη καὶ τὸ μοναστήριον ἀβλαβές, καὶ ὅλη ἡ νῆσος διὰ προστασίας τῆς Κυρίας ἡμῶν.

Ἄλλοτε πάλιν διερχόμενον ἕνα καράβι ἀπ' ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου, ὑπήντησεν εἰς τὸ πέλαγος μεγάλον κλύδωνα τῆς θαλάσσης καὶ ἐκινδύνευνε νὰ καταποντισθῇ. Ἐπεκαλέσθησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ καραβιοῦ τὴν Κυρίαν τὴν Μυρτιδιώτισσαν καὶ τὸν ἅγιον Νικόλαον νὰ τοὺς βοηθήσουσι νὰ πιάσουν λιμένα,, καὶ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν οἶκον της ἐλεημοσύνην ἕκαστος κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς βοήθειαν τοῦ μοναστηρίου, καὶ εὐθὺς ἐπῆγαν ὅλοι καὶ ἔδωκαν εὐχαριστίαν, καὶ ἐλεημοσύνην πλουσίαν, καὶ ἔκαμαν εἰς τὸ μοναστήριον οἰκοδομήν, καὶ ἐκτίσθη καὶ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολίου εἰς ἐνθύμησιν τοῦ θαύματος.

Πολλὰς φορὰς ἔτυχεν εἰς αὐτὸ τὸ νησὶ τῶν Κυθήρων πεῖνα μεγάλη ἀπὸ ἀστοχίαν καρπῶν καὶ μὲ τὴν προμήθειαν τῆς κυρίας Θεοτόκου, ὅπου τὴν ἐπικαλοῦνται εἰς βοήθειαν πάντες, οἰκονόμησε καὶ ἔφερναν καρποὺς ἀπὸ ξένους τόπους, καὶ ἐκυβερνᾶτο ὁ λαός.

Ἀπὸ τὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας ὁποῦ ἐλάμβανον, καὶ λαμβάνουσιν οἱ χριστιανοί, ὁποῦ προστρέχουσιν εἰς τὴν χάριν της μὲ ταξίματα, ἄλλοι ἔκτισαν κελλία, ἄλλοι ἀφιέρωσαν χωράφια καὶ ἄλλα πράγματα εἰς μνημόσυνον αὐτῶν, καὶ ἀπεκατεστάθη τὸ Μοναστήριον οὕτως εὐπρεπῶς καθὼς φαίνεται.

Ὁ λαὸς τῆς νήσου βλέποντας τὰ ἄπειρα θαύματα ὅπου ἐγίνοντο ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα, εἰς εὐχαριστίαν τῆς Θεοτόκου ἐσυμφώνησαν καὶ ἔκαμαν ἔρανον διὰ νὰ ἐνδύσουν τὴν ἁγίαν εἰκόνα ὅλην μὲ ἀσῆμι· καὶ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὴν ἔστελλαν εἰς τὴν Κρήτην διὰ νὰ κάμουν τὸ ἀργυροῦν ἔνδυμα, ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς νήσου τὸν λεγόμενον Καψάλι συνήντησε τὸ πλοῖον ὅπου τὴν ἔφερε πλοῖα πολεμικὰ τῶν Ἀγαρηνῶν (φοῦστα) καὶ τὸ ἐπλησίασαν διὰ νὰ τὸ αἰχμαλωτίσουν. Ἔπλεαν τὰ ἴδια πλοῖα ἔξω ἀπὸ τὴν Βρουλιά, μακρὰν ἀπὸ τὸ Κάστρο, ὡς φαίνεται, ὅπου δὲν φθάνει δύο φορὰς τὸ βόλι (τὸ βλῆμα) τοῦ πλέον μεγάλου κανονιοῦ. Φωτισθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὁ αὐθέντης τοῦ τόπου, μὲ παρακίνησιν τῶν Χριστιανῶν οἱ ὁποῖοι ἴσταντο βλέποντες, ἐπρόσταξε καὶ ἔσυραν μικρὰν λουμπάρδαν (κανονιὰν) ἀπὸ τὸ κάστρο, διὰ νὰ δώσουν ὀλίγον θάρρος εἰς τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐπλησίασε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ὅτι εἰς αὐτὸ μέσα ἦτο τὸ ἔνδυμα τῆς Θεοτόκου καὶ διὰ νὰ φοβερίσουν καὶ τὰ ἐχθρικὰ πλοῖα (τὰ φοῦστα), τὰ ὁποῖα τὸ ἐπλησίαζαν καὶ ἐπρόκειτο νὰ τὸ αἰχμαλωτίσουν. Αὐτὸ τὸ βόλι (τὸ βλῆμα) τῆς λουμπάρδας (τοῦ κανονιοῦ) ἔφθασεν ἕως ἔξω εἰς τόπον λεγόμενον Κοφινίδια, μακρὰν ἀπὸ τὸν λιμένα πλησίον τῶν ἐχθρικῶν πλοίων (φούστων),τὰ ὁποῖα φοβηθέντα νὰ πλησιάσουν περισσότερον ἀφῆκαν τὸ πλοῖον καὶ ἔφυγον.

Βλέποντες δὲ ὁ αὐθέντης καὶ οἱ λοιποὶ τὸ διάστημα μέχρι τοῦ ὁποίου ἔφθασε τὸ βόλι (βλῆμα), ἐσκέφθησαν ὅτι ἐσημείωνε προῆγμα παράδοξον. Ὅταν μετ' ὀλίγον τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς πῶς εἶχε μέσα τὸ ἔνδυμα τῆς ἁγίας εἰκόνος, ὅλοι ἐδόξασαν τὴν χάριν της διὰ τὸ θαῦμα ὅπου ἔκαμε καὶ ἐφυλάξε τὸ προσφερόμενον δῶρον τῶν πιστῶν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀγαρηνῶν· καὶ οὕτω μετὰ μεγάλης εὐχαριστίας τὸ ἔβαλαν εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα.

Τίς δὲ νὰ διηγηθῇ τὰς καθημερινὰς θαυματοποιΐας ὁποῦ κάμνειεἰς τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὴν μετὰ πίστεως· πολλὰς φορὰς ὅταν τύχῃ ἀνομβρία, κάμνουν λιτανείαν μὲ τὴν ἁγίαν εἰκόνα καὶ εὐθὺς πέμπει ὑετὸν εἰς τὴν γῆν καὶ τὴν δροσίζει εἰς βοήθειαν καὶ κυβέρνησιν τῆς νήσου.

Μερικὰς φορὰς ἔπεσε θανατηφόρος νόσος, καὶ μὲ λιτανείας καὶ δεήσεις καὶ τὰς παρακλήσεις τοῦ λαοῦ κατέπαυσε, καὶ δὲν ἐπλάτυνε νὰ ἁφανίσῃ τὸν τόπον, καθὼς συμβαίνει εἰς ἄλλας χώρας.

Εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ἐπολεμᾶτο ἡ περίφημος Κρήτη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνούς, ἔφθασεν ἡ τῶν Ἀγαρηνῶν ἁρμάδα εἰς ταύτην τὴν νῆσον καὶ ἐβγῆκε πολὺ πλῆθος ἀπ' αὐτοὺς εἰς ἕνα χωρίον λεγόμενον τῆς Κερᾶς, εἰς τὸν ποταμὸν τὴν νύκτα. Κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ καὶ τῆς Κυρίας Μυρτιδιώτισσας τοὺς ἐγνώρισάν τινες, καὶ εἰδοποίησαν μὲ φωνὰς πῶς ἔφθασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὰ χωρία. Τότε ἔφυγαν ὅλοι, γυναῖκες καὶ παιδία, καὶ ὅσοι ἦσαν ἄνδρες τῶν ὅπλων ἐστάθησαν καὶ ἐπολέμησαν. Εἶχαν πρόσταγμα ἀπὸ τὸν πασσᾶ τους, ὅτι ὡσὰν ἀκούσουν κτύπον ἀπὸ τὰ κάτεργα νὰ γυρίσουν εὐθὺς μετ' ὀλίγον λοιπὸν ἤκουσαν οἱ Ἀγαρηνοὶ δύο βροντὰς καὶ νομίζοντες ὅτι εἶναι κανονιὲς ἐγύρισαν κατὰ τὴν πρόσταγὴν εἰς τὰ κάτεργα, καὶ μόνον, ὅ,τι ἐπρόφθασαν ἔκαυσαν καὶ ἔκλεψαν, ἀλλὰ κανεὶς ἐκ τῶν χριστιανῶν οὔτε ἐβλάβη, οὔτε ἐθανατώθη, μᾶλιστα καὶ πολλοὶ τῶν Ἀγαρηνῶν ἔχασαν τὸν δρόμον καὶ ἔμειναν εἰς τὸ νησὶ καὶ ὕστερον τοὺς εὑρῆκαν. Βλέπων δὲ ὁ πασσᾶς τὸν στρατόν του ὁποῦ ἐγύρισεν ἔτσι ἔξαφνα, χωρὶς νὰ τοὺς κάμῃ τὸ σημάδι ὁποῦ τοὺς εἶχε παραγγείλῃ, ἠρώτα τὴν αἰτίαν· καὶ αὐτοὶ ἔλεγαν πῶς ἤκουσαν δύο λουμπαρδιαῖς καὶ ἐγύρισαν. Αὐτὸς δὲ θαυμάζων διὰ τὴν ἐπιστροφήν των, ἔλεγε, πῶς βέβαια δὲν τοὺς ἔκραξε καθὼς τοὺς εἶχε σημειώσῃ, ὅμως οἱ χριστιανοὶ ὅλοι ἐγνώρισαν πῶς ἦτον ἡ βροντὰς ἀπὸ προστασίαν τῆς Θεοτόκου ὁποῦ ἐπεκαλέσθησαν εἰς βοήθειαν, καὶ τὰς ὥρας ἐκείνας ἔκαμναν παρακλήσεις καὶ λιτανείας· ἔμπροσθεν εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας.

Κατὰ τὸ ἔτος ,αψκβ'(1722) τῇ πρώτῃ τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, ἡμέραν Κυριακήν, τὴν πρώτην τῆς ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἤτοι τῆς Ὀρθοδοξίας, εἰς τὰς πέντε ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐνῷ ὁ ἄρχων Ἰωάννης Καλούτσης, ἔχων τὸ ὀφφίκιον τῆς Καγκελλαρίας, ἦγουν Πρόξενος, ἀνεγίνωσκε κάποια χαρτιὰ τὰ ὁποῖα διελάμβανον ἀτομικάς του ὑποθέσεις, ἤρχισεν ἡ γλῶσσά του νὰ τραυλίζῃ καὶ μετ' ὀλίγον ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔμεινεν ἄλαλος καὶ ἄφωνος μὲ βρυγμὸν μόνον μεγάλον τῶν ὀδόντων αὐτοῦ καὶ ἀναταραγμοὺς τοῦ σώματος αὐτοῦ·ὅθεν ἐξέστησαν οἱ παρόντες διὰ τὸ συμβεβηκός, καὶ σηκώνοντες τὸν ἀσθενῆ τὸν ἔθεσαν εἰς τὴν κλίνην, ὅπου ἦτον εἰς τὸ γραφεῖόν του. Καὶ κηρυχθέντος αὐτοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ συμβάματος, ἔτρεξαν νὰ τὸ ἴδουν ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ μετ' αὐτοὺς ἡ γυνή του, ἡ ὁποία κλαίουσα δεινῶς καὶ τύπτουσα τὸ στῆθος, ἐκαλεῖτο μὲ εὐλάβειαν καὶ πίστιν ἔνθερμον τὸ θεόσεπτον ὄνομα τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας τῆς Μυρτιδιώτισσας· ἔκραξαν δὲ καὶ τὸν Ἀκέστορα, (ἰατρὸν) ὅστις ἦτον ἔμπειρος καὶ τέλειος εἰς τὴν ἰατρικήν· ἂν καὶ μετεχειρίσθη ἐπιμελῶς πολλὰ φάρμακα ποσῶς ταῦτα δὲν ὠφέλησαν καὶ βλέποντες τὴν σφοδρότητα τοῦ κακοῦ ἔπῆραν τὸν ἀσθενῆ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ὑπὸ τεσσάρων βασταζόμενον διὰ νὰ ἀποθάνῃ,νομίζοντές τον ὅλοι ὡς νεκρόν. Ἔμειναν οὖν εἰς τέτοιαν κατάστασιν ἕως τὸ πρωῒ τῆς Τρίτης, καὶ εἰς ὅλον τὸ διάστημα δὲν ἔπανεν ὁ τρυγμὸς τῶν ὀδόντων αὐτοῦ, ἡ στρέβλωσις τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἡ ἐπίδεσις τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ἡ κωφότης τῶν ὠτίων αὐτοῦ, καὶ τὸ κλείσιμον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἕως τόσον ὅπου ἔδωσαν ἀφορμὴν νὰ τοῦ ἑτοιμάσωσι τὰ ἀναγκαῖα πάντα τοῦ ἐνταφιασμοῦ του. Εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν συνέβη ὅπου ἡ πανθαύμαστος ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τῶν Μυρτιδίων ἦτον εἰς τὴν Ἐπισκοπήν· ἐπειδὴ κατὰ τὴν συνήθειαν κάθε χρόνον κάμνουν λιτανείαν εἰς ὅλην τὴν νῆσον, ἤγουν χώραν καὶ εἰς ὅλα τὰ χωρία, διὰ νὰ εὐλογήσῃ μὲ τὴν προσκυνητὴν παρρησίαν της ὅλον τὸν κόσμον. Καὶ τότε ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς μετὰ τὴν θείαν ἱερουργίαν, προσελθούσης καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος, ὅλοι κλαίοντες μετ' εὐλαβείας καὶ συντετριμμένης καρδίας, ἔκαμαν παράκλησιν καὶ λιτανεῖαν διὰ τὴν ὑγείαν καὶ βοήθειαν τοῦ ἡμιθανοῦς Ἰωάννου. Καὶ τελειωθείσης τῆς ἀκολουθίας, ἐπιστρέψαντες ὅλοι εἰς τὸν οἶκον νὰ ἴδουν τὸν ἄρρωστον,ὦ τοῦ θαύματος,τὸν εὗρῆκαν ἐλεύθερον παντὸς κακοῦ, καὶ λαλοῦντα ὡς τὸ πρότερον, δίχως τινὸς σημείου ἀνάγκης. Τοῦτο τὸ θαῦμα ἔφερε τόσην ἔκπληξιν εἰς ὅλους ὅπου τὸ εἶδαν καὶ ἤκουσαν, ὁποῦ μεγαλοφώνως ἔκραξαν τό, Κύριε ἐλέησον. Λαβὼν λοιπὸν τὴν προτέραν αὐτοῦ ὑγείαν ὑπῆγε σωματικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πανοικεί, εὐφραινόμενος καὶ ἀγαλλόμενος ὑμνῶν καὶ εὐχαριστῶν μὲ μεγάλην εὐλάβειαν καὶ κατάνυξιν τὴν Κυρίαν τὴν Μυρτιδιώτισσαν, διὰ τὸ ἐξαίσιον καὶ φρικτὸν τερατούργημα, ὅπου ἔκαμε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς σημεῖον εὐχαριστίας εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα ἕνα ζευγάρι βραχιόλια χρυσᾶ, εἰς ἀΐδιον μνήμην τοῦ θαυμαστοῦ ἔργου τῆς Θεομήτορος.

Ὄχι μόνον αὐτὰ τὰ θαύματα,ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἄπειρα ἔκαμε καὶ κάμνει καθεκάστην ἡμέραν, ὅπου εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ φανερώσωμεν ἐγγράφως. Καὶ τί λέγω ; Μόνον ἡ θεωρία τῆς αὐτῆς εἰκόνος φανερώσει τὴν μεγάλην χάριν ὅπου ἔχει. Καὶ πόσον ηὐξήσεν ἡ κοινὴ εὐλάβεια εἰς τοὺς χριστιανούς, ὅπου ἀπὸ τὰ ταξίματα, ἂν καὶ εὑρίσκεται εἰς πτωχὴν νῆσον, εἶναι ὁλόχρυση, μὲ ἔμπροσθέν της ἕνα χάμῶνα, ἤτοι κολάναν μεγάλην καὶ ἐγκόλπιον μὲ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαριτάρια, ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλα χρυσάφια, ἀσήμια καὶ ἄλλα σκεύη, καὶ τὰ ὑποστατικὰ ὅπου ἔχει τὸ μοναστήριόν της, ὅπου εἶναι τόπος ἅγιος, καὶ μόνον νὰ ὑπάγῃ κανεὶς γέμει ψυχικῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

Λοιπόν, πατέρες καὶ ἀδελφοί μου χριστιανοί, ἐπειδὴ καὶ ἔχομεν τέτοιον θησαυρὸν πλήρη χάριτος καὶ δωρεῖς,ὅλοι σηκωθῆτε μὲ εὐλάβειαν καὶ μὲ μίαν συμφωνίαν στερρᾶς πίστεως, ἂς παρακαλέσωμεν καὶ ἂς εὐχαριστήσωμεν, ἂς δοξολογήσωμεν τὴν χάριν της λέγοντες.

Μαρία, Κυρία καὶ Δέσποινα πάντων ἡμῶν,Βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, Μητέρα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, Παρθένε τῶν Παρθένων Μητέρα τῶν Μητέρων, ἡ σκέπη καὶ ἡ καταφυγὴ τῶν πιστῶν,ἡ προστασία τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, ἡ σωτηρία τῶν ἁμαρτωλῶν,τῶν πλανωμένων ἡ ὁδηγία,τῶν ἀβοηθήτων ἡ βοήθεια, τῶν θλιβομένων ἡ παηγορία, τῶν κινδυνευόντων ἡ λύτρωσις, τῶν ἀσθενούντων ἡ ἰατρεία, τῶν πεινώντων ἡ τροφή, τῶν ὀρφανῶν ἡ ἐπικουρία, τῶν χειρῶν ἡ ἐπίσκεψις, τῶν ὀρθοδόξων βασιλέων τὸ κραταίωμα, τῶν εὐλαβῶν ἱερέων τὸ καύχημα, τῶν μοναχῶν τὸ ἀγλάϊσμα, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, ἁπάντων τῶν χριστιανῶν τὸ καταφύγιον, ὁμολογοῦμεν τὰς χάριτας, κηρύττομεν

τὰ ἄπειρά σου θαύματα, εὐχαριστοῦμέν σου τὴν εὐσπλαγχνίαν, δοξάζομέν σου τὴν εὐεργεσίαν, προσκυνοῦμεν τὴν ἄκραν σου ἐλεημοσύνην καὶ βοήθειαν, ὅπου ἔκαμες καὶ καθεκάστην κάμνεις εἰς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς.

Ἔτι δὲ παρακαλοῦμεν τὴν μεγάλην σου παρρησίαν, μητρόθεε Δέσποινα, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, ἀλλὰ δίδε εἰς ὅλους τὴν συνειθισμένην σου βοήθειαν· διότι ἄλλην καταφυγὴν δὲν ἔχομεν ὅλοι οἱ κατοικοῦντες εἰς ταύτην τὴν νῆσον, παρὰ τὴν χάριν σου· ἐσένα ἔχομεν καύχημα, ἐσένα ἔχομεν βοηθόν, εἰς τὰ χείλη μας πάντοτε ἐσὺ ἡ Μυρτιδιώτισσά μας μελετᾶται, εἰς τὸ στόμα μας πάντοτε τὸ ἅγιόν σου ὄνομα εὑρίσκεται δεδοξασμένον, καὶ εἰς τὴν καρδίαν μας πάντοτε ἐσένα παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς βοηθῇς καὶ ἂν καὶ σοῦ πταίωμεν μὲ χιλίας κακὰς πράξεις κάθε ἡμέραν, ἀλλ' εἰς ἄλλον πάλιν δὲν προστρέχομεν, παρὰ εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ὦ Μῆτερ τοῦ Ὑπερευσπλάγχνου Θεοῦ ἡμῶν νὰ μᾶς ἀξιώσῃς τῆς συγχωρήσεως. Εἰς τὰς χεῖράς σου ὅλην μας τὴν ἐλπίδα ἀποθέτομεν, ἐσένα παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς λυτρώνῃς ἀπὸ κάθε πειρασμὸν ὁρατὸν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, καὶ νὰ μᾶς φωτίζῃς νὰ κάμνωμεν πάντοτε τὸ συμφέρον τῆς σωτηρίας μας, διὰ νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, τῇ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ ς'. Ἡ κάμινος Σωτήρ. Περιστεράν.

Ἀγνὴν Περιστερὰν τὴν ἀμόλυντον, τὴν τὸν Θεὸν ἀῤῥάστως κυήσασαν, ὑμνήσωμεν συμφώνως τὸ τῶν Πατέρων ἀγλάϊσμα.

Καύχημα.

Γηθόμενοι πιστῶς εὐφημήσωμεν, τὸ Καύχημα πιστῶν, τὴν Πανάχραντον, Μητέρα τοῦ Ὑψίστου καὶ Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Νίκην.

Νικήσαντες τὰ πάθη τοῦ σώματος, κὐξήσωμεν ψυχῆς τὰ χαρίσματα· ἡ νίκη γὰρ ἐπέστη, κατ' ἐχθρῶν ἡ Παντάνασσα.

Γέφυραν.

Γέφυρα Θεοῦ ἡ πανθαύμαστος, τοὺς ἐκ τῆς γῆς πιστοὺς ἡ μετάγουσα, πρὸς οὐρανῶν ὑπάρχειας. Σὺ Παναγία Θεόνυμφε.

Χώραν.

Μεγάλως ἐδοξάσθης Πανάχραντε· ὅτι ἐν σοὶ κατῴκησε Κύριος ὁ μὴ χωρῶν ἐν πᾶσι, χώραν δὲ αὐτοῦ σὲ κατέστησε.

Παστάδα.

Ἐν σῇ γαστρὶ οἰκήσας ὁ Ὕψιστος, ὡς ἔμψυχον Παστάδα σὲ ἔδειξε καὶ καθηγίασέ Σε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς Εἱρμός.

Ῥομφαίαν Σε γινώσκομεν, Δέσποινα, παγίδων διαβόλου ὀλοθρευτοῦ· διὸ Σὲ ἀνυμνοῦμεν ὡς τοῦ Θεοῦ Μητέρα.

Ἡ γέννησίς σου κόρη παράδοξος, ἡ κοίμησις ῥητὴ καὶ ἐξαίσιος· ὅθεν Σε καὶ θαυμάτων ὠκεανὸν ὁρῶμεν.

Τὸ ἄῤῥαστον καὶ μέγα Μυστήριον, τῆς σῆς λοχείας νύμφη ἀνύμφευτε, ἐν βάτῳ καιομένῃ, Μωϋσῆς προεσώρα.

Ἄλλος. Ἀντίθεον πρόσταγμα.

Νεκρώσεως σώματος τὴν ἐπιστείαν, ὁρῶν ὁ παράλυτος μεγάλως ἐξεπλήττετο, καὶ Σὲ τὴν πανάχραντον πίστει καὶ πόθῳ πολλῷ, βοῶν ἀνεβόᾳζε· Σὺ εἶ εὐλογημένη καὶ ὑπερένδοξος.

Ἐν πίστει καὶ πόθῳ σοὶ προσπεφευγότες, Παρθένε πανάχραντε οἱ πεπτωκότες δοῦλοί σου, ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις καὶ νεκρωθέντες δεινῶς, ἔγειρον, δεόμεθα, τοὺς Σὲ ἀνευφημοῦντας τὴν ὑπερένδοξον.

Οἶκός σου πάντοτε πᾶσιν ἐφάνη, πηγὴ ἁγιάσματος καὶ βρύσις ἀνεξάντλητος, ἰάματα βλύζουσα τοῖς προσιοῦσι πιστῶς· ὅθεν προσκυνοῦμεν εὐσεβῶς, Σὲ τὴν εὐλογημένην καὶ ὑπερένδοξον.

Νῦν πάντως πεπλήρωται τῶν Ὀρθοδόξων, τὸ στόμα πανάχραντε χαρᾶς, καὶ ἀπονέμει σοι χαριστήριον αἶνον, καὶ μεγαλύνει φαιδρῶς κόρη τὰ θαυμάσιά σου· σὺ γὰρ εὐλογημένη καὶ ὑπερένδοξος.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ὠδὴ η'. Ὃν φρίττουσιν Ἄγγελοι. Πλάκα.

Δαοὶ τὴν πανάχραντον αἰνέσωμεν λαμπρῶς, Πλάκα τὴν θεόγραφον ἣ δέδοται Μωσῇ· ἐν ᾗ ἐπεγράφη ἐν δακτύλῳ Θεοῦ Λόγος ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πόκον.

Εὐκλείας ἐφυμνίοις τιμῶμέν σε, ἁγνή, τὸν Πόκον τὸν ἔνδροσον, ὃν εἶδε Γεδεών· ἐν ᾧ οὐρανόθεν κατέβας ὁ Χριστός, ἐδρόσισε πάντας τῆς σωτηρίας δρόσον.

Ὄρος ἀλατόμητον.

Τὸ μέγα μυστήριον τοῦ κόσμου σου ἁγνή, Ὄρος ἀλατόμητον προεῖδε Δανιήλ, ἀνάνδρως τεκοῦσαν τὸν Ῥύτορα τοῦ Θεοῦ, διό σε ὑμνοῦμεν πιστοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥόδον.

Ἰδοὺ πᾶσιν ἤνθησε τὸ Ῥόδον Ὡσηέ, μυρίζουσα ἅπαντας σωτήριον ὀσμήν, ἡ μόνη Παρθένος ἡ τεκοῦσα Χριστόν· ἣν περ εὐλογοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὁλκάς.

Ὁλκὰς ἀγλαόμορφος ἐπέφανας ἡμῖν, δι' ἧς ἡ μετάβασις ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, πιστοῖς ἐγεγόνει ὡς τεκοῦσα Θεόν· διὸ σὲ ὑμνοῦμεν ἁγνὴ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Σιὼν καὶ Πόλιν.

Σιὼν Θεοῦ ἔμψυχον καὶ Πόλιν μυστικήν, ἐφ' ἣν κατεσκήνωσεν ἀῤῥήτως ὁ Θεός, σὲ εἶδε Παρθένε Ζαχαρίας ποτέ, καὶ σὲ ἀνυμνοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἀβίδα

Καλῶς σε προέφησε Ἀβίδα μυστικήν, τὸν ἄνθρακα φέρουσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, Χριστὸν τὸν Σωτῆρα Ἡσαΐας ποτέ· διό σε ὑμνοῦμεν τὴν κεχαριτωμένην.

Ὁ αὐτὸς Εἱρμός.

Ὑμνοῦμέν σου Δέσποινα θαυμάτων τοὺς κρουνούς, καὶ σὲ μεγαλύνομεν ὡς κέντρον τῆς ζωῆς· ἐκ σοῦ γὰρ λαμβάνει πᾶς πιστὸς ἴλασμόν, ἀνυμνολογῶν σε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Λαοὶ νῦν προσέλθετε τῷ θείῳ ἱερῷ Κυθήρων, ἐν ᾄσμασι καὶ στέψατε λαμπρῶς Μητέρα τοῦ Πάντων Βασιλέως Χριστοῦ, ἡμῖν χορηγοῦσαν δωρεὰς ἀκενώτους.

Ὃν τάξεις δυνάμεων οὐ δύνανται ὁρᾶν, σὺ κόρη Θεόνυμφε γεγέννηκας ἐν γῇ, καὶ ἔθρεψας βρέφος ἐν ἀγκάλαις ταῖς σαῖς, Θεὸν πρὸ αἰώνων, ὦ μυστηρίου ξένου.

Γαστὴρ τῆς προμήτορος ἀπέτεκε φθοράν, γαστὴρ Θεομήτορος ἐξήνθησεν ἡμῖν, ἀφθαρσίαν ὄντως, εὐλογεῖτε λαοί, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Εἱρμὸς ἄλλος. Κάμινος ποτέ.

Πάντων τῶν πιστῶν σὺ εἶ ἡ προστασία, καταφυγή τε καὶ διάσωσμα ἐλπίς τε καὶ στήριγμα, Θεοτόκε ἀειπάρθενε, διό πάντες γεραίρομεν ψάλλοντες, εὐλογοῦμεν εὐλογημένη Παρθένε τὸν τόκον σου.

Ῥῦσαί με ἁγνὴ δεινῶν ἀῤῥωστημάτων, τῶν τῆς ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος παθῶν ἐκκαθαίρουσα, καὶ πταισμάτων δὸς συγχώρησιν τῷ πόθῳ σε καὶ πίστει δοξάζοντι, χαῖρε εὐλογημένη Παρ-

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΙ

θένε, χαῖρε πανθαύμαστε.

Ὅλος ἐν χαρᾷ, ὅλος ἐν κατανύξει, πᾶς ὁ χριστώνυμος συνήθροισται, λαὸς τοῦ ὑμνῆσαί σου τὰ θαυμάσια Θεόνυμφε, παράλυτον γὰρ ἠγειρας ψάλλοντα ἐν αἰνέσει, δεδοξασμένη χαῖρε παμμακάριστε.

Σὺ τῶν Προφητῶν τὸ κήρυγμα ὑπάρχεις, τῶν Ἀποστόλων τὸ κραταίωμα, μαρτύρων τὸ στήριγμα, ἱερέων ἐγκαλλώπισμα, πάντων ἡμῶν τὸ καύχημα, διό σε ἀνυμνοῦμεν δεδοξασμένη παντευλόγητε.

Κατάβασία. Παῖδας εὐαγεῖς.
Ἑρδὴ θ'. Τὴν φωτοφόρον Νεφέλην, Λαμπάδα.

Ἀγαλλιώμεθα πάντες, οἱ μετὰ πόθου τιμῶντες, τὴν θεομήτορα πιστοὶ τὴν Λαμπάδα τὴν θείαν, τὴν ἀναλάμψασαν τὸ φῶς, τῆς θείας λαμπρότητος καὶ ἔλκουσαν, εἰς ὁδὸν σωτηρίας τοὺς ἐν πλάνῃ διατρίβοντας αἰσχρῶς.

Θησαυρόν.

Εὐχειμονείτω ἡ κτίσις, καὶ πᾶσα βρότειος φύσις· τέτευχε γὰρ τὸν θησαυρὸν χαρισμάτων τῶν θείων, τῆς ἀμβροσίας καὶ ζωῆς, τὴν ἄμωμον Δέσποιναν, πλουτίζουσαν τοὺς αὐτὴν προσκυνοῦντας, μετὰ πόθου σωτηρίας πλουτισμόν.

Αὐλὴν λογικῶν προβάτων.

Ἁρπασις κόρη γενοῦ μοι, τοῦ πλανηθέντος προβάτου, περιπεσόντος τοῖς λησταῖς, καὶ δεινῶς πληγωθέντος, ἐπισυνάγαγε κἀμὲ εἰς θεῖα σκηνώματα, ἡ τέξασα τὸν ποιμένα τὸν μέγαν, τῶν προβάτων ἡ αὐλὴ τῶν λογικῶν.

Γῆν ἐπαγγελίας, Κλῆμα ζωῆς.

Ὡραῖος πάναγνε πέλει καὶ ὑπερπόθητος πᾶσιν, ὁ ἀγεώργητος καρπός, ὃν ἐβλάστησας Κόρη, ἐπαγγελίας γὰρ ἡ γῆ, καὶ τὸ Κλῆμα τῆς ζωῆς σὺ πέφυκας ἡ τεκοῦσα τὸν βότρυν, σωτηρίας οἶνον στάζοντα ἡμῖν.

Διάβημα.

Νῦν ἐνεδύθημεν κλέος Θεοῦ τῆς ὑποθεσίας, καὶ ἁμαρτίας τὴν ἀχλὺν ἐκδεδύμεθα πάντες, τῆς βασιλείου γὰρ στολῆς κατηξίωσεν ἡμᾶς ἡ μόνη ἁγνή, τὸ διάβημα κάλλους σωτηρίας, ὡς τεκοῦσα τὸν Θεόν.

Σάπφειρον.

Ἁμαρτιῶν μου τὸν ζόφον καὶ σκοτασμὸν τῆς ψυχῆς μου, λάμπρυνον μόνη ἀγαθὴ καὶ χαρᾶς πλήρωσόν με, σὲ γὰρ ὁ Ἰεζεκιήλ, εἶδε σάπφειρον λαμπρότατον, ὥσπερ θρόνον βαστάζουσαν ἐν κόλποις τὸν φιλάνθρωπον Θεόν.

Ὁ αὐτὸς Εἱρμός.

Ὃν ἐσωμάτωσας κόρη Παρθενομῆτορ Μαρία, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν εὐλαβῶς προσελθόντων ἐν τάχει, τεμένει σου τῷ ἱερῷ, τὰ ἑόρτια ἄσαι σῇ τῇ πηγῇ τῇ θείᾳ χαρισμάτων παντοίων, μὴ διαλείπῃς ἱκετεύουσα.

Ὕμνον σοι νύμφη προσφέρει ἅπας λαὸς τῶν Κυθήρων, δικαίως καὶ χρεωστικῶς, ὧν πλουσίως λαμβάνει, καὶ ἀεννάως δωρεῶν ἐκ σοῦ Παναμώμητε καὶ ἐκβοᾷ, εὐχαριστῶ καρδίᾳ, μεγαλύνων σε βροτῶν καταφυγήν.

Ἰδοὺ παράλυτος μέλπει, τὴν ἐν αὐτῷ γεγονυῖαν θαυματοποίησιν ἁγνή, καὶ τρανῶς καταγγέλλει τὴν εὐσπλαγχνίαν τὴν ἐκ σοῦ Παρθένε πανάχραντε, εὐχαριστῶν, καὶ λαμπρῶς σὲ κηρύττει ἰατρείας θησαυρόν.

Σὲ οὐρανῶν πλατυτέραν καὶ Σεραφεὶμ ἀνωτέραν, τὴν ἐκ πασῶν τῶν γενεῶν ἐκτεθεῖσαν Μητέρα, τοῦ πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς ἀρρεύστως καὶ ἀρρήτως ἐκλάμψαντος, χρεωστικῶς προσκυνοῦμεν ἐκ πόθου καταφεύγοντες ἐν σοί.

Εἱρμὸς ἄλλος. Ἀνάρχου γεννήτορος.

Ἄνακτα τέτοκας τὸν τοῦ παντὸς Πανάχραντε, τῆς Τριάδος τὸν ἕνα Θεόν παντέλειον, ἔχουσα παρρησίαν μεγίστην οὖν πρὸς αὐτόν, μὴ παύσῃ πρεσβεύειν, σωθῆναι τοὺς πόθῳ σε Θεοτόκον μεγαλύνοντας.

Δοξάσωμεν ἅπαντες, καὶ πίστει προσκυνήσωμεν, τὴν πανάχραντον κόρην τὴν ἰαμάτων πηγήν· ῥῶσιν γὰρ νοσοῦσι παρέχει τοῖς εὐσεβῶς ἐπικαλουμένοις αὐτήν, καὶ παράλυτον, ὑγιῆ ὅλον εἰργάσατο.

Ὡς μέγιστον ἔρεισμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τὴν ἀσπόρως τεκοῦσαν Χριστὸν τὸν πάντων Θεόν, πάντες οἱ πιστοὶ σὲ ὑμνοῦμεν πανευλαβῶς, καὶ σὲ προσκυνοῦμεν, τὴν πάναγνον Δέσποιναν, εὐσεβῶς σε μεγαλύνοντες.

Ἀγγέλων ἀγλάϊσμα, μερόπων τὸ διάσωσμα, ἐκκλησίας ἡ δόξα πάναγνε πέφυκας, πάντων τῶν πιστῶν ἡ προστάτις καὶ βοηθός, καὶ τῶν Κυθηραίων, ἐλπὶς καὶ τὸ καύχημα, καὶ σὲ πάντες μεγαλύνομεν.

Κατάβασία. Ἅπας γηγενής.
Ἐξαποστειλάριον.
Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Νῦν τῷ τεμένει δράμωμεν Μυρτιδίων τῷ θείῳ, ὅπως ψυχῆς καὶ σώματος, λάβωμεν τὰς ἴασεις, παρὰ Μαρίας Παρθένου, καὶ Θεοῦ ἡμῶν Λόγου, τοῦ γεννηθέντος ἐξ αὐτῆς, ὑπὲρ νοῦν τε καὶ λόγον, ἵνα ἡμᾶς, ἐκ χειρῶν ἁρπάσῃ τοῦ διαβόλου, καὶ πρὸς ζωὴν αἰώνιον, καὶ τρυφὴν ἐπανάγῃ.

Ἕτερον. Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς.

Ἐξεπλάγη εὐπρεπῶς, τῶν Κυθηραίων ὁ λαός, τὸν παράλυτον ἰδὼν ἀνερμηνεύτως ὑγιῆ, καὶ μέγα ἀνεκραύγαζε σὺ μόνη Θεοτόκε, τῶν πιστῶν ἡ βοήθεια.

Εἰς τοὺς αἴνους, τό, Πᾶσα πνοή·
ἰστῶμεν στίχ. δ'.
Καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Θυμιατήριον θεῖον, ἐν ᾧ ὁ ἄνθραξ Χριστός, ἐκκαίων ἁμαρτίας, τῶν πιστῶς προσδραμόντων, τῷ ἱερῷ τεμένει Μητρός τῆς αὐτοῦ, ἀνυμνήσωμεν ἅπαντες καὶ ἀλαλάξωμεν αἶνον ἀγγελικόν, τῷ ἐξ αὐτῆς ἀποτεχθέντι σαρκί.

Εὐτε προθύμῳ καρδίᾳ ἀνευφημήσωμεν, τὴν ἄχραντον Παρθένον, τὴν ἡμᾶς ῥυσαμένην, παγίδων διαβόλου καὶ τῆς φθορᾶς καὶ πρὸς ζωὴν ἐπανάγουσαν· διὰ παντὸς γὰρ παρίσταται τῷ Θεῷ, καὶ πρεσβεύει ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ὡς θαυμαστά σου τὰ ἔργα τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ὡς θησαυρὸν γὰρ μέγαν τὴν ἁγίαν Παρθένον, παρέδωκας τῷ κόσμῳ, ἐξ ἧς ἡ ζωή, καὶ τῶν νόσων ἡ ἴασις· αὐτὴν γὰρ ἔχομεν πάντες μετὰ Θεόν, ἀντιλήπτορα καὶ φύλακα.

Εὐτε ἀρύσασθε χάριν, πάντες φιλόχριστοι, ἐκ τοῦ πανσέπτου οἴκου, τῆς Παρθένου Μαρίας· καὶ γὰρ ἀφθόνως βρύει ῥῶσιν ψυχῶν, καὶ σωμάτων τὴν ἴασιν, τοῖς ἐν αὐτῷ εἰσιοῦσι καὶ παρ' αὐτῆς, αἰτουμένοις τὴν βοήθειαν.

Δόξα, καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'.

Ὅπου ἐπισκιάσῃ ἡ χάρις σου Πανάχραντε, ἐκεῖθεν τῶν ἀνιάτων ἀλγηδόνων διώκεται ἡ δύναμις· τὶς γὰρ μετοχὴ φωτὸς πρὸς σκότος, ἢ εὐεργετικῶν ἀγαθῶν πρὸς τιμωρίαν ἀθεράπευτον; Διὸ καὶ ἡμᾶς, τῇ κραταιᾷ τῆς εὐσπλαγχνίας σου σκέπῃ προστρέχοντας, μὴ ὑπερίδῃς δεόμεθα· ἀλλ' ἐν τῇ τῆς δυνάμεώς σου ῥοπῇ σκέπῃ, Μαρία Χριστιανῶν τὸ καύχημα.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.
Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος Ὠδὴ γ', καὶ στ'. Ἀπόστολος. Πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοὶ εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας.
Ζήτει Νοεμβρίου κα'.
Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὁμοίως τῆς ἡμέρας τῆς ἰδίας ἑορτῆς κα'. Νοεμβρίου.

ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΙΕΡΟΥ ΚΟΙΝΟΒΙΟΥ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΩ
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Ποίημα τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

Τῇ 14 Ὀκτωβρίου ἑορτάζομεν τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παραδόξου θαύματος, ὅπερ ἐτέλεσεν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Χίου, κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Παλαιοκάστρου, ἡ Ἁγία Ὁσιομάρτυς καὶ Ἀθληφόρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευή, ἐν ἔτει 1442 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὴν πρώτην στιχολογίαν τοῦ Μακάριος ἀνήρ, εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. ς΄, καὶ ψάλλομεν τρία τοῦ τυχόντος Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου καὶ τὰ παρόντα τρία στιχηρὰ τῆς Ἁγίας, προσόμοια.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Παρασκευήν τὴν Ἁγίαν, δεῦτε τιμήσωμεν, αὐτῆς γὰρ ταῖς πρεσβείαις ἐξιλάσθη ὁ πάντων, Δεσπότης ὁ δικαίως ἡμῖν ὀργισθείς, καὶ θαλάσσης τὸ ὁρμημα, παλινδρομῆσαν κελεύσματι θεϊκῷ, εἶδε Χίος πᾶσα σήμερον.

Μαρτυρικὴν παρρησίαν, πρὸς τὸν Νυμφίον σου σὺ τὸν Χριστὸν πλουτοῦσα, πανοσία καὶ μάρτυς, πρέσβευε ὑπὲρ πάντων τῶν σοὶ ἐκτενῶς, προσπιπτόντων ἐν θλίψεσι, καὶ τῶν κινδύνων λυτροῦσα καὶ πειρασμῶν καὶ ἡμᾶς πάλαι διέσωσας.

Ἀνευφημοῦμέν σε πόθῳ, ἀνακηρύττοντες, ἀπανταχοῦ τὴν χάριν, τὴν ἀνείκαστον ὄντως· καὶ γὰρ σὺ Ἀμβροσίῳ τῷ σῷ ἱερεῖ, καθυπέσχου ἀλώβητον, διατηρήσειν τὴν Χίον ἐκ τῆς ὀργῆς, καὶ ταῖς σαῖς πρεσβείαις σέσωσται.

Δόξα, Ἦχος δ΄.

Ἀγάλλεται σήμερον ἡ Χίος ἅπασα, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Ὁσιομάρτυρος, φαιδρῶς πανηγυρίζουσα, ὅτι προστάτην αὐτὴν εὕρατο, ἐν κινδύνοις θερμότατον· καὶ γάρ ποτε κατακλυσμοῦ πανωλεθρίαν, τῆς γείτονος θαλάσσης, ἀπειλησάσης κατὰ τῆς πόλεως, αὐτὴ πρὸς πρὸς τὸν κοινὸν Δεσπότην, τῶν μαρτυρικῶν αὐτῆς χειρῶν χρησαμένη ἐκτάσεσι, παραδόξως ταύτην ἐρρύσατο· διὸ καὶ ἡμεῖς οἱ τῶν σεσωσμένων ἀπόγονοι, τὸν ἐτήσιον ἐγκαινιασμὸν ἐπιτελοῦντες τοῦ θαύματος, ἐν πίστει καὶ πόθῳ πρὸς αὐτὴν βοήσωμεν, λέγοντες: Παρασκευὴ πανθαύμαστε, μὴ ἐλλίπῃς ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσα.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐλθούσης· ὡς γὰρ ἡ βάτος οὐκ ἐκαίετο καταφλεγομένη, οὕτω Παρθένος ἔτεκες καὶ Παρθένος ἔμεινας, ἀντὶ στύλου πυρός, δικαιοσύνης ἀνέτειλεν ἥλιος· ἀντὶ Μωϋσέως, Χριστός, ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἴσοδος. Τὸ φῶς ἱλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεὸς καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην· ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σώζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα· ἀνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεὸς ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἔτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμί. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος. Ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Προφητείας Ἱερεμίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε. ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, εἰ ἔστι ποιῶν κρῖμα, καὶ ζητῶν πίστιν καὶ ὕλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος· ἀκούσατε δὴ ταῦτα λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος· ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν· ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσιν· μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε, λέγει Κύριος; ἢ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν τάζοντα ἄμμον ὅριον τῇ θαλάσσῃ, πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό, καὶ ταραχθήσεται καὶ οὐ δυνήσεται, καὶ ἠχήσουσι τὰ κύματα αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό· τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγεννήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθής, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπῆλθον· καὶ οὐκ εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν: φοβηθῶμεν δὴ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν διδόντα ἡμῖν ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ, καὶ ἐφύλαξεν ἡμῖν· καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ, καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἔκρινον· μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψωμαι; λέγει Κύριος· ἐν ἔθνει τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου; ἔκστασις καὶ φρικτὰ ἐγεννήθη ἐπ' αὐτοῖς.

Προφητείας Ναοὺμ τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κύριος μακροθύμος καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ· καὶ ἀθῶον οὐκ ἐκδικήσει Κύριος, ἐν συντελείᾳ καὶ ἐν σεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ· καὶ νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν αὐτοῦ· ἀπειλῶν θαλάσσῃ καὶ ξηραίνων αὐτήν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν· ὠλιγώθη ἡ Βασανῖτις, καὶ ὁ Κάρμηλος· καὶ τὰ λοιπὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπε· τὰ ὄρη ἐσείσθησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ, ἡ σύμπασα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ· ἀπὸ προσωπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; Ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχάς, καὶ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ' αὐτοῦ. Τί λογίζεσθε ἐπὶ Κύριον; καὶ συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται· οὐκ ἐκδικήσω δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν θλίψει· τάδε λέγει Κύριος κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, καὶ οὕτω διασταλήσονται καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι.

Εἰς τὴν Λιτήν, Στίχ. Ἦχος πλ. α΄.

Ὡς ἐν πέτρᾳ στερρᾷ, τῆς ὁμολογίας Χριστοῦ, προσερεισθεῖσα Παρασκευὴ πανεύφημε, τὸν παλαμναῖον ἐχθρὸν εἰς χάος ἐβύθισας, καὶ στέφος δὲ τῆς νίκης ἐπάξιον ἀπείληφας.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ΄.

Σήμερον ἡ Χίος πᾶσα, τὴν ἀνάμνησιν ἄγει, τοῦ σώσαντος αὐτὴν παραδόξου θαύματος, ὃ μαρτυρικῇ παρρησίᾳ πρὸς τὸν Θεὸν τῶν ὅλων Δεσπότην, κεχρημένη ἐτέλεσε. Παρασκευὴ ἡ πανθαύματος· τὴν γοῦν εὐεργεσίαν ἀνακηρύττουσα, αἰτεῖται δι' αὐτῆς ἑκάστοτε, παρὰ Θεοῦ τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰς τὰ Ἀπόστιχα Στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος πλ. β΄. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Δεῦτε Χίος ἅπασα, πνευματικῶς συνελθόντες, τὴν σεπτὴν ἀνάμνησιν, τῆς ὁσιομάρτυρος ἐκτελέσωμεν, τοῦ φρικτοῦ θαύματος, ὃ κοινῶς ἔσωσε, πουτουμένην ἐκ τοῦ κλύδωνος, τὴν πόλιν ἅπασαν· νεύματι γὰρ θείῳ ἡ θάλασσα, τὰ ὅρια ἐκβέβηκεν, ἅπερ ἀπ' ἀρχῆς αὐτῇ τέθειται, ἵνα κατακλύσῃ, ἀνόμους τοὺς ὑβρίζοντας Θεόν, ἀλλὰ πρεσβείαις τῆς Μάρτυρος, πάλιν ἐπανέκαμψεν.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις πανοικίμε, Παρασκευὴ σοὶ βοῶμεν, ἡ τὴν Χίον σώσασα, τοῦ παγκοίνου κλύδωνος ταῖς πρεσβείαις σου, τὸν θυμὸν παύσασα τοῦ κοινοῦ ἄνακτος· ἐν νεφέλῃ γὰρ ὑλόφωτον, ὕψους ἐώρακεν, αἴρουσαν σὰς χεῖρας Ἀμβρόσιος, ὁ ὅσιος καὶ ἤκουσε, φόβον ἀποθέσθαι χώσεως· καὶ νῦν κατὰ χρέος, ἑτήσιον τελοῦντες ἑορτήν, ἀνακροτοῦμεν τὴν χάριν σου, Μάρτυς ἀξιάγαστε.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Νῦν εὐχαριστοῦμέν σοι, Παρασκευὴ ἀληθῶς, ἑτησίως μέλποντες, ἐν Ναῷ ἁγίῳ σου καὶ κηρύττοντες, ὡς ἡμᾶς ἔσωσας, τοῦ δεινοῦ κλύδωνος, ἀνομοῦντας πρὸς τὸν Κύριον, καὶ σοῦ δε-

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΕΠΙΤΗΡΗΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ὁμεθα πρόσταθι εὐσπλάγχνως ἑκάστοτε, συνέριθον λαμβάνουσα ἐν ταῖς πρὸς Θεόν σου ἐντεύξεσι, τὴν σεπτὴν Ματρώναν, τῆς Χίου οὖσαν στήριγμα ἀεί, καὶ γὰρ αἱ δύο κρείττονες, τῆς Γραφῆς ἀκούομεν.

Δόξα Ἦχος α΄.

Παρασκευὴ πανεύφημε, μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, προστάτιν σε τῆς πόλεως ἡμῶν παραδόξως ἐκ τῶν ἔργων ἐγνωκότες, καὶ πρεσβευτὴν πρὸς Θεὸν ἀκαταίσχυντον, κατὰ χρέος σε γεραίρομεν εὐχαριστοῦντες, ὅτι σπλαγχνισθεῖσα ἐφ' ἡμᾶς ἔλεων ἀπεργάσῃ τὸν Δεσπότην, ὥστε μὴ εἰς τέλος ἡμᾶς ἀπολέσθαι· καὶ νῦν σοῦ δεόμεθα, μὴ παύσῃ πρὸς αὐτόν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσα, ὅπως εὕρωμεν ἔλεος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.
Ἰδοὺ πεπλήρωται ἡ τοῦ Ἡσαΐου.
Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄.

Τὴν σπουδήν σου τῇ κλήσει κατάλληλον, ἐργασαμένη φερώνυμε, τὴν ὁμώνυμόν σου πίστιν, εἰς κατοικίαν κεκλήρωσαι. Παρασκευὴ ἀθληφόρε· ὅθεν προχέεις ἰάματα, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.
Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. στιχολογίαν Κάθισμα.
Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς ἄμωμος ἀμνάς, καὶ ἁγνὴ τῷ Κυρίῳ, συνήφθης μυστικῶς, ἐν σεμνότητι βίου, τῷ κάλλει τῆς ἀθλήσεως, σεαυτὴν ὡραΐσασα· ὅθεν εἴληφας, παρὰ Θεοῦ μάρτυς χάριν, πάσης θλίψεως, τοὺς προσιόντας σοι πίστει κινδύνων ἐκρύεσθαι.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Μητέρα σε Θεοῦ ἐπιστάμεθα πάντες, παρθένον ἀληθῶς καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, σὲ γὰρ ἔχομεν ἀμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα, ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ τὴν δ΄. στιχολογίαν. Κάθισμα
Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνη σήμερον.

Εὐφροσύνης σήμερον ἡ Χίος πᾶσα, ἐπληρώθη ἅπασα ἐν τῇ πανδήμῳ ἑορτῇ, Παρασκευῆς τῆς θεόφρονος, μεγαλοφώνως, τὴν χάριν κηρύττουσα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μὰς ἀχράντους χεῖράς σου, Παρθενομῆτορ, ἐφαπλοῦσα σκέπασον, τοὺς πεποιθότας ἐπὶ σοί, καὶ τῷ Υἱῷ σου κραυγάζοντας, πᾶσι παράσχου, Χριστὲ τὰ ἐλέη σου.

Μετὰ τὸν πολυέλεον.
Κάθισμα ἦχος πλ. δ΄.
Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.

Πῶν θαυμασίων τοῦ Θεοῦ ἄφαντες μνείαν, ἑτοιμαζόμεθα πιστοὶ πρὸς τῆς ἐξόδου, καὶ τῆς πίστεως ἀξίως πολιτευθῶμεν, ὁ Παῦλος γὰρ πᾶσι λέγει, ὡς φοβερόν, εἰς χεῖρας Θεοῦ τῶν ὅλων, τὸ ἐμπεσεῖν· ὅθεν φόβῳ λατρεύσωμεν, ἡμέραν ὄντως τὴν φρικτήν, ἐκείνην ἐνθυμούμενοι, ὅτε κρινεῖ τὰ σύμπαντα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θεοχαρίτωτε Ἁγνὴ εὐλογημένη, τὸν διὰ σπλάγχνα οἰκτιρμῶν ἐκ σοῦ τεχθέντα, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι καὶ τοῖς Ἀρχαγγέλοις, καὶ πᾶσι τοῖς Ἁσωμάτοις ὑπὲρ ἡμῶν, δυσώπει ἀκαταπαύστως δοῦναι ἡμῖν, πρὸ τοῦ τέλους συγχώρησιν, καὶ ἵλασμὸν ἁμαρτιῶν, καὶ βίου ἐπανόρθωσιν, ὅπως εὕρωμεν ἔλεος.

Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς σύνηθες. Ὁ Κανὼν Ἦχος δ΄.
Ὠδὴ α΄. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

Ὑμνοῦσι, τὴν φωτοφόρον μνήμην σου, Μάρτυς πανεύφημε· χάριν δοθῆναι αἴτησαι ἡμῖν, καὶ παισμάτων τὴν ἄφεσιν, Παρασκευὴ ἀοίδιμε, ταῖς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεσι.

Νομίσας τῆς καρτερίας λύειν σου, Μάρτυς τὸ εὔτονον, ὁ τοῖς ξιφέσι τύραννος δεινῶς, ἀπονέμων προσκύνησιν, ἀλλὰ σοφοῖς σου ῥήμασι, τούτου τὸ θράσος ἅπαν λέλυται.

Πῆς Χίου σὺ ἀρωγὸς ἀνέφανας, Μάρτυς πανεύφημε, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, στήσασα ὁρμὴν, τῆς θαλάσσης καὶ ἔσωσας, κατακλυσμοῦ τοὺς κράζοντας, πρόφθασον ῥῦσαι κινδυνεύοντας.

Θεοτοκίον.

Ὁ λόγος ἐκ σῶν ἀχράντων Δέσποινα, αἱμάτων τέκτεται, ἐμψυχωμένην σάρκα εἰληφώς, καὶ ἡμᾶς ὁλισθήσαντας, ἀπατεῶνος δήγματι, τῷ θείῳ κράτει ἀνεπλάσατο.

Ὠδὴ γ΄. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοὶ

Πνεύρου τὸ ἀσθενές, τὸ θεῖον Πνεῦμα καὶ φαιδρὸν δέδειχεν, ἐξεικονίζον ἄριστα, τῆς σῆς ἀκραιφνοῦς ψυχῆς ἔλλαμψιν.

Ῥωσθεῖσα σθένει Χριστοῦ, τὰς τῶν βουνεύρων ἀφειδῶς μάστιγας, Μάρτυς Χριστοῦ ὑπέφερες, οἷα τις ἀδάμας στερρότατος.

Δεήσει σου πρὸς Θεόν, τὸ τῆς θαλάσσης μανικὸν ὁρμήμα, τοῦ καὶ ἀπειλὴν τοῦ κλύδωνος, εἰς τὸ γαλήνιον ἡμῖν ἔτρεψας.

Θεοτοκίον.

Σὺ μόνη τοῖς ἐπὶ γῆς, τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθῶν πρόξενος, Μήτηρ Θεοῦ γέγονας, ὅθεν σοι τὸ χαῖρε κραυγάζομεν.

Κάθισμα, Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἐκ σπαργάνων μητρῴων σὺ τῷ Χριστῷ, ἀνετέθης ὡς Μάρτυς διηνεκῶς, αὐτῷ εὐηρέστησας, τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων, καὶ τυράννων θράση στερρῶς κατεπάτησας, καὶ βασάνους ὄντως, ἀνδρείως ὑπέμεινας· ὅθεν ὁ Χριστός σοι τοὺς στεφάνους κοσμήσας, ἐνδόξως ἡτοίμασεν εἰς νυμφῶνα οὐράνιον, Παρασκευὴ ἀξιάγαστε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.
Ὠδὴ δ΄. Ἐπαρθέντα σε ἐδόξασα.

Γαμάτων ἐντυχοῦσα καὶ χαρισμάτων, καὶ ὁπτασίας ἔνδοξε, τὰς θείας πηγάζεις, χάριτας ἑκάστοτε, τοῖς πίστει γεραίρουσι, καὶ τῷ σῷ τεμένει προστρέχουσι.

Ῥυτίδα ὄντως καὶ σπίλον μηδόλως σχοῦσα, ἁγιασμόν τε σώματος, ἐπικτησαμένη, ἀγγέλους τεθέασαι· μεθ' ὧν ἀνεκραύγαζες, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ὡς κατάπληκτον ἐδόντες, ὁρμὴν ἐκείνην, τὴν τῆς θαλάσσης, ἅπασα ἡ πόλις ὠρηνοῦσα, σοὶ Μάρτυς προσέδραμον, ῥυσθῆναι δεόμενοι, ἕτοιμον προστάτην εὑρόντες σε.

Θεοτοκίον.

Ἀπειρογάμως ἐκύησας, ὦ Παρθένε, καὶ μετὰ τόκον ὤφθης, παρθενεύουσα πάλιν· ὅθεν ἀσιγήτοις φωναῖς, τὸ χαῖρε σοι Δέσποινα, πίστει ἀδιστάκτῳ κραυγάζομεν.

Ὠδὴ ε΄. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Ἠγώνισας σεμνή, καὶ τὸν τύραννον ἔκτεινας, ῥητορεύσεσι ταῖς πανσόφοις, πρὸ βημάτων ἐμφρόνως, τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσα.

Νοῦν ἔχουσα στερρόν, ἀπτοήτῳ φρονήματι, κατῄσχυνας τῶν εἰδώλων, τὰ σεβάσματα πάντα, γραφικαῖς ἀποδείξεσιν.

Ὑμνοῦμέν σε σεμνή, οἱ σωθέντες πρεσβείαις σου δεόμενοι μέχρι τέ-

λους, προστατεύειν τῆς Χίου. Παρασκευὴ ἀοίδιμε.

Θεοτοκίον.

Σὲ ὅπλον ἀρρήκτες, κατ' ἐχθρῶν προβαλλόμεθα, σὲ ἄγκυραν καὶ ἐλπίδα τῆς ἡμῶν σωτηρίας, Θεόνυμφε κεκτήμεθα.

Ἦχος δ'. Θύσωσι μετὰ φωνῆς.

Ἀγγέλους, παῤῥησίᾳ τὴν στέρνοις τεθνεῶσάν σοι, μεγίστην πάνσεμνε πλάκα καὶ χειρῶν τοὺς ἥλους ἔνδοξε Μάρτυς, ὁ Δεσπότης, ροπῇ θείᾳ θάττον ἠφάνισε.

Μέσαν σε, πρωτομάρτυρα Φέκλαν δοξάζομεν, οἷα κηρύξασαν πᾶσι, καὶ πολλοὺς φωτίζουσαν θείῳ λόγῳ, καὶ ἀπίστους πρὸς τὴν ἔνθεον πίστιν ῥυθμίζουσαν.

Ἔστησας, θαλαττίων ῥευμάτων τὴν ἔφοδον, μαρτυρικῇ παῤῥησίᾳ, κεχρημένη Μάρτυς, καὶ τρέψασα εἰς τοὔπίσω, Παρασκευὴ τῆς Χίου διάσωσμα.

Θεοτοκίον.

Μάρανον καὶ προῤῥίζους πανάμωμε ἔκτιλον, τὰς ἀκανθώδεις ἐννοίας τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ καροποφόρον, ταύτην δεῖξον, μεσιτείᾳ σου Κόρη πανάμωμε.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Πὸν Ναόν σου πάνσεμνε ὡς ἰατρεῖον, ψυχικῶν εὑράμενοι ἐν τούτῳ πάντες οἱ πιστοί, μεγαλοφώνως τιμῶμέν σε, ὁσιομάρτυς Παρασκευὴ ἀοίδιμε.

Ὁ Οἶκος.

Ἡ τοῦ Νυμφίου σε φωνή, καλέσασα ὡς Νύμφην, στεφάνῳ ἀφθαρσίας, ἐκόσμησε θεόφρον Παρασκευὴ πανευκλεής, καὶ μετὰ ἀλοφόρων καὶ μαρτύρων τῶν σεπτῶν, ἀξίως συνηρίθμησε· μεθ' ὧν εὐφραινομένη μέμνησο, τῶν ἑκτελούντων τὴν ἁγίαν ἑορτήν σου, καὶ συνελθόντων ἔνδον τοῦ Ναοῦ σου· ἐν αὐτῷ γὰρ νυνὶ παρεστῶτες, ἀπὸ ψυχῆς προσφέρομέν σοι τοὺς ὕμνους, ὁσιομάρτυς Παρασκευὴ ἀοίδιμε.

ΤΗ 14 ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ

ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ, ΟΠΕΡ ΕΤΕΛΕΣΕΝ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΤΗΣ ΧΙΟΥ Η ΑΓΙΑ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΕΝ ΕΤΕΙ 1442 ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΣΤΙΧΟΣ: Παρασκευὴ μέγιστον ἔδειξε θαῦμα
Σώσασα Χίον ἀπὸ ὁρμῆς θαλάσσης (1)

Δ Ι Η Γ Η Σ Ι Σ

ὡρέλιμος τῆς παραδόξου σωτηρίας, τὴν θυσίαν ἐτέλεσεν ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ τῆς Χίου ἡ Ἁγία καὶ ἔνδοξος ὁσιομάρτυς Παρασκευή, χαλινώσασα τὴν ὁρμὴν τῆς θαλάσσης καὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτὴν ἀποτρέψασα, ἤτις ὡς ἐφάνη, ὥρμησεν ὑπὸ θεικῆς ὀργῆς διὰ νὰ καταποντήσῃ τὴν χώραν ὅλην:

(Ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Ἱεροδιδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου).

Συνήθεια ἐστάθη παλαιά, ἐκ προστάγματος Θεοῦ λαβοῦσα τὴν ἀρχήν, νὰ γράφωνται τὰ παράδοξα ἔργα τοῦ Θεοῦ, πρὸς ὠφέλειαν καὶ διδασκαλίαν τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων. Οὕτω ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν

(1) Ὁ στιχος μὴ ὑπάρχων ἐν τῷ Λειμωναρίῳ προσετέθη παρ' ἐμοῦ. Κ. Π.

πῶς ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆν, τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ καὶ τοὺς ἄλλους προφήτας νὰ γράφουν τὰ φοβερὰ καὶ μεγάλα θαυμάσια, τὰ ὁποῖα τότε ἔκαμνε, νὰ μανθάνουν οἱ ἄνθρωποι πῶς εἶναι Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ μὲ τὴν παντοδυναμίαν του τοιαῦτα φρικτὰ καὶ ἐξαίσια ἔργα καὶ οὕτω νὰ ἔχουν φόβον εἰς αὐτὸν καὶ νὰ μὴ παραβαίνουν τὰς θείας του ἐντολάς.

Οὕτω ἔκαμνον οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι Προφῆται, οὕτω ἔπειτα καὶ οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι, καθὼς ὁ ἱερὸς Λουκᾶς τὰς πράξεις καὶ τὰ θαυμάσια τῶν συναποστόλων του καὶ οὕτω, μετὰ ταῦτα, ἄλλοι τὰ θεῖα τεράστια τὰ ὁποῖα ἐτέλεσεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν θείων του Μαρτύρων καὶ Ἀσκητῶν· καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἡ αὐτὴ ἁγία καὶ ψυχοσωτήριος συνήθεια φυλάττεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ γράφονται τὰ κατὰ τόπον γινόμενα θαυμάσια τοῦ ψυχοσώστου καὶ προνοητοῦ τῶν ὅλων Θεοῦ. Κατὰ μίμησιν λοιπὸν ἐκείνων, ἐσημείωσαν καὶ οἱ παλαιότεροί μας τὴν μεγάλην καὶ παράδοξον θαυματουργίαν, τὴν ὁποίαν ἐτέλεσεν ἐκ θείας δυνάμεως, ἐδῶ εἰς τὴν πατρίδα μας τὴν Χίον ἡ Ἁγία καὶ ἔνδοξος ὁσιομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Παρασκευή, ἡ ὁποία καὶ ἔχει οὕτως:

Κατὰ τὸ 1442 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, ὅταν ἐβασίλευεν ὁ λατινόφρων Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος—ὅστις ἔκαμε βαίως τὴν ἕνωσιν εἰς τὴν Φλωρεντίαν τῆς Ἰταλίας καὶ μετὰ ταῦτα ἐσπούδαζε νὰ τὴν στερεώσῃ εἰς κάθε τόπον—τότε ὁ φιλάνθρωπος Κύριος ἔδειξε μεγάλην ἀγανάκτησιν κατὰ τῆς νήσου ταύτης, ὥστε ἐφάνη ὅτι ἠβουλήθη νὰ τὴν καταποντίσῃ μὲ ἕνα μερικὸν κατακλυσμόν, διὰ νὰ πλύνῃ τὰς ἁμαρτίας καὶ παρανομίας τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τόσον πολλὰ τὸν παρώργιζον.

Ἐσπέρα ἦτο κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξημέρωνεν ἡ δεκάτη τετάρτη τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ τὴν μνήμην τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου, καὶ κάποιος ἱερομόναχος, Ἀμβρόσιος τὸ ὄνομα, ἐπῆγε νὰ ψάλῃ, κατὰ τὴν συνήθειαν, ἑσπερινὸν εἰς τὴν ἐφημερίαν του, εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, ὅστις εὑρίσκεται εἰς τὸ ἀνώτερον καὶ ἀκρότατον μέρος τοῦ Παλαιοκάστρου.

Ὁ ἱερομόναχος ἔψαλλε τὸν ἑσπερινὸν καὶ βροχὴ ἤρχισε νὰ πίπτῃ τόσον πολλὴ καὶ τόσον ραγδαία καὶ ἀδιάκοπος, ὥστε δὲν ἐφαίνετο νὰ ἔπιπτε βροχή, ἀλλὰ καθολικὰ ἐφαίνοντο ὅτι ἐχύνοντο ποταμοί· καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐγίνετο καὶ κρότος μέγας καὶ ταραχὴ ἠκούετο φοβερά. Λοιπὸν ὁ ἱερομόναχος δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κελλίον του, ἀλλ' ἔμεινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του καὶ τοῦ ἐφαίνετο, ὅτι βεβαίως ὀργὴ θεϊκὴ εἶναι καὶ βούλεται ὁ Θεὸς νὰ καταποντίσῃ τὸ νησί. Ὅθεν καὶ κυριευμένος ἀπὸ φόβον μέγαν, ἤρχισε νὰ προσεύχεται ἐκεῖ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν φιλόψυχον Δεσπότην νὰ παύσῃ τὸν θυμόν του, καὶ νὰ μεταβάλῃ τὴν δικαίαν του ἀγανάκτησιν εἰς οἰκτιρμοὺς καὶ ἔλεος πρὸς τὸν λαόν του, μὴν ἠξεύρων ἀκόμη, ὅτι καὶ ἡ θάλασσα ἐβγῆκεν ἀπὸ τὰ ὅριά της καὶ ὥρμησε μανικὴ τὸν ἀνήφορον πρὸς τὴν ξηράν, διὰ νὰ καταποντίσῃ τὴν χώραν.

Φαίνεται δέ, καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα, ὅτι ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος ὁ καλὸς Ἀμβρόσιος ἦτον ἄνθρωπος εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ τῇ ἀληθείᾳ Θεοῦ ἄνθρωπος ἄξιος δηλαδὴ διὰ νὰ ἰδῇ μυστήρια Θεοῦ· ὅτι ἐκεῖ προσευχόμενος καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ ὅλην τὴν νύκτα διὰ νὰ κοπάσῃ τὴν μεγάλην του ὀργήν, κάποιαν ὥραν, ἐκατέβασε τὸ στασίδι καὶ ἐκάθησε διὰ νὰ λάβῃ μικρὰν ἄνεσιν ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον, καὶ καθήσας ἀφύπνωσε μικρόν, καὶ ἰδού, ὦ τοῦ θαύματος!—τοῦ ἐφάνη ἡ στέγη τῆς Ἐκκλησίας ἀνεωγμένη καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ ὕψος ἕνα φωτεινότατον σύνεφον, εἰς τὸ ὁποῖον μέσα εἶδε μίαν σεμνοτάτην γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε τὰς χεῖρά της ὑψηλὰ ἐκτεταμένας πρὸς τὰ οὐράνια, μὲ σχῆμα καὶ τάξιν, ὅτι προσηύχετο. Ταῦτα ἰδὼν ὁ πρεσβύτερος ἐφοβήθη καὶ ἔτρεμεν ἡ καρδία του· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἠκούσθη πρὸς αὐτὸν λέγουσα: «Ἀμβρόσιε, μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἶμαι ἡ Ὁσιομάρτυς Παρασκευή, σέσωσταί σου ἡ πατρίς». Ταῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος, ἀπετίναξεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐκεῖνον τὸν ὀλίγον ὕπνον μὲ δύο ἐναντιώτατα πάθη, ἤγουν μὲ φόβον καὶ χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν του. Καὶ οὕτως ἤρχισε νὰ ψιλλῃ καὶ τὸν ὄρθρον του μὲ περισσοτέραν εὐλάβειαν. Καὶ ἐν τοσούτῳ ἔγινεν ἡμέρα, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωποι ἐλθόντες ἀπὸ τὰ κάτω μέρη, (ἦδη γὰρ καὶ ἡ βροχὴ ἐκόπασεν ὀλίγον) ἀνήγγειλαν μὲ φόβον καὶ τρόμον, ὅτι ἡ θάλασσα ἐβγῆκεν ἀπὸ τὰ φυσικά της ὅρια, καὶ ἔφθασεν ἕως τὴν Παναγίαν, τὴν καλουμένην Ἐλεημονήτριαν, καὶ φαίνεται ὅτι ἀπειλεῖ νὰ καταποντίσῃ ὅλην τὴν χώραν διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ. (Διηγοῦνται δὲ οἱ παλαιότεροι ἐξ ἀρχαίας παραδόσεως, ὅτι καὶ ἕως ἐπάνω εἰς τὸν Χριστὸν ἔφθασεν ἡ θάλασσα καὶ μὲ ὁρμὴν μεγάλην ἀνέβαινε.) Τότε καὶ ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος διηγήθη τὸ ὅραμα τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς· καὶ ὁ λόγος διεδόθη κάτω εἰς τὴν Χώραν καὶ λοβόντες ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ καλὰς ἐλπίδας ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Ἁγίας, ἐπρόσπεσαν εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς τὴν Ὁσιομάρτυρα Παρασκευήν, καὶ κάμνοντες κοινὴν λιτανείαν μὲ τὴν εἰκόνα τῆς Ἁγίας καὶ χύνοντες θερμὰ δάκρυα, ἐξιλέωσαν τὴν θείαν ἀγανάκτησιν, διὰ τῶν εὐπροσδέκτων πρεσβειῶν τῆς Ἀθληφόρου δούλης του, καὶ οὕτως ἔπαυσεν ἡ ἀγριαίνουσα θάλασσα, καὶ ἐστράφη πάλιν εἰς τὸν πρῶτον της τόπον καὶ ἔμεινεν ἄβλαβὴς ἡ πόλις κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς Ὁσιομάρτυρος. Καὶ οὕτως οἱ Χριστιανοὶ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τὸν ἔσχατον κίνδυνον τῆς ἀγριωτάτης θαλάσσης, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ τὴν παρθενομάρτυρα δούλην του, ἡ ὁποία ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς μέγα ἔλεος μὲ τὰς εὐπαῤῥησιάστους πρεσβείας της. Καὶ ἐπειδὴ ἡ εὐεργεσία ἐγνωρίσθη μεγαλωτάτη, ἐδιώρισαν πρεπόντως καὶ συμφερόντως νὰ γίνεται κατ' ἔτος ἡ ἀνάμνησις τῆς παραδόξου ἐκείνης σωτηρίας μὲ κοινὴν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν ὅλης τῆς νήσου. Καὶ οὕτως ἐπεκράτησαν ἕκτοτε καὶ τελεῖται κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἡ μνήμη τῆς μεγάλης ἐκείνης θαυματουργίας, εὐλαβῶς τε καὶ μετὰ πόθου, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, καὶ τῆς Ὁσιομάρτυρος καὶ εὐεργέτιδος ἡμῶν Ἁγίας Παρασκευῆς. Οὐ μόνον δὲ τὴν ἐτήσιον μνήμην τοῦ τοιούτου θαύματος οἱ τότε Χριστιανοὶ παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς τοὺς μεταγενεστέρους νὰ κάμνωμεν, ἀλλά, ἀποδεικνύοντες τὴν ἐγκάρδιον εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην τὴν ὁποίαν εἶχαν εἰς τὴν Ἁγίαν, ἔκτισαν καὶ Ναὸν περικαλλῆ τοῦ τιμίου αὐτῆς ὀνόματος, ἤγουν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, κάτω εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, τρόπον τινά, διὰ νὰ κρατῇ εἰς τὸ ἑξῆς χαλινωμένην τὴν ἀγριότητα τῆς θαλάσσης, διὰ νὰ μὴν ὁρμήσῃ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ἄλλην μίαν φορὰν νὰ βιάψῃ τὴν γείτονά της, ἀλλὰ νὰ μένῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα τῆς ἔβαλεν ἐξ ἀρχῆς ὁ τῶν ἁπάντων δημιουργὸς Θεός, λέγων, «μέχρι τούτου στῆθι καὶ οὐχ ὑπερβήσῃ». Ἐσώζετο δὲ εἰς πολλοὺς χρόνους ὕστερον ὁ ναὸς ἐκεῖνος καὶ πολλὰ θαύματα καὶ ἰάματα ἐγίνοντο εἰς αὐτὸν μέσα, καθὼς διηγοῦνται οἱ παλαιοί. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ τόπος ἐπέρασεν εἰς ἄλλην ἐξουσίαν, μετεβλήθη, διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, καὶ ὁ θεῖος Ναὸς ἐκεῖνος εἰς μιαρὸν καὶ βέβηλον ἐργαστήριον, καθὼς φαίνεται τὴν σήμερον, μὲ πολλὴν λύπην, εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὸν ἠξεύρουσιν.

Αὕτη λοιπὸν Χριστιανοὶ εἶναι ἡ διήγησις τῆς παραδόξου καὶ ἐξουσίου θαυματουργίας τῆς Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς· καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἱερὰ ὑπόθεσις τῆς σημερινῆς ἑορτῆς. Λοιπόν, ἐν ὅσῳ κάμνομεν ἡμεῖς τοῦ θαύματος ἐκείνου τὴν ἀνάμνησιν, πρέπει καὶ νὰ στοχαζώμεθα, ὅτι καὶ τὴν σήμερον εἶναι ὁ ἴδιος Θεός καὶ ὅτι πάντοτε μισεῖ καὶ ἀποστρέφεται τὴν παράνομον ζωὴν καὶ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι καταπατοῦσι τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἁγίου Του Εὐαγγελίου, καὶ πράττουσι τὰ ἔργα τοῦ ἀποστάτου διαβόλου τοὺς παιδεύει ἐξ ἀποφάσεως, καὶ ἐδῶ πολλάκις εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην, ἀπραίτητα καὶ ἀτελεύτητα. Ὅταν τοιούτους στοχασμοὺς κάμνωμεν καὶ τοιουτοτρόπως πανηγυρίζωμεν, καὶ ὀλιγώτερα ἀκολουθεῖ νὰ ἁμαρτάνωμεν, ἔχοντες εἰς τὰς ψυχάς μας ἔνοικον τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ αἱ ἑορταί μας γίνονται δεκταὶ εἰς τὸν Θεόν, καὶ μᾶς ἀνταμείβει τὴν εὐλάβειαν μὲ τὰς θείας του εὐλογίας!

Λοιπὸν Χριστιανοὶ ἀδελφοί, ἂς ἐπιμελώμεθα νὰ ζῶμεν καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ χριστιανικόν μας ἐπάγγελμα· ἂς ἑορτάζωμεν μὲ πόθον καὶ εὐλάβειαν τὴν ἐτήσιον ταύτην ἀνάμνησιν τῆ· μεγάλης εὐεργεσίας, τὴν ὁποίαν ἔ αμεν ἐδῶ εἰς τὴν ἰδικήν μας πατρίδα ἡ ὁσιομάρτυς καὶ ἀθληφόρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευή, διὰ νὰ πρεσβεύῃ πάντοτε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν κατακριτῶν πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Κύριον, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ Ἀβραμιαῖοι

Ὑπὸ Κυρίου συφρονουμένη πρὸ βήματος ἀσεβῶν, Μάρτυς τὰς μασχάλας ἔστεψες κρατερῶς, φλεγομένη καὶ ὑπέψαλλες, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός μου καὶ Κύριος.

Φλέξαν μηδ' ὅλως, τοὺς παρανόμους καίει μᾶλλον τὸ πῦρ, κόρη ὁ Χριστὸς δὲ φυλάττει σε ἀβλαβῆ, καθὼς πάλαι διεσώσατο, πυρὸς τοῦ βρέμοντος, ἀδεεῖς νεανίας χειρὶ κραταιᾷ.

Ἔχει σε Μάρτυς, πᾶσα ἡ Χίος προστάτιν Παρασκευήν, ἥνπερ διέσωσας πάλαι κατακλυσμοῦ, καὶ πρεσβείαις σου πανεύφημε, Χριστὸν τὸν Κύριον εὐμενῆ εὑρίσκει καὶ ἵλεων.

Θεοτοκίον.

Ἀπὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα, χαῖρε, διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρά. Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν ὑπάρχεις, πανάμωμε Δέσποινα.

Ὠδὴ η'. Χεῖρας ἐκπετάσας.

Οὐκ ὄντας θεούς, ἀλλὰ ψευδῆ, δαιμόνων φάσματα, Μάρτυς ἀπέδειξας, καὶ κατηδάφισας τέλεον, καὶ εἰς τέλος κατελέπτυνας, ἐν εὐφροσύνῃ τῷ Χριστῷ ἀπαύστως μέλπουσα· εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ναοῦ δονηθέντος ἐπὶ γῆς, ἐπιφοιτήσει σεμνῇ, Ἀπόλλωνι πέπτωκε, καὶ κατηκόντισται ξόανα, ἐνεργείᾳ τοῦ ἀχράντου Σταυροῦ, δι' οὗ φραχθεῖσα μυστικῶς ἐν παρρησίᾳ πολλῇ ἀνεβόας, πάντα τὰ ἔργα εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Φόβων τῶν κινδύνων τοὺς λαούς, τῆς Χίου κράζοντας, Μάρτυς ἐλέησον, τοῖς αὐτῶν καμφθεῖσα δάκρυσι, πρὸς Χριστὸν τὰς χεῖρας ἄρασα, Παρασκευὴ πανευκλεής, τούτους ἀπήλλαξας, ἐκβοῶντας· Παρθενομάρτυς ταῖς λιταῖς σου, σῶσον ἡμᾶς τοὺς ἱκέτας σου.

Θεοτοκίον.

Σὺ μόνη ἐν πάσαις γενεαῖς, Παρθένε ἄχραντε, Μήτηρ ἐδείχθης Θεοῦ· σὺ τῆς Θεότητος γέφυρα, ἐνδιαίτημα πανάμωμε, μὴ φλογισθεῖσα τῷ πυρὶ τοῦ ἀπροσίτου φωτός· ὅθεν πάντες, σὲ εὐλογοῦμεν, Μαρία Θεόνυμφε.

Ὠδὴ θ'. Λέων ἀχειρότμητος

Ψευστῆς βιοτῆς καὶ προσκαίρου, Μάρτυς θεόφρον ἀντηλλάξω, κάλλος τὸ ἀμήχανον ὁρᾶν, τοῦ σοῦ Νυμφίου ἐπειγομένη τρανῶς, ὅθεν στεφάνων ἔτυχες, τῶν ἀκηράτων καλλιπάρθενε.

Ἀκούσασα φωνῆς βεβαιούσης, Παρασκευή σου τὰς αἰτήσεις, θεῖας οὐρανόθεν καὶ τὸν δρόμον, προθύμως Μάρτυς σεμνὴ διήνυσας· καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνέδραμες, κάραν τιμηθεῖσα τὴν ἐρίτιμον.

Φύλαττε τὴν πόλιν σου, Μάρτυς, Χίος ἡ πόλις σου βοᾷ σοι, πᾶσι τοῖς τῷ θείῳ ναῷ σου προσερχομένοις, τὰς αἰτήσεις πληροῦσα, ὁσιομάρτυς ἐνδοξε, μετὰ Ματρώνης τῆς θεοφρονος.

Θεοτοκίον.

Ὑψηλοτέρα Χερουβὶμ ἀνωτέρα, καὶ οὐρανῶν ὑψηλοτέρα, ἄχραντε Παρθένε Μαρία, βουλῇς μεγάλης Ἄγγελον τέξασα, τὸν τῷ Πατρὶ συνάναρχον, κριτὴν ἁπάντων ἐλευσόμενον.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ῥωσθεῖσα καλλιπάρθενε, Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου σου, τυράννων ἔλυσας θράσος, ἀθλοῦσα Μάρτυς γενναίως, καὶ πρὸς Χριστοῦ ἀπείληφας, βραβεῖα νίκης πάνσοφε. Παρασκευὴ πανθαύμαστε, ὑπὲρ ἡμῶν δυσωποῦσα, τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πόθου.

Θεοτοκίον.

Μαρία καθαρώτατον, χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου Τριάδος δοχεῖον γεγεννημένη· ἐν ᾧ Πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσε, καὶ Πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἐπεσκίασαν σοι Κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἴνους, Ἦχος δ'.
Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Θ' ἑλημάτων Θεὸς καὶ πάντων θέλων, οὗ ποτε τὸν θάνατον, ὡς τὴν μετάνοιαν, θεοπρεπεστάτην ὁδότητι, κατοικτειρήσας τὴν παντελῆ τῆς Χίου ἀπώλειαν, ἔνευσε τῇ Μάρτυρι, πρέσβυν εὐπρόσδεκτον, αὐτῷ γενέσθαι, ὡς ηὔχετο· ἐπαγρυπνήσας, ὁ Θεοῦ μύστης θεῖος Ἀμβρόσιος, τὴν καταιγίδα κατευνάσαι, ὡς ἀπειλοῦσαν τὴν πᾶσαν ποιήσασθαι, ὑποβρύχιον πόλιν, εἰς Θεὸν ἐξαμαρτήσασαν.

Ὁ Ἰωνᾶς Νινευὴ σώζει τὴν πόλιν, ταύτῃ τὸ ὀλέθριον κομίσας κήρυγμα, οἱ μεταγνόντες ἐσώθησαν, νῦν δὲ τὴν Χίον, Παρασκευή, ἡ θεία διέσωσε, τείνασα πρὸς Κύριον χεῖρας ἱκετίδας, τὴν τῆς θαλάσσης ἐξόρμησιν, ἀναχαιτίσασα, ἐκμαινομένης πρὸς καταπόντισιν, χριστομιμήτῳ κεχορηγημένη, φιλανθρωπίᾳ ὁμοῦ καὶ χρηστότητι, ὃς τις σώζεσθαι θέλει, οὐκ ἀπόλλυσθαι τὸν ἄνθρωπον.

Μετανοεῖτε βροτοί καὶ σωφρονεῖτε, φόβον συλλαμβάνοντες τῆς θείας κρίσεως· αὐτὰ βοῶσι τὰ θαύματα, ὧν ἐτησίως, ἐπιτελοῦμεν τὴν ἀνακαίνισιν· εἰ γὰρ μὴ διόρθωσιν βίου ποιήσαιμεν, ἔτι μειζόνως ἐκκαύσωμεν, τὴν θείαν δίκην· ὅθεν προθύμως, ἅπαντες σπεύσωμεν, ἐξευμενίσαι τὸν Δεσπότην, φιλανθρωπίαν ἡμῖν ἐπιδείξασθαι· τὴν γὰρ Μάρτυρα πρέσβυν, ἀκαταίσχυντον κεκτήμεθα.

Δόξα, Ἦχος β'.

Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ, ἐκεῖ κατεσκήνωσεν ἡ Ἁγία, τὴν λαμπάδα ἄσβεστον τηρήσασα. Ἀκούσωμεν τῆς Παρθένου ἐγκώμιον· ὦ παρθενία Ναὸς Θεοῦ· ὦ παρθενία μαρτύρων δόξα· ὦ παρθενία Ἀγγέλων συμμέτοχε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς σύνηθες. Ἀπόστολον, Εὐαγγέλιον, τὰ συνήθη μαρτυρικά.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΙΕΡΟΝ ΚΤΗΜΑ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΑΣΧΑΛΙΤΩΝ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ
ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΜΑΤΡΩΝΗΣ
ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

Τῇ 20ῇ Ὀκτωβρίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος, σωθείσης ἐν Χίῳ ἐν ἔτει 1462 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ Μ. Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακὸν στιχολογοῦμεν τὴν α΄ στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνήρ.
Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν στίχ. ς΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου τρία (ζήτει εἰς τὸ Μηναῖον) καὶ τῆς ὁσίας τρία.

Ἦχος δ΄. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Πρὸς σοὺς ἀγῶνας **Ματρῶνα** πανολβία, καὶ τὰ κατορθώματα τῆς ἐξεπερῶν προπωλῶς, καὶ ἀνυμνῆσαι δυνήσεται. βροτείαν φύσιν, καὶ γὰρ παρήνεγκε παναοίδιμε. Ἀγγέλων ἠγάσθητε, ταῦτα πληθὺς καὶ Θεόν, τὸ ἀσθενὲς τὸ τῆς φύσεως ἐνδυναμοῦντα, μεγάλως ἤνεσε καὶ ἐδόξασεν· ἀλλ' οἱ τρυφῶντες τῶν καλῶν τῶν σῶν, ἐκ πόθου πάντες σὲ μέλπομεν, τὸ πρὸς δύναμιν χρέος, ὡς εἰκὼς ἀφοσιούμενοι.

Τῆς ἐγκρατείας πυρὶ πῦρ **Θεοφόρε**, παθῶν ἐναπέσβεσας, καὶ πῦρ ἀνήφθη σοι, τοῦ θείου πάνσεμνε ἔρωτος, ὅς πᾶσαν ὕλην, φιλοκοσμίας, ἐναπετέφρωσε, καὶ ὅλην σε ἔπεισε μετατεθῆναι ἐκ γῆς, πρὸς οὐρανὸν τῷ φρονήματι, καὶ ἰσαγγέλως, ἐν γῇ βιῶσαι μικροῦ παναθύμαστε· καὶ νῦν **Ἀγγέλοις** συγχωρεύουσα, ὧν καὶ τὸν βίον ἐζήλωσας, σὺν αὐτοῖς ἐκδυσώπει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Χριστὸν ἐξ ὅλης ποθήσασα καρδίας, καὶ τούτου τῷ ἔρωτι τρωθεῖσα πάνσεμνε, ἐνεγκαμένην κατέλιπες, καὶ κόσμου σχέσιν, καὶ τὰ τερπνὰ τοῦ βίου ἀοίδιμε· βιῶσα, νυμφίε μου, σὲ ἐπεπόθησα, καὶ τετρωμένη τῷ ἔρωτι, τῷ σῷ ὀπίσω, σοῦ διὰ βίου παντὸς ἐφέψομαι· ὃς καὶ ὡς νύμφην ἀδιάφθορον, εἰς οὐρανίους μετέστησε, σὲ **Ματρῶνα** νυμφῶνας· ὧν ἡμᾶς ἕλεων ἔργασαι.

Δόξα, ἦχος πλ. δ΄.

Ἀσκητικὴν ὁδεύσασα ὁδόν, παθῶν σαρκὸς ἐνέκρωσας ὁρμάς, ὦ **Ματρῶνα** θεόσοφε· τοῦ κόσμου γὰρ ὅλως τὴν ἡδύτητα ἀπεπαμένη θεόφρον, μόνον τὸ ἄφθαρτον κάλλος ἐπόθησας, καὶ παστάδα τὴν ἐν γῇ καταλιποῦσα προθύμως, οὐρανίων μετὰ τέλος παναοίδιμε θαλάμων ἠξίωσαι· ἐν οἷς νοητῶς τῷ σῷ νυμφίῳ **Χριστῷ**, μετὰ τῶν φρονίμων παρθένων, ὡς παρθένος ἀδιάφθορος συγχαίρεις, καὶ γέγηθας ἀκορέστως, ὡραιότητος αὐτοῦ κατατρυφῶσα τῆς ἀκηράτου· αὐτὸν ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὶς μὴ μακαρίσει σε. Ἔξοδος. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται, γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δέ ἐστι φρόνησις ἀνθρώποις καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον· τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσῃ αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Υἱὲ ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ Θεοῦ, καὶ κρίνε πάντα δικαίως ἄνοιγε σὸν στόμα· καὶ κρίνε δικαίως διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ· γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει; τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη· θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἡ τοιαύτη σκύλων οὐκ ἀπορήσει· ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἀγαθὰ καὶ οὐ κακὰ πάντα τὸν χρόνον εὐραμένη ἔρια καὶ λίνον, ἐποίησεν εὐχρήστα ταῖς χερσὶν αὐτῆς· ἐγένετο ὡσεὶ νηὸς ἐμπορευομένη μακρόθεν· συνάγει ἑαυτῆς τὸν πλοῦτον· καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτός, καὶ ἔδωκε βρώματα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίναις· θεωρήσασα γεώργιον, ἐπρίατο· ἀπὸ δὲ τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσε κτῆμα· ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς, ἤρεισε τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον· ἐγεύσατο ὅτι καλὸν τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ οὐ σβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα· τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα· τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον· χεῖρα δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένητι, καρπὸν δ' ἐξέτεινε πτωχῷ· οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὅταν που χρονίζῃ· πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῇ ἐνδεδυμένοι εἰσί· δισσὰς στολὰς καὶ χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἑαυτῇ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα, περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἡνίκα ἂν κάθηται ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ κατοίκων τῆς γῆς· σινδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδοτο τοῖς φοίνιξι, περιζώματα δὲ τοῖς Χαναναίοις· ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις στόμα· δὲ αὐτῆς διήνοιξε προσηκόντως, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς· στεναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς· σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν· ἀνέστη τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἤνεσαν αὐτὴν καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπῄνεσεν αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν· πολλαὶ ἐκτίσαντο πλοῦτον· πολλαὶ εὗρον δόξαν· σὺ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας· ψευδεῖς ἀρέσκειαι, καὶ μάταιον κάλλος γυναικῶν οὐκ ἔστιν ἐν σοί· γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται· φόβον δὲ Κυρίου αὕτη αἰνείτω· δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς καὶ αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος δ΄.

Ἀραμένη τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων, προῆλθες τῷ καλοῦντι **Χριστῷ** ἠκολούθησας, καὶ διὰ βίου, πόνοις τῆς ἀσκήσεως συσταυρωθεῖσα αὐτῷ, ἀξιοπρεπῶς συνδοξάζῃ σεμνή, καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος **Ἁγίων** τοῖς τιμίοις συνηδομένη ἀοίδιμε πνεύμασιν, ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς

Ἐν τῇ πέτρᾳ τῇ στερρᾷ τῆς εἰς τὸν **Χριστὸν** πεποιθήσεως, τὸν τῆς ἀσκήσεως πανθύμαστε πηξαμένη οἶκον, προσβολαῖς οὐ σεσάλευσαι τῶν ἐναντίων, καὶ προσῃρήξεσιν· ἀλλ' ἀκράδαντος ἔμεινας, ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καὶ ἀτέναktος· διὸ ἤσχυνας τῇ καρτερίᾳ σου ἀξιάγαστε τὸν ἀόρατον ὄφιν, ταῖς αὐτοῦ ἀνάλωτος ἐνέδραις ὀφθεῖσα καὶ ἐπιβουλαῖς· καθ' οὗ, ταῖς σαῖς προσβείαις, τοὺς εὐφημοῦντάς σε ἐνίσχυσον.

Ὁ αὐτὸς

Ὕραις θείου Πνεύματος, οἷα τις νοητὴ ναῦς, κυβερνωμένη θεόφρον, ἀκινδύνως τὸ τοῦ βίου πολυτάραχον διέπλευσας πέλαγος· πόνοις τε καὶ ἱδρῶσι τοῖς ἀσκητικοῖς, καὶ ἑστῶ πτερουμένη θεωριῶν θείων ἀοίδιμε· διὸ πρὸς λιμένα καταντήσασα πανολβία τῆς τοῦ **Χριστοῦ** βασιλείας, ὑπὲρ ἡμῶν αὐτὸν ἱλέωσαι.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Μῆτερ ὁσία, ἐκρότησε στῖφος ἀγγέλων ἐν σοί, φάλαγξ δὲ ἀνώμωξε τοῦ Σατάν· φύσιν γὰρ ὑπερέβησαν βροτείαν

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΟΝΗΣ ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΑΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

οἱ σοὶ ἄθλοι, ἀοίδιμε, καὶ οἱ σοὶ πόνοι, σώματος τοὺς ὅρους ὑπερηκόντισαν· διὸ ὄντως ἐσαγγέλως ἐν γῇ, σαρκὸς καίτοι μετασχοῦσα θνητότητος ἐβιώσκυσε, ὤφθης Ἀγγέλων συνόμιλος ἐν οὐρανοῖς, πανοσίδιμε, ἴλεων οὖν ἡμῖν Χριστὸν ἀπέργασαι.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ὁσίας προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Κράτος κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀφανῶν, ὕμνῳ πανολβία καὶ νίκην, λαμπρὰν νικήσασα, τὰς ἐκείνων φάλαγγας, καὶ ἐπηρμένην ὀρῶν, τοῦ πτερνίσαντος ἔνδοξε, εἰς γῆν καθελοῦσα· ὅθεν νῦν ἀπάρασα, πρὸς οὐρανίους σκηνάς, νίκης τὰ βραβεῖα κομίζῃ, τῆς ἀνεκλαλήτου καὶ θείας, δόξης καὶ τρυφῆς ἐπαπολαύουσα.

Στιχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Κλίμαξ πρὸς οὐράνιον σαφῶς, ἄνοδον ὑπῆρξάν σοι πόνοι, οἱ τῆς ἀσκήσεως, τούτοις χρησαμένη γάρ, καὶ ὄγκον τὸ τῆς σαρκός, ὦ Ματρῶνα λεπτύνασα, ψυχῆς τε τὰ πτίλα βάρους ἐκτινάξασα, τοῦ τῶν παθῶν εὐχερῆ, εὗρες κομιδῇ τὴν ἐκεῖσε, πτῆσιν καὶ Ἀγγέλοις ἐγένου, μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἄρσιν σύσκηνος.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Κλέος ἀναφαίρετον ἡ σή, κέκτηταί σε πόλις Ματρῶνα, καὶ ὅλβον ἄσυλον, τῶν σῶν ἀπολαύουσα, καλῶν ἑκάστοτε, καὶ καρποὺς τῶν ἱδρώτων, ἀεὶ θρεπομένη, ἐκ τῆς ὑπερτίμου σου σοροῦ καὶ λάρνακος· ἥνπερ σαῖς πρεσβείαις παντοίας, ῥῦσαι ὀρωμένων ἐχθρῶν τε, καὶ τῶν ἀοράτων ἐπιθέσεως.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Πὸ κατ' εἰκόνα, Μῆτερ, καθαρὸν τηροῦσα Θεοῦ, καὶ ὁμοίωσιν ἔμψυχος ὤφθης στήλη ζωῆς τῆς ἐνθέου, καὶ θεῖον ἐκφράγισμα· διὸ μιμητὰς τοῦ σοῦ βίου δεῖξον καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἐκ πόθου σου μέλποντας τοὺς ἄθλους, τὰ σκάμματα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς δαίμονας ἀνένδοτον πάλην. καθ' ὧν παράσχου καὶ ἡμῖν, σαῖς πρεσβείαις, τὴν νίκην ἀοίδιμε.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Ἀπολυτίκιον τῆς Ὁσίας. Ἐν σοὶ μήτερ ἀκριβῶς· εἶτα Θεοτόκε Παρθένε. Εἰς τὸν Ὄρθρον. Εἰς τὴν α' Στιχολογίαν. Κάθισμα τῆς Ὁσίας.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Πῆν ῥοώδη ἀπείπω Μῆτερ σκηνήν, τῆς ἀσκήσεως ἥρω χρηστὸν ζυγόν, Ματρῶνα ἀοίδιμε, καὶ ὀπίσω εἰσέδραμες, τοῦ Νυμφίου τοῦ κάλλει, ὡραίου καὶ ἔκραξες, ἀποθάνω ὡς ἔδω, τὴν σὴν ὡραιότητα· ὅθεν σὺν Ἀγγέλοις ἐντρυφᾷν ἠξιώθης, τῆς αἴγλης καὶ λαμπρότητος, τῆς Τριάδος θεόληπτε· διὸ πίστει βοῶμέν σοι, πρόσδεξαι ὕμνους ἡμῶν ὦ σεμνή, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν αἰτοῦσα, ταῖς πρὸς Θεόν σου πρεσβείαις δεόμεθα.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παναγία Παρθένε Μῆτερ Θεοῦ, τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ χαλεπά, ἴασαι δέομαι, καὶ συγγνώμην παράσχου μοι, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, ἀφρόνως ὧν ἔπραξα· τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα μολύνας ὁ ἄθλιος· οἴμοι τί ποιήσω, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἡνίκα οἱ Ἄγγελοι, τὴν ψυχήν μου χωρίζουσιν, ἐκ τοῦ ἀθλίου μου σώματος; Τότε Δέσποινα, βοήθειά μοι γενοῦ, καὶ προστάτις θερμότατος, σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου.

Μετὰ τὴν β' Στιχολ. Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τὰ φρικτά σου σκάμματα, Μῆτερ Ματρῶνα, εὐφημεῖν οὐ δύναται, φύσις βροτεία πρεπωδῶς· πῶς οὖν ἡμεῖς εὐπορήσωμεν, ὕμνοις ἀξίοις τὸ χρέος ἀφοσιώσασθαι;

Δόξα καὶ νῦν. Ὁμοίως.

Ὁ σηκὸς ὁ πάνσεπτος, σοῦ θείου σκήνους, ἐκπηγάζει θαύματα καὶ τὰ

πανίερα ὀστᾶ, τοῖς εὐλαβῶς ἐξαιτουσί σου τὴν θείαν χάριν, Ματρῶνα, ἣν εἴληφας.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Χρυσωθεῖσα πνεύματι, κιβωτὸς ὤφθης, ἡ τὸν κόσμον σώζουσα, τῆς καταιγίδος τῆς πικρᾶς καὶ εἰς λιμένα ἀπάγουσα, τῆς σωτηρίας, τοὺς θέλοντας σώζεσθαι.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθ. Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐξιστᾷ τὰ σὰ σεμνή, πᾶσαν βροτείαν ἀκοήν, καὶ διάνοιαν καὶ νοῦν, ἐκπλήττει μέγεθος τῶν σῶν, ἀγωνισμάτων Ματρῶνα καὶ παλαισμάτων· ἐκ πρώτης ἡλικίας γάρ, ἀκολουθοῦσα Χριστῷ, προθέσει ὁλικῇ, ἀσκητικαῖς ἀγωγαῖς, τὰς τῆς σαρκὸς ἐνέκρωσας ἀπάσας, ἐπαναστάσεις πανθαύμαστε, καὶ διαβόλου τὴν ἐπηρμένην, ὀφρὺν καθεῖλες καὶ ἴσχυνας.

Θεοτοκίον.

Πὸ μυστηρίων τῆς σῆς κυοφορίας προφητῶν, θεόφρονι πνεύματι χοροί, μεμυημένοι Μαριάμ, ποικιλοτρόπως ἐτράνωσαν τοῦτο κόρη· λυχνίαν τε καὶ στάμνον ὀνομάσαντες, καὶ ῥάβδον καὶ χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν καὶ πλάκα, ὅρος δασὺ καὶ κατάσκιον, καὶ κεκλεισμένην, Παρθένε πύλην, τῷ Θεῷ τηρουμένην.

Οἱ ἀναβαθμοὶ τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἦχου προκείμενον, Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι. Στιχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου. Τό, πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον. Εἶπεν ὁ Κύριος, πάντα μοι παρεδόθη. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τῆς σῆς Ὁσίας. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Τροπάριον ἦχος δ'.

Σήμερον ἡ Παρθένος συγκαλεῖ Ματρῶνα ἅπαντας, πρὸς λαμπρὰν ἑστίασιν τῶν αὐτῆς παλαισμάτων· αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐξέστησαν τὸ ἐκείνης πρὸς τοὺς πόνους ἀνένδοτον. Σατὰν ἡ ἰσχὺς τεθριάμβευται, καὶ δαιμόνων ἡ πληθὺς διωλόλυξεν· ἡμεῖς δὲ τῷ ἐνδυναμώσαντι αὐτὴν δόξαν δῶμεν πάντες Χριστῷ, ὃς φύσεως τὸ χαῦνον δυναμοῖ οἰκείῳ σθένει.

Κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς στ'. τοῦ Ἁγίου εἰς δ'. καὶ τῆς Ὁσίας εἰς δ'. Οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς «Ματρώναν ὑμνῶ τῆς Χίου τὴν προστάτιν, Νεκτάριος».

Ὠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ματρώναν τιμήσωμεν, τὴν ἱερὰν ὦ θεόφρονες, καμάτους γεραίροντες, τοὺς ὑπὲρ φύσιν αὐτῆς καὶ τὰ σκάμματα καὶ τὴν πρὸς ἀοράτους, ἀνένδοτον ἔνστασιν ἐχθρούς ἀλάστορας.

Θέαμα, ἄστατον, ἅπαν εἰδυῖα πανθαύμαστε, τερπνὸν τὸ ὁρώμενον μόνον ἐπόθησας, τὰ ἄρρατα, Ματρῶνα, καὶ ἐμφρόνως, τὰ ἄνω βασίλεια, κτήσασθαι ἔσπευσας.

Πρηῢς ἀεὶ πολήσασα, τὸ κατ' εἰκόνα ἀλώβητον, καὶ τὸ καθ' ὁμοίωσιν, Θεοῦ θεόσοφε, πάσης ἔσπευσας, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, κακίας ὑπέρτερον, δεῖξαι τὸ φρόνημα.

Ῥαστώνην μισήσασα, πᾶσαν τοῦ βίου καὶ εὐκλειαν, συντόνως ἐβάδισας τῆς ἀρετῆς τὴν ὁδόν, καὶ ἀνέδραμες, πρὸς ὃν θερμῶς ἐπόθεις· ὃν ἴλεων ἔργασαι τοῖς εὐφημοῦσί σε.

Ὡς κρῖνόν σε εὔοσμον, ὡς ῥόδον εὔχρουν ὑπέρτιμε, Θεὸς μέσον εὕρηκε τῶν ἀκανθῶν καὶ αὐτοῦ, κατηγλάϊσε, ταῖς χάρισι Ματρῶνα, καὶ Χίοις σε ἔδειξε δόξαν καὶ καύχημα.

Θεοτοκίον.

Ναὸς καὶ παλάτιον, εὐρυχωρότατον πέφηνας, Θεοῦ παναμώμητε, μόνη χωρήσασα, καθαρότητος, ἀγνὴ περιουσίᾳ, χωρεῖν, ὃν οὐ δύναται, εὖρος οὐράνιον.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς τοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ἀσμάτων καὶ κρότων πανολβία, τὰ σά ὄντως ἄξια τελεῖ, Θεὸν γὰρ τοῖς

σοῖς μέλεσι, τοῖς ἱεροῖς ἐδόξασας καὶ τούτῳ θῦμα γέγονας, καὶ ἱερὸν καλλιέργημα.

Νυκτὸς ἀποστέρξασα τὰ ἔργα, ἡμέρας ἐγένου καὶ φωτός, τέκνον **Ματρῶνα** γνήσιον· τοῦ βίου εὐσχημόνως ὁδόν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ τέμνουσα, καὶ φῶς πρὸς ἄδυτον σπεύδουσα.

Ὑδατος στενώσασα καὶ ἄρτου, ἐνδείᾳ **Ματρῶνα** κομιδῇ, ταστέρα πᾶσαν ἔφεσιν, τὴν ταύτης ἐκαλίνωσας· διὸ εὐρυχωρότατον, ἐν οὐρανοῖς πλάτος ἔφθασας.

Μεγάλως ἀσκήσασα καὶ πόνοις, μεγάλοις τιμήσασα **Χριστόν**· μεγάλα ὄντως εὕρηκας, ἐν οὐρανοῖς τὰ ἆπαθλα, καὶ τὰ βραβεῖα ἔνδοξε, τῶν ὑπὲρ φύσιν καμάτων σου.

Θεοτοκίον

Νεκρὸς χρηματίζων οὐ γινώσκω, καὶ κίας τῷ ζόφῳ συσχεθείς, καὶ μέθῃ ἀπογνώσεως. Βεβαπτισμένος **Δέσποινα**· ἀλλ' ἡ νεκροὺς ζωώσαντα τεκοῦσα, αὕτη με ζώωσον.

Κάθισμα τῆς Ὁσίας. Ἦχος πλ. δ'.
Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἀγλαΐαις ἐκλάμψασα ἀρετῶν, κατηγλάϊσας κόσμον ταῖς ἀστραπαῖς, τῶν θείων θαυμάτων σου, ὦ **Ματρῶνα** θεόπνευστε, καὶ ῥαθύμων ἐγείρεις, ψυχὰς εἰς ἐγρήγορσιν, ἐντολῶν τοῦ **Κυρίου**, καὶ ζῆλον τὸν ἔνθεον· μέγα παρασχοῦσα πρὸς ἐκμίμησιν ὄντως, ὑπόδειγμα πάνσοφε, σεαυτὴν οἷς ὑπέρτερον, τῆς τοῦ θήλεος φύσεως, τὸ φρόνημα ἀνέδειξας σεμνή, καὶ ἀνδρικὰ διήνυσας πανεύφημε, ἔνσαρκος ἀσθενείᾳ, ἐπὶ γῆς ἀγωνίσματα.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὸ πολύφωτον ὄχημα τοῦ **Θεοῦ**, τοῦ νοός μου τὰ νέφη τὰ σκοτεινά, **Δέσποινα**, διάλυσον, τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου· καὶ μετανοίας φέγγει, τὰ ὄμματα φώτισον, τῆς ζοφερᾶς ψυχῆς μου, παθῶν ἀμαυρότητι, τὰ πεπωρωμένα καὶ τυφλώττοντα πάντῃ, τῶν φαύλων μου πράξεων, θολεραῖς ἐπιχύσεσιν, ἵνα πίστει κραυγάζω σοι, **Θεοτόκε Ἀειπάρθενε**, πρέσβευε **Χριστῷ** τῷ **Θεῷ** τῶν κακῶν μου δοῦναί μοι τὴν ἄφεσιν· σὲ γὰρ ἔχω ὁ δοῦλός σου, ὀξυτάτην βοήθειαν.

Ὠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ὦ τῆς ὑπερφυεστάτης, καὶ γενναίας ἐνστάσεως! ἐν θηλείᾳ φύσει, ἣν ἀρενωπῷ τῷ φρονήματι, πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐπεδείξω παναοίδιμε, ἐξουσίας τε καὶ τοὺς δεινοὺς κοσμοκράτορας.

Πέμνεις ξένην ὁδὸν βίου, καὶ σαφῶς ὑπερκόσμιον, μέσον κόσμου **Μῆτερ**, τῆς ἐπιμιξίας μηδ' ὅλως γε, τῆς τῶν πολλῶν δυνηθείσης, ἐκχυνῶσαί σου, τὸ ἀνένδοτον, καὶ πρὸς τὰ κρείττονα εὐτονον.

Ἢ κρατίστη πρὸς τὸ θεῖον, καὶ ἀνένδοτος νεῦσίς σου, ὅλην θεοφόρε, σὲ θεοειδῆ ἀπειργάσατο, καὶ τηλαυγῆ τοῖς ὁρῶσι, τὰ γνωρίσματα, τὰ τῆς χάριτος, τῆς θείας ὄντως παρέχουσαν.

Σαρκὸς κτείνασα τὰ πάθη, τὴν ψυχὴν δὲ ζώωσασα, εὐχῇ τὸν θανόντα, σῇ ζωοποιεῖς καὶ προστάγματι. Καὶ τοῦτο ἄρα τὸ θαῦμα ἐναπέδειξεν, ἣν πεπλούτηκας, παρὰ **Θεοῦ** χάριν ἔνδοξε.

Θεοτοκίον.

Χαλινὸν τοῦ θείου νόμου, πάντα ῥήξας ὁ δείλαιος, ἀκρατῶς ἐλαύνω, πρὸς κακίας οἴμοι τὰ βάραθρα, οἷα δυσήνιος ἵππος, ἀλλά σὴ σεμνή, τὸ τοῦ σοῦ **Υἱοῦ** χρηστῷ ζυγῷ με ὑπόταξον.

Ὠδὴ ε'. Νῦν ἀναστήσομαι.

Ἰδοὺ προσώζεσαν οἱ τῆς ἐμῆς, μώλωπες ψυχῆς, κατεσάπησαν ὦ παναοίδιμε, οὓς ὑπέστην ἐκ πολλῆς τῆς ἀφροσύνης, ἀλλὰ σὺ ταῖς ἱεραῖς σου σεμνή, πρεσευχαῖς με ἴασαι.

Οὐδὲν ὁ πόλεμος ὁ τοῦ ἐχθροῦ, πρὸς τὸ ἐμβριθές, τοῦ σοῦ φρονήματος, οὐδὲν ἡ ἔνστασις, οὐδὲν πᾶσα, ἡ αὐτοῦ παναστρατιά τε καὶ παράταξις, ἱστὸς πάντα γὰρ ἀράχνης ἠλέγχθη σοι.

Τ'περφυῶς τῆς σῆς ψυχῆς, ὁ πρὸς τὸν **Θεόν**, ἔρως θεόσοφε κρατήσας ἔπεισε, πᾶσαν ἄφεσιν σαρκὸς ἐναποστέρξαι καὶ τὸ πῦρ τῶν πειρασμῶν, ὑπελθεῖν λίαν ἐκθυμώτατα.

Τὴν τῶν παθῶν σεμνὴ πυρκαϊάν, ἔσβεσας τοῖς σοῖς δάκρυσιν ὅθεν σε, δρόσος τοῦ **Πνεύματος** ἐπανέψυξε, καὶ φῶς ἐν τῇ ψυχῇ σου, ἐπανῆψε νοητόν, ἐμπιπλῶν θείας εὐφροσύνης σε.

Θεοτοκίον.

Ἡ **Ὑ**ήσις δέδεκται, πέρας ἐν σοὶ ἡ προφητικὴ ἐν παρθενίᾳ γὰρ ἀγνὴ συνέλαβες, παραδόξως οὐρανοῦ τὸν συνοχέα, καὶ ἐκύησας σαρκί, γενεὰν οὖ τίς διηγήσεται ;

Ὠδὴ στ'. Ἐβόησε προτυπῶν.

Νεφέλην σε, δροσερὰν ἡ τοῦ **Πνεύματος** ἔδειξε χάρις **Μῆτερ**, νοσημάτων ἐξαίρουσαν κακώσεως, καὶ παθῶν ὁμίχλην, πρεσβειῶν σου τῷ φέγγει σκεδάζουσαν.

Πεπλήρωται, καὶ ἐν σοὶ ψαλμικῶς προαγόρευσις. **Βασιλεῖ** γάρ, τῷ τῶν ὅλων παρθένος ἐξόπισθεν, τῆς **Ἀειπαρθένου**, σὺν σεμναῖς ἀπηνέχθης νεάνισι.

Ροῦν ἔστησας, ἀνιάτων παθῶν ταῖς πρεσβείαις σου, τοῖς τῷ τάφῳ, προσιοῦσι τῷ σῷ μετὰ πίστεως· καὶ ψυχῶν, **Ματρῶνα**, σηπεδόνα δεινῶν ἀπεξήρανας.

Θεοτοκίον.

Ὁ ἄχρονος ὑπὸ χρόνον, ἐκ σοῦ κόρῃ γίνεται, καὶ ὁρᾶται, ὁ **Ἀγγέλοις** αὐτοῖς ἀθεώρητος, φύσεως βροτείας ὑπελθὼν φιλανθρώπως τὸ φύραμα.

Κοντάκιον. Ἦχος γ'. Ἡ παρθένος σήμερον.

Οὐδαμῶς τὸ θῆλύ σοι, ἐμποδὼν ὤρθη **Ματρῶνα**, πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἀγῶνας ὄντως καὶ ἄθλους· ἴσχυνας διὸ τὸν μέγαν, νοῦν θεοφόρε, εὕφρανας τὸ γυναικεῖον μεγάλως γένος· τὸ ἐκείνων ταῖς σαῖς νίκαις, προσαφελοῦσα τῆς ἥττης ὄνειδος.

Ὁ Οἶκος.

Τοὺς γενναίους ἀγνὴ ἀγῶνας, οὓς διήνυσας, οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ σκότους καὶ τὰς ἐξουσίας πυκτεύουσα, τίς ἀξίως θαυμάσειε ; καὶ γὰρ ὑπερβαίνει πάντα λόγον καὶ διάνοιαν τὰ σὰ προτερήματα· πῶς σάρξ οὖσα καὶ αἷμα, γῆ καὶ σποδός, οὐ πρὸς τὴν κάτω ἔβλεψας φύσιν, οὐ τῇ τῶν ὁρωμένων ἐθέλχθης ἡδύτητι, ἀλλ' ἀπεῖδες ὅλῳ τῷ νοΐ πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ μόνον τὸ ἀμίχανον ἐκεῖνο κάλλος ἐπόθησας, καὶ τοῖς σοῖς ὑπερῳέσιν ὡς ἀληθῶς σπουδάσμασιν. Ἀγγέλων εὔφρανας συστήματα· ἀνθρώπους ἐξέπληξας, δαίμονας ἴσχυνας· τὸ θῆλυ γένος τετίμηκας, τὸ ἐκείνων ταῖς σαῖς νίκαις, προσαφελοῦσα τῆς ἥττης ὄνειδος.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ 20 ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΗΣ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ (1)

Στίχ. Λιποῦσα κόσμον ἔμπλεων ἀκοσμίας
Χριστῷ πρόσεισι νυμφικῶς ἡ παρθένος.
Εἰκάδι Ματρώνης δέμας γαῖα κάλυψε θανούσης.

Αὕτη ἡ Ὁσία καὶ θαυματουργὸς Μήτηρ ἡμῶν Ματρῶνα, ἦτον ἀπὸ τὴν νῆσον Χίον, ἀπὸ τὸ χωρίον τὸ καλούμενον ἔτι καὶ τὴν σήμερον Βολισσόν, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὸ ἐπάνω καὶ βόρειον μέρος τῆς Χίου· καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτῆς ὠνομάζετο Λέων, ἡ δὲ μήτηρ Ἄννα, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ καὶ μὲ ὅλα τὰ Χριστιανικὰ ἤθη καὶ ἔργα κεκοσμημένοι, προσέτι καὶ εἰς τὸν πλοῦτον καὶ εἰς τὰ ἄλλα κοσμικὰ ἀγαθὰ ἦσαν ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων τοῦ χωρίου. Εἶχον δὲ αὐτοὶ καὶ ἄλλας ἓξ θυγατέρας καὶ μὲ τὴν Μαρίαν ἑπτά. (Μαρία γὰρ ὠνομάζετο ἡ Ἁγία, καὶ μετωνομάσθη ὕστερον Ματρώνα). Αὕτη λοιπὸν ἡ Μαρία, (ἡ ὁποία ἦτον ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων θυγατέρων) ὅταν ἤλθε καιρὸς νὰ τὴν ὑπανδρεύσουν οἱ γονεῖς της, δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐπρόκρινεν, ὡς φρόνιμον, νὰ φυλάξῃ παρθενίαν καὶ καθαριότητα, διὰ νὰ γίνῃ νύμφη καλὴ καὶ ἄμωμος τοῦ ἀθανάτου νυμφίου Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀληθὴς παρθενία καὶ ἀφθορία δὲν εἶναι εὔκολον νὰ κατορθωθῇ μέσα εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν πολλῶν, ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα καλά, μὲ τὰ ὁποῖα φαιδρύνεται ἡ λαμπὰς τῆς παρθενίας, μέσα εἰς τὸν κόσμον ἀπαντῶσι πολλὰ ἐμπόδια· διὰ τοῦτο τρωθεῖσα ἡ μακαρία ἀπὸ τὰ γλυκύτατα βέλη τοῦ θείου ἔρωτος, ἀναχωρεῖ κρυφίως ἐκ τῆς συγγενείας της, ἀφίνει τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφάς της καὶ ἔρχεται εἰς τὰ βουνὰ τοῦ χωρίου, ὅπου καλεῖται Κατάβασις, καὶ ἐκεῖ ἤνοιξε τὸ στάδιον τῶν ἀσκητικῶν της ἀγώνων, καὶ τὴν κατὰ τῶν παθῶν καὶ τῶν δαιμόνων ἔστησε πάλην, νηστεύουσα, ἀγρυπνοῦσα, καὶ μόνη μόνῳ τῷ Θεῷ προσευχομένη ἡ ἀοίδιμος· πλὴν αὕτη μὲν ἔχαιρε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν λυτρωθεῖσα τῶν ταραχῶν καὶ τῶν θορύβων τοῦ κόσμου, οἱ δὲ γονεῖς της ἀγνοοῦντες τί ἔγινε, καὶ πῶς ἐκατήντησεν, ἐλυποῦντο μὲ ὑπερβολὴν καὶ δὲν ἔπαυον ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ζητοῦν νὰ τὴν εὕρουν· καὶ λοιπὸν εὑρόντες αὐτὴν δὲν ἔκριναν εὔλογον νὰ τὴν ἀφήσουν ἐκεῖ μόνην, ἀλλὰ τὴν ἐπαρακίτησαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ὀσπήτιόν των, καὶ αὐτὴ ὑπήκουσεν ὡς Θεοῦ δούλη εἰς τὸ εὐλογοφανὲς πρόσταγμα τῶν γονέων της καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρικήν της οἰκίαν· καὶ εἰς μὲν τὰ ἄλλα ὑπετάσσετο χριστομιμήτως, καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτοὺς μὲ πολλὴν ταπείνωσιν, εἰς τὸ νὰ ὑπανδρευθῇ ὅμως παντελῶς δὲν ὑπήκουεν· ὅθεν βλέποντες ἐκεῖνοι πῶς δὲν τοὺς ὑπακούει, καὶ γνωρίσαντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης της καὶ τὸν πολὺν πόθον ὁποῦ εἶχε τῆς μοναδικῆς ζωῆς, τέλος πάντων τῆς ἔδωκαν τὴν ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ πολιτεύηται τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ὅπου εὐχαριστεῖται καὶ ἀρέσκεται· ἀλλὰ καὶ τὴν γονικήν της κληρονομίαν ἐξεχώρησαν καὶ τὴν ἄφησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, νὰ τὴν οἰκονομήσῃ ὡς θέλει.

Ἡ δὲ κυριώνυμος Μαρία, καὶ τῆς Ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας ἄμωμος νύμφη, τὰ μὲν κινητὰ πάντα τὰ ἐμοίρασε κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ καὶ πτωχούς· τὰ δὲ ἀκίνητα, χωράφια δηλαδὴ καὶ ἄλλα παρόμοια, τὰ ἄφησεν εἰς τὰς ἀδελφάς της νὰ τὰ ἀλλιεργοῦν καὶ νὰ τὰ ἐπιμελῶνται ἕως ὅπου νὰ τὴν φωτίσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὰ οἰκονομήσῃ κατὰ τὸ θέλημά του, πρὸς ψυχικήν της ὠφέλειαν. Καὶ λοιπὸν ἀφ' οὗ οὕτω καλῶς διετάξατο τὰ ἐουτῆς πάντα, ἄφησε τὴν Βολισσὸν καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὴν Κατάβασιν, εἰς τὸ πρῶτον της ἡσυχαστήριον· τὴν δὲ ὀλίγην ἐκείνην τροφήν, ὅπου ἦτον ἀναγκαία πρὸς σύστασιν τοῦ σώματός της, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν παντελῆ ἀσιτίαν, ἐφρόντιζε καὶ τῆς τὴν ἔφερνε μία της ἀδελφή. Ἔμενε δὲ ἐκεῖ εἰς τὴν Κατάβασιν ἡσυχάζουσα καὶ ἀγωνιζομένη τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸ σῶμα εὑρίσκετο εἰς τὴν Κατάβασιν, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάβασιν καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, φανταζομένη τὰ ἀνεκλάλητα ἐκεῖνα κάλλη καὶ τὰς ὡριότητας καὶ ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς διατιθεμένη κατὰ τὸν Προφήτην. Μετὰ δὲ τοὺς τρεῖς χρόνους θέλων ὁ φιλάνθρωπος Θεός, νὰ φανερώσῃ τὸν κρυπτόμενον θησαυρόν, διὰ νὰ πλουτίσῃ καὶ ἄλλους μὲ τὸν οὐράνιον πλοῦτον τῶν ἀρετῶν καὶ νὰ θέσῃ τὸν λύχνον ἐπάνω εἰς τὴν λυχνίαν, διὰ νὰ φωτίσῃ καὶ ὁδηγήσῃ καὶ ἄλλους εἰς ὁδὸν σωτηρίας, καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα ὕστερον, ἐνέπνευσεν εἰς τὴν διάνοιάν της λογισμὸν ἀγαθόν, καὶ πόθον ἔβαλεν εἰς τὸν καρδίαν της θερμόν, νὰ καταβῇ εἰς τὴν Χώραν, ὅπου ἦσαν τότε πολλὰ γυναικεῖα Μοναστήρια διὰ νὰ εὕρῃ παραδείγματα ἀρετῶν, καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς γερόντισσαν, κατὰ τοὺς νόμους τῆς μοναδικῆς πολιτείας.

Ἐλθοῦσα λοιπὸν εἰς τὴν Χώραν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γυναικεῖα Μοναστήρια θεωρήσασα καὶ πολλῶν ἐναρέτων καλογραῖων τὰς ἀρετὰς μιμησαμένη, ὡς πάλαι ὁ Μέγας Ἀντώνιος, εὗρεν ἕν μικρὸν Μοναστήριον καὶ τῆς ἤρεσε περισσότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, ἐπειδὴ ἦσαν εἰς αὐτὸ τρεῖς μόνον μονάζουσαι, μήτηρ καὶ δύο θυγατέρες, καὶ ἦτον μεγάλη ἡσυχία καὶ εἰρήνη· ὅθεν τὰς παρεκάλεσε νὰ δεχθοῦν καὶ αὐτὴν εἰς τὴν συνοδείαν των, καὶ αὐταὶ τὴν ἐδέχθησαν, βλέπουσαι τὴν σεμνότητα καὶ εὐταξίαν της καὶ τὸ ταπεινόν της ἦθος· καὶ ἔμεινεν ὑποτασσομένη εἰς αὐτὰς καὶ δοκιμαζομένη εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰς κακοπαθείας τῆς ἀσκήσεως. Δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ ἐφάνησαν ἢ μᾶλλον εἶπεῖν ἔλαμψαν αἱ ἀρεταί της καὶ τῶν προτέρων της ἀσκητικῶν πόνων οἱ πνευματικοὶ καρποὶ ἐγνωρίσθησαν· ὅθεν τὴν ἐκούρευσαν καλογραίαν καὶ τὸ μοναδικὸν σχῆμα τὴν ἐνέδυσαν καὶ ἀντὶ Μαρίας μετωνομάσθη Ματρῶνα· καὶ ὅσον οἱ χρόνοι της προέβαινον καὶ ἡ ἡλικία της ηὔξανε, τόσον καὶ αὐτὴ προέβαινε καὶ ἐπρόκοπτεν εἰς νέους ἀγῶνας καὶ ἀσκητικοὺς πόνους, καὶ ηὔξανε καὶ ἐπερίσσευεν εἰς τὰς ἀρετάς· ὅθεν καὶ ἐξεδόθη ἡ φήμη της καὶ πολλὰς ἄλλας παρεκίνησε καὶ παρεκίνει καθ' ἑκάστην καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ Μονήδριον ἐκεῖνο καὶ ἐκοινοβίαζον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία των ἦτον πολὺ μικρά, (διότι δὲν ἦτον Ἐκκλησία Μοναστηρίου, ἀλλ' ἦτον γονικὴ καὶ κτητορικὴ τῶν τριῶν ἐκείνων μοναχῶν) ἐπειδὴ λέγω εἶχον στενοχωρίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, λέγει ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἡ Ματρῶνα πρὸς τὴν γερόντισσάν της, «Θέλεις, κυρία μου, νὰ μεγαλύνωμεν τὸν Ναὸν τοῦτον, καὶ νὰ κτίσωμεν καὶ μερικὰ κελλία;» Ναί, ἀπεκρίθη ἐκείνη, πολλὰ τὸ ἠγάπουν κυρία μου καὶ ἐγὼ νὰ γίνῃ αὐτὸ ὅπου λέγεις, ἀλλὰ τί νὰ κάμω; γνωρίζεις καὶ ἐσὺ ὅτι ἔξοδα δὲν ἔχω. «Μὴ σὲ μέλει, τῆς λέγει ἡ Ματρῶνα, καὶ ὁ Κύριος οἰκονομεῖ», καὶ τῆς ἐφανέρωσε, πόθεν ἠδύναντο νὰ εὕρουν τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς· καὶ οὕτω λαβοῦσα τὴν ἄδειαν, ἐπώλησε τὰ ἀκίνητα πράγματα ὅπου εἶχεν εἰς τὴν Βολισσόν, καὶ πρῶτον μὲν ἔκτισεν ἕνα λουτρόν, μετὰ γνώμης καὶ ἀδείας τῆς γερόντισσας, διὰ νὰ λούωνται οἱ πτωχοὶ καὶ ξένοι, κατὰ τὴν συνήθειαν ὅπου εἶχον τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ ἄνθρωποι, ἔπειτα ἀρχίζει τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ.

Τί δὲ ὁ ἀρχέκακος καὶ μισόκαλλος; Ἐπιχειρεῖ ὁ πονηρότατος νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς κανὲν ἄτοπον· ὅθεν ἐκεῖ ὅπου ἤνοιγον οἱ ἐργάται τὰ θεμέλια, νὰ καὶ φαίνεται ἐξαφνα εἰς μεγάλος θησαυρός· ἀλλ' ἤρχισεν ἀπορήσει τις, τί κακὸν ἐνδέχετο νὰ πάθῃ ἡ Ὁσία ἀπὸ τὴν εὕρεσιν τοῦ θησαυροῦ; Ἐκεῖνος μόνον ὁ δόλιος καὶ πανοῦργος ἠξεύρει τοὺς δόλους καὶ τὰς πανουργίας του ἴσως· ἐδοκίμασε νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς φιλιργυρίαν ἢ εἰς ὑψηλοφροσύνην, πῶς; τάχα ἔφθασεν εἰς μεγάλα μέρη ἀρετῆς, καὶ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς, τῆς ἔδωκε τὸν ἀνέλπιστον θησαυρόν· ἢ διὰ τοῦτο, ἢ δι' ἄλλο αἴτιον, ἐκεῖνος ὁ πονηρότατος ἠξεύρει τὴν πονηρίαν του. Καὶ ὁ πανάγαθος καὶ φιλάνθρωπος Θεός, δὲν τὸν ἐμπόδισεν, ἀλλὰ τὸν ἄφησε, διὰ νὰ νικηθῇ καὶ νὰ καταισχυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀπάθειαν τῆς Ὁσίας, καθὼς ποτὲ ἐνικήθη καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάθειαν καὶ ἀφιλάργυρον γνώμην τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, ὅταν τοῦ ἔδειξεν εἰς τὴν ἔρημον τὸν θησαυρόν· ὅτι δὲν ἐχάρη, οὐδὲ ἐσκίρτησεν ἡ Ὁσία, ἰδοῦσα παρ' ἐλπίδα τὸν θησαυρόν, καθὼς; ἤθελε κάμει ἄλλος ἐμπαθὴς καὶ φυλάργυρος, ἀλλὰ τί; πίπτει παρευθὺς εἰς θερμὴν δέησιν καὶ ἱκεσίαν, καί, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἔλεγε μετὰ δακρύων, εἰ μὲν τὸ χρυσίον τοῦτο εἶνε ἀπεσταλμένον ἀπὸ τὴν χάριν σου, φανέρωσέ το εἰς ἡμᾶς, εἰ δὲ εἶνε ἀπὸ πανουργίαν τοῦ δαίμονος, ἂς ἀφανισθῇ». Ταῦτα προσευξαμένης τῆς Ἁγίας, (ὢ τοῦ θαύματος!) εὐθὺς ἐφάνη τὸ λαμπρότατον χρυσίον, ἐσβεσμένα κάρβουνα· καὶ ὅλοι οἱ ἰδόντες καὶ ἀκούσαντες τὸ παράδοξον τοῦτο, ἐδόξασαν τὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ δοξαζόμενον Θεόν. Καὶ οὕτω ἡ μὲν Ὁσία ἐδοξάσθη διὰ τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν παῤῥησίαν της, ὁ δὲ διάβολος κατῃσχύνθη. καὶ τὸ ἐναντίον ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἐβουλεύθη νὰ κάμῃ, ἐγένετο· ἐπειδὴ ἡ μὲν Ματρῶνα, μετὰ τῶν συνασκουμένων, ἔλαβε θάρρος πολὺ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ, οἱ δὲ δουλεύοντες, ἔγιναν προθυμότεροι εἰς τὸ ἔργον των ἀπὸ τὴν θαυματουργίαν ταύτην.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσε τὸν Ναόν (μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου (1) εἰς τοῦ ὁποίου τὸ θεῖον ὄνομα ἐτιμᾶτο) τότε ἐτελείωσε καὶ ἡ γερόντισσά της τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωήν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον, αἱ δὲ συνασκούμεναι ἀδελφαὶ παρεκάλουν θερμῶς τὴν Ματρώναν (2), νὰ δεχθῇ τὴν προστασίαν καὶ ἡγουμενίαν τοῦ Μονηδρίου καὶ τέλος πάντων καὶ μὴ θέλουσαν τὴν ἐψήφισαν Ἡγουμένην καὶ ὑπετάσσοντο εἰς αὐτήν. Ἔτσι δὲ εἰς τὰ γυναικεῖα μοναστήρια συνειθίζουν νὰ λέγουν τὴν Ἡγουμένην Κυράν, τὴν ἔλεγον ὕστερον· ὅθεν ἐπεκράτησεν ἕκτοτε καὶ λέγεται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον ἁγία Κυρά, ἂν καὶ τὰ κύριά της ὀνόματα Μαρία καὶ Μητρῶνα, τοῦτο δηλοῦσι, ἤγουν Κυρία, ὡς τὸ ἐναντίον καὶ οἰκεῖος καὶ κα-

---

(1) Ἰστέον ὅτι προτροπῇ καὶ παρακινήσει τοῦ μοναρίου πρώην Κορίνθου Μακαρίου διωρθώθη κατά τε λέξιν καὶ σύνθεσιν ἡ τῆς Ὁσίας διήγησις παρὰ Νικηφόρου Ἱερομονάχου τοῦ Χίου.

(1) Μὲ ἐκεῖνο ὅπου λέγει ὁ συγγραφεὺς τοῦ βίου τῆς Ὁσίας πῶς τελειώσασα τὸν Ναόν, τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, δίδει ἔννοιαν πῶ; τὸν ὠνόμασε Σωτῆρα ἢ Χριστὸν, ἢ Ζωοδότην, ὅθεν καὶ πολλοὶ λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς ὁ Ναός, ὃν ᾠκοδόμησεν ἡ Ἁγία, εἶναι ὁ Σωτὴρ ὁ ἐν τῇ Τουρκοπαροικίᾳ, ὅμως συμπεραίνεται μὲ ὀρθοὺς στοχασμούς, πῶς δὲν εἶναι ὁ Σωτήρ, ἀλλὰ εἶναι οὗτος ὅπου βλέπομεν, καὶ τιμᾶται εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας Ματρώνης, πρῶτον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου λέγει ὁ ἴδιος συγγραφεύς, ὅτι κατέθεσαν τὸ πάντιμον αὐτῆς σῶμα εἰς τὸν Ναόν, ὃν αὐτὴ ἔκτισε. Ποῦ εὑρέθη ἡ ἁγία της κάρα; Ἀναμφιβόλως εἰς τὸν Ναὸν τοῦτον· ἀκόμη καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον προσκυνοῦμεν, καὶ μᾶς τὸν δεικνύει φανερὰ τὸ κεχυσσωμένον κουβούκλιον· πρῶτον, λέγω, δηλοῦται ἐκ τοῦ στοχασμοῦ τούτου, δεύτερον ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς εὑρέσεως τῆς ἁγίας κάρας· χρόνου ἱκανοῦ, λέγει, διατεράσαντες, ἠθέλησαν τὸν Ναὸν αὐτῆς μεῖζω ποιῆσαι, καὶ εὗρον τὴν ἁγίαν κάραν. Ὁ Ναὸς αὐτὸς πρότερον ἐτιμᾶτο εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου, καθὼς καὶ ἔτι συντιμᾶται· Ναὸν ξεχωριστὸν νὰ ἔκτισαν εἰς μόνον τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας, οὔτε ἐξ Ἱστορίας τὸ ἔχομεν, οὔτε ἐκ παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἀκόλουθον εἶναι νὰ ἐγίνετο ἡ συνδρομὴ τοῦ λαοῦ ἐν ᾧ ἠσκήτευε Ναῷ ἡ Ὁσία καὶ ἐν ᾧ κατετέθη, καὶ πῶς ἔπειτα ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου, ἤθελε τιμᾶσθαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας, καὶ νὰ συντρέχῃ ἐκεῖσε ὁ λαός; Λοιπὸν τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου τὸν ναὸν, ὃν ἔκτισεν ἡ Ὁσία καὶ ἐν ᾧ κατέθεντο τὸ ἱερόν της Λείψανον, μικρὸν ὄντα, ἐμεγάλυναν, ὡς ὁρᾶται καὶ σήμερον· ὅθεν δῆλον, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ ναός, ὃν ἔκτισεν ἡ Ὁσία καὶ οὗτος εἶναι ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος τόπος, ὃν ἡγίασε μὲ τοὺς ἀσκητικούς της ἱδρῶτας· ἐκεῖνο δὲ ὅπου λέγει πῶς τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ἴσως τὸ ἔρραψαν ἐκεῖ ἀπερίεργοι, καθ' ὅτι ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι εἶναι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

(2) Ὅρα ἐν τῷ ἀνεκδότῳ ἑλληνιστὶ συντεθειμένῳ ἐγκωμίῳ τῆς Ὁσίας Νείλου τοῦ Χίου, Μητροπολίτου Ρόδου, ὅστις πρῶτος ἔγραψε περὶ τῆς Ἁγίας Μ τρώνης καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῆς ἐφιλοπόνησε τὴν ἐν τῇ εἰκοστῇ ψαλλομένην τοῦ Ὀκτωβρίου ἔτι λαϊκὸς ὢν καὶ Νικήτας ὀνομαζόμενος.

ταλλήλως καὶ ὡς ἀπὸ θείαν νεῦσιν τῆς ἐδόθησαν ὅλα· ὅτι οὐ μόνον φερωνύμως ἐκυρίευσε τὰ πάθη καὶ τὸν κόσμον καὶ τοὺς κοσμοκράτορας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, τὸν κυριεύοντα παντὸς ἀνθρωπίνου γένους ἐκυρίευσε καὶ ἐνίκησε καὶ ὡσὰν ἕνα ὕπνον τὸν ἀπέδειξεν· ἀκούσατε δὲ διὰ νὰ θαυμάσητε καὶ πιστωθῆτε τὴν ἀλήθειαν.

Ὅταν ἐξουσίαζον οἱ Γενοβέζοι τὴν Χίον, ἦλθε πλῆθος ἀπὸ ἓν βάρβαρον ἔθνος τῆς Δύσεως, ἄνθρωποι βάρβαροι καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ κατὰ τὸ ἦθος ἀγριώτατοι καὶ ἀπανθρωπότατοι καὶ ἔκαμναν πολλὰς ἁρπαγάς καὶ ζημίας εἰς τὴν Χίον· ὅτε δὲ ἦλθον καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ὁσίας, ὥρμησεν εἰς ἀπὸ αὐτούς, ὁ πλέον ἀναιδέστερος καὶ ἀνασχυντότερος τῶν ἄλλων, νὰ βιάσῃ μίαν καλογραῖαν· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! «παρεμβαλεῖ Ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ῥύσεται αὐτούς»· ἔφθασεν ἡ θεία δίκη τὸν ἄθλιον καὶ ἔπεσεν ἐκείνην τὴν ὥραν νεκρὸς εἰς τὴν γῆν. Ἡ Ὁσία λοιπόν, ἤτις εἶχεν ὅλην της τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἐκεῖθεν ἐζήτει διὰ προσευχῆς τὴν βοήθειαν, βλέπουσα τοῦτο ἐδόξαζε τὴν ταχεῖαν τοῦ Θεοῦ ἀντίληψιν, ἀλλὰ καὶ εὐσπλαγχνίσθη τὸν ἄσπλαγχνον ἐκεῖνον βάρβαρον καὶ προσευξαμένη εἰς τὸν Θεόν, τὸν ἔχοντι ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν, τὸν ἀνέστησε μὲ θαῦμα καὶ ἔκπληξιν τῶν ἰδόντων καὶ ἀκουσάντων τὸ γεγονός. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἀνέστησε καὶ ἔκαμε νὰ τρομάξουν μὲ τὰ δύο ταῦτα, μὲ τὸν θάνατον, λέγω, καὶ τὴν ἀνάστασιν, τοὺς φέρβρους ἐκείνους βαρβάρους, ἔχουσα τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον, τοὺς ἐνουθέτησεν ὡς ἔπρεπε καὶ τοὺς ἀπέλυσεν. Οἱ δὲ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Χίου ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοι· ὅθεν ἐλθόντες καὶ δευτέραν φορὰν δὲν ἐτόλμησαν νὰ ὑπάγουν πλέον εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐφάνησαν ἡμερώτεροι καὶ φιλανθρωπότεροι καὶ τὰ πρότερον δεινὰ δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ κάμωσι.

Πλήν, τὸ νὰ ἀναστήσῃ διὰ προσευχῆς τὸν νεκρὸν ἡ Ὁσία ἦτο τῆς θείας χάριτος κατώρθωμα καὶ τῆς πρὸς Θεὸν παῤῥησίας της ἔνδειξις· τὸ δὲ νὰ ἀποθάνῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ὡς ἄνθρωπος εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος κοινὸς καὶ χρέος ἀπαραίτητον· ὅθεν ὅταν εὐδόκησεν ὁ ἀθάνατος αὐτῆς Νυμφίος Χριστὸς νὰ τὴν παραλάβῃ διὰ θανάτου εἰς τοὺς ἀθανάτους καὶ οὐρανίους νυμφῶνας αὐτοῦ καὶ νὰ τὴν ἀναπαύσῃ ἀπὸ τοὺς ἀσκητικούς αὐτῆς κόπους εἰς τὴν αἰώνιον ἐκείνην μακαριότητα τοῦ οὐρανοῦ, τότε τῆς ἀπεκάλυψε πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν τὸ μακάριον τέλος της καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκδημίαν της, καὶ μικρὸν ἀσθενήσασα, ἐπροσκάλεσε τὰς ἀδελφάς καὶ ὑποτακτικάς της, καὶ τὰς ἐνουθέτησεν ὡς μήτηρ, καὶ τὰς ἐσυγχώρησεν, εἶτα καὶ αὐτὴ συγχώρησιν λοβοῦσα παρ' ἐκείνων, καὶ ὅλα τὰ Χριστιανικὰ τελέσασα καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων δεξαμένη, παρέδωκε τὴν ἁγίαν της ψυχὴν εἰς τὰς ἀχράντους χεῖρας τοῦ ψυχοσώστου Θεοῦ. Ἐκοιμήθη δὲ ἡ Ἁγία αὕτη ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 1462 τῇ κ'. τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ἐτάφη τὸ ἱερὸν αὐτῆς σῶμα εἰς τὸν Ναὸν ὅπου ἔκτισεν ἡ ἰδία. Ὁ δὲ τῶν θαυμασίων Θεός, ὃν ἐδόξασε μὲ τοὺς ἀσκητικούς της· ἀγῶνας καὶ μὲ τὰς ἀρετάς της, τὴν ἐδόξασε μετὰ θάνατον μὲ τὴν θείαν του χάριν καὶ ἀνέδειξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ θεῖά της λείψανα καὶ τὸν ἱερὸν της ναόν πηγὴν θαυμάτων ἀέναον καὶ ἰατρεῖον ἀμισθον παντὸς πάθους καὶ πάσης ἀσθενείας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θέλομεν διηγηθῇ μερικά, εἰς δόξαν Θεοῦ, τοῦ ἐνδοξασάντου ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀναγινωσκόντων καὶ ἀκουόντων.

Εἰς τὴν Μαγνησίαν, πόλιν ἐπίσημον τῆς Ἀνατολῆς, ἦτον εἷς Ἀγαρηνὸς πλούσιος πολλά (1), καὶ ἀσθενήσας ἔμεινε καθ' ὅλον τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σώματός του ξηρός· τοῦ ἔκαμαν εἰ ἰατροὶ πολλὰ ἰατρικά, πλὴν νὰ τοῦ βοηθήσουν δὲν ἠδυνήθησαν, καὶ αὐτὸς πολλὰ χρήματα δαπανήσας, οὐδὲν ὄφελος ἔλαβεν. Εἶχεν ὅμως, αὐτὸς μίαν δούλην Χριστιανήν, Μαρίαν ὀνομαζομένην, ἡ ὁποία βλέπουσα αὐτὸν νὰ ἐξοδεύῃ τὸν πλοῦτόν του ματαίως καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ θεραπείαν, ἓν μιᾷ τῶν ἡμερῶν λέγει πρὸς αὐτόν, «αὐθέντα μου, ἐγὼ ἠξεύρω ἕνα ἰατρόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐὰν θελήσῃς νὰ ὑπάγῃς, λαμβάνεις ἀναμφιβόλως παρ' αὐτοῦ τὴν ὑγείαν σου». Ἡ ἀνάγκη βιάζει τὸν αὐθέντην νὰ ἀκούσῃ μετὰ προσοχῆς μεγάλης τοὺς λόγους τῆς δούλης, καὶ ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸν ἰατρόν. «Εἰς τὴν Χίον, τοῦ λέγει ἐκείνη, εἶναι μία γυνὴ ἁγία τῶν Χριστιανῶν, ἡ ὁποία ἰατρεύει κάθε εἴδους ἀσθένειαν, χωρὶς βότανα καὶ ἔμπλαστρα, καὶ ἂς ὑπάγωμεν ἐκεῖ νὰ σὲ ἰατρεύσῃ». Πείθεται ὁ αὐθέντης, καὶ πέρνει τὴν Μαρίαν καὶ ἄλλους τινὰς εἰς τὴν συνοδείαν του καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Χίον, καὶ βασταζόμενος ὑπὸ τῶν δούλων του ἐφέρθη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας. Ζητεῖ ἐκεῖ νὰ εὕρῃ τὸν ἰατρὸν καὶ νομίζει ἀκόμη πῶς εἶναι καμμία ζωντανὴ γυνή, καθὼς ἐξ ἀρχῆς ὑπέλαβε· καὶ ἡ δούλη του λέγει, «ἀναπαύσου ὀλίγον καὶ ἔρχεται ἡ γυνή, καὶ ἐξάπαντος θέλει σὲ ἰατρεύσῃ». Κατὰ ἀλήθειαν, ἀδελφοί, δίκαιον εἶναι νὰ εἴπωμεν περὶ ταύτης τῆς γυναικὸς ἐκείνα τὰ Εὐαγγελικά «ὦ γύναι μεγάλη σου ἡ πίστις»· ὅτι καὶ τῇ ἀληθείᾳ μεγάλη καὶ ἀπάστακτος ἦτον ἡ πίστις αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ἐλλάβειά της πρὸς τὴν Ἁγίαν· δὲν ἐδίστασε καὶ δὲν ἐφοβήθη νὰ εἴπῃ μὲ τὸν ἑαυτόν της «κλὰ, κινῶ ἐγὼ τὸν αὐθέντην μου ἄρρωστον νὰ κάμῃ τόσον μακρὸν ταξείδιον, καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, ἀλλ' ἐὰν ἴσως τὸν βδελυχθῇ ἡ Ὁσία ὡς ἄπιστον καὶ ἀκούσω καὶ ἐγὼ ὡς ἡ Χαναναία, οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις, ἂν ἴσω, λέγω, καὶ δὲν τὸν ἰατρεύσει τι μὲ κάμει ὕστερον;». Ναὶ δὲν ἐδίστασεν, οὐδὲ ἐφοβήθη, ἀλλ' οὐδὲ ἡ προσευχὴ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸν νοῦν της, οὐδὲ τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της· ὅθεν καὶ μὲ θάῤῥος καὶ πολλὴν πεποίθησιν τοῦ λέγει «ἀναπαύσου καὶ θέλεις ἰατρευθῆ». Ἀναπαύεται ὁ αὐθέντης της καὶ μὲ τὴν καλὴν ἐλπίδα τῆς ὑγείας του ἡσυχάζει. Τί δὲ ἡ Ὁσία Ματρώνα; Παρευθὺς τὴν πρώτην ἐκείνην νύκτα φαίνεται εἰς τὸν ἀσθενῆ ἐν ὁράματι καὶ τοῦ λέγει· «διὰ τὰ δάκρυα, τὰς προσευχάς καὶ τὴν πίστιν τῆς ὁμωνύμου μου Μαρίας, τῆς δούλης σου, σὲ ἰατρεύω· σήκω καὶ περιπάτει ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου μου καὶ ὕπαγε ὑγιὴς εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὁ δὲ Ἀγαρηνὸς ἀποτινάξας τὸν ὕπνον, ἐγὼρισε τὸν ἑαυτόν

(1) Τὸ θαῦμα τοῦτο, ὁμοίως καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ Ὁσία πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ ὅ,τι ἄλλο δὲν εὑρίσκεται ἐν τῷ πρώτως ἐκδοθέντι ὑπομνήματι, εὑρέθησαν ὕστερον ἐν μεμβράνῃ ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Μουνδῶν, ἤτοι τῶν Διευχῶν.

τοῦ ὅλον ὑγιᾶ, χωρὶς κανένα λείψανον τοῦ πάθους του· καὶ οὕτω ἐκεῖνον μὲν ἠλευθέρωσεν ἡ θαυματουργὸς Ματρῶνα ἀπὸ τὸ πάθος, τὴν δὲ Μαρίαν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν σωματικὴν δουλείαν καὶ τὴν ψυχικήν της σωτηρίαν ἀκονόμησεν· ὅτι ὁ Ἀγαρηνὸς ἐκεῖνος, εἰς μὲν τὸν ναὸν τῆς ἁγίας ἀφιέρωσε πολλὰ πράγματα, τὴν δὲ δούλην ἠλευθέρωσε, καὶ τὰ χρειώδη πρὸς τὴν ζωοτροφίαν της ἔδωκεν· αὐτὴ δὲ ὡς εὐγνώμων καὶ εὐλαβής, ἔμεινεν ὑπηρετοῦσα τὸν ναὸν τῆς Ὁσίας ἕως τέλους τῆς ζωῆς της καὶ θεαρέστως ζήσασα ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Τοῦτο τὸ θαῦμα κοινολογηθὲν εἰς τὴν Μαγνησίαν ἔκαμε μεγάλον κρότον καὶ εἰς μεγάλην εὐλάβειαν πρὸς τὴν ἁγίαν ἐκίνησε τοὺς ἐκεῖσε Χριστιανούς καὶ ἔκτοτε συνειθίζουν καὶ ἔρχονται πολλοὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν χώραν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς εἰς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν λειψάνων· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα μέρη ἤρχοντο καὶ ἔρχονται καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι τῆς νήσου συνέρχον καθὼς καὶ ὡς τὴν σήμερον συντρέχουσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ὁ ναὸς μικρὸς καὶ ἦτο μεγάλη στενοχωρία εἰς τὸ πλῆθος τῶν εἰσερχομένων, διὰ τοῦτο οἱ μεταγενέστεροι πολῖται τῆς Χίου ἠθέλησαν νὰ τὸν μεγαλύνουν. Λοιπὸν ἐπῆραν μέσα εἰς τὸ πλάτος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν τόκον ὅπου ἦτο ὁ τάφος τῆς Ὁσίας, ἐνῷ δὲ ἔσκαπτον αὐτὸν εὑρέθη, κατὰ θείαν οἰκονομίαν, ἡ ἁγία καὶ σεβασμία της κεφαλή, ἄῤῥητον εὐωδίαν ἐκπέουσα καὶ μὲ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς θείας χάριτος δεδοξασμένη· ἀφοῦ τὴν ὥραν ἐκείνην ἀσπασάμενες αὐτὴν εἰς παρήλυτος ἠωρθώθη καὶ μία γυνὴ μογγιλάλος ὡμίλησε καθαρῶς. Ἔγινε δὲ μεγάλη χαρὰ καὶ μεγάλη συνδρομὴ τῶν χριστιανῶν εἰς προσκύνησίν της, καὶ ὄχι μόνον οἱ ἡμέτεροι, ἀλλὰ καὶ ὁ τότε ἐξουσιαστὴς τῆς Χίου Γενοβέζος τὴν εἶδε καὶ μαρτυρίαν ἔγγραφον ἔδωκεν, ὅτι εἶναι ἀληθῶς ἡ κάρα τῆς Ὁσίας Ματρώνης, ὅθεν καὶ ἑορτὴ τελεῖται εἰς τὰς ιε'. τοῦ Ἰουλίου μηνὸς εἰς μνήμην τῆς εὑρέσεως.

Πολλὰ καὶ ἐξαίσια θαύματα ἐτέλεσεν ἡ Ἁγία εἰς διαφόρους περιστάσεις, ἀλλ' ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἄλλα, τὰ ἐξ ἀγράφου παραδόσεως, γράφομεν, εἰς δόξαν αὐτῆς καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν πιστῶν, μόνα ταῦτα ὅσα εἴδομεν ἢ ἀπὸ τοὺς ἀμέσως ἰδόντας ἠκούσαμεν.

Εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, ἦλθεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εἰς ἄνθρωπος κουτσὸς καὶ κατὰ τοὺς δύο πόδας, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, ἀλλὰ καθήμενος ἐπάνω εἰς ὑποζύγιον ἐπῆγεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας, καὶ ἐκεῖ πάλιν ὑποστηριζόμενος ἐπάνω εἰς δύο ῥάβδους εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μετὰ πίστεως μεγάλης ἔπεσεν εἰς τὸν τάφον τῆς Ἁγίας, καὶ ἐπέρασεν ἐκεῖ ἡμέρας τινάς, ἕως τῆς εἰκοστῆς τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἐν ᾗ τελεῖται ἡ θεία της μνήμη, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην ἀνωρθώθη παραδόξως ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπεριπάτησε χωρὶς ῥάβδους καὶ εἰς τὸ ἑξῆς περιεπάτει ἀνεμπόδιστα, δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὴν αὐτοῦ Ἁγίαν Ματρώναν· ὅθεν καὶ πρὸς εὐχαριστίαν αὐτῆς ἐξώδευσεν ἑκατὸν γρόσια, καὶ ἐχρύσωσε τὸ κουβούκλιον ὅπου εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν ἱερὸν τάφον τῆς Ὁσίας, καθὼς ἔτι καὶ τὴν σήμερον φαίνεται· εἶτα, ἀπελθὼν εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἐπιστρέψας, προσέφερε τρία μπρούτζινα μανουάλια μεγάλα καὶ ἕνα πολυέλεον εἰς μνήμην τοῦ εἰς αὐτὸν γενομένου θαύματος.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς 1701, Ὀκτωβρίου 21, χωλοὶ παραμένοντες εἰς τὸν θεῖον αὐτῆς ναὸν περιεπάτησαν, παραλυτικοὶ ἀνωρθώθησαν, τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ πάσχοντες καὶ τὴν θεραπείαν των παρὰ τῆς Ὁσίας ζητοῦντες, ἰατρεύθησαν, τόσον ὁποῦ ἐὰν θελήσαμεν νὰ τὰ γράψωμεν ὅλα, ἴσως ἤθελον φανεῖν ἀπίστευτα εἰς μερικούς. Λοιπὸν παρατρέχομεν τὰ ἄλλα, συντομίας χάριν, καὶ μόνον τὸ ἀκόλουθον, ὡς ἀστειότερον τῶν ἄλλων διηγούμεθα, καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται νὰ πληροφορηθῇ καθ' εἷς καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Κοντὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς, τοὺς ἐν τῷ ναῷ τῆς Ὁσίας παραμένοντας, ἦτο καὶ εἷς τυφλὸς καὶ εἷς χωλός, καὶ μία γυνὴ ἄλαλος. Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ βλέπει ἡ ἄλαλος γυνὴ εἰς τὸν ὕπνον της, πῶς τὴν ἐδίωκεν ὁ χωλός, καὶ φοβηθεῖσα ἐφώναξε· τοῦ δὲ χωλοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον καὶ αὐτοῦ πῶς ἤκουε τὰς φωνὰς τῆς ἀλάλου γυναικὸς καὶ ἐξεπλάγη καὶ ἐτρόμαξεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἔρριχεν ἀνεμποδίστως· εἰς δὲ τὸν τυφλὸν ἐφάνη ἐν τῇ αὐτῇ ὥρᾳ πῶς ἤκουσε τὰς φωνὰς καὶ τὸ τρέξιμον, καὶ ὡσὰν τάχα νὰ εἶχε τὸ φῶς του, ἐγύρισε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ἐκοίταξε νὰ μάθῃ τί ἦτον. Αὐτὰ εἶδον ἐν ὁράματι ἑνταυτῷ καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ἀποτινάξαντες τὸν ὕπνον, (ὦ τοῦ θαύματος! ὦ τῆς πρὸς Θεὸν παῤῥησίας καὶ τῆς θαυματουργικῆς χάριτος τῆς Ὁσίας!) ἡ μὲν ἄλαλος ἐλάλει ῥαντῶς, ὁ δὲ χωλὸς περιεπάτει ἐλευθέρως, καὶ ὁ τυφλὸς ἔβλεπε καθαρῶς· καὶ διηγούμενοι εἰς τοὺς παρόντας τὸ ὅραμα (ὅτι διευκτέρευον πάμπολυ πλῆθος ἀνθρώπων ἐν τῷ ναῷ) πάντας ἐξέπληξαν καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Ἁγίας αὐτοῦ ἐκίνησαν. Τὰ παράδοξα καὶ ὑπερφυσικὰ ταῦτα θαύματα, ἀκουσθέντα καὶ κοινολογηθέντα ἐκίνησαν ὅλον σχεδὸν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως εἰς τὴν θεωρίαν των, καὶ οὕτως ἔγιναν πασίδηλα καὶ κοινότατα, ὥστε ὅπου καὶ ὁ τότε Ἁγᾶς τοῦ τόπου τὸ ἔμαθε καὶ μὴ πιστεύσας εἰς τὴν κοινὴν φήμην, παρέστησεν ἐμπρός του τὸν στραβὸν καὶ τὸν κουτσὸν καὶ τὴν βουβήν, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς καὶ ἀκριβῶς ἐρευνήσας ἐβεβαιώθη καὶ ὑπερεθαύμασε καὶ αὐτὸς μετὰ πάντων τῶν ἄλλων. Οὐ μόνον δὲ εἷς τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους εἰς τὸν ναόν της θαυματουργεῖ ἡ Ὁσία, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μακρόθεν ἐπικαλουμένους τὴν αὐτῆς θείαν χάριν καὶ ἀντίληψιν.

Ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ σύζυγος τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας, Σαφρονίτσα τὸ ὄνομα, ἔπασχε δεινῶς ἀπὸ μητρικὰ πάθη, καὶ ἐκινδύνευεν, ὡσὰν ὅπου δὲν εὑρέθη ἱκανὸς ἰατρὸς νὰ τὴν ἰατρεύσῃ· ἀκούσασα δὲ τὴν θαυματουργικὴν χάριν, ἣν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ἡ Ὁσία Ματρῶνα, τὴν ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην βλέπει ἐν ὁράματι μίαν καλογραῖαν, καὶ τῆς λέγει, «ἐγὼ εἶμαι ἡ Χιοπολίτις Ματρῶνα»· εἶτα ἀλείψασα τὸ πάθος τῆς γυναικὸς μὲ κάποιο τι ὅπου ἔκρατεν εἰς τὰς χεῖρας της ἐφάνη πάλιν τὴν ἰάτρευσε καὶ αὐτὴ ἔξυπνος γενομένη εὑρέθη, (ὦ τοῦ θαύματος!) ὅλη ὑγιής, καὶ μετὰ κατανύξεως ἐδόξαζε τὴν χάριν τῆς Ἁγίας καὶ ὄχι μόνον μὲ λόγους εὐχαρίστει αὐτὴν ἀλλὰ καὶ μίαν πολύτιμον χρυσῆν ἱερατικὴν στολὴν ἀπέστειλεν εἰς τὸν ναόν της καὶ μίαν μεγάλην ἀργυρᾶν κανδήλαν.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 1705, ἦλθεν εἰς Χριστιανὸς ἀπὸ τὴν Κρήτην μὲ ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς, ἀλλὰ χωρὶς τελείως νὰ βλέπῃ, ὅστις ἐπικολούμενος τὴν χάριν τῆς Ἁγίας μετὰ πίστεως, ἔλεγεν «ἁγία τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀναχωρῶ ἀπὸ τὸν

ναόν σου ἂν δὲν ἴδω τὸ φῶς μου», καὶ κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐγένετο. Ὅτι κατὰ τὴν 20ὴν τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν τῇ μνήμῃ τῆς Ὁσίας ἔλαβε τὸ φῶς του καὶ τόσον καθαρὰ ἔβλεπεν, ὥστε εἰς βεβαίωσιν τοῦ γενομένου θαύματος ἐμέτρα μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀναμμένας κανδήλας καὶ δοξάζων τὸν, Θεὸν ηὐχαρίστει τὴν Ἁγίαν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1723, Μαρτίου 1ην, ἡμέραν Παρασκευὴν ἔλυβεν εἰς κωφὸς τὴν ἀκοήν του καὶ τὴν λαλιάν του μέσα εἰς τὸν ναόν τῆς Ὁσίας καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ ἔξῆς ἀκούων καλῶς καὶ λαλῶν καθαρῶς εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Προσέτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1734 τῇ 4ῃ Μαΐου ἐθαυμαστώθη ἡ χάρις τῆς ἁγίας εἰς μίαν ἄλλον κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Κάποιοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν νῆσον Σ'φνον ἐταξείδευον εἰς τὴν Κων)πολιν ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκας των καὶ ἐμποδισθέντες ἀπὸ ἐναντίους ἀνέμους ἐβγῆκαν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον. Λοιπὸν ἦλθον καὶ εἰς προσκύνησιν τῆς Ὁσίας αἱ γυναῖκες καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα των ζητήματα ἐζήτησαν καὶ ἐπιτήδειον ἄνεμον διὰ τὸ τα ξείδιόν των. Μετὰ δὲ τὴν προσκύνησιν καὶ τὴν προσευχήν των, ἔδωκε κάθε μία λειτουργίαν εἰς τὸν ἐφημέριον, διὰ νὰ λειτουργήσῃ διὰ τὸ κατευόδιόν των· (ὁ Παπᾶ Ἰωάννης ὁ ἐπιλεγόμενος Ξανθὸς, ἦτον οὗτος, γνωστὸς ἡμῖν ἅπασι)· μία ἐξ αὐτῶν Κωνσταντίνα ὀνομαζομένη, ἔδωκε λειτουργίαν χωρὶς νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομά της· τὴν ἐρωτᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ ὄνομά σου; καὶ ἀπεκρίθησαν αἱ ἄλλαι, ἐμὴ τὴν ἐρωτᾶς, Δέσποτά μου, διότι εἶναι βουβή· «ἡ χάρις τῆς Ὁσίας νὰ τὴ δώσῃ τὴν λαλιάν της», εἶπεν ὁ ἱερεύς, καὶ ἀνεχώρησαν αἱ γυναῖκες· ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, νὰ καὶ ἔρχονται αἱ αὐταὶ γυναῖκες εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁσίας μὲ χαρμόσυνον κατάνυξιν, ἔχουσαι καὶ τὴν Κωνσταντίναν λαλοῦσαν καθαρῶς, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι, καὶ ἔκαμναν ἐπίδειξιν τοῦ θαύματος, δοξάζουσαι τὸν Θεὸν καὶ εὐχαριστοῦσαι τὴν Ὁσίαν αὐτοῦ Ματρώναν.

Εἰς δὲ τοὺς 1743, ἕφερον μίαν γυναῖκα ἀπὸ τὸ Τάλαρον, (τόπος ἔξω τῆς Χώρας οὕτω καλούμενος) βασταζομένην ὑπὸ τεσσάρων ἀνθρώπων, διότι τόσον πολλὰ πρισμένη ἦτον ἡ κοιλία της, ὥστε ὅπου οἱ ἰατροὶ τὴν ἀπεφάσισαν πλέον εἰς θάνατον. Ἔμεινε δὲ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ἡμέρας τινάς· καὶ μίαν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον της μία καλογραία, καὶ τῆς λέγει, «Ἄλειψε τὸ πάθος σου μὲ λάδι ἀπὸ τὴν κανδήλαν μου, καὶ θέλεις ὑγιάνει·» καὶ αὐτὴ ζητήσασα τὸ πρωῒ λάδι ἀπὸ τὴν κανδήλαν τῆς Ἁγίας, καὶ ἀλεῖψασα τὴν κοιλίαν της, ἐξεπρίσθη, (ὦ τοῦ θαύματος!) καὶ ἡ πρότερον ἐλθοῦσα ὑπὸ τεσσάρων βασταζομένη, ἀνεχώρησεν ὕστερον καλῶς ἔχουσα καὶ περιπατοῦσα μὲ τοὺς ἰδίους της πόδας, εἰς ἔνδειξιν τοῦ θαύματος, ἐπῆγεν εἰς τὸ ὁσπήτιόν της, δοξάζουσα τὸν Θεόν, τὸν οὕτω δοξάζοντα τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ.

Τὸ θαυμαστὸν εἶναι, ὅπου ὄχι μόνον εἰς τὰ τέκνα της, τοὺς πιστοὺς δηλονότι, βάλλει τὸν ἄρτον της ἡ Ὁσία Ματρῶνα, καὶ τὰ εὐεργετεῖ πολυτρόπως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κυνάρια, καὶ εὐεργετεῖ θαυμασίως καὶ τοὺς ἀπίστους. Ἡ δεκάτη ὀγδόη τοῦ Ἰουλίου ἦτον κατὰ τὸ 1745, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ναόν της χειραγωγούμενός τις Τοῦρκος Χίος, παντάπασι τυφλός, καὶ μὲ τὴν σύντροφόν του ἀπαιδευσίαν, λέγει πρὸς τὸν ἐφημέριον. «Παπᾶ, εἰπέ της νὰ δώσῃ καὶ εἰς ἐμὲ τὸ φῶς μου»· (ὁ προορηθεὶς Παπᾶ Ἰωάννης ἦτον) καὶ αὐτὸς διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλῇ ὁ Τοῦρκος, τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ λέγει, «Ἁγία μου, κάμε τὸ θαῦμά σου, νὰ ἰδῇ καὶ οὗτος ὁ ἄνθρωπος τὸ φῶς του»· εἶτα ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ Ἀγαρηνός, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην βλέπει (καθὼς ἔλεγε) μίαν καλογραίαν, καὶ τοῦ λέγει, «ἐσὺ εἶσαι ὅπου ἦλθες χθὲς καὶ μοῦ ἐζήτησες νὰ ὑγιάνουν τὰ ὀμμάτια σου! ὕπαγε εἰς τὸν Παπᾶν ἐκεῖνον, καὶ εἰπέ του νὰ σοῦ δώσῃ ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὅπου εἶναι μέσα εἰς τὸ ἁρμάρι, νὰ πλύνῃς τὰ ὀμμάτια σου νὰ ὑγιένουν». Τοῦτο ἰδὼν τὴν νύκτα, δὲν χάνει καιρόν, ἀλλὰ παρευθὺς τὸ ξημέρωμα, ὑπάγει πάλιν χειραγωγούμενος εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁσίας, καὶ λέγει πρὸς τὸν ἐφημέριον· «ἀπόψε εἰς τὸν ὕπνον μου ἦλθε μία καλογραία, καὶ μοῦ εἶπε, πήγαινε εἰς τὸν Παπᾶν ἐκεῖνον, νὰ σοὶ δώσῃ ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὅπου εἶναι μέσα εἰς τὸ ἁρμάρι, νὰ πλύνῃς τὰ ὀμμάτιά σου νὰ ὑγιάνουν». Δὲν τὸ ἐκατάλαβεν εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ ἱερεὺς τί ἐννόει ἡ φανεῖσα λουτρὸν καὶ ἀποκρίνεται μὲ ἀπορίαν «ἡμῖν, ἀγᾶ μου, δὲν ἔχομεν ἐδῶ λουτρὸν καὶ συλλογιζόμενος τί τάχα ἦταν τὸ λουτρόν, ἐνεθυμήθη τὸ ἁγίασμα τὸ ὁποῖον εἶχε μὲ τὴν ἁγίαν Κάραν καὶ ἀπὸ φυλαγμένο εἰς τὸ ἁρμάρι καὶ ἔδωκεν ἐξ αὐτοῦ ὀλίγον μέσα εἰς ἓν φλυτζάνιον εἰς τὸν τυφλὸν καὶ αὐτὸς ἀπελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του ἔπλυνε τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸ ἡγιασμένον ἐκεῖνο ὕδωρ καὶ, ὦ τοῦ θαύματος, εἶδεν εὐθὺς τὸ φῶς του.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἔγινε καὶ τὸ ἀκόλουθον· μία γυνὴ εἶχε πάθος δεινὸν καὶ ἔπασχεν ἡ ἀθλία τρεῖς χρόνους, ἀλλὰ τέλος πάντων τὴν ἀπεφάσισαν εἰς θάνατον οἱ ἰατροί, οἱ δὲ συγγενεῖς της μὴ δυνάμενοι ἄλλο τι νὰ κάμουν, κατέφυγον εἰς τὴν χάριν τῆς Ὁσίας Ματρώνης καὶ προσκαλεσάμενοι τὴν ἁγίαν της Κάραν μετὰ πίστεως ἔψαλλον ἁγιασμὸν εἰς τὴν ἀσθενῆ καὶ ἔλαβε καλῶς τὴν ὑγείαν της δοξάζουσα τὸν Θεόν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1750 ἦλθεν ἀπὸ τὴν Κων)πολιν εἷς νέος ἄλαλος καὶ ἔμεινεν ὑπηρέτης τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας καὶ καθ' ἑκάστην ἔκλαιεν ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τῆς Ὁσίας νὰ τοῦ δώσῃ χάριν νὰ ὁμιλήσῃ. Λοιπὸν μίαν νύκτα βλέπει τὴν Ἁγίαν εἰς τὸν ὕπνον του καὶ τοῦ λέγει, «τί ἔχεις καὶ κλαίεις;» τοῦ ἐφάνη πῶς ὡμίλησε καὶ τῆς ἀπεκρίθη, «κλαίω διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ ὁμιλήσω». «Καλὰ εἶσαι, τοῦ εἶπεν ἡ Ὁσία, ἰδοὺ ὅπου ὁμιλεῖς·» καὶ ἀποτινάξαντος αὐτοῦ τὸν ὕπνον τὸ ὅραμα ἐγένετο πραγματικότης καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐλάλει καθαρῶς δοξάζων τὴν εὐεργέτιδα αὐτοῦ Ματρώναν.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθεν εἰς νέος ἀπὸ τὸ Πέριμα ὅστις πίπτων εἰς τὴν γῆν ἐκυλίετο σπαραττόμενος ὑπὸ τοῦ δαιμονίου, ἀλλὰ φαίνεται πάλιν καὶ εἰς αὐτὸν ἡ ἁγία ἐν ὁράματι καὶ τοῦ λέγει, «καλὰ εἶσαι καὶ πήγαινε εἰς τὸν τόπον σου», καὶ διῶπισθεὶς ἐγνώρισε τὸν ἑαυτόν του ἐλεύθερον ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τοῦ δαιμονίου καὶ ἀπῆλθε εἰς τὸν τόπον του δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ εὐφημῶν τὴν Ἁγίαν.

Πρὸς τούτοις καὶ εἰς ἀπὸ τὴν Κων)πολιν, Θεοδόσιος ὀνόματι, εἶχε βεβλαμμένον τὸ σῶμά του καὶ ἦτο κατάκειτος δέκα ὀκτὼ χρόνους, μίαν νύκτα εἶδεν τὴν Ὁσίαν Ματρώναν· ὡς διηγεῖτο ὁ ἴδιος, καὶ τοῦ ἔλεγεν, «ἔλα εἰς τὴν Χίον εἰς τὸν ναόν μου καὶ θέλεις ἰατρευθῆ·» καὶ ἐλθὼν ἐδῶ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας ἐν ἔτει 1757 ἔλαβε τὴν ποθουμένην

ὑγείαν.

Κατὰ τὸ 1760 ἐκοιλοπόνα μία γυνὴ τρεῖς ἡμέρας καὶ τὴν ἀπεφάσισαν εἰς θάνατον καὶ αἱ μαῖαι καὶ οἱ ἰατροί, ἀλλὰ προφθάσασα ἡ τερατουργὸς χάρις τῆς Ὁσίας τὴν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν κίνδυνον· ὅτι μόλις ἔκαμαν ἁγιασμὸν μετὰ τῆς ἁγίας Κάρας εὐθὺς ἐγεννήθη τὸ παιδίον ὑγιὲς μὲ καλὸν τρόπον καὶ ἐλυτρώθη ἡ μήτηρ ἀπὸ τὸν θάνατον.

Ἀλλὰ καὶ τό ἀκόλουθον τοῦτο θαῦμα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μείνῃ ἀνέκδοτον καὶ ἀκοινολόγητον, ἐπειδὴ ἡ γυνὴ ἡ ὁ ποία ἔλαβε τὴν εὐεργεσίαν μᾶς τὸ διηγήθη πολλάκις εἰς δόξαν τῆς Ὁσίας μὲ ὅλα του τὰ περιστατικά.

Μία γυνὴ, Μπαλάσα καλουμένη, ἀπὸ τὸ Νεοχώριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καλῶς ἔχουσα εἰς τὴν ὑγείαν της, ἤρχισε νὰ βλέπῃ μερικὰς φορὰς εἰς τὸν ὕπνον της ἕνα φοβερὸν ἀράπαιν, ἄλλοτε δὲ ἔβλεπε δύο, καὶ τόσον ὑψηλοὶ ἐφαίνοντο αὐτοί, ὅπου ἔφθανεν ἡ κορυφή των ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας της. Ὁ ὑπερβολικὸς ἐκεῖνος φόβος τὴν ἔκαμνε νὰ μουγγρίζῃ μέσα εἰς τὸν ὕπνον της καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξυπνήσῃ, οὔτε νὰ εἰπῇ λόγον ἐναρθρον, ὅπου νὰ καταλάβῃ ἄλλος τίς τί ἔχει. Ἀπὸ τὰς φαντασίας αὐτάς, ἤρχισε καὶ νὰ ἔχῃ ἀναμολίαν εἰς τὸ σῶμά της, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καλὴν τὴν ὑγείαν της. Ἦλθεν ἡ ἑσπέρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς καὶ ἡ νὺξ τοῦ μεγάλου Σαββάτου, καὶ διενυκτέρευσεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ πολλῶν ἄλλων γυναικῶν, καὶ τὰ δάκρυά της ἦσαν (λέγει) πολλὰ καὶ ἀέννα, ἀλλὰ μεμιγμένα μὲ γέλοια, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὄρεξιν γέλωτος. Ἔμενεν οὕτως ἔχουσα ἕως τῆς Ἀναλήψεως, καὶ τότε ἐπῆγεν εἰς τὰ Ψωμαθεῖα μὲ ἄλλας γυναῖκας εἰς τὸν γαὸν καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς ἐνδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἀναλήψεως, μήπως τῆς περάσῃ ἐκείνη ἡ ἀνωμαλία, καὶ γίνῃ καλά, διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν ἀναληφθέντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην εὑρίσκετο εἰς τὴν προτέραν τῆς κατάστασιν· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τὸν καιρὸν τῆς Μεγάλης Εἰσόδου, ἤρχισαν νὰ ἐνοχλῶνται καὶ νὰ φωνάζουν οἱ ἐκεῖσε δαιμονιζόμενοι, καὶ τότε ἐφανερώθη καὶ τὸ κεκρυμμένον δαιμόνιον τῆς γυναικός, ὅθεν ἐφώναζε καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ ὅμοια μὲ τοὺς ἄλλους ἔκαμνε· μετὰ τὴν ἑορτὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν της, ἀλλὰ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ἀφ' οὗ ἐφανερώθη, τὴν ἐνοχλεῖ πολὺ καὶ δὲν τὴν ἀφίνει πλέον νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖ· ὅθεν τὴν ἔφερον οἱ συγγενεῖς της εἰς τὴν Παναγίαν τὴν ἐπιλεγομένην Κουμπριότισσαν, καὶ συναπτῶς ἐτέλεσαν οἱ ἐφημέριοι τρία σαρανταλείτουργα διὰ τὴν ὑγείαν της, τῆς ἐψαλλον ἀμετρήτους ἁγιασμούς, καὶ τῆς ἀνεγίνωσκον ἐξορκισμοὺς καὶ τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, καὶ παρακλήσεις πρὸς τὴν Θεοτόκον, καὶ αὐτὰ ἀκολουθοῦν καὶ γίνωνται εἰς ἕνα ὁλόκληρον χρόνον· ὅτι οὐ μόνον ἐξ ἰδίων της ἐπλήρωνεν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀπὸ συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν κινούμενοι ἐπλήρωναν τοὺς ἱερεῖς νὰ τῆς ἀναγινώσκουν. Πολλάκις καὶ οἱ ἱερεῖς συμπονοῦντες καὶ σπλαγχνιζόμενοι αὐτὴν διὰ τὰ δεινὰ ὅπου ἔπασχε, τῆς ἀνεγίνωσκον ἀμισθί. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι· ἡ δὲ γυνή, ὅλον ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὸν ἐπέρασεν ὥσὰν νὰ ἦτο μίαν ἑβδομάδα, μὲ νηστείαν καὶ ξηροφαγίαν, ἐγκρατευομένη καὶ ἀπὸ τὸ ψωμί, πλὴν μὲ ὅλα ταῦτα τὸ πονηρὸν πνεῦμα δὲν ἐξήγχετο, ἀλλ' ἐφώνοζε, δὲν εὐγαίνω, δὲν εὐγαίνω, ἐὰν δὲν ὑπάγῃ νὰ πέσῃ εἰς τὸν τάφον τῆς Ἁγίας Κυρᾶς. Ὁ διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις ἦτο Χῖος, ἀκούων τοῦτο πολλάκις, διηγήθη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐνοχλουμένην τὰ συχνὰ καὶ μεγάλα θαύματα τῆς Ὁσίας, καὶ ἐπειδὴ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἡτοιμάζετο νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χίον, ὑπεσχέθη νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας ἀσφαλῶς, καὶ παραλαβόντες αὐτὴν ὁ διάκονος, καὶ εἷς ἄλλος γνωστὸς Χῖος, προηγούμενος τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, ὁμοῦ καὶ μίαν ἄλλην πολίτισσαν, ἡ ὁποία εἶχε χοιλα νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χίον τὰς ἔφερον ἐδῶ τὴν 7ην Μαΐου 1761. Ἔμενε λοιπὸν ἡ ἐνοχλουμένη εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας ἕως τὴν ἑνάτην τοῦ αὐτοῦ μηνός. Τὴν νύκτα ἐκείνην, οἱ μὲν ἄλλοι ἀσθενεῖς ἐνοιμήθησαν, αὐτὴ δὲ ἦτο πλαγιασμένη ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος ἔξυπνος, καὶ ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῆς Ὁσίας· (ὅτι ὅλα τὰ κανδήλια ἦναπτον ἀκοίμητα καὶ ἐφωταγώγουν τὴν Ἐκκλησίαν)· ἐκεῖ ἀκούει ἔξαφνα ἕνα μεγάλον κρότον, καὶ ἐνταυτῷ ἔσβυσαν ὅλα τὰ κανδήλια· ὁ κρότος δὲν παύει, ἀλλὰ αὔξάνει, καὶ τῆς ἐφαίνετο, ὅτι συγκρούονται καὶ κτυποῦνται τὰ κανδήλια τὸ ἕν μὲ τὸ ἄλλο, καὶ ἔκαμνον μεγάλον καὶ φοβερὸν κτύπον, καὶ αὐτὸν τὸν ἀκούει μόνη ἡ ἐνοχλουμένη, οἱ δὲ ἄλλοι κοιμώμενοι δὲν τὸν ἤκουσαν παντελῶς. Ἐπέρασεν ἡ νύξ, καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, τῆς ἔψαλον ἁγιασμὸν μετὰ τῆς ἁγίας Κάρας καὶ τόσον ἀρχίας φωνὰς ἔβγαλε, καὶ τόσον τὴν ἐσπάραξε τὸ πονηρὸν πνεῦμα ὅπου ἐτρόμαξαν οἱ παρόντες.

Ἡ ἄλλη πολίτισσα, βλέπουσα τοὺς σπαραγμοὺς καὶ τὰ κτυπήματα τῆς ἐνοχλουμένης ἐπάνω εἰς τὰ μάρμαρα τοῦ ἐδάφους, τῆς ἔχυσεν ὀλίγον ἡγιασμένον ὕδωρ μέσα εἰς τὸ στόμα, καὶ παρευθὺς ἔμεινεν ἀκίνητος παντάπασι, καὶ χωρὶς φωνὴν καὶ πνοήν, τόσον ὅπου ἐφοβήθησαν ὅλοι νὰ μὴν ἀπέθανεν· ἀλλὰ μεθ' ὥραν ἱκανὴν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν της καὶ ἔγινε καλά, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς πλέον δὲν τὴν ἐνώχλησεν· ἔλεγεν ὅμως τὸ ἐν αὐτῷ λαλοῦν πονηρὸν πνεῦμα, πῶς ἀπὸ τὰ βυζία της θέλω νὰ εὔγω· ὅθεν ἀφ' οὗ εὐγῆκεν, ἤνοιξαν τὰ βυζιά της, καὶ ἔτρεχον ὅλαι ὧσὰν ἀπὸ πληγήν, καὶ ἐφαγώθησαν αἱ ρῶγαί των, καὶ ἱκανῶς ἐβασανίσθη, πλὴν ὑγίαναν καὶ αὐτά. Καὶ διὰ μὲν τὰ ἄλλα ἔχαιρε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ὁσίαν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας εὐχαρίστει, ἐλυπεῖτο ὅμως διὰ τὴν παράλυσιν τῶν χειρῶν της, ὅτι ἀπὸ τὰ πολλὰ κτυπήματα ἐβλάφθησαν οἱ ἁρμοὶ τῶν δακτύλων της, καὶ μὲ δυσκολίαν περιεμάζωνε τοὺς δακτύλους της εἰς τὸ νὰ πιάσῃ τίποτε· ἀλλὰ ποιήσασα δύο χεῖρας ἀργυρᾶς, τὰς ἐκρέμασεν εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Ὀκτωβρίου ιθ'. ἐν τῇ παραμονῇ τῆς μνήμης της καὶ ὑγίαναν καλῶς καὶ οἱ δάκτυλοί της· εἶτα κουρευθεῖσα καλογραία ἔμεινεν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον ἕως τέλους τῆς ζωῆς της, ἐλευθέρα τῶν ἐπηρειῶν ἐκείνων τοῦ δαίμονος, διὰ τῆς χάριτος τῆς Ὁσίας. Εἶνε καὶ ἄλλα θαύματα ἀνέκδοτα, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ ἐξηπλώθῃ εἰς πολὺ μάκρος ἡ διήγησις τὰ ἀφίνομεν, καὶ μόνον τὸ ἀκόλουθον διηγηθέντες τελειώνομεν τὸν λόγον.

Κάποιος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν νῆσον Κῶ Ἰωάννης ὀνόματι, ναυηγὸς τὴν τέχνην, ἤγουν μαραγκὸς καραβίων, κάτοικος εἰς τὸν Γαλατᾶν τῆς Κων)πόλεως εἶχεν ἓν θυγάτριον ἐνοχλούμενον ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος καὶ πηγαί-

ΜΟΥΣΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΜΟΝΗ ΠΑΡΟΡΙΤΟΥ

νων αὐτὸ εἰς τὸν ἐκεῖσε ναὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου, ὅπου εἶνε ἡ εἰκὼν τῆς Ὁσίας Ματρώνης καὶ λαμπρῶς ἑορτάζεται ὑπὸ τῶν ἐν Κων)πόλει πραγματευομένων Χίων, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν χάριν τῆς Ὁσίας ἔτυχε τοῦ ποθουμένου καὶ ἠλευθερώθη ἡ κόρη ἀπὸ τὴν δαιμονικὴν ἐνόχλησιν· ὕστερον ἔπαθε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἰωάννης παράλυσιν εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἔμειναν ξηροὶ καὶ ἀκίνητοι, καὶ πολλὰ δαπανήσας εἰς τοὺς ἰατροὺς, δὲν ἠμπόρεσε νὰ λάβῃ θεραπείαν, ἀλλ' ἔμεινεν οὕτω κακῶς διακείμενος εἰς πολὺν καιρόν. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ἀπὸ ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἔρριψεν ὅλην του τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν Ὁσίαν Ματρώναν, ἣτις καὶ πρότερον τὸν εὐηργέτησεν εἰς τὴν θυγατέρα του. Ἡ δὲ Ἁγία τοῦ εἰσακούει, πλὴν δὲν τὸν θεραπεύει ἐκεῖ, καθὼς αὐτὸς ἐστοχάζετο, ἀλλὰ φαίνεται ἐν ὁράματι, καὶ τοῦ λέγει, «ἐὰν θέλῃς τὴν ὑγείαν σου, πήγαινε εἰς τὴν Χίον εἰς τὸν ναόν μου νὰ τὴν λάβῃ ». Ἐξυπνήσας αὐτὸς ὅλος χαρά, διηγεῖται τὸ ὅραμα εἰς παρόντας· τὸ διηγεῖται ἔπειτα καὶ εἰς πνευματικοὺς πατέρας, καὶ ὅλοι τὸν ἐγκαρδιώνουν νὰ πηγαίνῃ· ὅθεν κοινωνήσας τῶν ἀχράντων Μυστηρίων μετὰ τῆς συζύγου του Δεσποινοῦς καὶ τῆς θυγατρός του Μαρίας, ἐμβαρκαρίσθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁσίας· πεσὼν μετὰ ἀδιστάκτου πίστεως καὶ δακρύων πολλῶν ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Εἰκόνος αὐτῆς, ἐδέετο νύκτα καὶ ἡμέραν, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ δεινὸν ἐκεῖνο πάθος, ὡς ἠλευθέρωσε πρότερον καὶ τὴν θυγατέρα του· καὶ εἶχε καλὰς ἐλπίδας, πῶς θέλει τύχῃ τοῦ ποθουμένου, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς εὑρέσεως τῆς ἁγίας Κάρας, ἥτις ἐπλησίαζε τότε, ὃ καὶ ἐγένετο· ὅτι πεσὼν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων ἐν τῷ καιρῷ τῆς Εἰσόδου τῶν Τιμίων Δώρων, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, διὰ τῶν προεσβειῶν τῆς Ὁσίας, ᾐσθάνθη (λέγει) ἕνα λεπτότατον ἀέρα ὅπου τοῦ ἐδρόσισε τοὺς πόδας, καὶ (ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος !) παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐστάθη μὲ θαῦμα καὶ ἔκπληξιν τῶν ὁρώντων, ὑγιὴς καὶ καλῶς ἔχων εἰς τοὺς πόδας του. Τοῦτο τὸ θαῦμα οὐ μόνον τὴν τότε παροῦσαν πολυάριθμον σύναξιν τῶν πιστῶν ἐξέπληξεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν συνεκίνησε. καὶ ἔτρεχον ὅλοι, πᾶσα ἡλικία, νὰ ἰδοῦν τὸν πρώην παράλυτον περιπατοῦντα, διὰ τῆς χάριτος τῆς Ὁσίας καὶ Θεοφόρου μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης, ἧς ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἅπαντες τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν. καὶ ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Ὁ διασώσας ἐν πυρί.

Σοῦ ἐπὶ πέτραν τὴν στερρὰν, τῆς ἐπὶ τὸν Κτίστην ἐλπίδος, στήσασα πόδας τῆς ψυχῆς, κατηυθύνθην τὰ σὰ διαβήματα, εἰς ὁδὸν τὴν σωτήριον, ἐντολῶν τῶν τοῦ Δεσπότου Ὁσία Μῆτερ.

Πῆς Ἰουδὶθ τὰ κατὰ σέ, καθυπερτερουῦντα ὁρᾶται· οὐχ' ὁλοφέρνην κτείνεις γάρ, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ τὴν Εὔαν πτερνίσαντος, ξίφει τέμνεις ἀσκήσεως κεφαλήν, καὶ θριαμβεύεις αὐτοῦ τὴν ἧτταν.

Ἄκλυστος πέφηνας λιμὴν, τοῖς ἐν τῇ θαλάσσῃ τοῦ βίου, ναυτιλλομένοις καὶ πολλῶν συμφορῶν ποντουμένοις τῷ κλύδωνι, εἰς γαλήνην μετάγουσα, πειρασμῶν τὴν καταιγίδα σῇ ἀντιλήψει.

Θεοτοκίον.

Πὴν τῆς προμήτορος ἀγνή, πτῶσιν θεραπεύεις τῷ τόκῳ, καὶ ἀπογόνους τὰς αὐτῆς, πρὸς τὴν πάλην καὶ νίκην διήγειρας, τοῦ ἐκείνην πτερνίσαντος, ἁμαρτίας ἐνηδύνου φυγοῦσας γεῦσιν.

Ὠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Τ'να τῆς πατρίδος ἐπιτύχῃς, τῆς ἄνω τὴν κάτω Μῆτερ καταλέλοιπας, καὶ τοῖς μὴ προσήκουσι, ξένη ξένοις ἐκρίνας, χριστομιμήτως πάνσοφε συναναστρέφεσθαι· τὸν Κύριον ὑμνεῖτε βοῶσα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Νοῒ καθαρῷ τε καὶ τελείῳ τὸν μόνον ἐν τοῖς Ἁγίοις παμμακάριστε ἐπαναπαυόμενον, Κύριον ζητήσασα, καὶ τούτου μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ ἔνδοξε, ὁρῶσα τὸ ἀμήχανον κάλλος, ἐμέλπες ὑμνεῖτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νικᾶται καὶ πίπτει σοῖς ἀγῶσιν, ὁ πάλαι φυσῶν μεγάλα τύραννος, καὶ καταπερφρόνηται, ὁ γῆν καταλήψεσθαι, μεγαλαυχῶν καὶ θάλασσαν· ὦ θείας χάριτος, τῆς σὲ ἐνισχυσάσας Ματρῶνα, ὦ προθέσεώς σου καὶ γνώμης τῆς ἀτρέπτου!

Θεοτοκίον.

Τ'δούσοι παρθένοι μέχρι τέλους, αἰῶνος ὦ μητροπάρθενε ἐφέπονται, καὶ τῷ σῷ προσάγονται, τόκῳ Θεονύμφευτε, καὶ σὲ τὴν τούτου πρόξενον πόθῳ γεραίρουσι, μεθ' ὧν καὶ ἡ θεόφρων

Ματρῶνα, πόνοις προσηνέχθη ἀσκητικοῖς ἐκείνῳ.

Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενὴς

Κρήνη σὴ σορός, καὶ τάφος γνωρίζεται θαυμάτων ἔνδοξε, καὶ τῶν ἰαμάτων δέ, πηγὴ τυγχάνει οὖσα ἀκένωτος, πρὸς ὃν οἱ καταφεύγοντες, παντοίων ῥύονται νοσημάτων, εἰς δόξαν καὶ αἶνεσιν τοῦ τὸ σὸν μεγαλύνοντος ὄνομα.

Ἤδη πρὸς αὐτὰ, τὰ ἄνω σκηνώματα, μεταχωρήσασα, ὅπερ δι' ἐσόπτρου σοι, ὡράτο πάλαι, καὶ ἐν αἰνίγματι, νῦν καθορᾷς τρανώτερον καὶ καθαρώτερον, πανολβία, ἧδη λελυμένων σοι, τῶν ἐσόπτρων τὸ κάλλος τοῦ κτίσαντος.

Τέλους οὖσυ σὺ, Ματρῶνα τετύχηκας, πλοῦτον συλλέξασα, ἐναρέτων πράξεων, ὡς ναῦς ὑσία τις μυριάγωγος, καὶ ἐν λιμένι φθάσασα τῆς ἀναπαύσεως, προσωρμίσθης, ἐκ τῆς γῆς ἀπάρασα, ὡς ἐκ ζάλης φυγοῦσα καὶ κλύδωνος.

Ἄθλους σοὺς σεμνή, καὶ τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον θεῖα παλαίσματα, ἔγωγε τετόλμηκα ὁ σὸς οἰκέτης ἀγνὴ πανεύφημε, γλώσσῃ ῥυπώσῃ, χείλεσι βεβήλοις ἆσαι νῦν, ἀλλ' αὐτή μοι, σύγγνωθι καὶ δίδου μοι, συμπαθῶς τὰ τοῦ πόθου ἐπίχειρα.

Θεοτοκίον.

Στόμα τὸ ἐμὸν, αἰνέσεως πλήρωσον τῆς σῆς ὦ Δέσποινα, καὶ ὡς ἄλλο δεξόν με, τὸν σὸν οἰκέτην ἀγνὴ ψαλτήριον, ἐπὶ τῆς γῆς δεκάχορδον, διπλῆς αἰσθήσεως, τῆς πεντάδος, τῇ καθάρσει ἵνα σε, μεγαλύνω ἀεὶ παναμώμητε.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς.

Πῆς ψυχῆς τὸ τριμερές, εἰς ἀπαθείας ἄβυσσον, κατέδυσας ὦ Ματρῶνα, καὶ ἀβρόχως τῆς ζωῆς, διαγαγοῦσα πέλαγος, πρὸς γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τῆς ἄνω κατήντησας.

Θεοτοκίον.

Ἀκρασίας τῷ καρπῷ, ὁ ὄφις δελεάζων με, ἡδοναῖς θέλγει τοῦ βίου, καὶ παραβάτην ἐντολῶν, τῶν θείων ἀπεργάζεται, ἀλλὰ σὺ τῷ Θεῷ με, Παρθένε κατάλλαξον.

Εἰς τοὺς Αἴνους, Ἦχος πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς καὶ γυναῖκας ὤρυν, τοῦ μεγάλα αὐλήσαντος, καθαιροῦσιν ὄφεως! πῶς ἰσχὺν ἐνεδύσατο, τὴν κατ' ἐκείνου, τὸ ἀσθενέστατον, τῷ ὄντι φῦλον! πῶς εἰς ἀγῶνας χωρεῖ, τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἡ τὸ πρὶν εὐάλιστος, φύσις δι', Χριστὸν μεγαλύνομεν τὸν τούτου πρόξενον.

Ὦ τῆς γενναίας ἐστάσεως, καὶ παλαισμάτων τῶν σῶν, ὦ Ματρῶνα θεόληπτε, δι' ὧν ἐκνικήσασα, τὴν δαιμόνων παράταξιν, τὸ κατ' ἐκείνων ἔστησας τρόπαιον, καὶ στεφανεῖτις ὤφθης ἀναίμακτος, τῆς προαιρέσεως, τὸ σεπτὸν μαρτύριον διὰ παντός, ὑπελθοῦσα πάνσοφε, στερρῶς τοῦ θέου σου.

Στύλον πυρὸς προηγούμενον, θεοφιλέστ ψυχαῖς, πρὸς οὐράνιον ἄνοδον, σὲ καλοῦμεν ἔνδοξε, καὶ νεφέλην σκιάζουσαν, τῶν πρεσβειῶν σου νοτίσι καύσωνα, παθῶν παντοίων ἐναπελαύνουσαν, ἄγαλμα ἔμψυχον καὶ σεπτὸν κειμήλιον καὶ ἱερόν, τοῖς πιστοῖς θησαύρισμα, μᾶλλον κείμνησθε.

Σὲ ὅλβον ἔσχεν ἀσύλητον, ἡ σὴ Ματρῶνα πατρίς, καὶ σεπτὸν ἀγαλλίαμα, καὶ λιμένα ἄκλυστον, καὶ στερρὸν περιτείχισμα, καὶ κατ' ἐχθρῶν παντὸς ἀμυντήριον, ψυχῆς καὶ σώματος φυλακτήριον, ἣν καὶ περίσωζε, διὰ τέλους πάνσεμνε ταῖς σαῖς εὐχαῖς, πᾶν τὸ πρὸς ἐπήρειαν ἀποτειχίζουσα.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'.

Ἄσμασί τε καὶ κρότοις, ἐπὶ γῆς σεμνὴ ἡμᾶς τοὺς σὲ γεραίροντας, ἀμείψαι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

οὐρανόθεν Ὁσία, ἐκμελιζόυσα τὸν Δεσπότην ἡμῶν τῶν πταισμάτων τὴν λύσιν πρυτανεύουσα. καὶ τὰς ἐναντίας περιστάσεις ἐναπείργουσα. ἕνα ἥρεμον ἐπὶ γῆς διοῦντες βίον, ἐν εἰρήνῃ τὸν σὲ ἐν δόξῃ στέψαντα Χριστόν, μεγαλύνωμεν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς Ὁσίας. Ὠδὴ γ'. καὶ ϛ'. Ὁ Ἀπόστολος. Προκείμενον, Ὑπομένων, ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Πρὸς Κορινθίους β'. ἐπιστολῆς.

Ἀδελφοί, ὤφελον ἀνείχεσθέ μοι μικρόν τῆς ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου· ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ Παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς Χριστόν· εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει, ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε, ὃ οὐκ ἐλάβατε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον, ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε· λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν Ἀποστόλων· εἰδὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

Ἀλληλούϊα

Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν δέκα Παρθένων Μεγαλυνάρια τῆς Ὁσίας.

Χαίροις ὦ Ματρῶνα νύμφη Χριστοῦ, χαίροις τῶν παρθένων τῶν φρονίμων εὐκλεὴς προσθήκη. Ὁσία, ἡ ἐν φαιδρᾷ λαμπάδι, Χριστῷ προσυπαντήσασα τῷ Νυμφίῳ σου.

Χαίροις ὁ τῆς Χίου θεῖος βλαστός· χαίροις τυφλωττόντων βακτηρία καὶ ἰατρός· χαίροις ἡ τὴν νῆσον τῆς Χίου ῥυσαμένη, τῶν ἀντιμαχομένων Ματρῶνα ἐνδοξε.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον σωζόμενον εἰς τὸ στόμα τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς Χαλάνδρων καὶ δοθὲν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Λιδεσιμολογ. Οἰκονομόμου κ. Μάρκου Βασιλάκη.

Ἀρχιερατεύων ὁ Δανιήλ, ἐν ἔτει χιλίῳ ἑπτακοσίῳ καὶ εἰκοστῷ, ἐν ἡμέρᾳ μνήμης τῆς σῆς, Μῆτερ Ματρῶνα, ἑπταρίθμους νοσοῦντας, νόσου ἀπήλασας.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Πονηθεῖσα παρὰ Νικηφόρου τοῦ Χίου.

Τῇ λα' τοῦ Ὀκτωβρίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικολάου τοῦ Χίου.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ὅτε διεδόθη περὶ σοῦ, ψῆφμ πονηρὰ ἀσεβείας, θεόφρον Μάρτυς Χριστοῦ, τότε σὲ ἀπέβαλον, ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, οἱ πιστοὶ σὺ δὲ δάκρυσι, θερμοῖς ἐκ καρδίας, βρέχων ἧς τὸ πρόσωπον, μετὰ πικρᾶς οἰμωγῆς, κράζων παναοίδιμε, πίστιν, τὴν πρὸς τὸν Χριστόν μου τὴν θείαν, ἀδελφοὶ οὐδέποτε ἐξώμοσα. (Δίς).

Ὅτε συνελήφθης ταῖς χερσί, τῶν ἀνόμων Μάρτυς Κυρίου, οἳ ἀγαγόντες σπουδῇ, δέσμιον παρέστησαν, κρίσει ἀδίκων κριτῶν, θαρσαλέως ἐκήρυξας, Θεόν τε καὶ κτίστην, πάντων ὁρατῶν ὁμοῦ καὶ ἀοράτων Χριστόν. Ὅθεν τῇ εἱρκτῇ παρεδόθης, καὶ ταις ἐν αὐτῇ τιμωρίαις, θείαν παρρησίαν ἐνδεικνύμενος.

Ὅλον ἐγκρατείᾳ τὸ σεπτόν, στάδιον τοῦ σοῦ μαρτυρίου, διῆλθες πόθῳ Χριστοῦ, τὸ τριακονθήμερον, ἀδιαλείπτοις εὐχαῖς, καὶ δακρύων ἐκχύσεσι, θερμῶς ἱκετεύων, τοῦ καταπεμφθῆναί σοι, θείαν ἐξ ὕψους ἰσχύν, ὅπως τὸν ἀγῶνα τελέσῃς, καὶ τὰς τῶν δαιμόνων ὀλέσῃς, φάλαγγας τοῖς ἄθλοις σου Νικόλαε.

Δόξα ἦχος. α'.

Πὸν νέον ἀθλητὴν καὶ Μάρτυρα Κυρίου, τὸν τῆς νίκης ἐπώνυμον Νικόλαον, δεῦτε ἐν θείοις ἄσμασιν ὑμνήσωμεν· οὗτος γὰρ διὰ παντοίων βασάνων ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ δοκιμασθείς, δόκιμος ἀνεφάνη καὶ τοῦ Χριστοῦ θεράπων πιστότατος, καὶ φίλος γνησιώτατος, ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποθανών· ᾧ καὶ προσβύει ἀδιαλείπτως, σωθῆναι τοὺς τιμῶντας τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἄθλησιν.

Καὶ νῦν· Θεοτοκίον.

Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε τῷ ἐξ ἁγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ· ἦχος δ'.

Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Λάβε μοι κατὰ νοῦν, τὸν Μάρτυρα Κυρίου, τοὺς πόδας ἐν τῷ ξύλῳ, ἔχοντα καὶ ἁλύσεις, ἐν τῷ τραχήλῳ φέροντα.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Καὶ ἥλους ἐν ταὐτῷ, ἐφηπλωμένων ὅλον, καὶ πλάκα βαρυτάτην, ἔχοντα ἐν τῷ στήθει, καὶ πάντα ὑπομένοντα.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Ἐν τόπῳ ζοφερῷ, ἄσιτον ὄντα ὅλως, τριήμερον καὶ ἵππων, ποσὶν ὑπερριμμένον, χεῖρας καὶ πόδας δέσμιον.

Δόξα Ὅμοιον.

Πόθῳ τῆς τριλαμποῦς, θεότητος τὴν πεῖραν, βασάνων ἀνυποίστων, ὑπέμεινεν ὁ θεῖος, δι' ὃ θέσει τεθέωται.

Καὶ νῦν. Ὅμοιον.

Πανάχραντε ἁγνή, ἅμα τῷ Νικολάῳ, τῷ καρατομηθέντι, ἐν Χίου τῇ πλατείᾳ, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε.

Ἀπολυτίκιον ἦχος γ'. Μέγαν εὗρατο.

Μέγα καύχημα τῆς Χίου πέλεις, ἄξιε ἄγαστε τῆς σῆς πατρίδος, ἀθλοφόρε Χριστοῦ γενναιότατε· ὡς οὖν ἐν ταύτῃ τὸ αἷμα ἐξέχεας, καὶ μακαρίαν εἰργάσω Νικόλαε· οὕτως ἄγιε αὐτὴν ἀσινῆ περίσωζε, ταῖς σαῖς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεσι.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχους ἡ. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια ἦχος πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ὅτι καὶ νῦν καθ' ἡμᾶς, ῥωμαλέῳ φρονήματι, ὁ κλεινὸς Νικόλαος, ὑπὲρ πίστεως ἠθλησεν, ἐγκαρτερήσας τριακονθήμερον, ἐν ταῖς βασάνοις, καὶ νίκην ἤρατο, σθένει τοῦ Πνεύματος, ἐχθροὺς τροπωσάμενος πάντας ὁμοῦ, καὶ στέφος δεξάμενος τῆς νίκης ἄφθαρτον. (Δίς).

Πάντως ἡ θεία τεθαύμασται, πίστις Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τιμὴν ἐκομίσατο, τὴν αὐτῇ προσήκουσαν, Νικολάου ἀθλήσαντος, καὶ τοῦ Κυρίου τὸ θεῖον ὄνομα, ὑψώθη μόνον τὸ ὑπερύμνητον, καὶ καταβέβληται, ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος τῇ συμπλοκῇ τούτου καὶ κατήργηται ὁ πολυμήχανος. (Δίς).

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Μάρτυς Χριστοῦ παναοίδιμε, τὴν τῶν τυράννων ὀφρὺν καὶ τὸ θράσος κατέβαλες τοῦ κοινοῦ ἀλάστορος, ἐναθλήσας στερρότατα, καὶ ὑπομείνας τῷ θείῳ ἔρωτι, πολλὰς βασάνους, καὶ τέλος θάνατον· ἣν ἔφερε τὴν πάντιμον, ἐκτιμηθεὶς Νικόλαε, κάραν τὴν σήν, ἣ καὶ μετὰ θάνατον κάλλει δεδόξασται. (Δίς).

Σκότος ἐφ' ὅλην ἐπέπεσε, τὴν νῆσον Μάρτυς Χριστοῦ, καὶ τοὺς πάντας ἐξέπληξε, τὸ φρικτὸν τοῦ θαύματος, τοῦ Θεοῦ σε δοξάσαντος, καθ' ἣν ἡμέραν, τὴν σὴν ἀπέτεμον, τιμίαν κάραν, οἱ σκότους ἔμπλεοι. Ἃ γὰρ ἀπόγονοι, τὸν δὲ νοῦν σκοτούμενον πλάνῃ δεινῇ, ἔχοντες οἱ δείλαιοι οὐκ ἐπηισθάνοντο.

Νέε ἀθλητὰ Νικόλαε, ὡς κεκτημένος πολλήν, παρρησίαν πρὸς Κύριον, ὑπὲρ οὗ ἠγώνισαι, καὶ γενναίως ἐνήθλησας, εἰρκτήν, ἀλύσεις, πλακὸς βαρύτητα, ξύλου τε ὀλίψιν, ἥλων ὀξύτητα, ἵππων συγκάθειρξιν, ἀσιτίαν, θάνατον ὑπενεγκών, ἕλεων ἀπέρυγασαι, ἡμᾶν τοὺς δούλους σου.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Πῖς μὴ εὐφημήσει σε ἀθλοφόρε Κυρίου; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὴν λαμπρὰν μαρτυρίαν; Τὸν μὲν γὰρ πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα Λόγον καὶ Θεόν, φύσει Θεὸν ὄντα, καὶ ἐπ' ἐσχάτων φύσει γενόμενον ἄνθρωπον, τρανῶς ἀνεκήρυξας· τὸν δὲ τῆς πλάνης ἀρχηγέτην, ὡς ἀπατεῶνα, καὶ πάσης ἀθεμιτουργίας ἐφευρετήν, θαρσαλέως καθύβρισας. Διὸ καὶ ἀνεβόας, Χριστὸν σέβομαι, Χριστῷ λατρεύω, καὶ τὰ πάντα προδίδωμι, ἵνα Χριστὸν κερδίσω. Ἀλλ' ὡς νῦν πρὸς αὐτὸν ἀθλητικῇ παριστάμενος παῤῥησίᾳ, ἀδιαλείπτως πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Τίς μὴ μακαρίσει σε. Εἴσοδος. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου σελ.

Εἰς τὴν Αἰτὴν ἰδιόμελα. ἦχος, α'.

Πνευματικοῖς ἄσμασι, λαοί, τὸν φερωνύμως νίκην τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ γεγονότα, Νικόλαον τὸν νέον τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομάρτυρα, τιμήσωμεν σήμερον· ἡ γὰρ πρὸς τοῦτον τιμήτε καὶ εὔνοια, ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην εὐνοίας, ὑπὲρ οὗ τὸ αἷμα μετὰ πολλὰς καὶ ἀνυποίστους βασάνους ἐξέχεε. Μακαρίσωμεν οὖν αὐτὸν γνησίως, ἵνα καὶ ἡμεῖς μάρτυρες τῇ προαιρέσει γενώμεθα, καὶ τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ ἀξιωθῶμεν μισθῶν, παρὰ Χριστοῦ, τοῦ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος, δ'.

Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστὸς ἐν τοῖς ἔργοις σου, ὅτι καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς αἰῶσι, νέον κομιδῇ ὄντα τὸν θεῖον Νικόλαον, πρὸς τοὺς Μαρτυρικοὺς ἀγῶνας ἐνίσχυσας· ὅθεν τῇ σῇ χάριτι ῥωννύμενος θείᾳ δυνάμει, ἐν εἰρκτῇ φρουρούμενος, καὶ ἐν ξύλῳ κακουχούμενος, ἀλύσεσί τε δεσμούμενος, καὶ πλάκα ἐπὶ τοῦ στήθους φέρων, τὸ σὸν πανάγιον διαπρυσίως ἐκήρυττεν ὄνομα, τὴν δὲ τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν πλάνην, ἀπτοήτως ἐξήλεγχεν· ἀφ' ὧν τὴν κάραν ἀποτμηθείς, τὸν μαρτυρίου δρόμον διήνυσε, καὶ ταῖς τῶν Μαρτύρων χορείαις ἐπαξίως συνήφθη, πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Ἀντὶ μὲν τῆς εἰρκτῆς καὶ ἀσιτίας ἣν ὑπέστης, ἡ τρυφήσει τοῦ Παραδείσου δεδώρηται· ἀντὶ δὲ τῆς μεθ' ἵππων συγκλήσεως, ἡ μετ' Ἀγγέλων διαγωγή. Μεγαλομάρτυς Νικόλαε· ἱκέτευε οὖν Χριστὸν τὸν Θεόν, ἵνα καὶ ἡμᾶς τοῦ ζόφου καὶ τῆς ἀλογίας τῶν παθῶν ἀπαλλάξας, ἐν ἔργοις φωτὸς καὶ ἀπαθείας ἀνέσει, τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς ἡμῶν διανύσαι καταξιώσῃ, τοὺς ἐκ πόθου τὴν μνήμην τελοῦντάς σου.

Ἦχος δ'.

Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα, Μάρτυς Νικόλαε γέγονεν, ἡνίκα σου τὴν πάντιμον οἱ δυσσεβεῖς ἀπέτεμον κάραν· ὁ γὰρ Θεὸς τὴν σὴν ἄθλησιν δοξάσαι βουλόμενος, ὃν τοῖς ἄθλοις σου ἐδόξασας, ζόφῳ βαθυτάτῳ τὴν νῆσον πᾶσαν, ὡς τὸ πάλαι τὴν Αἴγυπτον ἐκάλυψε, τὸ δὲ πανίερόν σου πρόσωπον, νεκρὸν ἤδη, κάλλει ἀρρήτῳ κατελάμπρυνε. Δηλῶν, ὅτι σὺ μὲν εἰς φῶς ἀνέσπερον καὶ ἄδυτον ἀπῆλθες, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῷ σκότει τῆς ἀσεβείας καὶ τῇ τοῦ δαίμονος πλάνῃ, ἀλίως μένουσιν. Ἀλλ' ὡς μαρτυρικὴν κεκτημένος πρὸς τὸν Χριστὸν παρρησίαν, θραῦσον αὐτῶν τὰ καθ' ἡμῶν φρυάγματα ταῖς πρεσβείαις σου.

Δόξα, ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε χριστοφόροι τῆς Χίου λαοί, πόθῳ συνελθόντες τιμήσωμεν ἀξίως Νικόλαον τὸν νέον ἀθλοφόρον Χριστοῦ καὶ εὐφημιῶν στέμμασι τοῦτον ἀναδήσωμεν· τὸν νικηφόρον ἀθλητήν, καὶ τῆς πλάνης ὁλοθρευτὴν ἀναδειχθέντα· τὸν μὴ πτοηθέντα τοὺς ἀποκτείναντας τὸ σῶμα αὐτοῦ τυράννους, ἀλλὰ παρρησίᾳ ἀκαταπλήκτῳ, τὸν Χριστὸν Θεὸν τοῦ παντὸς κηρύξαντα, καὶ τῷ οἰκείῳ αἵματι τὴν ὁμολογίαν τῆς αὐτοῦ πίστεως βεβαιώσαντα· πάντες οὖν ἀνυμνοῦντες αὐτόν, βοήσωμεν. Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα Νικόλαε, τὸ πραικαλλὲς τῆς Χίου ἀνάθημα, ἡ πρὸς Θεὸν προσφορὰ καὶ θυσία εὐπρόσδεκτος, μὴ ἐλλίπῃς φυλάττων τὴν σὲ μεγαλύνουσαν πόλιν, ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.
Εἰς τὸν στίχ. στιχηρὰ ἦχος. δ'.
Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Νῦν ἡ Χῖος ἀγάλλεται, καὶ ἐνθέως εὐφραίνεται, ὡς πανηγυρίζουσα τὴν σὴν ἄθλησιν, Μεγαλομάρτυς Νικόλαε, καὶ λέαν σεμνύνεται, σὲ βλαστήσασα φυτόν, εὐθαλὲς καὶ κατάκαρπον, τοῖς τοῦ πνεύματος, ἀκηράτοις καρποῖς καὶ δι' εὐφήμου, γλώττης ἄγει σου παμμάκαρ, τῆς ἀριστείας τὰ τρόπαια.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Ἐν εἰρκτῇ καὶ ἐν ξύλῳ σε, ἠσφαλίσαντο ἄνομοι, καὶ πλακὸς βαρύτητι, τὰ πανίερα, στέρνα σου Μάρτυς Νικόλαε, δεινῶς κατεβάρυναν, τὰ φλεγόμενα Χριστοῦ, τῇ ἀγάπῃ καὶ ἥλους σοι, καθυπέβαλον, ἀλλὰ θεία δυνάμει διεσείσθη ἡ εἰρκτὴ καὶ κατεβλήθη ἡ πλάξ ἡ σὲ ἐκπιέζουσα.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Πρὸς ἐκ πόθου τελοῦντάς σου, τὴν σεβάσμιον ἄθλησιν, ἀθλητὰ Νικόλαε, ῥοῦσι, φύλαττε, ταῖς σαῖς εὐχαῖς πρὸς τὸν Κύριον, ᾧ μάκαρ παρέστασαι, σὺν Μαρτύρων τοῖς χοροῖς, ἐν μεθέξει θεούμενος, παναοίδιμε, ὡς τοῦ σώματος ὅλως ἀφειδήσας, τούτου χάριν καὶ ἐκχέας, αἷμα τὸ τίμιον ἅγιε.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'.

Πῶν εὐσεβῶν τὰ στίφη, τὸν νέον ἀθλητὴν σὲ ὑμνοῦμεν, μάκαρ Νικόλαε, διὰ σοῦ γὰρ πρὸς πίστιν τὴν ὄντως ἁγίαν, καλῶς στηριζόμεθα· τρισόλβιος εἶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀθλήσας, καὶ ἐχθροῦ ταπεινώσας τὴν ἔπαρσιν. Καρυῶν τὸ γέννημα, τῆς Χίου ἅπασης τὸ καύχημα, καὶ τῆς οἰκουμένης σεμνὸν ἀγαλλίαμα. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.
Ἀπολυτίκιον, ἦχος, γ' Μέγα καύχημα.

Ζήτει εἰς τὸν μικρὸν Ἑσπερινόν.
Δόξα καὶ νῦν Θεοτόκε Παρθένε.
Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον. Μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος, Τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν Θεοτοκίον, καὶ ἡ συνήθης στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΕΡΩΝ

Κάθισμα ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Νικόλαον πιστοί, εὐφημήσωμεν ὕμνοις, καὶ πόθῳ τὴν αὐτοῦ ἑορτάσωμεν μνήμην· τοὺς ἄθλους νῦν γεραίροντες, τοὺς ἀγῶνας, τὰ σκάμματα, ἃ ὑπέμεινεν, ὑπὲρ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, γενναιότατα, καὶ δι' αὐτὰ ταῖς χορείαις, μαρτύρων συνήδεται.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Μητέρα σε Θεοῦ ἐπιστάμεθα πάντες, Παρθένον ἀληθῶς, καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα· σὲ γὰρ ἔχομεν, ἀμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα ἐν περισμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ τὴν δ'. στιχολογίαν. Κάθισμα ἦχος γ'.

Τὴν ὡραιότητα.

Ω" τῆς ἀνδρείας σου, Μάρτυς Νικόλαε, καὶ γενναιότητος, μεθ' ἧς πανεύφημε, τοῦ μαρτυρίου τοῖς φρικτοῖς ἀγῶσιν ἐγκαρτερήσας, τὸν Χριστὸν ἐκήρυξας, τῶν τυράννων ἐνώπιον, καὶ τοὺς Ἄγαρ ἠσχυνας ἀπογόνους τοῖς λόγοις σου, ἐλέγχων αὐτοὺς ἐν παῤῥησίᾳ, θείᾳ, δι' ἣ σε ἀνυμνοῦμεν.

Θεοτοκίον.

Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἁγνείας σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγείς, ἐβόα σοι Θεοτόκε, ποῖον σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον· τί δὲ ὀνομάσω σε· ἀπορῶ, καὶ ἐξίσταμαι· δι' ὃ ὡς προσετάγην βοῶ σοι, χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Κάθισμα ἦχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐπεφάνη σήμερον, τῷ σῷ προσώπῳ, θεία χάρις Ἅγιε, καὶ κατελάμπρυνεν αὐτό, κάλλους ἀῤῥήτου λαμπρότητι· προεκτμηθείσης τῷ ξίφει τῆς κάρας σου.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'. Τὸ προσταχθέν.

Ἀγαλλιάσθω οὐρανὸς γῆ εὐφραινέσθω, αἱ τῶν ἀγγέλων σὺν Ἁγίων ταῖς χορείαις, καὶ ἀνθρώπων τὰ πλήθη ἐπὶ τῇ ἀθλήσει, τῇ θείᾳ τοῦ Νικολάου τοῦ καρτερῶς, βασάνων παντοίων πεῖραν πόθῳ Χριστοῦ, καὶ ἐπώδυνον θάνατον, ὑπενεγκόντος ἐν γῇ, καὶ ταύτην ἁγιάσαντος, οὐρανὸν δὲ οἰκήσαντος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εὐχαριστοῦμέν σοι ἀεὶ Θεοτόκε, καὶ μεγαλύνομεν ἀγνὴ καὶ προσκυνοῦμεν, ἀνυμνοῦντες τὸν τόκον σου κεχαριτωμένη· βοῶντες ἀκαταπαύστως σῶσον ἡμᾶς, Παρθένε παντελεήμον ὡς ἀγαθή, καὶ δαιμόνων ἐξάρπασον, λογοθεσίου φοβεροῦ, ἐν ὥρᾳ τῆς ἐτάσεως, μὴ αἰσχυνθῶμεν οἱ δοῦλοί σου.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ τὸ α'. Ἀντέφωνον τοῦ δ'. ἤχου. Δέκατος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει· Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῇ κστ' τοῦ Ὀκτωβρίου· ὁ Ν'. Δόξα ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἐδεσμένον.

Ἦχος πλ. δ'.

Χριστὲ τῶν Μαρτύρων τὸ κραταίωμα, ὁ καὶ τῶν νεομάρτυρα Νικόλαον ἐνισχύσας, ὑπὲρ τοῦ σοῦ θείου ὀνόματος ἐναθλῆσαι, δώρησαι ἡμῖν ταῖς αὐτοῦ ἱκεσίαις, τὸ μέγα σου ἔλεος.

Οἱ Κανόνες. Τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς στ' καὶ τοῦ Ἁγίου οἱ Κανόνες ἀνὰ δ'. Κανὼν τοῦ ἁγίου οὗ ἡ ἀκροστιχὶς κατὰ Ἀλφάβητον, ἄνευ τῶν Θεοτοκίων.

Ὠδὴ α'. ἦχος. πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ἄναρχε λόγε, ταῖς τοῦ νέου Μάρτυρος, πανευπροσδέκτοις εὐχαῖς, τὸ νοερὸν στόμα τῆς καρδίας ἄνοιξον, καὶ χείλη μου τὰ ἔνυλα, ὅπως ᾄσωμαι μέλ-

ψω, τὰς ἀριστείας, τὰ τρόπαια, τούτου καὶ λαμπρὰ κατορθώματα.

Βάθος σοφίας καὶ κριμάτων ἄβυσσος, καὶ ὕψος γνώσεως σῆς, φιλάνθρωπε Σῶτερ, πάντα νοῦν ἐξέπληξε· πῶς τὸν ποτὲ μωραίνοντα, συνετὸν ἀπειργάσω, ἐκφέρουσα καὶ θεόσοφον, Μάρτυρα τῆς θείας σου πίστεως.

Γνῶσιν μοι θείαν οὐρανόθεν Ἅγιε, δός μοι προσβείας ταῖς σαῖς, ὅπως ἐπαξίως, πλέξω σοι τὸν στέφανον, τοῖς ἐγκωμίοις ἄνθεσι καὶ τῶν ὕμνων τρισμάκαρ, ὡς τὸ φωτὶ ἐλλαμπόμενος, τῆς ἀπειροσόφου θεότητος.

Θεοτοκίον.

Ὡς Θεοῦ μήτηρ παρρησίαν ἔχουσα, πρὸς τὸν τεχθέντα ἐκ σοῦ, μονογενῆ Λόγον καὶ Πατρὶ συνάναρχον καὶ συμφυῆ τῷ Πνεύματι, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, κινδύνων σώσαι παράμωμε, τοὺς σὲ Θεοτόκον δοξάζοντας.

Ἕτερος Κανών. Ὠδὴ, α'. ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

Τῇ αὐγῇ τῆς τριλαμποῦς θεότητος, περιλαμπόμενος, τροπαιοφόρε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, σὺν Μαρτύρων τοῖς θείοις χοροῖς, εὐχαῖς σου καταφαίδρυνον, τὰς διανοίας τῶν ὑμνούντων σε.

Τοῖς ῥείθροις τῶν ἱερῶν αἱμάτων σου, Μάρτυς Νικόλαε, τὸν νοητὸν ἀπέπνιξας ἐχθρὸν, τῇ ἐν Θεῷ δυνάμει Χριστοῦ, ὡς Φαραὼ τὸν τύραννον Μωσῆς τῷ πάλαι κατεβύθισε.

Στεφάνῳ μαρτυρικῷ κοσμούμενος, θεῖε Νικόλαε, καὶ πορφυρᾷ ἐξ αἵματος στολῇ, καλλυνόμενος μάρτυς Χριστοῦ, γηθόμενος παρίστασαι, τῷ Θείῳ θρόνῳ τοῦ Παντάνακτος.

Θεοτοκίον.

Τὸν φύσει δημιουργὸν ἐκύησας, ἡμᾶς θεώσαντα, τῇ ὑπὲρ νοῦν ἑνώσει ἀληθῶς, Θεοτόκε πανύμνητε, ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε φωταγωγῆσαι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ὠδὴ γ'. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Δεῦτε συνδράμωμεν πιστοί, καταμαθεῖν τοὺς ἀγῶνας, καὶ τοὺς ἄθλους τοῦ κλεινοῦ Νικολάου, τοῦ ἐκ Χίου καὶ ᾠδαῖς, τὴν θείαν αὐτοῦ ἄθλησιν, μετ' εὐλαβείας πλείστης, ἐπιτελέσωμεν ἅπαντες.

Ἐπιφανεῖσα ἡ σεμνή, καὶ Θεοτόκος Μαρία, ἀπελθεῖν σοι ἐνετείλατο μάκαρ, καὶ ἐάσεως τυχεῖν, ἐκ τοῦ ἱερατεύοντος, ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, τοῦ ποιητοῦ καὶ Πλοῦ αὐτῆς.

Τῆλῳ τοῦ θείου Βαπτιστοῦ, ἀποτμηθῆναι τὴν κάραν, δι' ἀγάπην τοῦ Σωτῆρος ἐπόθεις, οὗ τὴν θείαν ἐκτομήν, χερσὶ κατέχων ἔκραζες, Πρόδρομε Ἰωάννη, τῶν σῶν παθῶν κοινωνήσαιμι.

Θεοτοκίον.

Νενεκρωμένον μου τὸν νοῦν, τῇ τῆς ζωῆς ἐνεργείᾳ, τῇ ἐκ σοῦ φανερωθείσῃ τῷ κόσμῳ, διανάστησον οὐλάς, καὶ τύπους ἐξαλείφουσα, τῆς ἁμαρτίας μόνη, Θεογεννῆτορ πανάμωμε.

Ἄλλος. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Εὐφραίνονται οἱ λαοί, πνευματικῶς οἱ εὐσεβεῖς σήμερον, τοῖς ἱεροῖς μέλεσι, σὲ ἀνευφημοῦντες, μακάριε.

Τὴν μνήμην τὴν ἱεράν, τὴν σῆς ἀθλήσεως πιστῶς ἄγοντες, ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, διὰ σοῦ θεόθεν αἰτούμεθα.

Προέστασο τῶν πιστῶς, τὴν σὴν τελούντων ἑορτὴν Ἅγιε, ταῖς σαῖς λιταῖς ὀλέψεως, καὶ δεινῶν παντοίων ῥυόμενος.

Θεοτοκίον.

Ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, ὁ ἐν ὑψίστοις κατοικῶν ἄχραντε, ἄνευ σπορᾶς σάρκα

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

γάρ, ἐκ σοῦ προσλαβὼν πεφανέρωται. **Κάθισμα ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.**

Πρὸς ἀγῶνας ὀρθίζοντες ἀνυμνοῦμέν σου, οὓς ὑπέστης γενναίως, **Μεγαλομάρτυς Χριστοῦ**, ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀθλῶν παναοίδιμε· ὅτι καθεῖλες δι' αὐτῶν, τῶν τυράννων τὴν ὀφρύν, καὶ θράση τὰ τῶν δαιμόνων, τὰ ἀσθενῆ θείᾳ ἐσχύϊ, καὶ στέφος τῆς ἀφθαρσίας εἴληφας.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Χαῖρε πύλη **Κυρίου** ἡ ἀδιόδευτος, χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς σέ, χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν καὶ ἀπειρόγαμε, ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν ποιητήν σου καὶ **Θεόν**, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον σου.

Ὠδὴ δ'. Σόμου ἰσχὺς Κύριε.

Ἡ θαυμαστὴ καὶ ἀξιάγαστος ἔνστασις, ἣν εὐθέως ἔδειξας **Νικόλαε**, ὅτε προσήχθης τοῖς δικασταῖς, ὑπὲρ τῆς πατρῴας θρησκείας **Μάρτυς** ἀήττητε, κατέπληξεν εἰκότως, ἀσεβούντων τὰ πλήθη, τὰ δὲ τῶν εὐσεβῶν κατεθάρρυνε.

Θέσει υἱὸς **Πατρὸς** ἀνάρχου γεγέννησαι, **Θεοφόρε**, ἅτε μὴ δεξάμενος υἱοθεσίαν Ἀγαρηνῶν, καὶ χρημάτων δόσιν, οὐδὲ στολὴν τὴν πολύτιμον, ἀλλὰ περιφρονήσας, ὡς ἐχέφρων ἁπάντων, εὐσεβείας τῷ πόθῳ φλεγόμενος.

Ἵνα ζωῆς τῆς αἰωνίου **Νικόλαε**, ἐπιτύχῃς, ζωὴν τὴν ἐπίκαιρον οὐδὲν ἡγήσω πόθῳ **Χριστοῦ**, ὅθεν παῤῥησίᾳ, αὐτοῦ κηρύξας ὑπέμεινας, αἰκίας ἀφορήτους, καὶ πληγὰς ἀνυποίστους, καὶ βασάνους παντοίας πολύαθλε.

Θεοτοκίον.

Διαπαντὸς μὴ διαλίπῃς με σκέπουσα, σὲ γὰρ ἔχω μόνην καταφύγιον, ἐν πειρασμοῖς ὑπερασπιστήν, ῥῦστιν ἐν κινδύνοις, ἐν συμφοραῖς παραμύθιον, προστάτην ἐν ἀνάγκαις, εὐθυμίαν ἐν λύπαις, καὶ χαρὰν ἐν ταῖς θλίψεσι **Δέσποινα**.

Ἄλλος. Ἐπαρθένα σε ἐδοῦσα ἡ Ἐκκλησία.

Συνελθόντες τοὺς ἀγῶνάς σου εὐφημοῦμεν, καὶ τὰ λαμπρά σου τρόπαια καὶ τὰς ἀριστείας, **Μάρτυς** ἀθλοφόρε **Χριστοῦ**, εἰκότως δοξάζοντες, τὸν σὲ ἐνισχύσαντα **Κύριον**.

Γ'κεσίαις σου **Νικόλαε** νικηφόρε, πρὸς τὸν Θεὸν περίσωζε, τοὺς ἀνευφημοῦντας, σοῦ τὴν θείαν μνήμην πιστούς, καὶ πόθῳ γεραίροντας, τοὺς ὑπὲρ **Χριστοῦ** θείους ἄθλους σου.

Ὡς τῷ θρόνῳ παριστάμενος τῆς Τριάδος, ἀμαρτιῶν τὴν ἄφεσιν ταῖς σαῖς ἱκεσίαις, αἴτησαι τοῖς σοῖς ὑμνηταῖς, παμμάκαρ **Νικόλαε**, τοῖς ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Νεουργεῖ τὴν ἀνθρωπότητα νέον βρέφος, ὁ πρὸ αἰώνων **Κύριος** ὀφθεὶς ἐκ **Παρθένου**, καὶ βροτὸς γενόμενος, αὐτῷ μελῳδήσωμεν, δόξᾳ τῇ δυνάμει σου **Κύριε**.

Ὠδὴ ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Κολαστήρια ξένα, **Μάρτυς** καὶ δεινότατα, κατεπενόησαν, τῆς σῆς καρτερίας, οἱ πλάνης προστάται θερμότατοι, ἥλους ὀξυτάτους, διαπαρέντας ἐν σανίδι, ὑπὸ νῶτόν σοι θεῖναι ὠμότατα.

Λαμπροί σου οἱ ἀγῶνες, καὶ τὰ τρόπαια **Μάρτυς** ἅπερ ἀνήγειρας, κατ' ἐχθρῶν ἁπάντων, ὁρατῶν, ἀοράτων παν θαύμαστε, θείᾳ γὰρ δυνάμει, περιεγένου ἀμφοτέρων, καὶ τὴν τούτων ὀφρὺν κατεβέβληκας.

Μὴ προηθεὶς τοὺς Ἄγαρ, ἀπογόνους παμμάκαρ τὸ θεῖον βάπτισμα, δέξασθαι καὶ πίστιν, τὴν χριστώνυμόν τε καὶ σωτήριον, πρὸς αὐτοὺς ἔβας, οἱ δὲ

θυμοῦ ἀναπλησθέντες, βαρυτάτῳ σε λίθῳ ὑπέβαλον.

Θεοτοκίον.

Ἀληθῆ Θεοτόκον, πάντες σε κηρύττομεν, **Θεοχαρίτωτε**, οἱ τῇ σῇ γεννήσει τῆς φθαρτῆς λυτρωθέντες γεννήσεως, καὶ πρὸς τὴν ἄμεινω πάλιν ζωὴν ἀνακληθέντες, διὰ σπλάγχνα ἐλέους **Θεοῦ** ἡμῶν.

Ἄλλος. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Σὺ ὅλην πρὸς Θεόν, τὴν διάνοιαν ἔτεινας, **Νικόλαε θεοφόρε**, καὶ βασάνους ἀνδρείως, τῷ πόθῳ τούτῳ ἤνεγκας.

Δικίαις ἀφειδῶς, τοὺς σοὺς πόδας ἐκάκωσαν, **Νικόλαε** καὶ ἐν ξύλῳ, ἠσφαλίσαντο, σὺ δὲ **Θεὸν** χαίρων ἐδόξαζες.

Ἥλους μὲν ἀθλητά, οἱ τῆς Ἄγαρ ἀπόγονοι, ὑπέστρωσαν τοῖς σοῖς νώτοις, τοῖς δὲ στέρνοις σου λίθον, ἐπέθηκαν βαρύτατον.

Θεοτοκίον.

Ὁ λόγος τοῦ **Θεοῦ**, ὁ **Πατρὶ** ὁμοούσιος, σὸς γίνεται θεομῆτορ, ὑπὲρ νοῦν τε καὶ λόγον, υἱός σοι ὁμοούσιος.

Ὠδὴ στ'. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Νύκτωρ σεισμὸς φοβερός, γενόμενος ἀπεκύλισεν, ὦ μέγα θαῦμα πιστοί· τὸν λίθον τὸν μέγιστον, ἐκ τοῦ θείου σώματος, καὶ διετηρήθη, ἀβλαβὴς ὁ παναοίδιμος.

Ξένα εἰσὶ καὶ φρικτά, **Μεγαλομάρτυς Νικόλαε** τὰ ἐπὶ σοὶ πρὸς **Θεοῦ**, γενόμενα θαύματα, δι' ὧν σε ἐρύσατο, λίθου βαρυτάτου, καὶ τῶν ἥλων τῆς κακώσεως.

Ὁξυτρόπως ποτέ, τὸν **Δανιὴλ** λυτρωσάμενος, ἐκ τῆς λεόντων ὁρμῆς, σὲ νῦν διετήρησεν ἀπήμαντον **Ἅγιε**, ἐκ παντὸς κινδύνου, καὶ τῶν ἵππων τῆς θρασύτητος.

Θεοτοκίον.

Λαμψάτω νῦν ἐπ' ἐμέ, ἡ ἄφατος εὐσπλαγχνία σου, **Θυθοῦ** μεάμαρτιῶν, καὶ τῆς ἀπογνώσεως, κόρη ἀπαλλάττουσα, καὶ πρὸς μετανοίας, τοὺς λιμένας ἐμβιβάζουσα.

Ἄλλος. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Ἔρωτι, τῆς πατρῴας θρησκείας ἐνήθλησας, ὑπενεγκὼν ἀθλοφόρε, τὰς βασάνους πάσας μεγαλοψύχως, καὶ τὸ στέφος παρὰ **Θεοῦ** ἐδέξω τὸ ἄφθαρτον.

Ἵππων σε, τοῖς ποσὶν ἐναπέρριψαν δέσμιον, χεῖρας καὶ πόδας ἀλλ' ὅμως, θείᾳ βοηθείᾳ καὶ προμηθείᾳ, ἀβλαβὴς ἐτηρήθης τρισόλβιε.

Σύμφωνον, ἐκ ψυχῆς ἀναπέμπομεν ἅγιε, αἶνον τῷ πάντων **Δεσπότῃ**, τῷ ἐνδυναμώσαντι παραδόξως, σὲ θεόφρον, καρτερῶς ἐνεγκεῖν τὸ μαρτύριον.

Θεοτοκίον.

Κοίμισον τῶν παθῶν τῆς σαρκός μου τὰ κύματα, τῇ ἀκοιμήτῳ σου κόρη, ἱκεσίᾳ δέομαι, καὶ μὴ δῴῃς, ἁμαρτίας, ἀφυπνῶσαί με ὕπνον βαρύτατον.

Κοντάκιον, ἦχος γ'. Ἡ παρθένος σήμερον.

Φερωνύμως γέγονας, νίκη λαοῦ ὀρθοδόξου, ἱερὲ **Νικόλαε**, ὑπὲρ **Χριστοῦ** ἐναθλήσας, ὅθεν σοι ἐν κατανύξει ψυχῆς βοῶμεν, δώρησαι ἡμῖν τὴν νίκην ταῖς σαῖς πρεσβείαις, κατ' ἐχθρῶν τῶν ὁρωμένων καὶ ἀοράτων τοῖς σὲ τιμῶσι πιστῶς.

Ὁ Οἶκος.

Τίς σε, ὦ νέε τοῦ Χριστοῦ στρατιῶτα, ἐπαξίως ὑμνήσει ; τίς σου τὰς λαμπρὰς ἀριστείας, καὶ τὰ ἔνδοξα τρόπαια προσφυῶς ἐπαινέσει ; Σύ γὰρ, κραταιόφρον καὶ καλλίνικε ἀθλητά, τριακονθήμερον ταῖς βασάνοις ἐγκαρτερήσας, ἐν πολλοῖς καὶ πικροῖς αἰκισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ξύλῳ τοὺς πόδας θλιβόμενος, ἥλοις ὀξυτάτοις ἐφαπλούμενος, καὶ πλακὸς βαρύτητα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

τῆς κοιλίας φέρων, καὶ τοῖς ἵπποις δέσμιος χεῖράς τε καὶ πόδας ὑποριπτόμενος ποσί, τὸν δρόμον τοῦ σεπτοῦ μαρτυρίου τετέλεκας, τὴν πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν πίστιν τετήρηκας· καὶ παρ' αὐτοῦ στέφος ἀπείληφας ἄφθαρτον· διʼ ὃ μαρτυρικὴν παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτόν, αἴτησαι ἡμᾶν τὴν κατ' ἐχθρῶν ὁρωμένων τε καὶ ἀοράτων νίκην ταῖς αὐτοῦ θείαις πρεσβείαις, τοῖς σὲ τιμῶσι πιστῶς.

Ἕτερον Κοντάκιον πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Προὺς τὴν σὴν ἄθλησιν Νικόλαε γεραίροντας καὶ προσκυνοῦντάς σου πιστῶς τὸ θεῖον λείψανον, διατήρει σαῖς πρεσβείαις ἐκ πάσης βλάβης, ἅτε ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν Κύριον, ὑπὲρ οὗ στερρῶς ἐνήθλησας πανεύφημε, καὶ ἀπείληφας μαρτυρίου τὸν στέφανον.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ, ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ, ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΙΟΥ

» Νίκης τὰ λαμπρὰ Νικόλαε βραβεῖα
» Πρὸς Χριστοῦ ἀπείληφας στερρῶς ἀθλήσας
» Τριακοστῇ ἐν πρώτῃ κάραν ἐκτμηθείς.

Οὗτος ὁ νέος Μάρτυς τοῦ χριστοῦ Νικόλαος, ἦτον ἀπὸ τὴν περίφημον νῆσον Χίον, ἀπὸ χωρίον Καρυαῖς λεγόμενον, χριστιανὸς ἄνωθεν ἀπὸ γονεῖς καὶ προγόνους· καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Πέτρος, ἡ δὲ μήτηρ του Σταματοῦ· καὶ ὄχι μόνον ἦτον αὐτὸς χριστιανός, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ γένους, ἀλλὰ ἦττον μάλιστα χριστιανὸς καὶ κατὰ τὰ χριστιανικὰ ἦθη, ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας· εὐλαβὴς δηλονότι εἰς τὰ θεῖα, ταπεινὸς εἰς ὅλους, σεμνὸς εἰς τὴν συναναστροφήν του, ἐγκρατὴς εἰς τὴν γλῶσσαν τόσον, ὥστε οὔτε βλασφημία, οὔτε κιμμία ἄλλη κακολογία δὲν ἠκούετο ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα ἡ ἁπλότης καὶ ἡ ἀκακία ὅπου εἶχε, προσέτι καὶ ἡ ὑπομονή, ἀπὸ ὅλους ἐθαυμάζετο, καὶ ἐπαινεῖτο καὶ σχεδὸν ἦτον ἑστολισμένος ὁ μακάριος ἐκ νεότητός του μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλά, καὶ τὰς χάριτας, ὁποῦ ἀναγινώσκομεν διὰ τοὺς πιλαιοὺς Ἁγίους, ὅτι τοὺς ἐπροφανέρωναν ὥσαν τὶ λογῆς ἄνθρωποι ἔμελλαν νὰ κατασταθοῦν εἰς τὸ ὕστερον.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἁπλότης ἐκείνη καὶ ἡ ἀκακία ὁποῦ εἶχε, δὲν ἦτο εὐήθεια καὶ ἀνοησία, καθὼς συμβαίνει πολλάκις εἰς πολλούς, ἀλλὰ ἦτον ἀγαθότης ἀληθινὴ καὶ καλωσύνη. ἁπλότης δηλαδή, ἐναντία τῆς δολιότητος καὶ ἀκακία ἐναντία τῆς πονηρίας, καὶ ἀκολούθως ἦτον ἀρετὴ θεάρεστος· τοιοῦτος ἦτον, χριστιανοί, ὁ θεῖος Νικόλαος ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἀρχάς του, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἀνετράφη ὁ εὐλογημένος ὀρφανὸς χωρὶς προστασίαν καὶ παίδευσιν πατρός.

Τὶ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ; Ἀφ' οὗ πλέον ἔφθασεν ἕως εἴκοσι χρόνων ἡλικίαν, ἐσυμφώνησε μὲ ἕνα ἄνθρωπον τοῦ αὐτοῦ χωρίου Φραγκούλην ὀνομαζόμενον, καὶ ἀπελθόντες εἰς Μαγνησίαν ἐδούλευον τὴν κτιστικὴν τέχνην, ὁ δὲ Νικόλαος ὅσον ηὔξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν, τόσον ἐπρόκοπτε καὶ κατὰ τὰ προειρημένα καλά. Ἀλλὰ διὰ νὰ παραδράμω τὰ ἄλλα, ἕνα μόνον ἀναφέρω καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται νὰ καταλάβῃ καθ' ἕνας καὶ τὰ ἄλλα· ἀκρίδα ἔπεσε καὶ ἐπνίγη εἰς τὸν τόπον ὅπου διέτριβον· καὶ ἕνας τῆς συντροφιᾶς των, Ἰωάννης ὀνομαζόμενος, Χῖος καὶ αὐτός, ἠξεύροντας τὴν διάθεσίν του, ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν τῶν πνιγμένων ἀκρίδων, καὶ ἔτριβεν εἰς τὸ πρόσωπόν του, διὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ ἐὰν θυμώσῃ καὶ εἰπῇ πρὸς αὐτὸν κανένα σκληρὸν ἀπρεπῆ λόγον, καὶ αὐτὸς τόσην ὑπομονὴν ἔδειξεν, ὥστε ὁποῦ δὲν ἤνοιξε τὸ στόμα του νὰ εἰπῇ οὐδὲ τίποτε. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἀγαθὸς καὶ χαριτωμένος νέος, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐξύπνησε μίαν τῶν ἡμερῶν ἔξω φρενῶν, χωρὶς καμμίαν φαινομένην αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἐπαραφρόνησε καὶ ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν νοῦν του, πάλιν δὲν ἔκαμεν ἔργα ἀφροσύνης καὶ τρέλλας· τόσον μόνον ἐφαίνετο ὥσαν παραλογιασμένος, καὶ σαστισμένος. Βλέποντές τον λοιπὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ ὡραῖον καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, τὸν ἐπαρακινοῦσαν νὰ τουρκεύσῃ, καὶ αὐτὸς μὴν ἔχων τὸν λογισμὸν ὑγιῆ, ἠκολούθησεν εἰς αὐτοὺς καὶ χωρὶς μεγάλην βίαν· ὅθεν φρονοντές τον αὐτοὶ μὲ προθυμίαν μεγάλην καὶ ζῆλον πολὺν, τὸν ἐπαράστησαν εἰς τοὺς ἀρχηγούς των, λέγοντες πρὸς αὐτούς, ὅτι οὗτος ὁ νέος ζητεῖ νὰ τουρκεύσῃ· καὶ ἐκεῖ πάλιν ἐρωτώμενος ἐὰν θέλῃ νὰ τουρκεύσῃ ἐσιώπα, ὥσὰν νὰ μὴν ἠσθάνετο καὶ νὰ μὴν ἤκουε τὶ τοῦ ἔλεγαν, καὶ λοιπὸν ἀγανακτήσαντες, ἐξ αἰτίας τοιαύτης, αὐτὸν μὲν ὡς τρελλὸν ἐκλαμβάνοντες τὸν ἐδιωξαν ἐκεῖθεν, ἐκείνους δὲ ὁποῦ τὸν ἐπρόσφεραν τοὺς ἤλεγξαν καὶ ὠνείδισαν, διατὶ τοὺς ἔφεραν ἐκεῖ τοιοῦτον ἄνθρωπον.

Ὕστερον δὲ ἀπὸ τοῦτο φοβηθέντες οἱ ἄλλοι του συμπατριῶται νὰ μὴν πάθῃ κανένα κίνδυνον ψυχικόν, τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Χίον εἰς τὴν ἀδελφήν του, Δεσποινοῦ καλουμένην, διηγούμενοι πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ ἐν τῇ Μαγνησίᾳ γενόμενα· αὐτὴ δμως — ὦ καὶ τὶ νὰ εἰπῶ εἰς τὴν ἀφροσύνην της—δὲν τὰ ἐφύλαξε μυστικά, καὶ διὰ τοῦτο μετ' ὀλίγον ἔφθασεν εἰς τοὺς ἀγάδες τῆς Χίου ἡ κακὴ φήμη, ὅτι δηλαδὴ ἐτούρκευσεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν· καὶ τότε βέβαια ἐκινδύνευσε νὰ πάθῃ τὸ ναυάγιον μέσα εἰς τὸν λιμένα ὁ εὐλογημένος Νικόλαος, ὅστις πρὸ ὀλίγου εἶχε γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ πέλαγος τῆς Μαγνησιακῆς ἀσεβείας. Τότε, λέγω, μαθόντες οἱ ἀγάδες τὰ περὶ τοῦ Νικολάου καὶ πέρναντές τον, ἤλλαξαν τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὄνομά του καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐφαίνετο μὲ φορέματα τουρκικὰ καὶ μὲ ὄνομα Μεμέτης, καὶ ἄλλο δὲν τὸν ἔλειπε, πλὴν τῆς περιτομῆς, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἔλαβεν. Ὑστερούμενος ὅμως τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, προσεκολλήθη εἰς τοὺς μακελάρηδες (χασάπηδες) καὶ βόσκων τὰ ζῶα ὁποῦ εἶχαν διὰ σφαγήν, ἐλάμβανεν ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ζωοτροφίαν του.

Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν συνέβη κατὰ θείαν οἰκονομίαν νὰ τὸν ἴδῃ εἰς τὰ βουνὰ τῆς ἁγίας Ὑπακοῆς κάποιος ἀρχιμανδρίτης, Κύριλλος τὸ ὄνομά του, συνέβη, λέγω, νὰ τὸν ἴδῃ καὶ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ αὐτοῦ τοὺς ἐκεῖ εὑρεθέντας τί ἄνθρωπος ἦτον καὶ ἀφ' οὗ ἔμαθεν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ πάντα, γνωρίζων ὅτι ἡ δήλωσις τῶν λόγων τοῦ Κυρίου φωτιεῖ καὶ συνετιεῖ νηπίους, προσῆλθεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἠρώτησε καὶ ἐγνώρισε τὴν πολλήν του ἁπλότητα, τὸν ἐδοκίμαζε πλέον μὲ τρόπους ἐπιτηδείους, νὰ καταλάβῃ τὴν γνώμην του ποῦ κλίνει· ἔπειτα καὶ κάποιας συμβουλὰς τοῦ ἔδωκε τὶ νὰ κάμῃ καὶ πῶς νὰ περᾷ· καὶ αὐτὰ φαίνεται ὅτι ἦσαν ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς μεταβολῆς, καὶ τῆς διορθώσεώς του· διότι ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας, ἦλθεν εἰς κάποιον τόπον Ὑδραγώγιον λεγόμενον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ μέσα εἰς μίαν κρημνισμένην ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Ἄννης. Πλὴν ἔκλεισε, μὲν τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ὕπνον, ἤνοιξεν ὅμως τοὺς ψυχικούς, ὡς ἄλλος Ἰακώβ, εἰς ὀπτασίαν παράδοξον, καὶ ἰδοὺ βλέπει μίαν ὡραιοτάτην κόρην, μὲ ξενικὴν στολὴν ἐνδεδυμένην, καὶ τοῦ λέγει, «σήʼω, πήγαινε εἰς τὸν ἱερέα τοῦ Ναοῦ τοῦ Υἱοῦ μου νὰ σὲ λούσῃ, νὰ ὑγιάνῃς, διὰ νὰ σὲ πάρω γαμβρόν».

Ἔπειτα διϋπνισθείς, ἔτρεξε μετὰ χαρᾶς μεγάλης εἰς τὸ χωρίον διηγούμενος αὐτολεξεὶ πρὸς τὴν ἀδελφήν του τὸ ὅραμα ἐκεῖνο· αὐτὰ τὰ ἴδια ἀνήγγειλαν καὶ εἰς τὸν ἐφημέριόν των, Γεννάδιον ὀνομαζόμενον, ζητοῦντες τὴν λύσιν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὀνείρου· ὁ δέ, νομίζων τὸ ὄνειρον ἁπλῶς ἢ ἀποτέλεσμα τῆς ἀφροσύνης του, τοὺς ἐδίωξε, λέγων «τοῦ τρελλοῦ τὸ ὄνειρον θέλομεν ἐξετάσει τὶ εἶναι,» καὶ τὶ δὲν εἶναι ;» Ἐπειδὴ δὲ ὁ προρρηθεὶς ἀρχιμανδρίτης εἶχε τῷ τότε καλὴν ὑπόληψιν, προσέτι ἦτον καὶ προεστὸς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ Παλαιόκαστρον, διὰ τοῦτο προσῆλθον εἰς αὐτόν, νὰ τοῦ ψάλῃ ἁγιασμούς, νὰ τοῦ ἀναγνώσῃ ἐξορκισμούς, μήπως τάχα αὐτὰ ἐννοοῦσε λοῦσμα ἡ φανεῖσα κόρη, καὶ αὐτὸν (τὸν ἀρχιμανδρίτην λέγω), ἔλεγεν ἱερέα τοῦ Ναοῦ τοῦ υἱοῦ της καθὼς· καὶ ἡ ἔκβασις τῶν πραγμάτων τὸ ἔδειξε· διότι προσκαλεσάμενος τὴν θείαν βοήθειαν, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ ἱεροῦ ἀρχ.μανδρίτου ἐκείνου, ἔλαβε τὸ ποθούμενον, τοῦτ' ἔστιν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ὑγίανε καὶ ἔγινε καθὼς ἦτο πρότερον εἰς διάστημα δύο ἡμερονυκτίων. Ὁ δὲ ἀρχιμανδρίτης, ἀφοῦ θείᾳ χάριτι τὸν κατέστησεν ὑγιῆ καὶ φρόνιμον, ἐφρόντισε πλέον καὶ διὰ τὴν ψυχικήν του ὑγείαν· ὅθεν τὸν ἐκατήχησε καλῶς καὶ τὸν ἐδίδαξεν ἱκανῶς, καὶ οὕτως, ἀφοῦ τὸν ἔβαλεν εἰς ὁδὸν μετανοίας καὶ χριστιανικῆς ζωῆς, τὸν ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ. Τὰ ἐπίλοιπα δμως τῆς διηγήσεως, ἀδελφοί, εἶναι θαυμαστὰ καὶ παράδοξα, καὶ ὡς τοιαῦτα, καὶ περισσοτέραν ζητοῦσι τὴν προσοχήν. Διότι ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ νέος καὶ σωφρονισθεὶς χωρὶς νὰ τοῦ μείνῃ κανένα ἐλάττωμα, ἤρχισε νὰ κάμνῃ μίαν θαυμασίαν μετάνοιαν, καὶ ἀπορρίψις ἀπὸ μιᾶς πᾶσαν σωματικὴν φροντίδα ὁ ἀοίδιμος, μὲ νηστείαν καὶ προσευχὴν καὶ ἀγρυπνίαν, ἐπερνοῦσεν ὅλον τὸν πρὸ τοῦ μαρτυρίου καιρόν, καὶ μὲ γονυκλισίας σχεδὸν ὑπὲρ ἀριθμόν· πολλάκις δὲ καὶ παρακινούμενος ἀπὸ τὴν ἀδελφήν του νὰ δώσῃ ὀλίγην ἄνεσιν εἰς τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὴν πολλὴν νηστείαν καὶ ταλαιπωρίαν, δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' ἔμεινε νηστεύων συναπτῶς καὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας· βλέπων δὲ τὴν εἰκόνα τῆς ἀποτομῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τὴν ἥρπαζε καὶ τὴν κατερίλει ἀχόρταστα, (ὁ τόσον εἰκονομάχος ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἁφροσύνης του), καὶ μὲ θερμὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀναμμένην ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης: «Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, λέγει, καθὼς ἐσὺ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἀπεκεφαλίσθης, ἔτσι ἀξίωσε καὶ ἐμὲ νὰ ἀποκεφαλισθῶ διὰ τὴν ἀγάπην του». Ὦ ἔρως· ὦ ἀγάπη θερμοτάτη πρὸς τὸν Χριστόν· ὄντως μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει. Ὅθεν μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς κανένα μέρος, καὶ ἐκεῖ καὶ τὸν Χριστὸν νὰ λατρεύῃ καὶ τὴν ζωήν του νὰ φυλλάττῃ, μὲ ὅλον τοῦτο μὴ φοβηθεὶς ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι, ἐπαρρησιάζετο χριστιανός, τόσον, ὁποῦ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῶν ἄλλων ἐπήγαινεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγου ἐφαίνετο καὶ ἐγνωρίζετο ὡς Τοῦρκος, διὰ τοῦτο φοβούμενοι οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ τὸν κίνδυνον νὰ τὸν δέχωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν τρίτην φορὰν ὁποῦ ἐπῆγε πάλιν, τὸν ἐδίωξαν μὲ φωνὰς καὶ θόρυβον· αὐτὸς δὲ ὁ μακάριος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ μὲ πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ βρεγμένον ἀπὸ δάκρυα καὶ μὲ θρηνώδη φωνὴν· «διατὶ μὲ διώκετε, τοὺς λέγει, ἀδελφοί, ἀπὸ τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶμαι καὶ ἐγὼ Χριστιανός, ὥσὰν καὶ ἐσᾶς ; Πλὴν Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς μέλλω νὰ ἀποθάνω».

Ἔπειτα σφραγίσας τὸν ἑαυτόν του τρεῖς φορὰς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἐβγῆκεν ἔξω μετὰ δακρύων καὶ ἀναστεναγμῶν, καὶ πηγαίνων εἰς τὸ ὀσπήτιόν του ἐδόθη ὅλος εἰς θερμὴν δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, ἕως ὁποῦ καὶ οἱ ἄλλοι ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τότε ἐπειδὴ καὶ εἶχεν ἀκουσθῇ πρότερον, ὅτι ὁ Νικόλαος ἔστρεψε πάλιν εἰς τὴν προτέραν πίστιν καὶ ἀφῆσε τὴν Τουρκικήν, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκουσθῇ, λέγω, τοῦτο, νὰ καὶ φθάνουσιν ὡς ἐπὶ ληστὴν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ὅπλων, οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸ Κριτήριον, διὰ νὰ τὸν φέρουν εἰς ἐξέτασιν τοῦ τολμήματος· καὶ πρῶτον μὲν ἔδεσαν αὐτοῦ τὰς χεῖρας εἰς τὰ ὀπίσω, ἔπειτα δὲ συνέλαβον καὶ τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου καὶ ἄλλους δύο τοὺς προέχοντας καὶ ὅλους ὁμοῦ τοὺς ἔφεραν εἰς τὸ Κριτήριον· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους τρεῖς τοὺς ἐφυλάκισαν, μόνον δὲ τὸν Νικόλαον παρέστησαν εἰς ἐξέτασιν. Ὁ δὲ ἐξεταζόμενος καὶ ἐρωτώμενος διατὶ νὰ ἀλλάξῃ τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὄνομά του καὶ νὰ γίνῃ πάλιν χριστιανός ; «Ἐπειδὴ ἐγὼ ἀπὸ χριστιανοὺς ἐγεννήθην, τοὺς ἀποκρίνεται, καὶ χριστιανὸς ἀνετράφην, καὶ εἶμαι χριστιανὸς καὶ τὸν Χριστόν μου ποτὲ δὲν ἠρνήθηκα νὰ τουρκεύσω, οὔτε θέλω τὸν ἀρνηθῇ ποτέ, ἀλλὰ χριστιανὸς μέλλω νὰ ἀποθάνω». Καὶ ταῦτα μὲν ὁ νέος· ὁ δὲ κριτὴς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τότε κατ' ἀρχὰς ἐδοκίμαζον μὲ πολλὰς κολακείας καὶ διαφόρους ὑποσχέσεις νὰ τὸν καταπείσουν νὰ

μένη εἰς τὴν θρησκείαν των· πλὴν δὲν κατώρθωσαν μὲ αὐτὰ, ἀλλὰ τοῦτο μόνον· ἤναψαν δηλονότι τὸν ζῆλον τοῦ Μάρτυρος, καὶ οὔτε τοὺς κριτὰς ηὐλαβήθη, οὔτε τὰ ἄλλα παριστάμενα πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν ἐφοβήθη, οὔτε ἄλλο τι ἐσυλλογίσθη, ἀλλὰ μὲ φρόνημα γενναῖον, μὲ λαμπρὰν φωνὴν καὶ μὲ γλῶσσαν ἐλευθέραν, ἤλεγξε τὴν θρησκείαν των, ἐλεύνασε καὶ ἐκαταγέλασε τὴν ἀγνωσίαν των καὶ τὴν πλάνην των, καὶ κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντείπῃ, καὶ νὰ ἐναντιωθῇ, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ὑπόσχεσιν τὴν λέγουσαν, «ἐγὼ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, αὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν».

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπὸ τὴν θείαν παρρησίαν καὶ τὴν πνευματοκίνητον γλῶσσαν τοῦ Μάρτυρος ἐνικήθησαν καὶ κατησχύνθησαν, μετέβαλον τὴν ἡμερότητα εἰς ἀγριότητα, τὰς κολακείας καὶ τὰς ὑποσχέσεις εἰς ἀπειλὰς καὶ φοβερισμούς, ὅθεν χωρὶς νὰ χάσουν καιρόν, τὸν ἔστρωσαν εἰς τὸ ξύλον, καὶ μὲ ἄκραν σκληρότητα, περισσότερας ἀπὸ πεντακόσιαις ῥαβδιαὶς τοῦ ἔδωκαν εἰς τοὺς πόδας καὶ μετὰ τὴν βάσανον ταύτην τὸν ἔρριψαν ἔτσι ἀθεράπευτον μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ὄχι τόσον μόνον, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπανθρωπίαν· ὑπερβολὴν ἔσφιγξαν τοὺς καταπληγωμένους πόδας του μέσα εἰς τὸ βασανιστήριον ξύλον, τὸ κοινῶς λεγόμενον «τουμπροῦκι». Οἱ δὲ προειρημένοι τρεῖς ἐγχώριοί του, ἦσαν καὶ αὐτοὶ φυλακισμένοι, ἀλλὰ χωρὶς βασάνους· ἀλλ' ὅμως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑποφέρουν, οὐδὲ αὐτὴν τὴν ὀλίγην στενοχωρίαν τῆς φυλακῆς καὶ ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς μάλιστα, ὁ διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας, φεῦ! ἐτόλμησε, λέγω, νὰ τοῦ εἴπῃ λόγον σατανικὸν καὶ διαβολικὸν· ἕως πότε, λέγει, μᾶς βασανίζεις; τούρκευσε νὰ γλυτώσῃς καὶ ἐσύ, καὶ ἡμεῖς· καὶ διὰ ἕνα ἄνθρωπον ἡ χριστιανοσύνη δὲν ὀλιγοστεύει». Τοῦτον ἀκούσας τὸν λόγον ὁ θεῖος Νικόλαος, τόσον ἐταράχθη, τόσον ἤναψεν ὁ ὁποῦ δὲν τὸν ηὐλαβήθη πλέον ὡς ἱερέα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡσὰν ἕνα ἐχθρὸν, ἕνα ἐπίβουλον, ἕνα προδότην τῆς εὐσεβείας, τὸν ἔπτυσε τρεῖς φορὰς εἰς τὸ πρόσωπον λέγων: «Σὺ ὁ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ μὲ παρακινεῖς νὰ προδώσω τὴν πίστιν μου, ἀντὶ νὰ μὲ διδάσκῃς νὰ τὴν φυ-

ἕως θανάτου»; Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, νομίζοντες οἱ Τοῦρκοι, ὅτι θέλει διελιάσει ἀπὸ τὰς προτέρας τιμωρίας καὶ οὔτω νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, τὸν ἔβγαλαν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· καὶ πάλιν ὑποσχέσεις μεγάλας, πάλιν κολακείας· πολλὰς· «λυπήσου, λέγοντες, τὴν νεότητά σου, ὦ τέκνον, τὴν ὡραιότητά σου, τὴν ζωήν σου, μὴ θελήσῃς νὰ ζημιωθῇς καὶ νὰ χάσῃς αὐτὰ τὰ καλὰ, ἀλλὰ κάμε ὑπακοὴν εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ σὲ τιμήσωμεν καὶ νὰ σὲ δοξάσωμεν μεγάλως», καὶ ταῦτα λέγοντες, τοῦ ἔδειχναν ἕνα κιβώτιον περιέχων πολλὰ φλωρία, καὶ ἄλλα ἀργύρια, καὶ μίαν φορεσιὰν λαμπρὰν καὶ πολυέξοδον, καὶ «ὅλα αὐτὰ, τοῦ ἔλεγαν, ἂς εἶναι ἰδικά σου, περιπλέον νὰ σὲ κάμωμεν υἱόν μας, μόνον ὑπάκουσον· εἰδὲ καὶ μένῃς εἰς τὸ πεῖσμα, θέλομεν σὲ θανατώσει ἀπαραιτήτως μὲ σκληρότατον θάνατον».

Καὶ ταῦτα μὲν ἔλεγον οἱ τύραννοι. Τὶ δὲ ὁ Μάρτυς ἀνταπεκρίθη; «Οὔτε τὰς κολακείας σας δέχομαι, οὔτε τὰς ὑποσχέσεις βάζω πανιελῶς εἰς τὸν νοῦν μου· ἀλλ' οὐδὲ τὰς τιμωρίας καὶ τὸν ἀπειλούμενον θάνατον φοβοῦμαι· Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ κάνενα πρᾶγμα δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ μὲ χωρίσῃ· πλὴν ἐὰν μοῦ ὑπακούσετε ἐσεῖς πρότερον, τοὺς λέγει μὲ τὴν σύντροφόν του ἁπλότητα, εἰς ἕνα ζήτημα ὁποῦ ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω, ὑπακούω καὶ ἐγὼ εἰς ἐσᾶς ὕστερον». Αὐτοὶ δὲ μὴν ἠξεύροντες τὶ ἦτο τὸ ζήτημά του, ὑπεσχέθησαν μετὰ χαρᾶς. Τὶ δὲ ἦτον ἐκεῖνο τὸ ζήτημα; «Στέρξατε πρῶτον ἐσεῖς, τοὺς λέγει, νὰ σᾶς βαπτίσω, νὰ σᾶς κάμω χριστιανοὺς, καὶ ἔπειτα κάμετέ με καὶ ἐσεῖς ὅ,τι θέλετε». Τόσον δὲ τοὺς ἐτάραξεν αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Μάρτυρος, τόσον τοὺς ἦναψε τὸν θυμόν, ὥστε ὁποῦ τοὺς ἔκαμε νὰ ἐπινοήσουν καὶ νὰ ἀποφασίσουν, ἀκόμη καὶ νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς αὐτὸν τὰ πλέον δεινὰ καὶ ἀσυνήθιστα κολαστήρια. Ἐπρόσταξαν, λέγω, καὶ ἔχυσαν νερὰ κάτω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς φυλακῆς, ἔπειτα ἔχοντες διαπερασμένα εἰς ἕνα σανίδι πολλὰ καρφία, τὰ ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ ἐκεῖνα, καὶ ὕστερον ἐξήπλωσαν τὸν Μάρτυρα ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ καρφία τὰ διαπερασμένα εἰς τὸ σανίδι· ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας του ἐπέθηκαν μίαν βαρυτάτην πλάκα· εἰς δὲ τὸν λαιμόν του ἐπέρασαν ἁλυσίδα· καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τοῦ εἶχαν τοὺς πόδας εἰς τὸ τουμπροῦκι. Ταῦτα μὲν ἐπρόσταξαν οἱ τύραννοι, οἱ δὲ ὑπηρέται ἐτελείωσαν τὰ προσταχθέντα τὸ ταχύτερον. Ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ τὰ ὑπέμενε χαίρων καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. Ὁ Χριστὸς ὅμως ὁποῦ ἦταν ὁ Μαρτύρων τὸ κρατούμενον καὶ ἡ δύναμις δὲν ἄφηκε τὸν δοῦλόν του ἀβοήθητον καὶ ἀπαρηγόρητον εἰς τοσαύτην ἀνάγκην, ἀλλὰ τὸ μεσονύκτιον νὰ καὶ γίνεται ἕνας σεισμὸς φοβερὸς μέσα εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μὲ τὸν σεισμὸν ἀπεκυλίσθη ἡ πλάκα καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὸ στῆθος καὶ τὴν κοιλίαν τοῦ ἁγίου, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! οὔτε ἡ πλάκα τοῦ ἐσύντριψε τὰ κόκκαλα τοῦ στήθους, οὔτε τὰ καρφία τοῦ ἐτρύπησαν τὴν ῥάχιν, ἀλλ' ἔμειναν ὅλος ἀβλαβὴς, θεῖος δυνάμει· ἡ δὲ φυλακὴ ἐγεμίσθη ἀπὸ εὐωδίαν ἀῤῥητον τὴν ὥραν ἐκείνην. Τότε καὶ ὁ προῤῥηθεὶς ὀλιγόψυχος ἱερεὺς, βλέπων τὸ παράδοξον θαῦμα, μετενόησε καὶ ἐζήτει θερμῶς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δι' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐβλασφήμησε, καὶ πίπτων εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ἐζήτει συγχώρησιν ἐπειδὴ τοῦ εἶπε νὰ τουρκεύσῃ, καὶ ὄχι μόνον αὐτός, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἐν τῇ φυλακῇ εὑρεθέντες ἐξεπλάγησαν καὶ ἐφώναζον: «ὄντως ἅγιος ἄνθρωπος εἶναι, ἀληθῶς Μάρτυς εἶναι, ὡσὰν καὶ ἐκεῖνοι οἱ παλαιοί, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐφάνη θαυμαστὸς εἰς αὐτόν». Καὶ ἦτο μεγάλη χαρὰ εἰς ὅλους ἐκείνους ὁποῦ τὰ τοιαῦτα θαυμάσια ἤκουον, μόνοι δὲ οἱ Τοῦρκοι κατησχύνοντο καὶ ὡς ἄλλος Φαραὼ ἐσκληρύνοντο ἀπὸ τὴν ἀκοὴν τῶν θαυμάτων. Διὰ τοῦτο τοὺς μὲν ἄλλους τρεῖς ἐγχωρίους του ὡς μάρτυρας καὶ κήρυκας αἰσχυνόμενοι, τοὺς ἀπέλυσαν ἄσπρα, κατὰ τὴν συνήθειάν των· ὁμοίως ἀπέλυσαν μὲ μεγάλην δόσιν ἄσπρων καὶ τὸν προῤῥηθέντα ἀρχιμανδρίτην, ὁ ὁποῖος ἐσυμβούλευσε καὶ ἐδιώρθωσε τὸν Μάρτυρα καθὼς εἴπαμεν, τὸν ὁποῖον ὄχι μόνον εἶχαν φυλακισμένον, ἀλλὰ καὶ ἐφοβέριζαν μάλιστα νὰ κόψουν τὴν γλῶσσάν του. Τοὺς μὲν ἄλλους, λέγω, τοὺς ἀπέλυσαν, τὸν δὲ Μάρτυρα ἀφοῦ τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν κοινὴν φυλακὴν, διὰ νὰ μὴ τὸν βλέπουν οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ, ὅπου ἔμεναν φυλακισμένοι, τοῦ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τὸν ἔρριψαν

μέσα εἰς τὸν σταῦλον τῶν ἁλόγων, ἐγκαταλελειμμένον ἀπὸ κάθε ἀνθρωπίνην βοήθειαν, διὰ νὰ λάβῃ θάνατον βίαιον καὶ ἄτιμον ἀπὸ τὰ κατατρήματα τῶν ἁλόγων ὁ τοσαυμάριστος· καὶ τὰ μὲν πονηρὰ βουλεύματα τῶν Ὀθωμανῶν ἦσαν τοιαῦτα. Ὁ δὲ Θεὸς ὁποῦ ἐφύλαξεν ἀβλαβῆ τὸν προφήτην Δανιὴλ μέσα εἰς τὸν λάκκον ἀπὸ τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν λεόντων, αὐτὸς βέβαια ἐφύλαξε καὶ τὸν Νικόλαον ἀπὸ τὴν ὁρμὴν καὶ τὰ πατήματα τῶν ἁλόγων, καὶ δὲν ἀφῆκε νὰ πάθῃ κανὲν κακόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν τρεῖς ἡμέραι, βλέπων ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, Σουρούλης ὀνομαζόμενος, ὅτι ἀκόμη ζῇ, τοῦ ἔδιδε ψωμὶ νὰ φάγῃ, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅτι ἦτον χορτασμένος ἀπὸ τὰ φαγητὰ ὁποῦ τοῦ ἔφερεν ἡ ἀδελφή του, (καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἡ ἀδελφή του μακρὰν κεκρυμμένη διὰ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν), καὶ ἐμεινε πάλιν νηστεύων, καθὼς καὶ ὅλον τὸν καιρὸν τοῦ μαρτυρίου του ὁ θειότατος, μὲ νηστείαν μεγάλην τὸν ἐπέρασε.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ διὰ τῶν εἰρημένων βασάνων, οὔτε ἡ γνώμη του μετερλήθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, οὔτε ἀπέθανεν, ἀγανακτήσαντες πλέον, ἐζήτησαν φετφᾶν (ἀπόφασιν) ἀπὸ τὸν Μουφτῆν διὰ νὰ φονεύσουν τάχα νομίμως τὸν δίκαιον οἱ ἀδικώτατοι καὶ παρανομώτατοι· πλὴν δὲν ἔδωκε φετφᾶν, κρίνων τὸ ἐναντίον εἰς τὴν νομοθεσίαν των, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον ἀπερίτμητος, ἤγουν ἀσυνέτιαστος (διότι γνωστὸν ἔγινεν εἰς ὅλους ὅτι ἦτον ἀσυνέτιαστος). Αὐτοὶ ὅμως ἀδίκως καὶ ἐναντίον εἰς τοὺς νόμους των ἀπεφάσισαν τὸν κατ' αὐτοῦ θάνατον, ἀφ' οὗ διαφόρως τὸν ἐβασάνισαν, καθὼς ἐδῶ ὁ λόγος ἐφανέρωσεν, εἰς διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν.

Τότε λοιπὸν τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν ἔφεραν εἰς τὸ Βουνάκι, (εἰς μίαν πεδιάδα, δηλαδὴ, τῆς πόλεως) εἰς τὰ ἔξω τειχία τῆς Σούδας τοῦ Κάστρου, ὀλίγον πάρα κάτω ἀπὸ τὸ ζῦγι τοῦ νεροῦ (1), καὶ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ Τζαμὶ ὅλοι οἱ ἀγάδες ἐφιππιοι ἐστάθησαν τριγύρω κ[illegible] ἠρώτησαν τρεῖς φορὰς ἐὰν ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ τουρκεύσῃ, καὶ αὐτὸς ὁ εὐλογημένος, ταλαιπωρημένος ἀπὸ τόσων ἡμερῶν νηστείαν, ἀτονισμένος ἀπὸ τόσας πολλὰς βασάνους, καὶ τὸ περισσότερον, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν τοὺς ψηφᾷ ὁλότελα, δὲν ἀπεκρίθη μὲ λόγον τό, ὄχι, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν ἀνάνευσιν τῆς κεφαλῆς.

Τελευταῖον τὸν ἐγονάτισαν τρεῖς φοράς· καὶ τὴν μὲν πρώτην τοῦ ἔδωκεν ὁ δήμιος μίαν λογχευτὴν, ἤγουν ἐμπηχτὴν μαχαιριὰν εἰς τὴν ῥάχιν, ἔπειτα τὸν ἐσήκωσεν ἐπάνω καὶ πάλιν τὸν ἠρώτησαν· τὴν δὲ δευτέραν φορὰν τοῦ ἔκοψε τὸν λαιμὸν ὀλίγον τι, καὶ πάλιν τὸν ἐσήκωσε, καὶ τὸν ἠρώτησαν πάλιν ἐὰν θέλῃ νὰ τουρκεύσῃ, νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωήν του, λέγοντές του, ὅτι καὶ αἱ πληγαί του ἰατρεύονται· τὴν τρίτην φορὰν τοῦ εἶπε νὰ γονατίσῃ· καὶ αὐτός, ἔτρεξε μὲ μεγάλην δύναμιν καὶ ὁρμὴν ἀπὸ τὴν πολλὴν ἔφεσιν καὶ ἐπιθυμίαν ὁποῦ εἶχε νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου· ἔτρεξε, λέγω, καὶ κλίνας τὰ γόνατα, ἐξεφώνησε τὸ γλυκύτατον ὄνομα τῆς κυρίας Θεοτόκου, λέγων τρεῖς φοράς, «Παναγία βοήθει μοι·» καὶ τότε πλέον ὁ δήμιος τὸν ἐκτύπησε μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, ἀλλὰ πάλιν δὲν ἀπεκόπη ἡ πάντιμος αὐτοῦ κεφαλὴ, οὔτε μὲ μίαν, οὔτε μὲ δύο, ἕως ὁποῦ μὲ ἀπανθρωπίας καὶ σκληρότητος ὑπερβολὴν τὸν ἔπιασεν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τὸν ἔσφαξεν ὡσὰν πρόβατον. Καὶ οὕτως ὁ ἔνδοξος Νικόλαος τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισται, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, τὴν πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν πίστιν τετήρηκε, τὸν σωτήριον δρόμον τοῦ μαρτυρίου τετέλεκε καὶ τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας ἔλαβε παρὰ Θεοῦ κατὰ τὸ εἰκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατὰ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους πενῆντα τέσσαρας χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἐν ὥρᾳ ἕκτῃ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη.

Καὶ τότε «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ» σκότος πυκνότατον ἔπεσεν εἰς ὅλην τὴν Χίον, τόσον ὁποῦ τὰ πλήθη ὁποῦ ἐπερίμεναν νὰ ἰδοῦν τὸ τέλος Τοῦρκοι Χριστιανοὶ, Φράγγοι, Ἑβραῖοι δὲν διέκριναν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸ σκότος, οὐδὲ τὸν δρόμον ὁποῦ κάθε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἔμελλε νὰ περιπατήσῃ δὲν εὔρισκεν, ἀσὰν νὰ ἦτον μία σκοτεινοτάτη νύκτα τοῦ χειμῶνος. Οἱ δὲ χωρικοὶ βλέποντες ἔξαφνα τοιοῦτον παράδοξον σημεῖον, καὶ μὴν ἠξεύροντες τὴν αἰτίαν, ἔλεγον, «τοῦτο βέβαια δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ὀργὴ θεϊκὴ καθ' ἡμῶν·» καὶ ἔμειναν περιαδόμενον αὐτὸ τὸ σκότος ἕως τὴν σήμερον μόνον δὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Μάρτυρος νεκρὸν—μέγα θαῦμα!—ἔλαμπεν ὡς ἄστρον λαμπρότατον μέσα εἰς τὸ σκότος ἐκεῖνο. Ἀλλὰ καὶ θεῖον φῶς ἐπεσκίαζε τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τρεῖς νύκτας ἀκολούθως ὁποῦ τὸ ἐφύλαττον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· οἱ δὲ πεπλανημένοι ἀγαρηνοὶ βλέποντες τὸ οὐράνιον ἐκεῖνο φῶς καὶ τὴν ἐντροπὴν μὴν ὑποφέροντες ἔλεγον, ὅτι πῦρ κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν νὰ κατακαύσῃ τὸ σῶμά του. Ὅθεν λαβόντες ἀφορμὴν ἀπὸ τοῦτο, ἔκαψαν καὶ ἐμαύρισαν τὸ πρόσωπόν του μὲ δαδία διὰ νὰ μὴ φαίνεται εἰς ἔλεγχον καὶ κατηγορίαν των τὸ κάλλος καὶ ἡ λαμπρότης ὁποῦ εἶχεν ἐκ θείας χάριτος· καὶ οὐ μόνον μὲ τὸ οὐράνιον φῶς ἐδόξασεν ὁ Χριστὸς τὸν Μάρτυρά του, ἀλλὰ καὶ μὲ εὐωδίαν θαυμαστὴν καὶ ἄῤῥητον, ἡ ὁποία ἐγέμιζε τὸν ἀέρα ἓν ὅσῳ ἔμεινεν ἐκεῖ τὸ ἅγιον λείψανον· τινὲς δὲ ἀπὸ τοὺς φύλακας ἔκοψαν δάκτυλα καὶ ἄλλα εὐκολόκοπα μέλη καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς μερικοὺς γνωρίμους των χριστιανούς. Ὁ δὲ νὰ πάρουν ἄσπρα, ἄλλοι δὲ πάλιν χριστιανοὶ, ἔλαβον χῶμα βρεγμένον ἀπὸ τὰ μαρτυρικὰ αἵματα. Τέλος πάντων μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔῤῥιψαν τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ μὴ τὸ λάβουν οἱ χριστιανοί. Ποῦ δὲ ἐφέρθη, καὶ κατήντησε δὲν ἠξεύρει κανείς. Οὕτως ἐδόξασε τὸν Θεόν, ἀδελφοὶ, ὁ Θεῖος Νικόλαος, μὲ τοὺς ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου του, καὶ ὁ Θεὸς ἀντεδόξασεν αὐτὸν μὲ τὰ παράδοξα θαύματα τῆς θείας αὐτοῦ παντοδυναμίας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν τοῦ θαυμαστοῦ τούτου Μάρτυρος, μία γυναῖκα σεμνὴ καὶ κοσμία, Σμαράγδα τὸ ὄνομά της, ἐκινδύνευεν εἰς θάνατον, ἀπὸ ἕνα δεινότατον καὶ ἀθεράπευτον πάθος, τὸ δὲ πάθος αὐτὸ τῆς συνέβη ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον περίστασιν· υἱὸν εἶχεν αὐτὴ εἰς τὴν ξενητειὰν διατρίβοντα, ὅστις ἐπάνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του ἀπέθανε· μαθοῦσα λοιπὸν τὴν τοιαύτην λυπηρὰν εἴδησιν τοῦ υἱοῦ της τόσον ἀμέτρως ἐλυπήθη, ὥστε ὁ ποῦ

(1) Ἐκεῖ περίπου ὅπου εἶναι σήμερον ἡ Μαρμανένια Βρύση (Μελὲκ πασά) Κ. Π.

ἔπαθεν ἕνα ἀσυνείθιστον πάθος. ἔπαυσε δηλαδὴ εἰς τὸ ἑξῆς ἡ κατὰ μῆνα φυσικὴ ῥύσις τοῦ αἱματός της, καὶ τὸ αἷμα ἐκεῖνο ὁποῦ ἐμποδίσθη ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς πόρους, ἔστρεψε καὶ ἔβγαινεν ἀπὸ τὸ στόμα της, καὶ τόσον πολὺ ὁ ποῦ λεκάνην ἐγέμιζε, καθὼς ἡ ἰδία ἔλεγε κρίζει λοιπὸν τοὺς ἰατρούς, δοκιμάζουν ἐκεῖνοι μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς τέχνης των νὰ τὴν θεραπεύσουν, ἀλλὰ δὲν δύνανται· πρόσπιπτει εἰς τὴν χάριν τῶν θαυματουργῶν καὶ ἰαματικῶν Ἀναργύρων, προσκαλεῖ τὰ ἱερά των λείψανα, τῆς ψάλλουν ἁγιασμὸν μὲ αὐτά, ἀλλ' ὄχι, μόνον θεραπείαν εὑρίσκει, ἀλλ' οὔτε κἂν παραμικρὰν παρηγορίαν· προσκαλεῖ ἔπειτα καὶ τὴν χαριτόβρυτον κάραν τῆς ὁσίας Ματρώνης, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας, βουλόμενος νὰ λοξάσῃ τὸν νέον αὐτοῦ Μάρτυρα Νικόλαον (καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα ὕστερον) δὲν ἠδόκησε νὰ τὴν θεραπεύσῃ οὔτε ἡ Ἁγία Ματρώνα, τὸ δὲ πάθος ἠῦξανε, καὶ θάνατον ἀπαραίτητον ἐφοβέριζε τῆς ἀθλίας γυναικὸς ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπηλπίσθη αὐτὴ ἀπὸ κάθε λογῆς βοήθειαν, καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐτελείωσε τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου ὁ Θεῖος Νικόλας καὶ εἰς κάθε μέρος τὰ διηγήματα τῶν μαρτυρίων του καὶ τῶν θαυμάτων του ἐλέγοντο, καὶ ἠκούοντα, διὰ τοῦτο μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ μεγάλην πίστιν ζητεῖ ἀπὸ τὸν Μάρτυρα τὴν ὑγείαν της, καὶ κατὰ μίμησιν τῆς Εὐαγγελικῆς αἱμορροούσης ἔλεγεν εἰς τὸν ἄνδρα της, «Ἀλεξανδρῆ (τοῦτο ἦτον τὸ ὄνομά του) κάμε ὅ,τι ἠμπορέσῃς νὰ λάβωμεν τίποτες ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Νικολάου, καὶ ἐλπίζω, ὅτι θέλει μοῦ γένῃ ἰατρὸς θαυμάσιος» καὶ ὥ τοῦ θαύματος. ἀδελφοί, οὕτως ἔγινε διότι ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐπεμελήθη καὶ εὗρεν ὀλίγον τι ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἐπροσκύνησε καὶ τὸ ἠσπάσθη ἡ ἀσθενὴς, ἔλαβε τὴν ὑγείαν της, δοξάζουσα τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον.

Ταῦτα πάντα καὶ ὑμεῖς συνεγράψαμεν μὲ ὅλην τὴν ἀλήθειας, ἀπὸ τὰ σημειώματα ὁποῦ τότε παρευθὺς πολλοὶ αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι ἔκαμαν, καὶ ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν πολλῶν ἀξιοπίστων ἀνθρώπων, ὁποῦ καὶ αὐτοὶ αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι ἐγένοντο τῶν πραγμάτων, καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ζῶσι, καὶ τὰ κηρύττουσι. Τὰ ἐσημειώσαμεν λέγω, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ θείου Μάρτυρος οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεὸς, ἐλεῆσαι, καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος. Ἀμήν.

Ὠδὴ, ζ'. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Προστάξει ὁ ἥλιος, Θεοῦ τοῦ κτίστου, ἑαυτοῦ φωταυγείᾳ, συνέστειλεν ἀκτῖνας, ἡνίκα ξίφει τὴν ἱερὰν κεφαλήν, οἱ δυσσεβεῖς, ἀθλοφόρε, ἀπέτεμον, τὴν σὴν λαμπρὸν καὶ σεπτήν, πάντως τιμῶν τελευτήν.

Ῥωννύμενος σθένει σου, παντοδυνάμῳ ὁ ἀθλοφόρος Χριστέ, διήνυσε τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου γιγαντιαίῳ ποδί, καὶ ἐν σκηνώμασε θείοις ἐσκήνωσε, σὺν τοῖς ἀγγέλοις ζωῶν, εὐλογητὸς ὁ θεός.

Ζιὼν τὴν οὐράνιον, οἰκεῖς παμμάκαρ σὺν τοῖς μαρτύρων χοροῖς, ἐλλαμπόμενος αἴγλῃ, καὶ φωταυγείᾳ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, μετὰ ἀγγέλων βοῶν εὐφραινόμενος, ἐν ἀσιγήτῳ φωνῇ εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὄρθρος ἀνέτειλας, δικαιοσύνης ἥλιον ἔχουσα τὸν ἐκ σκότους τὸν κόσμον τῆς ἀγνωσίας ἀποκαθαίροντα, θεογνωσίας ἀκτῖσιν, ᾧ ψάλλομεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἄλλος ἐν τῇ καμίνῳ.

Ἐν τῇ καμίνῳ τῶν βασάνων Νικόλαε ὡς χρυσὸν, ἐδοκίμασεν ὁ Κύριος ἐν τῇ γῇ, καὶ ὡς θεῖον ὁλοκαύτωμα, σὲ προσδεξάμενος, κοινωνὸν θείας δόξης ἐποίησε.

Ἧψει τὴν κάραν, ἀπετμήθης παμμάκαρ καὶ τοῖς σεπτοῖς, δήμοις τῶν Μαρτύρων πάντων ἐν οὐρανῷ, συνεσκήνωσας Νικόλαε, εὐλογημένος εἰ τῷ Δεσπότῃ κραυγάζων γηθόμενος.

Ὡς παῤῥησίαν, σὺ κεκτημένος Νικόλαε πρὸς Θεόν, τοῖς μετ' εὐλαβείας θείας τὴν ἱεράν, ἐκτελοῦσί σου πανήγυριν, ψυχῶν τὴν κάθαρσιν, καὶ σωμάτων τὴν ἴασιν δώρησαι.

Θεοτοκίον.

Δεδοξασμένη, πεφωτισμένη Μητροπάρθενε, πάντας τοὺς τιμῶντά, σε τὴν παναληθῆ, Θεοτόκον περιφρούρησον, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, ὑπάρχεις πανάμωμε Δέσποινα.

Ὠδὴ η'. Ἐπταπλασίως κάμινον.

Πῷ θρόνῳ παριστάμενος, τῆς Τριάδος Νικόλαε, ἅμα τοῖς Μαρτύρων ἱεροῖς στρατεύμασι, τῶν ἄθλων τὰ ἔπαθλα, λαμβάνων παρ' αὐτῆς δαψιλῶς, καὶ νικητικά, ὡς ἀθλητὴς τὰ βραβεῖα, δεχόμενος τρισμάκαρ, σὺν πολλῇ εὐφροσύνῃ, ὑμνεῖς τὸ θεῖον κράτος εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε, ἀθλοφόρε Νικόλαε, τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, τῶν θερμῶς τελούντων σου, τὴν μνήμην τὴν πάντιμον καὶ παναγίαν σου τελευτήν, ἔχων πρὸς αὐτόν, μαρτυρικὴν παρρησίαν, προσάγειν ἱκεσίας, καὶ πληροῦν τὰς αἰτήσεις, τῶν πίστει προστρεχόντων τῇ σκέπῃ σου τῇ θείᾳ.

Φωτοφανὴς ὡς ἥλιος, ἡ σὴ μνήμη ἀνέτειλεν, ἀθλητὰ Κυρίου, Καρυῶν τὸ βλάστημα, καὶ Χίου τὸ καύχημα, καὶ ὀρθοδόξων κλέος λαμπρόν, καὶ φωταγωγέ, πνευματικαῖς λαμπηδόσι, τοὺς πόθῳ ἐκτελοῦντας καὶ ἐν ὕμνοις τιμῶντας τοὺς ἄθλους οὓς ὑπέστης ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας.

Θεοτοκίον.

Νύμφη Θεοῦ πανάμωμε, τοὺς πρὸς σὲ καταφεύγοντας, τῆς αἰχμαλωσίας τῶν παθῶν ἐξάρπασον, καὶ τὴν αὐτοδέσποτον ἐλευθερίαν Δέσποινα, ταῖς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίαις παράσχου, ταῖς πίστει μελῳδούσαις, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄλλος. Λυτρωτὰ τοῦ παντὸς παντοδύναμε.

Καρυῶν σὺ βλαστὸς εὐθαλέστατος, εὐτελοῦς τινος κώμης ἐβλάστησας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐξήνθησας, ἀρδευθεὶς δι' αἱμάτων, ἐξ ὧν καλλιμάρτυς, ἄλλος φοίνιξ ἐφάνης ὑψίκομος,

Οὐχ ὡς Ἄβελ ποτὲ προσενήνοχας, εἰς θυσίαν Θεῷ ζῷα ἄλογα, σαυτὸν δὲ θῦμα ἄμωμον, Ζαχαρίου τῷ ζήλῳ, καὶ τοῦ Προδρόμου, καὶ Μαρτύρων ἁπάντων Νικόλαε.

Νῦν ἡ Χίος ἀγάλλου καὶ χόρευε, ὡς λαμπραγαρ ἐν πόλεσι πέφυκας, σὰ φῶς ἐκδισκεύουσα, Νικολάου τοὺς ἄθλους, καὶ θεῖον αἷμα, τὸ ἐνσοὶ ἐκχυθὲν ὑπὲρ πίστεως.

Θεοτοκίον.

Ὡς Θεοῦ ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, ὑπεδέξω αὐτὸν σωματούμενον, καὶ ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, γνωριζόμενον Κόρη, ᾧ μελῳδοῦμεν, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Χορείαις τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν λοιπῶν, οὐρανίων ταγμάτων ἠριθμησαι. ἐν οὐρανῷ, καὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ προφητῶν, Μαρτύρων καὶ ὁσίων τε, καὶ ἱεραρχῶν τῶν πανευκλεῶν, καὶ ἱερομαρτύρων, καὶ πάντων τῶν δικαίων, Μάρτυς Νικόλαε τρισόλβιε.

Ψυχῆς σου τὴν λαμπρότητα ἐκδηλῶν, τοῖς ἐν γῇ θεοφόρε Νικόλαε, φωτὶ τὸ σὸν, πρόσωπον ἐλάμπρυνεν ὁ Θεός, θαυματουργῶν ἐξαίσια, θαύματα καὶ τέρατα φοβερά, τὴν νῆσον πᾶσαν ζόφῳ ἐκάλυψεν ἐν ὥρᾳ, τῆς ἐκτομῆς σου παναοιδιμε.

Ὡς μέγιστον τὸ κλέος σου ἀθλητά, καὶ ἡ δόξα καὶ χάρις ἣν ἔλαβες παρὰ Θεοῦ, πᾶσαν ἐγκωμίων ὑπερβικᾷ, σύνθεσίν τε καὶ δύναμιν, λόγου εὐφυμνέου, ἀλλ' εὐμενῶς, τὸ εὐτελές μου τοῦτο, δῶρον δέξαι καὶ δός μοι, ταῖς σαῖς πρεσβείαις τὴν ἀντάμειψιν.

Θεοτοκίον.

Σωτῆρα, ὡς τεκοῦσα καὶ λυτρωτήν, σωτηρίας με κόρη ἀξίωσον, ἐπιτυχεῖν, Πάναγνε πταισμάτων μου τὰς

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΤΑ ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΑΝΝΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΤΑ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΤΑ ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΑΝΝΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΤΑ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ

σειρὰς, ταῖς σαῖς πρεσβείαις λύουσα πάντα γὰρ ὡς θέλεις, νῦν κατορθοῖς, ὡς φέρουσα ἐν κόλποις, τὸν πάντων βασιλέα, τὸν ἀγαθότητι ἀσύγκριτον.

Ἄλλος. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

Θ'τε τῶν πολλῶν ἡ ἀγάπη, πρὸς τὸν Χριστὸν κατεψυχράνθη, τότε σὺ Νικόλαε ὤφθης, πυρὶ τοῦ θείου πόθου τε καὶ τοῦ φίλτρου, πεπυρωμένος Ἅγιε, ὅθεν ἐνήθλησας στερρότατα.

Θέρμανον κάμοῦ τὴν καρδίαν, τὴν ἀμαρτίαις ψυχρανθεῖσαν, τοῦ ἀνευφημοῦντός σε πίστει, εὐχαῖς σου θείαις, πρὸς τὸν ἔνθεον πόθον, Νικόλαε μακάριε, καὶ ἐραστὰ Χριστοῦ θερμότατε.

Τῷ μεθ' ἱερᾶς εὐλαβείας, συνταξαμένῳ σοι τοὺς ὕμνους, νίκην τῶν παθῶν μοι παράσχου, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἀθλοφόρε Κυρίου, καὶ Νικηφόρον ὄντα με, κλήσει, καὶ πράγματι ἀνάδειξον.

Θεοτοκίον.

Θεῖσαί μου Χριστὲ ὅταν ἔλθῃς, κρῖναι τὸν κόσμον μετὰ δόξης, λῦσον τὴν ἀχλὺν τῶν κακῶν μου, ταῖς ἱκεσίαις τῆς κυησάσης Σε, καὶ τοῦ σεπτοῦ Σου Μάρτυρος, ὡς ἀγαθὸς καὶ παντοδύναμος.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τοῖς αἵμασί σου τρισμάκαρ, ἡ σὴ πατρὶς πιανθεῖσα, νῆσος ἡ Χίος βοᾷ σοι, Νικόλαε νεομάρτυς, σὺ μου εἶ δόξα καὶ κλέος, καὶ πρὸς Θεὸν πρέσβυς θεῖος.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Χρυσοπλοκώτατε πύργε καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως, ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην.

Εἰς τοὺς Αἴνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Πρὸς ἐτησίως τὴν μνήμην σου ἑορτάζοντας, Νικόλαε τρισμάκαρ, καὶ πιστῶς εὐφημοῦντας, τοὺς ἄθλους, τοὺς ἀγῶνας, οὓς καρτερῶς, ἐναθλῶν καθυπέμεινας, ὑπὲρ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ δι' ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς ἐναθρωπήσαντος.

Εἰ καὶ τοὺς πόδας ἐν ξύλῳ Μάρτυς ἠσφάλισαι καὶ ἐν εἱρκτῇ ἐβλήθης, καὶ πλακὸς βαρυτάτης, τὸν πιεσμὸν ὑπέστης, πόθῳ Χριστοῦ, γενναιόφρον Νικόλαε, ἀλλὰ τὸν δρόμον διήνυσας ἀνδρικῶς, τῆς ἀθλήσεως μακάριε.

Ἀποτμηθεὶς διὰ ξίφους πάσας διέτεμες, τὰς μηχανὰς τοῦ πλάνου. καὶ δολίου δέλεαρ, Νικόλαε θεόφρον, δι' ὃ τοὺς πιστῶς, τὴν σὴν μνήμην γεραίροντας, ῥῦσαι παγίδων τῶν τούτου, ταῖς πρὸς Θεόν, εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου.

Καὶ μετὰ θάνατον Μάρτυς σὲ ἐμεγάλυνεν, ὁ τῶν ἁπάντων κτίστης, τέρασι καὶ σημείοις, φωτὶ γὰρ οὐρανίῳ τὸ ἱερόν, ἐπεσκίασε λείψανον, σοῦ τὸ πολύαθλον Μάκαρ καὶ θαυμαστῆς, εὐωδίας ἐπληρώσατο.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Τίς μὴ ἐκπλαγῇ, τίς μὴ εἰκότως θαυμάσῃ, τὴν θαυμαστὴν καρτερίαν, καὶ ἀνένδοτον ἔνστασιν Νικολάου τοῦ λαμπροῦ ἀθλητοῦ. Οὐδὲν γὰρ αὐτὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης χωρίσαι κατίσχυσεν· οὐ τυράννων θωπεῖαι, οὔτε μὴν ἀπειλαὶ, οὐ φυλακαὶ, καὶ βασάνων ποικιλίαι. Ἀλλὰ πάντα ὑπενεγκὼν τὰ δεινά, ἐδραῖος ἐν αὐτῇ καὶ ἀκλόνητος, μέχρι τοῦ διὰ ξίφους μακαρίου τέλους διέμεινεν. Ἀλλ' ὡς νῦν πρὸς αὐτὸν στεφηφορῶν παριστάμενος ἀθλητά, ἐκτενῶς ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα προσδέξαι.
Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικά, καὶ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ ἁγίου ᾠδὴ γ'. καὶ ς'. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ὀκτωβρίου κς'.

Μεγαλυνάρια.

Ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψας φαεινὸς, ἐκ τῆς νήσου Χίου, τῶν Μαρτύρων ἡ καλλονὴ, Νικόλαε μάκαρ καὶ πάντας καταυγάζεις, τοὺς σὲ ἀνευφημοῦντας καὶ μεγαλύνοντας.

Πρόμαχος Νικόλαε τοῖς πιστῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, καταφεύγουσι καὶ φρουρούς, γενοῦ καὶ προστάτης, ῥυόμενος εὐχαῖς σου, κινδύνων πολυτρόπων, ψυχῆς καὶ σώματος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΦΛΑΓΟΝΟΣ
ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗ ΚΣΤ. ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα Ἰστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. δ.

Τὶ ὑμᾶς καλέσωμεν Ἅγιοι

Τί σε νῦν σοφὲ ὀνομάσωμεν, μοναστῶν ὑπογραμμόν, καὶ ἰαμάτων αὐτουργόν, ἐγκρατείας ταῖς πληγαῖς, πάθη μαστίξαντα ψυχῆς· πολίτην τῶν Ἀγγέλων καὶ συνόμιλον, τῆς ἄνω μητροπόλεως οἰκήτορα· τῶν ἀρετῶν ἐνδιαίτημα, καὶ πνεύματος καταγώγιον· ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. (Δίς).

Τί σε νῦν σοφὲ προσφθεγξώμεθα, τῆς ἐρήμου πολιστήν, καὶ ἡσυχίας ἐραστήν, τῶν παθῶν ἐκμειωτὴν καὶ μοναστῶν καθηγητήν, φωστῆρα διακρίσεως ἀκοίμητον πατέρων θεοφόρων τὸν ἰσάξιον, (1) θαυματουργὸν ἀληθέστατον, πάθη ποικίλα ἰώμενον, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσωμεν Ἅγιε, ποταμὸν τῆς νοητῆς, ἐκπορευόμενον Ἐδέμ· ὀχετὸν τὸν τοῦ Θεοῦ, χορηγουμένων ἀγαθῶν, πλημμύραν τῶν θαυμάτων ἀνεξάντλητον, ἰατῆρα τῶν νηπίων ἑτοιμότατον, τῆς οἰκουμένης τὸ καύχημα, Στυλιανὲ τὸ ὑπέρλαμπρον, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σὲ ὀνομάσωμεν ἔνδοξε, γεωργὸν τῶν ἀνθρωπίνων παμμακάριστε φυτῶν, αὐξητὴν τῶν παιδαρίων τὸν παχύτατον σαφῶς, νομίμως θεοσδότων ἐμπειρότατον, δογμάτων θεοπνεύστων τὸν διδάσκαλον, καὶ παιδευτὴν ἱκανώτατον, Στυλιανὲ παμμακάριστε, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσω πανόσιε τῶν θαυμάτων τῶν μεγίστων ἀνεξάντλητον πηγήν, ὁριστὴν τῆς εὐσεβείας καὶ διδάσκαλον ἐθνῶν. Ἡλίαν τὸν προφήτην ἄλλον δεύτερον, τοῦ κόσμου τοῦ αὐχμῶντος ὕδωρ φέριστον· ἐν ὄρεσι διαιτώμενον καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ προφθάνοντα, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἦχος β'.

Δεῦτε πιστοί, τὸν θαυματουργὸν ὑμνῳδίαις εὐφημήσωμεν, δι' οὗ ἀπαλλαγὴν τῶν πόνων, οἱ ἐν κινδύνοις ὑπάρχοντες εὑρίσκομεν. Δεῦτε λαοί, Στυλιανὸν τὸν ἔνδοξον ἀπαύστως τιμήσωμεν· χαίροις, λέγοντες, ὁ ἐκ μήτρας ἀ-

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

σειρὰς, ταῖς σαῖς πρεσβείαις λύουσα πάντα γὰρ ὡς θέλεις, νῦν κατορθοῖς, ὡς φέρουσα ἐν κόλποις, τὸν πάντων βασιλέα, τὸν ἀγαθότητι ἀσύγκριτον.

Ἄλλος. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

Θ'τε τῶν πολλῶν ἡ ἀγάπη, πρὸς τὸν Χριστὸν κατεψυχράνθη, τότε σὺ Νικόλαε ὤφθης, πυρὶ τοῦ θείου πόθου τε καὶ τοῦ φίλτρου, πεπυρωμένος Ἅγιε, ὅθεν ἐνήθλησας στερρότατα.

Θέρμανον κἀμοῦ τὴν καρδίαν, τὴν ἀμαρτίαις ψυχρανθεῖσαν, τοῦ ἀνευφημοῦντός σε πίστει, εὐχαῖς σου θείαις, πρὸς τὸν ἔνθεον πόθον, Νικόλαε μακάριε, καὶ ἐραστὰ Χριστοῦ θερμότατε.

Τῷ μεθ' ἱερᾶς εὐλαβείας, συνταξαμένῳ σοι τοὺς ὕμνους, νίκην τῶν παθῶν μοι παράσχου, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἀθλοφόρε Κυρίου, καὶ Νικηφόρον ὄντα με, κλήσει, καὶ πράγματι ἀνάθεικτον.

Θεοτοκίον.

Θεῖσαί μου Χριστὲ ὅταν ἔλθῃς, κρῖναι τὸν κόσμον μετὰ δόξης, λῦσον τὴν ἀχλὺν τῶν κακῶν μου, ταῖς ἱκεσίαις τῆς κυησάσης Σε, καὶ τοῦ σεπτοῦ Σου Μάρτυρος, ὡς ἀγαθὸς καὶ παντοδύναμος.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τοῖς αἵμασί σου τρισμάκαρ, ἡ σὴ πατρὶς πιανθεῖσα, νῆσος ἡ Χίος βοᾷ σοι, Νικόλαε νεομάρτυς, σὺ μου εἶ δόξα καὶ κλέος, καὶ πρὸς Θεὸν πρέσβυς θεῖος.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Χρυσοπλοκώτατε πύργε καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως, ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην.

Εἰς τοὺς Αἴνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Πολὺς ἐτησίως τὴν μνήμην σου ἑορτάζοντας, Νικόλαε τρισμάκαρ, καὶ πιστῶς εὐφημοῦντας, τοὺς ἄθλους, τοὺς ἀγῶνας, οὓς καρτερῶς, ἐναθλῶν καθυπέμεινας, ὑπὲρ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ δι' ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς ἐναθρωπήσαντος.

Εἰ καὶ τοὺς πόδας ἐν ξύλῳ Μάρτυς ἠσφάλισαι καὶ ἐν εἱρκτῇ ἐβλήθης, καὶ πλακὸς βαρυτάτης, τὸν πιεσμὸν ὑπέστης, πόθῳ Χριστοῦ, γενναιόφρον Νικόλαε, ἀλλὰ τὸν δρόμον διήνυσας ἀνδρικῶς, τῆς ἀθλήσεως μακάριε.

Ἀποτμηθεὶς διὰ ξίφους πάσας διέτεμες, τὰς μηχανὰς τοῦ πλάνου. καὶ δολίου βελίαρ, Νικόλαε θεόφρον, δι' ὃ τοὺς πιστῶς, τὴν σὴν μνήμην γεραίροντας, ῥῦσαι παγίδων τῶν τούτου ταῖς πρὸς Θεόν, εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου.

Καὶ μετὰ θάνατον Μάρτυς σὲ ἐμεγάλυνεν, ὁ τῶν ἁπάντων κτίστης, τέρασι καὶ σημείοις, φωτὶ γὰρ οὐρανίῳ τὸ ἱερόν, ἐπεσκίασε λείψανον, σοῦ τὸ πολύαθλον Μάκαρ καὶ θαυμαστῆς, εὐωδίας ἐπληρώσατο.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Τίς μὴ ἐκπλαγῇ, τίς μὴ εἰκότως θαυμάσῃ, τὴν θαυμαστὴν καρτερίαν, καὶ ἀνένδοτον ἔνστασιν Νικολάου τοῦ λαμπροῦ ἀθλητοῦ. Οὐδὲν γὰρ αὐτὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης χωρίσαι κατίσχυσεν· οὐ τυράννων θωπεῖαι, οὔτε μὴν ἀπειλαὶ, οὐ φυλακαὶ, καὶ βασάνων ποικιλίαι. Ἀλλὰ πάντα ὑπενεγκὼν τὰ δεινὰ, ἑδραῖος ἐν αὐτῇ καὶ ἀκλόνητος, μέχρι τοῦ διὰ ξίφους μακαρίου τέλους διέμεινεν. Ἀλλ' ὡς νῦν πρὸς αὐτὸν στεφηφορῶν παριστάμενος ἀθλητά, ἐκτενῶς ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα προσδέξαι.
Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικά, καὶ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ ἁγίου φδὴ γ'. καὶ ς'. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ὀκτωβρίου κς'.

Μεγαλυνάρια.

Ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψας φαεινὸς, ἐκ τῆς νήσου Χίου, τῶν Μαρτύρων ἡ καλλονὴ, Νικόλαε μάκαρ καὶ πάντας καταυγάζεις, τοὺς σὲ ἀνευφημοῦντας καὶ μεγαλύνοντας.

Πρόμαχος Νικόλαε τοῖς πιστῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, καταφεύγουσι καὶ φρουρὸς, γενοῦ καὶ προστάτης, ῥυόμενος εὐχαῖς σου, κινδύνων πολυτρόπων, ψυχῆς καὶ σώματος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΦΛΑΓΟΝΟΣ
ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗ ΚΣΤ· ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα Ἰστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. δ.

Τὶ ὑμᾶς καλέσωμεν Ἅγιοι

Τί σε νῦν σοφὲ ὀνομάσωμεν, μοναστῶν ὑπογραμμόν, καὶ ἰαμάτων αὐτουργόν, ἐγκρατείας ταῖς πληγαῖς, πάθη μαστέξαντα ψυχῆς· πολίτην τῶν Ἀγγέλων καὶ συνόμιλον, τῆς ἄνω μητροπόλεως οἰκήτορα· τῶν ἀρετῶν ἐνδιαίτημα, καὶ πνεύματος καταγώγιον· ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. (Δίς).

Τί σε νῦν σοφὲ προσφθεγξώμεθα, τῆς ἐρήμου πολιστήν, καὶ ἡσυχίας ἐραστήν, τῶν παθῶν ἐκμειωτὴν καὶ μοναστῶν καθηγητήν, φωστῆρα διακρίσεως ἀκοίμητον πατέρων θεοφόρων τὸν ἰσάξιον, (1) θαυματουργὸν ἀληθέστατον, πάθη ποικίλα ἰώμενον, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσωμεν Ἅγιε, ποταμὸν τῆς νοητῆς, ἐκπορευόμενον Ἐδέμ· ὀχετὸν τὸν τοῦ Θεοῦ, χορηγουμένων ἀγαθῶν, πλημμύραν τῶν θαυμάτων ἀνεξάντλητον, ἰατῆρα τῶν νηπίων ἑτοιμότατον, τῆς οἰκουμένης τὸ καύχημα, Στυλιανὲ τὸ ὑπέρλαμπρον, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σὲ ὀνομάσωμεν ἔνδοξε, γεωργὸν τῶν ἀνθρωπίνων παμμακάριστε φυτῶν, αὐξητὴν τῶν παιδαρίων τὸν παχύτατον σαφῶς, νομίμως θεοσδότων ἐμπερότατον, δογμάτων θεοπνεύστων τὸν διδάσκαλον, καὶ παιδευτὴν ἱκανώτατον, Στυλιανὲ παμμακάριστε, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσω πανόσιε τῶν θαυμάτων τῶν μεγίστων ἀνεξάντλητον πηγήν, ὁριστὴν τῆς εὐσεβείας καὶ διδάσκαλον ἐθνῶν. Ἡλίαν τὸν προφήτην ἄλλον δεύτερον, τοῦ κόσμου τοῦ αὐχμῶντος ὕδωρ φέριστον· ἐν ὄρεσι διαιτώμενον καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ προφθάνοντα, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἦχος Β'.

Δεῦτε πιστοί, τὸν θαυματουργὸν ὑμνῳδίαις εὐφημήσωμεν, δι' οὗ ἀπαλλαγὴν τῶν πόνων, οἱ ἐν κινδύνοις ὑπάρχοντες εὑρίσκομεν. Δεῦτε λαοί, Στυλιανὸν τὸν ἔνδοξον ἀπαύστως τιμήσωμεν· χαίροις, λέγοντες, ὁ ἐκ μήτρας ἀ-

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

γιασθείς, καὶ τῶν σῶν γεννητόρων τὴν ἀτεκνίαν λύσας, ὡς Σαμουὴλ καὶ Ἱερεμίας· χαίροις, ὁ στερρὸς τῆς ἀσκήσεως φερώνυμος στύλος· χαίροις, τοῦ Πανα-γίου Πνεύματος καθαρὸν οἰκητήριον· χαίροις ὁ τῆς ἐρήμου οἰκιστής, καὶ ὑπὸ θείου Ἀγγέλου τρεφόμενος· χαίροις, ὁ τῶν ἀνιάτων παθῶν ἰατὴρ ὁ ταχύτατος· καὶ τῶν πονηρῶν πνευμάτων διώκτης ἑτοιμότατος, τῶν δὲ νεογνῶν παίδων ὁ φύλαξ σωτήριος· τοὺς προσκυνοῦντας οὖν εἰκόνα σου τὴν ἁγίαν καὶ σὲ ἑορτάζοντας πρόφθασον καὶ κινδύνων ἐξάρπασον, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου. Ἀναγνώσματα ζήτει εἰς τοὺς ὁσίους Νικήταν, Ἰωάννην καὶ Ἰωσήφ.

Εἰς τὴν Αἰτήν· ἦχος Α΄.

Ὁ φωστὴρ ἀσκητῶν Στυλιανὸς σήμερον, τῶν μοναστῶν ταῖς χορείαις πνευματικῶς συγκαλεῖται, ὁμοφώνως ἀναμέλψας σὺν ἀγγέλοις Θεῷ ὑμνῳδίαν τὴν τρισάγιον. Ἴδε γὰρ Ἄγγελος σαρκοφόρος διαπρέψας, ἐν ἀσκήματι καὶ βίῳ Ἀγγελικῷ, τοὺς μὲν ἔχει πανηγυρίζοντας, ὡς αὐτῶν ὑποτύπωσις, τοὺς δὲ συνευφραινομένους, ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ, ὡς τούτων ὁμόσκηνος· διὸ καὶ ἡμεῖς ἑορτάζοντες αὐτὸν ἐτησίως εὐφημήσωμεν, ὡς πρεσβευτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος Β΄.

Θ"σιε πάτερ ἐκ βρέφους τὴν ἀρετὴν ἐπιμελῶς ἀσκήσας, ὄργανον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβὼν τῶν θαυμάτων τὴν ἐνέργειαν, θεραπεύεις τὴν τῶν παίδων πικρὰν ἀσθένειαν, καὶ διασώζεις ἅπαντας τοὺς προστρέχοντας ἐν τῷ σεπτῷ θείῳ ναῷ σου, καὶ τιμῶντας τὴν σεβάσμιον μνήμην σου ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, πρεσβεύων πρὸς Κύριον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος Γ΄.

Στυλιανὲ ὅσιε στερρότατης ἀσκήσεως, τὴν μυστικὴν καὶ ἔμψυχον διατριβήν, ὡς ἐν αὐλοις ἀναπαυόμενος ἐτέλεσας· τοῖς ἐρημικωτέροις γὰρ συνάψας σεαυτὸν πνευματικῶς, τῶν ἰαμάτων τὰς ἐνεργείας πλουσίως ἀπέλαβες· διὸ ἡμᾶς τοὺς σὲ δοξολογοῦντας πρόφθασον, ἐξελοῦ ἡμᾶς πάσης καταιγίδος τῶν παθῶν, καὶ Χριστῷ τῷ Θεῷ πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα Ἦχος Α΄.

Ἐ"λαμψαν τὰ καλά σου ἔργα, ὡς ἥλιος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν οὐρανῷ, Χριστοῦ θεράπων Στυλιανέ, ἑτοίμως γὰρ ἡμᾶς προφθάνεις τοῖς θαύμασι, ῥυόμενος τῶν συνεχόντων κακῶν· διὸ ἱκέτευε, ὅσιε Πάτερ, ἐν τῇ μνήμῃ σου Θεοφόρε, ὁ τῶν νηπίων φύλαξ σωτήριος, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων
Εἰς τὰ Ἀπόστιχα. Ἦχος Α΄.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ἀ πὸ μητρώων σπαργάνων ἀφιερωθεὶς τῷ Θεῷ, ἀκτῖνας τῶν θαυμάτων, ἀνεδέξω πλουσίως, ἐκ πνεύματος ἁγίου ὅθεν πιστῶς, ἀνυμνοῦντες αἰτούμεν σε, τοῦ καταπέμψαι ἀφθόνως Στυλιανέ, τὴν σὴν χάριν τὴν σωτήριον.

Στίχ. Τέλειος ἐναντίον Κυρίου.

Πᾶς οὐρανίους σκηνώσεις ἐν εὐφροσύνῃ οἰκῶν καὶ σὺν Ἀγγέλοις πᾶσι τῷ θρόνῳ τοῦ Κυρίου, παριστάμενος πάτερ Στυλιανέ, τοῖς τελοῦσι τὴν μνήμην σου, τῶν νοσημάτων τὴν λύσιν καὶ τῶν κακῶν, δωρηθῆναι καθικέτευε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Θ εοφεγγῆ σε φωστῆρα Πάτερ ἐπέγνωμεν, ταῖς νοηταῖς ἀκτῖσι, καταυγάζοντα κόσμον, καὶ σκότος ἐκμειοῦντα

τῆς πονηρᾶς, ἀσθενείας καὶ ὀλίψεως, Στυλιανὲ τὴν σὴν μνήμην, ὅθεν πιστῶς, ἑορτάζομεν τιμῶντές σε.

Δόξα ἦχος πλ. Β΄.

Θ"σιε πάτερ θαυματουργὲ Στυλιανέ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου· διὸ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εὗρες μισθὸν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὤλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν Ἀγγέλων ἔφθασας τὰ τάγματα, ὧν τὸν βίον ἀμέμπτως ἐζήλωσας. Παρρησίαν οὖν ἔχων πρὸς Κύριον, ἐκτενῶς ἱκέτευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Ἀπολυτίκιον. Τῆς ἐρήμου πολίτης.
Καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριήλ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Καθίσματα Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Πόν βίον εὐσεβῶς, ἐπὶ γῆς ἐκτελέσας, δοχεῖον καθαρόν, αὐτοῦ Πνεύματος ὤφθης, φωτίζων τοὺς πίστει σοι, προσιόντας μακάριε, ὅθεν αἴτησαι τὸν σὲ Δεσπότην φωτίσαι, τὰς ψυχὰς ἡμῶν, τῶν ἀνυμνούντων σε πόθῳ, Στυλιανὲ πατὴρ ἡμῶν.

Δόξα καὶ νῦν. Μαρία τὸ σεπτόν.
Μετὰ τὴν Β΄. στιχολογίαν. Κάθισμα.
Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Πᾶς φρονητίδας τοῦ βίου ἀπαρνησάμενος, καὶ Ἀγγέλων τὸν βίον ἀναλαβόμενος, ἐγκρατείᾳ τὴν ψυχὴν κατελάμπρυνας καὶ θαυμάτων ἐκ Θεοῦ, χάριν ἐδέξω δαψιλῶς, Στυλιανὲ Θεοφόρε, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετεύων τῶν εὐσεβῶς ἀνευφημούντων σε.

Δόξα καὶ νῦν Χαῖρε ἅγιον ὄρος.
Μετὰ τὸν πολυέλεον. Κάθισμα. Ἦχος δ΄.
Ἐπεφάνης σήμερον.

Ποῦ ὁσίου ἔλαμψεν ἡ θεία μνήμη, συγκαλεῖ γὰρ ἅπαντας, τοὺς εὐσεβῶς προσιόντας, Στυλιανὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ποιμὴν ὁ μέγας καὶ θαυμαστὸς ἀσκητής.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Η" θερμὴ ἀντίληψις τῶν ἐν ἀνάγκαις, σὺ ὑπάρχεις Δέσποινα, εὐλογημένη Μαριάμ· διὸ τοὺς δούλους σου φύλαττε, ἀπὸ παντοίων κινδύνων καὶ θλίψεων.

Τὸ Α΄. ἀντίφωνον τοῦ Δ΄ Ἦχου. Προκείμεν. Τέλειος ἐναντίον Κυρίου. Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου. Μετὰ τὸν Ν΄. Δόξα ταῖς τοῦ σοῦ ὁσίου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἰδιόμελον. Ἦχος Β΄.

Ὁ μόνος ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος Θεός, τὴν ἡγιασμένην σου ψυχὴν καθαρὸν εὑρὼν καταψύξιν, ἐν αὐτῇ κατῴκησε καὶ θείων χαρίτων αὐτὴν ἐνέπλησε· δι' ὧν φωταγωγεῖς τοὺς ὑμνοῦντάς σε, Στυλιανὲ μακάριε.

Κανὼν τοῦ Ἁγίου
ὨΙδὴ Α΄. Ἦχος Δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Πῶ φέγγει τῆς χάριτος καταυγαζόμενος ὅσιε, τοὺς πίστει τὴν μνήμην σου πανηγυρίζοντας, φωταγώγησον καὶ σκότους ἁμαρτίας, σῶσον ταῖς πρεσβείαις σου καὶ ἀπολύτρωσαι.

Ὃ δὸν τὴν εἰσάγουσαν, ἀνεπιστρέπτως διώδευσας, πρὸς πόλιν οὐράνιον μακαριώτατε· τὸ γὰρ Ἅγιον, ὠδήγησέ σε Πνεῦμα, ἐπαναπαυόμενον ἐν τῇ καρδίᾳ σου.

Ὑ"ψοῦσαν ταπείνωσιν, Στυλιανὲ Πάτερ ἔσχηκας, διὸ ὃ σου δεόμεθα, οἰκτειρον Ἅγιε, τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν καὶ τὰς ὀδύνας, εἰς κοῦφον ἀπέργασαι τῶν καρδιῶν ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Πεσόντων ἀνάκλησις καὶ ἱσταμένων βεβαίωσις, ὑπάρχεις παναμωμε, ὅθεν σου δέομαι, πεπτωκότα μου, τὸν

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

νοῦν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀνόρθωσον Δέσποινα ὅπως δοξάζω σε.

Ὠ Γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ῥεόντων τὰ μέλλοντα ἠλλάξω, ἐμφρόνως τὸν σὸν ἀναλαβών, Σταυρὸν μακαριώτατε, τὰ πάθη νικήσας σου καὶ ἐν ἁβάτοις ὄρεσιν, ὑποχωρῶν διετέλεσας.

Ὁδὸν σοι τὴν λίαν ποθουμένην, πατέρων ὑπέδειξας σοφέ, ἣν εὗρες χρόνοις πλείοσι, ἐγκεκρυμμένην ὄρεσιν, προφητικῷ χαρίσματι, λελαμπρυσμένος πανόλβιε.

Δονούμενοι πάθεσι ποικίλοις, ἐν πίστει προστρέχομεν τῇ σῇ, σκέπῃ, μακαριώτατε, πρεσβείαις σου πάντας ἡμᾶς, ἐπίσκεψαι μακάριε, ἐκδυσωπῶν τὸν φιλάνθρωπον.

Θεοτοκίον.

Ῥανίσιν ἐλέους σου Παρθένε, τοὺς ἄνθρακας σβέσον τῶν ἐμῶν ἁμαρτημάτων πάναγνε, καὶ ἐσβεσμένον ἄναψον τὸν λύχνον τῆς καρδίας μου, χρυσῇ λυχνίᾳ τοῦ Πνεύματος.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. Δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὴν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἄρας σοφέ, καὶ αὐτῷ μέχρι τέλους ἀκολουθῶν, τὸν νοῦν οὐκ ὑπέστρεψας ἐν τῷ κόσμῳ θεόσοφε, ἐγκρατείᾳ καὶ πόνοις τὰ πάθη ἐνέκρωσας, καὶ ναὸν ἡτοίμασας σαυτὸν τῷ κυρίῳ σου, ὅθεν χαρισμάτων ἀμοιβὰς ἐκομίσω, ἰᾶσθαι νοσήματα, καὶ διώκειν τὰ πνεύματα, Στυλιανὲ μακάριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Τὴν οὐράνιον πόλην

Ὠδὴ Δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ὄρη ὑψηλότατα καταλαβών, κορυφὰς δαιμόνων ὑψούμενος ἐν ταπεινώσει, ἐταπείνωσας σοφέ, καὶ κατ' αὐτῶν ἠρίστευσας, κλέος ἀσκητῶν καὶ ἐδραίωμα.

Μάχαιραν ὡς δίστομον, τὸν τοῦ Χριστοῦ φόβον ὡπλισάμενος, δράκοντα τὸν ἀποστάτην καταβάλλεις νοητῶς, καὶ λίσθητῶς μακάριε, φύλαξ παιδαρίων ταχύτατος.

Ὅλος θείῳ Πνεύματι πυρακτωθείς, Πάτερ τὰ δεινὰ ἐκαρτέρησας, ἔτσι πλείστοις ταῖς ἐρήμοις προσχωρῶν καὶ ἐκζητῶν τὸν Κύριον, χάριτί σε θεία συνθάπτοντα.

Θεοτοκίον.

Σὲ τὸ ἱλαστήριον πάντων βροτῶν πίστει ἱκετεύω καὶ δέομαι, εὐλογημένη ἵλεόν μοι τὸν κριτὴν τὸν σὸν Υἱὸν ἀπέργασαι ὅπως κατὰ χρέος δοξάζω σε.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἐβάδισας Ὅσιε, στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, θείαις ἀναβάσεσι καρδίας, καὶ θεωρίαις ἐμπλατυνόμενος, καὶ θέσει θεούμενος σαφῶς, πόλιν τὴν οὐράνιον, κατοικῶν Πάτερ ὅσιε.

Πὸ ὄμμα καθάραντι, τῆς διανοίας ὅσιε, χάριτι ἐδόθη προφητείας, ὡς ἐνεστῶτα λέγειν τὰ μέλλοντα, βλέποντα τὰ πόρρω ὡς ἐγγύς, Στυλιανὲ μακάριε, τῇ τοῦ πνεύματος χάριτι.

Ὁδύνης με λύτρωσαι, ἁμαρτιῶν καὶ θλίψεων, παῦσον τῆς καρδίας μου τὸν πόνον, καὶ τῶν πταισμάτων τὴν λύσιν βράβευσον, τὸν ἀγαθοδότην καὶ Θεόν, ἔχων ὑπακούοντα, Στυλιανὲ μακάριε.

Θεοτοκίον.

Νοός μου θεράπευσον, τὰς ἐκτροπὰς πανάχραντε, ἴασαι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μου, τῆς ῥαθυμίας σκότος ἀπέλασον, ὅπως ἐν αἰνέσει σε ὑμνῶ τὴν ἀειμακάριστον, Θεοτόκε πανύμνητε.

Ὠδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Μαράνας πάθη τοῦ σώματος, ὡς δένδρον καθωράθης ὑψούμενον, καρποὺς τὰ θαύματα, καὶ τὰ σεπτά σου διδάγματα, ἱερωτάτως φέρων Στυλιανὲ ὅσιε. (Δίς).

Μυρίοις πόνοις ὠμίλησας, τὸ σῶμα ἀσθενῶς διακείμενος, πάτερ πανόλβιε, ὅθεν ἐν πίστει κράζομεν, τὰς ἀλγηδόνας παῦσον ἡμῶν τῶν δούλων σου.

Θεοτοκίον.

Μόνη πάντων βοήθεια, βοήθησον ἡμῖν κινδυνεύουσι καὶ χεῖρα ὄρεξον, καὶ πρὸς λιμένα ἐμβίβασον, τῆς σωτηρίας Κόρη Θεοχαρίτωτε.

Κοντάκιον Ἦχος Δ'. Ἐπεφάνη σήμερον.

Ἐν τῇ μνήμῃ σήμερον τῇ ἱερᾷ σου, συνελθόντες ἅπαντες, ἐκδυσωποῦμεν οἱ πιστοί, Στυλιανὲ ὁσιώτατε, παρὰ Κυρίου εὑρεῖν ἡμᾶς ἔλεος.

Ὁ Οἶκος.

Ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης διεξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν τερπνῶν ἀρετῶν καὶ ἐνθέων ἀγώνων σου, ὅσιε Πάτερ· νέος γὰρ ὑπάρχων τῇ ἡλικίᾳ ἐν ἐρήμοις συνδιαιτᾶσθαι ἐπόθησας· ὕμνους τῷ Χριστῷ, ψαλμῳδίας τε καὶ εὐχὰς ἀναπέμπων, ἀεὶ ἡμέρας τε καὶ νυκτός, συναυξάνων ἓν τε πόνοις καὶ διακρίσει, ἀγνῶς τὸν βίον ἐκτελέσας· ὅθεν καὶ ἰαμάτων γέγονας πηγή, καὶ τῶν παίδων φύλαξ ἀκοίμητος· διὸ ἱκέτευε, σοῦ δεόμεθα παρὰ Κυρίου εὑρεῖν ἡμᾶς ἔλεος.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΚΣΤ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΦΛΑΓΟΝΟΣ

Σ'. Ἀσκήσεως πέπτωκεν ὁ στεῤῥὸς στύλος,
Στυλιανὸς γὰρ τὸν βίον κατεστράφη.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Στυλιανὸς ἐγεννήθη εἰς τὴν Παφλαγονίαν, ἡγιάσθη δέ, ὡς ἄλλος Σαμουήλ, ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του καὶ ἔγεινε κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· σκορπίσας τὸν πλοῦτον, ὃν εἶχεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του εἰς τοὺς πτωχούς, ἔγεινε μοναχὸς καὶ ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς μοναχούς, καὶ κατὰ τὴν σκληραγωγίαν καὶ κατὰ τὴν ἐπίπονον ἄσκησιν· ἔπειτα ἀναχωρήσας, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐμβῆκεν εἰς ἕνα σπήλαιον, ἐκεῖ δὲ κλεισθείς, κατέβαλε πᾶσαν ἄσκησιν, καὶ σκληραγωγίαν, δοξολογῶν μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας τὸν τρισυπόστατον Θεόν· τῆς σαρκὸς τὰς ἐμπαθεῖς ὀρέξεις ἐχαλιναγώγει, καὶ κατεδάμαζε μὲ παντελῆ νηστείαν. Δὲν ἐφαντάζετο ἄλλο ἐκείνη ἡ τρισόλβιος ψυχή, παρὰ μόνον τὸ ἀσύγκριτον κάλλος τῆς τρισηλίου Θεότητος· καὶ τόσον ἐλέπτυνε τὴν ψυχήν του ἐν ταῖς νοεραῖς θεωρίαις, ὥστε, σχεδὸν εἰπεῖν, ἔγεινεν ὅλος οὐράνιος· ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ σπήλαιον εὑρισκόμενος ἠξιώθη καὶ παρὰ θείου Ἀγγέλου λαμβάνειν τροφήν· ἔγεινε δὲ ὁ ἰατρὸς διαφόρων ἀνιάτων παθῶν. Πολιτευσάμενος λοιπὸν μὲ τοιοῦτον ἰσάγγελον βίον, ἦλθεν εἰς καιρὸν νὰ μετεμψυτευθῇ εἰς τὴν γῆν τῶν πραέων, εἰς ἣν ἐπόθει, καὶ προγινώσκων τὴν ὥραν τῆς τελευτῆς του, δοξολογήσας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, λάμψαντος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· διὸ καὶ παραυτίκα χοροὶ Ἀγγέλων τὴν παναγίαν αὐτοῦ ψυχὴν παρέλαβον. Ἔγεινε δὲ ἰατρός, ὄχι μόνον ὅταν ὡς Ἄγγελος ἔζη ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, διαφόρων ἀνιάτων παθῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον· διότι ὅταν ἠκολούθει θανατηφόρος ἀσθένεια εἰς τὰ νήπια, καὶ ἀπέθνησκον ταῦτα καὶ ἔμενον ἄτεκνοι οἱ γονεῖς των, τότε, ὅσοι γονεῖς ἐπεκαλοῦντο ἐκ πίστεως τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, καὶ ἐζωγράφιζον τὴν πανσέβαστον καὶ ἁγίαν αὐτοῦ εἰκόνα, ὄχι μόνον ἐκεῖνοι ἠξιώνοντο νὰ κάμωσιν ἄλλα τέκνα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀσθενοῦντα νήπια ἐλυτρώνοντο ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν· καὶ μέχρι σήμερον, ὅσοι τὸν ἐπικαλεσθοῦν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, λαμβάνουν τὴν ἴασιν. Οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς γενέσθαι μέτοχοι τῆς οὐρανῶν βασιλείας· ἧς γένοιτο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τυχεῖν. Ἀμήν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Ὠδὴ Ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Τὴν καρδίαν τῆς Τριάδος οἰκητήριον ἀπεργασάμενος, ὅθεν ἡ θεία σοφός, τῶν σεπτῶν λειψάνων σου μακαριώτατε, μύρα ἐκβλύζει ἀεὶ προχεόμενα, εἰς φωτισμὸν καὶ κάθαρσιν τῶν σεπτῶς σοι προσιόντων.

Ἡ ψυχή σου θείου πνεύματος ἐλλαμπομένη, ἀεὶ ψυχῶν ἑώρα πιστῶς, τῶν προσερχομένων σοι θαυμασιώτατε, τὰ βουλεύματα, προφητικαῖς προγνώσεσι, ἱερῶς θαυμαζομένη.

Θεοτοκίον.

Ἀναλλοίωτον τεκοῦσα μόνη Κύριον, Θεοχαρίτωτε, τῇ δεξιᾷ τῇ αὐτοῦ, ἁγνὴ ἀλλοιώσας μου τὸν νοῦν, ἱκέτευε, πρὸς τὰ κρείττονα δεινῶς περιτρεπόμενον, ταῖς τοῦ βίου ἀσχολίαις.

Ὠδὴ Η΄. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ἱστάμενος ἄνω πρὸς τὸ ὄρος, ὡς ἐπὶ λυχνίας Πάτερ ὅσιε, πάντων τὰ νοήματα, πίστει καταφώτιζε, ὑποδεικνύων ἄριστα μακαριώτατε, τὴν τρίβον τῆς ζωῆς καὶ ἀνάγων, τούτους θείῳ λόγῳ πρὸς ὕψος ἀπαθείᾳ.

Νοῒ ἀπαθείᾳ καθαρθέντι, ὡμίλεις Κυρίῳ Παντοκράτορι, ὑφ' οὗ τὰ ἀπόρρητα ὅσιε μυούμενος, Στυλιανὲ προέλεγες εἰς σωτηρίαν ψυχῶν, ὡς μέγιστος παμμάκαρ προφήτης, ὅθεν σὲ συμφώνως παμμάκαρ εὐφημοῦμεν.

Θεοτοκίον.

Ὑράθης Ἀγγέλων ὑπερτέρα, Θεὸν ἀπορρήτως σωματώσασα, τοῦτον οὖν ἱκέτευε, Δέσποινα Πανάμωμε, τῶν σαρκικῶν ἀνώτερον παθῶν γενέσθαι με, νοὸς ἐνύψηλῇ ταπεινώσει, ἀνυμνολογοῦντα τὴν σὴν μεγίστην χάριν.

Ὠδὴ Θ΄. Ἅπας γηγενής.

Σοῦ τὸ ἱερόν, καὶ ἅγιον λείψανον ἐν τάφῳ κείμενον, θάπτει τὰ νοσήματα, καὶ φλέγει στίφος, δαιμόνων πάντοτε. Στυλιανὲ μακάριε, τῇ θείᾳ χάριτι, ἀναβλύζον, πᾶσι τὰ ἰάματα, τοῖς πιστῶς σε ἀεὶ μακαρίζουσι.

Ὥσπερ οὐρανῶν, τὰ ὄρη καὶ σπήλαια ᾤκησας, ὅσιε, ὅθεν εἰρήνευσαν ἀγριοι θῆρες καθυποτάξαντι, πάθη σαρκὸς δεισκάθεκτα μακαριώτατε, καὶ δικαίῳ, ἤδη χρηματίσαντι, διὰ τοῦτο πίστει σὲ γεραίρομεν.

Θεοτοκίον.

Φώτισον ἁγνή, ψυχῆς μου τὰ ὄμματα, φῶς ἡ κυήσασα, μὴ καταλαβέτω μοι, τῆς ἁμαρτίας σκότος βαθύτατον, μηδὲ βυθὸς καλύψειμε τῆς ἀπογνώσεως, ἀλλ' αὐτή με, σῶσον καὶ κυβέρνησον, πρὸς λιμένα τοῦ θείου θελήματος.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ἐκ μήτρας καθηγίασε Θεός σε Πάτερ ὅσιε, Ἱερεμίαν ὡς πάλαι, καὶ Σαμουὴλ Θεοφόρε, προφήτην θεῖον δείξας σε Στυλιανὲ μακάριε, τῶν Ἀγγέλων ὁμόσκηνε, μεθ' ὧν μνημόνευε πάντων, τῶν σὲ σεπτῶς ἀνυμνούντων.

Θεοτοκίον.

Ἐν δύο ταῖς θελήσεσι, καὶ φύσεσι παναμωμε, μιᾷ δὲ τῇ ὑποστάσει τέκτεις Θεὸν ἀπορρήτως, τὸν δι' ἡμᾶς πτωχεύσαντα, μέχρι Θεοῦ θελήματι, καὶ ἡμᾶν χαρισάμενον, τὸν τῆς θεότητος πλοῦτον Θεοκυήτορ Παρθένε.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν στίχους δ΄.
Ἦχος Β΄. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Πάντες τὸν θαυμαστόν, τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις, Στυλιανὸν τὸν θεῖον πρεσβεύοντα Κυρίῳ, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων αὐτόν.

Πόν ὅσιον πιστοί, θαυματουργὸν Κυρίου, Στυλιανὸν τὸν μέγαν, Ἀγγέλων συνοδίτην, πιστῶς ἀνευφημήσωμεν.

Ἔχου νῦν παρ' ἡμῶν, δεήσεις θεορρῆμον, καὶ ταύτας ἐν Κυρίῳ, προσάγαγε προθύμως, καὶ σῶσον τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Παῖδας τῶν ὑμνωδῶν, καὶ σὲ τιμώντων πόθῳ, διάσωζε κινδύνων, φυλάττων ἀσθενείας, Στυλιανὲ μακάριε.

Δόξα. Ἦχος πλ. Δ΄.

Μῶν μοναστῶν τὰ πλήθη, τὸν καθηγητὴν σε τιμῶμεν, Στυλιανὲ πατὴρ ἡμῶν· διὰ γὰρ σοῦ τὴν τρίβον τὴν ὄντως εὐθεῖαν πορευέσθαι ἔγνωμεν· μακάριος εἶ τῷ Χριστῷ δουλεύσας, καὶ ἐχθροῦ θραμβεύσας τὴν δύναμιν. Ἀγγέλων συνόμιλε, ὁσίων συμμέτοχε καὶ δικαίων· μεθ' ὧν δέ, καὶ τῶν παιδαρίων φύλαξ σωτήριος. Πρέσβευε οὖν τῷ Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν Ὠδὴ Γ΄. καὶ ς΄. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Ζήτει τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον.

Μεγαλυνάριον.

Μέγιστος ὑπάρχεις ἡμῶν φρουρός, φύλαξ τε τῶν παίδων, ἀντιλήπτωρ καὶ πρεσβευτής, ἐν κινδύνοις ῥύστης, λοιμοῦτε καθαιρέτης, Στυλιανὲ τρισμάκαρ, διὸ τιμῶμέν σε.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 26ῃ Νοεμβρίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου, καταγομένου ἐκ τῆς νήσου Χίου καὶ ἀθλήσαντος εἰς τὰς Κυδωνίας, ἐν ἔτει 1807 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.

Ἦχος α΄. Πανεύφημοι μάρτυρες ὑμᾶς.

Ἡ Χίος σὲ βλάστημα τερπνόν, Ἀθλητὰ ἐξήνεγκε, Κυδωνιῶν δὲ ἡ πόλις σε, καλῶς ἐξέθρεψε, καὶ ὁ οὐρανός σε, μετὰ τέλος εἵληφε. Γεώργιε τρισμάκαρ ἀθλήσαντα, καὶ τὴν πανεύφημον, ἐκτμηθέντα ξίφει κάραν σου ὡς ὡραῖον καρπὸν καὶ ἀκήρατον.

Γεώργιε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐν ὠδαῖς τῶν ἄθλων σου, καὶ τῶν ἀγώνων γεραίρομεν τὸ κλέος ἔνδοξε, οὓς ἀνδριοφρόνως, καὶ γενναίως ἤνεγκας, ὡς πρέσβυν πρὸς Θεὸν κεκτημένοισε, ὃν καθικέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ποῦ ξῆν τὸ θανεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ, νουνεχῶς προέκρινας. Θεόφρον. Μάρτυς Γεώργιε, δι' ὃ γηθόμενος, πρὸς τοὺς ἐκζητοῦντας, συλλαβεῖν εἰς θάνατον, σαὐτὸν ἐθελουσίως παρέδωκας, οἱ ὡς ἀρνίον σε, ὅλως ἄφωνον ἀπήγαγον, καὶ θανάτῳ βιαίῳ κατέκρεναν.

Γεώργιε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐνεγκαμένην σε, Χίον εὐχαῖς σου περίσωζε, πάσης κακώσεως, καὶ ἣν τῶν αἱμάτων, ταῖς ροαῖς ἡγίασας, πόλιν ἀνεπηρέαστον φύλαττε, ἀνευφημοῦσάν σε, καὶ πιστῶν ἅπαν τὸ πλήρωμα, σαῖς πρεσβείαις συντήρει ἀπήμαντον.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν ἐτήσιον μνήμην σήμερον, τοῦ Νεομάρτυρος Γεωργίου· πνευματικοῖς

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ἄσμασιν εὐφημήσωμεν πιστοί, γενναίως γὰρ ἀγωνισάμενος, καὶ τὸν δρόμον τελέσας τοῦ **Μαρτυρίου** δι' αἵματος, **Χριστῷ** προσήχθη ὡς ἱερὸν ὁλοκάρπωμα, ᾧ καὶ νῦν ἐν δόξῃ μαρτυρικῇ παριστάμενος, πρεσβεύει ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, ζήτει τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος α΄.

Φαιδρύνεται λαμπρῶς, **Χίος** ἡ πατρίς σου καὶ κώμη ἡ τῶν **Κυδωνιῶν**, ἐπὶ τῇ σῇ μνήμῃ **Νεομάρτυς Γεώργιε**, τῆς μὲν γὰρ πολίτης ἐγένου, τῆς δὲ πολιοῦχος ἦδη κατέστης καὶ φρουρός· ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ τῶν πιστῶν Ἐκκλησία ἀγάλλεται, νέον σε πρέσβυν πρὸς Θεὸν κτησαμένη, ἣν ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐσεβείᾳ ταῖς πρὸς αὐτὸν εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου διαφύλαττε.

Δόξα, Ἦχος πλ. α΄.

Δεῦτε φιλοθέων ὁμήγυρις, δεῦτε γηθοσύνως συνδράμωμεν, δεῦτε καὶ κοσμήσωμεν ἄσμασι τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ **Γεωργίου** τοῦ νεοφανοῦς Ἀθλητοῦ σήμερον γὰρ οὐρανῶν ἀνοιγέντων, εἰσέρχεται ἐν δόξῃ, καὶ μετὰ παρρησίας τῷ ποθουμένῳ **Χριστῷ** παρίσταται· καὶ ὁ ἐν γῇ νομίμως ἀθλήσας, καὶ στερρῶς ἀγωνισάμενος, ἀκηράτῳ στέφει ἐν οὐρανῷ, παρὰ τοῦ στεφοδότου καταστέφεται καὶ τῶν ἀγώνων αὐτοῦ βραβεῖα ἐπάξια, παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου κομίζεται. Πάντες οὖν δεόμενοι αὐτοῦ, μετ' εὐλαβείας βοήσωμεν· μὴ ἐπιλάθῃ Ἅγιε, τῶν πιστῶς ἐπιτελούντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.
Εἰς τὸν Στίχ. Ἦχος. πλ. δ΄.
Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Νέε Ἀθλητὰ **Γεώργιε** σὺ ἀληθῶς, εὐγενές, ἀνεδείχθης γεώργιον, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοὺς αὐτοῦ γὰρ ἀοίδιμε, ἔφυσας ὄντως, καρποὺς τοῖς ἄθλοις σου, καὶ καταρδεύσας ῥείθροις αἱμάτων σου, θείως διέθρεψας, καὶ ἀφθάρτοις ἔθηκας ἐν οὐρανῷ θήκαις καὶ συνέκλεισας, ὅτι ὁ ὑμνοῦμέν σε.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Τόνος τῆς **Χίου** καὶ βλάστημα, ὑπάρχων μάρτυς **Χριστοῦ**, κατὰ σάρκα **Γεώργιε**, νῦν **Χίος** γεγέννησαι, κατὰ χάριν ἀοίδιμε, τοῦ προανάρχου **Πατρὸς** καὶ σύγκληρος, τοῦ συναν**άρχου Υἱοῦ** ὡς μέτοχος, καὶ κοινωνὸς αὐτοῦ, τῶν παθῶν καὶ σύμμορφος ὑπὲρ ἡμῶν, σὺν **Πατρὶ** καὶ **Πνεύματι**, ἐλεῶν ἔργασαι.

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν

Χριστῷ συνῶν καὶ συζῶν ἀεί, καὶ σὺν αὐτῷ ὑπὲρ νοῦν, ἐν μεθέξει θεούμενος καὶ συνδοξαζόμενος, τῶν τιμώντων σε μέμνησο, καὶ ἐκτελούντων πόθῳ τὴν μνήμην σου, καὶ εὐφημούντων, τοὺς θείους ἄθλους σου, καὶ προσκυνούντων σου, πίστει τὸ ἐκτύπωμα τὸ τῆς μορφῆς, καὶ τὰ θεῖα λείψανα μάρτυς **Γεώργιε**.

Δόξα, Ἦχος γ΄.

Ἔδοξας ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι **Γεώργιε**, καὶ ἔξοδός σου ἐκ τῆς προσκαίρου ζωῆς, κάκωσις αὐτοῖς ἐλογίσθη. Ἀλλὰ ζῇς ἐν **Χριστῷ** τὴν μακαρίαν καὶ εἰρηναίαν ζωήν, σὺν τοῖς Ἀγγέλοις καὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίοις εὐφραινόμενος· μεθ' ὧν μὴ παύσῃ πρεσβεύων, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄.

Ὁ Μάρτυς **Γεώργιος** ξίφει τὴν κάραν τμηθείς, θεόθεν δεδόξασται, ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ, τῆς **Χίου** τὸ σέμνωμα, ἄνω γὰρ ἀφθαρσίας στέφει θείῳ ἐστέφθη, κάτω δὲ θείοις ὕμνοις, παρ' ἀνθρώπων ὑμνεῖται, αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις **Χριστὲ ὁ Θεός**, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τὰ συνήθη καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογ. Κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὸν νέον ἀθλητήν, καὶ λαμπρὸν ἀριστέα, ὑμνήσωμεν πιστοί, ἐν ᾠδαῖς ἐτησίοις, **Γεώργιον** τὸν ἔνδοξον, τὸ τῆς **Χίου** καλλώπισμα, ὡς ἀθλήσαντα, καὶ τῶν δαιμόνων τὰ στίφη, ἐκνικήσαντα, τῇ τοῦ **Σταυροῦ** πανοπλίᾳ, καὶ ῥώμῃ καὶ χάριτι.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, Μαρία τὸ σεπτόν.
Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογ. Κάθισμα,
Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον

Ἐλαμπρύνθη ἄθλοις σου καὶ ἡγιάσθη, τῇ ἐκχύσει **Ἅγιε**, αἱμάτων σου τῶν ἱερῶν, **Κυδωνιέων** ὁ σύλλογος, καὶ τὴν σὴν κόνιν, κατέχων δοξάζει σε.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με, ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με **Δέσποινα ἁγνή**, ἡ τὸν **Σωτῆρα** κυήσασα, καὶ ἰατῆρα, τοῦ κόσμου **Θεόνυμφε**.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Ἦχος γ΄.
Τὴν ὡραιότητα·

Λαμπρῶς τὸ πνεῦμά σου, **Χριστὸς** ἐδέξατο, **Μάρτυς Γεώργιε**, ὑπὲρ τοῖς ἄθλοις σου, ἐδόξασας ἐπὶ τῆς γῆς, κηρύξας **Θεὸν** τῶν ὅλων, δυσσεβῶν ἐνώπιον, σαρκωθέντα βουλήματι, καὶ λαμπρῶς ἐδόξασεν, ἐν τοῖς θείοις σκηνώμασιν, ἐν δόξῃ ἀφράστῳ καὶ ἀλήκτῳ, συντάξας μαρτύρων τῇ χορείᾳ.

Καὶ νῦν, Τὴν ὡραιότητα. Καὶ μετὰ τὰ συνήθη, ὁ Κανὼν ᾠδὴ α΄.

Ἦχος α΄. Ὠδὴν ἐπινίκιον.

Φωτὶ παριστάμενος τῷ ἀνεσπέρῳ, τὸ σκότος ἀπέλασον, τὸ τῆς διανοίας

μου, λαμπρότατε ἀθλητά, τοῦ ἀνυμνῆσαι, ἐν ᾠδαῖς τὴν θείαν μνήμην σου.

Τὴν **Χίος** σε βλάστημα καὶ θεῖον ἄνθος, τερπνὸν καὶ πανεύοσμον, ἀθλητὰ **Γεώργιε**, ἐξήνεγκεν εὐκλεῶς, ἀλλ' ἐναθλήσαντα ἐκ τῆς γῆς, **Χριστὸς** ἐδρέψατο.

Ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος ὑποσκελίσας, εἰς βάθρον κατέρραξεν, ὄντα νηπιόφρονα, ἀλλ' ἀνδρωθεὶς ταῖς φρεσὶν εἰς ὕψος ἦρθης, ἀθλητά, θείας ἀθλήσεως.

Θεοτοκίον.

Ἅκτισι **Θεόνυμφε** τῶν πρεσβειῶν σου, ἀχλὺν διασκέδασον τοῦ νοός μου ἄχραντε, τοῦ ἄσμασιν ἱεροῖς, ἀνευφημεῖν διηνεκῶς, τὰ μεγαλεῖά σου.

Ὠδὴ γ΄. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου.

Τὴν τῶν ἠθῶν σου σεμνοπρέπειαν, λόγου τε καὶ ἔργου παντὸς ἀθλητά, **Κυδωνιέων** ὁ λαός, εὐφημεῖ ὁ χριστώνυμος καὶ ψυχῆς τὴν γενναιότητα, ὑμνεῖ καὶ δοξάζει σου.

Νομίμως ἤθλησας **Γεώργιε** καὶ στεφάνῳ δόξης ἐστέφθης λαμπρῶς, ἀκούσας γὰρ τὴν κατὰ σοῦ, γενομένην μακάριε, προδοσίαν τὴν πρὸς θάνατον, οὐδόλως ἐμάκρυνας.

Ἐθελουσίως δὲ στερρόψυχε, φέρων τοῖς ζητοῦσι παρέσχες σαυτόν, καὶ ἀπαχθεὶς τῷ δικαστῇ, θαρσαλέως ἐκήρυξας, τὴν πίστιν τὴν ἔνθεον **Χριστοῦ** τοῦ **Θεοῦ** ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Ἵνα θεώσῃ τὸ ἀνθρώπινον, ἄνθρωπος ἐκ σοῦ τῆς ἁγνῆς ὁ **Θεός**, γέγονεν, ὃν ὁ εὐκλεὴς ἀθλοφόρος ἐδόξασε, καὶ σὲ πᾶσιν ἀνεκήρυξε **Μητέρα** ἀπείρανδρον.

Κάθισμα, Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἡ εὐσήμως μνήμη σου **Μάρτυς Χριστοῦ** τοῦ **Θεοῦ**, **Γεώργιε** ἐνδόξε, εἰς

εὐφημίαν τῶν σῶν, ἀγώνων συνήγαγεν, ἅπαν πιστῶν τὸ πλῆθος, οὓς φρουρῶν μὴ ἐλλείπῃς, ῥύου παντὸς κινδύνου, καὶ παντοίας ἀνάγκης, ταῖς σαῖς πρὸς τὸν Θεὸν ἱεραῖς παρακλήσεσιν.

Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὠδὴ δ'. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Ἀπτόητος παρέστης ἀνόμῳ δικαστῇ, καὶ τὴν σὴν ἐκήρυξας εὐσέβειαν τραν-ῶς, καὶ μὴ θωπείαις, ὑπείξας ταῖς παρ' ἐκείνου, εἱρκτῇ παμμάκαρ, ἐμβληθῆναι κατεκρίθης, ἐν ᾗ τὸν Θεὸν ἐμεγάλυνες.

Ἡμέραις ἐπὶ πλείσταις ἐμμένων τῇ εἱρκτῇ, τὸν Θεὸν ἐδόξαζες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς καρδίας τρισμάκαρ καὶ διανοίας, καὶ μετὰ πόθου ἀσιγήτως ἀνεβόας, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Σατὰν τοὺς ψυχοφθόρους, θεόφρον, λογισμούς, μακρὰν ἀπεσόβησεν ἡ θεία ἀπὸ σοῦ, εὐχαριστία, Γεώργιε, τῶν πανσέπτων, καὶ οὐρανίων μυστηρίων τοῦ Σωτῆρος, τούτων εὐλαβῶς μετασχόντος σου.

Θεοτοκίον.

Ὑμνοῦμέν σε Παρθένε Θεόνυμφε ἁγνή, ὡς θεογεννήτριαν καὶ τεῖχος τῶν πιστῶν, σὺ γὰρ τὴν φύσιν ἀνέστησας τὴν πεσοῦσαν, καὶ τὴν εἰκόνα ἀνενέωσας τεκοῦσα, μόνη τῶν προόντα Θεὸν τοῦ Ἀδάμ.

Ὠδὴ ε'. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν.

Ἰσχὺν ἐξ ὕψους κατελθεῖν πιστῶν ὁ λαός, ᾔτει καθ' ἑκάστην εὐχαῖς καὶ δεήσεσι, τῇ σῇ καρδίᾳ πανοπλίσας με, ἣν καὶ λαβὼν θεόθεν, ἐνήθλησας γενναίως.

Ἰσχὺν σε Μάρτυς ἄνωθεν Χριστὸς ὁ Θεός, κραταιὰν ἀθλοῦντα ἀξίως ἐνέδυσεν, ὁ τῆς σαρκὸς εἰδὼς τὸ ἄτονον, ὅθεν ἐναθλήσας ᾖρας τρόπαια νίκης.

Τὴν σὴν ἀνδρείαν ἔνδοξε Ἀγγέλων πληθύς, ἄνωθεν ὁρῶσα ἐτέρπετο ἅπασα, καὶ δῆμος κάτω ὁ χριστώνυμος, τῶν Κυδωνιέων ἐκρότει σοι τὰς χεῖρας.

Θεοτοκίον.

Σὲ μόνην καταφύγιον πλουτοῦμεν ἁγνή, πάντες οἱ Θεὸν κακῶς παροργίσαντες, καὶ ἁμαρτίαις βαρυνόμενοι, ὅπως ταῖς σαῖς πρεσβείαις αὐτῷ ἱλεωθῶμεν.

Ὠδὴ ς'. Τὸν προφήτην Ἰωνᾶν.

Τῇ μαχαίρᾳ ἐν χαρᾷ, ἀθλητὰ πνευματικῇ, τὴν τιμιαν κεφαλήν, καὶ αὐχένα τὸν σεπτόν, ὑπέκλινας, ἀποτμηθεὶς δὲ Χριστῷ προσήνεξαι.

Ὥσπερ ἄμωμος ἀμνός, ὥσπερ θῦμα λογικόν, ἱερεῖον ὡς τερπνόν, προσηνέχθης τῇ Χριστοῦ, Γεώργιε, ἐπουρανίῳ τραπέζῃ ἔνδοξε.

Ἀλγηδόνας τὰς φρικτὰς ὑπομείνας ἀνδρικῶς, τοῦ δημίου ἀπηγῶς τέμνοντός σου, ἀθλητά, τὸν πάνσεπτον, αὐχένα θῦμα Θεῷ προσήνεξαι.

Θεοτοκίον.

Μετὰ τόκον σε Ἁγνή, ὡς πρὸ τόκου Μαριάμ, τῇ δυνάμει τοῦ ἐκ σοῦ, σαρκωθέντος Ἰησοῦ, Γεώργιος ὁ Νεομάρτυς τρανῶς ἐκήρυξε.

Κοντάκιον, ἦχος δ'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Ὡς γέλων σε Χριστοῦ, καὶ Μάρτυρα δοξάζομεν, αἰτούμενοι θερμῶς τὴν θείαν σου ἀντίληψιν, ἀθλητὰ Γεώργιε, ἣν παράσχοις ἡμῖν τοῖς οἰκέταις σου, καταφεύγουσι πρὸς σέ, ῥυόμενος δεινῶν, τῶν συνεχόντων ἡμᾶς.

Ὁ Οἶκος.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ μνήμῃ σήμερον τοῦ νεομάρτυρος καὶ γενναιόφρονος Γεωργίου τοῦ Χιοπολίτου, καὶ τῷ νικοποιῷ Χριστῷ ὕμνον ἐπινίκιον ἄσωμεν, τῷ ἐνισχύσαντι αὐτὸν ἀθλῆσαι, καὶ νικητὴν τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν ἀναδεῖξαντι καὶ ὡς φίλον ἑαυτοῦ καὶ μάρτυρα δοξάσαντι καὶ τῇ αὐτοῦ μαρτυρικῇ μεσιτείᾳ ρυομένῳ δεινῶν τῶν συνεχόντων ἡμᾶς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΝ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ (1)

Οὗτος ὁ νέος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν τῆς νήσου Χίου ὁ πατήρ του κατήγετο ἀπὸ ἓν χωρίον τῆς αὐτῆς νήσου, Πιτυὸς καλούμενον, ὀνομάζετο δὲ οὗτος Παρασκευᾶς, ἡ δὲ μήτηρ του Ἀγγεροῦ, ἡ ὁποία ἀποθανοῦσα, ἀφῆκε τὸν Γεώργιον νήπιον, ἕως ἐννέα μηνῶν· μετὰ παρέλευσιν δὲ ἄλλων ἐννέα μηνῶν ὑπανδρεύθη τὸ δεύτερον ὁ πατήρ του καὶ ἐδόθη τὸ παιδίον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν καὶ ἀνατροφὴν τῆς μητρυιᾶς, ὃν τότε μηνῶν δεκαοχτὼ καὶ οὕτως ἀνετράφη γνωρίσας ὡς μητέρα τὴν μητρυιάν. Ὅταν ἔφθασε πλέον εἰς ἱκανὴν ἡλικίαν, τὸ ἔδωκαν εἰς ἕνα τεχνίτην, Βισσετζῆ τὸ ὄνομα, τὴν τέχνην ταλλιαδοῦρον, διὰ νὰ μάθῃ τέχνην. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐκείσθη καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὴν νῆσον Ψαρὰ καὶ προσεκλήθη ὁ Βισσετζῆς αὐτὸς νὰ τεχνουργήσῃ τὰ τέμπλεα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπελθὼν δὲ εἰς Ψαρὰ ἐπῆρε καὶ τὸ παιδίον καὶ ἐδούλευεν ἐκεῖ μετ' αὐτοῦ. Ἐκεῖ δὲ διατρίβων ἐγνωρίσθη καὶ ἐξοικειώθη μὲ ἄλλους· καὶ ἀναχωρήσας χωρὶς τὴν γνώμην καὶ εἴδησιν τοῦ μαΐστορός του ἐταξείδευσε μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν Καβάλλαν. Πλήν, καθὼς ἡ φυγή του ἀπὸ τὰ Ψαρὰ ἔγινε μὲ παιδικὴν ἀφροσύνην καὶ ἀγνωσίαν, οὕτω καὶ εἰς τὴν Καβάλλαν ἄγνωστα καὶ ἀνόητα ὡς παιδίον ἐπέρασε, διότι μίαν ἡμέραν παρακινηθεὶς μὲ ἄλλα παιδία ἐπῆγαν εἰς ἕνα κῆπον καὶ ἔκλεψαν καρπούζια, ὁπότε ἐλθὼν ὁ κηπουρὸς ἐπρόφθασε καὶ ἔπιασε μόνον τὸν Γεώργιον καὶ δὲν ἠξεύρω πῶς· διὰ τόσον μικρὰν ζημίαν τὸν παρέδωκεν εἰς τὴν κρίσιν. Ἐκεῖ φοβηθεὶς ὡς παιδίον μικρὸν ὅπου ἦτο ἐξώμοσε φεῦ! καὶ ἠρνήθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐδέχθη τὴν κρατοῦσαν ἀντίχριστον πλάνην καὶ μετὰ ταῦτα παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους Ἀγαρηνοὺς καὶ τὸν εἶχε μαζί του μερικὸν καιρόν, καὶ αὐτὸς πάλιν τὸν ἔδωκεν ὕστερον εἰς ἄλλον.

Αὐτὰ μὲν ἔπαθεν ὁ Γεώργιος, οἱ δὲ γονεῖς καὶ συγγενεῖς του δὲν εἶχον καμμίαν εἴδησιν, μήτε ποῦ εὑρίσκετο, μήτε τί ἔπαθεν· ἀλλ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔρχεται εἰς τὸν λιμένα τῆς Χίου ἓν πλοιάριον φορτωμένον καρπούζια, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέρχεται ἀπ' αὐτοῦ ὁ Γεώργιος· τυχὸν δὲ ἐκεῖ εἰς συγγενής του, τὸν εἶδε, τὸν χαιρετᾷ μὲ πολλὴν προσχάρειαν, ἔπειτα ἀκούει νὰ τὸν λέγωσιν οἱ ἄλλοι Ἀχμέτην. Ἐξέστη ὁ ἄνθρωπος ἀκούων τοῦτο, ἠλλοιώθη ἡ ὄψις του καὶ «τί εἶναι αὐτὸ ὅπου ἀκούω», τοῦ λέγει; αὐτὸς ὅμως ἀπόκρισιν δὲν τοῦ ἔδωκεν, ἀλλὰ τότε μὲν ὑπέστρεψε μὲ σιωπὴν εἰς τὸ κτῖκι, ἄλλην δὲ φορὰν εὑρὼν εὐκαιρίαν, ἦλθε μόνος εἰς τὴν πατρικήν του οἰκίαν, ἀλλὰ κακῇ τύχῃ, δὲν εὗρηκε τὸν πατέρα του, ἐπειδὴ ἔλειπεν εἰς ταξείδιον· ὅθεν ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ κτῖκι, χωρὶς νὰ λάβῃ καμμίαν διόρθωσιν, καθὼς ἤλπιζε, καὶ μὲ τὸ ἴδιον κτῖκι ὅπου ἦλθεν, ἀνεχώρησε πάλιν. Ἀλλὰ δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς καὶ πάλιν ἦλθεν εἰς τὴν Χίον μὲ ἄλλο κτῖκι καὶ μὲ χριστιανικὰ φορέματα, καὶ ἐπῆγε τότε καὶ συνήντησε τὸν πατέρα του· ἔκλαιε, λέγουσιν, ὁ πατήρ του, ὅταν τὸν εἶδε, καὶ «καλλίτερα εἶχον τὸν θάνατόν του, ἔλεγε, παρὰ νὰ τὸν ἴδω εἰς τοιαύτην ἀθλιότητα» καὶ ἄλλα παρόμοια.

Λοιπὸν τί τὰ μετὰ ταῦτα; Τὸν εἶχε μερικὰς ἡμέρας, ἕως ὁποῦ νὰ ἰδῇ πῶς νὰ τὸν οἰκονομήσῃ. Ἐν τοσούτῳ γνωρίζων πῶς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ζήσῃ πλέον τὸ παιδίον μέσα εἰς τὴν Χίον, μετὰ βουλῆς καὶ γνώμης τοῦ πνευματικοῦ του πατρός, τὸ ἔβαλε μέσα εἰς τὸ κτῖκι του, (ὅτι ἡ ναυτικὴ ἦτον ἡ τέχνη του) καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τόπον ἀγνώριστον καὶ ἀκίνδυνον, τὸ ἔφερε, λέγω, εἰς τὰς Κυδωνίας, καὶ ἐκεῖ τὸ παρέδωκεν εἰς ἕνα καλὸν Χριστιανόν, ὅστις μαθὼν τὸ συμβὰν εἰς τὸ παιδίον τὸ ἔστειλε καὶ εὑρίσκετο ἔξω εἰς ἕνα ὑποστατικόν του διὰ τὸ ἀκίνδυνον· ἦτο δὲ τότε τὸ παιδίον δέκα χρόνων ἡλικίας. Ταῦτα ἐρευνήσαντες ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ γείτονας τοῦ Γεωργίου καὶ τὸν σεβασμιώτατον ἱερομόναχον καὶ πνευματικὸν καὶ ἐφημέριον τῆς ἐνορίας του (εἶναι δὲ ἡ ἐνορία του ἡ Παναγία ἡ ἐπιλεγομένη Ὁδηγήτρια) ταῦτα, λέγω, ἐρευνήσαντες ἐμάθομεν καὶ γράφομεν περὶ τῆς γεννήσεως καὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς ἐξομώσεως τοῦ Γεωργίου.

Τὰ δὲ ἑξῆς, πῶς δηλαδὴ ἐπέρασεν εἰς τὰς Κυδωνίας, καὶ πῶς ἐπολιτεύθη, καὶ πῶς τελευταῖον ἔλαβε τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, θέλομεν τὰ ἱστορήσῃ, καθὼς μᾶς τὰ ἔγραψεν ἐκεῖθεν ἀπὸ τὰς Κυδωνίας εἷς γνωστὸς ἡμῖν ἐλλόγιμος καὶ φιλομάρτυς, καὶ καθὼς ἄλλοι τινὲς ἐκεῖ τυχόντες ἐδιηγήσαντο. Εὑρίσκετο, ὡς εἴρηται, εἰς τὸ ὑποστατικὸν τοῦ καλοῦ ἐκείνου χριστιανοῦ, μὲ ὅλην τὴν εὐγνωμοσύνην εἰς αὐτόν, καὶ πολλὰ πιστὸς καὶ φρόνιμος ἦτον εἰς τὴν δούλευσίν του, καὶ πολλὰ σεμνὸς καὶ εὔτακτος ἐφαίνετο καὶ ἦτον εἰς ὅλα του τὰ κινήματα καὶ ἔργα καὶ λόγια. Ἐπέρασε λοιπὸν οὕτω καλῶς καὶ χριστιανικῶς πολιτευόμενος, δουλεύων τὸν χριστιανὸν ἐκεῖνον χρόνους πολλούς· φθάσας δὲ εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἐξεθάρρησε πλέον καὶ ἦλθε μέσα εἰς τὴν πόλιν τῶν Κυδωνιῶν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἔμεινεν ἐκεῖ ἄφοβα καὶ ἐγνωρίσθη σχεδὸν μὲ ὅλους τοὺς ἐντοπίους καὶ ἐφιλιώθη μὲ πολλούς. Ἔπειτα ἐπρος-

(1) Διωρθώθη εἴς τινα σημεῖα τὸ λεκτικὸν πρὸς καλλιτέραν κατανόησιν. Κ. Π.

κολλήθη καὶ εἰς μίαν γερόντισσαν γυναῖκα καὶ τὴν εἶχεν ὡς παραμύναν του, βοηθὸν εἰς τὰς ἀνάγκας του. Ὁ πατήρ του ὅμως ἐδῶ εἰς τὴν Χίον (ὅπως μᾶς διηγεῖται ὁρηθεὶς πνευματικὸς τῆς ἐνορίας του), πάντοτε ἔκλαιε καὶ ἀνεστέναζε διὰ τὸ τέλος τοῦ υἱοῦ, καὶ ποτὲ εἰρήνην δὲν εἶχεν ὁ λογισμός του. Ὅθεν καὶ μίαν φοράν, ἀπὸ συμβουλῆς τοῦ πνευματικοῦ του πατρός, ἐπῆγε νὰ τὸν πάρῃ μὲ τὸ πλοιάριόν του, νὰ τὸν βάλῃ εἰς κανὲν ρωσσικὸν καράβι, νὰ περάσῃ εἰς μέρη ἄφοβα, πλὴν δὲν ὑπῆκουσεν ὁ υἱός, λέγων, ὅτι ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκετο δὲν εἶχε φόβον, διότι κανεὶς δὲν ἐγνώριζε τὰ κατ' αὐτόν· μὲ τὸν καιρὸν ὅμως ἐξεθάρρησε καὶ ἐφανέρωσεν εἰς τὴν γραῖαν ἐκείνην παραμάναν του τὸ ἀπόκρυφον τῆς ἀρνήσεώς του. Ἦλθεν ἔπειτα καιρὸς νὰ ἁρραβωνισθῇ μίαν κόρην, οἱ συγγενεῖς τῆς ὁποίας ἐξετάσαντες τὴν γραῖαν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ νέου, ἔμαθον παρ' αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ μυστικὸν ἐκεῖνο, ἀλλ' ὅμως διὰ τὰ ἄλλα καλὰ ὅπου εἶχεν ὁ νέος, δὲν τὸν παῤῥήτησαν, ἀλλ' ἔγινεν ὁ ἁραβὼν καὶ οἱ γάμοι ἡτοιμάζοντο νὰ τελειωθοῦν.

Ἀλλὰ τί ἀκολουθεῖ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ; Εἷς ἀδελφὸς τῆς ἁρραβωνιαστικῆς του ἐσκανδαλίσθη μαζί του διότι τοῦ ἐζήτει ὁ Γεώργιος τὰ δάνεια τὰ ὁποῖα τοῦ εἶχε δώσῃ πρότερον. Ὅθεν ἐπῆγεν ὁ ἄθλιος καὶ τὸν ἐπρόδωκεν εἰς τὸν Ἀγᾶν τοῦ τόπου ὅτι εἶναι Τοῦρκος. Τὴν προδοσίαν ταύτην μαθόντες τινὲς φίλοι τοῦ Γεωργίου, τὸν εἰδοποίησαν καὶ τὸν ἐσυμβούλευαν καὶ τὸν ἐπαρακινοῦσαν νὰ φύγῃ τὸ ὀργηγορώτερον ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἢ τοὐλάχιστον νὰ κρυφθῇ πρὸς καιρόν, διὰ νὰ μὴ τὸν πιάσουν, φοβούμενοι τὸ ἄδηλον τῆς ἐκβάσεως· αὐτὸς ὅμως ὁ μακάριος, φαίνεται ὅτι εἶχε καὶ προτήτερα ἐλέγχουσαν τὴν συνείδησιν αὐτοῦ διὰ τὸ σφάλμα τῆς ἀρνήσεως· ὅθεν οὔτε ἔφυγεν, οὔτε ἐκρύφθη, ἀλλ' ἔμενεν εἰς τὸ φανερὸν καὶ καμμίαν δειλίαν δὲν ἐδείκνυεν. Ἦλθεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ κριτὴς ἔστειλε τοὺς ὑπηρέτας νὰ τὸν φέρουν σιδηροδέσμιον εἰς τὸ κριτήριον· Ὁ Γεώργιος βλέπων αὐτοὺς ἠννόησεν, ὅτι δι' αὐτὸν ἤρχοντο. Λοιπόν, πρὶν ἐκεῖνοι πλησιάσουν, ὥρμησεν αὐτὸς πρὸς ἐκείνους καὶ θεληματικῶς παρεδόθη εἰς χεῖράς των, αὐτοὶ δὲ τὸν ἔφερον εἰς τὸν κριτὴν ὡς κατάδικον. Τὸν ἐρωτᾷ ὁ Κριτής· «διατὶ ἐτόλμησας νὰ ἀφήσῃς τὴν ἰδικήν μας πίστι καὶ νὰ ἀκολουθήσῃς πάλιν ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἠρνήθης πρότερον;» Ἀποκρίνεται ὁ Μάρτυς μὲ ἀφοβίαν: «Μήτε τὴν πίστιν μου ἠρνήθηκα, μήτε τὴν ἰδικήν σας ἐδέχθηκα, ἀλλὰ ὅτε ἤμην παιδίον μικρὸν μὲ ἐβίασαν νὰ τὴν δεχθῶ. Πλὴν ἐγὼ μὲ τὴν γνώμην μου ποτὲ δὲν τὴν ἤλλαξα, ἀλλὰ πάντοτε χριστιανὸς ἤμην καὶ χριστιανικὰ ἐπερνοῦσα· τὴν δὲ ἰδικήν σας θρησκείαν πάντοτε τὴν ἐμίσουν, καθὼς καὶ τώρα τὴν μισῶ καὶ τὴν ἀποστρέφομαι καὶ παντελῶς δὲν τὴν δέχομαι».

Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Μάρτυρος μὲ γενναιότητα καὶ ἐλευθεροστομίαν, μετέβαλεν ὁ κριτὴς τὴν ἀγριότητα εἰς ἡμερότητα καὶ τοῦ λέγει: «εἰπέ μας, ἄνθρωπε, τὸ ὄνομα ὅπου ἔλαβες, ὅταν περιετμήθης;» καὶ τοῦτο ἦτο δόλος διὰ νὰ κάμῃ τάχα τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς των, λέγων τὸ τουρκικόν του ὄνομα. «Τὸ ὄνομά μου, ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς, εἶναι Γεώργιος, καὶ μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα μέλλω νὰ ἀποθάνω». «Εἰπέ μας, τοῦ λέγει πάλιν, εἰπέ μας τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴν ἀρνῆσαι τὴν πίστιν σου, καὶ κατὰ ἀλήθειαν δὲν μᾶς βαρυφαίνεται αὐτό, τὸ ὁποῖον ὡς ἄγνωστος νέος ἔκαμες· ἀλλὰ μάλιστα θέλομέν σε τιμήσῃ μεγάλως καὶ εἰς ὅλους ἡμᾶς· θέλεις εἶσαι ἀγαπητός· εἶδὲ καὶ παρακούσῃς, γνώριζε καλῶς, ὅτι θέλεις λάβῃ σκληρὸν καὶ ἐπώδυνον θάνατον». Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη πρὸς ταῦτα: «Τὸ ὄνομά μου τὸ εἶπα, τὸ ἠκούσατε· ὀνομάζομαι Γεώργιος καὶ Γεώργιος θέλω καὶ ποθῶ νὰ ἀποθάνω». «Δὲν θὰ ἀποθάνῃς μὲ καλὸν θάνατον, τοῦ εἶπεν ὁ κριτής, διότι ἐγὼ θέλω σὲ θανατώσῃ μὲ κακὸν θάνατον». «Θανάτωσέ με, ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς, μὲ χαρὰν δέχομαι τὸν θάνατόν μου». Καὶ παρευθὺς ἔδωκε προσταγὴν ὁ κριτὴς νὰ φυλακισθῇ ὁ Μάρτυς, ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐγένετο.

Ἡ ὀγδόη ἦτο τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, ὅταν ἐφυλακίσθη καὶ ἔμενεν εἰς τὰ δεινὰ τῆς φυλακῆς ὁ μακάριος ἡμέρας δέκα καὶ ἑπτά· καὶ αὐτὸς μὲν ὁ ἀοίδιμος ἔχαιρε καθ' ὑπερβολὴν καὶ πνευματικῶς εὐφραίνετο, πάσχων ὑπὲρ Χριστοῦ· ὁ δὲ εὐσεβὴς καὶ φιλομάρτυς τῆς πόλεως λαὸς μετὰ θερμῶν δακρύων ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ καὶ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσῃ τὸν θεῖον δρόμον τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἀθλήσεως. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν μὲ ὅσον τρόπον ἠδύναντο οἱ εὐλογημένοι τὸν ἐπαρηγοροῦσαν καὶ μάλιστα εἰς εὐλαβὴς ἐντόπιος, ὁ ὁποῖος, κατὰ θείαν οἰκονομίαν εὑρέθη μέσα εἰς τὴν φυλακή, ἔχων ἰδέαν γραμμάτων, τοῦ ἔκαμνε καλὴν συντροφίαν καὶ ἱκανὴν παρηγορίαν ἐλάμβανεν ὁ Μάρτυς ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὰ δεινὰ ἐκεῖνα τῆς φυλακῆς, διότι καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας πολλὴν ἐνόχλησιν τοῦ ἔδιδον οἱ Ἀγαρηνοὶ μέσα εἰς τὴν φυλακήν, φοβερίζοντες αὐτὸν ὅτι θὰ τοῦ κάμουν διάφορα εἴδη βασάνων καὶ τελευταῖον θὰ τὸν θανατώσουν μὲ σκληρὸν καὶ ἐπώδυνον θάνατον.

Τέλος πάντων, τὴν 24 Νοεμβρίου ἠκούσθη, ὅτι ἐδόθη πλέον ἡ ἀπόφασις νὰ θανατωθῇ. Λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ τοῦ γράφουν τὴν εἴδησιν καὶ ὅτι ἂν ἤθελε νὰ κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, ἔχουν τὸν τρόπον νὰ τοῦ κάμουν αὐτὴν τὴν ἐκδούλευσιν. Ταῦτα τὰ δύο καλὰ ἀκούσας ὁ μακάριος Μάρτυς, ἤγουν τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον καὶ τὴν ἁγίαν Κοινωνίαν, τὸ ἐφόδιον τοῦτο τοῦ οὐρανίου δρόμου, ὑπερεχάρη καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ ηὐχαρίστησεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐφρόντιζον δι' αὐτόν. Ἦλθεν ἔπειτα ὁ πνευματικὸς τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἐξωμολογήθη καὶ ἐκοινώνησε μετὰ κατανύξεως καὶ χαρᾶς. Καὶ καθὼς ὅταν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, εὐθὺς ὅλα τὰ θηρία τὰ ὁποῖα γυρίζουν τὴν νύκτα διὰ τὴν τροφήν, φεύγουν καὶ κρύπτονται, οὕτω καὶ ὅλοι οἱ πονηροὶ καὶ βλάσφημοι λογισμοί, οἱ ὁποῖοι δεινῶς τὸν ἐνοχλοῦσαν, καὶ νὰ κοιμηθῇ τελείως δὲν τὸν ἄφηναν, ἔφυγαν ἀπὸ τὴν φαντασίαν του (διωχθέντες ἀπὸ τὴν θείαν χάριν τοῦ νοητοῦ ἡλίου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν) καὶ ἡσύχασεν ὁ νοῦς του, καὶ εἰρήνευσεν ἡ καρδία του καὶ ἐκοιμήθη ἀτάραχα. Ὁ ἄλλος ἐκεῖνος χριστιανός, ἰδὼν ὅτι ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ὅπου ἐκοινώνησεν ἥσυχα καὶ εἰρηνικά, τὸ περιειργάσθη καλῶς. Ὅθεν τὸ πρωΐ, ἤγουν τὸ ἑξημέρωμα τῆς εἰκοστῆς πέμπτης, τὸν ἐρωτᾷ μὲ ἀπορίαν, «ἀδελφὲ τί εἶδα ἀπόψε εἰς ἐσένα; ἐσὺ τόσας νύκτας δὲν ἐκοιμήθης ποτὲ ἥσυχα, καὶ πῶς τὴν νύκτα ταύτην, ὁποῦ μάλιστα ἔλαβες τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, ἐκοιμήθης τόσον ἥσυχα καὶ γλυκά;» «Διότι, ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς, τὰς ἄλλας νύκτας δὲν μὲ ἄφηναν ἥσυχον οἱ σατανικοὶ λογισμοί· ἀλλὰ τὴν νύκτα ταύτην, φαίνεται πῶς τοὺς διεσκόρπισε καὶ τοὺς ἐδίωξεν ἡ χάρις τῶν ἁγίων Μυστηρίων, καὶ ἦτον εἰς μεγάλην εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν ὁ νοῦς μου καὶ ἡ καρδία μου· ὅθεν ἐκοιμήθηκα, ἐπειδὴ ἤμουν τόσας νύκτας ἄγρυπνος».

Ταῦτα ἀκούσας ὁ καλὸς ἐκεῖνος χριστιανός, τὸν ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἀπὸ δάκρυα περιῤῥεόμενος, τὸν κατεφίλησε λέγων μὲ θρηνώδη καὶ διακεκομμένην φωνήν, «ἀδελφέ μου, ἐσὺ αὔριον ἐξάπαντος μέλλεις νὰ παρασταθῇς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, διὰ νὰ λάβῃς τοὺς μισθοὺς τῶν ἀγώνων σου καὶ τὸν ἄφθαρτον στέφανον τῆς ἀθλήσεώς σου, καὶ τότε παρακαλῶσε ἐνθυμήσου καὶ ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλόν, καὶ μεσίτευσον εἰς αὐτόν, νὰ μοῦ συγχωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματά μου, καὶ νὰ μή με στερήσῃ τῆς θείας Του δόξης, ἀλλὰ νὰ μὲ ἀξιώσῃ, καθὼς τώρα σὲ βλέπω, χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος καὶ μέσα εἰς τὸν Παράδεισον». Ἐπέρασεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς εἰκοστῆς πέμπτης, καὶ ἐφθασεν ἡ ἑσπέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτον ἡ ἀπόφασις νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ Μάρτυς. Λοιπὸν οἱ φιλομάρτυρες Διδάσκαλοι καὶ οἱ Ἱερεῖς, ἔκαμαν ἀπόφασιν νὰ ψάλουν ἀγρυπνίαν τὴν νύκτα ἐκείνην, ὑπὲρ ἐνισχύσεως καὶ ἐνδυναμώσεως τοῦ Νεομάρτυρος. Τούτου ἀκουσθέντος, συνῆχθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ χριστιανοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἤρχισεν ἡ ἀκολουθία εἰς τὴν πρώτην ὥραν τῆς νυκτὸς, μετὰ κατανύξεως μεγάλης, καὶ πάντες μετὰ θερμῶν δακρύων ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ. Καὶ ποῖος ἠδύνατο τὴν νύκτα ἐκείνην νὰ σταθῇ καὶ νὰ ἡσυχάσῃ μέσα εἰς τὸ ὀσπήτιόν του; Ἄλλοι ἦσαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἄλλοι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔξωθι τοῦ Κριτηρίου, καὶ ὅσον ἐπέρνα ἡ νύκτα, τόσον τὸ πλῆθος ἐσυνάζετο εἰς τὴν μακαρίαν θεωρίαν τῆς ἀποτομῆς τοῦ θείου Μάρτυρος, καὶ ὅλοι περιέμενον μὲ ἀναμμένην καρδίαν, πότε νὰ ἰδοῦν θριαμβεύουσαν τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς σαρκὸς τοῦ μακαρίου Γεωργίου. Τόσον ἦτο τὸ συναχθὲν πλῆθος, ὅπου ἔφερε φόβον εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς νὰ βγάλωσιν ἔξω τὸν Μάρτυρα, μήπως καὶ κάμῃ ὁ λαὸς κανὲν ἄτακτον ὁρμημα. Λοιπὸν ἔκαμαν μίαν δοκιμὴν διὰ νὰ καταλάβουν τὴν γνώμην τοῦ λαοῦ, καὶ ἐβγῆκαν καὶ ἔπεσαν ἔξαφνα μέσα εἰς τὸ πλῆθος δύο ξεσπαθωμένοι καὶ τὸ διεσκόρπισαν. Εἰς τὸν διωγμὸν ἐκεῖνον ἄλλος ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἔχασε φανάρι, ἄλλος φόρεμα, ἄλλος παπούτσια, ἄλλοι ἐπάτησαν ἄλλους καὶ ἄλλοι ἐπατήθησαν ἀπὸ ἄλλους. Καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ χριστιανοὶ οὕτω κακῶς ἐδιώχθησαν καὶ διεσκορπίσθησαν, οἱ δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψάλλοντες ἐφθασαν εἰς τὴν Λιτήν. Ἀλλὰ τῶν τροπαρίων ψαλλομένων συνεβουλεύοντο οἱ Ἱερεῖς πῶς νὰ μνημονεύσουν τὸν Γεώργιον, τάχα ὡς ἄνθρωπον ἁπλοῦν ἀκόμη ἢ ὡς Μάρτυρα τέλειον; Νὰ τὸν συντάξουν μὲ τοὺς Μάρτυρας; Ἐφάνη ὅμως εὔλογον νὰ μὴ ζητήσουν τὴν πρεσβείαν καὶ ἱκεσίαν αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν Μαρτύρων, ἀλλὰ νὰ δεηθοῦν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα τελειώσῃ τὸ μαρτύριον. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ Λιτὴ τὸ «Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν Λαόν Σου», νὰ καὶ φθάνει δρομαίως ὁ ἀπεσταλμένος καὶ διωρισμένος νὰ βλέπῃ ἀπὸ κρυπτὸν μέρος τί γίνεται κατὰ τοῦ Μάρτυρος καὶ φωνάζει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν «τετέλεσται» εἰς μερικοὺς δὲ ἐφιθύριζε καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἐτελειώθη καὶ τότε πλέον τίς δύναται νὰ παραστήσῃ μὲ λόγον τὴν πνευματικὴν ἀγαλλίασιν τοῦ χριστωνύμου λαοῦ; Πῶς νὰ ἑρμηνεύσῃ τὰ ἀφανῆ σκιρτήματα τῶν καρδιῶν των ἀπὸ τὴν χαράν; Ὁ Σολομὼν λέγει ὅτι «καρδίας εὐφρανομένης πρόσωπον θάλλει»· ὅμως, φιλομάρτυρες ἀκροαταί, δὲν ἠκολούθησεν οὕτως, ἀλλ' εὐφραινομένων καὶ ἀγαλλομένων τῶν καρδιῶν τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐφαίνοντο πηγαὶ δακρύων καὶ τὰ πρόσωπά των κατεβρέχοντο ἀπὸ δάκρυα κατανύξεως διὰ τὴν κατ' ἐχθρῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων νίκην τοῦ καλλινίκου ἀθλητοῦ Γεωργίου, καὶ μάλιστα ὅταν ἤκουσαν, τότε παρευθὺς τὴν ὄντως χαριεστάτην ἐκείνην φωνὴν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Χιοπολίτου· καὶ οὕτω καλῶς καὶ θεοφιλῶς ἐτελειώθη ἡ ἀγρυπνία ἐκείνη ἐν τῇ νυκτὶ τῆς εἰκοστῆς ἕκτης τοῦ Νοεμβρίου, ὁμοῦ μὲ τὸ καλὸν καὶ θεοφιλὲς μαρτυρικὸν τέλος τοῦ καλοῦ καὶ λαμπροῦ ἀριστέως Γεωργίου.

Τί τὰ ἐντεῦθεν; Ἐξημέρωσεν ἡ εἰκοστὴ ἕκτη καὶ αἱ καρδίαι ὅλων σχεδὸν τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως εἰς δύο καλὰ καὶ σωτήρια ἐμερίσθησαν· δηλαδὴ εἰς τὸ νὰ μάθουν ἀκριβῶς μὲ ποῖον τρόπον καὶ μὲ ποῖα βάσανα ἐτελειώθη ὁ Μάρτυς, καὶ εἰς τὸ νὰ λάβουν τι ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴν χάριν, ὅπερ καὶ ἐγένετο· καὶ ἄλλος ἔπερνε φόρεμα, καὶ καθ' εἷς ὅ,τι ἠμπόρεσεν ἥρπασεν εἰς ἁγιασμόν του ἀπὸ τὸν Μάρτυρα· τὸ δὲ μακάριον τέλος του οὕτω πως ἐπηκολούθησεν.

Ἀφοῦ ἐκεῖνοι οἱ δύο ξεσπαθωμένοι Ἀγαρηνοὶ διεσκόρπισαν τὸ πλῆθος, ὅπως εἴπομεν, τότε προστάζει ὁ κριτὴς ἕνα του ὑπηρέτην Ἀγαρηνὸν καὶ ἕνα Χριστιανόν, ὅστις καὶ αὐτὸς ἦτον ὑπηρέτης τοῦ κονακίου, νὰ ἐκβάλουν τὸν Μάρτυρα ἐκ τῆς φυλακῆς καὶ νὰ τὸν ὑπάγουν δέσμιον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ὁ Μάρτυς εὐθὺς παρεδόθη καὶ ὡς ἀρνίον ἄκακον ἐφέρετο μὲ σιωπὴν εἰς τὴν σφαγήν, καὶ μόνον ὅπου ἤθελε συναντήσει Χριστιανοὺς ἐζήτει συγχώρησιν, ὅτι ἂν καὶ κατὰ πρῶτον ἐσκορπίσθησαν, μετὰ ταῦτα ὅμως ἐγύρισαν πολλοὶ καὶ ἦσαν εἰς τὰ πλησίον ἐργαστήρια. Ἐδῶ, ἀπαγομένου τοῦ Μάρτυρος εἰς τὴν σφαγήν, συνέβη ἓν ἀστεῖον καὶ διηγήσεως ἄξιον. Ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος ὑπηρέτης τοῦ Ἁγᾶ, θεόθεν βέβαια ἐμπνευσθείς, λέγει πρὸς τὸν Μάρτυρα, «ἀδελφὲ Γεώργιε, ἰδοὺ τὰ ἄρματά μου, λάβε τα καὶ φόρεσέ τα ἐσύ, μείνε εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Ἁγᾶ, καὶ νὰ δεθῶ ἐγὼ εἰς τόπον τὸν ἰδικόν σου, καὶ εἶμαι πολλὰ πρόθυμος νὰ ἀποθάνω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔτρεχε μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν τῆς ψυχῆς του ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν τζελάτην, λέγων,

ἀδιακόπως τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν», ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης.

Ἐκεῖ, εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἦλθε καὶ ὁ κριτὴς μέ τινας ἄλλους, καὶ ὅλοι αὐτοὶ παρεστάθησαν ἐμπρὸς εἰς τὸν Μάρτυρα, τάχα διὰ νὰ τὸν τρομάξουν, ἀλλ' αὐτὸς νομίζων αὐτοὺς ὡσὰν ψωραλέους κύνας, παντελῶς δὲν ἐφοβήθη. Λοιπὸν προσέταξε μὲ θυμὸν τὸν Μάρτυρα ὁ κριτὴς νὰ γονατίσῃ εἰς τὴν γῆν, καὶ παρευθὺς ἐγονάτισεν. Ἔρχεται ὁ τζελάτης, στέκει ἐμπρός του, καὶ διὰ νὰ φανῇ φοβερὸς, κρατεῖ εἰς τοὺς ὀδόντας του μίαν μεγάλην μάχαιραν, καὶ μὲ τὰς χεῖρας του ἓν τουφέκι σηκωμένον καὶ ἕτοιμον· καὶ ὅλοι οἱ περιεστῶτες Ἀγαρηνοὶ ἔλεγον εἰς τὸν Μάρτυρα νὰ μετανοήσῃ, νὰ μένῃ εἰς τὴν πίστιν των, ἀλλ' ὁ Μάρτυς μεγαλοφώνως ἔλεγεν, «ὄχι,ὄχι, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω»καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Μάρτυρος τοῦ ἔβρ.ψεν ὁ τζελάτης τὸ τουφέκι εἰς τὴν πλάνην,καὶ εὐθὺς ἤνοιξε τὸ φόρεμά του εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου ἔκτύπησε, καὶ τὸ αἷμα ἐπήδα ἔξω ἀπὸ τὴν πληγὴν, ὡσὰν ἀπὸ σωλῆνα, καὶ αὐτὸς ἔμενε γονατιστὸς, ἀκίνητος, ὡσὰν νὰ μὴν ἔπαθε τίποτε. Τοῦτο βλέπων ὁ ἀπάνθρωπος ἐκεῖνος τζελάτης, τοῦ ἐφώναξε μὲ ἀγριωτάτην φωνὴν, «κύψε κάτω τὴν κεφαλήν», καὶ ἰκανὴν ὥραν αὐτὸν κυπτὸς ἐπρόσμενε τὸ κτύπημα τῆς μαχαίρας· ὁ δὲ τύραννος ἀφήσας τὸ τουφέκι ἔλαβεν εἰς χεῖρας του τὴν μάχαιραν, καὶ ἔπειτα δὲν ἠξεύρω ἢ ἀπὸ ἀνεπιτηδειότητα, ἢ ἀπὸ σκληρότητα διὰ νὰ τὸν βασανίσῃ, ἔκτύπησεν εἰς τὸ κόκκαλον τοῦ λαιμοῦ, ὁποῦ εἶναι κοντὰ εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ τόσον ἐμπήχθη ἡ μάχαιρα μέσα εἰς τὸ κόκκαλον, ὁποῦ μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν σύρων τὴν ἔβγαλεν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς πάλιν δὲν ἔπεσεν, ἀλλ' ἔστεκεν ὡς καὶ πρότερον γονατιστός, ἀλλὰ καὶ δεύτερον ἔμπηξε τὴν ἰδίαν μάχαιραν ὀλίγον παρακάτω, καὶ πάλιν μὲ βίαν καὶ δύναμιν ἔσυρε καὶ τὴν ἔβγαλεν· ὁ δὲ Μάρτυς ἔμενεν εἰς τὰ γόνατα πάλιν, καὶ δύναμιν εἶχεν ἀκόμη, καὶ ἔλεγε τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ». Μετὰ ταῦτα σπογγίσας ὁ ἀλιτήριος τὴν μάχαιραν, τὴν ἄφησε παράμερα, ἔπειτα κτυπήσας μὲ τὸ ποδάρι του εἰς τὰ ὀπίσθεν τοῦ Μάρτυρος, τὸν ἔρριψε προύμνητα· ἔπειτα γονατίσας ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του καὶ πιάσας αὐτὸν ὡς ἀρνίον ἀπὸ τὴν σιαγόνα, τοῦ ἔχάραξε τὸν λαιμὸν ἐπὶ ὥραν ἱκανὴν μὲ ἓν παραμάχαιρον μὲ ἀνήκουστον σκληρότητα καὶ ἀσπλαγχνίαν καὶ ἔβλεπες νὰ πίπτουν εἰς τὴν γῆν τὰ κρέατα ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ Μάρτυρος, ὡσὰν νὰ πίπτουν πριονίσματα ἀπὸ πριονιζόμενον χλωρὸν ξύλον καὶ οὕτω μετὰ ὥραν πολλὴν μὲ μεγάλην βάσανον τὸν ἀπεκεφάλισε. Καὶ ἦτο, κατὰ ἀλήθειαν παράδοξον, ὅτι ἕως τὴν ἐσχάτην του ἀναπνοὴν εἶχεν ὁ Μάρτυς εἰς τὸ στόμα τὸ σωτήριον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας αὐτοῦ Μητρός. Ἐτελείωσε δὲ τὸν καλὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου ὁ καλλίνικος οὗτος ἀθλητὴς εἰς τοὺς χιλίους ὀκτακοσίους ἑπτὰ χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, Νοεμβρίου 26, ἕως 22 χρόνων ἡλικίας· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον προσέταξεν ὁ κριτὴς νὰ τὸ ρίψουν εἰς ἓν νησάκι, καθὼς μᾶς ἔγραψαν ἐν ἀρχῇ. Ὕστερον ἐμάθομεν, ὅτι τὸ ἔχουν ἐνταφιασμένον μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, εἰς τὰ δεξιὰ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ὡσὰν ὅπου ἔγινε καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν λοιπῶν μαρτύρων βάσις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τελείωσις, κατὰ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἄσμα, τὸ λέγον «Μαρτύρων θεῖος χορὸς, τῆς Ἐκκλησίας ἡ βάσις, τοῦ Εὐαγγελίου ἡ τελείωσις» ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Ἡ κάμινος Σωτήρ.

Τὸν μαρτυρίου δρόμον διήνυσας, γενναίως ἀθλοφόρε Γεώργιε, ἀποτμηθεὶς ἐν χαρᾷ, τὴν ἱερὰν κεφαλήν.

Πορφύραν ἐξ οἰκείων ἐνδέδυσαι, αἱμάτων Νεομάρτυς Γεώργιε, μεθ' ἧς παρέστης, ἐν οὐρανῷ τῷ Χριστῷ.

Μαρτύρων ἡ χορεία ἐδέξατο, προσθήκην σε λαμπρὰν ἀξιάγαστε, μεθ' ἧς Χριστῷ μελῳδεῖς, εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Θεοτοκίον.

Ἐλπὶς Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε, τοὺς ὡς Θεοῦ Μητέρα τιμῶντάς σε, ἐκέτευε ῥυσθῆναι, ἀπὸ παντοίων δεινῶν.

Ὠδὴ η'. Ὃν φρίττουσιν οἱ Ἄγγελοι

Ἐχθρὸν τὸν ἀλάστορα, δυνάμει τοῦ Χριστοῦ, νικήσας Γεώργιε, καὶ τρόπαια λαμπρά. κατ' αὐτοῦ ἐγείρας, ὡς λαμπρὸς ἀριστεύς, θεόθεν ἐκομίσω, διάδημα τοῦ κάλλους.

Πῆς Χίου τὸν ὄρπηκα, τὸ πλάτος οὐρανοῦ, καὶ γῆ τῶν πραέων, νῦν ἐδέξατο λαμπρῶς, καὶ ἡ θεία δρόσος, εὐθαλῆ συντηρεῖ, τὸν ἐν ἀθλοφόροις, Γεώργιον τὸν Νέον.

Πρυφῆς ὁ χειμάρρους σε, ὡς δένδρον οὐρανοῦ, παμμάκαρ Γεώργιε, ποτίζει νοητῶς, καὶ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ, τῶν

χαρίτων τῶν σῶν, τῆς ὀσμῆς πληροῦνται, τελοῦντες σου τὴν μνήμην.

Θεοτοκίον.

Τὸ μέγα μυστήριον τοῦ τόκου σου Ἁγνή, ὁ Χῖος Γεώργιος ἐκήρυξε τρανῶς καὶ τῆς ἀληθείας τῶν αἱμάτων αὐτοῦ, τῷ βαφῇ εὐθέκτως ὑπέγραψε τὸ κῦρος.

Ὠδὴ θ'. Τὴν φωτοφόρον νεφέλην.

Κυδωνιέων ἡ πόλις, θεοστεφῆ ἀριστέα, ἰδοῦσα ὅμμασιν αὐτῆς, σὲ Γεώργιε μάκαρ, ἀγωνισάμενον στερρῶς, καὶ νίκην ἀράμενον ἠγάσατο, καὶ τελεῖ ἐξ ἐκείνου τὴν σὴν μνήμην, ἐτησίως ἐν ᾠδαῖς.

Μετὰ τῶν ἄνω ταγμάτων, Μάρτυς Γεώργιε θεῖε, μετὰ Μαρτύρων ἱερῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Ὁσίων καὶ Ἱεραρχῶν, Θεῷ παριστάμενος ἐκέτευε, ἐκ παντοίων κινδύνων λυτρωθῆναι, τοὺς τιμῶντάς σε πιστῶς.

Πῷ ἐν ᾠδαῖς ἐφυμνίοις, κατακοσμήσαχτι πόθῳ, τὴν μνήμην σου τὴν ἱεράν, καὶ φαιδρὰν Ἀθλοφόρε, ὅλος χαρίεις καὶ φαιδρὸς προστάτης παράστηθι Γεώργιε, ἐν καιρῷ τῆς ἐξόδου καὶ τῆς δίκης, τῆς ἐσχάτης καὶ φρικτῆς.

Θεοτοκίον.

Σὺν τῇ ἀχράντῳ Παρθένῳ, τῇ φωτοφόρῳ νεφέλῃ, αὐγῇ φωτὸς τοῦ νοητοῦ, τὰς ψυχὰς ἐλλαμφθῆναι, τῶν ἀνυμνούντων σου πιστῶς, τοὺς ἄθλους καὶ χύσιν τῶν αἱμάτων σου, Ἀθλοφόρε Γεώργιε δυσώπει, τὸν τῶν ὅλων ποιητήν.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Η' Χίος ἡ φιλόχριστος, τὰ σπάργανα κατέχουσα, τὰ σὰ Γεώργιε χαίρει, καὶ ἑκτελεῖ σου τὴν μνήμην, τὰ δὲ σεπτά σου Λείψανα, λαὸς ὁ χριστεπώνυμος. Κυδωνιῶν κραυγάζει σοι, σὺ μου φρουρός τε καὶ φύλαξ, καὶ πρὸς Θεὸν πρέσβυς θεῖος.

Θεοτοκίον.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, καὶ Μάρτυρες θεοφρόνως, τὸν σὸν Υἱὸν Θεοτόκε, τρανῶς καθωμολόγησαν, Θεὸν τῶν ὅλων Πάναγνε, μεθ' ὧν καὶ ὁ ἡμέτερος, Γεώργιος ὁ γενναῖος, ἐδόξασεν ἐναθλήσας.

Εἰς τοὺς Αἴνους, Ἦχος α'.
Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Συνωνυμήσας τῷ πάλαι Μεγαλομάρτυρι, Γεώργιε τρισμάκαρ, Ἀθλητὰ γενναιόφρον, ἐνήθλησας νομίμως ὑπὲρ Χριστοῦ, ἐκ ψυχῆς γενναιότητι, ἀποσκοπῶν τῶν βασάνων τὰς ἀμοιβάς, καὶ τὰ γέρα τῆς ἀθλήσεως. (Δίς).

Τῆς ἀρχιφώτου Τριάδος νῦν ἐλλαμπόμενος, ταῖς νοηταῖς ἀκτῖσι, Νεομάρτυς Κυρίου, Γεώργιε δυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων σου, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην, καὶ ἐν ᾠδαῖς, εὐφημούντων τοὺς ἀγῶνας σου.

Τὸν τῆς ἀθλήσεως δρόμον, καλῶς διήνυσας, ἀποτμηθεὶς τὴν κάραν, Ἀθλοφόρε Κυρίου, λοιπὸν ἀπόκειταί σοι ἐν οὐρανῷ ὁ ἀκήρατος στέφανος, ὃν σοι παρέξει Γεώργιε ὁ Χριστός, ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἐτάσεως.

Δόξα, Ἦχος δ'.

Ἐν ταῖς ἐπουρανίοις σκηνώμασι, Χιοπολῖτα Γεώργιε, σὺν ταῖς τῶν Ἀγίων χορείαις, τὸ πνεῦμά σου αἰωνίως ἀγάλλεται, λαμπρῶς δὲ καὶ τὰ πανίερά σου Λείψανα, ἐν τῷ Κυδωνιῶν πόλει διατηρούμενα τιμᾶται, καὶ πανταχοῦ τὸ σεπτόν σου ὄνομα ὑμνεῖται καὶ δοξάζεται Χριστὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν φδὴ γ΄ καὶ στ΄. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Μεγάλου Γεωργίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλυνάρια.

Ἔνδοξος ἐν μάρτυσιν ὁ κλεινὸς, Γεώργιος ὤφθη τοῖς ἀρχαίοις, σὺ δ' ἐν τοῖς νῦν, Γεώργιε νέε, ὁμώνυμε ἐκείνῳ, καὶ σύσκηνε, δι' ὃ σε τιμῶμεν ἅπαντες.

Πρὸς μετ' εὐλαβείας τὰ ἱερά, λείψανά σου Μάρτυς, προσκυνοῦντας ταῖς πρὸς Θεόν, ἱεραῖς πρεσβείαις φρουρῶν μὴ διαλίπῃς. Νεομαρτύρων κλέος, θεῖε Γεώργιε.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΥΡΟΠΗΣ

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 9α Δεκεμβρίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος ΜΥΡΟΠΗΣ καταγομένης ἀπὸ τὴν Ἔφεσον καὶ ἀθλησάσης ἐν Χίῳ ἐν ἔτει 255 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς΄, καὶ ψάλλομεν πρῶτον τοῦ προφήτου Ἀββακούμ. Εἶτα προσόμοια τῆς Ἁγίας.

Ἦχος α΄. Πανεύφημοι μάρτυρες ὑμᾶς.

Μῦρα προσεκόμισας Χριστῷ, παρθενίαν ἄσπιλον καὶ τοὺς ἱδρῶτας τῶν πόνων σου, θείως βιώσασα, πάνσεμνε Μυρόπη, εἶτα καὶ τὸ αἷμά σου, καὶ ὅλην σεαυτὴν ὁλοκάρπωμα, καὶ θῦμα ἄμωμον, ὅθεν δόξης σε ἠξίωσε, σὺν Δικαίων, καὶ Μαρτύρων τάγμασιν.

Ἐν σοὶ διεσώθη ἀκριβῶς, Μυρόπη πανεύφημε, τὸ κατ' εἰκόνα ἀλώβητον, ἐνθέοις πράξεσι, καὶ θεομιμήτως, εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν, ἀνῆλθες ἀρετῶν ἐπιθείξεσιν, εἶτα καὶ αἵμασι, μαρτυρίου κατεφοίνιξας, τὴν στολήν σου καὶ Χριστῷ προσήνεξαι.

Πρὸς ἄθλους ἰδοῦσα τοῦ κλεινοῦ, Ἰσιδώρου ἔσπευσας, τούτους Μυρόπη μιμήσασθαι, ὅθεν τὸ Λείψανον, τούτου ἀφελοῦσα, ἔτυχες τοῦ πόθου σου, ἀθλήσασα λαμπρῶς καλλιπάρθενε, καὶ ἐρυθρᾷ στολῇ, τῶν αἱμάτων σου ἀνέδραμες, οἷα νύμφη, Χριστῷ τῷ νυμφίῳ σου.

Δόξα ἦχος 6΄.

Εἰς ὀσμὴν τῶν μύρων σου δραμοῦσα Χριστέ, Μυρόπη ἡ πανθαύμαστος, τὰ δυσώδη πάθη τῆς σαρκός, ἐγκρατείᾳ, νήψει καὶ προσευχῇ ἀπενέκρωσε, δάκρυσί τε ἐμπόνοις τὴν ψυχὴν ἐκκαθάρασα, εἰς τὸ στάδιον ἦλασε τῆς ἀθλήσεως, καὶ τοῖς οἰκείοις αἵμασι φοινιχθεῖσα, νύμφη ὡραία παρθενίᾳ καὶ μαρτυρίῳ κεκοσμημένη, σοὶ τῷ ἀκηράτῳ καὶ ἀθανάτῳ Νυμφίῳ προσήνεκται· καὶ παρὰ τῆς σῆς ζωαρχικῆς δεξιᾶς, αἰτεῖται μετὰ παῤῥησίας ὑπὲρ ἡμῶν τὸ μέγα σου ἔλεος.

Καὶ νῦν θεοτοκίον.

Εἴσοδος τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου, σελὶς 13.

Εἰς τὴν Λιτὴν Ἦχος α΄.

Ἀσκήσει τὸ σῶμα Μυρόπη κατατήξασα καὶ τὴν ψυχὴν ἀρετῶν τῇ ἰσχύϊ νευρώσασα, ἀπτοήτως ὑπεισῆλθες τοῦ μαρτυρίου τὸ στάδιον καὶ ἀνδρικῶς ἀγωνισαμένη, τυράννων καθεῖλες τὴν ὀφρύν, τῇ εὐτολμίᾳ τῶν λόγων σου, καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν εἶναι τοῦ σύμπαντος ἀνακηρύξασα, θάνατον ἀθανασίας πρόξενον εἴληφας ὑπὲρ αὐτοῦ· ᾧ μὴ ἐλλείπῃς πρεσβεύουσα, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Ἀμέμπτως βιώσασα καὶ ἀθλητικῶς τελειωθεῖσα, Μυρόπη πανεύφημε, ἐπάξιον ἐδέξω παρὰ Θεοῦ τῆς ἀφθαρσίας τὸν στέφανον· καὶ νῦν μετὰ τῶν Μαρτύρων, τῷ θείῳ θρόνῳ παριστάμενη καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος ἐκλεκτῶν θεουμένη τε κατὰ μέθεξιν καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀπαυγαζούσης δόξης τε καὶ λαμπρότητος πληρουμένη, μέμνησο καὶ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν ἀειμνήστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.
Εἰς τὸν Στίχον. Ἦχος β΄.
Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Μύρον δεχομένη ἀληθῶς, πᾶσι τοῖς πιστοῖς ἐχορήγεις, ἀφθόνως πάνσεμνε, ἐκ τοῦ θείου μνήματος τῆς Ἑρμιόνης ποτέ, καὶ ἐκ τούτου τῆς κλήσεως, ἔτυχες Μυρόπη, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμά σου μύρον ἀλάβαστρον, ὄντως τῷ Κυρίῳ προσῆξας, διὰ τοῦ σεπτοῦ μαρτυρίου, Μάρτυς Ἀθληφόρε τῷ Νυμφίῳ σου.

Στιχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον

Ὅλην ἀπεκάθηρας σαυτήν, πράξεσιν ἐνθέοις καὶ ἔργοις, παντὸς σαρκὸς μολυσμοῦ, καὶ πνεύματος πάνσεπτε, ἀεὶ σχολάζουσα, θεωρίαις ταῖς κρείττοσι, καὶ ἀπαγομένη, ὅλην σου τὴν ἔφεσιν εἰς οὐρανὸν ἀπὸ γῆς, ὅθεν καὶ ζωῆς τῆς προσκαίρου, οὐκ ἐφείσω ὅλως Μυρόπη, ἀλλὰ θάνατον προέκρινας ἑκούσιον.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Σῶμα Ἰσιδώρου τὸ σεπτόν, ἔλαθες Μυρόπη λαβοῦσα, τοὺς τούτου φύλακας, καὶ πόθῳ μυρίσασα, τοῦτο ἐκήδευσας, τοῖς ζητοῦσι δὲ οἴκοθεν, ἐδήλωσας αὖθις, ὅθεν ὡς ὑπεύθυνος τῷ ἰταμῷ δικαστῇ, ἦχθης καὶ ἐξήλεγξας τούτου λόγων εὐτολμίᾳ θεόφρον, τὴν ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν.

Δόξα ἦχος γ΄.

Γενναίῳ φρονήματι καὶ ἀπτοήτῳ καρδίᾳ, παραστᾶσα τῷ τυράννῳ τοιαῦτα ἀπεκρίθης διαπράξασθαι· καταφρονοῦσα καὶ καταπτύουσα τὴν ἐκείνου ταλαιπωρίαν καὶ ἀθεότητα· δι' ὃ καὶ τύπτεσθαι ἀφειδῶς ῥοπάλοις κελεύσαντος καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ἀπὸ τῶν πλοκάμων τῆς κεφαλῆς περιάγεσθαι, ἔφερες ἀγαλλομένη στερρόψυχε, τὴν ἐν οὐρανοῖς ἀποσκοποῦσα μακαριότητα· ἧς καὶ τυχοῦσα καὶ ἀπολαύουσα ἤδη, μέμνησο καὶ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τοὺς ἄθλους ὑμνούντων σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.
Ἀπολυτίκιον, Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Καλλιμάρτυς Μυρόπη, καὶ Χριστοῦ Νύμφη ἄφθορε, νῦν αὐτῷ παρεστῶσα ὡς ὡραία καὶ πάγκαλος, ὡς λίθους φαιδροὺς καὶ διαυγεῖς, τὰ στίγματα φέρουσα σαρκός, καὶ αἱμάτων τὴν πορφύραν ὡς βασιλὶς περικειμένη ἔνδοξε, δυσώπει αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σου. Ὕμνοις ἐπινικίοις καὶ ᾠδαῖς τὴν θείαν ἄθλησιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στιχ.
Ἦχος γ΄. Τὴν ὡραιότητα.

Τὴν καλλιπάρθενον, Μυρόπην ἄσμασι, καὶ καλλιμάρτυρα, ἀνευφημήσωμεν τὴν ἐκλεκτὴν νύμφην Χριστοῦ, τοῦ ἀκηράτου Νυμφίου· ἣνπερ εἰσεδέξατο,

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

εἰς παστάδα οὐράνιον, καὶ χορείᾳ ἤνωσε, τῶν παρθένων κατέχουσαν, φαιδρὰν τὴν τῆς ἁγνείας λαμπάδα, ἐν τῷ νυμφῶνι τῷ ἀφθάρτῳ.

Δόξα καὶ νῦν. Τὴν ὡραιότητα. Μετὰ τὴν ϛ' Στιχ. Κάθισμα. Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Μεσάνυς ἐκλεκτή, ἀδιάφθορος κόρη, παρθένος ἀληθὴς καὶ ἀμώμητος νύμφη, Μυρόπη ἡ πανεύφημος, ἀρετῶν τῇ λαμπρότητι, καὶ ἀθλήσεως κεκοσμημένη ποικίλως θείοις στίγμασι, τῷ Βασιλεῖ τῶν ἁπάντων, χριστέ σοι προσήνεκται.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Μαρία τὸ σεπτόν. Μετὰ τὸν πολυέλεον Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς.

Τοὺς ἀνυποίστους αἰκισμοὺς οὓς ὑπέστης, καὶ κεφαλῆς τὰς ἀληθόνας Μυρόπη, ἃς γηθομένη ἔφερες ἀοίδιμε, ἐν τῷ περιάγεσθαι, ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ἀπὸ τῶν τριχῶν τῶν σῶν, ἀπηνῶς συρομένη, καὶ τὴν εἰρκτὴν καὶ θάνατον Χριστῷ, εἰς ἱκεσίαν ὑπὲρ ἡμῶν πρότεινε.

Δόξα, Καὶ νῦν. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἦχου. Προκείμενον ἦχος δ'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου. Τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον εἰς γυναῖκα Μάρτυρα. Καὶ τὰ λοιπά.

Εἶτα, Ὁ Κανών, ᾠδὴ α'.

Ἦχος α'. Ὠδὴν ἐπινίκιον.

Δυσώδης καὶ βέβηλος, ἐγὼ ὑπάρχων, Μυρόπη φερώνυμε τὴν ἁγνὴν καὶ ἄμωμον, καὶ εὐωδίαν Χριστοῦ, σὲ εὐφημῆσαι ἐγχειρῶ, ἀλλά μοι σύγγνωθι.

Προθοῦντι οὖν ἄσμασι, τῆς σῆς Μυρόπη, ὑμνῆσαι ἀθλήσεως, τοὺς ἀγῶνας χάριν μοι, ἐξ ὑψωμάτων ἱερῶν, κατάπεμψον ταῖς σαῖς λιταῖς, θεοχαρίτωτε.

Πηροῦσα ἀλώβητον, τὸ κατ' εἰκόνα, Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν, ἐκ παιδὸς ἀοίδιμε, ἠξίωσαι κοινωνός, τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, γενέσθαι ἔνδοξε.

Θεοτοκίον.

Τὸ φῶς ἡ κυήσασα τὸν λυτρωτήν μου, τοῦ σκότους με λύτρωσαι, καὶ βασάνων ἄχραντε, τῶν αἰωνίων ἐκεῖ, ὅπως σωζόμενος ὑμνῶ τὰ μεγαλεῖά σου.

Ὠδὴ γ'. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου.

Πῷ θείῳ τάφῳ προσεδρεύουσα, τῷ τῆς Ἑρμιόνης Μυρόπη σεπτή, τὸ ἀναβλύζον ἐξ αὐτοῦ, θεῖον μῦρον διένειμες, καὶ ἐκ τούτου κλῆσιν εἴληφας, τὴν ὄντως φερώνυμον.

Πρὸ διωγμοῦ κατακρατήσαντος, πᾶσαν τὴν Ἀσίαν καὶ δὴ καὶ τὴν σέ, ἐνεγκαμένην ἀπηνῶς, τὴν περίπτυστον Ἔφεσον, τὴν μητρὸς πατρίδα εὕρηκας, τὴν Χίον προσφύγιον.

Πῇ προσευχῇ ἀεὶ σχολάζουσα, καὶ τῇ ἐγκρατείᾳ καὶ νήψει σεμνῇ, τὰς ἀκαθέκτους τῶν παθῶν, ὁρμὰς πάσας ἐνέκρωσας, καὶ Χριστοῦ μῦρον γεγένησαι θέου καθαρότητι.

Πῷ θείῳ πόθῳ καὶ τῷ ἔρωτι, τῷ τοῦ Ἀθλοφόρου Μυρόπη σεμνή, κατασχεθεῖσα τὴν ψυχὴν Ἰσιδώρου ἀπέβαλες, πάντα φόβον καὶ τὸ λείψανον, τούτου ἀφήρπασας.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Πῆς στειρευούσης διανοίας μου, ἀκαρπίαν πᾶσαν ἀπέλασον· καὶ καρποφόρον ἀρεταῖς, τὴν ψυχήν μου ἀνάδειξον, Παναγία Θεοτόκε τῶν πιστῶν ἡ βοήθεια.

Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Δικισμῶν τοῖς στίγμασι πεποικιλμένη, καὶ βαφαῖς αἱμάτων σου πεφοινιγμένη νοερῶς, Χριστοῦ ἐν δόξῃ παρίστασαι, τῷ θείῳ θρόνῳ, Μυρόπη ἀοίδιμε.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πύρινε τοῦ Βασιλέως, καὶ λυχνία πάγχρυσε φωτὸς τοῦ θείου, τὰς ψυχάς, καὶ διανοίας λαμπρύνουσα, τῶν ἀνυμνούντων σε Κόρη πανύμνητε.

Ὠδὴ δ'. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Ὡς μέγα σου τὸ ἔργον, καὶ λίαν θαυμαστόν, πῶς εἰς μέσον ἤλασας λειψάνου τῶν φρουρῶν καὶ ἀφελοῦσα Μυρόπη, ὦ εὐψυχίας, ἠρέμα πάνυ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν τὸ δρᾶμα, οἱ τηροῦντες τοῦτο στερρόψυχε.

Ποῦ πόθου σου τυχοῦσα, Μυρόπη θαυμαστή, καὶ τὸ θεῖον λείψανον κατέχουσα χερσίν, ὕμνοις ηὐλόγεις ἐδόξαζες ἐκ καρδίας, Θεοῦ τὸ δῶρον, τὸν Ἰσίδωρον καὶ πίστει περιπτυσσομένη ἐμύριζες.

Κηδεύσασα ἐντίμως, τὸ σῶμα τὸ σεπτόν, ἔχαιρες κατέχουσα ὡς θεῖον θησαυρόν, ἀλλὰ μαθοῦσα ζητεῖσθαι πρὸς τοῦ τυράννου, τοῦτο συλῆσαι, ἔφησας τοῖς ἐρευνῶσι, μηδὲν πτοηθεῖσα τὸν θάνατον.

Θεοτοκίον.

Παρθένε Παναγία, ἀμόλυντε σκηνή, μολυνθέντα παίσμασι καθάρισόν με νῦν, τῶν οἰκτρμῶν σου ῥανίσι καθαρωτάταις, καὶ δός μοι χεῖρα βοηθείας ἵνα κράζω, δόξα σοι ἀγνὴ θεοδόξαστε.

Ὠδὴ ε'. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν.

Ἀνδρικῷ φρονήματι γενναίᾳ ψυχῇ, ἔστης ἀπτοήτως Μυρόπη πανθαύμαστε, πρὸ τῆς τυράννου σοβαρότητος, καὶ καθωμολόγεις τὸ σῶμα κεκλοφέναι.

Ὦ θαῦμα πῶς οὐκ ἔπτηξας τὸ λίαν σοβαρόν, καὶ τὸ ἰταμὸν τοῦ τυράννου καὶ ἄγριον, τὴν μανίαν καὶ ἀπήνειαν, θαυμαστὴ Μυρόπη, ἀλλ' ἠλεγξας εὐτόλμως.

Πῶς τοῦτο ἐτόλμησας εἰπόντος τοῦ δεινοῦ, ἔφης ἀνδριόφρον τὴν σὴν καταπτύουσα, ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν, ὦ τῶν σῶν Μυρόπη, λόγων τῆς εὐτολμίας :

Θεοτοκίον.

Δυσώπησον ὃν ἔτεκες Παρθένε ὑπὲρ νοῦν, σώζεσθαι τοὺς πίστει σοὶ κράζοντας, χαῖρε Παρθένε παναμώμητε, χαῖρε εὐλογημένη, τοῦ κόσμου προστασία.

Ὠδὴ ϛ'. Τὸν Προφήτην Ἰωνᾶν.

Ὑπερβαίνει ἀληθῶς, καὶ ὑπέρκειται ἡ σή, παρρησία ἡ πολλή, τὴν ἐκ λόγων τεχνικῶν, παράστασιν, καὶ διατύπωσιν ἀξιάγαστε.

Τίς ἰσχύσει ἐξειπεῖν, καὶ δηλῶσαι ἱκανῶς, καὶ ἐκφράσαι ἐναρέτως, τὸν σὸν πόθον πρὸς Χριστόν, πανεύφημε, δι' ὃν θανάτου κατευμεγέθησας.

Πρὸ ἀπτόητον τῆς σῆς, ἀξιάγαστε ψυχῆς, καὶ τῶν λόγων ἡ πολλή, εὐτολμία τὸν δεινόν, ἐξέμυναν, τύραννον Μάρτυς ὃν ἐμυκτήρισας.

Θεοτοκίον.

Εὐδοκίᾳ τοῦ Πατρός, ἐσαρκώθη ὁ Υἱός, διὰ Πνεύματος Θεοῦ, ἐν τῇ μήτρᾳ σου ἀγνή, καὶ ἔσωσε τὴν πρὶν εἰκόνα, θεοκυήτωρ σαφῶς.

Κοντάκιον, Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον

Φερωνύμως ἄφθονα, ὦ Ἀθληφόρε Μυρόπη, μῦρα βρύεις χάριτας, τὰς τῶν θαυμάτων καὶ νέμεις, ἅπασι τοῖς δεομένοις καὶ ἐκζητοῦσι, πίστει τε καὶ εὐλαβείᾳ προσερχομένοις, τῇ σορῷ σου τῇ πανσέπτῳ, ἥτις κατέχει Μάρτυς τὴν κόνιν τὴν σήν.

Ὁ Οἶκος.

Ὡς νυμφευθεῖσα τῷ Χριστῷ, διὰ βίου καθαρότητα, καὶ ἀθλήσεως λαμπρότητα, καλλιπάρθενε Μυρόπη ἀξιάγαστε, θαυμάτων χάριτος βρύεις φερωνύμως ὡς μῦρα, καὶ νέμεις πᾶσι τοῖς πίστει καὶ πόθῳ τῇ παντίμῳ σορῷ σου προσιοῦσι· ἀνεκφοίτητος γὰρ ἐν αὐτῇ μένει ἡ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χάρις, ὡς ἐν ἑαυτῇ κατεχούσῃ, τὴν ἱερὰν κόνιν τὴν σήν.

ΜΕΓΙΣΤΗ ΛΑΥΡΑ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΩ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ Β'. ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΝΔΟΞΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΥΡΟΠΗΣ

ΤΗΣ ΕΝ ΧΙΩ ΑΘΗΝΑΣΑΣΗΣ

Στίχ. Θεοῦ Μυρόπη παμβασιλέως πόθῳ,
Ὤχησεν εἰρκτήν, ὡς Βασιλέως δόμον.

Αὕτη ἡ Ἁγία Παρθενομάρτυς Μυρόπη, ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν Ἔφεσον ἐπειδὴ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ της, καὶ τὴν ἄφησεν ἀνήλικον, ἀνετράφη ἀπὸ μόνην τὴν μητέρα της, καὶ βαπτισθεῖσα ὅταν ἦλθεν εἰς ἡλικίαν (κατὰ τὴν τότε συνήθειαν) ἐσύγναζε καὶ παρέμενεν εἰς τὸ μνῆμα τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης, ἡ ὁποία ἦτο μία ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Ἀποστόλου Φιλίππου· καὶ συνάζουσα τὸ μύρον ὁποῦ ἀνέβλυζεν ἀπὸ τὸ ἱερὸν μνῆμα ἐκεῖνο, τὸ εἶχεν ἕτοιμον, καὶ τὸ ἔδιδεν εἰς τοὺς χριστιανοὺς ὁποῦ τὸ ἐζήτουν πλουσιοπάροχα· ὅθεν καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ μύρου ὠνομάσθη Μυρόπη. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βασιλεὺς Δέκιος ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἐθανάτωνεν ἀνηλεῶς ὅσους δὲν ἐθυσίαζον εἰς τὰ εἴδωλα, διὰ τοῦτο φοβηθεῖσα ἡ μήτηρ της, τὴν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Ἔφεσον καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὴν νῆσον Χίον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατήγετο τὸ γένος της, καὶ γονικὴν κληρονομίαν εἶχεν εἰς αὐτήν.

Εὑρίσκοντο λοιπὸν μαζὶ καὶ οἱ δύο εἷς ἓν ὀσπήτιον, σχολάζουσαι εἰς τὴν θείαν λατρείαν, καὶ προσευχόμεναι νὰ παύσῃ ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμός. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθεν εἰς τὴν Χίον καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰσίδωρος (Χριστιανὸς εὐλαβὴς καὶ θαυμάσιος), μὲ καράβια πολεμικά, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἦτο Ναύαρχος καὶ ἐξουσιαστὴς ὁ Νουμέριος. Μαθὼν δὲ ὁ Νουμέριος ὅτι ἦτο Χριστιανὸς ὁ Ἰσίδωρος, ἐδοκίμασε μὲ πάντα τρόπον νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὰ εἴδωλα· καὶ ἐπειδὴ τέλος πάντων δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν καταπείσῃ, ὕστερον ἀπὸ πολλὰς τιμωρίας τὸν ἀπεκεφάλισε, καὶ ἔρριψε τὸ Ἅγιόν του Λείψανον εἰς ἓν λαγκάδι, διὰ νὰ τὸ φάγουν τὰ ὄρνεα· πλὴν διὰ νὰ μὴ τύχῃ καὶ τὸ κλέψουν τὴν νύκτα οἱ χριστιανοί, ἔβαλεν ἀνθρώπους ἰδικούς του καὶ τὸ ἐφύλαττον. Ἀλλ' ἡ Ἁγία Μυρόπη, θεῖρ ζήλῳ καὶ ἀγάπῃ τῇ πρὸς τὸν Ἅγιον τρωθεῖσα, ἐπῆγε μὲ ταῖς δουλεύτριαίς της τὴν νύκτα, μὲ σκοπὸν ἂν ἠμπορέσῃ νὰ τὸ πάρῃ, καὶ εὑροῦσα τοὺς φύλακας κοιμωμένους, Θεοῦ συνεργοῦντος, τὸ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ μέσον των καὶ δὲν τὴν ἐκατάλαβαν· ἔπειτα ἀλείψασα αὐτὸ μὲ μύρα, τὸ ἐνταφίασεν ἐντίμως εἰς τόπον ἐπίσημον. Ἄλλα τί τὸ ἀκόλουθον; Μαθὼν ὁ Ἄρχων ὅτι ἐκλάπη τὸ Λείψανον, ἔδεσε τοὺς φύλακας μὲ σίδηρα καὶ τοὺς ἐπρόσταξεν οὕτω σιδηροδεσμίους νὰ γυρίζουν καὶ νὰ ἐρευνοῦν νὰ τὸ εὕρουν, καὶ ἂν ἴσως καὶ δὲν τὸ εὕρουν εἰς τόσας ἡμέρας, ἔκαμεν ἀπόφασιν νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσῃ. Τότε βλέπουσα ἡ ἁγία τοὺς στρατιώτας νὰ ταλαιπωροῦνται καὶ νὰ κακοπαθοῦσι καὶ νὰ γυρίσουν βεβαρυμένοι μὲ τὰ σίδηρα διὰ νὰ εὕρουν τὸ Λείψανον, εὐσπλαγχνίσθη καὶ ἐπόνεσεν ἡ καρδία της, καὶ ἐσυλλογίζετο μοναχή της, ἐὰν αὐτοὶ θανατωθοῦν ὅταν δὲν τὸ εὕρουν, ἐξάπαντος ἐγὼ θέλω ἁμαρτήσει, ὡς αἰτία τοῦ θανάτου των, καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, ποίαν ἀπολογίαν ἔχω νὰ δώσω ὅταν μέλλω νὰ κριθῶ. Αὐτὰ συλλογισθεῖσα, καὶ πάντα φόβον ἀπορρίψασα, ἐβγῆκεν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς στρατιώτας, καὶ λέγει αὐτοῖς, «ὦ φίλοι τὸ Λείψανον ὅπου ζητεῖτε ἐγὼ τὸ ἐπῆρα εἰς καιρὸν ὅπου ἐκοιμᾶσθε». Ταῦτα ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, εὐθὺς τὴν ἥρπασαν καὶ τὴν ἔφεραν εἰς τὸν Ἄρχοντα λέγοντές του, «αὐθέντα, αὕτη ἡ γυνὴ εἶναι ὁποῦ ἔκλεψε τὸν κακοθάνατον ἐκεῖνον γέροντα». Ὁ δὲ Ἄρχων ἠρώτησε τὴν Ἁγίαν, λέγων, «ἀληθινὰ εἶναι αὐτὰ ὁποῦ λέγονται δι' ἐσέ; ἐσὺ εἶσαι ὁποῦ ἔκλεψας τὸ Λείψανον;» «Ναὶ τοῦ ἀπεκρίθη ἡ Ἁγία, ἀληθινὰ εἶναι, ἐγὼ τὸ ἔκλεψα· καὶ πάλιν ὁ τύραννος τὴν ἐρώτᾳ, «καὶ πῶς ἐτόλμησας ἐπικατάρατον γύναιον νὰ κάμῃς τοιαῦτα πράγματα;» «Ἐτόλμησα τοῦ ἀπεκρίθη ἡ Ἁγία, ἐπειδὴ καταφρονῶ καὶ κατακαταπτύω τὴν ἰδικήν σου ταλαιπωρίαν καὶ ἀθεότητα». Ταῦτα τὰ τολμηρὰ καὶ ἄφοβα καὶ καταφρονητικὰ λόγια ἀκούσας ὁ ὑπερήφανος ἐκεῖνος τύραννος, ἔξω φρενῶν ἔγινε καὶ ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμόν, καὶ παρευθὺς προσέταξε νὰ τὴν δέρνουν μὲ ραβδία χονδρὰ ἀσπλαγχνα καὶ ἀλύπητα· ἔπειτα ἀφ' οὗ τόσον σκληρὰ καὶ κακὰ τὴν ἔδειραν, προσέταξεν ὁ θηριόγνωμος νὰ τὴν σύρουν ἀπὸ τὰς πλεξούδας τῆς κεφαλῆς, καὶ νὰ τὴν τριγυρίζουν ὅλην τὴν πόλιν, καὶ ἄλλοι πάλιν νὰ τὴν δέρνουν εἰς ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τόσον τὴν ἔδειραν, ὁποῦ ἔμεινε μισοπεθαμένη· ὅθεν μὴ δυνάμενοι νὰ τὴν βασανίσουν περισσότερον, τὴν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ ἄνθρωποι διορίσθησαν νὰ τὴν φυλάττουν· ἀλλὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἡ Ἁγία προσηύχετο, φῶς μέγα περιέλαμψε καὶ ἐγέμισεν ὅλην τὴν φυλακήν, καὶ ὁμοῦ μὲ τὸ φῶς ἐκεῖνο χορὸς Ἀγγέλων ἦλθε, καὶ εἰς τὸ μέσον των ἦτον ὁ Μάρτυς Ἰσίδωρος, καὶ οἱ μὲν Ἄγγελοι ἔψαλλον τὸν τρισάγιον Ὕμνον, ὁ δὲ Ἅγιος Ἰσίδωρος ἔστησε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὴν Μάρτυρα Μυρόπην καὶ λέγει της· «ἂς εἶναι εἰρήνη εἰς ἐσένα, μὴ φοβῆσαι πλέον, διότι ἐφθασεν ἡ δέησίς σου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ νὰ, τώρα παρευθὺς

ἔρχεσαι μαζύ μας διὰ νὰ λάβῃς τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ὁποῦ σοῦ ἔχει ἡτοιμασμένον ὁ στεφοδότης Χριστός·» καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον τοῦτον, παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐγεμίσθη ἡ φυλακὴ ἀπὸ ἄρρητον εὐωδίαν, καὶ οἱ φύλακες βλέποντες τὰ παράδοξα ταῦτα ἐτρόμαξαν καὶ ἐξέστησαν. Αὐτὴν τὴν θαυμαστὴν θεωρίαν εἶδε, καὶ τὰ λόγια ἤκουσε καὶ τὴν εὐωδίαν ὡσφράνθη ὁ δεσμοφύλαξ, ἤγουν ἐκεῖνος ὁποῦ ἐφύλαττε τὴν Ἁγίαν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τὰ ἐδιηγήθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίστευσε καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ Ἅγιον Λείψανον τῆς Παρθενομάρτυρος Μυρόπης διὰ προστάγματος τοῦ ἄρχοντος Νουμερίου, τὸ ἔλαβον οἱ Χριστιανοί, καὶ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως κοντὰ εἰς τὸν ἱερὸν τάφον τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου, καθὼς ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον φαίνονται οἱ δύο μαρτυρικοὶ τάφοι τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου καὶ τῆς Ἁγίας Μυρόπης ὧν ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

ὨΙδὴ ζ'. Ἡ κάμινος Σωτὴρ ἐδροσίζετο.

Κελεύσαντος ροπάλοις μαστίζεσθαι, τοῦ ἰταμοῦ τυράννου τὸ σῶμά σου, ὑπήνεγκας τοὺς πικρούς, καὶ ἀλγεινοὺς αἰκισμούς.

Τὸ σῶμά σου πληγαῖς κατεξαίνετο, ροαῖς δὲ τῶν αἱμάτων ἐχραίνετο, ἀλλὰ τῷ πόθῳ Χριστοῦ, ἤνεγκας πάντα στερρῶς.

Βαφαῖς ταῖς ἐξ αἱμάτων ἐφοινίξας, στολὴν παρθενικὴν παναοίδιμε, καὶ ἐνυμφεύθης Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ τοῦ παντός.

Θεοτοκίον.

Νεφέλην σε γινώσκω θεόνυμφε, τὸν ἥλιον τῆς δύξης κυήσασαν, φωταγωγοῦντα πάντα, τὰ νυκτώδη μου ἐγκλήματα.

ὨΙδὴ η'. Ὃν φρίττουσιν Ἄγγελοι

Νουμέριον ἠσχύνας, τὸν ἄμοιρον νοός, καὶ ὅλως παράφρονα καὶ θῆρα ἰταμόν, τὸν κελεύσαντά σε, εἰς αἰσχύνην τὴν σήν, ἀπὸ τῶν πλοκάμων ἕλκεσθαι ἐν τῇ πόλει.

Ἱκέζοντες ἅπαν σου, τὸ σῶμα ἀφείδῶς, καὶ ἔλκοντες βίᾳ σε ἐκ τῶν τῆς κεφαλῆς. πλοκάμων Παρθένε τοῦ θανάτου ἐγγύς, εἵασαν Μυρόπη καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ.

Νυκτὸς εὐχομένης σου θερμῶς ἐν τῇ εἱρκτῇ, φῶς μέγα ἐπέλαμψε, καὶ Ἄγγελοι φαιδροὶ ἐπέστησαν ἄφνω, καὶ ὁ σός, πολίτης Ἰσίδωρος ἔφη, εἰρήνη σοι Μυρόπη.

Θεοτοκίον.

Ἀνάστησον κείμενον εἰς βάθη με κακῶν, τοὺς νῦν πολεμοῦντας με πολέμησον ἐχθρούς· τρωθεῖσαν ἀτόποις ἡδοναῖς τὴν ψυχήν, ἀγνὴ μὴ παρίδῃς, ἀλλ οἰκτειρον καὶ σῶσον.

ὨΙδὴ θ'. Τὴν φωτοφόρον νεφέλην.

Τὴν λαμπροτάτην ψυχήν σου, ἡ τῶν Ἀγγέλων χορεία, σὺν Ἰσιδώρῳ τῷ κλεινῷ μετ' εἰρήνης λαβόντες, ἀνήγαγον εἰς οὐρανούς, Χριστῷ τῷ Νυμφίῳ σου ὡς ἄμωμον, ὃς συνέταξε ταύτην ταῖς Παρθένοις, εἰς παστάδα νοητήν.

Τῆς ἀληθοῦς ἀφθορίας, τὴν φανωτάτην λαμπάδα, κατέχουσα ἐν ταῖς χερσί, καὶ διάδημα κάλλους, καὶ ἀλουργίδα μυστικήν, χρωσθεῖσαν βαφαῖς ταῖς τῶν αἱμάτων σου, Ἀθληφόρε λαμπρῶς περικειμένη, βασιλεύεις σὺν Χριστῷ.

Τῶν αἰκισμῶν τὰς ὀδύνας, καὶ ἑλκηθμούς, τῶν πλοκάμων, καὶ σπαραγμούς τῆς κεφαλῆς, καὶ αἱμάτων τὴν χύσιν, καὶ τὰ τοῦ σώματος παντός, πανέρα στέγματα προσάγαγε τῷ Χριστῷ εἰς πρεσβείαν, ὑπὲρ πάντων, τῶν τιμώντων σε πιστῶς.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΓΡΑΦΟΣ

Θεοτοκίον.

Φιλαμαρτήμων ὑπάρχων, ἐν ἀμελείᾳ διάγω, καὶ τὸ κριτήριον ἀγνὴ τὸ ἀδέκαστον τρέμω, ἐν ᾧ με τήρησον ταῖς σαῖς, ἁγίαις δεήσεσι Θεόνυμφε, ἀκατάκριτον ὅπως ὡς προστάτην, μακαρίζω σε Ἁγνή.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Διήνυσας τὸν δρόμον, πάνυ ζεούσῃ τῇ ψυχῇ, τοῦ μαρτυρίου θεόφρον, καὶ νῦν οἰκεῖς τοῦ οὐρανοῦ, τοὺς ἀκηράτους νυμφῶνας, Παρθενομάρτυς Μυρόπη.

Θεοτοκίον.

Ὁ γλυκασμὸς τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἡ χαρά, Χριστιανῶν ἡ προστάτις, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ ἡμᾶς ῥῦσαι τῶν αἰωνίων βασάνων.

Εἰς τοὺς Αἴνους, Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Τῷ Χριστῷ θείῳ ἔρωτι, τετρωμένη παντεύξημε, χαίρουσα εἰσέδραμες εἰς τὸ στάδιον τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἤνεγκας, αἰκίας καὶ τραύματα, καὶ κατέβαλες ἐχθρῶν, τὴν ὀργὴν καὶ τὸ φρύαγμα, τῇ ἐνστάσεισου, Ἀθλοφόρε Μυρόπη, καὶ τὸ στέφος, ἐκομίσω καὶ τὰ γέρα, τῶν σῶν ἀγώνων ἐπάξια.

Τὸ πανίερον λείψανον Ἰσιδώρου παναθλοφόρε, ἀνδρικῶς ἁρπάσασα καὶ κηδεύσασα, καὶ ὡς προστάτην πλουτήσασα, αὐτὸν ἀκατάσχετον, τὸν λαμπρὸν ἐν Ἀθληταῖς, ὑπεισῆλθες τὰ σκάμματα τῆς ἀθλήσεως, καλλιμάρτυς Μυρόπη, ὃς ἐπέστη ἐν εἰρκτῇ σοι δεδλημένῃ, θείαν εἰρήνην δωρούμενος.

Πρὸς τελοῦντας τὴν μνήμην σου καὶ τοὺς ἄθλους γεραίροντας, σκέπε, φρούρει, φύλαττε, ταῖς πρεσβείαις σου, ταῖς εὐπροσδέκτοις πρὸς Κύριον, Μυρόπη πανεύφημε, καλλιμάρτυς τοῦ Χριστοῦ, Ἀθληφόρε ἀήττητε καὶ περίδοξε, ἐκ παντοίων δεινῶν τε καὶ κινδύνων καὶ λιμοῦ τοῦ φρικαλέου, ἀεὶ τὴν ἔφοδον κώλυε. (Δίς).

Δόξα, ἦχος πλ. δ΄.

Μάρτυς ἀστὴρ ὁδηγήσας, δορυφόρους σοὶ τῷ νοητῷ τῆς δικαιοσύνης ἡλίῳ παρέστησε, Χριστὲ ὁ Θεός, ὑπὲρ ἡμῶν νηπιάσαντι· τὸ φῶς δὲ τοῦ θείου νόμου, τὴν καλλιπάρθενον Μυρόπην ποδηγετῆσαν, ἐν δεξιᾷ καθημένῳ τοῦ Πατρός, ἀντὶ μὲν χρυσοῦ τὴν τῆς παρθενίας λαμπρότητα, ἀντὶ δὲ λιβάνου, φερωνύμως τὰ μῦρα τῶν ἀρετῶν, καὶ ἀντὶ σμύρνης τὸν ὑπὲρ σοῦ ἑκούσιον θάνατον, δωροφοροῦσαν ἀνήγαγεν· ἧς ταῖς εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις, καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον τηρῆσαι τὰς σωτηρίους σου ἐντολάς, καὶ σῶσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ συνήθη. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει εἰς γυναῖκα Μάρτυρα.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΗ

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 3 Δεκεμβρίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἀγγελῆ, καταγομένου ἀπὸ τὸ Ἄργος τῆς Πελοποννήσου καὶ ἀθλήσαντος ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ ἐν ἔτει 1813 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς΄. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ΄. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Δόξα τῇ σῇ ἀγαθότητι, Υἱὲ καὶ Λόγε Θεοῦ, Ἰησοῦ ὑπεράγαθε, ὅτι οὐκ ἠθέλησας ἀπωλέσθαι τὸ ποίημα, τῶν σῶν ἀχράντων χειρῶν φιλάνθρωπε, ἀλλ' εὐδοκίᾳ τῇ σῇ καὶ χάριτι, πρὸς τὴν ἐπέγνωσιν, τὸν ἀπαρνησάμενόν σε Ἀγγελῆν, ἤγαγες τοῦ πτώματος, τοῦ τῆς ἀρνήσεως.

Μάρτυς Ἀγγελῆ πανθαύμαστε, τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ, τὰ ποικίλα σοφίσματα, θεοσόφως ἔλυσας, ταῖς μωραῖς προσποιήσεσι, καὶ οὐρανόφρων ὑπάρχων ἔλαθες, τοὺς σὲ ὁρῶντας κρύπτων ὡς οἷόν τε, τὴν σὴν οὐράνιον, πολιτείαν ἔνδοξε μόνῳ Χριστῷ, ζῶν καὶ γινωσκόμενος τῷ σὲ ποιήσαντι.

Ἐν ἐπιγνώσει γενόμενος, Μάρτυς Χριστοῦ Ἀγγελῆ, τοῦ δεινοῦ τῆς ἀρνήσεως, πτώματος οὐ πέπονθας, ἐν νηστείαις καὶ δάκρυσι, τὸ θεῖον ἠτείς καὶ μέγα ἔλεος, καὶ τὴν ἐξ ὕψους θείαν βοήθειαν, ἣ καὶ ἐνέπλησε, θάρρους καὶ δυνάμεως τὴν σὴν ψυχήν, καὶ τὴν ἧτταν ἔπεισεν ἀναπαλαίσασθαι.

Χριστοῦ ποιεῖν τὸ ποτήριον, ἐπιποθῶν Ἀγγελῆ, ἐλογίσω ὡς σκύβαλα, τὰ τερπνὰ ὡς μάταια, τὰ τοῦ κόσμου μακάριε, πλοῦτον καὶ δόξαν, ἃ σοι προέτειναν, οὐδὲ ἐφείσω ὅλως τοῦ σώματος, ἀλλὰ αὐτόκλητος, φέρων σαυτὸν δέδωκας τοῖς ἀλγεινοῖς, καὶ ζωῆς προέκρινας βίαιον θάνατον.

Μάρτυς Χριστοῦ ἀγγελώνυμε, σὺν τοῖς Ἀγγέλων χοροῖς, τῷ Θεῷ παριστάμενος καὶ τοῖς δήμοις ἅπασι, τῶν Ἁγίων μακάριε, αἴτησαι πᾶσι πιστοῖς τὰ πρόσφορα, τοὺς ἐν ἠπείρῳ φρούρει πρεσβείαις σου, τοὺς ἐν θαλάσσῃ δέ, κόπασον τοὺς κλύδωνας, ἢ τὸ σεπτόν, δεξαμένη σῶμά σου, τάφος σοι γέγονε.

Συμπρεσβευτάς σοι παράλαβε, ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Θεόν, τοὺς πρὸς σοῦ ἀγγελώνυμε ὧδε ἐναθλήσαντας, σὺν Μυρόπῃ Ἰσίδωρον, σὺν τῇ Μαρκέλλῃ, τὸν δεσμοφύλακα, σὺν Θεοφίλῳ, καὶ τὸν Νικόλαον, καὶ σὺν τῷ Μανουήλ, τὸν Νικήταν, Μᾶρκόν τε καὶ τὴν σεπτήν, Ματρώναν καὶ στήσατε, λοιμοῦ τὴν ἔφοδον.

Δόξα, Ἦχος β΄.

Νέος Μάρτυς, καὶ οἷον ἱερὰ προσθήκη, τῶν πρὸ σοῦ Μαρτύρων Ἀγγελῆ πανθαύμαστε γεγονώς, νέαν ὑπόθεσιν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἑορτῆς καὶ πανηγύρεως παρέσχηκας, ἐν ᾗ πιστῶς συναθροιζό-

μενοι, εὐφημοῦμέν σε λέγοντες. Χαίροις ὁ τὸν Χριστὸν δοξάσας θεοπρεπῶς, τῇ πεπαρρησιασμένῃ ὁμολογίᾳ σου, καὶ τοὺς ἐχθροὺς καταισχύνας τῇ εὐτολμίᾳ τῶν λόγων σου. Χαίροις ὅπλιτα τῆς τοῦ οὐρανίου Βασιλέως παρατάξεως, καὶ στρατιῶτα ἀήττητε. Χαίροις ὁ τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας εἰληχώς, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου δεξάμενος· ὧν ἱκετεύων μὴ παύσῃ, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικε τῆς σωτηρίας ἡμῶν, εὐτρεπίζου σπήλαιον, ἡ Παρθένος ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν· Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, τέρπου καὶ ἀγάλλου, ὅτι ἐκ σοῦ ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν· ἀκούσατε ὄρη καὶ βουνοί, καὶ τὰ περίχωρα τῆς Ἰουδαίας, ὅτι ἔρχεται Χριστός, ἵνα σώσῃ ὃν ἔπλασεν ἄνθρωπον, ὡς φιλάνθρωπος.

Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ Προκείμενον, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, ζήτει τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου σελὶς 13.

Εἰς τὴν Λιτήν. Ἦχος α΄.

Συντετριμμένῃ καρδίᾳ καὶ ψυχῇ ζέοντι πόθῳ, τοῦ μαρτυρίου πιεῖν ἐφιέμενος τὸ ποτήριον, ἔστης νῦν τοῦ πόθου, τῆς ἐφέσεως τυχών, ἀγγελώνυμε πανθαύμαστε· δι' ὃ μαρτυρικῇ παρρησίᾳ καὶ δόξῃ τῷ Χριστῷ παριστάμενος, αἴτησαι τοῖς ποθοῦσί σε πᾶσι, τὸ θεῖον αὐτοῦ καὶ πλούσιον ἔλεος.

Δόξα, Ἦχος πλ. α΄.

Μακάριος εἶ ὡς ἀληθῶς καὶ τρισόλβιος, ἀθλητὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀγγελώνυμε καλλίνικε· εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν ἐν βουλῇ ἀσεβῶν ἐπορεύθης, καὶ ἐν ὁδῷ ἔστης ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν ἐκάθησας, ἀλλ' ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ σὸν ἐπαναγαγὼν θέλημα, καὶ ἐν αὐτῷ τὴν ἄφατον τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν μελετήσας, εἰς τὸ στάδιον ἤλασας τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοῖς τιμίοις σου αἵμασιν ἀρδευθείς, ὡς τὸ ξύλον τὸ παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ἐν τῇ ἀθλήσει καρποὺς ἐξήνθησας σωτηρίους. Καὶ νῦν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἀπολαύων, καὶ τῆς θεώσεως τυχών, μνημόνευε καὶ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σε.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Μὴ στύγναζε Ἰωσήφ, καθορῶν μου τὴν νηδύν, ὄψει γὰρ τὸ τεκτόμενον ἐξ ἐμοῦ καὶ χαρίσῃ, καὶ ὡς Θεὸν προσκυνήσεις, ἡ Θεοτόκος ἔλεγε τῷ ἑαυτῆς μνηστῆρι, μολοῦσα τοῦ τεκεῖν τὸν Χριστόν. Ταύτην ἀνυμνήσωμεν λέγοντες· χαῖρε κεχαριτωμένη μετὰ σοῦ ὁ Κύριος· καὶ διὰ σοῦ μεθ' ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχ. Ἦχος δ΄.
Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Χαίρων παραδέδωκας σαυτόν, τοῖς ἐταμωτάτοις τυράννοις, Μάρτυς Χριστοῦ Ἄγγελε, ὅλως παναρίδιμε, τῷ θείῳ ἔρωτι, τὴν ψυχὴν πυρπολούμενος, καὶ διψῶν ἐκ πόθου πιεῖν τὸ ποτήριον τὸ τῆς ἀθλήσεως, ὅπερ καὶ πιὼν ἀθλοφόρε, ξίφει ἐκτμηθεὶς τὴν σὴν κάραν, ζῇς ἐν τῷ Χριστῷ ζωὴν τὴν ἄληκτον.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Πρὸς ἀνθρωφρόνως Ἄγγελε, πρὸ διακαστηρίων ἀνόμων, Μάρτυς λαμπρότατε, τὸ τρισσὸν ἐκήρυξας, τῆς Θεαρχίας καὶ Ἕν, καὶ τὴν πλάνην τὴν ἄθεον, λόγοις σου πανσόφοις, ἤλεγξας στερρόψυχε καὶ ἐστηλίτευσας, ἔχων ἐν καρδίᾳ λαλοῦσαν, τὴν τοῦ θείου Πνεύματος χάριν, ὡς ἡ τοῦ Χριστοῦ φησὶν ὑπόσχεσις.

Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Μάρτυς ἀθλοφόρε Ἄγγελε, ταῖς σαῖς πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις, παῦσον τὴν ἔφοδον, τοῦ λοιμοῦ καὶ κόπασον, τὸν μέγαν ὄλεθρον, καὶ ἀπέλασον τέλεον, ἀπὸ τῶν τιμώντων, τὴν σεπτήν σου ἄθλησιν, τὴν δεινὴν μάστιγα, καὶ τὴν φρικαλέαν ρομφαίαν, στῆσον καθ' ἡμῶν φερομένην, τοῦ πικροῦ θανάτου εὐσυμπάθητε.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ΄.

Ἡ πρεσβεία σου ἀκοίμητος ὑπάρχει πρὸς Θεόν, καὶ ἡ μεσιτεία σου ἀξιόχρεως, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε νεομάρτυς ἀγγελώνυμε. Οὐκέτι γὰρ δουλικῷ φόβῳ, ἀλλὰ φιλικῇ παρρησίᾳ καὶ μαρτυρικῇ δόξῃ πρεσβεύεις, ὑπὲρ αὐτοῦ σφαγιασθεὶς καὶ θανών, καὶ τὴν τελειοτάτην ἀγάπην ἐνδειξάμενος. Ἵλεως οὖν ἔπιδε καὶ ἐφ' ἡμᾶς, τοὺς σοὺς δούλους, καὶ ἀπάλλαξον τῆς φρικαλέας καὶ πανολέθρου τοῦ λοιμοῦ ἐπιδημίας, τοὺς ἐκ πόθου τὴν μνήμην τελοῦντάς σου, καὶ ὑμνοῦντας τοὺς θείους ἄθλους σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ὑπόδεξαι Βηθλεέμ, τὴν τοῦ Θεοῦ μητρόπολιν, φῶς γὰρ τὸ ἄδυτον, ἐπὶ σὲ γεννῆσαι ἤκει· Ἄγγελοι θαυμάσατε ἐν οὐρανῷ, ἄνθρωποι δοξάσατε ἐπὶ τῆς γῆς, μάγοι ἐκ Περσίδος, τὸ τρισόκλεον δῶρον προσκομίσατε· ποιμένες ἀγραυλοῦντες, τὸν τρισάγιον ὕμνον μελῳδήσατε· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν παντουργέτην.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄.
Χορὸς Ἀγγελικός.

Χορὸς ἀγγελικός, Ἄγγελε νεομάρτυς, καὶ δῆμος ἀθλητῶν, ἐπεκρότησαν ἄνω, τὴν σὴν ὑπὲρ τῆς πίστεως, καρτερίαν καὶ ἔνστασιν, καὶ τὸ πνεῦμά σου, μετ' εὐφροσύνης λαβόντες, ἀνεβίβασαν, εἰς οὐρανοὺς μετὰ δόξης, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογίαν. Κάθισμα.
Ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐν καρδίᾳ συντριβῇ καὶ κατανύξει τῆς ψυχῆς, τὸν οἰκτίρμονα Θεόν, καθικετεύων Ἄγγελε, τὴν ἀνομίαν μου ἔκραξες οἶδα πάντως, φιλάνθρωπε Χριστέ, ὁ θέλων πάντας βροτούς, σωθῆναι τὴν ἐμὴν δέξαι μετάνοιαν, καὶ τῶν δακρύων ἔδε μου, τοὺς σταλαγμοὺς τοῦ ἀθλίου, καὶ μὴ ἀπώσῃ με δέομαι, νῦν δὲ τοῦ πόθου, τυχών, τρισμάκαρ, τῶν τιμώντων σε μέμνησο.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Κατεπλάγη Ἰωσήφ, τὸ ὑπὲρ φύσιν θεωρῶν, καὶ ἐλάμβανεν εἰς νοῦν, τὸν ἐπὶ πόκον ὑετόν, ἐν τῇ ἀσπόρῳ συλλήψει σου Θεοτόκε· βάτον ἐν πυρὶ ἀκατάφλεκτον, ῥάβδον Ἀαρὼν τὴν βλαστήσασαν, καὶ μαρτυρῶν ὁ μνηστωρ σου καὶ φύλαξ, τοῖς ἱερεῦσιν ἐκραύγαζε, Παρθένος τέκτει, καὶ μετὰ τόκον, πάλιν μένει Παρθένος.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογίαν.
Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Ὃν ἐπόθησας Χριστὸν γνησίως, ἀγγελώνυμε Μάρτυς στερρόφρον, καὶ ὡς θυσίαν σεαυτὸν προσενήνοχας, μὴ διαλείπῃς ἐνθέοις πρεσβείαις σου, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετεύων τῶν δούλων σου, τῶν τὴν μνήμην σου, τὴν ἱερὰν καὶ σεβάσμιον, τελούντων ἐν ᾠδαῖς τε καὶ ἄσμασι.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θαῦμα μέγιστον, πῶς συνεσχέθη, ὁ ἀχώρητος ἐν τῇ γαστρί σου, καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἐφάνη ὡς ἄνθρωπος, μὴ ὑπομείνας φυρμὸν ἢ διαίρεσιν, τῆς θεϊκῆς καὶ ἀτρέπτου Θεότητος, Κόρη πάναγνε, διὸ Θεοτόκον σε πιστῶς, κηρύττομεν ἀεὶ καὶ δοξάζομεν.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Ἦχος δ΄.
Ἐπεφάνης σήμερον

Τὸ σεπτόν σου πρόσωπον, στίλβον ὡράτο, ἐκ τῆς θείας χάριτος, τοῖς θεωμένοις Ἄγγελε, ἐν ἐξαισίᾳ λευκότητι, δηλοῦν τὴν δόξαν, ἣν ἔσχες ἀοίδιμε.

Δόξα Ὅμοιον.

Ὡς αὐτόπτης γέγονα, ὁ σὸς οἰκέτης, τῆς μορφῆς σου Ἁγιε, δεδοξασμένης ἐκ Θεοῦ, κάλλους τῇ θείᾳ λαμπρότητι, οὕτω σὴν δόξαν, ἰδεῖν με ἀξίωσον.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαχε τῶν ἐν ἀνάγκαις, καὶ πρεσβεία ἕτοιμος τῶν ἐλπιζόντων ἐπὶ σέ, ἀπὸ κινδύνων με λύτρωσαι, καὶ μὴ παρόψῃ, ἡ πάντων βοήθεια.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου, Προκείμενον, Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου· τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον, ζήτει τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα Ἐλέησόν με ὁ Θεός, τὸ Δοξαστικὸν τοῦ Ἑσπερινοῦ, Ἦχος β'. Νέος Μάρτυς. Οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Ἁγίου.

Ὠδὴ α'. Ἦχος α'. Ὠδὴν ἐπινίκιον.

Ἀλλὰ ἀγγελώνυμε τὴν τοῦ νοός μου, εὐχάς σου πρὸς Κύριον, Μάρτυς διασκέδασον ὑμνήσαι σου ἐν ᾠδαῖς, προθυμουμένου τὴν σεπτήν καὶ θείαν ἄθλησιν.

Ἡ ἔνδοξος ἄθλησις καὶ ἡ σφαγή σου, φαιδρὰς ἡμῖν γέγονεν, ἑορτῆς ὑπόθεσις· καλλίνικε Ἀγγελῆ, ἐν ᾗ ἀσμάτων ἐν ᾠδαῖς ἀνευφημοῦμέν σε.

Τὰ ἄνω σκηνώματα, τὸ θεῖον πνεῦμα, τὸ σὸν ὑπεδέξαντο Μάρτυς ἀγγελώνυμε, ὁ δὲ θαλάσσης βυθός, ὡμότητι τῶν δικαστῶν, τὸ σῶμα ἔκρυψεν.

Θεοτοκίον.

Ἐλέους τὴν ἄβυσσον ἡ τετοκυῖα, ἐλέησον οἰκτειρον, τὴν ἐμὴν ἀσθένειαν θεοχαρίτωτε, καὶ χειραγώγησον πρὸς φῶς τῆς κατανύξεως.

Ἕτερος Κανών. Ἦχος δ'.

Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.

Ὡς φίλον σε τοῦ Δεσπότου γνήσιον, πιστῶς γεραίρομεν, ὡς παρρησίαν ἔχοντα πολλήν, πρὸς αὐτὸν ἀγγελώνυμε, ὡς ἀθλητὴν ἀήττητον, καὶ ἀριστέα ἀξιάγαστον.

Ὑπέστης πόθῳ Χριστοῦ καὶ ἔρωτι, χαίρων τῷ πνεύματι, εἰρκτὴν βασάνους καὶ τὴν ἐκτομήν, Νεομάρτυς τῆς κάρας σου, καὶ ὡς θυσία ἄμωμος, καὶ προσφορὰ αὐτῷ προσήνεξαι.

Προσώπου σου τὴν πολλὴν λαμπρότητα, πάντες ἐθαύμασαν, τὴν ἐξαίσιαν μάρτυς Ἀγγελῆ, ἣν νεκρῶν ἠδη ἐστιλβε, πάντως ἐκ θείας χάριτος, δοξαζομένου πανοικίμε.

Θεοτοκίον.

Κυρίως καὶ ἀληθῶς γεγένηκας Θεὸν καὶ Κύριον, καὶ Θεοτόκος μόνη ἀληθῶς, καὶ κυρίως ἐκλήθης ἁγνή. δι' ὃ πιστῶς γεραίρομεν καὶ κατὰ χρέος σε δοξάζομεν.

Ὠδὴ γ'. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου.

Πυρποληθείσης τῆς καρδίας σου, τῷ τοῦ θείου πόθου ἀΰλῳ πυρί, φέρων παρέδωκας σαυτόν, εἰς σφαγὴν ἐθελούσιον, ἀγγελώνυμε πανθαύμαστε, δι' ὃ εὐφημοῦμέν σε.

Ἀτομολήσας πρὸς τὰ σκάμματα, ἔφερες γενναίως Χριστοῦ ἀθλητά, πάσας βασάνους Ἀγγελῆ, καὶ εἰς τέλος, τὸν θάνατον, καὶ ὄντως ἄμωμος, Χριστῷ προσενήνεξαι.

Πούς συνδραμόντας ἐν τῇ μνήμῃ σου, καὶ ἀνευφημοῦντας ἐν πίστει θερμῇ, τοὺς σοὺς ἀγῶνας Ἀγγελῆ, καὶ σφαγήν τὴν ἑκούσιον, ἐκ λοιμώδους νόσου φύλαττε, καὶ πάσης κακώσεως.

Θεοτοκίον.

Δεῖξόν μοι τρίβον τὴν σωτήριον, δι' ἧς βασιλείαν οὐράνιον, κληρονομήσω ἀγαθή, ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου, καὶ ἀκούσω τὴν τρισάγιον ᾠδὴν ἀγαλλόμενος.

Ἕτερος. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Γηθόμενος ἐν εἰρκτῇ, δεινὰς αἰκείας Ἀγγελῆ ἔφερες, σύμου, Χριστέ, δύναμις, κράζων καὶ ἰσχύς μου ἀήττητος.

Κατέβαλες ἀνδρικῶς, τῶν μεγαλαύχων τὴν ὀφρὺν κράτιστε, Ἀγαρηνῶν λόγοις σου, τὴν αὐτῶν ἐλέγξας δυσσέβειαν.

Ὑμνοῦμεν τοὺς αἰκισμούς, καὶ τὴν ἐν ξύφῳ Ἀγγελῆ κάθαιρξιν, ἃ κερτερῶς ἤνεγκας, καὶ τὴν ἐκτομὴν τῆς κάρας σου.

Θεοτοκίον.

Χωρίον φωτοειδὲς τῆς ὑπερφώτου ἀληθῶς φύσεως, φῶς θεϊκὸν ἄχραντε, καὶ φωτὸς ἀκτῖνα παράσχου μοι.

Κάθισμα, Ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Ῥείθροις αἱμάτων σου, τὴν γῆν ἐπίανας. ἀλλὰ καὶ θάλασσαν σὺ καθηγίασας, τῷ σώματί σου, Ἀγγελῆ, ὃ ἔρριπται ἀπηνείᾳ, καὶ δεινῇ ὠμότητι, ἐν αὐτῇ τοῦ δικάζοντος, ὅθεν δυσωποῦμέν σε, τοὺς ἐν γῇ καὶ τοὺς πλέοντας, περίσωζε ἐκ παντὸς κινδύνου, τῇ θείᾳ σου ἀθλητᾷ ἐπισκέψει.

Δόξα. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἁγνείας σου ὁ Γαβριὴλ καταπλαγείς, ἐβόα σοι, Θεοτόκε, ποῖον σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δὲ ὀνομάσω σε; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι· δι' ὃ ὡς προσετάγην βοῶ σοι· χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Ὠδὴ δ'. Ἐν πνεύματι προβλέπων.

Τοῦ Πνεύματος ἡ χάρις, σκηνώσασα ἐν σοί, πάντα καταλείψασθαι τοῦ κόσμου τὰ τερπνά, Μάρτυς γενναῖε, παρέπεισε καὶ ἡδέα, καὶ τελευταῖον Ἀγγελῆ κάρπωμα θεῖον, τῷ Θεῷ γενέσθαι καὶ σφάγιον.

Ἡ ἄθλησίς σου Μάρτυς θεόφρον Ἀγγελῆ, ἑορτῆς ὑπόθεσιν προὐξένησε λαμπράν, τοῖς σὲ ποθοῦσιν ἀήττητε Ἀθλοφόρε, τῶν νεοάθλων ἐγκαλλώπισμα καὶ κλέος, ὅθεν συνελθόντες ὑμνοῦμέν σε.

Πούς ὄντας ἐν θαλάσσῃ, ἡ τάφος σου τελεῖ, ἀοράτως πάρεσο καὶ ῥύου τῶν δεινῶν, πρὸς σὲ βοῶντας ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ τὴν θερμήν σου, προστασίαν ἐξαιτούντας, ἐν ταῖς τρικυμίαις καὶ κλείδωσι.

Θεοτοκίον.

Ἐλέησόν με μόνη, ἐλέους τὴν πηγήν, Θεοτόκε τέξασα καὶ λῦσον τὴν δεινήν, ψυχῆς μου νόσον καὶ πώρωσιν τῆς καρδίας· δακρύων ῥεῖθρα καὶ κατάνυξιν πρὸ τέλους, δοῦσα καὶ δεινῶν ἀπολύτρωσιν.

Ἕτερος. Ἐπαρθένα σε ἐδοῦσα.

Πρὸ νεκρώσεως νενέκρωσαι προαιρέσει, καὶ τοῦτο δῆλον γέγονεν, ἐκ τῶν τοῦ προσώπου καὶ στήθους κρουσμάτων σου δι' ὧν σεαυτὸν κατετίτρωσκες.

Μετὰ δέους τε καὶ πόθου Μάρτυς Κυρίου, τοὺς σοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως, εὐφημῶ ἀγῶνας, καὶ τὴν ἱεράν σου σφαγήν, καὶ χύσιν τοῦ αἵματος, καὶ τὸν πρὸς Χριστὸν θεῖον ἔρωτα.

Πᾶς πρεσβείας σου πρὸς Κύριον Νεομάρτυς, τοὺς σὲ τιμῶντας φύλαττε, ἐκ παντὸς κινδύνου, σώματος ὁμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐν γῇ καὶ θαλάσσῃ τε, ἐν παντὶ καιρῷ ἀγγελώνυμε.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Θεοτοκίον.

Νομοθέτην ἡ τεκοῦσα καὶ φωτοδότην, τὴν χαλεπὴν ἀπέλασον, σκοτεινὸν νοός μου, σοῦ τῶν πρεσβειῶν τῷ φωτί, καὶ σῶσόν με Δέσποινα, τὸν μεμολυσμένον ἀμόλυντε.

Ὠδὴ ε'. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν.

Παῖς σαῖς πρεσβείαις δὸς ἡμῖν Χριστοῦ ἀθλητά, λύσιν τῶν δεινῶν καὶ πταισμάτων συγχώρησιν, τοῖς εὐφημοῦσί σου τὴν ἄθλησιν, καὶ ἀσπαζομένοις τὸν τύπον τῆς μορφῆς σου.

Ὡς φέλον σε πιστότατον ὑμνοῦμεν Χριστοῦ, Μάρτυς ὡς αὐτοῦ τῶν παθῶν κοινωνήσαντα καὶ τὴν τελείαν καὶ ἀσύγκριτον, πρὸς αὐτὸν ἀγάπην, παμμάκαρ ἐσχηκότα.

Ὡς ἥλιος ἀνέτειλεν ἡ μνήμη σου φαιδρά, πάντων τὰς καρδίας ἐνθέως φαιδρύνουσα, καὶ πρὸς τὸν ἔρωτα θερμαίνουσα, τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων τοῦ στέψαντός σε, μάκαρ.

Θεοτοκίον.

Βασίλισσαν Παρθένον σε κηρύττει ὁ Δαβίδ, ἄχραντε Ἁγνή, διὸ ἱκετεύω σε, τῆς οὐρανίου βασιλείας με, ποίησον κληρονόμον, ἵνα σε μακαρίζω.

Ἕτερος. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Τὴν μάστιγα λοιμοῦ, τὴν δεινὴν καὶ πανόλεθρον, πρεσβείαις σου Νεομάρτυς, πρὸς τὸν Κύριον στῆσον, καὶ παῦσον ἀγγελώνυμε.

Τὴν ἔφοδον λοιμοῦ, ταῖς πρεσβείαις σου κώλυσον, τῶν εὐφημούντων σου πόρρω, ἀγγελώνυμε Μάρτυς, τὴν μνήμην τὴν πανέιρον.

Μὴ νόσος ἡ δεινή, μετελθέτω τοὺς δούλους σου, ἡμᾶς τοὺς σὲ εὐφημοῦντας, λοιμώδης ἡ φρικαλέα, εὐχαῖς σου, ἀγγελώνυμε.

Θεοτοκίον.

Παράδεισος ζωῆς, Θεοτόκε ὑπάρχουσα, θανάτου τῆς ἁμαρτίας, καὶ παθῶν πολυτρόπων, ἐκλύτρωσαί με τάχιον.

Ὠδὴ στ'. Τὸν Προφήτην Ἰωνᾶν.

Τ περβαίνει ἀληθῶς, καρτερία ἡ πολλή, ἐγκωμίων τοὺς θεσμούς, ἣν ἀνέδειξας ἄθλων, πανθαύμαστε. μαρτύρων νέων τό σεμνολόγημα.

Τὸ οὐράνιον ἐν σοί, πῦρ ἀνήφθη ἀθλητά, ὃ ὁ Κύριος βαλεῖν ἦλθε μάκαρ ἐπὶ γῆς, καὶ ἔφλεξε τὴν σὴν καρδίαν εἰς θεῖον ἔρωτα.

Ἐν χαρᾷ πνευματικῇ, Νεομάρτυς Ἀγγελῆ, εὐσεβούντων ἡ πληθύς, τὴν σὴν μνήμην ἐκτελεῖ, ὑμνοῦσά σου, τοὺς θείους ἄθλους καὶ τὰ παλαίσματα.

Θεοτοκίον.

Τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ καλὴν ἐν γυναιξί, δυσωπῶ σε ἐκτενῶς, μὴ παρίδῃς με Ἁγνή, ἀλλ' οἴκτειρον, καὶ πάσης βλάβης σῶον συντήρησον.

Ἕτερος. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Ἔχει σε, Ἀγγελῆ, πολιοῦχον καὶ φύλακα, καὶ ἀντιλήπτορα μέγαν ἐν κινδύνοις πᾶσιν ἡ νῆσος Χίος, ἐν ᾗ, μάκαρ, τὸ πανέιρον αἷμα ἐξέχεας.

Τιμῶντές σου, Ἀγγελῆ, τὴν σφαγὴν τὴν ἑκούσιον, καὶ τοὺς γενναίους ἀγῶνας, ἑορτὴν ἐτήσιον ἐκτελοῦμεν, καὶ τὴν σὴν προστασίαν αἰτούμεθα.

Τὸ αἷμά σου, δεξαμένη ἡ γῆ καθηγίαστο, ὁ δὲ ἀὴρ τὸ σὸν πνεῦμα, καὶ ὁ τῆς θαλάσσης βυθὸς τὸ σῶμα, δι' ὃ σῶζε, τοὺς ἐν γῇ καὶ θαλάσσῃ προσβείαις σου.

Θεοτοκίον.

Μόνην σε τιμιωτέραν ἔγνωμεν, Πάναγνε, τῶν Χερουβὶμ ὡς τεκοῦσαν, τοῦ φωτὸς τὸν Πρύτανιν Θεοτόκε, ὃν δυσώπει πρὸς τὸ φῶς με σκηνῶσαι τὸ ἄδυτον.

Κοντάκιον ἦχος γ'.

Τ'εράν προσθήκην σε, ἡ τῶν μαρτύρων χορεία, Ἀγγελῆ ἐδέξατο, ἐν οὐρανῷ γηθομένη, ἤθλησας καὶ γὰρ νομίμως νῦν γενναιόφρον, ᾔσχυνας τὸ τῶν τυράννων ἄθεον θράσος, καὶ τὸ στέφος ἐκομίσω, τῆς ἀφθαρσίας, ξίφει τὴν κάραν τμηθείς.

Ὁ Οἶκος.

Τὴν ἄνω ζωὴν τὴν ἀήρω καὶ ἄληκτον, ποθῶν ἐπιτεύξασθαι, ἀγγελώνυμε, καὶ ἀγγελόφρων Ἀγγελῆ, Νεομάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἀξιάγαστε, τὴν κάτω τὴν φθαρτὴν καὶ ἐπίκηρον νουνεχῶς καταλέλοιπας, δι' ὃ ἑθελουσίως φέρων σαυτὸν παρέδωκας τῇ ὠμότητι καὶ ἰταμότητι τῶν τυράννων, καὶ τὸ αὐτοῦ ἄθεον θράσος, καὶ ὀφρὺν τὴν ἐπηρμένην κατέρραξας, τῷ ἀπτοήτῳ σου παραστήματι καὶ τῇ εὐτολμίᾳ τῶν λόγων σου, δι' ὧν τὴν μὲν ἐκείνων ἀσέβειαν ἤλεγξας, τὸν δὲ Χριστὸν τρανῶς ἐκήρυξας, Θεὸν τέλειον ἄνθρωπον, παρ' οὗ τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας εἴληφας, ὑπὲρ αὐτοῦ ξίφει τὴν κάραν τμηθείς.

ΜΟΥΣΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΓΓΕΛΗ ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τοῦ Νεομάρτυρος Ἀγγελῆ τὴν μνήμην σήμερον ἑορτάζομεν. Χαρῆτε ὅλοι οἱ εὐλαβεῖς φιλομάρτυρες, ὅσοι ὀδιστάκτως καὶ ἀναμφιβόλως, καρδίᾳ μὲν τὸν πιστεύετε, στόματι δὲ τὸν ὁμολογεῖτε τῆς αἰωνίου ἀληθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παναληθέστατον Μάρτυρα. Τὸν ἐξωμότην Ἀγγελῆν ὑμνοῦμεν καὶ εὐφημοῦμεν καὶ τοὺς μαρτυρικούς του ἀγῶνας περικροτοῦμεν καὶ δοξάζομεν. Ἂς πληροφορηθῶσιν ὅσοι διστάζουσι καὶ περὶ τῆς ἁγιότητος καὶ τῆς μαρτυρικῆς αὐτοῦ δόξης ἀμφιβάλλουσιν, ὅτι Μάρτυς εἶναι τῇ ἀληθείᾳ καὶ κατὰ τὴν ἀνέκαθεν τῆς Ἐκκλησίας παράδοσιν, πάσης μαρτυρικῆς τιμῆς ἄξιος. Τὸν ἀρνησίχριστον ὡς Χριστοῦ ἀγαθὸν καὶ πιστὸν δοῦλον μὲ ἐπινικίους ᾠδὰς καὶ μαρτυρικὰ ἄσματα τιμῶμεν, ἵνα καὶ ἡμεῖς Μάρτυρες τῇ προαιρέσει κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον γενώμεθα. Ἂς ἐμφραγοῦν τὰ ἀπύλωτα στόματα τῶν ἀντιλεγόντων καὶ μὴ ὁμολογούντων αὐτὸν καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτοῦ ὄντως θείους Μάρτυρας· ὅτι κατὰ τοὺς θείους ἡμῶν Πατέρας, τὸ Μαρτύριον δὲν εἶναι ἁπλῶς ἄφεσις ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ καὶ ἁγιότης καὶ δόξα καὶ τιμὴ οὐράνιος. Ἡμεῖς λοιπὸν φιλαλήθως διηγούμεθα εἰς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην τὴν τοῦ Ἀγγελῆ χριστιανικὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐαγγελικὴν πολιτείαν, καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἔνθερμον ζῆλόν του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀξιοδάκρυτον πτῶσιν του κηρύττομεν, καὶ τὴν ἀντίχριστον ἄρνησίν του δὲν σιωπῶμεν· καθὼς καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ τὴν ἐκ θείας ἀποκαλύψεως ὁμολογίαν τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἐκθειάζει, καὶ τὴν τριτὴν αὐτοῦ ἄρνησιν κηρύττει· δὲν σιωπῶμεν τὴν πτῶσιν, ἐπειδὴ ἔχομεν ἀκόλουθον τὴν πεπαρρησιασμένην αὐτοῦ ὁμολογίαν, καὶ τῶν μαρτυρικῶν ἀγώνων τὴν λαμπρότητα. Ἀκούσατε λοιπὸν μετὰ προσοχῆς τὴν σύντομον ταύτην διήγησιν, ἡ ὁποία τοὺς μὲν καλῶς ἑστῶτας εἰς τὴν ἀρετὴν θέλει διδάξει νὰ προσέχουν διὰ νὰ μὴ πέσουν ἢ ἀπὸ ἀμέλειαν, ἢ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, τοὺς δὲ πεσόντας θέλει διεγείρει καὶ παρακινήσει εἰς μετάνοιαν καὶ ἀνόρθωσιν ἐκ τοῦ πτώματος τῆς ἁμαρτίας

Οὗτος λοιπὸν ὁ νέος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, ὁ νικητὴς σαρκὸς καὶ κόσμου καὶ κοσμοκράτορος, ὁ οὐρανόφρων καὶ ἀγγελόφρων, λέγω, Ἀγγελῆς, ἐγεννήθη εἰς μίαν πόλιν τῆς Πελοποννήσου Ἄργος λεγομένην· τὸ γένος του καὶ τὴν ἀνατροφήν του καὶ τὴν πολιτείαν του καὶ τὴν κατάστασιν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ Ἄργος, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τὰ μάθωμεν· τόσον μόνον ἐμάθομεν, ὅτι εἰς τὸ Κουσάντασι

εὑρίσκετο καὶ διέτριβε, καὶ ἐμπειρικὸς ἰατρὸς ἐγιωρίζετο· ἄνθρωπος εὐλαβής, ἥσυχος, φιλακόλουθος, ἐλεήμων, εὐσεβής, καὶ ζηλωτὴς τῆς εὐσεβείας θερμότατος, (καθὼς ἐβεβαιώθημεν ἀπὸ ἀξιοπίστους ἀνθρώπους, οἵτινες εἶχον τὴν γνωριμίαν του καὶ τὴν συναναστροφήν του). Ἀλλὰ τί ἠκολούθησεν εἰς τὸν καλὸν Ἀγγελῆν, ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ὑπέρμετρον ζῆλόν του, εἶναι ἄξιον διηγήσεως, καὶ νὰ σιωπηθῇ δὲν πρέπει. Ἔτυχεν εἰς μίαν του συναναστροφὴν εἰς Φραντσέζος ἄθεος, ὅστις ἀκούων τὸν ἔνθεον καὶ θεοσεβῆ Ἀγγελῆν νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρόντας λόγους ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, καὶ τῆς ἁγίας μας πίστεως, τὸν ἐχλεύαζε καὶ τὸν περιεγέλα ὁ μιαρός, ὡς ἀσεβὴς καὶ ἄθεος ὁποῦ ἦτον· ὁ δὲ θεῖος Ἀγγελῆς δὲν ἐσιώπησε, καθὼς πολλοὶ διὰ τὸ πολιτικὸν κάμνουσιν, ἀλλὰ ἀντέλεγε, καὶ ὅπως ἠμπόρει τὴν μὲν ἁγίαν μας πίστιν ἐδιαφέντευε, τὸν δὲ ἀλητήριον Φραντσέζον ἀπεδείκνυεν ἀσεβῆ καὶ ἄθεον, καὶ ἐκ τούτου ἔγινεν ἱκανὴ φιλονεικία, καὶ τέλος πάντων λέγει ὁ Ἀγγελῆς πρὸς τὸν ἀσεβῆ ἐκεῖνον· «ἐγὼ ὄχι μόνον μὲ λόγια γυμνὰ δύναμαι νὰ ἀποδείξω τὴν ἁγιότητα τῆς πίστεως μου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα ἐμπράκτως. Λοιπὸν ἄφες τὰ λόγια καὶ τὰς φυλαρίας, καὶ ἂς φιλονεικίσωμεν μὲ τὰ ἔργα· φόρεσε ἐσὺ ὅλα σου τὰ ἄρματα, καὶ ὅπως θέλεις ἁρματώσου, καὶ ἐγὼ χωρὶς κανὲν ἅρμα, χωρὶς μάχαιραν, χωρὶς πιστόλαν, χωρὶς τουφέκι, γυμνὸς ἀπὸ ἅρματα καθὼς μὲ βλέπεις, μόνον μὲ ἕν ξύλον εἰς τὸ χέρι νὰ πολεμήσωμεν μεταξύ μας νὰ σὲ νικήσω, καὶ νὰ σὲ φονεύσω μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς μου». Αὐτὰ ἠρέθισαν τὸν Φραντσέζον καὶ εἰς θυμὸν τὸν ἐκίνησαν, καὶ μὴν ὑποφέρων νὰ βλέπῃ ἕνα εὐτελέστατον Γραικὸν νὰ ἔχῃ τόσην πεποίθησιν καὶ θάρρος εἰς τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς του, ἐδέχθη τὸν ἀγῶνα νὰ πολεμήσουν μὲ θάρρος εἰς τὰ ἅρματά του, ὅτι θέλει τὸν φονεύσει, ἐν μὲν διὰ νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν εἰς τὸν ἐχθρόν του, καὶ ἄλλο διὰ νὰ δείξῃ ὁ ἄπιστος ψευδῆ τὴν δύναμιν τῆς ἁγίας μας πίστεως, εἰς τὴν ὁποίαν κατεκαυχᾶτο ὁ Ἀγγελῆς καὶ ὅλον εἶχε τὸ θάρρος του εἰς αὐτήν. Καὶ ὁ μὲν Πέτρος, ἡ πέτρα τῆς πίστεως, ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων, ὀλίγον περιπατήσας ἐπάνω εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ὠλιγοπίστησε, καὶ διὰ τοῦτο ἤρχισε νὰ βυθίζηται εἰς τὰ ὕδατα, ὁ δὲ Ἀγγελῆς, τόσον στερεὰν πίστιν εἶχε καὶ τόσον θάρρος εἶχεν ὅτι θέλει θαυματουργήσει ὁ Θεός καὶ θέλει δείξει τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς του, ὥστε ὁποῦ δὲν ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἡ μονομαχία καὶ ὁ πόλεμος παράμερα καὶ κρυφά, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ καὶ φανερά· ὅθεν παρουσιάζεται μὲ τὸν ἀντανωνιστήν του εἰς τὸν Κόνσολον τὸν Φραντσέζον (Γάλλον πρόξενον) καὶ ἀναφέρει εἰς αὐτὸν τὴν περὶ πίστεως φιλονεικίαν των καὶ εἰς ἐπήκοον τῶν παρευρεθέντων εἶπε τὰς βλασφημίας ὅπου ἔλεγεν ὁ ἄθεος ἐκεῖνος κατὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἁγιωτάτης Αὐτοῦ πίστεως καὶ τὴν ἀπολογίαν ὅπου ἔκαμαν αὐτὸς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς πίστεώς μας. Καὶ ὕστερον ἀπὸ τοῦτο μὲ ἄδειαν καὶ γνώμην τοῦ προξένου ἔκαμαν γράμματα εἰς τὴν καγγελλαρίαν (τὴν πρεσβείαν), ὅτι ἐν γνώσει φρενῶν καὶ προαιρέσει ἠθέλησαν νὰ πολεμήσουν οἱ δύο αὐτοί, ὁ μὲν Φραντσέζος μὲ ἅρματα τοῦ πολέμου, ὁ δὲ Γραικὸς Ἀγγελῆς χωρὶς ἅρματα, κρατῶν μόνον ἕν ξύλον εἰς τὸ χέρι καὶ ὁποιους ἀπὸ τοὺς δύο ἤθελε φονευθῇ νὰ εἶναι καλὰ πεφονευμένος καὶ ὁ νικήσας καὶ φονεύσας τὸν ἄλλον νὰ μὴν ἔχῃ ὕστερον ἀπό τινα καμμίαν ἐξέτασιν ἢ κρίσιν ἢ τιμωρίαν διὰ τὸν φονευθέντα. Τοιοῦτον γράμμα καὶ τοιαύτην συμφωνίαν καὶ ἀπόφασιν ἔκαμον· καὶ δὲν εἶναι θαυμαστὸν ἂν ὁ ὑπερήφανος Φραντσέζος ἀνεδέχθη τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἐλπίζων εἰς τὴν δύναμίν του καὶ εἰς τὰ ἅρματά του ὡς ἄλλος ἀλλόφυλος Γολιάθ, νὰ φονεύσῃ μὲ πρῶτον κτύπημα τὸν ἀναρμάτωτον Ἀγγελῆν· δὲν εἶναι, λέγω τοῦτο θαυμαστόν. Τὸ θαυμαστὸν ὄντως καὶ ὑπερθαύμαστον εἶναι, πῶς ὁ Ἀγγελῆς, ὡς ἄλλος Δαυΐδ, εἶχε πίστιν ἀδίστακτον, ὅτι χωρὶς ἅρματα, μὲ μόνην τὴν θείαν δύναμιν θὰ φονεύσῃ τὸν ἀλλόφυλον. Ἀλλ' ἴσως τις δὲν ἤθελε τὸ ὀνομάσῃ πίστιν ἀδίστακτον ἕνα τοιοῦτον τόλμημα ἀλλὰ ἐλαφρότητα νοὸς ἢ ἄλλο τι παρόμοιον· τὸ ἀκόλουθον ὅμως τοῦ διηγήματος δὲν τὸ δεικνύει ἐλαφρότητα νοὸς καὶ τρέλλαν καὶ παραφροσύνην, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησεν εὐθὺς τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ τελειώσῃ τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ μὲ συμφωνίαν τοῦ ἀντιπάλου, τὸν ἄφησε τῇ ἐπαύριον, ὡς ἔδειξαν τὰ πράγματα, διὰ νὰ λάβῃ καιρὸν νὰ φορέσῃ καὶ αὐτὸς τὰ οὐράνια ἅρματα ἐναντίον τῶν γηΐνων ἁρμάτων τοῦ ἀλλοφύλου· ὅθεν τρέχει εἰς τὸν πνευματικόν του πατέρα καὶ ἐξομολογεῖται τὰ ὅσα ὡς ἄνθρωπος ἥμαρτε, φανερώνει πρὸς αὐτὸν τὸν προκείμενον ἀγῶνά του καὶ ζητεῖ τὰς εὐχάς του καὶ δι' αὐτῶν τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν. Πολλὰ ἐπίσχισεν ὁ πνευματικὸς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη. Λοιπὸν εὐξάμενος τὸν ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ πηγαίνων εἰς τὴν κατοικίαν του, ἐπέρασεν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς θερμὴν δέησιν πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, νὰ θαυμαστώσῃ τὴν δύναμιν τῆς θείας του πίστεως ἐναντίον τοῦ βλασφήμου Φραντσέζου, ἔπειτα τὸ ταχὺ ἐκοιμήσησε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, καὶ οὕτω καθωπλισμένος μὲ τὴν θείαν δύναμιν, ἐβγῆκεν εἰς παράταξιν τοῦ ἀλλοφύλου, καὶ τὸν προσκαλεῖ νὰ συμπλακοῦν καὶ νὰ πολεμήσουν. Τίς νὰ μὴ θαυμάσῃ καὶ νὰ μὴ φωνάξῃ μετ' ἐκπλήξεως· ὦ θεότατε Ἀγγελῆ μεγάλη σου ἡ Πίστις! ἄλλο δὲν εἶχεν εἰς τὸ στόμα, καὶ ἄλλο δὲν ἔλεγε παρὰ «μὲ τὸν πόλεμόν μου τοῦτον, θὰ δείξω εἰς τοὺς ἀπίστους τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς μου». Ἀλλ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος, εὐσεβέστατοι ἀκροαταί, φαίνεταί μοι, καὶ βλέπω μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νοός μου δύο ἐναντίαι πάθη μέσα εἰς τὰς καρδίας σας, φόβον καὶ πόθον· πόθον μὲν ὅτι ποθεῖτε καὶ ἀγαπᾶτε νὰ ἀκούσητε πεφονευμένον καὶ τεθνανατωμένον τὸν ἄθεον, διὰ νὰ φανῇ ἡ δύναμις τῆς πίστεώς μας, νὰ δοξασθῇ ὁ ὑπὸ τῶν ἀπίστων ἀθετούμενος Χριστός, φόβον δὲ μήπως καὶ δὲν εὐδοκήσῃ ὁ Θεός, διὰ τὰς αἰτίας ὁποῦ μόνος αὐτὸς ἠξεύρει, νὰ γίνῃ τὸ ποθούμενον θαῦμα· ἀλλὰ δίκαιος μὲν εἶναι ὁ πόθος σας, τῆς ὀλιγοπιστίας δὲ εἶναι ὁ φόβος σας· ἐπειδὴ ἀψευδὴς ὁ ἐπαγγελάμενος, «ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν». Μὴ φοβῆσθε λοιπόν, ἀλλὰ καὶ μὴ ποθῆτε νὰ ἴδητε τεθνανατωμένον τὸν ἐχθρὸν τῆς πίστεως, διότι τὰ κρίματα Κυρίου ἄβυσσος πολλή· τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; ὁ βάθει σοφίας πάντα οἰκονομῶν καὶ τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀπονέμων, κρίμασιν οἷς οἶδε μόνος αὐτός, δὲν ἐσυγχώρησε νὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ πόλεμος, καὶ νὰ τελειωθῇ αὐτὸς ὁ ποθούμενος ἀγών, ἀλλὰ εὐθὺς ὁποῦ ἐπαρρησιάσθη ὥσπερ λέων ἀπτόητος ὁ τῆς εὐσεβείας ἀγγελώνυμος ἀθλητὴς καὶ ἐζήτει εἰς συμπλοκὴν τὸν ἀντίπαλον, εὐθὺς ἔλαβεν ἐκεῖνον φόβος καὶ τρόμος ἀνείκαστος, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκάλυψε τὴν διάνοιάν του σκότος, ἡ καρδία του ἐταράχθη, καὶ ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ· ὅθεν καὶ μὲ πολλὴν του καταισχύνην καὶ ἐντροπὴν παρητήθη καὶ ἔφευγεν, ἀλλὰ καὶ ἡ παραίτησις καὶ ἡ φυγή του δὲν ἔγινε καθὼς ἐκεῖνος ἤθελε κρυφίως, δηλαδὴ χωρὶς νὰ τὸν καταλάβουν πολλοί, ἐπειδὴ ὁ μακάριος Ἀγγελῆς ὡς ὁριστὴς καὶ νικητὴς ἐθριάμβευε τὴν ἐκείνου φυγήν, ὡς ἦτταν, καὶ ἐπέμενεν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς συμφωνίαν τῶν γραμμάτων των, ζητῶν νὰ μονομαχήσουν, καὶ ἀποφασιστικὰ τοῦ ἔλεγε πῶς θὰ τὸν φονεύσῃ μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς του.

Ὅθεν καὶ ἐπαῤῥησιάσθη δεύτερον εἰς τὸν Πρόξενον, καὶ ἐζήτει κατὰ τὴν ἀπόφασίν του νὰ τὸν βιάσῃ νὰ πολεμήσουν, καὶ ἐκείνου παραιτουμένου, ἐκηρύχθη παρὰ πάντων νικητὴς ὁ Ἀγγελῆς. ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ θεία πίστις ἡμῶν, καὶ νενικημένος ὁ ἄθεος Φραντσέζος, ὅθεν καὶ μὲ κρίσιν τοῦ Προξένου ἐπλήρωσε καὶ τὰ ἔξοδα τῆς Πρεσβείας, διὰ τὸ γράμμα ὅπου ἔκαμον. Ἐὰν ἦτο μέχρι λόγων ἡ φιλονεικία των, καὶ μοναχοὶ οἱ δύο ἐσυγχρούοντο, καὶ ἤθελε παραιτήσει ὁ Φραντσέζος, ἠμπόρει νὰ εἰπῇ τις, ὅτι δὲν κατεδέχθη νὰ πιασθῇ μὲ ἕνα τοιοῦτον, καὶ νὰ βάλῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν του χωρὶς ἀνάγκην· ἀλλ' ὅταν δὲν ἦτο λογομαχία μόνον ἀναμεταξύ των, ἀλλὰ καὶ παράστασις εἰς τὸν Πρόξενον καὶ κρίσις καὶ ἀπόφασις ἔγγραφος, καὶ ἔπειτα παραίτησις τόσον ἄτιμος καὶ ἐκνενίδιστος, ποῦ ἔχει τόπον πλέον αὐτὴ ἡ πρόφασις ὅτι καταφρονῶν αὐτὸν τάχα παρῄτησεν; Θεόθεν λοιπὸν ἦτο ὁ φόβος καὶ ἀπὸ τὸν φόβον ἐκεῖνον καὶ ὁ ἄθεος κατρηχύνθη, καὶ ὁ Ἀγγελῆς δὲν ἔγινεν ἀνθρωποκτόνος. Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; αὕτη ἡ νίκη, κατὰ τὸν ἐπιστήθιον Μαθητήν, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. Πῶς διώκεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς; Πῶς ὁ καλὰ ἁρματωμένος, ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε τοῦ ταράξει τὴν καρδίαν καὶ τὰς φρένας του, καὶ ἐὰν δὲν ἔπιπτεν εἰς αὐτὸν φόβος καὶ τρόμος ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ θείου βραχίονος, ἤθελε φοβηθῆ τόσον ὑπέρμετρα τὸν ὅλως ἀναρμάτωτον;

Τὶ τὰ μετὰ ταῦτα; ἔκτοτε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς (λέγουσιν οἱ φίλοι καὶ γνωστοί του) παρῄτησεν ὁ Ἀγγελῆς τὴν ἰατρικὴν καὶ κάθε συναναστροφὴν ἀνθρώπων, καὶ κάθε ἄλλο τι καὶ ἐκάθητο ἥσυχος εἰς τὸ σπῆτί του, μέσα εἰς τὸ Πασᾶ χάνι, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ἔβγῃ πλέον ἔξω, μόνον δύο φίλοι του τὸν ἔβλεπον, καὶ τὰ πρὸς ζωοτροφίαν τοῦ ἔφερον, καὶ νομίζοντες τὴν ἡσυχίαν του μελαγχολίαν καὶ ὑποχονδρίαν, ἐδοκίμαζον μὲ διαφόρους τρόπους νὰ διασκεδάσουν τοὺς λογισμούς του καὶ νὰ ἀποβάλλουν τὴν φαινομένην ὑποχονδρίαν του. Ὁ δὲ Ἀγγελῆς ἔλεγε πρὸς αὐτούς· «μὴ κοπιάζετε ματαίως καὶ ἀλλάξετε τὸν λογισμόν μου, ἐπειδὴ ἔκαμα ἀπόφασιν στερεὰν νὰ μαρτυρήσω ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ νὰ χύσω τὸ αἷμά μου ὑπὲρ τῆς ἁγίας μου πίστεως, διὰ νὰ δείξω τὴν θείαν της δύναμιν. Πολλὰ καὶ διάφορα τοῦ εἶπον διὰ νὰ τοῦ βγάλουν τὸν λογισμὸν τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν. Οἱ δύο φίλοι του ἐκεῖνοι καὶ τότε μελαγχολίαν ἐνόμιζον τὴν ἡσυχίαν καὶ σιωπὴν ἐκείνην καὶ τὴν παραίτησιν τῆς ζωῆς του καὶ τὴν πρὸς τὸ μαρτύριον ὁρμήν του, καὶ ὕστερον ὁποῦ μᾶς ἔγραψαν τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, μελαγχολίαν τὴν γράφουσιν, ἐγὼ δὲ ἐπέχω καὶ δὲν τὴν ἀποφασίζω μελαγχολίαν τὰ πρότερα ἐκεῖνα. Τὶ δὲ νὰ εἴπω διὰ τὸ ἀπευκταῖον καὶ ἀνέλπιστον ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμεν ὕστερον, ἀπορῶ, καὶ εἰς βάθος ἀμηχανίας ἐμπίπτω, καὶ ποίαν κρίσιν νὰ κάμω δὲν ἠξεύρω· ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦ τόσον ζηλωτὴς τῆς πίστεως, ὁ κατὰ μόνας καὶ καθ' ἡσυχίαν μελετῶν τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, καὶ τὰ μαρτυρικὰ στίγματα φανταζόμενος νύκτα καὶ ἡμέραν ἐπάνω εἰς τὸ σῶμά του, ὁ τοιοῦτος, λέγω, στρέφων αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς τοῦ μαρτυρίου μόνος του μέσα εἰς τὸν νοῦν του, καὶ ἔχων ὑπερηφάνους λογισμοὺς πῶς τάχα ἐνίκησε τὸν ἄπιστον μὲ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν ἀδίστακτον πίστιν του, ἐγκατελείφθη ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν μισοῦντα τοὺς ὑψηλόφρονας καὶ οὕτως εὗρῶν τρόπον, καὶ ἐπιτήδειον καιρὸν ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος διάβολος, τὸν ἐπλάνησεν (ἐγελάσθην ἔλεγεν ἐξομολογούμενος), τὸν ἐπλάνησε, λέγω, νὰ τουφεκύσῃ, διὰ νὰ λάβῃ τάχα ἀφορμὴν νὰ μαρτυρήσῃ· ὅθεν φεῦ τοῦ ἀνελπίστου κακοῦ! εἰς τὰ 1813 τῷ Σαββάτῳ τοῦ Δικαίου Λαζάρου, ἐξυρίσθη, ἔπειτα ἔβγαλε τὸ καπέλον ὁποῦ ἐφόρει καὶ ἔβαλε φέσι, καὶ ἓν μανδήλιον εἰς τὴν κεφαλήν του, καὶ ἐπῆγε χωρὶς καμμίαν βίαν ἢ παρακίνησιν, καὶ ἐζήτει νὰ τουρκεύσῃ, καὶ ἐκεῖ πάλιν μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν τὸν ἐδέχθησαν παντελῶς νὰ τὸν κάμουν προσήλυτον εἰς τὴν πίστιν των, ἀλλὰ τὸν ὕβριζον καὶ τὸν ἐδίωκον, μὲ ὅλον τοῦτο, ὅ,τι καὶ ἂν τοῦ ἔκαμον, αὐτὸς δὲν ἔφευγεν ἐκεῖθεν, ἕως ὁποῦ τοὺς ἔκαμε καὶ τὸν ἐδέχθησαν, καὶ ἐξώμωσε φεῦ! τὴν ἁγίαν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἄρνησιν δὲν ἤλλαξε τὸν ἀπ' ἀρχῆς σκοπόν του, ἀλλὰ ἔκαμνεν ἄτακτα κινήματα, διὰ νὰ δώσῃ ἀφορμὴν νὰ τὸν σύρουν εἰς κρίσιν, νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἶναι χριστιανός. Ὅθεν καὶ μελαγχολικὸν καὶ ὑποχονδριακὸν τὸν ἐνόμιζον· ὅτι μίαν ἡμέραν πηγαίνει εἰς τὴν ταβέρναν ἑνὸς ἀπὸ τοὺς προῤῥηθέντας φίλους του, καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν κεράσῃ, καὶ ἀφ' οὗ ἔπιε, τὸν ἐρωτᾷ ὁ φίλος του διατί φορεῖς πιστόλαν· καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη, τὴν φορῶ διὰ νὰ σὲ σκοτώσω· καὶ εὐθὺς μὲ τὸν λόγον, ἐτράβηξε τὴν πιστόλαν ἐπάνω εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ βλάβην καμμίαν δὲν τοῦ ἔκαμεν, ἔκαψεν ὅμως μέρος ἀπὸ τὸ φόρεμά του· καὶ τοῦτο ἐστάθη αἰτία ὁποῦ τὸν ἐδίωξαν ἐκεῖθεν οἱ ἐξουσιασταὶ ὡς τρελλόν, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν Χίον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Χίον τί ἦτον τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἠδυνήθη τις νὰ τὸν καταλάβῃ· ἐπειδὴ ὅπου εὑρίσκεν Ἐκκλησίαν ἀνοικτήν, ἔμβαινε μέσα, καὶ μὲ τὴν ροὴν τῶν δακρύων του κατέβρεχε τὸ ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας, ἐμετάνιζεν, ἐκτύπα ἄπονα καὶ ἀλύπητα τὴν κεφαλήν του εἰς τὰ μάρμαρα τοῦ ἐδάφους, καὶ τόσον ὁποῦ καὶ μακρόθεν ἠκούετο ὁ κτύπος τοῦ μετώπου του εἰς τὰ μάρμαρα, ἠσπάζετο μὲ πολλὴν εὐλάβειαν τὰς ἁγίας εἰκόνας· πολλάκις δὲ, ὅταν δὲν ἦτο καιρὸς τῆς ἀκολουθίας, ἔλεγε τόσον κατανυκτικὰς εὐχὰς πρὸς τὸν Χριστόν, πρὸς τὴν Παναγίαν, καὶ

εἰς τοὺς Ἁγίους, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τοὺς Μάρτυρας, ὁποῦ πολλοὶ ἐθαύμαζον πῶς τὰ προσήρμοζε καὶ τὰ ἔλεγεν, ὡσὰν νὰ τὰ εἶχεν ἀποστηθισμένα, καὶ τοὺς ἀκούοντας εἰς οἶκτον ἐκίνει καὶ δάκρυα. Ἄλλην φορὰν εἰσῆλθεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐφημέριος φοβηθεὶς τὸν ἔβγαλεν ἔξω, ἐφοβέριζε νὰ τὸν φονεύσῃ· ἄλλοτε πάλιν ἔδιδε λειτουργίας εἰς τοὺς ἱερεῖς, ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν δι' αὐτόν· ἄλλην φορὰν ὅπου εὗρισκε συναγμένους χριστιανούς, ἐπήγαινε καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ τελειώσῃ τὸν ἀγῶνα του, καὶ ἔπειτα ἂν τοῦ ἔλεγον, καλότυχος ἐσὺ ὁποῦ μελετᾷς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἄλλο τι νὰ τὸν ἐπαινέσουν, ἀγρίευε καὶ πότε τοὺς ὕβριζε, πότε τοὺς ἐφοβέριζεν· ἐκεῖ ὁποῦ ἔλεγε φρόνιμα καὶ συνετὰ λόγια, ἂν κατελάμβανε πῶς τὸν περιεργάζονται, ἄφινε τὴν ὁμιλίαν, καὶ ἔλεγεν ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Μίαν φορὰν βλέπων ἕνα Χριστιανὸν μεθυσμένον νὰ φλυαρῇ, τοῦ ἔδωκεν ἕνα βιρὶν πάτσαν εἰς τὸ στόμα διὰ τὸν ὁποῖον μάλιστα καὶ τινές, ὁποῦ τὸν εἶχον ὀπωσδήποτε εἰς εὐλάβειαν, ἐσκανδαλίσθησαν· αὐτὸς δὲ εὑρίσκων τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐκεῖνον ὁποῦ ἔδειρε, τοῦ λέγει, «ἐγὼ εἶμαι χριστιανός, καὶ ὡς χριστιανὸς δὲν ἔδειρα σὲ τὸν ὁμόπιστόν μου, ἀλλὰ ἔδειρα τὸν διάμονα ὁποῦ ἐκάθητο εἰς τὰ χείλη σου, καὶ ἔλεγε τὰ λόγια ἐκεῖνα, ὁποῦ δὲν πρέπει νὰ λέγουν οἱ χριστιανοί.

Ἐκάθησε μίαν φορὰν ἐν ἡμέραις ραμαζανίου ὑποκάτω εἰς ἕνα τουρκικὸν σπῆτι, καὶ ἐζήτησε νερὸν ἀπὸ μίαν χριστιενὴν καὶ ἔπιε, ἔπειτα ἤναψε τὸ τσιμπουκάκι του καὶ ἔπινε καπνόν, καὶ ἔλεγεν ἐκεῖ ἐνώπιον πολλῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων πῶς εἶναι χριστιανός, καὶ μέλλει νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ Χριστοῦ, καὶ νὰ καταισχύνῃ τὴν τουρκικὴν πίστιν, καὶ ἄλλα παρόμοια. Ὁ Τοῦρκος, ὁ οἰκοκύρης τῆς οἰκίας, βλέπων αὐτὸν ἄνωθεν νὰ πίνῃ καπνὸν καὶ νὰ λέγῃ καὶ τοιαῦτα λόγια, ὧν δὲ καὶ δαιμονισμένος ἀπὸ τὸ ραμαζάνι, ὥρμησεν ὡς θηρίον ἄγριον, καὶ ἁρπάζων τὴν πιστόλα τοῦ Ἀγγελῆ ἀπὸ τὴν ζώνην του, τὸν ἔδερνε μὲ τὴν πιστόλαν ὅπου ἔφθανεν, ἕως ὅτου ἐχόρτασε τὴν θηριώδη του μανίαν ὁ ἀλιτήριος· ὁ δὲ εὐλογημένος Ἀγγελῆς οὔτε ὠμίλησε ποσῶς, οὔτε μετεκινήθη ἀπὸ τὸ κάθισμά του, ἀλλ' ἦτον ὡς ἀμνὸς ἄκακος, ἐναντίον τοῦ κήραντος αὐτὸν ἄφωνος, καὶ ὡσεὶ ἄνθρωπος ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Μετὰ τὸν σκληρὸν ἐκεῖνον δαρμόν, καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀσεβοῦς ἐπῆγεν εἰς ἱερεύς γνώριμός του καὶ τοῦ λέγει, «ἴδου καιρὸς ἁρμόδιος νὰ παρουσιασθῇς λέγων, «ἐπειδὴ οἱ Τοῦρκοι μὲ δέρνουν καὶ μὲ ἀτιμάζουν, δὲν στέργω πλέον νὰ εἶμαι εἰς τὴν πίστιν σας, ἀλλὰ εἶμαι χριστιανός, ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὅ,τι θέλετε μὲ κάμετε, ἕτοιμος εἶμαι καὶ νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν». Αὐτὰ τοῦ εἶπεν ὁ ἱερεύς, ὁ δὲ μακάριος Ἀγγελῆς δὲν ὠμίλησεν, ἀλλὰ ἐσήκωσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν οὐρανόν, ἐννοῶν μὲ τοῦτο, πῶς ὅταν ἔλθῃ τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα, τότε ἂς γίνῃ αὐτὸ ὁποῦ μὲ συμβουλεύεις. Τὴν αὐτὴν ὥραν ἐκίνησε καὶ ἔκαμεν μίαν εὐχάριστον δοκιμήν, ἂν ἔφθασεν ἡ ὥρα, καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· ἦτον ραμαζάνι, καθὼς εἴπομεν, καὶ αὐτὸς ἐπῆρε ψωμὶ καὶ τυρὶ καὶ κρασί, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν πόρτα τοῦ Μεχκεμὲ· καὶ ἤπλωσε τὸ μανδῆλιον του ὡς τράπεζαν, καὶ κάθηται ἐκεῖ ἀμέριμνα καὶ ἄφοβα, καὶ τρώγει καὶ πίνει. Ἔμβαινον, ἔβγαινον πολλοὶ Ἀγαρηνοί, ἀλλ' οὐδεὶς δὲν τοῦ εἶπε τί ποιεῖς ὦ οὐκ ἔξεστι· ἄνθρωτε τί κάμνεις· τρώγεις ὁποῦ τώρα εἶνε ῥαμαζάνι· κρασὶ πίνεις ὁποῦ εἶσαι Τοῦρκος· καὶ μὲ τόσην αὐθάδειαν ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρταν τοῦ Μεχκεμέ, οὐδεὶς, λέγω, δὲν τοῦ εἶπε τίποτε· ὅθεν ἐσηκώθη καὶ πηγαίνων παρέκει, λέγει εἰς μερικοὺς χριστιανοὺς «δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἡ ὥρα».

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι πάντας τοὺς ἁγίους ἐπεκαλεῖτο εἰς βοήθειαν, μάλιστα δὲ τοὺς Μάρτυρας, εἶχεν ὅμως μίαν ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην καὶ πόθον διάπυρον καὶ εὐλάβειαν ὑπερέξοχον εἰς τὸν ἐν Ἱεράρχαις θαυματουργὸν Ἅγιον Μακάριον, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον πρώην Κορίνθου, τὸν ἐν τῇ Χίῳ διαλάμψαντα, καὶ πρὸ ὀλίγων χρόνων δοξασθέντα παρὰ Θεοῦ, ὅθεν συχνὰ ἐπήγαινε καὶ ἔπιπτε προύμπτα ἐπάνω εἰς τὸν ἱερὸν αὐτοῦ τάφον, καὶ μὲ τὰ δάκρυά του τὸν ἔβρεχε καὶ μὲ πολλὰ κρούσματα τῆς κεφαλῆς του εἰς τὸν λίθον τοῦ μνήματος ἐβέτο τοῦ Ἁγίου, καὶ ἔλεγεν «Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, καθὼς ζῶν ἀδήγησας εἰς τὸ μαρτύριον τὸν Νεομάρτυρα Πολύδωρον τὸν Κύπριον, καὶ Θεόδωρον τὸν Βυζάντιον, καὶ Δημήτριον τὸν Πελοποννήσιον, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐξομώτας εἰς ὁδὸν μετανοίας ὡδήγησας, οὕτω καὶ μετὰ θάνατον, μάλιστα τώρα ὁποῦ μετὰ παρρησίας Ἱεραρχικῆς πρίστασαι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς Θείας Μεγαλειότητος, ἐνδυνάμωσον καὶ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον εἰς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον, καὶ ἀξίωσόν με νὰ τελειώσω τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἀθλήσεως. Ἀλλὰ ἐκεῖ ὁποῦ ἐφαίνετο ἔνδακρυς, καὶ οἱ ἀναστεναγμοί του ἦτον σχεδὸν ἀκατάπαυστοι, ἔκαμνε κάποιαν τρέλλαν, καὶ ἐσκέπαζε τὴν ἐνγνῶσει ἀρετήν του, καὶ δὲν ἤξευρέ τις τί νὰ τῷ εἰπῇ, τρελλὸν ἢ φρόνιμον· καθὼς μίαν ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἔκλαυσε πικρῶς καὶ ἔκρουσε πολλάκις τὴν κεφαλήν του ἐπάνω εἰς τὸ ἱερὸν μνῆμα, καὶ ἔτυψε τὸ στῆθός του ὡς ὁ τελώνης, τότε ἐζήτησε νὰ τῷ φέρουν ἓν ὀρνίθιον· τὸ ἔφεραν νομίσαντες ὅτι θέλει νὰ τοῦ τὸ ἑτοιμάσουν διὰ φαγητόν, τὸ ἐπλήρωσεν, ἔπειτα, λέγει, ποῖος εἶναι ἐπιτήδειος νὰ τοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι μὲ μίαν· τὸ ἔκοψε μὲ μίαν εἰς νέος, ἔπιασεν αὐτὸς τὸ πουλὶ ἀπὸ τὸ ἓν χέρι, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ κεφάλι, καὶ βλέπων εἰς τὸν οὐρανόν, ἐφώναξε μὲ κλαυθμηρὰν φωνήν, οὕτω Χριστέ μου νὰ χωρισθῇ καὶ τὸ ἰδικόν μου κεφάλι μὲ μίαν ἀπὸ τὸ σῶμά μου· ἔπειτα τὸ ἔρριψε μακράν, καὶ οὔτε ἐκεῖνος τὸ ἔφαγεν, οὔτε ἄλλος. καὶ τοῦτο βλέποντες οἱ παρόντες, ὅσοι ἐνατίλαβαν ὅτι ἀποφασιστικὰ ἑτοιμάζεται εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ἐδάκρυσαν· ὅσοι δὲ τὸ ἐνόμισαν παιγνίδι καὶ ἀστεῖον, ἐγέλασαν.

Ἐσύγναζε πολλάκις εἰς ἓν ἐξωκκλήσιον, καὶ ἔβλεπεν ἐκεῖ ἕνα Πνευματικόν, ὥστις ἐθαύμαζε τὴν κατάνυξίν του, τὰ δάκρυά του, τοὺς ἐκ βάθους στεναγμούς του τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας του, τὴν ἐγκράτειάν του, τοὺς οὐρανοφόρους λογισμούς του. Ἔτυχε, λέγει, πολλάκις εἰς τὴν συνομιλίαν μας καὶ ἔμενεν ὁ ἄνθρωπος ὥραν ἱκανὴν ὡσὰν ἐκστατικός, καὶ δὲν συμπεραίνω ἄλλο, ἔλεγεν, ἀπὸ τὰ φαινόμενα ἐκεῖνα, παρὰ ὅτι ἐγίνετο θεόληπτος, καὶ ἡρπάζετο ὁ νοῦς του εἰς θείαν θεωρίαν· ἔπειτα μὲ ταπεινὴν φωνὴν

ἔλεγε, «Χριστέ μου, ἐσὺ τὰ ἠξεύρεις ὅλα μου· φθάνει, διὰ πλέον, φθάνει· δὲν ἠμπορῶ πλέον δὲν ἠμπορῶ, ἕως πότε νὰ γίνῃ, τὸ θέλημά σου». Ἐδοκίμασα, μᾶς ἔλεγεν ὁ Πνευματικός, μερικαῖς φοραῖς νὰ τὸν κάμω νὰ μοῦ φανερώσῃ κανένα μυστικὸν λογισμόν του, κανὲν πνευματικὸν πάθημα, ἤγουν θεωρίαν ἢ ἀποκάλυψιν, καὶ εὐθὺς μετέβαινεν εἰς ἄλλην ὁμιλίαν· ἄλλοτε ἔλεγε «τὶ πειράζεις ἕνα ἁμαρτωλὸν καὶ τρελλὸν ἄνθρωπον· πεινῶ, ἔχεις τίποτε νὰ μὲ δώσῃς νὰ φάγω»· Μὲ τοιαύτην πεπλασμένην μωρίαν, ἐπέρασεν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον ὁ θεόσοφος καὶ θεόπνευστος Ἀγγελῆς, μῆνας ἓξ, ἕως ὁποῦ ἦλθε τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα διὰ νὰ παῤῥησιασθῇ, καθὼς ἐδέετο καὶ παρεκάλει πρὸ τοῦ δὲ νὰ παῤῥησιασθῇ, τρεῖς ἡμέρας ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν τῶν πολλῶν, καὶ περιεπάτει μόνος του, σύννους, σιωπῶν, καὶ ἐγνωρίζετο ὅτι εἰς μεγάλην καὶ ὑψηλὴν θεωρίαν εὑρίσκετο. Ἀφ' οὗ δὲ ὡμολόγησεν ὅτι ἐχλευάσθη καὶ ἐξεγελάσθη ὑπὸ τοῦ δολίου δαίμονος, καὶ ἐγνώρισε τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, καὶ μετενόησε καλῶς, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς τὴν ἄρνησίν του ὡς ὁ Πέτρος καὶ κατεσυντρίβη ἀπὸ τὰ κτυπήματα, καὶ ἀπεκρέμασεν ὅλην του τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν, τότε καὶ ὁ Θεός, ὁ θέλων πάντας σωθῆναι, τὸν ἠξίωσε τοῦ ποθουμένου.

Ὁ δὲ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ Μαρτυρίου, ἐστάθη τοιοῦτος· ἐπῆγε κρυφίως εἰς ἕνα Χριστιανόν, καὶ ἐξύρισε τὰ γένειά του, ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὸ Τελωνεῖον καὶ ἐκεῖ βλέποντες αὐτὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ χωρὶς γένεια, τὸν ἠρώτησαν, «τὶ εἶνε αὐτὸ τὸ σημεῖον· ποῦ εἶνε τὰ γένειά σου· πῶς τὰ ἐξύρισες»· καὶ αὐτὸς χαμογελῶν ἀπεκρίθη, «ἐν ὅσῳ ἤμην Τοῦρκος τὰ εἶχον, ἐπειδὴ τὰ ἔχουν οἱ Τοῦρκοι εἰς τιμήν, τώρα δὲ ὁποῦ εἶμαι Χριστιανός, καθὼς ἤμην καὶ πρότερον, τὰ ἔκοψα ὡς περιττὰ καὶ ἄχρηστα, ἐπειδὴ εἰς τὸν τόπον τοῦτον δὲν συνηθίζουν οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἔχουν γένεια».

Ταῦτα ἀκούσαντες ἐκεῖνοι ἐδοκίμασαν πρῶτον μέσα εἰς τὸ Τελωνεῖον μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν διορθώσουν τάχα, ἀλλ' ὅσον ἐκεῖνοι ἐπάσχιζον νὰ μεταβάλουν τὴν γνώμην του, τόσον αὐτὸς μὲ παῤῥησίαν καὶ ἐλευθερίαν καὶ ἀφοβίαν ἐκήρυττε πῶς εἶνε Χριστιανός, καὶ ἠρνεῖτο τὴν ἰδικήν του θρησκείαν. Λοιπὸν ἔδωκαν εἴδησιν τοῦ Γιανιτσαραγᾶ, καὶ ἔστειλε νὰ τὸν πάρουν μέσα εἰς τὸ Κάστρον. Ἔτυχε δὲ νὰ εἶνε ἡ ὥρα ὁποῦ συνήρχοντο νὰ προσκυνήσουν τὸ πλῆθος τῶν Ἀγαρηνῶν εἰς τὸ τζαμί, ὁποῦ εἶνε κοντὰ εἰς τὸ Τελωνεῖον. Λοιπὸν ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀνεβάσουν βιαίως ἐπάνω εἰς τὸ τζαμί, καὶ τότε βλέποντες τὸ πλῆθος, πῶς δὲν ἤθελεν, ὥρμησαν ἐπάνω του πολλοὶ ὡς ἄγρια θηρία, καὶ ἄλλοι σύροντες ἔμπροσθεν, ἄλλοι σπρώχνοντες ὄπισθεν, ἄλλοι δέροντες ἀσπλαγχνα, ὅπου ἔφθανε καθ' εἷς, τὸν ἔβλαζον νὰ τὸν ἀναβιβάσουν· ἐκεῖνος δὲ ὁ δολίδιμος ἐφώναξε «θανατώσετέ με ταύτην τὴν ὥραν, δὲν ἀναβαίνω εἰς τὸ τζαμί, ἐπειδὴ εἶμαι Χριστιανός;». Λοιπὸν τὸν ἔφεραν μέσα εἰς τὸ Κάστρον, καὶ τὸν ἔβαλαν σιδηροδέσμιον εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακήν.

Τὶ ἔκαμον, καὶ πῶς τὸν ἐβασάνισαν τὴν νύκτα ἐκείνην πολλὰ λέγουσι, πλὴν κανὲν δὲν γράφομεν, διότι δὲν ἠξεύρομεν ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ λέγομεν μόνον τὰ ἀκόλουθα τῆς διηγήσεως.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸν ἐξέβαλον ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν τοῦ Κάστρου, καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸ κονάκι τοῦ Μουσελίμη, καὶ ἐκεῖ συνελεύσεως τῶν Ἀγάδων γενομένης, παρεστάθη ὁ Μάρτυς τῆς ἀληθείας εἰς δευτέραν ἐξέτασιν καὶ ἐπειδὴ ὅσα καὶ ἂν τοῦ εἶπον κολακευτικὰ καὶ φοβεριστικά, δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ μεταβάλλουν τὴν γνώμην του, τὸν ἐφυλάκισαν πάλιν, καὶ ἔβαλον τοὺς πόδας του εἰς τὸ τουμπροῦκι καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἔβγαλαν ἀντικρὺ τοῦ κονακίου εἰς τόπον λεγόμενον Βουνάκι, καὶ καθὼς ἐζήτησε καὶ ἔκοψαν μὲ μίαν τὸ κεφάλι, τοῦ ὁ νιθίου, ἔπειτα ἐφώναξε μετὰ δακρύων, οὕτω Χριστέ μου νὰ κοπῇ μὲ μίαν καὶ τὸ ἰδικόν μου κεφάλι, οὕτω καὶ ἐγένετο, ὅτι εὐθὺς μὲ μίαν τὴν πρώτην ἀπετμήθη ἡ πάντιμος αὐτοῦ κεφαλή, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον, εἰς τὰ 1813. Δεκεμβρίου 3, καὶ τότε ἀπεκαλύφθησαν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί, καὶ ὅλοι ἐπληροφορήθησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ὅτι οὔτε ὑποχονδριακὸς ἦτον, οὔτε τρελλός, ἀλλὰ ἦτον ἄνθρωπος φρόνιμος, συνετός, θεόφρων, καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔκαμνε θελητικῶς, καθὼς τὸ πάλαι ὁ μακάριος Συμεὼν ὁ διὰ Χριστὸν Σαλός.

Ἔμενε δὲ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης τρία ἡμερονύκτια, καὶ συνέτρεχον εἰς τὴν ἁγίαν θεωρίαν τοῦ σεβασμιωτάτου προσώπου του, (ὅτι κατὰ ἀλήθειαν πολλὴν σεβασμιότητα εἶχε καὶ χάριν θείαν) τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἱερεῖς καὶ λαϊκοί, καὶ ὅσοι ἠδυνήθησαν, ἔλαβαν ἐξ αὐτοῦ μὲ δόσιν χρημάτων, ἄλλος τρίχας, ἄλλος φόρεμα, ἄλλος κρέας, καὶ ἄλλος αἷμα εἰς ἁγιασμόν των· τινὲς δὲ καὶ χιλιάδας γρόσια ἔταξαν, καὶ μεσίτας ἔβαλον διὰ νὰ τὸ ἀγοράσουν ὅλον, καὶ ἐπένευσαν νὰ τὸ δώσουν, ἀλλὰ κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, δὲν ἠξιώθησαν τοῦ ποθουμένου, ἐπειδὴ τὴν ὥραν ἐκείνην ὥρμησεν εἰς ἱερεύς, καὶ ἁρπάσας τὴν ἁγίαν του κάραν, τὴν ἠσπάζετο ἔμπροσθεν τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ ἐκ τούτου σκληρυνθέντες, ἐσήκωσαν παρευθὺς τὸ Ἅγιον Λείψανον, ὁμοῦ καὶ τὸ χῶμα ὁποῦ ἦτον ὑποκάτω του, καὶ τὸ ἐῤῥίψαν εἰς τὴν θάλασσαν εἰς 25 ὀργυιὰς βάθος τοῦ πελάγους, τὸ ὁποῖον ἐδοκίμασαν τὴν νύκτα νὰ τὸ βγάλουν τινὲς φιλομάρτυρες, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν.

Τοιαύτη ἐστάθη ἡ πρὸ τοῦ Μαρτυρίου ζωὴ καὶ πολιτεία τοῦ ἁοιδίμου Ἀγγελῆ, ὡς ἠκούσατε, χριστιανικὴ δηλονότι καὶ εὐαγγελική, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐφύλαξε τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὴν λέγουσαν, «ὃ » δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ», μὲ τὸ νὰ ἔτρεχε τὸ θάῤῥος του εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐδέχθη ἄλλου τινὸς τὴν συμβουλήν, ἔπεσε πτῶμα ἐλεεινόν, καὶ ὁ προγνώστης Θεὸς προγινώσκων τὰ μέλλοντα, παρεχώρησε πρὸς ὀλίγον διὰ νὰ τὸν ταπεινώσῃ, (ὅτι κατὰ τοὺς θείους Πατέρας καλλίτερα ἔχει ὁ Θεὸς ἁμαρτωλὸν ταπεινόν, παρὰ δίκαιον ὑπερήφανον) καὶ ἀφ' οὗ, ὡς εἴρηται, ἐταπεινώθη καὶ μετενόησε, καὶ ὅλην του τὴν ἐλπίδα ἀπεκρέμασεν εἰς τὴν θείαν βοήθειαν, τότε οὐ μόνον ἐκ τοῦ πτώματος τῆς ἀγνήσεως τὸν ἠνώρθωσεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς μαρτυρικῆς δόξης τὸν ἀνύψωσε.

Τώρα δι'ἓν τοιοῦτον, ὅ,τι λογῆς εἶναι ὁ μακάριος Ἀγγελῆς, τίς ἀμφιβάλλει, καὶ τίς δὲν τὸν ὁμολογεῖ ὄντως θεῖον Μάρτυρα, καὶ μαρτυρικῆς τιμῆς ἄξιον; φαίνεταί μοι οὐδείς, ἐκτὸς μόνον ἐὰν ἦναι τις ἀμαθὴς καὶ δὲν ἠξεύρει τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἱστορίας. Δὲν ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία καὶ μαρτυρικῶς δοξάζει τὸν Πέρσην Ἰάκωβον; δὲν κηρύττει Μάρτυρας τὸν Παγχάριον, τὸν Μείρακα, τὸ πλῆθος τῶν Χριστιανῶν, ὁποῦ διὰ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἐξώμοσαν, καὶ ἔπειτα ἀπὸ νουθεσίαν τοῦ Μεγαλομάρτυρος Κοδράτου ὡμολόγησαν πάλιν τὸν Χριστόν, καὶ ἀπέθανον ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς Πίστεως; Δὲν φαίνονται τοιαῦτα παραδείγματα πάμπολλα εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἱστορίας; Ὄντως λοιπόν, ὄντως Μάρτυρες παναληθέστατοι εἶναι οὗτοι ἅπαντες οἱ ἀρνηθέντες, ἔπειτα μαρτυρήσαντες, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ὁσήμερον ἑορταζόμενος νέος μάρτυς Ἀγγελῆς, καὶ μαρτυρικῆς τιμῆς ἄξιοι. Καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ τοὺς τιμῶμεν, ὅτι κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, «ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ὁμοδόξων τιμὴ ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν Δεσπότην εὐνοίας»· πρέπει, λέγω, νὰ τοὺς τιμῶμεν καὶ νὰ τοὺς ἑορτάζωμεν, ἐξαιρέτως δὲ τὸν θεῖον Ἀγγελῆν, τοῦ ὁποίου τὴν λαμπρὰν μαρτυρίαν μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μας εἴδομεν καὶ πολιοῦχον καὶ προστάτην καὶ ἔφορον καὶ πρὸς Θεὸν μεσίτην ἠξιώθημεν νὰ τὸν ἔχωμεν· οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις πρὸς Κύριον, ρυσθείημεν τῶν ἐπικειμένων δεινῶν καὶ τῶν ἐπερχομένων καὶ ἀξιωθείημεν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τῆς οὐρανίου βασιλείας. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Ἡ κάμινος Σωτὴρ ἐδροσίζετο.

Δικίας τὰς πολλὰς ἃς ὑπήνεγκας, εἰρηνοφόρε, τὰ ἄλγεινὰ καὶ τὸν θάνατον, ἀγγελώνυμε πίστει, ἀνευφημοῦμεν καὶ δοξάζομεν.

Ὡς τοῦ θερμοῦ σου πρὸς Κύριον ἔρωτος, ὡ τοῦ σοῦ πόθου καὶ φίλτρου πανθαύμαστε, ἃ σε τῆς ἐπικήρου, ζωῆς ἐξήγαγε πρὸς ἄληκτον.

Νομίμως ἀθλοφόρε ἠγώνισαι, τὴν πίστιν πρὸς τὸν Κτίστην τετήρηκας, λοιπὸν ἀπόκειταί σοι, τὸ νίκης στέφος ἀγγελώνυμε.

Θεοτοκίον.

Νεφέλην σε γινώσκω Θεόνυμφε, τὸν ἥλιον τῆς δόξης κυήσασαν, φωταγωγοῦντα πάντα, τὰ νυκτώδη μου ἐγκλήματα.

Ἕτερος. Ὁ διασώσας ἐν πυρί.

Δεῦτε οἱ φίλαθλοι λαοί, δράμωμεν προθύμῳ καρδίᾳ, καὶ τὴν ἐτήσιον λαμπρῶς, ἑορτὴν ἐνθέως τιμήσωμεν, τοῦ λαμπροῦ Νεομάρτυρος, ἐν ᾠδαῖς τὰς ἀριστείας αὐτοῦ κροτοῦντες.

Ὅπου ὡς γέγραπται ἐν σοί, Μάρτυς ἐπλεόνασε πάντως, ἡ ἁμαρτία Ἀγγελῆ, ὑπερεπερίσσευσεν ὕστερον, χάρις ἡ ἁγία τοῦ Πνεύματος, διὰ μετανοίας καὶ μαρτυρίου.

Σὺν Ἰακώβῳ Ἀγγελῆ, καὶ σὺν Παχαριῷ ὑμνοῦμεν, καὶ Μείρακι τοῖς ἀθληταῖς, καὶ σὺν Πέτρῳ τῷ πάνυ δοξάζομεν, μαθητῶν τῇ ἀκρότητι, ὡς τὴν ἦτταν ἀναπαλαισάμενον κατ' ἐκείνους.

Θεοτοκίον.

Τὴν ἀπορρήτως ἐν γαστρί, καὶ ὑπερφυῶς δεξαμένην, τὸν ἀναλλοίωτον Θεόν, εὐσπλαγχνίᾳ βροτοῖς ὁμιλήσαντα, οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν, ὡς Μητέρα τοῦ Κυρίου εὐλογημένην.

Ὠδὴ η'. Ὃν φρίττουσιν Ἄγγελοι.

Κατέπληξας ἄνωθεν Ἀγγέλων τοὺς χοροὺς, καὶ θάμβος προὐξένησας ἀνθρώποις Ἀγγελῆ, καὶ φάλαγξ δαιμόνων, τὴν σπουδὴν πρὸς σφαγὴν ἔφριξεν, ὁρῶσα καὶ τέτρωται καιρίως.

Ἡ μάχαιρα σώματος ἐχώρησε τοῦ σοῦ, ψυχὴν σου τὴν ἄσπιλον ἀλλ' ἤνωσαι Χριστῷ, καὶ νῦν βασιλεύεις σὺν αὐτῷ Ἀγγελῆ, καὶ συζῇς ἐν δόξῃ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὸ πνεῦμα σου ἤνωται Ἀγγέλων τοῖς χοροῖς, τὸ δὲ σῶμα ἔρριπται θαλάσσης τῷ βυθῷ, ὁ φανὲν ἐλέγξει, τοὺς τυράννους πικρῶς, ἐν τῇ ἀδεκάστῳ κρίσει τῶν πεπραγμένων.

Θεοτοκίον.

Ἀνάστησον κείμενον εἰς βάθη με κακῶν, τοὺς νῦν πολεμοῦντας με πολέμησον ἐχθρούς, τρωθέντα ἀτόποις ἡδυναῖς τὴν ψυχήν, ἀγνὴ μὴ παρίδῃς, ἀλλ' οἰκτείρων καὶ σῶσον.

Ἕτερος. Αὐτρωτὰ τοῦ παντός.

Κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους τὰ κρούσματα, καὶ ὀμμάτων τὰ ἔμπονα δάκρυα, καὶ τοὺς ἐκ βάθους ἅπαντας στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ πανοικτίρμων ἐπακούσας ἀθλῆσαι ἠξίωσεν.

Ἀταπείνωτον ἔσχες τὸ φρόνημα, καὶ ψυχῆς σου τὸν τόνον ἀνένδοτον, ἐν τῷ ἀθλεῖν θαυμάσιε, καὶ τυράννων τὰ θράση, μὴ πτήξας ὅλως, μέχρι τέλους γενναίως ἐνήθλησας.

Ἀνυμνοῦντες τὸ κλέος τῶν ἄθλων σου, πρὸς Θεόν σε μεσίτην προβάλλομεν, δεινῶν τὴν ἀπολύτρωσιν, καὶ παθημάτων τὴν λύσιν θεόφρον Μάρτυς, διὰ σοῦ ἐξαιτοῦμεν οἱ δοῦλοί σου.

Θεοτοκίον.

Οἱ πολλοί σου ἡμᾶς διασώζουσιν, οἰκτιρμοὶ Παναγία Μητρόθεε, ἁμαρτημάτων κρίσεως, καὶ ποικίλων κινδύνων· σὺ γὰρ τεκοῦσα, τὸν Θεὸν ἐλεεῖς κόσμον ἅπαντα.

Ὠδὴ θ'. Τὴν φωτοφόρον νεφέλην.

Τὴν φωτοφόρον ψυχήν σου αἱ τῶν Ἀγγέλων χορεῖαι, καὶ τῶν Μαρτύρων Ἀγγελῆ, καὶ δικαίων οἱ δῆμοι, πόθῳ παρέλαβον φαιδρῶς, Χριστῷ ἀγαγόντες τῷ παντάνακτι, ὃς ἐδέξατο ταύτην γηθοσύνως, οἷαν νύμφην ἐκλεκτήν.

Δίαν φαιδρὰ ἡ ἡμέρα, καὶ πανευφρόσυνος ὤφθη, Μάρτυς Κυρίου Ἀγγελῆ, ἐν ᾗ ἠθλησας πόθῳ, καὶ θείῳ ἔρωτι Χριστοῦ, δοξάσας αὐτὸν τοῖς θείοις ἄθλοις σου, καὶ τὸ στέφος δεξάμενος τῆς νίκης, ἀνηνέχθης πρὸς αὐτόν.

Φαιδρὰ καὶ νῦν ἡ ἡμέρα, καὶ λαμπροφόρος ἐπέστη, ἐν ᾗ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν, ἐκτελεῖ σου τὴν μνήμην, καὶ τοὺς ἀγῶνας σου κροτεῖ καὶ τέλος δοξάζει τὸ μακάριον, ἀγγελώνυμε Μάρτυς ἀθλοφόρε, φρυκτωροῦσα τοὺς τιμῶντας σε πιστῶς.

Θεοτοκίον.

Ὡς ἠτεκνοῦσα τὸ θεῖον, ἐσκοτισμένον με πάσαις ταῖς μεθοδείαις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ῥαθύμως βιοῦντα καὶ παροργίζοντα Θεόν, Πανάμωμε φώτισον, ὁδήγησον, πρὸς καλὰς ἐργασίας, ὡς αἰτία οὖσα πάντων τῶν καλῶν.

Ἕτερος. Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ.

Συγχορεύοις τοῖς τῶν Ἀγγέλων χοροῖς, Μαρτύρων τε τοῖς δήμοις συναγάλλῃ, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐν ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων, ὑμνῶν ἀσιγήτως Μάρτυς ἔνδοξε, τὴν μονοῤῥικὴν θεαρχίαν, αἴγλης ἀπροσίτου μάκαρ, ἐκ ταύτης ἀπολαύων ἀεί.

Ἐν ταῖς οὐρανίαις μοναῖς κατοικῶν, ἐν τόπῳ νοητῷ Μάρτυς Κυρίου, ὅπου οἱ χοροὶ πάντων Ἀγγέλων καὶ Ἁγίων, ὁρῶσι τὸ κάλλος τὸ ἀμήχανον, ὁ μακαριότης ἀκούει, πάντων ὑπερεύχου μάκαρ, τῶν πίστει τιμώντων σε νῦν.

Τῷ ἐκ πόθου τὴν θείαν μνήμην ᾠδαῖς, δοξάσαντι τὴν σὴν Μάρτυς θεόφρον, δίδου Ἀγγελῆ σαῖς ἱκεσίαις εὐπροσδέκτοις, δεινῶν λυτρωθῆναί τε καὶ θλίψεων, καὶ τῶν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, ἔχων παῤῥησίαν πλείστην, ὡς μάρτυς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὑπέρλαμπρον Θεοτόκε Ἁγνή, ψυχῆς τὸ καθαρὸν ἔχουσα κάλλος, χάριν δὲ Θεοῦ ἐμπιπλαμένη

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΣΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

οὐρανόθεν, φωτὶ ἀϋδίῳ καταυγάζεις ἀεί, τοὺς ἐν εὐφροσύνῃ βοῶντας, ὄντως ἀνωτέρα πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἁγνή.

Ἐξαποστειλάρια. Ἦχος πλ. δ΄. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Πίστιν τὴν θείαν Ἀγγελῆ, ἣν ἠρνήσω τὸ πρῶτον, ἀνέλαβες μακάριε, καὶ ἐκήρυξας αὖθις, πρὸ τῶν ἀθέων τυράννων, καὶ σφαγεὶς σῷ αἵματι, ἐκύρωσας ἄθλοφόρε, ἣ κατήργεταί σοι νῦν, μένει δέ σοι τοῦ τοῦ λοιποῦ, ἐλπίς τε καὶ ἀγάπη.

Πὰ ἐλπιζόμενά σοι νῦν, ἀγαθὰ Ἀθλοφόρε, λαβών, τὰ τελεώτατα, ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης, ἀποβαλεῖς τὴν ἐλπίδα, καὶ ἐξῆς οὐκ ἔσται σοι, ἡ πρὸς Θεὸν δὲ ἀγάπη, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν πληθύν, ἔσται μόνη ἀκραιφνής, Ἀγγέλων τε καὶ Ἁγίων.

Θεοτοκίον.

Ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν σὴν ἄμαχον Δέσποινα, προστασίαν αἰτοῦμεν, οἱ θλίψεσι συσχεθέντες, καὶ κλυδωνιζόμενοι τοῦ βίου ταῖς τρικυμίαις· στῆσον αὔραις τῶν παθῶν, καὶ λιμένα πρὸς Θεοῦ, ἐμβίβασον θελημάτων.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἀπὸ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Δέξαι τὸν πόθον τὸν ἔνθεον, νέε Χριστοῦ ἀθλητά, τῶν πιστῶς ἐν τῇ μνήμῃ σου συνδραμόντων σήμερον, εὐφημῆσαι τοὺς ἄθλους σου, καὶ τοὺς ἀγῶνας οὓς ἀγχελώνυμε, χαίρων ὑπέστης τῷ θείῳ ἔρωτι, καὶ τὴν ἑκούσιον τῆς παντίμου κάρας σου ἀποτομήν, καὶ τὴν σὴν σωτήριον δίδου ἀντάμειψιν

Σὺν Παγχαρίᾳ σε μέλπομεν, Μάρτυς Χριστοῦ Ἀγγελῆ, καὶ σὺν Μείρακι ἅπαντες, εὐφημοῦμεν πόθῳ σε, καὶ πιστῶς σε δοξάζομεν, σὺν Ἰακώβῳ τῷ Πέρσῃ ἅσμασι, καὶ σὺν τῷ θείῳ Πέτρῳ ἀοίδιμε, τῷ κορυφαίῳ σε, ἐν ᾠδαῖς γεραίρομεν, ὡς κατ' αὐτούς, ἀναπολαισάμενον, τὴν ἧτταν ἄθλοις σου.

Θ᾽μματι ἰλέῳ ἔπιδε, τοὺς σοὺς οἰκτροὺς ὑμνητάς, καὶ πρεσβείαις σου δώρησαι, πᾶσι τὰ αἰτήματα, θεῖε Μάρτυς τὰ πρόσφορα, πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς καὶ σώματος, ὡς παῤῥησίαν ἔχων πρὸς Κύριον, ὃν ἐπεπόθησας, καὶ αὐτοῦ τῷ ἔρωτι, ὡς ἀληθῶς, θάνατον ἑλόμενος ζωῆς ἠλόγησας.

Δοιμώδους νόσου τὴν ἔφοδον, Μάρτυς Χριστοῦ Ἀγγελῆ, τὴν δεινὴν καὶ πανόλεθρον, σαῖς εὐχαῖς πρὸς Κύριον, καὶ πρεσβείαις ἀπέλασον, ἐκ τῶν ἐν πίστει ἐξαιτουμένων σου, τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν ἀντίληψιν, ἡμῶν τῶν δούλων σου, τῶν θερμῶς ποθούντων σε καὶ ἐν δεινοῖς, ῥύστην κεκτημένων σε καὶ θεῖον φύλακα.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου ἀνύσας, ἀγγελώνυμε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐφέσεως ἔστης, τῆς ὡς ἐν κινήσει νοουμένης τοῦ ἑφετοῦ, Χριστὸν ἀπολαβών, τὸν ὅρον ἔσχατον ὄντα καὶ πέρας, καὶ ἐφετῶν τὸ ἀκρότατον· δι' ὃ νῦν ἐν ταῖς ἐπουρανίοις μοναῖς κατοικῶν, καὶ ἀχράντοις νοὸς ἐπιβολαῖς, τὰς πανολβίους αὐγὰς τῆς θεότητος εἰσδεχόμενος, πρέσβευε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐν τῷ σκότει τοῦ βίου πορευομένων, ἵνα τοῦ θείου τύχωμεν φωτισμοῦ, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Υ πόδεξαι Βηθλεέμ τὴν τοῦ Θεοῦ Μητρόπολιν, φῶς γὰρ τὸ ἄδυτον, ἐπὶ σὲ γεννῆσαι ἥκει· Ἄγγελοι θαυμάσατε ἐν οὐρανῷ, ἄνθρωποι δοξάσατε ἐπὶ τῆς γῆς, μάγοι ἐκ Περσίδος, τὸ τρισόκλεον δῶρον προσκομίσατε· ποιμένες ἀγραυλοῦντες τὸν τρισάγιον ὕμνον μελῳδήσατε· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν παντουργέτην.

Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ συνήθη Μεγαλυνάρια.

Χαίροις Ἀθλοφόρε νέε Χριστοῦ, Ἀγγελῆ τρισμάκαρ, σὺν Ἀγγέλων νῦν τοῖς χοροῖς, καὶ ταῖς τῶν Μαρτύρων,

καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ὡς παρεστὼς τῷ θρόνῳ τοῦ Παντοκράτορος.

Τ᾽μνοις τε καὶ ἄσμασιν εὐλαβῶς, ὡς Χριστοῦ σε φίλον, εὐφημοῦμεν καὶ κοινωνόν, θείων παθημάτων, αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου, σύμμορφον γεγονότα Ἀγγελῆ ἔνδοξε

Τῷ Χριστῷ συνήφθης ἀποτμηθείς, τὴν τιμέαν κάραν ἀξιάγαστε Ἀγγελῆ, καὶ συζεῖς ἐκείνῳ καὶ συνδοξάζει μάκαρ, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ἀγαλλιώμενος.

Μὴ παύσῃ δεόμενος Ἀθλητά, τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων, ὑπὲρ πάντων τῶν εὐσεβῶς, σὲ μακαριζόντων ὡς Μάρτυρα Κυρίου, ὡς ἔχων παῤῥησίαν, Ἀγγελῆ ἔνδοξε.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΡΓΟΥ
ΜΟΔΕΣΤΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗ ΙΗ΄ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν.

Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν, ἀναδήσωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον καὶ τῆς ἀσεβείας ἀντίπαλον, τῆς Ὀρθοδοξίας τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν Ἱεροσολύμων μυστολέκτην τε καὶ θεῖον τοῦ μαρτυρίου ἀγαλλίαμα, τῶν ὀρθοδόξων τὸν στῦλον, τοῦ φωτὸς τὸν λύχνον, τὸν ἀστέρα τὸν φαεινόν, τὸν τὴν κτίσιν καταλαμπρύναντα, θαυμάτων ἀκτῖσι τὸν Μόδεστον.

Ποίοις πνευματικοῖς κάλλεσι, στεφανώσωμεν μαρτύρων κλέος, καὶ Ἱεραρχῶν ἐγκαλλώπισμα, Ἱερομαρτύρων ἀκροθίνιον καὶ τῆς οἰκουμένης τὸν λαμπτῆρα, τὸν μέγαν θαυματουργόν, τὸν θεῖον Μόδεστον, τοῖς ζώοις τὴν εὐρωστίαν παρεχόμενον· τοῦτον γὰρ ὄντως ἀξίως, ἀθανάτου δόξης, διαδήμασι στεφανοῖ, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Δεῦτε οἱ γηγενεῖς ἅσμασιν, ἐπαινέσωμεν Μόδεστον θεῖον, τῶν Ἱεραρχῶν θεῖον ἔρεισμα καὶ τῶν ἀθλητῶν σεμνολόγημα, τῶν Χριστιανῶν τὸ μέγα κλέος, τὸν μέγαν θαυματουργὸν καὶ ἐτοιμότατον, ἀνθρώποις καὶ κτήνεσι χαριζόμενον, τὴν ὑγείαν καὶ εὐρωστίαν, ἐν τῇ αὐτοῦ μνήμῃ καὶ πταισμάτων ἄφεσιν, τοῖς πιστοῖς παρὰ Χριστοῦ καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἕτερα. Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Καταλείψας τὰ πρόσκαιρα, ἐκ παιδὸς ὦ πανέρε, τῷ Χριστῷ προσέδραμες ἐνθεώτατα, καὶ ἀνυψώθης τοῖς θαύμασι, μυρίοις πανόλβιε, καὶ εὐχῇ τὰς τοῦ ναοῦ θύρας πάσας διήνοιξας, τοῦ Κυρίου σου, ὑπὲρ οὗ καὶ κολάσεις ἀφρήτους, καθυπέμεινας γενναίως, σὺ ὦ πανάγιε Μόδεστε.

Τ᾽ψωθῆναι ταπείνωσιν, ἔχων Πάτερ τὸν Κύριον, ὄντως σὺ ηὐδόκησας ὦ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

μακάριε, Ἀρχιερέων θεόπνευστον, Μαρτύρων τε καύχημα, καὶ ἐκ ταύτης ἐν Θεῷ ἰαμάτων χαρίσματα κατεπλούτησας, ἰατρεύειν τοὺς βόας καὶ ἀνθρώπους, συμπαθῶς ὡς ἐλεήμων, θεόφρον Μόδεστε ἐνδόξε.

Ῥοὴ πάτερ τοῦ αἵματος, τοῦ ἁγίου σου ἔπνιξας, εἰδώλα παμβέβηλα καὶ τοὺς ἄφρονας, ταῦτα τιμῶντας καὶ ἥνεγκας, κολάσεις μυρίας τε καὶ ἐδέξω ἐκ Θεοῦ, τὸν τῆς νίκης σου στέφανον, ὃν ἱκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων λυτρωθῆναι, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν παναοίδιμον μνήμην σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Τεραρχῶν τὴν καλλονήν, καὶ τῶν Μαρτύρων κλέος, τῶν Ἱερομαρτύρων τὸ καύχημα, τὴν βρύσιν τῶν θαυμάτων, τῆς οἰκουμένης τὸν εὐλαμπῆ φωστῆρα, τῶν ἀλόγων ζώων τὸν ἑτοιμότατον ἰατρευτήν, καὶ τῶν ἀνθρώπων πρέσβυν πρὸς Κύριον, τὸν μέγαν Μόδεστον, δεῦτε εὐφημήσωμεν ἐτησίως, ὦ φιλέορτοι. Οὗτος γὰρ τῇ ἐνθέῳ πολιτείᾳ, τὸ ὀπτικὸν τῆς ψυχῆς ὄργανον γέγονε τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ ἐδέξατο χάριν ἀένναον τοῦ ἰᾶσθαι τὰς νόσους, ἀλόγων τε καὶ ἀνθρώπων, Ἱεράρχης γεγονώς, καὶ Μάρτυς Χριστοῦ πανάληθέστατος· αὐτῷ καὶ ἡμεῖς βοήσωμεν, Ἱερομάρτυς μέγιστε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε (ἢ προεόρτιον). Ἀναγνώσματα ζήτει εἰς Ἱεράρχην. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν. Τάδε λέγει Κύριος, πάντα τὰ ἔθνη.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος α΄.

Λαμπρύνου, λαμπρύνου καὶ ἀγάλλου πόλις Ἱερουσαλήμ, τοιοῦτον σχοῦσα ποιμένα· Ὅσιον, ἄκακον καὶ τὸ αἷμα δωρησάμενον τοῖς τυράννοις, ὑπὲρ τοῦ ἀμιάντου ἀμνοῦ· εὐφραίνου καὶ πᾶσα τῶν πιστῶν ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἔχουσα ἀληθῶς Ἱεράρχην, μάρτυρα στεφηφόρον, καὶ θαυματουργὸν ἄριστον, τὸν μέγαν Μόδεστον, τὸν πρέσβευτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ΄.

Σὺν τοῖς Ἀγγέλοις καὶ ἡμεῖς, ὦ φιλέορτοι, φαιδρῶς πανηγυρίσωμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἱερομάρτυρος Μοδέστου· ὡς γὰρ ἀνέλαβον ἐκεῖνοι τὸν ἐφάμιλλον ταῖς ἀρεταῖς, οὕτω καὶ ἡμεῖς τῶν ἰαμάτων ποταμούς, οἱ πιστῶς προστρέχοντες, τῷ πανσέπτῳ αὐτοῦ τεμένει, καὶ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν, παρὰ τοῦ δοξάσαντος τοῦτον Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, εἰρήνην καὶ μέγα ἔλεος.

Ἦχος πλ. α΄.

Ὡς παμφαὴς τοῦ ἱεροῦ Μοδέστου λάμπει μνήμη, ὡς ἥλιος τοῖς πέρασι, καὶ ἀπαύστως δαδουχεῖ τὰ ἰάματα· νόσους ἀποσοβοῦσα ἀνθρώπων, καὶ πάθη κτηνῶν θεραπεύουσα. Ἱκετεύει γὰρ ἀεὶ ὡς ἰατρός, παρεστηκὼς τῷ θρόνῳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξ. Ἦχος δ΄.

Ὅτε τὴν αὐτοῦ ὁ Κύριος, καὶ παντεπόπτης Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, Πόλιν τὴν Ἁγίαν ἠρέτησεν, ἐπὶ νομὰς ζωηφόρους πορεύεσθαι, θούμασεν ἐφανέρωσε τοῦτο, Πατὴρ ἡμῶν Μόδεστε· τὰς γὰρ πύλας τοῦ Ναοῦ εὐχῇ μόνῃ σὺ διήνοιξας, καὶ τοῖς πᾶσι παρέστησας, ὅτι σὺ ὁ μετὰ Θεὸν ποιμὴν τοῦ Ἰσραήλ· ὅτε δὲ πρὸς αὐτὸν ἠθέλησε λαβεῖν σε παμμακάριστε, διὰ τοῦ μαρτυρίου ηὐδόκησεν, ὡς δόξαν εὑρεῖν σε πλείονα παρ' αὐτῷ, καὶ τύπον γενέσθαι τῆς καρτερίας. Ὅθεν τῷ σῷ διπλῷ στέφει στεφανώσαντι, Ἱεραρχίας καὶ ἀθλήσεως, ὡς παῤῥησίᾳ παριστάμενος, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν ὁ αὐτός. Προεόρτιον.

Βηθλεὲμ εὐτρεπίζου, ὕμνησον πόλις Σιών, ἀγάλλου ἡ ἔρημος προμνηστευθεῖσα τὴν χαράν. Ἀστὴρ γὰρ προέρχεται ἐν Βηθλεὲμ μηνύων, μέλλοντα τίκτεσθαι Χριστόν, καὶ σπήλαιον δέχεται τὸν ἀχώρητον παντί, καὶ φάτνη ἑτοιμάζεται, ὑποδέξασθαι ζωὴν τὴν αἰώνιον. Αὐτῷ πάντες ἅσωμεν καὶ βοήσωμεν· Ἰησοῦ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ σαρκωθεὶς δι' ἡμᾶς.

Εἰς τὸν Στίχον. Ἦχος α΄.
Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ὡς Ἱεράρχης Κυρίου, τὴν διπλοΐδα φορῶν, φοινίξας αἵμασί σου, εἰσελήλυθας χαίρων, εἰς ἅγια ἁγίων ἐν οὐρανοῖς, ἐξαιτούμενος ἄφεσιν, ἀμπλακημάτων καὶ λύσιν τῶν πειρασμῶν, τοὺς ἐν πίστει σὲ γεραίροντας.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται.

Πῶν νοσημάτων ἐδείχθης, φυγαδευτὴς ἐν Χριστῷ, καὶ ἰατρὸς τῶν ζώων, τῶν σὲ παρακαλούντων, Μόδεστε παμμάκαρ, ὅθεν καὶ νῦν, τὴν ὑγείαν παρέξειας, ἡμῖν τοῖς πόθῳ τελοῦσί σου τὴν σεπτήν, καὶ ἁγίαν μνήμην ἐνδόξε.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς ἀγῶνων ἐβρώσι, τοῦ μαρτυρίου σοφέ, τὴν ὑψηλὴν καθέδραν τῶν Ἱεροσολύμων, κοσμήσας, εἰσεδέξω παρὰ Θεοῦ, χάριν παύειν νοσήματα, καὶ λύβαν πᾶσαν ἐλαύνειν ἐκ τῶν κτηνῶν, Πάτερ Μόδεστε πανόλβιε.

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Ἀγγελικὸν βίον ἐν γῇ ἐπιδειξάμενος, ἱερομάρτυς Μόδεστε, ψήφῳ Θεοῦ τὴν ποιμενικὴν ῥάβδον ἐνεχειρίσθης, καὶ ἐν καθέδρᾳ Ἀρχιερέων καθήσας, τὸν Κύριον τοῖς ἐνθέοις σου ἔργοις ἐδόξασας· διὸ Πάτερ κατήντησας εἰς μάνδραν οὐράνιον, ἔνθα ὁ πρῶτος ποιμὴν καὶ μέγας Ἀρχιερεύς· ἀπαύστως, τὴν ὑμνῳδίαν αὐτῷ ἀναπέμπων, καὶ εἰρήνην καὶ δεινῶν ἀπαλλαγὴν τοῖς ὑμνηταῖς σου, πρεσβεύων ταῖς πρεσβείαις σου.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ἡσαΐα χόρευε λόγον Θεοῦ . . .

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄.

Ὁσίως τὸν βίον σου διαπεράνας σοφέ, πυθήρεσι κεκόσμησαι ἱερωσύνης φαιδρῷ, ἱεράθλε Μόδεστε· ὅθεν καὶ ἐναθλήσας προθυμότατα Πάτερ, νῦν ἐν ἀγαλλιάσει, τῷ Χριστῷ συνευφραίνει, πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στίχ. Κάθισμα Ἦχος α΄.
Χορὸς Ἀγγελικός.

Θαυμάσιος ποιμήν, εὐσεβῶς ἀνεδείχθης, Μαρτύρων ὁ στερρός, Ἱεράρχα παμμάκαρ, φωτίζεις γὰρ ἅπαντας, τῶν θαυμάτων λαμπρότησιν· ὅθεν σήμερον, οἱ εὐσεβείᾳ καὶ πόθῳ, ἑορτάζοντες, ἐκ τῶν κινδύνων ἁπάντων, αἰτούμεν λυτρώσασθαι.

Δόξα καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ἀγάλλου ἡ Σιών, Βηθλεὲμ εὐτρεπίζου.

Μετὰ τὴν δ΄. Στίχ. Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Γερωσύνης τῷ φωτὶ διαλάμπων, ἐφωταγώγησας λαοὺς Ἱεράρχα, τὸ τῶν εἰδώλων σκότος τε ἠφάνισας, αὐγῇ ἰαμάτων δέ, τῶν παθῶν τὴν ὁμίχλην, λίαν μεταβέβηκας πρὸς τὸ ἄδυτον φέγγος, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύων ἐκτενῶς, τῶν σὲ τιμώντων ἀοίδιμε Μόδεστε.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

Δόξα καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον.

Κάθισμα ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Καταπλήττονται τὴν σὴν, **Μάρτυς Χριστοῦ** ὑπομονήν, καὶ θαυμάζουσι Θεοῦ τὰ μεγαλεῖα γηγενεῖς, καὶ τὴν πολλὴν εἰς σὲ **Πάτερ** οἰκονομίαν, πῶς τὸ ἀσθενὲς τῆς ταπεινώσεως, σῶμα ἀντισχεῖν, τοσαύτη ἴσχυσε, πληθὺς τῶν κολάσεων, καὶ ἀσινὲς ἐφυλάττετο, **Χριστοῦ Μαρτύρων** καὶ **Ἱερέων**, σὺ εἶ δόξη καὶ στέφανος.

Δόξα καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ α΄. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄. Ἦχου. Προκείμενον. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον τοῦ Χρυσοστόμου. Ὁ Ν΄. ψαλμός. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στιχ. Ἐλεήμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Καὶ τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β΄.

Δεῦτε πιστοὶ χορείαν συγκροτήσωμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ **Ἱερομάρτυρος Μοδέστου**, ἁσμάτων ἐγκωμίοις αὐτὸν καταστέψωμεν· οὗτος γὰρ τῶν τυράννων τὸ θράσος κατέβαλεν, καὶ τὴν πλάνην τῶν **Ἰουδαίων** καταισχύνας, αἵμασι μαρτυρικοῖς, τὴν **Ἀρχιερατικὴν** στολὴν κατελάμπρυνεν· αὐτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς, ὡς παρρησίαν ἔχοντα πρὸς **Κύριον**, μεσίτην πρὸς αὐτὸν προσάξωμεν καὶ πρέσβυν προβαλλόμεθα, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κλπ.

Ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου. Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Τὴν κυκλουμένην, ἑπταχῶς καὶ ῥέουσαν, ἑβδόμην πρόσκαιρον, διαβραμὼν **Πάτερ**, τὴν ὀγδόην ἔφθασας ἡμέραν τὴν τοῦ μέλλοντος, ὅθεν ὄγδοον ἦχον, τοῦτόν σοι πλέκοντα, ῥῦσαί με, τῶν ἐν τῇ ὀγδόῃ κολάσεων.

Ὑπεραρθεὶς τῆς ἀπαθείας πτέρυξι, τῶν χαμαιζήλων παθῶν, καὶ τὸ παχὺ σκῆνος, καὶ βαρὺ ἐφόλκιον, λεπτύνας μάκαρ **Μόδεστε** καὶ κουφίσας ἐδείχθης, σταδιοδρόμος οὐράνιος, εὐσταλὴς καὶ κοῦφος καὶ εὔζωνος.

Θεοτοκίον.

Δοξασμένα περὶ σοῦ λελάληνται, ἐν γενεαῖς γενεῶν. ἡ τὸν **Θεοῦ Λόγον**, ἐν γαστρὶ χωρήσασα, ἁγνὴ δὲ διαμείνασα, **Θεοτόκε Παρθένε**· διὸ σὲ πάντες γεραίρομεν, τὴν μετὰ **Θεὸν** προστασίαν ἡμῶν.

Ὠδὴ γ΄. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Πενευρωμένος τοῦ **Χριστοῦ**, τοῦ μακαρίου δυνάστου, δυναστείᾳ παναλκεῖ καὶ τῷ ὅπλῳ, ὡπλισμένος τοῦ **Σταυροῦ**, τὴν κεφαλὴν διέκοψας τοῦ δυσμενοῦς δυνάστου, ὡς ἐν ἐκστάσει πανεύφημε.

Ματάτων θεῖος ποταμός, πεπληρωμένος ὡράθης, ζωηρῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, ἐκ **Σιὼν** ὡς ἐξ **Ἐδέμ**, ἐξωρμημένος **Μόδεστε**, καὶ νοερῶς κατάρδων, τῆς **Ἐκκλησίας** τοὺς αὐλακας.

Θεοτοκίον.

Μῶμος ἐν σοὶ καὶ μολυσμός, οὐκ ἔστιν ὅλως **Παρθένε**, ἐνδιαίτημα δὲ μᾶλλον ἐφάνης, οὐρανίων ἀρετῶν· ἐν σοὶ γὰρ κατεσκήνωσε τῶν ἀρετῶν ἡ πᾶσα, ἁγιωσύνη πανάμωμε.

Κάθισμα. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Φαιδρύνας τὸν βίον σου, τῶν ἀρετῶν καλλοναῖς, ποιμὴν ἀνηγόρευσαι, καὶ **Ἱεράρχης** σεπτός, πανένδοξε **Μόδεστε**, αἵματι μαρτυρίου, σεαυτὸν δὲ φοινίξας, ἄνω πρὸς τὰς αὐλοὺς, μετετέθης χορείας, μεθ' ὧν ὑπὲρ ἡμῶν, τὸν **Χριστόν**, **Πάτερ** ἱκέτευε.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ὠδὴ δ΄. Σύ μου ἰσχύς.

Μόνον **Χριστοῦ**, τῶν ἐφετῶν τὸ ἀκρότατον, ἐξ ἰσχύος ὅλης ἐπεπόθησας, ὅλον ὑπάρχοντα γλυκασμόν, ὅλον θυμηδείαν, ὅλον ἀκόρεστον ἔφεσιν, ἀμήχανόν τε κάλλος, καὶ αὐτῷ τὴν ψυχήν σου, διαπύρῳ ἀθλήσει συνέδησας.

Νῦν εἰσελθών, εἰς τὰ **πρωτότυπα** ἅγια, τῶν ἁγίων, ὅπου πρώην πρόδρομος, **Χριστὸς** εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ κληρονομήσας, τὰ ἀγαθὰ τὰ ἀπόρρητα, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσι, καὶ **Ἀγγέλων** αἱ τάξεις, παρακύψαι **Χριστοῦ**, εὐμενέζου ἡμῖν.

Θεοτοκίον.

Νύμφην **Θεοῦ**, σὲ καὶ μητέρα γινώσκομεν, **Θεοτόκε**, σὲ γὰρ ὡς μυρίπνοον, ῥόδον εὐρών, λόγος τοῦ **Θεοῦ**, θάλλων ἐν κοιλίᾳ, τῇ ταπεινῇ ἀνθρωπότητι, ἡράσθη σου τοῦ κάλλους, καὶ ἐκ σοῦ σαρκοφόρος προελθών, τοὺς πιστοὺς εὐωδίασεν.

Ὠδὴ ε΄. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Γεωργὸς **Θεῖος** ὤφθης, τέμνων τὴν τῆς πίστεως εὐθεῖαν αὖλακα, ἀκανθώδη πλάνην, ἐκριζῶν τῶν εἰδώλων ἀρότρῳ σου, λόγων καὶ ἀρούρας, καλλιεργῶν κεχερσωμένας, εἰς τὸ δέξασθαι σπόρον οὐράνιον.

Πατὴρ μέγας ὤφθης, ἅπασαν ἰώμενος βροτῶν ἀσθένειαν, καὶ κτηνῶν ἀλόγων, καὶ πατὴρ ὀρφανῶν, καὶ προστάτης χηρῶν, καὶ φωστὴρ ἐπέχων, λόγων ζωῆς παντὶ τῷ βίῳ, καὶ δοτὴρ ἀγαθῆς πάσης δόσεως.

Θεοτοκίον.

Ὡραιώθης **Παρθένε**, ὡς τὸν ὡραιότατον λόγον κυήσασα, ὃν ἀεὶ δυσώπει, οἰκτειρῆσαι λαὸν ἁμαρτάνοντα, καὶ διατηρῆσαι, δαιμονικῆς ἁπάσης βλάβης, τὸν εἰς σὲ **Θεοτόκε** ἐλπίζοντα.

Ὠδὴ ς΄. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Ῥομφαία συμμαχητοῦ καὶ μάχαιρα, ὤφθης δίστομος καὶ ἐστιλβωμένη, καὶ δυνατοῦ βέλος ἠκονημένον, ἐπτερωμένον καὶ ῥιζῷ φερόμενον, καρδίας γὰρ ἔτρωσας ἐχθρῶν, καὶ τεμένη εἰδώλων συνέκοψας.

Ὡς **Ἄγγελος** ἐπὶ γῆς ἀσώματος, βίον ἔσχες ἀσωμάτων **Ἀγγέλων**, ἔτι τὸν χοῦν, περικείμενος μάρτυς, καὶ ἐφολκίῳ τῆς ὕλης βαρούμενος, διὸ ἐλειτούργησας **Θεῷ**, ὡς οὐράνιος **Ἄγγελος, Μόδεστε**.

Ματάτων ζωοποιῶν ψυχοφθόρων, ποταμὸς πεπληρωμένος ἐδείχθης, ἱερουργέ, προκυζόμενος ῥείθροις, τοῦ **Παναγίου** τε **Μόδεστε Πνεύματος**, διὸ γλυκυτάτοις προχοαῖς, ἁμάτων τὸν κόσμον κατήρδευσας.

Θεοτοκίον.

Ἁμάτων τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν, τῇ ἀρχαίᾳ παραβάσει φθαρεῖσαν, δίχα φθορᾶς, νέον τίκτεται βρέφος, καὶ σοῦ ἐν κόλποις ὡς θρόνῳ καθέζεται, ἀνύμφευτε τῆς πατρικῆς, μὴ ἐκστὰς συνεδρίᾳ θεότητος.

Κοντάκιον, Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ἀκούσου μάκαρ σε, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ **Κυρίου**, ἀρετῶν διάδοχον, ὡς ἐκ τοῦ θρόνου καὶ τέλους, στέφομεν τὴν θείαν κάραν σου ὡς εἰδότες, κράζοντες μὴ ὑπερίδῃς τοὺς σοὺς ἱκέτας, τοὺς τὴν μνήμην σου τελοῦντας, ἱερέων καὶ μαρτύρων. **Μόδεστε**, καύχημα.

Ὁ Οἶκος.

Τῶν ἱερέων τὸ ἔκλαμπρον κλέος καὶ τῶν Μαρτύρων τὴν πάντερπνον δόξαν, δεῦτε πάντες ἐν

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

ὕμνοις τῶν ἁσμάτων πιστῶς Μόδεστον εὐφημήσωμεν· τὸν γὰρ ἐχθρὸν ἐνικήσας βελιαρ, ἐν ἄθλοις σεπτοῖς, ὁμβρίζει ἡμῖν ἀντὶ ἰαμάτων ἱερῶν, ἰαμάτων ἀκένωτα ρεύματα, τοῖς τελοῦσι τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν ὑπέρλαμπρον, ὡς βοῶσι πρὸς αὐτὸν μετὰ ζεούσης προθυμίας καὶ πίστεως· χαίροις τῶν ἱερέων καὶ μαρτύρων, Μόδεστε, καύχημα.

ΤΗ· ΑΥΤΗ· ΜΗΝΙ ΙΗ· ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΟΔΕΣΤΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

Στίχ. Φέρει, Μόδεστε παμμάκαρ, τὸν σὸν τάφον
Ἡ τὸν τάφον φέρουσα γῆ τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ἐγεννήθη ἀπὸ ὀρθοδόξους γονεῖς, Εὐσέβιον καὶ Θεοδούλην ὀνομαζομένους, ἐν τῇ πόλει Σεβασσείᾳ, ἐν ἔτει σκη. 288 Ἐπειδὴ δὲ ἡ μήτηρ του ἦτο στεῖρα, τούτου χάριν, διὰ προσευχῆς τῶν γονέων του ἐδόθη εἰς αὐτοὺς υἱός, ὁ μέγας οὗτος πατήρ, ὕστερον ἀπὸ τεσσαράκοντα ἔτη τοῦ γάμου των. Ἀφοῦ δὲ ἐγεννήθη οὗτος, διεβάλθη ὁ πατήρ του εἰς τὸν Μαξιμιανὸν ὡς Χριστιανός. Καὶ λοιπὸν δεθεὶς ἐκλείσθη μέσα εἰς τὴν φυλακήν. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα ἡ γυνή του Θεοδούλη, ἐπῆγε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν φυλακὴν ὁμοῦ μὲ τὸν υἱόν της τοῦτον. Ἐκεῖ, εἰς τὴν φυλακὴν εὑρισκόμενοι παρεκάλεσαν καὶ οἱ δύο τὸν Θεὸν καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας ἀγ.ων Ἀγγέλων, γενόμενοι μάρτυρες κατὰ τὴν γνώμην καὶ προαίρεσιν. Οἱ δὲ δεσμοφύλακες εὑρόντες αὐτοὺς ἀποθαμένους, τὸ παιδίον ὅμως ζωντανὸν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, τὸ ἐπῆραν καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸν Μαξιμιανόν· ἦτο δὲ τότε πέντε μηνῶν. Ὁ βασιλεὺς βλέπων τὸ παιδίον νόστιμον καὶ χαριέστατον παρέδωκεν αὐτὸ εἰς ἕνα Συγκλητικὸν διὰ νὰ τὸ ἀναθρέψῃ ἐπιμελῶς, ἵνα μὲ τὸν καιρὸν γίνῃ ἄξιον νὰ ὑπηρετῇ τὸν ψευδώνυμον Θεόν. Διατρεφόμενος λοιπὸν πλησίον εἰς τὸν Συγκλητικὸν ὁ Μόδεστος, ἔμαθε πῶς οἱ γονεῖς του μακαρίως ἀπέθανον εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὸν Χριστόν. Ὅθεν διαν ἔγινε 13 ἐτῶν τότε εὑρὼν ἕνα Χριστιανὸν ἐδιδάχθη ἀπὸ αὐτὸν τὴν εὐσέβειαν καὶ ὅλως αὐτῆς οἰκεῖος καὶ ἔνδοτος γίνεται. Ἐλυπεῖτο δὲ διότι συνανεστρέφετο μὲ εἰδωλολάτρας. Καὶ μίαν ἡμέραν ὅταν ὁ Μαξιμιανὸς ἐκήρυξεν, ὅτι ὀφείλει ὅλος ὁ λαὸς νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τοὺς Θεούς, τότε ὁ ἅγιος εὑρὼν ἄδειαν, ἐπῆγεν εἰς τὸν τάφον τῶν γονέων του καὶ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ τὸν ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν εἰδωλολατρῶν, ἵνα ἀξιωθῇ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. Ὅθεν εὐρῆκεν αὐτὸν ἕνας χρυσοχόος, καταγόμενος ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ παραλαβὼν αὐτὸν τὸν ἐπῆγεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν παρέδωκε τῷ τότε Ἀρχιερεῖ, οὗτος δὲ τὸν ἐβάπτιζε καὶ βαπτίζων αὐτὸν ἔβλεπεν ὁ Ἀρχιερεὺς ἕνα στύλον πυρὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν μέχρι τῆς κεφαλῆς τοῦ Μοδέστου. Βαπτισθεὶς δὲ ὁ Μόδεστος ἰάτρευσε τὸν ἀδελφὸν τοῦ χρυσοχόου, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλην ἀσθένειαν καὶ ἐκινδύνευε· προσέτι ἰάτρευσε καὶ ἕνα δαιμονισμένον.

Ἐν τούτοις, εἰς ὀλίγον καιρόν, ἀπέθανε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ χρυσοχόου καὶ μετ' ὀλίγον ἠσθένησε καὶ ὁ ἴδιος ὁ χρυσοχόος καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἦλθεν εἰς θάνατον· διὸ βιασθεὶς ἐκ τῆς ἀσθενείας, ἔκαμε διαθήκην, ἀφήσας τὸν ἱερὸν Μόδεστον ὁμοῦ μὲ τοὺς δύο του υἱοὺς καὶ κληρονόμους. Ὁ Μόδεστος ὅμως τὸ ἰδικόν του μερίδιον τὸ διένειμεν εἰς πτωχούς· καὶ ὀρφανά, αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν ἔξω ἀπὸ τὰς Ἀθήνας βόσκων πρόβατα καὶ διερχόμενος ἐκεῖσε ζωὴν ἀσκητικήν. Οἱ υἱοὶ ἐν τούτοις τοῦ χρυσοχόου μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὸν ἅγιον τιμώμενον ἀπὸ ὅλους ἐσκέφθησαν τί νὰ κάμουν; Ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔμελλον νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἐμπορευθοῦν, διὰ τοῦτο κατέπεισαν καὶ τὸν μακάριον Μόδεστον νὰ ὑπάγῃ μαζί των. Ἐκεῖ δὲ πηγαίνοντες ἐπώλησαν ὡς δοῦλον τὸν ἅγιον εἰς ἕνα ἄπιστον ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασε πολλὰ δεινὰ ὁ τρισόλβιος εἰς διάστημα ἑπτὰ ὁλοκλήρων ἐτῶν. Ἀλλ' ὁ ἅγιος διὰ θεωρίας καὶ ἐπιμόνου προσευχῆς του, ἠλευθέρωσε τὸν αὐθέντην του ἐκεῖνον ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς ἀπιστίας καὶ κατέπεισεν αὐτὸν νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ βαπτισθῇ· ἀλλὰ καὶ πάσχοντα ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν ὑγιῆ τοῦτον ἐποίησεν.

Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἐπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα χάριν προσκυνήσεως τοῦ Ζωοδόχου Τάφου. Ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα δὲ ἐπῆγεν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάζων καὶ εἰς μόνον προσέχων τὸν Θεὸν πολλὰ θαύματα ἐποίησεν. Ὕστερον πάλιν ἀνεχώρησε διὰ τὸν Ἅγιον Τάφον, καὶ ἐκεῖ εὑρισκομένου αὐτοῦ ἐτελεύτησεν ὁ τότε Πατριάρχης. Ἐπειδὴ δὲ ὑπῆρχε συνήθεια ἐκεῖ, ὅτι ὅταν ἤθελον νὰ κάμωσι Πατριάρχην παρεκάλουν τὸν Θεὸν ποῖος εἶνε ἄξιος, εἶτα ἐπήγαινον ὅλοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅποιος ἤθελε ἀνοίξει τὰς θύρας τοῦ ναοῦ διὰ προσευχῆς ἐκεῖνον ἔκαμνον Πατριάρχην, τοῦτο ἠκολούθησε τὴν συνήθειάν των καὶ ἐπὶ τῆς τελευτῆς τοῦ Πατριάρχου ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἱεροῦ Μοδέστου, διὸ ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ ἱερὸς Μόδεστος εἶνε ἄξιος, τὸν ὁποῖον καὶ ἐπῆραν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Προσευχηθέντος τοῦ ἁγίου ἀμέσως, ἐγένετο ἡ χειροτονία, ἠνοίχθησαν αἱ πύλαι τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν του ἠξιώθη νὰ κάμνῃ ἄπειρα θαύματα, ἐκ τῶν ὁποίων φθόνῳ κινούμενοι οἱ Ἑβραῖοι εἶπον τῷ βασιλεῖ. «Βασιλεῦ, ὁ Μόδεστος διὰ τῆς μαγικῆς του τέχνης ἀπατᾷ τὸν λαὸν καὶ ὑβρίζει τὰ εἴδωλα». Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐθυμώθη λίαν καὶ ἔστειλεν εὐθὺς καὶ ἔφεραν τὸν Ἱερὸν Μόδεστον ἔμπροσθέν του, εἰς ὃν εἶπε. «Πόθεν σοι ἐδόθη ἡ δύναμις νὰ ποιῇς τόσα θαύματα; ὁμοίως πῶς ὑβρίζεις καὶ ἐμποδίζεις καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴν προσκυνοῦν καὶ νὰ σέβωνται τὰ εἴδωλα;» Καὶ ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη. «Βασιλεῦ, τὰ εἴδωλα ὁποῦ προσκυνεῖς οὐκ εἰσὶ Θεοὶ ἀλλὰ δαίμονες. Θεὸς ἀληθινὸς εἶνε μόνος αὐτὸς τὸν ὁποῖον ἐγὼ πιστεύω καὶ κηρύττω, ὁ Ἰησοῦς, λέγω, Χριστός, ὅστις ἔποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Καὶ λοιπὸν σὲ διδάσκω νὰ πιστεύσῃς εἰς τοῦτον τὸν ἀληθινὸν Θεόν μου καὶ νὰ βαπτισθῇς καὶ νὰ ἀφήσῃς αὐτὰ τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα». Ταῦτα παρ' ἐλπίδα ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐπρόσταξε καὶ ἔδεσαν τὸν ἅγιον εἰς τὰς οὐρὰς ζώων ἀγρίων, διὰ νὰ τρέχουν τὰ ζῶα νὰ καταξεσχίζεται ὁ ἅγιος ἀπὸ τοὺς λίθους συρόμενος βιαίως εἰς τὴν γῆν. Ἀλλ' ὦ τῶν θαυμασίων σου Χριστὲ Βασιλεῦ· εὐθὺς ὅπου ἤρχισαν νὰ τρέχουν τὰ ζῶα εὐρέθη ὁ ἅγιος λυμένος χωρὶς νὰ πάθῃ κανὲν κακόν. Πάλιν ὁ βασιλεὺς διατάττει νὰ δέσουν τὰς χεῖρας τοῦ ἁγίου καὶ νὰ τὸν δέσουν εἰς τὰ ζῶα ὡς τὸ πρῶτον, καὶ νὰ ἀναγκάσωσι τὰ ζῶα νὰ τρέχουν μὲ ὁρμήν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε. συρόμενος δὲ ὁ ἅγιος ἔψαλλε· «Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεός; ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Καὶ ὦ τοῦ θαύματος πάλιν εἰς ὀλίγην ὥραν ἐστάθησαν τὰ ζῶα, καὶ ὁ ἅγιος ἔστεκεν ὄρθιος χωρὶς νὰ βλαβῇ εἰς τι μέρος. Ἰδὼν καὶ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ τοῦ βάλωσι καρφιὰ ὑπὸ τοὺς πόδας καὶ διὰ τῆς βίας νὰ τρέχῃ μόνος του, ἀλλ' οὔτε μὲ αὐτὴν τὴν βάσανον ἔπαθεν. Διὸ πάλιν προστάζει νὰ στρώσουν εἰς τὴν γῆν ἀκάνθινα σίδερα ὀξύτερα καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ νὰ περιπατῇ ὁ ἅγιος μέχρις ἑνὸς μιλίου· καὶ οἱ μὲν τύραννοι ταῦτα ἔκαμνον, ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνδυνάμωνε τὸν ἅγιον καὶ δὲν ἐπάθαινεν, ὅθεν ἐθαύμαζον καὶ τί νὰ πράξωσι δὲν ἤξευρον.

Τότε ἦλθόν τινες Ἑβραῖοι λέγοντες. «Πρόσταξε, βασιλεῦ, νὰ τὸν λιθοβολήσωμεν ὅπως χαθῇ αὐτὸς καὶ ἐλευθερωθῇς καὶ σύ·» ὅθεν ἐπρόσταξε καὶ τὸν παρέδωσαν εἰς τοὺς Ἑβραίους, καὶ ἐβγάζοντές των ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸ πρωῒ μέχρι τῆς μεσημβρίας, ὅμως οὐδόλως ἤγγιζεν αὐτὸν λίθος. Βλέποντες δὲ τὸν ἅγιον ἀπαθῆ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν βάσανον κατεσκεύασαν ἕνα λέβητα τὸν ὁποῖον ἐγέμισαν μολύβι, καὶ ἀνάψαντες ὑποκάτω φλόγα ἔβαλαν τὸν ἅγιον τὸν ὁποῖον ἔβραζον οἱ διίλιαοι μίαν ἑβδομάδα, ὁ δὲ ἅγιος στεκόμενος εἶχεν ὑψωμένας τὰς χεῖρας καὶ παρεκάλει τὸν Κύριον· βλέποντές τον δὲ ὅτι οὔτε μὲ αὐτὴν τὴν βάσανον ἔπαθε, τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ θεωρῶν αὐτὸν ὑγιῆ οὗτος ἐσυλλογίζετο τί νὰ κάμῃ διὸ προστάζει ἀμέσως καὶ ἐρρύπησαν μίαν στήλην εἰς ἣν ἔσφιξαν τὰς χεῖρας τοῦ ἁγίου, καὶ ξεγυμνώνοντές των τοῦ ἔχυναν εἰς τὸ σῶμα βρασμένο μολύβι καὶ τριγύρω του ἄναψαν φλόγα· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος ἀμέσως; ἠλευθερώθη, διότι ἡ μὲν στήλη ἐσχίσθη, ἡ δὲ φλὸξ ἐσβέσθη. Ἰδόντες ταῦτα οἱ ἀσεβεῖς ἔφριττον. Ἀλλὰ πάλιν ἄλλην βάσανον ἡτοίμασαν· τοῦ ἔβαλαν τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον καὶ ἐπάνω εἰς τὸ σῶμά του ἔχυνον πάλιν βρασμένα μολύβι, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ ταύτην τὴν βάσανον ἔπαθεν· ὅθεν θαυμάζοντες δὲν ἤξευρον τί νὰ κάμωσι πλέον, διὸ ἤρχισαν πάλιν μὲ κολακείας, ἀλλ' ὁ ἅγιος ἐβόα. «Ἐγὼ ἕνα Θεὸν προσκυνῶ καὶ λατρεύω τὸν τρισυπόστατον Θεόν, τοὺς δὲ ἰδικούς σας ψευδωνύμους Θεοὺς ἀποστρέφομαι καὶ λυποῦμαι καὶ ὑμᾶς ὅπου προσκυνεῖτε δαίμονας ἀντὶ Θεούς».

Ταῦτα ἀκούσαντες ἄλεψαν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου μὲ πίσσαν καὶ ἔλαιον καὶ ἀμέσως ἔβαλαν πῦρ σύροντές τον βιαίως εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως. Τοῦτο βλέποντες οἱ ἄνθρωποι ἠγανάκτουν κατὰ τοῦ βασιλέως, ὅστις θυμωθεὶς ἐπροσκάλεσε τοὺς μεγιστάνας του καὶ ἀπεφάσισαν νὰ θανατώσουν τὸν ἅγιον. Διὸ προστάζει ὁ βασιλεὺς νὰ τὸν φέρουν ἔμπροσθέν του, τὸν ὁποῖον ἀφοῦ ἔφεραν τοῦ λέγει· «ἡ μαρτύρησον ἡμῖν τὰς μαγείας σου ἢ ἀμέσως διατάττω καὶ σοῦ κόπτουν τὴν κεφαλήν»· ὁ δὲ ἅγιος ἀπήντησεν. «Ἀληθῶς, βασιλεῦ, σήμερον θέλεις μοῦ προξενήσει τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν». Ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ταῦτα ἐξέδωκε διαταγὴν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, καὶ οἱ στρατιῶται τὸν ὡδήγησαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ἐκεῖ ὁ ἅγιος ἐζήτησεν ὀλίγην τινὰ διορίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ, καὶ σταθεὶς κατ' ἀνατολὰς εἶπεν:

«Ὁ τοῦ φωτὸς δημιουργός, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καταξίωσόν με τῆς βασιλείας ἐπιτυχεῖν, ὅτι Σὲ Δέσποτα » καὶ μόνον ἐπεθύμησεν ἡ ψυχή μου, καὶ διὰ τὸ σὸν ὄνο» μα θανάτου καὶ βασάνων ἠλόγησα· μὴ οὖν ἀνάξιόν με » κρίνῃς, φιλάνθρωπε, τῶν σῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐπάκουσον » καὶ πρόσδεξαι ταύτην τὴν προσευχήν μου. Ὅστις δὲ τὸ » ἐμὸν ἐπικαλέσηται ὄνομα καὶ τὴν μνήμην ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἐκτελέσῃ, βοηθὸς τῷ τοιούτῳ γενοῦ, καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς αὐτόν, ἀλλ' ἐμπλησον τῶν ἀγαθῶν σου, καὶ » δώρησαι αὐτῷ πλούσια τὰ ἐλέη σου. Καὶ ὅστις ἐκ πίστεως τοῦ ἐμοῦ Μαρτυρίου καὶ τῆς ἐμῆς ἀθλήσεως μνησθῇ, γένοιτο αὐτῷ εὐλογία, φιλάνθρωπε Κύριε ὁ Θεός » μου, ἀπελαθητω δὲ καὶ ἀποδιωξάσθω τοῦ οἴκου » τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς καὶ πάντων τῶν βοσκημάτων » καὶ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ πᾶσα νόσος καὶ οἷα δήποτε ἀσθένεια διὰ τὸ πανάγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου. Ναί, » Δέσποτα ἅγιε, ἔπιδε ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου ἐπὶ » τὴν ἐμὴν προσευχήν, καὶ εὐλόγησον, ἁγίασον, ἐνδυνάμωσον καὶ πλήθυνον τὰ κτήνη αὐτοῦ, ὡς εὐλόγησας καὶ » ἐπλήθυνας τὰ ποίμνια τοῦ Πατριάρχου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν » αἰώνων. Ἀμήν».

Καὶ ὁ μὲν ἅγιος ταῦτα εἶπὼν ἔκλινε τὴν κεφαλήν, ὁ δὲ δήμιος τὸν ἀπεκεφάλισεν εὐθὺς ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ΙΗ'.

Κρίνομεν, ἀγαπητοί, ἁμαρτίαν νὰ παρασιωπήσωμεν μέρη θαυμάτων τοῦ ἁγίου ἐνταῦθα, ὅσα ἐν χειρογράφῳ βιβλίῳ ἀπηντήσαμεν, ὁποῖα εἶνε τὰ ἑξῆς:

Ἀνθρώπου τινὸς Ἱεροσολυμίτου ἀπέθνησκον τὰ ζῶα, ἐπειδὴ ἡ βρύσις τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπινον ἐφαρμακώθη ἀπὸ ἕνα φίδι κατὰ συνέργειαν τοῦ δαίμονος. Εἰς

τὴν βρύσιν λοιπὸν ταύτην ἐπῆγεν ὁ ἅγιος καὶ τὰ μὲν νεκρωθέντα ζῶα ἀνέστησεν, τὸ δὲ φίδι ἐθανάτωσε καὶ τὸν δαίμονα ἔκαμε νὰ φανῇ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ἐκεῖ παρεστῶτας, ὁ ὁποῖος ὤμνυε τὸ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὅτι νὰ μὴ πλησιάσῃ ποτὲ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὅπου ἤθελεν ἐπικαλεσθῇ τὸ τοῦ ἁγίου Μοδέστου ὄνομα.

Ἕνας κτίστης Ἱεροσολυμίτης εἶχε μερικὰ βώδια· ἐκ τοῦ πονηροῦ δαίμονος συνέβη εἰς αὐτὰ ἀσθένεια, μὴ γνωρίζων δὲ ὁ κτίστης τί ποιῆσαι, ἔτρεξε πρὸς τὸν ἅγιον, καὶ ὁ ἅγιος πηγαίνων εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦσαν τὰ βώδια εὐλόγησεν αὐτά, καὶ παραχρῆμα ἔλαβον ἴασιν, ὁ δὲ διάβολος ἐφώναξε· «πολλὰ μὲ ἀδικεῖς, Μόδεστε, διότι οὗτος ὁ κτίστης εἶναι ἰδικός μου· τότε νουθετήσας αὐτὸν ἀπέλυσεν.

Ἕνας δράκων μέγας, ἐλθὼν ἀπὸ τὴν ἔρημον, κατώκησε πλησίον τῆς πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐθανάτωνεν ἀνθρώπους καὶ ζῶα· προσέπεσαν λοιπὸν χριστιανοί τε καὶ εἰδωλολάτραι πρὸς τὸν ἅγιον λέγοντες· «ἂν θανατώσῃς τὸν δράκοντα, ὅλοι θὰ γίνωμεν Χριστιανοί». Τοῦτο ἀκούσας ὁ ἅγιος ἐχάρη, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον καὶ σταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ δράκοντος ἔκαμε προσευχήν· λαβὼν τὴν ῥάβδον του ἔκαμεν ἐπάνω εἰς τὸ θηρίον τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ εὐθὺς ἐνεκρώθη. Τοῦτο ἰδόντες ἐφώναζον· «μέγας ὁ Θεὸς τοῦ Μοδέστου», διὸ καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

Τυφλή τις χήρα εἶχε πέντε ζεύγη βώδια ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ ἐτρέφετο. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἠσθένησαν τόσον ὥστε ἦλθον εἰς κίνδυνον, τί νὰ κάμῃ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, οὓς παρεκάλει ἵνα ἰατρεύσωσι τὰ ζῶά της. Τὴν νύκτα δὲ φαίνεται ὁ ἅγιος Κοσμᾶς καὶ τῆς λέγει· «Ὡ γύναι, εἰς τὸν Πατριάρχην Μόδεστον ἐδόθη αὕτη ἡ χάρις καὶ οὐχὶ εἰς ἡμᾶς». Τοῦτο ἀκούσασα ἡ γυνὴ ἔγεινεν ἔντρομος, ὅθεν ἐπεκαλεῖτο τὸν ἅγιον Μόδεστον (διότι ἦτο πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἱερουσαλήμ)· ὁ δὲ ἅγιος φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον της καὶ τῆς λέγει. «Ὕπαγε εἰς τὴν δεῖνα κώμην, καὶ θέλεις εὕρει χαλκέα τινὰ ὀνομαζόμενον Εὐστάθιον καὶ εἰπέ του νὰ σοῦ κάῃ ἕνα σιδηροῦν σταυρὸν καὶ εἶτα δόσε τον εἰς ἑπτὰ ἱερεῖς νὰ τὸν λειτουργήσουν, καὶ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν νὰ κάμουν ἀγρυπνίαν εἰς τὸν ναόν μου καὶ εὐχέλαιον, εἶτα ῥάντισον καὶ ἄλειψον τὰ ζῶά σου καὶ θέλουν ἰατρευθῇ». Οὕτω λοιπὸν ἐποίησεν ἡ γυνὴ καὶ ἰατρεύθησαν τὰ ζῶά της.

Αὐτὸς ὁ ἅγιος ἦτο ὅλως διόλου ἀμνησίκακος, καθὼς ἀπέδειξε τοῦτο ἡ κάτωθεν περίστασις. Οἱ υἱοὶ τοῦ χρυσοχόου οἱ πωλήσαντες τὸν Ἅγιον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπῆγάν ποτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα χωρὶς νὰ ἠξεύρουν ὅτι ὁ ἐκεῖ Πατριάρχης εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον εἶχον πωλήσει· ὁ δὲ ἀμνησίκακος Μόδεστος ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἐτιμώρησεν, ἀλλ' εἰς ἐκδίκησιν τοῦ κακοῦ ὅπου εἰς αὐτὸν ἔκαμον, τοὺς ἐδέχθη ἀσπασίως καὶ ἐφιλοξένησε φιλοφρόνως καὶ εὐεργέτησε μεγαλοπρεπῶς. Οὕτω λοιπὸν πολιτευσάμενος ὁ ἅγιος καὶ ζήσας μὲν ὅλους τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς του ἐνενήκοντα ἑπτά, πατριαρχεύσας δὲ χρόνους τριάκοντα ὀκτώ, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὅρα εἰς τὸν Ἐφραίμ). Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Κανόνα τῆς πίστεως, εἰκόνα ἔμπνουν τῆς πραότητος, σωφροσύνης τε στήλην καὶ καρτερίας ἔμψυχον ἄγαλμα, καὶ πάσης ἄλλης ἀρετῆς ἀρχέτυπον, ἀνέδειξέ σε Χριστός, Μόδεστε ποίμνῃ τῇ σῇ.

Ἀνένδοτον ἔτρεφες ἐπιθυμίαν τοῦ ἀναλῦσαι ταχύ, ἐκδημῆσαι τοῦ σκήνους καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς ὃν ἐπόθεις Χριστόν, διὸ ἐχώρεις τρισμάκαρ αὐτόκλητος, πρὸς τοὺς ἀγῶνας πολλῇ, τοῦ μαρτυρίου σπουδῇ.

Θεοτοκίον.

Νυμφῶνα πανάχραντον, τῆς ὑπὲρ Λόγον σαρκώσεως, καὶ παστάδα καὶ θρόνον, ὀρθῶς φρονοῦντές σοι ὀνομάζομεν, καὶ γεγηθότες τῷ τόκῳ σου ψάλλομεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὠδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ἐπὶ τῆς γῆς ἐβίωσας, ὡς οὐράνιος ἄγγελος, ὅθεν ἐκ Θεοῦ, οἰκοδομὴν αἰώνιον καὶ ἀχειροποίητον ἔσχες ἐν οὐρανοῖς, ἡ γὰρ τοῦ σεπτοῦ καὶ πολυάθλου σου σκήνους, ἐπέγειος οἰκία, κατελύθη καμοῦσα, τοῖς πόνοις τοῖς ποικίλοις, σοφὲ τοῦ Μαρτυρίου.

Κεχρυσωμέναις πτέρυξι, νοητῶς πεταζόμενος, πράξεως ὁμοῦ καὶ θεωρίας, Μόδεστε, πρὸς ὕψος ἀνέδραμες, ὑπερνεφὲς αἰθέριον, πρὸς ἐπουρανίους καλιὰς καὶ ἐπαύλεις, τὴν κάτω παπτυμένην καὶ χαμαὶ συρομένην, ἐνήδονον κακίαν ὑπερπετάσας κούφως.

Θεοτοκίον.

Ξένα πολλάκις γέγονες καὶ παράδοξα τέρατα, ἀλλ' ἐκ τοῦ αἰῶνος, οὐκ ἠκούσθη Δέσποινα, τοιοῦτο τεράστιον, οἷον ἐπράχθη νῦν ἐπὶ σοί, μόνη γὰρ ἐν πάσαις γενεαῖς ἐγνωρίσθης, θηλάζουσα Παρθένος, παρθενεύουσα Μήτηρ, ἀσπόρως συλλαβοῦσα, ἀφράστως δὲ τεκοῦσα.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Ἰδρώτων προχοαῖς Ἀποστολικῶν καὶ κρουνοῖς πορφυρέων αἱμάτων σου, μαρτυρικῶς, ἔβαψας χλαμύδα λυθροβαφῆ, ἣν περ φορῶν καὶ τρόπαιον, οἷα σκῆπτρον φέρον τὸ τοῦ Σταυροῦ, Χριστῷ τῷ τὴν κοκκίνην, φορέσαντα χλαμύδα, πρὸ τοῦ Σταυροῦ συμβασιλεύεις νῦν.

Ὡς ὄχημα τετράπωλον σεαυτῷ, ἀρετὰς συνηρμόσω τὰς τέσσαρας, τὰς γενικάς, φρόνησιν ἀνδρείαν πνευματικήν, καὶ σωφροσύνην πάναγνον, καὶ δικαιοσύνην τὴν τῶν πασῶν, περιεκτικωτάτην, ὑφ' ὧν διεβιβάσθης, πρὸς οὐρανὸν Μόδεστε ἔνδοξε.

Θεοτοκίον.

Ὑμνῶ σε τὴν πανύμνητον, ἀληθῶς, μεγαλύνω σε τὴν πολυύμνητον, ἣν ἀνυμνεῖ, ὑμνοις ἀσιγήτοις πᾶσα πνοή, τεκοῦσαν ὑπερύμνητον, λόγον ὃν ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς, χίλιαι χιλιάδες, μύριαι μυριάδες, ἐν φλογεροῖς ἀύλοις στόμασι.

Ἐξαποστειλάρια. Φῶς ἀναλλοίωτον Λόγε.

Σὺν Ἱεράρχαις αὐγάζεις ὡς ἥλιος ἐν τοῖς Μάρτυσι λάμπεις, ὥσπερ ἐν ἄστροις σελήνη· διὸ τὴν σὴν εὐφημοῦμεν κοίμησιν, Μόδεστε Πάτερ. Σεῶν ἁγίας τὸ κλέος.

Ἕτερον. Ἐπεφάνη ὁ Σωτήρ.

Ἐπεφάνη νῦν ἡμῖν, ὁ μάρτυς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Ἱεράρχης θαυματουργῶν, καὶ ἐκδιδάσκων νῦν τρανῶς, ἅπαντας τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἐκ τῆς Παρθένου, τεχθήσεται ὁ Κύριος.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἀπὸ γονέων σοφέ, ἐσχηκὼς τὴν εὐσέβειαν, τύραννον τὸν ἄθεον, εὐκλεῶς σὺ ἐμίσησας, καὶ ἐπὶ ξένοις, Μόδεστε ἔνδοξε, προσεκαρτέρεις καὶ εἰς τὴν ἔνδοξον, πόλιν τοῦ κτίστου σου, παραγένου, ὅθεν σε ὁ τῶν πιστῶν, δῆμος ἀνεκτήσατο, ποιμένα μέγιστον. (Δίς).

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, τὰς πύλας σὺ τοῦ Ναοῦ, κεκλεισμένας διήνοιξας, τῇ εὐχῇ τῆς πίστεως, καὶ τῇ πίστει χρησάμενος, ἐντεῦθεν βρύσις θαυμάτων δείκνυσαι, ἐκ τῶν ἀνθρώπων, καὶ βοῶν πάνσοφε, νόσους διώκων τε, καὶ στηρίζων ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς, ἐν τῇ πίστει ἑστασθαι, Χριστοῦ τοῦ κτίστου σου.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ὑπὲρ Χριστοῦ προσαχθείς, τοῦ τυράννου ἐνώπιον, τούτου θείαν σάρκωσιν, καὶ θεότητα ἅπασιν, θεολογήσας πληγὰς καὶ θάνατον, καθυπομείνας καὶ ἡμῶν μέμνησο, τῶν ἐκτελούντων σοῦ, μνήμην τὴν πανένδοξον, καὶ δός ἡμῖν, χάριν τε καὶ ἔλεος, Μόδεστε πάνσοφε.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τίς λαλήσει τὰς ἀριστείας σου σοφέ; ἢ τίς ἐξαριθμήσει τῶν ἀγώνων σου τὰ πλήθη; πολλὰ γὰρ καὶ ὑπὲρ φύσιν, ὥσπερ ἄσαρκος ὑπήνεγκας, πλείονα δὲ τὰ βραβεῖα ἀσυγκρίτως ἐκομίσω ἐκ τῆς παντοκρατορικῆς τοῦ Σωτῆρος Χρι-

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

στοῦ δεξιᾶς, Ἱερομάρτυς πανσεβάσμιε Μόδεστε. Οὐ μόνον γὰρ τῶν ζωηρρύτων παθημάτων αὐτοῦ κοινωνὸς ἠξιώθης γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφθάρτου δόξης, ὡς ἱερεὺς καὶ μάρτυς ἀξιοθαύμαστος.

Καὶ νῦν. Ὑπόδεξαι Βηθλεὲμ τὴν τοῦ Θεοῦ Μητρόπολιν. Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν Λειτουργίαν. Τυπικά, Οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου, ᾠδὴ γ'. καὶ ς'. Ἀπόστ. καὶ Εὐαγ. ζήτει τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Κοινωνικὸν Εἰς μνημόσυνον.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις, Ἱερώτατε Μόδεστε, χαίροις Ἱερέων καὶ Μαρτύρων καύχημα, ὅτι τοῦ τυράννου καθεῖλες τὰ ληρώδη, καὶ ἰατρὸς τῶν ζώων ἐδείχθης ἕτοιμος.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΟΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΝ

Βοῶν, Ἵππων, Ὄνων, Ἡμιόνων, Προβάτων Αἰγῶν, Μελισσῶν καὶ λοιπῶν ζώων.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός μου, ὁ ἐλεήμων καὶ Πανάγαθος, ὁ πᾶσαν τὴν νοητὴν καὶ αἰσθητὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐκχέων ἐπὶ πάντα τὰ ὑπὸ σοῦ δημιουργηθέντα, ὁ διὰ τῆς παναγάθου προνοίας σου πάντων προνοῶν καὶ πάντων κηδόμενος τῶν κτισμάτων σου, αὔλων, ὑλικῶν, λογικῶν, ἀλόγων, ἐμψύχων, ἀψύχων, ἀπὸ τῶν πρώτων ἕως τῶν ἐσχάτων· οὐδὲν γὰρ ἀπρονόητον, οὐδὲ ἠμελημένον παρὰ σοὶ τῷ ποιητῇ καὶ προνοητῇ τοῦ παντός. Σὺ γὰρ εἶ, ὁ ἀνοίγων τὴν χεῖρά σου καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐδοκίας. Σὺ εἶ ὁ ἐξαποστέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην, ἕνεκα τῆς δουλείας τῶν ἀνθρώπων. Σὺ εἶ, ὁ πάλαι τὰς τῶν ζώων ἀγέλας τοῦ Ἰσραὴλ ἀνωτέρας διαφυλάξας τῆς θανατηφόρου πληγῆς τῶν πρωτοτόκων ζώων τῶν Αἰγυπτίων. Σὺ εἶ, ὁ διὰ τῆς ἐνσάρκου σου οἰκονομίας καταργήσας τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοὐτέστι τὸν διάβολον, καὶ τῷ θανάτῳ σου θανατώσας τὸν θάνατον.

Σὺ εἶ, ὁ καὶ δι' ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου δούλου σου, τὸν μὲν ὄφιν θανατώσας, τὸν τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος τῷ ἑαυτοῦ ἰῷ διαφθείραντα, τὰ δὲ ἐξ αὐτῆς πιόντα ζῶα καὶ νεκρωθέντα, τῇ ζωοποιῷ σου δυνάμει σου ἀναστήσας καὶ τὸν εἰς τοῦτο συνεργήσαντα δαίμονα, ἐμφανῆ γενέσθαι παρασκευάσας, ὁμνύοντα μηδέποτε προσεγγίσαι τολμῆσαι, ὅπου ἂν ἐπικληθείη τὸ ταπεινόν ἐμοῦ ὄνομα.

Σοῦ τοίνυν δέομαι, Δέσποτα Πανάγαθε καὶ ποιητὰ τοῦ παντός, καὶ σὲ ἱκετεύω τὸν τῆς ζωῆς πάσης αἴτιον· ἐπάκουσον ταύτης μου τῆς δεήσεως, καὶ ἀπέλασον πᾶσαν θανατηφόρον ἀσθένειαν καὶ βλάβην ἀπὸ τῶν βοῶν, ἵππων, ὄνων, ἡμιόνων, προβάτων, αἰγῶν, μελισσῶν καὶ τῶν λοιπῶν ζώων, τῶν εἰς χρείαν ὄντων τῆς ζωῆς τῶν δούλων σου, τῶν ἐπικαλουμένων Σέ, τὸν δοτῆρα πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἐμὸν ὄνομα. Καὶ δὸς, Κύριε, πᾶσι τοῖς τὴν ἐμὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι καὶ μετὰ πίστεως προστρέχουσι τοῖς λειψάνοις μου, εἰρήνην σταθεράν, πληθυσμὸν ζώων, ἀφθονίαν σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου· καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, σωμάτων ὑγείαν καὶ τῶν ψυχῶν σωτηρίαν αἰώνιον.

Ναί, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, τοῖς ἰδίοις σπλάγχνοις ἐπικαμπτόμενος, οἰκτειρον τὰ πάσχοντα ζῶα, τῇ δρεπάνῃ τοῦ θανάτου ἀγεληδὸν θεριζόμενα. Καὶ ὡς λόγον μὴ ἔχοντα, μόνοις τοῖς μηκυθμοῖς καὶ ταῖς γοεραῖς καὶ ἀνάρθροις φωναῖς, τὸ πάθος καὶ τὴν ὀδύνην αὐτῶν ἐλεεινῶς ἐξαγγέλλοντα, ὥστε καὶ τοὺς λογικοὺς εἰς συμπάθειαν αὐτῶν ἕλκεσθαι. «Εἰ γὰρ δίκαιος οἰκτείρῃ ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ, κατὰ τὸ γεγραμμένον, πῶς οὐκ οἰκτειρήσεις ταῦτα Σὺ ὁ τούτων ποιητὴς καὶ προνοητής;» Σὺ γὰρ εὔσπλαγχνος, καὶ τῶν ἐν τῇ Κιβωτῷ ζώων ἐμνήσθης, ὑπὸ τῆς οἰκείας χρηστότητος καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου νικώμενος. Ἵνα διὰ τῆς εὐξίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν βοῶν καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων ζώων καλλιεργῆται μὲν ἡ γῆ, αὐξάνωσι δὲ οἱ καρποί, καὶ ἀφθόνως οἱ δοῦλοί σου, οἱ ἐπικεκλημένοι τὸ ὄνομά μου, ἀπολαύωσι τῶν ἰδίων γεωργιῶν. Ἐκ τούτων δέ, πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ δοξάζωσι μὲν Σὲ τὸν χορηγὸν παντὸς ἀγαθοῦ, τιμῶσι δὲ κἀμὲ τὸν σὸν δοῦλον καὶ ἱκέτην θερμότατον τῆς παντοκρατορικῆς βασιλείας Σου. Ὧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΕΤΕΙ 1818, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 4.

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος α'. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Λαμπρά σου τὰ τρόπαια σοφέ, ἅπερ ἀνεστήλωσας, κατὰ τῆς πλάνης, Ὀνούφριε, λαμπρὰ ἡ ἄθλησις, λαμπρός σου ὁ βίος, καὶ λαμπρὸν διάδημα, Χριστὸς ὁ ζωοδότης προέτεινε, τῇ σεβασμίᾳ σου, κορυφῇ ἣν ἀσπαζόμενοι, μετὰ πόθου, πιστῶς σε γεραίρομεν,

Τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον ἐν σοί, φαεινὲ Ὀνούφριε, τῆς τρισηλίου Θεότητος, νῦν ἀνατέταλκεν, ἐν τοῖς οὐρανίοις, καὶ λαμπρὸν σὲ ἔδειξεν, Ἀγγέλων ταῖς χορείαις φῶς δεύτερον, ὡς κατὰ μέθεξιν, θεωρηθέντα, ἀξιάγαστε, τῇ ἐκχύσει τοῦ σεπτοῦ σου αἵματος.

Διένειμας πλοῦτον τὸν φθαρτόν, τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔδραμες, καθάπερ λέων τοῖς σκάμμασι, στερρὲ Ὀνούφριε, τοῖς τοῦ μαρτυρίου, καὶ γυμνὸς ἐπάλαισας, σατὰν τῷ ἀποστάτῃ καὶ ἔστησας, λαμπρὸν τὸ τρόπαιον, κατ' αὐτοῦ καὶ νίκην ἤγειρας, τῇ δυνάμει Χριστοῦ θαρσυνόμενος.

Τὸ ξίφος σοι γέγονε, σοφέ, κλίμαξ πρὸς οὐράνια, καὶ θεῖα μάρτυς σκηνώματα, ἔνθα ἡ ἄρρητος χαρμονὴ καὶ τέρψις, ὁ Θεός, Ὀνούφριε, Πατὴρ Υἱὸς καὶ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἔνθα οἱ Ἄγγελοι, μελῳδοῦσι τὸν τρισάγιον, τῇ Τριάδι ἐκ πόθου, μακάριε.

Ἕτερα τοῦ ἁγίου προσόμοια. Ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Προσόρτιον ἄγοντες, τῆς Χριστοῦ νῦν βαπτίσεως, σὲ λαμπρὰν ὄντως πανήγυριν εὕρομεν· διὰ Χριστὸν καὶ γὰρ ἔδραμες, μαρτύρων τοῖς σκάμμασι. μετὰ πόθου ἀθλητά, καὶ τὴν πάντιμον

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΠΑΣΤΗΡ

κάραν σου, ἐκμιμούμενος, τὸν τὴν κάραν Προδρόμῳ κεκλικότα, καθυπέκλινας τῷ ξίφει, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε.

Ὃδὸν πρότερον ἔδραμες, τῆς ἀσκήσεως ἔνδοξε, ἀθλητὰ Ὀνούφριε καθαιρόμενος, θείῳ καρδίας ἐν πνεύματι, τὸ δεύτερον αὖθις δέ, μαρτυρίου ἐν ὁδῷ, ὁλοψύχως προσέδραμες, ὁσιώαθλε, δι' αὐτῆς κληρονομήσας τὴν ἄνω, τοῦ Κυρίου βασιλείαν, καὶ τὴν χαρὰν τὴν ἀνέκφραστον.

Οὐκ ἐν τύποις καὶ χρώμασι, ζωγραφῶν τὸν θεάνθρωπον, Ἰησοῦν Ὀνούφριε ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ προσώπῳ πρὸς πρόσωπον, αὐτοῦ τὸ γλυκύτατον, θεωρῶν νῦν ἀληθῶς, τὴν ἐκεῖθεν πηγάζουσαν, αἴγλην ἄστεκτον, προσλαμβάνων πλουσίαν τοῖς τιμῶσι, τὴν σεβασμίαν σου μνήμην. μετοχετεύεις πανθαύμαστε.

Πρὸς τελοῦντας τὴν μνήμην σου, ἐτησίως πανένδοξε, πειρασμῶν ἐκλύτρωσαι ταῖς πρεσβείαις σου, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε, καὶ πάσης κακώσεως, καὶ δυσώπησον Χριστόν, δι' ὃν μάρτυς ἐνήθλησας, ὅπως εὕρωμεν, ἱλασμὸν ἐν ἡμέρᾳ τῇ τῆς δίκης, καὶ κολάσεως ῥυσθῶμεν, καὶ τῆς ζωῆς ἐπιτύχωμεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Πετρωμένος τὴν καρδίαν, τῷ θείῳ πόθῳ Χριστοῦ, καὶ τῷ ἀύλῳ πυρὶ τὴν ψυχήν, τοῦ πρὸς αὐτὸν διαπύρου πεπυρωμένος ἔρωτος, τῶν αὐτοῦ παθημάτων, κοινωνὸς γενέσθαι ἐπεπόθησας, μακάριε· διὸ καὶ εἰς ἄνδρα φθάσας τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, τῇ ἐκπληρώσει τῶν θεουργῶν ἀρετῶν, Θεὸν τέλειον τὸν αὐτόν, καὶ ἄνθρωπον τέλειον, ἐν τελείῳ φρονήματι ὡμολόγησας. ὃν ἀτελείᾳ φρενῶν ἐξηρνήσω, Ὀνούφριε, καὶ σφαγιασθεὶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἑκουσίως, τὸ στέφος ἐκομίσω τῆς νίκης, καὶ παρρησίαν ἔχεις πρεσβεύειν, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σέ.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἰωάννη βαπτιστά, ὁ ἐν μήτρᾳ γνωρίσας με τὸν ἀμνόν, ἐν ποταμῷ μοι διακόνησον, μετὰ Ἀγγέλων μοι λειτούργησον· ἐκτείνας ἄψαι τῇ παλάμῃ τῆς κορυφῆς μου τῆς ἀχράντου· καὶ ὅταν ἴδῃς τὰ ὄρη τρέμοντα, καὶ τὸν Ἰορδάνην ἐπαναστραφέντα, σὺν τούτοις βόησον· ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Παρθένου, εἰς ἡμῶν σωτηρίαν δόξα σοι.

Εἴσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς ὁσιομάρτυρα ἁρμόζοντα. Εἰς τὴν λιτήν. Ἦχος α'. Ἔπρεπε τοῖς αὐτόπταις τοῦ λόγου.

Τοῦ ἁγίου ἰδιόμελον. Ἦχος α'.

Ἀπορραγεὶς τοῦ κόσμου, καὶ προκαθαρθεὶς ἐν ἀσκήσει, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀξιάγαστε Ὀνούφριε, θεῖος ὅλος ἐγένου, ζῶν ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα, προσθεὶς τῇ ἀσκήσει, τὴν ὑπὲρ πίστεως ἄθλησιν, διττὸν εἴληφας παρὰ Χριστοῦ τὸ στέφος, σὺν τοῖς ὁσίοις καὶ μάρτυσι δοξαζόμενος καὶ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὡς θαυμαστοὶ οἱ ἀγῶνές σου, πάτερ καὶ τὰ παλαίσματα! σὺ γὰρ ὡς ἀληθῶς, τὴν φύσιν ἐνστησάμενος διάσασθαι, τοὺς πάντας ἐν τούτῳ ὑπερηκόντισας· ἑβδομάδας γὰρ ἡμερῶν ἐν ἀστιᾳ διήγυσας, καὶ ῥεῖθρα δακρύων ἀείρροα ἔβλυσας, καὶ ἐπὶ ἐπὶ τέλους αὐλώσας σαυτὸν ἐν τοῖς σκάμμασι, στρατιώτης ἐπάξιος τῆς ὑπερθέου ἀνεδείχθης Τριάδος, ἣν ἐκμετελίσσασθαι ἡμῖν μὴ διαλίπῃς, ὑπερθαύμαστε Ὀνούφριε.

Δεῦτε τῶν πιστῶν τὸ σύστημα πνευματικὴν χορείαν συγκροτήσωμεν, καὶ τὸν ἀθλοφόρον τοῦ Χριστοῦ, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, Ὀνούφριον τὸν ἔνδοξον· σήμερον γὰρ ὡς ἑωσφόρος ἀνέτειλε, καὶ καταφωτίζει τὰς διανοίας τῶν πιστῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ ἐπιτελούντων, τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν σέβασμιον.

Ὁ αὐτός.

Θεοπρεπεῖ πολιτείᾳ, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε, σεαυτὸν ἐγγυμνασάμενος, θεοστεφεῖ μαρτυρίᾳ, τὸν βίον σου ἐστεφάνωσας, καὶ ἐπεσφράγισας ἀοίδιμε, καὶ δι' ἀμφοῖν εὐδοκιμήσας, διπλοῦν τὸ στέφος ἐκ ζωηφόρου δεξιᾶς ὑπεδέξω. Παρρησίαν οὖν ἔχων πρὸς Χριστὸν τὸν Θεόν, εἰρήνην αἴτησαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

Ἔπρεπε τῇ σῇ ὁσιότητι, πῦρ ζήλου θεϊκοῦ ἐν καρδίᾳ τρεφούσῃ, καὶ πάντα πόνον ἀσκήσεως διὰ τοῦτο στεγούσῃ, καὶ τὸ τοῦ ζήλου διάπυρον παρρησιάσασθαι· ὅθεν τῇ Χριστοῦ ἀγάπῃ πυροπληθείς, τοὺς ἀνόμους στερρῶς διήλεγξας, καὶ τὴν εὐσέβειαν τρανῶς ἀνεκήρυξας, καὶ μάρτυς τῆς ἀληθείας ἐδείχθης, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε. Διὸ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, παρρησίαν ὡς ἔχων, τῶν πιστῶς σου τελούντων τὸ μνημόσυνον.

Ὁ αὐτός.

Λευκάνας ὑπὲρ χιόνα, τοῖς κρουνοῖς τῶν δακρύων σου, τὸν τῆς ψυχῆς σου χιτῶνα, Ὀνούφριε, αὖθις ὡς πορφύραν βασιλικὴν τοῦτον ἔβαψας, τῆς σῆς ἀθλήσεως αἵματι, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε. Ὅθεν διττῶς στεφθεὶς ὡς νικητής, παρὰ Χριστοῦ τοῦ βασιλέως, ἀοίδιμε, εἰσῆλθες εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ πρὸς τὸν ποθούμενον κατέπαυσας, ἡμῖν ἐξαιτούμενος ἱλασμὸν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος πλ. α'.

Πῶς ἐπαξίως τὰ γέρα τῶν ἀρετῶν σου διηγήσεται, ὁσιομάρτυς Ὀνούφριε· ἢ τὶς τὴν καρτερίαν τοῦ μαρτυρίου σου

ἀποφθέγξαιτο; ἐν ἀμφοτέροις γὰρ ἠρίστευσας. Δεῦτε οὖν, φίλαθλοι, θερμῶς συνελθόντες, ἄσμασιν ἐπαξίοις αὐτὸν ὑμνήσωμεν λέγοντες· χαίροις, ἀοίδιμε, ὁ τὴν πλάνην τῶν δυσσεβῶν πικρῶς στηλιτεύσας, καὶ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν Θεὸν προαιώνιον ἀνακηρύξας. Ὅθεν τὴν κάραν ἀποτμηθεὶς ἐν οὐρανοῖς νῦν ἁπολαμβάνεις τὴν ἀμοιβὴν τῶν καμάτων σου. Ἀλλὰ πρέσβευε δεόμεθα, δωρηθῆναι ταῖς τιμῶσί σε, ἱλασμὸν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ὁ αὐτός.

Νεκρώσας τῆς σαρκὸς τὸ φρόνημα δι' ἀσκήσεως, τὴν ψυχὴν ἐζώωσας, πάτερ Ὀνούφριε, τῇ ἐνεργείᾳ τῶν θεουργῶν ἀρετῶν, καὶ ὅλον ἐθέωσας, πανοίδιμε, καὶ νῦν ἀντὶ τοῦ τετραμήνου ἐγκλεισμοῦ, ὑπὲρ χαίρων πρὸ τοῦ αὐτομολῆσαι ὑπέστης, τὸ πλάτος σοι χορεῦσαι ἐδόθη τοῦ οὐρανοῦ· ἀντὶ δὲ τῆς ἀεννάου ῥοῆς τῶν δακρύων, χαρᾷ ἡ διηνεκὴς καὶ ἀνέκφραστος, ἡ τρυφὴ σοι τοῦ παραδείσου· ἀντὶ δὲ τῶν ἐπιτεταμένων νηστειῶν καὶ λοιπῆς ἀσκήσεως μισθὸν ἐκομίσω, τῷ Θεῷ ἐν δόξῃ παρίστασθαι· καὶ τελευταῖον ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ Χριστοῦ ἀοιδίμου θανάτου, τὸ συζῆν αὐτῷ καὶ συμβασιλεύειν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἱκέτευε οὖν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν κατακρίτων, τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα, ὅπως ἔλεως γένηται ἡμῖν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Προεόρτιον.

Δεῦτε τῇ διανοίᾳ ἀπίωμεν πιστοὶ πρὸς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου, δεῦτε προϋπαντήν τελέσωμεν καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ, τῆς ἐνδόξου ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Ἰδοὺ γὰρ παραγίνεται πρὸς Ἰορδάνην, βάπτισμα αἰτῶν ὁ ἀναμάρτητος, ἵνα καθάρῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τῆς πλάνης τοῦ ἐχθροῦ. Θερμῶς οὖν βοήσωμεν, τοῦ φωτισμοῦ σου ἀξίωσον ἡμᾶς, εὐχαῖς τῆς Θεοτόκου, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΕΚΔΟΤΗΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

Εἰς τὸν Στίχον. Προσόμοια.
Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς, ἀγωνισμάτων Θείοις ὅπλοις, Ὀνούφριε, νηστείαις, δακρύων ῥείθροις, καὶ προσευχαῖς ἱεραῖς, κλίσεσι γονάτων ἀγρυπνίαις τε, νεκρώσει τοῦ σώματος, ὁπλισάμενος, ὅσιε, καὶ πᾶσαν θείαν, πανοπλίαν τοῦ πνεύματος, ἐνδυσάμενος, καὶ ἀθλήσας στερρότατα, τρόπαιά τε ἀράμενος λαμπρά, ἀξιάγαστε, κατὰ τῆς πλάνης γενναίως καὶ τὸν Χριστὸν μόνον Κύριον, ἁπάντων κηρύξας, καὶ Σωτῆρα, ὃν εὐχαῖς σου ἡμῖν ἱλέωσον.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Χαίροις, ὁσιομάρτυς Χριστοῦ, τῆς Βουλγαρίας ὁ σεπτὸς γόνος ἔνδοξε, τοῦ Ἄθωνος Θρέμμα Θεῖον, τῶν μοναχῶν καλλονή, ἀθλητῶν ἡ δόξα καὶ εὐπρέπεια, ὁσίων Ὀνούφριε, καὶ πιστῶν μέγα στήριγμα, τῆς Ἐκκλησίας βάσις ὄντως ἡ ἀσειστος, νοῦς ὁ ἔνθεος, καὶ ψυχὴ ἡ Θεόληπτος, κῆρυξ ὁ διαπρύσιος, Χριστοῦ τῆς Θεότητος, ὁ καθαιρέτης τῆς πλάνης, τῶν ἀσεβούντων ὁ ἔλεγχος, ὁ ἔφορος Χίου, ἣν ἠγίασας ἐκχύσει τῇ τῶν αἱμάτων σου.

Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις ὁ φρονίμως τὸν νοῦν, ἔχων Ὀνούφριε Θεόθεν φρουρούμενον, ὁσίων νέα προσθήκη, καὶ ἀθλητῶν ποθεινή, αὔξησις τρισμάκαρ ὁ Θεόσοφος, τῆς πίστεως πρόμαχος, καὶ τῆς πλάνης ὁ ἔλεγχος, ὁ τὴν σοφίαν καὶ τὸ στόμα Θεόσδοτον, πρὸς Χριστοῦ λαβών, ὡς φησιν ἡ ὑπόσχεσις, ὅπερ οἱ ἀντικείμενοι, οὐδόλως δεδύνηνται, τὰς ἑαυτῶν φληναφίας, καὶ τὰ τῆς πλάνης ληρήματα, ἀντειπεῖν οἱ λῆροι, Χριστὸν ἔσχες γὰρ λαλοῦντα, ἐν σοὶ μακάριε.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἐν πίστει τῇ πρὸς Θεόν, γνῶσιν Θείαν λαβών, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν πρὸς αὐτόν, ἀγάπην κτησάμενος, ἐν τῇ ἀγάπῃ δέ, εἰς τὴν ἐν ἀρεταῖς τελειότητα φθάσας, μισθὸν ἐκομίσω τὸ τελειωθῆναι δι' αἵματος, ὡς ἐπόθεις, τρισμάκαρ Ὀνούφριε, καὶ κοινωνὸς γενέσθαι τῶν Χριστοῦ παθημάτων κεκηξιώθης, ᾧ πρεσβεύων μὴ διαλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων, τὴν μακαρίαν σου ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ἔρχεται πρὸς Ἰορδάνην Χριστὸς ἡ ἀλήθεια, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπὸ Ἰωάννου, καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν· ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με; Οὐ τολμῶ ὁ χόρτος προσψαῦσαι τῷ πυρί· σύ με ἁγίασον, Δέσποτα, τῇ θείᾳ ἐπιφανείᾳ σου.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄. Χορὸς Ἀγγελικός.

Δακρύων τῇ ῥοῇ, πεσιμῷ τῆς νηστείας, εὐχῇ διηνεκεῖ, καὶ γονάτων τῇ κλίσει, Ὀνούφριε πανθαύμαστε, παννυχίοις τε στάσεσι, πῦρ τὸ ἄϋλον, τῆς τοῦ Κυρίου ἀγάπης, ἐν καρδίᾳ σου, ὁσιομάρτυς, ἀνήφθη, διὸ θανεῖν ἔσπευσας.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. στιχολογίαν. Κάθισμα. Ἦχος α΄.
Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὀρθρίζοντες τοὺς σούς, εὐφημοῦμεν ἀγῶνας, ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, οὓς ὑπέστης γενναίως, Ὀνούφριε πανθαύμαστε, ἐν ἀσκήσει θλιβόμενος, κακουχούμενος, καὶ ὑποτάξας τὸ χεῖρον, σπεύδων ὅσιε, τῷ κρείττονι καὶ τὴν σάρκα, δουλώσας τῷ πνεύματι.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τοῦ παραγίνεται πρὸς Ἰορδάνην Χριστός, φωνεῖ τῷ Προδρόμῳ τε, δεῦρό με βάπτισον, τὸν πᾶσαν καθαίροντα, κόσμου τὴν ἁμαρτίαν, ποταμίοις ἐν ῥείθροις· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα, κορυφήν μου πρὸς θείαν, χειρὸς γὰρ τὸ παράπτωμα ἦλθον ἁγιάσθαι.

Μετὰ τὴν 6΄ στιχολογίαν. Θείας πίστεως.

Θανεῖν ἔδοξας, ὁσιομάρτυς, τοῖς παράφροσι, καὶ ἐλογίσθη, ἡ σὴ πρὸς Κύριον ἔξοδος κάκωσις, καὶ ἡ πορεία ἡ σὴ πρὸς οὐράνια, τοῖς ματαιόφροσι μάταιον σύντριμμα, ἀλλ' εἰρήνη σοι, ἡ θεία θεόθεν δέδοται, ἡ πάντα νοῦν Ὀνούφριε, ὑπερέχουσα. (Δίς).

Προεόρτιον. Ὁ ὑψωθείς.

Τὸν βασιλέα τοῦ παντὸς καὶ δεσπότην, ἐπὶ τὸ βάπτισμα πιστοὶ καθορῶντες, θεοπρεπῶς ἐρχόμενον ὑμνήσωμεν αὐτόν, τρίβους καρδιῶν ἡμῶν, εὐτρεπίσωμεν πόθῳ, σπίλους ἀποπλύνοντας, τῶν δεινῶν ἐγκλημάτων· ἰδοὺ γὰρ σῶσαι γένος τῶν βροτῶν, ἐν Ἰορδάνου ροαῖς παραγέγονε.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐν συλλόγῳ παραστάς, τῶν δυσσεβῶν Ἀγαρηνῶν, ἀνεκήρυξας Χριστόν, Θεὸν καὶ ἄνθρωπον τρανῶς, δημιουργόν τε τοῦ σύμπαντος καὶ δεσπότην, καὶ ἤλεγξας αὐτῶν τὸν δυσσέβειαν, εὐτόλμως, ἀθλητὰ γενναιότατε, καὶ ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπεσημήνω, τῇ ψήφῳ πάντων Ὀνούφριε· διὸ τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας, πρὸς Χριστοῦ ἐκομίσω.

Δόξα τὸ αὐτό.
Καὶ νῦν. Προεόρτιον. Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν.

Ὁ μέγας βαπτιστής, τοῦ Κυρίου ἀγάλλου· ἐπέστη γὰρ Χριστός, ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι. Τρέμεις ὡς ὑπηρέτης· ὁ γὰρ δεσπότης κεφαλὴν κλίνει σοι, ἅψαι τῆς θείας κάρας, τοῦ ἁπτομένου χειρὶ τὰ σύμπαντα, καὶ εὐδοκίᾳ σώζοντος Θεοῦ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἦχου. Προκείμενον. Ἦχος δ΄. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ. Στίχος. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον. Εἶπεν ὁ Κύριος, πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Δόξα. Ταῖς τοῦ ὁσιάθλου πρεσβείαις. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.

Μεταστὰς ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς τὰ οὐράνια ἀνηνέχθης, θεῖε ἀθλητά, Ὀνούφριε κλινέ, αἰτούμενος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κανόνες δύο, ὁ προεόρτιος καὶ τοῦ ἁγίου. Ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς. Ὕμνος σε μέλπω. Ὀνούφριε, σὺν πόθῳ. Εἰς δὲ τὴν θ΄. Ἰακώβου.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος α΄. Χριστὸς γεννᾶται.

Ὑμνοῦντι πόθῳ τὴν μνήμην σου, τὴν θείαν καὶ φωσφόρον Ὀνούφριε, τὴν φωτιστικὴν τοῦ πνεύματος, χάριν μοι δωρηθῆναι αἴτησαι νῦν, ἔχων παρρησίαν θερμάκαρ πρὸς Χριστὸν ὡς ὁσιόαθλος.

Μισήσας κόσμον, Ὀνούφριε, ἐκέρδησας Χριστόν, εἰδὼς ἄριστα, πᾶσαν κοσμικὴν ἀπόλαυσιν, ἐχθρὰν πρὸς Θεὸν εἶναι, τὸν δὲ αὐτόν, προκρίνοντα πάντων, κληρονόμον ἀληθῶς αὐτοῦ γινόμενον.

Ναὸς ἐγένου, θεόληπτε, Θεοῦ πανευπρεπὴς δι' ἀθλήσεως, στερρὲ ἀθλητὰ Ὀνούφριε, τὴν φωσφόρον χαρμονικῶς, μνήμην ἐκτελοῦμεν, τῶν πταισμάτων ἱλασμὸν ἀντιλαμβάνοντες.

Ὁσίων Ἄθω ἀγλάϊσμα, καὶ νέων ἀθλητῶν σεμνολόγημα, ἐδείχθης, σοφὲ Ὀνούφριε, ὅθεν σὲ εὐφημοῦμεν ὡς νικητήν, κράζοντες συμφώνως· τοὺς τιμῶντάς σε νυνὶ σῶζε πρεσβείαις σου.

ΜΑΚΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΛΟΥ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θεοτοκίον.

Τὸν παρθένος συνέλαβεν ἀσπόρως τὸν Δεσπότην τῆς κτίσεως, ὥσπερ Ἡσαΐας ἔφησε, τέτοκε δὲ ἀφθόρως θεὸν σαρκί, οὗπερ, καὶ καλεῖται, νῦν τὸ ὄνομα μεγάλης βουλῆς ἄγγελος.

Καταβασία. Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα.
Ὠδὴ γ'. Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων.

Σήμερον ἐν ὕμνοις, ὁ πολύτλας τιμάσθω Ὀνούφριος, Θεὸν τιμήσας ἐναρέτῳ πολιτείᾳ καὶ στέφος, διπλοῦν παρ' αὐτοῦ δεξάμενος, ὡς ὁσίαθλος πέλων Χριστοῦ. Ὢ διπλοῦ Χαρίσματος!

Σάλπιγξ οὐρανία, ἀνεδείχθη ἡ εὔλαλος γλῶσσά σου, ἀνακηρύττουσα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀνόμων, Χριστὸν τὸν Θεόν, Ὀνούφριε, καὶ [ἀσεβούντων τὴν πλάνην πικρῶς μάρτυς διελέγχουσα.

Εὕληφας τὴν χάριν, πᾶσαν νόσον ἰᾶσθαι, Ὀνούφριε, ἐν τῇ προσπτύξει σῶν λειψάνων, καὶ σεπτῆς σου εἰκόνος. Διὸ Θεράπευσον δέομαι, τὰ τῆς ψυχῆς μου καὶ σώματος χαλεπὰ πάθη τὰ ὀλέθρια.

Θεοτοκίον.

Μήτηρ καὶ Παρθένος, ἐχρημάτισας μόνη Θεόνυμφε· ὡς περ γὰρ ἔμεινεν ἄτρεπτος, μετὰ σάρκωσιν πάλιν, Θεὸς ὁ ἐκ σοῦ φορέσας με, οὕτω καὶ σε μετὰ τόκον τηρεῖ, πάλιν ἀειπάρθενον.

Καταβασία. Ἰσχὺν ὁ διδούς.
Κάθισμα. Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὴν ἀντίχριστον πλάνην ἐν παιδικῇ, ἡλικίᾳ δεξάμενος τὸν Χριστόν, ἠρνήσω τὸν Σωτῆρά σου, φεῦ τοῦ σοῦ δεινοῦ πταίσματος!, ἐν ᾧ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως πέπτωκας, τοῦ ἀρχεκάκου πάντως, τοῦ σὲ κατασπάσαντος, ἀλλὰ παραχρῆμα, νεύσει θείᾳ ἠγέρθης, εἰς πίστιν τὴν ὀρθόδοξον, τὸν Θεὸν ἱλεούμενος, τοῦ λαβεῖν τὴν συγχώρησιν. Διὰ βίου ὅσιε παντός, ἐνθέοις ἔργοις παμμακάριστε, ὃν καὶ τῇ σῇ ἀθλήσει, ἐνδόξως ἐδόξασας.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον. Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν.

Ὁ μέγας βαπτιστής, τοῦ Κυρίου ἀγάλλου· ἐπέστη γὰρ Χριστός, ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι· τρέμεις ὡς ὑπηρέτης· ὁ γὰρ Δεσπότης κεφαλὴν κλίνει σοι· ἄψαι τῆς θείας κάρας, τοῦ ἁπτομένου χειρὶ τὰ σύμπαντα, καὶ εὐδοκίᾳ σώζοντος Θεοῦ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ὠδὴ δ'. Τοῦ ἁγίου.

Ἐπίκηρον δόξαν καὶ τιμήν, κατέλιπες Ὀνούφριε, καὶ συνεσταύρωσας τῷ κτίστῃ σου, πρὸς τοὺς τυράννους στερρῶς ἀντικαθεστάμενος καὶ ἐκτμηθείς σου τὴν κάραν τὴν ἱεράν, ὡς θῦμα Θεῷ, τέλειον προσήχθης εὐάρεστον.

Δήμην ἀχλυόεσαν παθῶν, Ὀνούφριε ἐξήρανας, διὰ νηστείας καὶ δεήσεως, καὶ ἤρθης πρὸς Οὐρανούς, μαρτυρίου στέμμασι, ὡς ὡραϊσμένος ἐν δόξῃ, ἱκέτευε ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε, ἅγιε.

Πάντες οἱ πιστοὶ χαρμονικῶς, ὑμνοῦμέν σε Ὀνούφριε, ὡς ἀντιπάλων κατισχύναντα, τὸ θράσος τὸ δυσμενές, ἀπτοήτῳ χάριτι Χριστοῦ τοῦ Δεσπότου τῶν ἁπάντων, ὃν ἐκδυσώπει ἀεί, ὑπὲρ τῶν τελούντων τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Ὥσπερ ἐπὶ τόκον ὑετός, καὶ ὥσπερ σταγὼν στάζουσα, ἐπὶ ῥῆγα κόρη καταβέβηκεν, ὁ λόγος ὁ τοῦ Θεοῦ, ἐν τῇ σῇ Θείᾳ μήτρᾳ ὅλον τὸν Ἀδὰμ ἀνακαινίσαι, βουλόμενος ὡς Θεός. Δόξα τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι.

Καταβασία. Ἀκήκοα, Κύριε, φωνῆς σου.
Ὠδὴ ε'. Θεὸς ὢν εἰρήνης.

Ὅσίως τὸν πόθον, σοφὲ πρὸς Θεόν, ἐσχηκὼς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθωνος, ἐξήσκησας Ὀνούφριε νηστείαις, προσευχαῖς, εἶτα τοῦ μαρτυρίου, πρὸς ἀγῶνας Θεόφρον, δραμὼν ὑπερήθλησας, τοῦ σοῦ Δεσπότου ἀξιάγαστε.

Σὲ πάντες προστάτην, πλουτοῦμεν σοφέ, πρὸς Χριστόν, ὃν δυσώπει δωρήσασθαι, συγγνώμην παραπτώσεων καὶ πάντων δυσχερῶν, λύσιν καὶ σωτηρίαν, Ὀνούφριε ὡς μάρτυς, ἵνα πόθῳ ἔνδοξε, τὴν θείαν μνήμην σου γεραίρωμεν.

Ὀφρὺν ἀσεβούντων, μεγάλην, σοφέ, καταβέβληκας μάρτυς σὺν ῥήμασιν· ἐν λόγων γὰρ ἁπλότητι ἐκήρυξας Χριστόν, μόνον Θεὸν τῶν ὅλων, διὸ καὶ ἀπετμήθης, κεφαλὴν καὶ τὸ στέφος, τὸ ἀμαράντινον ἀπείληφας.

Θεοτοκίον.

Ὑμνοῦμέν σε κόρη, παρθένε ἁγνή, ὡς μητέρα Θεοῦ ὑπερένδοξον, δοξάζοντες τὸν τόκον σου ὡς μόνον κραταιόν, ῥυσάμενον τοὺς πάντας, ἐξ ᾅδου κενεώνων, ὅνπερ ἀεὶ ἱκέτευε, κατοικτειρῆσαι ἡμᾶς, Δέσποινα.

Καταβασία. Ἰησοῦς ὁ ζωῆς χορηγός.
Ὠδὴ ς'. Σπλάγχνων Ἰωνᾶ.

Φάσγανον, σοφέ, σὴν κάραν ἐχώρισε, τοῦ σώματός σου, καὶ πρὸς οὐράνια, νῦν σκηνώματα, ἀνέπτης σὺν μαρτύρων χορεύων χοροῖς, παριστάμενος τῷ θρόνῳ Χριστοῦ, Ὀνούφριε, ὅνπερ ἐκδυσώπει ἄφεσιν, τῶν πταισμάτων ἡμῶν τοῦ δωρεῖσθαι.

Ῥίπτεται βυθῷ, θαλάσσης τὸ σῶμά σου, μετὰ τὴν τομήν, στερρὲ Ὀνούφριε, τὸ δὲ πνεῦμά σου, πρὸς οὐράνια ἀνῆλθεν ἁγίων σκηναῖς, μεθ' ὧν συναγαλλόμενος ἱκέτευε σοφέ, ὑπὲρ τῶν ἀνευφημούντων σε, ψυχικὴν σωτηρίαν δωρήσασθαι.

Τλεων ἡμῖν τὸν μόνον φιλάνθρωπον, λιταῖς σου σεπταῖς μάρτυς ἀπέργασαι, ὁσιόαθλε, ὦ Ὀνούφριε, τοῦ Ἄθω ῥόδον τερπνόν, ὅπως πόθῳ σου τὴν ἄθλησιν τελῶμεν σοφέ, ὃν περ ὁ Χριστὸς ἐδόξασε, δι' αὐτὸν ὡς ἀθλήσαντα στερρότατα.

Θεοτοκίον.

Ἕστη μέχρι σοῦ, Παρθένε ὁ θάνατος· ζωὴν γὰρ Χριστὸν ἐκυοφόρησας, τὸν δωρούμενον, καθαρῶς εἰς αὐτὸν τοῖς πιστεύουσι, τὴν ἀθάνατον καὶ θείαν ἀγαλλίασιν. Τοῦτον Παναγία αἴτησαι, λυτρωθῆναι κινδύνων τοὺς δούλους σου.

Καταβασία. Ἡ φωνὴ τοῦ λόγου.
Κοντάκιον. Ἡ παρθένος σήμερον.

Ἣ λαμπά σου ἄθλησις, ἀποτομή τε ἡ θεία, τοῦ Χριστοῦ συνέδραμε, τοῖς ἱεροῖς γενεθλίοις, ὥῳθη δὲ καὶ σὺν τοῖς θείοις Θεοφανείοις, ἔχουσα ὁσιομάρτυς Χριστοῦ θεόφρον, ἑκατέρωθεν τὴν δόξαν, λαμπρὰν εἰκότως Ὀνούφριε ἀθλητά.

Ὁ οἶκος.

Τὸν ἐν ἀσκήσει πρότερον, καὶ ἐν ἄθλήσει ὕστερον, διαπρέψαντα Ὀνούφριον τὸν θεῖον, δεῦτε ὦ φιλόχριστοι καὶ φιλομάρτυρες, εὐφημήσωμεν, θαυμάζοντες αὐτοῦ τὰ ἔνθεα κατορθώματα, τὴν τοῦ κόσμου φημὶ ἀποταγήν, τὴν ἐν Χριστῷ ὑποταγήν, καὶ ἐκκοπὴν τοῦ ἰδίου θελήματος, τὰ ἀείρρυτα δάκρυα, τὰς ἐπιτεταμμένας ἐν ἡμέραις τε καὶ νυξὶ νηστείας, τὰς ἐκτενεῖς προσευχάς, καὶ παννυχίους στάσεις, τὴν τῆς καρδίας συντριβήν, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνείκαστον κατάνυξιν καὶ ταπείνωσιν, δι' ὧν μισθὸν ἐκομίσατο τὸ τελειωθῆναι δι' αἵματος, ὡς ἐκ πόθου παρὰ Χριστοῦ ἐζήτει, ταῦτα φημὶ θαυμάζοντες, καὶ περικροτοῦντες, βοήσωμεν αὐτῷ, μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν σὲ πιστῶς εὐφημούντων, καὶ τιμώντων, Ὀνούφριε ἀθλητά.

ΤΩι ΑΥΤΩι ΜΗΝΙ Κ΄ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΕΟΥ.

Χριστὸν ποθήσας Ὀνούφριος ἐκθύμως.
Θνήσκει δι' αὐτὸν τῷ ξίφει χαίρων ὅλος.
Ὀνούφριον τετάρτῃ Ἀθωνίτην ἔκτανε χαλκός.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΣΑΚΑΛΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΕΤΕΙ ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΩΙΗ΄ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ Α΄.

Εὐλόγησον Πάτερ,

Πάντοτε βέβαια ἀξιοθαύμαστος ὑπῆρξεν ἡ ἀνδρεία, ἡ μεγαλοψυχία καὶ καρτερία τῶν ἁγίων μαρτύρων, καὶ ὁ πρὸς τὸν Χριστὸν διάπυρος ἔρως, καὶ ἡ ἀσύγκριτος ἀγάπη των πρὸς αὐτόν· [τὶς δὲν τὸ ὁμολογεῖ, καὶ παῤῥησίᾳ δὲν τὸ κηρύττει ;] κατ' ἐξοχὴν ὅμως καὶ κατ' ἐξαίρετον τρόπον θαυμαστὴ φαίνεται καὶ εἶναι ἡ μεγαλοψυχία καὶ ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν θερμοτάτη ἀγάπη τῶν νέων τούτων τοῦ καιροῦ μας μαρτύρων. Ἀλλὰ διατὶ τάχα φαίνεται τοιαύτη; ἐξοχος δηλαδὴ καὶ ἐξαίρετος; διότι τώρα εἰς τὰς ἡμέρας τὰς ἰδικάς μας τὰς πονηράς, εἰς τὰς ὁποίας Δαβιτικῶς «ἐκλέλοιπεν ὅσιος» ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐσβέσθη ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπη, ἡ ἀρετὴ κατεφρονήθη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἡ πίστις καὶ ἡ εὐλάβεια ἔλειψε, καὶ σχεδὸν κινδυνεύει νὰ χαθῇ ἀπὸ τὸν κόσμον, καθὼς θρηνῶν ποτε ἐβόα ὁ προφήτης Μιχαίας, λέγων· « οἴμοι ψυχή, ὅτι « ἀπώλετο εὐσεβὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ὁ κατορθῶν ἐν ἀν» θρώποις οὐκ ἔστι» τώρα, ὅτε ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ πανταχοῦ βασιλεύει ἀσέβεια καὶ ἀδιαφορία πρὸς τὰ Θεῖα· ὅτε πᾶσα ἀνομία ἐπλήρωσε τὴν γῆν, κῶμοι, μέθαι, ἀκόλαστοι διασκεδάσεις, ἀθέτησις ἀναιδὴς τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, ὕβρεις καὶ βλασφημίαι εἰς τὸν ὕψιστον Θεόν· εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας, λέγω, ταύτας, καὶ εἰς τοὺς χαλεποὺς καιροὺς τούτους, καθ' οὓς κατὰ τὴν πρὸς Τιμόθεον προφητείαν τοῦ Θείου Παύλου· « οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν φίλαυτοι, φι« λάργυροι, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ « φιλόθεοι (Τιμ. Β΄. γ΄. 4)» καὶ ὅσα ἄλλα ἀπαριθμεῖ ἐκεῖ ὁ Ἀπόστολος εἰς τοὺς τοιούτους χαλεποὺς καιρούς, λέγω. οἱ πανεύφημοι καὶ ἀξιοὐμνητοι οὗτοι νεομάρτυρες ἐνώπιον τῶν ἀσεβεστάτων καὶ μισοχρίστων τυράννων παῤῥησιαζόμενοι μὲ φρόνημα ἀκατάπληκτον καὶ μὲ γενναιότητα πανθαύμαστον. ἄλλοι μὲν ἀθλοῦσι διὰ νὰ φυλάξωσι τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ πίστιν καὶ ἀγάπην, ἄλλοι δέ, ὅσοι ἀπὸ κἀμμίαν αἰτίαν ἐξώμοσαν τὸ πανάγιον καὶ προσκυνητὸν αὐτοῦ ὄνομα, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην ἠθέτησαν, ἀθλοῦσι διὰ νὰ μὴ ἀσεβήσωσι, καὶ ἄλλοι διὰ νὰ εὐσεβήσωσιν, ὁμολογοῦντες καλῶς τὴν θείαν πίστιν, ἣν κακῶς ἠρνήθησαν πρότερον. Ἐγίνετο τοῦτο καὶ εἰς τοὺς παλαιοὺς χρόνους· ἀλλ' ἡ διαφορὰ ἀναμεταξὺ τῶν παλαιῶν ἐκείνων καὶ τῶν νέων τούτων μαρτύρων εἶναι μεγάλη· ἐπειδὴ τότε ὑπῆρχον πλεῖστα παραδείγματα τοιαῦτα, καὶ ἄνδρες δηλαδὴ καὶ γυναῖκες ἦσαν εἰς τὰ μαρτύρια, καὶ νέοι καὶ γέροντες, καὶ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς, καὶ πλούσιοι καὶ πένητες, σοφοὶ καὶ ἀγράμματοι, παντὸς γένους καὶ καταστάσεως ἄνθρωποι. Λοιπὸν τὸ τόσα παραδείγματα ἔλειψαν· διότι ποῦ ζῆλος ; ποῦ ἡ μίμησις ; Οἴμοι ! ὅλον τὸ ἐναντίον γίνεται. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν ἐποχῇ ἐὰν ἤθελέ τις εὑρεθῇ, ὅστις μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον τῆς πίστεως, μὲ τὴν αὐτὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴν αὐτὴν ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα παῤῥησιάζεται εἰς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον, καὶ ἀποθνήσκει τοσοῦτον προθυμότατα διὰ τὸν Χριστόν, δὲν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ θαυμαστὸς καὶ ἄξιος μυρίων ἐπαίνων ; Τοιοῦτος ὑπῆρξε κατ' ἀλήθειαν ὁ γενναιόφρων καὶ οὐρανόφρων Ὀνούφριος· ὅς τις διὰ ἕνα μόνον λόγον, ὃν εἶπεν ἐν τῇ ἀφροσύνῃ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, δὲν εὐχαριστήθη νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεὸν μὲ τὴν ἄρνησιν τοῦ κόσμου, μὲ τὸ σήκωμα τοῦ Εὐαγγελικοῦ σταυροῦ, μὲ τοὺς πόνους καὶ θλίψεις τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τὴν ὑπακοὴν λέγω, τὴν ἐκκοπὴν τοῦ ἰδίου θελήματος, τὰ ἄγρυπνα δάκρυα, τὰς ἐπιτεταμένας νηστείας, τὰς ἀμετρήτους γονυκλισίας, τὰς ὁλονυκτίους στάσεις, ἀλλὰ τρωθεὶς τὴν καρδίαν ἀπὸ τὰ γλυκύτατα βέλη τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης, καὶ πυροληθεὶς τὴν ψυχήν, ὦ γνώμης ἀγαθῆς ! ὦ προαιρέσεως θαυμασίας ! ἀπὸ τὸ ἄὐλον πῦρ, ὅπερ ἦλθε βαλεῖν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν γῆν τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν, ὥρμησεν ἑκουσίως ἐπὶ τὸ μαρτύριον, παρεστάθη αὐτόκλητος ἐνώπιον τῶν ἀντιχρίστων τυράννων, καὶ φερωνύμως φρουρούμενος τὸν νοῦν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, καὶ στόμα ἔχων καὶ σοφίαν, ἣν ὁ Χριστὸς ὑπέσχετο εἰς τοὺς Θείους μάρτυρας (Λουκ. κα΄. 15), ἐκήρυξε παῤῥησίᾳ Θεὸν τοῦ σύμπαντος τὸν Χριστόν· ἤλεγξεν ἀφόβως τὴν ἀντίχριστον πλάνην, καὶ τέλος πάντων ἀντὶ μέλανος μὲ τὸ ἴδιον αἷμά του ὑπέγραψε καὶ ἐβεβαίωσε τὴν πεπαῤῥησιασμένην ὁμογγίαν τῆς θείας του πίστεως, καὶ μὲ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ ἀοίδιμον θάνατον τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην θαυμασίως ἀπέδειξε. Τούτου τοῦ καλλινίκου μάρτυρος, ὦ εὐσεβεῖς φιλομάρτυρες, ἔρχομαι νὰ διηγηθῶ οὐ μόνον τὸ μαρτυρικὸν τέλος, τὸ ὁποῖον οἱ ἀξιωθέντες νὰ ἴδωσιν, ὑπερθαυμάζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸν πρότερόν του βίον καὶ τὴν ἀσκητικήν του πολιτείαν, διὰ νὰ γνωρίσῃ πᾶς τις, ὅτι δὲν ὥρμησεν ἀλόγως εἰς τὴν ὑπὲρ Χριστοῦ σφαγήν, ἀλλὰ μετὰ λόγου καὶ διακρίσεως, μετὰ συμβουλῆς πνευματικῶν πατέρων, καὶ διδασκάλων. Ἄρχομαι δὲ ὅθεν εἶναι καὶ πρέπον καὶ σύνηθες ἄρχεσθαι.

Οὗτος λοιπὸν ὁ θεῖος Ὀνούφριος κατάγεται ἀπὸ τὸν μέγαν Τούρνιβον, ἀπὸ χωρίον Κάμπροβα λεγόμενον, χριστιανῶν γονέων υἱός. Ὁ πατήρ του ὠνομάζετο Δέτζιο, ὕστερον διὰ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος τῶν μοναχῶν μετονομασθεὶς Δανιήλ· ἡ δὲ μήτηρ του ἐκαλεῖτο Ἄννα. Ἦσαν δὲ πλούσιοι καὶ ἐπίσημοι τῆς κώμης ἐκείνης. Γεννήσαντες δὲ τὸν υἱὸν τοῦτον, τὸν ὠνόμασαν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Ματθαῖον. Ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν δεκτικὴν μαθημάτων, τὸν ἤγαγον εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἐμάνθανε βουλγαρικὰ γράμματα. Ὀκτὼ ἢ ἐννέα χρόνων ὄντα, ἔτυχε νὰ τὸν δείρωσιν οἱ γονεῖς του, καὶ αὐτὸς λυπημένος, εἶπε λόγον ἐνώπιον τῶν ἐκεῖ εὑρεθέντων Τούρκων, ὅτι θέλει νὰ τουρκίσῃ. Καὶ ἂν οἱ γονεῖς του δὲν ἤθελον προφθάσει μὲ τρόπους ἐπιτηδείους νὰ τὸν ἁρπάσωσιν ἀπὸ αὐτούς, ἤθελον ἐξάπαντος τὸν τουρκίσει. Ἔμεινε λοιπὸν χριστιανός, καθὼς καὶ πρότερον ἦτο, χωρὶς νὰ κάμῃ πεπαῤῥησιασμένην ὁμολογίαν τῆς ἀντιχρίστου θρησκείας, καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ περιτομήν. Πῶς δὲ ἐνόμισαν τὸ πρᾶγμα οἱ γονεῖς του διὰ τὴν ἀτελῆ ἡλικίαν τοῦ παιδός, καὶ πῶς ἔκριναν τὸ κακόν, ὅπερ ἔκαμε καὶ ἔπαθε, καὶ ποίαν διόρθωσιν τῷ ἔκαμαν ἀγνῶ. Ὅταν ὅμως ἦλθεν εἰς ἡλικίαν καὶ διέκρινε τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ ἔμεινεν εἰς ἓν μοναστήριον Σερβικὸν Χιλιανδάριον καλούμενον, καὶ ἐκεῖ διατρίψας χρόνους ἱκανούς, ἐκρίθη ἄξιος χειροτονίας, καὶ ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος. (Ἴσως δὲν ἐξωμολογήθη τὴν τῆς πλάνης ὁμολογίαν, ἢ ὁ πνευματικὸς δὲν τὸ ἔκρινε κώλυμα· διότι περιτομὴν δὲν ἔλαβε, διὰ λόγου δὲ μόνον φιλοῦ εἶπεν, ὅτι ἤθελε νὰ γίνῃ Τοῦρκος). Ἀπὸ Ματθαίου δὲ μετωνομάσθη Μανασσῆς. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοὺς θείους πατέρας, ὅσον ὁ ἄνθρωπος προκόπτει εἰς τὴν ἀρετήν, τοσοῦτον ταπεινοῦται, καὶ τὰ παραμικρά του ἁμαρτήματα ὡς μεγάλα τὰ νομίζει καὶ μετανοεῖ δι' αὐτά· διὰ τοῦτο καὶ ὁ μακάριος οὗτος Μανασσῆς, προκόπτων εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ ἐξετάζων ἀπ' ἀρχῆς τῆς ζωῆς του τὰς πράξεις ἐσυλλογίσθη καὶ τὸ μέγα πτῶμα τῆς διὰ λόγου ἀρνήσεως, καὶ τὸ τοῦ καλλινίκου μάρτυρος Βαρλαὰμ εἰς νοῦν θέμενος, ὅστις ἐβάσταζε τὰ ἀναμμένα κάρβουνα, τὰ ὁποῖα ἔβαλεν ὁ τύραννος μὲ λιβάνι εἰς τὴν παλάμην του, ἕως οὗ ἐκάη ὅλη, διὰ νὰ μὴ ὄψῃ τὸ λιβάνι εἰς τὸν βωμόν, καὶ νομισθῇ ὅτι ἐθυσίασεν εἰς τὰ εἴδωλα, αὐτὰ λέγω συλλογιζόμενος καὶ μάλιστα τὴν δεσποτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. «Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν » τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν » τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσητ» αί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐ» τὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς»· εἶχε διὰ ταῦτα πάντα ἀδιάλειπτον καὶ παντοτεινὸν φόβον, μήποτε δὲν κάμῃ ἱκανοὺς τοὺς καιροὺς τῆς μετανοίας διὰ τὴν παιδικήν του ἐκείνην ἄρνησιν, καὶ ἀρνηθῇ αὐτὸν ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν τοῦ οὐρανίου πατρός.

Ὅθεν καὶ μολονότι ἠγωνίζετο νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεὸν νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀρνήσεως, ὅμως ποτὲ δὲν εἰρήνευον οἱ λογισμοί του. Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἀρχὴν ἦτο φόβος, ὕστερον ἔγινε πόθος καὶ ἔφεσις πολλὴ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Χριστὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ λάβῃ μαρτυρικὸν θάνατον· πόθος αὐξάνων ὁσημέραι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Φοβούμενος δὲ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, ἐδέετο τοῦ Σωτῆρος, ἐὰν ἦτο θέλημά του ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον, νὰ τοῦ στερεώσῃ καλῶς τὸν λογισμὸν τοῦτον, καὶ μὲ τὴν θείαν του χάριν νὰ ἐνισχύσῃ τὴν θέλησίν του, καὶ νὰ τῷ δώσῃ δύναμιν, ἵνα τὸν ὁμολογήσῃ Θεὸν τέλειον, ποιητὴν πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεώς του. Τοῦτο ἐπόθει, τοῦτο πάντοτε ἐφαντάζετο ὁ μακάριος. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸν Σολομῶντα, «λογισμοὶ θνητῶν πάντες δειλοὶ καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν», διὰ τοῦτο ἐφανέρωσε τὸν σκοπόν του καὶ ἐζήτησε συμβουλὴν πνευματικήν, ἣν καὶ ἔλαβε, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ συλλογισθῇ καλῶς καὶ νὰ μὴ ὁρμήσῃ ἀλόγως εἰς τοιοῦτον φοβερὸν ἀγῶνα. Ὑπήκουσεν ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, καὶ ἠγωνίζετο εἰς τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας. Ἀλλ' ὅτε ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον ὁ ὁσιομάρτυς Ἰγνάτιος, τότε πλέον ἐθερμάνθη ἡ καρδία του, καὶ ὁ πόθος του ηὔξησε, ὡς καὶ τὸ τοῦ ὁσιομάρτυρος Εὐθυμίου μαρτύριον πρότερον εἶχε φλέξει αὐτόν. Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἀνῆψε λαμπρὰν φλόγα τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης καὶ τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου, ἦτο τὸ τρίτον μαρτύριον τοῦ ὁσιομάρτυρος Ἀκακίου, καὶ νὰ ὑπομείνῃ πλέον δὲν ὑπέφερε.

Πλὴν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους μεγάλην φρόνησιν ἔδειξεν ὁ εὐλογημένος. Ὅθεν χωρὶς νὰ κοινολογήσῃ τὸν σκοπόν του εἰς ἄλλους, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἱερὰν Σκήτην τοῦ τιμίου Προδρόμου, πρὸς τὸν σεβασμιώτατον πνευματικὸν καὶ ἔμπειρότατον εἰς τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰς αὐτὸν ἀπεκάλυψεν ὅλον του τὸν πόθον. Διότι αὐτὸς ἦτον ὁ ἀλείπτης, ὁ ἑτοιμάσας εἰς τὸ μαρτύριον καὶ τοὺς ἄλλους τρεῖς προτέρους ὁσιομάρτυρας, τὸν Εὐθύμιον, λέγω, Ἰγνάτιον καὶ Ἀκάκιον Αὐτὸν λοιπὸν τὸν πνευματικὸν Νικηφόρον παρεκάλεσε θερμῶς νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν καλύβην του διὰ νὰ τὸν ἑτοιμάσῃ, καθὼς ἔκαμε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τρεῖς. Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ πνευματικός· σὲ δέχομαι, πλὴν πρῶτον σοὶ λέγω, ὅτι ἄλλος τις νὰ μὴ ἔχῃ εἴδησιν ἀπὸ τοὺς ἑξῆς· δεύτερον δέ, ὅτι τοιαύτην δοκιμὴν καὶ ἑτοιμασίαν πρέπει νὰ κάμῃς, ὥστε πρὸ τοῦ μαρτυρίου νὰ ἀγωνισθῇς, ὥσὰν νὰ ἦσαι εἰς τὰ βάσανα τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἂν στέργῃς τοιουτοτρόπως σὲ δέχομαι. Στέργω, ἀπεκρίθη μετὰ χαρᾶς ὁ μακάριος. Καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν εἰς τὸ κελλίον του, καὶ διατάξας τὰ πράγματά του μὲ φρόνησιν, ἐμοίρασεν, ὅσα χρήματα εἶχεν, ἐλεημοσύνην ἔδωκε καὶ εἰς τὸ μοναστήριον, ὅπου ἦτον ὁ κατὰ σάρκα πατήρ του, ἱκανὰ χρήματα διὰ νὰ τρέφηται. Εἶτα πρασποιηθείς, ὅτι ἀπέρχεται εἰς προσκύνησιν τῶν ἁγίων τόπων τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ τοιουτοτρόπως λαβὼν πάντας, καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα του, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ρηθέντα πνευματικὸν κατὰ τὴν συμφωνίαν, ἣν εἶχον, ὅστις ἐδέχθη αὐτὸν καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς ἓν οἰκίδιον παράμερον ξεχωριστόν, καὶ τῷ ἔδωκεν ἐντολάς, πῶς νὰ διάγῃ καὶ πῶς νὰ ἀγωνίζηται, μόνος μόνῳ Θεῷ προσευχόμενος. Διώρισε δὲ καὶ ἕνα ἀδελφὸν νὰ ἔχῃ τὴν φροντίδα του. Παρήγγειλε δ' αὐτῷ νὰ μὴ συνομιλῇ μήτε νὰ συναναστρέφηται μέ τινα.

Ὧδε ὅμως παρακαλῶ, ἀκροαταί, νὰ δώσητε τὴν πρέπουσαν προσοχὴν εἰς τὰ λεγόμενα· διότι κατὰ ἀλήθειαν ἄξια προσοχῆς κατορθώματα ἔχει νὰ διηγηθῇ ὁ λόγος. Ἐκλείσθη ὁ μακάριος εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀγωνιστήριον, καὶ ἤρχισε τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας· καὶ κατ' ἀρχὰς διήνυσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα νηστεύων, ὅτε μὲν ἡμέρας τρεῖς ὅμοῦ, ὅτε δὲ δύο, καὶ ἔτρωγεν ἄρτον ἕως δρίμια τριάκον-

τα, καὶ ἔπινεν ὀλίγον ὕδωρ, καὶ οὐδὲν ἄλλο· μαγείρευμα δὲ εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς δοκιμῆς του δὲν ἐγεύθη ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς. Ἐποίει γονυκλιτὰς μετανοίας χιλιάδας τέσσαρας τὸ ἡμερονύκτιον, ἤ, τὸ ἐλάχιστον, τρεῖς χιλιάδας καὶ πεντακακοσίας· προσκυνήματα δὲ κομβοσχοινίου ἀναρίθμητα. Ἡ προσευχὴ ἦτο ἀδιάλειπτος καὶ ἄπαυστος εἰς τὸ στόμα του καὶ εἰς τὸν νοῦν του. Τὸ πένθος, ἡ συντριβὴ καὶ ἡ κατάνυξις ἦσαν ἀχώριστα ἀπὸ τὴν καρδίαν του. Οἱ ὀφθαλμοί του ἔγιναν δύο κρουνοὶ δακρύων ἀέναοι. Ἀγουπνίαι παντοτειναί. Τὸ μέγα του ἐντύφημα καὶ ἡ παρηγορία ἦτον ἡ ξηροφαγία καὶ ὀλιγοφαγία. Εἰς τέσσαρας μῆνας ὁλοκλήρους δύω ὀκάδας σταφίδος ἐτρύφησε· τὰς δὲ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐπέρασε μὲ τριήμερον νηστείαν καὶ διήμερον, ὡς εἴπομεν. Ὅθεν ἐνεκρώθη τὸ σῶμά του καὶ δύναμις πλέον δὲν τῷ ἔμεινε νὰ ἐκτελῇ τοὺς σωματικοὺς κόπους. Ἡ δὲ πνευματικὴ διάκρισις τοῦ γέροντός του τῷ ἐμετρίαζε τὴν πολυήμερον νηστείαν, αὐτὸς δὲ ἐγένετο κατὰ πάντα ὑπήκοος.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐδοκιμάσθη οὕτως ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ εἰς διάστημα μηνῶν τεσσάρων, τότε ἐξήφθη εἰς αὐτὸν ἡ φλὸξ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης, καὶ ὁ πόθος τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν ἔλαβε τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα καὶ ἔγινε μεγαλόσχημος μοναχός, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ μετωνομάσθη Ὀνούφριος· αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖόν του ὄνομα. Μετὰ δὲ τοῦτο, μὲ τὴν βουλὴν καὶ γνώμην καὶ εὐλογίαν τοῦ γέροντός του πνευματικοῦ Νικηφόρου καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἁγίας συνοδίας ἐκείνης, ἀπεφασίσθη νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ μαρτυρικὸν στάδιον. Καὶ ἐπειδή, κατὰ τὴν Γραφήν, ἀγαθοὶ οἱ δύω ὑπὲρ τὸν ἕνα, διὰ τοῦτο ὁ διακριτικὸς γέρων πνευματικὸς τῷ ἔδωκε συνοδίτην, συνεργὸν καὶ συμβοηθὸν ἕνα τὸν ὑποτακτικόν, Γρηγόριον ὀνομαζόμενον Πελοποννήσιον, ἔμπειρον ὄντα καὶ συνετὸν καὶ σεβάσμιον, ὅστις ἔγινε συνοδίτης καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀθλησάντων τριῶν ὁσιομαρτύρων εἰς Κωνσταντινούπολιν, Εὐθυμίου, Ἰγνατίου καὶ Ἀκακίου.

Λαβόντες λοιπὸν καὶ συστατικὰ γράμματα ἀπὸ σεβάσμια ὑποκείμενα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ ἐφοδιασθέντες, ἐκίνησαν καὶ ἦλθον εἰς τὴν νῆσον Χίον, ὅπου ἔμειναν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου τὰ γράμματά των ἐσύσταιναν. Ἐκεῖ δὲ εὑρόντες πάντα, ὡς ἐπόθουν, ἐδόξασαν μεγάλως τὸν Κύριον, καὶ τὴν θείαν αὐτοῦ πρόνοιαν ἐμεγάλυναν· παρέμειναν δὲ ἐκεῖ ἡμέρας ἑπτὰ ἐν ἡσυχίᾳ, προσευχῇ, καὶ νηστείᾳ καὶ δάκρυσι, καὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων μυστηρίων κατατρυφῶντες. Ἦτο δὲ ἡμέρα Σαββάτου, ὅτε ἐκεῖ ἦλθον, καὶ περιέμενον τὴν ἐρχομένην Παρασκευήν. Ὡς ἡμέραν τοῦ σωτηρίου πάθους τοῦ Χριστοῦ, ἵνα παρρησιασθῇ εἰς τὸ κριτήριον τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὁμολογήσῃ τὴν καλὴν ὁμολογίαν, καὶ γίνῃ κοινωνὸς τῶν δεσποτικῶν παθῶν. Δὲν εἶναι ἔξω τοῦ προσήκοντος νὰ προσθέσωμεν, ὅσα μᾶς διηγήθησαν φιλαλήθως οἱ φιλομάρτυρες ἐκεῖνοι, οἵτινες τὸν ἐδέχθησαν εἰς τὴν Χίον. καὶ τὸν περιεποιήθησαν πρὸ τῆς ἀθλήσεως· «ἦλθεν, εἶπον, κατὰ τὴν κε' Δεκεμβρίου, ἡμέραν Σαββάτου, μὲ τὸν σεβασμιώτατον γέροντα Γρηγόριον, ὅστις ἔδωκε τὰ γράμματα, καὶ διηγήθη διὰ στόματος τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐλεύσεώς των». Ὁ δὲ Ὀνούφριος ἐσιώπα, καὶ δὲν ἐσήκωνε τὴν κεφαλήν του νὰ ἴδῃ τινὰ εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ἐδάκρυεν ἀκατάπαυστα, καὶ παρεκάλει μόνον νὰ τῷ συνεργήσωσι μὲ προσευχὰς καὶ δεήσεις εἰς τὸν Θεόν, λέγων, ὅτι ἦτον ἁμαρτωλότερος πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνάξιος τῆς κλίσεως τῶν Χριστιανῶν.

Ὅλας δὲ τὰς ἑπτὰ ἐκείνας ἡμέρας καὶ νύκτας, καθ' ἃς διέτριψαν ἐκεῖ, ἔμειναν κεκλεισμένοι εἰς ξεχωριστὸν οἴκημα μὲ τὰς συνήθεις ἀδιαλείπτους προσευχὰς καὶ γονυκλισίας καὶ προσκυνήσεις κομβοσχοινίων. Ὅτε δὲ ἀπέκαμνεν ἐκ τῶν ἀγώνων, ἡ ἄνεσίς του ἦτο ἀνάγνωσις νέων μαρτύρων. Τὸ ἑσπέρας μόνον ἄπαξ ἔτρωγον ὀλίγον τι. Οὔτε ἐλαίας ἔτρωγον, οὔτε τι ἄλλο προσφάγιον, οἶνον δὲ ἢ σίκερα οὐδόλως ἐγεύοντο. Μία δὲ νύκτα, ἀφ' οὗ ὁ μακάριος ἐκοπίασε πολλά, ἐκάθισε, καὶ ἤρπασεν αὐτὸν ὕπνος λεπτός, καὶ τῷ ἐφάνη εὐθύς, ὅτι ἦλθεν ἓν τάγμα ἱερέων καὶ ἀρχιερέων, καὶ ἐν τάγμα στρατιωτῶν, καθὼς φαίνονται οἱ ζωγραφισμένοι ἅγιοι μάρτυρες, καὶ σταθέντες ἔμπροσθέν του, ἐλθέ, τῷ εἶπον, διότι ὁ βασιλεὺς σὲ ζητεῖ. Αὐτὸς δὲ ἐτρόμαξε, καὶ τί μὲ ζητεῖ ὁ βασιλεύς; εἶπε· ποῖος ἄνθρωπος εἶμαι ἐγώ, καὶ πῶς εἶμαι ἄξιος νὰ παρασταθῶ εἰς τὸν βασιλέα; παρακαλῶ σας, ἀφήσατέ με. Οὐχί, τῷ εἶπον ἐκεῖνοι, ἀνάγκη νὰ παρασταθῇς, μόνον μὴ ἀργοπορῇς. Ἀπῆλθε λοιπὸν συνοδευόμενος μὲ τὰ δύω ἐκεῖνα ἱερὰ τάγματα, καὶ ἦλθον εἰς τόπον φαιδρόν, πλατύτατον, καὶ ἴδε τὸν βασιλέα ἐπὶ Θρόνου, καὶ πεσὼν προσεκύνησεν αὐτόν. Ὁ δὲ βασιλεὺς στραφεὶς πρὸς τοὺς παρεστῶτας, εἶπεν· ὁ τόπος αὐτοῦ εἶναι ἕτοιμος, καὶ τῷ ἔδειξεν ἄλλον τινὰ τόπον φωτεινότατον. Ταῦτα ἰδὼν ἐξύπνισε, καὶ ἔχαιρεν, εὐχαριστῶν τὸν βασιλέα Χριστόν, ὅστις τὸν ἐπροσκάλλει, καὶ ἐδέετο τοῦ μεγάλου Βασιλείου (διότι ἡ νὺξ ἐκείνη ἦτο τῆς ἁγίας αὐτοῦ μνήμης) νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ κοινωνήσῃ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Φαίνεται δέ, ὅτι ἠσθάνετο ὁ μακάριος Ὀνούφριος θείαν ἐνέργειαν καὶ θέρμην πνευματικὴν εἰς τὴν καρδίαν του. Τὴν ἑπομένην νύκτα τῷ ἔλειψεν ἡ θέρμη ἐκείνη ἐπί τινα ὥραν, καὶ αὐτὸς ὅλος ἔμφοβος καὶ ἔντρομος διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θείας χάριτος, εἶπε πρὸς τὸν Γρηγόριον· πάτερ, τὸ πῦρ ἐβεβέσθη, καὶ δὲν καίει ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ὦ εἰ ἔπαθον, ὁ ἄθλιος! Ὁ Γρηγόριος τῷ ἀπεκρίθη· ἐρωτᾷς; τί ἔπαθες; ὑπερηφανεύθης, καὶ διὰ τοῦτο ἔλειψεν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ θέλεις γίνει παίγνιον τῶν δαιμόνων καὶ λύπη τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ αἰσχύνη τῶν ἀνθρώπων. Ἀλοίμονον εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον! κρίμα εἰς τοὺς κόπους μου καὶ εἰς τὰς καλὰς ἐλπίδας τῶν ἀδελφῶν, οἵτινες, ἀντὶ νὰ σὲ ἀκούσωσι νέον μάρτυρα, μέλλουν νὰ σὲ ἀκούσωσι ἐκ δευτέρου ἀρνησίχριστον! Δὲν ἔρχεσαι ταλαίπωρε εἰς σεαυτόν.

Ὧδε ἀφίνω ἕκαστον νὰ συλλογισθῇ, ποίαν διάθεσιν ἔλαβεν ὁ μάρτυς, καὶ εἰς ποῖον βάθος ταπεινώσεως ἐβυθίσθη. Πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γέροντος, ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα· ἔπειτα ἐστάθη εἰς προσευχὴν μετὰ δακρύων πολλῶν, καὶ ἕως ὅτου ἠσθάνθη τὴν συνειθισμένην θέρμην, δὲν ἔπαυσεν. Ἀλλ' οὐδὲ ὁ γέρων ἔπαυσε τὴν προσευχήν, ἕως ὅτου ὁ μάρτυς μὲ ταπεινὴν φωνὴν τοῦ εἶπε· πάτερ εὐλογητὸς ὁ Θεός, καλὰ εἶμαι τώρα. Ἀλλ' ὁ γέρων ἦτο

πάντοτε προσεκτικός, γινώσκων τὰς μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ. Ὅθεν τὸ πρωῒ ἐπρόσταξεν αὐτόν, ἵνα βάλῃ μετάνοιαν εἰς τοὺς παρευρεθέντας καὶ ἀσπασθῇ τοὺς πόδας των, ζητῶν τὰς εὐχάς των μὲ ταπεινοφροσύνην.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Γρηγόριος ἦτο ἐμπειρότατος, ὡς ἀλείπτης γενόμενος τεσσάρων ὁσιομαρτύρων. Μετεχειρίσθη αὐστηρότητα καὶ τρόπον ἐπιτήδειον διὰ νὰ τὸν φυλάξῃ ἀπὸ πάντα λογισμὸν κενοδοξίας καὶ ὑπερηφανείας, καὶ ἀναβιβάσῃ αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος τῆς ταπεινοφροσύνης.

Ἡ ἐκκλησία, ἥτις ἦτο εἰς τὴν συνοικίαν ἐκείνην εἶχε κύκλῳ ἁγίας εἰκόνας πολλάς, καὶ μάλιστα νέων μαρτύρων. Ἐκεῖ ἐκλείσθη ὁ μάρτυς τὴν ἡμέραν ἐκείνην μόνος, καὶ ἐποίει ἐνώπιον ἑκάστης εἰκόνος μὲ κομβοσχοίνιον προσκυνήσεις καὶ μετανοίας. Ἀπὸ ὑπερβολὴν δὲ ἐξάψεως καὶ συντριβὴν τῆς καρδίας του ἐξέπεμπεν ἐνίοτε φωνὰς γοεράς. Ὁ δὲ Γρηγόριος ἀκούσας τὴν ὥραν ἐκείνην, δὲν τὸν ἐμπόδισε· διότι ἐγνώριζεν, ὅτι ἦτον ὅλος ἐνθουσιασμένος καὶ θεόληπτος· ὕστερον ὅμως μετεχειρίσθη τὴν προτέραν του αὐστηρότητα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἄκουσον τοῦ κυρίου λέγοντος· «Μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου» Διατί λοιπὸν σύ, κενόδοξε καὶ ὑπερήφανε, κράζεις εἰς τὴν προσευχήν σου, οὐχὶ δι' ἄλλο τι βέβαια; εἰμὴ διὰ νὰ σὲ ἐπαινέσουν πῶς εἶσαι εὐκατάνυκτος· ἔχασε; λοιπὸν πάλιν τὸν κόπον σου, ταλαίπωρε, σὲ ἠπάτησε τὸ πνεῦμα τῆς ὑπερηφανείας. Ὁ δὲ κατ' ἀλήθειαν μιμητὴς τοῦ ταπεινοῦ καὶ πράου Χριστοῦ, ἴστατο, βλέπων χαμαί, δακρυβρόων, καὶ μὲ ταπεινὴν φωνὴν ἔλεγεν· ἥμαρτον, πάτερ, συγχώρησόν μοι, καὶ δέου τοῦ Θεοῦ, ἵνα μὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου. Μὲ τοιούτους λοιπὸν ἀγῶνας καὶ τοιαύτας τοῦ γέροντος κατήργησε πάσας τὰς μηχανὸς τοῦ διαβόλου, καὶ πρὸ τοῦ μαρτυρικοῦ ἀγῶνος ἐφθασεν εἰς τὰ μέτρα τῆς ἁγιότητος. Τί τὸ ἐντεῦθεν;

Ὁ κύριος τῇ πέμπτῃ ἑσπέρας ἐτέλεσε τὸν μυστικὸν δεῖπνον, καὶ μετέδωκεν εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς τὸ ἅγιόν του σῶμα, καὶ τὸ τίμιόν του αἷμα εἰς βρῶσιν καὶ πόσιν ζωῆς αἰωνίου, καὶ παρεδόθη εἰς τὸ ἑκούσιον πάθος. Ὡσαύτως καὶ ὁ μιμητὴς τοῦ πάθους αὐτοῦ Ὀνούφριος, τὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης προετοιμασθείς, προσηύχετο ὅλην τὴν νύκτα διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν θυσίαν τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά του. Καὶ πρῶτον μὲν τοῦ ἐξυράφισε τὰ γένεια ὁ γέρων Γρηγόριος καὶ ὅλας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του. Εἶτα ἔλαβεν ἅγιον ἔλαιον ἀπὸ ὅλας τὰς κανδήλας τῶν ἁγίων εἰκόνων τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης, καὶ ἤλειψε σταυροειδῶς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός, του, ὅπου ἐχρίσθη ἐν τῷ βαπτίσματι μὲ τὸ ἅγιον μύρον, καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην διῆλθον προσευχόμενοι. Μετὰ δὲ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου, ἐπροσκύνησε καὶ ἠσπάσθη λείψανα πολλῶν ἁγίων, ἐν οἷς ἦσαν καὶ νέων μαρτύρων. Ἐζήτησε δὲ καὶ τὸν ἐσταύρωσεν ὁ ἐφημέριος μὲ αὐτὰ ὅλα τὰ λείψανα. Ἔπειτα προσευνήσας καὶ ἀσπασάμενος τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἐκοινώνησε μὲ προηγιασμένον θεῖον ἄρτον, καὶ φορέσας τὰ προητοιμασμένα Ἀγαρηνῶν φορέματα, ἐξῆλθε, σκοτίας οὔσης, μὲ ὀδηγὸν (διότι ἄλλοτε εἰς τὴν Χίον δὲν ἦλθεν) ἕως μερικὸν δρόμον, καὶ οὕτω μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἐφάνη ὁ τοῦ φωτὸς υἱὸς Ὀνούφριος βαδίζων πρὸς τὴν πόλιν καὶ μηδενὸς γινώσκοντος τίς ἦτο. Κατὰ τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ. τὸ καλούμενον Βουνάκι, ἀπήντησε φοῦρνον, καὶ ὢν κρυωμένος πολλά, εἰσῆλθε καὶ ἐθερμάνθη, καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν Χριστιανὸν φουρνάρην ἐφανέρωσε τὸν σκοπόν του. Ὁ δὲ Χριστιανὸς τῷ ἔδειξε τὸν τόπον καὶ ἠγόρασε παπούτζια κόκκινα· ὁ δὲ παπουτζῆς, Ἀγαρηνὸς ὢν καὶ ἐμήρης, βλέπων καὶ τὸν Ὀνούφριαν μὲ τὸ πράσινον εἰς τὴν κεφαλήν, τῷ ὡμίλησε φιλικῶς, ὡς καὶ νὰ τὸν ἤξευρε καὶ πρότερον· λαβὼν δὲ τὰ παπούτζια ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. Ἄλλος δέ τις Ἀγαρηνὸς εἶπεν εἰς τὸν παπουτζῆν Ἐμήρην· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος φαίνεταί μοι νὰ ἦναι τεπτῆλι, καὶ δὲν εἶναι ἰδικός μας· ὁ δὲ Ἐμήρης ζηλεύσας, τῷ εἶπε· σιώπα· κρίμα, κρίμα· μὴ σὲ καύσῃ ὁ Θεός· δὲν βλέπεις τὸ πράσινον; ὁ δὲ μάρτυς ἦλθε πάλιν εἰς τὸν φοῦρνον· ὁ δὲ καλὸς ἐκεῖνος χριστιανός, μὲ ἀφορμὴν ὅτι ἐπώλει πλακοῦντας καὶ σιμίτια, περιήρχετο μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν ὑπῆγε καὶ ἐπροσκύνησεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος. Εἰς ὅλον δὲ τὸν δρόμον ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην. Εἶτα ἐζήτησεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν ἐπίτροπον τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, καὶ λαβὼν ἄδειαν, ἀπῆλθε καὶ ἐμοίρασεν ἐλεημοσύνην. Ἐκεῖθεν ἐξελθών, ἀπήντησε τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τῆς κεχαριτωμένης καλούμενον, καὶ εἰσελθὼν ἐπλήρωσε καὶ τοῦ ἐψαλλαν παράκλησιν· αὐτὸς δὲ προσκυνήσας καὶ ἀσπασάμενος τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐξῆλθε, καὶ ἀμέσως ἀπῆλθεν εἰς τὸν Μεχκεμέν, καὶ ἀναβὰς ἐζήτει τὸν κριτήν. Οὗτος δέ, καλούμενος Μουξούμπασης, ἠρώτησε τί τὸν ἤθελε. Ὁ δὲ μάρτυς ἀπεκρίθη· ἔχω ἀγωγὴν περί τινος· ὁ δὲ Μουξούμπασης τὸν ἠρώτησεν ἂν εἶχεν φεγγά· διότι πρῶτον ἔπρεπε νὰ ἐκβάλῃ τοῦτον, καὶ ἔπειτα νὰ ἀναφερθῇ. Τοῦτο δὲ ὀλίγον ἔγινε κατὰ θείαν οἰκονομίαν, ὥστε ἡ ὁμολογία τοῦ μάρτυρος νὰ γίνῃ λαμπρὰ ἔμπροσθεν πολλῶν ἀσεβῶν. Διὰ τοῦτο ηὐδόκησεν ὁ Κύριος καὶ ἀπεβλήθη τὸ πρῶτον· διότι ἀπετυχὼν τοῦ σκοποῦ του, ἦλθε πάλιν εἰς τὸν φοῦρνον, καὶ λαβὼν μὲ τὴν δεξιά ν του τὸν σταυρόν, ὃν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ, ἀκούμβησεν εἰς τὸ μέτωπόν του, καὶ ἔκλαυσεν ὥραν ἱκανήν. Συνέκλαιε δὲ καὶ ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος ἀπὸ συμπάθειαν, καὶ τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ πάλιν εἰς τὸν Μεχκεμέν, πλὴν νὰ μὴ εἴπῃ εἰς τοὺς ἄλλους μηδέν, ἀλλὰ εὐθὺς νὰ σηκώσῃ τὸ παραπέτασμα, καὶ νὰ παρασταθῇ ἀμέσως εἰς τὸν κριτήν.

Κινήσας λοιπόν, ἐποίησεν, ὡς ὡδηγήθη, καὶ ἀπελθὼν ἐπαῤῥησιάθη. Ἔτυχε δὲ τότε τὴν ὥραν ἐκείνην καὶ ἦσαν συνηθροισμένοι ὅλοι οἱ ἀγάδες. Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ οὕτως· Ἐγὼ πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἔλαβον μίαν πληγὴν εἰς τοῦτον τὸν τόπον, καὶ ἔκτοτε μέχρι τοῦ νῦν περιῆλθον τόπους πολλοὺς καὶ διαφόρους, πλὴν τὴν πληγήν μου νὰ τὴν θεραπεύσω δὲν ἠδυνήθην. Οἱ ἰατροί μοι εἶπον, ὅτι, ἐὰν δὲν ὑπάγῃς εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐπληγώθης, ἡ πληγή σου δὲν θεραπεύεται. Διὰ τοῦτο ἦλθον πάλιν ἐδῶ διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσω. Ὁ δὲ καδὴς τὸν ἠρώτησε, ποία ἦτο ἡ πληγή του, καὶ τί ἐζήτει ἀπὸ αὐτούς. Ὁ μάρτυς ἀπεκρίθη· ἡ πληγή μου, εἶναι αὐτη· ἐγὼ μικρὸν παιδίον ὤν, ἀπὸ ἀγνωσίαν μου ἠρνήθην τὴν πίστιν τὴν χρι-

στιανικήν, καὶ ὁμολόγησα τὴν ἰδικήν σας· πλὴν ποσῶς δὲν τὴν ἐλάτρευσα, ἀλλὰ πάντοτε χριστιανικῶς διεβίουν, ἐπειδὴ εἰς χριστιανικοὺς τόπους εὑρισκόμην. Ὅτε ὅμως ἦλθον εἰς ἡλικίαν, ἐγνώρισα τὸ κακόν, ὅπερ ἔκαμα, ἀρνηθεὶς τὴν ἁγίαν μου πίστιν, καὶ θεωρῶν αὐτὸ ὡς πληγὴν θανάσιμον τῆς ψυχῆς μου, ἐγύρισα πολλοὺς τόπους διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσω μὲ τὴν μετάνοιαν, παρακαλῶν τὸν Χριστὸν καὶ Θεόν μου, τὸν ποιητήν μου καὶ πλάστην, νά μοι συγχωρήσῃ τὸ ἁμάρτημα. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἡσύχασαν οἱ λογισμοί μου, στοχαζομένου τὸ μέγεθος τοῦ ἁμαρτήματος τὸ ὁποῖον ἔπραξα, ἀρνηθεὶς τὴν πίστιν μου τὴν ἀληθινήν, καὶ ὁμολογήσας τὴν ἰδικήν σας τὴν ψευδῆ. Τώρα λοιπὸν ὁμολογῶ παῤῥησίᾳ ἔμπροσθεν ὑμῶν πάντων, ὅτι εἶμαι Χριστιανός, καὶ ἀρνοῦμαι καὶ ἀναθεματίζω τὴν πίστιν σας. Καὶ ἐνταυτῷ ἔκβαλὼν τὸ πράσινον σαρίκιον, τὸ ὁποῖον ἐφόρει, τὸ ἔρριψεν ἔμπροσθέν των. Ἐκεῖνοι δὲ ἰδόντες τὸ τοιοῦτον τόλμημα, ἔμειναν ἄφωνοι. Εἷς δὲ Ἐμήρης, φιλότιμος ζηλωτὴς τῆς θρησκείας του, πρὸν ὁμιλήσῃ ἄλλος τις, εἶπεν εἰς τὸν μάρτυρα· τί πράττεις ἄνθρωπε; Λάβε καὶ βάλε εἰς τὴν κεφαλήν σου αὐτὸ τὸ ἄγιον πρᾶγμα. Ὁ δὲ μάρτυς ἀκούσας, ὅτι τὸ λέγει ἅγιον, λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τούτου, ἐξευτέλισε καὶ ἐξουδένωσεν αὐτό, λαλήσας πολλὰ καὶ κατὰ τοῦ Μωάμεθ, καθὼς ὕστερον ὁ καδὴς εἶπεν εἷς ἕνα οἰκιακόν του χριστιανόν, ὅσα οὔτε στόμα δύναται νὰ τὰ εἴπῃ, οὔτε αὐτίον νὰ τὰ ἀκούσῃ. Ὅθεν ὅλοι ἐξεβόησαν· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ ζήσῃ πολλὴν ὥραν, καὶ εὐθὺς διέταξαν νὰ τὸν βάλλωσιν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τοὺς πόδας του εἰς τὴν ποδοκάκην, ἕως δευτέρας διαταγῆς. Καὶ οὕτως ἐκβληθέντα ἔξω ἐβάπισαν αὐτὸν καὶ διαφόρως ἐκάκωσαν, ἄχρις οὗ ἦλθεν ὁ ἀστυνόμος μετὰ τεσσάρων κλητήρων, οἵτινες παραλαβόντες αὐτόν, ἔφερον εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Μουσελίμη, καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸ τομπροῦκι εἰς τέσσαρα μάτια. Μετ' ὀλίγον δὲ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τρία. Αὐτὸς δὲ ὁ μακάριος ἐκάθητο καὶ ἐπροσκύνει. Τότε καί τις Ἀγαρηνὸς τῷ εἶπεν ὕβρεις τινάς. Ἄλλην δὲ παιδείαν δὲν τῷ ἔκαμον εἰς τὴν φυλακήν. Χριστιανοὶ δέ τινες εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἠρώτων τὸ ὄνομά του καὶ τὴν πατρίδα του. Ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἦτο ἀπὸ τὸν μέγαν Τούρναβον, καὶ ὅτι ὠνομάζετο Ματθαῖος. Δὲν εἶπε δὲ τὸ Ὀνούφριος, διὰ νὰ μὴ δώσῃ ὑποψίαν ὅτι ἦτο μοναχός, καὶ ζητηθῇ ἀπὸ ποῖον μοναστήριον ἦτο, καὶ ποῦ εὑρίσκετο, ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Χίον.

Ἐξελθόντες οἱ ἀγάδες ἀπὸ τὸ τζαμίον, καὶ πάλιν συνωμίλησάντες, ἔλαβον καὶ τὴν γνώμην ἑνὸς ἐξορίστου πασᾶ, ὅστις εὑρέθη ἐκεῖ, καὶ ὅλοι ἐκ συμφώνου των ἀπεφάσισαν τὸν θάνατον.

Εὐθέως λοιπὸν διώρισαν καὶ τὸν ἔφερον ἀπὸ τὴν φυλακήν, καὶ συντόμως τὸν ἠρώτησαν μὲ ὀλίγους λόγους. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γνώμη του ἦτον ἀμετάθετος, διέταξαν νὰ ἀποκεφαλισθῇ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Διώρισαν δέ, καὶ τὸ χῶμα, ὅπου ἤθελε στάξει τὸ αἷμα τοῦ μάρτυρος νὰ τὸ ῥίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ μὴ συγχωρηθῇ δὲ εἰς μηδένα χριστιανὸν νὰ λάβῃ τι ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος. Τούτων οὕτως ἀποφασισθέντων, ἐξέβαλον αὐτὸν ἀπὸ τὸν Μεχκεμέν. Νομίζων δὲ ὁ μάρτυς ὅτι ἐκεῖ πλησίον ἐμελλον νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσιν, ἤθελε νὰ γονατίσῃ. Οἱ δὲ δήμιοι τὸν ἐξεμάκρυναν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ ἔλεγον αὐτῷ νὰ γονατίσῃ ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀπῆλθεν παρακάτωθεν ἔνθα προαπεκεφαλίσθη καὶ ὁ ἅγιος μάρτυς Μᾶρκος, (ἠρώτησε πρότερον, καὶ ἤξευρε τὸν τόπον ἐκεῖνον), καὶ ἐκεῖ ἐγονάτισεν. Εὐθὺς δὲ ἐκτύπησεν αὐτὸν μὲ τήν μάχαιραν ὁ μάγειρος τοῦ Μουσελίμη, ἥτις εἰσεχώρησεν εἰς τὸν λαιμόν του ἕως τρία ἢ τέσσαρα δάκτυλα. Ὁ δὲ μάρτυς κλίνας τὴν κεφαλήν, ἔπεσε χαμαὶ χωρὶς νὰ ταράξῃ κανὲν μέλος του. Ἄλλος δὲ πάλιν πλαγίως ἱστάμενος τῷ ἔδωκεν ἄλλας δύω πληγάς καὶ τὸν ἐτελείωσεν. Ταῦτα πάντα ἔγειναν ἐντὸς πέντε ὡρῶν. Συνέδραμε δὲ πολὺ πλῆθος χριστιανῶν, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία, καὶ ἐθεώρουν τὴν ἁγίαν ἀποτομὴν τοῦ μάρτυρος, μολονότι δὲν ἔφθασε νὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν πόλιν.

Ἐτελείωσε δὲ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου ὁ νέος οὗτος ὁσιομάρτυς Ὀνούφριος κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1818 Ἰανουαρίου 4, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, ὥρᾳ ἑνάτῃ, εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 32. Πάντες ἐθαύμασαν τὴν φρόνησίν του καὶ τὴν ἀνδρείαν του. Διηγοῦνται δ' ὅτι τὸ πρόσωπόν του τὸ ὁποῖον πρότερον ἐκ τῶν ἀγώνων ἦτο νενεκρωμένον, ἔλαβε μετὰ τὸ μαρτύριον οὐρανίαν τινὰ φαιδρότητα καὶ χάριν.

Οἱ χριστιανοὶ θεαταὶ μεχάλως ἔχαιρον δι' αὐτὸν εὐχαριστοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεὸν διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τοῦ Ὀνουφρίου. Πάντες δὲ ἐσκόπευν νὰ λάβῃ ἕκαστος μέρος τι τῶν μαρτυρικῶν ἀγαθῶν, ἢ αἷμα, ἢ τρίχας, ἢ φόρεμα, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς προλαβόντας μάρτυρας Μᾶρκον καὶ Ἀγγελῆν ἔλαβον. Ἀλλ' ὅτε εἶδον παρ' ἐλπίδα, ὅτι πρὶν ἢ ἐκκενωθῇ τὸ αἷμα του εἰς τὴν γῆν, ἐσήκωσαν οἱ ἄπιστοι τὸ ἅγιον λείψανον διὰ νὰ τὸ ῥίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅλοι ἐσκυθρώπασαν ἀπὸ τὴν λύπην των· ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν τυράννων εὐθὺς τὸ ἔβαλον εἴς τινα σπυρίδα (ζεμπίλιον), καί, διὰ νὰ μὴ στάξῃ εἰς τὴν γῆν αἷμα, ἔβαλον τὴν σπυρίδα εἰς ἓν καδίον. Πρὸς τούτοις ἔσκαψαν καὶ τὸ αἱματωμένον χῶμα, ὅπου ἔπεσε τὸ μαρτυρικὸν σῶμα, καὶ ἐγέμισαν δύο σπυρίδας· καὶ ὅλα ὁμοῦ τὰ ἔβαλον εἰς μίαν λέμβον, καὶ οὔτε κἂν χριστιανοὺς ἀχθοφόρους ἔβαλον νὰ σηκώσωσι τὸ ἅγιον λείψανον, ἀλλὰ Τοῦρκοι τὸ ἐσήκωσαν. Ὁ δὲ διδάσκαλος τῆς πλάνης ἔκραζε μετὰ ζήλου καὶ ἀγανακτήσεως· φυλαχθῆτε, φυλαχθῆτε, μὴ τύχῃ καὶ λάβῃ τις ἐξ ὑμῶν τίποτε ἀπὸ ἐπάνω του· διότι ὁ τοιοῦτος κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ χριστιανὸς θέλει ἀποθάνει. Καὶ τόσον καλῶς ἐφύλαξαν οἱ ἐπάρατοι τὴν παραγγελίαν του, ὥστε οὐ μόνον τίποτε δὲν ἔλαβον ἀπὸ ἐπάνω του, ἀλλὰ καὶ τὴν λέμβον, εἰς ἣν ἔθηκαν τὸ ἅγιον λείψανον, ἀφ' οὗ τὸ ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν ἔπλυναν, ἵνα μὴ τὴν ἀσπάζωνται οἱ χριστιανοὶ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἔκειτο τὸ ἱερὸν λείψανον.

Ἕως ὧδε τελειώνει ἡ διήγησις τοῦ μαρτυρίου τοῦ καλλινίκου ὁσιομάρτυρος Ὀνουφρίου. Τί δὲ ἔγινε τὸ ἅγιον λείψανον καὶ ποῦ κατήντησε, κανὲν βέβαιον δὲν ξεύρομεν νὰ εἴπωμεν. Μόνον δοξάζομεν τὸν ἅγιον Θεόν, τὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μάρτυσι δοξαζόμενον, καὶ τὸν φίλον αὐτοῦ τὸν μάρτυρα Ὀνούφριον τιμῶμεν, καὶ ἐτησίως ἑορτάζομεν, καὶ πρέσβυν αὐτὸν πρὸς Θεὸν ἔχομεν ἀνεπαίσχυντον, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύοντα.

Οὗτος εἶναι, ὦ εὐσεβεῖς καὶ φιλοχριστοι καὶ φιλομάρτυρες, ἀδελφοί, ὁ ἀσκητικὸς βίος τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ὁσιομάρτυρος Ὀνουφρίου· αὕτη εἶναι ἡ εὐαγγελικὴ αὐτοῦ πολιτεία· τοῦτο εἶναι τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριόν του· τοῦτο εἶναι τὸ μακάριον καὶ δεδοξασμένον τέλος του. Παιδιόθεν, ὡς ἠκούσατε, ἐδόθη εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς· μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν ἐφύλαξε τοὺς κανόνας τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος. Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου ἦτο ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας του, ἦτον ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ὕψος τῆς θείας ἀγάπης· ἡ δὲ θεία ἀγάπη τὸν ἔφερεν εἰς τὴν τελειότητα καὶ εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρικὸν θάνατον· καὶ ὁ θάνατος τὸν ὕψωσεν εἰς τῆς οὐρανίου δόξης τὸ μεγαλεῖον καὶ ὕψος. Τώρα τί σᾶς φαίνεται; Περὶ ἑνὸς τοιούτου νέου, ὅστις κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀσκητῶν, καὶ πνευματικῶν διακριτικῶν, καὶ ἐναρέτων διδασκάλων, καὶ σοφῶν περὶ τὰ θεῖα ἀρχιερέων καὶ Πατριαρχῶν τὴν ζωήν του διῆλθεν εὐαγγελικῶς, καὶ ἔφθασεν εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, εἶναι δίκαιον, ἄνθρωπι δεδουλωμένοι εἰς τὰ ἄλογα πάθη τῆς σαρκὸς νὰ ἀποτολμῶσι νὰ λέγωσιν ὅτι ὥρμησεν ὡς ἄλογον ζῶον εἰς τὸ μακελεῖον! Περὶ ἀνθρώπου, ὅστις ἦτο πλήρης ὑπακοῆς καὶ ταπεινώσεως ἕως τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ θανάτου του, νὰ ἀποτολμῶσι οἱ μαιμάφρονες νὰ φλυαρῶσι, λέγοντες, ὅτι διὰ κενοδοξίαν ἀπέθανε! Τοῦτο εἶναι βέβαια μεγάλη ἀπάτη τοῦ διαβόλου· ὅστις εὑρίσκει σκεύη πονηρά, καὶ κατοικὼν εἰς αὐτὰ λαλεῖ διὰ τῶν στομάτων αὐτῶν ὡς ὄφις, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ μέν, ἐὰν δυνηθῇ, ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι πόθον ἔνθεον νὰ μαρτυρήσωσι καὶ νὰ στεφανωθῶσι, κἀμῇ δὲ νὰ ψυχρανθῶσιν οἱ πιστοὶ καὶ νὰ μὴ τιμῶσι τούτους τοὺς ἀηττήτους ἀθλητὰς ὡς μάρτυρας.

Ἡ Ἐκκλησία ὅμως τοῦ Χριστοῦ ἀνέκαθεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀρχαιότητά της ἐδέχθη, καὶ δέχεται πάντας τοὺς δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀρνηθέντος τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, εἶτα μετανοήσαντας, καὶ ὁμολογήσαντας αὐτὴν ἐνώπιον τῶν τυράννων καὶ ἀποθανόντας ὑπὲρ αὐτῆς, ὡς μάρτυρας τιμῶσα αὐτούς, καὶ μὲ ἐτησίους ἑορτὰς δοξάζουσα, καὶ μὲ ἐπινικίους ὕμνους γεραίρουσα αὐτούς. Οὕτω δοξάζει καὶ ἑορτάζει τὸν ἀρνηθὴν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἐνδοξότερον μεγαλομάρτυρα, Ἰάκωβον τὸν Πέρσην. Ναί, ἐν τῷ Συναξαριστῇ ἀναγινώσκεται τῇ ια' Δεκεμβρίου ἡ ἄθλησις τοῦ μάρτυρος Μείρακος τοῦ ἐν τοῖς χρόνοις τῶν Κομνηνῶν βασιλέων Κωνσταντινουπόλεως, τῶν Ἀγαρηνῶν κρατούντων κατακτητικῶς τὴν Αἴγυπτον, ἀρνησαμένου τὸν Χριστὸν καὶ εἶτα μαρτυρήσαντος, οὗτινος ἡ ἁγία κάρα θαύματα πολλὰ ἐτέλεσε φυλαττομένη ὑπὸ τῶν ἐκεῖ πιστῶν.

Σὺν αὐτοῖς λοιπὸν καὶ ὑμεῖς, ἀδελφοί, τοῖς τε παλαιοῖς καὶ νεοφανέσιν ἁγίοις μάρτυσιν, ἃς ἑορτάζωμεν, εὐλαβῶς, καὶ δοξάζωμεν ἐτησίως μὲ ἐπινικίους ᾠδάς καὶ ὕμνους, ὡς ὄντως ὄντα θεῖον καὶ ἅγιον μάρτυρα, τὸν νέον τοῦτον ἀθλητὴν καὶ καλλινίκιον ὁσιομάρτυρα Ὀνούφριον. «Ὅτι » ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ὁμοδούλων τιμὴ ἀπόδειξιν ἔχει » τῆς πρὸς κοινὸν Δεσπότην εὐνοίας», κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον. Καὶ αὖθις κατὰ τὸν αὐτόν· «μακάριζον ὅσιον » τὸν μαρτυρήσαντα, ἵνα γένῃς μάρτυς τῇ προαιρέσει, καὶ » ἐκβῇς χωρὶς διωγμοῦ, χωρὶς πυρός, χωρὶς μάστιγος, τῶν » αὐτῶν ἐκείνοις μισθῶν ἠξιωμένος». Ἂς μακαρίσωμεν λοιπόν, ἃς ἐγκωμιάσωμεν, ἃς δοξάσωμεν γνησίως τὸν ὁσιομάρτυρα Ὀνούφριον, διὰ νὰ γένωμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν προαίρεσιν μάρτυρες, καὶ νὰ λάβωμεν τοὺς ἰδίους μισθοὺς παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ, συνανάρχῳ καὶ συναϊδίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ὨΙδὴ ζ'. Οἱ παῖδες εὐσεβείᾳ.

Σὺ μάρτυς δεινὴν πλάνην ἀπλανέσι, διδαχαῖς Ὀνούφριε. καταλιπὼν θείᾳ στολῇ, ἀφθαρσίας ἐκαθωράϊσαι, καὶ Χριστοῦ τοῖς ἀθληταῖς συνηριθμήθης θεῶν· ὁ τῶν πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὑδρεύσει αἵματός σου μάρτυς, δυσσεβῶν ὠμότητα ἀπέπνιξας, δεινῶν τὸ σφοδρὸν μὴ πλήξας, ἐνδοξε, ἀλλ ἀνδρείως, ἐνεγκὼν σοφὲ ἐκραύγαζες· ὁ τῶν πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Νιφάδας ἀσεβείας, καὶ κρυμὸν τῆς ἀπιστίας ἔλυσας, ἐν τῇ θερμότητι τοῦ σοῦ, θείου ζήλου, ὦ Ὀνούφριε, καὶ ἐθάλφθης τῇ πυρώσει τοῦ θείου πνεύματος, ἀναθεῶν ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Πύλην τοῦ οὐρανοῦ σε, θείαν γέφυραν ἀγνὴ καὶ κλίμακα, κατανοοῦμεν οἱ πιστοί, δι' ἧς μόνος καταβέβηκεν, ὁ ἐπὶ πάντων Θεὸς καὶ ἡμᾶς ὕψωσεν, εἰς οὐρανούς, ἀπὸ γῆς δι' εὐσπλαγχνίαν.

Καταβασία. Νέους εὐσεβεῖς.

ὨΙδὴ η'. Θαύματος ὑπερφυοῦς.

Οἱ τῶν μοναστῶν χοροὶ τοῦ ὄρους Ἄθω, γεγηθότες ὑμνοῦμεν, τρισμάκαρ, τὴν σεπτήν σου ἄθλησιν, δι' ἧς μάρτυς

εἰς οὐρανούς, ἀνελήλυθας Ὀνούφριε γηθόμενος. Διό σε εὐφημοῦντες ἀναμέλπομεν, εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θρόνος ὡς Θεοῦ ἐδείχθης ἀθλοφόρε, τὸ πανάγιον τούτου κηρύττων ὄνομα, Ὀνούφριε, ἐναντίον τῶν ἀσεβῶν, καὶ τυράννων μισοχρίστων παρρησίᾳ πολλῇ. Διὸ καὶ νομίμως ἐκτελέσας σου, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν στέφανον εἴληφας, τῆς δικαιοσύνης ἐκ χειρὸς τοῦ Κυρίου.

Ω" τῆς λαμπρᾶς εὐκλείας, ἧς ἐτέτυχες Χριστὸν πλουτήσας· ἀνθ' ὧν καταλέλοιπας σὺ γηΐνων τε καὶ τερπνῶν, καὶ ἐξέχεας τὸ αἷμά σου τὸ ἅγιον, νοὸς στερροτάτου καθαρότητι, καὶ ψυχῆς εἰλικρινείᾳ, παμμακάριστε. Ὅθεν σὲ τιμῶμεν, τελοῦντές σου τὴν μνήμην.

Θεοτοκίον.

Γ"ασαι τὰ ἕλκη τῆς ψυχῆς μου κόρη, θεομῆτορ δυσωπῶ ὁ τάλας, καὶ τὸν νοῦν μου. ζωηφόροις ἐνεργείαις τῇ προσβείᾳ σου· ὅπως ὑμνῶ σε μέλπων σοι, εὐλογοῦμεν τὸν ἄφραστόν σου τόκον καὶ σὲ κατὰ χρέος γεραίρομεν παρθένε.

Καταβασία. Μυστήριον παράδοξον.
Ἕδρᾳ θ'. Μυστήριον ξένον ὁρῶ.
Τοῦ Ἁγίου. Τύπον τῆς ἀγωγῆς λοχείας σου.

Γ"δε φωταυγὴς πανήγυρις, ὁσιοάθλου ὄντως πᾶσιν ἐξέλαμψε, καταυγάζουσα, τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα, μοναστῶν τε, καρδίας εὐφραίνουσα. Προσέλθωμεν προθύμως, αὐτοῦ εἰκόνα ἀσπαζόμενοι.

Ἄ"νω θεϊκῆς λαμπρότητος, κατηξιώθης ἀθλοφόρε Ὀνούφριε, καὶ φωτίζεις νῦν, ἱερωτάταις λαμπρότησι, τοὺς τελοῦντας τὴν εὔσημον μνήμην σου καὶ πόθῳ προσκυνοῦντας, τὴν πανσεβάσμιον εἰκόνα σου.

Κλέος μοναστῶν τοῦ Ἄθωνος, καὶ τῶν μαρτύρων ἀνεδείχθης, Ὀνούφριε. Διὸ ἀφ' ἡμῶν, τῶν πειρασμῶν τὴν σκοτόμαιναν, σαῖς πρεσβείαις ἀπέλασον, ἅγιε, τελούντων σου τὴν μνήμην καὶ μακαριζόντων σε πόθῳ.

Ω"φθης Χίου νήσου καύχημα, ὡς ἐν αὐτῇ ἀθλήσας καὶ τὸ αἷμα ἐκχέας σου καὶ νῦν οὐρανούς, περιπολεῖς ἀγαλλόμενος, ὑπὲρ πάντων τῶν πόθῳ τελούντων σου, τὴν μνήμην τὴν φωσφόρον, ἐκδυσωπῶν Χριστόν, Ὀνούφριε.

Βήματι ἀνόμων ἔστηκας, ἐν ἀπτοήτῳ ἀθλοφόρε φρονήματι, καὶ ἐκήρυξας, τοῦ Ἰησοῦ τὴν θεότητα, καὶ κεφαλὴν ἀπετμήθης Ὀνούφριε, καὶ στέφει οὐρανίῳ κατεκοσμήθης ἀξιάγαστε.

Ὅ"ρμῳ γαληνῷ προσώρμισαι, ἀπαλλαγεὶς ἐκ τρικυμίας Ὀνούφριε, καὶ τοῦ κλύδωνος, τῆς ἀσεβείας καὶ ἁπάσαι τῷ Δεσπότῃ Χριστῷ ἀγαλλόμενος, ὃν ἀεὶ ἐκδυσώπει, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε.

Θεοτοκίον.

Υ"ψος τὸ τοῦ μυστηρίου σου, κατανοῆσαι Κόρη πάντη ἀδύνατον, οὐ μόνον βροτοῖς, ἀλλὰ καὶ νόων στρατεύμασι· τὸν Θεὸν γὰρ πάντα ποιήσαντα, βουλήσει ἐκ μὴ ὄντων, ὑπερρήτως ἐσωμάτωσας.

Καταβασία. Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα.
Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Π"ροῦ ἀθλοφόρου σήμερον, καὶ ὁσίου τὴν μνήμην, πάντες πιστοὶ τιμήσωμεν, ἐν ᾠδαῖς τε καὶ ὕμνοις, βοῶντες αὐτῷ ἐκ πόθου· Ὀνούφριε γενναιόφρον, ἱκέτευε ὃν ἔστερξας, καὶ ἐκήρυξας λόγον δοῦναι ἡμῖν, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν καὶ ῥυσθῆναι, κολάσεως μελλούσης τε, καὶ τυχεῖν βασιλείας.

Ἕτερον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ὁ"σιομάρτυς Κυρίου, Ὀνούφριε ἀθλοφόρε, τοὺς σοὺς ἀγῶνας ὑμνοῦμεν,

καὶ εὐλαβῶς ἐκτελοῦμεν, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην, τῆς σῆς λαμπρᾶς μαρτυρίας.

Προεόρτιον ὅμοιον.

Ὁ' ἐκ πατρὸς ἀχρόνως, πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθείς, Υἱὸς καὶ σάρκα φορέσας, ὑπερφυῶς ἐκ γυναικὸς προέρχεται βοπτισθῆναι, εἰς ἀναγέννησιν κόσμου.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν στίχους ἓξ καὶ ψάλλομεν προσόμοια τοῦ ἁγίου. Τὰ δὲ προσόρτια ψάλλονται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Ἦχος α'. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Π"ανεύφημε μάρτυς Χριστοῦ, ἀθλητὰ Ὀνούφριε, δέξαι τὸν πόθον τὸν ἔνθεον, τοῦ σὲ δοξάσαντος, ἐν ᾠδαῖς καὶ ὕμνοις, καὶ τῶν πρὸς τὴν ἄθλησιν, τὴν θείαν ἀλειψάντων σε ἄριστα καὶ τὴν ἀντάμειψιν, ταῖς εὐχαῖς σου ταῖς πρὸς Κύριον, ἀθλοφόρε, ἀπόδος ἐπάξιον.

Θεῷ παριστάμενος νυνί, ἔνδοξε Ὀνούφριε, καὶ θείας δόξης πληρούμενος, ὁσίων τάγμασι, καὶ μαρτύρων θείων, μάκαρ συνταττόμενος, μνημόνευε ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σου, τὴν θείαν ἄθλησιν, καὶ μορφῆς σου, τὴν ἐμφέρειαν προσκυνούντων, ἐκ πόθου καὶ πίστεως.

Μετὰ τὴν τῆς κάρας ἐκτομήν, ἐν θαλάσσῃ ἐρρίπτατο, τῶν δικαστῶν τῇ ὠμότητι, τὸ θεῖον λείψανον, τὸ σὸν ἀθλοφόρε, σὺν τοῖς λύθροις ἅπασι, μὴ φερόντων ὁρᾶν προσκυνούμενον, ὑπὸ πιστῶν λαῶν. Ἀλλ' ὁρῶντες ἀσπαζόμεθα, τῆς μορφῆς σου, τὸ θεῖον ἐκτύπωμα.

Ἕτερα προσόμοια. Ἦχος β'.
Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ὅ"τε ἐκ τῶν ὧδε τῶν φθαρτῶν, πρὸς τὰ διαμένοντα μάκαρ ἀπεξεδήμησας, τότε τὰ οὐράνια τάγματα ἔδραμον, καὶ μαρτύρων ὁ σύλλογος, μετὰ τῶν ἁγίων, πάντων ἡ ὁμήγυρις, θεῖος κατάλογος, ἦλθον εἰς ἀπάντησιν μάρτυς, τῆς καθαρωτάτης ψυχῆς σου, ἀξιομακάριστε Ὀνούφριε.

Ὅ"λος ἐν ἐκστάσει προσκυνῶ, σοῦ τὸν ἱερὸν χαρακτῆρα καὶ περιπόθητον. Δεῦρο οὖν μοι ἔασιν, ταῖς σαῖς λιταῖς πρὸς Θεόν, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ ζῶυνον ἔτι, βέον τὸν ἅπαντα, πρὸς τρίβους τῶν ἀρετῶν, ἅγιε Ὀνούφριε μάρτυς, γνήσιε Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μου καὶ τῆς θλίψεώς μου παραμύθιον.

Π"άσης ἐπηρείας πονηρᾶς, πάσης ψυχοφθόρου τε βλάβης ἡμᾶς ἀπάλλαξον, ἅγιε Ὀνούφριε ὁσιομάρτυς Χριστοῦ, μὴ παρίδῃς τὴν δέησιν, τῶν σοὶ προσφευγόντων καὶ ἀσπαζομένων σου γονυκλιτῶς καὶ θερμῶς, τύπον τῆς εἰκόνος σου θεῖον, τὸν θαυματουργὸν καὶ ὡραῖον καὶ τὸν τῶν δαιμόνων ἀποτρόπαιον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Θ"ένος θεῖον, ἐκ τῆς τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐνδυσάμενος κοινωνίας, ἀπτοήτως παρέστης, καὶ τὸν Χριστὸν ἔχων λαλοῦντα ἐν σοί, θαρσαλέως ἐξήλεγξας τὴν δυσώνυμον ἀσέβειαν, ἐν συλλόγῳ ἐκ τυράννων πολλῶν, ὑφ' ὧν τὴν κάραν αὐθημερὸν ἐκτμηθείς, συνήφθης Ὀνούφριε τῷ Χριστῷ, καὶ συζῇς αἰωνίως, δοξάζων τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.
Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικὰ καὶ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ ἁγίου ᾠδὴ γ'. καὶ ς'. Ὁ Ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους. Ἀδελφοί ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Ζήτει τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος, πάντα, ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι. Ζήτει ὀκτωβρίου 13 Κάρπου καὶ Παπύλου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

ΠΟΝΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΟΥ

Τῇ 29 Ἰανουαρίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Χίου, ἀθλήσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ἔτει 1802.

Ἐπέρας ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν Προοιμιακὸν ψάλλομεν τό, Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλομεν Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Μάρτυς ἀθλητὰ Δημήτριε, διὰ Χριστὸν τὸν Θεόν, εἰς κινδύνους ἐχώρησας, καὶ βασάνους ἔνδοξε, ἀνενδότῳ φρονήματι, ἐπὶ τὸ μέγα τοῦ κράτους θέατρον, καὶ τὸν ἀγῶνα λαμπρῶς τελέσας σου, πάντας ἐπεύφρανας, καὶ στεφάνων ἔτυχες μαρτυρικῶν, χάριν ἐξαιτούμενος τοῖς σὲ γεραίρουσι.

Μάρτυς ἀθλητὰ Δημήτριε, διὰ τὴν ὄντως ζωήν, τῆς παρούσης, ηὐλόγησας, ὡς προσκαίρου πάνσοφε, τῆς ἀγγῆς Θεομήτορος, ἐπαλειφούσης, καὶ προτρεπούσης σε, πρὸς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὸ μαρτύριον, ὑπισχνουμένης σοι, τὴν αὐτῆς ἀντίληψιν, ὡς πανσθενῆ, ὅθεν καὶ ἠρίστευσας καὶ ἐστεφάνωσας.

Μάρτυς ἀθλητὰ πανθαύμαστε, ὄντως πανθαύμαστος εἶ, ἀπολύσαι σε χρήμασι, τῆς εἱρκτῆς ὡς ἔγνωσαν, οὐκ ἠνέσχου τὸ σύνολον, τοῦ ἀρχεκάκου κρίνας τὸ βούλευμα, εὐχὰς δὲ μᾶλλον, πρὸς πάντων ἤτησας· ὦ, οἷον ἔσχηκας, λογισμὸν καὶ φρόνημα, ὑπὲρ Χριστοῦ, θύσαι ἐπειγόμενος, σαυτὸν ἀοίδιμε!

Χαίροις ἀθλητὰ Δημήτριε, χαίρει καὶ καὶ Χίος ἡ σή, καυχωμένη καὶ λέγουσα, Ἐκκλησία ἅπασα, σὺν ἐμοὶ νῦν εὐφράνθητι, ἐν τῇ ἀθλήσει τοῦ θείου τέκνου μου, ἀνδρισαμένου πρὸς πεῖραν ἅπασαν, τὴν θείαν ἄνωθεν, ὡπλισμένου δύναμιν, δι' ἧς ἐχθρόν, εἰς τέλος κατέβαλε τὸν ὑπερήφανον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς τοῦ ἀθλοφόρου ἡ πανεύσημος πανήγυρις· δεῦτε οὖν φιλέορτοι, φαιδρῶς ἑορτάσωμεν τὴν μνήμην αὐτοῦ λέγοντες· χαίροις ὁ τὰς τῆς ἀσεβείας ἄρκεις ἐκφυγὼν διὰ τῆς πίστεως, τὴν δὲ ἀνδρείαν τοῦ Πνεύματος σεαυτῷ περιθέμενος· χαίροις ὁ στερρῶς ὑπομείνας τὰς πικροτάτας βασάνους, τῇ ἰσχύϊ τῇ δοθείσῃ σοι παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ· χαίροις ὁ τοῖς μέλεσί σου, κατὰ Παῦλον, τὰ μακάρια στίγματα τοῦ Χριστοῦ βαστάσας· ὧν καθικέτευε, ὀρθοδόξων ἐγκαλλώπισμα Δημήτριε, λυτρωθῆναι ἡμᾶς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος, τὸ φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Ζήτει εἰς τὰς 14 Μαΐου, τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἰσιδώρου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου σελὶς 13.

Εἰς τὴν Αἰτήν, Ἦχος α'.

Ὁ λαμπρὸς ἀριστεὺς Δημήτριος, ἡ φαιδρὰ τῆς Χίου καὶ τερπνὴ λαμπηδών, τῶν μὲν τυράννων τὸ θράσος κατέβαλε, τὴν πίστιν τὴν ὀρθόδοξον ὕψωσε, τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θεογνωσίας λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἀνακηρύξας, Υἱὸν Θεοῦ καὶ Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Υἱὸν τῆς Παρθένου ὁμολογήσας. Αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, τῶν ὀλεθρίων παθῶν νικητὰς ἀναφανῆναι, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Δόξα, Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες, ἀσματικὴν χορείαν κροτήσωμεν σήμερον, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Χιοπολίτου ἀθλητοῦ· οὗτος γὰρ τὰς τῆς ἀσεβείας πλεκτάνας διαῤῥᾴς, τῆς ὑπερθέου Τριάδος γέγονεν ὑπέρμαχος, καὶ ἐν σταδίῳ σταθερῶς τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀνακηρύξας πίστιν. τὸν ἀόρατον ἐχθρὸν ἐν τῷ σεπτῷ αὐτοῦ αἵματι ἀπέπνιξε· δι' ὃ καὶ τὸν τῆς νίκης ἐκομίσατο στέφανον, καὶ τοῖς μετὰ πίστεως αὐτὸν τιμῶσι, μέγας ἐν ἀνάγκαις ἐπίκουρος ἐφίσταται, συνοδίτην καὶ συνέριθον ἄλλον πρὸ αὐτοῦ ἀθλήσαντα ἐπαγόμενος· ὧν ταῖς εὐπροσδέκτοις δεήσεσι, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Εἰς τὸν Στίχ. Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίρει ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ, φαιδρυνομένη, ταῖς λαμπραῖς ἀποδείξεσι, τοῦ κάλλους τῆς ἀληθείας, ἃς τῶν Μαρτύρων χοροί, ποταμοὶς αἱμάτων, καὶ στρεβλώσεσι, πυρὸς ταῖς φλογώσεσι, καὶ μαστίγων κολάσεσι, καὶ διὰ πάντων, τοῦ Χριστοῦ τὴν Θεότητα, ἐνδεικνύμενοι, δι' αὐτὸν ὡς σφαττόμενοι, Μάρτυρες ἀεισέβαστοι, οἱ ὄντως σοφώτατοι, σὺν Δημητρίῳ τῷ Χίῳ, ὡς συμπαθεῖς ἱκετεύσατε, Χριστὸν τοῦ φωτίσαι, καὶ ἡμῶν τὰς διανοίας, ὅπως σωθείημεν.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Χαίροις ὁ τῇ δυνάμει Σταυροῦ, δορκὰς ὡς ἄλλη ἐκφυγὼν ὅτι τάχιστα, τοὺς βρόχους τῆς ἀσεβείας καὶ τῶν δακρύων ῥοαῖς, τὸν Θεὸν ἀπαύστως ἱλεούμενος, ὑφ' οὗ δυναμούμενος εἰς τὸ στάδιον ἦλασας τοῦ μαρτυρίου, καὶ Χριστὸν ἀνεκήρυξας, Θεὸν ἄνθρωπον, τοῖς μωροῖς ἀνεπίδεκτον· ἧσχυνας δῆμα ἄθεον, παμμάκαρ Δημήτριε, καὶ τὸ παμπόθητον τέλος, ξίφει ὡμῶς σοὶ ἐπήνεγκε, καὶ νῦν οἷα Μάρτυς τὸν Δεσπότην ἱκετεύεις ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει.

Χαίροις ὁ κόσμον ὅλον ὁμοῦ, ἀπεστραμμένος καὶ σοφῶς ᾐδελυγμένος, τῆς ὥρας τὸ τρυφερόν σου, ἡ συμπαρῆσαν ἕξῆς, ὁ χρυσός, τὸ χρῆμα, τὸ ἀρίζηλον, ἀρχαὶ καὶ ὑψώματα, τὰ τῆς γῆς καλὰ σύμπαντα, καὶ ὑπὲρ πάντα, τὴν ζωὴν τὸ γλυκύτατον ἀπαξάπαντα, ἐλογίσω ὡς σκύβαλα· εὖγέ σοι τῆς φρονήσεως, σοφὸν τὸ ἐμπόρευμα, καὶ θαυμαστὸν σου τὸ κέρδος, Χιοπολῖτα Δημήτριε, ἀνταλλαξαμένου διὰ τῶν γηΐνων τούτων, τὰ ἐπουράνια.

Δόξα Ἦχος β'.

Ἀγαλλομένη σήμερον ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τοὺς σοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀριστείας περικροτεῖ, Μάρτυς Δημήτριε, καὶ πιστῶς ἑορτάζει τὴν σεβάσμιον μνήμην σου, ὡς μαργαρίτας διαυγεῖς, τὰ μαρτυρικά σου περιφέρουσα στίγματα, ἃ διὰ Χριστὸν τὸν Θεὸν ὑπέστης καὶ δόξης ἠξιώθης τῆς ἀῤῥύτου. Ὡς οὖν ἔχων παῤῥησίαν πρὸς αὐτὸν πανεύφημε, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Χαῖρε βλάστημα τερπνὸν τῆς Χίου, χαῖρε καύχημα τῶν Ὀρθοδόξων, καρτερόψυχε νέε Δημήτριε· τὴν γὰρ ἀντίχριστον πλάνην ἐφαύλισας, ἔνθα τοῦ κράτους ὑπάρχει τὸ φρύαγμα, ὡς ἀνέκραζες, Θεὸν τὸν Χριστὸν ἐπίσταμαι, δωρούμενον ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα καὶ νῦν. Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν.

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΑΙΓΙΝΗΣ ΠΑΤΗΡ ΠΑΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος. Καθίσματα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Εὐφράνθησαν ἐν σοί, Ὀρθοδόξων τὰ πλήθη φαυλίσαντι λαμπρῶς, τῶν ἀνόμων τὴν πλάνην, ἀνῆλθες ἐπὶ βήματος, ὑπερτάτου τῆς Βύζαντος, καὶ ἀνέκραξες, ὦ ἀσεβείας προστάται, τὸν θεάνθρωπον, ἐγὼ κηρύττω Σωτῆρα τοῦ Κόσμου τὸν Κύριον.

Δόξα, καὶ νῦν, Μαρία τὸ σεπτόν.
Μετὰ τὴν δ΄. στιχολογίαν Ἕτερον ὅμοιον.

Μακάριζον θερμῶς, ὁ Βασίλειος λέγει, τὸν Μάρτυρα καὶ σύ, Μάρτυς ἔσῃ τῇ γνώμῃ. Τίς οὖν μὴ θαυμάσειε, τῶν μαστίγων καὶ ὕβρεων, κοινωνήσαντας ἐκ τῆς ἐνθέρμου ἀγάπης, τῷ νῦν Μάρτυρι, συνωθουμένους ἁρπάσαι, ὡς σκύλα τὰ αἵματα.

Δόξα, καὶ νῦν, Μητέρα σε Θεοῦ.
Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ΄.
Τὴν σοφίαν καὶ λόγον ἐν σῇ γαστρί.

Ἀκροτάτης ἀγάπης δεῖγμα Χριστός, ἵνα τις ἀποθάνῃ, ὑπὲρ ὧν φιλεῖ, παρέσχε καὶ τέθνηκε, διὰ ἔλεος ἄφατον, ὑπὲρ βροτῶν οὓς ἔπλασε· καὶ νῦν ὁ Δημήτριος, αὐτοῦ κατ' ἴχνος βαίνων, γενναίῳ φρονήματι, πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ νεότητος ἄνθος, εἰς καύσεις, εἰς μάστιγας, εἰς παθήματα πάνδεινα, τελευταῖον εἰς θάνατον, δέδωκεν ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ὃς δοξάζει, τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας, καὶ εὐσεβῶς μιμουμένους, αὐτοῦ τὰ παθήματα.

Δόξα, καὶ νῦν, Τὴν οὐράνιον πόλην καὶ κιβωτόν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα, καὶ Εὐαγ. Μαρτυρικόν. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ΄.

Παριστάμενος τῷ θρόνῳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀπορρεούσης δόξης καὶ φωτοχυσίας ἀναπιμπλάμενος, Μάρτυς Δημήτριε, αἴτησαι πρεσβείαις, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Εἶτα ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ παρὼν τοῦ Μάρτυρος.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος δ΄.
Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.

Ὑμνῆσαι ἐπιποθῶ Δημήτριε, τὰ σὰ παλαίσματα, ἅπερ ὑπέστης μάκαρ ἀνδρικῶς, δι' ἀγάπην Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξαιτῶ κατάπεμψον, ἀπορουμένῳ μοι βοήθειαν,

Εὐφράνθη πᾶσα ψυχὴ φιλόθεος, ἐν τῇ ἀθλήσει σου· καὶ γὰρ τὴν πλάνην πᾶσαν τοῦ ἐχθροῦ, στηλιτεύσας, Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξας, πρὸς ὃν βοᾷς, Κύριε, δόξα σοι.

Ἐχρήσατο ἡ μανὰς ἡ ἄσεμνος, εἰς τὸ θηρεῦσαί σε, βίᾳ, θωπείᾳ, πάσαις μηχαναῖς, ἀλλὰ σύ γε ὀξύτατα, ἐκπεφευγὼς τὰ θήρατρα, ἀναβοᾷς, Κύριε, δόξα σοι.

Θεοτοκίον.

Παρθένος μετὰ τόκον ἄφθορος διαμεμένηκας, τὸν δι' ἡμᾶς ὀφθέντα ἐπὶ γῆς, ὑπὲρ λόγον κινήσασα, ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε, φωταγωγῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὠδὴ γ΄. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί, ἡ ἐνεγκοῦσά σε τρανῶς κράζουσα, σὺ μου κλεινὸν γέννημα, καὶ τῶν εὐσεβῶν ἐγκαλλώπισμα.

Ἐδόξασεν ὁ Χριστός, τὴν σὴν στερρὰν ὑπὲρ αὐτοῦ ἄθλησιν, μαρτυρικῆς χάριτος, ἔμπλεων σαφῶς ἀναδείξας σε.

Ἰσχύϊ δυναμωθείς, τοῦ τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν ἄραντος, νεανικὴν ἔνστασιν, ἔδειξας παμμάκαρ Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ὡς Μήτηρ σὲ δυσωπεῖ, σὺν τῷ σεπτῷ σου ἀθλητῇ Κύριε, ἡ σὲ ἀγνῶς τέξασα, δώρησαι ἡμῖν τὰ ἐλέη σου.

Κάθισμα. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Πᾶς τῶν Μαρτύρων ἑορτὰς ἐκτελοῦντες, παρασκευάζεσθαι πιστοὶ μελετῶμεν, πρὸς τὴν τοῦ βίου ἔξοδον ἑκάστοτε· τοῦτο γὰρ καὶ βούλονται τῶν Ἁγίων αἱ μνῆμαι ἕνα τὸ κριτήριον τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐν διανοίᾳ στρέφοντες ἀεί, τὸν Βασιλέα εὐέλπατον εὑρομεν.

Δόξα καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσομεν ποτὲ Θεοτόκε.
Ὠδὴ δ΄. Ἐπαρθένα σε ἐδόξασα.

Ἐξεπλήττοντο οἱ βάρβαροι καθορῶντες, τὴν γενναιότητα σου Μάρτυς, παρρησίαν· ἔστης γὰρ ἐν μέσῳ αὐτῶν, κραυγάζων γηθόμενος, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Πυρακτούμενος ὀστράκοις ἠνθρακωμένοις, τοὺς αἰκισμοὺς ὑπέφερες, πάνυ εὐχαρίστως, ἄλλος ἐν τῷ πάσχειν δοκῶν, καὶ πίστει ἐκραύγαζες, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Παρισταμένος ἐνώπιον τῶν τυράννων, Χριστοῦ τὸ θεῖον ὄνομα, πάσχων πολυτρόπως, μέγα ἀνεκήρυξας, καὶ χαίρων ἐνήθλησας· ὅθεν σὲ τιμῶμεν Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ἀπειρογάμως ἐκύησας ὦ Παρθένε, καὶ μετὰ τόκον ὤφθης παρθενεύουσα πάλιν· ὅθεν ἀσιγήτοις φωναῖς, τὸ χαῖρέ σοι Δέσποινα, πίστει ἀδιστάκτῳ κραυγάζομεν.

Ὠδὴ ε΄. Σὺ Κύριέ μου φῶς

Ἐνηθλησας στερρῶς, ἀνδρικῷ τῷ φρονήματι, καὶ ηὐφρανας τὴν πατρίδα, καὶ Ἀγγέλων τὰ πλήθη, οἷς συνήφθης ὡς ἄξιος.

Παρίστασαι Χριστῷ, τῷ Δεσπότῃ Δημήτριε, εὐράμενος παρρησίαν, τοῦ πρεσβεύειν ὡς Μάρτυς, ὑπὲρ τῶν δεομένων σου.

Πῷ αἵματι τῷ σῷ, ἡ τὴν χεῖρα πρὶν πάσχουσα, τὴν ἔασιν εὐραμένη, μεγαλύνει σε Μάρτυς, τὴν χάριν σου κηρύττουσα.

Θεοτοκίον.

Ὁ Κύριος ἐν σοί, Θεομῆτορ ἐσκήνωσε, τὸν ἄνθρωπον ἀναπλάττων, τὸν φθορᾷ πεπτωκότα, ἀπάτῃ τῇ τοῦ ὄφεως.

Ὠδὴ ς΄. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Ἀπέπτης, εἰς Θεὸν ὃν ἐπόθησας ἔνδοξε, σαυτὸν ἐκδοὺς τοῖς ἀνόμοις, καὶ ὡς θῦμα προσηνέχθης τῷ Δεσπότῃ, τῷ ἰδίῳ ἐκ τῆς φθορᾶς σε, σώσαντι αἵματι.

Πάθεσιν ἐδοξάσθη, τοῖς σοῖς ὁ Δεσπότης σου, Δημήτριε Θεοφόρε, καὶ αὐτός σου ὄντως ἀντιδοξάζει, τοὺς ἀγῶνας σημείοις ἐξαισίοις καὶ θαύμασι.

Πάννυτας, ἡ τοῦ Βύζαντος Ἥλιε μακάριε, σὲ νῦν πλουτοῦσα πολίτην, καὶ προστάτην μέγαν καὶ κηδεμόνα, μεγαλύνουσα Θεόν, τὸν αὐτῇ σε δωρήσαντα.

Θεοτοκίον.

Θαῦμα, τῶν ἁπάντων θαυμάτων καινότερον, ὅτι Παρθένος ἐν μήτρᾳ, τὸν τὰ σύμπαντα περιέποντα, ἀπερανδρως συλλαβοῦσα οὐκ ἐστενοχώρησε.

Κοντάκιον. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Πλαμπρὰ τοῦ Βύζαντος, καὶ μεγαλώνυμος Ἥλιε, μελῳδεῖτω σήμερον, μεγαλοφώνως βοῶσα, σκάμματα τὰ ὑπὲρ φύσιν τοῦ Δημητρίου, νέου μέν, μετὰ τῶν πάλαι τῶν Μυροῤῥόαν, διὰ δὲ Χριστὸν σφαγέντος, ὄντως ἀνύμνει, ὡς φύσει Θεοῦ Υἱόν.

Ὁ οἶκος.

Δημητρίου τοῦ Χιοπολίτου τὴν ἄθλησιν, τὰ παλαίσματα, καὶ τὸν ἔνδοξον ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, δεῦτε φιλέορτοι, συνελθόντες, ὕμνοις ἐγκω-

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΡΥΕΩΝ

μίων καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀνευφημήσωμεν· ὅτι τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ καθοπλισθείς, τὴν κακέμφατον τῶν τῆς Ἄγαρ κατέπτυσε πλάνην, ἐν αὐτῷ τῷ τοῦ Κράτους ὑπερτάτῳ βήματι, καταπλήξας αὐτὸς τῇ τοῦ φρονήματος παρρησίᾳ, καὶ τὴν τούτων μιαιφόνον ἐρεθίσας μανίαν. εἰς τὸ παρ' αὐτῶν σφαγῆναι, ὅτι τρανῶς Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Χριστὸν ὡμολόγει, ὡς φύσει Θεοῦ Υἱόν.

ΤΩ· ΑΥΤΩ· ΜΗΝΙ ΚΘ΄. ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ.

Συγγραφὲν παρὰ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

Στίχ. Θεσσαλονίκη, οὐκ ἔτι σοι μόνη κλέος ἔσται
Δημήτριος Μάρτυς, καὶ γὰρ ἔχει καὶ Χίος.
Ἄλλον, ὀνείνεκα Χριστοῦ κτάνον ἄνδρες ἀπηνεῖς.

Καὶ εἶπα, καὶ λέγω, καὶ δὲν θέλω παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ λέγω ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας, Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅπου ἀκατάπαυστα δοξάζει τὴν ἁγίαν του πίστιν, μὲ τὴν σταθερὰν καὶ πεπαρρησιασμένην ὁμολογίαν τῶν νέων του Μαρτύρων· ὄχι δὲ μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ κάθε Χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὅπου βλέπει καὶ ἀκούει κηρυττομένην παρρησίᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν θεότητα καὶ πανταχοῦ νικῶσαν καὶ θριαμβεύουσαν τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν, ὅλοι ἐξ ἴσου εὐφραίνονται καὶ μὲ τὸν Δαυῒδ λέγουσι «θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», ὅτι δὲν εἶναι βέβαια ἴδιον τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς νὰ ἀντέχῃ καὶ νὰ ὑπομένῃ τὰ τόσα καὶ τὰ τόσα δεινὰ καὶ φρικτὰ κολαστήρια, καὶ τέλος πάντων καὶ μετὰ χαρᾶς νὰ τρέχῃ εἰς τὴν σφαγήν· διότι κατὰ τὴν θεσπεσίαν ἀπόφασιν «τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής».

Ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσει ὁλόκληρος χρόνος, ὁποῦ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν οἱ καλλίνικοι στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, ὁ νέος Γεώργιος εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ ὁ περίφημος Μάρκος ἐδῶ, εἰς τὴν φιλόχριστον Χίον· καὶ ἰδού, Δημήτριος νέος, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς θεοσώστου Χίου πόλεως, παρρησιάζεται εἰς τὸ ὑπέρτατον κριτήριον τῆς Βασιλευούσης τῶν Πόλεων, κηρύττει Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κατα ισχύνει, ὡς ἀπατηλὴν καὶ βέβηλον, τὴν τῶν ἐναντίων θρησκείαν καὶ τέλος λαμβάνει παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Χριστοῦ τοῦ ἀπροσωπολήπτου κριτοῦ, τὸν στέφανον τῆς λαμπρᾶς του ἀθλήσεως καὶ συναριθμεῖται μὲ τὸν μυροβλύτην Δημήτριον, καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς ἀριστέας καὶ καὶ τροπαιούχους τῆς ἀληθείας Μάρτυρας. Τούτου τὴν ἱερὰν ἄθλησιν οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Χριστιανοὶ εἶδον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ μετὰ δακρύων θεοφιλῶν ἐδόξασαν τὸν Θεὸν οἱ φιλομάρτυρες. Πρέπον δὲ καὶ χρεωδες εἶναι, καὶ οἱ μὴ ἰδόντες Χριστιανοὶ νὰ ἀξιωθοῦν τοῦ δεσποτικοῦ μακαρισμοῦ, ὁποῦ λέγει ὅτι, «μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες, ἤγουν ἐκ μόνης τῆς ἀκοῆς, καὶ νὰ δοξάσουν ὅλοι τὸν Θεόν, ὁποῦ δείχνει τὴν θείαν τοῦ δύναμιν εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης σαρκός. Λοιπὸν ἡ διήγησις τοῦ Μαρτυρίου τούτου, θέλει γείνει, καθὼς διὰ γραμμάτων, καὶ διὰ φωνῆς ἀξιοπίστων ἀνδρῶν, ἔφθασε νὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς.

Ἦτον λοιπὸν ὁ καλλίνικος οὗτος Δημήτριος καθὼς προεδηλώθη, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς περιφήμου νήσου Χίου, ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πόλεως, ὁποῦ ὀνομάζεται κοινῶς· Παλαιόκαστρον· οἱ γονεῖς του δὲν ἦσαν λαμπροὶ κατὰ τὸ κοσμικὸν, εἶχον ὅμως τὸν πλοῦτον τῆς θεοσεβείας, τὸν ὁποῖον μετέδωκαν καὶ εἰς τὰ τέκνα των. Ὁ πατήρ του ὠνομάζετο Ἀποστόλης, ἡ μήτηρ του Μαρούλου. Ὁ Δημήτριος οὗτος καὶ εἷς ἄλλος αὐτοῦ ἀδελφὸς Ζαννῆς καλούμενος τὴν ἡλικίαν μεγαλήτερος, ἐξενιτεύθησαν πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καθὼς κάμνουσι καὶ ἄλλοι πάμπολλοι· τὸ μέσον ὁποῦ ἐμεταχειρίζοντο, διὰ νὰ κερδίζουν τὰ πρὸς ζωὴν ἦτον ἡ πραγματεία τῆς τζοχατζοσύνης. Ὁ μεγαλήτερος ἀδελφός, ἤγουν ὁ Ζαννῆς ἔλαβε καὶ γυναῖκα ἐκεῖ μετὰ χρόνους ἠρραβωνίσθη ὁμοίως καὶ ὁ Δημήτριος εἰς τὸ Σταυροδρόμι μὲ μίαν κόρην, πλὴν χωρὶς τὴν γνώμην τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν μαστόρων του, καθὼς ὁ ἴδιος, πρὸ τοῦ νὰ παρρησιασθῇ, γράφει εἰς τὸν πατέρα του, καὶ αὐτὰ καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁποῦ ἔχομεν νὰ γράψωμεν, ἕως εἰς τὴν ὕστερην ἡμέραν, ὁποῦ ἤρχισε νὰ ἑτοιμάζηται. Ὀργισθέντες λοιπόν, ὅ τε ἀδελφός του καὶ οἱ μαστόροι, τὸν ἀπέβαλον ἀπὸ λόγου τους· ἀποβεβλημένος ἀπὸ τὸν ὀντᾶν, μετὰ ὀλίγας ἡμέρας, ἤρξατο καὶ οὗτος ὑστερεῖσθαι, κατὰ τὸν νεώτερον υἱὸν ἐκεῖνον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἐνθυμήθη πῶς εἶχε νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὸ κονάκι τοῦ Σεχισελάμ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε δοσμένον πρᾶγμα βερεσιέ· ὅθεν διὰ νὰ κάμῃ ἔσοδα ἐπῆγεν εἰς τὸ σεράγι διὰ νὰ λάβῃ τὰ βερεσιέδια· ἐπῆγε μὴν ἠξεύρων πῶς τοῦ εἶχε στημένην παγίδα ὁ διάβολος, διὰ νὰ τὸν πιάσῃ, καθὼς φεῦ! καὶ ἔγινεν. Ἦτον αὐτὸς ὄχι μόνον νέος, ὡς εἴκοσι ἢ εἴκοσι δύο χρόνων, ἀλλὰ καὶ ὡραῖος πολὺ τὴν ὄψιν· ὅθεν καὶ χωρὶς νὰ καταλάβῃ τὸ ἴδιόν του κάλλος τοῦ ἔγινε προδότης εἰς τὴν ψυχικὴν ἀπώλειαν· ὅτι πηγαίνων ἐκεῖ πολλάκις προτήτερα μὲ πρᾶγμα, ἡ ἰδία θυγάτηρ τοῦ Σεχισελὰμ, βλέπουσα αὐτὸν, ἐτρώθη ἡ κατάρατος τὴν καρδίαν, ὡσὰν ἄλλη Αἰγυπτία, ἀπὸ σατανικὸν

ἔρωτα πρὸς τὸν καλὸν νέον· καὶ κυριευμένη ἀπὸ τὸν δαίμονα τοῦ ἔρωτος, ἐζήτει εὐκαιρίαν, νὰ αὐθαδιάσῃ καὶ νὰ δείξῃ τὴν ἀναίσχυντον γνώμην της.

Μὴν ἔχων λοιπὸν ὁ Δημήτριος καμμίαν εἴδησιν ἀπὸ τὰ πονηρὰ διανοήματα καὶ βουλεύματα τῆς μαινάδος ἐκείνης, ἐπῆγεν, ὡς εἴπομεν, νὰ ζητήσῃ ἄσπρα. Τὸν ἐδέχθη ἐκείνη πασίχαρος· κάμε ὑπομονὴν, τοῦ εἶπε, καὶ ἀνέβα, κάθισαι, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ στρατευτάρης, ἔτση τοῦ εἶπε, καὶ ἀναχωρήσασα, ὑπέστρεψε μετ' ὀλίγον, ὡσὰν δαίμονας ἔμπροσθέν του, (καθὼς γράφει ὁ ἴδιος) μὲ ἕνα τσιμπούκι, καφὲ, καὶ ἕνα τζιμποῦκι, καὶ ταῦτα δίδουσα τοῦ λέγει· τώρα δὲν ἔχεις νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τὰς χεῖράς μου ἢ πρέπει νὰ γίνῃς Τοῦρκος, νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν πίστιν μου, ἢ νὰ κοπῇ ἡ κεφαλή σου, καὶ νὰ χάσῃς τὴν ζωήν σου». Τί νὰ κάμω, λέγει, ὁ δυστυχής; διὰ μὴ πάγω ἀξεμολόγητος, ὡς ἁμαρτωλὸς ποὺ ἤμην ἔκλινα, καὶ μὴ θέλων, ἐδέχθηκα τὴν βρομερὰν τους πίστιν. Τοῦτο βέβαια τὸ εἶπε μὲ πολλὴν ἁπλότητα καὶ ἀφέλειαν, ἤγουν τὸ νὰ μὴ πάγῃ ἀνεξομολόγητος· ἐπειδὴ ὄχι μόνον δὲν ἔμελλε νὰ κολασθῇ ὡς ἁμαρτωλός, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἤθελε στεφανωθῇ ὡς Μάρτυς. Πλὴν τάχα ἤθελε νὰ φανερώσῃ πῶς ἂν δὲν ἀπέθνησκεν, ἤθελε διορθώσει καὶ τὰ πρῶτα καὶ τὰ ὕστερα μὲ καλὴν μετάνοιαν καὶ ἐξομολόγησιν ὡς τόσον, ὅπως καὶ ἂν τὸ ἔκαμε τὸ κακὸν ἔλαβε τέλος, καὶ ἠρνήθη, φεῦ! τὸν γλυκύτατον Δεσπότην του τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλὰ μὲ λύπην του ἄκραν, καὶ μὲ δάκρυα θερμὰ, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν, ὅταν ἔμενε μόνος του· πλὴν ἐγνωρίζετο πῶς ἔκαιεν ἡ θλῖψις τὴν καρδίαν του, καὶ ἡ σκυθρωπότης ἦτον ἀχώριστος ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του· καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐξεθάρρευαν νὰ ἔβγῃ ἔξω, καὶ τὸν ἐφύλαγαν μὲ πολλὴν προσοχὴν, τάχα ἕως νὰ συνηθίσῃ.

Ἐστάθη λοιπὸν οὕτω φυλαττόμενος πενῆντα ἐννέα ἡμέρας· εἶτα ηὐδόκησεν ἡ θεία χάρις, καὶ εὗρε καιρὸν ἐπιτήδειον, τὸν βαθύτατον ὕπνον τοῦ ζαμαζανίου, ὁποῦ σχεδὸν ἦσαν ἀναίσθητοι ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὕπνου, καὶ οὕτω κάμνων τὸν σταυρόν του, ἐρρίφθη ἔξω μὲ ὅσην ἡσυχίαν, ἄλλην τόσην ταχύτητα, καὶ πηγαίνων εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἐκρύφθη εἰς τὸ σπῆτι ἑνὸς φίλου του Χριστιανοῦ, χύνων ποταμοὺς δακρύων, καὶ ξεσχίζων μὲ τοὺς ὄνυχάς του τὰ μάγουλά του, μὲ οἰμωγὰς· καὶ στεναγμοὺς πικροτάτους, διὰ τὸ μέγα κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν· ἔπειτα ἔκραξεν ἐκεῖ τὸν Πνευματικὸν του Πατέρα, καὶ ἐξωμολογήθη μὲ δάκρυα θερμὰ καὶ μὲ κατάνυξιν καὶ συντριβὴν καρδίας ἀνείκαστον. Ἐκεῖ ἔκραξε καὶ τὸν ἀδελφόν του, καὶ τοῦ ἐπῆρε συγχώρησιν διὰ τὰ περασμένα, χωρὶς ὅμως νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸν σκοπὸν ὁποῦ ἔβαλε τοῦ Μαρτυρίου· ἔπειτα ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς γονεῖς του, διηγούμενος ἐξ ἀρχῆς πῶς καὶ πόθεν τοῦ συνέβη τὸ μέγα πτῶμα τῆς ἀρνήσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ ἴδια ὁποῦ ἐγράψαμεν ἐδῶ, καὶ τοὺς ἐζήτησε συγχώρησιν, διότι τοὺς ἐλύπησεν ὑπερβολικά, φανερώνων εἰς αὐτοὺς πῶς ἔβαλε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ παρρησιασθῇ ἔμπροσθεν τῶν τυράννων, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ ἀπ' ἀρχῆς τὸν γλυκύτατόν του Ἰησοῦν Χριστόν, ὁποῦ ἀφρόνως καὶ παραλόγως· τὸν ἠρνήθη· καὶ νὰ μὴ λυπηθοῦν διὰ τοῦτο, ἀλλὰ μάλιστα νὰ χαροῦν, καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὴν εὐχήν των, νὰ τελειώσῃ καθὼς διψᾷ ἡ καρδία του τὸ σκοπούμενον· ἔπειτα, λέγει, ἐγὼ ἔγραψα ταῦτα ἕως ἐδῶ, καὶ τὸ γράμμα ἀφίνω ἀνοικτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πνευματικοῦ μου Πατρός, διὰ νὰ σᾶς γράψῃ ἐκεῖνος, ὅσα μετὰ ταῦτα ἔχουν νὰ ἀκολουθήσουν, ὁμοῦ καὶ τὸ τέλος μου.

Γράφει λοιπὸν ὁ Πνευματικός, ὅτι εὐθὺς ἔβαλε στοχασμὸν διὰ νὰ φύγῃ, καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωήν του, καὶ νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του, διὰ νὰ πλύνῃ τὴν ἀνομίαν του, καὶ κανένα πρᾶγμα δὲν ἠδυνήθη νὰ τοῦ μαράνῃ τὴν προθυμίαν τοῦ θανάτου, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸ νὰ μὴ φύγῃ· καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ὅσα δύναντο νὰ εὐχαριστήσουν τὰς ἐπιθυμίας ἑνὸς τόσον πολὺ νέου, ἤγουν καὶ ἡδοναί, καὶ πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ φορέματα πολυτελῆ καὶ πολύτιμα, ὅλα τὰ ηὗρε καὶ τὰ εἶχε μὲ ὅλην τὴν ὑπερβολήν· ἀλλ' ὁ μακάριος ἐκεῖνος ἔγινεν ὅλως διόλου θεόφρων καὶ τὰ τοιαῦτα καλὰ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ὄχι μόνον τὰ ἐβδελύσσετο, καὶ τὰ κατεφρόνει ὡς κόπρια καὶ σκύβαλα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐμίσει ὡς ψυχοβλαβῆ καὶ ἀπωλείας πρόξενα· ὅθεν ἔκλαιεν ἀκατάπαυστα, καὶ ἀπὸ καρδίας του παρεκάλει τὸν Κύριον νὰ τὸν ἐλεήσῃ, νὰ μὴν ἀποθάνῃ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ διαβολόσπητον, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ τὸν ὁμολογήσῃ Θεὸν ἀληθινὸν καὶ νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὴν ἀγάπην του.

Οὕτω μετὰ δακρύων προσευχόμενος καὶ λέγων πολλάκις τοὺς Οἴκους τῆς Παναγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου, καὶ ὅσα ἄλλα ἤξευρε, μίαν νύκτα, ὅπου ἔμεινε μόνος του, μὲ τὸ νὰ ἐγειτόνευσαν γυναῖκες τούρκισσες πρὸς χαιρετισμόν, καὶ ᾗ σπητικαῖς (ὅτι δὲν ἦτον μία ἀλλὰ τρεῖς) κατεγίνοντο εἰς τὴν ἐκείνων δεξίωσιν, ἐκείνην τὴν νύκτα, ὁποῦ ἦτον ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Νικολάου, προσευχόμενος ἀπεκοιμήθη· καὶ ἐκεῖ βλέπει μίαν γυναῖκα εὐπρεπεστάτην μὲ ἕνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της, μέσα εἰς μίαν πεδιάδα ὡραιοτάτην· ἐκεῖ εἶδεν, ὁποῦ ἔστεκε μακρὰν καὶ ἕνας τζελάτης (δήμιος) καὶ ἡ γυνὴ εἶπεν εἰς τὸν Δημήτριον· «ἐὰν δὲν πέσῃς εἰς τὰς χεῖρας τούτου τοῦ δημίου, ἤτοι τοῦ τζελάτη, δὲν κληρονομεῖς αὐτὴν τὴν πανεύφορον πεδιάδα». Ἐξύπνησεν ὁ νέος, ἐκατάλαβεν ὅτι εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ, καὶ ἐχάρη ἡ ψυχή του, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔλαβε πόθον πολὺ περισσότερον. Ταῦτα ἐξομολογηθεὶς καὶ φανερώσας εἰς τὸν Πνευματικόν του, δὲν ἠμπόρεσεν εὐθὺς νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν, διότι ὁ Πνευματικὸς ἐφοβήθη μὴν ἦσαν λογισμοὶ ἀνθρώπινοι, καὶ τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, κατὰ τὴν δεσποτικὴν ρῆσιν, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· ὅθεν τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ὑπάγῃ εἰς κανένα χριστιανικὸν τόπον καὶ μὲ τὴν καλὴν μετάνοιαν ἠδύνατο νὰ σωθῇ. Αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ εἶπεν· ἀλλὰ βλέπων ὅτι ἐπιμένει ζητῶν τὴν ἄδειαν, ἠθέλησε νὰ τὸν δοκίμασῃ· ὅθεν τὸν διώρισε νὰ κάμνῃ νηστείας, προσευχάς, καὶ μετανοίας· τοῦ ἔδωκε καὶ μερικὰ βιβλία πνευματικὰ εἰς τὸν σκοπόν του συμβάλλοντα. Ἤρχισε τότε ὁ καλὸς ἀθλητὴς νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ κάμνῃ τελεῖαν ἐκκοπὴν παντὸς πράγματος καὶ νὰ περιῇ μὲ ὀλίγον ψωμὶ καὶ νερόν τὸ ἡμερονύκτιον· καὶ τὰς μὲν ἡμέρας κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν βιβλίων χύνων ποταμηδὸν τὰ δάκρυα, μὲ καθημερινὰς ἐξομολογήσεις, τὰς δὲ νύκτας διήρχετο μὲ προσευχάς, κτυπῶν τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλήν, λέγων: «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, πῶς νὰ κάμω τέτοιον κακόν;» καὶ δύο φορὰς ἐξ-

ΑΓΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

μίων καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀνευφημήσωμεν· ὅτι τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ καθοπλισθεὶς, τὴν κακέμφατον τῶν τῆς Ἅιδαρ κατέπτυσε πλάνην, ἐν αὐτῷ τῷ τοῦ Κράτους ὑπερτάτῳ βήματι, καταπλήξας αὐτὸς τῇ τοῦ φρονήματος παρρησίᾳ, καὶ τὴν τούτων μιαιφόνον ἐρεθίσας μανίαν. εἰς τὸ παρ' αὐτῶν σφαγῆναι, ὅτι τρανῶς Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Χριστὸν ὡμολόγει, ὡς φύσει Θεοῦ Υἱόν.

ΤΩ· ΑΥΤΩ· ΜΗΝΙ ΚΘ'. ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ.

Συγγραφὲν παρὰ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

Στίχ. Θεσσαλονίκη, οὐκ ἔτι σοι μόνη κλέος ἔσται
Δημήτριος Μάρτυς, καὶ γὰρ ἔχει καὶ Χίος.
Ἄλλον, ὃν εἵνεκα Χριστοῦ κτάνον ἄνδρες ἀπηγεῖς.

Καὶ εἶπα, καὶ λέγω, καὶ δὲν θέλω παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ λέγω ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας, Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅπου ἀκατάπαυστα δοξάζει τὴν ἁγίαν του πίστιν, μὲ τὴν σταθερὰν καὶ πεπαρρησιασμένην ὁμολογίαν τῶν νέων του Μαρτύρων· ὄχι δὲ μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ κάθε Χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὅπου βλέπει καὶ ἀκούει κηρυττομένην παρρησίᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν θεότητα καὶ πανταχοῦ νικῶσαν καὶ θριαμβεύουσαν τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν, ὅλοι ἐξ ἴσου εὐφραίνονται καὶ μὲ τὸν Δαυῒδ λέγουσι «θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», ὅτι δὲν εἶναι βέβαια ἴδιον τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς νὰ ἀντέχῃ καὶ νὰ ὑπομένῃ τὰ τόσα καὶ τὰ τόσα δεινὰ καὶ φρικτὰ κολαστήρια, καὶ τέλος πάντων καὶ μετὰ χαρᾶς νὰ τρέχῃ εἰς τὴν σφαγήν· διότι κατὰ τὴν θεσπεσίαν ἀπόφασιν «τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής».

Ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσει ὁλόκληρος χρόνος, ὁποῦ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν οἱ καλλίνικοι στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, ὁ νέος Γεώργιος εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ ὁ περίφημος Μάρκος ἐδῶ, εἰς τὴν φιλόχριστον Χίον καὶ ἰδού, Δημήτριος νέος, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς θεοσώστου Χίου πόλεως, παρρησιάζεται εἰς τὸ ὑπέρτατον κριτήριον τῆς Βασιλευούσης τῶν Πόλεων, κηρύττει Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κατισχύει, ὡς ἀπαιτηλὴν καὶ βέβηλον, τὴν τῶν ἐναντίων θρησκείαν καὶ τέλος λαμβάνει παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Χριστοῦ τοῦ ἀπροσωπολήπτου κριτοῦ, τὸν στέφανον τῆς λαμπρᾶς του ἀθλήσεως καὶ συναριθμεῖται μὲ τὸν μυροβλύτην Δημήτριον, καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς ἁριστέας καὶ καὶ τροπαιούχους τῆς ἀληθείας Μάρτυρας. Τούτου τὴν ἱερὰν ἄθλησιν οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Χριστιανοὶ εἶδον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ μετὰ δακρύων θεοφιλῶν ἐδόξασαν τὸν Θεὸν οἱ φιλομάρτυρες. Πρέπον δὲ καὶ χρεὼν δὲς εἶναι, καὶ οἱ μὴ ἰδόντες Χριστιανοὶ νὰ ἀξιωθοῦν τοῦ δεσποτικοῦ μακαρισμοῦ, ὁποῦ λέγει ὅτι, «μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες, ἤγουν ἐκ μόνης τῆς ἀκοῆς, καὶ νὰ δοξάσουν ὅλοι τὸν Θεόν, ὁποῦ δείχνει τὴν θείαν του δύναμιν εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης σαρκός Λοιπὸν ἡ διήγησις τοῦ Μαρτυρίου τούτου, θέλει γείνει, καθὼς διὰ γραμμάτων, καὶ διὰ φωνῆς ἀξιοπίστων ἀνδρῶν, ἔφθασε νὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς.

Ἦτον λοιπὸν ὁ καλλίνικος οὗτος Δημήτριος καθὼς προεδηλώθη, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς περιφήμου νήσου Χίου, ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πόλεως, ὁποῦ ὀνομάζεται κοινῶς Παλαιόκαστρον· οἱ γονεῖς του δὲν ἦσαν λαμπροὶ κατὰ τὸ κοσμικὸν, εἶχον ὅμως τὸν πλοῦτον τῆς θεοσεβείας, τὸν ὁποῖον μετέδωκαν καὶ εἰς τὰ τέκνα των. Ὁ πατήρ του ὠνομάζετο Ἀποστόλης, ἡ μήτηρ του Μαρούλου. Ὁ Δημήτριος οὗτος καὶ εἷς ἄλλος αὐτοῦ ἀδελφὸς Ζαννῆς καλούμενος τὴν ἡλικίαν μεγαλήτερος, ἐξενιτεύθησαν πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καθὼς κάμνουσι καὶ ἄλλοι πάμπολλοι· τὸ μέσον ὁποῦ ἐμεταχειρίζοντο, διὰ νὰ κερδίζουν τὰ πρὸς ζωὴν ἦτον ἡ πραγματεία τῆς τζοχατζοσύνης. Ὁ μεγαλήτερος ἀδελφός, ἤγουν ὁ Ζαννῆς ἔλαβε καὶ γυναῖκα ἐκεῖ μετὰ χρόνους ἠρραβωνίσθη ὁμοίως καὶ ὁ Δημήτριος εἰς τὸ Σταυροδρόμι μὲ μίαν κόρην, πλὴν χωρὶς τὴν γνώμην τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν μαστόρων του, καθὼς ὁ ἴδιος, πρὸ τοῦ νὰ παρρησιασθῇ, γράφει εἰς τὸν πατέρα του, καὶ αὐτὰ καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁποῦ ἔχομεν νὰ γράψωμεν, ἕως εἰς τὴν ὕστερην ἡμέραν, ὁποῦ ἤρχισε νὰ ἑτοιμάζηται. Ὀργισθέντες λοιπόν. ὅ τε ἀδελφός του καὶ οἱ μαστόροι, τὸν ἀπέβαλον ἀπὸ λόγου τους· ἀποβεβλημένος ἀπὸ τὸν ὀντᾶν, μετὰ ὀλίγας ἡμέρας, ἤρξατο καὶ οὗτος ὑστερεῖσθαι, κατὰ τὸν νεώτερον υἱὸν ἐκεῖνον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἐνθυμήθη πῶς εἶχε νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὸ κονάκι τοῦ Σεχισελάμ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε δοσμένον πρᾶγμα βερεσιέ· ὅθεν διὰ νὰ κάμῃ ἔσοδα ἐπῆγε εἰς τὸ σεράγι διὰ νὰ λάβῃ τὰ βερεσιέδια· ἐπῆγε μὴν ἠξεύρων πῶς τοῦ εἶχε στημένην παγίδα ὁ διάβολος, διὰ νὰ τὸν πιάσῃ, καθὼς φεῦ! καὶ ἔγινεν. Ἦτον αὐτὸς ὄχι μόνον νέος, ὡς εἴκοσι ἢ εἴκοσι δύο χρόνων, ἀλλὰ καὶ ὡραῖος πολὺ τὴν ὄψιν ὅθεν καὶ χωρὶς νὰ καταλάβῃ τὸ ἴδιόν του κάλλος τοῦ ἔγινε προδότης εἷς τὴν ψυχικὴν ἀπώλειαν· ὅτι πηγαίνων ἐκεῖ πολλάκις προτήτερα μὲ πρᾶγμα, ἡ ἰδία θυγάτηρ τοῦ Σεχισελὰμ, βλέπουσα αὐτὸν, ἐτρώθη ἡ κατάρατος τὴν καρδίαν, ὡσὰν ἄλλη Αἰγυπτία, ἀπὸ σατανικὸν

ἔρωτα πρὸς τὸν καλὸν νέον· καὶ κυριευμένη ἀπὸ τὸν δαίμονα τοῦ ἔρωτος, ἐζήτει εὐκαιρίαν, νὰ αὐθαδιάσῃ καὶ νὰ δείξῃ τὴν ἀναίσχυντον γνώμην της.

Μὴν ἔχων λοιπὸν ὁ Δημήτριος καμμίαν εἴδησιν ἀπὸ τὰ πονηρὰ διανοήματα καὶ βουλεύματα τῆς μαινάδος ἐκείνης, ἐπῆγεν, ὡς εἴπομεν, νὰ ζητήσῃ ἄσπρα. Τὸν ἐδέχθη ἐκείνη πασίχαρος· κάμε ὑπομονήν, τοῦ εἶπε, καὶ ἀνέβα, κάθισαι, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ στρατευτάρης, ἔτση τοῦ εἶπε, καὶ ἀναχωρήσασα, ὑπέστρεψε μετ' ὀλίγον, ὡσὰν δαίμονας ἔμπροσθέν του, (καθὼς γράφει ὁ ἴδιος) μὲ ἕνα τσιμποῦκι, καὶ ἕνα τζιμποῦκι, καὶ ταῦτα δίδουσα τοῦ λέγει· τώρα δὲν ἔχεις νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τὰς χεῖράς μου ἢ πρέπει νὰ γίνῃς Τοῦρκος, νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν πίστιν μου, ἢ νὰ κοπῇ ἡ κεφαλή σου, καὶ νὰ χάσῃς τὴν ζωήν σου». Τί νὰ κάμω, λέγει, ὁ δυστυχής; διὰ μὴ πάγω ἀξεμολόγητος, ὡς ἁμαρτωλὸς ποὺ ἤμην ἔκλινα, καὶ μὴ θέλων, ἐδέχθηκα τὴν βρομερὰν τους πίστιν. Τοῦτο βέβαια τὸ εἶπε μὲ πολλὴν ἁπλότητα καὶ ἀφέλειαν, ἤγουν τὸ νὰ μὴ πάγῃ ἀνεξομολόγητος· ἐπειδὴ ὄχι μόνον δὲν ἔμελλε νὰ κολασθῇ ὡς ἁμαρτωλός, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἤθελε στεφανωθῇ ὡς Μάρτυς. Πλὴν τάχα ἤθελε νὰ φανερώσῃ πῶς ἂν δὲν ἀπέθνησκεν, ἤθελε διορθώσει καὶ τὰ πρῶτα καὶ τὰ ὕστερα μὲ καλὴν μετάνοιαν καὶ ἐξομολόγησιν ὡς τόσον, ὅπως καὶ ἂν τὸ ἔκαμε τὸ κακὸν ἔλαβε τέλος, καὶ ἠρνήθη, φεῦ! τὸν γλυκύτατον Δεσπότην του τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλὰ μὲ λύπην του ἄκραν, καὶ μὲ δάκρυα θερμά, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν, ὅταν ἔμενε μόνος του· πλὴν ἐγνωρίζετο πῶς ἔκαιεν ἡ θλῖψις τὴν καρδίαν του, καὶ ἡ σκυθρωπότης ἦτον ἀχώριστος ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του· καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐξεθάρρευαν νὰ ἔρχῃ ἔξω, καὶ τὸν ἐφύλαγαν μὲ πολλὴν προσοχὴν, τάχα ἕως νὰ συνηθίσῃ.

Ἐστάθη λοιπὸν οὕτω φυλαττόμενος πενῆντα ἐννέα ἡμέρας· εἶτα ηὐδόκησεν ἡ θεία χάρις, καὶ εὗρε καιρὸν ἐπιτήδειον, τὸν βαθύτατον ὕπνον τοῦ ζαμαζανίου, ὁποῦ σχεδὸν ἦσαν ἀναίσθητοι ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὕπνου, καὶ οὕτω κάμνων τὸν σταυρόν του, ἐρρίφθη ἔξω μὲ ὅσην ἡσυχίαν, ἄλλην τόσην ταχύτητα, καὶ πηγαίνων εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἐκρύφθη εἰς τὸ σπῆτι ἑνὸς φίλου του Χριστιανοῦ, χύνων ποταμοὺς δακρύων, καὶ ξεσχίζων μὲ τοὺς ὄνυχάς του τὰ μάγουλά του, μὲ οἰμωγὰς καὶ στεναγμοὺς πικροτάτους, διὰ τὸ μέγα κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν· ἔπειτα ἔκραξεν ἐκεῖ τὸν Πνευματικόν του Πατέρα, καὶ ἐξομολογήθη μὲ δάκρυα θερμὰ καὶ μὲ κατάνυξιν καὶ συντριβὴν καρδίας ἀνείκαστον. Ἐκεῖ ἔκραξε καὶ τὸν ἀδελφόν του, καὶ τοῦ ἐπῆρε συγχώρησιν διὰ τὰ περασμένα, χωρὶς ὅμως νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸν σκοπὸν ὁποῦ ἔβαλε τοῦ Μαρτυρίου· ἔπειτα ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς γονεῖς του, διηγούμενος ἐξ ἀρχῆς πῶς καὶ πόθεν τοῦ συνέβη τὸ μέγα πτῶμα τῆς ἀρνήσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ ἴδια ὁποῦ ἐγράψαμεν ἐδῶ, καὶ τοὺς ἐζήτησε συγχώρησιν, διότι τοὺς ἐλύπησεν ὑπερβολικά, φανερώνων εἰς αὐτοὺς πῶς ἔβαλε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ παρρησιασθῇ ἔμπροσθεν τῶν τυράννων, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ ἀπ' ἀρχῆς τὸν γλυκύτατόν του Ἰησοῦν Χριστόν, ὁποῦ ἀφρόνως καὶ παραλόγως· τὸν ἠρνήθη· καὶ νὰ μὴ λυπηθοῦν διὰ τοῦτο, ἀλλὰ μάλιστα νὰ χαροῦν, καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὴν εὐχήν των, νὰ τελειώσῃ καθὼς διψᾷ ἡ καρδία του τὸ σκοποὺμενον· ἔπειτα, λέγει, ἐγὼ ἔγραψα ταῦτα ἕως ἐδῶ, καὶ τὸ γράμμα ἀφίνω ἀνοικτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πνευματικοῦ μου Πατρός, διὰ νὰ σᾶς γράψῃ ἐκεῖνος, ὅσα μετὰ ταῦτα ἔχουν νὰ ἀκολουθήσουν, ὁμοῦ καὶ τὸ τέλος μου.

Γράφει λοιπὸν ὁ Πνευματικός, ὅτι εὐθὺς ἔβαλε στοχασμὸν διὰ νὰ φύγῃ, καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωήν του, καὶ νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του, διὰ νὰ πλύνῃ τὴν ἀνομίαν του, καὶ κανένα πρᾶγμα δὲν ἠδυνήθη νὰ τοῦ μαράνῃ τὴν προθυμίαν τοῦ θανάτου, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸ νὰ μὴ φύγῃ· καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ὅσα δύνανται νὰ εὐχαριστήσουν τὰς ἐπιθυμίας ἑνὸς τόσον πολὺ νέου, ἤγουν καὶ ἡδοναί, καὶ πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ φορέματα πολυτελῆ καὶ πολύτιμα, ὅλα τὰ ηὗρε καὶ τὰ εἶχε μὲ ὅλην τὴν ὑπερβολήν· ἀλλ' ὁ μακάριος ἐκεῖνος ἔγινεν ὅλως διόλου Θεόφρων καὶ τὰ τοιαῦτα καλὰ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ὄχι μόνον τὰ ἐβδελύσσετο, καὶ τὰ κατεφρόνει ὡς κόπρια καὶ σκύβαλα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐμίσει ὡς ψυχοβλαβῆ καὶ ἀπωλείας πρόξενα· ὅθεν ἔκλαιεν ἀκατάπαυστα, καὶ ἀπὸ καρδίας του παρεκάλει τὸν Κύριον νὰ τὸν ἐλεήσῃ, νὰ μὴν ἀποθάνῃ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ διαβολόσπηντον, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ τὸν ὁμολογήσῃ Θεὸν ἀληθινὸν καὶ νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὴν ἀγάπην του.

Οὕτω μετὰ δακρύων προσευχόμενος καὶ λέγων πολλάκις τοὺς Οἴκους τῆς Παναγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου, καὶ ὅσα ἄλλα ἤξευρε, μίαν νύκτα, ὅπου ἔμεινε μόνος του, μὲ τὸ νὰ ἐγειτόνευσαν γυναῖκες τούρκισσες πρὸς χαιρετισμόν, καὶ ᾗ σπητικαῖς (ὅτι δὲν ἦτον μία ἀλλὰ τρεῖς) κατεγίνοντο εἰς τὴν ἐκείνων δεξίωσιν, ἐκείνην τὴν νύκτα, ὁποῦ ἦτον ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Νικολάου, προσευχόμενος ἀπεκοιμήθη· καὶ ἐκεῖ βλέπει μίαν γυναῖκα εὐπρεπεστάτην μὲ ἕνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της, μέσα εἰς μίαν πεδιάδα ὡραιοτάτην· ἐκεῖ εἶδεν, ὁποῦ ἔστεκε μακρὰν καὶ ἕνας τζελάτης (δήμιος) καὶ ἡ γυνὴ εἶπεν εἰς τὸν Δημήτριον· «ἐὰν δὲν πέσῃς εἰς τὰς χεῖρας τούτου τοῦ δημίου, ἤτοι τοῦ τζελάτη, δὲν κληρονομεῖς αὐτὴν τὴν πανεύφορον πεδιάδα». Ἐξύπνησεν ὁ νέος, ἐκατάλαβεν ὅτι εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ, καὶ ἐχάρη ἡ ψυχή του, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἔλαβε πόθον πολὺ περισσότερον. Ταῦτα ἐξομολογηθεὶς καὶ φανερώσας εἰς τὸν Πνευματικόν του, δὲν ἠμπόρεσεν εὐθὺς νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν, διότι ὁ Πνευματικὸς ἐφοβήθη μὴν ἦσαν λογισμοὶ ἀνθρώπινοι, καὶ τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, κατὰ τὴν δεσποτικὴν ρῆσιν, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· ὅθεν τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ὑπάγῃ εἰς κανένα χριστιανικὸν τόπον καὶ μὲ τὴν καλὴν μετάνοιαν ἠδύνατο νὰ σωθῇ. Αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ εἶπεν· ἀλλὰ βλέπων ὅτι ἐπιμένει ζητῶν τὴν ἄδειαν, ἠθέλησε νὰ τὸν δοκίμασῃ· ὅθεν τὸν διώρισε νὰ κάμνῃ νηστείας, προσευχάς, καὶ μετανοίας· τοῦ ἔδωκε καὶ μερικὰ βιβλία πνευματικὰ εἰς τὸν σκοπὸν του συμβάλλοντα. Ἤρχισε τότε ὁ καλὸς ἀθλητὴς νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ κάμνῃ τελείαν ἔκκοπὴν παντὸς πράγματος καὶ νὰ περιῇ μὲ ὀλίγον ψωμὶ καὶ νερόν· τὸ ἡμερονύκτιον· καὶ τὰς μὲν ἡμέρας κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν βιβλίων χύνων ποταμηδὸν τὰ δάκρυα, μὲ καθημερινὰς ἐξομολογήσεις, τὰς δὲ νύκτας διήρχετο μὲ προσευχάς, κτυπῶν τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλήν, λέγων : «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, πῶς νὰ κάμω τέτοιον κακόν ; » καὶ δύο φορὰς ἐξ-

ἔσχυσε τὸ πρόσωπόν του μὲ τοὺς δυνχάς του, διότι ἔπεσεν εἰς τόσην ἀσέβειαν. Ὁ δὲ Πνευματικὸς τὸν παρηγοροῦσε λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄπειρος καὶ τοῦ ἔλεγε νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ μὲ κανένα τρόπον ἂν εἶναι θέλημά του νὰ λάβῃ τέλος ὁ σκοπός του.

Ἡμέραι ἐπέρασαν δεκαπέντε τοιουτοτρόπως καὶ πάλιν ὁ Πνευματικὸς τοῦ λέγει νὰ ἐπιτείνῃ τοὺς ἀγῶνας καὶ νὰ ζητῇ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὑπήκουσε μετὰ χαρᾶς ὁ νέος καὶ αὐξάνει τὰς νηστείας, τὰς ἀγρυπνίας τὰς προσευχὰς καὶ τὰ δάκρυα, γονατιστὸς ἐπάνω εἰς γυμνὰ σανίδια, εἰς καιρὸν ὑπερβολικῆς ψύχρας.

Πέντε ἡμέραι εἶχον περάσει, ποῦ ἔκαμνεν ἐκείνας τὰς ὁλονυκτίους προσευχὰς καὶ μὲ τὴν πολλὴν ἐκείνην κάκωσιν τοῦ σώματός του. Καὶ μίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξημέρωνε Κυριακή, εἰς τὰς ἑνδεκα ὥρας, προσευχόμενος σκοτεινά, μὲ τὸ νὰ εἶχε σβυσθῇ ἡ κανδήλα, ἰδοὺ βλέπει ἕνα φῶς ὑπερβολικὸν καὶ ἀκούει καὶ μίαν φωνὴν γλυκυτάτην, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φωτός, ὁποῦ τοῦ λέγει : «Χαίροις, Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριε· ἔχε θάρρος, διότι διὰ πρεσβειῶν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ὁ Υἱὸς αὐτῆς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι μετὰ σοῦ νὰ σὲ ἐνδυναμώσῃ, καὶ γενναίως καὶ ὀρθήγορα θέλεις τελειώσει τὸ Μαρτύριον». Ταῦτα ἀκούσας ὁ γενναῖος, πεσὼν κατὰ γῆς πρηνής, μετὰ πολλῶν δακρύων ἐδόξαζε καὶ ηὐχαρίστει τὸν Θεὸν καὶ τὴν Θεοτόκον Παρθένον· ἔπειτα εὐθὺς γενομένης ἡμέρας, ἐμήνυσε εἰς τὸν Πνευματικόν του καὶ ἐπῆγε καὶ τὸν εὗρε βουτηγμένον μέσα εἰς τὰ δάκρυα· καὶ οὕτω μετὰ θερμῶν δακρύων τοῦ διηγήθη τὴν ὀπτασίαν καὶ ὁμοῦ οἱ δύο, ὅ τε Πνευματικὸς καὶ ὁ Δημήτριος, ἐδόξασαν τὸν Πανάγαθον Θεόν. Ὁ Πνευματικὸς λοιπὸν γνωρίζων ἐκ τούτων τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ, τὸν μετεχειρίσθη καθὼς διατάσσει ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία· ἤγουν ἐδιάβασεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἰδιαιτικὰς εὐχάς, τὸν ἔχρισε τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ τὸν ἠξίωσε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἤγουν τοῦ Παναγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ· ἦν Τρίτην τὸ πρωῒ καὶ τὸν ἀπέλυσε μὲ δάκρυα, εὐξάμενος ἐπ' αὐτὸν νὰ ἔχῃ ὁδηγὸν καὶ συναρωγὸν τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, καθὼς τοῦ ὑπέσχετο, ἕως τὴν ὑστέραν του ἀναπνοήν.

Ἐπῆγε λοιπὸν καὶ παρρησιάσθη εἰς τὸν Καϊμακάμην καὶ τοῦ λέγει : «Αὐθέντη γνωρίζετε ὅτι ἐγὼ ἤμουν Χριστιανὸς καὶ μὲ βίαν καὶ δυναστείαν μὲ ἔφεραν εἰς ταύτην τὴν μιαρὰν καὶ κατεφρονημένην θρησκείαν σας· ὅμως ἐγὼ καὶ ἤμην καὶ εἶμαι Χριστιανὸς καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα ἐδῶ, διὰ νὰ ὁμολογήσω ἔμπροσθέν σου πῶς ἔσφαλα καὶ νὰ κηρύξω τὴν ἀλήθειαν τῆς Ἁγίας μου Πίστεως. Λοιπὸν ἔσφαλα μεγάλως, τὸ ὁμολογῶ. Μία εἶναι ἡ Πίστις, τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔρριψε τὸ καβοῦκι κατὰ γῆς καὶ ἐστάθη μὲ σιωπήν. Ὁ Καϊμακάμης ἐπρόσταξε καὶ τοῦ ἔφεραν τὸ καβοῦκι καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ μὲ πολλὴν ἡμερότητα καὶ ἀπαλότητα· βλέπων δὲ ὅτι δὲν ἔδιδεν ὁ Μάρτυς καμμίαν προσοχήν, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ κατεφρόνει εὐθαρσῶς ὅσα τοῦ ἔλεγεν, ἐπρόσταξε νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν φυλακὴν ἕως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, διορίζων νὰ τοῦ βάλουν δύο ἁλυσσίδας, μίαν εἰς τοὺς πόδας καὶ ἄλλην εἰς τὸν λαιμόν· τὸ ἑσπέρας τὸν ἔβαλαν προύμυτα εἰς τὸ παρ' αὐτῶν λεγόμενον τουμπροῦκι· ἐκεῖνος δὲ ὁ φοίδιμος, ὄχι μόνον διόλου δὲν ἐμικροψύχησεν ἢ ἐσκυθρώπασεν, ἀλλὰ καὶ ἐχάρη μάλιστα κατὰ ἀλήθειαν, καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι εὑρίσκετο «ἐς κανένα βασιλικὸν θάλαμον μὲ πολλὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐπέρασε προσευχόμενος καὶ δοξάζων τὸν Θεόν, παρακαλῶν αὐτὸν μετὰ δακρύων νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ βάλῃ εἰς τὴν καλὴν ἀρχήν, καὶ τέλος καλὸν καὶ μακάριον.

Ἡμέρας γενομένης, ὅταν ἄνοιξε τὸ κριτήριον, πάλιν ἐκ προστάγματος ἔρχεται εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· ὅλη ἡ ἐξέτασις ἐστάθη κολακευτικὴ νουθεσία, μὲ ὑποσχέσεις καὶ ταξίματα καθὼς συνηθίζουν οἱ τύραννοι νὰ κάμνουν εἰς τοὺς θείους Μάρτυρας· βλέποντες δέ, πῶς ὁ νέος ἔστεκεν ἀμετάβλητος εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀπόφασίν του, καὶ ὅτι μισεῖ καὶ καταφρονεῖ ὅλας των τὰς ὑποσχέσεις, ὡς ἀντιθέους καὶ ψυχοβλαβεῖς, ἤρχισαν νὰ τὸν φοβερίζουν, πῶς τοὺς ἀναγκάζει νὰ τοῦ κάμουν τὰ πάνδεινα· καὶ ἐκεῖνος ὁ ἀξιάγαστος ἀκούων, «ἕτοιμος εἶμαι, τοὺς ἀπεκρίθη, νὰ ὑπομείνω καὶ μάστιγας καὶ κολάσεις καὶ βάσανα κάθε λογῆς, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ μὴ χάνετε κοιρόν, ἀλλὰ κάμετε ὅ,τι ἔχετε νὰ κάμετε, ὅτι ἐγὼ διὰ τοῦτο ἦλθα». Τότε ὁ Καϊμακάμης τοῦ λέγει μὲ θυμόν· «ἔτσι λέγεις ἐσύ, πῶς ἔχεις νὰ ὑποφέρῃς ὅ,τι σοῦ κάμουν διὰ νὰ σὲ προσκυνοῦν οἱ γκιαούρηδες, μὰ ἐγὼ θέλω σοῦ κόψει ἐξαφνα τὴν κεφαλήν, διὰ νὰ κολασθῇς». Τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς τοῦ ἀπεκρίθη, «πρὶν νὰ κόψῃς ἐσὺ ἐμένα, θέλει κόψει ὁ Θεὸς τὴν ἰδικήν σου ζωήν, καὶ νὰ ὑπάγῃς ὡς ἀσεβὴς εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν». Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Μάρτυρος, ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν, μὲ ἀπόφασιν τὴν ἐπαύριον νὰ τὸν θανατώσῃ. Τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, ἐπρόσταξε νὰ φέρουν τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ κριτήριον· εἰς τὴν αὐτὴν ὥραν ἔφθασεν εἴδησις, πῶς ἦλθεν ὁ Καπιτὰν Πασσιᾶς, καὶ πηγαίνων ὁ Καϊμακάμης διὰ νὰ τὸν δεχθῇ, τὸν ἔφθασεν ὀργὴ θεϊκή, καὶ πεσὼν ἐξέψυξε τόσον αἰφνίδια· καὶ οὕτως ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ Μάρτυρος.

Γενομένου λοιπὸν νέου Καϊμακάμη, δὲν ἔλειπαν νὰ τὸν παρρησιάζουν καθημερινῶς εἰς τὸ κριτήριον, καὶ πότε μὲ κολακείας, πότε μὲ ἀπειλὰ· τὸν μετεχειρίζοντο, ἀλλ' ὁ γενναῖος Ἀθλητής, καὶ εἰς τὰ δύο εἴδη ἐφαίνετο καὶ ἔμενεν ὡς ἄλλος ἀδάμας στερεὸς καὶ ἀνένδοτος. Ἡμέραι ἐπέρασαν ἑπτά, ὁποῦ ἐδοκίμαζε τῶν ἀσεβῶν τὰ παράλογα ἐκεῖνα προβλήματα, καὶ πάλιν βλέπει τὴν αὐτὴν ὀπτασίαν μέσα εἰς τὴν φυλακήν, καὶ μὲ κάποιον τὴν ἐμήνυσεν εἰς τὸν Πνευματικόν του Πατέρα. Τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, πάλιν τὸν ἔβγαλαν εἰς τὸν Καϊμακάμην, καὶ ἐκεῖ ὕβριζε τὴν θρησκείαν των, διὰ νὰ τοὺς ἐξεροδίσῃ νὰ αὐτὴν ὀπτασίαν τὸ ὀργηγορώτερον. Ὁ τύραννος ἐπρόσταξε τοὺς ὑπηρέτας κτυπῶντες καὶ σπρώχνοντες νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν Κριτὴν τῆς Πόλεως, ὅπου τουρκιστὶ τὸν λέγουν Σταμπὸλ Ἐφέντην· τὸν ἄρχισε καὶ αὐτὸς μὲ τὰς συνειθισμένας κολακείας, δεικνύων πῶς ἐλυπεῖτο τὴν νεότητά του, καὶ ὑποσχόμενος νὰ τοῦ κάμῃ ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ ἠμποροῦν νὰ τὸν εὐχαριστήσουν· ἔπειτα βλέπων ὅτι κατεφρόνει τὰ μεγάλα του ταξίματα, ἤρχισε νὰ ἀγριεύῃ, καὶ νὰ τὸν φοβερίζῃ,

λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι ἐπειδὴ καταφρονεῖς καὶ δὲν μοῦ ἀκούεις, ἐγὼ ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ δώσω τὴν ἀπόφασιν, διὰ νὰ σὲ θανατώσουν ἀνελεήμονα· καὶ ὁ Μάρτυς παρευθὺς μὲ φωνὴν μεγάλην λέγει· «εἰς τὸν Θεὸν παραδίδω τὴν ψυχήν μου, ἕτοιμος εἶμαι». Τούτων οὕτω ρηθέντων, τὸν ἔστειλεν ὀπίσω εἰς τὸ Πασᾶ Καπισί· ἐκεῖ τὸν ἔστρωσαν εἰς τὸ ξύλον, δίδοντές του μὲ μεγάλην ἀσπλαγχνίαν, ἕως ἑπτακοσίους ραβδισμοὺς καὶ ἐπέκεινα· ἔπειτα τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ τουμπροῦκι, οὕτω παντελῶς ἀνεπιμέλητον· τοῦ ἔκαμαν δὲ τὴν βάσανον δριμυτέραν, ἐπειδὴ καὶ εἰς τόσην ὑπερβολικὴν ψύχραν, ἔχυναν καὶ νερὸν ὑποκάτω του, τὸ ὁποῖον ἐκρυσταλλοῦτο, καὶ τοῦ ἐποιοῦσεν ὀδύνην ἀνείκαστον, ὁ δὲ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ Ἀθλητής, μὲ μεγάλην ὑπομονὴν ὑπέμεινε τοὺς πόνους τῶν πληγῶν, τοῦ ψύχους, καὶ τῆς τοῦ ξύλου θλίψεως, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν, εὐχόμενος καὶ παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν ἀξιώσῃ καὶ τοῦ μακαρίου τέλους τοῦ Μαρτυρίου.

Κειμένου λοιπὸν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ καλοῦ Χριστομάρτυρος, ἠκολούθησαν δύο περιστατικά, τὰ ὁποῖα κατὰ ἀλήθειαν εἶναι ἄξια τῶν ὅλων στεφάνων τοῦ οὐρανοῦ· τὸ πρῶτον εἶναι, ὅτι τὸ λυσσασμένον καὶ πάντολμον ἐκεῖνο γύναιον, ὁποῦ ἐξ ἀρχῆς τὸν ἐπεβούλευσεν εἰς τὰ καίρια, μαθοῦσα πῶς ἦτον εἰς τὴν βασιλικὴν φυλακήν, ἐτόλμησεν ἡ μαινὰς καὶ ἐπῆγεν αὐτοπροσώπως εἰς τὸν Καϊμακάμην λέγουσα, πῶς εἶχε λογαριασμὸν μὲ αὐτὸν, καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ ἐλπίζουσα ἡ ἀφρονεστάτη, πῶς ἠμποροῦσε νὰ τὸν κερδήσῃ. Ἔλαβε τὴν ἄδειαν, ἐπῆγεν εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ἀντάμωσε· καὶ ἐδῶ τώρα καθ' ἕνας ἂς στοχασθῇ ἕνα τοιοῦτον γύναιον, ὁποῦ ἤναπτε μὲ ὅλας τὰς φλόγας τοῦ ἔρωτος, καὶ καθολικὰ δὲν ἦτον ἄλλο, παρὰ ἕνα ἔμψυχον ὄργανον τῆς σατανικῆς δυνάμεως· τί δὲν εἶπε; καὶ τί δὲν ἔπραξε; καὶ ποίους τρόπους δὲν ἐμετεχειρίσθη ἡ μιαρωτάτη, διὰ νὰ ὑποχαλάσῃ καὶ νὰ χαυνώσῃ τὸν τόνον τῆς ψυχῆς τοῦ γενναίου Ἀθλητοῦ; Ἀλλὰ χάρις τῷ νικοποιῷ Σωτῆρι Χριστῷ, ὅτι τὴν δεινὴν ταύτην πεῖραν τοῦ Βελίαρ ματαίαν ἀνέδειξεν ἡ στερρότης ἡ εἰς τὸν Χριστὸν τοῦ καλλινίκου Δημητρίου· καὶ ἀνεχώρησεν αἰσχοῦς τὸ κακογύναιον εἰποῦσα· «ἔλαβα τὸν λογαριασμόν μου, καὶ τώρα κάμετέ τον, καθὼς θέλετε». Τὸ ἄλλο διήγημα εἶναι, ὅτι οἱ Χριστιανοί, καὶ μάλιστα οἱ Χῖοι, ὡς συμπατριῶται, τὸ ἄδηλον φοβηθέντες τῶν ἀγώνων, μὴ τύχῃ δηλαδὴ καὶ ὑπενδώσῃ, καὶ μείνῃ εἰς τὴν ἀσέβειαν, μὴ δυνηθεὶς νὰ βαστάξῃ τὰς κολάσεις μέχρι τέλους, ἐστοχάσθησαν νὰ δαπανήσουν παρὰ τοῖς δυνάσταις ἱκανὴν ποσότητα χρημάτων, καὶ νὰ τὸν ἀπολύσουν ἀπὸ τὴν φυλακήν, τάχα ὡς τρελλόν, καὶ κατένευσαν οἱ κρατοῦντες, κατασβεσθέντος τοῦ ζήλου τῆς Πίστεως, ὑπὸ τοῦ ὕδατος τῆς φιλοχρηματίας· Ἀλλὰ τί; Μαυθάνει ταῦτα ὁ ἄδολος καὶ ειλικρινὴς Ἀθλητής, καὶ συγχίζεται εἰς τὸ ἄκρον, καὶ ὡς ἐχθροὺς μεγίστους ἐνόμισεν ἐκείνους, ὁποῦ ἐπεχείρησαν νὰ τὸν ὑστερήσουν ἀπὸ τὸν μαρτυρικὸν στέφανον, διὰ τὸν ὁποῖον καὶ πάντα ἐκατεφρόνησε, καὶ πάντα ὑπέμεινε τὰ μέχρι τότε· ὅθεν τοὺς μηνᾷ μάλιστα νὰ προσεύχωνται καὶ παρακλήσεις εἰς τὰς Ἐκκλησίας νὰ μοιράσσωσι, διὰ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ νὰ τελειώσῃ εὐαρέστως τὸν δρόμον του. Εὐγε καὶ ὑπέρευγε καλλίνικε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριε! Μάρτυρος ὄντως ἔδειξας καὶ νοῦν καὶ καρδίαν καὶ προθυμίαν ἀπ' ἀρχῆς μέχοι τέλους ἀσύγκριτον. Ἂν καὶ τὸ ἐπιχείρημα τῶν καλῶν ἐκείνων Χριστιανῶν ἐφάνη ἐναντίον εἰς τὴν βουλὴν τοῦ Μάρτυρος, ὅμως διὰ τὸ ἄδηλον, ὡς εἴπομεν τῆς ἐκβάσεως, εἶχε λόγον ὁ φόβος των· διότι μολονότι δὲν ἠξεύρομεν κατ' εἶδος τὰ βάσανα ὁποῦ ἔπασχε, μ' ὅλον τοῦτο ἐμάνθανον, ὅτι τοῦ ἔκαμαν πολλά, καὶ ὁ δήμιος εἶπεν, ὅταν τὸν ἔβαπταν, ὅτι καὶ τοῦβλα ἀναμμένα τοῦ ἔβαλαν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἄλλα πολλὰ τοῦ ἔκαμαν καὶ πάλιν λέγει, ἄλλα, ὅταν τὸν ἐκατέβασαν εἰς τὸ Μποσταντζίμπασι· καὶ ταῦτα ἔλεγεν ὁ δήμιος ἐπαινῶν αὐτόν, ὅτι τὰ πάντα ὑπέμεινε μὲ πολλὴν γενναιότητα. Ἀλλὰ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν σειρὰν τῆς μακαρίας του ἀθλήσεως.

Τῇ ἐννάτῃ, ἀφοῦ ἤρχισεν ὁ ἀγὼν τὸ πρωΐ, τὸν παρέστησαν τελευταῖον εἰς τὸ κριτήριον, καὶ τότε βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἐξέδωκαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάνου του, ἵνα δηλαδὴ διὰ ξίφους τελειωθῇ εἰς τὸ Μπαλοῦκ παζάρι· καὶ λοιπὸν εὐθὺς τοῦ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ ἐβάλλουσιν αὐτὸν ἀσκεπῆ τὴν κεφαλήν, γυμνὸν τοὺς πόδας καὶ φέρουσιν αὐτὸν εἰς τὸν ὡρισμένον τόπον τῆς καταδίκης. Ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλον τὸν δρόμον ἐφώναζεν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ τὸν συγχωρήσουν καὶ νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ λόγου του. Φθάσας εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ἠρώτησε τὸν δήμιον, «ποῦ θέλεις νὰ γονατίσω», καὶ ἐγονάτισεν· ἐπεχείρησεν ὁ δήμιος νὰ τοῦ δέσῃ τὰ μάτια του, κατὰ τὴν συνήθειαν, ἀλλ' ὁ γενναῖος δὲν ἠθέλησεν, ἀλλὰ γονατιστὸς ὢν ἐφώναξε μεγάλῃ τῇ φωνῇ «μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», καὶ τοῦτο εἰπὼν τρεῖς φορὰς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ξίφος τοῦ δημίου καὶ παρέδωκε τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ τῇ κθ'. τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, νέος ἕως 22 χρόνων καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ τρυφερώτατον καὶ χαριέστατον ἄνθος τῆς νεότητος, καταφρονεῖ ὅλον ἀπὸ μιᾶς τὸν κόσμον καὶ παραδίδει μετὰ πάσης χαρᾶς, μὲ ὅλην τὴν ὀρθὴν κρίσιν τοῦ νοός του εἰς θάνατον τὴν γλυκυτάτην του ζωὴν διὰ νὰ κερδήσῃ τὴν αἰώνιον, ἤτοι αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Αὐτὰ καὶ τοιαῦτα ἀνέπεισαν τὰ πλήθη τῶν φιλομαρτύρων Χριστιανῶν καὶ ἔδειξαν ἐκείνην τὴν ἀξιοσημείωτον συνδρομὴν εἰς τὴν μακαρίαν του σφαγὴν ἱερωμένοι ὁμοῦ τε καὶ λαϊκοί· ὅτι οἱ Ἀγαρηνοὶ καὶ μὲ δαρμούς, ὁποῦ ἀλύπητα καὶ ἀδιάκριτα ἐκτυποῦσαν καὶ τοὺς ἔδιωχναν ὀπίσω, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν ὁρμήν των, ὁποῦ ἐστρυμώχνοντο καὶ συνωθοῦντο ἀλλήλοις, διὰ νὰ βουτήσουν εἰς τὸ μαρτυρικὸν αἷμα ἄλλος μανδῆλι, ἄλλος βαμβάκι, καὶ νὰ ἁρπάσουν ποῖος τρίχας ἀπὸ τὴν ἁγίαν του κεφαλήν, ποῖος κομματάκι ἀπὸ τὸν λαιμόν, καὶ ποῖος κανένα κομμάτι ἀπὸ τὰ φορέματά του· καὶ μάλιστα καὶ πολλοὶ τυπτόμενοι ἔλεγον, ὅτι ὁ μάρτυς ἀπέθανε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ λάβωμεν παραμικρὰν χάριν ἀπὸ τὸν Μάρτυρα, τί μεγάλον κακὸν ἐπάθαμεν ἂν φάγωμεν δύο τρεῖς ραβδιαῖς; Κατὰ ἀλήθειαν Μάρτυρες οἱ φιλομάρτυρες οὗτοι τῇ προαιρέσει κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον· διότι, ἂν ἀπὸ μόνον τὸν ἀπὸ καρδίας μακαρισμὸν τοῦ Μάρτυρος. ἀποφασίζει ὁ Πατήρ, πῶς γίνεται

Μάρτυς τῇ προαιρέσει καὶ χωρὶς πυρός, χωρὶς διωγμοῦ ἀξιοῦται ὁ γνησίως μετανοήσας, τῶν ἰδίων στεφάνων ὁποῦ ἔλαβεν ὁ μαρτυρήσας, πῶς δὲν εἶναι πολλῷ μᾶλλον ἄξιοι τῶν αὐτῶν μισθῶν οὗτοι οἱ χριστιανοί. ὁποῦ δὲν ἐψήφισαν τὸ πλῆθος τὸ ἀναρίθμητον τῶν ἀσεβῶν, οὐδὲ ἔβαλαν εἰς τὸν νοῦν των παντάπασιν τὸν θυμὸν ὅπου ἔβραζε μέσα εἰς τὰς καρδίας των, διὰ τὴν ὕβριν τῆς βδελυρᾶς των θρησκείας, ἀλλὰ φανερὰ καὶ ὁμολογουμένως ἔμπροσθεν εἰς τὰ μάτια των, ἐτιμοῦσαν καὶ ἐδόξαζον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἐθανάτωσαν ὡς ἐχθρὸν καὶ ὑβριστὴν τῆς ἐναγοῦς των πίστεως; Ἐγὼ μὲ τὸν Θεῖον Βασίλειον ἐπαινῶ καὶ τούτους τοὺς χριστιανοὺς καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους οἱ ὁποῖοι δεικνύουν εἰς τοὺς Μάρτυρας τὴν αὐτὴν φιλομάρτυρα γνώμην καὶ διάθεσιν ὅσοι δὲ ἄλλως στοχάζονται, φανερὸν ὅτι φρονοῦσι πῶς πρέπει οἱ χριστιανοὶ νὰ εἶναι καὶ νὰ μένουν ἀκίνδυνοι καὶ ἀβλαβεῖς ἀπὸ κάθε ἐνδεχόμενον κακόν. ἀλλὰ μία τοιαύτη γνώμη ποτὲ δὲν ἐφάνη δόκιμος, οὔτε ὅταν ἔβραζαν πανταχοῦ οἱ διωγμοὶ τῶν παλαιῶν τυράννων· καὶ ὄχι μόνον ἐκκλησιαστικὴ δὲν εἶναι, ἀλλ' οὐδὲ κἂν πολιτική· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Ἀπὸ ἕνα παρόμοιον ζῆλον κινούμενος ἕνας εὐλαβὴς ἀρχιδιάκονος ἑνὸς ἐπισήμου Ἀρχιερέως ἐσυμφώνησε μὲ τὸν δήμιον νὰ τοῦ δώσῃ τὸ μανδήλιόν του καὶ ὅταν ἀποκεφαλίσῃ τὸν Μάρτυρα· νὰ ἀποσφογγίσῃ ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὴν σπάθην του καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ 25 γρόσια· ἔγινεν οὕτω· τὸ μανδήλιον ἦτο λευκὸν καὶ ὡ τοῦ θαύματος· ἔτσι καθὼς ἦτο διπλωμένον, πάντῃ ἀνεπιτεχνήτως καὶ χειρὶ ἀπράτῳ εὑρέθησαν εἰς διάφορα μέρη τοῦ μανδηλίου σταγοὶ ἐντετυπωμένοι μὲ τὸ ἴδιον μαρτυρικὸν αἷμα. Καὶ τοῦτο δὲν τὸ εἶπεν οὔτε τὸ ἔγραψεν ἕνας ἢ δύο, ἀλλὰ πάντες ἁπλῶς καὶ ὁμοφώνως καὶ εἶπον καὶ ἔγραψαν τὸ ἐξαίσιον τοῦτο τερατούργημα.

Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀφοῦ ἀπεκεφαλίσθη ὁ Μάρτυς. ἐδόθη προσταγὴ τὸ λείψανον νὰ μὴ δοθῇ εἰς τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν· ὅμως ὁ Ἅγιος Θεὸς ᾠκονόμησεν κοὶ μὲ κάποιους μυστικοὺς τρόπους, τοῦ δημίου καλῶς διατεθέντος, τὸ διεβίβασαν εἰς τὸ νησὶ τῆς Πρώτης καὶ συμπαρόντος τοῦ δημίου καὶ παραθαρρύνοντος, τὸ ἐνεταφίασαν μέσα εἰς τὰν ναὸν τοῦ Μοναστηρίου. Καὶ πάλιν καὶ ἐδῶ μὲ ὅλον ὅπου ἦτο φόβος διότι δὲν ἐφυλάχθη ἡ βασιλικὴ προσταγή, ὅμως συνέτρεξαν πλήθη χριστιανῶν μὲ καΐκια, περνῶντες ἀπὸ τὸ βασιλικὸν παλάτι ἔμπροσθεν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν κατέβη ὁ ἡγούμενος εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὰ συμβάντα εἰς τοὺς ἐπιτρόπους καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὸ Μοναστήριον διηγήθη, ὅτι εἶδε καὶ αὐτὸς τὸ μανδήλιον τὸ ὁποῖον εἶχε τοὺς σταυροὺς προσθεὶς καὶ ὅτι ἠσθάνθη ἐκπέμπον αὐτὸ εὐωδίαν ἄρρητον· καὶ τοῦτο εἶναι ἀληθέστατον καὶ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ὁ Θεὸς ἐδέχθη τὴν χύσιν τῶν αἱμάτων τοῦ δούλου του καὶ ἐδόξασε τὸν Ἅγιόν του, καὶ μὲ τὴν εὐωδίαν ταύτην τὴν πνευματικὴν καὶ μὲ τὰ ἐξαίσια θαύματα, τὰ ὁποῖα τελεῖ ἑκάστοτε εἰς τοὺς αὐτὸν ἐπικαλουμένους μετὰ πίστεως, ἐξ ὧν εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα ταῦτα, ὅσα εἰς τὴν ἡμετέραν εἴδησιν ἔφθασαν.

Ὡραιότατον εἶναι τὸ παράδοξον ἐκεῖνο διήγημα, τὸ ὁποῖον ἱστορεῖ δι' ἐπιστολῆς ὁ Πνευματικὸς τοῦ Μάρτυρος Παπᾶ Ἀγαθάγγελος πρός τινα Φιλόθεον, Προεστῶτα τῆς τοῦ Ἁγίου Φωκᾶ Ἐκκλησίας καὶ ἰδικόν του Πνευματικὸν Πατέρα· γράφει γάρ, ὅτι εἰς τὴν πυρκαϊὰν ὁποῦ ἠκολούθησεν εἰς τὸ Μπακτζὲ Σαράϊ, ὕστερα ἀπὸ τὸ Μαρτύριον, κάποιος Χριστιανός, ὁποῦ εἶχεν ἐκεῖ ἐργαστῆρι σπετζιάριον (φαρμακεῖον), ἀκούων τὴν πυρκαϊὰν εἰς καιρὸν νυκτός, ἐσηκώθη τὸ ὀργηγορώτερον, καὶ ἐπέρασε πέρα, διὰ νὰ κάμῃ ὅ,τι δυνηθῇ, διὰ νὰ φυλάξῃ τὸ ἐργαστῆρι του· εἰς αὐτὴν τὴν ἀνησυχίαν ἐξύπνησαν τὰ παιδιά του καὶ ἡ γυναῖκά του ἐδόθη εἰς τὸ νὰ τὰ ἀποκοιμήσῃ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τοσούτῳ ἀπεκοιμήθη καὶ αὐτή. Ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμᾶτο, τῆς ἐφάνη πῶς ἐκτύπησεν ἡ πόρτα, καὶ ἐμβῆκαν μέσα δύο νέοι ἀσπροφόροι, βαστῶντες ὁ καθ' ἕνας μίαν λαμπάδα εἰς τὴν δεξιάν, οἱ ὁποῖοι τὴν ἠρώτησαν, ποῦ εἶναι ὁ ἄνδρας σου; αὐτὴ τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι ἔπῆγεν εἰς τὴν πυρκαϊάν· ἀπεκρίθη ὁ ἕνας ἐκ τῶν δύο λέγων, ὅτι καὶ ἡμεῖς διὰ τὴν πυρκαϊὰν κατεβήκαμεν, καὶ ἐλάβαμεν μεγάλον κόπον, ἕως νὰ εὕρωμεν καΐκι, καὶ ἤλθαμεν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τὸν ἄνδρα σου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μὲ ἐσύντρεξεν εἰς αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Ἡ γυνὴ τοὺς ἠρώτησε, «καὶ πόθεν εἶσθε σεῖς;» «εἴμεθα ἀπὸ τὸ Νησί· ἐγὼ εἶμαι ὁ Δημήτριος, καὶ αὐτὸς εἶναι τὸ Ἀραϊτζόπουλον, ὁποῦ πρὸ πολλῶν χρόνων ἐμαρτύρησε διὰ τὸν Χριστόν· ὡς τόσον τὸ ἐργαστῆρί σας δὲν ἔπαθε τίποτε κακόν· πλὴν νὰ εἴπῃς εἰς τὸν ἄνδρα σου νὰ μετανοήσῃ, διότι μεγάλως ἐκλήρυνε τὴν θείαν χρηστότητα, καὶ ἔμελλε νὰ παραδοθῇ ἀπὸ μίαν σκλάβαν, νὰ χαθῇ ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἂν ὅμως μετανοήσῃ, ὁ Θεὸς εἶναι εὔσπλαγχνος, καὶ τὸν λυτρώνει ἀπὸ κάθε κακόν· ἂς ὑπάγει εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ὅπου ἔχω ἕνα Παραμπαμπὰ νὰ ἐξομολογηθῇ, καὶ ἂς κάμῃ ὅ,τι τὸν διορίσῃ ἐκεῖνος». Ταῦτα μαθὼν ἐκεῖνος παρὰ τῆς γυναικός του, ἐπῆγεν εὐθὺς εἰς τὸν ρηθέντα Πνευματικόν, καὶ μετὰ δακρύων ἐξωμολογήθη, καὶ αὐτὸς εἶπεν εἰς τὸν Πνευματικὸν ἐκεῖνα ὅπου εἴπομεν ἀνωτέρω, πῶς τοῦ εἶπεν ὁ δήμιος εἰς τὸ Νησὶ διὰ τὸν Μάρτυρα. Ὡραιότατον, εἶπα, πῶς εἶνε τὸ παράδοξον τοῦτο διήγημα, διότι, λέγει, πῶς ἔλαβον μεγάλον κόπον οἱ Μάρτυρες ἕως νὰ εὕρουν καΐκι· καὶ ὅτι ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος ἐσύντρεξε τὸν Δημήτριον ἐκείνας τὰς ἡμέρας, καὶ τρόπον τινὰ ἦτον χρεώστης εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τοῦ κάμῃ τὴν ἀνταμοιβήν Ποίαν συνδρομὴν ἔκαμεν ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος εἰς τὸν Μάρτυρα; φανερόν, πῶς ἐννοοῦσεν ὁ Μάρτυς συνδρομὴν ἐκείνην, ὁποῦ ἔδειξαν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ εἰς τὴν τελείωσίν του, καὶ εἰς τὴν θανήν του, μὲ ὅλον τὸν ποθὸν καὶ τὴν εὐλάβειαν ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕνας ἐστάθη ὁ Χριστιανος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ Μάρτυς ἐβοήθησε καὶ σωματικά, ὁποῦ δὲν ἄφησε νὰ καῇ τὸ ἐργαστῆρί του, καὶ ψυχικά, ὁποῦ ὡς φαίνεται, εὑρίσκετο ἐν ὁδῷ ἀπωλείας καὶ τὸν ἔφερεν εἰς μετάνοιαν. Ἂς καταλάβουν λοιπὸν καὶ ἀπὸ τοῦτο ἐκεῖνοι ὁποῦ κατηγοροῦν τὴν τοιαύτην συνδρομὴν τῶν φιλομαρτύρων Χριστιανῶν, ὅτι πολὺ δεκτή, καὶ πολὺ ἀρεστὴ εἶναι εἰς τοὺς θείους Μάρτυρας, καὶ διὰ τοῦτο ὡς πολλὰ διακριτικοὶ καὶ εὐγνώμονες, κάμνουσιν εἰς αὐτοὺς ἐν καιρῷ χρείας καὶ περιστάσεων τὴν προσήκουσαν ἀνταμοιβήν· καὶ ἡμεῖς, λέγει διὰ τὴν πυρκαϊὰν κατεβήκαμεν, διὰ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς Χριστιανούς.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ὁ καλλίνικος οὗτος νέος Δημήτριος ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν χάρην μεγάλην καὶ ἐκτελεῖ πολλὰ παράδοξα καὶ ἐξαίσια θαύματα· ἀλλ' εἰς ἡμᾶς ἐνταῦθα εἶναι ἄγνωστα· διὰ τοῦτο ἀρκούμεθα εἰς αὐτὰ ὁποῦ διηγήθημεν, διότι καὶ αὐτὰ μόνα εἶναι ἱκανὰ νὰ παραστήσουν τὴν μαρτυρικὴν χάριν ὁποῦ ἐπλούτησε· καὶ γὰρ «ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με ἀντιδοξάσω»· αὐτῷ ἡ δόξα, τὸ κράτος καὶ ἡ προσκύνησις τῷ μόνῳ ἐν Τριάδι Θεῷ ἡμῶν, εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ὨΙδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ.

Πρὸς ἐν Περσίδι καὶ ἐν Αἰγύπτῳ πάλαι ὑπὲρ Χριστοῦ, θανεῖν ἑλομένους μᾶλλον ὑπὲρ τὸ ζῆν, μιμησάμενος ἀνέμελπες, εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ Ναῷ τῆς δόξης σου Κύριε.

Οἱ χριστοφόροι, τῆς Κωνσταντίνου ζήλῳ μαρτυρικῷ φόβον τῶν τυράννων ἦττον ἢ τὸ οὐδὲν λογιζόμενοι ἐκραύγαζον, εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ Ναῷ τῆς δόξης σου Κύριε.

Ἠ δαιμονιῶσα, τὴν ἐνοικοῦσαν χάριν ἐν τῷ σεπτῷ, ἔγνω μανδηλίου ἐσναι ἐκ τῆς σφαγῆς, τῆς σῆς ἐνδοξε κραυγάζουσα, φλογίζεσθαί τε καὶ πάσχειν δεινῶς, τῷ πυρὶ τοῦ σοῦ αἵματος ἐνδοξε.

Θεοτοκίον.

Πρὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα χαῖρε, διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, ὑπάρχεις πανάμωμε Δέσποινα.

ὨΙδὴ η'. Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Πάσας τὰς ἰδέας τῶν δεινῶν, εἰς νοῦν βαλλόμενος, πρὸς πάντα ὡρμησας, Χριστοῦ τὴν δύναμιν ἔννοικον, ἐν ψυχῇ τῇ σῇ κτησάμενος, καὶ παρρησίᾳ τοῖς λαοῖς, Μάρτυς ἀνέκραζες, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Μέγα τὸ ἐμπόρευμα τὸ σόν, μέγα καὶ κάλλιστον Μάρτυς Δημήτριε· κόσμον γὰρ δέδωκας ἅπαντα καὶ σῶμα γήϊνον θνήσιμον, ἀνθ' ὧν ἀπέλαυες ζωὴν ἄληκτον ψάλλουσαν, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ἄνωθεν λαβὼν παρὰ Θεοῦ, τὴν χάριν ἔνδοξε, λύειν νοσήματα, διώκειν πνεύματα δεδηλα, παντοίου πάσι προϊστασαι, ἐν συμφοραῖς, ἐν ἐμπρησμοῖς, ὅθεν καὶ ψάλλομεν, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον.

Σὺ μόνη ἐν πάσαις γενεαῖς, Παρθένε ἄχραντε Μήτηρ ἐδείχθης Θεοῦ· σὺ τῆς θεότητος γέγονας, ἐνδιαίτημα πανάμωμε, μὴ φλογισθεῖσα τῷ πυρὶ τοῦ ἀπροσίτου φωτός, ὅθεν σε πάντες σὲ εὐλογοῦμεν Μαρία Θεόνυμφε.

ὨΙδὴ θ'. Λίθος ἀχειροτμήτου ὄρους.

Θεῖόν σοι ἐνέθηκε θάρσος ἡ Θεοτόκος ἐπιστᾶσα τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀγῶνα, θραμεῖν θαρρούντως, σθένος ὑπισχνουμένη· ὑφ' ἧς ἐνισχυόμενος, πάντα ὑπέστης ἀνδρικώτατα.

Σήμερον Χίος ἡ πατρίς σου, περιφανῶς πανηγυρίζει, ᾄδουσα τοὺς ἄθλους σου πάντας καὶ τὰς αἰκίσεις Μάρτυς Δημήτριε, ἅπερ γενναίως ἤνεγκας, ὑπὲρ Χριστοῦ ἀγωνισάμενος.

Δέξαι μου τὸν ὕμνον, ὦ Μάρτυς, ὃν ὑπὲρ δύναμιν πονήσας, τῷ εἰλικρινῶς σε φιλοῦντι, αἰτησαμένῳ, λιτῶς συ-

νέθηκα, μεθ' οὗ σοῦ καὶ δεόμεθα, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἡμᾶς φύλαττε.

Θεοτοκίον.

Φῶς ἡμῖν ἀνέτειλε Κόρη, ἐκ φωτοφόρου σου νηδύος ὁ Δημιουργὸς τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν ἀστέρων καὶ πάσης κτίσεως. Ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε, φωταγωγῆσαι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Τὴν Ἡλίου ἀνάσσουσα, καὶ Χίος ἡ φιλόχριστος, καλαὶ ὁμοῦ τε καὶ φίλαι, χαρᾶς ἐμπλήσθητε ὅτι, ὑπερφυῶς ἐνήθλησεν, ὁ θαυμαστὸς Δημήτριος, καὶ ὧν ἐν Μάρτυσι μέγας, ὑμῶν προστάτης ὑπάρχει.

Θεοτοκίον.

Τὴν φύσιν ἀνεκαίνισας, φθαρεῖσαν τοῦ προπάτορος, ὑπερφυῶς συλλαβοῦσα, καὶ ἀπειράνδρως τεκοῦσα, τὸν Πλάστην πάσης φύσεως, ὑφ' οὗ ῥωσθέντες ἤθλησαν, χοροὶ Μαρτύρων μέλποντες, Σὲ τῆς ἡμῶν σωτηρίας, τὴν ἀπαρχὴν Θεοτόκε.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος δ'.
Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Σὲ τὸν τῷ πόθῳ τοῦ Κτίστου τετρωμένον, καὶ θᾶττον τὸν τρώσαντα, ἀντιτορήσαντα, ὁμολογίᾳ τοῦ κρείττονος καὶ βδελυγμίᾳ, τῆς ἀντιθέτου πλάνης τοῦ δαίμονος, Δημήτριε φίλτατε, τῆς Χίου καύχημα, καὶ ὀρθοδόξων τὸ σέμνωμα, μετὰ Μαρτύρων, τῶν σοὶ ὁμοίων θερμῶς γεραίρομεν, καὶ ἐτησίως ἐκτελοῦμέν σου, περιχαρῶς Μάρτυς, ἔνδοξε, τὴν σεβάσμιον μνήμην, ὡς Χριστοῦ ὑπεραθλήσαντος.

Οὕτως ἠσχύνθη ὁ δόλιος Βελίαρ ἰδὼν στεφηφόρον σε καὶ ἀπαστράπτοντα, ὥσπερ ἀκτῖσι τοῖς στίγμασι, τοῦ Μαρτυρίου, ὅπερ ἐν ἄρκυσιν ἔχειν ὤφετο καὶ νῦν ὀδυρόμενος στένει θεώμενος, ἡμᾶς σὲ ὕμνοις γεραίροντας, καὶ μετὰ πόθου, πρὸς σὲ κραυγάζοντας ἀξιάγαστε, ὁ καταργήσας τὸν ἀντίπαλον, ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Κύριον, μὴ ἐλλείπῃς πρεσβεύων, πανοσίτιμε Δημήτριε.

Ἀθεωτάτη καὶ πάντολμε Εὐρώπη, σιώπα, περίμωσο καὶ καταισχύνθητι· ἀφρονεστάτην σε δείκνυσι Μαρτύρων δῆμος, ἀγεωμέτρητον ἀναλφάβητον· ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ ἀξιάγαστος, νῦν διαπρέπει γηθόμενος, Σταυροῦ κηρύξας, ἐπὶ τυράννων τὴν θείαν δύναμιν, καὶ διὰ ταῦτα, χάριν ἔσχηκε, παρὰ Θεοῦ, ὃν ἐδόξασε, διανέμειν πλουσίως, τοῖς αἰτοῦσι τὰ ἰάματα.

Χαίρετε Πόλεις ἡ Βυζαντος καὶ Χίος· ἡ μὲν ἐξανθήσασα, ὡς ῥόδον εὐῶσμον, τῆς Ἐκκλησίας ὁσφράδιον· ὡς δρεψαμένη, ἤδη καὶ φέρουσα θεῖον στέφανον, ἑτέρα ἡ Ἄνασσα, ἡ μητρυιὰ τῶν πιστῶν, τὸ τῶν Μαρτύρων καλλώπισμα, ὡς κατ' ἐκείνους, τοῦ Πελαμναίου περιγενόμενον· ὃν οὐρανόθεν ἐπεκρότησαν, θεῖοι νόες λαμπρῶς, ὡς δεξάμενοι, καὶ Δημήτριον νέον, τὸν Χριστοῦ ὑπερφιλήσαντα.

Δόξα, Ἦχος δ'.

Ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσε ἡ χάρις, καθὼς ὁ Ἀπόστολος διδάσκει· ἐν προσευχαῖς γὰρ καὶ δάκρυσι, καὶ τοῖς τῶν παρειῶν σπαραγμοῖς ἵλεων τὸν Θεὸν ἀπεργασάμενος, ὑπὲρ τοῦ σοῦ πτώματος, μετὰ τοῦτο, καὶ θῦμα εὐθελούσιον σαυτὸν αὐτῷ προσήγαγες, αὐτὸν τὸν διὰ σὲ τυθέντα μιμησάμενος· καὶ νῦν οὐρανοῖς σὺν Ἀγγέλοις χορεύων, τῶν πιστῶς σου δεομένων προΐστασο, παρέχων ἀφθόνως τοῖς πᾶσι τὰ αἰτήματα.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων τῶν κινδύνων. Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις· εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ συνήθη.

Μεγαλυνάριον.

Πρὸς ἀνευφημοῦντάς σου εὐλαβῶς, τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας, καὶ τοὺς ἄθλους Μάρτυς Χριστοῦ, καὶ τὴν θείαν μνήμην τελοῦντας ἐτησίως, περίσωζε Δημήτριε ταῖς πρεσβείαις σου.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Τὸ Ἑσπέρας μετὰ τὸν προοιμιακὸν στιχολογῶμεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. στ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῶν προεορτίων γ'. καὶ τοῦ Ἁγίου γ. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Ἦχος δ'.

Φιλομάρτυρες ἅπαντες, πανταχόθεν συνδράμετε, καὶ τὴν θείαν ἄθλησιν ἑορτάσατε, τοῦ ἀθλοφόρου νῦν Τρύφωνος, βοῶντες πρὸς Κύριον, δυσωπήθητι Χριστέ, ταῖς πρεσβείαις τοῦ Μάρτυρος, καὶ διάσωσον, ἐκ παντοίας κακώσεως καὶ βλάβης, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, ἐχθρῶν ἡμᾶς τοὺς ἱκέτας σου.

Ἐκνεότητος ἄγιε, συμπαθέστατος γέγονας, ἐλεῶν τοὺς πένητας, καὶ τοὺς πάσχοντας, ποικίλας νόσους ἰώμενος· διὸ ὁ σοῦ δεόμεθα, ἐκ βαθέων τῆς ψυχῆς, τὴν συνήθη συμπάθειαν, ταύτην ἔνδειξον, ἐφ' ἡμᾶς τοὺς σοὺς δούλους ἀθλοφόρε, καὶ παντοίων νοσημάτων, καὶ πειρασμῶν ἀπολύτρωσαι.

Κατὰ χρέος τιμῶμέν σε, Μάρτυς Τρύφων, οἱ δοῦλοί σου, ὡς ἡμῶν θερμότατον ἀντιλήπτορα, ὡς βοηθὸν ἀκατάσχυντον, προστάτην ὡς μέγιστον, εὐεργέτην ὡς κοινόν, σίτου, οἴνου καὶ βάμβακος, πλουσιώτατον, χορηγὸν καὶ ὡς φύλακα τῶν δένδρων καὶ χωρῶν καὶ πήπων πάντων, καὶ πρέσβυν μέγαν πρὸς Κύριον.

Δόξα ἦχος πλ. α'.

Πῆς τροφῆς τῆς οὐρανίου, ἐδείχθης ἐπώνυμος, μάρτυς Τρύφων πανσεβάσμιε, ἐν σταδίῳ γὰρ Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀνεκήρυξας καὶ ἐναντίον βασιλέων καὶ τυράννων αὐτὸν ὡμολόγησας. Ὅθεν δὴ ἐν αὐτῷ, τὸ σῶμά σου δεινῶς τοῖς ξίφεσι σπαθιζόμενος, ὑπὸ τοῦ ἐπαράτου Ἀκυλίνου, καὶ τοῖς ἵπποις δεσμούμενος, χειμῶνος ὥρᾳ, ὑπ' αὐτῶν ἑλαυνόμενος κατὰ δυσβάτων καὶ δυσπροσίτων χωρίων, καὶ γυμνὸς συρόμενος, ἐφ' ἥλων τῶν ὀξυτάτων καὶ ὑπὸ ἀνόμων ἀνδρῶν τὰς σάρκας μαστιζόμενος, καὶ τὴν κάραν τεμνόμενος, ἐξ οὐρανοῦ ἐδέξω τὸ χάρισμα, καὶ τὸ στέφος κεκλήρωσαι, παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Θεοῦ. Ἀλλ' ὦ μαρτύρων τὸ κλέος, καὶ τῶν ἀγγέλων συμμέτοχε, ὁ παρρησίᾳ κηρύξας τὸ ὄνομα Χριστοῦ, καὶ τοῖς ῥείθροις τοῦ θείου σου αἵματος, τὸν σκολιὸν δράκοντα ἀποπνίξας, αἴτησαι παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Τρύφων παμμακάριστε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἔρευνᾶτε τὰς Γραφάς. Εἴσοδος. Τὸ φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. (Τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου, σελ. 13).

Εἰς τὴν Αἰτήν. Στιχ. Ἰδιομελὰ Ἦχος κ'.

Τὸν κάλλιστον ἀγῶνα ἠγώνισαι, καὶ τὸν δρόμον ἤνυσας τοῦ μαρτυρίου

ΙΕΡΟΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΤΟΡΑΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

σου, Τρύφων μάρτυς πανένδοξε, δι' ὃ ἐν οὐρανῷ σὺν ἀγγέλοις ἀγάλλῃ ἀντάξια τῶν καμάτων σου εἰληφώς, τὰ ἄνω βασίλεια· ἀλλὰ πρέσβευε θεράπων μακάριε, δωρηθῆναι ἡμῖν, τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος δ΄.

Μεγάλων δωρεῶν ἀξιωθείς πανεύφημε, ἐν ταπεινότητι βίου ἐπὶ τῆς γῆς ἐπολιτεύθης, καὶ διερχόμενος πανταχοῦ, ἀναργύρως παντοδαπὴν νόσον ἐθεράπευες· ὅθεν καὶ ἡμεῖς συνελθόντες σήμερον, ἐν τῇ πανσέπτῳ σου πανηγύρει, βοῶμέν σοι· ἴασαι καὶ ἡμῶν τὰς ψυχάς, καὶ τὰ σώματα δεόμεθα.

Ἦχος γ΄.

Ἐξ ὀνύχων ἁπαλῶν, ἀφιερωθεὶς τῷ Θεῷ, καὶ τὰς σωτηρίους ἐντολὰς αὐτοῦ, ἀμέμπτως διετηρήσας, Τρύφων παναοίδιμε κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, τὴν ἐξουσίαν ἔλαβες· δι' ἧς καὶ περιφανὴς, τῷ κόσμῳ γεγένησαι ἀπὸ Λαμψάκου τῆς κώμης εἰς Ῥώμην, ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μεταπεμφθείς, καὶ τὴν δαιμονῶσαν θυγατέρα αὐτοῦ ἰασάμενος· καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, ἐκτενῶς ἱκετεύεις, Χριστὸν τὸν Θεόν, ὑπὲρ τῶν πίστει τιμώντων, τὴν ἱεράν σου πανήγυριν.

Ἦχος δ΄.

Δοξάζομέν σου Χριστέ, τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐν σαρκὶ οἰκονομίαν, ὅτι τῇ δι' αὐτῆς χάριτί σου, καταγλαΐσας τὸν Μάρτυρα Τρύφωνα, εἰς πάντα Κόσμον αὐτὸν ἐθαυμάστωσας, ἀσθενούντων ἀπέδειξας ἰατρόν, ἐλατῆρα τῶν δαιμόνων, καταπονουμένων βοηθόν, τῶν ἐν ἀνάγκαις ὑπέρμαχον, τῶν κήπων καὶ χωρῶν, καὶ ἀμπέλων φύλακα, διώκτην τῶν καρποφθόρων θηρίων· καὶ πάντων τῶν τιμώντων, τὸ ἱερόν αὐτοῦ ὄνομα, προστάτην θερμότατον, καὶ ἐκτενῶς δυσωποῦντα, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες εὐωχηθῶμεν, ἐν τῇ πανσέπτῳ πανηγύρει τοῦ ἀθλοφόρου, καὶ πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν· σήμερον γὰρ συγκαλεῖται ἡμᾶς, ἡ πανσεβάσμιος μνήμη, Τρύφωνος τοῦ Μεγαλομάρτυρος τράπεζαν ἡμῖν παρατιθεμένη, τὰς ἀριστείας τῶν παλαισμάτων αὐτοῦ, καὶ τὴν πανεύφημον αὐτοῦ κεφαλήν, ἱάματα ὡς νάματα βλύζουσαν, πᾶσι τοῖς πιστῶς αὐτῇ προσιοῦσι, καὶ ἀρυομένοις ἐξ αὐτῆς ἴασιν, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, καὶ δεινῶν ἀπαλλαγήν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.
Εἰς τὸν Στίχον. Στιχηρὰ προσόμοια
Ἦχος α΄. τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Πῶν δωρεῶν ἠξιώθης, καὶ τῶν θαυμάτων τρανῶς, ὑπὸ τοῦ ἀθλοθέτου, καὶ μεγάλου δοτῆρος, Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου, ὦ Ἀθλητά. Τρύφων μάρτυς ἀήττητε, καὶ πανταχοῦ διερχόμενος δωρεάν, πᾶσαν νόσον ἐθεράπευες.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Τὴν ἀτελεύτητον μνήμην, τοῦ Ἀναργύρου πιστοί, δεῦτε συμφώνως πάντες, ἐπαξίως τιμῶντες, ὑμνήσωμεν ἐνθέως τὸν δωρεάν, τὰς ἀσθενείας ἰώμενον, καὶ τὴν αὐτοῦ νῦν παρέχοντα τοῖς πιστοῖς, θείαν χάριν καὶ σωτήριον.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Τὸν ἀριστέα τῆς ἄνω, χοροστασίας πιστοί, ὥσπερ φρουρὸν γενναῖον, τῆς ἡμῶν πολιτείας, συμφώνως συνελθόντες ἀσματικῶς, εὐφημήσωμεν λέγοντες, φυγαδευτὰ τῶν δαιμόνων Τρύφων σοφέ, τῶν δεινῶν ἡμᾶς ἀπάλλαξον.

Δόξα ἦχος δ΄.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, τοῦ Ἀναργύρου τὴν μνήμην σήμερον πνευματικῶς ἑορτάσωμεν· αὕτη γὰρ ἡμᾶς συγκαλεῖται, πρὸς εὐωχίαν μυστικήν, καὶ ἡμῖν τράπεζαν τὴν ἔασιν τῶν παθῶν ἡμῶν παρατίθησι· δι' ὃ καὶ συνελθόντες, ἐν τῷ πανσέπτῳ αὐτοῦ τεμένει, ὁμοθύμως αὐτῷ ἐκβοήσωμεν· Τρύφων πανσεβάσμιε, μὴ διαλείπῃς καθικετεύων τὸν δι' ἡμᾶς νηπιάσαντα, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐν ἀγκάλαις βασταζόμενον Συμεὼν τοῦ πρεσβύτου, τοὺς ἐκ πόθου τελοῦντας, τὴν πανσεβάσμιον μνήμην σου, λυτρωθῆναι ἐκ παθῶν καὶ πειρασμῶν, καὶ τῆς μελλούσης θλίψεως, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς.
Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄.
Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τρυφῇς τῆς θείας φερωνύμως τρισμάκαρ, κατατρυφῶν ἐν οὐρανοῖς ἀενάως· τοὺς εὐφημοῦντας ἄσμασι τὴν μνήμην σου, σκέπε καὶ διάσωζε, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, δίωκε τὰ βλάπτοντα τὰς ἀρούρας θηρία, ἵνα σοι πόθῳ κράζωμεν ἀεί, χαίροις, ὦ Τρύφων, Μαρτύρων ἀγλάϊσμα.

Προεόρτιον ἦχος α΄. Οὐράνιος χορός.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογ. Κάθισμα ἦχος α΄.
Τὸν τάφον σου.

Πᾶ πάνσεπτος ἡμῖν, ἑορτὴ νῦν ἐπέστη, τοῦ Τρύφωνος πιστοί, εὐφρανθῶμεν ἐνθέως, καὶ τοῦτον εὐφημήσωμεν, τοῦ Κυρίου ὡς Μάρτυρα, γενναιότατον, καὶ τῶν εἰδώλων τὴν πλάνην, στηλιτεύσαντα, διὰ τῶν ἔργων καὶ λόγων, δυνάμει τοῦ πνεύματος.

Δόξα ὁ αὐτός.

Γενναῖε ἀθλητά, παρεστὼς τῇ Τριάδι, ἱκέτευε λαβεῖν, ἀξιάγαστε Τρύφων, ἡμᾶς τοὺς ὑμνοῦντάς σε, καὶ τιμῶντας τὴν μνήμην σου, χάριν ἔλεος καὶ ἱλασμὸν τῶν πταισμάτων, ὅπως χείλεσι, δοξάζωμεν καὶ καρδίᾳ τὸν μόνον φιλάνθρωπον.

Καὶ νῦν προεόρτιον.
Μετὰ τὴν δ΄. Στιχολογίαν.
Κάθισμα ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς ἀστὴρ ἀνέτειλας ἐκ τῆς ἑῴας, διδουχῶν τὰ πέρατα, ταῖς τῶν θαυμάτων σου βουλαῖς, ὅθεν ὑμνοῦμέν σε ἔνδοξε, Τρύφων τῆς θείας τρυφῆς τὸν ἐπώνυμον.

Δόξα ὁ αὐτός.

Ἑορτάζει σήμερον ἡ Ἐκκλησία, τοὺς σεπτοὺς ἀγῶνάς σου, ἔνδοξε Τρύφων ἀθλητά, τὸν ζωοδότην δοξάζουσα, τὸν σὲ προστάτην, θερμὸν ἀναδείξαντα.

Καὶ νῦν προεόρτιον.
Μετὰ τὸν πολυέλεον. Κάθισμα ἦχος γ΄.
Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου.

Τὴν καθαρότητα Μάρτυς τοῦ βίου σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον, τοῦ μαρτυρίου σου, καταπλαγέντες οἱ πιστοὶ βοῶσί σοι γηθοσύνως· σήμερον τιμῶμεν σου, τελευτὴν Τρύφων ἔνδοξε, θραῦσον τὰ φρυάγματα, τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ἅγιε, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ κινδύνων, καὶ νοσημάτων τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Δόξα ὁ αὐτός.

Ἀταραγώνιστος ἀθλητὴς γέγονας, τοῦ Παντοκράτορος, Τρύφων μακάριε, ἐν τῷ καιρῷ τῶν διωγμῶν, τῆς σαρκὸς μὴ φεισάμενος. Ὅθεν φλογιζόμενος ταῖς λαμπάσι πανόλβιε, ταύταις ἀπετέφρωσας, τὸν ἀντίπαλον δράκοντα· δι' ὃ μετ' εὐφροσύνης τὴν θείαν σου μνήμην πάντες ἑορτάζομεν.

Καὶ νῦν προεόρτιον. Οἱ Ἀναβαθμοὶ τὸ α΄. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἦχου· τὸ προκείμενον ἦχος δ΄. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Στίχ. Πεφυτευμέ-

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

νος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς, προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Εἶτα ὁ Ν΄. Δόξα ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Καὶ τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ΄.
Πρὸς τὸ «τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν».

Μὰ ἐχνη τῶν σεβασμίων σου ποδῶν, ἐν οἷς ὁ κύων, τρέμει τὴν πρὸς αὐτὸν Ἱερὰν παρουσίαν σου, βλέπων γὰρ τὴν ἑαυτοῦ διὰ σοῦ ἐκ τῆς κόρης ἔξωσιν, αἰσχυνόμενος ὀδυνηρῶς ἀνεβόα. Τρύφων ἐστὶν ὁ ἐξ αὐτῆς ἐξώσας με. Τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν Λαόν σου.

Εἶτα οἱ κανόνες. Ὁ προεόρτιος εἰς δ΄. καὶ τοῦ Ἁγίου εἰς δ΄. Ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου.
Ὠδὴ Α΄. Ἦχος δ΄.
Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Τρυφὴν τὴν ἀκήρατον, νυνὶ τρυφῶν Τρύφων ἐνδύξε, καὶ θείας λαμπρότητος καταξιούμενος, φωταγώγησον τὸν ζόφον τοῦ νοός μου, ὅπως εὐφημήσω σου, μνήμην τὴν πάνσεπτον.

Ὡς πάμφωτος ἥλιος, μνήμη ἡ θεία σου ἐνδύξε. ἡμᾶς κατελάμπρυνε, καὶ περιέθαλψε, χαρισμάτων σου πλουσίων ταῖς ἀκτῖσι. διὸ ἑορτάζοντες ταύτην γεραίρομεν.

Παράλαβε ἅγιε, Τρύφων τὸν μέγαν Γεώργιον, καὶ θεῖον Δημήτριον, καὶ ἱκετεύσατε, οἱ τρεῖς ἅμα τε, Τριάδα τὴν ἁγίαν, ἕνα θέον ἥρεμον, πάντες διάγωμεν.

Θεοτοκίον.

Μαρίαν τὴν ἄχραντον, καὶ Θεοτόκον ὑμνήσωμεν, τὸ ὄρος τὸ ἅγιον, στάμνον τὴν πάγχρυσον, τὴν βαστάσασαν, τὸ ψύσει θεῖον μάννα, τὸ τρέφον ἑκάστοτε, πιστοὺς τῇ χάριτι.

Καταβασία. Ἦχος γ΄.
Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Ὠδὴ Γ΄.
Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους

Τ'δοὺ σοὶ ἐπέφανεν ὁ μέγας, προστάτης καὶ ἄκρος βοηθός, Τρύφων ὁ πανοίδιμος, λαὲ Θεοῦ χριστώνυμε· δεῦρο οὖν πανηγύριζε, τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἄθλησιν.

Φλεχθεὶς δι' ἀγάπην τοῦ Κυρίου, πανενδύξε Τρύφων ἀθλητά, φλέγεις θηρία ἅπαντα, διὰ τῆς θείας χάριτος, τὰ τοὺς καρποὺς λυμαίνοντα, καὶ ἀπελαύνεις εἰς ἄβατον.

Γεώργιε, Τρύφων, καὶ ὁ μέγας Δημήτριος, ἅπασιν ἡμῖν, εἰρήνην ἐξαιτήσασθε, παρὰ Χριστοῦ πανένδοξοι, καὶ ἐπηρείας ῥύσασθε, τῶν ἐθνικῶν καὶ κακώσεως.

Θεοτοκίον.

Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Θεὸν λόγον τῷ κόσμῳ ἀχώρητον παντί, ἐν σῇ γαστρὶ χωρήσασα, ἀγκάλαις σου ἐβάστασας, παρθενομῆτορ ἄχραντε, Χριστιανῶν καταφύγιον,

Καταβασία. Τὸ στερέωμα τῶν ἐπί σοὶ πεποιθότων. Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ο' λαμπτὴρ τῆς Λαμψάκου ὁ φαεινός, καὶ ἡμῶν ὁ προστάτης ὁ κραταιός, ἐκλάμπειε τοῖς πέρασι, τῷ φωτὶ τῶν ἐάσεων, τὸν ζοφώδη δαίμονα, ἐλαύνεις σφοδρότατα, μέλανα ὡς κύνα, τοῖς πᾶσιν ἀπέδειξας, πάσας μαρτυροῦντα, τὰς αἰσχρὰς αὐτοῦ πράξεις· πᾶσαν τὴν γῆν Ἑλλησπόντου ἀπαστράπτεις τοῖς θαύμασι, Τρύφων Μάρτυς ἀήττητε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πῶν πόνων μακάριε, καταπρυφῶν τῆς σαρκός, τὴν θείαν καὶ ἄπονον, ἐν παραδείσῳ τρυφήν, ἀξίως ἀπείληφας, στέφος ἀθανασίας, ἐκ Θεοῦ δεδεγμένος ὅθεν καὶ ἰαμάτων, ποταμοὺς ἀναβλύζεις τοῖς πόθῳ καταφεύγουσι, Μάρτυς τῇ σκέπῃ σου.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Σαρκὶ νηπιάσαντα ἐξ ἀπειράνδρου Μητρός.
Ὠδὴ Δ΄. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Πί σοι ἀνταπόδομα Μάρτυς Χριστοῦ, σοὶ ἀνταποδοίημεν ἄξιονς ἀνθ' ὧν μυρίους εὐηργέτησας καλοῖς ἡμᾶς τοὺς οἰκτροὺς δούλους σου, ὅθεν κατὰ χρέος σε μέλπομεν.

Μνήμην τὴν ἁγίαν σου πόθῳ ψυχῆς, νῦν ἐπιτελοῦμεν οἱ δοῦλοί σου, πεῖραν κινδύνων, διαφεύγομεν πολλῶν, καὶ τὸν Χριστὸν δοξάζομεν, τὸν σὲ ἐν τῷ Κόσμῳ δοξάσαντα.

Δεῦτε τῆς Τριάδος στερροὶ ἀθληταί, ἅμα Γεωργίῳ Δημήτριε, καὶ Τρύφων Μάρτυς, οἱ ὑπέρμαχοι ἡμῶν, πάντας ἀπολυτρώσασθε, ἐκ παντοίας βλάβης καὶ θλίψεως.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε ἡ σωτήριος πάντων ἐλπίς, χαῖρε ἡ κατάκαρπος ἄμπελος, χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Θεοῦ ἡ μυστική· χαῖρε ἡλίου ὄχημα, χαῖρε Θεοτόκε πανύμνητε.

Καταβασία. Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετή σου.
Ὠδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Λαμπρά σου ἡ ἄθλησις, ὑπάρχει Τρύφων ἐνδύξε, λαμπρὰ καὶ ἡ μνήμη σου τρισμάκαρ, λαμπρὰ δὲ ὄντως καὶ τὰ θαυμάσια, ἅπερ ἐκτελεῖς διηνεκῶς, εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, τοῦ Κυρίου τῇ χάριτι.

Π' κλῆσίς σου ἔνδοξε, σελήνη ὥσπερ λάμπουσα, τὸ σκότος τῶν θλίψεων διώκει, καὶ λύπην πᾶσαν παραμυθεῖται ψυχῶν, τῶν προσκαλουμένων σου πιστῶς, τὴν θερμὴν ἀντίληψιν, καὶ ὀξεῖαν βοήθειαν.

Ἐκτείνατε ἅγιοι, Γεώργιε, Δημήτριε, Τρύφων τὴν πλουσίαν ἡμῶν χάριν, ἐπὶ ἀμπέλους, κήπους, ἀρούρας τε, τὰς βομβυκοτρόφους νῦν ἡμῶν, καὶ καρποὺς τὰ βλάπτοντα ἑρπετὰ ἐκδιώξατε.

Θεοτοκίον.

Νεφέλαις ὀχούμενος, Κριτὴς ὁ ἐπουράνιος, ὅταν μετ' Ἀγγέλων δόξης ἔλθῃ, κρίσιν δικαίαν ποιῆσαι Δέσποινα, τότε παρρησίᾳ μητρικῇ, πρόστηθι τῶν δούλων σου τῶν πιστῶς ἀνυμνούντων σε.

Καταβασία. Ὡς εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς. Ὠδὴ στ΄. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Η' θεία μνήμη σου ἔνδοξε, καθάπερ ἑωσφόρος ἀνέτειλας πᾶσι τοῖς πέρασιν, ἣν συνελθόντες γεραίρομεν, καὶ τοὺς σεπτούς ἀγῶνάς σου, μακαρίζομεν.

Γνωρίσαι θέλων ὁ Κύριος, τὴν δόξαν ἣν ἀπέλαυες ἅγιε, εἰς τὰ Οὐράνια, κρήνην θαυμάτων ἀνέδειξε, τὸ ἱερόνσου σῶμα, Τρύφων πολύαθλε.

Τ'δοὺ τοὺς κήπους ἀμπέλους τε, ἀρούρας ἡμῶν πάσας πολύαθλοι, παρατιθέμεθα, χερσὶν ἡμῶν μετὰ Κύριον, Γεώργιε, Δημήτριε καὶ Τρύφων μέγιστε.

Θεοτοκίον.

Πὰ θεῖα σπλάγχνα ὑπάνοιξον, Θεόνυμφε τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ τῆς ἀθλίας μου, ψυχῆς τὴν αἴτησιν πλήρωσον, ὅπως ἀεὶ δοξάζω καὶ μεγαλύνω σε.
Καταβασία. Ἐβοήσέ σοι. Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. δ΄. Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως.

Τριαδικῇ στερρότητι, πολυθεΐαν ἔλυσας, ἐκ τῶν περάτων ἀοίδιμε· τέμιος

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

ἐν Χριστῷ γενόμενος, καὶ νικήσας τυράννους, ἐν Θεῷ τῷ Σωτῆρι, τὸ στέφος εἴληφας τῆς μαρτυρίας σου, καὶ χαρίσματα θείων ἐάσεων ὡς ἀήττητος.

Ὁ Οἶκος.

Ὁ δεσπόζων τοῦ σύμπαντος Κύριος, ὁ χαρίσμασι ποικίλοις τοὺς ἁγίους αὐτοῦ κατακοσμήσας, καὶ πᾶσι πάντα νέμων, ἐν ζυγῷ δικαιοσύνης προειδὼς τὴν πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀγαπητικὴν τῆς σῆς καρδίας διάθεσιν. οὐ μόνον τοῦ χαρίσματος τοῦ Μαρτυρίου, κατηξίωσέ σε, Τρύφων παναοίδιμε, ἀλλ' ὥσπερ Ἀρτεμίφ τὴν χάριν τῆς τῶν διδύμων θεραπείας, καὶ Χαραλάμπῳ τῆς λοιμικῆς νόσου, καὶ Μοδέστῳ τῆς τῶν ζώων φθορᾶς. οὕτω καὶ σοὶ ἐξαίρετον ἐδωρήσατο χάριν πολύαθλε, τηρεῖν ἀδιαφθόρους τῆς τῶν ἑρπετῶν βλάβης, τοὺς χόρτους καὶ καρποὺς, τῶν ἀμπέλων, καὶ κήπων τε καὶ ἀρουρῶν τῶν ἐπικαλουμένων σε· ἣν καὶ ἡμῖν τοῖς τελοῦσι τὴν μνήμην σου, παράσχοις ἀεὶ ὡς ἀήττητος.

Στέχοι : Σὺ δὲ Τρύφων τί ; τὸ ξίφος θνήσκω φθάσας.
Καιρὸς δὲ τίς σου τοῦ τέλους ; Νουμηνία.
Ἐν Φεβρουαρίοις Τρύφων προτομῆς θᾶνε
[πρώτη.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Μετὰ τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἔγερσιν, καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν, καὶ τὴν κάθοδον τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐκηρύχθη εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ ἐδιώκετο τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας, τὸ δὲ φῶς τῆς εὐσεβίας ἐπέλαμψε πανταχοῦ μὲ τὴν θείαν βοήθειαν· διότι οἱ Θεοκήρυκες Ἀπόστολοι διέδραμον ὡς ἀστραπαὶ ἐξαστράπτουσαι εἰς ὅλα τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα, ἕκαστος εἰς τὸ ἔθνος ὅπερ τῷ ἐκληρώθη μὲ θείαν βούλησιν, εὐαγγελιζόμενοι πανταχοῦ τὸ σωτήριον κήρυγμα· καὶ οὕτως ηὔξανεν ἡ πίστις, καὶ ἐπροκόπτε θαυμασιώτατα τοιουτοτρόπως, ὥστε πολλοὶ ἔχυσαν τὸ αἷμά των διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καί κατεφρόνησαν πᾶσαν σωματικὴν ἀπόλαυσιν, καὶ αὐτὴν τήν πρόσκαιρον ζωήν, διὰ νὰ ζήσωσιν εἰς τὸν Χριστὸν αἰώνια. Εἷς ἐκ τούτων εἶναι καὶ ὁ μακάριος Τρύφων, ὁ τῆς ἀκηράτου καὶ θείας τροφῆς ἐπώνυμος, ὅστις ἐγεννήθη εἰς ἓν χωρίον τῆς Φρυγίας πλησίον τῆς Ἀπαμείας, καλουμένου Λάμψακον, ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς τέκνον εὐσεβέστερον· καὶ τόσον ἦτο ἐκ πρώτης ἡλικίας ἀξιόθεος, ὥστε κατῴκει εἰς τὴν ψυχήν του πλουσίως ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ ἰάτρευε πᾶσαν ἀσθένειαν. Ἐξόχως δὲ εἶχε πολλὴν ἐξουσίαν κατὰ δαιμόνων, οἵτινες μόνον ἐὰν ἤθελον ἀκούσει τὸ ὄνομά του, ἔφευγον ἀπὸ τοὺς πάσχοντας. Εἰς πίστωσιν οὖν τῶν πολλῶν θαυμάτων ἅπερ ἐτέλεσε, γράφομεν ἓν, διὰ νὰ ἐννοήσετε ἀπὸ τὸ ἄκρον ὅλον τὸ ὕφασμα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος, χρόνους (σὴ) 290, ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ρώμην ὁ Γορδιανός, ὅστις ἦτο Ἕλλην, ὄχι τόσον σκληρὸς ὡς οἱ πρότερον βασιλεύσαντες, οὔτε τοὺς πιστοὺς ἐδίωκεν· οὗτος εἶχε θυγατέρα μονογενῆ ὡραίαν καὶ πάγκαλλον, πεπαιδευμένην καὶ φρόνιμον· ὅθεν πολλοὶ τῆς πόλεως ἄρχοντες ἐπόθουν νὰ τὴν νυμφευθῶσιν, δι' αὐτὸ τὴν ἔκλεισεν ὁ πανῆ της νά μὴ τὴν βλέπουν οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσωσι καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Ρώμην τὸν θαυμάσιον Τρύφωνα, τὸ θεῖον φυτὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἤ νὰ εἴπω καλλίτερον, διὰ νὰ δοξασθῇ καὶ ἐκεῖ ὁ Δεσπότης Χριστὸς καὶ νὰ γνωρισθῇ τοῦ Σταυροῦ ἡ ἐνέργεια, παρεχώρησε νὰ δαιμονισθῇ ἡ κόρη καὶ εἰσελθὼν εἰς αὐτὴν ἐβασάνιζε πολὺ ὁ μισάνθρωπος, καὶ ἐπάσχιζε νὰ τὴν θανατώσῃ εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὰ ὕδατα, καὶ ἐπροξένει πολλὴν ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν. Ὅθεν οἱ γονεῖς της εἶχον λύπην ἀνείκαστον, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ θεραπεύσωσι τὴν κόρην μὲ ἰατρικὰ καὶ σοφίσματα, οὔτε μὲ ἄλλην τινὰ μηχανουργίαν, εἶχον πόνον εἰς τὴν καρδίαν καὶ λύπην ἀνείκαστον, τόσον ὥστε ἐπεθύμουν τὸν θάνατον αὐτῆς, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ζημίαν ὀλιγωτέραν, παρὰ τὴν δεινὴν ἐκείνην ἀσθένειαν· ἐφώναζε δὲ ὁ δαίμων ἔσωθεν ὁμολογῶν τὸν διώκτην αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν διότι. «Ἐὰν ἔλθῃ ὁ Τρύφων, δὲν ἐξέρχομαι· διότι μόνον αὐτὸς ἔχει δύναμιν νὰ μὲ διώξῃ ἀπὸ τοῦτο τὸ οἰκητήριον».

Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ἔστειλεν ἀνθρώπους νὰ ἐρευνήσωσιν ἐπιμελέστατα εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἵνα εὕρωσι τὸν ποθούμενον, τάσσων χρυσίον ἀναρίθμητον καὶ ἄλλα βασιλικὰ χαρίσματα εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελεν εὕρει καὶ φέρει αὐτόν. Ἀπῆλθον λοιπὸν τινὲς ἀπὸ τοὺς πολλοὺς στρατιώτας καὶ ἄρχοντας πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ εἰς τὸ χωρίον Λάμψακον, ἔνθα ἦτον ὁ νέος, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, καὶ ἔβοσκε χῆνας, ὁ τοσοῦτον εἰς τὴν ἀρετὴν περιβόητος· ὅστις βλέπων τοὺς βασιλικοὺς ἀνθρώπους, ἐγνώρισεν ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιον τὴν ὑπόθεσιν, καὶ πλησιάσας εἶπεν αὐτοῖς χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν. «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Τρύφων τὸν ὁποῖον ζητεῖτε». Ὅθεν λαβόντες αὐτὸν ἀγαλλόμενοι, μετέφερσαν εἰς τὸν Ἔπαρχον Πομπιανὸν καὶ Πρωτέστατον· οἵτινες δόντες αὐτῷ βασιλικὸν τύπον, καὶ ὑποδεξάμενοι ἐντίμως, ἔτρεχον πρὸς τὴν Ρώμην σπουδαῖοι καὶ χαίροντες· ἦτο δὲ τότε 17 χρόνων ὁ ἅγιος. Ὁπόταν ἐπλησίασεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ρώμης, τρεῖς ἡμέρας πρὶν φθάσωσι εἰς τὴν πόλιν, ἐγνώρισεν ὁ δαίμων τὸν ἐρχομὸν τοῦ Τρύφωνος, καὶ ἐβασάνισε τὴν κόρην χειρότερον· ἔπειτα ἐδείκνυε πῶς ὠδύρετο, καὶ ἔλεγεν. «Οὐαί μοι, δὲν μὲ ἀφίνει ὁ Τρύφων πλέον νὰ κατοικῶ ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ οἰκητήριον, ἀλλὰ μὲ διώκει ἀκουσίως ἔξωθεν· ἄλλαι τρεῖς ἡμέραι μόνον διέρχονται, καὶ τότε φθάνει ὁ Τρύφων, ὅστις ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐφ' ἡμῶν». Ταῦτα λέγων κατεσπάραξε τὴν κόρην. Ἔπειτα ἔφυγε, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ κἂν τὸ πρόσωπον τοῦ Τρύφωνος. Καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔφθασε καὶ ὁ Ἅγιος· ὁ δὲ βασιλεὺς ὑποδεχθεὶς αὐτὸν ἀσμένως, πολὺ ἐτίμησεν ὡς θεραπευτὴν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ. Ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιωθῇ καλλίτερον τὴν ἀλήθειαν, παρεκάλεσε τὸν ἅγιον νὰ τῷ δείξῃ ὀφθαλμοφανῶς τὸν δαίμονα, καὶ νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν διατί εἰσῆλθεν εἰς τὴν κόρην καὶ ἄλλα ζητήματα· ὁ δὲ Ἅγιος ἐνήστευσεν ἓξ ἡμέρας, καὶ προσηύχετο τῷ Θεῷ, δεόμενος νὰ τῷ δώσῃ εἰς τοῦτο βοήθειαν· καὶ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν εἶδεν ὀπτασίαν θαυμασίαν τὸ μεσονύκτιον, καὶ τῷ ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐξουσίαν πλουσίαν καὶ τὰ δαιμόνων μᾶλλον ἢ πρότερον· καὶ τὸ πρωῒ ὅτε ἐξημέρωσε, συνήχθησαν ὅλοι ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸ θέατρον, καὶ ὁ Βασιλεὺς μὲ τοὺς δορυφόρους καὶ πάντας τοὺς μεγιστάνας καὶ ἄρχοντας, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἴδωσι τὸ τοιοῦτον ἐξαίσιον θαυματούργημα· ὁ δὲ θεῖος Τρύφων ἔμπλεως καὶ γέμων Πνεύματος Ἁγίου, ἔχων πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἐκάλεσε τὸν δαίμονα, ὡς νὰ ἔβλεπεν αὐτὸν μὲ τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς παριστάμενον καὶ λέγει αὐτῷ.

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σὲ προστάσσω νὰ φανῇς ἐδῶ ἐνώπιον ἡμῶν, ἵνα ἴδωμεν ὅλοι τὴν ἀσχημοσύνην καὶ ἀσθένειάν σου». Τότε παρευθὺς ἐφάνη κύων τις, μαῦρος καὶ ἄσχημος, καὶ ἦσαν ὡς πῦρ καὶ φλὸξ τὰ ὄμματα, τὴν δὲ κεφαλὴν ἔκλινε πρὸς τὴν γῆν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἅγιος. «Εἰπὲ ἡμῖν κατάρατε, τίς σὲ ἐπροέταξε νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν κόρην ταύτην; καὶ πῶς τολμᾷς, καὶ δύνασαι, ἀδύνατε, ζοφωδέστατε καὶ ἄτιμε νὰ ἀτιμάζῃς τὸ τίμιον πλάσμα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ βασανίζῃς τοὺς ἀνθρώπους μισάνθρωπε»; Τότε ὁ δαίμων, ὡς νὰ ἐπλήγωνον αὐτὸν ὡς βέλη οἱ λόγοι τοῦ Τρύφωνος, ἀπεκρίνατο καὶ ἀκουσίως, λέγων. «Ὁ πατήρ μου ὅστις εἶναι πάντων τῶν κακῶν αἴτιος, καὶ λέγεται Σατανᾶς, μὲ ἔστειλε νὰ βασανίσω αὐτήν». Λέγει αὐτῷ πάλιν ὁ Ἅγιος. «Καὶ ποίαν ἐξουσίαν, ἔχετε σεῖς ἀρχηγοὶ τῆς κακίας, εἰς τοῦ Θεοῦ τὰ πλάσματα»; Τότε ὁ κύων ἐκεῖνος ὅστις παρίστανε τὸν δαίμονα, μ' ὅλον ὅτι εἶνε φιλοψευδὴς ἐκ φύσεως, καὶ δὲν θέλει νὰ εἴπῃ ποτὲ ἀλήθειαν, ὅμως καὶ μὴ βουλόμενος ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως βιαζόμενος· ὁμολόγησεν ἐνώπιον ὅλων ὅσα ἤθελε νὰ κρύψῃ καὶ νὰ φυλάτῃ ἀπόρρητα, λέγων. «Ἡμεῖς δὲν ἔχομέν τινα ἐξουσίαν νὰ τυραννῶμεν τοὺς χριστιανοὺς, οἵτινες πιστεύουσι τὸν Παντοκράτορα Θεὸν καὶ τὸν Χριστὸν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ Πέτρος, καὶ Παῦλος ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν λαμπρῶς ἐκήρυξαν, ἀλλὰ βλέποντες αὐτοὺς τοὺς πιστοὺς ἀπὸ μακρὰν φεύγομεν· μόνον ἐκείνους τοὺς ὁποίους εὑρίσκομεν νὰ ἁγαπῶσι τὰ ἔργα μας, αὐτοὺς ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ βασανίζωμεν, ἤγουν τοὺς εἰδωλολάτρας, βλασφήμους, μοιχούς, φονεῖς, φαρμακεῖς καὶ ὑπερηφάνους, καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτων, οἵτινες χωρίζονται ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀλλοτριώνονται μὲ τοιαῦτα ἀνομήματα καὶ ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς μὲ τὴν ἰδικήν των προαίρεσιν, ἐκείνους μόνον πειράζομεν, ἐπειδὴ κάμνουσιν ὅσα μᾶς ἀρέσκουσι, καταφρονοῦντες τὰ θεῖα προστάγματα». Ταῦτα οἱ περιεστῶτες ἀκούοντες, ἐθαύμασαν ὁμοῦ τε καὶ ἐφοβήθησαν· καὶ πολλοὶ ἐξ ἐκείνων εἰς τὸν Χριστὸν ἐπίστευσαν· οἱ δὲ πιστοὶ ἐστερεώθησαν εἰς τὴν πίστιν καλλίτερον ἀκούοντες τὴν ἀληθῆ μαρτυρίαν τοῦ δαίμονος, ὁ ὁποῖος ἐπιτιμηθεὶς ἀπὸ τὸν Ἅγιον, ἔγινεν ἄφαντος. Ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας τὸν Τρύφωνα, ἐξετίμησεν αὐτὸν περισσῶς, ὡς ἔπρεπε καὶ πολλὰς δωρεὰς τῷ ἐχάρισεν· ἔπειτα ἔστειλε τὸν ἔπαρχον Πομπιανὸν καὶ ἄλλους ἄρχοντας ἵνα συνοδεύσωσιν αὐτὸν ἕως τὸν τόπον του. Καὶ πορευόμενος εἰς τὴν ὁδὸν διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα τὰ ἀργύρια, τὰ ὁποῖα ὁ Βασιλεὺς τῷ ἐχάρισε, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ κρατήσῃ, ἀπὸ ἀσεβῆ δωρεὰν παντελῶς. Φθάσας δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὗτοῦ, διῆγεν ὡς πρότερον, θεραπεύων ἀρρώστους καὶ ὁδηγῶν τοὺς πεπλανημένους πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γορδιανοῦ ἐβασίλευσεν ὁ εὐσεβὴς Φίλιππος, ὅστις ἔζησεν ὀλίγον καιρόν, διότι πολεμῶν τοὺς Τρωγλοδύτας, ἐφονεύθη ὑπ' αὐτῶν καὶ τότε ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ δυσσεβὴς καὶ ἄθικος Δέκιος, ἄνθρωπος ὁμὸς καὶ ἀσπλαγχνος, εἰς φόνους καὶ αἵματα εὐφρυνόμενος· ἔχων πολλὴν ζέσιν εἰς τὰ μιαρὰ εἴδωλα, καὶ μῖσος ἄμετρον κατὰ τῶν χριστιανῶν ὁ ἄθλιος, ὅθεν δὲν ἐσπούδαζε τόσον νὰ πολεμῇ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, ὅσον ἐφρόντιζε νὰ διώκῃ τοὺς εὐσεβεῖς ὁ ἀσεβέστατος· καὶ τοῦτο ἐθεώρει διὰ πολλὴν αὐτοῦ δόξαν καὶ εὔκλειαν· ὅθεν ἡτοίμαζε τροχούς, ξίφη, ὀνύχια σιδηρᾶ, καὶ ἄλλα διάφορα κολαστήρια. Ἦτο λοιπὸν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην σκότος καὶ πόλεμος· καὶ πολλοὶ μὴ ὑποφέροντες τὰ πάνδεινα παιδευτήρια, ἐπροσκύνουν, φεῦ οἱ λογικοὶ τὰ ἄλογα καὶ ἀναίσθητα κτίσματα· οἱ δὲ στερεοὶ καὶ καλόγνωμοι, ἔμειναν ἀήττητοι ἕως τέλους, φυλάττοντες τὴν πίστιν ἀπαρασάλευτον καὶ ὑπομένοντες ἀνδρείως ὅλα τὰ φρικτὰ κολαστήρια· καὶ διὰ τοῦ προσκαίρου θανάτου, ἀπῆλθον εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Τούτων οὕτως τελουμένων, καὶ τοῦ διωγμοῦ πληθυνομένου, ἀνήγγειλάν τινες μισόχριστοι, πρὸς τὸν ἔπαρχον Ἀνατολῆς, Ἀκυλῖνον ὀνόματι, λέγοντες· «Ἄνθρωπός τις ἀπὸ τὴν Ἀπάμειαν, σώφρων καὶ λόγιος, ἰατρὸς τὴ ἐπιτήδευμα, καταφρονεῖ τοὺς βασιλεῖς καὶ ἐμπαίζει τοὺς μεγάλους Θεοὺς καὶ προσκυνεῖ τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον ὁμολογεῖ ὡς μόνον Θεόν· ὅθεν πολλοὶ ὑπ' αὐτοῦ ἠπατήθησαν καὶ ἠσέβησαν. Εὐθὺς λοιπὸν ἔστειλεν ὁ Ἀκυλῖνος

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

γράμματα ὀπειλητικὰ εἰς τοὺς ἄρχοντας, νὰ ζητήσωσιν ἐπιμελῶς πανταχοῦ καὶ νὰ στείλωσι πρὸς αὐτὸν τὸν Τρύφωνα· δὲν ἦτο λοιπὸν δυνατὸν νὰ κρυφθῇ ὁ λαμπρὸς λύχνος τῆς πίστεως, καὶ πολύτιμον καὶ χρήσιμον μῦρον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὴν εὐωδίαν αὐτοῦ φανερώνεται· μάλιστα καὶ μόνος ἄγιος ἀκούσας, ὅτι οἱ διῶκται τῆς πίστεως ἐξέτρεχον, δὲν ἔφυγε νὰ κρυβῇ εἰς τὰ δάση καὶ σπήλαια, ἀλλ' ὁπλίσθη μὲ προσευχὰς καὶ δεήσεις πρὸς Κύριον, καὶ οὕτω φαιδρὸς πρὸς τοὺς ζητοῦντας παῤῥησιάζεται, οἵτινες χαίροντες ἔφερον αὐτὸν χαίροντα εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις ἦτο τότε εἰς τὴν Νίκαιαν· καὶ ἀφ' οὗ παρέστησαν αὐτὸν εἰς τὸ κριτήριον, τὸν ἠρώτησε νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομα, τὴν θρησκείαν, τὴν τύχην, καὶ τὴν πατρίδα του. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπε: «Τρύφων καλοῦμαι, καὶ εἶμαι ἀπὸ τὴν Λάμψακον· τύχην δὲ ἡμεῖς δὲν ὁμολογοῦμεν, διότι δὲν εἶναι ἀλήθεια· ἀλλὰ πιστεύομεν, ὅτι ὅλα ἔγιναν εὐτάκτως ἀπὸ τὸν Παντοδύναμον Θεόν, ὅστις κυβερνᾷ ὅλον τὸν κόσμον μὲ τὴν σοφίαν του· εἶμαι τὸν τρόπον ἐλεύθερος, ὑπακούω δὲ μόνον εἰς τὸν Δεσπότην μου Χριστόν, ὅστις εἶναι ὁ στέφανός μου, καὶ δόξα καὶ καύχημα». Λέγει αὐτῷ ὁ ἔπαρχος. «Ὁ βασιλεὺς προσέταξεν, ὅτι ὅστις τοὺς Θεοὺς δὲν σέβεται πρέπει νὰ λαμβάνῃ βίαιον θάνατον· Λοιπὸν ὑπάκουσόν μοι· ἄφες τὴν πλάνην αὐτήν, νὰ μὴ λάβῃς πῦρ, καὶ πληγάς, καὶ ἄλλα φρικτὰ κολαστήρια». Καὶ ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη. «Εἴθε νὰ μὲ ἠξίωνεν ὁ Δεσπότης μου Χριστός, ὁ ἀληθὴς καὶ μόνος Θεός, νὰ καταναλωθῶ διὰ τὴν ἀγάπην του, νὰ λάβω ἐπώδυνον θάνατον». Ὁ δὲ ἔπαρχος εἶπε· παρακαλῶ σε, Τρύφων, θυσίασον τοῖς θεοῖς, διότι βλέπω πῶς εἶσαι εἰς τὴν φρόνησιν τέλειος, καὶ δὲν θέλω νὰ ἀποθάνῃς ἀδίκως καὶ ματαίως». Λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος: Τότε μᾶλλον εἶμαι τέλειος, ἐὰν φυλάξω τὴν ὁμολογίαν τελείαν πρὸς τὸν Δεσπότην μου, νὰ τῷ γείνω θυσία ἄμωμος, καθὼς ἔπαθε καὶ αὐτὸς δι' ἐμέ». Τότε πάλιν ἐπειδὴ ἐφοβέριζεν αὐτὸν ὁ ἔπαρχος νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὸ πῦρ καὶ ἕτερα κολαστήρια, τῷ εἶπεν ὁ ἅγιος. «Σύ με φοβερίζεις μὲ πῦρ, τὸ ὁποῖον σβύνει γρήγορα, καὶ τάχιστα ἀφανίζεται, ἀλλ' ἐγὼ σε ἐκφοβῶ μὲ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστον τῆς αἰωνίου κολάσεως εἰς τὸ ὁποῖον θέλεις κατακριθῇ νὰ καίησαι αἰωνίως καὶ νὰ ὀδύρεσαι ἀνωφελῶς, διότι ἀφῆκες τὸν ἀληθῆ Θεόν, καὶ προσκυνεῖς ἀναίσθητα ξόανα· μὴ χίνῃς λοιπὸν τὸν καιρὸν ἀδίκως μὲ ἀπειλὰς πυρὸς καὶ ἑτέρων προσκαίρων κολαστηρίων, διότι οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ δὲν φοβοῦνται παντελῶς τοῦτο τὸ πῦρ ὡς ὁμόδουλον, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστον καὶ αἰώνιον· καὶ πρᾶξον ὅ,τι θέλεις, διότι ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὸν ἀληθῆ Θεόν, ἂν μοὶ δώσῃς, καὶ μυρία κολαστήρια».

Τότε ὁ ἔπαρχος προστάσσει νὰ τὸν κρεμάσωσιν εἰς τὸ ξύλον, καὶ νὰ τὸν σπαθίζωσιν· ὁ δὲ ἅγιος μόνος ἐκδυθεὶς παρευθὺς. διὰ νὰ δείξῃ τῆς ψυχῆς τὸ πρόθυμον, ἐνεκαρτέρει ὥρας τρεῖς δεινῶς σπαθιζόμενος, ὥσπερ νὰ ἔπασχεν ἄλλος, χωρὶς παντελῶς νὰ φωνάξῃ. Ὁ δὲ ἔπαρχος τῷ ἔλεγε. Μετανόησον, Τρύφων, ἀπὸ ταύτην τὴν ὑπερηφάνειάν σου.προσκύνησον τοὺς Θεοὺς, διότι ὅστις ἐναντιοῦται εἰς βασιλικὰ προστάγματα, λαμβάνει θάνατον ἐπώδυνον. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν; Ὅστις δὲν φυλάξῃ τοῦ Θεοῦ τὸ σωτήριον θέλημα, μέλλει νὰ κατακριθῇ εἰς θάνατον ἀθάνατον, διότι αὐτὸς εἶναι μόνον βασιλεὺς οὐράνιος, καὶ ὅστις τὸν ἀρνηθῇ, ζημιοῦται ζωὴν αἰώνιον. Λέγει αὐτῷ ὁ ἔπαρχος πάλιν: ἄλλος δὲν εἶναι βασιλεὺς οὐράνιος, εἰμὴ ὁ μέγας Ζεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας· οὗτος εἶναι πατὴρ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων Θεῶν· καὶ ὅστις ἀπειθήσῃ αὐτῷ εἶναι. ἀδύνατον νὰ ζήσῃ. λοιπὸν καὶ σὺ ὑποτάχθητι,διὰ νὰ ἀξιωθῇς νὰ ἔχῃς ζωὴν γλυκυτάτην πάντοτε. Καὶ ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· ὅμοιοι αὐτῷ νὰ γένωσιν ὅσοι τὸν πιστεύωσι καὶ διὰ Θεὸν τὸν νομίζουσιν, διότι καθὼς ὁμολογοῦσι τὰ βιβλία σας. αὐτὸς ἦτο γόης, καὶ μάντις μιαρώτατος, ὅστις δὲν ἀφῆκε καμμίαν ἀνομίαν καὶ εἶδος κακίας ἄπρακτον νὰ μὴ πράξῃ, ὁ πάντολμος. καὶ ὅταν ἀπέθανεν, ἔστησαν αὐτῷ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ εἴδωλα, ὅσοι ἀπόθουν τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀηδῆ ἔργα του, ὀνομάζοντες αὐτὸν καὶ Θεὸν διὰ νὰ δικαιολογήσωσι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον τὰς αἰσχρουργίας καὶ ἀσελγείας του.οὕτως ἔπραξαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ψευδωνύμους Θεοὺς σας, Τὴν πλάνην ταύτην ἀκολουθοῦντες καὶ σεῖς, ἀνόητοι, σέβεσθε ὕλην κωφὴν καὶ ἄψυχον, καταφρονοῦντες τὸν ἀληθῆ καὶ ζῶντα Θεόν, ὅστις τὸν οὐρανὸν ἐστερέωσε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσεν εἰς τὰ ὕδατα καὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐποίησεν· ἔπειτα ἔπλασε καὶ ἀνέπλασε τὸν ἄνθρωπον ὡς φιλάνθρωπος. Διότι βλέπων πῶς ἐπλάνησε τὸν ἄνθρωπον ὁ δαίμων, καὶ ἐξώρισεν ὡς φθονερὸς ἀπὸ τὸν παράδεισον, κατεδέχθη νὰ γείνῃ ἄνθρωπος. καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἐτάφη ἑκουσίως, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ἀνῆλθεν εἰς οὐρανούς, καὶ κάθηται ὑπὸ Ἀγγέλων ὑμνούμενος μέχρις οὗ πιστεύσῃ εἰς αὐτὸν ὁ κόσμος. καὶ τότε νὰ ἔλθῃ πάλιν ἐξ οὐρανοῦ μὲ ἄρρητον δύναμιν, καὶ δόξαν Θεοπρεπῆ, νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν, καὶ νὰ ἀποδώσῃ ἑκάστῳ κατὰ πράξεις του. αὐτὸς εἶναι Θεὸς Θεῶν, Βασιλεὺς ἁπάντων τῶν βασιλέων, καὶ Κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν δικαιότατος· ὅσα δὲ προσκυνεῖτε σεῖς ὡς Θεούς, εἶναι ἄψυχα ξόανα, ἔργων ἔρημα καὶ πονηρῶν δαιμόνων εὑρήματα, καὶ σᾶς ὁδηγοῦσιν εἰς ἀπώλειαν».

Ταῦτα ἀκούσας ἐθυμώθη ὁ ἔπαρχος, καὶ προστάσσει νὰ καταβιβάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ξύλον, καὶ νὰ ἀκολουθῇ δεδεμένος αὐτὸν, ὅστις ἐξήρχετο εἰς κυνήγιον. Τούτου γενομένου, εἶχε πολλὴν ὀδύνην ὁ ἅγιος· διότι περιεπάτει ἀνυπόδητος, καὶ οἱ πόδες του ἦσαν σχισμένοι ἀπὸ τὴν προτέραν βάσανον. καὶ τότε πάλιν κατεξεσχίζοντο ἀπὸ τὰ ξύλα καὶ τὰς πέτρας ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ κατεπάτουν πολλάκις αὐτὸν τὰ ἄλογα. Ὅθεν ἠσθάνετο πόνον ἀνείκαστον, καὶ ἔπιπτον εἰς τὸν δρόμον αἱ σάρκες του. ἀλλ' ὑπέμεινεν ὅλα ταῦτα τὰ λυτηρὰ, ἀποβλέπων εἰς τὴν μέλλουσαν ἀνταπόδοσιν,. καὶ ἔψαλλε λέγων. «Κύριε κατάρτισε τὰ διαβήματά μου.» καὶ ἄλλα ρητὰ τῆ· Γραφῆ; παρόμοια. ἔπειτα πάλιν μιμούμενος τὸν πρωτομάρτυρα καὶ αὐτὸν νὰ εἴπω καλύτερον τὸν Χριστὸν, ὁ χριστομίμητος ἔλεγε: «Κύριε συγχώρησον αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἁμάρτημα.» Τὸ ἑσπέρας ὅτε ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον ὁ Ἀκυλῖνος, ἐσπούδασε νὰ κυνηγήσῃ μᾶλλον τὸν ἅγιον, καὶ λέγει αὐτῷ. «ἐσωφρονίσθης κἂν τώρα, νὰ προσκυνήσῃς τοὺς Θεοὺς, ἄθλιε, ἢ μένεις εἰς τὴν προτέραν μανίαν σου;» Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· « σὺ εἶσαι μάλιστα πλήρης μανίας καὶ ἀγνωσίας, ἀνόητε. δι αὐτὸ δὲν θέλεις νὰ ἐννοήσῃς τὸν ἀληθῆ Θεόν. ἀλλ' ἐγὼ ἔχω γνῶσιν διότι κρατῶ τὴν ἀλήθειαν.» Τότε ὁ ἄρχων μὴ ἔχων λόγον νὰ ἀποκριθῇ κατὰ τῆς ἀληθείας ὁ μάταιος προσέταξε νὰ φυλακισθῇ μέχρι δευτέρας ἐξετάσεως.

Μετά τινας δὲ ἡμέρας θέλων νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Νίκαιαν, παρέλαβε καὶ τὸν μάρτυρα, καὶ φθάσας εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἠρώτησε πάλιν, λέγων. «Ἆρά γε ὠφελήθης ἀπὸ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου διὰ νὰ ὑπακούσῃς τοὺς βασιλεῖς, καὶ νὰ προσκυνήσῃς τοὺς σωτῆρας θεούς, ἢ ἀκόμη εἶσαι ἀπειθὴς καὶ φιλόνεικος;» Καὶ ὁ Ἅγιος ἀπεκρίθη. «Ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεός μου Ἰησοῦς Χριστός, τὸν ὁποῖον λατρεύω μὲ καθαρὰν διάνοιαν, μὲ ἐνουθέτησε νὰ φυλάττω τὴν ὁμολογίαν του ἀμετάθετον· ὅθεν αὐτὸν μόνον γινώσκω βασιλέα καὶ Θεὸν ἀψευδέστατον· τὴν ταλαιπωρίαν σοῦ καὶ τοῦ βασιλέως σου καταφρονῶ, καὶ τοὺς Θεούς σας μυκτηρίζω ὡς ἀξίους γέλωτος;». Εἰς ταῦτα ὀργισθεὶς ὁ θεόργιστος, προσέταξε νὰ καρφώσωσιν εἰς τοὺς πόδας του ἥλους, καὶ ἕτερα σίδηρα· καὶ δέροντες αὐτὸν ἔσυρον εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως· ὅθεν ἠσθάνετο πολλὴν ὀδύνην καὶ πόνον ἀνείκαστον, καὶ ἔτρεχαν εἰς τὴν γῆν τὰ αἵματα, ἀλλ' ὁ πόθος τοῦ Χριστοῦ τὸν ἔκαμνε νὰ καταφρονῇ τῆς σαρκὸς τὴν κόλασιν, καὶ νὰ νομίζῃ τῶν ἀλγεινῶν τὰς νιφάδας ὡς ψεκάδας δρόσου, καὶ ἀναψυχὴν τῆς ψυχῆς ὁ ἀήττητος Θαυμάζων λοιπὸν τὴν καρτερίαν αὐτοῦ ὁ τύραννος, ἔλεγεν. «Ἕως πότε δὲν αἰσθάνεσαι, Τρύφων, τὴν δριμύτητα τῶν κολάσεων; Ὁ δὲ ἅγιος ἀντιστρέφων τὰ ὅμοια ἔλεγεν. «Ἕως πότε δὲν ἐννοεῖς σὺ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατοικεῖ ἐν ἐμοί, ὅτι εἶναι ἀνίκητος, ἀλλὰ πειράζεις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον». Τότε πάλιν ὀργισθεὶς ὁ ἄρχων, προσέταξε νὰ περιαγκωνίσωσιν αὐτόν, νὰ δέρωσι μὲ ῥάβδους, καὶ μὲ λαμπάδας πυρὸς νὰ τὸν κατακαίωσιν.

Τούτων οὕτω, γενομένων, καθὼς ἐβασάνιζαν οἱ δήμιοι μὲ πολλὴν σφοδρότητα καὶ ἀσπλαγχνίαν τὸν ἅγιον, ἦλθεν ἐξ οὐρανοῦ πρὸς αὐτὸν ἐξαίφνης θεία ἐπιφάνεια ἐξαστράπτουσα, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔδιδεν αὐτῷ στέφανον ἀνθισμένον μὲ λίθους πολυτίμους ὡραιότατον. Ταῦτα βλέποντες οἱ στρατιῶται οἵτινες τὸν ἐβασάνιζαν, ἔπεσαν κατὰ γῆς ὅλοι ἔντρομοι.Ὁ δὲ ἅγιος ἐνεπλήσθη θάρρους ὁμοῦ τε καὶ ἀγαλλιάσεως ὑπὸ τῆς θείας ἐκείνης χάριτος, τὴν ὁποίαν ἔβλεπε, καὶ ἐδόξαζε τὸν Κύριον, λέγων. «Εὐχαριστῶ σοι Δέσποτα, διότι δὲν μὲ ἐγκατέλιπες εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πολέμου μὲ περιεκάλυψας, καὶ ἡ δεξιά σου μὲ ἐβοήθησεν· ἀλλὰ καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, Δέσποτα, βοήθησόν μοι ἕως τέλους, καὶ ἐνίσχυσόν με διὰ νὰ τελειώσω καλῶς τὸν ἀγῶνα τῆς ὁμολογίας σου, καὶ νὰ ἀξιωθῶ νὰ λάβω καὶ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης μὲ τοὺς φίλους σου, οἵτινες ἠγάπησαν τὸ πανάγιόν σου ὄνομα· διότι σὺ μόνος εἶσαι δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν».

Τότε πάλιν ὁ μιαρὸς τύραννος ἐβουλήθη μὲ κολακείας νὰ νικήσῃ τὸν ἀήττητον, λέγων: «Προσκύνησον τὸν μεγάλον Δία, καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Καίσαρος, καὶ δώσω σοι πολλὴν τιμὴν καὶ χαρίσματα ἄπειρα. Ὁ δὲ μάρτυς ἐχαμογέλασε, λέγων. «Ἐὰν αὐτὸν τὸν βασιλέα σου κοτεφρόνησα καὶ τὰ προστάγματά σου περιεγέλασα, πῶς νὰ προσκυνήσω τὴν ἄψυχον εἰκόνα του ; Διὰ δὲ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους ψευδοθεούς σας, ἐρώτησον τοὺς σοφούς σας, οἵτινες ἐβουλήθησαν νὰ καλύψωσι μὲ τὰς μυθολογίας τὰς αἰσχρὰς πράξεις καὶ ἀνομίας των, ὀνομάζοντες τὸν ἀέρα Ἥραν, καὶ τὴν γῆν Δήμητραν, Ποσειδῶνα τὴν θάλασσαν, καὶ Ἀπόλλωνα τὸν Ἥλιον· ὁμοίως καὶ τοὺς ἄλλους, ἀλληγοροῦντες τὸν Ἑρμῆν εἰς τὸν λόγον, καὶ εἰς τὸν θυμὸν τὸν Ἄρην, καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἰς τὴν πορνείαν, καὶ ἄλλα παρόμοια μυθολογοῦντες φλυαρήματα· ἀλλ' ἐγὼ ἠξεύρω ἀπὸ τὰς ἱστορίας τὰς κακουργίας αὐτῶν τῶν θεῶν σας, καὶ ἐξόχως τοῦ πρώτου τὸν ὁποῖον λέγετε μεγαλήτερον· καὶ αὐτὸς ἦτο μοιχός, ἥγουν ὁ Ζεὺς ὁ ἀσελγὴς καὶ παράνομος, ὅστις ἐφόνευσε τὸν πατέρα του· καὶ οἱ ἐπίλοιποί σας θεοὶ οἱ ἀσεβεῖς καὶ παμμίαροι, τῶν ὁποίων τὰς πράξεις μιμεῖσθε καὶ σεῖς οἱ πονηροὶ καὶ κακότροποι· καὶ δὲν φθάνει ὅτι ἀπηρνήθητε σεῖς τὸν ἀληθῆ Θεόν, ἀνόητοι, ἀλλ' ἀναγκάζετε καὶ ἡμᾶς νὰ συγκοινωνήσωμεν εἰς τόσην σκολιὰν τυφλότητα· οἵτινες λέγετε τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, καὶ τὸ πικρὸν γλυκύ, καθὼς σᾶς ταλανίζει Ἡσαΐας ὁ μεγαλόφωνος· ἀλλὰ ματαίως ὀδυνᾶσθε καὶ ἄκαιρα, διότι προτιμῶμεν νὰ ἀποθάνωμεν μᾶλλον. ἢ νὰ ἀφήσωμεν τὴν εὐσέβειαν». Εἰς ταῦτα ἐθαύμασε καὶ ἐθυμώθη ὁ τύραννος· Θαῦμα μὲν εἶχε, πῶς ἤξευρε τὰς ἱστορίας τῶν ἀθέων Θεῶν, καὶ θυμόν, διότι τοὺς ἐλευάζε· καὶ προστάσσει νὰ τὸν σπαθίσωσι χειρότερα· ἀλλὰ εἰς μάτην ἐκοπίαζε καὶ ἀνωφελῶς, διότι ὅλας τὰς βασάνους ἐνόμιζεν ὁ Μακάριος Τρύφων τρυφάς, καὶ ἡδονὰς διὰ τὸν ἔνθεον ἔρωτα· ὅθεν γνωρίσας ὁ δείλαιος τὸ ἀήττητον τοῦ Μάρτυρος, ἀπηύδησεν ὡς δορκὰς νὰ πολεμῇ πρὸς λέοντα, καὶ δίδει κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσιν ἔξω τῆς πόλεως. Ὅτε λοιπὸν μετέφεραν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης οἱ δήμιοι, ὕψωσε πρὸς Οὐρανὸν κατ' ἀνατολὰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγων.

Δέσποτα Κύριε, Θεὲ Θεῶν, Βασιλεῦ βασιλέων, Ἅγιε ἁγίων, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μὲ ἠξίωσας νὰ τελειώσω τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀναμάρτητος, καὶ παρακαλῶ σε νὰ μὴ μὲ ἐμποδίσῃ ὁ πονηρὸς καὶ ἐπίβουλος, νὰ μὲ βυθίσῃ εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἀπωλείας· ἀλλὰ ἂς λάβωσι τὴν ψυχήν μου οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι, διὰ νὰ τὴν φέρωσιν εἰς τὰ ἀγαπητά καὶ ποθητά σου σκηνώματα· καὶ ὅσοι ἐνθυμηθῶσιν ἐμοῦ τοῦ δούλου σου νὰ σοὶ προσφέρωσι θυσίας δεκτὰς δι' ἐμοῦ πρόσχες αὐτοῖς ἐξ οὐρανοῦ ἅγιου σου, καὶ δὸς αὐτοῖς ἀφθάρτους εὐεργεσίας, καὶ πλουσίαν ἀντάμειψιν, ὅτι σὺ εἶσαι μόνος ἀγαθὸς, καὶ τῶν ἀγαθῶν παροχεὺς καὶ δοτὴρ πλουσιώτατος». Ταῦτα ὁ ἀθλοφόρος εὐξάμενος, καὶ προσκυνήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκεν αὐτῷ τὴν ψυχὴν ὁ μακάριος, πρὶν ἀποκόψῃ αὐτὸν ὁ δήμιος, διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς τὸν ἐθανάτωσεν ὁ τύραννος, ἀλλὰ ἐτελείωσε μὲ θεῖον νεῦμα καὶ βούλησιν. Τότε ὅσοι πιστοὶ ἦσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Νίκαιαν, ἐτύλιξαν ὁσίως καὶ εὐλαβῶς εἰς σινδόνα καθαρὰν μὲ ἀρώματα τὸ τίμιον λείψανον, καὶ ἐβούλοντο νὰ τὸ ἐνταφιάσωσιν ἐκεῖ διὰ νὰ τὸ ἔχωσιν ὡς θησαυρὸν πολυτίμητον καὶ ἀσφαλὲς φυλακτήριον. Ἀλλ' ὁ Ἅγιος ἐφάνη εἰς τὸ ὁραμά των καὶ τοῖς εἶπε νὰ τὸ μεταφέρωσιν εἰς τὸ χωρίον του Λάμψακον· ὅθεν ἐποίησαν καθὼς τοὺς ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος, καὶ τὸν ἐνταφίασαν ἐκεῖ, εἰς τὸν ὁποῖον τόπον ἔγιναν πολλὰ θαυμάσια, εἰς δόξαν Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ἠδὴ Ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει.

Πιτρωσκόμενος, τοῖς κέντροις καὶ τοῖς δέλεσι, τῆς ἀγαπήσεως, Χριστοῦ πανεύφημε, δριμύτατα βάσανα, ἤνεγκας ἅγιε, καὶ τὸν θάνατον, μετὰ χαρᾶς ὑπέμεινας, ὦ μεγίστης σου ἀνδρείας.

Ὡς σκιάζουσα νεφέλη καὶ δροσίζουσα ἡ θεία κλῆσις σου, ἀναδειχθεῖσα ἡμῖν ἀμπέλους, ἀρούρας τε καὶ λοιπὰ κτήματα, διασώζουσα, τῆς βλάβης καὶ κακώσεως, ἑρπετῶν καὶ ζωῦφίων.

Οὐ πτοούμεθα, τὴν κάκωσιν καὶ ἔφοδον, τῶν ὁρωμένων ἐχθρῶν, ἐπεμβαινόντων ἡμῖν, προστάτας γὰρ ἔχομεν ὑμᾶς καὶ φύλακας, ὦ πολύαθλοι, Γεώργιε, Δημήτριε, σὺν τῷ Τρύφωνι τῷ Θείῳ.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὑπέρλαμπρον, ἀνάκτορον ὑπάρξασαν, τοῦ πάντων ἄνακτος, καὶ ζωοδότου Χριστοῦ. ψυχῆς μου τὰ ὄμματα λάμπρυνον ψάλλοντος ὑπερύμνητε. εὐλογημένη Δέσποινα. τῶν πιστῶν ἡ σωτηρία.

Καταβασία. Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα
Ἠδὴ Η΄. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Μέγας ἀρωγὸς τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ῥύστης ἐκ τῶν κινδύνων ἀναδέδειξαι. Τρύφων γενναιότατε, ῥύεσαι γὰρ πάντοτε, πάντας τοὺς προστρέχοντας, τῇ θείᾳ σκέπῃ σου, καὶ λύσιν τῶν κακῶν αἰτουμένους, καὶ ὑπερυψοῦντας Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Κλῆσις ἡ σεπτή σου, Τρύφων Μάρτυς ἐδείχθη ἡμῖν τοῖς σὲ γεραίρουσι, καὶ τὴν θείαν μνήμην σου. πόθῳ ἑορτάζουσιν, εὐεργεσίας ἄφθονος πηγὴ ἀοίδιμε, ἀμαλθείας, κέρας ὀλβιόδωρον, καὶ παντὸς τῶν καλῶν, πλοῦτος ἄσυλος.

Γ΄τε πρὸς ἡμᾶς κεκακωμένους, Γεώργιε θεῖε καὶ Δημήτριε, Τρύφων παναοίδιμε, πάσης περιστάσεως, λιμοῦ, λοιμοῦ καὶ θλίψεως, ἀπολυτρούμενοι, πειρασμῶν τε, παντοίων λυτροῦμενοι, ὁρωμένων ἐχθρῶν, ἀοράτων τε.

Θεοτοκίον.

Θεία ὡς ὑπάρχουσα λυχνία, πυρφόρος, τῶν χαρισμάτων ἐξαπόστειλον, πᾶσι τὰς λαμπρότητας, πίστει τοῖς κραυγάζουσι, τὴν τοῦ Ἀγγέλου πάναγνε, φωνὴν χαρμόσυνον. τὸ χαῖρέ σοι, δι᾽ ἧς κατηυγάσθη, καὶ ἀνεκαινίσθη, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Καταβασία. Ἀστέκτῳ περὶ ἐνωθέντες.
Ὠδὴ Θ΄. Ἅπας γηγενής.

Χαίρεις νῦν χαράν. τὴν ὄντως ἀνέκφραστον καὶ ἀτελεύτητον. Γρύφων παμμακάριστε, καὶ μετὰ δόξης Χριστῷ παρίστασαι. τοῖς ἀπ᾽ αἰῶνος Μάρτυσι συναριθμούμενος, καὶ Ἀγγέλων, σὺν χοροῖς γηθόμενος, καὶ θεούμενος θέσει πολύαθλε.

Σὺ μὲν ἀθλητά. ἀνέπτης τῷ πνεύματι εἰς τὰ οὐράνια. Κάραν δὲ τὴν θείαν σου ἡμῖν κατέλιπες τοῖς ποθοῦσι σε.ὡς θησαυρὸν ἀνέκλειπτον, καὶ ἀδάπανήτων, χαρισμάτων θείων καὶ ἰάσεων. τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος.

Νῦν ἐξ οὐρανοῦ, προκύψαντες βλέψατε ὦ θεῖοι Μάρτυρες μέγιστε Γεώργιε, σὺν Δημητρίῳ καὶ θείῳ Τρύφωνι, καὶ κήπους ἡμῶν ἅπαντας, ἀρούρας δένδρα τε, καὶ τὰ ζῷα. πάντα εὐλογήσατε, καὶ ἡμᾶς ἐν ἀγάπῃ τηρήσατε.

Θεοτοκίον.

Υ΄μνους παρ᾽ ἡμῶν προσδέχου Θεόνυμφε, Θεοχαρίτωτε, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τὴν σὴν χάριν ἀντιχορήγησον, τοῖς εὐλαβῶς σε μέλπουσιν ἡμῖν τοῖς δούλοις σου, τὸν Χριστὸν δέ, ὃν ἀῤῥήτως τέτοκας, ἡμῖν ἵλεων Κόρη ἀπέργασαι.

Καταβασία. Ἐν νόμῳ. σκιᾷ καὶ γράμματι.
Ἐξαποστειλάρια τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Χαίρεσοὶ πάντες ᾄδομεν, Τρύφων γενναῖε Μάρτυς, τῶν ἀθλητῶν καλλώπισμα, καὶ πιστῶν μέγα κλέος, τῶν ἀσθενῶν ὁ ἀκέστωρ καὶ δαιμονόντων ὁ ῥύστης, τῶν ἀμπελώνων, κηπων τε, ἀρουρῶν Θεῖος φύλαξ, τῶν ἑρπετῶν, καὶ θηρίων παντων τῶν καρποφόρων, διώκτης ὁ ὀξύτατος, καὶ τροφεὺς τῶν πεινώντων.

Ἐν πνεύματι τῷ Ἱερῷ.

Πρυφῆς κατεμφορούμενος, παραδόξου καὶ θείας Ἀγγέλοις ὁμοδίαιτος, ἐχρημάτισας μάκαρ, τὰς χῆνας νέμων ἐν νάπαις, πρὸς Θεοῦ ἀπειλῆφας, τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων, Τρύφων Μεγαλομάρτυς, θεραπείαν τῶν βροτῶν, τὰς ἀσθενείας καὶ νόσους.

Προσόμοιον.
Τὸν παῖδα προσκαλέσασα . . .
Ἦχος α΄. Τῶν Οὐρανίων Ταγμάτων.

Πῶν οὐρανίων τὰ κάλλη, ποθήσας ἔνδοξε, καὶ τῷ Χριστῷ συνεῖναι, μεθ᾽ ἁγίων Ἀγγέλων, παντοίας τὰς βασάνους ὑπέστης στερρῶς, καὶ τυράννων ὠμότητα, καὶ μαρτυρήσας γενναίως ὑπὲρ Χριστοῦ, συνευφραίνῃ τῶν Μαρτύρων χοροῖς.

Εἰκὼν προτίθεται θεία καὶ πανσεβάσμιος, Τρύφωνος τοῦ γενναίου οἱ πιστοὶ δεῦτε πάντες, ἀσπάσασθε σὺν φόβῳ καὶ χαρμονῇ τῷ ἐδάφει προσπίπτοντες, ἡ γὰρ τιμὴ διαβαίνει ὄντως αὐτῆς,πρὸς αὐτὸν τὸν μέγαν Τρύφωνα.

Πολὺς σπαθισμοὺς ὑπομείνας Μάρτυς τοῦ σώματος, καὶ τὰς ὁρμὰς τῶν ἵππων, καὶ φλογώσεις λαμπάδων, τρυφῆς κατηξιώθης ἐν οὐρανοῖς, ἀκηράτου πολύαθλε, Τρύφων καὶ χάριν ἐάσεων δαψιλῆ ἐκ χειρὸς Κυρίου εἴληφας.

Μετὰ Θεόν εἰς τὴν σκέπην ὑμῶν πολύαθλοι, Γεώργιε καὶ Τρύφων, καὶ Δημήτριε ἅμα, τρέχομεν προθύμως, σκέπετε οὖν, ἡμᾶς πάντας ἑκάστοτε καὶ οὐρανῶν βασιλείας ἐπιτυχεῖν, μετὰ τέλος ἀξιώσατε.

Δόξα ἦχος πλ. α΄.

Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἀσμάτων, σκιρτήσωμεν τῷ πνεύματι, καὶ προτήσωμεν ἀγαλλόμενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει τοῦ ἀθλοφόρου Χριστοῦ. Ἱερεῖς καὶ ἄπαντες νῦν συνέλθωμεν, καὶ τὸν τῶν θαυμάτων δεξάμενον τὴν χάριν, καὶ ταῦτα τοῖς χρήζουσιν ἐκβλύζοντα ποταμηδόν, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, πνευματικαῖς εὐφημήσωμεν. Οἱ πένητες τὸν βοηθόν, οἱ δαιμονῶντες τὸν ῥύστην, οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν σωτῆρα, οἱ νοσοῦντες τὸν ἰατρόν, οἱ ἀμπελουργοὶ τὴν πολυκαρπίαν, οἱ γεωργοὶ τὴν εὐετηρίαν οἱ ἐν τοῖς κήποις τὴν εὐθηνίαν. Οἱ πάντες τὸν πάντα πᾶσι γενόμενον, γενναῖον ἀθλοφόρον, ἐγκωμιάζοντες ἀνακράξωμεν. Τρύφων φιλανθρωπότατε, μεσίτευσον ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην, καὶ ῥῦσαι κολάσεως ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν.
Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν. Τυπικά, καὶ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ Ἁγίου Ὠδὴ γ΄. καὶ ς΄. Ὁ Ἀπόστολος. Τέκνον Τιμόθεε ἐνδυναμοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΧΗ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΡΥΦΩΝΤΑ

Ἐὰν συμβῇ βλάπτεσθαι τὰ χωράφια, κήπους καὶ ἀμπελῶνας ὑπὸ ἑρπετῶν, ἀκρίδων. καὶ ζωϋφίων.

Πρῶτον γενέσθω ἡ τάξις ἡ ἐν τῷ Εὐχολογίῳ καὶ λεγέσθω ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἡ ἐκεῖσε Εὐχή, εἶτα καὶ ἡ δέησις αὕτη.

Πανένδοξε Μαρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ στρατιῶτα τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως, Τρύφων παμμακάριστε, τῆς ἀκηράτου τρυφῆς ὁ ἐπώνυμος· ὁ γενναίως τὸν Χριστὸν ἐπὶ γῆς ὁμολογήσας, καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἐν οὐρανοῖς τῆς ἀϊδίου ἀπολαύων μακαριότητος, καὶ μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς τρισηλίου Θεότητος παριστάμενος· σοῦ τῇ μαρτυρικῇ μεγαλειότητι προστρέχομεν μετὰ Θεόν, πάντες ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, καὶ ἱκετεύομεν τὴν συμπαθεστάτην καὶ χριστομίμητον φιλανθρωπίαν, ἵνα σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ ὄντας καὶ περιστάσει, ἀποδιώξῃς μακρὰν τῶν χωραφίων καὶ κήπων, καὶ ἀμπελώνων ἡμῶν πάντα τὰ ἑρπετά, καὶ ἀκρίδας, καὶ κάμπας καὶ πολυειδῆ ζωΰφια καὶ θηρία, τὰ βλάπτοντα τοὺς καρποὺς καὶ φύλλα, καὶ ῥίζας τῶν δένδρων, καὶ πάντων τῶν λαχάνων τε καὶ γεννημάτων, καὶ ὁσπρίων ἡμῶν. Σὺ γὰρ ἐξαίρετον καὶ ἰδιαιτέραν εἴληφας τὴν χαριν ταύτην πολύαθλε παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὐ μόνον πρώην ἔτι ζῶν, διὰ τὴν θεάρεστον πολιτείαν σου, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον νῦν μετὰ θάνατον, διὰ τὸ μαρτυρικὸν καὶ δι' αἵματος τέλος, ὃ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ὁμολογίας καὶ πίστεως ὑπέμεινας· ναί, ὁμολογοῦμεν, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ταύταις ταῖς συμφοραῖς παρεδόθημεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ὀργῇ ὑπεπέσαμεν, ἀλλὰ σὺ γενναῖε ἀθλητά, εἰ μόνον θελήσῃς τῇ μαρτυρικῇ σου παρρησίᾳ χρήσασθαι, πιστεύομεν, ὅτι ραδίως κατασβέσῃς τὴν καθ' ἡμῶν ἐξαφθεῖσαν ταύτην τοῦ Θεοῦ ἀγανάκτησιν, καὶ τὴν ἀθυμίαν ἡμῶν, εἰς εὐθυμίαν μεταποιήσῃς· ὅθεν ἐπειδὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνομιῶν καὶ ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐκ ἔχομεν παρρησίαν στῆναι ἐνώπιον τῆς ἀθλοφορικῆς σου δόξης, καὶ ἀμέσως τὴν ἱκεσίαν ποιήσασθαι, διὰ τοῦτο μεσίτην ἀντὶ ἡμῶν σοι προβαλλόμεθα, αὐτὸ σοῦ τὸ αἷμα, ὃ ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξέχεας πανεύφημε, καὶ αὐτὰ τὰ μαρτυρικὰ ἀγωνίσματα ἅπερ ὑπήνεγκας ἐν τῷ ἀθλητικωτάτῳ σου σώματι. Ἔπιδε τοίνυν, εὐσπλαγχνικώτατε Μάρτυς, ἐπ' αὐτά, δι' ὧν τὸν Χριστὸν ὡμολόγησας, καὶ τὸν ἀμαράντινον τοῦ Μαρτυρίου ἔλαβες στέφανον, καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ταπεινῶν ἱκετῶν σου, καὶ τῆς ἐνεστώσης ἀνάγκης τῶν ἑρπετῶν καὶ ἀκρίδων, καὶ θηρίων καὶ πολυειδῶν ζωϋφίων τῶν λυμαινομένων τοὺς καρποὺς τῶν χωραφίων, καὶ ἀμπελώνων, καὶ κήπων ἡμῶν ἀπολύτρωσαι ὅτι κινδυνεύομεν ὑπ' αὐτῶν λιμῷ καὶ θανάτῳ καὶ παντελεῖ παραδοθῆναι καὶ ἀφανισμῷ, ἡμεῖς τε καὶ πᾶσα ἡ ὕπαρξις ἡμῶν, ἐὰν μὴ οἱ οἰκτιρμοί σου ταχέως ἡμᾶς προκαταλάβωσιν· ἵνα διὰ τῆς σῆς ὀξείας προστασίας, τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἀπαλλαγέντες, ἀκαταπαύστως καὶ χρεωστικῶς τὸν σὸν μεγαλύνωμεν ὄνομα. σωτῆρα ἡμῶν καὶ εὐεργέτην καὶ ἀντιλήπτορα μετὰ Θεὸν σὲ ἐπιγραφόμενοι· καὶ διὰ σοῦ δοξάζομεν τὸν κοινὸν Δεσπότην, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἐν γῇ καὶ οὐρανῷ σε δοξάσαντα, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

Εἶτα εἰπὲ τὴν ἐν τῷ εὐχολογίῳ εὐχὴν τοῦ Ἁγίου. «Ὄντος μου».

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ, ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΑΔΕΛΦΩΝ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΩΝ ΕΚ ΣΠΕΤΣΩΝ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ ΕΝ ΧΙΩ
ΚΑΤΑ ΤΟ Α.Ω.Κ.Β. ΕΤΟΣ (1822) ΕΤΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ Γ.
ΠΟΝΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΑΝΘΙΜΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΠΟΥΛΑΚΗ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν στίχ. ς΄. καὶ ψάλλομεν τρία προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τρία τῶν Ἁγίων.

Ἦχος πλ. δ΄. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Δόξα τῇ σῇ ἀγαθότητι, λόγε Θεοῦ καὶ Θεέ, ὁ πανσόφῳ προνοίᾳ σου, τρόποις οἷς ἐπίστασαι, τὰ ἡμῶν προνοούμενος, ὁ σῇ δυνάμει τοὺς νέους μάρτυρας, ἐνδυναμώσας πυρὶ τοῦ πνεύματος, καὶ δείξας χάριτι ἀπτοήτους ἔμπροσθεν τῶν δικαστῶν, καὶ λαμπρῶς ἀθλήσαντας, καὶ νίκην στήσαντας.

Νέα πανήγυρις σήμερον, νέα χορεία τερπνή, νέα δόξα τῆς πίστεως! Συνελθόντες ἅπαντες, εὐλαβῶς εὐφημήσωμεν, τοὺς αὐταδέλφους καὶ νέους Μάρτυρας, Σπετσῶν τοὺς γόνους, Χίου τὸ καύχημα. οἷς ἐκβοήσωμεν, πάντες μετὰ πίστεως, ὑπὲρ ἡμῶν, Μάρτυρες πανθαύμαστοι, Χριστῷ πρεσβεύσατε.

Δεῦτε συνελθόντες σήμερον, πάντες πιστοὶ εὐσεβῶς, τοὺς λαμπρῶς ἐναθλήσαντας, νικηφόρους μάρτυρας, εὐλαβῶς, εὐφημήσωμεν, τοὺς ἐκ τῆς Σπέτσας ἀναβλαστήσαντας, καὶ ἐν τῇ Χίῳ, λαμπρῶς ἀθλήσαντας, θεῖον Σταμάτιον σὺν τῷ Ἰωάννῃ τε, τοὺς ἀδελφούς, οὓς περ νέους Μάρτυρας, ἡ χάρις ἔδειξε.

Δόξα Ἦχος α΄.
Ποίημα Νικηφόρου Καλογερᾶ Ἀρχιεπισκόπου πρώην Πατρῶν.

Ἐνεθάρρυνέ ποτε ἐν τῷ σταδίῳ τὸν Νέστορα ὁ μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ἐνθαρρύνει νῦν ἐν τοῖς μαρτυρικοῖς πταίσμασι τοὺς νεομάρτυρας ὁ Ἱερομάρτυς Πλάτων ὁ τρισόλβιος. Ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐγύμναζε τῆς Θεσσαλονίκης τὸ ἀγλάϊσμα τὸν παλαιστήν, ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀλείφει τοὺς ἐκ Σπετσῶν στεφανίτας ὁ κλεινὸς τῆς Χίου Ἱεράρχης, Τοῦ Μυροβλύτου ἡ προτροπὴ ἐνεδυνάμωσε τὸν ἀθλητὴν εἰς τὸ καταβαλεῖν τοῦ Ἀυαίου τὴν ἔπαρσιν· τοῦ Ποιμενάρχου ἡ εὐχὴ ταῖς ἀπειλαῖς καὶ ταῖς ἐπαγγελίαις τοῦ τυράννου, ἀδούλωτον ἀποφαίνει τῶν νεομαρτύρων τὸ φρόνημα. Τότε ὁ σθεναρὸς στρατηλάτης Δημήτριος προσέδραμε τοῦ Νέστορος εἰς τῆς ἀϊδίου δόξης τὰ σκηνώματα· νῦν ὁ γηραιὸς ἀρχιθύτης εἰς τοὺς θείους θαλάμους προπέμπει τῇ μαρτυρικῇ ἐστεμμένους αὐγῇ τοὺς νεομάρτυρας. Ὦ τῆς ἡμῶν μακαριότητος, νέοι στεφανῖται, Ἰωάννη, Σταμάτιε καὶ Νικόλαε! Οἵᾳ Χορείᾳ ἐν Οὐρανῷ ἐμπολιτεύεσθε, οἵῳ κλέει τὴν ἐπίγειον ὑμῶν πατρίδα περιβάλλετε! Λαμπρὰ ἡμῖν ὑποδείγματα τῆς ζώσης

εἰς Χριστὸν πίστεως κατελίπετε, ᾧ ἀπαύστως πρεσβεύετε ὑπὲρ τῶν τελούντων εὐλαβῶς τὴν ἑορτὴν ὑμῶν τὴν ἀοίδιμον.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀναγνώσματα ζήτει Ἀπριλίου 23 (τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου, σελὶς τοῦ παρόντος 13).

Εἰς τὴν Λιτὴν Ἦχος α΄.

Δεῦτε πιστοὶ συνδραμόντες ἐκ πόθου θεασώμεθα θέαμα ξένον. Νέους ἀειθαλεῖς, ἐν αὐτῷ ἄνθει τῆς νεότητος συμπλακέντας τοῖς αἱμοβόροις καὶ ἀπίστοις ὁμωμανοῖς, καὶ ἀνδρείως ἐνιστάντας τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ τὴν ὁρμὴν τὴν ἐκείνων κατέβαλον, καὶ στεφάνους λαβόντες μαρτυρικοὺς νικηφόροι εἰς Οὐρανοὺς ἀνέπτανται, παριστάμενοι τῷ Βασιλεῖ τοῦ παντὸς καὶ πρεσβεύοντες ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος β΄.

Ἐγκωμίων ἄνθεσι καὶ ἀειθαλέσι κλάδοις, τὰς ἀθλητικὰς κορυφὰς τῶν νεοθαλῶν ἀθλητῶν μελῳδικῶς καταστέψωμεν. Χαίρετε, ἐκβοῶντες αὐτοῖς, τῆς ἀληθείας ὁπλῖται καὶ τῶν συγγενῶν ὁρθοδόξων στερέωμα. Χαίρετε ἀδελφοὶ παμφιλεῖς καὶ τῶν συγγενῶν καὶ πατρίων τὸ καύχημα. Χαίρετε Σταμάτιε καὶ Ἰωάννη, τῶν νεομαρτύρων ἡ προσθήκη καὶ τὸ ἐκπλήρωμα. Διὸ μὴ παύσησθε πρεσβεύειν ἀεὶ ὑπὲρ τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην ὑμῶν

Ἦχος γ΄.

Κεκλεισμένοι ἐν φρουρᾷ καὶ ἐν ζοφώδει σκότει κατεχόμενοι, ἐν νηστείαις καὶ εὐχαῖς τὸν Θεὸν τῶν ὅλων ἐκέτευον, καὶ ἀλλήλοις ἑαυτοὺς θαρσοποιοῦντες οὕτως ἐκραύγαζον· Ἀντιστῶμεν τοῖς ἐχθροῖς καὶ μὴ προδῶμεν πίστιν ἀμώμητον· δῶμεν σῶμα τὸ φθαρτὸν καὶ ἀπολαύσωμεν στέφος τὸ ἄφθαρτον, ἀντιστῶμεν πρὸς καιρὸν καὶ μετ' ὀλίγον μένει ἡμῖν ἄνεσις, Εὐφροσύνη τε εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Δόξα Ἦχος πλ. α΄.

Ἡ Ἐκκλησία σήμερον χαρμοσύνως πανηγυρίζει καὶ ἐγκαυχωμένη βοᾷ· Ἐλαμπρύνθη μου τὸ κάλλος· ἰδοὺ γὰρ καὶ νῦν νέοι Μάρτυρες τὸν ἐρυθρόν μου χιτῶνα, τοῖς μαρτυρικοῖς αὐτῶν αἵμασιν ἐρυθραίνουσι καὶ στολὴν νέαν ἐπαμφιέννυσιν. Ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα οὐδέποτε γηράσκει. Διὸ ὁ καὶ τοὺς ἐμὲ δοξάζοντας ἀντιδοξάζω, καταστέφουσα αὐτοὺς τοῖς ἀμαράντοις στεφάνοις καὶ συναριθμοῦσα σὺν τοῖς χοροῖς τῶν ἀρχαίων, συνευφραίνεσθαι καὶ τρυφᾶν αἰώνια.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς. Εἰς τὸ στίχον στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ὅτε ἐξεδόθη καθ' ἡμῶν, ψῆφος ἡ πικρὰ τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἀπόφασις, τότε ἀγαλλόμενοι δρόμον ἐτρέχετε, θαρσαλέως κραυγάζοντες, καὶ μεγαλοφώνως, τοῖς παρατυγχάνουσι, Χριστιανοί ἐσμεν, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ τὸν αὐχένα, ξίφεσι προδίδομεν πόθῳ, ἵνα βασιλείας ἐπιτύχωμεν.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὅλῃ καὶ καρδίᾳ καὶ ψυχῇ, πόθῳ τὴν ὁδὸν τελειῶσαι, τὴν τῆς ἀθλήσεως, ἔφεσιν κτησάμενοι ὥσπερ ἠκούσατε, τὴν φωνὴν τοῦ δικάζοντος, τὴν ἐξενεχθεῖσαν, δόξαν ἀνεπέμψατε τῷ τῶν ἁπάντων Θεῷ· ὅθεν καὶ τὸ ξίφος ὁρῶντες, ἄφοβοι ἐφαίνεσθε πᾶσι, καὶ ἀκαταπτόητοι μακάριοι.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Δρόμον μαρτυρίου τὸν καλὸν. Χαίροντες ἠνύσατε πόθῳ, ἀξιοθαύμαστοι, ἔνδοξε Σταμάτιε καὶ Ἰωάννη σοφέ, καὶ σφαγέντες ἀνέπτασθε, ταῖς ἄνω χορείαις, σὺν Μαρτύρων τάγμασι συνευφραινόμενοι, καὶ σὺν Ἰσιδώρῳ καὶ Μάρκῳ, καὶ τῷ Ἀγγελῇ τοῖς ἐν Χίῳ, ἔνδοξοι ἀεὶ συναριθμούμενοι.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἑορτὴ χαρμόσυνος ἐπέλαμψε τῇ Ἐκκλησίᾳ σήμερον τῶν νεοφανῶν ἀθλοφόρων Χριστοῦ καὶ τοὺς πιστοὺς συγκαλοῦσα ἅπαντας, ἐγκαυχωμένη αὐτῇ βοᾷ· Ἐλαμπρύνθη μου τὸ κάλλος, τοῖς τῶν νεοφανῶν ἀθλητῶν ἀγωνίσμασι, τοῦ Ἰωάννου καὶ Σταματίου, οἱ ἐν Χίῳ τὴν πάλην ἐνστήσαντες, τῶν Ἀγαρηνῶν τὴν μανίαν κατήσχυναν καὶ μαρτυρικῆς τιμῆς ἠξιώθησαν. Διὸ καὶ πρεσβεύουσι Χριστῷ ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ πάντων τῶν πιστῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων τὴν μνήμην αὐτῶν.

Ἀπολυτίκιον ἦχος α΄.

Προὺς εὐκλεεῖς τῶν Σπετσῶν γόνους καὶ τῆς Χίου τὰ θεῖα ἐγκαλλωπίσματα, τοὺς πυρσοφεγγεῖς φωστῆρας, τοὺς ἐν τῇ πλειάδι τῶν νέων Μαρτύρων ἀγλαοφανῶς σελαγίζοντας, Νικόλαον τὸν σεπτόν, σὺν τοῖς κλεινοῖς Ἰωάννῃ καὶ Σταματίῳ τοῖς ὁμαίμοις, πάντες οἱ τῶν ἄθλων αὐτῶν θαυμασταί, συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν, Χριστὸν τὸν ἀθλοθέτην καὶ βραβευτὴν αὐτῶν δοξάζοντες.

Ἕτερον Ἦχος γ΄. Μέγαν εὗρατο.

Νέοι Μάρτυρες ἀναφανέντες, πλάνην ἤλεγξαν, τῶν Μουσουλμάνων, οἱ καρτερώτατοι θεῖοι αὐτάδελφοι, ὁ Ἰωάννης ὁμοῦ καὶ Σταμάτιος, Σπετσιωτῶν τὸ λαμπρότατον γέννημα, λαμπρῶς ἠθλησαν καὶ νίκης στεφάνους ἔλαβον, σωθῆναι δεόμενοι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς Χαῖρε κεχαριτωμένη.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Καθίσματα. Εἰς τὴν α΄. στίχ. Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Πᾶ τῆς πίστεως ἄνθη, τοὺς νοητούς, μαργαρίτας Κυρίου καὶ ἀθλητάς, Νικόλαον τιμήσωμεν, Ἰωάννην, Σταμάτιον, ὡς τοῦ ἐχθροῦ τὴν πλάνην ἐνθέως πατήσαντας, καὶ ἀπίστων πᾶσαν ἰσχὺν ἐδαφίσαντας, ὅθεν ἐπαξίως, οὐρανόθεν τὸ στέφος, τῆς νίκης δεξάμενοι, σὺν Ἀγγέλοις χορεύουσι· δι' ὃ πίστει βοήσωμεν. Πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Δόξα ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Συνελθόντες εὐλαβῶς, ἅπας λαὸς τῶν εὐσεβῶν, εὐφημήσωμεν λαμπρῶς, τοὺς αὐταδέλφους ἀθλητάς, σὺν Νικολάῳ ἐκλάμψαντας ἐκ νήσου Σπέτσας, ἀθλήσαντας λαμπρῶς, ἐν Χίῳ σήμερον, ἀπίστους δὲ ἐχθρούς, τῇ θείᾳ χάριτι, καταβαλόντας στέψωμεν τοὺς νικηφόρους ἀναδραμόντας, μετ' εὐφροσύνης εἰς τὰ ἄνω βασίλεια.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς δμοιον. Νηπιάζει δι' ἐμὲ ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν.

Εἰς τὴν β΄. στίχ. Ἦχος Γ΄. Τὴν ὡραιότητα.

Λαμπρῶς ἀθλήσαντες, δόξης ἐτύχετε, Μάρτυρες ἔνδοξοι, θεῖε Σταμάτιε, σὺν Ἰωάννῃ τῷ κλεινῷ, αὐτάδελφοι κατὰ φύσιν, κατὰ χάριν πάλιν δέ, πολλῷ μᾶλλον ἐδείχθητε, ὄντως οὐρανόφρονες καὶ Μαρτύρων ὁμόσκηνοι· δι' ὃ μαρτυρικαῖς ἱκεσίαις, κόσμον ἐκ πλάνης ἐκλυτροῦσθε.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς δμοιον. Ἐκ τῆς Παρθένου σε, σωματωθέντα. Μετὰ τὸν Πολυέλεον.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΤΟΡΗΣ

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἑορτάζει σήμερον, ἡ Ἐκκλησία, τὴν τιμίαν ἄθλησιν, τῶν νεοάθλων ἀθλητῶν, εὐφραινομένη καὶ μέλπουσα, τὰς ἀριστείας αὐτῶν καὶ παλαίσματα.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς.

Ἐν ἀγκάλαις φέρουσα, σὲ Θεὸ λόγε, ἡ Παρθένος Δέσποινα, προσάγει νῦν ἐν τῷ ναῷ, Συμεὼν δὲ δεξάμενος, νῦν ἀπολύεις, ἐκραύγαζε, Δέσποτα.

Οἱ ἀναβαθμοί. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν. Ὁ Ν. ψαλμός. Δόξα. Ταῖς τῶν ἀθλοφόρων. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου Καὶ τὸ ἰδιόμελον, Ἦχος πλ. β΄.

Σήμερον ἡ νῆσος Σπέτσαι ταῖς τῶν ἀθλοφόρων αὐγάζεται ἀκτῖσι, καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τοῖς αἵμασιν ὡραΐζομένη, σὺν τοῖς ἐν Χίῳ βοᾷ. Νικόλαε, Σταμάτιε καὶ Ἰωάννη, μάρτυρες σεπτοί, μὴ παύσησθε πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον.

Κανὼν τῶν Ἁγίων. Οὗ ἡ ἀκροστιχίς. «Θεῖοι μάρτυρες, δωρήσασθε χάριν. Ἄνθιμος»,

Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ἁρματηλάτην.

Θεὲ τῶν ὅλων, πλαστουργὲ τῆς κτίσεως ταῖς τῶν μαρτύρων λιταῖς, πέμψον κἀμοὶ χάριν, ἀνυμνῆσαι μέλλοντι, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνάς τε, τὴν λαμπρὰν μαρτυρίαν καὶ τὴν αἰσίαν τελείωσιν, τῶν νεοφανῶν ἀθλοφόρων σου.

Ἔχοντες πίστιν στερεὰν πρὸς Κύριον, τὰς συμφορὰς τῶν δεινῶν, ὡν αἱ περιστάσεις, καθ' ὑμῶν ἐπέφερον, βουλὴν Θεοῦ ἡγήσασθε καὶ γενναίως ἀθλῆσαι, ὑπὲρ τῆς πίστεως εἵλεσθε καὶ τελειωθῆναι δι' αἵματος,

Ἵνα σωθῶμεν καὶ Θεὸν δοξάσωμεν, νῦν ἀντιστῶμεν καλῶς καὶ ταῖς τῶν τυράννων, ἀπειλαῖς μὴ πτήξωμεν, συνομιλοῦντες ἔλεγον, οἱ γενναῖοι ὁπλῖται, ὁ γενναιόφρων Σταμάτιος σὺν τῷ Ἰωάννῃ οἱ πάνσοφοι.

Θεοτοκίον.

Ὅλον ἐδέξω ἐν νηδύϊ πάναγνε, τὸν τοῦ παντὸς ποιητήν, Θεὸν τε καὶ Λόγον, σάρκα χρηματίσαντα, ὃν οἱ γενναῖοι Μάρτυρες, εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως, ἐν τῷ σταδίῳ ἐκήρυξαν, ὡς Θεὸν τῶν ὅλων καὶ Κύριον.

Ὠδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψῖδος.

Ἴσον ἔχοντες ζῆλον, ἴσον καὶ τὸν ἔρωτα ὑπὲρ τῆς πίστεως, ἡ δυὰς ἡ θεία, τῶν καλῶν ἀδελφῶν ἡ ὁμότροπος, ὁ Σταμάτιός τε καὶ Ἰωάννης οἱ γενναῖοι, εὐθαρσῶς τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξαν.

Μετανοίας τὸν δρόμον ἐν τῇ φυλακῇ κεκλεισμένοι διήνυον, προσευχαῖς καὶ ὕμνοις ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ δεόμενοι, τῷ Θεῷ τῶν ὅλων, τοῦ καταπέμψαι αὐτοῖς χάριν, καὶ ἰσχὺν οὐρανόθεν δωρήσασθαι.

Ἀδελφοὶ συμφρονοῦντες, καὶ ἀδελφικὸν τὸν ἔρωτα ἔχοντες, συλλαλοῦντες, καὶ ἅμφω ἀντιστῶμεν ἀνδρείως ἐκραύγαζον, τοῖς πικροῖς διώκταις, καὶ τὸν Σταυρὸν ὡς δόρυ σχόντες τοὺς τῆς Ἄγαρ ἐγγόνους αἰσχύνωμεν.

Θεοτοκίον.

Ῥητορεύειν οὐ σθένει, γλῶσσά τε καὶ νοῦς ω Παρθένε Θεόνυμφε, τοῦ λαλεῖν τὸ θαῦμα, τῆς ἀσπόρου λοχείας τοῦ τόκου σου, πῶς ὁ ἐν τοῖς κόλποις τοῦ οὐρανίου Πατρὸς θέλων, Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις κατέχεται.

Κάθισμα. Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου.

Ἀθλήσαντες καλῶς, ἐκομίσασθε στέφος, ἀθλήσεως λαμπρόν, ω αὐτάδελφοι θεῖοι, Σταμάτιε ἔνδοξε, Ἰωάννη μακάριε ὄντως μάρτυρες, τῆς ἀληθείας φανέντες, ἐκομίσασθε τοῦ μαρτυρίου τὸ στέφος, ἀεὶ εὐφραινόμενοι.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ὠδὴ δ΄. Σὺ μου ἰσχὺς Κύριε.

Πρὸς αὐτόν, ἢ σήμερον ἀποθάνωμεν, ἢ εἰς χρόνους, ὕστερον θνῃξώμεθα; σήμερον γὰρ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀγὼν ὑπάρχει, μὴ δειλιάσωμεν Θάνατον, μὴ πτήξωμεν τυράννους, ἀντιστῶμεν δὲ μᾶλλον, καὶ ὑψώσωμεν πίστιν ὀρθόδοξον.

Ὕμνοις ἀεί, καὶ προσευχαῖς καὶ δεήσεσι, περιπεφραγμένοι, ὡσπερ θυρεοῖς καλοῖς, μεγαλοφώνως οἱ ἀθληταί, εὐθαρσῶς ἐβόων, ὁ Σταμάτιος καὶ Ἰωάννης τε, Ῥωμᾶς ὡ διῶκται, οὐ δειλιῶμεν τὰς βασάνους, οὐ πτοούμεθα οὐ πρόσκαιρον θάνατον.

Ῥοαῖς θερμῶν καὶ γλυκυρρόων δακρύων τι, ἱκετεύειν Θεὸν οὐκ ἐπαύσασθε, ἐν τῇ φρουρᾷ ὄντες τῇ δεινῇ, καταχεκλεισμένοι ἐπὶ ὀκτὼ ὁλοκλήρους, ἡμέρας τε καὶ νύκτας καὶ Θεὸν λιπαροῦντες, καταπέμψασθαι δύναμιν ἄνωθεν.

Θεοτοκίον.

Ἐπὶ τὴν σήν, νῦν Θεοτόκε ἀντίληψιν, προσφεύγοντες, δύναμιν ἐδέξαντο, οἱ ἀθληταί, καὶ καταβαλεῖν ἴσχυσαν δυνάμει, τοὺς ἐκ τῆς Ἄγαρ ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ σὲ Θεοῦ Μητέρα καὶ βοήθειαν πάντων, εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως ἐκήρυξαν.

Ὠδὴ ε΄. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Σὲ Θεὸν τῶν ἁπάντων, σὲ καὶ βασιλέα ἁπάσης τῆς κτίσεως, οἱ στερροὶ ὁπλῖται, Ἰωάννης ὁμοῦ καὶ Σταμάτιος, εὐθαρσῶς ἀθλοῦντες, ἐν εὐτολμίᾳ ἀνεβόων, τὸν Χριστὸν οὐκ ἀρνούμεθα πώποτε.

Δωρεὰς παμμεγίστους, τιμὰς καὶ δόξας, καὶ τ' ἄλλα ἅπαντα, ἀπειλάς τε αὖθις καὶ πικρὰς τιμωρίας, ἃς προὔτεινον, πτύοντες ἐβόων, οὓ ταῖς θωπείαις θελγόμεθα, οὐ πτοούμεθα θάνατον πρόσκαιρον.

Ὡ' ὄντως νῦν πληροῦται, εὐαγγελικῶν ῥημάτων ἡ ἔννοια· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ πληροῦται ὡς εἴρηται· οἱ γὰρ νέοι οὗτοι καταβάλοντες τοὺς τυράννους τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκράτυναν.

Θεοτοκίον.

Ῥητορεύειν οὐ σθένει, γλῶσσα καὶ διάνοια τὰ σὰ θαυμάσια, Παναγία κόρη, πῶς ὁ ἐν ὑψίστοις καθήμενος, ταῖς χερσὶ κρατεῖται, τοῦ Συμεὼν καθάπερ βρέφος, καὶ ἀγκάλαις ταῖς σαῖς ἐνθρονίζεται.

Ὠδὴ στ΄. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σοφία ἡ πάνσοφος τρόποις οἷς οἶδεν αὐτή, τὰ πάντα διέπουσα, καὶ ὑμᾶς ηὐδόκησεν ἐν ἐσχάτοις χρόνοις, μαρτυρίου στέφει στέψασθαι.

Σὲ τὴν παρρησίαν εἰδὼς ὁ τύραννος, ὦ Σταμάτιε, καὶ ἄκων ὁμολογεῖ, τὸν ἔνθερμον ἔρωτα τὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου· διὰ τοῦτο αὖθις τὴν ἀπόφασιν ἐκδέδωκα.

Θεοτοκίον.

Ἁγία Μήτηρ Θεοῦ, τῶν ἀθλητῶν ἡ βοήθεια, βοήθησον καὶ ἡμῖν, αὐτῶν ταῖς δεήσεσι, καὶ δώρησαι λύτρωσιν, καὶ δεινῶν τὴν λύσιν, καὶ πταισμάτων τὴν συγχώρησιν.

Κοντάκιον Ἦχος Γ΄. Ἡ παρθένος σήμερον.

Ἐγκωμίων ἄνθεσι, πλέξωμεν πόθῳ καὶ τὰς κάρας στέψωμεν τῶν νεοάθλων

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

μαρτύρων. κράξοντες ψυχῆς ἐκ βάθους αὐτοῖς καὶ πόθῳ. **Μάρτυρες γενναῖοι** ὄντως τῆς εὐσεβείας, μὴ ἐλλείπετε προσεύχειν, πρὸς τὸν **Δεσπότην**, τοῦ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.

Ὁ Οἶκος.

Ἀνδρείως ἀγωνισάμενοι οἱ καρτερόψυχοι καὶ κάλλιστοι αὐτάδελφοι, καὶ εὐθαρσῶς τὸν **Χριστὸν** ἐν τῷ σταδίῳ κηρύξαντες, κατέπτυσαν τὰς τῶν τυράννων ἀπειλὰς καὶ θωπείας καὶ εὐθαρσῶς τὸν **Χριστὸν** ὁμολογήσαντες **Θεὸν** τοῦ παντός, τὸν διὰ σπάθης θάνατον ἐπόθησαν, ὁ γενναῖος **Ἰωάννης** καὶ ὁ καρτερόφρων **Σταμάτιος**, τὸ τῶν **Σπετσιωτῶν** καύχημα καὶ τῆς **Χίου** πάσης τὸ στήριγμα, οὓς ἐγκωμίων ἄνθεσι καὶ μαρτύρων στεφάνοις **Χριστὸς** ἔστεψεν, ὡς ἀθλητάς τε καὶ μάρτυρας, οἷς καὶ ἡμεῖς ἐν πίστει βοήσωμεν. **Μὴ ἐλλείπητε προσεύχειν πρὸς τὸν Δεσπότην τοῦ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.**

Τῇ Γ'. τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν Ἁγίων ἐνδόξων Νεομαρτύρων Σταματίου καὶ Ἰωάννου τῶν αὐταδέλφων, καὶ Νικολάου, τοῦ συναθλητοῦ αὐτῶν, τῶν ἐκ Σπετσῶν καταγομένων καὶ ἐν Χίῳ μαρτυρησάντων κατὰ τὸ ἔτος 1822.

Στίχοι

Βαβαὶ τοσαύτης ἀδελφῶν εὐθαρσίαν !
Σπεύδουσιν ἄμφω τὶς ἐκτιμηθῇ πρῶτον !
Στεφηφόροι ἀνίπτασθε μάρτυρες ἐνούρανοῖς.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΑΔΕΛΦΩΝ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΤΩΝ ΕΚ ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΧΙΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

Ὡς θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου Κύριε, καὶ αἱ ὁδοί σου ἀνεξιχνίαστοι! Μὲ κάθε δίκαιον ἠμπορεῖ τις θαυμάζων νὰ φωνάζῃ, διότι τοὺς τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους ἡ πάνσοφος καὶ πανάγαθος πρόνοια τοῦ Θεοῦ τὰ πάντα οἰκονομεῖ, οὔτε ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ τοὺς χωρέσῃ, οὔτε ἡ διάνοια νὰ τοὺς διακρίνῃ οὔτε ἡ γλῶσσα νὰ τοὺς λαλήσῃ. Ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἀλλὰ δὲ Θεὸς κελεύει. Ὁ Σαοὺλ ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὰς χαμένας ὄνους τοῦ πατρός του, καὶ ἡ θεία πρόνοια χειροτονεῖ αὐτὸν βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ. Ὁ Δαυὶδ πηγαίνει τροφὰς εἰς τοὺς ἀδελφούς του εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἡ πάνσοφος πρόνοια ψηφίζει αὐτὸν καὶ ἀποδεικνύει νικητὴν καὶ τροπαιοῦχον τοῦ ἀλλοφύλου ληστάρχου Γολιάθ. Οἱ καλοὶ οὗτοι νέοι ἐξέρχονται τῆς πατρίδος των νὰ πραγματευθῶσι, νὰ κερδίσουν πλοῦτον πρόσκαιρον, καὶ ἡ πάνσοφος πρόνοια μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς προσκαλεῖ νὰ λάβουν κέρδος μέγα καὶ σχεδὸν πάντῃ ἀνέλπιστον. Ὡς θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου Κύριε, καὶ αἱ ὁδοί σου ἀνεξιχνίαστοι! Ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν πατρίδα των οἱ καλοὶ ἀδελφοὶ διὰ κέρδος προσωρινὸν καὶ ἡ δυστροπία τῶν καιρῶν τοὺς φέρει εἰς τὸν λιμένα τῶν μαρτυρικῶν ἀγώνων καὶ τοὺς ἀποδεικνύει στεφανηφόρους καὶ νικηφόρους μάρτυρας. Πλὴν, διὰ νὰ καταλάβῃ ἕκαστος τὴν ὑπόθεσιν τοῦ μαρτυρίου των πῶς ἠκολούθησεν, ἂς τὴν διηγηθῶμεν ἐν σύντομίᾳ.

Οὗτοι οἱ νεοφανεῖς μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, οἱ καλοὶ αὐτάδελφοι, οἱ λαμπροὶ τῆς Ἐκκλησίας φωστῆρες ἦσαν γέννημα καὶ θρέμμα τῆς νήσου Σπετσῶν, ὁ πατὴρ αὐτῶν ὠνομάζετο Θεόδωρος Γκίνης τὴν ἐπωνυμίαν, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Ἀνέζω. Οὗτοι λοιπὸν οἱ καλοὶ ἀδελφοί, εἶχεν ἀποθάνῃ ὁ πατὴρ αὐτῶν πρὸ χρόνων, ἔχοντες δὲ μετρίαν κατάστασιν καὶ ἀνατραφέντες οἱ καλοὶ οὗτοι νέοι ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς των, ἀφ' οὗ ἔφθασαν εἰς ἡλικίαν, ἐπραγματεύοντο εἰς μικρὰ πραγματείας κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἐντοπίων των. Κατὰ δὲ τῷ 1822 ἔτος, ἐν ᾧ ἐταράχθη γῆ καὶ θάλασσα ἀπὸ τὴν γενομένην ἐπανάστασιν κατὰ τῶν ἀσεβῶς καὶ παρανόμως τυραννούντων Ὀθωμανῶν, ἐξῆλθον καὶ οἱ καλοὶ αὐτοὶ νέοι τῆς πατρίδος των διὰ νὰ πραγματευθῶσι. Περιεχόμενοι, ἔχοντες δὲ τὸ πλοῖόν των φορτωμένον ἔλαιον, ἀπὸ δυστροπίαν τῶν ἀνέμων καὶ θαλασσοταραχὴν κατήντησαν νὰ πέσουν ἀντικρὺ τῆς νήσου Χίου, πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, τὸ λεγόμενον Τσεσμέ, εἰς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Ἀλάτσατα. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐξωκείλαντες ἐξῆλθον εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐφανερώθησαν εἰς τινα χριστιανόν, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησαν ὅτι τφόντι ἦτο χριστιανός, ἐφανερώθησαν, λέγω, εἰς αὐτὸν τί ἄνθρωποι ἦσαν, καὶ τὸν παρεκάλεσαν δίδοντές του καὶ ἀρκετὰ γρόσια διὰ νὰ τοὺς οἰκονομήσῃ τὰ ὅσα ἐχρειάζοντο τροφὰς καὶ ἄλλα ὅσα ἐχρειάζοντο πρὸς διόρθωσιν τοῦ μικροῦ των πλοίου. Ἐκεῖνος ὅμως ἀντὶ νὰ τοὺς οἰκονομήσῃ, ὡς ὑπεσχέθη, ἐφάνη ἄλλος Ἰούδας καὶ πηγαίνων εἰς τὸν Ἀγᾶν τοῦ τόπου τοὺς ἐπρόδωκε καὶ πέρνων ἀνθρώπους τοῦ Ἀγᾶ, ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦσαν, ἔξαφνα. Ὅθεν μὴ ἔχοντας ποῦ νὰ καταφύγωσι, τοὺς συνέλαβον· ἦσαν ὅλοι ἑπτά, οἱ δύο φεύγοντες ἐθανατώθησαν, οἱ δὲ ἄλλοι δύο ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ τρεῖς τὸν πλοίαρχον καὶ τοὺς δύο αὐταδέλφους τούτους συλλαβόντες τοὺς ἔφερον εἰς τὴν Χίον καὶ τοὺς παρέδωκαν εἰς τὸν ἐκεῖ εὑρισκόμενον πασσᾶν· ἦτο δὲ ἡ εἰκοστὴ ἕκτη τοῦ Ἰανουαρίου. Ὁ δὲ πασσᾶς παραστήσας αὐτοὺς ἔμπροσθέν του, ἐξετάσας αὐτοὺς καὶ μαθὼν ὁποῖοι ἄνθρωποι ἦσαν, ἐπρόσταξε τοὺς μὲν δύο ἀδελφούς νὰ κλείσουν εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακήν, τὸν δὲ Γεροντότερον Νικόλαον νὰ τὸν ἐκβάλωσιν ἔξω ἀπὸ τὸ Κάστρον εἰς τὴν πεδιάδα, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Βουνάκι καὶ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, τὸν ὁποῖον παρεκίνουν καθ' ὅλον τὸν δρόμον νὰ τουρκίσῃ καὶ νὰ τοῦ χαρίσουν τὴν ζωήν. Οὗτος δὲ ἀπεκρίθη. «Τῶρα πλέον θὰ κάμω ἐγὼ νέον κόσμον; Ὄχι χριστιανὸς ἐγεννήθην καὶ χριστιανὸς θ' ἀποθάνω· δὲν ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου!» Καὶ φθάσαντες εἰς τὸν διορισμένον τόπον τὸν ἀπεκεφάλισαν εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἐνῷ δὲ οἱ νέοι ἦσαν φυλακισμένοι εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν τοῦ κάστρου, ὁ πασσᾶς διώρισε δύο ἀνθρώπους ἰδικούς του, ἕνα Χῖον Σερῆφ Τσαούσην ὀνομαζόμενον καὶ ἕνα Λαζὸν Πεσκιρτζῆμπασιν τὴν ἀξίαν, ἀνθρώπους καὶ τοὺς δύο κακίστους καὶ παμπονήρους, καὶ ἔταξεν εἰς αὐτοὺς μεγάλας δωρεὰς καὶ χαρίσματα, διὰ νὰ προσπαθήσουν νὰ τοὺς καταπείσουν νὰ τουρκίσουν μὲ ἀπειλὰς βασάνων, ἢ μὲ ὑποσχέσεις δωρεῶν. Εἶχε γὰρ ὁ καταράτους μεγάλον πόθον νὰ τοὺς κάμῃ νὰ τουρκίσουν, λογιζόμενος τοῦτο ὡς προκοπήν του, καὶ ὡς τιμήν του μεγάλην, καθὼς ἔλεγον οἱ παρευρεθέντες ἐκεῖ ὅτι εἶπε· «μᾶς συμφέρει νὰ ἔχωμεν τοιούτους ἀνθρώπους εἰς τὴν πίστιν μας». Λαβόντες λοιπὸν οἱ δύο οὗτοι τὴν τοιαύτην προσταγὴν ἀπὸ τὸν Πασᾶν, τί δὲν ἔκαμαν; τί δὲν ἐμεθοδεύθησαν; δὲν ἔπαυσαν οἱ κατάρατοι καθ' ὥραν καὶ στιγμὴν κινοῦντες πάντα λίθον κατὰ τὴν παροιμίαν, πότε μὲ ὑποσχέσεις μεγάλων δωρεῶν καὶ ἀξιωμάτων, πότε μὲ ἀπειλὰς βασάνων καὶ τιμωριῶν. Πλὴν, οἱ καλοὶ νέοι ἔμενον στερεοὶ καὶ ἀμετακίνητοι, ὥστε καὶ μὲ μεγάλην τόλμην τοῖς ἀντέλεγον.

Ἀφ' οὗ παρῆλθον ἑπτὰ ἡμέραι, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν παντελῶς νὰ τοὺς διασείσουν ἀπὸ τὴν στερεάν των πίστιν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν πασᾶν, καὶ τοῦ λέγουν. «Ἀφέντη, αὐτοὶ ἐκατάλαβαν πῶς βάσανα δὲν τοὺς κάμνομεν καὶ διὰ τοῦτο κρατοῦν καλὰ τὸ πεῖσμά των. Λοιπὸν νὰ μᾶς δώσῃς τὴν ἄδειαν νὰ τοὺς ἐπιβάλωμεν τιμωρίας, ἴσως τότε δυνηθῶμεν νὰ τοὺς καταπείσωμεν, διότι μὲ μεγάλην τόλμην ἀντιστέκονται καὶ ἀντιλέγουν». Ὁ δὲ πασσᾶς ἀκούσας ταῦτα ἐστάθη ὀλίγην ὥραν συλλογιζόμενος, ἔπειτα τοῖς λέγει. «Αὐτοὶ οἱ γκιαούριδες τὴν ἔχουν τὴν συνήθειαν αὐτὴν καὶ βάλουν τὸ πεῖσμά των ἕως νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ τοὺς μεταβάλῃ κανείς. Εὐκολώτερον κόπτει τις τὴν κεφαλήν των, ἢ τὸ πεῖσμά των». Αὐτὰ εἶπεν εἰς τοὺς εὐρεθέντας ἐκεῖ παρόντας Ἁγάδες. τὰ ὁποῖα ὢν παρὼν καὶ εἷς τῶν ἀρχόντων τῆς χώρας Χατζῆ Πολυχρόνη· τὸ ὄνομα, τὰ ἤκουσεν ἀπὸ τὸ ἴδιον στόμα τοῦ Πασσᾶ. Καὶ ἀκόμη εἶπεν. «Αὔριον παίρνει τέλος αὐτό, τὸ ζήτημα». Οἱ δὲ καλοὶ νέοι ὄντες εἰς τὴν φυλακὴν κεκλεισμένοι χωρὶς νὰ τοὺς εἴπῃ τις τίποτε, προεγνώρισαν, ὡς ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, ὅτι τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἔχουν νὰ τελειώσουν τὸν καλὸν ἀγῶνα, καὶ χαίροντες ἔλεγον εἰς τοὺς φυλακισμένους. «Αὔριον, ἀδελφοί, τελειώνομεν τὴν ζωήν, αὔριον εἶναι ἡ ὑστερινὴ ἡμέρα τῆς ζωῆς μας.

Ὅθεν ἐζήτησαν νὰ τοὺς φέρουν κρυφὰ καὶ χαρτὶ καὶ ἔστειλαν ἔγγραφον τὴν ἐξομολόγησίν των εἰς τὸν Ἅγιον Χίου, ζητοῦντες νὰ κάμῃ τρόπον νὰ τοὺς ἀξιώσῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τοὺς ἐμήνυσε μὲ τὴν ἰδίαν γυναῖκα, ἐπειδὴ ἄλλος δὲν ἔμβαινεν εἰς τὴν φυλακήν, ἐκτὸς μόνον μιὰ γυνὴ Φράγκα τὸ ὄνομα, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος, Ἀγαπητὸς τὸ ὄνομα, ἦτο καὶ αὐτὸς κλεισμένος εἰς τὴν ἰδίαν φυλακὴν δι' ἄλλην αἰτίαν, τοῖς ἐμήνυσε, λέγω, νὰ στέκουν στερεοὶ καὶ νὰ ἑτοιμασθοῦν μὲ προσευχὰς καὶ δάκρυα καὶ νὰ μὴ δειλιάσουν παντελῶς τὸν θάνατον, διότι τοὺς ἀναμένει ἡ δόξα τοῦ Παραδείσου, νὰ συγχαίρωνται μὲ τοὺς μάρτυρας αἰώνια. Παρήγγειλε δὲ καὶ εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ὑπάγῃ τὴν αὐγὴν νὰ τοὺς δώσῃ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, ἐπειδὴ ἱερεὺς ἢ ἄλλος Χριστιανὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς φυλακὰς ἦτο ἀδύνατον. Οἱ δὲ καλοὶ νέοι ἀκούσαντες τὰς διαταγὰς καὶ νουθεσίας τοῦ Ἀρχιερέως ἀπὸ τὸ στόμα τῆς γυναικὸς μετὰ δακρύων ηὐχαρίστησαν τὸν Κύριον καὶ ἐπέρασαν ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα ἄγρυπνοι, ψάλλοντες παρακλήσεις εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ τοὺς Οἴκους αὐτῆς καὶ ἄλλας προσευχὰς ὅσας ἤξευρον καὶ δεόμενοι τῆς Κυρίας Θεοτόκου νὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν Υἱόν της νὰ τοὺς χαρίσῃ δύναμιν νὰ μὴ δειλιάσουν τὸν θάνατον. Περὶ δὲ τὴν αὐγὴν ἀπεκοιμήθησαν ὀλίγον καὶ ἐξυπνοῦντες εἶπον εἷς τοὺς ἄλλους χριστιανούς. «Ἡμεῖς, ἀδελφοί, σήμερον τελειώνομεν τὸ ταξείδιον τῆς ζωῆς μας. Ὅθεν σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ δεηθῆτε καὶ σεῖς τοῦ Κυρίου μας νὰ μᾶς χαρίσῃ δύναμιν». Τότε ἔβγαλαν καὶ μερικὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα ἐφόρουν διπλᾶ καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς τοὺς φυλακισμένους ἐκείνους χριστιανούς, εἷς ἄλλους ἕνα καὶ εἷς ἄλλον ἄλλο καὶ μερικὰ ὅσπρια ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΤΜΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΜΟΣ ΠΑΤΜΟΣ ΠΑΤΜΟΣ

ἐκράτουν. Ὅταν δὲ ἐγεινεν ἡμέρα, τοὺς ἔστειλεν ὁ Ἀρχιερεὺς τὰ Ἅγιαντα Μυστήρια μὲ τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν προείπομεν, τὰ ὁποῖα ἐδέχθησαν μετὰ δακρύων, καὶ ἀφ' οὗ μετέλαβον τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ηὐχαρίστησαν μεγάλως τὸν Κύριον, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγεύθησαν ὀλίγην τροφήν, ἔστειλαν δὲ πάλιν μὲ τὴν ἰδίαν γυναῖκα τὰς εὐχαριστίας εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὅτι τοὺς οἰκονόμησεν εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν καὶ ὅμοῦ μὲ τὰς εὐχαριστίας τοῦ ἔστειλαν καὶ μερικὰ γρόσια, παρακαλοῦντες αὐτόν, ὅταν τελειώσουν, νὰ ψάλλῃ τὰ λείψανά των καὶ νὰ τοὺς μνημονεύσῃ.

Μετὰ παρέλευσιν δύο ὡρῶν ἔδωκε πρόσταγὴν ὁ πασσᾶς νὰ τοὺς ἐκβάλουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ νὰ τοὺς φέρουν κάτωθι τοῦ Σεραγίου, ὅπου ἐκάθητο, ὁπισθάγγωνα δεδεμένους καὶ νὰ τοὺς ἐρωτήσουν, ἂν θέλουν νὰ τουρκίσουν, νὰ γλυτώσουν, τὴν ζωήν των, εἰδεμὴ νὰ τοὺς κόψουν τὰς κεφαλάς. Εὐθὺς ἐτελειώθη τὸ πρόσταγμα καὶ τοὺς ἔφεραν. Ἤρχισεν ὁ Καγιᾶς νὰ τοὺς λέγῃ νὰ ὑπακούσουν, νὰ τουρκίσουν, νὰ γλυτώσουν τὴν ζωήν καὶ νὰ ἀξιωθοῦν καὶ μεγάλης τιμῆς. Οἱ δὲ μακάριοι μεγαλοφώνως ἔκραζον λέγοντες. «Χριστιανοί θὰ ἀποθάνωμεν! Χριστιανοὶ εἴμεθα, Χριστιανοὶ ἐγεννήθημεν καὶ Χριστιανοὶ θὰ ἀποθάνωμεν! Δὲν ἀρνούμεθα ποτὲ τὸν Χριστόν, ἂν μελυδὸν μᾶς κατακόψητε μόνον, ὅτι θὰ κάμετε, καμετὲ το μίαν ὥραν ἀρχήτερα, μὴ χάνετε καιρὸν ματαίως. Ἡμεῖς τὴν πίστιν μας δὲν τὴν ἀρνούμεθα ποτέ.» Αὐτὰ τὰ ἤκουσεν ὁ ἴδιος ὁ Πασᾶς ἀπὸ τὸ παράθυρον ὅπου ἐκάθητο, ἐπειδὴ μὲ μεγάλην φωνὴν καὶ οἱ δύο τὰ ἐφώναζαν. Ὅθεν ἔδωκε τὴν ἀπόφασιν νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσουν. Παρευθὺς λοιπὸν ἁρπάσαντες αὐτοὺς οἱ αἱμοβόροι ἐκεῖνοι λύκοι, τοὺς ἔσυραν ἔξω τοῦ Κάστρου μὲ μεγάλην ταραχήν, ἔχοντες καὶ δύο γυμνὰ σπαθιὰ ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν των διὰ νὰ δειλιάσουν. Τοῦτο ἔκαμε τοὺς ὁρώντας νὰ τρέμουν, βλέποντες τὴν τόσην μανίαν αὐτῶν. Τοῦτο ἔκαμε καὶ τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο, τὸν Ἰωάννην, λέγω, νὰ δειλιάσῃ πρὸς ὥραν καὶ νὰ ἀλλοιωθῇ ἡ ὄψις του. Τοῦτο βλέπων ὁ Σταμάτιος τοῦ εἶπε μὲ τὴν συνηθισμένην γλῶσσαν (Ἀλβανιστί). «Τί ἔπαθες, ἀδελφέ; ἐδειλίασες τὰ σκυλιά; δὲν ἐνθυμεῖσαι τὴν ἀπόφασιν ὅπου εἴχαμεν πῶς ὄχι σπαθί, ὅπου ὁ πλέον σύντομος θάνατος, ἀλλὰ καὶ ζωντανοὺς νὰ μὴ προδώσωμεν τὴν πίστιν μας; πῶς τώρα φαίνεσαι δειλός; Παρακάλεσε τὴν Παναγίαν μας νὰ σοῦ δώσῃ δύναμιν.» Αὐτὰ τὰ λόγια ἔδωκεν θάρρος τοῦ Ἰωάννου. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο εἰς τὴν ἔξω τοῦ Κάστρου πεδιάδα, τὴν λεγομένην Βουνάκι, ἔτρεχον πλῆθος πολὺ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. Οἱ δὲ μακάριοι ἔκραζον μεγαλοφώνως. «Χριστιανοὶ εἴμεθα! διὰ τὸν Χριστὸν ὑπάγομεν εἰς τὸν θάνατον!»

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶνε κατέναντι τῶν μακελλίων, (τῶν σφαγίων), κάτωθι τῆς Παλαιᾶς Βρύσης, ἐκεῖ τοὺς ἔστησαν νὰ τοὺς ἐρωτήσωσιν ἂν μετενόησαν, νὰ τουρκίσουν, ἄλλως θὰ τούς κόψουν, δείχνοντές των καὶ τὸ σπαθί. Τότε μὲ μεγάλην φωνὴν ἐξεφώνησαν καὶ οἱ δύο: «Ἀδελφοὶ χριστιανοί, χριστιανοὶ εἴμεθα καὶ διὰ τὸν Χριστὸν ἀπαθνήσκομεν!» Καὶ μάλιστα τρισσῶς τὸ εἶπον. «Χριστιανοί, χρηστιανοί, χρηστιανοί, εἴμεθα! δὲν ἀλλάξομεν τὴν πίστιν! Μνήσθητι ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ Βασιλεία σου!» Τότε παρευθὺς τοὺς ἀπεκεφάλισαν καὶ ἔλαβον οἱ μαρτύριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως καὶ ἀνέβησαν στεφηφόροι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς νὰ συνευφραίνωνται ἀιωνίως σὺν τοῖς ἀθληταῖς καὶ μάρτυσι. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἔμενον καταφρονημένα εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ἔθεσαν δὲ μέσων τῶν δύο εἰς χαρτίον γεγραμμένην τὴν αἰτίαν τῆς ἀποτομῆς των, ὅτι ἦσαν ἐναντίον τοῦ βασιλέως των καὶ κλέπται. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἠγγόρευσαν μερικοὺς Χριστιανοὺς καὶ τὰ ἔσυραν, καὶ θέσαντες αὐτὰ μίαν λέμβον τά ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν. Μερικοὶ δὲ φιλομάρτυρες Χριστιανοὶ ἔλαβον φροντίδα καὶ ἐπεμελοῦντο νὰ τὰ σύρουν, ἀλλὰ διὰ τὸν πολὺν φόβον ὠκονόμησαν τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἑξῆς: Ἔδωκαν εἴδησιν εἰς εἷς ἕνα φιλόχριστον καὶ φιλαμάρτυρα χριστιανόν, Γεωργάκην τὸ ὄνομα, ταμπάκην τὴν τέχνην, εἰς αὐτόν, λέγω, ἔδωκαν εἴδησιν διὰ γράμματος νὰ προσέξῃ εἰς τὴν θάλασσαν ὅπου εὑρίσκετο πάντοτε διὰ τὸ ἔργον του. Λαβὼν λοιπὸν τὴν φροντίδα ὁ καλὸς Γεώργιος ἐπρόσεχεν εἰς τοῦτο. Μετὰ τέσσαρας δὲ ἡμέρας πνεύσας σφοδρὸς νότιος ἄνεμος ἐξέβαλε τὰ τίμια λείψανα εἰς τὸ μέρος τοῦ Λευκοῦ τοῦ τῆς πανώλους, τὰ ὁποῖα λαβόντες οἱ Χριστιανοὶ ἐνεταφίασαν κρυφίως ἔξωθεν τοῦ γυναικείου μπάγιου εἰς τὸ ἐκεῖ χωράφιον, τὴν δὲ κάραν τοῦ Ἰωάννου δὲν εὑρῆκαν, εἶμὴ μόνον τοῦ Σταματίου.

Αὐτὸ εἶνε τὸ μαρτύριον, ἀδελφοί, τῶν νέων μαρτύρων Σταματίου καὶ Ἰωάννου τῶν καλῶν αὐταδέλφων, καθὼς μὲ ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν ἠδυνήθημεν νὰ μάθωμεν ἀπὸ φιλαλήθεις ἄνδρας, χωρὶς τινὸς προσθήκης. Οὕτως ἠγωνίσθησαν οἱ καλλίνικοι νέοι, οὕτως ἀντέστησαν μέχρι τέλους, φυλάξαντες τὸν θησαυρὸν τῆς εὐσεβοῦς πίστεως καὶ ὑπὲρ τῆς πίστεως τιμηθέντες τὰς κεφαλάς. Ἦσαν δέ, ὡς λέγουν, κατὰ τὴν ἡλικίαν ὁ μὲν Σταμάτιος ἐτῶν δέκα καὶ ὀκτώ, ὁ δὲ Ἰωάννης ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο. Ὧν ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς φυλάξαι τὴν πίστιν ἀμώμητον μέχρι τέλους, συνοδευομένην μὲ ἔργα θεάρεστα, ἵνα καὶ τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν ἐπιτύχωμεν. Ταῖς αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Συνελθόντες ἅπαντες, πιστοὶ συμφώνως ἀνευφημήσωμεν τοὺς λαμπροὺς ἀριστέας, τὸν Ἰωάννην καὶ Σταμάτιον καὶ ἐκ καρδίας αὐτοῖς ἐκβοήσωμεν. Μὴ διαλείπητε τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν δυσωπεῖν.

Θανεῖν ἠρετίσασθε, ἀθανασίαν τε ἀπολαβεῖν ἐν Χριστῷ, κοινωνῆσαί τε δόξης, καὶ τῆς χορείας τῶν Ἱερῶν ἀθλητῶν ἐπιποθοῦντες, ἀνδρείως ἀντέστητε, καταβαλόντες ἐχθρούς, ὦ καρτεροὶ ἀθληταί.

Θεοτοκίον.

Ἐλπὶς ὦ Θεόνυμφε. καὶ ὀξυτάτη πάντων βοήθεια. τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, καὶ ἐκζητούντων τὴν σὴν ἀντίληψιν. μὴ ὑπερίδῃς ἡμᾶς κινδυνεύοντας. ἀλλὰ πρεσβείαις ταῖς σαῖς, ῥῦσαι ἡμᾶς τῶν δεινῶν.

Ὠδὴ η'. Ἐπταπλασίως κάμινον.

Χορμονικῶς συνδράμωμεν. εὐσεβεῖς φιλομάρτυρες, συγκαλοῦσι γὰρ ἡμᾶς οἱ νεομάρτυρες, ὁ θεῖος Σταμάτιος καὶ Ἰωάννης ὁ θαυμαστός, οἱ ἀπὸ τὰς Σπέτσας, ἐκβλαστήσαντες νέοι, αὐτάδελφοι τῇ φύσει καὶ ὁμότροποι ὄντες, ὡραῖοι τε τῇ ὄψει καὶ πάγκαλοι τῇ γνώμῃ.

Ἀναφανέντες μάρτυρες, ὥσπερ ῥόδα ἡδύπνοα, πᾶσαν ἐκκλησίαν εὐκλεῶς φαιδρύνετε, καὶ χάριν παρέχετε, τοῖς πατριώταις ἅπασι, καὶ τοῖς συγγενέσι, καὶ οἰκείοις καὶ ξένοις, καὶ κλέος οὐρανόθεν, κατεπέμψατε πᾶσι, Σταμάτιε θεόφρον καὶ θεῖε Ἰωάννη.

Ῥάβδῳ σταυροῦ φραξάμενοι, καὶ ὡς δόρυ κατέχοντες πίστιν τὴν ὀρθήν, καὶ προσευχὴν ὡς θώρακα, ἐχθροὺς παρετάξεσθε, ἀγαρηνοὺς τοῖς ἄφροσι, καὶ καταβαλόντες τὴν ὀφρὺν τὴν ἐκείνων, ἠθλήσατε νομίμως καὶ ἐδέξασθε στέφος, χειρὸς ἐκ τοῦ ὑψίστου ὡς μάρτυρες γενναῖοι.

Θεοτοκίον.

Γνα Θεὸν τὸν ἄνθρωπον, ἀπεργάσηται Ἄχραντε, ἄνθρωπος ἐκ σοῦ, γεννᾶται ὁ φιλάνθρωπος καὶ σὲ ἀπεργάσατο Μητέρα ὑπεράμωμον, καὶ ἀγκάλαις σαῖς, ἐν τῷ ναῷ ὥσπερ βρέφος, προσήχθη καὶ ὠλέναις, Συμεὼν ὑπεδέχθη, ὃν πίστει προσκυνοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ Οὐρανός.

Νῦν εὕρατε ἀνάπαυσιν τῶν δεινῶν, καὶ χαρᾶς ἠξιώθητε ἔνδοξοι ἀπολαβεῖν, ὥσπερ ἐποθήσατε ἐκ ψυχῆς· νῦν τοῖς χοροῖς εὐφραίνεσθε τῶν νεομαρτύρων καὶ παλαιῶν· νῦν θρόνῳ τοῦ Ὑψίστου παρίστασθε ἐν δόξῃ ὦ Ἰωάννη καὶ Σταμάτιε.

Νῦν εὕρατε ἀνάπαυσιν τῶν δεινῶν, νῦν ἐλάβετε πόθου τὴν ἔκβασιν, ὦ ἀθληταί, νῦν ἀπολαύοντες τῶν ἀγαθῶν ἃ ὀφθαλμὸς οὐχ' ἑώρακε καὶ οὖς οὐκ εἰσήκουσεν ἀληθῶς, νῦν χαίρετε ἐν δόξῃ ὑμνοῦντες σὺν Ἀγγέλοις, τὴν τρισυπόστατον Θεότητα.

Θεὲ τῶν ὅλων Κύριε τοῦ παντός, χάριν πέμψον ἐξ ὕψους ὡς εὔσπλαγχνος, πᾶσι πιστοῖς, τοῖς συναθροισθεῖσιν ἐν σῷ ναῷ, πανηγυρίσαι ἄσμασι καὶ δόξασαι ὕμνοις σοὺς ἀθλητάς, καὶ σῶσον ἡμᾶς πάντας καὶ ἄφεσιν παράσχου, ταῖς ἱκεσίαις τῶν μαρτύρων σου.

Θεοτοκίον.

Μαρία Θεοτόκε Μήτηρ Θεοῦ, ἡ τεκοῦσα τὸν κτίστην τῆς κτίσεως, ταῖς σαῖς λιταῖς, φύλαττε καὶ σκέπε πάντας πιστούς, ἐκ πάσης περιστάσεως, καὶ ἐκ νοσημάτων καὶ συμφορῶν, πρεσβείαις τῶν ἁγίων, ὧν πίστει ἐκτελοῦμεν, τὴν ἱερὰν αὐτῶν πανήγυριν.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΜΑΝΤΟΡΗΣ

Ἐξαποστειλάριον. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Ἐδέξασθε μετὰ χαρᾶς, τὸ μαρτύριον τέλος, καὶ εὕρατε ἀνάπαυσιν, καὶ τῶν πόνων τὴν λύσιν, ἀπολαύοντες τοῦ πόθου, τὴν τελείαν ἔκβασιν, Σταμάτιε, Ἰωάννη, καὶ Νικόλαε στερρέ· διὸ ἀεὶ δυσωπεῖτε ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Σωτῆρα.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.
Εἰς τοὺς Αἴνους ἦχος δ΄.
Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Δεῦτε πάντες συνδράμωμεν, εὐσεβῶς ᾠ φιλέορτοι, ἱερὰν εἰκόνα τε προσκυνήσωμεν, καὶ ἐκ καρδίας βοήσωμεν, καλλίνικοι μάρτυρες, μὴ ἐλλείπητε ἀεί, τοῦ πρεσβεύειν πρὸς Κύριον. τὸν φιλάγαθον, εἰρηνεῦσαι τὸν κόσμον ἐκ παντοίων, συμφορῶν ἐπερχομένων. θείαις ὑμῶν παρακλήσεσι.

Ὡς ὡραῖον καὶ ἔντιμον, ὡς τερπνὸν καὶ ἡδύτατον, ὡς Δαυῒδ ἐβόησεν ὁ θαυμάσιος, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀδελφοὺς ὁμόφρονας, συμπολίτην τε στερρὸν καὶ κοινῶς συναθλήσαντας, ἀπολαύοντας, τῶν στεφάνων τῆς νίκης καὶ τῆς ἄνω κληρουχίας γεγονότας, συγκοινωνοὺς θείᾳ χάριτι.

Ὡς καλῶς στρατευσάμενοι, Βασιλεῖ τῶν δυνάμεων, τὸν τῆς νίκης στέφανον ἐκομίσαντο, ὁ γενναιόφρων Σταμάτιος, σὺν τῷ Ἰωάννῃ τε, Νικολάῳ τῷ στερρῷ, οἱ ἀστέρες οἱ πάμφωτοι καὶ φαιδρότατοι, οἱ τῆς Σπέτσας ἀπάσης ἐνδειχθέντες, ἐγκαλλώπισμα καὶ κλέος καὶ εὐφροσύνης ὑπόθεσις.

Ἀπαστράπτετε Μάρτυρες, τὰς ἀκτῖνας τῆς χάριτος, σελαφοῦντες ἅπαντας, τῷ φωτὶ ὑμῶν, ὦ Ἰωάννη πανεύφημε, καὶ θεῖε Σταμάτιε, γλυκυτάτη ξυνωρίς, καὶ αὐτάδελφον σύστημα, καὶ παρέχετε, τὰς αἰτήσεις τοῖς πίστει δεομένοις, ὡς πολλὴν τὴν παρρησίαν, πρὸς τὸν Δεσπότην κτησάμενοι.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἀγαλλιάσει καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς, τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ἐπόθησαν οἱ γενναῖοι αὐτάδελφοι, καὶ ὁ αὐτῶν συνοδίτης Νικόλαος. καὶ ἀνδρικῶς τοῖς τυράννοις ἀνθιστάμενοι ἔλεγον. Οὐδὲν ἡμᾶς δύναται χωρίσαι τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, οὔτε πῦρ, οὔτε ξίφος, οὔτε ἄλλη βάσανος· διὸ καὶ τὰς κεφαλὰς τμηθέντες, νικηφόροι ἐν Οὐρανοῖς ἀνίπτανται, ἀπολαύοντες τῶν ἀγώνων τὰ ἔπαθλα, καὶ παρρησίαν ἔχοντες μαρτυρικήν, πρεσβεύουσιν Χριστῷ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων αὐτῶν τὰ μνημόσυνα.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆ.. Δοξολογία Μεγάλη. Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακρισμοὶ καὶ ἐκ τοῦ κανόνος ἡ γ΄. καὶ ς΄. ῥδή. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Μαρτυρικόν. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ, ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ
ΜΑΘΗΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἱστῶμεν στίχ. δ΄. Ἦχος Α΄.
Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.

Νῦν ἡ σεβάσμιος μνήμη τῆς σῆς ἀθλήσεως, ἡμᾶς συναγαγοῦσα, εὐφημῆσαι προτρέπει, τὰ τρόπαια, τοὺς ἄθλους καὶ τὰς λαμπράς, ἀριστείας ἐν ἄσμασι, ἐν τῇ παρούσῃ ἑσπέρᾳ καὶ τῇ νυκτί, ἀξιάγαστε Θεόδωρε.

Ἰσχύϊ θείᾳ νομίμως τὸν δρόμον ἤνυσας, τοῦ θείου μαρτυρίου, καὶ τὴν πίστιν βεβαίαν, ἐτήρησας παμμάκαρ πρὸς τὸν Χριστόν, καὶ τὸ στέφος Θεόδωρε, ὡς καρτερῶς ἐναθλήσας ὑπερ αὐτοῦ, τὸ ἀκήρατον ἀπείληφας.

Κανόνες, μέθοδοι τέχναι τῶν ἐγκωμίων σοφέ, ἡττῶνται τῷ μεγέθει, τῶν λαμπρῶν σου ἀγώνων Θεόδωρε στερρόφρων, οὓς ἀνδρικῶς καὶ γενναίως ὑπήνεγκας, καὶ δυσμενῶν ἀοράτων καὶ ὁρατῶν, ἐθριάμβευσας τὴν δύναμιν.

Πᾶσα κόσμου καὶ κόσμον πάντα κατέλιπες Θεόδωρε ἐμφρόνως, Μωϋσέως τῷ ζήλῳ, καὶ γὰρ τὴν κακουχίαν τῶν ἡδονῶν ἀλόφορε προεκρινας καὶ τὸ θανεῖν ὑπὲρ πίστεως ἢ τὸ ζῆν, ὡς ὁ Παῦλος προετίμησας.

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Φαιδρῶς τὸν λαμπρὸν ἀστέρα τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρον καὶ στερρὸν ἀθλοφόρον ἑορτάσωμεν πιστοί· ὑπὲρ γὰρ τῆς εὐσεβείας καλῶς ἀγωνισάμενος, τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἐπαξίως ἀπείληφε καὶ τῷ Θεῷ νῦν μετὰ παῤῥησίας μαρτυρικῆς παριστάμενος πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν ἐκ παντοίων κινδύνων.

Εἰς τὸν στίχ. Ἦχος δ΄. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Θλύεται ὁ ἐχθρός, βέλει τῆς καρτερίας, τῆς σῆς Χριστοῦ ὁπλίτα, Θεόδωρε γενναῖε, ὁ σοῦ κατακαυχώμενος.

Στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Ῥείθροις προκαθαρθεὶς δακρύων ὡς ὁ Πέτρος, Θεόδωρε ἐγένου συμμέτοχος ἐκείνῳ, Χριστοῦ παθῶν μακάριε.

Στιχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ Οἴκῳ Κυρίου.

Ὄντως δῶρον Θεοῦ ἐπάξιον προσήχθη, Θεόδωρος ὁ θεῖος καὶ κόσμῳ διανέμει θεοπαρόχους χάριτας.

Δόξα καὶ νῦν.

Ὑπέρθεε Τριάς, Πάτερ Υἱὲ καὶ Πνεῦμα, λιταῖς τῆς θεοτόκου καὶ ταῖς τοῦ Θεοδώρου, θέωσον τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Νῦν ἀπολύεις κτλ.

Τὸ ἀπολυτίκιον ζήτει ἐν τῷ Μ. Ἑσπερινῷ.

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα Νικοδήμου Μοναχοῦ. Ἦχος Α΄. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Χριστὸν ἐκ ψυχῆς ἠγάπησας, καὶ δι' αὐτὸν τὴν εὐπάθειαν, σαρκὸς ἐμίσησας, νεότητα κάλλος, καὶ τρυφὴν τὴν ῥέουσαν καὶ χαίρων τὸ σὸν αἷμα ἐξέχεας, διὸ τὴν μνήμην σου, τὴν ἐτήσιον γεραίρομεν τὸν Σωτῆρα Χριστὸν μεγαλύνοντες.

(Δίς).

Παμμάκαρ Θεόδωρε ῥοαῖς, τῶν σεπτῶν αἱμάτων σου, Λευξάθην τὸν ἀρχέκακον, τὸν σὲ ἀδικήσαντα, ἐβύθισας ὄντως, καὶ τοῖς θείοις ἄθλοις σου, τελείᾳ ἀφανείᾳ παρέδωκας. Χριστόν, ἱκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος. (Δίς).

Παμμάκαρ Θεόδωρε ἡμῖν, ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψες, νεοφανής, τὴν σκοτόμαιναν τῆς πλάνης ἅπασαις τὴν καταχυθεῖσαν τοῦ κόσμου τοῖς πέρασιν, ἀκτῖσι τοῦ λαμπροῦ μαρτυρίου σου, λύων πανεύφημε καὶ φωτίζων τοὺς τιμῶντάς σε, καὶ θερμαίνων πρὸς πόθον τοῦ κτίσαντος. (Δι).

Μωσέως τῷ ζήλῳ ἀθλητά, ἐνδυξε Θεόδωρε. τρυφὴν ἐάσας τὴν πρόσκαιρον, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, τὴν ἐν βασιλείοις. καὶ πνεύσας ἀπείληφας, τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς αἰωνίζουσαν, πόνοις ἀθλήσεως, καὶ ὑπόδειγμα μιμούμενος, Ἰάκωβον τοῦ Ἡέρσου μακάριε.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Θεόν, ἔλεων ἀπέργασας, ἡμῖν ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, τοῖς ἑορτάζουσι, τὴν πανίερόν σου, καὶ ἁγίαν ἄθλησιν, καὶ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν σὴν ἀνάλυσιν, δι' ἧς ἀπείληφας, τὰ βραβεῖα τῶν ἀγώνων σου, σὺν ἀγγέλοις ἀεὶ ἀγαλλόμενος

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Κροτήσωμεν σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ Θεοδώρου, τοῦ νέου μάρτυρος· ὁμωνυμήσας γὰρ οὗτος Θεοδώρῳ τῷ πάλαι μεγαλομάρτυρι, τῇ μιμήσει τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνώνυμος ἀληθῶς ἐκείνῳ ἐγένετο. Ὅθεν ὡς ἐπώνυμος τῶν τοῦ Θεοῦ δωρεῶν τοῖς αὐτὸν εὐφημοῦσι, δῶρα πλουτοποιὰ τῶν θείων χαρίτων παρεχει, καὶ πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Ζήτει τοῦ Ἁγ. Πολυδώρου σελὶς 13.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Ἦχος α΄.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ μάρτυς Θεόδωρε, ὁ τὸν Χριστὸν δοξάσας ἐν τοῖς τιμίοις σου μελεσιν. Εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν αὐτοῦ ἐχωρίσθης διὰ τῆς ἀρνήσεως, ἀλλὰ τοὔτῳ πάλιν ἡνώθης διὰ τῆς πίστεως. καὶ τῇ ἐπὶ τῇ πίστει παρρησιασμένῃ ὁμολογίᾳ· προσθήκη δὲ τῆς ἑνώσεως, ἡ τῶν αὐτοῦ παθῶν καὶ τοῦ θανάτου ὁμοιότης, καὶ κοινωνία σοι γέγονε· δι' ἧς τούτῳ ὡς κεφαλῇ μέλος ἐπὶ πλεῖστον συνήφθας, καὶ συνημμένος ἴσῃ τις αἰῶνα τὸν ἅπαντα δόξῃ τῆς αὐτῷ προπούσης συναπολαύων· ὅθεν ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς αὐτόν, πρέσβευε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντωνσε.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Γενναῖε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρε, ἐπαξίως εὐφημοῦμεν τὴν μνήμην σου· σὲ γὰρ οὐ βίαν τυραννικαί, οὐ θωπεῖαι ἀπατηλαί, οὐ μαστίγων ἐπιφοραι, οὐ στρέβλωσις κεφαλῆς, οὐκ ὀφθαλμῶν ἔξωσις, οὐκ ὀδόντων ἐκρίζωσις, οὔτε ὅ δι' ἀγχόνης θάνατος, τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης χωρίσαι ἔσχυσαν. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς μετὰ Ἰακώβου, καὶ Μείρακος, καὶ τῶν λοιπῶν μαρτύρων συναγαλλόμενος, μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχ. Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητῶν ἀληθῶς

Χαίροις ὁ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὴν τῶν ἐξ Ἅγαρ ἀπελέγξας δυσσέβειαν, καὶ πίστην Χριστῷ παμμάκαρ, ἀνακηρύξας ψυχῆς, ἐν ἀνδρικωτάτῳ παραστήματι· ὁ νοῦν τὸν ἀρχέκακον, καὶ τὰ τούτου στρατεύματα, λύπης πληρώσας· τῶν ἀγγέλων δὲ τάγματα, πλήσας ἅπαντα, θυμηδίας καὶ τέρψεως· οἷς καὶ συναυλιζόμενος, γενναῖε Θεόδωρε, αἴτησαι πᾶσι τοῖς πόθῳ, ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου, ἡμῖν δωρηθῆναι ἱλασμὸν ἁμαρτημάτων καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγ. αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς καθ' ἡμᾶς γενεᾶς, στήριγμα μέγα ἀλοφόρε Θεόδωρε· ὁ πάντων ἐξομωσάντων, ὑπογραμμὸς ἀληθῆς· ὁ πολλὰς βασάνους διὰ Κύριον, ὀδόντων ἐκρίζωσιν, καὶ ὀμμάτων τὴν ἔξωσιν, καὶ τοῦ προσώπου ὑπομείνας τὴν στρέβλωσιν, καὶ τὸν θάνατον, χαρμοσύνως δεξάμενος· δόξα καὶ ἐγκαλλώπισμα, πιστῶν ὁ γενόμενος, τῶν δὲ ἀπίστων αἰσχύνη, καὶ ἄτιμία αἰώνιος Χριστὸν ἐκδυσώπειε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις γενναῖε μάρτυς Χριστοῦ, ὁ ἐν χωρίῳ τῆς χαρᾶς διαιτώμενος χαρίτων τῶν ἀκηράτων, τῷ πεπλησμένῳ ἀεί, ὅπου ταῖς Ἀγγέλων τὰ στρατεύματα, χαρὰ τερπνῇ χαίρουσι· καὶ δικαίων τὰ πνεύματα, γελῶσιν ὄντως. τὸν μακάριον γέλωτα, καὶ ἐμπίμπλανται, χαρμονῆς τε καὶ τέρψεως· ὅπου ὁ χαριέστατος Χριστὸς ὁ θεάνθρωπος, πᾶσι τὰς χάριτας νέμει τοῖς ὁλοψύχως ποθήσασιν, αὐτὸν καὶ παρέχει τὴν χαρὰν τῆς ἀΐδίου μακαριότητος.

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Ἐθαυματώθη Χριστὲ τὸ κράτος τῆς δυνάμεώς σου, καὶ πάλαι καὶ νῦν· ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ σοῦ νεομάρτυρος Θεοδώρου· Ἰδοὺ γὰρ οὗτος ὁ κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀσθενής τε καὶ ἀνανδρος, τὴν ἄμαχον ἰσχύν σου περιφραξάμενος, ἀνδρείως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀθλήσεως ἦλατο· καὶ βασάνοις ὑπομείνας, αἳ κάμπτουσι καὶ τὸν ἀλκιμώτατον, τὸν δυνατὸν ἐν κακίᾳ ὡς ἀσθενέστατον στρουθίον καταπεπάτηκεν· ὅθεν πάντας ἐγείρει εἰς δόξαν τοῦ σοῦ παντοδυνάμου ὀνόματος, τοῦ ἀπαύστως δοξαζομένου ἐν τοῖς ἁγίοις σου.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Ἀπολυτίκιον ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Πῷ Θεῷ ὥσπερ δῶρον φερωνύμως Θεόδωρε, δι' ἀθλήσεως πόνων προσηνέχθης πολύτιμον, καὶ ἄμωμον θῦμα καὶ δεκτή, παμμάκαρ ἐγένου προσφορά· ὅθεν πόθῳ συνελθόντες, τοὺς σοὺς ἀγῶνας ἐν ὕμνοις γεραίρομεν, καὶ δόξαν προσάγομεν Θεῷ τῷ θαυμαστῶς σε ἐνισχύσαντι, κατ' ἐχθρῶν ὁρωμένωνκαὶ ἀοράτων πολύαθλε.

Δόξα. καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. στιχ. Κάθισμα. Ἦχος α΄.

Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Ἀδάμας ὡς στερρός, ὡς ἀκλόνητος πύργος, ὡς ἄκμων ἀκαμπής, προσβολὰς τῶν βασάνων, ὑπήνεγκας Θεόδωρε, καὶ οὐδ' ὅλως εἰσδέδεξαι, τὴν δυσσέβειαν· τὴν δι' ὀρθόδοξον πίστιν, ἀνεκήρυξας, ἐν τῷ σταδίῳ γενναίως· διὸ σε γεραίρομεν.

Δόξα. καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἑνώσεις, ἑνώσασα φρικτῶς, παρθενείαν

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα Νικοδήμου Μοναχοῦ. Ἦχος Α'. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Χριστὸν ἐκ ψυχῆς ἠγάπησας, καὶ δι' αὐτὸν τὴν εὐπάθειαν, σαρκὸς ἐμίσησας, νεότητα κάλλος, καὶ τρυφὴν τὴν ῥέουσαν καὶ χαίρων τὸ σὸν αἷμα ἐξέχεας, διὸ τὴν μνήμην σου, τὴν ἑτήσιον γεραίρομεν τὸν Σωτῆρα Χριστὸν μεγαλύνοντες.

(Δίς).

Παμμάκαρ Θεόδωρε ῥοαῖς, τῶν σεπτῶν αἱμάτων σου, Λευξάθην τὸν ἀρχέκακον, τὸν σὲ ἀδικήσαντα, ἐβύθισας ὄντως, καὶ τοῖς θείοις ἄθλοις σου, τελείᾳ ἀφανείᾳ παρέδωκας. Χριστόν, ἱκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος. (Δίς).

Παμμάκαρ Θεόδωρε ἡμῖν, ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψες, νεοφανής, τὴν σκοτόμαιναν τῆς πλάνης ἅπασαις τὴν καταχυθεῖσαν τοῦ κόσμου τοῖς πέρασιν, ἀκτῖσι τοῦ λαμπροῦ μαρτυρίου σου, λύων πανεύφημε καὶ φωτίζων τοὺς τιμῶντάς σε, καὶ θερμαίνων πρὸς πόθον τοῦ κτίσαντος. (Δὶ).

Μωσέως τῷ ζήλῳ ἀθλητά, ἐνδυξε Θεόδωρε. τρυφὴν ἑάσας τὴν πρόσκαιρον, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, τὴν ἐν βασιλείοις, καὶ πνεύσας ἀπείληφας, τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς αἰωνίζουσαν, πόνοις ἀθλήσεως, καὶ ὑπόδειγμα μιμούμενος, Ἰάκωβον τοῦ Ἡέρσου μακάριε.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Θεόν, ἔλεων ἀπέργασας, ἡμῖν ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, τοῖς ἑορτάζουσι, τὴν πανίερόν σου, καὶ ἁγίαν ἄθλησιν, καὶ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν σὴν ἀνάλυσιν, δι' ἧς ἀπείληφας, τὰ βραβεῖα τῶν ἀγώνων σου, σὺν ἀγγέλοις ἀεὶ ἀγαλλόμενος

Δόξα. Ἦχος δ'.

Κροτήσωμεν σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ Θεοδώρου, τοῦ νέου μάρτυρος· ὁμωνυμήσας γὰρ οὗτος Θεοδώρῳ τῷ πάλαι μεγαλομάρτυρι, τῇ μιμήσει τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνώνυμος ἀληθῶς ἐκείνῳ ἐγένετο. Ὅθεν ὡς ἐπώνυμος τῶν τοῦ Θεοῦ δωρεῶν τοῖς αὐτὸν εὐφημοῦσι, δῶρα πλουτοποιὰ τῶν θείων χαρίτων παρέχει, καὶ πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Ζήτει τοῦ Ἁγ. Πολυδώρου σελὶς 13.

Εἰς τὴν Λιτήν. Ἦχος α'.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ μάρτυς Θεόδωρε, ὁ τὸν Χριστὸν δοξάσας ἐν τοῖς τιμίοις σου μελεσιν. Εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν αὐτοῦ ἐχωρίσθης διὰ τῆς ἀρνήσεως, ἀλλὰ τοὔτῳ πάλιν ἡνώθης διὰ τῆς πίστεως. καὶ τῇ ἐπὶ τῇ πίστει παρρησιασμένῃ ὁμολογίᾳ· προσθήκη δὲ τῆς ἑνώσεως, ἡ τῶν αὐτοῦ παθῶν καὶ τοῦ θανάτου ὁμοιότης, καὶ κοινωνία σοι γέγονε· δι' ἧς τούτῳ ὡς κεφαλῇ μέλος ἐπὶ πλεῖστον συνήφθας. καὶ συνημμένος ἴσῃ τις αἰῶνα τὸν ἅπαντα δόξης τῆς αὐτῷ πρεπούσης συναπολαύων· ὅθεν ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς αὐτόν, πρέσβευε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντωνσε.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Γενναῖε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρε, ἐπαξίως εὐφημοῦμεν τὴν μνήμην σου· σὲ γὰρ οὐ βίαν τυραννικαί, οὐ θωπεῖαι ἀπατηλαί, οὐ μαστίγων ἐπιφοραί, οὐ στρέβλωσις κεφαλῆς, οὐκ ὀφθαλμῶν ἔξωσις, οὐκ ὀδόντων ἐκρίζωσις, οὔτε ὅ δι' ἀγχόνης θάνατος, τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης χωρίσαι ἔσχυσαν. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς μετὰ Ἰακώβου, καὶ Μείρακος, καὶ τῶν λοιπῶν μαρτύρων συναγαλλόμενος, μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχ. Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητῶν ἀληθῶς

Χαίροις ὁ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὴν τῶν ἐξ Ἄγαρ ἀπελέγξας δυσσέβειαν, καὶ πίστην Χριστῷ παμμάκαρ, ἀνακηρύξας ψυχῆς, ἐν ἀνδρικωτάτῳ παραστήματι· ὁ νοῦν τὸν ἀρχέκακον, καὶ τὰ τούτου στρατεύματα, λύπης πληρώσας· τῶν ἀγγέλων δὲ τάγματα, πλήσας ἅπαντα, θυμηδίας καὶ τέρψεως· οἷς καὶ συναυλιζόμενος, γενναῖε Θεόδωρε, αἴτησαι πᾶσι τοῖς πόθῳ, ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου, ἡμῖν δωρηθῆναι ἱλασμὸν ἁμαρτημάτων καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγ. αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς καθ' ἡμᾶς γενεᾶς, στήριγμα μέγα ἀλλοφόρε Θεόδωρε· ὁ πάντων ἐξομωσάντων, ὑπογραμμὸς ἀληθῆς· ὁ πολλὰς βασάνους διὰ Κύριον, ὀδόντων ἐκρίζωσιν, καὶ ὀμμάτων τὴν ἔξωσιν, καὶ τοῦ προσώπου ὑπομείνας τὴν στρέβλωσιν, καὶ τὸν θάνατον, χαρμοσύνως δεξάμενος· δόξα καὶ ἐγκαλλώπισμα, πιστῶν ὁ γενόμενος, τῶν δὲ ἀπίστων αἰσχύνη, καὶ ἀτιμία αἰώνιος Χριστὸν ἐκδυσώπειε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις γενναῖε μάρτυς Χριστοῦ, ὁ ἐν χωρίῳ τῆς χαρᾶς διαιτώμενος χαρίτων τῶν ἀκηράτων, τῷ πεπλησμένῳ ἀεί, ὅπου ταῖς Ἀγγέλων τὰ στρατεύματα, χαρὰ τερπνῇ χαίρουσι· καὶ δικαίων τὰ πνεύματα, γελῶσιν ὄντως, τὸν μακάριον γέλωτα, καὶ ἐμπίμπλανται, χαρμονῆς τε καὶ τέρψεως· ὅπου ὁ χαριέστατος Χριστὸς ὁ θεάνθρωπος, πᾶσι τὰς χάριτας νέμει τοῖς ὁλοψύχως ποθήσασιν, αὐτὸν καὶ παρέχει τὴν χαρὰν τῆς ἀϊδίου μακαριότητος.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Ἐθαυματώθη Χριστὲ τὸ κράτος τῆς δυνάμεώς σου, καὶ πάλαι καὶ νῦν· ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ σοῦ νεομάρτυρος Θεοδώρου· Ἰδοὺ γὰρ οὗτος ὁ κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀσθενής τε καὶ ἄνανδρος, τὴν ἄμαχον ἰσχύν σου περιῳραϊζάμενος, ἀνδρείως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀθλήσεως ἦλατο· καὶ βασάνοις ὑπομείνας, αἳ κάμπτουσι καὶ τὸν ἀλκιμώτατον, τὸν δυνατὸν ἐν κακίᾳ ὡς ἀσθενέστατον στρουθίον καταπεπάτηκεν· ὅθεν πάντας ἐγείρει εἰς δόξαν τοῦ σοῦ παντοδυνάμου ὀνόματος, τοῦ ἀπαύστως δοξαζομένου ἐν τοῖς ἁγίοις σου.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Ἀπολυτίκιον ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Πῷ Θεῷ ὥσπερ δῶρον φερωνύμως Θεόδωρε, δι' ἀθλήσεως πόνων προσηνέχθης πολύτιμον, καὶ ἄμωμον θῦμα καὶ δεκτή, παμμάκαρ ἐγένου προσφορά· ὅθεν πόθῳ συνελθόντες, τοὺς σοὺς ἀγῶνας ἐν ὕμνοις γεραίρομεν, καὶ δόξαν προσάγομεν Θεῷ τῷ θαυμαστῶς σε ἐνισχύσαντι, κατ' ἐχθρῶν ὁρωμένωνκαὶ ἀοράτων πολύαθλε.

Δόξα. καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. στιχ. Κάθισμα. Ἦχος α'.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἀδάμας ὡς στερρός, ὡς ἀκλόνητος πύργος, ὡς ἄκμων ἀκαμπής, προσβολὰς τῶν βασάνων, ὑπήνεγκας Θεόδωρε, καὶ οὐδ' ὅλως εἰσδέδεξαι, τὴν δυσσέβειαν· τὴν δι' ὀρθόδοξον πίστιν, ἀνεκήρυξας, ἐν τῷ σταδίῳ γενναίως· διὸ σε γεραίρομεν.

Δόξα. καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἑνώσεις, ἑνώσασα φρικτῶς, παρθενίαν

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

καὶ τόκον, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον, πίστιν τε τὴν πιστεύουσαν, τοῖς ξενίζουσι τούτοις καρδίαν ἀνθρώπου. ἡμᾶς ἕνωσον, τῇ τοῦ Υἱοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σῶσον πανύμνητε.

Μετὰ τὸν δ'. στιχ. Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πῦρ ἀγαπήσεως, τῆς πρὸς Χριστὸν τὸν Θεόν, ἐν βάθει καρδίας σου ἔχων σοφὲ τὸ γλυκύ, μὴ φέρων τὴν φλόγα δέ, ἔσπευσας διαβῆναι, πρὸς αὐτὸν ἀθλοφόρε, θάττον διὰ θανάτου, καὶ βασάνων ποικίλων. Καὶ νῦν Χριστῷ ἑνωθεὶς ἕστηκας τοῦ πόθου σου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε, τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία Πανάμωμε, λῦσον τὰς περιστάσεις, τοῦ παρόντος αἰῶνος, πράϋνον μηχανίας, καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν ὁπλιζομένων Ἄχραντε κατὰ τῶν δούλων σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ.

Διαφυγὼν τὸν σὲ πειράζοντα μάρτυς, καὶ μαρτυρίου σου τὸ ἔργον τελέσας πρὸς τὸν Χριστὸν ἀνέδραμες τὸν σοὶ ποθητόν, ὥσπερ πρόφην ἔλεγες, καὶ νῦν ἕστηκας τοῦ πόθου, δόξῃ ἐμφορούμενος, καὶ χαρᾶς ἀνεκφράστου. ἧς ἐκδυσώπει πάντας μετασχεῖν, τοὺς τὴν μνήμην, τελοῦντας Θεόδωρε.

Ἕτερον. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τὴν φθαρτὴν υἱότητα, τοῦ ἐπιγείου, βασιλέως ἔλιπες, μάρτυς Θεόδωρε σοφῶς· καὶ νῦν υἱὸς ἐχρημάτισας ἐν ἀληθείᾳ Χριστοῦ τοῦ παντάνακτος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαχε τῶν ἐν ἀνάγκαις, καὶ λιμὴν ἀχήμαστε τῶν ναυαγούντων ἐν δεινοῖς, τῆς ἐνεστώσης ἀνάγκης με, καὶ τρικυμίας παθῶν ἐλευθέρωσον.

Οἱ Ἀναβαθμοί. Τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Τό πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον μαρτυρικὸν ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Δόξα· ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τό. Ἐλεήμων ἐλέησόν με. Τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ'.

Παριστάμενος τῷ θρόνῳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς ἐκεῖθεν ἀπορρεούσας δόξας καὶ φωτοχυσίας ἐμπιπλάμενος. μάρτυς Θεόδωρε, αἰτήσαι πρεσβείαις σου. δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κανὼν εἰς τῆς Θεοτόκου, οἷον βούλει, εἰς στ'. Καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἁγίου, εἰς η' οὗ ἡ ἀκροστιχίς. «Ὕμνον προσάδω Θεοδώρῳ τῷ νέῳ».

Ὠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ὕμνον προσάδειν τῇ σεπτῇ ἀθλήσει σου, ἐπιποθοῦντί μοι νῦν, χάριν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ λόγον ἐν χάριτι, δίδου μάρτυς Θεόδωρε, ὡς ἂν μέλῳ ἀξίως, ταύτην καὶ χάριν δωρήσωμαι, τοῖς ἀκροωμένοις καὶ ψάλλουσι.

Μεῖναι ἐν τόπῳ, ἡσυχίας ἔνδοξε, μάρτυς Θεόδωρε, εἰς αὐθησιν ἦλθες τοῦ κακοῦ οὐ πέπονθας, καὶ τὴν ψυχήν σου βέλεσι, κατανύξεως βάλλεις, καὶ θείου φόβου ἀπίδιμε, κλαίων καὶ πικρῶς ὀδυρόμενος.

Νέων μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ τὴν ἄθλησιν, καὶ τὰ μαρτύρια, σὺ ἀναγινώσκων συνεχῶς Θεόδωρε· καὶ ἐξαιρέτως ἄθλησιν Πολυδώρου τοῦ νέου, εἰς πόθον ἦλθες καὶ ἔρωτα, τοῦ διὰ Χριστὸν μαρτυρῆσαί σε.

Θεοτοκίον.

Ὄμματα ὥσπερ, τῆς παιδίσκης βλέπουσιν, ἀεὶ τῆς κυρίας αὐτῆς, εἰς τὰς χεῖρας οὕτω, ὄμματα βλέπουσιν, ἡμῶν ἀγνὴ τῶν δούλων σου,

εἰς τὰς χεῖρας ἀπαύστως, σοῦ τῆς Κυρίας τῆς κτίσεως, ἕως ἂν ἡμᾶς οἰκτειρήσειας.

Ὠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψῖδος.

Νέον ῥόδον ἐφάνης, κοκκοβαφὲς εὔοσμον, ἐν καιρῷ χειμῶνος ἀνθῆσαν τῆς νῦν ψυχρότητος, τῆς καθ' ἡμᾶς γενεᾶς, ὄψιν καὶ ῥένα εὐφραίνων, ἡμῶν τῶν ποθούντων σε μάρτυς Θεόδωρε.

Πολὺν πόλεμον ἔσχες, καὶ πειρασμοὺς ἔνδοθεν, ἐν τοῖς λογισμοῖς σπειρομένους ὑπὸ τοῦ δράκοντος, μάρτυς Θεόδωρε· ἀλλὰ σταυροῦ τῇ δυνάμει, ἅπαντες διέλυσας διὰ τῆς πίστεως.

Ῥώμην θείαν πλουτήσας, τὴν τοῦ Χριστοῦ ἔνδοθεν, τὴν τοὺς ἀσθενεῖς δυναμοῦσαν καὶ ἐνισχύουσαν, μάρτυς Θεόδωρε· καὶ ἀσθενὴς ὢν τὸ σῶμα, ἐνευρώθης ἔνδοξε πρὸς τὸ μαρτύριον.

Θεοτοκίον.

Ὃ μὲν σκῦλα εὑρίσκων, καὶ θησαυρὸν τέρπεται· ἐγὼ δὲ εὑρὼν Θεοτόκε σὸν θεῖον ὄνομα, καὶ τὴν εἰκόνα σου, καταφυγὴν ἐν ἀνάγκαις, χαίρω ὀνομάζων σε καὶ ἀσπαζόμενος.

Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ.

Καθάπερ ἔμπορος ἐκ φθόρων ἠλλάξω, τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια Μάρτυς, καὶ τὴν ζωὴν τὴν πρόσκαιρον, λιπών, ὦ ἀθλητά, εὗρες τὴν αἰώνιον, καὶ τὴν ἄπειρον μάκαρ, βραχυτάτου αἵματος, βασιλείαν ὠνήσω, καὶ σὺν χοροῖς εὐφραίνῃ ἀθλητῶν, ὑπὲρ τοῦ κόσμου Θεὸν ἱλεούμενος.

Δόξα, Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Οὐ στωπήσομεν ποτὲ Θεοτόκε.

Ὠδὴ δ'. Σύ μου ἰσχύς.

Σύ μοι πυκνῶς, καταφιλῶν οὐ διέλιπες τὰς ὁσίας χεῖρας ὦ Θεόδωρε, καὶ ταῖς ῥοαῖς δακρύων τῶν σῶν, κατέβρεχες πόδας, τοῦ συνοδίτου σοι γέροντος, εὐχαριστῶ σοι πάτερ, διʼ ἐμὲ ἀνακράζων, ὅτι κόπον τοσοῦτον ὑπέμεινας.

Ἀλλ' ἐκ ψυχῆς, ὁ συνοδίτης σοι ἔλεγε. Παῦσε τέκνον, καὶ μὴ ταῦτα λέγε μοι· καὶ γὰρ εἰ σύ, ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ἀθλῆσαι ἐπάγῃ, πῶς οὐκ ἐγὼ ἀγαπήσω σε; ἀπόστηθι οὖν λύπης, καὶ τῶν θρήνων ἀπόσχου, καί δειλίαν ἀπέλασον ἅπασαν.

Δύω ὁμοῦ, σύ τε κἀκεῖνος ὃν ἔσχηκας, συνοδίτην, ἔνδοξε Θεόδωρε, τῇ τῆς ψυχῆς, ὀδύνῃ πικρᾷ, συνείχεσθε ὅλως, μὴ στέργοντες τὴν διάζευξιν· δακρυρροοῦντες ἅμφω, συνθρηνοῦντες ἀλλήλοις, ἕως οὐ ἀπ' ἀλλήλων διέστητε.

Θεοτοκίον.

Ὦ Μαριάμ, γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, σὺ ἐν μέσῳ, Θεοῦ τε ἀνθρώπων τε, στᾶσα τὸν μέν, ἀνθρώπου υἱόν, εἴργασαι Παρθένε, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἀνέδειξας, υἱοὺς Θεοῦ, διʼ ὃ με, ἀποκήρυκτον ὄντα, τῷ Θεῷ υἱοποίησον Ἄχραντε.

Ὠδὴ ε'. Ἵνα τί μὲ ἀπώσω.

Θείῳ ἔρωτι μάρτυς, τῷ τοῦ μαρτυρίου δεινῶς συνεχόμενος, πρὸς Χριστὸν ὑπάγω, πρὸς Χριστὸν μου πορεύσομαι ἔλεγες· καὶ ταχὺ τελέσω, ἔργον ὃ ἔχω ἀνὰ χεῖρας· ἵνα θάττον σατᾶν λυτρωθήσωμαι.

Εὐθαρσεῖ παῤῥησίᾳ, ἠλεγξας ἀπίστους παμμάκαρ Θεόδωρε· καὶ ψευδοπροφήτην τὸν αὐτῶν ἀρχηγὸν ἀνεκήρυξας, καὶ θρησκείαν τούτου, πλάνην ὠνόμασας πανσόφως, καὶ παρέδως αὐτὸν ἀναθέματι.

Ὁ κριτὴς ἐξεπλάγη, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συνεδρεύοντες ἅπαντες, ἀκούοντες τούτων, καὶ ψυχῆς τὸ ἀνδρεῖον παράστημα, βλέποντάς σου μάρτυς, τίς οὗτος ἔλεγον ὑπάρχει; πρὸς ἀλλήλους ὁρῶντες σὺν θαύματι.

ΜΟΝΗ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Θεοτοκίον.

Δόξα αὕτη σοι μόνη, πάντων τῶν ἀνθρώπων **Παρθένε** δεδώρηται, λογισμῶν φανῆναι, σαρκικῶν ἀνωτέραν παγχράντε, ὅθεν ὡς **Παρθένος**, καὶ ἡγεμὼν παρθενευόντων, παρθενεύειν κἀμὲ ἐνδυνάμωσον.

Ὠδὴ στ΄. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Ὡς ἄγριοι ἀμνοβόροι λέοντες, καὶ ὡς λύκοι οἱ ἀπόγονοι **Ἀγαρ**, σοὶ τῷ **Χριστοῦ** ἐφορμῶντες ἀρνίῳ, ὤθουν ἐλάκτιζον ἔδαιρον, καὶ ἤκιζον παντοδαπῶς καὶ εἱρκτῇ σὲ ἐποίησαν ἔγκλειστον.

Ῥαβδίζουσαι ὡς ἀσκὸν τὸ σῶμα σου, ἀπενάρκησαν δημίων αἱ χεῖρες· σὺ δ' ὡς τρυφᾷς, τὰς πληγὰς ἐλογίζου, καθάπερ πάσχοντος ἄλλου **Θεόδωρε**, καὶ ἔψαλλες χαρμονικῶς, **Θεοτόκου** ὠδὴν χαριστήριον.

Ὡς ἔλαφος ἡ διψῶσα ἔσπευδες, ψαλμικῶς ἐπὶ πηγὰς μαρτυρίου, ὅθεν θερμῶς, τί βραδύνετε, ἔφης, ὦ δικασταὶ καὶ οὐ θᾶττον μὲ κτείνετε; ἐνοῦντές με πρὸς τὸν **Χριστόν**, τὸν **Θεόν** καὶ **Δεσπότην** καὶ πλάστην μου.

Θεοτοκίον.

Πᾶς χεῖράς σου καὶ μαστοὺς ὦ **Δέσποινα**, τῷ **Υἱῷ** σου μεσιτεύουσα δεῖξον, μέξον τοῖς σοῖς, τὰ ἐκείνου **Παρθένε**, **Σταυρὸν** καὶ **λόγχην** καὶ **σπόγγον** καὶ **κάλαμον**, καὶ οὕτως ἐλέωσαι αὐτόν, ἐφ' ἡμᾶν τοῖς πολλὰ ἁμαρτήσασιν.

Κοντάκιον Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον

Τ' καινή σου ἄθλησις, ὡς ἐωσφόρος, φαεινὸς ἀνέτειλε καὶ συνεκίνησεν ἡμᾶς, **Χριστὸν** δοξάσαι **Θεόδωρε**, τὸν σὲ ἐν ἄθλοις στερρὸν ἀναδείξαντα.

Ὁ Οἶκος.

Μετανοίας τελειοτάτης καὶ ὁλοκαρδίου ὑπόδειγμα σεαυτόν, πᾶσι τοῖς ἁρνησιχρίστοις προέθηκας μάρτυς **Θεόδωρε**· μεταγνοὺς γὰρ πικρῶς ἐφ' ᾧ πέπονθας πτώματι, πάντων τῶν τῇδε καλῶν κατεφρόνησας, βασιλικὴν υἱότητα, καὶ ἄνθος νεότητος, καὶ κάλλος σώματος, καὶ ζωῆς αὐτῆς τὸ περισπούδαστον χρῆμα εἰς οὐδὲν λογισάμενος· ὅθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ μαρτυρίου ἀνδρείως ἀποδυθείς, καὶ βασάνους πολυειδεῖς ὑπομείνας, μετὰ παρρησίας **Θεὸν** ἀληθινὸν τὸν **Χριστὸν** ἀνεκήρυξας τὸν σὲ ἐν ἄθλοις στερρὸν ἀναδείξαντα.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ιζ΄. Μνήμη τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Θεοδώρου.

ΣΤΙΧ. Ὕμνος νεάζων Θεοδώρῳ τῷ νέῳ
Χριστοῦ ἀθλητῇ ἐνδίκως ἁρμοστέος
Βῇ δὲ ἐς Οὐλύμποιο φαεινὸν Θεόδωρος.

ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ
ΚΑΘ' ΗΝ ΤΕΛΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ ΑΥΤΟΥ

Ὁ ἔνθερμος οὗτος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως νεομάρτυς καὶ ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ **Θεόδωρος** κατήγετο ἐξ ἑνὸς χωρίου τοῦ Βυζαντίου καλουμένου Νεοχωρίου.

Ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1774 ἐπὶ τῆς βασιλείας Σουλτὰν Μαχμούτ. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν εὐσεβέστατοι ὀρθόδοξοι χριστιανοί· ὁ πατήρ του ὀνομάζετο Χατζῆ Ἀναστάσιος, καὶ ἡ μήτηρ του Σμαραγδεῖ.

Εἰς αὐτὴν ἐφαίνετο ὡς ἄνωθεν προωρισμένον τὸ ὄνομα **Θεόδωρος**. Ἡ μεγάλη αὐτοῦ πρὸς τὰ θεῖα θερμότης ἐφώτισεν αὐτόν, ὥστε ἀπὸ μικρὸν παιδίον ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ, ἀφ' οὗ ἔμαθον αὐτά, ἔμαθε καὶ τὴν ζωγραφικὴν τέχνην ἀπὸ ἕνα εὐσεβέστατον χριστιανόν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐδούλευεν εἰς τὰ παλάτια τὰ βασιλικά.

Ὁ μισόκαλος διάβολος βλέπων τὴν πρὸς τὰ θεῖα σταθερὰν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν του, καὶ καθ' ἡμέραν τὴν ἀρετήν του αὔξανομένην, καὶ εἰς τὴν θείαν ἐπίγνωσιν ἐδραιουμένην, μὴ ὑποφέρων καὶ τὴν καθημερινὴν προσευχὴν καὶ κανονικὴν νηστείαν του, ἐφθόνησε καὶ ἤρχισε νὰ ρίπτῃ εἰς τὴν ἀγαθὴν καρδίαν αὐτοῦ σπόρον φιληδονίας καὶ μετατροπῆς ἐπιγνώσεως, καὶ νὰ στήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς ἐκείνας τὰς ἀγαρινὰς σωματικὰς τρυφὰς δόξας καὶ πολυτελείας, τὰς ὁποίας ὁ μισόκαλος οὗτος παρέστησεν ὡς δόλον ἐπιγνώσεως· καὶ ὡς ἄνθρωπος ἀπατηθείς, ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα αὐτοῦ, τοῦ ἀποστάτου διαβόλου, καὶ σκοτισθεὶς τὸν νοῦν, ἠνήχθη φεῦ! τὸν **Ἰησοῦν Χριστόν**, καὶ ἐδέχθη τὸ βδελυρὸν ἐκεῖνο τῆς θρησκείας τοῦ Μωάμεθ σύμβολον, ἤμοι τὴν ψευδοπεριτομὴν τῆς ἀκροβυστίας, καὶ ὡς τοιοῦτος ἔμεινεν εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια τρία ἔτη, καὶ ἐδιδάσκετο τὰς βδελυρὰς καὶ ἀπατηλὰς μυθολογίας, τὰς ὁποίας ἐκεῖνος ὁ πλάνος ἐπενόησε. Συγχρόνως ἔλαβε καὶ βασιλικὰς δόξας, τιμάς, πλούτη, ὀφφίκια μεγάλα, καὶ δὲν ἦτο πλέον μικρᾶς τάξεως ἄνθρωπος ἀλλ' ἦτο καὶ αὐτὸς εἷς τῶν ἐνδόξων καὶ μεγάλης τιμῆς ἀνθρώπων τοῦ βασιλικοῦ παλατίου· καὶ προχωροῦντος τοῦ καιροῦ, ἤλπιζε καὶ μέλλον ἀνώτερον φθαρτόν, ἀντὶ τῆς ζώσης ἀθανάτου ζωῆς.

Ὕστερον ἀπὸ τρεῖς χρόνους ἔπεσε πανώλης εἰς αὐτὰ τὰ βασιλικὰ παλάτια, καθ' ἡμέραν ἐμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἐθέριζε τὸ δρέπανον τοῦ θανάτου ἀνθρώπους μικροὺς καὶ μεγάλους, πλουσίους καὶ πένητας, καὶ ἀδιακρίτως πάσης τάξεως ἀνθρώπους ἥρπασεν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ματαίας ἐκείνης βασιλείας. Τότε ἐκυριεύθη ἀπὸ φόβον, συνῆλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ἐσυλλογίσθη τὸ κακὸν τῆς ἀρνήσεως, καὶ τότε ἐρριζώθη εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἠρνήθη ὅλας ἐκείνας τὰς μεγάλας τιμὰς καὶ δόξας τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν θρησκείας καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς βασιλείας των, ἔκλινεν εἰς μετάνοιαν, καὶ ἐπιμόνως καὶ μὲ διακαῆ πόθον ἐζήτει μὲ ποῖον τρόπον νὰ φύγῃ.

Αὐτὸς ὁ φόβος ἐδόθη παρὰ Θεοῦ ὡς μέσον μετανοίας κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν· «οὐ βούλομαι τὸ πλάσμαμου ἀπωλέσθαι, ἀλλ' αἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθεῖν». Διότι, διὰ νὰ καταφρονήσῃ ὅλας ἐκείνας τὰς μεγάλας τιμὰς καὶ δόξας, τὰ πλούτη καὶ τὰς πολυτελεῖς τρυφὰς καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, καὶ διὰ νὰ θραύσῃ ἐκείνους τοὺς δυνατοὺς δεσμοὺς τῆς ἀρνητικῆς ὁμολογίας του, καὶ ἀποφασίσῃ ἄλλην ἀμετάτρεπτον ὁμολογίαν μετανοίας, ἦτον ἀνάγκη νὰ δοθῇ ἔν τοιοῦτον μέσον ἄνωθεν, καὶ μία οὐράνιος καὶ πολλὰ δραστήριος δύναμις διὰ τὰς ὁποίας νὰ καταβάλῃ καὶ νικήσῃ τὰς δυσκαταμαχήτους δυνάμεις τοῦ ἀποστάτου διαβόλου, καὶ θραύσῃ γενναίως ἐκεῖνα τὰ δεσμὰ τῆς ψευδοπεριτομῆς του ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μόνος του νὰ ἔλθῃ εἰς τοιαύτην μετάνοιαν, οὔτε ἄλλος ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ καταπείσῃ αὐτὸν νὰ ἀποσπασθῇ ἀπ' ἐκείνην τὴν σατανικὴν ματαιότητατῶν προσκαίρων καὶ φθαρτῶν ἀγαθῶν.

Μίαν νύκτα λοιπόν, σελήνης οὔσης, ἐσυλλογίζετο πῶς ν' ἀποσπασθῇ ἀπ' ἐκείνους τοὺς **Ἀγαρηνούς**· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ φυγὴ ἐματαιώθη, καὶ δὲν ἔγινε κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ, ἀπεφάσισε καὶ ἔπεσεν ἀπὸ ἓν μέρος ὑψηλόν, διὰ νὰ φύγῃ, καὶ, ἐπειδὴ ἠκούσθη κτύπος, ἔτρεξαν παρευθὺς τινὲς τῶν ἐκεῖ Ἀγαρηνῶν καὶ τὸν ἐγύρισαν ὀπίσω.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἐκοινολόγησε τὸν σκοπόν του εἰς ἕνα χριστιανὸν γούναρην συχνάζοντα ἐκεῖ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ μίαν ζυγὴν φορέματα ναυτικὰ διὰ νὰ τὰ φορέσῃ καὶ φύγῃ· «οὗτος τοῦ τὰ ἔφερε χωρὶς νὰ καταλάβῃ κανείς, καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ· καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἔτρωγον ἐκεῖνοι οἱ Ἀγαρηνοὶ οἵτινες τὸν ἐγνώριζον, ἔκαμε τὸν σταυρόν του, ἐπῆρεν ἐκεῖνα τὰ φορέματα καὶ ἐπῆγεν εἰς ἕνα τόπον παραμικρόν, καὶ ἐκεῖ ἐξέβαλε τὰς γούνας καὶ τὰ λαμπρὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα ἐφόρει, καὶ ἐφόρεσε τὰ χριστιανικά, ἐμελάνωσε τὸ πρόσωπόν του, ἔδεσε τὸ μέτωπόν του, μὲ ἓν λερωμένον μανδῆλι, ἐπῆρεν εἰς τὸν ὦμόν του μίαν στάμναν καὶ ποιῶν εἰς τὸν ἑαυτόν του τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐξῆλθεν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν κατηραμένον οἶκον, ἐπέρασεν ἔμπροὸ ἀπὸ τοὺς φύλακας τῆς αὐλῆς, κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν, ἐμβῆκεν εἰς ἓν πλοῖον μικρόν, ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς θείας του, καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἐχροίσθη τῷ ἁγίῳ μύρῳ καὶ ἐκεῖθεν μὲ κόπους πολλούς, φόβους καὶ ἔξοδα κατέφυγον εἰς τὴν Χίον, καὶ ἐκεῖ ἔμενεν εἰς ἕνα πνευματικὸν πατέρα ἡμέρας τινάς.

Ἀναγινώσκων δὲ βιβλία κατανυκτικὰ καὶ τὰ μαρτύρια τῶν Ἁγίων, καὶ περισσότερον τῶν νέων μαρτύρων, ἦλθεν εἰς ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν μετανοίας, καὶ ἐστέναζε διὰ τὸ κακὸν τῆς ἀρνήσεώς του, ἀκολούθως ἐξωμολογήθη δὶς καὶ τρὶς μὲ γενικὴν καὶ λεπτομερῆ ἐξομολόγησιν ὅλας τὰς ἁμαρτίας, τὰς ὁποίας ἔπραξεν ὡς ἄνθρωπος εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ καμμίαν καὶ συγχρόνως ἔλαβε τὰ ἁγραντα μυστήρια, καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισε νὰ καταγίνηται καὶ νὰ ποθῇ τὸ Μαρτύριον.

Ἐπειδὴ δὲ ἤκουε καὶ τὸ γενναῖον Μαρτύριον καὶ τὰς ἀρισ‹ρείας τοῦ πρό αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἁγίου Πολυδώρου καθ' ἡμέραν ηὔξανεν ἡ πρὸς τὴν μετάνοιαν κατάνυξίς του καὶ ὁ πόθος τοῦ μαρτυρίου· τότε δὴ τότε ηὔξησαν καὶ οἱ λογισμοὶ καὶ πειρασμοὶ τοῦ μισοκάλου διαβόλου, καὶ ἀφ' ἑνὸς ἔκ τούτου στενοχωρούμενος, ἀφ' ἑτέρου ἐκ τοῦ πόθου τοῦ μαρτυρίου φλεγόμενος ἐπεθύμει πότε νὰ εὑρεθῇ τρόπος νὰ τελειώσῃ τὸ ποθούμενόν του καὶ ἀπαλλαχθῇ τῆς κοσμικῆς ματαιότητος.

Λοιπὸν τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, εὑρέθη τις ζηλωτὴς ἀδελφός, ὅστις τὸν συμπαρέλαβε καὶ τὸν μετέφερεν εἰς τόπον παράμερον, καὶ ἐκεῖ διέμενον καὶ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ κοινῶς καὶ κατ' ἰδίαν, διὰ νὰ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ θέλημά του τὸ ἅγιον· ὁ δὲ ἀδελφός, κινούμενος ἀπὸ ἀγάπην, συνέθεσεν αὐτῷ τὴν εὐχὴν ταύτην· «Κύριε **Ἰησοῦ Χριστέ**, ὁ ἰατρὸς τῆς ἀθλίας μου ψυχῆς, μὴ βδέξῃ με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλ' ἐνδυνάμωσον τὴν ἀσθενῆ καὶ πεπωρωμένην καρδίαν μου, θέρμανον αὐτὴν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ὑπὲρ τοῦ μαρτυρίου, ἵνα ὡς ἠρνήθην σὲ τὸν πλάστην μου καὶ εὐεργέτην, χωὶς νὰ μὲ βιάσῃ τις καὶ ἐγενόμην δοῦλος τοῦ μιαροῦ διαβόλου καὶ παίγνιον τῶν δαιμόνων καὶ ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὑποταγὴν καὶ θέλησιν αὐτῶν, οὕτω πάλιν διὰ τῆς σῆς χάριτος καὶ ἀνυπερβλήτου μακροθυμίας, δι' ἧς βοηθούμενος διέφυγον τὰς παγίδας αὐτῶν, ἀξιώσῃς με τὸν ἐλεεινὸν καὶ ἀνάξιον τῆς κλήσεως τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς αἰωνίου μακαριότητός σου· μή με βδελύξῃς τὸν ταπεινόν σου δοῦλον, μονογενὲς Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ παράλαβέ με ἐν τῷ χορῷ τῶν μαρτύρων σου, καὶ ἀξίωσόν με τυχεῖν ἀφέσεως αὐτῶν». Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ταύτην ἐπικαλεῖτο τὴν βοήθειαν καὶ μεσιτείαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῶν ἁγίων μαρτύρων, καὶ ἰδίως τοῦ μάρτυρος Πολυδώρου.

Αὐτὴν τὴν εὐχὴν ἐδέχθη ὁ ἀθλητὴς οὗτος ὡς βοηθητικὸν μέσον καὶ ὅπλον ἀκαταμάχητον τῆς μαρτυρικῆς κλήσεώς του, καὶ αὐτὴν ἔλεγε συχνὰ μὲ μεγάλην καὶ κατανυκτικὴν εὐλάβειαν, καὶ συχνότερα μάλιστα ἔλεγε. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ἐλέησόν με τὸν ἁρνητήν σου, ὁδήγησόν με καὶ φώτισόν με εἰς ὁδὸν μετανοίας· ζήτησόν με τὸν ἀποπλανημένον, ὡς τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, μνήσθητί μου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου καὶ δέξαι με, ὡς τὸν ληστήν, ὡς τὸν θόρνον καὶ ὡς τὸν ἄσωτον υἱόν, καὶ κατάταξόν με ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν δικαίων».

Αὐταὶ αἱ εὐχαὶ ἔδωκαν μεγάλην κατάνυξιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ μάρτυρος, καὶ ἔνθερμον ἀφοσίωσιν εἰς τὸν πόθον τοῦ μαρτυρίου τοῦ τόσον, ὥστε ἐζήτει ἐπιμόνως καὶ ἔλεγεν εἰς ἐκείνον τὸν ζηλωτὴν ἀδελφόν. «Πάτερ νὰ ἑτοιμασθῶμεν, νὰ ἑτοιμασθῶμεν! διότι εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν δουλειάν μάς».

Εἰς αὐτὴν τὴν φλογερὰν κατάνυξιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ μάρτυρος ἔφθασε καὶ ὁ πρῶτός του πνευματικὸς ἀδελφός, καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔκαμον πολλὰς καὶ πολυειδεῖς δοκιμασίας καὶ οἱ δύο, καὶ εἶδον ἀκλόνητον καὶ στερεὰν τὴν γνώμην του, ἀπεφάσισαν τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὁ ζηλωτὴς ἀδελφὸς νὰ συντροφεύσῃ τὸν μάρτυρα ἕως εἰς τὴν Μιτυλήνην καὶ τὸν παρηγορῇ εἰς τὸν δρόμον. Ὁ πνευματικός του, ἀφοῦ τοὺς συνεβούλευσε τὰ εἰκότα, καὶ τοὺς ἀπέστειλεν, ἔμεινεν εἰς τὴν Χίον· ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἐδοκίμασεν ὁ εὐλογημένος Θεόδωρος μέγαν ἀγῶνα λογισμῶν καὶ ἀκαθαρσίας καὶ βλασφημίας καὶ συχνὰ ἐξύπνα τὸν ἀδελφὸν τὴν νύκτα, καὶ τοῦ ἔλεγεν. «Ἄχ, γέροντά μου, τί νὰ κάμω; δὲν μὲ λυπεῖσε τὸν δυστυχῆ, τὸν ὁποῖον μὲ ἔφαγον οἱ λογισμοί, τὸν ταλαίπωρον;» Ἐκεῖνος τὸν ἐπαρηγόρει ὅσον ἠδύνατο. Ἀλλ' ὁ Θεόδωρος πάλιν τοῦ ἔλεγεν· "Αγιέ μου γέροντα νὰ ὑπάγωμεν τὸ ὀγληγορώτερον διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν σατανᾶν» διότι μὲ κατατρώγει τὸν δυστυχῆ νὰ ὑπάγω εἰς τὸν Χριστὸν μου, νὰ ὑπάγω!» Τὸ σῶμα τοῦ εὐλογημένου ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν, ἕως νὰ φθάσουν εἰς τὴν Μιτυλήνην, ἀνέλυσε, καὶ ἅμα ἔφθασαν ἐμβῆκαν εἰς τὸ πλοῖον δύο Ἀγαρηνοὶ καὶ τοὺς ἐφόβισαν πολύ, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἔφυγον χωρὶς νὰ τοὺς πειράξουν. Τότε ὁ μάρτυς λέγει πρὸς τὸν ἀδελφόν. «Γέροντά μου, δὲν εἶναι συμφέρον εἰς ἐμὲ νὰ καθίσω περισσότερον ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἀλλὰ νὰ ἐξέλθωμεν, καὶ νὰ κάμωμεν τὴν δουλειάν μας». Ἀμέσως παραμέρισαν ὀλίγον, καὶ ἑτοιμάσαντες, ἐμετάλαβον τὸν μάρτυρα τὰ θεῖα μυστήρια μὲ πολλὴν κατάνυξιν καὶ εὐλάβειαν. Ἔπειτα, ὅτε ἐκάθισαν νὰ φάγουν ὀλίγην τροφήν, τῷ εἶπεν ὁ ἀδελφός· «φάγε ὀλίγον, υἱέ μου Θεόδωρε» ὁ δὲ, κλαίων ἔφαγεν ὀλίγον, λέγων· «δὲν δύναμαι νὰ φάγω, διότι ἔκλεισεν ὁ λαιμός μου· νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν δουλειάν μας, διότι ἔχω μεγάλην βάσανον εἰς τὴν ψυχήν· δὲν εἶναι καιρὸς νὰ περιμένω πλέον· νὰ πάρωμεν τὰ ἀναγκαῖα φορέματα· νὰ ἐκβῶμεν παράμερα νὰ τὰ φορέσω, καὶ νὰ ὑπάγω εἰς τὸν δρόμον μου». Καὶ εἰς τόπον ἁρμόδιον ἐφόρεσε τὰ τῶν Ἀγαρινῶν ἐνδύματα καὶ διὰ νὰ θύλακώσῃ τὸ πουτούρι του ἐκάθισεν εἰς τὴν γῆν ὁ ἀδελφός, καὶ ὁ μάρτυς κλαίων καὶ φιλῶν τὰς σεβασμίας χεῖράς του, ἔλεγεν· «Εὐχαριστῶ σοι, ἄγιε γέροντα, ὁ Θεὸς νὰ πληρώσῃ τοὺς κόπους σου, ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν εἶμαι ἄξιος». Ὁ δὲ ἀδελφὸς μὲ δάκρυα ἔλεγεν· «ἀδελφέ μου Θεόδωρε, μήπως σοῦ ἦλθεν εἰς τὴν καρδίαν καμμία δειλία; ὁ μάρτυς, «οὐχὶ πάτερ! εἶπε· λυποῦμαι διὰ τὸν χωρισμόν σου» καὶ ἐναγκαλιζόμενος αὐτὸν καὶ καταφιλῶν καὶ βρέχων τοὺς πόδας τοῦ ἀδελφοῦ μὲ δάκρυα ἔλεγεν.

«Ἅγιοι πόδες, οἱ ὁποῖοι ἐκοπιάσατε δι' ἐμέ» ὁ δὲ ἀδελφὸς τῷ ἔλεγε· «Παῦσε Θεόδωρε! ἐγὼ ἔχω χρέος νὰ σὲ ἀγαπῶ, καθὼς καὶ σὺ ἠγάπησας τὸν Χριστόν, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην του παραδίδεις τὸν ἑαυτόν σου εἰς θάνατον». Ὁ δὲ μάρτυς τῷ λέγει· «ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς θέλω μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ ὑπάγῃς νὰ ἀνταμώσῃς τοὺς γονεῖς μου καὶ νὰ τοὺς παρηγορήσῃς· διότι πολὺ τοὺς ἐλύπησα, καὶ ποτὲ ἡ ψυχή μου δι' αὐτοὺς, καθὼς ἐπαρηγόρησας καὶ τοὺς γονεῖς τοῦ ἁγίου Πολυδώρου· νὰ προσκηνήσῃ τὸν ἱατρὸν τῆς ψυχῆς μου, καὶ πολλὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς· νὰ ἀσπασθῇς καὶ τὸν ἀδελφόν, ὁ ὁποῖος μᾶς ὑπηρέτησε.

Ταῦτα ἀκούων ὁ ἀδελφὸς, καὶ βλέπων τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του γέμοντας δακρύων, ἔκλαυσε καὶ αὐτὸς τότε, καὶ ἐναγκαλισάμενος τὸν μάρτυρα καὶ καταφιλήσας τὴν μαρτυρικὴν του κεφαλήν, τῷ εἶπε· «πορεύου, υἱέ μου, τὴν ποθουμένην ὁδόν σου, καὶ ὁ Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ ἐνισχύων σε!» Καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ὁ μάρτυς· ἀλλ' ὁ ἀδελφός, ἐπόνεσεν ἡ ψυχή του, καὶ εἶπε, «Θεόδωρε! μὴ θέλεις τίποτε ἀπὸ ἐμέ;» ὁ μάρτυς τῷ εἶπεν «ὄχι» «Καλότυχος καὶ μακάριος εἶσαι Θεόδωρε! εἶπεν ὁ ἀδελφός, ὕπαγε εἰς ὁδὸν εἰρήνης, στρατιῶτα τοῦ Χριστοῦ! μοὶ φαίνεται, κατὰ ἀλήθειαν ὅτι βλέπω τοὺς ἁγίους μάρτυρας νὰ σὲ συνοδεύουν!» Τότε ἀπεχαιρετίσθησαν, καὶ δακρυρροοῦντες ἐχωρίσθησαν.

Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας τῆς ἐν Μιτιλήνῃ διαμονῆς τοῦ μοναχοῦ, ἀπήντησε δύο χριστιανοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τὸ φρούριον, καὶ ἀφοῦ τοὺς ἠρώτησε, τῷ εἶπον. «Πάτερ, σήμερον εἴδομεν ἕνα νέον, καλούμενον Θεόδωρον, ὅστις ἐμαρτύρησε διὰ τὴν πίστην τοῦ Χριστοῦ μας· ἐκρέματο εἰς τὴν ἄγχόνην, καὶ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων ἔφριξε καὶ ἐθαύμασε τὴν ἀνδρείαν καὶ σταθερὰν πίστιν αὐτοῦ τοῦ νέου· ἦτον εἰς τὴν ἡλικίαν ἕως εἰκοσιν ἐτῶν». Ὁ δὲ ζηλωτὴς ἀδελφὸς ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἐδάκρυσε, ἀφοῦ τὸν ἠρώτησαν, τοὺς ἀπεκρίθη. «Πρᾶγμα ἤκουσα, ὅπερ δὲν τὸ ἤλπιζα, εἰς τοιοῦτον καιρόν, ὅτε ἐπλάτυνεν ἡ κακία, νὰ νὰ γίνωνται διὰ τὸν Χριστὸν μάρτυρες!»

Τότε αὐτοὶ ἤρχισαν καὶ διηγοῦντο ἓν πρὸς ἓν τὸ μαρτύριον καὶ τὰ μαρτύρια τοῦ μάρτυρος Θεοδώρου. Ὁ καλὸς οὗτος ἀδελφὸς μαθὼν ταῦτα, αὐτὴν τὴν νύκτα ἐπῆγεν εἰς τὸ φρούριον, καὶ εἶδε τὸ μαρτυρικὸν σῶμα τοῦ μάρτυρου Θεοδώρου κρεμάμενον ἀκόμη εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ὁλόγυμνον, μὲ τόσα μαρτυρικὰ στίγματα καταπληγωμένον καὶ μὲ τόσην χάριν τῆς ἁγιότητος ἐστολισμένον καὶ διολάμπον, καὶ πάντες οἱ χριστιανοὶ βλέποντες ἐλυποῦντο, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἔλεγον εἶναι παρόμοιον κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν σεβασμιότητα μὲ τὴν ἀποκαθήλωσιν τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ· καὶ παρρησία ἐπήγαινον νέοι καὶ γέροντες, ἔκοπτον ἀπὸ τὸ ὑποκάμισον αὐτοῦ κομμάτια, τὰ ἔβαφαν εἰς τὸ αἷμα καὶ τὰ ἔπερναν χάριν εὐλαβείας.

Τὰ καθέκαστα δὲ τοῦ μαρτυρίου του, κατὰ τὴν διήγησιν τῶν ἐκεῖ παρόντων δύο χριστιανῶν, εἶνε τὰ ἀκόλουθα:

Τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐπαρουσιάσθη ὁ μάρτυς Θεόδωρος εἰς τὸν κριτὴν τῆς Μιτυλήνης καὶ τὸν ἠρώτησεν, ἂν αὐτὸς εἶνε ὁ κριτὴς αὐτοῦ τοῦ τόπου· ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι «ἐγὼ εἰμί» ὁ μάρτυς τῷ εἶπε θαῤῥαλέως· «καὶ ἐγὼ εἶμαι ὀρθόδοξος, ὁ χριστιανὸς Θεόδωρος, ὅστις πρὸ δέκα ἐτῶν ἀποπλανηθεὶς ἐδέχθην καὶ ἔλαβον τὴν κίβδηλον καὶ βδελυρὰν ὀθωμανικὴν θρησκείαν σας· ἤδη δὲ ἦλθον νὰ τὴν ἀποδῶσω καὶ ἀναλάβω τὴν ἰδίαν μου πίστιν». Καὶ εὐθὺς ἐξέβαλε τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὴν κεφαλήν του ὀθωμανικὸν κάλυμμα· ἔρριψεν αὐτὸ ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ κριτοῦ ἐξέσχισε τὰ πράσινα περικαλύμματα αὐτοῦ καὶ τὰ κατεπάτησε πολλάκις πρὸς περιφρόνησιν ἐξουθένησιν καὶ ἀποστροφὴν τῆς θρησκείας αὐτοῦ. Ὁ δὲ κριτὴς ἐκπλαγείς, βλέπων τὴν τοσαύτην παρρησίαν αὐτοῦ τοῦ νέου, ἠρώτησε τοὺς παρεστῶτας, «τὶς εἶναι οὗτος»; Αὐτοὶ δὲ εἶπον, ὅτι εἶνε φρενοβλαβὴς· ὁ μάρτυς ὑπολαβὼν εἶπεν, ὅτι «δὲν εἶνε φρενήρης, ἀλλ' ἔχει σώας τὰς φρένας· εἶναι χριστιανὸς ὀρθόδοξος, χριστιανὸς ἐγεννήθη, καὶ χριστιανὸς θέλει ἀποθάνει». «Ἰδοὺ εἶδες καὶ ἤκουσες, καὶ ἔμαθες, ὅτι εἶμαι χριστιανὸς καὶ ὅτι ἀρνοῦμαι τὴν θρησκείαν σας ἐπιτέλεσον τὸ ταχύτερον πᾶν διανοούμενόν σου πρὸς ἀπαλλαγήν μου, εἶπεν εἰς τὸν κριτήν, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπομείνω μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου πᾶσαν ἀπόφασίν σου». Τότε ὁργισθέντες οἱ ἐκεῖ παρεστῶτες ἐπίσημοι Ὀθωμανοί, ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Ναζήρου ὠθοῦντες καὶ μαστίζοντες ἀνηλεῶς· ἀλλ' οὗτος, εἰς οὐδὲν λογιζόμενος αὐτὰς τὰς τυραννίας, ὡμολόγει εἰς τοὺς καθ' ὁδὸν συναντωμένους χριστιανοὺς ὅτι εἶνε χριστιανός, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐζήτει συγχώρησιν. Φθάσαντες δὲ εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Ναζήρου, παρευθὺς ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τοὺς μὲν πόδας αὐτοῦ ἐδέσμευσαν, εἰς δὲ τὸν λαιμὸν ἔθεσαν βαρεῖαν ἅλυσιν, καὶ πᾶς Ὀθωμανὸς εἰσήρχετο ἐντὸς τῆς φυλακῆς, ἐμάστιζε καὶ ἐχλεύαζεν αὐτὸν ὡς φρενήρη, καὶ εἰς πάντας ὡμολόγει ὅτι εἶναι, χριστιανός, καὶ ἔχει τὰς φρένας σώας καὶ ὑγιεῖς.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν Παρασκευὴν τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, ὥραν ἕκτην τῆς μεσημβρίας, τυραννικῶς ἔφερον τὸν μάρτυρα πρὸς ἐξέτασιν, καὶ ἠρώτων ἂν ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του, καὶ τὸν ὑπέσχοντο δῶρα πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ ὅ,τι ἄλλο πολύτιμον θέλει, ἀλλὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θρησκείαν των. Ὁ δὲ μάρτυς ἀπήντησεν οὕτω· «Καὶ τὸν νοῦν μου ὑγιῆ ἔχω καὶ τὴν ὁμολογίαν μου σταθερὰν καὶ ἀμετάτρεπτον· σεῖς εἶσθε μωροὶ καὶ χωρὶς νοῦν».

«Τί μὲ πειράζετε καὶ μὲ δοκιμάζετε, ἐν ᾧ ἐνώπιόν σας μέμφομαι καὶ βλασφημῶ τὴν πίστιν σας; Ἀφίνετε σεῖς τὴν πίστιν σας καὶ γίνεσθε χριστιανοί; λοιπὸν πῶς ν' ἀφήσω ἐγὼ τὴν τοῦ ἡλίου φαεινοτέραν καὶ ἁγίαν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μου, καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν ἰδικήν σας τὴν σκοτεινὴν καὶ ἄνομον, οἵτινες ποιεῖτε τὴν ἡμέραν νύκτα, καὶ τὴν νύκτα ἡμέραν καὶ τὴν νηστείαν σας πολυφαγίαν, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ραμαζάνι σας. Καὶ ἐγὼ ἠπατήθην καὶ ἔγινα ἑτερόδοξος, γνωρίσας δὲ τὴν μετ' αὐτῆς ἀπάτην καὶ πλάνην, εἰς ἣν ὑπέπεσα, μετεμελήθην, καὶ ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι χριστιανός· ἀποστρέφομαι καὶ τὴν πίστιν καὶ τὸν προφήτην σας καὶ ὅλους ὑμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου προσφέρω τὴν ζωήν μου καὶ ἀὰ πάντα καταφρονῶ· τί μὲ φυλάττετε καὶ δὲν μὲ φονεύετε;» Τότε διέταξεν ὁ Ναζήρης, ὁ γενιτσάραγας καὶ ὅλοι οἱ ἐκεῖ παρόντες, νὰ ἐκβάλωσι τὸν μάρτυρα διὰ νὰ μὴ τοὺς κολάσῃ, καὶ οὕτω διὰ πολλῶν μαστιγώσεων ἔφερον εἰς τὴν φυλακήν, ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὰ δεσμά, ἅφησαν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἀνοικτάς, καὶ ἀφοῦ ὑπέφερε τριακοσίας μαστιγώσεις εἰς τοὺς πόδας του, συνεχώρησαν καὶ εἰς πάντα ἄλλον Ὀθωμανὸν νὰ εἰσέρχηται καὶ μαστιγώνε· αὐτὸν· συγχρόνως ἄλλοι δέκα πέντε Ὀθωμανοὶ ἐμάστιζον τοῦτον ἀδιακρίτως ἑκατέρωθεν τοῦ σώματός του καὶ ἐκύλιον ὡς ἄσκὸν ἄφωνον. Ὁ μάρτυς ὑπομείνας ταῦτα πάντα γενναίως καὶ σιωπηλῶς, δὲν ἔλεγεν ἄλλο, εἰ μή. «Χριστιανὸς εἶμαι»· καὶ καθήμενος ὑποστὰς σκληροὺς ραβδισμούς, ἔθεσε τὴν δεξιὰν παλάμην τῆς χειρός του ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ὅπως τιμωρηθῇ καὶ αὐτὸ τὸ διάτυλον, δι' οὗ ἐγένετο ἡ κατάδειξις τῆς ἀρνήσεώς του. Μετὰ ταῦτα, βαλόντες εἰς τοὺς κροτάφους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ δύο τεμάχια κεράμου, ἔδεσαν αὐτὰ μὲ σχοινίον τόσον δυνατά, ὥστε παρεβίασαν τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν του νὰ ἐξέλθωσι τῆς θέσεώς των καὶ τὸ πρόσωπόν του νὰ στρέφῃ ὄπισθεν· πλήν, ὁ τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης ἔλεγε· «Χριστιανός, Χριστιανός Χριστιανός εἶμαι». Οἱ δὲ θηριόγνωμοι Ὀθωμανοί, διὰ νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τὸν μάρτυρα σιωπήν, ἔβαλον εἰς τὸ στόμα του μίαν ῥάβδον, ἔσφιγγον δυνατὰ τοὺς ὀδόντας, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἡμιθανῆ εἰς τὴν φυλακήν.

Τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου μεταβὰς χριστιανός τις ὑπηρέτης τῆς φυλακῆς, εὗρε τὸν μάρτυρα ψάλλοντα τὸ «τῇ ὑπερμάχῳ»· ὅστις λαβὼν παρ' ἐκείνου μελανοδοχεῖον, ἔγραφε πρὸς τὸν ἀρχιερέα ὅπως τῷ ἀποστείλῃ τὴν θείαν δωρεάν, τὴν ὁποίαν καὶ διὰ τοῦ ἰδίου Χριστιανοῦ ἔλαβεν ὁ μάρτυς· μετὰ ταῦτα ἐγεύθη καὶ δύο χουλιαριὲς μανέστραν τὴν ὁποίαν ἐξήτησεν ἀπὸ τὸν χριστιανόν, καὶ εὐχαριστήσας αὐτὸν εἶπε:

«Δὲν εἶνε τρόπος νὰ μεταβῇ τις εἰς τὴν φυλακὴν διὰ παρηγορίαν μου;» Ἦλθον συγχρόνως ἀρκετοὶ Ὀθωμανοὶ εἰς τὴν φυλακήν, καὶ ἐξετάζοντες, ἐπέφερον εἰς αὐτὸν πολλὰ βάσανα.

Γεώργιος δέ τις Θεσσαλονικεύς, νέος τῇ ἡλικίᾳ, ἀνα-

γινώσκων πολλάκις τὰ μαρτύρια τῶν παλαιῶν μαρτύρων ἔλεγε κατ'ἰδίαν· «ἆρά γε εἶνε ἀληθῆ αὐτὰ τὰ μαρτύρια ὅλα· ἆρά γε ὑπέμειναν αὐτοὶ οἱ μάρτυρες τόσα βάσανα, καθὼς καὶ ὁ συνώνυμός μου Γεώργιος ; » Ἀπορῶν περὶ τούτων, καὶ ἀκούσας τὰς βασάνους τοῦ Μάρτυρος τούτου, εἶπεν εἷς τινα φίλον του, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ὑβρισθῇ μέ τινα ἵνα φέρωσιν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἴδῃ τὸν Μάρτυρα.

Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ δημογέροντες, ἔπεμψαν τὸν εἰσπράκτορα τοῦ βασιλικοῦ φόρου νὰ ζητήσῃ φόρον καὶ εἰδοποιήσῃ αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν φυλακὴν νὰ ἴδῃ καὶ παρηγορήσῃ τὸν Μάρτυρα ὅστις μεταβὰς εὗρεν εἰς τὴν φυλακὴν ἀρκετοὺς Ὀθωμανοὺς καὶ ἐτυρράννουν διαφοροτρόπως τὸν μάρτυρα, καὶ ἐξέταζον αὐτὸν ποῦ διέμενε τόσα ἔτη· ὁ Μάρτυς ἔλεγεν ὅτι ἦτον εἰς τὴν Ἀγγλίαν· ὁ Κολτζίμπασης (ἤτοι ὁ ὑπαστυνόμος) τῷ ἀπήντησεν· «οἱ ἱερεῖς τῆς Ἀγγλίας σοὶ εἶπον νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ, ὅπου ἔγινες ὀθωμανός, νὰ γίνῃς παλιν χριστιανός;» Ὁ μάρτυς εἶπε, «Ναί», ἐκεῖνος δὲ ἀναστενάζων μανιωδῶς ἔλεγεν· «ἂς ἦτον εἰς χεῖράς μου ἐκεῖνος ὁ ἱερεύς, ἤθελον ἐκβάλει ἀπὸ τὴν ῥάχην του ἀρκετὰς λέρας· τώρα, μιαρέ. πόθεν ἤλθες ;» Ὁ μάρτυς ἀπεκρίθη· «ἀπὸ τὴν θάλασσαν». Τότε τὶς ἐξ ἐκείνων τῶν Ὀθωμανῶν ἐζήτησε νὰ ἔλθῃ ὀθωμανός, γνωρίζων νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος σχοινίον, καὶ μάθῃ ν' ἀποκρίνηται τὴν ἀλήθειαν· ἔθεττον ὑπὸ τὴν ῥίνα του καπνὸν καὶ ἔλεγον· «Πίε καπνόν, τσιρούτ (τουρκιστί)». Εἷς ἐξ αὐτῶν ἐκπυρώσας καπνοδοχεῖον, ἔκαιεν ὄπισθεν τοῦ λαιμοῦ του, λέγων· «βλασφημεῖς τὴν πίστιν;» Ὁ μάρτυς ἔλεγεν· «δὲν αἰσχύνεσθε, ἄθλιοι, εἰς τὰ γελοιώδη ἐπιχειρήματά σας ; οὐδὲν αὐτῶν παράττει τὴν ἀπόφασίν μου καὶ ὁμολογίαν μου· ἐγὼ ἐγεννήθην ἐκ κοιλίας μητρὸς χριστιανῆς· χριστιανὸς θὰ ἀποθάνω, καὶ Θεόδωρος· καὶ ἂν δὲν θέλητε νὰ βλασφημῶ τὴν πίστιν ὑμῶν, μήτε ὑμεῖς λέγετέ τι περὶ τῆς ἐμῆς ἁγίας πίστεως· τὸ σῶμά μου κεῖται εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν· ποιήσατε αὐτὸ κατὰ τὴν ὑμετέραν θέλησιν, καὶ ἂν εἰς τεμάχια διαμελίσητε καὶ φάγητε, μιᾶς ἑβδομάδος μόλις ἔσεται βρῶσις.

Ποιήσατε ὅτι ἀρεστὸν ὑμῖν, καὶ τὸν σκοπόν μου καταστήσατε τὸ ταχύτερον τετελεσμένον, καὶ ἐμὲ ἀναπαυμένον». Ἐκεῖνοι δὲ ἔλεγον τῷ Μάρτυρι κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν διάλεκτον· «ὁ ἐνταῦθα ἀποστείλας σε ἱερεὺς δὲν σὲ ἐβεβαίωσε καί περὶ τοῦ τόπου τῆς ψυχῆς σου ;» Ὁ μάρτυς ἀπεκρίνετο· «τοῦτο δὲν δύνασθε ὑμεῖς νὰ γνωρίζετε». Τότε δὲ θυμῷ ποιούμενοι, ἐμάστιζον καὶ ἠπείλουν τὸν Μάρτυρα· ἀλλ' αὐτὸς γενναίως καὶ ἀπτοήτως ἐζήτει τὴν ταχυτέραν ἐκτέλεσιν τῆς ἀπειλῆς αὐτῶν, καὶ τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μετάβασίν του, καὶ ἐκεῖνοι μὲν θυμοῦ πληρούμενοι, ἀνεχώρησαν· αὐτὸς δὲ ἔμεινε μετὰ τοῦ Γεωργίου, ὅστις καθίσας πλησίον του, ἐζήτει εὐλογίαν καὶ συγγνώμην καταφιλῶν τοὺς πόδας του. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου πῶς ὀνόμαζεται, ἀπεκρίθη, ὅτι ὀνομάζεται Γεώργιος, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ προσῆλθεν. Ὁ Μάρτυς εὐχαριστήσας αὐτῷ εἶπεν· «καλῶς ἐποιήσατε, ἀδελφέ, καὶ ἤλθετε πρὸς παρηγορίαν μου, διότι ὅλην αὐτὴν τὴν νύκτα ἤμην μόνος μου, καὶ κατὰ σατανικὴν συνέργειαν κατέλαβε τὴν καρδίαν μου φόβος πολύς, ὥστε μικρὸν νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν ἀπόγνωσιν· διότι οἱ Ἀγαρηνοί, ὡς κύνες λυσσῶντες, ὥρμησαν κατ' ἐμοῦ».

Τότε ὁ ἁγαθὸς Γεώργιος ὑπενθυμίσας τὸ Μαρτύριον τῶν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς ῥιφθέντων τριῶν Παίδων, τὰ μαρτύρια τῶν μεγαλομαρτύρων Γεωργίου καὶ Δημητρίου, ἐχαροποίησεν αὐτὸν, ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τοῦ ὀνόματος, τοῦ τόπου· τῆς καταγωγῆς καὶ τῶν γονέων καὶ τοῦ αἰτίου τοῦ Μαρτυρίου, ἀπήντησεν ὅλα τὰ προλαληθέντα κατ' ἀκρίβειαν, καὶ ζητήσας παρ' αὐτοῦ μελανοδοχεῖον καὶ χάρτην, ἔγραψε πρὸς τὸν ἀρχιερέα τοῦ τόπου νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐν Χίῳ πνευματικόν του ἰατρόν, συνάμα δὲ ἔγραφε καὶ εἰς τοὺς γονεῖς του.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐξῆλθε φήμη, ὅτι πρὸς ἐμπαιγμὸν τοῦ Μάρτυρος πρόκειται νὰ κόψωσι τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐκ τῶν γονάτων. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ ἐκεῖ τοπάρχης διεκοίνωσε πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν δικαστὴν λόγους ὀνειδιστικούς, ὡς ἀγνοοῦντα τὸν νόμον, ὅτι παραχρῆμα μὲ τὴν ἐκφρασιν τῆς κατὰ τοῦ Μωάμεθ βλασφημίας ὤφειλε νὰ καταδικάσῃ εἰς θάνατον τὸν Μάρτυρα, καὶ οὐχὶ νὰ ἀφήσῃ αὐτὸν βλασφημοῦντα. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ δικαστὴς ἀνεκάλεσε τοῦτο.

Ταὐτοχρόνως εἰσέρχεται εἰς τὴν φυλακὴν οἰκεῖός τις τοῦ Τοπάρχου, καὶ εἶπε τῷ μάρτυρι· «μωρέ, δὲν δίδεις τὸ σαλαβάτι, τουτέστι τὴν μαρτυρίαν τῆς θρησκείας μας. Τώρα ἔχουν νὰ σὲ χαλάσουν». Ἀλλ' ὁ Μάρτυς ὑψώσας τὴν κεφαλήν, ὕβρισε καὶ αὐτὸ τὸ σαλαβάτι, καὶ τὸν Μωάμεθ, καὶ τὴν πίστιν των. Ἕτερος δέ τις ἀνώρθωσε τὸ ὅπλον του νὰ κτυπήσῃ τὸν Μάρτυρα καὶ ἄλλος ἐμπόδισε λέγων· «οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχεις σὺ νὰ φονεύσῃς αὐτόν». Μετ' αὐτοὺς εἰσῆλθον καὶ ἄλλοι πολλοὶ λέγοντες τῷ Μάρτυρι· ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα του· ἀλλ' ὁ Μάρτυς εὐχαριστήσας, ἐδόξασε τὸν Θεόν, καὶ ἠρώτησε τὸν Γεώργιον· αὐτὸς δὲ εἶπεν αὐτῷ λέγε τό, «μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».

Οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ τότε ὡς ἄγριοι λύκοι ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ δένωσι τὰς μαρτυρικὰς χεῖρας του. Ὁ μάρτυς σταθεὶς ἀτρόμητος, καὶ τὰ πάντα εἰς οὐδὲν λογιζόμενος, εἶπεν εἰς τοὺς Ἀγαρηνούς· «σταθῆτε, σταθῆτε» καὶ τότε ποιήσας τρὶς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἔδεσε μόνος τὰ ἐπιμάνικα τοῦ ὑποκαμίσου του ἐπὶ τοῦ τραχήλου του, ὡσὰν νὰ ἡτοιμάζετο εἰς ἀγῶνα πάλης. Τότε εἶπεν εἰς τοὺς Ἀγαρηνούς· «δέσατε τώρα τὰς χεῖράς μου». Ὅτε δὲ ἔμελλον νὰ σηκώσωσι τοῦτον, ἀπέσυρέ τις τὴν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ τεθειμένην ἅλυσιν τόσον σκληρά, ὥστε μικρὸν ἔλειψε νὰ κοπῇ ὁ λαιμὸς αὐτοῦ. Ὁ Μάρτυς δὲ ὡς ἄνθρωπος, πόνεσας, ἐζήτησε νὰ ἐκβάλωσι πρῶτον τοὺς πόδας του ἐκ τοῦ δεσμοξύλου, καί, τούτου γενομένου, ἀνορθωθεὶς ἔτρεχεν ὁ δοίδιμος προθυμότατα εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Καὶ ἐκεῖ φόροντες αὐτὸν ἐμαστίγωσαν ἀνηλεῶς καὶ σκληρῶς, καὶ ἔριψαν ἐν τῇ γῇ ἡμιθανῆ. Ἀνορθώσαντες δὲ πάλιν τοῦτον οἱ ἀσεβεῖς, ἠρώτων τίς εἶναι καὶ πῶς ὀνομάζεται. Ἐκεῖνος δὲ μόλις ἀναπνέων ἐκ τῶν πολλῶν βασάνων, τοῖς ἀποκρίνετο, ὅτι εἶναι χριστιανὸς, ὀνομάζεται Θεόδωρος, καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκει. Τότε δὲ φεῦ ! οἱ ἀσεβεῖς οὗτοι ἔσυρον τὸ σχοινίον τῆς ἀγχόνης, οὗτινος τμηθέντος,πεσὼν ὁ μάρτυς κατὰ γῆς, ἐκτύπησε τὸ γόνυ, ἐξ οὗ καὶ αἷμα πολὺ ἔρρευσε, καί, ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ὄντα, οἱ ἀσεβεῖς ἀγαρηνοὶ ἠνώρθωσαν πάλιν αὐτόν, καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του τὸ σχοινίον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν ποθούμενον τοῦ μαρτυρίου του στέφανον. Τὸ δὲ αἷμα τρεῖς ἡμέρας ἀδιακόπως ἐστάλαζεν ἐκ τοῦ γόνατος τοῦ ἀθλητικωτάτου καὶ μαρτυρικοῦ σώματός του. Μετὰ δὲ τὴν ἀπονέκρωσίν του συνέρρεον πανταχόθεν οἱ χριστιανοί, καὶ μετὰ μεγίστης εὐλαβείας πλησιάζοντες τῷ σώματι τοῦ Μάρτυρος, ἔκοπτον ἕκαστος μέρος τοῦ χιτῶνος αὐτοῦ, ἔβαπτον αὐτὸ ἐν τῷ μαρτυρικῷ αἵματι καὶ ἐφύλαττον αὐτὸ εἰς τὰς οἰκίας των χάριν ἁγιασμοῦ. Πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐκήρυττον καὶ ὡμολόγουν ὅτι, πίνοντες ἐκ τοῦ ἀποστάγματος αὐτοῦ τοῦ αἵματος, καὶ ἐν κατανύξει ἐπικαλούμενοι τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἁγίου, ἐθεραπεύοντο.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν ἡμερῶν λαβόντες ἄδειαν παρ' ἐκείνης τῆς τοπικῆς ἐξουσίας, ἔλαβον καὶ τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου, ἐκεῖνοι οἱ εὐλαβεῖς χριστιανοί, ἐκήδευσιν αὐτὸ μὲ τὴν προσήκουσαν ἐκκλησιαστικὴν παράταξιν, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ ἐντὸς μιᾶς ἐκκλησίας,κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως Μιτυλήνης κειμένης, καὶ καλουμένης Παναγίας Χρυσομαλλούσης.

Τοῦτο εἶναι εὐλογημένοι ἀδελφοὶ χριστιανοί, τὸ φριχτὸν καὶ ὑπερθαύμαστον μαρτύριον τοῦ ἐν ἁγίοις μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ νέου· Τοῦτο ὅστις ἀναγινώσκει μετ' εὐλαβείας καὶ κατάνυξιν πολλὴν αἰσθάνεται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐν ἁγίοις θαυμασωθέντα Κύριον δοξάζει· διότι αὐτὸς ἔδωκε φωτισμὸν καὶ δύναμιν εἰς τὸν εἰκοσαετῆ τοῦτον νέον νὰ φύγῃ τὴν πλάνην καὶ τὸ σκότος, καὶ νὰ κηρύξῃ ἐνώπιον τῶν ἀλλοπίστων Θεὸν ἀληθινόν τοῦ Σωτῆρα, ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν. Καὶ τῷ ὄντι ὁ νέος οὗτος Μάρτυς, ἐν ᾧ ἔδειξε τώρα τοσοῦτον θαυμαστὴν ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν, ἀλλ' ὅτε κατ' ἀρχὰς μεταμεληθεὶς διὰ τὴν ἄρνησίν του, ἦλθεν εἰς αἴσθησιν, καὶ ἤρχισε νὰ κάμνῃ ὡς χριστιανὸς τὸν σταυρόν του, καὶ νὰ λέγῃ ψαλμοὺς καὶ εὐχάς, εἶχε τότε ἀκόμη εἰς τὴν καρδίαν του τὸν φόβον τοῦ θανάτου, διότι ἐνῷ ποτε ἔκαμνε κρυφίως τὸν σταυρόν του, καὶ τις τῶν ἀπίστων, ἰδὼν αὐτὸν ἐφώναξε μὲ ἀγρίαν φωνήν. «Ἀκόμη εἶσαι Χριστιανός;» κατεκυριεύθη ἀπὸ ὑπερβολικὸν φόβον. Ἀλλ' ὅμως τὶς νὰ μὴ θαυμάσῃ καὶ νὰ μὴ βοήσῃ μετὰ τοῦ Δαυὶδ τὸ «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ» ὅταν, ἀναγινώσκων τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, βλέπῃ ὅτι αὐτὸς ὁ τοσοῦτον δειλὸς πρότερον, ἔπειτα, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπεμακρύνθη καὶ σωματικῶς ἀπὸ τοὺς ἀνόμους, καὶ ἐχρίσθη μὲ τὸ ἅγιον Μύρον,καὶ συνανεστράφη μετὰ πνευματικῶν ἀνδρῶν, ὅτι τότε ἐθερμάνθη εὐθὺς ἡ καρδία του, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἐθερμάνθη, ἀλλὰ φλὸξ θείου πυρὸς ἀνήφθη εἰς τὴν ψυχήν του, διὰ μυρίων βασάνων πρὸς τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστόν; Τίς λοιπὸν δὲν θέλει ὁμολογήσει, ὅτι τὸν πρώην δειλότατον τοῦτον νέον θεία δύναμις ἄνωθεν κατέστησεν ἔπειτα ἀνδρειότατον, γενναιότατον καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν οὐρανόφρονα, καὶ θεόφρονα, ὥστε νὰ πάθῃ προθύμως ὑπὲρ Χριστοῦ ὅσας τυραννίας οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ ἔπραξαν εἰς αὐτόν; Τῷ ὄντι ὅστις δὲν ὁμολογεῖ ταύτην τὴν ἀλήθειαν, ἢ ἐχθρὸς εἶναι τῆς πίστεως καὶ παντάπασιν ἄθεος, ἢ ἄλογος καὶ διόλου ἀναίσθητος. Τὸ αὐτὸ σχεδὸν βλέπομεν ὅτι συνέβη καὶ εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ μαθητὰς τοῦ Κυρίου κατὰ τὸ πάθος αὐτοῦ· ὄντες εἰσέτι τότε ἀτελεῖς καὶ ἀσθενεῖς ἐκυριεύοντο ὑπὸ φόβου, καὶ ἄλλοι μὲν ἐγκατέλιπον αὐτὸν καὶ ἔφυγον, ἄλλοι δὲ τὸν ἠρνήθησαν ὡς ὁ Πέτρος· ὕστερον ὅμως μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ὅτε ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἐνεδύθησαν τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, οὐχὶ μόνον πᾶσαν δειλίαν καὶ πάντα φόβον ἀπέβαλον, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐδίψων πρὸς τὰ πάθη καὶ τοὺς διωγμοὺς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἐσταυρωμένου Διδασκάλου καὶ Σωτῆρος αὐτῶν.

Λοιπόν, Χριστιανοὶ ἀδελφοί, ἐπειδὴ ἡ πίστις ἡμῶν εἶναι οὕτω θεία καὶ θαυμαστὴ καὶ ὑπερένδοξος, ὡς βεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν μαρτυρίων τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀποθνησκόντων, ἂς φυλάξωμεν αὐτὴν ἀσάλευτον καὶ στερεὰν καὶ μεχρις αἵματος, ἂν τύχῃ· ἂς τιμῶμεν αὐτὴν διὰ τῶν ἔργων τῶν ἁρμοζόντων εἰς τοιαύτην πίστιν· ἂς παρακαλῶμεν τοὺς ἁγίους μαρτυρας τοὺς ἀποθανόντας δι' αὐτήν, ἐν οἷς καὶ τὸν σήμερον ἑορταζόμενον θεῖον Θεόδωρον, νὰ πρεσβεύωσιν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀναξίων πρὸς κύριον, ἵνα ἐλεήσῃ καὶ καὶ ἡμᾶς τοὺς κατακρίτους, καὶ ἀξιώσῃ νὰ εὐαρεστήσωμεν αὐτῷ διὰ μετανοίας· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ.

Ὡ"σπερ χαρίτων οὐρανίων, δῶρον δέδοσαι ἡμῖν ω Χριστοῦ Μάρτυς, τοῖς τιμῶσι θερμῶς καὶ σὲ ἠγαπηκόσι παρὰ Θεοῦ Θεόδωρε, ἐπ' ἐσχάτων τούτων χρόνων.

Νίκην κατὰ τοῦ πολεμίου. μάρτυς ἔστησας τοῦ πρὶν νικήσαντός σε καὶ τρωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἀντέτρωσας γεναίως, αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσας, τῇ πολλῇ ὑπομονῇ σου.

Ἔ"χων ἐγκάρδιον τρισμάκαρ, τὴν ταπείνωσιν σεαυτοῦ, καταμέμφου. καὶ ὧν διὰ Χριστὸν ἐν εἰρκτῇ καὶ βασάνοις εὐλογηθῆναι ἤθελες, καὶ μὴ ἄλλοις εὐλογῆσαι.

Θεοτοκίον.

Ω Παρθένε σύ με ὑψηλοτέρα ἁγιότητι, πάντων ἐγὼ δ' ἔσχατος τούτων ἁμαρτίαις εἰμί· σὺ οὖν ἀνόρθωσόν με, τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος, πλήρωμα τὸ τῆς κακίας.

Ὠδὴ Η΄. Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ.

Κεφαλῆς σου τὴν σύνθλιψιν γενναίως, ὑπομείνας ἠνώθης ἀθλοφόρε, τῇ κεφαλῇ τοῦ σώματος Θεόδωρε, τοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐστὶ μόνος Χριστὸς ὁ ζωοδότης.

Ὀφθαλμῶν σου ἐξώσει ἀθλοφόρε, τῆς ψυχῆς σου ἐφώτισας τὸ ὄμμα, προσώπου δὲ στρεβλώσει κατηξίωσαι, εὐθυτενῶς βλέπειν, προσώπου, τοῦ θείου, τὸ κάλλος τὸ ὡραῖον.

Ἐκριζώσει ὀδόντων σου ὦ μάρτυς, τῶν λεόντων συνέθλασας τὰς μύλας· κεράμων δὲ παιδεία ἰσχὺν ἔλαβες, ὥσπερ κεραμέως, τὰ σκεύη συντρίβειν, τὴν καρδίαν διαβόλου.

Θεοτοκίον.

Χριστοῦ Μήτηρ καὶ μήτηρ χριστωνύμων, σὺ ὑπάρχεις δι' ὃ σὲ δυσωποῦμεν, τὰ κατὰ χάριν τέκνα σου ἐλέησον ἡμᾶς σαῖς πρεσβείαις, ταῖς πρὸς τὸν Υἱόν σου τὸν κατὰ φύσιν Κύριον.

Ὠδὴ Θ΄. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Μιμούμενος τρισμάκαρ τὸν ἐν Σταυρῷ, κρεμασθέντα Χριστὸν Δεσπότην σου, ἐφ' ὑψηλοῦ, ξύλου ἐκρεμάσθης ὦ ἀθλητά, καὶ καθωράθης ὅμοιος, ἀποκαθηλώσει τῇ τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ ὡς κοινωνήσας παθῶν τοῦ σοῦ Δεσπότου, καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης γέγονας.

Ἐκρότησαν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, σὲ ὁρῶσαι τὸν δρόμον τελέσαντα· καὶ ὁ Χριστός, στεφάνῳ τῆς δόξης περιεχαρῶς, κατέστεψε Θεόδωρε, ὡς ἀγωνισάμενον ἀνδρικῶς, ὑπὲρ αὐτοῦ παμμάκαρ, καὶ τὴν κακίστην πλάνην, καταβαλόντα τὴν ἀντίχριστον.

Ἤνοίγη σοι ἡ εἴσοδος ἀθλητά, παραδείσου Θεόδωρε ἔνδοξε· τρύφα λοιπόν, εὐφραίνου καὶ χόρευε νοητῶς, καὶ βλέπε τὸν Σωτῆρά σου, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἐναργῶς, σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, καὶ μνείαν ἡμῶν ποίει, τῶν ἀγαπώντων σε καὶ τιμώντων σε.

Θεοτοκίον.

Παρθένε ἐξιλέωσαι τὸν Υἱόν, ἡμῶν πᾶσι πρεσβεύουσα ἔχουσιν, ὑπὲρ ἡμῶν Υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου τοὺς ἀθλητάς, Πολύδωρον, Θεόδωρον, ἵνα ἀξιώσῃς ἐπιτυχεῖν, ἡμᾶς τοῦ παραδείσου, δοξάζοντας ἀπαύστως Πατέρα λόγον, Πνεῦμα Ἅγιον.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Περιχαρῶς τὴν μνήμην σου, ἑορτάζομεν ἅπαντες, καὶ λείψανά σου τὰ θεῖα, Θεόδωρε προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν σεπτὴν εἰκόνα σου, σχετικῶς ἀσπαζόμεθα· σὺ οὖν ἡμᾶς περίσωζε, ἀπὸ παντοίας ἀνάγκης, καὶ βλάβης τοῦ ἀλλοτρίου.

Θεοτοκίον.

Θεὸν ὃν ἐσωμάτωσεν ἡ Θεοτόκος Δέσποινα, βαστάζουσα ἐν ἀγκάλαις, προσβευτικῶς ἀνεβόα· ἐπεὶ σπλαγχνον γλυκύτατον, ηὐδόκησας Μητέρα σου, γενέσθαι με τὴν δούλην σου, τοὺς εἰς ἐμὲ προσφυγόντας, τῆς σῆς ἀξίωσον δόξης.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος Α΄.

Τῶν Οὐρανίων Ταγμάτων.

Τὸν τοῦ Χριστοῦ Στρατιώτην καὶ νεομάρτυρα, Θεόδωρον συμφώνως, εὐφημήσωμεν ὕμνοις, αὐτῷ ἀναβοῶντες ἀπὸ ψυχῆς· ταῖς εὐχαῖς σου περίσωζε ἡμᾶς τοὺς σὲ ἀγαπῶντας ἐκ πειρασμῶν καὶ παντοίων περιστάσεων. (Δίς).

Τὸν Ἰησοῦν ὠνὲ πόθεις, ἔχων Θεόδωρε καὶ θεωρίᾳ τούτου, ἐντρυφῶν ἀνενδότως, στρέψον σου τὸ ὄμμα καὶ πρὸς ἡμᾶς, τοὺς ποθοῦντάς σε Ἅγιε καὶ τὸν Χριστὸν ἐκδυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως δόξης ἐπιτύχωμεν.

Τῆς ὑπερθέου Τριάδος καταλαμπόμενος, ταῖς νοηταῖς ἀκτῖσιν, ὅλος φῶς χρηματίζεις, ὅλος ἐξαστράπτων, ὅλος Θεός, κατὰ χάριν Θεόδωρε· φῶς καθορῶν τὸν Πατέρα, φῶς τὸν Υἱόν, φῶς τὸ πνεῦμα τὸ πανάγιον.

Δόξα Ἦχος πλ. δ΄.

Σήμερον ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὰς πρὸς τὸν Ἰωσὴφ εὐλογίας ἀναλαμβάνουσα, τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ, ὡς καλὴ καὶ φιλόπαις μήτηρ, Θεόδωρε βοᾷ σοι· υἱός μου ηὐξημένος σὺ εἶ, υἱός μου νεώτατος πρός με ἀνάστρεψον, ὁ τῶν νεοφανῶν μαρτύρων μου ἔσχατος· καὶ πρέσβευε ἀπαύστως τῷ σῷ κατὰ χάριν Πατρί, καὶ ἐμῷ νυμφίῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὅπως με τῆς τυραννικῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάσης αἱρέσεως λυτρωσάμενος, σώσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν οὐράνιον.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ Τυπικὰ Καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος. ᾠδὴ γ΄. στ΄. Μετὰ τὸ Τρισάγιον, τὸν Ἀπόστολον, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰς Μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Μεγαλυνάρια.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, ἐν ᾠδαῖς καὶ ὕμνοις, μαργαρίτην τοῦ Ἰησοῦ, τῶν νεομαρτύρων, Χριστοῦ τὸ λαμπρὸν ἄστρον, Θεόδωρον τὸν νέον, πιστῶν τὸ καύχημα.

Χαίροις ὁ ἀήττητος ἀθλητής, καὶ κῆρυξ γενναῖος, τῆς θεότητος Ἰησοῦ· χαίροις Θεοῦ δῶρον, ἡμῖν δεδωρημένον, ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις, μάρτυς Θεόδωρε.

Ἤνθησας ὡς ῥόδον κοκκοβαφὲς Θεόδωρε μάρτυς, ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς καθ' ἡμᾶς, καὶ εὐωδιάζεις ὀδμαῖς τῶν σῶν χαρίτων, ἡμῶν, τῶν σὲ ποθούντων ψυχάς καὶ σώματα φύλαττε τοὺς δούλους διὰ παντός, Θεόδωρε Μάρτυς, τοὺς τιμῶντάς σε σὺν εὐλαβῶς καὶ πίστει καὶ πόθῳ, τελοῦντάς σου τὴν μνήμην, ἀπὸ παντοίας βλάβης καὶ περιστάσεως.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΔΙΑΔΑΜΨΑΝΤΟΣ ΕΝ ΕΤΕΙ ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ 1805 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 17

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους δ΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ὦ τοῦ παραδόξου Θαύματος.

Ἀρχιερέων ὁ σύλλογος, καὶ τῶν ὁσίων πληθύς, καὶ Μαρτύρων τὸ σύνταγμα, καὶ δικαίων ἅπαντες, οἱ χοροὶ συναγάλλονται, ἐπὶ τῇ θείᾳ μνήμῃ σου σήμερον, Ἀρχιερεὰ καὶ γὰρ ἡ χάρις σε, προεχειρίσατο, καὶ κανόνα δίου σε τῶν ἀσκητῶν, καὶ Μαρτύρων ἔνθεον ἀλείπτην ἔδειξε.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ

Σὲ μακαρίζει Μακάριε, ἐν εὐφροσύνῃ ψυχῆς, τῶν πιστῶν τὰ συστήματα, ὡς ὄντως μακάριον, τῆτε κλήσει καὶ πράγματι, ὡς ἱεράρχην, ὅσιον ἄκακον, μονήρους βίου ὡς εἰσηγήτορα, καὶ ὡς θεόφρονα, καὶ σοφὸν διδάσκαλον πρὸς ἀρετήν, τῶν προσερχομένων σοι, καὶ ὡς πεινώντων τροφήν.

Τῆς ὑπὲρ νοῦν ὁρεγόμενος, καὶ οὐρανίου τρυφῆς, Ἱεράρχα Μακάριε, πᾶσαν ἡδυπάθειαν, ἀπηρνήσω θεόληπτε, ὑποπιάζων νηστείᾳ πάνσεπτε, συντονωτάτῃ τὸ θεῖον σῶμα σου. Παῦλον μιμούμενος, καὶ παννύχοις στάσεσι καὶ προσευχαῖς, καὶ γονάτων κλίσεσι, δουλαγωγῶν αὐτῷ.

Πηγὴν ἐλέους σε ἔγνωμεν, συμπαθεστάτην ψυχήν, ὀλιβομένων παράκλησιν, ὀρφανῶν τροφέα τε, καὶ χειρῶν ἀντιλήπτορα, ἁμαρτανόντων, τὸ παραμύθιον, ἀρνησιχρίστων τὸ καταφύγιον, καὶ πρὸς τὴν ἄθλησιν τῶν Μαρτύρων, ὅσιε λόγοις σοφοῖς καὶ ἔργοις Μακάριε ἀλεί πτην ἄριστον.

Δόξα ἦχος πλ. δ΄.

Θ"σιε τρισμάκαρ ἀγιώτατε πάτερ, Ἱεράρχα Μακάριε, χαῖρε καὶ εὐφραίνου Χριστὸν ἀπολαβὼν τὸν σὸν ἔρωτα, καὶ τὴν τῶν θαυμάτων χάριν παρ' αὐτοῦ κομισάμενος. Τῶν παθῶν γὰρ ἀπαλλάττεις τοὺς πάσχοντας καὶ πνεύματα ἀπελαύνεις τὰ ἀκάθαρτα. Ὧν τῆς πάνης ῥυσθείημεν οἱ πόθῳ τιμῶντές σε ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀναγνώσματα τοῦ Μεγάλου Γρηγορίου. Εἰς τὴν Λιτὴν ἦχος α΄.

Πῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου στοιχειούμενος καὶ ὁλοτρόπως ἐκ παιδὸς αὐτῷ ἀνακείμενος, ἐκ παντὸς μολυσμοῦ, τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀνώτερον ἐτήρησας Μακάριε. Ὅθεν χρισθεὶς τῷ πνεύματι, χρίσματι Ἁγίῳ, λειτουργὸς τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἐγένου, ὅσιος, ἄκακος, καὶ ἀμίαντος καὶ λαμπροτέραν τὴν Ἱεραρχίαν ἀνέδειξας τοῖς ἀσκητικοῖς ἀγωνίσμασι, διὸ πρεσβεύων μὴ παύσῃ δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος Β΄.

Π' τοῦ πνεύματος χάριτος, τῆς Κορίνθου σε πρόεδρον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον ἱερῶς προεχειρίσατο καὶ θείων Μυστηρίων λειτουργόν, Θεοφόρε Μακάριε. Εἶτα λόγοις ἀπορρήτοις Θεοῦ προνοίας, εἰς τὴν Χίον μεταστάς, ἐνθέοις λόγοις καὶ πράξεσι διέπρεψας καὶ τέλος τὸ τοῦ βίου ἐν αὐτῇ ἐδέξῳ ὄντως θεοδόξαστον, θαυμάτων παραδόξων πλουσίαν θεόθεν χάριν κομισάμενος.

Ἦχος πλ. δ΄.

Πεπλήρωται ἤδη καὶ ἐπὶ σοί, ἡ ἐν Εὐαγγελίοις τοῦ Κυρίου φωνή, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῖς πάλαι ὁσίοις τε καὶ Ἱεράρχαις, ὅσιε πάτερ Ἱεράρχα Μακάριε· Ἡλίου γὰρ δίκην, ἔλαμψεν ἐν κόσμῳ, τὸ φῶς τῶν σῶν ἀρετῶν ἀξιάγαστε, καὶ παρὰ πάντων δοξάζεται ὁ οὐράνιος πατήρ, σὺν τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματι, ἡ Ἁγία Τριὰς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Οὐκ ἔδει σε Ἱεράρχα, τὸν διὰ βίου παντὸς, παντοίαις ἀρετῶν ἕδραις, τὸν Θεὸν δοξάσαντα, καὶ ἐν οὐρανῷ παρ' αὐτοῦ δοξασθέντα, μὴ καὶ ἐπὶ γῆς διὰ σημείων δοξασθῆναι ἀοίδιμε. Διό θαυμάτων εἴληφας τὴν ἐνέργειαν, θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ δαίμονας ἐξ ἀνθρώπων ἀπελαύνων, ὑφ' ὧν δοξάζεται ἐν σοί, ἡ ἐδόξασε Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων. Εἰς τὸν στίχον ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις ἀσκητικαῖς ἀγωγαῖς, τὸ κατ' εἰκόνα διασώσας ἀλώβητον Μακάριε τὸ τοῦ κτίστου, νοῦν ἡγεμόνα τὸν σόν, ἀνδρικῶς Θεόφρον ἐνστησάμενος, πρὸς πάθη ὀλέθρια, καὶ τὸ χεῖρον τῷ κρείττονι, καθυποτάξας καὶ τὴν σάρκα τῷ Πνεύματι, δουλωσάμενος. ἀνενδότοις ἀγῶσί σου, καὶ εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν, ὃς ἦν Πάτερ "Οσιε, ἀναδραμών τε καὶ φθάσας, καὶ νῦν τυχὼν τῆς θεώσεως, μὴ παύσῃ πρεσβεύων, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται.

Χαίροις ἀρχιερέων λαμπρόν, καὶ θεῖον εὔκοσμον, καὶ σὲ μόνον ἐγκαλλώπισμα, εὐπρέπεια μοναζόντων, καὶ ἐκκλησίας φωστήρ, καὶ τῆς εὐσεβείας στῦλε ἄσειστε, προστάτα θερμότατε, βοηθὲ ἑτοιμότατε, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ δειναῖς περιστάσεσι, καὶ ἐν θλίψεσιν, ἀληθῶς Χριστομίμητε, θεῖε ὄντως Μακάριε, γαυρίαμα ἔνθεον, τῶν ἀκριβῶς ἑπομένων, ταῖς πατρικαῖς παραδόσεσι, ἃς περ νῦν θεόθεν κυρωθείσας καθορῶντες, σκιρτῶσι πνεύματι.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Χαίρει πᾶσα πιστῶν ἡ πληθύς, σοῦ δοξασθέντος ἐξαισίοις ἐν θαύμασι, θεσπέσιε Ἱεράρχα, καὶ μετὰ πόθου πολλοῦ, πάντοθεν συντρέχει εἰς προσκύνησιν, τῶν θείων λειψάνων σου, καὶ σορροῦ τῆς πανσέπτου σου, καὶ νοσημάτων, ἐξαιτεῖται τὴν ἴασιν, μετὰ πίστεως, ἀδιστάκτου Μακάριε, κρήνη γὰρ ἀναδέδεικται, θαυμάτων ἀκένωτος, καὶ ἀεννάως πρόχεει, τῶν ἰαμάτων τὰ χεύματα, ἐκ πνεύματος θείου, καὶ Θεὸς ὁ σὲ δοξάσας ἀντιδοξάζεται.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Πὸν ἔνθεον Ἱεράρχην καὶ ὅσιον, τὸν τῆς Κορίνθου πρόεδρον, τὸν ὄντως Μακάριον εὐφημήσωμεν, Πελοποννήσου τὸ θρέμμα, καὶ Χίου τὸν θεῖον κοσμήτορα. Χαίροις αὐτῷ μελῳδοῦντες, ὁ τὴν Ἱεραρχίαν τῇ ἀσκήσει λαμπρύνας θεσπέσιε· Χαίροις ὁ ἐγκρατείᾳ συντόνῳ τὰ πάθη νεκρώσας, ὁ παννύχοις στάσεσι καὶ προσευχαῖς ἀδιαλείπτοις καὶ δάκρυσι, Χριστὸν εἰσικνησάμενος ἐν τῇ ψυχῇ σου. "Ον καθικέτευε ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ Σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἀθανασίου, Παρίου Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος Α΄. τῆς Ἐρήμου πολίτης.

Πὸν Κορίνθου ποιμένα τὸν τῷ ὄντι Μακάριον, τὸν τοῦ Θεοῦ προνοίᾳ τῆς Χίου ἀρρήτοις λόγοις μέγαν κοσμήτορα· τὸν πράξεσι καὶ λόγοις καὶ εὐχαῖς, ἐκλάμψαντα ἀνέσωμεν πιστοί· θεραπεύειν γὰρ νοσοῦντας, καὶ ἀπελαύνειν ἀκάθαρτα πνεύματα, εἴληφεν ὄντως χάριν ἐκ Θεοῦ. Δόξα τῷ τοῦτον προορίσαντι πατρί, δόξα τῷ ἀνυψοῦντι Υἱῷ, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι δι' αὐτοῦ Ἁγίῳ πνεύματι.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν Α΄. στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος πλ. δ΄.

τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἐκ παιδὸς ἀνετέθης τῷ ποιητῇ, ὁλικῇ διαθέσει ὡς ἀληθῶς, ὅθεν καταλέλοιπας, τὴν τοῦ βίου τερπνότητα, διὸ τὴν σὴν εὑροῦσα, ψυχὴν ὄντως ἄσπιλον. Πνεύματος ἡ χάρις, ἀξίως σε ἔχρισε, χρίσματι ἁγίῳ καὶ ποιμένα δεικνύει, Κορίνθου καὶ πρόεδρον, ὦ θεόφρον Μακάριε, ἣ καὶ νῦν τὰ ὁστέα σου, δείκνυσι πηγὴν θαυμαστήν, ἰαμάτων πᾶσι τοῖς αἰτοῦσί σε τῶν θαυμάτων τὴν χάριν τὴν ὄντως θεόσδοτον.

Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν δευτέραν στιχολογίαν.

Κάθισμα ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Φλέγει πνεύματα τῆς πονηρίας, τῶν ὁστέων σου ἡ θεία χάρις, Ἱεράρχα

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΟΡΙΣΤΗΣ ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

τοῦ Κυρίου Μακάριε, καὶ τῶν παθῶν ἀπαλλάττει τοὺς πάσχοντας, καὶ ὑπὸ πάντων τὰ σὰ θεῖα θαύματα. Πάτερ ὅσιε, φωνῇ διατόρῳ ἄδεται, καὶ παρὰ πάντων εὐσεβῶς κηρύττεται.

Ἕτερον ἐπεφάνης σήμερον

Θησαυρὸν οὐράνιον, καὶ ὄλβιον θεῖον, τὰ σεπτά σου ὀστέα ὁ Χριστεπώνυμος λαός, τῆς νήσου Χίου ἐπλούτησε, διό σε πόθῳ, δοξάζει Μακάριε.

Κάθισμα. Μετὰ τὸν πολυέλεον.

Ἦχος Α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Γλῶς ἐμπαθοῦς, σεαυτὸν ἐκκαθάρας, Μακάριε σοφέ, Ἱεράρχα Κυρίου, δοχεῖον, Ἱερώτατον, ἀρετῶν ἐχρημάτισας, καὶ πανέντιμον σκεῦος χαρίτων ἐγένου, τῶν τοῦ Πνεύματος, διὸ ἐν ὕμνοις τελοῦμεν τὴν ἔνδοξον μνήμην σου.

Ἕτερον ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πὸν δρόμον τετέλεκας τὸν τῆς ἀσκήσεως, Θεόφρον Μακάριε Ἱερομύστα Χριστοῦ, καὶ νῦν κατεσκήνωσας, ἔνθα εὐφραινομένων κατοικία ἐν δόξῃ, ἔνθα τῶν Μακαρίων ἡ τερπνὴ ξυναυλία, ἧς καὶ τοὺς ὑμνητάς, τυχεῖν καθικέτευε.

Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς

Εἶτα οἱ κανόνες. Ὁ Α΄. Κανὼν οὗ ἡ ἀκροστιχὶς κατὰ ἀλφάβητον ἀντίστροφον, ἐν τοῖς Θεοτοκίοις. Νικηφόρου Ἱερομονάχου Χίου.

Ὠδὴ Α΄. ἦχος πλ. δ΄. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ὡς λειτουργὸς καὶ Ἱεράρχης ἔνθεος, ἐν παῤῥησίᾳ πολλῇ, τῷ ἄθλῳ θρόνῳ παρεστὼς Μακάριε, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν λάμψεσι, τοῦ φωτὸς τοῦ ἀδύτου καταλαμπόμενος δίδου μοι, φωτισμὸν ὑμνεῖσαι τὴν μνήμην σου.

Ψυχὴν ἐνδόξως, ταῖς χερσὶ Μακάριε, τοῦ ἀοράτου Θεοῦ, ταῖς ἀχράντοις πάτερ, ἱερῶς ἀνέθηκας, καὶ εἴληφας τῶν πόνων σου, τοὺς μισθοὺς ἐπαξίως, διό σε πόθῳ δοξάζομεν καὶ τιμῶμεν ὕμνοις τὴν μνήμην σου.

Χοροῖς Ἀγγέλων καὶ Ἁγίων τάγμασι, νῦν παρεστὼς τῷ Θεῷ πάτερ Ἱεράρχα, ἔνδοξε Μακάριε, τῶν σὲ τιμώντων μέμνησο, εὐλαβείᾳ καὶ πόθῳ, καὶ οὐρανόθεν κατάπεμψον τοῖς ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Νοῦν καὶ καρδίαν καὶ ψυχὴν ἐμόλυνα, παντοδαπῶς λογισμοῖς. ἀχραντε Παρθένε, ἡ μόνη ἀμόλυντος, διό καθικετεύω σε, ῥαντισμῷ τῆς πρεσβείας, ἀπόσμιξον καὶ ἀπάλλαξον, ἐννοιῶν ἀτόπων τὴν μνήμην μου.

Ὠδὴ γ΄. Ὁ στερεώσας καταχάς.

Φωσφόρος ὡσάπερ Ἀστήρ, ἐν τῇ νυκτὶ τῇ τοῦ βίου, ἐξανέτειλας ἐν Κόσμῳ φωτίζων, νουθεσίαις ἱεραῖς Μακάριε Θεόσοφε, πάντας τοὺς προσιόντας, θείῳ φωτὶ τῶν ῥημάτων σου.

Ὑπομονὴν ἐν πειρασμοῖς, καὶ καρτερίαν ἐν πόνοις, καὶ ἀνδρείαν ἐν πόνοις, καὶ ἀνδρείαν ἐν τοῖς ἄθλοις διδάξας, τὸν Πολύδωρον ἀθλεῖν, εἶτα καὶ τὸν Θεόδωρον, καὶ Δημήτριον τρίτον, εἴληφας διὰ ῥημάτων σου.

Τύπος ἐγένου βιοτῆς καὶ καθαρᾶς πολιτείας, ἀνεφάνης κῦρ ἡμᾶς θεοφόρε, καὶ τῆς πίστεως κανών, καὶ ὁδηγὸς σωτήριος, πᾶσι τοῖς προσιοῦσι, διὰ τῶν θείων ῥημάτων σου.

Σῶμα κατέτηξας τὸ σόν, δι' ἐγκρατείας συντόνου, καὶ ἐνέκρωσας τὰ πάθη νηστείᾳ, καὶ ἐλέπτυνας τὸν νοῦν, δι' ἀγρυπνίας πάνσεπτε, διὸ ἡ θεία χάρις, ἐνήργει διὰ ῥημάτων σου.

Κάθισμα ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ, ἐγένου θεῖος λειτουργός, καὶ διδάσκαλος σεπτός, καὶ Ἱεράρχης εὐκλεὴς καὶ ἀληθείας προστάτης καὶ νόμων φύλαξ, διό σε καὶ ἐκ γῆς μεταχωρήσαντα, ἐδόξασε λαμπρῶς ὡς οἰκονόμον πιστόν, εὖ σοι εἰπὼν Μακάριε, εἰς τὴν ἐμὴν χαρὰν εἴσελθε· ἧς ἀπολαύων μέμνησο πάντων, τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου.

Ὠδὴ δ΄. Σύ μου ἰσχὺς Κύριε.

Ῥῶσιν Χριστόν, Χριστοῦ ἰσχὺν Πάτερ ὅσιε κράτος Θεῖον, τὸν Χριστὸν ἐκέκτησο, Χριστῷ συνέζης ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ Χριστοῦ ἀνέπτης τὸ παντεπόθητον ὄνομα, νυκτός τε καὶ ἡμέρας, καὶ Χριστῷ νῦν θεώμενος γέγηθας.

Πατρὸς Υἱοῦ, καὶ Πνεύματος νῦν θεώμενος, σὺν Ἀγγέλοις τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ σὺν τοῖς δήμοις τῶν ἐκλεκτῶν, καὶ τὴν θείαν δόξαν, ὦ μακαρίας ὁράσεως, καὶ τέρψεως ἀῤῥάστου, καὶ χαρᾶς τῆς ἀλήκτου, ἧς τυχὼν Πάτερ ὅσιε γέγηθας.

Ὃ "που τρυφή, καὶ θυμηδία ἡ ἄφθαστος, ἔνθα ἐστὶν ἡ εὐφροσύνη ἡ ἄληκτος, ἔνθα χαρὰ ἡ διηνεκής, ὅπου ἡ τερπνότης, τῶν μακαρίων ἄβυσσος, καὶ ἡδονὴ ὑπάρχει, ἡ ἀκόρεστος ὄντως, νῦν οἰκῶν Πάτερ ὅσιε γέγηθας.

Θεοτοκίον.

Κλίμαξ σὺ εἶ, ἄχραντε ἣν ἐθεάσατο, τετραμένην, γῆθεν πρὸς οὐράνια, ὁ Ἰακὼβ πάλαι μυστικῶς, δι' ἧς οὐρανόθεν, εἰς γῆν κατῆλθεν ὁ ὕψιστος, καὶ ἔσωσεν εὐσπλάγχνως, τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, σὺ δ' ὡς οὖσα αἰτία νῦν γέγηθας.

Ὠδὴ ε΄. Ἵνα τί μὲ ἀπώσω.

Μοσχημάτων ποικίλων, καὶ παθῶν ἀνιάτων, Θεῖε Μακάριε, ἡ ἁγία κόνις, ἀνεδείχθη σοροῦ τῆς πανσέπτου σου, ἴασις τελεία, καὶ θεραπεία ὄντως θεία, τοῖς ἐοῦσιν αὐτῇ καὶ προσφαύουσιν.

Πτηνθέντες ἀπάτῃ, τοῦ δεινοῦ ἀλάστορος ἡμῶν οἱ πρόγονοι, τῇ τοῦ ξύλου βρώσει, τῆς τρυφῆς παραδείσου ἐξώσθησαν, ἀλλ' ἀνακληθέντες διὰ τῆς σῆς θείας εὐσπλαγχνίας, ἀκωλύτως τῷ ξύλῳ νῦν ψαύουσι.

Ἱεράρχης ἐφάνης, τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας θεῖε Μακάριε, λειτουργός τε θεῖος, καὶ Μαρτύρων ἀλείπτης καὶ στήριγμα, μοναζόντων τύπος καὶ χαρακτὴρ θεῖος ἐφάνης καὶ πιστῶν βοηθὸς ἑτοιμότατος.

Μοναστῶν τὰς χορείας, καὶ Ἱεραρχῶν τὴν πληθὺν σὺ ἐπέφρανας, τῇ σῇ τετειώσει, λαμπρυνθεὶς ἐξαισίως ἐν θαύμασιν, οἷς Θεὸς δοξάζει, τοὺς εὐαρέστους αὐτοῦ δούλους, τοὺς αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις δοξάσαντας.

Ὠδὴ στ. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Μονὴν ἐν σοὶ ὁ Χριστός, μετὰ Πατρός τε καὶ Πνεύματος, τηροῦντι αὐτοῦ καλῶς, τὰ θεῖα προστάγματα, Πάτερ ἐποιήσατο, ὡς σαφῶς ἡ χάρις, παριστᾷ ἡ τῶν θαυμάτων σου.

Λαμπρύνεται ἀληθῶς ἡ νῆσος Χίος Μακάριε, τὴν σὴν ἁγίαν σορόν, ἐν κόλποις κατέχουσα, ὡς ὄλβον ἀσύλητον, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀπολαύει τῶν θαυμάτων σου.

Κατέχουσα καὶ ἡ σή, πατρὶς τὰ σπάργανα ὅσιε, λαμπρύνεται καὶ σκιρτᾷ ἐνθέως Μακάριε, Χριστὸν μεγαλύνουσα περιαδομένων, παραδόξως τῶν θαυμάτωλ σου.

Θεοτοκίον.

Φόβος καὶ τρόμος ἀεί, τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἐκτήκει με καὶ φοβεῖ ἀλλὰ σὺ Πανάχραντε, οἰκτείρασα σῶσον με.

ΙΕΡΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΟΡΙΟΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

τὸν οἰκτρόν σου δοῦλον, εἰς προσθήκην τῶν θαυμάτων σου.

Κοντάκιον Ἀθανασέου Πατρέως.

Εὐφημεῖ γεραίρουσα, πόλις ἡ Χίος ἐνθέως, τὸν Κορίνθου πρόεδρον, μεγαλοφώνως βοῶσα, εἴλκυσαν οἱ Ἱεράρχαι τὸν Ἱεράρχην, Μάρτυρες τὸν πρὸς τοὺς ἄθλους αὐτῶν ἀλείπτην ἀσκηταὶ δὲ τὸν οἰκεῖον, εὐχαῖς ταῖς τούτου, σῶσαν ἡμᾶς ὁ Θεός.

Ὁ Οἶκος.

Ἀεί μεν ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ καὶ ἀνάξιοι, εὐχαριστεῖν καὶ δοξάζειν τὴν ἀπειράγαθον τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν, διὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς ἀπείρους αὐτοῦ εὐεργεσίας καὶ χάριτας, μάλιστα δὲ νῦν διότι ἐν ταῖς πονηραῖς ταύταις ἡμέραις ἡμέραις, ἐναντίον τῆς ἐσχάτης καὶ παντόλμου ἀφροσύνης τῶν ἀνθρώπων, τῶν κατὰ τῆς θείας μεγαλειότητος γυμνῇ τῇ κεφαλῇ ἀντιφερομένων, κήρυκα λαμπρότατον, καὶ μεγαλοφωνότατον θαύμασιν ἐξαισίοις ἀνέδειξε τὸν ὄντως μέγαν Μακάριον· τοῦτον Ἱεράρχην, τὸν κλήσει καὶ δόξῃ θείᾳ ὄντως Μακάριον, βοῶντα πᾶσι καὶ λέγοντα ὅτι, ὦ ἄνθρωποι, κρίσις φοβερὰ τῶν βεβιωμένων ἐσχάτη, καὶ ἀνταπόδοσις μέλλει ἔρχεσθαι πάντως, καὶ ἕτοιμοι πρὸς ἀπολογίαν γίνεσθε. Διὸ καὶ ἡμεῖς τῷ Σωτηρίῳ τούτῳ κηρύγματι πειθόμενοι, παρασκευαζόμεθα ἀμετακλήτως, βοῶντες καὶ λέγοντες, εὐχαῖς ταῖς τούτου σῶσον ἡμᾶς ὁ Θεός.

ὨΙδὴ ζ'. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Τάσεις πηγάζουσιν ἐκ τῆς σοροῦ σου, καὶ τῶν πανσέπτων ὀστῶν Ἱεράρχα Κυρίου, τοῖς προσιοῦσιν ἐν εὐλαβείᾳ θερμῇ, καὶ τῷ σε οὕτω βοῶντι δοξάσαντι, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θεὸν ὃν ἐδόξασας ἱερατείας ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ ἀσκήσεως πόνοις, νῦν Ἱεράρχα παρεστηκὼς μελῳδεῖς, μετὰ Ἀγγέλων βοῶν ἀγαλλόμενος, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, ἡ τοῖς λειψάνοις, καὶ τῇ σεπτῇ σου σορῷ ἀχωρίστως ἐνοῦσα δείκνυσι ταῦτα. τοῖς προσιοῦσι πηγήν, θείων θαυμάτων, καὶ πάντες κραυγάζουσιν εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Οὐδεὶς ὡς προστρέχει σοι, ἐπὶ τὴν σκέπην Παρθενομῆτορ Ἁγνή, καταισχύνεται Κόρη, ἀλλὰ τυχὼν οὗ αἰτεῖ παρὰ σοῦ, μετ' εὐφροσύνης βοᾷ τῷ ποιήσαντι, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ὨΙδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ζωῆς νυνὶ λαβόμενος, ἀθανάτου Μακάριε, μέμνησο τῶν πίστει ἐν ᾠδαῖς τιμώντων σου, τὴν μνήμην τὴν πάντιμον, τῆς μακαρίας λήξεως, ἵνα καὶ ἡμεῖς διὰ σῆς μεσιτείας, ζωῆς τῆς ἀϊδίου ἐπιτύχωμεν πάντες, Χριστὸν ὑπερυψοῦντες εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐπὶ τὴν σὴν προσφεύγομεν, Ἱεράρχα Μακάριε, θείαν μεσιτείαν, οἱ θερμῶς πεποιθότες σε, οἱ σὲ μετὰ σώματος, ἐπὶ τῆς γῆς γνωρίσαντες, θεῖον ὁδηγὸν ἔργοις καὶ λόγοις ἐνθέοις, αἰτοῦντες θεοφόρε, διὰ σοῦ σωτηρίαν, ὅπως σὺν σοὶ ὑμνῶμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δρόμον τὸν τῆς ἀσκήσεως, ἱερῶς ἐκτετέλεκας πάτερ Ἱεράρχα, καὶ νῦν κατεσκήνωσας, ἐν τόποις ἀνέσεως, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν μέμνησο τῶν ἐπὶ γῆς, συναυλισθέντων σοι δούλων, ἵνα σαῖς ἱκεσίαις σωτηρίας τυχόντες, ὑμνῶμεν τὸν Σωτῆρα, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας

Θεοτοκίον.

Ῥεῖθρα δακρύων δίδου μοι, στεναγμοὺς πένθος ἄληκτον, Ἄχραντε

παρθένε, ἵνα ἀποπλύνωμεν, τοὺς σπίλους, τὸν βόρβορον, τῶν ἐκ τῶν φαύλων πράξεων, τῆς ἐμῆς ψυχῆς καὶ ἀκαθάρτου καρδίας, ὅπως τυχὸν ἐλέους, διὰ σοῦ Θεοτόκε, δοξάζω τὸν Σωτῆρα Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ὨΙδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Γεώδους προσπαθείας ἀπαλλαγείς, Ἱεράρχα Κυρίου Μακάριε ἐν οὐρανῷ δόξης καὶ εὐκλείας, ἔχων εἰς τὸ φρόνημα ἔτι ζῶν, καὶ τὴν καρδίαν ἄπασαν, καὶ ψυχῆς ἁπάσης, ὡς ἀληθῶς, τὰς θείας διαθέσεις, δι' ὧ καὶ μετὰ τέλος, ὁ οὐρανός σε προσεδέξατο.

Βαθαὶ ἦς ἠξιώθειες ἀπολαβεῖν, Ἱεράρχα Κυρίου Μακάριε, ἐν οὐρανῷ, δόξης καὶ εὐκλείας παρὰ Θεοῦ, τὰ θεῖά σου γὰρ θαύματα, ἐνδειξις ὑπάρχει πάντως σαφής, ἐν ᾗ σε μεγαλύνει, Χριστὸς ὁ ἀσεφοβότης, ὡς σου τὸ πνεῦμα προσεδέξατο.

Ἄρον ὁσίας χεῖράς σου πρὸς Θεόν, Ἱεράρχα Κυρίου Μακάριε, καὶ ἐκτενῆ, ἱκεσίαν ποίησον πρὸς αὐτόν, ὑπὲρ τοῦ τὴν σεβάσμιον μνήμην σου δοξάσαντος ἐν ᾠδαῖς, δεξάμενος τὸν τούτου, πόθον ὡς ἐκ τῶν παίδων, Χριστὸς τὸν αἶνον προσεδέξατο.

Θεοτοκίον.

Οὐκ ἔχω πλὴν σου ἄλλην καταφυγήν, καὶ μεσίτην Πανάχραντε Δέσποινα, ὁ ταπεινός, εἰμὴ σὲ καὶ μόνην πρὸς τὸν Θεόν, τὸν σὸν Υἱὸν καὶ Κύριον, ὃν μοι ταῖς πρεσβείαις σου εὐμενῆ, ἀπέργασαι Παρθένε, καὶ δέξασθαι, δυσώπει, ὡς τὸν Τελώνην προσεδέξατο.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Πόθος Μακάριε Χριστοῦ, ἐκ παιδὸς τὴν ψυχήν σου, κατέσχεν ἀξιάγαστε, ὅθεν πάντα ἐμφρόνως, τὰ τερπνὰ κατέλιπες, ὡς θεόφρων ὄντως, διὸ χρίσματι θείῳ, Ἱερατείας τῆς Σεπτῆς, ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ προεπιδὼς τοὺς οἰκείους.

Ἕτερον. Γυναῖκες ἀκουσάτωσαν.

Πρὸς πίστει ἐκτελοῦντάς σου, τὴν μνήμην τὴν σεβάσμιον, ἐν ἱεραῖς εὐφημίαις, Μακάριε Θεοφόρε, δεινῶν παντοίων λύτρωσαι, ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος, ταῖς θείαις ἱκεσίαις σου, ὡς παρρησίαν πλουτίσας, πρὸς τὸν Δεσπότην τῶν ὅλων.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ὁ ἐξ ὑψίστου, Ἦχος δ'.

Ὅ ἐπαξίως τὴν χάριν τῶν θαυμάτων, ἐκ Θεοῦ δεξάμενος, θεῖος Μακάριος, δι' ἀρετῆς τελειότητα, καὶ πολιτείας, πρόκειται ἤδη ἡμῖν εἰς ἔπαινον, ὃν περ εὐφημήσωμεν θείοις ἐν ἄσμασιν, ὡς λειτουργὸν ἱερώτατον, τῶν Μυστηρίων, ὡς οἰκονόμον πιστὸν καὶ φρόνιμον, ὃν ὁ Δεσπότης κατεστήσατο, τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας ὡς εὔσπλαγχνος. ὁ ποθῶν τὴν ἁπάντων σωτηρίαν ὡς φιλάνθρωπος.

Ἱεραρχίας χρισθεὶς χρίσματι θείῳ, Ἱερῶς ἐπομάνας Πάτερ Μακάριε, τὸ τοῦ Χριστοῦ θεῖον ποίμνιον τὸ πιστευθέν σοι εἶτα ἐν πόνοις θείας ἀσκήσεως, ὅλως συναοίδιμε πρὸς θεῖον ἔρωτα, ἀνεπτερώθης καὶ γέγονας, εὐθέως ὅλως καὶ ζῶν ἐν κόσμῳ ὡς ἐπουράνιος, ἔσχες τὸ φρόνημα μετέωρον, δι' εὐχῆς νοερᾶς πρὸς τὸν Κύριον, ὃν ἐκέτευε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὡς παρρησίαν παμμάκαρ κεκτημένος, πρὸς τὸν πανοικτίρμονα Θεόν Μακάριε, δεινῶν ἡμᾶς ἐλευθέρωσον, τοὺς σὲ τιμῶντας, ψυχῆς καὶ σώματος ἱκεσίας σου, δίου τε βελτίωσιν, προκοπὴν πίστεως, εἰρήνην πᾶσιν ὁμόνοιαν καὶ σωτηρίαν, ἡμῖν ἐξαίτησον μεσιτείᾳ σου, καὶ γὰρ σὲ πρέσβυν ἀξιόχρεων καὶ μεσίτην πρὸς Κύριον ἔχομεν, ὃν ἐκέτευε σῶσαι καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὅ"σπερ τὸ πάλαι Λουκᾶς τε καὶ Κλεόπας, Χριστῷ συνοδεύοντες αὐτῷ, καὶ μὴ γινώσκοντες ἔφασκον, μετὰ τὸ γνῶναι, οὐχ ἡ καρδία ἡμῶν ἐκκέκαυται, ὅτι τὸν ποθούμενον συνόντα εἶχο-

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

μεν, καὶ νῦν ἡμῶν προσκυνούντων σου. μορφῆς τὸν τύπον, καὶ τὰ ὀστέα ἐκ πόθου φλέγεται, ὅσιε **Πάτερ** ἡ καρδία τοῦ σοῦ, συνόντων σοι ζῶντι **Μακάριε**, καὶ μὴ γνόντων τὸ ὕψος τῆς σῆς θείας τελειότητος.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Ἐν **Ἱεροῖς** ἄσμασι, πιστοί, **Ἱερῶς** εὐφημήσωμεν, τὸν θεῖον **Ἱεράρχην** τοῦ **Χριστοῦ Μακάριον**, ἐκτελοῦντες αὐτοῦ τὴν πανσέβαστον μνήμην, προσκυνοῦντες τῆς μορφῆς τὴν ἐμφέρειαν καὶ μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας ἀσπαζόμενοι τὰ πάντιμα καὶ χαριτόβρυτα λείψανα. **Πρεσβεύει** γὰρ διηνεκῶς τῷ **Κυρίῳ**, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον εἰς Ἱεράρχην.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΤΟΥ ΝΟΤΑΡΑ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΟΥ

(ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ)

Ἐπαινετή, βέβαια, καὶ θαυμαστὴ ἐστάθη πάντοτε καὶ πανταχοῦ, ὡς Θεία καὶ Θεοποιὸς ἡ ἀρετή. Τίς δέν τὸ ἠξεύρει; Καὶ τίς δὲν τὸ ὁμολογεῖ; Ἀλλὰ, παρακαλῶ, ἂς μὴ φανῇ παράξενον εἰς κανένα τοῦτο, ὅπου ἔρχομαι νὰ εἰπῶ. Ὅταν ἡ ἐρημίαις ἐπλημμύριζαν ἀπὸ Θεοφόρους ἀναχωρητάς, ὅταν τὰ Μοναστήρια ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἁγίους Μοναχούς, ὅταν ἀκόμη καὶ εἰς πόλεις ἔλαμπαν, ἀπὸ τοὺς φωστῆρας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅταν πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης εὐρίσκοντο ἄνδρες σημαιοφόροι καὶ θαυματουργοί, τότε φαίνεταί μοι δὲν ἔκανε τόσον κρότον ἡ ἀρετή, οὐδὲ εἰς τόσον θαυμασμὸν ἐκίνει τοὺς ἀνθρώπους ἡ ἁγιότης ὅσον κινεῖ τὴν σήμερον ὅπου διὰ νὰ εἰπῶ τὸ τῆς γραφῆς, «ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐξέρισκεται ξηρασία, καὶ βαρὶς ἁγιότητος καὶ ἀρετῆς οὐδαμοῦ δὲν φαίνεται, ἀλλὰ πανταχοῦ κυριεύει μία κοινὴ διαστροφή, πανταχοῦ ψεῦδος καὶ δόλος, πανταχοῦ ἀφοβοθεία καὶ ἀνευλάβεια καὶ ἡ Θεοστυγὴς ἀδιαφορία. Ἀνίσως λέγω καὶ ἕνα τοιοῦτον καιρὸν εἰς καμμίαν ψυχήν, ὡσὰν εἰς τὸν πόκον τοῦ Γεδεὼν ἤθελε φανῇ θεία δρόσος, ἤγουν διὰ νὰ εἰπῶ σαφέστερον ἀνίσως ἡ παντουργὸς τοῦ Πνεύματος χάρις εἰς τὰς πονηρὰς ταύτας ἡμέρας ἤθελεν ἀναδείξῃ παραδοξότατα Ἅγιον, ἕνα μοναχόν, ἕνα ἐπίσκοπον, ἕνα Ἱεράρχην, μὲ σημεῖα ὑπερφυσικὰ καὶ ἐξαίσια, τοῦτο χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἤθελε προξενήσει εἰς ὅλους τοὺς χριστιανοὺς ἔκπληξιν, θαυμασμόν, εὐφροσύνην ἀσύγκριτον ὄντως καὶ ἀνήκουστον.

Ἀλλὰ τί λέγω ἤθελε προξενήσει; Τοῦτο ὅλον ἕνα ἐμπράκτως γίνεται σήμερον. Τοῦτο σήμερον κάνουσι τὰ εὐσεβέστατα πλήθη τῆς φιλοχρίστου Χίου ἡ πόλις ὅλη, τὰ χωρία ὅλα, τὰ μέσα, τὰ ἔξω, ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες, Ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ ὅλοι, ὅλοι ἐξίσου, καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι, καὶ νέοι καὶ γέροντες, ὅλοι ὁμοῦ μὲ ἕνα παράδοξον καὶ σώφρονα ἐνθουσιασμὸν ἀγάλλονται σκιρτῶσιν καὶ ἀπὸ ψυχῆς δοξάζουσι τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα καὶ φιλανθρωπίαν, ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέδειξεν εἰς ἡμᾶς ἄλλον πόκον τοῦ Γεδεών, γεμάτον ἀπὸ Θεϊκὴν δρόσον, τὸν θεῖον Ἱεράρχην τῆς Κορίνθου, τὸν κατὰ ἀλήθειαν Μακάριον. Ἀλλὰ τί εἶπα πόκον; Πηγὴν μάλιστα νοητήν, πηγὴν ὕδατος ζῶντος, πηγὴν ἀναβλύζουσαν νάματα θείων χαρίτων, καὶ δροσίζει μὲ τὰ ρεῖθρα τῶν θείων του θαυμάτων, τὰς κεκαυμένας ψυχὰς τῶν μετὰ πίστεως πρὸς αὐτὸν προσερχομένων ἐκάστοτε. Ὦ καλὴ καὶ περίδοξος Χίος, ἔχεις δικαίων νὰ χαίρῃς καὶ χαίρε σοι λέγω καὶ ἐγώ, καὶ σκίρτα πνευματικῶς· διότι ἡ ἀνεξιχνίαστος τοῦ Θεοῦ πρόνοια, ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνας, ἐσένα ἠξίωσε νὰ ἔχῃς ἐν τοῖς κόλποις σου τοιοῦτον τὸν Μέγαν Ἱεράρχην καὶ θαυματουργόν, τὸν ἀξιάγαστον ποιμένα τῆς Κορίνθου τὸν ἐν μακαρίοις τῷ ὄντι Μακάριον τὸν Νοταρᾶν. Ἀληθῶς πρᾶγμα ξενήκουστον, ἐπειδὴ ποῖος τόπος; ποία ἐπαρχία· ποία πόλις τὴν σήμερον δύναται νὰ καυχηθῇ ἕνα τόσον ἐξαίρετον καὶ σπάνιον οὐράνιον χάρισμα, ὥστε δηλαδὴ νὰ τὴν στολίζῃ καὶ νὰ τὴν κάμνῃ ὀνομαστὴν κτὶ μακαρίαν ἕνας νέος ἅγιος Ἀρχιερεὺς καὶ θαυματουργὸς νεώτερος; Κατὰ ἀλήθειαν πρᾶγμα μέγα, παράδοξον ἄκουσμα, διήγημα εὐκταιότατον. Καὶ πῶς δὲν εἶναι μακαρία τφόντι, ὦ καλὴ Χίος, ὅπου ἐσένα ἔκρινεν ὁ Θεὸς ταμεῖον ἄξιον, διὰ νὰ ἀποθέσῃ ἐν σοὶ τὸν οὐράνιον τοῦτον Θησαυρόν; Ἀλλὰ διὰ νὰ διδαχθῇ καὶ νὰ μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος τὸ μέγα τοῦτο καὶ ξενήκουστον θαῦμα καὶ ὅτι δικαίως καὶ πρεπόντως ὁ ἀπροσωπόληπτος Θεὸς ἐδόξασε τὸν Ἱεράρχην τοῦτον, μὲ τὰ λαμπρὰ σημεῖα τῆς ὡραιότητός του, εἶνε χρεία νὰ γράψωμεν, καὶ νὰ ἱστορήσωμεν κἀθ' ὅσον δυνάμεθα, τὸν πανόσιον βίον καὶ πολιτείαν αὐτοῦ· καὶ δὴ ἐπικαλούμενοι τὰς ἁγίας καὶ θεοπειθεῖς αὐτοῦ εὐχὰς· ἀρχόμεθα. Ὅθεν ἄρχεσθαι πρέπον εἶνε καὶ σύνηθες.

Κόρινθος εἶναι πόλις τῆς Πελοποννήσου, εἰς τὸ λεγόμενον Ἐξαμήλιον εὐρισκομένη, Πόλις ἀρχαιοτάτη καὶ ὀνομαστὴ, εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἱστορίας, ὀνομαστὴ δὲ μάλιστα καὶ ἐξακουστος εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἀπὸ τὰς δύο Θεοσόφους ἐπιστολὰς, ὅπου πρὸς αὐτὴν ἔγραψεν ὁ μακάριος Παῦλος, ὁ ὁποῖος τοὺς κατοίκους αὐτῆς ἐδίδαξε καὶ ἐκ τῆς πλάνης τῆς εἰδωλομανίας εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ ἐπέστρεψεν. Ἀπὸ αὐτὴν κατάγεται καὶ ταύτης ἐστάθη γέννημα καὶ θρέμμα ὁ Θεῖος οὗτος Μακάριος. προγόνους δὲ ἔλαβεν εὐγενεῖς· ἐξ εὐγενῶν, τῶν περιφήμων Νοταράδων, γένος τοῦτο ἀρχαῖον καὶ λαμπρόν, καταγόμενον ἐκ τῆς Συγκλήτου Βουλῆς τῆς ποτὲ Βασιλείας τῶν Ρωμαίων, ἐκ τούτου δὲ τοῦ γένους, δηλ. τῶν Νοταράδων, κατάγεται καὶ ὁ ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ ἐν ἁγιότητι περίφημος ὁσιώτατος Γεράσιμος, δόξα καὶ καύχημα, οὐ μόνον τῶν Νοταράδων, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ὡσὰν ὅπου τώρα μετὰ τὸ σχῖσμα νεωστί, ἔλαμψε καὶ λάμπει τοῖς ἀπείροις θαύμασι. Γεννήτορας δὲ ἔσχεν ὁ ἅγιος Θεοσεβεστάτους καὶ σεμνοτάτους, Γεωργαντᾶν, ἤτοι Γεώργιον καὶ Ἀναστασίαν καλουμένους, οἱ ὁποῖοι καὶ κατὰ τὸ γένος, καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον τὰ πρωτεῖα εἶχον τῶν Κορινθίων. Ἐκ τούτων λοιπὸν γεννᾶται ὁ Θεῖος οὗτος, ὕστερα ἀπὸ ἄλλους υἱοὺς καὶ θυγατέρας, κατὰ τὸ 1731 ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος, τὸν ὁποῖον ὠνόμασε Μιχαὴλ ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Κορίνθου κὺρ Παρθένιος, ἀναδεξάμενος αὐτὸν ἐκ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος τρόπον τινά, ὡσὰν νὰ ἐπροφήτευε μὲ τοῦτο ὅτι ὁ Πνευματικὸς οὗτος υἱὸς του ἔμελλε νὰ γένῃ καὶ κληρονόμος, ἤτοι διάδοχος τῆς πνευματικῆς του ἀξίας. Φθάσας οὖν εἰς ἡλικίαν, τὰ ἱερὰ διδάσκεται γράμματα, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν ἱκανῶς παραλαμβάνει παρὰ Εὐσταθίῳ τῷ ἀπὸ Κεφαλληνίας· εὐθὺς οὖν ἀπὸ τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς νεότητός του ἄρχισε νὰ δείχνῃ σημεῖα, πὼς δὲν εἶχε κλῆσιν εἰς τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὰ πνευματικά, ἐπειδὴ ἄρχισε νὰ ζῇ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν καὶ νὰ συντρέχῃ εἰς τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, ἀποστρεφόμενος ὅλως διόλου τὰς συναναστροφὰς τῶν νέων καὶ τὴν κοσμικὴν ματαιότητα. Ὄντας δέ ὁ πατήρ του μέγας εἰς τὰ πολιτικά, ὅταν ἔφθασεν εἰς ἱκανὴν ἡλικίαν, τὸν ἐκατέστησε, καὶ μὴ βουλόμενον, ἐπιστάτην εἴτε ἐξουσιαστὴν, ἐπάνω εἰς χωρία, ἀλλ' οὗτος ὁ ἀοίδιμος μὴν ἔχοντας κλῆσιν εἰς τοιαύτας ματαιότητας, ὄχι μόνον δὲν ἐσύναξε χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα ὅπου εἶχε διεσκόρπισε καὶ ζημίαν ἐπροξένησεν εἰς τὸν πατέρα του· ὅθεν καὶ ὕβρεις καὶ ὀνειδισμοὺς παρὰ τοῦ πατρὸς ὑπέμεινε πολλούς.

Ἔχοντας δὲ πόθον πολὺν διὰ νὰ λάβῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ βλέποντας, ὅτι ἀλλέως δὲν ἦτον τρόπος, καταφεύγει κρυφίως εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον, (1) παρακαλῶν καὶ δεόμενος νὰ τὸν ἀξιώσουν τοῦ ποθουμένου. Ἀλλ' ὅμως οἱ Πατέρες ἐκεῖνοι, βλέποντας ὅτι χωρὶς τὴν βουλὴν τοῦ πατρός του ἦτον τὸ κίνημά του, δὲν ἐπένευσεν εἰς τὰς δεήσεις του φοβηθέντες τὴν ἐκείνου δύναμιν. Ὅθεν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, μαθὼν ὁ πατήρ του, ὅτι ἦτον ἐκεῖ, καὶ ἐμήνυσε καὶ τὸν ἔστειλαν ὀπίσω, καὶ μὴ θέλοντα. Ἐπιστρέψας οὖν, πρῶτον μὲν διέτριβεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν πατρικήν, οὕτω καθήμενος, εἰς ἀναγνώσεις τῶν Θείων γραφῶν καὶ ἄλλων ψυχωφελῶν βιβλίων σχολιάζων, ὅτι καὶ τὸν Εὐεργετινὸν τοῦ στόματός του ἠκούσαμεν ὡς εἴτις εὗρῃ σκῦλα πολλά. Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἔλειψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον τους ὁ διδάσκαλος, ἐκουσίᾳ βουλῇ καὶ γνώμῃ διὰ νὰ μὴ μένωσιν ἀργὰ καὶ τυφλὰ τὰ παιδία τῶν χριστιανῶν ἀνεδέχθη αὐτὸς τὸν ἀγῶνα τοῦ σχολείου καὶ παρέδιδεν ἀμισθὶ τὰ μαθήματα χρόνους ἕξ. Δὲν ἔπαυσεν ὅμως εἰς τὸ ἑξῆς, ἀπὸ τὸ νὰ ζητῇ νὰ εὕρῃ ὄν ἐπόθει διδάσκαλον, ἀλλ' αὐτὸς ἐζήτει διδάσκαλον καὶ διὰ τὸ σχολεῖον τῆς Κορίνθου, ἤτοι τῆς πατρίδος του, καὶ ἡ θεία πρόνοια ἑτοιμάζει αὐτὸν διδάσκαλον καθολικὸν, δηλ. ὅλης τῆς Κορινθιακῆς ἐπαρχίας. Ἐπειδὴ καὶ ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ὅπου ἔτρεχε τὸ ἔτος 1764, συνέβη εἰς τὸν προρρηθέντα Ἀρχιερέα τὸ τέλος τοῦ βίου, ὑπέργηρον ὄντα, καὶ εὐθὺς ὅλοι ὡς ὑπὸ Θεοῦ ἐμπνευσθέντες, οὐ μόνον οἱ πολῖται τῆς Κορίνθου, ἀλλ' ὁμοῦ ἅπας ὁ Χριστώνυμος λαὸς τῆς ὅλης Ἐπαρχίας, καὶ Ἱερεῖς καὶ Μοναχοί, καὶ λαϊκοὶ καὶ προπάντων οἱ τοῦ Θρόνου Ἐπίσκοποι, ὅλοι ὁμοῦ μὲ μίαν ψῆφον καὶ μὲ μίαν φωνὴν καὶ γνώμην, τοῦτον ἐζήτησαν καὶ τοῦτον ἄξιον ἔκριναν νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ποιμαντικὴν φροντίδα τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ τῆς Κορινθιακῆς ἐπαρχίας· καὶ λοιπὸν εἰς θείαν κλῆσιν τὴν κοινὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ ἡγησάμενος, ἐπένευσεν εἰς τὴν πάγκοινον ψῆφον, μὲ σκοπὸν νὰ κάμῃ ἐκκλησιαστικὸν καλὸν καὶ νὰ φέρῃ εἰς εὐταξίαν καὶ σωτηριώδη κατάστασιν τὴν ἤδη ἐξαχρειωθεῖσαν ἐπαρχίαν τῆς Κορίνθου ἀπὸ τὰ γηραιτεία τοῦ πάνυ γεγηρακότος προκατόχου αὐτοῦ. Εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν λοιπὸν διόρθωσιν ἀποβλέψας, τὴν ὁποίαν πολλοὶ τοῦ ἐπρόβαλλαν, ἔκλινεν, ὡς εἶπον, εἰς τὰς κοινὰς δεήσεις, καὶ ἔστερξε νὰ ἀναδεχθῇ τὸ τῆς Ἱεραρχίας ἀξίωμα.

Ἐφοδιασθείς, λοιπόν, μετὰ παρὰ πάσης τῆς ἐπαρχίας γραμμάτων, μετὰ ὁποία ἐδέοντο θερμῶς τῆς ἁγίας Συνόδου, αὐτὸν τοῦτον νὰ τοὺς χαρίσῃ ποιμένα καὶ συνδεθεὶς καὶ ἀπὸ μερικὰ ἔγκριτα πρόσωπα τῆς ἐπαρχίας, ἀνέβη εἰς βασιλεύουσαν, ἐπαρρησιάσθη εἰς τὴν Ἁγίαν Σύνοδον, Σαμουὴλ τότε πατριαρχεύοντος, καὶ, ἵνα τὸ μεταξὺ παραδράμω, ἐπειδὴ λαϊκὸς ἦν, χειροτονεῖται, κατὰ τάξιν διελθὼν τοὺς βαθμούς, καὶ τέλος καὶ τὸ μέγιστον λαμβάνει τῆς Ἀρχιερωσύνης χρίσμα, καὶ γίνεται Πρόεδρος μὲν τῆς Κορίνθου Μητροπόλεως, φωστὴρ δὲ ἁπλῶς ὅλης τῆς Ὀρ-

(1) Τὸ Μέγα Σπήλαιον εἶναι ὀνομαστὴ Μονὴ ἐν Πελοποννήσῳ (Κ. Π.)

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ

θοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος ὁμολογῶ εὐγνωμόνως, ὅτι πολλὰ ἔχω νὰ ζημιώσω τοὺς φιλαρέτους ἀναγνώστας καὶ μὴ βουλόμενος, ὅτι δὲν ἔχω εἴδησιν τῶν θαυμασίων του πράξεων, πλὴν ὅτι κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, τὸ κατὰ δύναμιν καὶ Θεῷ φίλον. Λοιπὸν δεξιοῦμαι τὰς φιλοκάλους ψυχὰς μὲ ἐκεῖνα ὅπου ἔξαγνοίας μου ὑποσιωπῶ.

Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὴν θεόθεν αὐτῷ ἐπαρχίαν ποθητὸς καὶ παμπόθητος καὶ ποιοῦσιν ἀγρυπνίαν καὶ ἑορτὴν χαρμόσυνον τὴν ἡμέραν τῆς ἱερᾶς του ἐπιδημίας οἱ χριστώνυμοι λαοὶ χαίροντες καὶ εὐφραινόμενοι, καὶ τὸν ἅγιον Θεὸν δοξάζοντες, ὅτι εἰσήκουσε τὰς δεήσεις των καὶ ποιμένα τοιοῦτον τοὺς ἐχάρισεν Ὅτι λογῆς ὁ Παῦλος προλαβὼν τὸν περιέγραψε, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν ἐξήτασαν. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν οὔτε ἠψεύσθησαν εἰς τὰς ἐλπίδας των, οὔτε εἰς μάτην ἐδειξαν τόσην χαρὰν οἱ Χριστιανοί. Ἐπειδὴ καθὼς ἐκ τῆς πρώτης του ἡλικίας θεόφρων ἐγνωρίσθη καὶ σημεῖα ἔδειχνε μεγάλης ψυχῆς καὶ ζῆλον πολὺν περὶ τὰ καλά, οὕτω τότε καὶ ἐμπράκτως ἔδειξε καὶ ἐβεβαίωσεν ὅλα ἐκεῖνα· διατὶ ἐστοχάσθη μὲ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, πῶς δὲν ἔλαβε τὴν Ἀρχιερωσύνην ὡσὰν μίαν ἐξουσίαν ἀνεξέταστον καὶ νὰ δοθῇ εἰς τρυφὰς καὶ ξεφαντώματα, καὶ εἰς χρηματισμοὺς βιαίους καὶ θησαυρισμοὺς πολλῶν πουγγίων, καθὼς ἄλλοι κάνουσιν. Ὄχι, λέγω, ἄπαγε ἐστοχάσθη, οὔτε ἔπραξεν οὕτος ἔτσι, ἀλλὰ μάλιστα ἐστοχάσθη καθὼς καὶ ἔπρεπε νὰ στοχασθῇ ἕνας τοιοῦτος, Θεόφρων ἄνθρωπος· ἤτοι ἐστοχάσθη πῶς ἔλαβεν ἐπάνω του προστασίαν καὶ φροντίδα ψυχῶν πολλῶν διὰ τῶν ὁποίων τὴν σωτηρίαν ἔχει νὰ δώσῃ λόγον, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος τῶν δεσποτικῶν ταλάντων καὶ συνάρῃ λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

Ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ὑψηλὰ καὶ μεγάλα νοήματα ἔχοντας καλὰ θεμελιωμένα εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἄρχησεν εὐθὺς ὡς πιστὸς καὶ φρόνιμος οἰκονόμος νὰ δίδῃ τὴν τροφὴν, τοῦ θείου λόγου εἰς τὰς Θεὸν πεινώσας ψυχάς, ἀπὸ κτιρούς καὶ χρόνους ἀμνημονεύτους, διδάσκοντας μὲ πολλὴν χρηστότητα καὶ ταπείνωσιν, τὰ πρὸς σωτηρίαν συντείνοντα, εἰς κάθε ταξὶν καὶ ἡλικίαν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ εἴτε ἐξ ἀμελείας, εἴτε ἐξ ἀπαιδευσίας, εἴτε καὶ διὰ τὰ δύο ἀντάμα τῶν προκατόχων του ποιμένων, ἐξηχρειωμένην ηὗρε τὴν ἐκκλησίαν ὅλην τοῦτέστιν τὴν ἐπαρχίαν καὶ γεμάτην ἀπὸ ἀταξίαν, καὶ παρανομίας, σπουδὴν μεγάλην καὶ ἐπιμέλειαν ἔβαλεν, ὡς ἄλλος Ζοροβάβελ, νὰ τὴν ἀνακαινίσῃ καὶ εἰς τὸ κρεῖττον νὰ τὴν ἀναμορφώσῃ, ἀπαλλάξας αὐτὴν ἀπὸ κάθε λογῆς ρυπαρίαν καὶ αἰσχρότητα. Καὶ πρῶτον εὐθὺς ἄρχισεν ἀπὸ τὴν Ἱερωσύνην, ὡσὰν ἀπὸ θεμέλιον, καὶ ὅσους εὗρεν Ἱερεῖς πολλὰ ἀγραμμάτους ὅλους τοὺς ἔπαυσεν, ἔπειτα καὶ ἐνείνους ὅπου εἶχαν φθάσῃ εἰς ἔσχατον γῆρας, καὶ ὅμως ἀσυνειδήτως ἐνήργουν τὰ τῆς Ἱερωσύνης, μὲ πολὺν κίνδυνον τῶν θείων Μυστηρίων, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τῶν ἰδικῶν τους ψυχῶν. Μετὰ ταῦτα ἐμπόδισεν ὅλαις δυνάμεσι, καὶ ἐν βάρει τελείας ἀργείας, ἐκείνους τοὺς Ἱερεῖς ὁποῦ ἀνεκατώνοντο εἰς τὰ πολιτικά, ὅτι εἰς πολλοὺς τόπους συνηθίζεται μία τοιαύτη ἐπάρατος ἀταξία, καὶ εἶνε οἱ αὐτοὶ Ἱερεῖς καὶ Κοντζαμπάσιδες, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ τὸν Χριστόν, καὶ εἰς τὸν ὄντων μὲ τὸν ἀργῶν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰρήνη πᾶσι καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν σήκωτον εἰς τὴν χάψι. Ὅζι ἔτσι, ὄχι λέγει ὁ μέγας οἰκονόμος τῆς χάριτος, ὁ Ἱεροθεος. Ὁ Κοτσόμπασις ὅποιος θέλει νὰ ἀνακατώνεται εἰς τά πολιτικά, ἂς εἰξεύρῃ ἀποφασιστικὰ πῶς εἰς τὸ ἑξῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε Ἱερεύς.

Θέλοντας δὲ νὰ κάμῃ ἀρχὴν νὰ χειροτονῇ Ἱερεῖς, ἠθέλησεν ὡς εὐσυνείδητος νὰ φυλάξῃ ὅσον ἠδύνατο τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἱερῶν Κανόνων, τόσον τῶν Ἀποστολικῶν ὅσον καὶ τῶν Συνοδικῶν, καὶ πρῶτον ὄχι μόνον ἐπὶ χρήμασι δὲν ἐχειροτόνει κανένα, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ πνευματικὰ λειτουργήματα χάριν ἅς τοῦ πνεύματος χαρίσματα εἰς πάντας διένειμε, δεύτερον παρ' ἡλικίαν, κανένα δὲν ἐχειροτόνει μὲ ὅλον ὅπου εἶχε χρείαν ἀπὸ Ἱερεῖς, μὲ τὸ νά ἔπαυσεν ὡς εἴπομεν πολλοὺς ἀπὸ τὴν ἱεροπραξίαν. Τρίτον καὶ ὅσους ἐδοκίμαζε καὶ δὲν ἤξευραν καλὰ τὰ κοινὰ γράμματα, τοὺς ἔστελλε εἰς Μοναστήρια, νὰ ἐξοδεύουν ἐκεῖνα ὅπου ἔμελλον νὰ δώσουν χειροτονικά, καὶ νὰ μάθουν κοινὰ γράμματα, καὶ τότε τοὺς ἐχειροτόνει. Τέταρτον, ἐκεῖνο, καὶ τὸ ὁποῖον εἶμοι βέβαιος πῶς κανένας Ἀρχιερεὺς δὲν τὸ κάνει, τὸν Διάκονον δὲν τὸν ἐχειροτόνει εὐθὺς ὅπου ἐπήγαινε καὶ Ἱερέυ, ἀλλὰ τὸν ἐκράτει πλησίον του ὅπου ἐπήγαινε καὶ τὸν ἐγύμναζεν εἰς τὰ τῆς Ἱερωσύνης, διδάσκοντάς τον καὶ μὲ τὸν λόγον καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του πῶς νὰ λειτουργῇ, πῶς νὰ βαπτίζῃ καὶ πῶς νὰ ἐπιτελῇ τὰ λοιπὰ μυστήρια. Καὶ τότε τὸν ἐχειροτόνει καὶ τὸν ἀπέλυε, Εὖγε καὶ οἱ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς νὰ ἔκαναν ἔτσι· διένειμε δὲ καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἱερεῖς Ἱερὰς κατηχήσεις, διὰ νὰ μανθάνουν ἐκεῖθεν τὰ τῆς θείας πίστεως, καὶ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας του διεμοίραζε κολυμβήθρας εὐρυχώρους διὰ νὰ γίνεται τὸ θεῖον βάπτισμα τέλειον, καθὼς διδάσκει ἡ ἁγία μας ἐκκλησία ἡ Ἀνατολική. Ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια καὶ ἔπραττε καὶ ἐδίδασκε, καὶ κοντὰ εἰς ταῦτα ἠβούλετο καὶ σκοπὸν εἶχε νὰ καταπυκνώσῃ τὴν ἐπαρχίαν του μὲ σχολεῖα κοινῶν τε καὶ ἑλληνικῶν μαθημάτων. Οὕτω καλῶς καὶ θεοφιλῶς ὁ ἀοίδιμος ἐποίμαινε τὸ λογικόν του ποίμνιαν, κηρύττων καὶ λέγων ὡς ἄλλος Ἰωάννης, μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν». Ἀλλὰ τί νὰ εἰπῇ τινάς εἰς τὰ ἄπειρα καὶ ἀνεξιχνίαστα κρίματα τοῦ Κυρίου; Μόλις οἱ χριστιανοὶ ἄρχισαν νὰ χαίρωσι καὶ νὰ δοξάζωσι τὸν Θεὸν βλέποντες τὴν θαυμασίαν ταύτην ἀλλοίωσιν καὶ ἰδοὺ κατὰ τὸ 1768 ἔτος κηρύττεται πόλεμος μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Μοσκόβων (Ρώσσων) ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Μουσταφᾶ, καὶ μετὰ τὸ κήρυγμα τοῦ πολέμου ἰδοὺ καὶ στόλος Ρωσσικὸς φθάνει εἰς τὴν Πελοπόννησον. Τοῦτον τὸν στόλον, ἤγουν τὴν ἁρμάδαν οἱ ἁπλοῖ καὶ ὀλιγόνοες, καὶ ὅσοι δὲν ἤξευραν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ τέλη ἐκείνων ὅπου τοὺς ἔστειλαν, αὐτόχρημα τὸν ἐνόμισαν πῶς θεόθεν τοὺς ἐστάλη κέρας σωτηρίας καὶ λύτρωσις τῆς ἐπικρατούσης τυραννίας. Ἀλλ' οἱ συνετοὶ καὶ φρόνιμοι τοῦτο ἀκούσαντες ἐταράχθησαν καὶ μικροῦ καὶ τὰ μέλη των παρελύθησαν ὑπὸ τοῦ φόβου. Ἐξ ὧν εἷς ἐστάθη καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, εἷς τὸν ὁποῖον ἔπεπεσε καὶ σκότωσις καὶ φρίκη, ἐπρόβλεπον γὰρ οὗτοι οἱ φρόνιμοι, τὰ κακὰ ὁποῦ ἔμελλον ἐκ τούτου νὰ ἀκολουθήσουν, καθὼς καὶ ἐμπράκτως ἠκολούθησαν, καὶ

λοιπόν, ὡς ἐκ ταύτης τῆς ταραχωδεστάτης καὶ ὀλεθριωτάτης αἰτίας ἔπαυσαν ὅλα ἐνεῖνα τὰ πνευματικὰ καλά, ὅπου διὰ τῆς ἐπιμελείας τούτου τοῦ καλοῦ ποιμένος ἐγίνοντο, καὶ ἔτι εἰς τὸ κρεῖττον νὰ προχωρήσουν καὶ νὰ αὐξήσουν ἠλπίζοντο. Καὶ τί τὸ ἀκόλουθον; Ἐβιάσθη ὁ θεῖος οὗτος ἀνὴρ ἀπὸ τοὺς φόβους τῶν προσδοκωμένων δεινῶν καὶ ἐπέρασε μὲ ὅλην του τὴν συγγένειαν εἰς τὴν ἀντίκρυ Ζάκυνθον, πέρνοντες καὶ περιουσίας ὅσας· ἠδυνήθησαν· καὶ εἰς τὸν δρόμον πίπτουσιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μόλις ἐγλύτωσαν καὶ τὴν ἰδίαν των ζωήν· τὰ δὲ πράγματα ὅλα καθὼς ἦτον μὲ τὰ ζῶα λαβόντες τοὺς ἄφησαν γυμνούς. Οἱ Ζακύνθιοι ὅμως ἐδέχθησαν αὐτοὺς μὲ πολλὴν συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν παρέχοντες ἀφθόνως τὰ τροφώδη καὶ χρειώδη καὶ ἐνδύματα, τοῦτον δέ, ἤγουν τὸν Ἱερὸν Μακάριον ἐδέχθησαν οἱ Ζακύνθιοι ὅλοι ὡς Ἀπόστολον Χριστοῦ καὶ εἰς ἐξαίρετον τιμὴν καὶ ὑπόληψιν τὸν εἶχον.

Ἐκεῖθεν ἐπέρασεν εἰς τὴν Κεφαλληνίαν εἰς προσκύνησιν τοῦ ἁγίου Λειψάνου τοῦ συγγενοῦς των ὁσίου Γερασίμου, καὶ παραμείνας ἐκεῖ ὀλίγας μῆνας πάλιν ἐπέστρεψε εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὅπου διατρίψας ἔτη τρία ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Ὕδραν ἐπιξενωθεὶς εἰς τὸ ἐκεῖ Μοναστήριον τῆς Θεοτόκου καὶ μετ' ὀλίγον γίνεται εἰρήνη μεταξὺ τῶν πολεμούντων Ρώσσων καὶ Ὀθωμανῶν καὶ εὐθὺς δίδεται ὁρισμὸς βασιλικὸς εἰς τὸ Πατριαχεῖον νὰ στείλουν Ἀρχιερεῖς εἰς τὰς ἐπαρχίας Μωρέως, διὰ νὰ συνάξουν τὸν ἐσκορπισμένον λαὸν εἰς τοὺς τόπους των· καὶ ἐδῶ δὲν ἠξεύρω τί νὰ εἰπῶ· ὅτι ὅσον μὲν διὰ ἐκείνους ὅπου κατέφυγον εἰς τὸν στόλον τῶν πολεμίων, ἂν δὲν ἐταράχθησαν καὶ ἂν δὲν ἐστάλησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας των, θὐδεὶς λόγος· διατὶ ὡς ἐχθροὶ ἐλογίσθησαν μὲ τὸ νὰ κατέφυγον εἰς τὴν Μοσχοβικὴν ἁρμάδαν, ὁ δὲ στερρὸς οὗτος ἀνὴρ εὑρίσκετο καὶ ἦτο εἰς τοὺς τόπους τῆς βασιλείας, καὶ τόσον πλησίον εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, τὴν Κόρινθον ὅσον εἶνε ἡ Ὕδρα μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ Μωρέως· καὶ σχεδόν, ἐὰν ἐπροστάζετο αὐθημερὸν ἠμποροῦσε νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ, ἀλλ' ὅμως οἱ τότε Συνοδικοὶ μηδένα λόγον τοῦ δικαίου καὶ τῆς κανονικῆς ἀκριβείας ποιησάμενοι, τὸν γνήσιον καὶ κανονικὸν Ἀρχιερέα ὡς τὸ οὐδὲν λογισάμενοι, ἄλλον, τούτου ζῶντος καὶ παρόντος, χειροτονήσαντες ἀπέστειλαν· Εἶτα καὶ παραίτησιν αὐτὸν ἠνάγκοζον τῆς ἐπαρχίας ποιήσασθαι, καὶ ταύτην ἀποστεῖλαι αὐτοῖς, αὐτὸς δὲ ἠρώτα ἓν τίνι λόγῳ, καὶ μὲ ποίους κανόνας, καὶ ποίᾳ αἰτίᾳ ἔχει νὰ γρύψῃ πῶς τὸν ἠνάγκασαν, διὰ νὰ κάμῃ παραίτησιν; Ἐγὼ ἔλεγε, οὔτε τώρα κινῶ οὔτε ὕστερον θέλω κινήσει καμμίαν ἀγωγὴν περὶ τῆς ἐπαρχίας μου, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ κάμω παραίτησιν, αἴτιον εὔλογον εἰς τὸν ἑαυτόν μου δὲν εὑρίσκω καὶ παρακαλῶ νὰ μὴν κατακριθῶ ὡς δῆθεν ἀπειθής. Ἀγκαλὰ λοιπὸν καὶ ἠπείλησαν καθαίρεσιν, ἂν δὲν στείλῃ τὴν παραίτησιν ἔγγραφον, ὅμως ἐδυσωπήθησαν ἀπὸ τὰ δίκαια ὁποῦ ἐπρόβαλεν ἀπολογούμενος, καὶ τὸν ἄφησαν εἰς τὸ ἑξῆς ἀνενόχλητον, βεβαιωθέντες ὑπ' αὐτοῦ πῶς δὲν ἔχει νὰ κινήσει ἀγωγήν, ἐπιτρέψαντες αὐτὸν νὰ ἐπιτελῇ ἀκωλύτως τὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπου ἂν εὑρεθῇ, εἰδήσει μέντοι καὶ ἀδείᾳ τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερέων· καὶ μέχρι τινὸς ἐνήργει τὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἔν τε τῇ Χίῳ καὶ τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, εἶτα κατέπαυσε πάντα, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὕστερον. Τότε δὲ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ εἰρήνη, διατρίψας ἔτι χρόνον ἐνα ἐν τῇ Ὕδρᾳ, μετὰ ταῦτα ἔχοντας πόθον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Χίον. κἀκεῖ παραμείνας καιρὸν ὀλίγον ἐπῆγε τέλος πάντων καὶ εἰς τὸν πρὸ πολλοῦ ποθούμενον Ἱερὸν Ἄθωνα, δὲν τὸν εὗρεν ὅμως καθὼς ἐπόθει καὶ ἤλπιζε, τοῦτ' ἔστι λιμένα σωτηρίας γαλήνιον, ἀλλὰ μάλιστα πέλαγος ἀγρίων κυμάτων καὶ ταραχῶν τῆς κολυβολογίας, ὅτι εὐθὺς ὁποῦ ἐπῆγεν οἱ ἐν Κυριακῇ νεκρολογοῦντες τὸν ἠρώτησαν ἂν δέχεται τὰ ἐν Κυριακῇ γινόμενα μνημόσυνα, ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἐγὼ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου ποτὲ δὲν ἔψαλα ἐν Κυριακῇ μνημόσυνα, ἀλλ' οὔτε εἶδον πώποτε, νέος ὢν, νὰ κάνουν ἐν Κυριακῇ εἰς κανένα μέρος κόλυβα.

Ἔτι δὲ αὐτοῦ ἐκεῖ ὄντος, συνέβη νὰ μεταλλάξῃ τὸ ζῆν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Κουτλουμουσίου, ὁ πρώην Ἀλεξανδρείας κὺρ Ματθαῖος, καὶ οἱ τότε ἐπίτροποι, προσκαλοῦσι τὸν ἱερὸν τοῦτον Κορίνθου εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν αὐτοῦ Μνημότυνον, μηνύσαντες αὐτῷ, τῷ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας καὶ τῇ Κυριακῇ πρωῒ ἔχει νὰ ψαλθῇ τὸ τούτου Μνημόσυνον, ἐκάλουν δὲ αὐτὸν διὰ ἱερουργόν, ὅτι τότε ἀκόμη, ὡς εἴπομεν, ἱερούργει· ὁ δέ, ὄχι μόνον δὲν ἀπῆλθεν, ἀλλὰ καὶ γράμμα τοὺς ἔγραψε τὸν τύπον τοῦτον περιέχον. Καὶ τὶς ἡ χρεία λέγει, νὰ παραδράμετε ἐπίτηδες ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος; καὶ νὰ διαλέξετε τὴν Κυριακὴν νὰ κάμετε τὸ μνημόσυνον τοῦ μακαρίτου Πατρὸς καὶ νὰ παραβῆτε θελητικῶς τοὺς ὅρους καὶ τὰ τυπικὰ τῆς ἐκκλησίας ὅπου ὅλα ἀπαγορεύουσι τῆς Κυριακῆς τὰ μνημόσυνα; Ἐγὼ οὔτε ἔκαμα, οὔτε θέλω κάμει ποτέ μου ἐν Κυριακῇ μνημόσυνα κεκοιμημένων· τὸ γράμμα τοῦτο ὥσπερ σίδηρος διῆλθε τὴν ψυχὴν αὐτῶν καὶ ἐφοβέρισαν νὰ τὸν φέρουν ἀπὸ τὸν πατριάρχην μεγάλην καταδίκην καὶ ὄχι μόνον ἠπείλησαν, ἀλλὰ καὶ ἔγραψαν ὅσα ἠθέλησαν, καὶ τὸ ἰδιόχειρόν του εἰς τὸν Πανταγιώτατον ἔστειλαν. Λοιπὸν βλέποντας τὴν πολλὴν ὀρμὴν αὐτῶν, καὶ φοβηθεὶς μὴ τύχῃ καὶ τολμήσουν νὰ πράξουν καὶ εἰς αὐτὸν κανένα ἄτοπον, καθὼς; καὶ προλαβόντες ἔπραξαν εἰς ἄλλους, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν Χίον· ἐκεῖνοι δὲ ὡς ἐφοβέρισαν οὕτως ἔπραξαν, ὡς εἶπον, εἰς τὸν Πατριάρχην, καὶ ἔγραψαν ὡς ἠθέλησαν, ἐγκλείσαντες καὶ εἰς τὰ γράμματά τους καὶ ὁ πρὸς αὐτοὺς ὁ θεῖος Μακάριος ἔγραψε πρὸς ἃ καὶ λαβοῦσα ἡ Παναγιότης του, ἔγραψε πρὸς αὐτόν, τὶ δὲ ἔγραψε δὲν ἔχομεν ἐπὶ λέξεως, ἅπερ ἔγραψεν, ἔγραψεν ὅμως μὲ πολλὴν ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος Πατὴρ τοῦτο δηλοῖ ἐν τῇ πρὸς τινα φίλον του ἐπιστολῇ, ἐν ὁποίαν ἐπειδὴ εἶνε πολλὰ διεξοδικὴ καὶ ἀκουσίως, διατὶ ἔχει πολλὰ ὠφέλιμα εἰς ἀποφιγὴν τῆς ἐν Κυριακῇ νεκρολογίας. Ἀλλά, καθὼς εἶπον, διὰ τὸ πολὺ μῆκος τὴν παραλείπομεν· μὲ τὴν ἐπιστολὴν λοιπὸν ταύτην φανερώνει, ὅτι μὲ ὅλην του τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν ἐφύλαττεν ὁ ἀοίδιμος τῆς ἐκκλησίας τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, ἀποστρεφόμενος τὴν νέαν ταύτην ἀδιαφορίαν, ἡ δὲ ὠφέλεια ὅπου ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ τινὰς ἀπὸ αὐτὴν εἶνε αὕτη· ὅτι τοῦτον τὸν Ἱερὸν Μακάριον, ὅστις καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ γραμμάτων ἀπέφυγε τὴν νέαν ταύτην ἀδιαφορίαν τῶν μνημοσύνων καὶ ἐφύλαττεν ἀκριβῶς τὴν ἀρχαίαν παράδο-

σιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ δὲν ἐδέχετο Μνημόσυνα εἰς ὅλην τον τὴν ζωὴν ἐν τῇ Κυριακῇ, τοσοῦτον, λέγω, ὁ Θεὸς ἐδόξασε μὲ σημεῖα φανερὰ καὶ ἐξτίσια τῆς ἁγιότητος, ὡς ὁρθῶς φρονοῦντα καὶ πράττοντα, ἐναντίον τῶν ἀδιαφορούντων· καὶ ἂς ἔχῃ ὡς ἐκ τούδε τοῦ ἀναντιρρήτου ἐπιχειρήματος, ἤτοι τῆς τούτου ἁγιότητος, τὸ κῦρος καὶ τὸ κράτος, μόνη ὁ ἀρχαία τῆς καθόλου ἐκκλησίας παράδοσις, καθὼς τὴν εὑρίσκομεν ἀνάγραπτον εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἱερὰ βιβλία· τὰ ὁποῖα αὐτοι μὲν οἱ νέοι νομοθέται ἢ ὁλότελα ἀγνοοῦσιν, ἢ ἀκούοντες ἀποδοκιμάζουσιν, ὁ δὲ Θεῖος οὗτος πατὴρ ἐπιμελῶς ἐρευνήσας καὶ εὑρὼν εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν ἠρίθμησε καὶ διὰ τούτων ἁπάντων ἐσύστησε καὶ ἐκράτυνε τὴν ἀρχαίαν τῆς ἐκκλησίας παράδοσιν ὡς ὀρθὴν καὶ ἁγίαν, τὴν δὲ νεκρολογικὴν ταύτην νεκρολογίαν ὡς ἄβριν καὶ καταφρόνησιν προξενοῦσαν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου Ἀνάστασιν ἀπεδοκίμασε, καὶ μετὰ χαρᾶς, καθὼς γράφει, ἑτοιμος ἦτον νὰ δεχθῇ καὶ παιδείαν, ὑπὲρ τῆς ἀληθείας αὐτῆς.

Τί δὲ ἑκατόρθωσε διὰ τῆς τοῦ φίλου μεσιτείας δὲν μᾶς εἶναι φανερὸν, τοῦτο δὲ ἠξεύρομεν (διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν σειρὰν τῆς διηγήσεως) ὅτι ἐκ τῆς Χίου ἀπῆλθεν εἰς τὴν Πάτμον, ὅπου ἐγνωρίσθη καὶ Ἰωάνῃς συνανεστράφη μὲ τοὺς πατοσιωτάτους ἀδελφοὺς καὶ Πνευματικοὺς πατέρας, τόν τε Παππᾶ Νήφωνα τὸν Χῖον καὶ τὸν παπᾶ Γρηγόριον τὸν Νισύριον, καὶ τὸν ὁσιώτατον Ἀθανάσιον, τὸν ἐξ Ἀρμενίας, οἵτινες πρὸ ἐτῶν τινῶν εἶχον ἀναχωρήσει, διὰ τὰς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει περὶ τῶν κολύβων ταραχὰς τε καὶ σκάνδαλα. Εὐθέως θεὶς δὲ μετὰ τῶν ρηθέντων ἀδελφῶν σχεδὸν χρόνον ἕνα, πάλιν προσκαλεῖται ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του ἐν τῇ Ὕδρᾳ ὄντας, νὰ ὑπάγῃ νὰ μοιράσουν τὴν πατρικήν τους κληρονομίαν, μὲ τὸ νὰ ἐπέρασεν ὁ πατήρ του εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ὕδραν καὶ ἐκεῖ ἐγνωρίσθη μὲ τὸν ὁσιώτατον Κωνστάντιον τὸν ἐκ τῆς Γούρας τῆς Θετταλίας, ὅστις καὶ αὐτὸς διὰ τὰ αὐτὰ αἴτια εἶχε προαναχωρήσει ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐκ τῆς Ὕδρας ἐπέρασαν τὰ ἀδέλφια εἰς τὴν πατρίδα τους τὴν Κόρινθον καὶ ἐκεῖ ἔκαμαν τὴν μοιρασίαν τῆς πατρικῆς κληρονομίας ἡσύχως τε καὶ ἀταράχως διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιστασίας καὶ αἰδεσιμότητος· ἐχάρισε δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ ἴδιον μέρος καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὴν τὴν γενναιότητά του, ἀφοῦ δηλονότι τοὺς εἶχεν ἱκανῶς ὑποχρεωμένους, μὲ τὴν χάριν ταύτην, ἔκαμε καὶ πρὸς Θεὸν μίαν ὁλοκαύτωσιν πολλὰ εὐάρεστον· τί λογῆς; Ἐζήτησε καὶ τοῦ ἔφεραν ὅλας τὰς πατρικὰς ὁμολογίας, καὶ ταύτας λαβὼν τὰς ἔρριψεν ὅλας εἰς τὸ πῦρ, καὶ τὰς κατέκαυσε, καὶ ἐλευθέρωσεν ἕνα πολὺ πλῆθος ἀπὸ τοῦ χρέους τὴν ἐνοχήν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὴν θυσίαν ταύτην ὁ Θεὸς ἐδέχθη ὑπὲρ πᾶσαν ὁλοκάρπωσιν ἀρνῶν πιόνων καὶ χρεῶν.

Μετὰ ταῦτα, τῆς μοιρασίας ἤδη γενομένης, ὡς εἴρηται, πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Χίον, κἀντεῦθεν ἐφοδιασθεὶς διὰ γραμμάτων, πρὸς τὸν Ἰωάννην Μαυρογορδάτον, μετέβη εἰς τὴν Σμύρνην, εἰσελθὼν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ τοῦ Ἰωάννου, ὅστις καὶ τὸν ὑπεδέχθη μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ εὐλαβείας, ὡς Θεοῦ ἄνθρωπον, εἶχε γὰρ ἐκ τῆς φήμης τὴν εἴδησιν τῆς ὑψηλῆς του πολιτείας, καὶ ἔδειξεν ἕτοιμον τὸν ἑαυτόν του, εἰς τὰ κατὰ Θεόν του προστάγματα, παρακαλῶντας τον μετὰ δακρύων, ὅτι ἠξεύρῃ συμφέρον διὰ τὴν ψυχήν του, μὲ ὅλην τὴν ἐλευθερίαν νὰ τὸν διδάσκῃ καὶ νὰ τὸν προστάζῃ καὶ ὄχι μόνον μὲ τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα ἔδειχνε τὴν εἰς τὰ καλὰ προθυμίαν του· ἐπειδὴ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς ἐδέχθη νὰ ἐκδώσῃ εἰς τύπον τὴν ἱερὰν φιλοκαλίαν τῶν πατέρων, βιβλίον ψυχωφελέστατον, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὴν συνεξέδωκεν ἀκομη καὶ τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν τοῦ Πλάτωνος, τοῦ τῆς Μόσχας δηλ. Προέδρου· Εἶτα καὶ ἐντὸς ὀλίγου, μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ θείου τούτου πατρὸς μετεσκεύασεν καὶ ὅλην του τὴν οἰκίαν εἰς ἕνα σύστημα ὁσιακόν, τόσον μὲ τὰς Ἱερὰς ἀκολουθίας, τῶν τε ἐσπερινῶν καὶ τῶν ὄρθρων, ὅσον μὲ τὴν ἀκριβῆ φύλαξιν τῶν παραδεδομένων νηστειῶν, καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω μάρτυρες οἱ Σμυρναῖοι ἅπαντες· εἶχε πόθον ὁ θεῖος Πατὴρ νὰ τυπώσῃ καὶ τὸν ἠγαπημένον του Εὐεργετινόν, καὶ εἰς τὸν πόθον του εὑρέθη προθυμότατος καὶ Ἰωάννης ὁ Καννᾶς, βιβλίον καὶ τοῦτο ψυχωφελὲς ἀπὸ τὴν φιλοκαλίαν. Διατρίψας δὲ ἐκεῖ μερικὸν καιρὸν πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὴν Χίον, μὲ σκοπὸν διὰ νὰ εὕρῃ εἰς κανένα μέρος κανένα κάθισμα ἥσυχον, διὰ νὰ καθίσῃ νὰ ἀναπαυθῇ, καθὼς, καὶ εὗρε τὸν Ἅγιον Πέτρον, εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Νήσου χειμερινὸν, τοῦτο ἠγόρασε ἀπὸ τὴν κοινότητα τῆς Χίου, νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ κατὰ διαδοχὴν εἰς τρία πρόσωπα, ἐκεῖ ἡσύχαζεν ἔχων καὶ ὑποτακτικὸν ἕνα Χῖον, Ἰάκωβον καλούμενον, τὴν ἡλικίαν προβεβηκότα, ὅστις καὶ παρέμεινεν αὐτῷ, ὑπηρετῶν μέχρι τῆς ἁγίας του τελευτῆς. Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας καὶ ὁ ρηθεὶς Παππᾶ Νήφων ἐπέρασεν εἰς τὴν Νῆσον Ἰκαρίαν, ὁμοῦ μὲ τὴν συνοδίαν του, καὶ ἄρχιζαν νὰ κτίζουν οἰκήματα καὶ Ἐκκλησίαν, καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν ἐνδεεῖς, καὶ διὰ τοιαῦτα ἔξοδα εἶχον ἄκραν στέρησιν, ὁ ἱερὸς οὗτος πατὴρ τοὺς ἐπρόφθασεν εἰς ὅλα, μὲ τὸ μέσον τῶν φιλελεημόνων, τῶν τε Χίων καὶ τῶν Σμυρναίων, καὶ διὰ τῆς μυνεργείας κατέστη εἰς τὴν Ἰκαρίαν ἕνα τέλειον Μονύδριον κοινοβιακόν, καὶ τέλος πάντων, ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν ὅπου εἶχεν εἰς ἐκείνους τοὺς Ὁσίους πατέρας, ἐπῆγε καὶ αὐτὸς ἐκεῖ καὶ ἐκάθισεν μετ' αὐτῶν ἱκανὸν καιρόν, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον κάθισμα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ κάθισμα ἐκεῖνο ἐστὶ τόπος ὑγιεινότατος, ὡσὰν ὅποῦ καταπνέεται ἀπὸ ἀέρα εὐκρατέστατον, τὸν βορέαν καὶ πολλὰ ὠφελήθη εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ σώματός του, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ νὰ εἶχε τὴν κρᾶσιν ἐπίνοσον, προτοῦ νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ συχνὰ ἔπασχεν καὶ πάντοτε σχεδὸν ἀσθενῶς διέκειτο. Ἔχοντας δὲ ἐκεῖ τὴν ὑγείαν του, καὶ εὑρὼν καὶ τὴν ποθουμένην ἡσυχίαν του, καὶ μακρυνθεὶς ἀπὸ τοὺς θορύβους τῶν πόλεων καὶ ἀπὸ τὰς κοσμικὰς ματαιότητας, ὁποῦ ξεμακρύνουσι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐδόθη ὅλως διόλου εἰς τὴν ἄσκησιν καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἀσκητικούς, τοὺς ὁποίους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στοχαστικῶς, εὑρίσκομεν, ἀλλ' ὄχι ἐκ τῆς αὐτοψίας πείρας δυνάμεθα νὰ διηγηθῶμεν εἰς ἄλλους, ἐπειδὴ καθὼς εἶπεν ἕνας παλαιὸς πατὴρ οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ φοβούμενοι τὴν ζημίαν τῆς κενοδοξίας καὶ τῆς ἐπάρσεως, ἐσπούδαζαν νὰ κρύπτουν μὲ ὅλους τοὺς τρόπους τὰς ἀρετάς των ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν καὶ δὲν ἠμποροῦμεν καὶ νὰ ἠξεύρωμεν

ἀκριβῶς τὰ κατορθώματά των· ἀλλ' ὅσα μόνον ὁ Θεὸς πρὸς πολλῶν ὠφέλειαν ἐφανέρωσε, καὶ ὅσα ἀπὸ τοὺς ὑποτακτικούς των ἔμαθον οἱ μεταγενέστεροι.

Ἡ μνήμη αὐτη εἶναι ἀληθεστάτη, καὶ τοῦτο λέγομεν καὶ ἡμεῖς περὶ τοῦ Θείου τούτου Πατρός, ὅτι τὴν κατ' Ἰδίαν ἄσκησιν καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς κόπους τοὺς κελλικοὺς μόνος ὁ Θεὸς ὅπου τοὺ, ἔβλεπε τοὺς ἠξεύρει, ὡσὰν ὅπου διὰ νὰ ἀρέσῃ Αὐτὸν μόνον, κρυφίως ἔκανε ὅ,τι ἔκανε, καὶ περισσότερον αὐτὸς ἐσπούδαζε νὰ λανθάνουν τοὺς ἄλλους τὰ κατορθώματά του, παρὰ ὅπου σπουδάζουν οἱ κακοὶ νὰ κρύπτουν τὰς κακίας των. Γράφομεν λοιπὸν καὶ λέγομεν ἐκεῖνα ὅπου σχεδὸν ἡ ὅλοι, ἡ πολλοὶ τῆς ἡλικίας μας ἠξεύρουσιν, ἤγουν τὰς ἐπιτεταμένας του νηστείας, δὲν λέγω τὰς κανονικάς, ὅτι ταύτας μὲ τόσην ἀκρίβειαν τὰς ἐφύλαττε καὶ τὰ δόγματα τῆς πίστεως, ὅτι ἦξευρε καὶ βέβαιος ἦτον πῶς οἱ Ἱεροὶ κανόνες δὲν ἦτο ἁπλῶς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπόφασις, κατὰ τὴν ἀψευδεστάτην μαρτυρίαν τοῦ Πρωτοκορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, καὶ ἀκόμα ἤκουε καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅπου λέγει εἰς τὰς παροιμίας «μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου καὶ ἐφύλαττον»· ἐφύλαττε λοιπὸν μὲ ὅλον τὸ σέβας τὰς κανονικὰς νηστείας, ὅλως διόλου ἐναντίως εἰς τοὺς σημερινοὺς, ἀδιαφοροῦντας, οἱ ὁποῖοι τοὺς Ἱεροὺς κανόνας τοὺς στοχάζονται ὡς κοινῶν ἀνθρώπων ἐντάλματα καὶ διὰ τοῦτο καὶ χωρὶς καμμίαν συστολὴν τοὺς παραβαίνουν ψαροφαγοῦντες καὶ κρεωφαγοῦντες ἀδεῶς, λέγοντες πῶς ὁ Θεὸς δὲν τοὺς προστάζει νὰ νηστεύωσι, μὴ στοχαζόμενοι οἱ ἀσύνετοι ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μὲ τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιστασίαν καὶ ἔμπνευσιν οἱ κανόνες οὗτοι ἐγράφησαν· δὲν εἶναι λοιπὸν ὁ λόγος μου (διὰ νὰ ἐλθωμεν εἰς τὸ ὑποκείμενον) δι' τὰς κανονικὰς νηστείας, ὅτι ταύτας καθε Χριστιανὸς ἔχει χρέος νὰ τὰς φυλλάττῃ· ἀλλὰ τὰς νηστείας ἐκείνας, λέγω, τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐκανόνιζεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὅτι δύο μεγάλους πολεμίους ἐστοχάζετο, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, λέγοντας πῶς τὸν ἔβλαπτον εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ σώματός του. Ὅθεν καὶ δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος, πλὴν Σαββάτου καὶ Κυριακῆς τὸ μέγα του ἐντρύφημα ἦτον κολοκύνθη μὲ τὸ ξύδι ἢ ἄλλο τι, δηλ. ζυμαρικὸν νερόβραστον· τὸ δὲ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν ἀρίζει νὰ εἰποῦμεν καλύτερα πῶς ἐμυρίζετο τὸ λάδι καὶ ὄχι πῶς τὸ ἔτρωγε, τὸ δὲ κραὸι μὲ τὴν πεῖραν εἴδομεν, ὅτι τόσον τὸ ἔφθειρε μὲ τὸ νερόν, ὅπου κατὰ ἀλήθειαν ποιότης οἴνου δὲν τὸν ἔμεινεν ὁλότελα. Αὐτὰ ἡμεῖς ἠξεύρομεν οἱ ἔξω περὶ τῶν νηστειῶν του, ἀφ' οὗ πάντοτε τὴν τάξιν ταύτην ἐφύλατιεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐμάθομεν καὶ ἀπὸ τὸν ὑποτακτικόν του τὸν Γέρωμ Ἰάκωβον ὅτι ἐσυνήθιζε νὰ κάνῃ καὶ τεσσαρακοστὰς μεγάλας τὸν χρόνον, ἤγουν μὲ ὅλα τὰ συνακόλουθα, μὲ ὅλην τὴν ἀκροτάτην ἐπίτασιν, μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Καὶ τί νὰ εἰπῶ, ἀδελφέ, ἔλεγε πρός τινα ἀδελφόν, ὑπὲρ φύσιν βλέπω νὰ ἀγωνίζεται διὰ τὰς Ἱερὰς του προσευχάς, τὰς κελλικάς, λέγω, καὶ τὰς ἀμέτρους γονυκλισίας. Τίς ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ καὶ νὰ γράψῃ, ὅλην τὴν ἀλήθειαν, ὅπου μόνος ὁ Θεὸς τὸν ἔβλεπε, καὶ μόνος ἐκεῖνος τὸν ἤκουε; Ἀλλ' ὅτι κατὰ τὴν τάξιν καὶ τοὺς κανόνας τοῦ Μοναχικοῦ σχήματος καὶ σωματικῶς μὲ ὑπερβολὴν ἠγωνίζετο καὶ μὲ προσευχὰς ἀρεμβάστους, καὶ ἐπιτεταμένας ὅλος Θεοειδὴς ἐγίνετο καὶ εἰς θεῖον ἔρωτα ἀνεφλέγετο, τινὰς δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ ἀποβλέποντας εἰς ταῦτ' δι' αὐτοῦ τελούμενα ἐξαίσια ἔργα τῆς θείας χάριτος· Λοιπὸν ἐκεῖνα τὰ ἀφανῆ καὶ τοῖς πολλοῖς ἄδηλα, ἐκ τῶν φανερῶν τούτων καὶ κοινῶν συμπερασμάτων βεβαιώνονται, διὰ δὲ τὰς φανερὰς του καὶ πυκνὰς του ἀγρυπνίας δὲν εἶνε χρεία νὰ εἰπῶ τίποτας, διατί εἶνε ὅλοι μάρτυρες, οἱ τοῦτον βλέποντες καὶ ἀκούοντες.

Ἐκεῖνο δὲ λέγω ἐγὼ μόνον τὸ ὁποῖον γράφει ὁ μέγας πατὴρ Ἰσαὰκ εἰς τὸν εἰκοστὸν ἔνατον λόγον του, λέγει γάρ:

» Οὕτω Μοναχόν τινα διαμένοντα ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ
» μετὰ διακρίσεως νοός, τοῦτον μὴ εἴδῃς ὡς σαρκοφόρον
» τύπεω· γὰρ εὐαγγελικῆς ὡς ἀληθῶς, τοῦτο τὸ ἔργον,
» ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἐν τῇ διαγωγῇ ταύτῃ διὰ παντὸς
» πολιτευομένους, ἄνευ χαρισμάτων μεγάλων παρὰ Θεοῦ
» ἀφεθῆναι διὰ τὴν νῆψιν αὐτῶν καὶ ἐγρήγορσιν τῆς
» καρδίας, καὶ διὰ τὴν ἀμέριμνον διαγωγὴν τῶν λογι-
» σμῶν αὐτῶν πρὸς αὐτὸν ψυχῇ καὶ ἐν τῇ διαγωγῇ ταύτης
» τῆς ἀγρυπνίας κοπιῶσα καὶ διαπρέπουσα, ὀφθαλμοὺς
» χερουβικοὺς· ἔξει τοῦδε διὰ παντὸς ἀτενίζειν καὶ κατο-
πτεύειν τὴν οὐράνιον θεωρίαν». Λοιπὸν κατὰ τὸν μέγαν τοῦτον Διδάσκαλον εὐκολώτατα ἠμποροῦμεν νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν ὑστέρων τὰ προσόντα, ἤγουν, ἐπειδὴ βλέπομεν ὅτι μεγάλων χαρισμάτων ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ ὁ Θεῖος οὗτος Πατήρ, συμπεραίνομεν εὐκολώτατα καὶ ἀσφαλέστατα, ὅτι τὰς πυκνὰς ἐκείνας ἀγρυπνίας, μετὰ διακρίσεως νοὸς ἐτέλει καὶ ἀγγελικῆς τάξεως ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐποίει, καὶ μὲ νῆψιν καὶ ἐγρήγορσιν τῆς καρδίας, πρὸς αὐτὸν μόνον ἐπιστραμένους εἶχε τοὺς λογισμούς, ὀφθαλμοὺς χερουβικοὺς ἔχων τοῦ διὰ παντὸς ἀτενίζειν καὶ κατοπτεύειν τὴν ἐπουράνιον θεωρίαν. Λοιπὸν ἐπειδὴ κατὰ τὸν Μέγαν Διδάσκαλον, τὸν ἀββᾶ λέγω Ἰσαὰκ ἐκ τῶν Θείων χαρισμάτων ὁ Ἱερὸς Μακάριος οὐρανόφρων ἐγνωρίσθη καὶ ἀγγελοπίμητος μὲ τὰς θεοτερπεῖς του ἀγρυπνίας, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοὺς θείους Πατέρας Προσευχὴ εἶνε μία συνομιλία ὅπου γίνεται πρὸς τὸν Θεόν, εἶνε τάχα τινὰς ὅπου ἤκουσε τὸν Κορίνθου ἐπ' ἐκκλησίας λέγοντα ψαλμοὺς καὶ νὰ μὴν ὁμολογήσῃ πῶς κατὰ ἀλήθειαν τὸ διάβασμα ἐκεῖνο, συνομιλία ἦτον μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἤουχον, ἀτάραχον, γαλήνιον, διάβασμα τωόντι πνευματικόν, καὶ τοῦ πνεύματος ἄξιον, διάβασμα ὅπου χωρὶς ἀμφιβολίαν, λέγω, πῶς ἔφθανεν εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ, καὶ ἂν τοῦτο ὁμολογοῦμεν διὰ τὴν κοινήν, καὶ ἐπ' ἐκκλησίας προσευχὴν πολὺ περισσότερον πρέπει νά νοήσωμεν διὰ τὴν κατ' Ἰδίαν του καὶ μυστικωτέραν, τὴν ἀμιγῆ καὶ χωρισμένην ἀπὸ κάθε ὑλικὴν περιπέτειαν καὶ συναναστροφὴν ἀνθρωπίνην, ββαιότατα τότε ἠνωμένος ὁ νοῦς του ὅλως διόλου μὲ τὸν Θεὸν μὲ μίαν ἔνθεον προσευχὴν ἀνεβίβαζεν εἰς τὰς θείας ἀκοὰς ἐκείνας ὅπου εὔγαιναν ἀπὸ τὰ χείλη του, ἢ καὶ πολλάκις καὶ χωρὶς νὰ λαλοῦν τὰ χείλη, ὄντας ἔτσι ἠνωμένος μὲ τὸν Θεόν, τὴν νοερὰν ἐποίει προσευχήν, ὡσὰν ὅπου κατὰ μίμησιν τῶν ἁγίων Ἀγγέλων γίνεται.

Καλὰ ταῦτα πάντα, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα μᾶς λανθάνουν, καθὼς καὶ προείπομεν καλά, λέγω, ταῦτα καὶ ἐπαινῶν ἄξια, ἀλλ' εἶνε ἀποτελέσματα μόνης ἀγάπης τοῦ ἑαυτοῦ του, δὲν εἶνε ἐν ταυτῷ σημεῖα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, χωρὶς τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ ἄλλα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Θείου Παύλου, ἀνωφελῆ καὶ μάταια κρίνονται, καὶ ἡ Δεσποτικὴ ἐντολὴ οὕτως ἀποφασίζει λέγουσα· 'Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ταύτης τῆς Δεσποτικῆς ἐντολῆς ὑπομιμνήσκει αὐτὸν καὶ ὁ μακαρίτης Κὺρ Σωφρόνιος ὁ Πατριάρχης, εἰς τὴν ἐπιστολὴν ὅπου τοῦ γράφει εἰς τὰ 1775 ἐκεῖ γὰρ ἰδιοχείρως μετὰ τὸ τέλος· ἐπὶ λέξεως γράφει ταῦτα.

«'Αδελφέ, μὴ νομίσῃς ὅτι ἀναχωρῶν τῆς ἐπαρχίας σου ἐλευθερώθης γέγονας πάσης ἐπιμελείας ἐκκλησιαστικῆς. Τοιαύτην γὰρ ἐλευθερίαν ὁ Θεὸς οὐ βούλεται, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς θέλει ὑπηρέτας εἶναι καὶ γεωργοὺς τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ ἀμπελῶνος, ἄχρι τελευταίας ἀναπνοῆς ἡμῶν. Λοιπὸν μὴ διαλίπῃς διδάσκων λόγῳ τε καὶ ἔργῳ τὰς τοῦ Κυρίου σωτηριώδεις ἐντολάς, μεμνημένος τε καὶ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος, ἐν ταῖς πρὸς τὸν ἐλεήμονα Κύριον ἐν τεύξεσι καὶ προσευχαῖς». Καλῶς καὶ ἐπαινετῶς ἔκαμε τὸ χρέος του ὁ Πατριάρχης γράψας ταῦτα· ὅμως δὲν διήγειραν τὰ τοιαῦτα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θείου Πατρὸς τὴν συνείδησιν τοῦ πρὸς τὸν πλησίον χρέους του. 'Αλλ' ὅσον πρὸς τοὺς κατὰ τόπον 'Αρχιερεῖς, ὢ ἀδελφὴ Πατριαρχικῆ εἶχε τόπον ἡ ἐντολή, ἐπειδὴ μάλιστα ὁ Θεόφρων ἐκεῖνος τοῦτο ἔλεγε μὲ τὸν Μέγαν 'Απόστολον, ὅτι Θεοῦ ἐσμὲν συνεργοί, τοῦ Θεοῦ ὁ σκοπὸς εἶνε καὶ τὸ τέλος νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Λοιπὸν πρέπει καὶ ἡμεῖς οἱ καταξιωθέντες νὰ γένωμεν καὶ νὰ ὀνομαζώμεθα Ἰδικοὶ του συνεργοί, νὰ συντρέχωμεν καὶ νὰ βοηθοῦμεν τοὺς ἀδελφούς μας Χριστιανούς εἰς τὴν ψυχικήν τους σωτηρίαν καὶ ὅσον δυνάμεθα. Μὲ τούτους τοὺς λογισμοὺς ἀντὶ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ φωτίζῃ, ἕνα μικρὸν μέρος τῆς Πελοποννήσου, ἐβάλθη μὲ ὅλην του τὴν ἐπιμέλειαν νὰ ὠφελῇ καὶ εἰ δυνατὸν νὰ σώζῃ ὅλους τοὺς ἀπανταχοῦ χριστιανούς. Τί λογῆς; Ἰδοὺ τί λογῆς. Οἱ νέοι τοῦτοι φιλόσοφοι τοῦ γένους μας ἀγωνίζονται μὲ τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιστήμας καὶ μαθήσεις νὰ προξενήσουν καὶ δόξαν καὶ λαμπρότητα εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Γένος, καὶ βιβλία συχνὰ μεταγλωττίζουσι εἰς τὸν σκοπὸν τους χρησιμεύοντα. 'Αλλ' οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἐσπούδαζε νὰ ὠφελήσῃ ὄχι τὸ 'Ελληνικόν, ἀλλὰ τὸ χριστιανικὸν γένος, καταστήνοντας τοὺς γηίνους ἀνθρώπους ἀξίους τῆς Οὐρανίου δόξης καὶ πολιτείας, τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Μὲ ποῖα μέσα; Μὲ τὰ πνευματικὰ καὶ ψυχοσωτήρια βιβλία τὰ ὁποῖα μὲ τὸ νὰ εἶναι πάμπολλα εἶναι δύσκολον νὰ τὰ ἀπαρ.θμήσωμεν ἕνα πρὸς ἕνα. Εἰς τὸ κοσμοσωτήριον τοῦτο ἔργον ἐκατάγινετο λοιπὸν σχεδὸν εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, καὶ καθὼς ἔγραφεν ὁ Πατριάρχης ἄχρι τελευταίας ἀναπνοῆς ἡμῶν κατὰ ἀλήθειαν, οὕτω καὶ ἐποίει ὁ ἀείμνηστος. Ὅτι ἀφοῦ ἐφιλοπόνησε τὸ «Νέον λειμωνάριον» μὲ τὴν τούτου φροντίδα ἐτελείωσε τὰς ὑστερινὰς ὥρας τῆς ζωῆς του. Ὅτι δὲ μὲ τὸ μέσον τούτων τῶν βιβλίων ὠφέλει καὶ ἀεὶ ὠφελεῖ καὶ σώζει ψυχὰς πολλὰς ὁ ἀοίδιμος, δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ τινάς, ἔχοντας ἀπόδειξιν, Θεόδωρον τὸ Βυζάντιον καὶ Δημήτριον τὸν Πελοποννήσιον καὶ ἄλλους οἵτινες διεθερμάνθησαν πρὸς τὴν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἄθλησιν ἀναγινώσκοντες εἰς τὸ Μαρτυρολόγιον τοὺς ὁμοιοπαθεῖς των ἀθλητάς. Καὶ ἐγὼ ἤκουσα λαϊκὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς Αἴνου ὁρμώμενον, μετά τινος προσπαθείας διηγούμενον καὶ λέγοντα, ὅτι τὴν «Φιλοκαλίαν», ἐμελέτησε δύο φοραῖς καὶ σκοπὸν εἶχε, καιροῦ λαβόμενος, νὰ τὴν μελετήσῃ καὶ τρίτην φοράν. Λοιπὸν ἐκ τῶν δεδομένων καὶ γινωσκομένων τούτων, ἃς συμπεράνῃ τινός· καὶ τὰ ἀγνοούμενα καὶ λανθάνοντα. Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι καὶ πολλὰ καὶ πάμπολλα εἶναι τὰ τοιαῦτα βιβλία ὅπου ἐξέδωκεν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν.

Λοιπόν, λέγομεν, ἂν ἴσως καὶ μίαν μόνην ψυχὴν καθ' ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία, ἠμπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ καὶ νὰ γένῃ αἴτιον μία ψυχὴ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐξ ὁδοῦ ἀπωλείας εἰς ὁδὸν σωτηρίας, πόσοι μισθοί, πόσοι στέφανοι ἀπόκεινται τοῖς Οὐρανοῖς εἰς τὸν αἴτιον τῆς σωτηρίας τῶν τοιούτων ψυχῶν, ὅταν καὶ διὰ μίαν μόνην ψυχήν, ὁ κόσμος ὅλος εἶνε ἀντάξιος κατὰ τὴν Δεσποτικὴν ἀπόφασιν, βεβαιότατα ἀσύγκριτον καὶ ἀνείκαστον.

Τόσον δὲ πόθον εἶχεν ἡ μακαρία του ψυχὴ νὰ ὠφελῇ ψυχάς, καὶ τόσον ἐβίωσε τὴν σωτηρίαν των χριστιανῶν, ὥστε ὅπου ἀναγινώσκοντας καὶ βιβλιάριον, ὅπου ὀνομάζεται «Χριστιανικὴ ἀπολογία» καὶ τρόπον τινὰ ἔνθου· γενόμενος ἀπὸ τὴν τούτου ἀνάγνωσιν, δὲν ὑπέμεινεν, ἀλλ' εὑρὼν καὶ συνάξεις πεντακόσια γρόσια, τὰ ἐπρόσφερε διὰ νὰ ἐκτυπωθῇ ἐκ δευτέρου ἕνα τοιοῦτο ψυχωφελέστατον βιβλίον. Καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν, ἔχομεν ἤδη ἐξουσίαν, καὶ τὸ λέγομεν καὶ τὸ γράφομεν, μὲ τοῦτον τὸν ἴδιον ἔνθερμον ζῆλον, ὡσὰν νὰ ἦτον ἰδικόν του ποίμνιον, οἱ χριστιανοὶ ὅπου εἶνε ἐκεῖ τριγύρω εἰς τὸ κάθισμά του οὕτως, ὡσὶν μὲ ἀπαραίτητον χρέος, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὸ νὰ διδάσκῃ ἀκατάπαυστα τὰ θεῖα θελήματα τοὺς ἐνορίτες τῆς ἐκκλησίας του, καὶ ὅσοι ἄλλοι συνήγονετο ἐκεῖ τοὺς ἐδίδασκε πάντοτε εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Κοινωνικοῦ ἢ αὐτὸς ἀμέσως μὲ τὸ στόμα του, ἢ ἐμμέσως ἀπὸ τὰ βιβλία ὅπου ἐξήταζε καὶ εὕρισκε κάποια ἠθικὰ σύντομα, καὶ ἐπιτήδεια πρὸς ὠφέλειαν, δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ νὰ τοὺς δείχνῃ καὶ ἐμπράκτως τί λογῆς νὰ κάνουν Θεομπαιξίαν ἀντὶ νὰ κάνουν σταυρόν. Εἰς τὰς Τεσσαρακοστὰς ἐσυνήθειζε καὶ ἐκατέβαινε καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας ὅπου εἶνε τριγύρω καὶ ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς ἐκεῖ χριστιανοὺς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐδίδασκε, λέγω, ἀλλὰ πῶς ὄχι μὲ φωνὰς ἀγρίας καὶ τραχείας καθὼς πολλοὶ συνηθίζουσιν ἀπὸ τοὺς ἄμβωνας· ἀλλὰ μὲ ἑ.α ἡμίλημα. ἥμερον, ἥσυχον, γαλήνιον, καθὼς ἦτον καὶ ἡ διδαχὴ τῶν ἁλιέων 'Αποστόλων, τῶν ὁποίων ἦτον κατὰ ἀλήθειαν μαθητὴς ἀκοιβέστατος.

'Αλλὰ τάχα θέλει εἰπεῖ τινά;, ἔκαναν καὶ κανένα καρπὸν οἱ λέγοντες καὶ ποῦ ἔχει τόσον ἐδῶ μία τοιαύτη ἀμφιβολία, ἐπειδὴ πῶ; ἦτον βολετόν, νὰ μὴν ὠφελοῦνται οἱ Χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι πρῶτον μὲν ἔβλεπον ἕνα 'Αρχιερέα Κορίνθου νὰ τοὺς διδάσκῃ, μὲ ἕνα σχῆμα ταπεινότατον, μὲ ἐνδύματα πενιχρότατα, μὲ ἕνα φαινόμενον εὐτελέστατον· κατὰ ἀλήθειαν, λέγω, τὸ καλιμαῦχι τῆς κεφαλῆς του, ἄλλος κανένας δὲν ἤθελε νὰ καταδεχθῇ νὰ τὸ φορέσῃ· δεύτερον δέ, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἔχει καὶ τὴν πρώτην δύναμιν πῶς ἦτον βολετὸν νὰ μὴν ὠφελοῦνται οἱ χριστιανοί, ὁποῦ καὶ ἀόκνως τοὺς ἐδίδασκε καὶ χωρὶς νὰ ζητῇ ἀπὸ αὐτοὺς οὔτε ὀλίγον διὰ πληρωμήν· ὅτι καθὼς καὶ προείπομεν ἦτον μιμητὴς τῶν ἁλιέων ἀκριβέστατος. Διὰ τοῦτο καὶ ὄχι μόνον τίποτας δὲν ἔζήτει, ἀλλὰ καὶ εἰς παμπόλου ἤτοι εἰς τοὺς χρείαν ἔχοντας ἔδιδεν αὐτὸς ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ εὑρίσκοντο, εἰς ἄλλον ἔδιδε διὰ νὰ ἀγοράσῃ ζῶον, εἰς ἄλλον διὰ νὰ κτίσῃ τὸ σπῆτι του, εἰς ἄλλον πρὸς κατασκευὴν καϊκίου, εἰς ἄλλον διὰ νὰ ξεπληρώσῃ τὸν χρεοφειλέτην του, εἰς ἄλλον πρὸς ὑπανδρείαν τῆς κόρης του. Εὑρέθησαν πολλοὶ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅπου μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁδυρόμενοι τὴν ζωήν τους ἐκήρυττον, ὅτι τοὺς εἶχε μηνιαίαν δόσιν διωρισμένην εἰς χρόνους πολλούς· καὶ τοὺς ἐκυβέρνα καθένα κατὰ τὴν ἀνάγκην του. Ἔπειτα, ἐρωτᾶ· ἂν ἴσως τοιούτου διδασκάλου ἔκανον καρπὸν οἱ λόγοι του; Ναὶ ἔκανον καὶ ὑπὲρ πολὺν ἔκανον, καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ στοχασμὸν ἰδικόν μας τοῦτο λέγομεν· ἀλλὰ καὶ οἱ Πνευματικοὶ ὅπου ἐξομολόγουν ἐκείνους τοὺς χριστιανοὺς μᾶς ἐβεβαίωσαν εἰς τοῦτο μάλιστα καὶ ἕνα μικρὸν ἐμπρακτον διηγημάτιον θέλει βεβαιώσει καθένα περισσότερον. Γυνή τις ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, εὑρῆκε ποτὲ μετάξι ὡς τρεῖς λίτρας ἢ καὶ περισσότερον, καὶ τοῦτο εὑροῦσα δὲν τὸ ἔκρυψεν, ἀλλ' ἐπῆγαινε τριγύρω ἐξετάζουσα, ποῖος τὸ ἔχασε, διὰ νὰ τὸ δώσῃ· ἠπόρησαν οἱ ἄνθρωποι, θαυμάζοντες πῶς δὲν τὸ ἐκράτησεν, ἀλλὰ ζητεῖ ἐκεῖνον ὅπου τὸ ἔχασεν, «ὄχι λέγει δὲν τὸ κρατῶ, διατὶ δὲν μᾶς τὸ παραχωρεῖ ἐκεῖνος ὁ εὐλογημένος ὁ Δεσπότης τῆς Κορίνθου, ἐκεῖνος, ἀπεκρίθη, ἐκεῖνος μᾶς διδάσκει, ὅταν εὑρίσκωμεν πρᾶγμα νὰ μὴ τὸ κρατῶμεν, διότι εἶνε ἁμαρτία, ἀλλὰ νὰ τὸ δίδωμεν εἰς ἐκεῖνον ὅπου τὸ ἔχασε». Μικρὸν τίποτας φαίνεται τοῦτο, ἀλλ' εἶνε σημεῖον μέγα, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἔκανε μεγάλην ὠφέλειαν μὲ τὰς ἁπλᾶς του διδαχάς· ἐδίδασκε δὲ ὄχι μόνον νὰ μὴ κρατοῦν τὸ ξένον πρᾶγμα διατὶ εἶνε κλεψιά, ἀλλὰ καὶ εὐρετικια νὰ μὴ ζητοῦσι, οὔτε νὰ πέρνουσι. Ναί, ἐγίνοντο τὰ καλὰ ταῦτα, ἀλλ' ἡ πολλὴ καὶ μεγάλη πρὸς τοὺς δεομένους συμπάθεια, ἄρχισε νὰ τοῦ προξενῇ ἐνόχλησιν, εἰς τὴν ἡσυχίαν του· ἐπειδὴ καὶ πτωχοὶ καὶ πτωχαῖς, καὶ ὅσοι ἀπὸ συμφορὰς καὶ ἀνάγκας ἐκλυδωνίζοντο, εἰς τοῦτον, ὡς εἰς λιμένα σωτήριον, ἔτρεχον ἀκατάπαυστα, καὶ ἐκεῖνο ὅπου τοῦ νὑξανε τὴν ἐνόχλησιν ἦτον, ὅπου καὶ μακρόθεν ἀπὸ ξένους τόπους τοῦ ἤρχοντο δυστυχεῖς καὶ ἄποροι, συστημένοι ἀπὸ φίλους, καὶ ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι πολλάκις ἐχρειάζοντο καὶ μεγάλας βοηθείας, ἠναγκάζετο νὰ πηγαίνῃ ζητῶντας ἀπὸ ἄλλους ἐλεημοσύνην, διὰ νὰ τοὺς βοηθῇ, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο τοῦτο ἁπαξ, ἀλλὰ συχνάκις, καὶ ἡ συνείδησίς του δὲν τὸν ἐσυγχώρευνὰ τοὺς ἀποπέμπῃ κενοὺς ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ ἡγαπημένον του ἡσυχαστήριον.

'Ανεχώρησε λοιπὸν εἰς τὴν Πάτμον, μὴ εὑρὼν δὲ ἐκεῖ καθὼς ἤλπιζε, μᾶλλον δὲ καὶ χειρότερα, ἐξ ἀνάγκης πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ πρῶτόν μου κάθισμα καὶ οἱ χριστιανοὶ ὅπου τὸν ὑστερήθησαν, ὅσον ἐλυπήθησαν, διὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἄλλο τόσον καὶ περισσότερον ἐχάρησαν διὰ τὴν ἐπάνοδόν του. 'Εκεῖνος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Χίον καὶ ἡμεῖς ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς διηγήσεως. Καὶ πρῶτον ἂς εἰποῦμεν εὐθὺς περὶ τοῦ βιβλίου τῆς συνεχοῦς Μεταλήψεως τῶν θείων Μυστηρίων. Τοῦτο καθὼς ἀναγινωσκόμενον φαίνεται ἄλλο δὲν περιέχει πάρεξ ρητὰ Εὐαγγελικά, 'Αποστολικά, Κανόνας 'Αποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς καὶ ρητὰ τῶν θείων Πατέρων, ἐξηγημένα ὅλα μὲ τὴν κοινήν μας διάλεκτον, τὰ ὁποῖα ὅλα ὁμοφώνως καὶ κοινῶς συνιστῶσιν, ἤτοι διδάσκουσιν ὅτι καλή, καὶ 'Αγία καὶ σωτηριώδης εἶναι ἡ συχνὴ τῶνθείων Μυστηρίων μετάληψις· ὥστε τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε ἅγιον καὶ νόμιμον καὶ κανονικόν, διότι καθὼς εἴπομεν, ἄλλο δὲν περιέχει πάρεξ γραφικὰ καὶ κανονικὰ καὶ πατερικὰ ρητά, ἐξηγημένα εἰς τὸ ἁπλοῦν χωρὶς καμμίαν διαστροφὴν καὶ παρεξήγησιν, καθώς τὰ βλέπει κάθε εἷς. Μὲ ὅλον τοῦτο ἡ κακία ἴσχυσε κατὰ τοῦ τοιούτου. 'Αγκαλὰ καὶ πρὸς καιρὸν κάποιος κακόφρων Μοναχὸς 'Αγιορείτης, λαμβάνοντάς το πρῶτην φορὰν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ νομίσας ὅτι εἶναι τοῦ Νεοφύτου πόνημα, τὸ ἔστειλε διὰ τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Μεγάλην 'Εκκλησίαν, διά τινος ἐν Κωνσταντινουπόλει φίλου του, γράψας ὅσα κακὰ ἠδυνήθη κατ' αὐτοῦ. Ὁ κὺρ πατριάρχης Προκόπιος ὁ Πελοποννήσιος, ὅπου τότε ἀπὸ Σμύρνης εἶχεν ἀναβῇ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἀπὸ μόνας τὰς κατηγορίας παροξυνθεὶς χωρὶς καμμίαν χασομερίαν, τὸ κατέκρινε συνοδικῶς ὡς παράνομον καὶ σκανδαλοποιὸν μὲ βαρύτατα ἐπιτίμια κατὰ τῶν τολμώντων αὐτὸ ἀναγινώσκειν. 'Εδοκίμασαν οἱ ἐν τῷ ὄρει ἀδελφοὶ νὰ ἀνακαλέσουν τὴν καταδίκην τοῦ βιβλίου, μὲ τὴν ἐναντίαν ἀπόφασιν τῆς ἐκκλησίας, διὰ μέσου ἄλλου τινός, ἀλλὰ δὲν ἔλαβαν τὸ ποθούμενον, καὶ λοιπὸν ἔμεινε κακὸν ἀδιόρθωτον, ἕως, τοῦΘεοῦ προνοίᾳ, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ ἐκ τῆς Μεγαλοπόλεως Σμύρνης κὺρ Νεόφυτος. Μὲ τοῦτον οὖ· εἶχε γνωριμίαν ὁ θεῖος Πατήρ, (ἡμῖν ἄδηλον φαίνεται ὅμως πῶς εἶχε γράψει πρὸς τὴν αὐτοῦ Παναγιότητα περὶ τῆς ἀθωώσεως τοῦ βιβλίου τούτου καὶ περὶ τῆς λύσεως τῶν προσενεχθέντων ἐπιτιμίων κατὰ τῶν ἀναγινωσκόντων αὐτό), ὅτι φέρεται ἐπιλογὴ 'Αποστολικὴ τῆς αὐτοῦ Παναγιότητος ἱκανῶς θεραπεύουσα αὐτὸν εἰς ὅσα ἐζήτησε μάλιστα καὶ πολλὰ συμφέρον καὶ ὠφέλιμον κρίνω νὰ τὴν γράψω καὶ αὐτολεξεί, ἴσως ἐκ ταύτης ὠφεληθοῦν καὶ διορθωθοῦν οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες· ἔχει δὲ αὕτη ἐπὶ λέξεως οὕτως.

«Ἱερώτατε Μητροπολίτα πρῴην Κορίνθου ἐν 'Αγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος κὺρ Μακάριε, χάρις εἴη τῇ ἀρχιερωσύνῃ σου καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ· Περὶ τοῦ πονήματος τῆς 'Αρχιερωσύνης σου, τοῦ βιβλίου περὶ τῆς Ἱερᾶς συνεχοῦς Μεταλήψεως, ὅπερ ἐξέδωκας εἰς τῦπον, δηλοποιοῦμεν σοι ὅτι ἐθεωρήθη συνοδικῶς καὶ ἐξητάσθη ἐσκεμμένως καὶ ἐνεκρίθη, καὶ ἀπεδείχθη 'Εκκλησιαστικῶς νόμιμον καὶ μηδὲν ἔχον τὸ κωλῦον, διὰ τῆς μετανοίας ὅμως καὶ ἀληθοῦς ἐξομολογήσεως τῶν ἀξίως βουλομένων μεταλαμβάνειν συνεχῶς τὰ ἄχραντα καὶ φρικτὰ Μυστήρια.Καὶ ὅταν διὰ τῆς τοιαύτης νομίμου καὶ Θεαρέστου προετοιμασίας μεταλαμβάνωσι συχνῶς, ἔσται ἐκεῖνο λίαν νόμιμον καὶ ψυχοφελὲς καὶ σωτήριον, καὶ τῷ νομίμῳ τρόπῳ τούτῳ, ἀπεδείχθη τὸ βιβλίον σου ἐκεῖνο συνοδικῶς κοινοφελὲς καὶ σωτήριον, καὶ ἀκωλύτως οἱ βουλόμενοι ἀγαράσαι καὶ διεξ·λθεῖν ἀναγινω-

σκέτωσαν, καὶ νομίμως καὶ κανονικῶς διὰ τῆς ὁδηγίας, καὶ ἱκανοποιήσεως τῶν Πνευματικῶν ἑνὸς ἑκάστου Πατέρων μετὰ φόβου Θεοῦ μεταλαμβανέσθωσαν, εἴγε ἄξιοι συνεχῶς. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεφύη ὑπόνοια ὅτι ἐξεδόθη ἐκκλησιαστικὸς ἀφορισμός, ἐπὶ τὸ καταργηθῆναι τὸ πόνημά σου, ἐκεῖνοι καὶ οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ διευλαβούμενοι οὐκ ἀναγινώσκουσι, πρὸς διάλυσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκείνων δεσμῶν καὶ ἐτιτιμίων, γρόφομεν ἐν τῇ παρούσῃ ἡμῶν καὶ διὰ τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἀποφαινόνεθα. «Ἵνα ὅσοι τῶν χριστιανῶν βουλόμενοι ἀναγνῶναι τὸ ἀνακριθὲν συνοδικῶς πόνημά σου ἐκεῖνο, τὸ περὶ τῆς συνεχοῦς μεταλήψεως βιβλίον, ὑπάρχωσι συγκεχωρημένοι, καὶ εὐλογημένοι παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος. Λελυμένοι τῶν ἐπελθόντων ὅπως ποτὲ Ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτιμίων καὶ ἀμέτοχοι τῶν Ἀρῶν ἔχοντες καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πάντων τῶν ἀπ' αἰώνος Ἁγίων καὶ τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω λοιπὸν γινόσκων καὶ ἡ Ἱερότης σου, ἀπόθου πᾶσαν ὑπόνοιαν καὶ ὑποψίαν, ὅτι περὶ τοῦ πονήματός σου τούτου ὡς ψυχοφελοῦς, μισθὸν λήψῃ παρὰ Θεοῦ οὗ ἡ χάρις εἴη μετὰ σοῦ».

Ἂς ἰδοῦν καὶ ἂς ἀκούσουν οἱ διῶκται τῆς συνεχοῦς Θείας Μεταλήψεως, οἱ πάντη ἀδίκως καὶ παραλόγως ἀποβάλλοντες τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ τὴν Θείαν Κοινωνίαν, εἰς τρόπον ὅτι καὶ εἰς ἄλλον ἀποθνήσκοντα δὲν ἔδωσαν τὸ ἐφάδιον τῆς αἰωνίου ζωῆς, διατὶ ἄλλοτε προτήτερα εἶχε κοινωσήσει καὶ δὲν ἦσαν ἡμέραι πολλαί, ὥστε νὰ γίνῃ ἄξιος· ἂς ἰδοῦν καὶ ἂς ἀκούσουν κάλλιστα ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι καθολικὰ ὑπὸ δαιμονικῆς συνεργείας κινούμενοι, τὸ ἔκαυσαν, ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε καὶ ἂς κλαύσουν οἱ δείλαιοι τὴν ἀσεβῆ τους τόλμην, στοχαζόμενοι ὅτι δὲν ἔκαυσαν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, βιβλίον, ἀλλὰ τὰ Θεῖα λόγια ἔκαυσαν, ἤγουν τὰ Εὐαγγέλια, τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τοὺς Θεοφόρους Πατέρας, τοιοῦτο βιβλίον ἔκαυσαν, καθὼς ἡ Πατριαρχικὴ αὕτη ἀπόφασις μαρτυρεῖ, ὀνομάζουσα αὐτὸ λίαν νόμιγον καὶ ψυχοφελὲς καὶ σωτήριον καὶ συνοδικῶς αὐτὸ ὡς Ἱερὸν καὶ Ἅγιον ἐπικυροῦσα καὶ πάντας προτρέπουσα εἰς τὴν τούτου κλῆσιν τε καὶ ἀνάγνωσιν. Ὦ θειώτατε Πάτερ, πολλὰ καὶ πάμπολλα βιβλία Θεοφόρων Πατέρων ψυχικῆς ὠφελείας γέμοντα ἐξέδωκας, ἀλλὰ τοῦτο τὸ περὶ Θείας Μεταλήψεως, τὸ ὁποῖον ὁ ἔνθεμος ζῆλος σου ἐφιλοπόνησεν, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῶν τοῦ σωτηρίου πηγῶν συνῆξε καὶ κατασκεύασεν, ἠμπορεῖ μὲ κάθε δίκαιον νὰ ὀνομάζεται καθὼς καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἶνε, πηγὴ καὶ φρέαρ ζωῆς αἰωνίου. Ὅθεν καθὼς τὰ φρέατα τῶν πάλαι Πατριαρχῶν τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ, οἱ ἀλλόφυλοι Φιλισταῖοι ἔφραξαν, οὕτω καὶ τοῦτο ὁ ἀρχέκακος Σατάν, αὐτόχρημα φθόνος ὤν, ἴσγυσε νὰ τὸ φράξῃ, ὁ ἀντίχρηστος, ἀλλὰ χωρὶς τῇ φιλαδέλφῳ σου προνοίᾳ καὶ τῇ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας φροντίδι σου. Ὅτι οὐκ ἔδωκας ὕπνον τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ τοῖς βλεφάροις σου νυσταγμόν, ἕως οὗ πάλιν αὐτὸ ἀνώρυξας καὶ διὰ τῆς συνοδικῆς σου κρίσεως ἀπεκάθηρας καὶ ὕδωρ ζῶν καὶ ὅλόμενον τοῖς βουλομένοις πᾶσιν ἀπεκατέστησας.

Ἀλλὰ καιρὸς εἶναι τώρα νὰ εἰπῶμεν καὶ διὰ τὴν μεγάλην καὶ θαυμασίαν ἀρετὴν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὡς κορωνίδα καὶ στέφανον ὑπέρτιμον καὶ ὑπέρλαμπρον, εἰς ὅλας τὰς Εὐαγγελικὰς τον ἀρετὰς ὁ θειότατος Πατὴρ ἀπέθηκεν, εἶνε χριστιανὸς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ Μαρτύριον ἔνας Θεῖος ἀγὼν εἰς τὸν ὁποῖον περιέχονται ὅλα τὰ εἴδη τῶν βασάνων ὅσας ἡ ἐπίνοια ἐφεῦρε τοῦ διαβόλου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀγῶνα ὁ ἀγωνοθέτης μὲν καὶ στεφανίτης τῶν νικῶν των κάθηται, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἀγωνισταὶ δὲ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱ Θεῖοι Μάρτυρες καὶ ἀνταγωνιστὴς αὐτὸς ὁ Διάβολος μὲ τὰ Ἰδικά του ὄργανα, τοὺς ἐχθροὺς καὶ διώκτας τῆς θείας πίστεως, τώρα εἶνε φανερόν, ὅτι χωρὶς ἀνδρείαν ψυχῆς οἱ ἆθλοῦντες δὲν ἔρχονται εἰς τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον· ὅμως καθὼς λέγει ὁ Κύριος, «τὸ μὲν Πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής». Καὶ διὰ τοῦτο καλῶς λέγει ὁ Μέγος τὴν Θεολογίαν «αἱ τὴν ἀρετὴν Γρηγόριος· ὅτι καὶ ἡ διὰ τῶν λόγων προτροπὴ καὶ παρακίνησις, ὄχι ὀλίγην ἀνδρείαν δύναται νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰς ψυχὰς παρρησιαζομένων εἰς τὰ Μαρτύρια καὶ ὄχι μόνον τοῦτο λέγει, ἀλλὰ λέγει ἀκόμα, ὅτι καὶ ὅσοι χρέος ἔχουσι τοῦτο νὰ κάμνωσι, καὶ ἀπὸ δειλίαν ψυχῆς τὸ ἀποφθέγγουσι, τάχα διὰ νὰ μὴ πάθωσι κανένα κακόν, κίνδυνον μέγαν προξενοῦσι εἰς τὴν ψυχήν τους ὡσὰν ὅπου παραβλέπωσι τοὺς ἄλλους κινδυνεύοντας μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχωσι κανένα παιδοτριβοῦντα, καὶ πρὸς ἀγῶνας παραθαρρύνοντα. Ὦ πόσον πικρὸν καὶ σκανδαλῶδες εἰς ὅλους ἐφάνη ὅταν ἐπῆγεν ἄνθρωπος εἰς μίαν Μητρόπολιν, ἔφρ ξε καὶ ἔφραξε τὰ ὦτα εἰς τὴν ταιαύτην ἀκοὴν καὶ ἀπέπεμψε κενὸν τὸν ἄρθρωπον, φεῦ καὶ ἂν ὁ λιμὴν δὲν δέχεται τοὺς χρειαζομένους, ποῦ ἀλλοῦ ἔχουν νὰ προσορμισθῶσιν ; Ἂν τὸ ἰατρεῖον ἀποβάλλῃ τοὺς νοσοῦντος ποῦ ἀλλοῦ θέλουν εὕρῃ τὴν θεραπείαν ; Καὶ ἂν ἡ Ἐκκλησία ἀποβάλλῃ τὰ κινδυνεύοντα τέκνα της, ποῦ ἀλλοῦ ἔχουν νὰ καταφύγουν καὶ νὰ εὕρωσι σωτηρίαν ; Δὲν ἔπαυσεν οὖτω ὁ Μέγας ἄνθρ, αὐτὸς μὴ ψηφῶντας τὰς ματαίας καὶ ἀνοήτους μέμψεις ὅπου εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις συνηθίζουν νὰ κάνωσιν οἱ ὅλως διόλου φιλόκοσμοι καὶ φιλόσαρκοι καὶ οὐδαμῶς ἐδέχετο χριστομημήτως τοὺς τοιούτους πάντας· «τὸν ἐρχόμενον, γάρ φησι πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω» ἐδέχετο, λέγω, πάντας, καὶ πρὸς τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας εἴληφε πάντας (1), ὄχι μονάχα με λόγον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα. Ἐπειδὴ καὶ δὲν τοὺς ἔλεγε μονάχα πέντε δέκα λόγια πρὸς ἐμψύχωσιν, καὶ νὰ τοὺς ἀπολύῃ, ἀλλὰ τοὺς ἐκράτει ἐκεῖ πλησίον του ἡμέρας πολλὰς καὶ τοὺς ἐγύμναζε μὲ νηστείας καὶ προσευχάς, μὲ γονυκλισίας, μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς, ἕως ὅπου ἄναπτεν εἰς τὰς ψυχάς των τὸ πῦρ τῆς θείας ἀγαπήσεως καὶ ἔδειξε μάλιστα ὁ Πολύδωρος ἐκεῖνος ὁ Κύπριος, ὅτι ἠσθάνθη εἰς τὸν ἑαυτόν του, τὴν καλὴν καὶ ἐσπέραν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου ἐφώνοζε τρεῖς φοραῖς «ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σας διὰ τὸ καλὸν ὅπου μοὶ κάμνετε». Καὶ ἄλλην φοράν ζητῶντάς τον ὁ Γέρο Ἰάκωβος, διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ φάγῃ

(1) ΣΗΜ. Τὸν παλαιὸν καιρὸν εἴληφαν ἐλαίφ τοὺς παλαιστάς, διὰ νὰ γλυστροῦν ἀπὸ τῶν ἀντιπαλαιστῶν τὰς χεῖρας, κακεῖθεν μεταφορικῶς λέγεται τὸ ἀλείφειν καὶ τὸ ἁλήπτειν ἐπὶ τῶν παιδοτριβούντων διὰ τῶν λόγων πρὸς ἀρετήν.

ψωμὶ, τὸν εὗρε εἰς κάποιον μέρος· κλαίοντα καὶ ὀλολύζοντα καὶ στραφεὶς ἀνήγγειλε τῷ γέροντι, ὅτι εἰς τὸ δεῖνα μέρος κάθηται καὶ κλαίῃ· «ἄφες τον εἶπεν ὁ Πατὴρ ἂς κλαίῃ· αὐτὸς μόνος ὁ κλαυθμὸς εἶναι θεάρεστος καὶ σωτηρίας πρόξενος». Αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν ἔκαμεν ἡ ἁρίστη αὕτη προπαρασκευὴ καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Βυζαντίου Θεοδώρου, ὅτις ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον, δηλ. τὴν ἄκραν δειλίαν τοῦ θανάτου ἔφθασεν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ὅτι ὡς διψῶσα ἔλαφος ἔτρεχε νὰ εὕρῃ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον. Αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν ἔκαμε καὶ εἰς τὴν παχεῖαν καὶ ἀπαίδευτον ψυχὴν τοῦ Πελοποννησίου Δημητρίου. Ὅθεν καὶ ἀπαγόμενος εἰς τὴν ὑπὲρ Χριστοῦ καρτομίαν ἐξεβόησεν ἐκείνην τὴν ἀοίδιμον φωνὴν πρὸς οὐρανὸν ἀτενίζοντας. «Εὐχαριστῶ σοι Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὅπου μὲ ἠξίωσας τὸν ἀνάξιον δοῦλόν σου νὰ φθάσω εἰς αὐτὴν τὴν ἁγίαν ὥραν». Ἔπειτα ἔχει τάχα νὰ ἀμφιβάλλῃ τινὰς ἀνίσως καὶ τὸν ἱερὸν τοῦτον ἀλείπτην τῶν καλλινίκων τούτων Μαρτύρων πρέπει νὰ τὸν στοχασθῶμεν, καὶ ὡς ἐναρίθμιον τῶν Ἰδικῶν του ἀθλητῶν καὶ τῇ προαιρέσει Μάρτυρα ; Διατι τάχα ὄχι ; Ἂν ὁ θεῖος Βασίλειος· τοῦ μακαρίσαντος μόνον γνησίως τὸν Μάρτυρα ἀποφασίζει Μάρτυρα τῇ προαιρέσει, ὁ Θεῖος οὗτος Μακάριος, ὅστις καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας δὲν ἔπαυεν παμπόλλους ἐδαπάνα εἰς τοὺς ἐρχομένους εἰς τοῦ Μαρτυρίου τὸ στάδιον, ἕως ὅπου ἄναψεν εἰς τὰς καρδίας των τὴν φλόγα τῆς πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπης καὶ τοῦ πόθου τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀθλήσεως, ἂν εἰς ἐκείνους, λέγω, ἀπόκειται κατὰ τὸν Ἀπόστολον ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὡς τὸν δρόμον τελέσαντες καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντας καὶ εἰς τοῦτον ἐξάπαντος ἀπόκειται ὡς συνεργὸν καὶ συναγωνιστὴν καὶ συνσυνιλήπτορα τούτων, καὶ μνήμῃ καὶ προθυμίᾳ καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ.

Μὲ πολλὴν μου λύπην βλέπω τὸν λόγον, πῶς ἔρχεται νὰ ἐπιθήσῃ καὶ τὸ τέλος τῆς πανοσίου καὶ κοινωφελεστάτης αὐτοῦ ζωῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τῆς φύσεως χρέος εἶνε κοινὸν καὶ ἀπαραίτητιον, θέλομεν προσθέσει καὶ αὐτὸ μέ ὑπομονήν, μᾶλλον δὲ μὲ δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν πρὸς τὸν καὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου Κύριον. Εἶχε τελειώσει με πολλοὺς κόπους καὶ ἀγρυπνίας ὁ ἀοίδιμος τὴν Νέαν συλλογὴν τινῶν ὁσιακῶν βίων καὶ Μαρτυρίων, παλαιῶν, καὶ Νέων, ἔτι ἀνεκδότων καὶ ἄλλων τινων ψυχωφελῶν διηγημάτων καὶ θαυμάτων, αὐτὸς ἰδίᾳ χειρί, ἄλλα μὲν μεταφράζων, καὶ ἄλλα ἀντιγράφων, τὴν ὁποίαν καὶ ὠνόμασε «Νέον Λειμωνάριον». Τελειώσας δὲ ταύτην, ἐν ᾧ διενοεῖτο καὶ ἐρρόντιζε τι λογῆς νὰ τὸ ἐκδώσῃ εἰς τὸν τύπον, Θεοῦ συγχωρήσει πλήττεται τὸ ἡμισυ τοῦ σώματός του ἀπὸ τὸ πονηρὸν ρεῦμα τῆς ἀποπληξίας καὶ γίνεται ἡμίξηρος, κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ μένει ἀνενέργητος εἰς τὸ ἑξῆς ἡ καλὴ καὶ ἀγαθοεργὸς χείρ, τῶν πολλῶν καλῶν αἴτιος καὶ ἀκολούθως μένει καὶ ἡ βίβλος ἀργή. Ἔκειτο λοιπὸν ὁ Μακάριος δδυνόμενος καὶ πάσχων καὶ τὸν στέφανον ἑαυτῷ πλέκων τὸν διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας, πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Δεσπότην καὶ Κύριον καὶ δύο πηγὰς δακρύων ἐτόμωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, τιλανίζων τὸν ἑαυτόν του, καὶ πυκνὰ λέγων ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας του τὸν παιδεύει ὁ Θεὸς καὶ αὐτὸς δὲν μετανοεῖ καὶ πολλάκις τοῦτο ἔλεγε μὲ ροὰς δακρύων «δὲν μετανοῶ». Ὅθεν εἴπομεν ποτὲ καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτόν. «Ὦ πάτερ καὶ Δέσποτα, ὅλη σου ἡ ζωὴ ἐστάθη μία μετάνοια· τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἐκ νεότητός σου ἐφύλαξας ἀκριβέστατα καὶ εἰς τί ἔχεις νὰ μετανοήσῃς ; καλῶς λέγεις, ὅτι δὲν μετανοεῖς, βέβαια δὲν μετανοεῖς διατὶ δὲν σὲ ἐλέγχει ἡ συνείδησίς σου ὡς παραβάτην τῶν θείων ἐντολῶν. Ὑμεῖς ταῦτα ἐλέγομεν, καὶ οἱ ἐκείνου ὀφθαλμοὶ ἔρρεον ἀκατάπαυστα, ὅτι ἔτσι τοὺς εἶχεν ἀπ' ἀρχῆς συνηθισμένους, καὶ ἐκ τῆς τυχούσης προφάσεως ἐξεθλίβοντο τὰ δάκρυα, καὶ ποταμηδὸν ἔτρεχον. Ὀκτὼ μῆνας διήρκησεν ἐν τῇ κλίνῃ ἀκίνητος, ἀπὸ τὰς πρώτας δηλ. τοῦ Σεπτεμβρίου ἕως τὰς 17 τοῦ Ἀπριλίου καὶ τὰ πλήθη τῶν χριστιανῶν καθ' ἑκάστην ἔτρεχον ἀναβαίνοντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τόσον οἱ γνωστοὶ καὶ φίλοι, ὅσον καὶ οἱ πάντες ἀδιάφοροι, διὰ νὰ λάβουν τὰς ἁγίας του εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐμελέτα τὸν θάνατον, καὶ τὰ μετὰ θανατον. Ἐξωμολογεῖτο συχνά, ἐκοινώνει τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, πρῶτον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὕστερον πρὸς τὸ τέλος καὶ καθ' ἑκάστην· εἶχεν εἰς τὰ δίπλα του τὸν ὁμόψυχόν του Ὁσιώτατον Νεῖλον τὸν Κολύγνωμον, καθὼς καὶ Νικηφόρον τὸν Ὁσιώτατον, εὐλαλοῦντα καὶ φιλοσοφοῦντα τὰ μυστικὰ καὶ πνευματικά, ὅτι ἔσωζεν ἀβλαβεῖς τὰς φρένας του ἕως τῆς ἐσχάτης του ἀναπνοῆς, ἐν ᾗ καὶ παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας τοῦ Πλάστου του. Καὶ συνηριθμήθη μετὰ τῶν Ἱεραρχῶν ὁ Ἱεράρχης, μετὰ τῶν Ἀσκητῶν ὁ ἀσκητής, μετὰ τῶν Μαρτύρων ὁ ἀλείπτης τῶν Μαρτύρων, ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀων, τῇ 17 Ἀπριλίου Μηνός, καὶ ἐτάφη ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας, πλησίον εἰς τὴν νότιον πλευράν, καὶ οὕτως ἐπληρώθη ἐκεῖνο ὅπου πρὸ καιροῦ εἶπεν, ὅτι πρὸ δύο χρόνους εἶχεν ἀσθενήσει ὁ Γερω-Ἰάκωβος, ἀσθένειαν βαρυτάτην, ὥστε καὶ ἀπελπίσθη παρὰ τῶν ἰατρῶν καὶ ὥραν τὴν ὥραν ἐφαίνετο, πῶς ἔχεινά τελειώσῃ. Λοιπὸν ἠρώτησαν οἱ παρόντες ἀδελφοὶ ποῦθητον ὁρισμός του νὰ ἀνοίξουν τάφον διὰ τὸν πνέοντα λοίσθια; Ἐπλήγη ἡ συμπαθεστάτη ψυχή, ἀπὸ τοῦ τάφου τὸ ὄνομα καὶ «μὴ γένοιτοεἶπεν, ὄχι, μὴ γένοιτο, πρῶτον τὸν ἐμὸν τάφον ἀνοίξατε, καὶ ὕστερον τὸν τούτου». Καὶ τοῦτο δὴ οὕτως ἔγινε καὶ μετὰ τὴν θείαν του ἀνακομιδὴν εἰς τὸ αὐτοῦ μνῆμα ἐτέθη καὶ ὁ τούτου σύμβιος καὶ ὁμόψυχος Γέρω Ἰάκωβος. Ἔτι δὲ ἀτάφου μένοντος τοῦ Ἱεωτάτου νεκροῦ ἡ παντουργικὴ τοῦ Πνεύματος χάρις ἔδειξε σημεῖον μέγα, πῶς εὐηρέστησε τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ἁγίαις γέγονεν ὁ κλῆρος αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν θείαν ἀνακομιδὴν ἄρχισαν νὰ γίνωνται καὶ σχεδὸν καθ' ἑκάστην γίνωνται ἀναρίθμητα ἀπεφασίσαμεν ἐκ τῶν πάντων νὰ ἐπισυνάψωμεν τὰ ἐπισημότερα.

Ἂς εἶνε δὲ βέβαιος πᾶς ὁ ἀναγινώσκων ταῦτα, καὶ παντελῶς ἅ; μὴν ἀμφιβάλλῃ πῶς εἶναι ἀληθινά, διατὶ δὲν τὰ γράφομεν εἰς κανένα ξένον καὶ μακρυνὸν τόπον εὑρισκόμενοι, ἀλλὰ τὰ γράφομεν εἰς κανένα ξένον καὶ μακρυνὸν τόπον εὑρισκόμενοι, ἀλλὰ τὰ γράφομεν μέσα εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Χίου, παρόντων καὶ ζώντων τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα ἔπασχον καὶ παραδόξως ἰάθησαν. Ὅθεν καὶ δὲν εἶναι τρόπος νὰ ψευδώμεθα, ἐπειδὴ καθένας δύναται νὰ

μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, ἀμέσως ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἴδια πρόσωπα. Καὶ ὅλοι οἱ διδάσκαλοι λέγουσιν, ὅτι ἐκεῖνος ὅποῦ διηγεῖται πράγματα, εἰς καιρὸν ὅπου ζῶσιν ἐκεῖνοι ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐπράχθησαν, ὅλους ἐκείνους ἔχει τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων μάρτυρας. Αὐτοῦ πρεσβείας Χριστὲ ἐλέησον ἡμᾶς.

ΘΑΥΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Πρῶτον Θαῦμα.

Πλησίον τοῦ περιωνύμου ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν, ὅστις κοινῶς ἐπωνομάζεται «Καμπάνα», κεῖται καὶ ἕτερος τῆς Θεοτόκου, ἥτις καλεῖται Μαρμαριώτισσα. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἐνορίᾳ κατοικεῖ γυνή τις καλουμένη Ἀγγεροῦ, ἧς ὁ ἀνήρ, Φραγκούλης τοὔνομα, δυτικὸς ὢν πρότερον, μετεστράφη ἐγκολπωθεὶς τὸ ἡμέτερον Ἀνατολικὸν δόγμα διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος. Τούτων δὲ ἡ τετραετὴς θυγάτηρ, Ἀργυρὴ ὀνομαζομένη, προσβληθεῖσα ὑπὸ τῆς δεινῆς καὶ ἐπικινδύνου νόσου τῶν εὐφλογιῶν, κατέστη οἰκτρὰ καὶ ἐλεεινὴ, τιμωρουμένη ἐπὶ τέσσαρα ἔτη κατὰ συνέχειαν ὑπὸ δεκατεσσάρων πληγῶν, ἃς ἐπέφερεν ἡ νόσος εἰς τὸν δεξιὸν αὐτῆς βραχίονα, καὶ ἡμεῖς ἰδίοις ὀφθαλμοῖς ἰδόντες αὐτὰς ἐφρίξαμεν. Ἐπὶ τετραετίαν δὲ βασανιζομένη, ὑπὸ τοῦ ἀρίστου τῶν ἐν Χίῳ χειρούργων Δομινίκου, ὅστις καὶ πολλὰ ὀστάρια (κόκκαλα) ἐξέβαλεν ἐκ τῶν πληγῶν, καὶ τρομεροὺς πόνους ὑποφέρουσα, οὐδόλως ὠφελεῖτο, ἀλλὰ μᾶλλον ᾤδευε πρὸς τὸν θάνατον· διότι ἡ χεὶρ αὐτῆς κατέστη ἀκίνητος ὡς νεκρά, ἀπὸ τοῦ τραχήλου διὰ μανδηλίου ἐξηρτημένη καὶ πρὸς τὴν παλάμην ἐστραμμένα ἔχουσα τὰ δάκτυλα. Διαδοθείσης δὲ τῆς φήμης, ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ ἱερὸς Μακάριος, ἡ μήτηρ τῆς πασχούσης, ἥτις διέτρεφε μεγίστην εὐλάβειαν καὶ σέβας πρὸς τὸν ἅγιον πατέρα, ἅμα ἀκούσασα τοῦτο, ἔσπευσεν ἵνα προφθάσῃ εἰς τὴν κηδείαν αὐτοῦ. Οὕτω λοιπὸν τὸ μὲν θυγάτριον αὐτῆς ἔδωκεν εἰς φίλον ἐπὶ ὄνου ἐκεῖσε ἀπερχόμενον, αὐτὴ δὲ μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς ἔτρεχε κατόπιν πεζῇ. Προλαβὼν δὲ αὐτὰς ὁ ῥηθεὶς καὶ προφθάσας μετὰ τῆς κόρης εἰς τὸ τοῦ ἱεροῦ Μακαρίου οἴκημα, διηγήθη τὸ δεινὸν αὐτῆς πάθος, τῷ ἐκεῖσε παρόντι ὑπηρέτῃ, ὅστις σπλαγχνισθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον, ὅθεν ἔλαβε τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ ἁγίου πατρός, δι' οὗ ἐπαύρωσεν ἐν πίστει καὶ πεποιθήσει τὴν χεῖρα τοῦ κορασίου. Μετ' ὀλίγον δ' ἐφθασεν ἐκεῖ καὶ ἡ μήτηρ μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς αὐτῆς Ροξανδρίτσας, καὶ προσκυνήσασα καὶ προσκυνήσασα καὶ προσευχηθεῖσα ἐπανῆλθεν οἴκαδε· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! αἴφνης βλέπει τὸ θυγάτριόν της κινοῦν καθ' ὅλα τὰ μέρη, ἄνευ οὐδενὸς κόπου καὶ δυσκολίας τὴν μέχρι τῆς σιγμῆς ἐκείνης ἀκίνητον αὐτοῦ χεῖρα, καὶ κράζει μεγαλοφώνως· «Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ!» Λησμονήσασα δμως νὰ λύσῃ καὶ παρατηρήσῃ τὴν τέως ἐκ πληγῶν κεκαλυμμένην αὐτοῦ χεῖρα, ἔπεμψεν αὐτὸ κατὰ τὸ σύνηθες πρὸς τὸν εἰρημένον χειροῦργον Δομίνικον, ὅστις λύσας τὰ ἐπιδέματα καὶ ἰδὼν τὰς πληγὰς ἰατρευμένας ἐξεπλάγη καὶ εἶπεν· «ἀκατανόητον! αὗται ἐκλείσθησαν ὅλαι». Ἀκολούθως ἡ μήτηρ τοῦ κορασίου ἠρώτησε τὸν χειροῦργον τί ζητεῖ διὰ τοὺς κόπους αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδεμίαν πληρωμὴν ἐζήτησεν, οὐδὲ ὀβολὸν ἔλαβεν. Ὅτε δὲ μετὰ τινα καιρὸν ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν φιλοδώρημά τι παρετήρησε πάλιν τὴν χεῖρα τοῦ κομίσαντος αὐτὸ κορασίου, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν, καθὼς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἅπαντες οἱ γενόμενοι αὐτόπται μάρτυρες τοῦ θαύματος τούτου.

Θαῦμα β'.

Εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Καλλιμασιᾶς, μοναχή τις Ματρώνα καλουμένη, ἔκειτο ἀσθενὴς ἐν τῷ ἑαυτῆς κελλίῳ, ἣν ἐπεσκέπτετε καὶ περιεποιεῖτο προθύμως ὑπηρετοῦσα φιλάνθρωπός τις γυνή, Μαροῦκα τοῦ Γιάκουμου ὀνομαζομένη, μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς αὐτῆς Ἀγγεροῦς, δεκατετραετοῦς τὴν ἡλικίαν οὔσης·

διότι αἱ λοιπαὶ μοναχαί, ἔκ τινος δεισιμονίας καὶ προλήψεως, ἐφοβοῦντο ἵνα εἰσέλθωσιν εἰς τὸ κελλίον τῆς ἀσθενούσης. Τὴν ἑσπέραν λοιπὸν τοῦ Σαββάτου τοῦ Ἀσώτου, κατὰ τὸ 1809, τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, ἡ εἰρημένη νεᾶνις, ἐν ᾧ ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ κελλίου ἵνα ἐπισκέψηται τὴν πάσχουσαν, εἶδε φάντασμα φρικτὸν καὶ τρομερόν, καὶ τοσοῦτον ἐφοβήθη, ὥστε μόλις ἠδυνήθη ἵνα φύγῃ ἐκεῖθεν, καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἴδιον αὐτῆς οἴκημα. Ἐπειδὴ δὲ ἠσθάνετο δεινὸν καρδιόκτυπον, ἦτοι μέγα καὶ ὀδυνηρὸν πάθος εἰς τὴν καρδίαν, προσεκλήθη ἥ τε Ἡγουμένη Ματρώνα Ἀντωνάκενα καὶ ἄλλαι ἀδελφαί, αἵτινες διὰ προσευχῶν, ῥαντίσματος ἁγιασμοῦ καὶ ἁγίων λειψάνων ἐπ' αὐτῆς ἐπιθέσεως, καθησύχασαν αὐτήν, ἀλλὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον βλέπουσαι ὅτι ὡς ἔξω φρενῶν καὶ μανιώδης ἐφώναζεν, ἐξύβριζε καὶ ἐβλασφήμει, ἐμήνυσαν τὸν πνευματικὸν αὐτῆς τε καὶ πολλῶν ἄλλων ἀδελφῶν ὁσιώτατον Ἱερομόναχον Νικηφόρον, εὑρισκόμενον ἐν τῇ χώρᾳ (πόλει) τῆς Χίου καὶ ὄντα ἐπιστήθιον φίλον τοῦ ἁγίου Μακαρίου, ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸ Μοναστήριαν μετ' ἁγίων λειψάνων καὶ ψάλῃ ἁγιασμοὺς ὑπὲρ τῆς πασχούσης. Τοῦτο δὲ αὐτὴ ἀκούσασα εἶπε· «μὴ τὸν φέρετε, μὴ τὸν φέρετε· τί τὸν θέλετε ἐκεῖνον τὸν μάγον; τί τὸν προσκαλεῖτε νὰ ἔλθῃ ἐδῶ; ἀλλὰ δὲν τὸν εὑρίσκετε». Ἐκ τῶν λόγων τούτων αἱ περὶ αὐτὴν μοναχαὶ ἠννόησαν, ὅτι ἔπασχεν ὑπὸ ἀσθενείας οὐχὶ σωματικῆς, ἀλλὰ δαιμονικῆς, διότι πνεῦμα ψιλὸν ἀνθρώπου οὐδόλως δύναται γινώσκειν τὰ πόρρω ὄντα καὶ γινόμενα· καὶ ὄντως ἡ σταλεῖσα εἰς πρόσκλησιν τοῦ Ἱερομονάχου Νικηφόρου ἀδελφὴ οὐχ εὗρεν αὐτὸν εἰς τὸ ἐν τῇ πόλει οἴκημα αὐτοῦ, ἀπόντα εἰς τὸ χωρίον Νένητα, ὅπου καὶ ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ συμπαθείας πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀπερχομένη, συνήντησεν αὐτῷ καθ' ὁδὸν εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέφοντι. Ἅμα δὲ ἤκουσε παρ' αὐτῆς τὴν αἰτίαν, δι' ἣν προσεκαλεῖτο εἰς τὸ Μοναστήριον, ὑπέστρεψεν ἐκεῖσε περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ κελλίον, ἔνθα ἔκειτο ἡ ἀσθενής, καὶ εὑρὼν ἐν αὐτῷ τὰς πλείστας τῶν ἀδελφῶν μετὰ θερμῶν δακρύων τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῆς παρακαλούσας, ἐκινήθη εἰς οἶκτον διὰ τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν τῆς χθὲς καὶ πρώην σεμνοτάτης καὶ πραοτάτης νεάνιδος. Συμπεραίνων δ' ἐκ τῶν φαινομένων, ὅτι τὸ πάθος αὐτῆς προήρχετο ἐξ ἀκαθάρτου καὶ πονηροῦ πνεύματος, ἤρξατο ἐν κατανύξει ἀναγινώσκων τοὺς ἐξορκισμούς. Ἐνθυμηθεὶς δὲ ὅτι καλογραιά τις εἶχεν ἕνα τῶν δακτύλων τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, ἐζήτησεν αὐτὸν κρυφίως καὶ πνευματικῷ τρόπῳ, καὶ δήσας εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μανδυλίου αὐτοῦ, ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς πασχούσης, νοερῶς προσευχόμενος καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου ἐπικαλούμενος καὶ λέγων καθ' ἑαυτόν. «Πάτερ σεβασμιότατε καὶ φιλανθρωπότατε, καὶ εἰ εὗρες χάριν παρὰ Θεοῦ, δέομαί σου καὶ παρακαλῶ τὴν συμπαθητικήν σου διάθεσιν, δεῖξον σημεῖον μέγα τῆς ἁγιότητός σου, καὶ ἐξέλασον ἀπὸ τῆς πασχούσης ταύτης τὸ πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον πνεῦμα.» Τοὺς λόγους δὲ τούτους μετὰ θερμῆς πίστεως τοῦ ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ Νικηφόρου πολλάκις ἐπαναλαβόντος, ὦ τοῦ θαύματος! μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως τῶν παρισταμένων ἀδελφῶν, ἀνηγέρθη καὶ ἀνεκάθισεν ἥσυχος καὶ ἀνατάραχος ἡ νεᾶνις, ἥτις πρὸ ὀλίγου ἦτο παράφρων καὶ μαινομένη, καὶ ἐβόησε λέγουσα· «φεῦ! πόσον μου πονεῖ ἡ καρδία! πόσον ἀνυπόφορος δυσωδία ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματός μου!» Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνέκραξε· «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ» Καὶ ὄντως ἅμα τῇ ἐπικλήσει τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, τὸ πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς νεάνιδος, ἀπαλλαχθεῖσα καὶ ἐντελῶς ἀναλαβοῦσα τὰς φρένας αὐτῆς, ἔχει κατὰ πάντα καλῶς, δοξάζουσα καὶ εὐλογοῦσα τὸν θεράποντα αὐτοῦ Ἅγιον Μακάριον. Τοῦτο δεύτερον θαῦμα γεγράφαμεν συνειδήσει, ὡς ἠκούσαμεν αὐτὸ παρά τε τοῦ αὐτόπτου μάρτυρος γενομένου ὁσιωτάτου πνευματικοῦ πατρὸς Κυρίου Νικηφόρου καὶ παρὰ τῆς εἰρημένης τιμίας καὶ ἀξιοπίστου θείας τῆς ἰαθείσης νεάνιδος. Ἀλλ' ἀκούσατε, ὦ εὐσεβέστατοι καὶ εὐλαβέστατοι Χριστιανοί, καὶ τὸ ἑπόμενον.

Θαῦμα γ'.

Εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς ἐπάνω Ἁγίας Κυριακῆς κατοικῶν τις ῥάπτης ὀνομαζόμενος Νικόλαος τοῦ Παρασκευᾶ, καὶ ἔχων γυναῖκα Μπατολιᾶν (Ὑπατίαν) καλουμένην, ἀπῆλθε πρό τινος καιροῦ εἰς τὴν ξενιτείαν, ἔνθα ἀσθενήσας ἐπανῆλθεν εἰς Χίον. Ἔκειτο δὲ κλινήρης ἐπὶ μῆνας περίπου, πάσχων καὶ ὑπὸ τῆς ἀσθενείας καὶ ὑπὸ τῆς ὑπερβολικῆς ἐνδείας. Καίτοι δμως πτωχός, προσεκαλέσατο ἕνα τῶν ἐμπειροτέρων ἰατρῶν τῆς πόλεως, τὸν Κύριον Μαρῖνον Κλάδον, ὅστις προθύμως μὲν ἐπεσκέψατο αὐτὸν, ἀλλ' οὐδὲν ὠφέλησεν ὑπὸ τῆς ἀνιάτου νόσου τῆς ὑδροπικίας δεινῶς πάσχοντα, καὶ τελευταῖον ἐγκατέλειψεν αὐτὸν πρισθέντα ἤδη καὶ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ θανάτου εὑρισκόμενον. Οὕτω λοιπὸν ἡ ταλαί-

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

πωρος αὐτοῦ γυνὴ ἀπελπισθεῖσα προστρέχει εἰς τὸν ἄμισθον καὶ ἀλάνθασον ἰατρόν, τὸν Ἅγιον Μακάριον, καὶ προσκαλεῖ τὸν προειρημένον πνευματικὸν Νικηφόρον, ἔχοντα ἱερὸν τοῦ Ἁγίου λείψανον, δι' οὗ πολλὰ καὶ μεγάλα εἰς πολλοὺς ἐτέλεσε θαύματα. Οὗτος λοιπὸν ἐλθὼν πρὸς τὸν ἀνίατα νοσοῦντα καὶ παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀπηλπισμένον Νικόλαον, τὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου, καὶ παραμονὴν τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων,καὶ τελέσας ἁγιασμὸν ἐσταύρωσεν αὐτὸν καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἐπευξάμενος ἀπῆλθεν. Ὁ δὲ νοσῶν τοσοῦτον ταχέως καὶ ἐντελῶς ἀνέλαβε τὰς σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ὥστε τῇ ἐπαύριον ἐγερθεὶς ἐκ τῆς κλίνης παρευρέθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸς ἀκρόασιν τῆς θείας λειτουργίας, καὶ ἐπιστρέψας οἴκαδε ἔφαγε ξηρὸν ἄρτον καὶ ἐλαίας καὶ τὰ παρόμοια, καὶ τέλος πάντων ἐξεπρίσθη καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν, εἰς ἔκπληξιν καὶ θαυμασμὸν κινήσας τοὺς τε γείτονας καὶ ἅπαντας ἡμᾶς, εὐλαβῶς ἀνακράζοντας, «θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ!» Φαίνεται δὲ ὅτι μετὰ τῆς σωματικῆς θεραπείας ὁ ἅγιος ἐδωρήσατο αὐτῷ καὶ τὴν ψυχικὴν· διότι, ἐν ᾧ πρότερον ἦτο μέθυσος, βλάσφημος, καὶ φαυλόβιος,ἀφ' οὗ παραδόξως ἰατρεύθη διὰ τῆς θείας χάριτος, ἀποκατέστη νήφων, ἥσυχος καὶ σώφρων, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ συζῶν μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ συνδοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὸν θεράποντα αὐτοῦ Ἅγιον Μακάριον. Τούτου δὲ ἀκούσατε καὶ ἕτερον.

Θαῦμα δ'.

Ὀχατζῆς Τρύφων Ψαρᾶς ἐγέννησε παιδίον ἔχων πάθος δεινὸν καὶ ἀνίατον, τὴν ρῖνα δηλονότι κόκκινην καὶ τὸν οὐρανίσκον πλήρη κρέατος, ὅπερ οἱ ἰατροὶ ἐπωνόμασαν ὀκταπόδιον· διὰ τῆς ἐλαφροτέρας δ' ἐγγίσεως τῆς ῥινὸς ἔρρεε ποταμηδὸν τὸ αἷμα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου. Ἀφ οὗ δὲ ἀνωφελῶς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας κατεβασάνισαν αὐτὸ οἱ ἰατροὶ διὰ τῶν καυστηρῶν λεγομένων ἀλοιφῶν, ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐνθυμηθεὶς τὴν διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Μακαρίου γενομένην ἴασιν τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ θαύματι ἀναφερομένου κορασίου τοῦ Φραγκούλη, καὶ ὀρθῶς συλλογισθεὶς ὅτι ὁ ἴδιος δύναται θεραπεύσῃ καὶ τὸ πάσχον τέκνον, καθωπλίσθη διὰ τῆς πίστεως, καὶ παραλαβὼν αὐτό τε καὶ ἅπασαν τὴν οἰκογένειαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ Ἁγίου Μακαρίου. Ἐν ᾧ δὲ πανάκιος ἤκουσε τὴν ἱερὰν λειτουργίαν ἐν τῷ ἐκεῖσε ναῷ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἡ θεία χάρις ἤρξατο ἐνεργοῦσα καὶ τοῦ παιδίου πεσόντος εἰς εἶδος τι λιποθυμίας ἐξέρρεον ὕλαι δυσώδεις ἔκ τε τῆς ρινὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ στόματος. Μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν ὁ ἱερεὺς σφραγίσας αὐτὸ καὶ σταυρώσας διὰ τοῦ ἁγίου Λειψάνου προσηύξατο ὑπὲρ τῆς θεραπείας αὐτοῦ καὶ ἰάσεως. Μετ' οὐ πολὺ δέ, τοῦ παιδίου ἐντελῶς ἰαθέντος, ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ συνεχῶς ἀπέρχονται εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου Μακαρίου εὐγνωμονοῦντες καὶ εὐχαριστοῦντες αὐτῷ, οὗ ἀκούσατε καὶ τὸ ἑφεξῆς.

Θαῦμα ε'.

Γυνή τις πεντηκοντοῦτις, Ἀγγεροῦ καλουμένη, ἐκ συνοικίας ἧτις ὀνομάζεται Ἀπατσιανός, σύζυγος τοῦ Νικολάου, ῥάπτου, καὶ μήτηρ πολλῶν τέκνων, ἀρρένων καὶ θηλέων, διαβαίνουσα τὴν ὁδὸν τῆς ἐπάνω Ἁγίας Μαρίνης, προσεβλήθη εἰς τὴν μήνιγγα ὑπὸ λίθου, ριφθέντος παρά τινος παιδίου. Παραυτίκα δ' ἔπεσε χαμαί, καὶ τὸ αἷμα ἔρρεε ποταμηδὸν ἐκ τῆς πληγῆς· οἱ δὲ συνδρομόντες πρὸς βοήθειαν μετέφερον αὐτὴν ἡμιθανῆ εἰς τὴν παρακειμένην οἰκίαν τῆς ἐξαδέλφης αὐτῆς Περεζιᾶς, τῆς χασιγνώστου μαΐας, ἥτις, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν ῥοὴν τοῦ αἵματος, ἔβρεξεν ἴσκανες ἔλαιον, καὶ ἐπιθεῖσα τῇ πληγῇ, ἔδησεν αὐτὴν ὅσον σφιγκτὰ ἠδυνήθη. Ὁδὲ προσκληθεὶς ἰατρὸς ἅμα εἶδε τὴν ἀθλίαν κατάστασιν καὶ τοὺς σπασμοὺς τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῆς γυναικὸς ταύτης,εἶπεν ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας,καὶ διέταξεν ἵνα ἐκτελεσθῶσι τὰ θρησκευτικὰ χρέη,καὶ συγχρόνως ἵνα φλεβοτομήσωσιν αὐτὴν ὅσον τάχιον·ἐφλεβοτομήθη μὲν παραυτίκα,ἀλλ' οὐδὲν ἠσθάνθη, ἡ ταλαίπωρος γυνή,ἥτις μετὰ πολλὰς ὥρας συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν καὶ ἐρωτηθεῖσα ἐὰν θέλῃ τὸν πνευματικόν, «ναί», ἀπεκρίθη, καὶ οὕτως ἐξομολογηθεῖσα ἐκοινώνησε τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἐν δὲ τούτοις,μοναχή τις Ἀγαθονίκη τοὔνομα, ἔχουσα ἱερὸν ὀστάριον ἐκ τοῦ δακτύλου τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, συνέδραμε καὶ δι' αὐτοῦ ἐσταύρωσε τὴν τὰ λοίσθια πνέουσαν γυναῖκα,καὶ ἐπιθεῖσα αὐτὸ ἐπὶ τῆς πληγῆς εἶπε· «τοῦτο τὸ ἱερὸν λείψανον ἐστὶ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου Κορίνθου, ὅστις ἐπιτελεῖ πολλὰ θαύματα· ἐπικαλέσθητι λοιπὸν καὶ σὺ αὐτὸν μετὰ πίστεως, καὶ βεβαίως σε θεραπεύσει». Ἡ δὲ πάσχουσα, καίτοι οὐδὲν γνωρίζουσα περὶ τοῦ Ἁγίου, πεισθεῖσα ὅμως εἰς τοὺς λόγους τῆς μοναχῆς, ἤρξατο μετὰ θερμῶν δακρύων τὴν βοήθειαν αὐτοῦ ἐπικαλουμένη. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐκομίσθη εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς καὶ μὴ δυναμένη ἵνα ἀναβῇ ἐπάνω ἐτέθη ἐπὶ κλίνης εἰς τὸ

κατώγεον. Κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν νύκτα ἐνυπνιάσθη, ὅτι μοναχός τις παρουσιασθεὶς εἶπεν αὐτῇ· «μὴ φοβοῦ, ἐγὼ σὲ ἰατρεύω». ἔπειτα δ' ἔλυσε τὸ μανδήλιον, δι' οὗ ἡ πληγὴ ἦτο δεδεμένη, καὶ ἀποσύρας αὐτῆς τὴν ἴσκαν ἀνεχώρησεν. Ἡ γυνὴ ἐξυπνήσασα τότε μετ' ἐκπλήξεως ἐζήτησε φῶς, καὶ παραυτίκα ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ συνδραμόντες εὗρον αὐτὴν καθημένην, καὶ τὴν ἴσκαν ὡς αἱματόφυρτον βῶλον ἐρριμμένην ἐπὶ τῆς σινδόνος, καὶ ἐβόησαν ὁμοφώνως τό, «Κύριε, ἐλέησον! Μέγας εἶ, Κύριε,καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου!» Ἐπίσης ἐξεπλάγησαν καὶ τὸν Θεὸν ἐδόξασαν καὶ ἅπαντες οἱ γείτονες καὶ ὅσοι ἐλθόντες εἰς τὸν οἶκον τῆς πασχούσης ἐγένοντο μάρτυρες αὐτόπται τούτου τοῦ θαύματος· οὐδεὶς ὅμως ἐτόλμησεν ἵνα λύσῃ τὰ δέματα τῆς πληγῆς ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦ ἰατροῦ, ὃν καὶ ἐζήτησαν μὲν ἀλλ' οὐχ εὗρον. Τὴν προσεχῆ λοιπὸν νύκτα ἐνεφανίσθη πάλιν τῇ γυναικὶ ταύτῃ ὁ Ἅγιος καὶ εἶπεν αὐτῇ· «διὰ τί ζητεῖς ἰατρόν, ἐν ᾧ ἐγὼ σοι ὑπεσχόμην ὅτι σὲ ἰατρεύω; Μὴ ἀπίστει, καὶ μὴ φοβοῦ». Ὅθεν, ἀφ' οὗ ἐξημέρωσε, καὶ ἡ γυνὴ διηγήθη ὅσα ἤκουσεν, ἀπεφσοίσθη ἡ λύσις τῶν δεμάτων, καὶ τούτων λυθέντων, ὢ τοῦ θαύματος! οὔτε τραῦμα, οὔτε πληγὴ ἐφαίνετο, ἀλλὰ μικρόν τι σημεῖον. Ἡ δὲ γυνὴ ἐντελῶς ἰαθεῖσα, ἀνέλαβε τὰς δυνάμεις αὐτῆς εὐγνωμόνως κηρύττουσα τὴν διὰ τῆς θείας χάριτος παράδοξον ἑαυτῆς θεραπείαν καὶ ἴασιν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου ὅστις ἐτέλεσε καὶ τὸ ἑπόμενον.

Θαῦμα στ'.

Ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, ἥτις ἀνήκει τῇ Νέᾳ Μονῇ, κατοικεῖ βαφεύς τις ὀνομαζόμενος Μπαστιᾶς. Τούτου τὸν υἱόν, Νικόλαον τοὔνομα καὶ μαθητεύοντα ἐν τῇ Δημοσίᾳ Σχολῇ τῆς Χίου ἔδειρεν ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ ὡς ἀτακτήσαντα. Ἐπειδὴ δέ, ὡς φαίνεται, τὸ κτύπημα ἐγένετο σφοδρὸν καὶ ἐπί τινος νεύρου, ἐπέφερεν εἰς τὸ παιδίον πόνους δριμυτάτους καὶ τοιαύτην κυρτότητα, ὥστε οὐκέτι ἠδύνατο βαδίζειν. Ὅθεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀγανακτήσας καὶ παροργισθεὶς ἠπείλει τὸν διδάσκαλον· ἀλλὰ καλυόμενος ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων τῆς Σχολῆς ἔφερε τὸ τέκνον αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀρχιερέα τῆς Χίου, ἐπειτα πρὸς τοὺς Δημογέροντας, οἵτινες ἐκινήθησαν εἰς δάκρυα, ἰδόντες τοιοῦτον ἐλεεινὸν θέαμα, καὶ ἀπῆτει, ἵνα καθυποβληθῇ ὁ διδάσκαλος τοὐλάχιστον εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἰατρικῶν καὶ τῶν ἐπισκέψεων τοῦ ἰατροῦ, Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐγένοντο ὅλα εἰς μάτην, ὁ πατὴρ ἐφόρτωσε τὸ ταλαίπωρον τέκνον ἐπὶ κτήνους, καὶ ἔφερεν αὐτὸ μετὰ τῆς μητρὸς εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου. Προσκυνήσαντες δὲ καὶ μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως προσευχηθέντες ἐπανῆλθον οἴκαδε. Τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα τὸ παιδίον ἐνυπνιάσθη ὅτι μοναχός τις ἄνωθεν αὐτοῦ ἱστάμενος ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κυρτωθεῖσαν καὶ πάσχουσαν αὐτοῦ ῥάχιν, καὶ εἶπε· «μὴ κλαῖε, ἐγώ σε ἰατρεύω». Τὴν ἐπαύριον ἠγέρθη τὸ παιδίον, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! περιεπάτει οὐδένα πόνον αἰσθανόμενον. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὴν Σχολὴν ἠρωτήσαμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὸ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἰάσεως, καὶ διεβεβαίωσεν ἡμῖν τὸ γεγονός, ῥητῶς καὶ λεπτομερῶς, δοξάζον τὸν Θεὸν καὶ τὸν θαυματουργὸν Ἅγιον Μακάριον. ὅστις ἐτέλεσε καὶ τὸ ἑξῆς.

Θαῦμα ζ'.

Γυνή τις χήρα Ζενοῦ (Ζηνοβία) καλουμένη καὶ κατοικοῦσα εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς ἐπάνω Ἁγ. Μαρίνης, ἐθρηνολόγει λυπουμένη διὰ τὸν υἱὸν αὐτῆς, περὶ οὗ ἔμαθεν ὅτι ἀναχωρῶν ἐκ Κων)πόλεως ἀπωλέσθη. Ἐκ δὲ τῆς ὑπερβολικῆς λύπης ἐγεννήθη κακὸν καὶ ὀλέθριον ἀπόστημα ὑπὸ τὸν πόδα αὐτῆς, ὅπερ προσπαθήσασα ἵνα θεραπεύσῃ διὰ γυναικείων ἰατρικῶν κατέστησε χειρότερον, καὶ οὔτε οἱ ἰατροὶ ἠδύναντο νὰ ἰατρεύσωσιν. Ἀπελπισθεῖσα λοιπὸν καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ ὁ χειροῦργος εἶπεν εἰς αὐτήν, ὅτι πρέπει νὰ κοπῇ ὁ ποῦς, ἐὰν προτιμᾷ τὴν ζωήν, καὶ φρίξασα εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο, ἀπεφάσισεν ἵνα καταφύγῃ πρὸς τὸν ἀκίνδυνον καὶ ἀλάνθαστον ἰατρὸν Ἅγιον Μακάριον. Ἀπόδειξις δὲ τῆς πρὸς αὐτὸν εὐλαβείας καὶ τῆς πίστεως τῆς γυναικὸς ταύτης ὑπάρχει, ὅτι ἐπῆγεν ἕως ἐκεῖ πεζῇ, πατοῦσα τὸν ἕνα τῶν ποδῶν αὐτῆς διὰ τῶν δακτύλων καὶ τὸν ἄλλον διὰ τῆς πτέρνας, καὶ ἐκ διαλειμμάτων καθ' ὁδὸν καθιζουσα καὶ ἀναπαυομένη ὀλίγον ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, ὡς ἡ ἰδία παρ' ἡμῶν ἐρωτηθεῖσα ὡμολόγησε τοῦτο. Μετὰ τοσούτων λοιπὸν κόπων καὶ μόχθων φθάσασα ἔμεινεν ἐκεῖ τρία ἡμερονύκτια· καίτοι δ' ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἄπρακτος, μιμηθεῖσα ὅμως τὴν εὐαγγελικὴν ἐκείνην χήραν, ἥτις οὐκ ἐπαύσατο ἐνοχλοῦσα τὸν κριτήν, ἕως ὅτου ἐδίκασε τὴν ὑπόθεσιν αὐτῆς, οὐδόλως ἐψυχράνθη, οὐδὲ ἀπηλπίσθη, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ηὔξησε τὴν πίστιν αὐτῆς καὶ τὴν ἐλπίδα, μετὰ θερμῶν δακρύων παρακαλοῦσα, καὶ διὰ νηστειῶν καὶ ἀγρυπνιῶν ἐκ-

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑ

βιαζομένη, τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα· διότι οὕτως ἀπαιτεῖ ὁ δικαιοκρίτης πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν αἰτήσεων ἡμῶν· πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας μετ' ἀδιαφορίας καὶ ἀπιστίας ὅτι, ἐνῶ παρακαλοῦσι τὸν Θεὸν ἢ Ἁγιόν τινα ἐξαιτούμενοι χάριν, βοήθειαν ἢ ἀγαθόν τι, οὐδόλως εἰσακούονται, ἀποκρινόμεθα, ὅτι, αἴτιον τούτου ἐστὶν ἡ ἀπιστία αὐτῶν, καὶ ὁ διασταγμὸς περὶ τῆς ἐπιτεύξεως τῶν αἰτουμένων. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν. Ἡ ἀγαθὴ αὕτη γυνὴ οὐκ ἐπαύετο ἐκβιαζομένη τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα διὰ τῆς εὐπαρρησιάστου μεσιτείας τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ θεράποντος, τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ Μακαρίου· ὥστε, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐνήστευσε καὶ προσηυχήθη, νύκτα τινὰ ἐνυπνιάσθη ὅτι μοναχός τις γέρων ἄνωθεν αὐτῆς ἱστάμενος εἶπε· θάρσει, ἦλθον ἵνα σε ἰατρεύσω». «Τίς εἶ; ἠρώτησεν ἡ γυνή, καὶ πόθεν; Ἀπὸ τὰ μέρη ταῦτα.» ἀπεκρίνατο ὁ Ἅγιος δείξας τὸ μέρος τοῦ Ἁγίου Πέτρου, καὶ ταὐτοχρόνως ἤρξατο καθαρίζων τὴν πληγὴν τοῦ ποδὸς αὐτῆς, ἥτις αἰσθανθεῖσα σφοδρὸν πόνον ἐφώναξεν· ὁ δὲ Ἅγιος εἶπεν αὐτῇ «σιώπα, ἰδού, σὲ ἰάτρευσα, καὶ προσέτι σοὶ λέγω, ὅτι ὁ μὲν ἀπολωλὼς νομιζόμενος υἱός σου ζῇ καὶ εὑρίσκεται ἐν Κων)πόλει, παρὰ δὲ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ διατρίβοντος μέλλεις ἵνα λάβῃς αὔριον ἐπιστολὴν καὶ δεκαπέντε γρόσια καὶ ἑβδομήκοντα ὀκάδας ἀλεύρου». Ταῦτα δὲ ἀκούσασα ἡ δεινοπαθοῦσα ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ διατάσσει τὴν κοιμωμένην πλησίον αὐτῆς θυγατέρα, ἵνα φέρῃ φῶς βλέπουσι δὲ τὴν περὶ τὴν πληγὴν τοῦ ποδὸς ἐπιδερμίδα ἐρριμένην, καὶ αὐτὴν κεκλεισμένην, οὕτως ὥστε μόλις ἐφαίνετο μικρόν τι σημεῖον. Ὢ ἐξαισίου, τῷ ὄντι, τερατουργήματος! Τὴν ἐπιοῦσαν συνέδραμον οἱ γείτονες καὶ ἄλλοι πολλοὶ Χριστιανοί, οἵτινες ἐξεπλάγησαν ἰδόντες τὸ τῆς ἀπηλπισμένης, ταύτης γυναικὸς ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μακαρίου τῇ θείᾳ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι ἐπιτελεσθὲν θαῦμα, καὶ προσέτι, διὰ τὴν αὐθημερὸν παραλαβὴν τῆς παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπιστολῆς, τῶν τε χρημάτων καὶ τοῦ ἀλεύρου· αὕτη δὲ ἀπῄρχετο εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον ἐπὶ τεσσαράκοντα κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀπέρχεται ἐκ διαλειμμάτων ἐκεῖσε, ἀποδιδοῦσα τῷ Ἁγίῳ Μακαρίῳ εὐγνωμόνως τὰς διὰ τὴν θεραπείαν καὶ ἴασιν αὐτῆς εὐχαριστίας. Ταῦτα δὲ πάντα ἔστωσαν τοῖς ἀπιστοῦσιν ἐνεργεῖς ἀποδείξεις τῶν ἀληθινῶν τοῦ Ἁγίου θαυμάτων, οἷς προσθετέον καὶ τὸ ἑπόμενον.

Θαῦμα η'.

Ἡ ὑγιάτερ τοῦ ἰατροῦ Ἀλμανάχου, Λούλα, ἧς ὁ ἀνὴρ ὀνομάζεται Ἀντώνιος, πάσχουσα ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἐκ τῶν καλουμένων μητρικῶν τῶν γυναικῶν, κατήντησεν εἰς ὁλοσώματον παραλυσίαν, μήτε τὰς χεῖρας αὐτῆς μήτε τοὺς πόδας δυναμένη ἵνα κινήσῃ· ὑπηρετεῖτο δὲ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς ὡς βρέφος ὑπὸ τῆς θεραπαίνης. Ἅπαντες οἱ ἐν Χίῳ ἰατροὶ προσεπάθησαν ἵνα θεραπεύσωσιν αὐτὴν ἢ ὁπωσοῦν ἀνακουφίσωσιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Μετὰ ἐνιαύσιον δὲ ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν βλέπουσα, ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη ἐνέργεια ὑπῆρχεν ἀνωφελής, ἀπεφάσισεν ἵνα καταφύγῃ πρὸς τὸν θαυματουργὸν Ἅγιον Μακάριον. Φερθεῖσα λοιπὸν ἐτέθη ἐπὶ τοῦ χαριτοβρύτου τάφου τοῦ ἁλανθάστου τούτου ἰατροῦ, ἐνθα ὁ ἱερατεύων ἔψαλλεν ὑπὲρ αὐτῆς παράκλησιν, καὶ ἐσταύρωσεν αὐτὴν διὰ τῶν ἁγίων λειψάνων. Μεταφερθεῖσα δὲ οἴκαδε ἠθέλησε τὴν ἐπιοῦσαν ἵνα ἐγερθῇ καὶ περιπατήσῃ, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἡ χθὲς καὶ πρώην παράλυτος βοηθουμένη ὑπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς περιεπάτησεν ὀλίγον ἐντὸς τῆς οἰκίας, καὶ ἔπειτα ἐκάθισεν· ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτῆς, ἥτις εἰσῆρχετο ἵνα λάβῃ φόρεμά τι, προφθάσασα καὶ ἰδοῦσα τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο ἐξεπλάγη, καὶ ὑπὸ χαρᾶς θρηνοῦσα μεγαλοφώνως ἔλεγε. «Δόξα σοι ὁ Θεός»! καὶ ἄλλα παρόμοια. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες καὶ ἡμεῖς, ἀπήλθομεν πρὸς τὴν ἰαθεῖσαν, ὅπως αὐτοψεὶ πληροφορηθῶμεν καὶ βεβαιωθῶμεν· εὑρόντες δὲ αὐτὴν καθημένην, ἀλλ' οὔπω ἐντελῶς ἀναλαβοῦσαν, εἴπομεν: «ὀλίγην πίστιν εἶχες, ὡς φαίνεται, καὶ ὀλίγην ἔλαβες τὴν ὑγείαν· ἄπελθε λοιπὸν ἐκ νέου μετὰ τελείας πίστεως, καὶ λήψῃ βεβαίως τελείαν καὶ τὴν θεραπείαν σου»· καὶ οὕτως ἐγένετο· διότι πεισθεῖσα εἰς τοὺς λόγους ἡμῶν, ἐθεραπεύθη ἐντελῶς διὰ τῆς τελείας πίστεως. Μαθόντες δὲ τοῦτο ἐπεσκέφθημεν αὐτὴν ἐκ δευτέρου καὶ εὕρομεν αὐτὴν πληρέστατα ὑγιαίνουσαν καὶ βαδίζουσαν. Καὶ ἀληθῶς ἐξεπλάγημεν, ὡς καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἁγίου Πέτρου, καὶ τὸν παντοδύναμον Θεὸν συνεδοξάσαμεν. Γεγράφαμεν δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο, κατόπιν τοῦ τῆς ποδαλγοῦς, πρὸς καταισχύνην ἀπίστων τινῶν καὶ φλυάρων, προσιθέντες καὶ τὸ ἑφεξῆς.

Θαῦμα θ'.

Μαροῦκα, ἡ σύζυγος τοῦ Ματθαίου Μελερέ, κατοικοῦντος εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς μητροπολιτικῆς

ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου, εἶχε μεταξὺ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῆς ρινὸς σύριγγα (φίστουλα) ὑπὲρ τὰ εἰκοσιπέντε ἔτη. Μὴ δυνηθέντων δὲ τῶν ἰατρῶν κατ' ἀρχὰς ἵνα θεραπεύσωσι τὴν πληγήν, ἡ γυνὴ ὑπέφερεν αὐτήν, ἕως οὗ κατὰ τὸν Δεκέμβριον μῆνα ἠγρίευσε καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐφλογίσθη τοσοῦτον· ὥστε ὅλον τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπρίσθη, καὶ ἐφαίνετο, ὅτε ἔμελλε νὰ ἐνχυθῇ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτῆς, οὐδεμίαν ἀνάπαυσιν ἐχούσης ἐκ τῶν σφοδρῶν καὶ διαλείπτων πόνων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶπεν, ὅτι πρέπει ἵνα προσκληθῇ ἰατρός, ἐκείνη ἀπεκρίνατο· «ἐγὼ οὐδένα ἄλλον ἰατρὸν θέλω, εἰμὴ τὸν ἅγιον Μακάριον· αὐτὸς μόνος δύναται ἵνα μὲ ἰατρεύσῃ». Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο ἀκούσας ὁ σύζυγος αὐτῆς, ἐνεθυμήθη ὅτι ἐν Σμύρνῃ ὤν, ἐσχετίσθη μετὰ τοῦ τρισμάκαρος τοιουτοτρόπως, καθὼς ὁ ἴδιος πρὸς ἡμᾶς διηγήσατο· ἔμαθε δηλαδὴ ὅτι ὁ ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει διατρίβων τότε ἅγιος Κορίνθου εἶχε χρείαν ἑνὸς καβαδίου ἢ ἀντεριοῦ· ὅθεν εὐλαβεῖς πρὸς αὐτὸν φερόμενος παρήγγειλεν ἵνα κοπῇ καὶ ραφθῇ ἓν κατάλληλον, ὅπερ ἐδωρήσατο τῷ ἁγίῳ Ἱεράρχῃ, ὅστις ἐδέξατο αὐτὸ εὐγνωμόνως· ταύτην λοιπὸν τὴν χάριν ἐνθυμηθεὶς, ἐξῃτεῖτο πρὸς ἀνταμοιβὴν τὴν θεραπείαν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἁγίου μετὰ πλείονος θάρρους, καὶ εἰσηκούσθη ἡ ἐξαίτησις αὐτοῦ παρὰ τοῦ εὐγνώμονος φιλανθρώπου καὶ θείου τούτου ἰατροῦ. Μετὰ παρακλήσεων δέ, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνδρόγυνον ἐφρόντισεν ἵνα ζητήσῃ παρά τινος φίλου ὅπερ εἶχε τεμάχιον ἐκ τῶν φορεμάτων τοῦ ἁγίου. Καθὼς δὲ ἡ ἰαθεῖσα ὁμολογεῖ καὶ μαρτυρεῖ, ἐν ᾧ ἡ φέρουσα αὐτὸ θεράπαινα ἀνέβαινα τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας, οἱ πόνοι τῆς πληγῆς ἐπαύσαντο αἰφνιδίως, καὶ ἅμα τεθέντος ἐπ' αὐτῆς τοῦ τιμίου ῥάκους, ὦ τῆς ταχείας ἀντιλήψεως τοῦ Ἁγίου! δυσώδης ὕλη ἤρξατο ἐκρέουσα ἔκ τε τῆς ρινὸς καὶ τοῦ στόματος αὐτῆς, ὡς ἐκ δύο ὀχετῶν, κατὰ συνέχειαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὕτως ἀπηλλάχθη τῶν ἐκ τῆς πληγῆς πόνων, ἐντελῶς ἰαθεῖσα. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν δὲ τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς πατρὸς αἰδεσίμου κὺρ Ἠλία, ἐφημερίου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Συμεών, οὐδὲ τὸ παραμικρὸν σημεῖον τῆς δεινῆς ἐκείνης σύριγγος ἔμεινεν εἰς αὐτήν, ἣν ἔτι ζῶσαν ἠδύναντο ἵνα ἴδωσιν ὀφθαλμοφανῶς καὶ βεβαιωθῶσι περὶ τῆς ἀληθείας ἐκεῖνοι, οἷς ὁ Θεὸς ἔδωκε κατὰ τὸν προφήτην, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν. Προσθετέον δὲ καὶ τὸ ἑπόμενον.

Θαῦμα ι'.

Ὁ αἰδέσιμος καὶ ἐνάρετος ἱερεὺς κὺρ Παρασκευᾶς, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐγέννησεν υἱὸν χωλὸν κατὰ τοὺς πόδας ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὅστις ὀνομάζεται Γεώργιος. Γενόμενος δὲ πενταετὴς ἤδη καὶ ἑξαετής, οὐδόλως ἠδύνατο ἵνα περιπατήσῃ, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν γονάτων ἕρπων, ἔσυρε κατόπιν αὐτοῦ τοὺς πόδας ὡς ξένους, ταλαιπωρούμενος οὕτω καὶ ἐλεεινὸν θέαμα ὢν εἰς τοὺς ὁρῶντας. Οἱ δυστυχεῖς αὐτοῦ γονεῖς ἔπραξαν ὑπὲρ αὐτοῦ ὅ,τι ἠδυνήθησαν, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὅθεν ἀπελπισθέντες πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας, ἀπεφάσισαν ἵνα καταφύγωσι καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν θαυμάσιον καὶ ἄμισθον ἰατρὸν Ἅγιον Μακάριον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν εἰς ἄκρον ἐνδεεῖς, καὶ οὐκ ἠδύναντο ἵνα φέρωσι τὸν πάσχοντα υἱὸν αὐτῶν εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον, ἐδέοντο ἐνθέρμως καὶ ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν καὶ θαυματουργικὴν χάριν τοῦ χριστομιμήτου καὶ θείου ἰατροῦ, αὐτοί τε καὶ τὸ ταλαίπωρον τέκνον, ὅπερ ἀκαταπαύστως δεόμενον ἔλεγεν· «Ἁγιέ μου Μακάριε, κάμε καὶ ἐμὲ παλληκάρι!». Νύκτα δὲ τινά, ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο, ἐξυπνήσας αἴφνης ἐφώναζεν ἔντρομος, «μαμούνας,—μαμούνας»· εὐθὺς δὲ μετ' ὀλίγον ἀνέκραξεν· «ὄχι, ἀλλ' εἶναι ὁ Ἅγιος Μακάριος», ἐν ᾧ οὔτε εἶδεν, οὔτ' ἐγνώρισεν αὐτόν. Αὐτὰ ταῦτα συνέβησαν καὶ τὴν δευτέραν νύκτα καὶ τὴν τρίτην, μεθ' ἣν, ἡμέρας γενομένης, ἐφάνη αὐτῷ δύναμίς τις ἐπελθοῦσα, καὶ οὕτως ἐγερθεὶς περιεπάτησεν ὀλίγον ἐντὸς τῆς οἰκίας, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν πλειότερον, καὶ τελευταῖον ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, καὶ περιεπάτει κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ἔτρεχεν ὡς τὰ ἄλλα παιδία χαίρων καὶ ἀναπέμπων μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ εὐχαριστίας τῷ πανοικτίρμονι Θεῷ καὶ τῷ θεράποντι αὐτοῦ Ἁγίῳ Μακαρίῳ, τῷ ἐπιτελέσαντι καὶ τὸ ἑφεξῆς.

Θαῦμα ια'.

Ὁ ἐν τῷ Παλαιοκάστρῳ (τῆς πόλεως Χίου) κατοικῶν Κωνσταντῖνος Μπίλος, οὗ ἡ σύζυγος ὀνομάζεται Μαρία, ἐγέννησε κατόπιν ἄλλων τέκνων καὶ ἕτερον Πέτρον τοὔνομα, οὗτινος ὁ εἷς τῶν ποδῶν ἦτο, ὡς οἱ τοῦ εἰρημένου ἱεροπαιδος Γεωργίου, ἀναίσθητος, μελανὸς καὶ ξένος, καὶ τὸ παραδοξότερον μίαν σπιθαμὴν μακρότερος τοῦ ἑτέρου. Ἐσύρετο λοιπὸν καὶ τὸ παιδίον τοῦτο ὡς κτῆνος ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν χειρῶν. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ

μάμμη νομίζουσαι ἐκ δεισιδαιμονίας ὅτι τὸ ἐλάττωμα τοῦτο ἦτο σημεῖον τοῦ Ἁγίου Συμεών, ὡς πολλαὶ ἔγκυοι γυναῖκες φρονοῦσιν ὅτι συμβαίνει εἰς τὰ τέκνα ἐκείνων, αἵτινες ἐργάζονται τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κατέφυγον πρὸς τὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου τούτου ἱερατεύοντα, ἐστράφησαν ἔπειτα πρὸς τοὺς ἰατρούς, καὶ ἰδίως πρὸς τὸν περίφημον Βουνούσην, τὸν ἐμπειρικὸν καὶ ἐπιτήδειον ὡς πρὸς τὰ στρεβλώματα καὶ συντρίμματα οὗτος δὲ εἶπε πρὸς τοὺς προτιμήσαντας αὐτὸν γονεῖς τοῦ παιδίου· τὴν οἰκίαν ὑμῶν πλήρη χρυσίου ἂν ἔχητε, καὶ ἐξοδεύσητε αὐτό, ἀδύνατον νὰ ἰατρευθῇ τὸ παιδίον, καὶ ἀπαλλαχθῇ τοῦ πάθους τούτου. Ὅθεν ἀπεφάσισαν ἵνα κατφύγωσι καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν θεῖον ἰατρὸν Ἅγιον Μακάριον, καὶ οὕτω λαβοῦσα τὸ παιδίον ἐπὶ τῶν ὤμων ἡ μάμμη αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἐπότισεν αὐτὸ καὶ ἐράντισε διὰ τοῦ ὕδατος τοῦ τελεσθέντος ἁγιασμοῦ, ἐσταύρωσε διὰ τῶν ἁγίων λειψάνων καὶ ἐπηύξατο, Ἅμα δ' ἐπανῆλθεν οἴκαδε ἡ μάμμη καὶ ἀπέθηκεν αὐτό, ἤρξατο αὐθημερὸν περιπατοῦν καὶ ψελλίζον, «πελπατῶ, πελπατῶ». Εἰδοποιηθεὶς δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἔνθα ἦσαν ἤδη συνηθροισμένοι πολλοὶ γείτονες, καὶ ἰδὼν τὸ ἐξαίσιον τοῦτο θαῦμα ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον. Ἀλλὰ καὶ ἕτερον θαῦμα ἐτελέσθη ἐπὶ τοῦ ἰδίου τούτου παιδίου. Καθ' ὃν καιρὸν αὐτὸ ἐθεραπεύθη ἦτο θέρος· περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ προσεχοῦς φθινοπώρου ὁ αὐτὸς ποῦς ἐγεμίσθη πληγῶν, ἐξ ὧν ἐξέῤῥεον δυσωδέσταται ὕλαι. Λυπούμενοι δὲ οἱ γονεῖς καὶ ἀμηχανοῦντες κατέφυγον ἐκ νέου πρὸς τὸν Ἅγιον Μακάριον· ὅθεν ἡ μάμμη τοῦ παιδίου λαβοῦσα πάλιν αὐτὸ ἐπ' ὤμων ἔφερεν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, καὶ τρίψασα τὸν πεπληγωμένον πόδα διὰ τοῦ ἐκεῖσε χώματος ἐπανῆλθεν οἴκαδε. Παραυτίκα δὲ ὅλαι αἱ πληγαὶ ἐκλείσθησαν, καὶ ἰάθη ἐντελῶς τὸ παιδίον πρὸς δόξαν Θεοῦ, τοῦ δοξάσαντος τὸν ἱερὸν καὶ θεῖον αὐτοῦ θεράποντα Ἅγιον Μακάριον, ὅστις ἐπετέλεσε καὶ τὸ ἑπόμενον καὶ τελευταῖον.

Θαῦμα ιϛ'.

Εἰς Ἀϊδίνι (Τράλλεις) πόλιν τῆς Μικρασίας, κατοικοῦσα γυνή τις χήρα ἐκ Μυτιλήνης, καὶ ἔχουσα θυγατέρα δεκατετραετῆ, ὑπάνδρευσεν αὐτὴν μετά τινος νεανίου 22 ἐτῶν ἡλικίας, ὅπως ἔχῃ ἀνδρὸς βοήθειαν. Μετὰ ἓν ἔτος ἡ κόρη ἀσθενήσασα οὐδεμίαν θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τῶν ἐκεῖσε ἰατρῶν, πρὸς οὓς ὁ δυστυχὴς αὐτῆς σύζυγος ἐπλήρωσεν οὐκ ὀλίγα χρήματα διὰ ἐπισκέψεις καὶ ἰατρικὰ ἀνωφελῶς καὶ ματαίως, διότι τὸ πάθος αὐτῆς ἦτο ἀνίατον, καὶ ἐβασάνιζεν αὐτὴν καθ' ἡμέραν ἐπὶ ὀκτὼ ὥρας, πρισκομένης καὶ εἰς ἄκρον ἐξογγουμένης τῆς γαστρὸς αὐτῆς καὶ πάλιν καταπιπτούσης. Τέλος δὲ πάντων ἡ μήτηρ αὐτῆς μαθοῦσα τὰ ἐν Χίῳ τελεσθέντα θαύματα ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, ἦλθεν ἐνταῦθα μετά τε τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς, ὅστις ὅμως ὑπέστρεψεν εἰς Ἀϊδίνι, ἕνεκα ὑποθέσεων. Αὗται δὲ ὁδηγηθεῖσαι εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου προσηύξαντο καὶ ἱκέτευσαν αὐτὸν μετὰ πίστεως ἀληθοῦς καὶ ἀδιστάκτου. Ἀκολούθως δὲ ἡ μήτηρ ἔτριψε τὴν πάσχουσαν θυγατέρα διὰ τοῦ ἐκεῖσε χώματος, καὶ πάραυτα ἀνεδείχθη ἡ ἀξιοθαύματος θεία χάρις, ἧς ἠξιώθη ὁ ἱερὸς πατὴρ ἡμῶν Ἅγιος Μακάριος· διότι ἀφ' οὗ κατέβησαν εἰς τὴν πόλιν, ἡ μήτηρ παρετήρησεν ὅτι ἔφθασεν ἡ συνήθης ὥρα τῆς ἐνάρξεως τοῦ πάθους τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ὅπερ μόλις καὶ ἐλαφρῶς πως αὐτὴν προσέβαλε, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν οὐδόλως. Ἔγραψε δὲ τοῦτο πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτῆς, καὶ διατρίψασα ἐνταῦθα ἡμέρας τινὰς ἀπήρχετο καθ' ἑκάστην μετὰ τῆς ἰαθείσης κόρης εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Μακαρίου, ἀποδιδοῦσα αὐτῷ τὰς προσηκούσας ἐγκαρδίους καὶ εἰλικρινεῖς εὐχαριστίας, καὶ τὸν Παντοδύναμον Θεὸν δοξάζουσα. Ταῦτα δὲ πάντα ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς τῆς ἰδίας προσκαλεσάμενοι αὐτὴν καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσαντες.

Οὐ μόνον δὲ τὰ εἰρημένα θαύματα ἐποίησεν ὁ σήμερον εὐλαβῶς ἑορταζόμενος ἱερὸς ἡμῶν πατὴρ Ἅγιος Μακάριος, ἀλλὰ καὶ ἕτερα τοιαῦτα καὶ παραπλήσια καθ' ἑκάστην ποιεῖ πρὸς τοὺς ἐν πίστει αὐτὸν ἐπικαλουμένους· διότι ἡ αὐτὴ θεία χάρις, ἥτις ἐδωρήθη τοῖς ἀρχαίοις ἁγίοις, δεδώρηται καὶ τοῖς νεωτέροις, καὶ ἡ θαυματουργικὴ δύναμις ἀνταμοιβὴ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν καὶ ὁσιότητος, ἣν ἐναργῶς ἐν πολλοῖς ἐνδείκνυσιν ὁ ἐκ γενετῆς μέχρι τοῦ νῦν καὶ ἀεὶ εὐσπλαγχνος καὶ οἰκτίρμων Ἅγιος Μακάριος, ὁ ἐπαξίως μακαριζόμενος καὶ προσηκόντως δοξαζόμενος. Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΤΡΕΧΑΚΗ ΤΟΥ ΝΕΑΜΟΝΗΣΙΟΥ

ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΑΥΤΟΥ

ΥΠΟ ΤΗΣ Κ. ΑΙΜΙΛΙΑΣ Κ. ΣΑΡΡΟΥ (ΤΟ ΓΕΝΟΣ Γ. ΖΟΛΩΤΑ)

Τῇ 1ῃ Μαΐου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου τοῦ Χίου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Στιχολογοῦμεν τὴν α'. στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τοῦ ὁσίου Νικηφόρου, ἰδιόμελα ἑξ.

Ἦχος πλ. δ'. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Χαίροις, Νικηφόρε ὅσιε, τὸν ζωηφόρον σταυρὸν ἐπ' ὤμων ἀράμενος, ἐν τῷ ὕψει ἔφθασας, τῆς ὀρθῆς τελειότητος· φωτὶ τῷ θείῳ καταφλεγόμενος, τῆς τρισηλίου δόξης πληρούμενος· ὄντως ἠξίωσαι, οὐρανίου χάριτος παρὰ Χριστοῦ, τοῦ πᾶσι παρέχοντος τὸ μέγα ἔλεος.

Χαίροις, Νικηφόρε πάντιμε, ὃς ὑψιβάμῳ νοΐ ἀπὸ παίδων ἐπόθησας, κόσμον ἀπαρνήσασθαι, καὶ διοῦν ὥσπερ ἄσαρκος· τῆς θεωρίας ἅμα καὶ πράξεως μύστης κατέστης ἐρασμιώτατος· μέγας γενόμενος τῶν πιστῶν διδάσκαλος, καὶ τῶν σοφῶν φέλος ἐπιστήθιος, ἀξιοθαύμαστος.

Χαίροις, Νικηφόρε ἔνδοξε, ἱερωσύνης κανών, σωφροσύνης ὑπόδειγμα, ἀρετῶν τὸ καύχημα, Ἐκκλησίας στερέωμα, τῶν μοναζόντων κῆπος κατάκαρπος, λυχνία, πίστεως ἀπαστράπτασα, σκεῦος θεότευκτον, μέλος ἐναρμόνιον Θεοειδές, γέγονας θεόπνευστε, τοῦ θείου Πνεύματος.

Δεῦτε πιστῶν τὰ πληρώματα, ἐγκωμιάσωμεν νῦν, Νικηφόρου τὴν πάντιμον ἐτησίαν σύναξιν, ἐν ᾠδαῖς τε καὶ ἄσμασιν· ἀχλὺν κακίας ἀποσοβούμενοι, ὅρμον γαλήνης ψυχῆς διώκοντες· καὶ ἀγαλλόμενοι, πλοῦτον ἀδαπάνητον καὶ ἐντρυφῆν, τῆς μακαριότητος, ἀπαρνούμενοι.

Ὦ τῆς στερρᾶς καὶ γενναίας σου, ἀδαμαντίνης ψυχῆς, Νικηφόρε τρισόλβιε, τὰ τοῦ κόσμου ἅπαντα, ὑποπόδιον τεθεικὼς· τῆς μετανοίας κῆρυξ γενόμενος κραταιὸ προχέων κρουνοὺς μετώσεως, καταδροσίζοντας φρένας καὶ διάνοιαν, τῶν εὐσεβῶς, ἐπικαλουμένων σε, Χριστῷ πρεσβείας ποιεῖν.

Θάλασσαν παθῶν ἐκοίμισας, ἀποκαθάρας τὸν νοῦν, πανυχίοις δεήσεσιν, ἐν τοῖς θείοις νάμασι, τῶν δαιμόνων

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

τὰς φάλαγγας, εὐσεβοφρόνως ἀποκρουσάμενος, καὶ τοῖς προσύλοις ἀποταξάμενος· πᾶσιν ἐκήρυττες, ἀγαθοὺς ποιήσατε καρποὺς ζωῆς, ἵνα ἀπολαύσητε τῆς βασιλείας Θεοῦ.

Δόξα, ἦχος δ΄.

Ἐν φαιδρῷ ἀγαλλιάματι, καὶ ἐν ψαλμοῖς ἁσματικοῖς, εὐφημήσωμεν Νικηφόρον τὸν ἀοίδιμον, ὅτι τὸν ἀρχέκακον ἐχθρόν, τοῖς ποσὶ κατεπάτησε, καὶ εἰς χάος ἐβύθισεν· εὐσεβείας γὰρ καρποὺς, ἑαυτῷ προστησάμενος, τὰς ἀσθενείας τῶν παθῶν δι' αὐτῶν ἐθεράπευε, τῶν εὐσεβῶς προσιόντων αὐτῷ. Ὅθεν ὑπογραμμὸς θεῖος, μοναστῶν ἀνεδείχθη, καὶ κανὼν ἀρετῆς ἀκριβέστατος. Δι' ὃ ἐν παρρησίᾳ πρεσβεύει Χριστῷ, σὺν Ἀντωνίῳ τῷ πάνυ, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων αὐτόν.

Ἀπολυτίκιον ἕτερον. Ἦχος δ΄.
Ὁ ἔνσαρκος Ἄγγελος.

Ὁ ἔνθους διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, ἡ σάλπιγξ ἡ εὔσημος ἀγιωτάτων ὠδῶν, ποιμὴν ὁ θειότατος, ἄνωθεν κατενέγκας, ὑετοὺς Νικηφόρε, κάτω δὲ θείοις ἔργοις, καταρδεύεις τὴν Χίον· καὶ νῦν καθικετεύεις Χριστὸν σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερον ἐπὶ τῇ εὑρέσει τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογ. Κυρίλλου Βαβύλα, μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Πάντας ηὔφρανας ἐν τῇ εὑρέσει, τῶν λειψάνων σου Χριστοῦ θεράπον, Νικηφόρε εὐφροσύνην οὐράνιον, ἐν ἀρεταῖς γὰρ τὸν βίον διέτριψας, καὶ ἐν ἀσκήσει γενναίως ἐξέλαμψας· Πάτερ Ὅσιε Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου ἡ τῆς Ἑορτῆς. Εἴσοδος, Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς 27ης Ἰουλίου (τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος).

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Στιχηρὰ ἰδιόμελα. Ἦχος α΄.

Σέ σε καλέσωμεν, θεόπνευστε, ἱερὲ Νικηφόρε· Ἱποφήτην, Πρεσβύτερον, Μοναστήν, Διδάσκαλον ἢ Εὐεργέτην· Ἱποφήτην, ὅτι τὸν μέγαν ἐν τῇ πατρίδι σου ἐνσκήψαντα πέλεκυν προεῖρηκας. Πρεσβύτερον, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσέφερες θυσίαν τῷ Θεῷ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὃ αὐτὸς ᾠκοδόμησας. Μοναστήν, ὅτι μέγα ἀσκητικὸν γυμνάσιον συνεκρότησας ἐν τῷ σκηνώματί σου. Διδάσκαλον, ὅτι ὡσεὶ κέδρους ἐπλήθυνας τὰ ποίμνια Χριστοῦ, ἐν εὐσεβείᾳ πίστεως καὶ δικαιοσύνης. Εὐεργέτην, ὅτι τοῖς δεομένοις καὶ ὀρφανοῖς, μέγας ἐπίκουρος ἐγένου. Δι' ὃ καὶ ἔλαβες παρὰ τοῦ Θεοῦ ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Δόξα, ἦχος πλ. δ΄.

Ὅσιε τρισμάκαρ, ἀγιώτατε πάτερ· τὴν ἀρετὴν ἐπιμελῶς παιδεύθεν ἀσκήσας ὄργανον γέγονας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· δι' αὐτοῦ ἐνεργῶν τοῖς νοσοῦσιν ἰάματα, τοῖς θλιβομένοις παραμυθίαν, καὶ ὑετὸν ἐν αὐχμῷ, καὶ πείθων τοὺς ἀνθρώπους καταφρονεῖν τῶν γηΐνων, καὶ αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ, εἰρήνην, σωτηρίαν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ τῆς Ἑορτῆς. Εἰς τὸν Στίχον. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Θεοκίνητος λύρα τῶν θείων λόγων σου, ἡ ὑμνῳδὸς τῶν ἄνω τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων, ἀνέμελπεν ἠχοῦσα θεοτερπῶς, Νικηφόρε Μακάριε καὶ διὰ τοῦτο ἡ Χίος μιᾷ φωνῇ ἐπαξίως μακαρίζεισε.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει.

Πῶν αἰσθητῶν τὰς ὁλκάδας νήσων συνέτριψας, ψυχῇ προσεκολλήθης τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι, ἐν ἄσμασι καὶ ὕμνοις αὐτὴν ὑμνῶν, προσευχαῖς καὶ δεήσεσι, ἢ καὶ λατρεύειν διδάσκων καὶ ὁδηγῶν, πάντα σώζεσθαι βουλόμενον.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

Πὴν ἐντολὴν τοῦ Σωτῆρος, πιστῶς ἐτήρησας, ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, εὐαγγελιζομένου, τὸν θέλοντα βαδίζειν τὰς τρίβους αὐτοῦ, καὶ ὁρθὰς ἀπεργάσασθαι ἵνα ἀκούσῃ εὖ δοῦλε ἐμοὶ πιστὲ, ἐπαξίως ἀμειβόμενος.

Δόξα, ἦχος δ΄.

Πὴν ἐτήσιον μνήμην σήμερον, ἡ Χίος πᾶσα γεραίρει, Νικηφόρον τοῦ θεοφόρου Πατρός. Ὃς τὸ ἀσκητικὸν στάδιον περιβαλλόμενος, ἀνδρείως διήνυσε τῶν ἀρετῶν τὴν κλίμακα, τοὺς θήρας τοὺς νοητοὺς ἀποσοβήσας, τὸ κατ' εἰκόνα ἀγνὸν διεφύλαξε. Τὸ δοθὲν αὐτῷ τάλαντον ἐπηύξησε καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθη. Καὶ νῦν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ παριστάμενος, πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.
Ἐκ παντοίων κινδύνων ἡ τῆς Ἑορτῆς.
Ἀπολυτ. Ἦχος δ΄. Ὁ ἔνσαρκος Ἄγγελος.

Ἀστὴρ φαεινότατος τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, λιμὼν δαψιλέστατος τῆς ἀληθείας αὐτοῦ καὶ σάλπιγξ μελίρρυτος, δέδειξαι Νικηφόρε, οὐρανόθεντος θείοις, νάμασι καθηδύνων τῶν πιστῶν τὰς καρδίας. Δι' ὃ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.
ἡ τῆς Ἑορτῆς. Καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. στιχολ. Κάθισμα. Ἦχος πλ. α΄.
Τὸν συνάναρχον λόγον.

Νικηφόρου τοῦ θείου ἀνευφημήσωμεν τὴν πανένδοξον μνήμην πιστῶς γεραίροντες, δι' ἐγκρατείας ἀληθοῦς καὶ ἀκραιφνοῦς ὑπομονῆς, καταισχύνοντος οἰκτρῶς τὸν μισόκαλον ἐχθρόν, καὶ πάντας αὐτοῦ τοὺς βρόχους· καὶ νῦν πρεσβεύοντος τῷ Κυρίῳ, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρὸς Κύριον.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.
Χαῖρε πύλη Κυρίου.

Μετὰ τὴν β΄. στιχολ.
Κάθισμα. Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Τῆς Χίου τὸν βλαστὸν, Νικηφόροντὸν θεῖον, τιμῶσιν εὐλαβῶς, μοναστὰι καὶ λευῖται, πρεσβύτεροι, διδάσκαλοι, συνδημόται καὶ ἄρχοντες, χῆραι, πένητες καὶ ὀρφανὰ δεομένων, πάσης τάξεως, μεγαλοφώνως βοῶντες, καὶ χεῖρες φιλόπονοι.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μαρία τὸ σεπτόν.

Μετὰ τὸν πολυέλεον.
Κάθισμα ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, διδαχαῖς καὶ ἄσμασι καταφωτίζωντοὺς πιστούς, καὶ θεοπνεύστῳ φρονήματι, προσυπεμφαίνων αὐτοῖς τὰ οὐράνια.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαχε τῶν θλιβομένων, κραταιὰ ἀντίληψις τῶν πεποιθότων ἐπὶ σέ, καὶ θλιβομένων πέλεις, παρθένε, χριστιανῶν ἡ ἐλπίς.

Οἱ Ἀναβαθμοί.
τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. Ἦχου.

Προκείμενον, ἦχος δ΄. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε, Στιχ. τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Τὸ, πᾶσα πνοή.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εὐαγγέλιον ὁσιακὸν, Ὁ Ν'. Δόξα, ταῖς τοῦ σοῦ ὁσίου, Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἶτα τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ'

Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εὖ ἐργάτα τοῦ ἀμπελῶνος Χριστοῦ σὺ τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἐβάστασας, καὶ τὸ δοθέν σοι τάλαντον ἐπηύξησας. Δι' ὃ καὶ πύλη σοι οὐρανῶν ἠνέωκται· καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον.

Οἱ κανόνες, τῆς Θεοτόκου ἢ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Ὁσίου. Εἶτα αἱ καταβασίαι κλπ. Κανὼν τοῦ Ὁσίου, Νικηφόρου τοῦ Χίου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς Ἅγιος εἶ, Κύριε, καὶ σὲ ὑμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.

Ὠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καθικετεῦσαι τὸν Κύριον, τὸν πάντα βουλόμενον σῶσαι δυνάμενον, προσερχόμενον αὐτῷ ἀκολουθῆσαι, καὶ ἄρα, γηθόμενον αὐτοῦ τὸ ἄροτρον.

Γῆθεν πεποίηται, πᾶν τὸ ἀνθρώπινον φόρεμα, ὅθεν ἀνεβλάστησεν ὡς ῥόδον εὔοσμον, καὶ ἀνέθαρεν ὁ θεῖος Νικηφόρος, ἀκτῖσι τοῦ πνεύματος περιλαμπόμενος.

Γ'σάγγελον ἔσχηκε, νοὸς τὸ πάντιμον φρόνημα, ὑφ' ὃ καθυπέταξε πάθη τοῦ σώματος, δι' ἀσκήσεων καὶ μόχθων ἀνεικάστων, τὸν θεῖον Μακάριον τύπον ἑλόμενος.

Θεοτοκίον.

Ὁ τόκος σου Δέσποινα, ὑπερφυῶς πεφανέρωται, τῷ κόσμῳ δωρούμενος τὴν ἀπολύτρωσιν, παρεχόμενος βροτοῖς τὴν σωτηρίαν, τοῖς πόθῳ ὑμνοῦσί σε καὶ μακαρίζουσιν.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Σταυρῷ κατεπάλαισε τὰ πάθη, δεήσεσι χρώμενος συχναῖς, πρὸς ὕψος ἀναβέβηκε, τῶν ἀρετῶν τὸ τέλειον, τῶν ἀσκητῶν γενόμενος καὶ μοναζόντων ἐφάμιλλος. Ἐν ὕμνοις καὶ ᾄσμασιν ἐνθέοις, φωστὴρ ἀνεδείχθη τηλαυγής, καὶ στύλος ἀραγέστατος, κανὼν δὲ πρακτικώτατος, διὰ παντὸς διήλεγκται, ξυροῦ ὀξέος τομώτερος.

Τ'σον τῷ θείῳ Ἀντωνίῳ, τὸν ζῆλον ἐζήλωσε πιστῶς. Νικηφόρος ὁ πάντιμος, τῆς νίκης ὁ φερώνυμος, ἧς τροπαιοῦχος δέδεικται, εἰς αἰῶνας αἰώνων τιμώμενος.

Θεοτοκίον.

Κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκον, καὶ ζῶσαν καὶ ἄφθονον πηγήν, κηρύττομέν Σε πάναγνε, θεοκυήτορ Δέσποινα, ἡ τοὺς ζοφώδεις δαίμονας, ἐκ τῶν πιστῶν ἀπελαύνουσα.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Πρὸς θορύβους τοῦ κόσμου καταλιπών, τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἀναλαβών, αὐτῷ ἠκολούθησε μέχρι τέλους ὁ πάνσοφος· τῆς ἐρήμου πολίτης γενόμενος ἔνθερμος, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας ἀρδεύων τοῖς νάμασι, τοῦ Εὐαγγελίου καὶ λόγοις τῆς πίστεως· ὅθεν καὶ τῆς Χίου τοὺς λαοὺς ἐκδιδάσκων, ἐκάλει ἀντέχεσθαι ἀνεκκλίτως τῆς πίστεως· καὶ φυλάττειν ἀμώμητον, αἰτοῦντας Χριστὸν τὸν Θεόν, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι καὶ παρέχει τοῖς πᾶσι ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ὠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Υ'μνοις τὸν Σωτῆρα δοξολογῶν, ὁ τῆς εὐσεβείας ἀκριβέστατος πρόμαχος, πτερωθεὶς πόθῳ, τῇ ἀγάπῃ πρὸς ὃν καὶ ἀνεκραύγαζε, δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ῥήμασιν ἐνθέοις οἰκοδομῶν, τὴν τῆς Χίου ὀρθόδοξον ἄμπελον, ἔργοις καὶ λόγοις καὶ ἀγρύπνοις προσευχαῖς, προσηύδα πρὸς τὸν Κύριον, νεύειν τὴν ὁμόνοιαν ἅπασιν.

Ἰατρεῖον νόσων πνευματικῶν, ἐν Ῥεστοῖς ὡς ἄκρον δάντον ἔρεισμα, ὄργανον ἔφη, Νικηφόρος ὁ σεπτός, ἰώμενος τοὺς μώλωπας καὶ τὰς προσβολὰς τοῦ ἀλάστορος.

Θεοτοκίον.

Ἐνοικήσας ὁ λόγος ἐν σῇ γαστρί, νέαν κτίσιν ἀπειργάσατο, σὺ γὰρ εἷ ὄντως, ὥσπερ εἶδεν Ἀββακούμ, τὸ ὄρος τὸ κατάσκιον, καὶ λυχνία ἡ πάγχρυσος.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Κυρίου τὸ τάλαντον, ἐν εὐποιΐαις ηὔξησεν, ἅρτα τὴν πρᾶξιν ὀχετεύων, τὴν θεωρίαν περιπυσσόμενος, πάντας προσελκύων τῷ Χριστῷ, δῶρα προσκομίζοντας, τῶν πταισμάτων τὴν ἄφεσιν.

Ἀνάστηθι Κύριε, ἐν τῇ σεπτῇ δυνάμει σου, ἔκραξεν ὁ θεῖος Νικηφόρος, θραῦσον τὰ θράση τῶν ἀτιθάσσων ἐχθρῶν, τῶν λυμαινομένων ἀσεβῶς τὸ θυσιαστήριον τῆς σεπτῆς Ἐκκλησίας σου.

Γ'κέτιδας ἔτεινε, χεῖρας αὐτοῦ πρὸς Κύριον, ἔρημον οἰκῶν ὥσπερ στρουθίον, ὁμιλον ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, πάντας τοὺς ὁσίως καὶ πιστῶς, ἐνθεαστικώτατα τῷ Θεῷ λιτανεύοντας,

Θεοτοκίον.

Σὺ στέφανον ἔπλεξας, τῷ κόσμῳ ἀχειρόπλοκον, χαῖρέ Σοι, κραυγάζομεν, Παρθένε· ἔμψυχον ξύλον, τῆς δόξης ἥλιε, οὗ ὁ γλυκασμὸς ζωοποιεῖ, πίστει τοὺς μετέχοντας, καὶ φθορᾷ ὀλισθαίνοντας.

Ὠδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Ἔνθεον ὕμνον εὐφρόσυνον, ἐπάδουσα ἡ Χίος εὐφραίνεται, τὴν Νικηφόρον γάρ, τελοῦσα μνήμην σεβάσμιον, στεφρῶς ἐρειδομένη τοῖς θείοις δόγμασιν.

Ὑ'πέταξε τοῦ κόσμου τὸ μάταιον, ἐμπόδιον αὐτοῦ λογιζόμενος, μεταρσιούμενος, ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὰ ἄρρητα, τῆς οὐρανίου δόξης σκηνώματα.

Μονὰς τὰς οὐρανίους ἐζήλωσεν, Ἡλίαν τὸν Θεσβίτην μιμούμενος, βίον διήνυσεν, ἐνθέοις ἑπόμενος, τοὺς πόνους ὑπομένων καρτερικώτατα.

Θεοτοκίον.

Παὸς τοῦ Παρακλήτου γεγέννησαι, ἀνύμφευτε Παρθένε, Πανάσπιλε· χαρέτωσον, τὸν λογισμὸν τῶν ὑμνούντων σε καὶ ἐπικαλουμένων τὴν σὴν βοήθειαν.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Νικηφόρον σήμερον ἡ Χίος πᾶσα γεραίρει, τὸν σταυρὸν ἁράμενον τοῦ Ἰησοῦ θαρσαλέως, ἕλκοντα πρὸς σωτηρίαν τοὺς ὀρθοδόξους, ᾄδοντα μετὰ δικαίων καὶ τῶν ὁσίων, ἐν ᾠδαῖς, ᾄσμασιν, ὕμνοις, δόξαν προσφέρειν τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Ὁ Οἶκος.

Χαῖρε μυροβόλε Χίος, ἡ θρεψαμένη τὸν ἐν ὁσίοις διαλάμψαντα Νικηφόρον τὸν νέον οὐρανοφάντορα, ὃς τῆς παιδείας γέγονεν ἐραστής, πλοῦτον καὶ δόξαν ἀποβολὰν καὶ ἔρημον ἐν Ῥεστοῖς οἰκήσας, ἔνθεν τῆς νήσου πάντα περιῆει τὰ μέρη, διδάσκων τὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ Εὐαγγέλιον, τοῖς πένησι, καὶ τοῖς ἐνδεέσιν ἀναργύρως ἐπίκουρος γινόμενος, καὶ τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα τοὺς πάντας κερδήσῃ ἐν Χριστῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ὁσίως δὲ διαβιούς, οὐ παύεται ὕμνοις μέλπων, δόξαν προσφέρειν τῷ ἐν Ὑψίστοις Θεῷ.

Τῇ α', τοῦ μηνὸς Μαΐου τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ πρὸς Κύριον ἀποδημήσαντος. Ὁσίου Νικηφόρου, Ἱερομονάχου καὶ Ἱεροδιδασκάλου τοῦ Χίου.

Στίχοι : Νικηφόρον καὶ θανόντα ζῆν λέγειν·
Οἱ γὰρ δίκαιοι ζῶσι κἂν τεθνηκότες,
Μαΐοιο θάνες, Νικηφόρε, πρώτῃ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ

ΒΙΟΣ
ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τὸ ὄνομα τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου εἶναι εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς Χίου γνωστὸν καὶ ἐκτὸς αὐτῆς ἀκόμη μεταξὺ πάντων τῶν Χίων ὅσοι ἐκ πατέρων καὶ πάππων ἤκουσαν περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου καὶ παναρέτου αὐτοῦ ἀνδρός. Γνωστὸς καὶ θαυμαστὸς εἶνε εἰς πάντας, ἀλλ' ὁ ἅγιος αὐτοῦ βίος ὅλος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους δὲν ἐγνωρίσθη ἀκόμη εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ τὰ κατ' αὐτὸν φέρονται ἀορίστως καὶ ἀτελῶς ἐν παραδόσει, μετὰ σεβασμοῦ ἑκάστοτε ἐπαναλαμβανόμενα. Δὲν εἰσῆλθεν ὅμως ἀκόμη ὁ ὅσιος Νικηφόρος εἰς τὴν χορείαν τῶν ἱστορικῶν προσώπων· τὰ κατ' αὐτὸν «δὲν ἐτέθησαν ποτέ, ὡς γράφει ὁ ἴδιος ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ὁσίων Πατέρων Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, εἰς τὴν λυχνίαν τοῦ τύπου καὶ οὕτω νὰ λάμψουν εἰς ὅλον τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἀλλ' ἔμειναν παντοτεινὰ κεκαλυμμένα καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου τὸ κλέος αὐτῶν καὶ ἡ δόξα ἠμαυρώθη καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκινδύνευσε ν' ἀποσβεσθῇ». Οἱ λόγοι του οὗτοι οἱ πλήρεις ἐννοίας καὶ χάριτος λέγουσιν ἡμῖν σαφῶς πόσον ἐπόθει νὰ συλλέγωνται καὶ ἐκτίθενται κοινὰ τοῖς πᾶσιν ὁ βίος καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀσκησάντων τὴν ἀρετήν, τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀληθῆ καὶ ἀκεραίαν μετὰ τῆς ἄλλης τοῦ βίου πάσης παιδείας καὶ προκοπῆς. Πόσον δ' ὄντως συνέτεινεν εἰς τοῦτο, προχωροῦντες θὰ εἴπωμεν. Καθήκον δὲ μέγα νομίζομεν εἰς τε τὴν ἀκάματον καὶ ἄπληστον ἀρετῆς ἐκείνου ψυχὴν καὶ εἰς τὴν νιοτέραν ἱστορίαν τῆς πατρίδος, ὅπως παραμείνῃ ἐναργὴς ἡ ἱερὰ αὐτοῦ μνήμη ἐν ἡμῖν ἅπασι καὶ τοῖς ἐλευσομένοις εἰς τιμὴν τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀρετῆς, τὴν συλλογὴν τῶν περὶ αὐτοῦ ὑπαρχουσῶν εἰδήσεων καὶ τὴν κατὰ δύναμιν σύνθεσιν αὐτῶν.

Πηγὴ κυρία τῶν εἰδήσεων τούτων χρησιμεύουσιν ἡμῖν αἱ περὶ αὐτοῦ σημειώσεις τοῦ πρό τινος ἐκλειπόντος τετιμημένου γυμνασιάρχου Χίου Γεωργίου Ζολώτα, ὅστις φέρων μεγάλην τιμὴν καὶ στοργὴν πρὸς τὸν ὅσιον τῆς Χίου, συνήθροισεν ἐπιμελῶς ὅσας ἠδυνήθη πραγματικὰς καὶ ἀσφαλεῖς περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις. Διότι ἀπόφασιν εἶχεν ἐκεῖνος νὰ γράψῃ τὸν βίον του, μάλιστα ἀφ' ὅτου εἶχε διέλθει τὸ θέρος τοῦ 1905 ἐν τῷ πλήρει τῶν ἀναμνήσεων τοῦ Νικηφόρου δάσει τοῦ Ρεστᾶ, ἔνθα καὶ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἐτελεύτησε, κοινωνήσας μυστικῆς παμποθήτου κοινωνίας μετὰ τῶν ἐκεῖ προσαναπαυσαμένων ἐναρέτων καὶ λογίων Νικηφόρου τοῦ Χίου καὶ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου. Ταύτας τὰς σημειώσεις ἔχοντες ἀνὰ χεῖρας καὶ πλείστας τῶν παραδόσεων κατ' ἐκλογὴν, ληφθείσας παρ' ἀξιοπίστων προσώπων, σκιαγραφοῦμεν πιστῶς ὅπωσοῦν τὸν ἅγιον βίον τοῦ Νικηφόρου, ἔχοντες πάντοτε κατὰ νοῦν, ὅτι εὐχερὲς μὲν σχετικῶς εἶναι νὰ γράψῃ τις περὶ ἱστορικοῦ καὶ ἤδη κοινοῦ προσώπου, δυσχερέστατον δὲ περὶ μὴ ἱστορικοῦ ἀκόμη, στερουμένου δὲ καὶ τῶν ἀναγκαιούντων εἰς αὐτὸ ἱστορικῶν μνημείων. Ὁ πρῶτος ἐπιχειρῶν εἶνε ὁ ἐλάχιστα ἐπιταγχάνων, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ ἐπιλαμγανόμενοι, ἔχουσι πλείονας ἐπιτυχίας.

Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1750 εἰς τὰ Καρδάμυλα τῆς Χίου τὸ δὲ οἰκογενειακόν του ὄνομα ἦτο Γεώργιος.(*) Ἀσθενήσας εἰς νεαρὰν ἡλικίαν ἐκ «λοιμικῆς» καὶ σωθεὶς «ἐδόθη δοτὸς» ὑπὸ τῶν γονέων του εἰς τὴν Νεαμονήτισσαν Παναγίαν, ὅπως ὑπηρετήσῃ αὐτήν. Ἀφοῦ ἐγένετο ὑγιὴς τὸν ἔφεραν εἰς τὴν μονὴν καὶ ὑπηρέτησε τὸ πρῶτον παρ' Ἀνθίμῳ τῷ Ἁγιοπατρείτῃ, «σεβασμίῳ καὶ θαυμαστῷ γέροντι», ὡς λέγει ὁ ἴδιος. Ὕστερον ἐστάλη εἰς Χώραν ὅπως παιδευθῇ ἐν τοῖς ἐκεῖ σχολείοις, παρὰ τῷ ὀνομαστῷ τότε ἱεροδιδασκάλῳ Γαβριὴλ τῷ Ἀστρακάρῃ, Ἐφημερίῳ τοῦ ἐν Βουνακίῳ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, ἀνήκοντος τῇ Νέᾳ Μονῇ. Παρ' αὐτῷ ἔμεινε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ Χώρᾳ παιδευσέως του καὶ ἐμορφώθη τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν τόσον, ὥστε ν' ἀγαπᾷ καὶ σέβεται τὰ γράμματα καὶ τοὺς αὐτὸν ταῦτα διδάσκοντας, πρῶτον τοῦτο δεῖγμα παιδὸς χρηστοῦ, προλέγοντος χρηστότερον πολίτην. Εἰς ὅλας δὲ τὰς φάσεις τοῦ ὕστερον βίου του διαφαίνεται ὁ πρὸς τοὺς διδασκάλους σεβασμὸς καὶ ὁ ἔρως τῶν γραμμάτων, ὅστις τὸν ἔφερεν εἶτα πρὸς τὸν Ἀθανάσιον τὸν Πάριον, καὶ ὁ τῆς χριστιανικῆς πίστεως πρὸς τὸν Ἅγιον Μακάριον, τοὺς δύο ἰσχυροὺς στύλους τῆς παιδείας καὶ τῆς θρησκείας τότε ἐν Χίῳ.

Περατώσας τὰς σπουδάς του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος, ὕστερον δέ διωρίσθη διδάσκαλος ἐν τοῖς Σχολείοις τῆς Χώρας, πολλὰ ἔτη ὑπηρετήσας ἐν τούτοις, ἦτο δ' ἅμα καὶ ἱεροκῆρυξ μεταβαίνων συχνὰ καὶ εἰς τὴν νέαν Μονήν, ὅπως κηρύσσῃ τὸν θεῖον λόγον. Διδάσκαλος δ' ὢν ἐκλήθη ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὴν ἡγουμενίαν τῆς Νέας Μονῆς, ἔνθα πρὸ τοῦ 1802 διεχειρίζοντο τὰ τῆς Μονῆς ἀνεξελέγκτως οἱ Νεομονῆται μοναχοί. Ἀλλ' ὑποβληθείσης τῆς Μονῆς εἰς ποινὴν 600.000 γροσίων καὶ δι' ἔλλειψιν χρημάτων, πλείστων Νεαμονητικῶν κτημάτων πωληθέντων, οἱ πολῖται ὑποπτευόμενοι, ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν τῆς Μονῆς δὲν ἐξετελεῖτο πιστῶς, ὅπως βελτιώσωσι τὰ οἰκονομικά της, εἰσήγαγον τὸν ἱεροδιδάσκαλον Νικηφόρον εἰς τὴν ἡγουμενίαν τῆς Μονῆς ὡς ἀκτήμονα καὶ ἀσκητικὸν καὶ πάσης ἐμπιστοσύνης ἄξιον, θεσπίσαντες καὶ τὴν ἐτησίαν ἐξέλεγξιν τῆς μοναστηριακῆς λογοδοσίας, γινομένην ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας κατὰ φθινόπωρον. Ἐκ τούτων μανθάνομεν ἀσφαλῶς, ὅτι ὁ Νικηφόρος μετέβη ἡγούμενος παρὰ τῇ Νέᾳ Μονῇ τῷ 1802 ἢ ὀλίγον μετ' αὐτὸ καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν μέχρις ἐκείνου ἦτο διδάσκων ἐν Χώρᾳ. Ἡ ἡγουμενία δὲ τότε, ὡς ἐκ τῶν πολλαπλῆς φύσεως ζητημάτων δὲν ἦτο εὐχερὲς τι καὶ μάλιστα δι' ἄνθρωπον μὴ ἔχοντα οἰκείας εἰς τοιοῦτον εἶδους ἀσχολίας φιλερημότατον δὲ καὶ μελετηρότατον. Προσεπάθησεν οὖν ἤττον μετὰ ζήλου νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὰ συμφέροντα τῇ Μονῇ, νὰ συμβιβάσῃ τὰ διεστῶτα καὶ τὴν καθόλου νὰ ὁμαλύνῃ κατάστασιν διὰ τῆς μετριόφρονός του εὐθυκρισίας καὶ εὐδικασίας, καὶ προσέφερε τὴν ὀλιγώτερον ἀναγκαίαν ἐν τῇ Μονῇ ὑπηρεσίαν, τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ φρονήματος τῶν ἐν αὐτῇ, παρέχων αὐτὸς πρῶτος τὸ ζηλευτὸν παράδειγμα. Ἀνέλαβε τὴν τακτικὴν διδασκαλίαν τῶν μοναχῶν, διδασκαλίαν ὄχι πλέον γραμμάτων, ἀλλὰ πραγμάτων καὶ ἀρετῆς, ἰδίᾳ δικαιοσύνης, ἣν εἶχεν ἑαυτῷ ἐγγενῆ καὶ ἔφερε διὰ τῆς παιδείας εἰς Ἀριστείδιον τελειότητα, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ὅλος αὐτοῦ βίος. Ὅτι δ' ἀπέκαμε μοχθῶν καὶ ἐγκαρτερῶν ἐν ἀσχολίαις ἀλλοτρίαις αὐτῷ καὶ ὅτι ὀπέκαμε καταβληθεὶς πρὸ πάντων ὑπὸ τῆς ἀγνωμοσύνης τῶν περὶ αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτὸν καὶ ἔφυγε πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ἡγουμενίας του εἰς Ρεστᾶ, εἶνε κατάδηλον. Οὐχὶ ὅμως ὥς τινες ὑπεστήριξαν μὴ φίλα αὐτῷ φρονοῦντες, «διότι ἀπεῖχε μακρότατα τῆς ἰδέας ταύτης (τῆς ἡγουμενίας δῆλον) ἀλλοίαν ὅλως· βαδίζων ὁδὸν διότι καὶ ἐν τῇ πόλει ἔζη ὡς ἐν ἐρήμοις, ἔρημος πάσης ἕξεως καὶ κοινωνίας πολιτικῆς, ξένος καὶ ἀήθης τοῦ κυβερνᾶν, πλὴν παιδαρίων μαθητευόντων. Διὰ τοῦτο καὶ ἡγουμενεύσας ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ μὴ ἰσχύσας νὰ διατρέξῃ μέχρι τέλους τὸ διετὲς στάδιον τῆς ἡγουμενίας, ἀλλὰ ἐκρίψας τὰ ὅπλα λιποτακτεῖ εἰς Ρεστᾶ κλπ.». Ἀλλὰ ταῦτα δὲν φαίνονται μᾶλλον τὸν ἀντίθετον οὗ εἶχεν ὁ γράφων σκοπὸν ἐπιτυχχάνοντα; Καὶ δὲν κατανοοῦμεν εὐχερέστατα ὅτι ὁ Ὅσιος Νικηφόρος ἦτο πάντῃ ξένος πρὸς πανουργίας καὶ διενέξεις καὶ ἄρωτος ὑπ' αὐτῶν, ἀληθὴς ἐν Χριστῷ φιλόσοφος, ὀλίγον τῷ ὄντι ποιούμενος τὰ ἐγκόσμια, ἀιώτερος τῶν ἄλλων καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὅτι μὴ δυνηθεὶς νὰ διοικήσῃ ἐν παθῶν θυέλλῃ τὸ πλοῖον τῆς ἰδίας ἀρετῆς, κατέφυγε πλησίστιος πάλιν εἰς τὴν εὐλίμενον ἀρετήν. Κατωτέρω δὲ γίνεται ἀκουσίως ὑπέρμαχος αὐτοῦ ὁ γράφων τὰ εἰρημένα, ἐπιφέρων: «Ἀλλ' ὡς γνώριμος καὶ ζηλωτὴς του Ἁγίου Μακαρίου τοῦ Νοταρᾶ, ὡς μαθητὴς καὶ μιμητὴς καὶ ὀπαδὸς τοῦ φιλοχρίστου διδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου καὶ τοιούτων ὁμόζηλος, κατησπάζετο κλπ. κλπ.» καὶ εἶτα: «καταφρονῶν ὡς μάταια καὶ πρόσκαιρα τὰ ἐγκόσμια, μικρὸν φροντίζων περὶ τῆς τούτων τοιάσδε ἢ τοιάσδε φορᾶς, διάγων βίον λιτὸν καὶ ἀπράγμονα, οὐδ' ἀργόν, οὐδ' ὑποζύγιον ἴδιον κεκτημένος». Ἐρωτῶμεν λοιπόν. ἦτο ἴσως στάδιον διακρίσεως διὰ τὸν Νικηφόρον ἡ ἡγουμενία ἢ τοὐναντίον ἡ ἐκ ταύτης ἀποχώρησις, ἀφοῦ, ὡς λέγει ὁ ἴδιος, ἦτο ζηλωτὴς τῶν λογίων, καὶ ἀποτυχὼν ἐν τῷ διοικεῖν μοναχούς, δὲν ἀπέτυχεν ἀριστεύσας ἐν τῷ ἰδίῳ βίῳ καὶ ἐν τῷ χειραγωγεῖν ψυχὰς ἁθρόας εἰς ἀρετὴν καὶ μετὰ θάνατον ἀκόμα; Ὀλίγον δ' ἀνατρέχοντες τὴν ἱστορίαν, θὰ εὕρωμεν ταύτην πλουσίαν εἰς τοιαῦτα παραδείγματα, ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι. Τοιοῦτόν τινα, ὡς τὸν τοῦ νικηφόρου χαρακτῆρα θὰ εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ Μέγας Χρυσόστομος, ὅταν ἐβροντοφώνει τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα: «Τὸ καταφρονεῖν τῶν παρόντων, τό μέγα νομίζειν ἀρετήν, τὸ μὴ τὰ ἄθλα ἐνταῦθα ζητεῖν, ἀλλὰ περαιτέρω προϊέναι ταῖς ἐλπίσι καὶ ψυχὴν οὕτως ἔντονον ἔχειν καὶ πιστήν, ὡς μηδενὶ τῶν παρόντων δεινῶν πρὸς τὰς μελλούσας παρεμποδίζεσθαι ἐλπίδας, πόσης ἂν εἴη φιλοσοφίας;» Τούτοις τοῖς θείοις λόγοις, ἑπόμενος ὁ χρηστὸς Νικηφόρος, καὶ ἔχων παράδειγμα τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀκμάσαντας ἐν Χίῳ μεγάλους κληρικοὺς καὶ λογίους, πεποιθὼς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς τὴν ῥώμην, ἤνοιξε πολλαχῶς καὶ ἀόκνως μοχθῶν δρόμον ἑαυτῷ ἐν τῷ κόσμῳ βαδίσας ἐν αὐτῷ εὐσταθῶς πρὸς τὴν Ἀθανασίαν.

Δεῖγμα πρώτων τῆς εὐλαβοῦς του ἐπιμελείας εἶνε ἡ σύνταξις καὶ ἔκδοσις τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἁγίων Πατέρων Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, μεθ' ἧς συνάπτεται καὶ ἡ ἱστορία τῆς Νέας Μονῆς καὶ καλὴ τοῦ ναοῦ της περιγραφή. Τὸ βιβλίον ἐπεράτωσε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1802 καὶ ἐξέδωκε τῷ 1804 ἐν Ἐνετίᾳ «ἀναλώμασι τοῦ ἐκτῆς αὐτῆς Μονῆς Πανοσιωτάτου καὶ τὰ μάλιστα φιλοκάλου ἐν Ἱερομονάχοις Κυρίου Κυρίου Παϊσίου τοὐπίκλην Μπαρπαριᾶ, ἵνα διτνέμωνται δωρεὰν ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας». Ἐν τῷ προλόγῳ λέγει, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἐμαθήτευε παρά τῷ Γαβριὴλ ἐν Χώρᾳ, εἶχεν εἴπῃ αὐτῷ ὁ διδάσκαλός του: «καὶ ἐγὼ τὸ ἠγάπων νὰ κάμω ἕνα τοιοῦτον πόνημα, ὅμως δὲν μοὶ ἐσυγχωροῦσαν τὰ περιστατικά μου καὶ ἡ σύνοικός μου ἀσθένεια, δηλονότι καὶ τὸ ἔργον τοῦ σχολείου καὶ τοῦ ἄμβωνος καὶ ἄλλαι καθημεριναὶ φροντίδες, ἔμεινεν ὅμως εἰς τὴν μνήμην μου πάντοτε καὶ πολλάκις ἡ συνείδησίς μού με ἤλεγχε, πῶς δὲν ἐβίασα τὸν ἑαυτόν μου, ὅταν ἤμουν νεώτερος, νὰ κάμω ἕνα τοιοῦτον καλόν. Ἐὰν ὁ Θεὸς σοὶ χαρίσῃ ζωὴν καὶ λάβῃς προκοπὴν μαθημάτων (ἤμουν δὲ τότε 18 ἐτῶν) μὴ ἀμελήσῃς νὰ τελειώσῃς ἐκεῖνο ποῦ ἐγὼ δὲν ἠὐτύχησα νὰ κάμω». Τὸ ἱερὸν παράγγελμα ἤκουσε καὶ ἐξετέλεσεν ἀμέσως ὡς ἠδυνήθη. Ἐν τέλει δὲ τοῦ ἀφελοῦς καὶ ὡραίου προλόγου του ἐπιλέγει: «Τοῦτόν μου τὸν μικρὸν καὶ ἀτελῆ κόπον τὸν ἀνέγνωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, τὸν ἀνέγνωσε δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὁ ἐν Ἱεροδιδασκάλοις ἐλλογιμώτατος Κύριος Ἰάκωβος ὁ Μαῦρος καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸν ἀνέγνωσε καὶ τὸν ἐπέκρινε καὶ ὁ κριτικώτατος καὶ σεβασμιώτατός μου διδάσκαλος κ. Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, καὶ πάντες συμφώνως ἄξιον φωτὸς τὸν ἔκριναν.» Καὶ κατωτέρω: «εἰδὲ κατὰ τὸ πρέπον δὲν ἐσαφηνίσθη ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς, συγχωρεῖτέ μοι εὐγνωμόνως, ἐπειδὴ ὅσον ἦτο δυνατὸν νὰ ἐρευνήσω καὶ νὰ ἐξακριβώσω τὰ πράγματα, παντελῶς δὲν ἠμέλησα». Ὁποία μετριοφρο-

(*) Ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο οἰκογένεια δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν Καρδαμύλοις. Γεώργιοι σώζονται, ὡς μανθάνομεν, εἰς τὰ νησιὰ τῶν Κλαζομενῶν. Εἰς ὅμως ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου, ὁ ἐν Σύρῳ μεγαλέμπορος ἀνεψιὸς του Νικηφόρος Γεωργιάδης, διακεκριμένος ὑπὸ πάσαν ἔποψιν, τιμᾷ λίαν τὸν τε σεπτὸν θεῖόν του καὶ τὴν πατρίδα.

σύνη πλησίον οἰκοδεσπότου διὰ τὴν προσφερομένην δαψιλῆ πανδαισίαν λόγων ἐξαιτουμένου συγγνώμην δι' ὅ,τι ἀτελὲς ὑπῆρχεν! 'Οπόσον χρήσιμος δ' ἐστάθη ἡ φιλοπονία μου αὕτη εἶνε φανερόν, διότι, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀνεκτίμητος Νικηφόρος νὰ συνάξῃ τὰ τῆς Νέας Μονῆς, σώζων αὐτῆ τὰ κειμήλια, ἐν οἷς ἀπαστράπτουσιν ὡς πολύτιμοι λίθοι τὰ χρυσόβουλλα τῶν δαψιλῶς προικησάντων αὐτὴν Αὐτοκρατόρων, σχετικῶς πάντοτε πρὸς τὰ μέσα, ἅ τινα διέθετεν ὁ σεβάσμιος ἄνθρωπος, θὰ ἠγνοοῦμεν ἡμεῖς ἅπαντες ὅσα τώρα περὶ αὐτῆς γνωρίζομεν, ἀπολεσθέντων ἁπάντων τῶν πολυτόμων τεκμηρίων μικρὸν μετὰ τὸν θάνατόν του . . . 'Εν ἑνὶ λόγῳ, μόνον τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξ ὅλων τῶν πράξεων θὰ ἤρκει ὅπως δώσῃ εἰς τὸ ὄνομά του τὴν ἀθανασίαν. Καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἁγίους Πατέρας ἀκολουθία του εἶνε ὡραία, ὡς ἐπίσης καὶ διάφοροι ἄλλαι ἀκολουθίαι καὶ ἄλλα ἰδιόμελα ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα, ἅτινα ἔχει εἰς διαφόρους περιστάσεις συνθέσῃ καὶ χαιρετισμοὺς ἀνεκδότους εἰς τὴν 'Αγίαν Ματρώναν τὴν Χιοπολίτιδα, ἅπαντα θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ποιήσεως μέτοχα, ἧς ἱκανῶς ἐνεφορεῖτο τὸ ἰσχυρὸν καὶ ζωηρὸν πνεῦμά του.

'Απελθὼν τῆς Νέας Μονῆς μετέβη εἰς Ρεστᾶ ὁ ὅσιος Νικηφόρος πρὸς τὸν ἐκεῖ μονάζοντα φίλον του ἱεροδιδάσκαλον 'Ιωσὴφ (περὶ οὗ ἀτυχῶς οὐδὲν γνωρίζομεν), διὰ τὴν γειτνίασιν τοῦ 'Αγίου Μακαρίου, μεθ' οὗ καθὰ φαίνεται ἦν τισι νεομαρτύρων βίοις ἐν τῷ Λειμωνορίῳ, ἠτο καὶ πρότερον εἰς συχνωτάτην κοινωνίαν. Νικηφόρος δὲ καὶ 'Ιωσὴφ μετὰ τοῦ Χίου Νείλου Καλογνώμου, τοῦ 'Αγιορείτη καὶ Κολλυβᾶ, φιλτάτου τῷ Μακαρίῳ συμμοναστοῦ, ἔζησαν τότε ἐκεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ ἁγίαν ἐπίδρασιν τοῦ τελευταίου κατὰ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς του ἔτη, παρ' αὐτῷ δὲ καὶ τούτοις ἔμειναν καὶ ἐδιδάχθησαν τὴν ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει ἐμμονὴν τινες τῶν ἐν τῷ Λειμωναρίῳ νεομαρτύρων, ἅς ὕστερον 'Αγιος Δημήτριος ὁ Πελοποννήσιος ὁ μαρτυρήσας τῷ 1803 ἐν Τριπόλει τῆς 'Αρκαδίας, ὃν ἐνταῦθα εὑρισκόμενον ἐξωμολόγησεν ὁ Νικηφόρος. 'Ο 'Αγιος Μᾶρκος ὁ νέος, ἐπίσης, «μετ' αὐτὸν ηὐλίσθη ἡμέρας τινάς, ἕως νὰ τύχῃ τὸ πλοῖον διὰ τὸ Κουσάντασι». 'Εν δὲ τῇ σελίδι 230 * διαφαίνεται, ὅτι τὴν πρὸ τῆς ἐμφανίσεώς του νύκτα διῆλθεν εἰς Ρεστᾶ μᾶλλον ἢ 'Αγίῳ Πέτρῳ. 'Ο 'Αγιος 'Αγγελῆς συχνὰ μετέβαινε πρὸ τοῦ μαρτυρίου του παρὰ τῷ Νικηφόρῳ καὶ τοὺς ἐκεῖ, ὡς καὶ παρὰ τὸν τάφον τοῦ 'Αγίου Μακαρίου. Παρὰ τῷ Νικηφόρῳ δέ, μένοντι ἔκτοτε εἰς Ρεστᾶ, διήνυσε τὸ βραχὺ λοιπὸν τοῦ βίου του διάστημα ὁ προσφιλὴς του διδάσκαλος 'Αθανάσιος ὁ Πάριος, ἀποχωρήσας τῷ 1812 διὰ τὸ γῆρας του τῆς διευθύνσεως τῶν Σχολείων τῆς Χίου.

Πρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὴν ἐκεῖ πολυχρόνιον διαμονὴν τοῦ Νικηφόρου ἐντὸς τοῦ ἀρμόζοντος αὐτῇ πλαισίου. 'Εν πλήρει συνειδήσει τῶν ἑαυτοῦ πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων προσέφυγεν εἰς τὸ πάσης κοσμικῆς τύρβης ἠλευθερωμένον μικρὸν τότε δάσος, ἔχων παρ' αὐτῷ ὅτε μὲν τὴν ὑψηλὴν τοῦ Μακαρίου πίστιν, ὅτε δὲ τοῦ 'Αθανασίου τὴν σεμνὴν χριστιανικὴν παιδείαν. Διότι ὁ 'Αθανάσιος ἦτο ὁ τύπος τοῦτ' αὐτὸ τῆς εὐσεβείας καὶ χριστιανικῆς ἠθικῆς, κατὰ τοῦτό πως ἐλεγχθείς, ὅτι δὲν συνεβάδιζε τῷ προοδευτικῷ δῆθεν τῆς ἐποχῆς τοῦ πνεύματι. Ἦτο δὲ τότε ἀπόμαχος τοῦ γονίμου ἐν τοῖς γράμμασι σταδίου, ἀπόμαχος καὶ τῆς ζωῆς ἣν ἤλθε νὰ περατώσῃ ἐν ἠρεμίᾳ ἐν τῇ συντροφιᾷ τῶν φιλομαθῶν, καὶ χρηστῶν. Νικηφόρου καὶ 'Ιωσήφ. 'Εν χειρογράφῳ συμπολίτου ἐλθόντος εἰς Ρεστὰ πολλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν ἔτη βλέπομεν. «'Εντεῦθεν προβαίνοντες ἐπὶ τὰ ἐρημικώτερα ἀνευρίσκομεν τὸν "Αγιον Γεώργιον τῶν Ρευστῶν, ὃν καλιεργοῦσιν οἱ Βυρσοδέψαι. 'Ενταῦθα 'Αθανάσιος ὁ ἐπὶ πολλὰ ἔτη διευθύνας τὰ δημόσια τῆς Χίου σχολεῖα, ἐγγηράσας καὶ παραιτησάμενος τῆς διδασκαλίας, ἔστησε τὴν παλαίστραν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀγώνων μετὰ τῶν διδασκάλων 'Ιωσὴφ καὶ Νικηφόρου τοῦ Νεαμονησίου». Καὶ ἐν ἐπιστολῇ παλαιᾷ ἀνυπογράφῳ," χρονολογουμένῃ τῷ 1817 ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως παρά τινος τῶν ἐκεῖ λογίων ὁμογενῶν (ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν εἶνε συντεταγμένη) πρὸς ἄλλον ὁμοίως λόγιον ἐνταῦθα, ἄγνωστον ὅμως τίνα, σωζομένῃ δὲ παρὰ τῷ γυμνασιάρχῃ Γ. Ζολώτᾳ, γίνεται μνεία τοῦ Νικηφόρου λίαν ἡμᾶς διαφωτίζουσα περὶ τοῦ προσώπου του. Προσαγορεύων ὁ γράφων τὸν πρὸς ὃν ἡ ἐπιστολὴ λέγει: «Τὴν ἐρατεινὴν καὶ ἔμμουσαν αὐτῆς κεφαλὴν πόθῳ ζέοντι περιπτυσσόμενος κατασπάζομαι τὸν ὁμόψυχον αὐτῇ Πανοσιολογιώτατον καὶ Σεβασμιώτατον κὺρ Νικηφόρον προσκυνῶ, καταπιεζόμενος πανευλαβῶς τὴν ἁγίαν αὐτοῦ δεξιάν». Κατὰ τὸ μέσον δὲ τῆς ἐπιστολῆς συνιστᾷ ἀμφοτέρους «μὴ ἀπογνωστέρον περὶ τοῦ 'Αγου Μακαρίου δυνατὸς γὰρ ὁ Θεός». 'Εκ τούτων ἐννοοῦμεν ὅτι ὁ "Οσιος Νικηφόρος μετὰ τοῦ ἀγνώστου ἄλλου ἦσαν οἱ τοσοῦτον ἐπιδιώξαντες τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ Μακαρίου εἰς "Αγιον καὶ τούτων ἐν τέλει ἐπιτυχόντες.

Τῷ 1819 ἐξέδωκεν ἐν 'Ενετίᾳ τὸ «Νέον Λειμωνάριον», βιβλίον πολλοῦ λόγου καὶ μελέτης ἄξιον, περιέχον τοὺς βίους τῶν νεομαρτύρων. Πρῶτος συλλέκτης τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ ὕλης εἶνε ὁ "Αγιος Μακάριος, γράψας καὶ πολλοὺς τῶν ἐν αὐτῷ βίους, στνεργάτης δὲ ὁ 'Αθανάσιος ὁ Πάριος συνεισενεγκὼν ποικίλην συναξαρίων συλλογήν, μεταφρασθέντων εἰς τὴν ἁπλῆν. 'Ο "Οσιος Νικηφόρος ἔγραψε καὶ ἐκεῖνος πλείστους 'Αγίων βίους καὶ τὰς ἀσματικὰς ἀκολουθίας συναπτομένας τούτοις, διεσκεύασε δὲ καὶ ἐκάλλυνε τὸ ὅλον, ἄξιον ὡς εἴπομεν, πολλῆς προσοχῆς διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν ἰδίᾳ καὶ διὰ τὴν νεωτέραν ἐθνικὴν καθόλου. 'Αποθνήσκων ὁ "Αγιος Μακάριος καὶ καταλείπων ἡμιτελὲς τὸ βιβλίον τοῦτο, παρήγγειλεν εἰς τὸν Νικηφόρον νὰ συμπληρώσῃ καὶ περατώσῃ αὐτό, ὡς λέγει ὁ ἴδιος ἐν τῷ πρὸς Μακάριον ἐπιγράμματι ἐν ἀρχῇ·

Καὶ γάρ σοι πέρας δι' ἐμοῦ ἑδέξατο ἡ βίβλος
Καὶ ἤδη τύπον τῷ φωτὶ πᾶσι γίνεται δίκην.
"Ην τῇ ἐμῇ κατέλιπες φροντίδι καὶ Μερίμνῃ.
Κείμενος ἤδη ἀσθενῶν ὀδυνηρῶς ἐν κλίνῃ.
Καὶ κατωτέρω δεόμενος τῆς παρὰ τῷ Ὑψίστῳ μεσι

* 'Ομιλεῖ ἐνταῦθα περὶ σελίδος τοῦ παλαιοῦ Λειμώναρίου Κ.Π.

* Πιθανώτατα τοῦ Κωνσταντίνου Βαρδαλάχου, διατρίβοντος τότε ἐκεῖ.

τείας τοῦ 'Αγίου ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του, γράφει ἐν ταπεινότητι·

Τοῦτο δοθήτω πρὸς ἐμὲ τῶν πόνων μου ὡς δῶρον,
τὸν ταπεινὸν οἰκέτην σου καὶ φίλον Νικηφόρον.

Διερχόμενοι τὸ ἀξιολογώτατον τοῦτο πόνημα τοῦ Νικηφόρου περιεργοῦμεν μεθ' ὁπόσης νοημοσύνης, ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας ἔχει συνάξῃ καὶ ἐκθέσῃ τὴν ὕλην. Διὰ τοῦτο τὰ ὑπ' ἐκείνου γεγραμμένα εἶνε ὁμολογουμένως τὰ ὡραιότερα τῶν λοιπῶν, μετὰ περισσῆς σαφηνείας, κομψότητος καὶ καταφανοῦς ἐνθουσιασμοῦ. Εἰς ἀτάσας τὰς γραμμὰς του φαίνεται ἡ ἄμετρος ἀγάπη του πρὸς τὴν ἡμετέραν 'Εκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, ὑπὲρ ὧν ταῦτα διέσωσεν. "Εγραψε δὲ κατὰ προτίμησιν τοὺς ἔχοντας πρὸς τὴν Χίου σχέσιν βίους, τῶν 'Αγίων Θεοφίλου, Μάρκου τοῦ Νέου 'Αγγελῆ, καὶ τῶν 'Αγίων Μαρκέλλης καὶ Ματρώνης, ἀκόμη δὲ καὶ πλείστων ἄλλων ξένων. 'Εν τῷ βίῳ ἁγίου Δημητρίου τοῦ Πελοποννησίου λέγει που· «'Ω ἔρως! ὦ πόθος! (ὁ πρὸς τὴν ἁγίαν ἡμῶν πίστιν, ὦ ἀγάπη διάπυρος, τὴν ὁποίαν ἄλλος δὲν δύναται νὰ τὴν καταλάβῃ παρὰ μόνος ἐκεῖνος ὅπου καθαρίσῃ τὴν καρδίαν του καὶ τὴν κάμῃ ἁγίαν τοιαύτης ἀγάπης». Τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἐκφώνημα θὰ εἶχε πολὺ αἰσθανθῇ ὁ ἴδιος, ὥστε νὰ διατυπώσῃ τοσοῦτον σαφῶς. 'Αλλαχοῦ πάλιν ἐν τῷ βίῳ τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Θεσσαλονικέως, ὃς εἶνε ὁ πάντων ὡραιότατος, λέγει που· «Αὐτὸς ὅμως ἔμεινεν ἀμίαντος καθὼς καὶ ὁ ἥλιος δὲν μολύνεται ὅταν ἀπερνᾷ ἀπὸ ρυπαροὺς καὶ βορβορώδεις τόπους». Τοιούτους παμφεγγεῖς φάρους τοποθετεῖ ὁ ὅσιος Νικηφόρος ἐν τῷ δυσχερεῖ καὶ δυσμιμήτῳ βίῳ τῶν μαρτύρων, φάρους, οἵτινες λέγοντες ποίας ὕψηλῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς μορφώσεως ἦτο ὁ γράφων ταμεῖον, προσελκύουσιν ἅμα τοὺς ἐν ἀρχῇ τῆς χιλετῆς ὁδοῦ διστάζοντας καὶ ἐπὶ τὰ πρόσω παροτρύνουσι, προχωροῦντας δὲ καθοδηγοῦσι.

'Εν Ρεστᾶ ἔμεινεν ὁ "Οσιος ἐπὶ εἰκοσαετίαν περίπου. Τὸ κτῆμα δὲ τοῦτο τοῦ Ρεστᾶ ἐβελτίωσε λίαν, ἀσχολούμενος ἐν αὐτῷ καθ' ὅλην τὴν ἐκεῖ παραμονήν του, φυτεύσας διὰ πευκῶν τοὺς δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν λοφίσκους, τοὺς σήμερον τόσον τερπνοὺς τὴν θέαν. Καὶ τἄλλα δένδρα τὰ σήμερον ἐκεῖ, ἐλαῖαι καὶ συκαῖ (αἱ τελευταῖαι ἄλλοτε ἦσαν ἄφθονίᾳ), ὡς καὶ αἱ κυπάρισσοι, εἶνε δημιουργήματα τοῦ φιλοπόνου καὶ φιλοδένδρου Νικηφόρου. Εἶχε δὲ συστήσει ἐν τῷ κτήματι καὶ φυτώριον καὶ διένειμεν ἀφθόνως δένδρα εἰς πάντας. "Ισως δὲ τοῦτο τὸ φυτώριον προτιθέμενος νὰ συστήσῃ εἰς τυπικὴν ὠφέλειαν, ἤλθεν εἰς τὴν ἐν πᾶσι πρόσφορον τοποθεσίαν ταύτην διὰ τὸ εὔυδρον, εὔγειον καὶ κατὰ μέρη ὑπήνεμον. Περιερχόμενος συχνὰ τὰ χωρία παρώρμα διηνεκῶς τοὺς χωρικοὺς εἰς δενδροφυτείαν, δίδων τὰς εὐλογίας καὶ ἁγίας του εὐχὰς εἰς τοὺς νέα φυτεύοντας. Εἶνε δὲ γνωστόν, ὅτι ἐπώλησε τὰ πατρικά του κτήματα καὶ τὸ ἐκ τούτων χρῆμα διέθετεν εἰς ἀμοιβὰς διὰ τοὺς φυτεύοντας πολλὰς ἐλαίας, καὶ εἰς πλείστους ἀλλαχοῦ τόπους, ἰδίᾳ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι Καρδάμυλα. Τόσον δ' οἱ γωρικοὶ τὸν ἐσέβοντο, ἰδίᾳ οἱ Καρδαμύλιοι, οἵτινες καὶ σήμερον ἰδιαζόντως τιμῶσι τὴν μνήμην του, καὶ τοσαύτην εἶχον εἰς αὐτὸν πεποίθησιν, ὥστε τὸν παρεκάλεσιν ἐν καιρῷ ἀνομβρίας νὰ μεσιτεύσῃ παρὰ τῷ Θεῷ. 'Η δὲ καλὴ μεσιτεία πάντοτε σχεδὸν ἐγίνετο προφρόνως δεκτὴ καὶ ἔχαιρον καὶ ἠγάλλοντο οἱ ἄνθρωποι, ἀφ' ἑνὸς βλέποντες τὸν σεβάσμιον ἐκεῖνον γέροντα μὴ ἀποκάμνοντα ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς εὐποιίαις, καὶ τὴν πλουτοφόρον βροχὴν ἀφ' ἑτέρου καταφθάνουσαν ταῖς δεήσεσι τοῦ ἐναρέτου ἱερέως. Λέγουσι δ' ὅτι ἐλθόντος πρὸς αὐτὸν ποτέ τινος νὰ ἐξομολογηθῇ καὶ εἰπόντος μεταξὺ ἄλλων, ὅτι δὲν ἠδυνήθη ἀσθενής, ὢν νὰ νηστεύσῃ ὡρισμένας νηστευσίμους ἡμέρας, εἶπε αὐτῷ· «'Αντὶ τῆς κανονισμένης νηστείας καὶ τῶν μετανοιῶν συνιστῶ σοι νὰ φυτεύσῃς ἐλαίας, ὁρίσας ἅμα καὶ τὸν ἀριθμόν». Ταῦτὸ δὲ ἐποίει πρὸς ἅπαντας τοὺς προσερχομένους αὐτῷ καὶ αἰτοῦντας πταισμάτων ἄφεσιν.

Συχνότατα ἀπήρχετο, ὡς εἴπομεν, εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰ χωρία, ποῦ μὲν ἀσθενεῖς ἐπισκεπτόμενος, ποῦ δὲ κηρύσσων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ σαφηνείας καὶ ὁπλότητος εἰς κοινὴν καὶ πραγματικὴν ὠφέλειαν καὶ εἰς δενδροφύτευσιν παρακινῶν. Γέρων δ' ὢν ἤδη δὲν ἐδίσταζεν, ἀλλ' ἔσπευδε πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τῆς παρουσίας του. 'Αναφέρεται ἐν τῷ βίῳ τοῦ 'Αγίου Μακαρίου, ὅτι ἐζητεῖτό ποτε ἐκ Καλλιμασιᾶς παρ' ἀσθενούσῃ, ἀλλὰ δὲν εὑρέθη ἐν τῷ ἐν Χώρᾳ οἰκήματι, ἔνθα συνήθως, διευκτέρευεν, ἀποδημῶν εἰς Νένητα. "Εσπευσαν τότε ἐκεῖσε καὶ εὗρον αὐτὸν καθ' ὁδὸν ἐπανερχόμενος εἰς Χώραν. Τῷ εἶπον τὴν αἰτίαν, καὶ ἅμα' ἀκούσας ἐπορεύθη ὀπίσω πρὸς τὴν πάσχουσαν καταπεπονημένον ἤδη τῇ ὑγῇ τῆς νυκτὸς ὥρᾳ. 'Εθεράπευσε δὲ παραχρῆμα τὴν πάσχουσαν δι' ἐπιθέσεως· λειψάνου τοῦ 'Αγίου Μακαρίου, ὅπερ πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε καὶ εἰς πολλοὺς πολλάκις θαύματα ἐποίησεν. 'Αλλὰ καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ πλεῖστα θαύματα ἐτέλεσεν, ὧν ὀλίγ' ἀτυχῶς, μέχρις ἡμῶν μνημονευόμενα, γνωρίζομεν. "Εν εἶνε τὸ τελεσθὲν ἐπὶ κόρης πασχούσης τὰς φρένας ἐν Καλλιμασιᾷ, ὃ προαναφέραμεν, καὶ ἄλλο ἐπὶ μαινομένου ἐν Βροντάδῳ, οὗς ἀμφοτέρους ἐθεράπευσεν ἀποτελεσματικῶς. "Αλλοτε δὲ πιπτόντων ἀερολίθων, ὡς φαίνεται, (ἡ παράδοσις λέγει πυρωμένα λιθάρια»), ἐκλήθη ἵνα τελέσῃ ἁγιασμὸν εἰς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ ἐν τῇ ἐνορίᾳ 'Αγίου Γεωργίου τοῦ Βροντάδου. Τελουμένου δὲ τοῦ ἁγιασμοῦ, ἔπεσεν εἰς τῶν λίθων τούτων ἐντὸς τοῦ ἁγίου ὕδατος παραχρῆμα ἀποσβεσθείς. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ ἔσχατος πεσών. "Αλλος" δέ, Νικόλαος Λόδης, ἐκ Βροντάδου, πάσχων δεινῶς ἐπεκαλεῖτο συχνὰ τὸν "Οσιον, μίαν δὲ νύκτα εἶδεν αὐτὸν καθ' ὕπνον παραγγέλλοντα νὰ μεταβῇ καὶ λάβῃ χῶμα ἀπὸ τοῦ τάφου του. "Ησαν τότε αἱ ἡμέραι τῆς ἀνακομιδῆς. Τὴν ἑπομένην μετεφέρθη ὁ ἀσθενὴς παρὰ τὸν τάφον κἀὶ ἔλαβε χῶμα. Τελέσας δ' εἶτα καὶ ἁγιασμὸν ἐθεραπεύθη. Πλήρης δὲ τότε εὐγνωμοσύνης καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀνέθηκεν εἰς ζωγράφον νὰ ποιήσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ "Οσίου, ὡς εἶδεν αὐτὸν καθ' ὕπνον. Καὶ οἱ ἰδόντες τὸν Νικηφόρον ζῶντα, ἀνεγνώρισαν αὐτὸν πάραυτα. 'Η εἰκὼν δ' αὕτη εἶνε ἡ σήμερον χρησιμεύσασα εἰς ἀναπαράστασιν τῆς διὰ τὸν νεὸν γενομένης μεγάλης.

* Τὸ θαῦμα τοῦτο ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ 'Οσίου Νικηφόρου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄλλοτε δὲ πάλιν, ἀπόντος ἐκείνου εἰς περιοδείαν τῷ ἐκ'εψαν τὴν μόνην ἣν εἶχεν αἶγα. Ἐπανελθὼν εὗρε τὸν ὑποτακτικόν του στενοχωρημένον καὶ ἐξωργισμένον διὰ τὴν κλοπήν. Ὁ Ὅσιος ὅμως Νικηφόρος ἀμέσως καθησύχασεν αὐτὸν λέγων: Μὴ ὀργίζου, διότι ὁ κλέψιας θὰ ἦτο πτωχός. Ἀρκετὸν καιρὸν τὴν εἴχομεν ἡμεῖς, ἂς τὴν ἔχῃ τώρα καὶ ἄλλος. Μόλις εἶχεν εἴπῃ τοὺς λόγους τούτους κατέφθασεν κλαίων ὁ κλέπτης καὶ ἐξωμολογήθη τὴν ἄτοπον πρᾶξίν του, προσθέσας ὅτι ἔσφαξε τὴν αἶγα, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ πωλήσῃ τὸ κρέας της. Ὁ Ὅσιος Νικηφόρος συνεχώρησε προθύμως λέγων: Πήγαινε τώρα καὶ θὰ πωλήσῃς τὸ κρέας. Φθάσας δ' εἰς τὴν οἰκίαν του ἔμαθε παρὰ τῆς γυναικός ὅτι ὅλον τὸ κρέας ἐπωλήθη κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Γνωστὸν δ' εἶναι ἐπίσης, ὅτι προεῖδε καὶ προεῖπε ἐγγὺς μέλλοντα δεινά. (*) Θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ καλοκαγαθία καὶ ἡ εὐσπλαχνία του. Τὰ χρήματά του ἅπανθ' ὅσα κατὰ καιροὺς ἐκέκτητο, διέθετο βοηθῶν τοὺς ἐνδεεῖς, αὐτὸς παραμένων πτωχός. Οὐδέποτε ἔδιδε τὴν ἐλεημοσύνην αὐτὸς ὁ ἴδιος,ἀλλὰ διὰ παιδίου ἐμπίστου, εἰς ὃ παρήγγελε ν' ἀφήσῃ τὴν βοήθειαν εἰς τὴν πάσχουσαν οἰκογένειαν καὶ φύγῃ ἀμέσως. Εὐαγγελικὸς τρόπος ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὅλος του ὁ βίος. Εἶχε δὲ γίνῃ τὸ ἐρημητήριον τοῦ Ρεστᾶ, οὗ τὴν ἐκκλησίαν ἐπεσκεύασε καὶ τὰ κελλία ηὔρυνε, κέντρον προσκυνητῶν, τῆς ἁγιότητος καὶ φιλευσπλαχνίας τοῦ σεμνοῦ ἱερέως. Ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν νὰ ἐξομολογηθῶσι κυρίως, ἀλλὰ καὶ νὰ παηγορηθῶσιν ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν ἐπισφαλῆ ψυχικὴν κατάστασιν, ν' ἀκούσωσιν ἁγίους τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ. Εἶχε παρ' ἑαυτῷ καὶ μαθητάς, «ὑποτακτικούς», ὧν ἐγὼ μόνον τὰ ὀνόματα γνωρίζομεν. Τὸ τοῦ Μακαρίου Γαρῆ ἐκ Βρυντάδου, ὅστις μορφωθεὶς παρ' αὐτῷ καὶ παιδευθείς, προσελήφθη ἀρχιδιάκονος τοῦ ἐν ἔτει 1817 ἐλθόντος Μητροπολίτου Πλάτωνος, ἀκολουθήσας αὐτὸν ἕως τέλος. Τὸ τοῦ Κυρίλλου Βαβύλα, γενομένου ὕστερον ἱεροκήρυκος ἐν Χώρᾳ, ὅστις λίαν τὸν διδάσκαλον τιμῶν καὶ ἀγαπῶν ἐπανήρχετο ὕστερον δὶς τοῦ ἔτους, τῇ 23 Ἀπριλίου καὶ 29 Αὐγούστου παρὰ τῷ τάφῳ του καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν κατανύξει εὐχάς, καὶ τὸ τοῦ Μιχαὴλ Λαγούτη, ἐκ Βρυντάδου ἐπίσης, ὅστις που καὶ ὡς μουσικοδιδάσκαλος φέρεται.

Ὁ Ὅσιος Νικηφόρος ἦτο,ὡς γνωρίζομεν, ἐκ παραδόσεως, ἀναστήματος μετρίου, εὐσώματος, καλὸς καὶ ὕπωχρος τὴν ὄψιν, μειλίχιος καὶ εὐόφθαλμος, τρέφων πλούσιον μέλανα πώγωνα, ὃν ἐκάλυπτε ἐντὸς τοῦ ἐνδύματός του, ἐξ ἀποστροφῆς πρὸς τὴν ἐπίδειξιν.

Ἀπέθανε, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐν θέρει τοῦ 1821. Ἄλλοι δὲ πάλιν διαπιστοῦσιν, ὅτι ἀπέθανε μικρὸν μετὰ τὸ Πάσχα, ὅπερ ἦτο τότε ἡ 28 Μαρτίου. Τὰ δύο ταῦτα ὅμως δὲν συμβιβάζονται, διότι ἂν δεχθῶμεν τὸ τελευταῖον ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου του μεταπίπτει ἀπὸ τοῦ 1821 εἰς τὸ 1820, ὅπερ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰς περισσοτέρας τῶν παραδόσεων, ὧν ἀσφαλεστέρα ἡ τῆς προρρήσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ὅθεν προτιμητέα ἡ πρώτη. Ἀπέθανε δ' ἐν Χώρᾳ, ἔν τινι παρὰ τὰ Γναφαριὰ οἰκίᾳ πλησίον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐν ᾗ διενυκτέρευε, ὁσάκις ἐκωλύετο, διὰ τὴν ἡλικίαν, νὰ μεταβῇ αὐθημερὸν εἰς Ρεστᾶ. Ἄγωστον παραμένει τό τε ὄνομα τῆς οἰκίας ἐν ᾗ ἐξέπνευσε καὶ τὸ τῆς νόσου του, ὀλιγοημέρου πιθανῶς. Ἐκεῖ εὑρέθη ἡ σφραγίς του φέρουσα, ὡς μανθάνομεν, ὁλόγραφον «Νικηφόρος», κατ' ἄλλους δὲ «Νικηφόρος ὁ Χίος», Κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον τρόπον ὑπάρχει, λέγουσιν, ἐπὶ ἐγγράφου τοῦ χωρίου του. Τὸ μόνον, ὃ γνωρίζομεν ἡμεῖς ἀσφαλές, εἶνε ἀποτύπωμα ἐπὶ ἱεροῦ βιβλιαρίου, ἀνήκοντος τῷ Νικηφόρῳ, σωθέντι δὲ παρὰ τῷ γυμνασιάρχῃ Γ. Ζολώτα. Φέρει δ' αὗτη τὰ σύμφωνα ὅλα τοῦ ὀνόματός του μόνα, ἐν συμπλέγματι.

Ἐκ Χώρας δὲ τὸ σῶμά του μετήχθη εἰς Ρεστᾶ καὶ ἐτέθη ἐν τάφῳ ᾧ ἔκειτο ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, πρὸ δὲ τούτου ὁ Χίος ὁ Ἁγιορείτης Νείλος Καλόγνωμος, ὃν παρ' αὐτῷ ἀποθανόντα, ἐνεταφίασεν ἐκεῖ ὁ Νικηφόρος. Ἀνευρεθέντων τῶν λειψάνων του τῷ 1845 ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ μοναχοῦ Ἀγαθαγγέλου τοῦ Ὑδραίου, ὅστις εἶδε κατ' ὄναρ τὸν τόπον τῆς ταφῆς καὶ ἀνασκάψας ἀνεκάλυψε τὰ ἅγια λείψανα μετὰ τοῦ ἐπιτραχηλίου καὶ τοῦ ἐπιγονατίου, μετεφέρθησαν ὑπὸ τοῦ τότε Ἁγίου Χίου Σωφρονίου, ὕστερον Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἐν τῇ Μητροπόλει τῆς Χώρας, φυλαττόμενα ἐν κιβωτιδίῳ κλειστῷ. Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν ἠτήσατο καὶ ἀνέλαβε αὐτὰ ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως ἡ Συντεχνία τῶν Βυρσοδεψῶν, εἰς οὓς ἀνῆκει, ὡς εἴπεμεν, ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ κτῆμα τοῦ Ρεστᾶ καὶ κατέθεσαν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν καλῷ κιβωτίῳ, ἔνθα εὐλαβῶς ὑπὸ τῶν ἐκεῖ προσερχομένων προσκυνοῦνται. Τὸν δὲ παρὰ τὸν Ναὸν ἱερὸν χῶρον, ἐν ᾧ ἐτέθη τὸ τίμιον αὐτοῦ σκῆνος, περιέφραξαν διὰ κιγκλίδων, περιβαλλουσῶν ὡραίαν ἔγγλυφον μαρμαρίνην λάρνακα. Νῦν (*) δ' ἡ σεβομένη τὴν μνήμην του καὶ πολὺ ταύτην τιμῶσα Συντεχνία τῶν Βυρσοδεψῶν, ἔστησεν ἐν τῷ Ναῷ ὡρίαν αὐτοῦ εἰκόνα, ὡρίσθη δ' ἡμέρα τῆς μνήμης του ἡ 1η τοῦ Μαΐου, ποιήσαντος ὡραίαν καὶ σεμνὴν εἰς αὐτὸν ἀκολουθίαν τοῦ Πανοσιολογιωτάτου καὶ φιλομούσου Ἁγίου Πρωτοσυγγέλου κ. Κυρίλλου Τρεχάκη.

Τοιοῦτος ἐν ταῖς ἀπειροκάλλιοις ταύταις γραμμαῖς ὁ βίος τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου, ἐν αἷς, ἐὰν μὲν δὲν σκιαγραφεῖται πρεπόντως, παρέχεται ὅμως τῷ ἀναγνώστῃ ἡ πρώτη οἰκοδομικὴ ὕλη δι' ἧς θ' ἀνεγείρῃ μνημεῖον σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης ὀφειλόμενον παρ' ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν εἰς τὸν ἅγιον ἄνθρωπον, ὅστις τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον παράδειγμα βίου κατέλειπεν ἐν ἡμῖν. Ἔμαθε πρῶτον καὶ ὕστερον ἐδίδαξε ἄλλους προθύμως, ἐκήρυξεν ἐνθουσιωδῶς πανταχοῦ τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰργάσθη ἐν τῇ Νέᾳ Μονῇ ὡς ἀδελφὸς ἀμερολήπτως καὶ ἐσύναξε τὰ ἀφορῶντα τὴν ἱστορίαν της, οἱονεὶ τελῶν εἰς αὐτὴν εὐγνωμοσύνην· διότι «τὸν ἔμαθε γράμματα»,ἀλλὰ καὶ φόρον πρὸς τὸ Γένος ὅλον, ἣν ἔλαβε τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἀφθαρτον λαμπάδα ἐγχειρίζων ἄλλοις, ἀφοῦ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀρκούντως ἐφώτισε, ὥστε νὰ μὴ τὸν καταλάβῃ τὸ σκότος τῆς λήθης. Ἀπεσύρθη ὕστερον εἰς τὴν ἡσυχίαν, ἀσχοληθεὶς εἰς τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῶν περὶ αὐτόν καὶ εἰς αὐτὸν προσερχομένων, ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τοῖς δεομένοις ἐπικουρῶν. Διήνυσε τὸν βίον ἐν προσευχῇ καὶ μελέτῃ, συντρέχων πᾶσαν κοινωφελῆ δρᾶσιν καὶ πάσχοντα πάντα, ἕκαμε χρῆσιν τῆς ἐν τῇ κόσμῳ ἀποστολῆς του τοσοῦτον εὐρείαν καὶ ἐπωφελῆ, ὥστε νὰ κατασταθῇ αὐτὸς μὲν πολυσέβαστος καὶ εὐλογημένος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, στήριγμα δὲ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Διότι, ὅ,τι ἔπραξαν ἄλλοι ἱεράρχαι εἰς κύκλον εὐρύν, ἔπραξεν ἐκεῖνος εἰς στενώτερον, τοῦ αὐτοῦ ἐπαίνου καὶ καλοῦ στεφάνου ἀξιούμενος. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐζήτησε δι' ἑαυτὸν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ δόξαν, ὡς εἴδομεν, ἀλλ' ἔφυγε μακρὰν τῆς τέρψεως καὶ τῆς ἀδολεσχίας τῆς σαθρᾶς, πέραν τῆς ἀνεμοζάλης. Ἐν ἀσφαλεῖ ὁρμισθείς, ἐν τῇ θρησκείᾳ καὶ ἐν τῇ παιδείᾳ. Ἐντεῦθεν δ' ἀντλῶν ἀκαταβλήτους δυνάμεις ἐπανήρχετο ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων, ὁσάκις οὗτοι καὶ αἱ ἀνάγκαι των τὸν ἐκάλουν, ἐνστάζων εἰς τὰ ψυχικὰ καὶ σωματικὰ αὐτῶν ἄλγη, τὸ ἀναβρύον ἐκ τῆς μεγάλης χριστιανικῆς του καρδίας βάλσαμον καὶ τῆς ἁγιωτάτης του ζωῆς τὸ κῦρος.

(*) Ἡ γράφουσα ἔννοεῖ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου τῷ 1822 ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἀλλὰ τὸ γράφει συγκεκαλυμμένως, ἅτε γράφουσα τῷ 1907 ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Κ. Π.

(*) Ὁ βίος ὡς ἡ ἀκολουθία ἐγράφησαν τὸ 1807, ὅτε τὸ πρῶτον ἑορτάσθη ἐπισήμως ὁ Ἅγιος. Κ. Π.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ὨΙδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ἐνεπόλισε τὴν ἔρημον τῷ ἔρωτι, τῆς θείας χάριτος καὶ κατεσκήνωσε, τὸν Μέγαν Ἀντώνιον ἀπομιμούμενος· κομιζόμενος, τὰ ἄνθη τὰ οὐράνια καὶ τὴν τούτων εὐωδίαν.

Ἵνα ρύσηται, ἐκ πλάνης ψυχολέτηρος τοὺς ὁλισθαίνοντας, ἐν τῇ τοῦ Ἅδου ὁδῷ, λειμῶνα ἐστήσατο πνευματικὸν ἐν Ρεστοῖς καὶ ἀνείλκυεν, ἐκ τοῦ βυθοῦ τοὺς κάμνοντας ἐκ παντοίων νοσημάτων.

Πῖς ἂν ἔβαλε, τῆς δόξης τὸ περίβλημα, ὃ περιέθετο, καὶ τῆς τιμῆς τοῦ καθ' ὁμόν; Παρεῖδε γὰρ ἅπαντα, ὥσπερ ᾠὼβ ὁ σοφός· καὶ ἐκήρυττε, κἂν πάγυμνος γεγέννημαι,γυμνὸς οὕτω τελευτήσω,

Θεοτοκίον.

Οἱ ἀκήρατον Σὲ κόρην ὀνομάζοντες διακηρύττομεν χαῖρε ὁ τόμος ἐν ᾧ δακτύλῳ ἐγγέγραπται Πατρὸς ὁ λόγος Ἀγνὴ· ὃν ἱκέτευε, πάσης νῦν βλάβης ῥύσασθαι τοὺς πιστῶς Σὲ προσκυνοῦντας.

ὨΙδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Πάντα περιέδραμε τῆς Χίου, τὴν πόλιν, τὰς κώμας, τὰ πολίσματα, εὐαγγελιζόμενος ἅπασι μετάνοιαν· μελλόντων γνῶσιν ἔσχηκε παρὰ Θεοῦ εἰληφὼς τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Νέφη οὐρανόθεν κατενέγκας, αὐχμὸν ἱκεσίᾳ ἀπεσόβησε, τὴν Χίον λυτρωσάμενος, ἀριδήλου μήνιος, τοῦ Ποιητοῦ τῆς κτίσεως, πρὸς ὃν καὶ ἔκραζε. Σὲ Κύριε, συμφώνως ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἔνειμε τοῖς πένησι τὸ χρῆμα, πᾶν ὅσον παρὰ Κυρίου προσεκτήσατο, θείαις ἀναβάσεσιν, ὥρθη ἐπαιρόμενος, ἀγγελικὰ σκηνώματα ἕως κατέλαβε,τὸν Κύριον ὑμνεῖτε κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὕψωσε τὸ κράτος τοῦ Κυρίου, σηκὸν σωτηρίας πᾶσιν ἵδρυσε, χαίρων ἐκαρτέρησεν· σκάμμασιν, ἀγῶσί τε ἀσκητικῶς ἐξέλαμψεν ὡς ὁ Εὐθύμιος, ἐγέρθητε ἐκ σκότους, κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Μέγα τὸ Μυστήριον, Παρθένε, καὶ ξένον ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐναπέφηνε, πάλαι μὲν τυπούμενον, νῦν δὲ ἐνεργούμενον, τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ἀγείρει ψάλλουσαν,τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας

ὨΙδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Ἅπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι λαμπαδουχούμενος· πανηγυρίζε-

τω δέ, ἀνθρώπων φύσις πᾶσα γεραίρουσα, τὸν θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον ἱερομάρτυρα, Νικηφόρον, τὸν σοφὸν διδάσκαλον, τὴν ἡδύλαλον γλῶσσαν τῆς χάριτος.

Μώμου ἀμιγής, τὰ πάντα ὑπέταξεν ὁ μυστηπόλος Χριστοῦ, πλοῦτον, δόξαν, οἴησιν, ὑπὸ τοὺς πόδας, καθάπερ σκύβαλα, τῶν ἀρετῶν ἐδίωξε τὸ ἄκρον τέλειον. Ἀποστόλοις ἔοικεν ὁμότροπος, τῶν Ἁγίων Γραφῶν γνώστης κράτιστος.

Ὄντως ἀψευδής, καὶ λόγοις καὶ πράξεσιν, ἔφη ὁ πάντιμος· ὁ πιστεύων ἔφασκε Χριστῷ τῷ ζῶντι πολλὰ ἐργάσεται, ἔργα ἐσθλὰ καὶ μείζονα, καὶ νῦν καὶ ὕστερον, τῶν δαιμόνων πέλων ἀμυντήριον, τὰς παγίδας αὐτῶν ἐκριζούμενος.

Θεοτοκίον.

Ὕμνον ἐκ μυχῶν, προσφέρω Σοι Δέσποινα, ὁ πάντων ὕστατος, τὸν δὲ πρὸς ἀπότισιν, φόρον εὐκταίας δοχῆς τῷ μύστῃ Σου, ἱεροφάντῃ κήρυκι, καὶ διδασκάλῳ, σοφῷ, Νικηφόρῳ, τῷ πιστῷ θεράποντι, Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ Σου καὶ πλάστου μου.

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Κραταιωθεὶς τῷ πνεύματι, τοῦ Σταυροῦ τῇ δυνάμει, τὴν Ἐκκλησίαν ἔστεψεν, εὐσεβείας ἀγῶσι Νικηφόρος ὁ θεῖος, οὗ ὁ πάντιμος τάφος, ἐγήγερται περίοπτος, θυμηδίαν παρέχει πᾶσιν ἡμῖν, αἴσχος δὲ καὶ ὄνειδος τοῖς ἀπίστοις, τοῖς μὴ Θεῷ λατρεύουσι καὶ ἀφρόνως βιοῦσι.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Χαρμονικῶς τὸ χαῖρέ Σοι, τοῦ σεπτοῦ Ἀρχαγγέλου, οἱ λυτρωθέντες, πάναγνε, τῆς ἀρχαίας κατάρας, διὰ τοῦ θείου σου τόκου εὐχαρίστως βοῶμεν· Χαῖρε Ἀδὰμ ἡ λύτρωσις, Θεοτόκε Παρθένε χαῖρε σεμνή, δι' ἧς ἀπηλλάγημεν τοῦ θανάτου· Χαῖρε δι' ἧς ἐτύχομεν, οὐρανῶν βασιλείας.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Τοῦ Χριστοῦ ἡ Ἀνάστασις, ὥσπερ ἔαρ εὐφρόσυνον, τοὺς πιστοὺς δροσίζουσα ἐξανέστειλε· δι' ὃ φιλέορτοι δράμωμεν, χαρὰν κομιζόμενοι, προσκυνήσωμεν αὐτόν, ἐκ βαθέων κραυγάζοντες, Σοῦ δεόμεθα, ἐκ δεσμῶν καὶ δουλείας ἡμᾶς ῥῦσαι, τοῦ ἀλάστορος τυράννου, οὗ τῇ δρακὶ καὶ συνεχόμεθα. (Δίς).

Τὸν τῆς νίκης φερώνυμον, Νικηφόρον τιμήσωμεν, καὶ κοινὴν πανήγυριν συστησώμεθα. Ἰδοὺ γὰρ πάντες συνήλθομεν, ἑστίασιν ἄδοντες, καὶ χαρὰν πνευματικήν, ἀλουργίδα τιθέμενοι τὰς φρενὸς ἡμῶν, τοὺς ἀγῶνας, τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις, δι' ὧν εἵλῃφε τῆς δόξης, τὸν ἀμαράντινον στέφανον.

Ὥσπερ ἄμπελος εὔκαρπος, ὥσπερ ῥόδον ἡδύοσμον, ἐν τῷ κήπῳ πέφυκε τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, γεωπονήσας τὸ τάλαντον, ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τὴν οὐσίαν ἑαυτοῦ τὴν φθαρτὴν καὶ ἐπίκηρον, καὶ ἐγένετο, ὁ πατὴρ ὀρφανῶν καὶ πενομένων, καὶ λιμὴν τῆς εὐποιΐας, καὶ ποταμὸς ἀνεξάντλητος.

Δόξα, ἦχος πλ. α'.

Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ τῆς Χίου, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ παμμάκαρος Νικηφόρου· οὗτος γὰρ τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου ἀκούσας, τὸν κόσμον κατέλιπε, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν εἰς οὐδὲν λογισάμενος· ὅθεν πᾶσιν ἐβόα· Ἀγαπήσατε τὸν Θεὸν καὶ εὑρήσετε χάριν αἰώνιον· μηδὲν προτιμήσητε τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, εὕρητε ἀνάπαυσιν μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, οὗ ταῖς ἱκεσίαις, Χριστέ, ἡμᾶς διαφύλαξον καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερα Μεγαλυνάρια ὑπὸ ἀνωνύμου.

Πὸν ἐν ἱερεῦσι καὶ μοναστὰις καὶ ἐν διδασκάλοις, ὑμνογράφοις καὶ τοῖς σοφοῖς, τὸν βλαστὸν τῆς Χίου Νέας Μονῆς τὸ κλέος, τὸν θεῖον Νικηφόρον, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ἅπασα ἡ Χίος μιᾷ φωνῇ, ᾄσμασι καὶ ὕμνοις ἐπαξίως ἀνευφημεῖ, μάκαρ Νικηφόρε, τὴν ἔνδοξόν σου μνήμην, τὸν Ὕψιστον αἰνοῦσα τὸν σὲ δοξάσαντα.

Ὄμβρους οὐρανόθεν κατενεγκών, τὸν αὐχμὸν εἰς δρόσον, Νικηφόρε μεταβαλών, θείαις ἱκεσίαις, τὴν Χίον ἐλυτρώσω, θαυμαστωθεὶς Θεόθεν, θεομακάριστε.

Κύκλῳ τῆς σῆς λάρνακος ἱερέ, θεῖε Νικηφόρε, ἑστηκότες πανευλαβῶς, αἶνον τῷ Κυρίῳ, προσφέρομεν ἐν ὕμνοις, τῷ διὰ σοῦ ἐάσεις ἡμῖν παρέχοντι.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον, ἦν τῆς Ἑορτῆς, Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τὰ τυπικὰ ὡς ἔθος. Ἀποστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Ὁσιακά, Κοινωνικόν. Εἰς Μνημόσυνον. Καὶ Ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

Τῇ 14ῃ Μαΐου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος ΙΣΙΔΩΡΟΥ, τοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καταγομένου καὶ ἀθλήσαντος ἐν Χίῳ ἐν ἔτει 255 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ· εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Ἦχος δ'. Ἔδωκας σημείωσιν.

Σήλῳ πυροπολούμενος, τῆς εὐσεβείας Ἰσίδωρε, ὑπεισῆλθες τὸ στάδιον, θερμῶς τῆς ἀθλήσεως καὶ βραβεῖον νίκης, Μάρτυς ἀπηνέγκω, κατὰ τῆς πλάνης διδαχαῖς, θεοπειθέσιν ὡραϊζόμενος, Σταυροῦ τῇ πανοπλίᾳ δέ, περιφραχθεὶς τὸν ἀλάστορα, καταβέβληκας τύραννον, νικηφόρος δεικνύμενος.

Μάστιξι ξεόμενος, τῆς δερματίνης νεκρώσεως, τοὺς χιτῶνας ἐκδέδυσαι, στολὴν ἀφθαρσίας δέ, καὶ λαμπρὰν ἐσθῆτα, περιβεβλημένος, θάττον τῷ ξύλῳ τῆς ζωῆς, ἀποκατέστης ζωὴν δρεψάμενος, τὴν ὄντως ἀκατάλυτον, καὶ ἀτελεύτητον ἔνδοξε, ἧς περ νῦν ἐμφορούμενος, τῶν ὑμνούντων σὲ μέμνησο.

Ὄντως ὑπερβέβηκε, τὰ σὰ γενναῖα παλαίσματα, Ἀθλοφόρε Ἰσίδωρε, τῶν λόγων τὴν σύνθεσιν. καὶ τῶν ἐγκωμίων, μεθόδους καὶ τέχνας, οὐ γὰρ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΠΙΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ἰσχύουσι τρανῶς, τὸν σὸν δηλώσαι πόθον καὶ ἔρωτα, ὃν ἔσχες ἐν καρδίᾳ σου πρὸς τὸν χριστὸν παναοίδιμε, ὑπὲρ οὗ καὶ προέκρινας, ζωῆς θάνατον θέσιον.

Στερρόφρον Ἰσίδωρε, πυρὶ τῶν θείων ἀγώνων σου, ἐχαλκεύθης ὡς σίδηρος, καὶ ξίφος ἀήττητε, δίστομον ἐφάνου, πάσας διατέμνον, τὰς φάλαγγας τῶν νοητῶν, ἐχθρῶν τῇ θείᾳ ῥώμῃ ῥωννύμενος, δι' ὃ τὸ στέφος εἴληφας, ὡς χριστεὺς ἐννομώτατος, πρὸς Χριστοῦ τῆς ἀθλήσεως, τῶν σῶν πόνων ἐπάξιον.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ.

Στῦλον νοητὸς ἀνεφάνης Ἰσίδωρε τοῦ Χριστοῦ ἀθλητά, ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματι, ταῖς ἀκτῖσι τῶν σῶν ἀγώνων καταλάμπων, τοὺς ἐν πίστει τιμῶντάς σε· ἀλλὰ καὶ δένδρον ὤφθης ἀειθαλές, ταῖς χάρισι τῶν θαυμάτων σου, ὡς εὐώδεσιν ἄνθεσιν εὐωδιάζων καὶ κατευφραίνων ἡμᾶς, δι' ὃ σοῦ τὴν ἐτήσιον μνήμην, ἐν ᾠδαῖς τελοῦμεν. Μάρτυς ἀξιύμνητε.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς Εἴσοδος, τὸ φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ὅρα σελὶς 13).

Εἰς τὴν Λιτὴν Ἦχος α.

Ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ Ἰσίδωρε, πρὸς τὰς βασάνους καρτερῶν, καὶ τυράννους ἐλέγχων ἀνέκραξας, οὐδείς με χωρήσῃ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. αὐτὸς γὰρ Θεός μου καὶ δοξάσω αὐτόν· δι' ὃ παρρησίαν κεκτημένος πρὸς αὐτόν, καὶ μετὰ ἀγγέλων χορεύων ἐν οὐρανοῖς, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ.

Ἐξέλαμψε σήμερον ἡ ἔνδοξος μνήμη σου, Ἰσίδωρε πολύαθλε, συγκαλοῦσα ἡμᾶς τοὺς φιλεόρτους πρὸς εὐφημίαν καὶ δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὅθεν καὶ προστρέχοντες ἐν τῇ σορῷ τῶν λειψάνων σου, ἰαμάτων χαρίσματα λαμβάνομεν, καὶ τὸν σὲ στεφανώσαντα Σωτῆρα Χριστόν, ἀνυμνοῦντες εἰς αἰῶνας, ἀκαταπαύστως δοξάζομεν.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τὸν στίχον.

Ἦχος πλ. α.' Καίροις ἀσκητικῶν

Καίροις ὁ ὑπερκόσμιος νοῦς, ὁ τὰ τοῦ κόσμου ἡγησάμενος σκύβαλα, καὶ μόνον Χρηστὸν κερδῆσαι ἐπιποθήσας σοφέ, οὗ περ δι' ἀγάπην καὶ τὸν ἴδιον πατέρα ἐμίσησας καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεας, δι' ὃ πηγάζεις τοῖς πιστῶς σοι προστρέχουσι, πᾶσαν ἴασιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Μέμνησο οὖν πολύαθλε, καὶ ἡμῶν τῶν πόθῳ σου, ἐπιτελούντων τὴν μνήμην, καὶ ἐκτενῶς τὸν οἰκτίρμονα Θεόν, καταπέμψαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δυσώπει, τὸ μέγα ἔλεος.

Στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει

Καίροις ὁ διαλάμπων ἀστήρ, τὴν οἰκουμένην ταῖς θαυμάτων σου λάμψεσιν, ἐξόχως τὴν νῆσον Χίον, ἐν ᾗ τὸν δρόμον στερρέ, τὸν τοῦ Μαρτυρίου ἐκτελέσας· δι' οὗ καὶ τὸν στέφανον, τὸν τῆς νίκης ἀπείληφας, παρὰ τοῦ μόνου, ἀθλοθέτου καὶ κτίστου σου καὶ χορεύεις νῦν, σὺν Ἀγγέλων στρατεύμασιν· φρούρει τοὺς ἑορτάζοντας τὴν ἁγίαν σου ἄθλησιν, καὶ ἐκ κινδύνων παντοίων αὐτοὺς διάσωζε πάντοτε· Χριστὸν ἱκετεύων, τοῦ δωρήσασθαι τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Καίροις Ἀλεξανδρείας τιμή, καὶ δόξα Χίου ἐν ἐκείνῃ γὰρ πάντιμε, προῆλθες εἰς κόσμον τόνδε διὰ λοχείας σεμνῆς καὶ ἐν ταύτῃ τούτου ἀπεδήμησας, ποικίλαις κολάσεσι, τοῦ Δεσπότου σου ἕνεκα, οὗ καὶ τῆς δόξης, ἐντρυφῶν ἀκατάπαυστα, καὶ θεούμενος, κατὰ μέθεξιν Ἅγιε, πάρεσο τοῖς τιμῶσι σε, εἰρήνην δωρούμενος διὰ τῶν σῶν εὐπροσδέκτων, ἱκεσιῶν, παμμακάριστε, Χριστὸν ἱκετεύων, τοῦ δωρήσασθαι τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, Ἦχος δ'.

Λαμπρότερον ἡλίου, ἀνέτειλε σήμερον ἡ μνήμη σου, Μάρτυς Ἰσίδωρε ἔνδοξε, τῷ χριστωνύμῳ πληρώματι, δεικνύουσα μὲν τὰ καλὰ εἰς διάγνωσιν, θερμαίνουσα δὲ τὰς ψυχὰς εἰς ἐγχείρησιν· δι' ἣ ταύτην, συνελθόντες, ἑτησίως τελοῦμεν, καὶ ἐν ὕμνοις τοὺς ἄθλους σου γεραίρομεν. Πρέσβευε οὖν πρὸς Κύριον, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων σε, Ἀθλητὰ λαμπρότατε.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Μέγαν εὗρατο ἡ Χίος ῥύστην, σὲ τὸν πρόμαχον τὸν ἐξ Αἰγύπτου, Ἀθλοφόρε Κυρίου Ἰσίδωρε· ὡς τοῦ Δεκίου καθεῖλες τὴν δύναμιν, καὶ Νουμερίου τὸ θράσος κατέβαλες, οὕτως Ἅγιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ ἁ. στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Ἀγωνισάμενος, κατὰ τοῦ ὄφεως, τρόπαιον ἔστησας Μάρτυς Ἰσίδωρε, ἐκ τῆς Αἰγύπτου γὰρ φωστήρ, αὐγάζων τὴν εὐσέβειαν, πᾶσιν ἐξανέτειλας τὰς κινήσεις ποιούμενος· πρὸς τὸν ἀνατείλαντα, ἐκ Παρθένου Θεόπαιδος· διὸ σφαγιασθεὶς Ἀθλοφόρε, θῦμα εὐῶδες γεγένησαι.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς. Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν.

Ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τιμήσωμεν φαιδρῶς, τὸν Ἰσίδωρον πάντες, αὐτοῦ τῇ ἑορτῇ ἀθροισθέντες ἐνθέως· τὴν πλάνην γὰρ διήλεγξε, καὶ τὴν πίστιν ἐτράνωσεν· ὅθεν εἴληφε καὶ τοὺς στεφάνους τῆς νίκης, ἐκ τοῦ νέμοντος, τοῖς Ἀθληταῖς τὰ βραβεῖα, Χριστοῦ τοῦ παντάνακτος.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς. Μετὰ τὸν Πολυέλεον.

Κάθισμα. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Πρὸς εὐφημοῦσί σε φαιδρῶς Ἀθλοφόρε, καὶ τὴν ἁγίαν ἑορτήν σου τελοῦσιν, ἁμαρτημάτων ἄφεσιν Ἰσίδωρε σοφέ, αἴτησαι πρὸς Κύριον, παρρησίαν ὡς ἔχων· τούτου γὰρ τὰ στίγματα, σὺ ἐβάστασας χαίρων, ἐν τῷ ἰδίῳ σώματι στερρῶς, ᾧ καὶ παρέστης, μεθέξει θεούμενος.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ τὸ ά. ἀντίφωνον, τοῦ δ'. Ἦχου. Προκείμενον. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ. Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου πρεσβείαις. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Καὶ τὸ ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον ἡ Χίος πᾶσα ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου αὐγάζεται ἀκτῖσι· καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τοῖς ἄνθεσιν ὡραΐζομένη, Ἰσίδωρε βοᾷ σοι θεράπων Χριστοῦ, καὶ προστάτα τῶν σὲ τιμώντων θερμότατε· μὴ ἐλλίπῃς πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον.

Οἱ Κανόνες· ὁ Κανὼν τῆς Ἑορτῆς, καὶ τοῦ Ἁγίου· οὗ ἡ ἀκροστιχίς. Τὸν κλεινὸν Ἰσίδωρον ὑμνῶ προφρόνως.

Ὠδὴ ά. Ἦχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Πᾶσαι σαῖς ἱκεσίαις Μάρτυς Χριστοῦ, Ἰσίδωρε Μάκαρ, οὐρανόθεν μοι

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

φωτισμόν, παράσχου καὶ χάριν εὐφημῆσαι, τὴν ἑορτήν σου τὴν σεβάσμιον.

Ὁλόκληρον ἔχων πρὸς τὸν Θεόν, Ἰσίδωρε Μάρτυς, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχήν, πανάμωμον ἔσχες καὶ τὸν βίον, μαρτυρικῶς ἐγγυμναζόμενος.

Νομίμως ρυθμίσας σου τὴν ζωήν, Ἰσίδωρε Μάρτυς, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχήν, πανάμωμον ἔσχες καὶ τὸν βίον, μαρτυρικῶς ἐγγυμναζόμενος.

Θεοτοκίον.

Κυρίως τεκοῦσα φύσει Θεόν, κυρίως ἀκούεις Θεοτόκος καὶ ἀληθῶς, τὴν προσηγορίαν καταλλήλως, τῷ θείῳ τόκῳ Ἁγνὴ περιφέρουσα.

Ὠδὴ γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα.

Δόγῳ κυβερνώμενος, τὰς τῶν παθῶν ὁρμὰς ἔνδοξε, Μάρτυς Χριστοῦ, ἀρετῶν ἀσκήσει. Ἀθλοφόρε ἐμάρανας.

Ἔχων ἀκατάπληκτον, τὴν τῆς ψυχῆς ὁρμὴν ἔνδοξε, πανευσεβῶς τὴν ὁμολογίαν, ἀβλαβῆ διετήρησας.

Τῶν λεόντων πρεσβείαις σου, τὸν τοῦ παντὸς κριτὴν ἔργασαι, τοῖς εὐλαβῶς τήνδε εὐφημοῦσιν, Ἀθλοφόρε πανήγυριν.

Θεοτοκίον.

Νέκρωσον τὸ φρόνημα, τὸ τῆς σαρκὸς ἡμῶν Δέσποινα, καὶ τὴν ψυχήν, ζώωσον Παρθένε, τῶν ἐν πίστει ὑμνούντων σε.

Κάθισμα, ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Οὐρανίων δωρεῶν, ἐπιτυχεῖν ἐπιποθῶν, τῇ τοῦ ξίφους ἐκτομῇ, Μάκαρ ὑπέκλινας σαυτόν· καὶ ὥσπερ κλίματι τῷ αἵματι προσφερόμενος, ἀνῆλθες πρὸς Χριστὸν Μάρτυς Ἰσίδωρε· τῆς νίκης παρ' αὐτοῦ, στέφος δεξάμενος καὶ σὺν Ἀγγέλοις πάντοτε παρίστασαι, ὑπὲρ τοῦ Κόσμου πρεσβεύων ἑκάστοτε. ὃν ὁ σὸς πίστει, τὴν παναγίαν, ἑορτὴν ἑορτάζομεν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Ὠδὴ δ'. Σὺ μου ἰσχὺς Κύριε.

Ὅλον ἐν σοί, τὸν λόγον εἰσοικισάμενος, στρατιώτης, ὡς ἀκαταγώνιστος, τυραννικὴν ἰσχὺν ὤφρυν, καὶ προπαιφόρος, ἐντεῦθεν Μάκαρ γενόμενος, στεφάνους ἀμαράντους, ἐκ Θεοῦ ἐκομίσω, παναοίδιμε Μάρτυς Ἰσίδωρε.

Μεανικῶς, καταδιώξας Ἰσίδωρε, τοὺς ἐχθρούς σου, τούτους κατελέναξας, τῷ φοβερῷ ὅπλῳ τοῦ Σταυροῦ, περιπεφραγμένος, ἰσχύν τε περιζωσάμενος, καὶ τοὺς μισήσαντάς σε, ἐξωλόθρευσας κράζων, τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Τχνηλατῶν τὰ τοῦ Δεσπότου παθήματα, ἐμιμήσω, θάνατον ἑκούσιον, τὸν δι' αὐτὸν θέλων ὑποστάς· ὅθεν ἀκηράτου, ζωῆς σε Μάρτυς ἠξίωσεν, ὁ Κύριος τῆς δόξης, οὗ χερσὶν ἐναπέθου τὴν ψυχήν σου παμμάκαρ Ἰσίδωρε.

Θεοτοκίον.

Σωματωθείς, ἀνακαινίζει τὸν ἄνθρωπον, ὅλως ὅλῳ Πάναγνε ἐνούμενος, ὁ πατρικοὺς κόλπους μὴ λιπών, καὶ τὴν σὴν γαστέρα, οἰκήσαι καταδεξάμενος, ὁ πλούτῳ εὐσπλαγχνίας, ἑκουσίως πτωχεύσας καὶ πλουτίσας τὸν κόσμον θεότητι.

Ὠδὴ ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Γερεῖον προσήχθης ἄμωμον καὶ τέλειον τῷ σῷ Δεσπότῃ Χριστῷ, καὶ τυθεὶς προθύμως, καὶ τὸ αἷμά σου ῥάνας Ἰσίδωρε, κοινωνὸς τοῦ πάθους, καὶ τῆς αὐτοῦ νῦν βασιλείας, χρηματίζεις ἀξίως συμμέτοχος.

Δυναμούμενος Σῶτερ, τῷ παντοδυνάμῳ σου σθένει κατέσβεσε, τὴν ἀχλὺν τῆς πλάνης, ὁ καλλίνικος Μάρτυς Ἰσίδωρος, ἐκτιμηθεὶς τὴν κάραν, σοὶ τὴν ψυχὴν τῷ ζωοδότῃ, εὐκλεῶς ἐναπέθετο Δέσποτα.

Ὡραΐζεται μάκαρ, τοῖς σοῖς προτερήμασιν ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ, καὶ φαιδρύνεταί σου, ταῖς τῶν ἄθλων ἐνστάσεσιν ἔνδοξε, πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, σὺ γὰρ στερρῶς μέχρις αἱμάτων, ἀνθιστάμενος ὤφθης Ἰσίδωρε.

Θεοτοκίον.

Ρυπωθεῖσαν τὴν φύσιν, τὴν τῆς ἀνθρωπότητος τῇ παραβάσει τὸ πρίν, καὶ δεινῶς φθαρεῖσαν, καὶ θνητὴν γενομένην ἀνέστησας, τὴν πηγὴν τεκοῦσα, τῆς ὑπὲρ νοῦν ἀθανασίας, Θεοτόκε Πανάμωμε Δέσποινα.

Ὠδὴ στ'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Ὁλόκληρον πρὸς Θεὸν τὴν ἄφεσιν, κεκτημένος Ἀθλοφόρε παμμάκαρ, τῶν ἀγαθῶν, τῶν ἀκηράτων ὄντως τῶν ἐπιγείων τὸν πόθον προέκοπας, καὶ ἔδραμες ἀναβαῖνον, ἐκολλήθην ὀπίσω σου Δέσποτα.

Νυμφίος ὡς εὐπρεπὴς Ἰσίδωρε, καλλοναῖς μαρτυρικαῖς διαπρέπων, πρὸς οὐρανούς, ἀνελήλυθας χαίρων, καλλοποιῷ λαμπηδόνι παρίσταθαι, δεόμενος διὰ παντός, ὑπὲρ τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου.

Ὑπέρφερες Ἀθλητὰ σφαζόμενος, προορῶν τὴν δι' αἰώνος σοι δόξαν, καὶ τὴν τρυφὴν τὴν ἄδιον ὄντως, μετὰ Μαρτύρων ἣν Μάρτυς ἀήττητε, ἀπείληφας παναληθῶς, στεφηφόρε παμμάκαρ Ἰσίδωρε.

Θεοτοκίον.

Μαρία τὸ τοῦ Δεσπότου σκήνωμα καὶ λαμπρὰς τῆς παρθενίας ἀκτῖσι, φωτοειδῶς, ὥσπερ κρύπτον ἐκλάμψαν, τῆς ἀκανθώδους ἐν μέσῳ συγχίσεως, σοῦ δέομαι τῆς ἀγαθῆς τῶν πταισμάτων παράσχου μοι ἄφεσιν.

Κοντάκιον. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ποῦ σταυρωθέντος δι' ἡμᾶς ἑκουσίως, περιβαλλόμενος στερρὰν πανοπλίαν, κατὰ τῆς πλάνης τρόπαια ἀνέστησας λαμπρά, λύσας τὴν πολύθεον, Αἴγυπτίων ἀπάτην, μόνην δ' ἐπεπόθησας, τῆς Τριάδος τὴν δόξαν, καὶ τὴν Δεκάδος ἰσχυνας βουλήν. Μάρτυς Θεόφρων Ἰσίδωρε ἔνδοξε.

Ἕτερον, πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον.

Κυβερνήτης μέγιστος τῇ Οἰκουμένῃ, σὺ ἐφάνης Ἅγιε, ταῖς πρὸς Θεὸν σου προσευχαῖς, διὸ ὑμνοῦμέν σε σήμερον, Μεγαλομάρτυς Ἰσίδωρε ἔνδοξε.

Ὁ οἶκος.

Ἀπὸ τῆς ψυχῆς μου δυσειδὲς λαμπρύνας Ἀθλοφόρε, παράσχου μοι τὴν χάριν ἐξ ὕψους, τοὺς ὡραίους πόνους σου Μάρτυς ἱκανῶς ἆσαι καὶ ὑμνῆσαι ἐπαξίως Ἀθλητὰ Ἰσίδωρε Μακάριε. Μεγάλως γὰρ ἠγωνίσω ἐν τῇ παρούσῃ, τὰς βασάνους μὴ ὑποπτήξας τῶν μιαιφόνων τυράννων, ἀλλὰ μᾶλλον σταθερῷ φρονήματι Μάκαρ, ὡς ἐπίσημος κριὸς τυθεὶς τῷ Δεσπότῃ, δῶρον παρ' αὐτοῦ ἀπείληψας νίκης στέφος, Μάρτυς θεόφρον, Ἰσίδωρε ἔνδοξε.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΙΔ· ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΙΣΙΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΟΣ

Στίχοι. Ἔσωινεν Ἰσίδωρον ἐλπὶς τοῦ στέφους·
Καὶ πρὸς τομὴν ἤπειγεν, ἐξ ἧς τὸ στέφος.
Τῇ δὲ τετάρτῃ Ἰσίδωρ' ἄορ δεκάτῃ τάμεν ἦδη
[τετάρτῃ.

Ὁ ἔνδοξος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰσίδωρος ἦτον εἷς τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Δεκίου, ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀλεξάνδρειαν καταγόμενος καὶ ὢν στρατιώτης εἶχε τὴν τάξιν τοῦ Ὡπίωνος· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Χίον μὲ τὰ στρατιωτικὰ καράβια, εἰς τὰ ὁποῖα ἦτον ἡγεμὼν καὶ ἀρχηγὸς ὁ Νουμέριος διερλήθη ἀπὸ τον Ἰούλιον τὸν Ἑκατόνταρχον, ὅτι ἦτο χριστιανὸς καὶ σέβεται τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἰδικούς των θεούς δὲν τιμᾷ· ὅθεν τὸν ἔκραξεν ὁ Νουμέριος καὶ τὸν ἠρώτησεν ἐὰν εἶναι Χριστιανός, καθὼς ἔλεγεν ὁ Ἰούλιος· ὁ δὲ Ἰσίδωρος ἀπεκρίθη μὲ κάθε ἐλευθερίαν καὶ ἀφοβίαν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν: «Γνώριζε, ὦ Ἡγεμών, ὅτι ἀληθῶς ἐγὼ σέβομαι τὸν Χριστὸν καὶ τὸν προσκυνῶ καὶ τὴν εἰκόνα του ἀσπάζομαι καὶ αὐτὸν μόνον λατρεύω ὡς Θεόν καὶ αὐτὸν σπουδάζω νὰ φθάσω καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἀπολαύσω, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ ἄφθαρτον ἐπιθυμητόν, καὶ ὅποιος ἀξιωθῇ νὰ τὸν ἀπολαύσῃ, τίποτε ἄλλο δὲν ἐπιθυμεῖ πλέον νὰ ἔχῃ· διότι αὐτὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός, καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τὴν ἰδικήν μας ἔγινεν ἄνθρωπος τέλειος, μένων εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν καὶ Θεὸς τέλειος, χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ τελείως τὴν οὐσίαν καὶ φύσιν τῆς Θεότητός Του».

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Μάρτυρος ἀκούσας ὁ Νουμέριος ἐπληγώθη τὴν καρδίαν καὶ ἔξω φρενῶν ἔγινεν ἀπὸ τὸν θυμόν· ὅθεν προστάζει νὰ ἐξαπλώσουν τὸν Ἅγιον καὶ νὰ τὸν δέσουν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας εἰς τέσσαρας πάλους καὶ νὰ τὸν δέρνουν ἀλύπητα μὲ βούνευρα· καὶ ἦτο θαυμαστὸν νὰ βλέπῃ τις τὸ μὲν σῶμα τοῦ Μάρτυρος νὰ κατακόπτηται ἀπὸ τοὺς πολλοὺς καὶ σκληροὺς ἐκείνους δαρμούς, αὐτὸς δὲ ὁ γενναιότατος νὰ εἶναι ὅλος χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, διότι ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ἐβασανίζετο. Μετὰ δὲ τὴν δεινὴν αὐτὴν βάσανον τῶν δαρμῶν, προσέταξε πάλιν ὁ τύραννος καὶ ἤναψαν κάμινον καὶ πολλὰ τὴν ἐπύρωσαν, ἔπειτα, ἔρριψαν μέσα εἰς αὐτὴν τὸν Μάρτυρα, ἀλλ' ἐπειδὴ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, καμμίαν βλάβην δὲν ἔπαθεν ὁ Ἅγιος μέσα εἰς τὰν κάμινον, διὰ τοῦτο τὸν ἔβγαλαν ἔξω καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακήν, ἕως ἄλλην ἐξέτασιν. Μαθὼν δὲ ὁ πατήρ του, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι ὁ υἱός του ἠρνήθη τὰ εἴδωλα καὶ σέβεται τὸν Χριστόν, ἔφθασε τὸ ὀργηγορώτερον εἰς τὴν Χίον καὶ τὸν εὑρῆκεν εἰς τὰ βάσανα τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταβάλῃ τὴν γνώμην του, νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὰ εἴδωλα, ἐπαρρησιάσθη εἰς τὸν τύραννον καὶ λέγει: «δός μοι ὦ Ἡγεμών, αὐτὸν τὸν πλάνον καὶ μάγον, καὶ ἐγὼ μὲ τὰς τιμορίας ὁποῦ ἔχω νὰ τοῦ δώσω, θέλω τιμήσει τοὺς Θεοὺς ὁποῦ αὐτὸς ἀτιμάζει» τόσον ἦτον ἐσκοτισμένος ἀπὸ τὸ σκότος τῆς εἰδωλολατρείας Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὸν ἔλαβεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδοκίμασε πάλιν μὲ ἡμερότητα καὶ κολακευτικὰ λόγια νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, λέγων αὐτῷ: «ὦ υἱέ μου, μὴ θελήσῃς οὕτως ἀσχήμιστος νὰ ἀφήσῃς τὴν πατρικήν σου πίστιν, καὶ νὰ πιστεύσῃς ὡς Θεὸν τὸν Ἐσταυρωμένον Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἦτον ἄνθρωπος, καὶ ἔπαθε πολλὰ κακὰ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ εἰς ὅλον τὸ ὕστερον ἐθανατώθη ἀπὸ αὐτούς, μὲ ἄτιμον καὶ καταφρονημένον θάνατον, καὶ δὲν ἠμπόρεσε νὰ φυλάξῃ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὸν θάνατον». Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος ἀνεστέναξεν ἐκ βάθους καρδίας καὶ μετὰ δακρύων εἶπε πρὸς αὐτόν: «ὦ πάτερ, βέβαια ἀστόχαστος ἠθέλον φανεῖ, καὶ ἄγνωστος καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα ἀλογώτερος, ἐὰν ἀφήσω τὸν ἀληθινὸν Θεόν, τὸν Ποιητὴν τοῦ κόσμου, καὶ θυσιάσω εἰς Θεοὺς ἀψύχους, εἰς εἴδωλα κωφὰ καὶ ἀναίσθητα, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων· καὶ ἀνίσως δὲν ἦτον ὁ νοῦς σου ἐσκοτισμένος ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, ἤθελόν σοι δείξῃ μὲ ὁλίγα λόγια τὴν δύναμιν τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ πόσα καλὰ ἐπροξένησεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁ Θάνατός του». Ταῦτα ἀκούσας ὁ πεπλανημένος πατήρ, καὶ τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του γνωρίσας, μετέβαλε τὴν ἡμερότητα εἰς ἀγριότητα, καὶ τὴν πατρικὴν ἀγάπην εἰς μῖσος!! ὅθεν ὄχι πλέον ὡς πατήρ, ἀλλ' ὡς τύραννος ἀσπλαγχνος καὶ ἀπάνθρωπος, προσέταξε καὶ τὸν ἔδεσαν εἰς ἄλογα ἄγρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συρόμενος ὁ Ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, κατεπληγώνετο, καὶ κατεκόπτοντο αἱ σάρκες του εἰς τὴν γῆν, καὶ αὐτὸς ὁ Μακάριος ὑπέμενε τοὺς πόνους μὲ σιωπὴν καὶ χαρὰν τῆς ψυχῆς του, καὶ μόνον τὸν Χριστὸν ἐπεκαλεῖτο εἰς βοήθειαν. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς ἱκανὸν διάστημα τὸν ἔσυραν καὶ δὲν ἀπέθανεν, ἀλλ' ἀκόμη ἀνέπνεε, τοῦ ἔκοψαν τὴν τιμίαν κεφαλήν, καὶ ἀντὶ νὰ χυθῇ αἷμα ἀπὸ τὴν σφαγήν, (ὦ τοῦ θαύματος!) ἐχύθη γάλα, μὲ θάμβος καὶ ἔκπληξιν τῶν ὁρώντων· καὶ οὕτω τελειωθέντος τοῦ Μάρτυρος, ἔρριψαν τὸ τίμιον καὶ ἅγιον σῶμα του εἰς ἓν λαγκάδι νὰ τὸ φάγουν τὰ ὄρνεα· ἔβαλον ὅμως καὶ φύλακας νὰ τὸ φυλάττουν διὰ νὰ μὴ τὸ λάβουν οἱ Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸ ἐφύλαττον κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ τυράννου· ἀλλὰ μία παρθένος εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος, Μυρόπη τὸ ὄνομά της, ἀπὸ ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν τοῦ Μάρτυρος Ἰσιδώρου κινουμένη, ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ· ὅθεν ἐλθοῦσα τὴν νύκτα μετὰ τῶν ὑπηρετριῶν της καὶ εὑροῦσα κοιμωμένους τοὺς στρατιώτας ὁποῦ ἐφύλαττον τὸ Ἅγιον Λείψανον, τὸ ἐσήκωσεν ἀπὸ τὸ μέσον των καὶ τὸ ἐπῆρεν ἔπειτα ἀλείψασα αὐτὸ μὲ μῦρα, τὸ ἐνεταφίασεν ἐντίμως εἰς τόπον ἐπίσημον, καθὼς ἔπρεπε. Μαθὼν δὲ ὁ ἄρχων ὅτι ἐκλάπη τὸ Λείψανον, ἔδεσε τοὺς στρατιώτας ὅπου τὸ ἐφύλαττον μὲ σίδηρα καὶ ἔπειτα τοὺς ἐπρόσταξεν οὕτω σιδηροφερομένους νὰ γυρίζουν καὶ νὰ ἐξετάζουν νὰ τὸ εὕρουν, «εἰς ὅσας ἡμέρας τοὺς διώρισεν, μὲ ἀπόφασιν ἂν δὲν τὸ εὕρουν νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσῃ. Τότε ἡ Ἁγία βλέπουσα τοὺς στρατιώτας νὰ πάσχουν καθ' ἑκάστην τόσην ταλαιπωρίαν καὶ κακοπάθειαν ἀπὸ τὰ σίδηρα ὅπου ἐφοροῦσαν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ θανάτου ὅπου ἦτον ἀποφασισμένος ἂν δὲν τὸ εὕρουν, ἐπόνεσεν ἡ ψυχή της καὶ ἔλεγε μόνη της τοιαῦτα λόγια· «Ἐὰν αὐτοὶ τιμωρηθοῦν διὰ τὴν ἰδικήν μου κλεψιάν, ἐξ ἀνάγκης βέβαια μέλλει νὰ μολυνθῇ ἡ ψυχή μου, διότι ἔγινα αἰτία φόνων καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ ὅταν μέλλω νὰ κριθῶ». Καὶ παρευθὺς λέγει εἰς τοὺς στρατιώτας· «Ὦ φίλοι, ἐγὼ ἐπῆρα τὸ λείψανον ὅπου ἐχάσατε ὅταν ἐκοιμᾶσθε»· Καὶ λοιπὸν ὁρπάσαντες αὐτὴν παρευθύς, τὴν ἔφερον εἰς τὸν ἄρχοντα, λέγοντες· «Αὐθέντα, αὐτὴ ἡ γυνὴ εἶναι ὅπου ἔκλεψε τὸν κακοθάνατον ἐκεῖνον γέροντα». Ὁ δὲ ἄρχων εἶπε πρὸς τὴν Ἁγίαν· «Ἀληθινὰ εἶναι αὐτὰ ὅπου λέγονται διὰ λόγου σου πῶς ἔκλεψες τὸ λείψανον;» Καὶ ἡ ἁγία ἀπεκρίθη· «Ἀληθινὰ εἶναι, ἐγὼ τὸ ἐπῆρα». Καὶ πάλιν τῆς λέγει ὁ Ἄρχων· «Καὶ πῶς ἐτόλμησας, ἐπικατάρατον γύναιον, νὰ κάμῃς τοιαῦτα πράγματα»; Ἡ Μάρτυς Μυρόπη ἀπεκρίθη· «Ἐτόλμησα, ἐπειδὴ καταφρονῶ καὶ καταλακτίζω τὴν ἰδικήν σου ταλαιπωρίαν καὶ ἀθλιότητα». Αὐτὰ τὰ τολμηρὰ καὶ ἄφοβα καὶ καταφρονητικὰ λόγια τῆς Ἁγίας εἰς μαγίαν καὶ θυμὸν ἀκράτητον ἐκίνησαν τὸν ὑπερήφανον ἄρχοντα, ὅθεν ἐπρόσταξε παρευθὺς νὰ τὴν δέρνουν μὲ ράβδους χονδρὰς ἀσπλαγχνα καὶ ἀλύπητα· ἔπειτα ἀφοῦ τὴν δείρουν ἱκανῶς, νὰ τὴν σύρουν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ νὰ τὴν περιτριγυρίζουν ὅλην τὴν πόλιν καὶ ἄλλοι νὰ τὴν δέρνουν εἰς ὅλον τὸ σῶμα. Αὐτὰ ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος, καὶ οἱ στρατιῶται ἔκαμαν τὰ προστάγματά του καὶ τόσον πολὺ καὶ ἄσπλαγχνα ἔδειραν τὴν Ἁγίαν, ὥστε ἔμεινεν ἡμιθανής, ὅθεν τὴν ἔρριψαν καὶ τὴν ἔκλεισαν εἰς τὴν φυλακήν. Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, εὐχομένης τῆς Ἁγίας, φῶς μέγα περιέλαμψε καὶ ἐγέμισε τὴν φυλακὴν καὶ ἐν ταὐτῷ ἦλθε χορὸς Ἀγγέλων, καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν Ἀγγέλων ἦτο καὶ ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος καὶ ἔψαλλον τὸν τρισάγιον ὕμνον· ὁ δὲ Ἅγιος Ἰσίδωρος, ἐστήριξε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὴν Μάρτυρα Μυρόπην καὶ τῆς εἶπεν· «Ἂς εἶναι εἰρήνη εἰς ἑσένα, ὅτι ἔφθασεν ἡ παράκλησίς σου εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἰδοὺ ὅπου ἔρχεσαι μαζύ μας, καὶ θέλεις λάβῃ τὸν στέφανον τοῦ Μαρτυρίου, ὅπου εἶναι ἑτοιμασμένος καὶ διὰ λόγου σου· καὶ εὐθὺς ὅπου ἐτελείωσε τὸν λόγον ὁ Ἅγιος παρέδωκε καὶ ἡ Μάρτυς Μυρόπη τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐτελείωσε τὴν ζωήν της, καὶ ἐγέμισεν ἀπὸ ἄρρητον εὐωδίαν ἡ φυλακή, τόσον, ὥστε ὅπου καὶ οἱ φύλακες ἐτρόμαξαν καὶ τὸν νοῦν των ὁλίγον ἔλειψε νὰ χάσουν. Αὐτὰ τὰ παράδοξα τὰ ἐδιηγήθη ἐκεῖνος ὅπου ἔμειναν ἄγρυπνος εἰς τὴν φυλακὴν εἰς διαφύλαξιν τῆς Ἁγίας, καὶ τὰ εἶδε καὶ τὰ ἤκουσε, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίστευσε καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ἐμαρτύρησε διὰ τὸν Χριστόν. Τὸ δὲ Ἅγιον Λείψανον τῆς Παρθενομάρτυρος Μυρόπης, ἐτέθη ἐκεῖ ὅπου ἐνεταφίασεν αὐτὴ πρότερον τὸ Λείψανον τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου, καθὼς ἕως τώρα φαίνονται καὶ οἱ δύο τάφοι μὲ ἕνα τοῖχον κολλημένοι. Ἄδεται δὲ λόγος ἐκ παραδόσεως, ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνᾶτος, ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ρωμαίων, ἔκτισε Ναὸν περικαλλῆ καὶ Βασιλικὸν εἰς τὸν τάφον τοῦ Μάρτυρος· καὶ πιθανὸν γίνεται ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ καλὰ μάρμαρα καὶ τὰς ψηφίδας ὅπου εὑρίσκοντο μέσα εἰς τὴν γῆν, τριγύρω εἰς τὸν Ναὸν τοῦτον, ὅπου τὴν σήμερον σῴζεται ἐπάνω εἰς τοὺς ἱεροὺς Τάφους τῶν συμμαρτύρων Ἰσιδώρου καὶ Μυρόπης. Τὰ δὲ Ἅγια αὐτῶν Λείψανα λέγουσι πῶς ἐπῆραν ἀπ' ἐδῶ οἱ Φράγγοι εἰς καιρὸν ὅπου ἐξουσίαζαν τὴν Χίον, καὶ μόνον τοὺς τάφους κενοὺς προσκυνοῦσιν οἱ Χριστιανοὶ μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ τιμῆς πρὸς τοὺς Μάρτυρας· ὧν ταῖς Ἁγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

ὨΙδὴ ς'. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ.

Νῦν ἐλλαμπόμενος τρισμάκαρ, τῇ τοῦ Πνεύματος αὐγῇ τοὺς σὲ ὑμνοῦντας ἐλλαμφθῆναι σὺν σοί, δυσώπησον κραυγάζων, εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὦ τῶν καλλίστων σου ἀγώνων, δι' ὧν ἔλυσας τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων καὶ τυράννους δεινοὺς κατήσχυνας κραυγάζων, εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νέμει σοι γέρα ὁ Δεσπότης, ἐναθλήσαντι στερρῶς καὶ καθελόντι, μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ καὶ μέλποντι συμφώνως, εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Πάναγνε Δέσποινα Παρθένε, τῶν παισμάτων μου τοὺς μώλωπας ἐλαίῳ, συμπαθείας τῆς σῆς θεράπευσον βοῶντος, εὐλογημένος ἄχραντε ὁ καρπὸς τῆς σῆς κοιλίας.

Ὠδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ῥᾳδιουργίαις ὥστο ὑποκλέπτειν ὁ τύραννος, τῆς σῆς καρτερίας, τὸ στερρὸν καὶ εὔτονον, παμμάκαρ Ἰσίδωρε, πρὸς τὴν αὐτοῦ κακόνοιαν, ἀλλὰ σὺ θεόφρων, τῷ Χριστῷ ἀνεβόας, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε εἰς πάντα, τοὺς αἰῶνας.

Ὁλολαμπὲς ὡς ἥλιος, ἐλαρὸν σου τὸ πρόσωπον, τῇ τοῦ Μαρτυρίου χαρμονῇ ἐφαίνετο· ἀμνὸς γὰρ ὡς ἄμωμος, σφαγιασθεὶς προσήχθης Χριστῷ· ὡς πλαστουργῷ μελῳδικῶς ἀνεβόας, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Φωτοειδὲς τὸ σῶμά σου, τοῖς πυθοῦσιν ἐδείκνυτο, τῆς Ἀγγελικῆς δορυφορούσης τάξεως, ἀστράπτων Ἰσίδωρε, μαρμαρυγαῖς τῆς χάριτος θαυματοποιΐαις τε ποικίλαις ἐμπρέπων, δωρούμενον ἑκάστῳ, τὰς ἴασεις ἀφθόνως, καὶ σάλου ἐξαρπάζον, σαφῶς καὶ τῶν κινδύνων.

Θεοτοκίον.

Ῥητορευόντων γλῶσσαί σε, ἀνυμνῆσαι οὐ σθένουσιν, ὦ θεογεννῆτορ Μαριάμ θεόνυμφε, Θεὸν γὰρ ἐγέννησας τὸν ἐπὶ πάντων Κύριον ἀγνή, ἐκ παρθενικῆς, ἀπειρογάμου νηδύος· ὃν παῖδες εὐλογοῦσιν, ἱερεῖς ἀνυμνοῦσι, λαοὶ ὑπερυψοῦσιν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Ὁ πλούτῳ εὐσπλαγχνίας ξυγκαταβάς, καὶ πτωχεύσας σταυρόν τε καὶ θάνατον, ὑπὲρ ἡμῶν, θέλων ὑπομείνας ὡς ἀγαθός, τὸν δι' αὐτὸν σε θάνατον, βλέπων ὑπομείναντα καρτερῶς, αὐτοῦ τῆς βασιλείας, Ἰσίδωρε τρισμάκαρ, συγκληρονόμον ἀπειργάσατο.

Νομίμως σῶν αἱμάτων ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ κρουνοὶ ἐκχυθέντες Ἰσίδωρε, ἐν οὐρανοῖς, χλαῖναν σοι ἐφοίνιξαν εὐπρεπῶς, ἐξυφασμένην χάριτι, ἣν νῦν ἐνδυσάμενος τῷ Χριστῷ, παρέστης ἐν θαλάμοις, παμμάκαρ οὐρανίοις, στεφανηφόρος Μάρτυς ἐνδοξε.

Ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς τὸν Χριστόν, ἱκετεύων μὴ παύσῃ, Ἰσίδωρε ἐκ πειρασμῶν, ζάλης τε καὶ θλίψεων καὶ παθῶν, τοὺς ἐκτελοῦντας ῥύσασθαι μνήμην σου ἀξίως τὴν ἱεράν, ψυχῶν τε σωτηρίαν τρισμάκαρ, σῆς κληρουχίας καταξίωσον.

Θεοτοκίον.

Σωτῆρα ὡς τεκοῦσα καὶ λυτρωτήν, σωτηρίας με Κόρη ἀξίωσον ἐπιτυχεῖν, Πάναγνε πταισμάτων μου τὰς σειράς, ταῖς σαῖς πρεσβείαις λύουσα, πάντα γὰρ ὡς θέλεις σὺ κατορθοῖς, ὡς φέρουσα ἐν κόλποις, τὸν πάντων Βασιλέα, τὸν ἀγαθότητι ἀσύγκριτον.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τῆς Ἀλεξάνδρου τὸ θρέμμα, τὸ καύχημα τῆς Αἰγύπτου, Ἰσίδωρε Ἀθλοφόρε, καὶ πολιοῦχε τῆς Χίου, τοὺς ἐκτελοῦντάς σου σκέπε, τὴν πανσεβάσμιον μνήμην.

Ἕτερον.

Πυρὶ τῶν θείων σου ἄθλων, Ἰσίδωρε γενναιόφρον, ὡς σίδηρος ἐχαλκεύθης, καὶ ξίφος ὤφθης ἰσχυρόν, τὰς φάλαγγας τῶν δαιμόνων, ἐκκόπτων χάριτι θείᾳ.

Καὶ τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Ἦχος ά. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸν πολιοῦχον τῆς Χίου πάντες τιμήσωμεν, Ἰσίδωρον τὸν μέγαν, τὸν λαμπρὸν ἀριστέα, τὸν πάσας μεθοδίας τοῦ πονηροῦ, εὐχερῶς διαλύσαντα, καὶ τοῦ πατρὸς τοῦ οἰκείου τὴν μυσαράν, ἀπελέγξαντα δυσσέβειαν. (Δίς).

Πᾶς πρὸς τὸν Κτίστην εὐχαῖς σου σὺ ἐχαρίτωσας, τὸ ἀποστάζον δάκρυ, ἐκ τῶν σχοινῶν τῆς Χίου, καὶ τοῦτο γε δυνάμεις ἐνέθου πολλάς, διὸ χαίρουσα σύμπασα, ὡς εὐεργέτην ἡ Νῆσος ἀνευφημεῖ, καὶ προστάτην ἐπιγράφεται.

Τῷ παναγίῳ Λειψάνῳ Μάρτυς πρὸς ἄθλησιν, ἐνήχθη ἡ Μυρόπη, ἁραμένη γὰρ τοῦτο, ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ ζέσει πολλῇ, μετὰ μύρων κατέθετο, ἐξ οὗ ὁ τύραννος ταύτην πλείσταις πληγαῖς, Ἀθληφόρον ἐναπέδειξεν.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Πᾶς μυστικαῖς λαμπηδόσι τῆς ὑπερφώτου Τριάδος, καταυγαζόμενος Μάρτυς Ἰσίδωρε, γενναιόφρον, θέσει Θεὸς χρηματίζεις, θεούμενος ἐν μαθέξει· ὅθεν τοὺς πίστει τελοῦντάς σου τὴν φωσφόρον ἑορτήν, ἐκ πειρασμῶν πολυτρόπων, περίσωζε πρεσβείαις σου.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικὰ καὶ ἐκ τοῦ κανόνος ἡ γ'. καὶ δ'. ὠδή. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον μαρτυρικά.

Μεγαλυνάρια.

Ἔτηξαι εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, ψυχῶν σωτηρίαν καὶ κινδύνων ἀπαλλαγήν, Μάρτυς Ἀθλοφόρε, Ἰσίδωρε, εὐχαῖς σου, τοὺς πίστει ἐκτελοῦσι τὴν θείαν μνήμην σου.

Σύναθλοι, συμμάρτυρες εὐκλεεῖς, Ἰσίδωρε Μάκαρ, καὶ Μυρόπη νύμφη Χριστοῦ, τοὺς ὑμᾶς ἐν πίστει, τιμῶντας δυσωμεῖτε, ῥυσθῆναι ἐκ κινδύνων, ψυχῆς καὶ σώματος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΣ ΒΙΒΛΟΘΗΚΗ ΒΟΗΘΗΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΝΙΚΗΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΙΩΣΗΦ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΒΑΤΕΙΩ ΟΡΕΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΑΣΚΗΣΑΝΤΩΝ

ΚΑΙ ΚΤΗΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΧΙΩ ΙΕΡΑΣ ΝΕΑΣ ΜΟΝΗΣ

Τῇ εἰκοστῇ Μαΐου ἐπιτελοῦμεν τὴν μνήμην τῶν Ὁσίων Πατέρων Νικήτα Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, ἀσκησάντων κατὰ τὰ μέσα τοῦ 10ου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος.

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἱστῶμεν στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν, τοὺς τρεῖς ἡμῶν Πατέρας, τοὺς τιμήσαντας σφόδρα, Τριάδα Ἁγιαν παντοδαπῶν, ἀρετῶν ἐπιδείξασι, καὶ γὰρ ἰσάγγελον βίον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐράνιον διήνυσαν.

Τῶν ἐγκωμίων τὰ ἄνθη περιδρεψάμενοι, ἀειθαλεῖς στεφάνους, ἀναπλέξωμεν τούτοις, πρὸς γὰρ τοὺς ἀοράτους τῶν δυσμενῶν ἀνδρικῶς ἠγωνίσαντο, καὶ τὰς ἐκείνων κατήργησαν μηχανάς, τοῦ Σταυροῦ τῇ θείᾳ χάριτι.

Φαεινοσάτους φωστῆρας ἡ Χίος ἔγνωκε, τῶν ἀρετῶν ταῖς αὐγαῖς, καταγάζοντας ταύτην ὑμᾶς θεῖοι Πατέρες, τῶν ἀσκητῶν ἱερὸν ἐγκαλώπισμα, καὶ ἀρχηγοὺς μονοτρόπων τῶν ἐν αὐτῇ θεοσόφους καὶ συλλήπτορας.

Πρὸς ἀκηράτους καὶ θείους καρποὺς τοῦ Πνεύματος, ἐπὶ τῆς γῆς Πατέρες ὡς θεόφυτα ξύλα, βλαστήσαντες ἀξίως ἐν οὐρανοῖς, τῆς τρυφῆς ἀπολαύετε, τοῦ γνωστικοῦ καὶ ἀφθάρτου ξύλου σεπτοὶ θείας γνώσεως πληρούμενοι.

Δόξα ἦχος πλ. α'.

Ὅσιοι Πατέρες, Νικήτα, Ἰωάννη καὶ Ἰωσήφ, ὁ κόσμος κατὰ Παῦλον, οὐχ ὑμῶν ἐφάνη ἄξιος ἐν ἐρημίαις γὰρ πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν ἐντρεφόμενοι, σπηλαίοις τε καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς ἐνοικοῦντες, ὑπερκόσμιοι γεγόνατε καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἰκήτορες ἄξιοι· αἰτήσατε οὖν ἡμῖν εἰρήνην παρὰ Θεοῦ καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς τυχούσης ἑορτῆς εἰδὲ μή, Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρά, ἦχος δ'.
Εἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Ἅπαντες ἀδελφοί, συνέλθωμεν προθύμως, τὴν μνήμην ἑορτάσαι, Νικήτα Ἰωάννου καὶ Ἰωσὴφ τοῦ μάκαρος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Χάριτι προφητικῇ, τοῖς θείοις ἐπεδόθη, Νικήτα, Ἰωάννῃ, καὶ τῷ Ἰωσήφ τῷ θείῳ, τοῦ γνῶναι τὰ ἐσόμενα.

Στιχ. Μακάριος ἀνὴρ
ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Ἐν ὕψει ἀρετῶν ἤστραψαν ὡς ἀστέρες, δι' ὃ καὶ τῆς ἐνθέου, ἠξιώθησαν δόξης. Θεῷ νῦν παριστάμενοι.

Δόξα καὶ νῦν.

Πανάχραντε ἁγνή, σὺν τοῖς σεπτοῖς Ὁσίοις, ποιήσατε πρεσβείαν, πρὸς τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα, περιφρουρεῖν τὴν ποίμνην σου.

Καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν προοιμιακόν, ψάλλομεν τό, Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τό, Κύριε ἐκέκραξα. Ἐὰν μὲν τῇ αὐτῶν μνήμῃ συμπέσῃ καὶ τις τῶν ἑορτῶν, ἱστῶμεν στίχους β', τῇ ἑορτῇ δ'. καὶ στ'. τῶν ἁγίων, εἰδεμή, η'. βόγους.

Ἦχος πλ. δ'. Τί ὑμᾶς καλέσωμεν ἅγιοι;

Πρέπον ὑμνῳδίαν προσοίσωμεν, ἐπαινοῦντες ἐπαξίως τοὺς Πατέρας τοὺς σεπτοὺς· οὓς Τριὰς ἡ Παναγία κατεστέψατο λαμπρῶς, ὡς ταύτην, εἰκονίζοντας τῷ πνεύματι, καὶ θείοις ἀγωνίσμασιν ἐμπρέψαντας, θεῖον ναόν τε ἐγείραντας, περικαλλῆ καὶ θαυμάσιον, αἰτοῦντας δὲ τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὅσιοι Πατέρες θεσπέσιοι, κατὰ χρέος εὐφημοῦμεν, τοὺς ἀγῶνας τοὺς σεπτούς, οὓς ὑπέστητε γενναίως, κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀφανῶν, καὶ νίκης κατ' αὐτῶν ἤρατε τροπαια τῷ ὅπλῳ τοῦ Σταυροῦ καθοπλισάμενοι, καὶ προσευχὼν ἐν τοῖς θέλεσι, δεινῶς αὐτοὺς τραυματίσαντες. πρεσβεύσατε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Περὶ ὑμᾶς προσείπω θαυμάσιοι; Ἰωάννη θεορρήμον, καὶ Νικήτα θαυμαστέ, Ἰωσὴφ ὁ ἐγκρατείᾳ στάθμη ἔνθεος ὀφθείς; τὴν χάριν γὰρ Θεοῦ ὁ μὲν ἐκτήσατο, τὴν νίκην κατ' ἐχθρῶν ἕτερος ἤρατο, ὁ δὲ τὸ σῶφρον ἐπηύξησε τοῦ συνωνύμου ταῖς χάρισιν, αἰτήσατε, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Περὶ ὑμᾶς καλέσωμεν ὅσιοι; ἀρχηγοὺς τῶν μοναζόντων, τῶν ἐν Χίῳ θαυμαστούς, ἢ μιγάδων θείαν στάθμην, καὶ κανόνα ἱερόν; ἀσκήσεως γὰρ πόνους μόνοι πρότερον, ἰσάγγελον ἐκτίσασθε πολίτευμα, εἶτα Μονὴν ἀνηγείρατε, τῆς ἀρετῆς παιδευτήριον, καὶ ὠφθητε, ὁδηγοί τε καὶ προστάται ψυχῶν.

Ἕτερα Γρηγορίου Φωτεινοῦ.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Πανοπλίαν ἀράμενος, τὸν Σταυρὸν μάχης, ὅσε, νοητὴς κατέβαλες τὸν ἀλάστορα· νίκην, Νικήτα, κτησάμενος, καὶ ἔστησας τρόπαια κατ' αὐτοῦ τοῦ δυσμενοῦς. Ἰωάννην τε σύναθλον καὶ θεόφρονας, Ἰωσὴφ ἔχων, μάκαρ, καὶ τὰ στέφη, σὺν ἐκείνοις ἀπεδέξω, παρ' ἀθλοθέτου Παντάνακτος.

Προβατίας θεότευκτον, ὑμὲν ἄντρον δεδώρηται, ἔνθα τοῖς παλαίσμασι κατεβάλετε, ὡς ἐν κονίστρᾳ, ἀθλήσεως, ἀρχέκακον δράκοντα. Ἰωάννη, Ἰωσὴφ καὶ Νικήτα, Θεότιμοι, διὸ μέλπουσα, ἑορτάζει ὑμᾶς Μονὴ ἡ Νέα, καὶ φαιδρῶς πανηγυρίζει, καὶ Χίος πᾶσα γηθόσυνος.

Ἀπὸ γῆς ἀνυψώθητε, πρὸς οὐράνιον τέμενος, ἔνθεν σελαγίζεται ὡς ὑπέρλαμπρος, ἀστέρες τρεῖς, γέρας ἔχοντες, τὸ φέγγος τὸ ἄδυτον, ἐξ ἡλίου νοητοῦ, τοῦ Θεοῦ τοῦ φωτίζοντος καὶ βραβεύοντος, καὶ δοξάζοντος πάντας τοὺς ἐν χώρᾳ, ταῖς αὐτοῦ γεηπονοῦντας, πρὸς ἀμητὸν καρπιμώτατον.

Μονὴ ἣν ἐδείματε, τὴν ὑμῶν μνήμην σήμερον, ἑορτάζει ψάλλουσα πανευφρόσυνον· ὑπὲρ ἧς τοίνυν πρεσβεύετε, ἀπήμαντον σῶζεσθαι ἐκ Θεοῦ διηνεκῶς, καὶ ἀπάσης κακώσεως ἀπαλ-

λάττεσθαι, τοὺς δομήτορας τῆς δε. Κωνσταντίνον, καὶ Ζωὴν καὶ Θεοδώραν, καὶ τοὺς ἐν ταύτῃ μονάζοντας.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Ἀσκητικὴν ὁδεύσαντες ὁδόν, παθῶν σαρκικὸς ὁρμὰς ἐνεκρώσατε πατέρες τρισόλβιοι· ἐν γὰρ δυσβάτοις ὄρεσι, καὶ κρημνώδεσι φάραγξι διαιτώμενοι, τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἀλώβητον ἐτηρήσατε. Ὅθεν θείαν εἰκόνα τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεομήτορος, περιλαμπομένην φωτί, ὡς ἀστέρα φαεινὸν ἐν τόπῳ ἀλσώδει θεωρήσαντες, Ναὸν ἐκεῖ περικαλλῆ καὶ ὡραῖον, καὶ Μονὴν τὴν Νέαν, βασιλικοῖς ἀναλώμασιν ἀνῳκοδομήσατε· ἣν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς, ἀσινῆ εἰς τοὺς αἰῶνας φυλάττοι τε, ἀποσοβοῦντες τὰ θράση τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν, καὶ πᾶσαν ἐπήρειαν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, εἰ δὲ μή. Τὶς μὴ μακαρίσει σε Εἴσοδος, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Βασιλειῶν τρίτης τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἔστη Σολομὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ· κα. διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε. Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστι Θεὸς ὡς σὺ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω· εἰ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πῶς ὁ οἶκος οὗτος, ὃν ᾠκοδόμησα ἐν τῷ ὀνόματί σου; πλὴν καὶ ἐπιβλέψει ἐπὶ τὴν δέησίν μου Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, ἀκούειν τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σὲ σήμερον, τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν εἶπας. Ἔσται τὸ ὄνομάσου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς, ἧς προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς κατοικήσεώς σου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ αὐτοῖς.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἐσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον· τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρετὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν ἰδιόμελα. ἦχος α'.

Τὴν ἱερὰν τῆς Χίου ἀπαρχήν, καὶ τὸ σεπτὸν πρὸς Θεὸν ἀκροθίνιον, εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, τὴν τρισάριθμον χορείαν τῶν Ὁσίων καὶ τρίφωτον λαμπάδα· οὗτοι γὰρ πρῶτοι τῶν ἐν αὐτῇ, πάντα καταλιπόντες τὰ ἐν γῇ, καὶ Χριστῷ ἀκολουθήσαντες, διὰ παντοίων πόνων τῆς ἀσκήσεως, αὐτῷ εὐηρέστησαν, καὶ ταῖς ἀκτίσι τῶν θεουργῶν ἀρετῶν ἀστράψαντες, ὁδηγοὶ κοινοῦ καὶ ἀγγελόφρονος βίου ἐχρημάτισαν· καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, τῷ θείῳ τῆς ἀχειροτόνου Τριάδος φωτὶ παριστάμενοι, πρεσβεύουσι φωτισθῆναι τοὺς τιμῶντας αὐτούς.

Ὁ αὐτός.

Πὰ τῆς Χίου περικαλλῆ ἀναθήματα, σήμερον πιστοὶ ὑμνήσωμεν. Νικήταν τὸν ἔνδοξον, καὶ τὸν θεοφόρον Ἰωάννην, σὺν Ἰωσὴφ τῷ κλεινῷ· οὗτοι γὰρ οἱ καρτερόψυχοι, τὰς φάλαγγας τῶν δαιμόνων προπώσαντες ἐν γῇ, ἐν οὐρανοῖς ἐπαξίως αὐλίζονται, καὶ ἀμέσως τῇ Τριάδι παριστάμενοι, πρεσβεύουσι σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Ἑπτὰ ἡμῖν ἡμέρα χαρμόσυνος καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος, τῶν θεοφόρων ἡμῶν Πατέρων· δεῦτε δὴ πάντες οἱ τούτων ὀπαδοί, τὴν θήκην τῶν ἱερῶν αὐτῶν Λειψάνων, μετ' εὐλαβείας κυκλώσαντες εἴπωμεν. Πατέρες θεῖοι, οἱ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ προθύμως ἁρώμενοι καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καλῶς φυλάξαντες, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους εἰς τὴν αὐτῶν ἐνισχύσατε τήρησιν, τῆς ματαίας ῥυόμενοι τύρβης, καὶ γεώδους προσπαθείας· ὑπὸ γὰρ τῆς τούτων ζοφωθέντες ἀχλύος, τῶν πρὸς Θεὸν συνθηκῶν ἡμῶν ἐπελαθόμεθα· ἀλλ' ὡς τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς Θεότητος παριστάμενοι, καὶ ταῖς παρ' αὐτοῦ θείαις ἐλλαμπόμενοι ἀκτῖσι, φωτισμὸν καὶ ἁγιασμὸν ἡμῖν ἐξῃτήσατε, τοῖς τὴν ἱερὰν ὑμῶν μνήμην γεραίροντες.

Ἦχος δ'.

Σπηλαίῳ ἐνῳκήσατε διὰ βίου τὴν τοῦ ἐν σπηλαίῳ τεχθέντος μεμοῦμενοι πτωχείαν· ἀποχωρήσαντες δὲ τὸν νοῦν, τῶν ὑλικῶν ἁπάντων, δι' ἐγκρατείας ψαλμῳδίας τε καὶ προσευχῆς, αὐτῷ προσεκαρτερήσατε· ὅθεν τῷ πνεύματι τὴν διάνοιαν ἐλλαμφθέντες, τὰ μέλλοντα τῷ Μονομάχῳ προειρήκατε, καὶ τὴν τοῦ περικλεεστάτου τούτου Ναοῦ οἰκοδομὴν ἐξῃτήσασθε ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς συνελθόντες ἑορτάζομεν πόθῳ τὴν μνήμην ὑμῶν, ἐκτενῶς δεόμενοι, ἵνα πρεσβεύητε πρὸς Κύριον, οἰκτειρῆσαι καὶ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα Ἦχος πλ. α'.

Πανηγύρεως ἡμέρα τῶν θεοφόρων ἡμῶν Πατέρων, συνευφρανθῶμεν ἐνθέως ἀδελφοὶ καὶ πνευματικῶς μελῳδοῦντες, εὐφημήσωμεν αὐτούς. Χαίρετε, λέγοντες, Ὁσίων ἐγκαλλώπισμα, οἱ κατὰ Ἁῦλον σκύβαλα ἡγησάμενοι πάντα, καὶ τῷ Χριστῷ ὁλοψύχως ἀκολουθήσαντες. Χαίρετε οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς ἐγκρυπτόμενοι, καὶ μόνως μόνοι, τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως προσευχόμενοι. Χαίρετε οἱ τὰς ψυχὰς ἀγνισθέντες θεοπρεπῶς, καὶ πνευματικῆς πλησθέντες χάριτος, εἰς τὸ προφητεύειν τὰ μέλλοντα· ἐπίγειοι ἄγγελοι, οὐράνιοι ἄνθρωποι, θερμοὶ προστάται ἡμῶν καὶ κηδεμόνες, ὡς ἔχοντες παρρησίαν πρὸς Θεόν, αἰτήσατε δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν μνήμην ὑμῶν.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς. εἰ δὲ μὴ Μακαρίζομέν σε, Εἰς τὸν Στίχον Προσόμοια ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Δεῦτε ἐν θείοις ὕμνοις πιστοί, τοὺς τρεῖς Πατέρας εὐφημήσωμεν σήμερον, Νικήταν τὸν καθαρέτην τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ, Ἰωσὴφ τὸν θεῖον καὶ θεόφρονα· τὸν σάρκα τῷ πνεύματι, δουλωσάμενον ἄριστα, καὶ Ἰωάννην τὸν δοχεῖον γενόμενον θείας χάριτος καὶ προδρόμου ἐπώνυμον· κράζοντες παναοίδιμοι, Πατέρες δοξάζομεν τοὺς ἱεροὺς ὑμῶν ἄθλους, καὶ τοὺς ἀγῶνας θαυμάζομεν, οὓς ἐνθέως ζῶντες, ὑπηνέγκατε προθύμως, μακαριώτατοι.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Χαίροις ἡ τῶν Ὁσίων Τριάς, ἡ θεία θεόθεν τὴν Τριάδα λατρεύσασα, Πατέρα Υἱὸν καὶ Πνεῦμα, τὴν ἐνιαίαν ἀρχὴν καὶ ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ δεήσεσι· καὶ πόνοις ἀσκήσεως, καὶ ἀγῶσι μακαριστοῖ.

σῶμα καὶ νεκρούντες, καὶ ψυχὴν ἐκκαθαίροντες, θείοις νάμασι. τῶν δακρύων ἑκάστοτε· σκήνωμα ἱερώτατον, αὐτὴν ἐποιήσατε, τῆς θείας χάριτος ὄντως, καὶ οἰκητήριον ἅγιον, ἧς ἀξιωθῆναι, καὶ ἡμᾶς ἐκδυσωπεῖτε τὸν Πανοικτίρμονα.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον

Χαίροις τῶν ἀσκητῶν ἡ Τριάς, Νίκητα νίκης ὁ φερώνυμος, χαῖρέ μοι, καὶ χάριτος τῆς ἐνθέου ὁ ἐπωνύμως κληθείς, Ἰωάννη χαῖρε πανευθυμε. Ἡσυχάλου ὁμώνυμε, Ἰωσὴφ καὶ ὁμότροπε, χαῖρέ σοι ἄθω, σωφροσύνης τὸ ἄγαλμα, ἡ τριὰς ὁμοῦ, χαίροις, πᾶσι τηρήσασα, ὅλως ἀδιαλώβητον, εἰκόνα τοῦ κτίστου σου, καὶ ἐφικτὸν ὡς ἦν ὄντως ταῖς ἀρεταῖς πρὸς ὁμοίωσιν, Θεοῦ ἀναβᾶσα, ὃν ἱκέτευε σωθῆναι τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Σολομὼν μὲν ὁ θαυμάσιος, πάλαι τὸν Ναὸν οἰκοδομήσας, ἔστη πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου παρὰ Θεοῦ ἐξαιτούμενος, εἶδε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἀνεῳγμένους εἰς αὐτόν, καὶ εἰσακούειν τῆς ἐν αὐτῷ τοῦ λαοῦ δεήσεως. Ἡμεῖς δὲ πανεύφημοι, τὸν περίκλυτον τοῦτον δομησάμενοι Ναόν, ἡμὲν τοῖς ἐν αὐτῷ ἀναξίως προσευχομένοις, διηνεκῶς παρ' αὐτοῦ τῶν ἁμαρτιῶν ἐξαιτεῖσθε τὴν λύσιν, καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ καὶ πλούσιον ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰ δὲ μή· Ἀνύμφευτε Παρθένε. Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοὺς Τρεῖς ἁγίους Πατέρας, τοῦ Προδρομείου τὸ καύχημα, καὶ τῶν ἀσκητῶν τῶν ἐν Χίῳ, τοὺς προηγητὰς καὶ κοσμήτορας, τῶν ὁσίων Νικήταν, καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν χαριτώνυμον. σὺν τῷ Ἰωσήφ, τῷ πάνυ, τῷ συνασκητῇ καὶ θεόφρονι· δεῦτε οἱ τοῦ βίου αὐτῶν ἐρασταί, εὐφημοῦντες ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, αὐτοὶ γὰρ τῇ Τριάδι ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσι.

Ἕτερον. ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοὺς εὑρόντας εἰκόνα τῆς θεομήτορος, τοὺς Νεαμονὴν Θεοφρόνως μονάζουσι δείμαντας· Νικήταν, Ἰωάννην, Ἰωσήφ, τοὺς ῥείθρῳ ἐνθέων ἀρετῶν, Χίου πάσης τὰς ἀρούρας, τὰς νοητὰς ἀρδεύσαντας, εὐκαρπήσαι· δοξάσωμεν σήμερον φαιδροί, βίους τούτων ζηλώσαντες· ὅπως αὐτῶν δεήσεσι, θείων εὕρωμεν ἔλεος.

Ἕτερον· ἦχος δ'.

Οἱ ὅσιοί σου Κύριε ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτῶν, στεφάνους, ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σὺ ἰσχὺν Νικήτας, Ἰωσήφ, Ἰωάννης, ἐδράσαν τῶν δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχάς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς· ἢ Θεοτοκίον. Καὶ μετὰ τὸ συνήθη. Ἀνάγνωσις εἰς τὸν βίον τῶν Ἁγίων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν Καθίσματα. Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Ἀσκήσει τὴν ψυχήν, καθαρθέντες ἐνθέως, ἐφάνητε λαμπροί, ἀρετῶν ταῖς ἀκτῖσι, Πατέρες Πανευφήμοι, τῆς Τριάδος, ἰσάριθμοι, καὶ τὰ μέλλοντα, Θεόθεν Θεῖοι προγνόντες, ἐδηλώσατε, τῷ Μονομάχῳ, ἐν Λέσβῳ, καὶ ἔργον ἡ πρόρρησις.

Δόξα ὅμοιον.

Τριάδα τὴν σεπτήν, τῶν ὁσίων ὑμνοῦντες, βοήσωμεν Χριστῷ, Ἡλυέλεε Σῶτερ, ἱλάσθητι τοῖς δούλοις σου, τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων, καὶ ὑπόδειγμα,

ἐνθέου βίου ὀφθέντων, ἐν Χίῳ λαμπρότατον.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, ἡ Μαρία τὸ σεπτόν, Εἰς τὴν β' στιχολογίαν. Κάθισμα ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Μωϋσέως τῷ ζήλῳ καὶ Ἠλιοῦ, καὶ Προδρόμου μιμήσει θείᾳ σοφοί, ἐρήμοις ἐν ὄρεσι διὰ βίου ᾠκήσατε, ὦ Ἰωάννη μάκαρ, Νικήτα ἀοίδιμε, Ἰωσὴφ θεοφόρε, τῆς Χίου βλαστήματα, ὅθεν καὶ τὴν χάριν προφητείας ἀξίως, θεόθεν εἰλήφατε, προθεσπίσαι τὰ μέλλοντα. Κωνσταντίνῳ τῷ ἄνακτι· πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Δόξα ὁ αὐτός. Τὸ προσταχθέν.

Πρὸ ἐκ Θεοῦ προγνωσθέν οἱ θεοφόροι, λαβόντες ἄμφω Ἰωσήφ τε καὶ Νικήτας, πρὸς τὴν Λέσβον ἔπλευσαν καὶ τῷ Κωνσταντίνῳ, ἐδήλουν λόγοις ἀπλάστοις καὶ τὴν πολλήν, ἀνέαν τὴν ἐν ἐκείνῳ μεταβαλεῖν, ἐπειρώντο οἱ πάνσοφοι, τὴν βασιλείαν λαβεῖν. προλέγοντες ἐκ Πνεύματος καὶ πιστεῦσαι παρέπεισαν,

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, εἰ δὲ μή. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς. Μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα, ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Πρὸς τὴν θείαν μνήμην σου, τριὰς Ὁσίων, ἐν ᾠδαῖς γεραίροντας καὶ εὐφημοῦντας ἀσινεῖς, σῶζε ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, νόσων παντοίων ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Δόξα. Τὸν συνάναρχον λόγον.

Θεοφόροι Πατέρες ὡς πρὶν ἐρρύσασθε, τῆς λοιμικῆς ἀσθενείας τὸν προσφυγόντα Ῥμὲν καὶ δεόμενον θερμῶς τυχεῖν ἰάσεως, Ἱερεμίαν τὸν ὑμῶν ἱκέτην ἅγιοι πιστόν. ὁράματι ἐπομφθέντες· οὕτω καὶ νῦν κατεχόντων, παθεῶν πρεσβεύσατε ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ· Χαῖρε πύλη Κυρίου.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἦχου Προκείμενον. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων. Τὸ πᾶσα πνοὴ καὶ Εὐαγγέλιον ὁσιακόν. (Ἀνάγνωθι τῆς Πέμπτης τῆς δ'. ἑβδομάδος κατὰ Ματθαῖον). ΟΝ'. ψαλμός, Δόξα, ταῖς τῶν σῶν Ὁσίων. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος, Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Καὶ τὸ ἰδιόμελον Ἦχος πλ. β'.

Τῶν ἀγγέλων βιωτὴν ἐν γῇ διώσαντες θεοφόροι, ἰσάγγελον ἐν οὐρανῷ παρὰ Θεοῦ ἐκομίσασθε εὐκλειαν, Ἰωσήφ, Νικήτα καὶ Ἰωάννη μὴ οὖν ἐλλίπητε πρεσβεύοντες αὐτῷ, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι, τοὺς τιμῶντας ὑμῶν τὸ μνημόσυνον.

Εἶτα δ' κανὼν τῆς ἑορτῆς ἢ τῆς Θεοτόκου. Καὶ τῶν ἁγίων κανὼν α'. ὨΙδὴ α'. ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Πόνου νοῦν μου κατάυγασον, Τριὰς Ἁγία ταῖς λάμψεσι, καὶ φώτισον δέομαι τοῦ ἀνυμνῆσαί σου, τὴν τρισάριθμον χορείαν τῶν Ὁσίων, πηγὴ φωτοπάροχε, τὴν Σὲ δοξάσασαν.

Πατέρες θεόφρονες, Τριάδος θείας θεράποντες, ἡμῖν καταπέμψατε χάριν οὐράνιον, τοῖς γεραίρουσιν ὑμῶν τὴν πολιτείαν, τὴν ὄντως ἰσάγγελον καὶ ὑπεράνθρωπον.

Κόσμον ἀρνησάμενοι, καὶ τὰ ἐν Κόσμῳ ἀοίδιμοι, σταυρὸν δὲ ἀράμενοι ἐπὶ τῶν ὤμων ὑμῶν, τὸν χρηστὸν ζυγόν, Χριστοῦ τοῦ παραστάτου, ἐν ᾧ θείαν εὕρατε, ψυχῆς ἀνάπαυσιν.

Θεοτοκίον.

Δυνάμωσον, Δέσποινα, τὸ ἀσθενὲς τῆς καρδίας μου, καὶ στήριξον πάθεσι

περιτρεπόμενον. ὅπως πίστει σε καὶ πόθῳ μακαρίζω, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον.

Ἕτερος κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς τὸ ἀλφάβητον ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίοις: «Νικηφόρου».

Ἦχος πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ἀπὸ χειλέων ἐναγῶν, πανάγιοι, ὕμνον προσάδω ὑμῖν, ὁ ῥυπαρὸς ὅλος, ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἀλλ' εὐμενῶς προσδέξασθε. χριστομίμητοι γὰρ τοῦτον, καὶ καθαρθῆναι μεπρέσβευε, τριὰς τῶν Ὁσίων πρὸς Κύριον.

Βίον ἀγγέλων ἀληθῶς ἐσάγγελοι διαβιοῦντες ἐν γῇ. Ὅσιοι Πατέρες ἀστῶν τὸ καύχημα. ἀπάθειαν ἐκτήσασθε, καὶ πρὸς ἔνθεον ὕψος, τῶν ἀρετῶν ἀνεδράμετε,καὶ νῦν τῆς ἀγγέλοις ἠνώθητε.

Τέγονας τύπος καὶ κανὼν ἀσκήσεως, ὦ μακαρία Τριάς, εἶτα κοινοῦ βίου, ἱερῶς προέστησε, Νικήτα παμμακάριστε Ἰωάννῃ θεόφρον καὶ Ἰωσὴφ πανοπέδιμε, λύχνοι παμφαεῖς διακρίσεως.

Θεοτοκίον.

Ναοὶ Τριάδος λογικοὶ γεγόνατε θεοπρεπῶν ἀρετῶν, τῷ ἐν θεῷ κάλλει, θείως καλλυνόμενοι, διὰ σοῦ παναμώμητε, τὸν περίκλητον τοῦτον, Ναὸν ἐν γῇ ἀνηγείραντο, οἱ σοὶ θεοφόροι θεράποντες.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Πόθοῦντες τυχεῖν τῶν οὐρανίων, τερπνῶν καὶ ἀῤῥήτων ἀγαθῶν, σπηλαίῳ ἐνῳκήσατε, μόνῳ Θεῷ προσέχοντες, πατέρες πανσεβάσμιοι, ὧν νῦν τυχόντες ἀγάλλεσθε.

Πλέαν ζηλοῦντες τὸν Προφήτην καὶ τρίβοις ταῖς θείαις ἁπλανῶς, τοῦ Βαπτιστοῦ ἑπόμενοι, Πατέρες οὐρανόφρονες, τὸν βίον διηνύσατε, ἐνθέως πάντα ἀοίδιμοι.

Προβάτειον ὄρος ἡγιάσθη, ὁσίων τοῖς ἴχνεσι τριῶν, ἐκεῖ γὰρ κατεπάτησαν, τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως, τοῦ ἐν Ἐδὲμ τὸ πρότερον, Ἀδὰμ καὶ Εὔαν πτερνίσαντος.

Θεοτοκίον.

Ἐξ ὕψους τοῦ ὄρους καθεώρων, ἐν ἄλσει τῷ σύνεγγυς νυκτός, ῥῶς ἀπαστράπτων Πάναγνε,ὡς Μωϋσῆς ἐν ὄρει Σινᾶ,ἔνθα εἰκόνα εὔραντο, σοῦ τῆς Θεοτόκου οἱ Ὅσιοι.

Ὁ ἕτερος. Ὁ στερώσας κατ' ἀρχὰς

Δαυϊτικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ οὐράνια ὄρη τὰς ψυχὰς ὑμῶν Πατέρες ὑψοῦντες, ἐξητεῖσθε ἐκτενῶς, θεόθεν τὴν βοήθειαν. ἧς περ ἐπιτυχόντες, ἰσχὺν δαιμόνων ὠλέσατε.

Ἐπὶ τῶν θείων ἐντολῶν, τὴν ἀρραγῆ Χριστοῦ πέτραν, ἐπεστήσατε ἐμφαίως τοὺς πόδας, θεοφόροι καὶ ὁδὸν τὴν κατὰ βίον ἅπασαν,ἀπτώτως διελθόντες, ἐν οὐρανοῖς ἐσκηνώσατε.

Ζωὴν θεόφρονες σοφῶς τὴν κατὰ κόσμον μισοῦντες καὶ πτερούμενοι Χριστοῦ τῇ ἀγάπῃ ἐρετίσασθε, οἰκεῖν, ἐν ἐρημίᾳ ὅσιοι τὴν μακαρίαν ὄντως, ζωὴν πεθοῦντες καὶ ἄληκτον.

Θεοτοκίον.

Ἴσχύν μοι δώρησαι Ἁγνή, κατὰ παθῶν ὀλεθρίων, καὶ πρεσβείας σου περίζωσον κράτος, κατ' ἐχθρῶν τῶν νοητῶν καὶ αἰσθητῶν ἐκλύτρωσαι, τῆς ἐπηρείας Κόρη, τὸν ἰσχυρὸν ἡ κυήσασα.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἐν ἀσκήσει ἐκλάμψαντες νοητῶς, ὡς τρισήλια φῶτα ἐπὶ τῆς γῆς, θαύμασιν ἐκλάμπετε τὰ τῆς Χίου πληρώματα· διʼ ὅλη στὰς βαρβάρους, ἀθέους, αἰθέπας, τῇ Μονῇ προσελθόντας ὡς ταύ-

τὴν συλήσοντας, καὶ πρὸς ναὸν τόνθεῖον, τὸν ὄντως πανθαύμαστον, ἄνω ἀναβάντας καὶ ὀρύσσοντας σμίλη, πῦρ ἀθρόον πέμψαντες τούτους ἀπετερφώσατε, καὶ τὸ θαῦμα κηρύττεται. ἕως τοῦ νῦν ἐν τῇ Μονῇ ἡ γὰρ ὀπὴ τοῦτο δείκνυσιν, ἡ ἐν τῇ γῇ ὁρωμένη πανθαύμαστος.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς ἢ τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον. Ὠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν.

Γνωρίσαι πεθοῦντες τί ἄρα τὸ φῶς, σπουδῇ θεοφόροι ἀπήρξασθε, τὸ ἅλσος καίειν, ἀλλὰ ἔστη θαυμαστή, ἡ φλὸξ ἡ ὑπερβάλλουσα, τῆς μυρσίνης ὅλως μὴ ψαύσασα.

Πρόρρωθεν ὁρῶντες τὸ θαῦμα ὑμεῖς, ἐκθαμβοι γεγόνατε ἅγιοι, ὅτι τῆς μύρτου οὐ καθήψατο τὸ πῦρ, ἔνθεν τε προσπελάσαντες, εὕρετε εἰκόνα τὴν ἄχραντον.

Πρὸ τῆς νομικῆς ὀρχούμενος,κιβωτοῦ πάλαι μὲν Δαυὶδ ὁ θεόληπτος, ἔψαλλε χαίρων, τῇ εἰκόνι δὲ ὑμεῖς γονυκλινοῦντες Ὅσιοι, λίαν ἀσυγκρίτως ἠγάλλεσθε.

Θεοτοκίον.

Ὅτε τὴν εἰκόνα σου εἶδον Ἁγνή, ἡδονῆς ἀφάτου ἐπλήσθησαν καὶ εὐφροσύνης οἱ θεράποντες οἱ σοί, ὑμνοῦντες καὶ δοξάζοντες, τὴν σὴν πρὸς αὐτοὺς θείαν πρόνοιαν.

Ὁ ἕτερος. Σύ μου ἰσχὺς Κύριε.

Ἡσύχῳ τῷ Θεῷ Πατέρες ἑνούμενοι τῷ αὐλῷ ψυχαῖς ἐμβατεύοντι, ταῖς καθαραῖς καὶ τῶν ἀρετῶν, κτηγλαϊσμέναις, ταῖς λαμπηδόσι μακάριοι, προέγνωτε τὰ πόρρω, ὡς παρόντα βεβαίως καὶ ἐκ τούτου τοῖς πᾶσιν ἐγνώσθητε.

Θεὸς ἡμᾶς, δοξάσας θαύμασιν ἔδειξεν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ σαφῶς ἐγνώρισε, Νικήτα μάκαρ σὺν Ἰωσὴφ καὶ τῷ Ἰωάννῃ καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι, πρὸς δὲ καὶ βασιλεῦσιν, ὡς προφήτας ἐνθέους, τῶν μελλόντων Πατέρες θεσπέσιοι.

Τὸν παθῶν ἀπαξηράναντες πρότερον ἐν ἀσκήσει θείᾳ κακουχούμενοι καὶ ἀπαθείας τῷ ἁγνισμῷ, ὅλως ἁγνισθέντες καὶ ἀρετῶν ταῖς ἐλλάμψεσι, τὸν νοῦν καταυγασθέντες, ἐσομένων τὴν γνῶσιν, θεοφόροι θεόθεν ἐδέξασθε.

Θεοτοκίον.

Κλίμαξ σὺ εἶ ἄχραντε ἣν ἐθεάσατο, ἐστηριγμένην, γῆθεν πρὸς οὐράνια, ὁ Ἰακὼβ πάλαι μυστικῶς, διʼ ἧς οὐρανόθεν, εἰς γῆν κατῆλθεν ὁ Ὕψιστος καὶ ἔσωσεν εὐσπλάγχνως, τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, καὶ πρὸς ἔνθεον δόξαν ἀνήγαγεν.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἐνθέως Πανάχραντε, καὶ εὐλαβῶς κατέχοντες τὴν σὴν πανσεβάσμιον εἰκόνα. καὶ εἰς τὸ ὄρος ἀναβραμόντες σπουδῇ ἀπέθεντο ἐν τῷ ἑαυτοῦ, σπηλαίῳ γηθόμενοι, ὥσπερ θεῖον κειμήλιον.

Χαρᾶς ἐνεπλήσθητε, ἀῤῥήτου, ὦ θειότατοι,Πατέρες ἐπὶ τῇ ἀνευρέσει,τοῦ θείου τύπου τῆς Θεοτόκου Ἁγνῆς, νυκτὸς δʼ ἀπιόντος ἀφʼ ὑμῶν, ὅλη μετεβάλλετο ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.

Ἠρέτισας τέμενος, Παρθένε δομηθῆναί σοι, ἔνθα ἡ εἰκὼν ἡ σὴ εὑρέθη, ἡ θεία ὄντως, διʼ ἣ οὐκ ἄπαξ καὶ δίς, ὦ θαῦμα φρικτόν, ἀποχωρεῖ, τοῦ σπηλαίου θέουσα εἰς τὴν μύρτον τὴν θάλλουσαν.

Θεοτοκίον.

Ἐξέστησαν, ὅτε σου, τὸ τῆς μορφῆς εἰκόνισμα, παρθένε, οἱ ἅγιοι ἑῶρων,

ἐπὶ τῷ θάλλει τὸ τῆς μυρσίνης καὶ πῶς· ὡς ἔμπνουν ἐχρήσατο ψυχῇ ἀπορροῦντες ἔκραζον μέγα θαῦμα ὃ γέγονεν.

Ὁ Ἕτερος. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Κεκρυμμένοι σπηλαίῳ, πρὸς τοὺς ἐγκοσμίους διάγοντες ἀγνωστοι, θαῦμα μέγα θεῖοι, πῶς λαμπροὶ καὶ ἐπίσημοι ὤφθητε· τῆς γὰρ βασιλείας, τῇ ἀσφαλεῖ προαγορεύσει, βασιλεῦσι καὶ πᾶσιν ἐγνώσθητε.

Λύχνοι τὸν **Μονομάχον**, προφητείας τῷ φέγγει φωτίζοντες, ὤφθητε πατέρες, προδηλοῦντες ἀθλήλων τὴν δήλωσιν, ὅτι πάντως ἔξει, πυρὰ Θεοῦ τὴν βασιλείαν, καὶ ἀχλὺν τὴν τῆς λύπης ἐλύσατε.

Μετ' αἰδοῦς τε καὶ πόθου, τὸν αὐτοῦ δακτύλιον ὑμῖν παρέσχετο, ἀσφαλείας χάριν, θεοφόροι πατέρες καὶ σύμβολον, τῶν ὑπεσχημένων, ὁ **Κωνσταντῖνος**, ὡς εὐγνώμων, πρὸς ὑμᾶς ὦ τριὰς Θεοδόξαστε.

Θεοτοκίον.

Ἠδονῆς μοι ἀφάτου, πρόξενος καθέσταται ὁ θεῖος οἶκός σου, ἄχραντε **Παρθένε**, ὃν οἱ θεῖοι πατέρες ἀνήγειραν, μεγαλοπρεπείᾳ βασιλικῇ ὑπάρχων ἔργον καὶ χειρὸς φιλοτίμου κατόρθωμα.

ὨΙδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Πῖς ἀναξίως ὑμνήσειε, τοὺς πόνους οὓς ὑμεῖς ὑπεμείνατε, **Πατέρες** ἅγιοι, ὅπως ναὸν τὸν περίκλυτον, δομήσητε πρὸς δόξαν τῆς θεομήτορος.

Ἐκ νήσου **Χίου** ἀπάραντες, πρὸς **Λέσβον** τὴν πλησίον ἐδράματε, νεύσει τῇ κρείττονι, ἵνα σαφῶς προφητεύσητε, τῷ **Μονομάχῳ** πάντα τὰ γενησόμενα.

Ἐν ὕψει λάμποντες ἅγιοι, ἐνθέου πολιτείας προέγνωτε, νοῦ καθαρότητι, καὶ προηγγείλατε χάριτι, περὶ ἀρχῆς τῶν ὅλων καὶ διαδήματος.

Θεοτοκίον.

Ἀγνὴ παρθένε θεόνυμφε, ἡ **Δέσποινα** ἁπάσης τῆς κτίσεως, ἣν περ ηὐδόκησας **Μονὴν** ἐνταῦθα γενέσθαι σοι, ἐξ ἐπηρείας πάσης σῶζε προσβείας σου.

Ἕτερος. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Νόμοις **Χριστοῦ** ἱερεῖς, ὑπείκοντες πανσεβάσμιοι, νόμος σεπτὸς καὶ κανὼν καὶ θεῖον ὑπόδειγμα. ἀσκήσεως ὤφθητε, καὶ μονήρους βίου, θεία ὄντως διατύπωσις.

Ἠνώσαντες ἑαυτούς, τῶν ἐπὶ γῆς οὐρανόφρονες, καὶ τὰ ἐν βίῳ τερπνά, σοφῶς καταλείψαντες, Θεῷ οἰκειώθητε, ὅσιοι **Πατέρες** διὰ βίου καθαρότητα.

Οἶκος τῷ πάντων Θεῷ καὶ ἱερὸν ἐνδιαίτημα, κτισθέντες τῶν ἀρετῶν τοῖς λίθοις μακάριοι, ναὸν χειροποίητον, ἀνεγείραι θεῖον, τῇ **Παρθένῳ** ἠξιώθητε.

Θεοτοκίον.

Φωνῆς τῶν σῶν οἰκετῶν ἐπάκουσον **Παναμώμητε**, τῶν εὐλαβείᾳ ψυχῆς καὶ πόθῳ βοώντων σοι ἐν ναῷ τῆς δόξης σου, πρὸ τῆς σῆς εἰκόνος καὶ παράσχου τὰ αἰτήματα.

Κοντάκιον, ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τοὺς τρεῖς **Πατέρας** τοὺς σεπτοὺς νῦν μακαρίσωμεν, ὡς τὰ τοῦ κόσμου ἅπαντα καταφρονήσαντας, σπηλαίοις τε καὶ ὄρεσι κατοικοῦντας· ἀλλ' ὡς ἔχοντες τὴν χάριν τὴν οὐράνιον, ἐκ τοῦ ὕψους ἡμῖν πᾶσι χάριν πέμψατε, ὅπως κράζωμεν, χαίρετε **Πατέρες** ὅσιοι.

Ἕτερον.

Ἀγρὸν τρεῖς ὅσιοι **Κυρίου** γεωργήσαντες, στάχυν πολύχουν ἐν ἱδρῶσιν ἐθερίσατε, ἀρετῶν τὰ δράγματα ἐν ἀλωνισθέντες· ἐγκρατείας δὲ λικμῷ τὸ σίτου ἄχυρον, ἀφελόντες, εἰς ταμεῖα τά οὐράνια, ἐφυλάξασθε, πρὸς τρυφὴν ἀδαπάνητον.

Ὁ Οἶκος.

Ὡς ἄγγελοι ἐπίγειοι καὶ ἄνθρωποι οὐράνιοι ἐπὶ τῆς γῆς οἰκοῦντες μακάριοι, ἐφάμιλλον αὐτοῖς τὸν βίον διηνύσατε, σκύβαλα πάντα κατὰ Παῦλον ἡγησάμενοι· ὅθεν καὶ τὸν ὕμνον ἐπάξιον μέλποντες ὑμῖν βοῶμεν. Χαίρετε, δι' ὧν ὁ Χριστὸς ἐδοξάσθη, χαίρετε δι' ὧν ὁ ἐχθρὸς κατησχύνθη. Χαίρετε, τῶν μοναστῶν ἡ κρηπὶς καὶ τὸ στήριγμα, Χαίρετε, τῶν μιγάδων ἀρετῆς τὸ ὑπόδειγμα. Χαίρετε, ὅτι περιβόητον Μονὴν ἀνεδείμασθε ἐν γῇ, χαίρετε, ὅτι ναὸν περικαλλῆ ἐκ βάθρων ἠγείρατε ἐν αὐτῇ. Χαίρετε οἱ ἐν σπηλαίῳ διά βίου οἰκοῦντες, χαίρετε. οἱ μετά τέλος τοῖς ἀγγέλοις συνόντες. Χαίρετε οἱ τῷ Μονομάχῳ τὰ μέλλοντες ἐξεπόντες. χαίρετε, οἱ τρυφὰς κοσμικὰς ἀθετοῦντες πρὸς τρυφὴν ἀδαπάνητον.

Συναξάριον.

Τῇ εἰκοστῇ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, τῶν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ ἀσκησάντων.

Τῷ Νικήτᾳ.

Νίκην νικήσας, ὦ Νικήτα, πρὸς κόσμον
Τρόπαια ἤρας ἐν πόλῳ στεφηφόρος

Τῷ Ἰωάννῃ.

Νικήτα σύμπλους ἦσθα, ὦ Ἰωάννη,
μεθ' οὗ ἐν ὅρμῳ εὐπλοεῖς γαληνίῳ,

Τῷ Ἰωσήφ.

Πρῶτος μοναστῶν, ὕστερος δὲ τῶν δύο
ἔχεις Ἰωσὴφ ἐκ θείου τρίτον γέρας.

Εἰκάδι τήνδε Χίος δοξάζει τριττὴν ἑσαεί.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΗΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΙΩΣΗΦ

ΤΩΝ ΕΝ ΧΙΩ ΑΣΚΗΣΑΝΤΩΝ

Ἀγκαλὰ καὶ οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, δὲν ἔχουσι χρείαν ἀπὸ ἀνθρωπίνην δόξαν καὶ τιμὴν μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς τὴν οὐράνιον καὶ θείαν δόξαν, ζῶντες εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὸν Σολομῶντα, καὶ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν εἶναι ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ τὰ ὀνόματά τους εἶναι καταγεγραμμένα ἐν βίβλῳ ζωῆς, μὲ ὅλον τοῦτο, ἡμεῖς ἔχομεν χρέος ἀπαραίτητον, νὰ γράφωμεν τοὺς βίους καὶ τὰ κατορθώματά τους εἰς δόξαν αὐτῶν καὶ εἰς τιμήν, καὶ ἀκολούθως νὰ τοὺς ἐπαινῶμεν, καὶ νὰ τοὺς μακαρίζωμεν, ὡς πιστοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὡς γνησίους φίλους· ὅτι κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ὁμοδούλων τιμή, ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην εὐνοίας, καὶ μάλιστα ἐὰν αὐτοὶ οἱ ἀγαθοὶ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἅγιοι ἁπλῶς, δὲν ἠγωνίσθηαν μόνον διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν, ἀλλὰ εἶναι κοινοὶ εὐεργέται, καὶ διὰ τὴν τῶν πολλῶν σωτηρίαν ἠγωνίσθησαν καὶ μυρίους ἱδρῶτας ἔχυσαν. Ὅταν, λέγω, οἱ ἅγιοι εἶναι τοιοῦτοι κοινοὶ εὐεργέται, τότε καὶ ὁ ἔπαινος εἶναι δικαιότερος, καὶ τὰ ἐγκώμια πλέον χρεωστούμενα· τοιοῦτοι ἐστάθησαν, ἀδελφοί, εἰς τὴν νῆσον ταύτην οἱ ὅσιοι καὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν Νικήτας, Ἰωάννης καὶ Ἰωσὴφ, τῶν ὁποίων τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν σήμερον· ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν ἠγωνίσθησαν μόνον διὰ τὴν ἰδικήν τους σωτηρίαν. ἀλλ' ἀφοῦ τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐκείνους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως εἰς πολλῶν χρόνων διάστημα ὑπέμειναν, τότε καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας ἐφρόντισαν, ἀλλὰ καὶ μυρίους κόπους, καὶ εἰς γῆν καὶ εἰς θάλασσαν ὑπέμειναν, καὶ πολλοὺς ἱδρῶτας ἔχυσαν οἱ ἀοίδιμοι, διὰ νὰ οἰκοδομήσουν μοναστήρια, εἰς ψυχικὴν τῶν ἀνθρώων σωτηρίαν, καθὼς καὶ τὰ ᾠκοδόμησαν, καὶ πολλοὺς ἔσωσαν μὲ τὸ θεῖον παράδειγμα τῶν ἀρετῶν τους, καὶ μὲ τὴν θεόπνευστον διδασκαλίαν τους· ὅθεν δικαίως πρέπει νὰ ἐπαινῶνται ὡς κοινοὶ ἡμῶν εὐεργέται καὶ τὰ κατορθώματά τους νὰ κηρύττωνται εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ ἐνδοξαζομένου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀναγινωσκόντων καὶ ἀκουόντων τὴν ἔνθεον ἐκείνων πολιτείαν, καὶ τὰς θεαρέστους ἀρετάς. Πρ ἐπει δὲ νὰ ἀρχίσωμεν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τάξιν τὴν διήγησιν.

Οἱ τρισμοκάριστοι λοιπὸν οὗτοι Πατέρες καὶ θειότατοι ἀσκηταί, ὁ Νικήτας, λέγω, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰωσήφ, εἶναι γεννήματα καὶ θρέμματα τῆς νήσου Χίου παὶ ἤκμαζον κατὰ τοὺς χρόνους ὅποῦ ἐβασίλευσαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Μιχαὴλ ὁ Παφλαγών, καὶ Μιχαὴλ ὁ Καλαφάτης, ἐβασίλευσε δὲ ὁ μὲν Παφλαγὼν κατὰ τοὺς χιλίους τριαντατέσσαρας χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, ὁ δὲ Καλαφάτης κατὰ τοὺς χιλίους σαρανταένα ἐπεκράτησε δὲ ἡ ζωή τους ἕως καὶ εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ἐβασίλευσε Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, ὁ ὁποῖος διεδέχθη τὴν βασιλείαν, μετὰ τὸν Καλαφάτην Μιχαὴλ κατὰ τοὺς χιλίους σαρανταπέντε χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους λέγω, ἀνεφάνησαν καὶ ἐγνωρίσθησαν εἰς τὸν κόσμον οἱ ὅσιοι, πρὸ χρόνων ὅμως ἱκανῶν, ἀφήσαντες τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐγκόσμια πάντα ἤλθον καὶ ἐκατοίκησαν καὶ ἀσκητικὴν πολιτείαν ἐπολιτεύοντο, εἰς ἕνα βουνὸν τῆς αὐτῆς νήσου, Προβάτειον καλούμενον, κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ δύο αὐτάδελφοι μόνοι, ὁ θεῖος Νικήτας καὶ ὁ Ἰωάννης, ὕστερον δὲ προσεκολλήθη εἰς αὐτοὺς καὶ ὁ μακάριος Ἰωσήφ, δὲν ἠξεύρομεν ὅμως νὰ εἰποῦμεν ρητῶς ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς Χίου ἦσαν. Τάχα νὰ ἦσαν ἀπὸ τὴν Χώραν, ἢ ἀπὸ κανένα χωρίον; καὶ ἂν ἐκατήγοντο ἀπὸ χωρίον, τάχα ποῖον ἦτο αὐτὸ ὅποῦ ἐβλάστησε τὰ θεοφύτευτα ταῦτα δένδρα; Ἦτον βέβαια κατὰ πολλὰ ἐπιθυμητὸν εἰς ἡμᾶς νὰ ἠξεύρομεν ἀκριβῶς τὴν πατρίδα, τὰ ὀνόματα τῶν γονέων, τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν θείων τούτων ἀνδρῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνθέου πολιτείας των, ποῦ δηλαδή, καὶ πότε κατὰ πρῶτον ἔστησαν τὴν παλαίστραν τῶν ἀσκητικῶν τους ἀγώνων, τάχα εἰς κανένα μοναστήριον, καὶ ἔπειτα κατ' ἐρωτα περισσοτέρας ἡσυχίας ἐλθόντες κατῴκησαν μέσα εἰς σπήλαιον τοῦ Προβατείου ὄρους, εἰς τὸ ὁποῖον κατώρθωσαν τὰς ὑπερφυεῖς ἐκείνας ἀρετάς, καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἁγιότητος ἀνέβημεν, ἢ παρευθὺς ὅπου τὸν κόσμον ἠρνήθησαν, ἔτρεξαν ἐκεῖ ὡς διψασμέναι ἔλαφοι. Ὅλα αὐτά, καθὼς εἴπον, ἐπιθυμητὸν ἦτον νὰ τὰ ἠξεύραμεν ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐπειδὴ κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀξιοσημείωτα περιστατικὰ δὲν ἔχομεν, διὰ τοῦτο ἂς διηγηθῶμεν τὰ φανερά, δηλαδὴ ἐκεῖνα ὁποῦ εὑρίσκομεν γεγραμμένα.

Οὗτοι λοιπόν, ἀποχωρισθέντες πλέον τῶν ὑλικῶν ἁπάντων οἱ ἀοίδημοι, ἠσκήτευον καὶ ἠγωνίζοντο ἐπιμόνως καὶ ἐπιμελῶς, μόνοι μόνῳ Θεῷ προσκαιρτεροῦντες, δι' ἐγκρατείας, ψαλμῳδίας τε καὶ προσευχῆς. Καὶ καταφρονοῦντες ὅλα τὰ γήϊνα καὶ πρόσκαιρα, εἰς μόνα τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια ἀπέβλεπον, ἕνα καὶ μόνον ἐπόθουν νὰ κατορθώσουν οἱ τρισμακάριοι· ποῖον; Νὰ καθαρίσουν τὴν ψυχήν τους ἀπὸ πᾶσαν κοσμικὴν ἐπιθυμίαν, νὰ γυμνασθοῦν εἰς μεγάλας καὶ ὑψηλὰς ἀρετάς, διὰ τοῦτο ἔφθασαν εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς καὶ ἐνθέου πολιτείας τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, ὡσὰν ὁποῦ ἐκεῖνον εἶχον παράδειγμα, καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς ἀγῶνας ἀπέβλεπον. Ὅθεν μὲ τόσην σκληραγωγίαν καὶ κακοπάθειαν ἐβασάνιζον τὸ σῶμά τους, ὥστε ὁποῦ μίαν μόνην φορὰν τῆς ἑβδομάδος ἔτρωγαν. Καὶ τί ὕστερον ἀπὸ τόσων ἡμερῶν νηστείαν ἔτρωγαν; ὀλίγον ψωμὶ καὶ ὀλίγον νερὸν ἔπιναν, ὀλίγον τι ἀνεπαύοντο εἰς ὕπνον, κείμενοι ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, χωρὶς στρῶμα, ὅλον δὲ τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς τους τὸν ἐξώδευον εἰς ὁλονυκτίους στάσεις, καὶ ὁλημερινὰς προσευχάς· οἱ θειότατοι, διὰ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν διάπυρον ἀγάπην. Ἀλλὰ μήπως ἠγωνίζοντο, ἐταλαιπωροῦντο καὶ ἐκακοπάθουν μόνον μὲ τὰς μακρὰς νηστείας, μὲ τὰς ὁλονυκτίους ἀγρυπνίας, μὲ τὰς ὁλημερινὰς προσευχάς; Μήπως, λέγω, μόνον μὲ τὰ τοιαῦτα ἐκακοπάθουν, καὶ ἔπειτα εἶχαν ὀλίγην ἄνεσιν, καὶ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς κατοικίας των; Ὄχι ἀδελφοί, ὄχι, ἀλλὰ ὁ τόπος μάλιστα τοὺς ἐπροξενοῦσε τὴν μεγαλειτέραν ταλαιπωρίαν καὶ κάκωσιν· ἐπειδὴ καθὼς εἴπαμεν εἶναι βουνὸν ὁ τόπος πετρῶδες καὶ δυσκολοπεμπάτητον, οὔτε ἔχει νερὸν εἰς κανένα πλησίον μέρος· ἔξω ἀπὸ αὐτὰς τὰς δυσκολίας εἶναι καὶ ὑψηλότατον· καὶ ἐξ αἰτίας τοιαύτης, δέχεται σφοδροὺς καὶ ὁρμητικοὺς ὅλους τοὺς ἀνέμους· εἰς καιρὸν λοιπὸν χειμῶνος ὁποῦ ἐγένοντο ὑπερβολικὰ κρύα, ὁποῦ συχνὰ ἔπιπτον αἱ χιόνες, ποίαν ταλαιπωρείαν καὶ κακοπάθειαν δὲν ὑπέμεναν οἱ εὐλογημένοι, κατοικοῦντες μέσα εἰς ἕνα ὑπόγειον σπήλαιον; Διὰ τοὺς τοιούτους ἀγῶνας λοιπὸν ὁποῦ ὑπέμειναν, ὠσὰν τί λογῆς ὀπτασίας ἔβλεπον; εἰς ποίαν θεωρίαν ἠρπάζετο ὁ νοῦς των ὅταν προσηύχοντο; αὐτὰ, ἀδελφοί, δὲν ἠξεύρομεν ἀκριβῶς. Ἐκεῖνα ὅμως ὁποῦ εὑρίσκομεν γεγραμμένα, καὶ εἶναι βέβαια, μᾶς δίδουν νὰ καταλάβωμεν, ὡσὰν τί λογῆς ἅγιοι καὶ θεοφόροι ἄνθρωποι ἦσαν. Ἐπειδή, διατρίβοντες ἀσκητικῶς ἐκεῖ εἰς τὸ Προβάτειον ὄρος, μὲ ὅλην τὴν νηψιν καὶ καθαρότητα, πολλαῖς φοραῖς ἀφοῦ ἐφθανεν ἡ νύκτα, ἔβλεπον φῶς ὁποῦ ἔλαμπε μέσα εἰς τὸ δάσος, ὁποῦ ἦτο κάτωθεν τοῦ ὄρους· καὶ λοιπὸν θέλοντες νὰ γνωρίσουν τί ἦτον ἐκεῖνο τὸ φῶς, κατέβαινον τὴν ἡμέραν εἰς τὸ δάσος μετὰ πολλῆς προθυμίας, νὰ ἰδοῦν τί ἦτο τόσον τὸ θράμα, καθὼς ποτὲ καὶ ὁ Μωϋσῆς· ἐνῷ ὅμως ἁπλησίαζον οὗτοι εἰς τὸν τόπον τοῦ φωτός, ἐκρύπτετο καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸ εὕρουν· ὅθεν ἀποροῦντες οἱ εὐλογημένοι καὶ θαυμάζοντες, ὄχι τόσον διότι ἔβλεπον τὸ φῶς. ἀλλὰ διότι δὲν ἠδύναντο νὰ καταλάβουν τί ἦτον, ἐκαμαν ἀπόφασιν νὰ καύσουν ὅλον ἐκεῖνο τὸ δάσος, μὲ τοιοῦτον στοχασμόν, ὅτι ἂν ἦτον ἐκ Θεοῦ τὸ φῶς ὁποῦ ἔβλεπον, δὲν ἤθελε κατακαῇ ὁ τόπος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔβγαινεν· οὕτως εἶπον καὶ ἀπεφάσισαν ἔπειτα ἤρχισαν νὰ καίουν τὸ πυκνότατον καὶ κατάσκιον ἐκεῖνο δάσος.

Εἰς καιρὸν λοιπὸν ὁποῦ ἐκαίοντο ὅλα τὰ φυτὰ τοῦ κατασκιασμένου ἐκείνου λαγκαδιοῦ καὶ τρέχουσα μὲ πολλὴν ὁρμὴν ἡ φλόγα ἐξηπλώνετο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν ὕλην τοῦ δάσους, εἰς ἕνα τοιοῦτον καιρὸν φθάνουσα ἡ τόσον ὑπερβολικὴ καὶ φοβερὰ φλόγα εἰς μίαν μυρσινιάν, ἐστάθη ἐκεῖ καὶ ἔσβυσε καὶ ἔμεινε ἡ μυρσινιὰ ἄβλαβής, ὦ τοῦ θαύματος, ὡσὰν τὴν ἀκατάφλεκτον βάτον τοῦ Μωϋσέως, χωρὶς νὰ ἐγγίζῃ εἰς αὐτὴν ἡ μεγαλωτάτη ἐκείνη φλόξ, ἡ ὁποία κατέκαυσε καὶ ἠφάνισε τόσα ἄλλα διάφορα δένδρα ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ δυνηθῇ, λέγω, νὰ μαράνῃ κἂν τὴν δροσιὰν καὶ τὴν πρασινάδα τῶν φύλλων της, ἀλλὰ καθὼς

ἡ βάτος ἐφαίνετο εἰς τὸν Μωϋσῆν ὅτι ἐκαίετο καὶ δὲν κατεκαίετο. ἐπειδὴ ἦτο τύπος τῆς Παναγίας Θεοτόκου, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ ἡ μυρσίνη δὲν ἐκάη, ἀλλὰ ἀντεστάθη εἰς τὴν τόσην δύναμιν τοῦ πυρός, διότι εἶχε καὶ αὐτὴ ἐπάνω της τὸν ἱερὸν τύπον καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Πανάγνου Θεομήτορος, κοσῶς προχωρῶν ὁ λόγος θέλει φανερώσει. Εὐθὺς λοιπὸν ὁποῦ εἶδον ἀπὸ μακρὰν οἱ ὅσιοι ὅτι ἔσβυσεν ἡ φλόγα καὶ εἰς τὸ ἐπίλοιπον δάσος δὲν ἐξηπλώθη, περιεργάζοντο νὰ γνωρίσουν τὴν αἰτίαν· ὅθεν πλησιάσαντες, ἀφοῦ ἔσβυσεν ἡ πυρκαϊά, βλέπουσι μὲ πολλὴν ἔκπληξιν, ὅτι ἡ μυρσίνη ἐστάθη ὡσὰν ἕνα τεῖχος εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς φλογὸς καὶ δὲν τὴν ἄφησε νὰ περάσῃ παρεμπρός· βλέποντες δὲ καὶ περιεργαζόμενοι, εἶδον εἰς τοὺς κλάδους της μία εἰκὼν τῆς Θεομήτορος· ὅμως ἦτον ἱστορισμένη μόνη της ἡ θεομήτωρ Μαρία, χωρὶς νὰ εἶναι ἐνηγκαλισμένη τὸ μονογενὲ, βρέφος, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλ' ὅτι μὲν ταῦτα εἶναι ἀληθέστατα, κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ, ποῖος δὲ καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἔφερεν ἐκεῖ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα, εἰς τοῦτο ἀπόκρισιν δὲν ἔχομεν· ἢ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰκονομαχίας ἔμεινεν ἐκεῖ κεκρυμμένη, ἢ κανένας παλαιότερος ἀσκητὴς ἀπὸ τοὺς ὁσίους τὴν ἀφῆκεν ἐκεῖ ἢ καὶ μόνη ἡ εἰκών, θεΐᾳ δυνάμει, ἔφυγεν ἀπὸ κανένα ἄλλο μέρος καὶ ἦλθεν ἐκεῖ, μὲ τὸ νὰ θέλῃ ἡ Θεοτόκος νὰ γίνῃ ἐκεῖ τὸ μοναστήριον, καθὼς καὶ μετὰ ταῦτα τὴν θέλησεν τῆς ἔδειξεν· ἢ οὔτως ἢ ἄλλως, τί νὰ εἰποῦμεν δὲν ἠξεύρομεν.

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἁγίαν εἰκόνα εὑρόντες οἱ ὅσιοι, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα, ὡσὰν ὁποῦ ἐγνώρισαν ὅτι ἀπὸ αὐτὴν προήρχετο τὸ φῶς· ἔπειτα, λαβόντες αὐτὴν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ μὲ παρθενικὰς ὑμνωδίας καὶ ψαλμωδίας, τὴν ἔφεραν εἰς τὸ ἱερὸν σπήλαιον ὁποῦ ἐκατοικοῦσαν. Τί δὲ τὰ μετὰ ταῦτα; Τάχα ἐτελείωσεν ἕως ἐδῶ τὸ θαῦμα; Τάχα μόνον νὰ εὑρεθῇ ἡ εἰκὼν ἦτο τὸ θέλημα τῆς Παναγίας καὶ ἄλλο τι περισσότερον δὲν ἦτον; Ὄχι, ἀδελφοὶ χριστιανοί, ὄχι· δὲν ἦτο τοῦτο μόνον, οὐδὲ ἐτελείωσεν ἕως εἰς τοῦτο τὸ θαῦμα. Ἀλλὰ τί; Εἰς τὸ θαῦμα τοῦτο θαῦμα ἐπηκολούθησεν ἕτερον, καὶ αὐτὸ μεγάλον καὶ διηγήσεως ἄξιον. Τί δὲ ἦτον αὐτό; Ἡ κυρία Θεοτόκος, ὁποῦ κατὰ τρόπον ἀκατανόητον ἔδειχνε πρὸ καιροῦ τὸ φῶς εἰς τοὺς ὁσίους, ὁποῦ παραδόξως ἐφύλαξε τὴν μυρσίνην ἀκατάφλεκτον, μὲ τὴν ἁγίαν εἰκόνα της, ὁποῦ εὐδόκησε νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ, αὐτὴ εἶχε βέβαια ἄλλον σκοπόν, καθὼς ἐφανερώθη ὕστερον· εἶχε, λέγω, σκοπόν, εἰς τὸν τόπον ὁποῦ εὑρέθη ἡ εἰκόνα της, νὰ γίνῃ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν αὐτῆς ναὸς μεγαλοπρεπής, μάνδρα πνευματικὴ διὰ τὰ λογικὰ πρόβατα τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ αὐτῆς, νὰ γίνῃ δηλαδὴ μοναστήριον ἱερόν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινε μετὰ ταῦτα· δι' αὐτὰ λοιπὸν τὰ αἴτια, καθὼς τὰ πράγματα ἔδειξαν ὕστερον, φεύγουσα ἀπὸ τὸ σπήλαιον, θείᾳ δυνάμει, ἡ ἄχραντος εἰκών, ἦρχετο καὶ ἐκρεμάζετο εἰς τοὺς κλάδους τῆς μυρσίνης, ὁποῦ τὸ πρῶτον τὴν ηὗραν· ὅθεν ἀφοῦ ἔγινε τοῦτο πολλαῖς φοραῖς, γνωρίσαντες οἱ ὅσιοι, ὅτι ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐδιάλεξεν ἡ Θεοτόκος εἰς κατοικίαν ἰδικήν της, ἔκτισαν ἰδιοχείρως καθὼς ἠδυνήθησαν, ἕνα μικρότατον ναὸν πλησίον τῆς μυρσίνης, καὶ τὸν ἐφιέρωσαν εἰς τὴν Θεομήτορα, καὶ μέσα εἰς αὐτὸν ἔβαλαν καὶ τὴν θείαν εἰκόνα, ψάλλοντες ψαλμοὺς καὶ ᾠδὸς εὐχαριστηρίους εἰς τὴν Θεοτόκον, ὁποῦ τὴν ἐφανέρωσεν εἰς αὐτούς.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ὁποῦ τοῦτα ἔγειναν εἰς τὴν Χίον, ἦτο διαγυμένος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ Μονομάχος ἐπιλεγόμενος, καὶ εὑρίσκετο ἐξόριστος εἰς τὴν Μυτιλήνην τὴν νῆσον, κατὰ προσταγὴν τοῦ τότε Βασιλεύοντος Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγῶνος· ἔμεινε δὲ εἰς τὴν ἐξορίαν, ἕως ὁποῦ ἔλαβε πάλιν τὴν βασιλείαν ἡ Θεοδώρα καὶ ἡ Ζωὴ αἱ πορφυρογέννητοι, καὶ τότε ἀφοῦ βασίλευσαν, ηὐδόκησεν ὁ Θεός, ὄχι μόνον νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ βασιλεύσῃ· οἱ δὲ θεῖοι Πατέρες ἡσυχάζοντες εἰς τὴν Χίον, ἐγνώρισαν ἀπὸ θείαν ἀποκάλυψιν τὸ μέλλον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Μονομάχος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν μέλλει νὰ ἀνακληθῇ εἰς βασιλείαν. Ὁ Μονομάχος ὁ δυστυχής, ὄχι μόνον ἀνάκλησιν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν δὲν ἤλπιζεν, καθὼς μόνος του τὸ ἔλεγεν ὕστερον εἰς τοὺς ἁγίους, ἀλλὰ καὶ περισσότερον κακὸν ἐπρόσμενε νὰ τοῦ ἔλθῃ· μόνοι δὲ οἱ ὅσιοι ὁποῦ οὔτε Μονομάχον ἤκουσαν ποτὲ, οὔτε τί γίνεται εἰς τὰ βασίλεια ἤξευρον, αὐτοὶ μόνοι, λέγω, οἱ ἐρημῖται ἔμαθαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, ἀπὸ θεῖον φωτισμόν, καθὼς εἴπαμεν, ὅτι ἐμέλλε νὰ βασιλεύσῃ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν· καὶ λοιπὸν πληροφορημένοι αὐτοὶ περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐταξείδευσαν εἰς τὴν Μυτιλήνην, ὁ θεῖος Νικήτας, καὶ ὁ θεῖος Ἰωσήφ, καὶ ἐγνωρίσθησαν μὲ τὸν Μονομάχον· καὶ συνομίλοῦντες μὲ αὐτόν, ἐδοκίμαζον μὲ κάθε λογῆς τρόπον νὰ τὸν παρηγορήσουν καὶ νὰ καταπαύσουν τὴν λύπην, ὁποῦ εἶχε διὰ τὴν ἐξορίαν· ἔπειτα καὶ τὴν καλήν, καὶ χαροποιὰν εἴδησιν τοῦ ἔδωκαν, πῶς δηλονότι ἐγνώρισαν αὐτοὶ ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, ὅτι μέλλει νὰ βασιλεύσῃ μετ' ὀλίγον· ὡσὰν τὶ λογῆς στοχάζεσθε διετέθη τότε ὁ Μονομάχος; τάχα ἐχάρη; τάχα ἐσκίρτησεν ἡ καρδία του διὰ μίαν τοιαύτην ἀνέλπιστον εἴδησιν; ἀπὸ ἐξόριστος καὶ δυστυχὴς νὰ λάβῃ τὸ μέγιστον τῶν κοσμικῶν ἀγαθῶν, τὴν βασιλείαν; ἦτον βέβαια ἀκόλουθον νὰ χαρῇ· ἀλλὰ πόθεν νὰ πληροφορηθῇ, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ἁπλοῖ ἄνθρωποι (καθὼς ἐφαίνοντο ἀπὸ τὸ σχῆμα καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τους) προφητεύουσι; διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ἔλεγε πῶς δὲν ἐπιτυγχάνει τῆς βασιλείας, κατὰ τὴν τῶν ἁγίων προφητείαν, στοχαζόμενος αὐτὴν παράδοξον καὶ ἀπίστευτον, ἀλλὰ καὶ ὅτι δὲν ἤλπιζε νὰ ἐλευθερωθῇ καὶ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὁποῦ ἐπεκρέματο εἰς αὐτὸν, διὰ τὰ ὁποῖα ἔκλαιε καὶ ἐλυπεῖτο κατὰ πολλά· οἱ δὲ Πατέρες πάλιν, ἔχοντες ὅλην τὴν πίστιν εἰς τὰς ἀποκαλύψεις, καὶ πληροφορημένοι τὴν ἀλήθειαν, ἐναντιώνοντο καὶ ἀντέλεγον εἰς τοὺς στοχασμοὺς του καὶ μὲ χαροποιὰς καὶ βεβαίας ὑποσχέσεις ἐδοκίμαζον νὰ βγάλουν τὸ βάρος τῆς λύπης ἀπὸ τὴν καρδίαν του, λέγοντες πρὸς αὐτόν· «Ἐχε θάρρος, ὦ αὐθέντα, καὶ ἔχε καλὰς ἐλπίδας, διότι δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρός, ἀλλὰ τώρα ὀγρήγορα, μέλλει νὰ σοὶ δοθῇ ἡ βασιλεία παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου Θεοῦ, καὶ τότε ἀντὶ ταύτης τῆς λύπης θέλεις λάβῃ χαρὰν μεγάλην· ἔχε παρηγορίαν τῆς λύπης σου ταύτην τὴν προφητείαν ὁποῦ σοὶ προλέγομεν, ἡ ὁποία ἀπεκαλύφθη καὶ ἐφανερώθη εἰς ἡμᾶς παρὰ Θεοῦ. Τότε λοιπόν, ἂν καὶ καθὼς εἴπον, ἐνόμιζεν ἀπίστευτον καὶ ἀπίθανον ταύτην τὴν προφητείαν, ἐπα-

ρηγορήθη ὅμως καὶ ἔλαβε κἄποιον θάρρος καὶ κατ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ δέχεται καὶ νὰ πιστεύῃ τὰ λεγόμενα· διότι παρετήρησεν ὅτι χωρὶς κιμμίαν τέχνην καὶ πανουργίαν,ἀλλὰ μάλιστα μὲ πολλὴν ἀπλότητα καὶ ἀκακίαν ἔλεγον τὰ λόγια τους οἱ ὅσιοι· κάμνων δὲ ταύτην τὴν παρατήρησιν, ἔλαβεν ἀκολούθως ὑπόληψιν περὶ αὐτῶν, ὅτι δὲν ἦσαν πλάνοι τινὲς καὶ ἀπατεῶνες ἄνθρωποι, ἀλλ' ὄντως θεοφόροι καὶ ἅγιοι καὶ ἀληθινῶν πραγμάτων ἀληθεῖς προφῆται. Ὅθεν εἶπε πρὸς αὐτούς. «Ὦ Πατέρες τιμιώτατοι, κοντὰ εἰς τὸν Θεόν, ἐὰν ἐγὼ εὐτυχήσω τοιαύτην εὐτυχίαν νὰ βασιλεύσω, καθὼς μοὶ προλέγετε καὶ ὑπόσχεσθε, ὅλας ὅμοῦ ὅσας εὐεργεσίας βούλεσθε θέλετε λάβει παρ' ἐμοῦ». Τὶ δὲ ἀποκρίνονται πρὸς αὐτὸν οἱ ὅσιοι, τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ἀκτημοσύνη τὸ καύχημα ; «Δὲν ἔχομεν χρείαν, ὦ μέγιστε Αὐτοκράτορ, ἀπὸ κανένα ἄλλο πρᾶγμα, οὐδὲ κανένα ἄλλο δὲν ζητοῦμεν». Ἔπειτα διηγήθησαν λεπτομερῶς καὶ ἐφανέρωσαν λαμπρῶς τὸ μέγα θαῦμα ὁποῦ ἔγινεν εἰς τὴν μυρσίνην· ὅτι δηλαδὴ ἔμεινεν ἄκαυστος ἀπὸ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἐκείνην φλόγα καὶ ὁλότελα ἀκάπνιστος,καὶ ὅτι εὑρέθη κρεμμασμένη εἰς τοὺς κλάδους της ἡ εἰκὼν τῆς Θεομήτορος καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, καθὼς προλαβόντες τὰ διηγήθημεν, καὶ πρὸ πάντων, τὸ λαμπρότατον φῶς ὁποῦ ἔβλεπον ἀπὸ τὸ ὄρος, παρομοίως μὲ τὸν Μωϋσῆν. Διηγηθέντες λοιπὸν πάντα τὰ γενόμενα, τότε ἐπρόβαλαν καὶ τὸ ἕνα ἐκεῖνο ζήτημα,διὰ τὸ ὁποῖον εἶχον χρείαν ἀπὸ βασιλικὴν βοήθειαν. Τὶ δὲ ἦτο ἐκεῖνο τὸ ζήτημα; ἦτο τὸ ἀκόλουθον.«Ἡ εἰκὼν αὕτη,εἶπον πρὸς τὸν Μονομάχον οἱ Πατέρες,ὁποῦ εὑρήκαμεν, χρειάζεται Μονὴν καὶ Ναὸν εὐρύχωρον,ὑψηλὸν καὶ ὡραῖον, κατεσκευασμένον μὲ καλλίστην τέχνην (διότι ἡ τοιαύτη Μονὴ καὶ Ναὸς θέλει εἶναι βασιλικὸν δῶρον εἰς τὴν Θεομήτορα καὶ ὄχι ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε), διότι εἰς τοιαύτην εἰκόνα θαυματουργὸν τοιοῦτος Ναὸς καὶ τοιαύτη θαυμασία Μονὴ πρέπει». Τότε πάλιν ὁ Μονομάχος λέγει πρὸς τοὺς Πατέρας, «Ἂν ἴσως, ὦ Πατέρες ἁγιώτατοι, λάβω τὴν βασιλείαν, καθὼς μοὶ λέγετε, βεβαιότατα θέλετε λάβει μεγάλας εὐεργεσίας παρ' ἐμοῦ, καὶ ὁ Ναὸς τῆς Πανάγνου μου καὶ Θεομήτορος θέλει λάβει τὴν ἐναρμόνιον σύνθεσιν καὶ κατὰ πολὺ καλυτέραν,παρ'ὅσον ἠλπίζετε νὰ σᾶς γίνῃ». Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κωνσταντῖνος ὁλοπρόθυμος ὑπέσχετο καὶ ἔταξεν. Ἀλλ' οἱ ἁπλοῖ καὶ ἀπερίεργοι ὅσιοι, καθὼς τοὺς ἐνόμιζεν δὲν ἐδέχθησαν ἁπλῶς καὶ ἀπεριέργως τὰς ὑποσχέσεις αὐτοῦ, μὲ λόγια μόνον, ἀλλὰ μὲ κάθε λογῆς ἀσφάλειαν· οἱ θεόσοφοι· ἐζήτησαν δηλονότι καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ, εἰς ἐνθύμησιν τῶν πολλῶν ἐκείνων ὑποσχέσεων, τὸ δακτύλιόν του, τό ὁποῖον εἶχε τὴν βοῦλάν του ἐπάνω· καὶ οὕτως ἀφοῦ πλέον ἔλαβον βεβαίως καὶ ἀσφαλεῖς τὰς παρ' αὐτοῦ ὑποσχέσεις, ὑπέστρεψαν καὶ ἦλθον εἰς τὴν Χίον τὴν πατρίδα τους.

Δὲν ἐπέρασε πολὺ καιρὸς καὶ ἀπέθανον οἱ προειρημένοι ἐκεῖνοι δυὸ βασιλεῖς, ὅτε Μιχαὴλ ὁ Παφλαγών, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐξορίσῃ τὸν Μονομάχον, καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον Μιχαὴλ ὁ Καλαφάτης· καὶ πάλιν ἡ Βασίλισσα Ζωή, τοῦ Παφλαγῶνος ἡ σύζυγος τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐξορίσει βασιλεύσας ὁ Καλαφάτης, ἦλθεν εἰς τὰ Βασίλεια, καὶ ἔλαβε τὰ σκῆπτρα τῆς Βασιλείας· καὶ παρευθὺς ἔστειλε πλοῖα καὶ ἔφεραν τὸν Κωνσταντῖνον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ λαβοῦσα αὐτὸν εἰς ἄνδρα της γνήσιον διὰ τελείου γάμου, ἀντὶ τῆς προτέρας ἐξορίας, τοῦ ἐνεχείρισε τὰ σκῆπτρα καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, κατὰ τοὺς 1045 χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, καὶ οὕτως ἐβασίλευσε κατὰ τὴν προφητείαν τῶν ὁσίων πατέρων. Τότε λοιπὸν μαθόντες αὐτοὶ τὸ γεγονὸς ὅτι δηλαδὴ ἐβασίλευσεν, ἔφθασαν τὸ ὀγλιγωρότερον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ προσελθόντες εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνθύμησαν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπόσχεσιν, ὁποῦ εἶχε τοὺς δώσῃ εἰς τὴν Μυτιλήνην, διὰ νὰ κτίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἔδειχναν ἐνταυτῷ καὶ τὸ δακτυλίδι ὁποῦ εἶχε δοσμένον εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐνθυμήσεως· ὁ δὲ Βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, καὶ ἰδὼν τὸ δακτυλίδι του, «μοῦ ἐνθύμησε, εἶπε πρὸς αὐτούς, τὴν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τὸ δακτυλίδι» ποίαν δὲ ἐβλάβειαν ἔλαβε τότε ὁ Βασιλεὺς διὰ τοὺς ὁσίους, ὅταν ἐπληρώθη ἡ προφητεία τους, καὶ ποῖον σέβας ἔδειξεν εἰς αὐτούς, καὶ ἀκολούθως ποίαν δεξίωσιν, ποίαν περιποίησιν, περιττὸν εἶναι νὰ λέγωμεν. Ἐπειδὴ εἶναι φανερὸν ἀπὸ τὴν μεγάλην φιλοτιμίαν ὁποῦ ἔδειξε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ, καὶ εἰς τὰ ἀφιερώματα καὶ εἰς τὰ προνόμια ὁποῦ ἐχάρισεν εἰς τὴν Μονήν· διότι τότε παρευθὺς ἔπεμψε τὸν ἀρχιτέκτονα τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ἄλλους ἔχοντας τὰ δευτερεῖα τῆς καλλιτεχνίας, διὰ νὰ οἰκοδομήσωσι τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου, πέμπει δὲ καὶ πολλοὺς μαρμαρίνους στύλους, ἤγουν κολόνας, κατὰ πολλὰ διαφανεῖς καὶ λαμπράς, καὶ ἄλλα πορφυρόχροα μάρμαρα, ἐσωτρώθη καὶ διαφανῆ· καὶ ἄλλα χρειαζόμενα εἰς τὴν τοιαύτην βασιλικὴν οἰκοδομήν. Πλεύσαντες δὲ ἐκεῖθεν ἔφθασαν εἰς τὸν λιμένα τῆς Χίου, καὶ ἐξελθόντες μὲ πολλὴν φιλοπονίαν καὶ προθυμίαν ἤρχισαν τὰ συντείνοντα καὶ χρειαζόμενα εἰς τὴν μεγαλωτάτην οἰκοδόμησιν· ἐκτίζετο δὲ δώδεκα χρόνους, μὲ πληρωμὰς καὶ ἔξοδα βασιλικά, ζώντος ἔτι τοῦ ἀοιδίμου Κωνσταντίνου· καὶ ὅσον εἰς τὴν καλλιτεχνίαν καὶ εὐφυΐαν, τόσον καλλὰ ἐπιμελήθησαν οἱ οἰκοδόμοι, καὶ τόσον πολλὰ χαριέντως τὸν ἱερὸν Ναὸν ᾠκοδόμησαν, ὁποῦ σχεδὸν ἴσα μὲ τὰς πρωτίστας οἰκοδομὰς τῶν ἑπτὰ θαυμάτων ἐτιμήθη· μετὰ δὲ τοὺς δώδεκα χρόνους ἐτελεύτησε καὶ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, μὲ ὅσον καὶ καλὸν τέλος, ὁμοίως καὶ ἡ Ζωὴ ἡ σύζυγός του· καὶ ἐξ αἰτίας τοιαύτης, δηλαδὴ διὰ τὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως ἐμποδίσθη καὶ ἐστάθη ἀτελείωτος ὀλίγον καιρὸν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Ναοῦ· κινηθεῖσα ὅμως ἀπὸ θεῖον ἔρωτα καὶ ἀγάπην ἡ Θεοδώρα, ἡ ἀδελφὴ τῆς Ζωῆς, ἡ ὁποία ἀναδέχθη τὴν βασιλείαν, συνεπλήρωσε καὶ ἐτελείωσε μεγαλοπρεπῶς τὸ ἐλλεῖπον μέρος τῆς θείας αὐτῆς οἰκοδομῆς καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὅλη ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Ναοῦ. Ἂν καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀπέθανε πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τέλος ἡ οἰκοδομή, τὰ ἀφιερώματα ὅμως ὁποῦ πρὸς τὴν Μονὴν ἀφιέρωσε, τὰ ἔδωσε κατ' ἀρχὰς μετὰ πάροδον δύο χρόνων, ἀφοῦ ἤρχισαν νὰ κτίζουν· ἔδωκε δὲ πολλὰς δωρεὰς καὶ βοηθείας καὶ πλουσίους πόρους, καὶ πολλὰ εἰσοδήματα, διὰ νὰ ζωοτρέφωνται οἱ ἐνασκούμενοι μοναχοί· ἔπειτα καὶ διὰ χρυσοβούλλων Βασιλικῶν ἐπεκύρωσε καὶ ἐβεβαίωσε καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ἀφιερωθέντα εἰς τὴν Μονήν, καὶ ὅσα ἄλλα ἄλλοι τινὲς ἀφιέρωσαν, καὶ μὲ ἄλλα πάλιν Χρυσόβουλλα ἐθέσπισε καὶ ἀπεφάσισε νὰ εἶναι ἡ τοιαύτη νέα Μονὴ, ἐλεύθερα παντάπασι, καὶ ἀπὸ παντὸς προσώπου ἁπλῶς ἀνενόχλητος κατὰ πάντα. καὶ ἀσίδοτος, καὶ αὐτεξούσιος, ὁμοίως καὶ αἱ δέσποιναι, αἱ πορφυρογέννητοι, ἡ Ζωὴ δηλονότι καὶ ἡ Θεοδώρα, ἐφιλοτιμήθησαν εἰς τὰ ἀφιερώματα τῆς Μονῆς καὶ τὸ πάντῃ ἐλεύθερον καὶ αὐτοδέσποτον, συμφώνως μὲ τὸν Βασιλέα καὶ κτητόρισσαι καὶ αὐταὶ ἐχάρισαν εἰς τὴν Μονὴν καὶ μάλιστα ἡ ἀοίδιμος Θεοδώρα, ἡ ὁποία ἔλαβεν ὅλην τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μόνη της μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον.Μετὰ δὲ τὴν σύστασιν καὶ τὴν τελείωσιν αὐτῆς τῆς Μονῆς, ἡ ὁποία ἔγινε διὰ κατοικίαν, τῶν ἔκτισαν καὶ ἄλλο μοναστήριον γιὰ κατοικίαν, γυναικῶν εἰς τόπον ἐπιτήδειον, μακρὰν ἀπὸ τὸ ἀνδρικὸν μοναστήριον. Ἔπειτα ὡσὰν καλοὶ πατέρες, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀφιερώματα καὶ σιτηρέσια τῆς πρώτης Μονῆς, τὰ ἐμοίρασαν καὶ εἰς τὰ δύο μοναστήρια, ὡς εἰς δύο ἀγαπημένα τέκνα· καὶ ἔδωκαν εἰς κάθε ἕνα ὅσα ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ τρέφωνται οἱ ἐν αὐτῷ ἀσκούμενοι, ἔχοντες τὴν προστασίαν καὶ τὴν φροντίδα καὶ τῶν δύο αὐτῶν μοναστηρίων. Δὲν ὑπέφερεν ὅμως ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διάβολος τὰ βλέπῃ τέτοια πράγματα, νὰ βλέπῃ, λέγω, νὰ ἀνοίγωνται ἀγωνιστήρια τῆς ἀρετῆς καὶ μοναστήρια εἰς ψυχικὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν. Ὅθεν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ τοιοῦτο καλόν, παρεκίνησε τινὰς ἀπὸ τὴν Χίον διὰ νὰ συκοφαντήσουν τοὺς ἁγίους· καὶ δὴ τοὺς ἐσυκοφάντησαν, καὶ σηκοφαντίαν ὄχι παραμικρὰν καὶ ὑποφερτήν, ἀλλὰ μεγαλωτάτην καὶ ἀνυπόφορον· ἐκατηγόρησαν, λέγω, ὡς δυσσεβεῖς καὶ κακοδόξους τοὺς ἀσκητικωτάτους καὶ ὀρθοδόξους, καθὼς λέγει ρητῶς περὶ αὐτῶν ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας εἰς τὸ ἰδικόν του χρυσόβουλλον. Ὅθεν οἱ διοικηταὶ ὁποῦ εἶχε τότε ἡ Βασίλισσα Θεοδώρα, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐκείνη εἴδησιν, ὡσὰν ὁποῦ ὡς γυνὴ ἦτο ἄπειρος καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, (1) ἀπεφάσισαν ἐξορίαν ἀδικον κατὰ τῶν ὁσίων, οἱ ἄδικοι καὶ παράνομοι.Τότε πλέον, ἀφοῦ ἔπαυσαν οἱ ἐξωτερικοὶ κόποι καὶ αἱ πολλαὶ φροντίδες, ὁποῦ εἶχαν εἰς τὰς οἰκοδομὰς τῶν μοναστηρίων οἱ εὐλογημένοι πατέρες καὶ ἔμελλαν νὰ ἡσυχάσουν καὶ νὰ καταγίνωνται πλέον εἰς μόνους τοὺς πνευματικοὺς καὶ νὰ καταγίνωνται πλέον εἰς μόνους τοὺς πνευματικοὺς καὶ νὰ καταγίνωνται πλέον εἰς μόνους τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας, τότε, λέγω, ὅλον τὸ ἐναντίον ἔγινεν εἰς αὐτοὺς καὶ στέλλονται εἰς ἐξορίαν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα καὶ τὸ χειρότερον ἦτο, ὁποῦ δὲν εὐχαριστήθησαν εἰς μόνον τὴν ἐξορίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ μοναστήριά τους τὰ ἤνωσαν μὲ τὸ οἰκοπροάστειον, (2) καὶ ἀκολούθως, τὰ Θεῷ ἀφιερωμένα μοναστήρια ἥρπασαν καὶ τὰ ἔκαμαν καὶ κοσμικὰ πράγματα. Ἔμειναν λοιπὸν εἰς τὴν ἐξορίαν οἱ μακάριοι, ἕως ὅτου ἐτελεύτησεν ἡ Βασίλισσα Θεοδώρα καὶ ὁ μετ' αὐτὴν βασιλεύσας Μιχαὴλ ὁ στρατιωτικὸς, καὶ τότε βασιλεύσαντος Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ, εὗρον καιρὸν ἐπιτήδειον καὶ ἀνέφερον εἰς αὐτὸν τὴν ὑπόθεσίν τους· καὶ αὐτὸς ἐξετάζων τὰ πράγματα, ἐγνώρισε τὴν συκοφαντίαν καὶ τὴν ἀδικίαν ἐκείνην ὁποῦ τοὺς κατεδίκασαν. Ὅθεν τοὺς μὲν διοικοῦντας τότε τὴν βασίλισσαν Θεοδώραν ἐκατηγόρησε καὶ ἐμέμφθη, ὡσὰν ὁποῦ ἔκαμαν, καθὼς ὁ ἴδιος λέγει ἐν τῷ αὐτοῦ χρυσοβούλλῳ. ἐναντία εἰς τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας,· αὐτὸς δὲ ὁ ἀοίδιμος, καὶ διὰ τὸ δίκαιον καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς ἁγίους εὐλάβειαν, καὶ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ κτήτορος, ὁποῦ εἶχε τὸ μοναστήρια πάντῃ ἐλεύθερα, καὶ μάλιστα διὰ τὸ Χρυσόβουλλον ὁποῦ εἶχε δώσῃ ἡ Ἰδία Θεοδώρα περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν μοναστηρίων,δι' ὅλα αὐτά, λέγω ἔδωκεν εἰς τοὺς ὁσίους νέον Χρυσόβουλλον ἰδικόν του, μὲ τὸ ὁποῖον ἀποσπᾷ τὰ μοναστήρια ἀπὸ τὸ οἰκοπροάστειον, καὶ τὰ ἀφίνει εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς Πατέρας ἐλεύθερα καὶ ἀνενόχλητα ἀπὸ παντὸς προσώπου, μὲ ὅλα τὰ πράγματα ὁποῦ εἶχαν, καὶ μὲ ὅλα τὰ προνόμια, μὲ τὰ ὁποῖα τὰ ἐτίμησεν ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος πρότερον, καὶ τότε ὑπέστρεψαν οἱ μακάριοι Πατέρες καὶ ἡσύχασαν εἰς τὸ Μοναστήριόν τους, ἀφοῦ ἱκανῶς ἐταλαιπωρήθησαν εἰς τὴν ἐξορίαν· καὶ οὕτω διαπεράσαντες ἐκεῖ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τους ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ μὲ τὰς συνηθεισμένας, ἀρετὰς πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν, πρῶτος ὁ θεῖος Νικήτας, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου μηνὸς, ἔπειτα ἐν ἄλλοις καιροῖς καὶ οἱ ἄλλοι δύο, ὁ μακάριος Ἰωάννης, καὶ ὁ θεῖος Ἰωσὴφ· τὰ δὲ τίμια καὶ ἅγια αὐτῶν λείψανα ἐτέθησαν εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ ὅπου λέγεται φιάλιον,(1) ὅπου καὶ τὴν φρικτὴν ἐκείνην θαυματουργίαν εἰς τοὺς βαρβάρους ἐτέλεσαν ὕστερον.

Ἔφοδοι καὶ καταδρομαὶ τῶν βαρβάρων ἐγένοντο τότε εἰς ὅλην τὴν νῆσον, ἦλθον δὲ μίαν φορὰν καὶ εἰς τὴν Μονὴν οἱ βάρβαροι ἐκεῖνοι "Αραβες, διὰ νὰ ἁρπάξουν ὅ,τι ἠθελαν ἠμπορέσῃ· καὶ ἐμβαίνοντες εἰς τὸν Ναόν, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνοίξουν τὸ καθολικόν, ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὸν φόβον μιᾶς θαυμαστῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς εἰκόνος τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ὁποῦ εἶναι ἐζωγραφισμένη μὲ ψηφὶ ἐπάνωθεν τῆς πύλης τοῦ καθολικοῦ, διὰ τοῦτο ἔδειξαν ὅλην των τὴν μανίαν καὶ τὴν βαρβαρότητα εἰς τοὺς νάρθηκας· ὅθεν ὅλην ἐκείνην τὴν ὁρθομαρμάρωσιν ὁποῦ εἶχον οἱ τοῖχοι μὲ ἀρίστην τέχνην καὶ εὐαρμοστίαν, τὴν ἔχάλασαν οἱ ἐπάρατοι, καὶ τὰ διαφανῆ ἐκεῖνα πορφυρόχροα μάρμαρα τὰ ἔπῆραν, ἦλθον δὲ καὶ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι ἡ θήκη τῶν σεβασμίων λειψάνων τῶν ὁσίων ἀπὸ πορφυρόχρουν μάρμαρον, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐχαλοῦσαν τὰ πλησίον μάρμαρα δύο'Αράπηδες,καὶ ἀκόλουθον ἦτο πλέον νὰ ἀνοίξουν καὶ τὴν ἱερὰν ἐκείνην λάρνακα, ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἑνὸς ἡ σμίλα καὶ ἐκεῖθεν, ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἐβγῆκεν ἔξαφνα μία φοβερὰ φλόγα καὶ ἐκατάφλεξε τοὺς τολμηροὺς ἐκείνους βαρβάρους καὶ ἔμεινε περιαδόμενον τὸ θαῦμα ἕως τὴν σήμερον· ἀκόμη καὶ ὁ τοῖχος φαίνεται καπνισμένος καὶ μαῦρος· ὁμοίως καὶ τὸ κλειδίον, φαίνεται κεκαυμένον· εἰς ἀπόδειξιν δὲ καὶ αἰωνίαν μνήμην τοῦ θαύματος, τὰ μὲν ἄλλα χαλασμένα μέρη τὰ ἐδιώρθωσαν ὕστερον, καὶ τὰ ἐζωγράφισαν, τὸ δὲ μερος ἐκεῖνο μένει χαλασμένον μέχρι σήμερον, καὶ ἀζωγράφιστον. Ἐφαίνετο μέχρι τῆς κιτασρροφῆς τοῦ 1822.

Μετὰ δὲ χρόνων πολλῶν παρέλευσιν, ἦλθεν ἀπὸ τὴν

(1) Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ χρυσοβούλλου Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ.
(2) Ποῖον ἦτο αὐτὸ τὸ οἰκοπροάστειον, ἀγνοοῦμεν.

(1) Ἀπὸ τὰ ὁποῖα σώζεται μόνον ἡ μία κάρα, πλὴν ἄγνωστον τίνος τῶν τριῶν εἶναι.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

Κρήτην ἕνας ἱερομόναχος, Ἱερεμίας ὀνομαζόμενος, καὶ ἐζήτει τόπον ἁρμόδιον διὰ νὰ ἡσυχάσῃ, (καθὼς ἐν καιρῷ κινδύνου ὑπεσχέθη εἰς τὸν Θεόν)· καὶ λοιπὸν οἱ τότε εὑρεθέντες μοναχοί, τὸν ὁδήγησαν εἰς τὸ Προβάτειον ὄρος, εἰς τὸ ἱερὸν σπήλαιον ὅπου ἡσκήτευαν οἱ ὅσιοι, περὶ τοῦ ὁποίου πολλάκις εἴπομεν. Ὁ δὲ Ἱερεμίας εὑρὼν τὸν τόπον ἐπιτήδειον κατὰ τὸν σκοπόν του, ἔμεινεν ἐκεῖ· εὐλαβούμενος δὲ τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο, ὡς ἱερὸν καὶ ἅγιον ἀπὸ τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας τῶν ὁσίων, ἐγκαίνισεν αὐτό, καὶ καθιέρωσε καὶ εἰς Ἐκκλησίον τὸ μετεσκεύασεν, ἐπ' ὀνόματι τιμωμένην τῶν ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Νικήτα Ἰωάννου, καὶ Ἰωσὴφ· ἔπειτα καὶ μερικὰ κελλία ἔκτισε, μονύδριον εἰς ἀσκητῶν κατοικίαν· τὸ ἑκατεσκεύασεν. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἱερὸς Ἱερεμίας, ἐκεῖ ἡσυχάζων δὲν ἠξεύρω πόθεν ἐκτυπήθη ἀπὸ πανοῦκλαν καὶ αὐτὴ τοῦ ἐφαβέριζε θάνατον· ὅθεν ἀπελπισμένος ἀπὸ ἀνθρωπίνην βοήθειαν, κατέφυγεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἁγίων καὶ πηγαίνων μέσα εἰς τὸν Ναόν, ὅπως ἠμπόρεσεν, ἔπεσεν ἔμπροσθεν εἰς τὴν σεβασμίαν εἰκόνα των, καὶ μὲ θερμὴν δέησιν ἐζήτει τὴν ἐκείνων ἐπίσκεψιν· κείμενος δέ, ὀλίγαν ἀπεκοιμήθη. Καὶ ἰδοὺ φαίνονται ἐπάνωθέν του ἱστάμενοι οἱ τρεῖς ἅγιοι εὐλογοῦντες αὐτὸν καὶ τὴν νόσον ὁποδιώκοντες. Ὁ δὲ Ἱερεμίας ἀποτινάξας τὸν ἔλαφρὸν ἐκεῖνον ὕπνον, εὑρέθη ὅλως ὑγιής, δοξάζων τὸν Θεὸν παὶ τοὺς ὁσίους, τοὺς θείους αὐτοῦ εὐεργέτας. Ὅθεν τὸ μὲν πρὸς εὐχαριστίαν πρὸς τοὺς ἁγίους, τὸ δὲ καὶ εἰς μνήμην τοῦ θαύματος, ἐζωγράφισεν ἰδιοχείρως (τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ ἐπιτήδευμα) τοὺς ἁγίους, κατὰ τὴν φανεῖσαν αὐτῷ ὀπτασίαν ἐπάνωθεν τῆς πόρτας τοῦ κελλίου του, τὴν θυσίαν καὶ πολλοὶ ἀκόμη τὴν σήμερον ἐνθυμοῦνται καὶ τὸ λέγουσι. Ταῦτα δὲ πάντα τὰ ἔργα τοῦ Ἱερεμίου εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς πατρίδος κατεστράφησαν καὶ τὸ μονύδριον ἐρήμωσεν· ἐλθὼν δὲ ὁ γέρων Παχώμιος ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα κατὰ τὸ 1868, ἀνεκαίνισε τὸ σπήλαιον καὶ εὐρυχωρότερον αὐτὸ κατεσκεύασε καὶ μετὰ τέμπλου καὶ μαρμάρου ἐκόσμησε καὶ ἄλλην ἐκκλησίαν εὐρυχωροτάτην μετὰ τρούλου ᾠκοδόμησε, καὶ τελείαν Σκήτην τὸ Μονύδριον ἐγκατέστησεν καὶ μὲ πολλὰ κελλία καὶ ξενῶνας ἐκαλλώπισεν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ τῆς Σκήτης ἔχουν ἔργον τὴν ζωγραφικὴν καὶ εἰς ἄλλας τινὰς συνήθεις τοῖς μοναχοῖς χειροτεχνικὰς ἐργασίας καταγίνονται.

Αὕτη εἶναι, ἀδελφοί μου χριστιανοί, ἡ ὁσία ζωὴ καὶ ἐνάρετος πολιτεία τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ. Οὕτω μὲ ἀποστολικὸν ζῆλον, ὡς ἠκούσατε, ἀφῆκαν πάντα καὶ ἠκολούθησαν τῷ Χριστῷ οἱ μακάριοι, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην του ἐκακουχοῦντο καὶ ἐταλαιπωροῦντο ἐπάνω εἰς τὸ Προβάτειον ὄρος οἱ θειότατοι, μὲ νηστείας, μὲ προσευχὰς ἀδιαλείπτους μὲ ἀγρυπνίας ὁλονυκτίους, ὑπομένοντες τοὺς παγετοὺς τοῦ χειμῶνος καὶ τοὺς καύσωνας τοῦ θέρους. Ὅθεν καὶ προφητικοῦ ἠξιώθησαν χαρίσματος, καὶ ἔχοντες παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν, τὸν οὐράνιον Βασιλέα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἐπιγείους βασιλεῖς παρρησίαν, θαυμασίως ἐπλούτισαν, καὶ Ναὸν θαυμαστόν, ὡς ἄλλος Σολομών, ἔκτισαν, καὶ Μοναστήρια καὶ Κοινόβια, ὡς ἄλλος Εὐθύμιος καὶ Σάββας ὁ ἡγιασμένος καὶ Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης ἐαύτησαν, καὶ μοναδικῆς ζωῆς τύπος καὶ ὑπογραμμός, ὡς ὁ μέγας Ἀντώνιος εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐφάνησαν· καὶ μὲ πόνους πολλοὺς μᾶς ἔκτισαν Ναὸν περικαλλέστατον καὶ μοναστήρια διὰ τὴν σωτηρίαν μας, καὶ ὅλην τὴν νῆσον ἐπλούτισαν ἀπὸ τὴν ἀρετήν των καὶ θεοσέβειαν· διότι ἡ εὐλάβεια ὅπου ἀνθεῖ μέχρι τὴν σήμερον ἐπάνω εἰς τὴν Χίον, ἀπὸ τὰς Σκήτας τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα εὐαγῆ μοναστήρια πηγάζει. Χρεωστοῦμεν λοιπὸν εἴμεθα, ἀδελφοὶ Χριστιανοί, νὰ τοὺς ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τοὺς σεβώμεθα, ὄχι μόνον διὰ τὰ ὅσα ἀγαθὰ μᾶς ἔγιναν πρόξενοι, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι προστάται μας καὶ παρακαλοῦσι τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀδιαλείπτως.

Ἀλλ' ὦ Πατέρες τιμιώτατοι, σεῖς ὁποῦ πρῶτοι ἐστάθητε διδάσκαλοι τῆς ἀρετῆς καὶ μοναδικῆς ζωῆς καὶ πολιτείας εἰς τὴν νῆσον ταύτην, σεῖς ὁποῦ μυρίους κόπους ὑπεμείνατε. καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου θαυμασίως εὑρόντες ἐπὶ τῶν τῆς μυρσίνης κλάδων, σεῖς ὁποῦ ἐσυστήσατε μοναστήρια καὶ λατρείαν καὶ δόξαν Θεοῦ καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν μας, μὴ παύσητε δεόμενοι τῆς Ἠναγίας καὶ προσκυνητῆς Τριάδος, νὰ μᾶς ἀξιώσῃ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· ἧς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ὡς ἐπέγνωτε, τὸν Κωνσταντῖνον ὅσιοι, τὰ σκῆπτρα δέξασθαι, αὐτῷ ἐλθόντες σπουδῇ, τὸν αὐτοῦ δακτύλιον ἐπεδεικνύετε, ὃς ἀνέμνησε, τῶν ἐν τῇ Λέσβῳ πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐπηγγελμένων.

Εὐγνωμόνως οὖν, Πατέρες ὁσιώτατοι, εὐθὺς ἀπέστειλεν, οἰκοδομῆσαι Ναόν, ὡς ὑμῖν ὑπέσχετο περικαλλέστατον ὃν ἀνέθετο τῇ μόνῃ Θεομήτορι, βασιλείου κράτους δεῖγμα.

Ὁσιώτατοι Πατέρες καὶ θειότατοι, πόθῳ γεραίρομεν, πόνους ὑμῶν τοὺς πολλούς, τῆς θείας ἀσκήσεως καὶ τοὺς καμάτους δέ, οὓς ὑπέστητε, κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν, τῆς Μονῆς ἕνεκα ταύτης.

Θεοτοκίον.

Παναμώμητε Παρθένε καθικέτευε, ὃν ἐσωμάτωσας φιλάνθρωπον Ἰησοῦν, φυλάττειν τὴν ποίμνην σου ἐξ ἐπηρείας τε καὶ κακώσεως, ἐχθρῶν παντοίων, ἵνα Σε ὡς προστάτιδι γεραίρῃ.

Ὁ ἕτερος. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ.

Ποίαις ἀσμάτων εὐφημίαις, στεφανώσωμεν ἀξίως τοὺς ὁσίους· τοὺς προστάτας ἡμῶν καὶ θείους εὐεργέτας καὶ πρεσβευτὰς πρὸς Κύριον εὐπροσδέκτους εἰς αἰῶνας.

Ῥύσασθε ποίμνην τὴν τιμῶσαν, τὴν πανέρων καὶ θείαν ὑμῶν μνήμην, ἐξ ἐχθρῶν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν, Πατέρες, καὶ ἐκ Θεοῦ αἰτήσατε τὴν εἰρήνην εἰς αἰῶνας.

Σῶμα νεκρώσαντες ἐν κόσμῳ, ἀπελάβετε ζωὴν τὴν αἰώνιαν, θεοφόροι, Χριστῷ συνόντες εἰς αἰῶνας καὶ σὺν ἀγγέλοις ψάλλοντες, ὁ Θεὸς εὐλογητός εἶ.

Θεοτοκίον.

Ὄμματα νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, Παναμώμητε, πρὸς Σὲ νῦν ἀνατείνω, προσβολιὸν Σου φωτὶ ὅλον καταύγασόν με καὶ πρὸς τὸ θεῖον θέλημα καθοδήγησον, Παρθένε.

Ὠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Τύποι καὶ κανόνες ἐν τῇ Χίῳ, ἀσκήσεως πρῶτοι ὤφθητε, σεβάσμιοι, πάντων γὰρ ἀφέμενοι καὶ Χριστῷ ἑπόμενοι, ἀΰλως τε βιώσαντες πᾶσιν ἐγνώσθητε, μιγάσι καὶ μονάζουσι στάθμη, θείας πολιτείας καὶ οὐρανίου βίου.

Πρὸς σεβασμία τῶν ὁσίων, Τριάδα τὴν Παναγίαν ἱκετεύσατε, δοῦναι ἡμῖν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὡς παῤῥησίαν ἔχοντες πολλήν, πανεύφημοι, δεήσεις πρὸς αὐτὴν ἀναφέρειν, ὑπὲρ τῶν τιμώντων τὴν θείαν ὑμῶν μνήμην.

Θεῖον θησαυρὸν θείων χαρίτων τὴν λάρνακα τῶν λειψάνων ἡμῶν ἅγιοι, ἔχοντες δοξάζομεν, τὸν ὑμᾶς δοξάσαντα, καὶ πίστει ἀσπαζόμενοι ἁγιαζόμεθα, ἡ θεία γὰρ τοῦ Πνεύματος χάρις, μένει ἀχωρίστως ἐν τοῖς ὑμῶν ὁστέοις.

Θεοτοκίον.

Σὺ μοῦ σκέπη εἶ καὶ προστασία, Παρθένε ἁγνή, ἀντίληψις καὶ λύτρωσις, τεῖχος καὶ ἀσφάλεια, ὅθεν μεγαλύνωσε, Μονὴ δ' ἡ σὴ κηρύττουσα τὰς δυναστείας σου, πρὸς ἅπαντας, ὅτι ἡ σὴ μύρτος, ἄφλεκτος ἐσώθη, ὥσπερ ἡ βάτος πάλαι.

Ὁ Ἕτερος. Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ.

Πῷ ἀστέκτῳ, νῦν παρεστῶτες θρόνῳ, τῆς Τριάδος τρισάριθμοι Πατέρες τῇ τριλαμποῦς πληρούμενοι λαμπρότητος χαίροντες ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε, αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὑπερφώτου Τριάδος ταῖς ἀκτῖσι, τῶν ὁσίων ἡ τριφεγγὴς χορεία, ἐλαμπομένη σὺν ἀγγέλων τάγμασι, θείως γηθομένη, μέλπει ἀσιγήτως αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Φεγγοβόλοις αὐγαῖς φωτὸς ἀδύτου, τῆς τριφώτου καὶ τριφεγγοῦς οὐσίας, Πατέρες θεῖοι καταγλαϋζόμενοι, ἄδοντες ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ῥῦσαι ποίμνην τὴν σοὶ ἀνακειμένην, Θεοτόκε πανύμνητε Παρθένε, ἐκ τῆς ὁρμῆς τοῦ νοητοῦ μὲ λέοντος, τοῦ ὀρυομένου, καὶ καταπιεῖν μὲ, ζητοῦντος καὶ ὀλέσαι.

Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Μὴ ἐκπλαγῇ, Πατέρες θειότατοι, τοὺς ὑπὲρ ἀνθρωπον, πόνους τῆς ἀ-

σκήσεως, καὶ τοὺς ἀγῶνας, οὓς διηνύσατε, νηστείαις καὶ δεήσεσιν ἐνασχολούμενοι, ἐνοικοῦντες, ᾠδαῖς κρημνώδεσι τῷ δὲ πόθῳ τῷ θείῳ πυρούμενοι.

Δέξασθε σεπτοί, ᾠδὴν ὑμνητήριον καὶ καταπέμψατε, τῷ δὲ ἐκπονήσαντι, καὶ τοῖς συμψάλλουσι χάριν ἄνωθεν, ὅπως ὀρθῶς διώσαντες ζωὴν αἰώνιον, θεοφόροι, δι' ἱκεσιῶν ὑμῶν, πρὸς χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπολαύσωσι.

Δέσποτα Χριστέ, πρεσβείαις δεξάμενος, τῆς κυησάσης σε καὶ τῶν ἄνω τάξεων, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων σου, Ἱεραρχῶν ὁσίων τε, ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ παράσχου ἄφεσιν τοῖς δούλοις σου, τῶν πολλῶν ἐγκλημάτων ὡς εὔσπλαγχνος.

Θεοτοκίον.

Δέσποινα ἁγνή, ὡς πάλαι ἐτήρησας τὴν μίτρον ἄφλεκτον, οὕτω τὴν Μονὴν τὴν σήν, φρούρει καὶ διαφύλαττε, ἐκ πάσης περιστάσεως ταῖς σαῖς δεήσεσιν, ἣν ὑμνῶμεν, καὶ πιστῶς δοξάζωμεν, Σὲ Παρθένε ἡμῶν προστατεύουσαν.

Ὁ Ἕτερος. Ἔφριξε πᾶσα ἀκοή.

Χαίρε σοι ἄδω ἐκ ψυχῆς, ὦ Τριὰς τῶν ἁσκητῶν θεοσύλλεκτε, καὶ θεοτίμητε, ἡ τὴν Τριάδα τὴν ὁμοούσιον, ἔργοις ἐνθέοις ἱερῶς, δοῦσα ἐδόξασας καὶ νῦν ἀπείληφας, τὰ βραβεῖα, τῶν σῶν πόνων ἐπάξια.

Ψάλλων ἐν Πνεύματι Δαβίδ, τῶν ὁσίων ὁ Θειότατος Θάνατος, τίμιος ἔναντι, ἔφη, Κυρίου, καὶ ὁ σοφώτατος, φάσκει δικαίων αἱ ψυχαί, χειρὶ ἐνυπάρχουσι, Θεοῦ, τοῦ σώζοντος, καὶ οὐ μὴ αὐτῶν καθάψηται βάσανος.

Ὦ σεβασμία μοι τριάς, ὦ χορεία τῶν ὁσίων θεόλεκτε, λαμπὰς ἡ τρίφωτος, Τριάδος θείας, θεῖοι θεράποντες τῷ ἐγκωμίοις ἱεροῖς, καὶ ὕμνοις δοξάσαντι ὑμᾶς πανεύφημοι, ὀφλημάτων ἐξαιτεῖτε τὴν ἄφεσιν.

Θεοτοκίον.

Οὐκ ἠδυνήθη τῆς φλογός, τῆς μυρσίνης τὸ κοχλάζον λυμήνασθαι, ἡ ὑπερβάλλουσα δύναμις Κόρη μόνη πανάχραντε, ὡς οὐδὲ πάλαι ἐν Σινᾷ τὴν βάτον οὐκ ἔφλεξεν, ἣ προετύπου Σε μυστικῶς τῷ Μωϋσῇ καὶ εἰκόνιζεν.

Ἐξαποστειλάριον.
Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν

Τὸν δρόμον διανύσαντες, ἁπλανῶς θεοφόροι, τῆς ἱερᾶς ἀσκήσεως, πρὸς σκηνώματα θεῖα, ἐφθάσατε καὶ σὺν πᾶσι τῶν ἁγίων τοῖς δήμοις, ἐνδόξως ἐσκηνώσατε καὶ τρυφῇς τῆς ἀληκτου, ἐν μετοχῇ, γενόμενοι πάντως τῇ ἀνεκφράστῳ, ἀγάλλεσθε μακάριοι, τῷ Θεῷ παρεστῶτες.

Μετὰ τῆς θεομήτορος, καὶ Παρθένου Μαρίας, Νικήτα παμμακάριστε, καὶ Ἰωσὴφ θεόφρον, σὺν τῷ κλεινῷ Ἰωάννῃ, τῷ θείῳ παρεστῶτες, τῷ κόσμῳ τὰ σωτήρια, ἐξαιτεῖτε ἀπαύστως, καὶ τῇ αὐτῶν ποίμνῃ τὴν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην, ἣν περιεποιήσασθε ἐν ἀτρύτοις καμάτοις.

Ἡ τὸ τῆς ἑορτῆς, εἰ τύχοι. Εἰς τοὺς αἴνους, ἱστῶμεν στίχους δ', καὶ ψάλλομεν στυχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'.
Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πάτερ Νικήτα Μακάριε, σὺ ὄντως νίκη Θεοῦ, ἐπαξίως ὠνόμασαι ὡς νικήσας ὅστις, τοὺς ἀσάρκους ὁ ἔνσαρκος· τὸν γὰρ σταυρόν σου ἀναλαβόμενος, τῷ θείῳ λόγῳ κατηκολούθησας, ἔχων ἀκλόνητον τὴν ψυχὴν καὶ ἄκαμπτον πρὸς πειρασμοὺς τοὺς ἐπαγομένους σοι ἐξ ἀοράτων ἐχθρῶν.

Ὦ Ἰωάννη Θεόσοφε, τῶν ἀρετῶν ἡ κρηπίς, μοναζόντων τὸ καύχημα, τῆς ἐνθέου χάριτος, ἐπαξίως ἐπώνυμος, ὁ τοῦ προδρόμου τοῖς θείοις ἴχνεσιν, ἀκολουθήσας καὶ μιμησάμενος, τὸ ὁρεσίτροφον, σὺν τοῖς θεοφόροις σου συνασκηταῖς, μεθ' ὧν νῦν ὑμνούμενος, ἡμῶν μνημόνευε.

Νενεκρωμένον με ζώωσον, ταῖς τῶν παθῶν προσβολαῖς, τεθαλμένον ἀνάστησον, Ἰωσὴφ πανάριστε τοῦ Παγκάλου ὁμώνυμε, τῆς σωφροσύνης στάθμη ἡ ἔνθεος ὁ καταισχύνας τὸν πολυμήχανον, ὄφιν τὸν δόλιον, καὶ τῆς Εὔας ὅστις τὸν πτερνιστήν, τὸν εἰς ὕψος ἄμετρον, κατακαυχώμενον.

Χαίρου τὰ θεῖα βλαστήματα, τὴν ἱερὰν πρὸς Θεὸν ἀπαρχὴν εὐφημήσωμεν ἱεροῖς φιλέορτοι, καὶ σεπτὸν ἀκροθώνιον, ἐν ἐτησίοις ὕμνοις, γεραίροντες, τοὺς τούτων ἄθλους καὶ τὰ παλαίσματα, καὶ τὴν τοῦ σώματος τῆξίν τε καὶ νέκρωσιν, δι' ὧν Χριστῷ προσφοραὶ προσήχθησαν λίαν εὐπρόσδεκτοι.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τῶν Μοναστῶν ἡ πληθύς, τοὺς καθηγητὰς καὶ ἀρχηγοὺς ἡμῶν Πατέρας, ἀξίως τιμήσωμεν· οὗτοι γὰρ οἱ ἀξιοθαύμαστοι, τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην τῆς ἀσκήσεως ὁδὸν ἀσφαλῶς ὁδεύσαντες, ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀνάπαυσιν εὗρον ἄῤῥυτον καὶ τῆς μακαρίας ἐκείνης τοῦ Κυρίου φωνῆς, ἀκοῦσαι κατηξιώθησαν· εὖ δοῦλοι ἀγαθοὶ καὶ πιστοί, οἱ τῆς ἡμέρας τὸ βάρος βαστάσαντες, καὶ τὸ δοθὲν ἡμῖν τάλαντον αὐξήσαντες, εἰσέλθετε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αἰωνίως ἀγαλλόμενοι.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, εἰ τύχοι. Δοξολογία Μεγάλη καὶ ἀπόλυσις· Εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος. Ὠδὴ γ'. καὶ στ'. Ἀπόστολος. Ἀδελφοὶ πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν καὶ ὑπείκετε κτλ. Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλυνάρια.

Πᾶ τῆς Χίου κλέη καὶ μοναστῶν, καύχημα ὁσίων, ἀγαλλέσθω τῶν πιστῶν, τὸν τίμιον Νικήταν, σὺν Ἰωσὴφ τῷ θείῳ καὶ Ἰωάννην πάντες ὕμνοις τιμήσωμεν.

Πρὸς τῶν μοναζόντων καθηγητάς, ἱερὸν Νικήταν, Ἰωάννην καὶ Ἰωσήφ, τοὺς ἀναφανέντας ἐν Χίῳ θείου βίου ὑπόδειγμα ἐν ὕμνοις ἀνευφημήσωμεν.

Πρέμνην τὴν τιμῶσαν ὑμᾶς σεπτοί, ὅστις Νικήτα, Ἰωάννη καὶ Ἰωσήφ, ἀσινῆ ἐκ πάσης διατηρεῖτε βλάβης, ταῖς πρὸς Θεὸν ἀλήκτοις ὑμῶν δεήσεσι.

ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΔΙΑΚΟΣΜΗΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

ΠΟΝΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 5 Ἰουνίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν, τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Μάρκου τοῦ Νέου, τοῦ ἀπὸ Σμύρνης καταγομένου, καὶ ἀθλήσαντος ἐν Χίῳ ἐν ἔτει 1801 ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν Προοιμιακόν, ψάλλομεν τό, Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν Στίχ.η΄, καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ἔδωκας σημείωσιν.

Λαμπρά τε καὶ εὔσημος, ἡμῖν ἐπέστη ἡ μνήμη σου, ἀθλοφόρε πολύαθλε, ἐνθέως φαιδρύνουσα, τὰ τῶν εὐσεβούντων, πρόσωπα καὶ πάντας, ὑμνεῖν ἐγείρουσα τοὺς σούς, Μάρκε ἀγῶνας, τοὺς ὑπὲρ πίστεως, δι' ὧν Χριστὸν ἐδόξασας, καὶ τὸν διάβολον �😀σχυνας, καὶ συράννων κατέβαλες, τὴν ὀφρῦν καὶ τὸ φρύαγμα.

Ἡμέρα χαρμόσυνος, καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος, τοῖς ἐν Χίῳ ἐπέλαμψεν, ἡμῖν τοῖς ποθοῦσί σε, ἐν ᾗ τὸν ἀγῶνα, τὸν τοῦ μαρτυρίου, Μάρκε ἠγώνισαι στερρῶς, καὶ τοῦ ἐνδόξου τέλους τετύχηκας· διὸ σε μακαρίζομεν, καὶ ἐν ᾠδαῖς μεγαλύνομεν, Ἀθλητὴν ὡς ἀήττητον, καὶ ὡς μάρτυρα ἔνδοξον.

Ἡ Χίος ἡγίασται, καὶ ἀληθῶς μεμακάρισται, ἀρδευθεῖσα τοῖς αἵμασι, τοῖς σοῖς Μάρκε ἔνδοξε, καὶ νῦν γηθομένη, ἄγει σου τὴν μνήμην, τῆς τελειώσεως πιστῶς ἀνευφημοῦσα τοὺς θείους ἄθλους σου, δεσμὰ καὶ τὰ λακτίσματα, κολαφισμοὺς καὶ τὸν θάνατον, πρὸς Χριστὸν κεκτημένη σε, πρέσβυν ὄντως θερμότατον.

Μάρκε παναοίδιμε, συμπρεσβευτάς σου παράλαβε, τοὺς ἐν Χίῳ ἀθλήσαντας, καὶ Θεὸν δοξάσαντας, πρὸ σοῦ καὶ λαβόνας, στέφος ἀφθαρσίας, Ἰσίδωρον τὸν θαυμαστόν, σὺν τῇ Μυρόπῃ καὶ τὸν Θεόφιλον, Νικήταν καὶ Νικόλαον, καὶ Μανουὴλ τὸν ἀοίδιμον, καὶ πρεσβεύειν ποιήσατε ὑπὲρ ταύτης πρὸς Κύριον.

Ἕτερα στιχηρὰ Προσόμοια. Ἦχος δ΄.

Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασι.

Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν, ἀναδήσωμεν Μάρκον τὸν θεῖον, τὸν τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον, καὶ τῆς ἀσεβείας ἀντίπαλον, τὸν ἐν παρρησίᾳ ἀπτοήτῳ, τὴν πλάνην, τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ στηλιτεύσαντα, τὴν πίστιν ἡμῶν τὴν θείαν ἀνυψώσαντα, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς σφαγιασθέντα, καὶ δὴ προσαχθέντα ὥσπερ σφάγιον λογικόν, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ ἔχοντι τὸ μέγα ἔλεος.

Ποίοις ὑμνῳδιῶν κάλλεσιν, ἀνυμνήσωμεν τὸν θεῖον Μάρκον, τὸν Χριστοῦ ὁπλίτην στερρότατον, καὶ τῆς Νήσου Χίου τὸν Ἔφορον, τὸ τῶν νεοάθλων μέγα κλέος· τὸ πάντων τῶν εὐσεβούντων ἀγαλλίαμα, καὶ λύπην τῶν ἀσεβούντων ἀθεράπευτον, τὸν θαυμασίοις ποικίλοις, δοξασθέντα παρὰ Θεοῦ, ὃν ἐκήρυξε λαμπρῶς, καὶ ἀθλῶν ἐδόξασε, τὸν ὄντως ὑπερένδοξον.

Ποίοις οἱ ἐπὶ γῆς στόμασιν, εὐφημήσωμεν τοὺς σοὺς ἀγῶνας, οὓς ὑμνοῦσιν ἄνωθεν Ἄγγελοι, καὶ δικαίων πάντων τὰ τάγματα. Μάρκε νεοάθλων ἡ ἀκρότης· δεσμά τε κολαφισμοὺς καὶ τὰ λακτίσματα, τὰς ὕβρεις, καὶ ἀπειλὰς καὶ τὰ ραπίσματα, καὶ τὴν ἐκκοπὴν τῆς κάρας· δι' ὧν ἐπαξίως, ἐμεγάλυνας τὸν Χριστόν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἄμφω ᾐσχυνας.

Δεῦτε τῶν πιστῶν ἡ ὁμήγυρις, δεῦτε συγκροτήσωμεν χορείαν, ἡλικία πᾶσα συνδράμωμεν, νέοι σὺν πρεσβύταις συνέλθωμεν, καὶ δοξάσωμεν ἐν θείοις ὕμνοις, τὸν Μάρκον, Νεομαρτύρων τὸ ἀγλάϊσμα, τὸν πάλαι ἐναθλήσαντων τὸν ἰσότιμον, τὸν τοῦ ἐχθροῦ καθαιρέτην, τὸν σοφὸν τῆς πλάνης, τῶν ἐξ Ἄγαρ στηλιτευτήν, καὶ τῆς ἀκραιφνοῦς ἡμῶν εὐσεβείας θεῖον κήρυκα.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν τῶν μαρτύρων καλλονήν, καὶ ἱερὰν προθήκην, τὸ Σμύρνης θεῖον βλάστημα, καὶ Χίου τὸν προστάτην, ἐν ᾠδαῖς ἁσμάτων εὐφήσωμεν πιστοί· χαίροις αὐτῷ ἀναβοῶντες, στρατιῶτα τοῦ οὐρανίου βασιλέως, ὁ κατ' ἐχθρῶν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν, νίκης ἀράμενος τρόπαια λαμπρά· χαίροις ὁ τὸν Χριστὸν δοξάσας θεοπρεπῶς, καὶ τὸν τῆς κρατούσης πλάνης ὑφηγητὴν καταισχύνας, τῇ θεοσοφίᾳ τῶν λόγων σου· χαίροις ὁ στερρὸς ἀθλητής, καὶ γενναῖος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστής, Μάρκε πανοσίδιμε, ὁ τὴν ἀσύγκριτον ἀγάπην, πρὸς Χριστὸν ἐνδειξάμενος. Ὃν καθικέτευε, κοινωνὸς τῶν αὐτοῦ παθημάτων, καὶ σύμμορφε τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὶς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος τὸ, Φῶς ἱλαρόν, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Ζήτει εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου, 14 Μαΐου, ἢ τοῦ Ἁγ. Θεοδώρου, σελὶς 13.

Εἰς τὴν Λιτήν. Ἰδιόμελα. Ἦχος α΄.

Ὡς μέγας, ὡς πολύς σου ὁ πόθος, Μάρκε πανθαύμαστε, τὸ σὸν αἷμα διεκχέαι ὑπὲρ Χριστοῦ· δι' ὃ τοῦ πόθου τυχεῖν ἐφιέμενος, πρὸς τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας ηὐτομόλησας. Οὓς ἀνδρικῶς διανύσας ἔνδοξε, καὶ τὴν κάραν ἐκτμηθείς, ἔστης νῦν τοῦ πόθου, Χριστὸν ἀπολαβὼν τὸν σὸν ἔρωτα ᾧ πρεσβεύων μὴ διαλείπῃς, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν θείαν μνήμην σου.

Ὁ αὐτός.

Τὰ εἴδη τῶν βασάνων, ἃς ἐπόθεις ὑπενεγκεῖν προλέγων τοῖς συνοῦσί σοι, φαιδρὸς ὅλως ἐδείκνυσο, τοῦ προσώπου θάλλοντος, γενναιότατε· δι' ὃ καὶ τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος τοῦ πάθους σου, τὰς κολάσεις ὡς τρυφὰς ἐλογίζου, καὶ χαρμοσύνως, ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθην, ἐμελῴδεις τῷ Χριστῷ, καὶ ὡς ἀμνὸς ἄκακος, ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος· ὃν καθικέτευε. Μάρκε μαρτύρων δόξα, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς αὐτόν, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ΄.

Οὐκ ἱκανά μοι, ἀοίδιμε, τὰ τῆς μετανοίας δάκρυα, τοῖς προσβάλλουσιν ἐντελεγξεῖ, εἰς τὸ ἐκπλύναι μου τὰς τῆς

ἀρνήσεως κηλίδας, ἀλλὰ τοῖς αἵμασί μου καθαρισθήσομαι,καὶ ὅλος τῷ Χριστῷ καθαρὸς ὀφθήσομαι, καὶ ὃν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἠρνησάμην ἀφρόνως, ἀνομολογήσω νῦν ἐμφρόνως, ἵνα μετ᾽ αὐτοῦ ἐνώπιον ὁμολογήσῃ, καὶ τῆς Βασιλείας αὐτοῦ, μέτοχον ἀπεργάσηται.

Ἦχος γ΄.

Διῶκε τὸ παθεῖν, καὶ τοῦ θανεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ λίαν ἐφίεμαι, τοῖς συλλαλοῦσί σοι, Μάρκε, προέλεγες· καὶ εἰς οὐρανοὺς ἐνατενίζων, τάχυνον Κύριε, τοῦ κόσμου τούτου ἐξαγαγεῖν με, στένων καὶ θρηνῶν ἐβόας τρισόλβιε. Νῦν οὖν τοῦ πόθου τυχών, δυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα.

Ἦχος δ΄.

Τὴν ἐτήσιον μνήμην τελοῦντες, τῆς σῆς ἐνδόξου ἀθλήσεως, Μάρκε πανοσίτατε, τοὺς εὐκλεεῖς σου ἀγῶνας γεραίρομεν· τὰς ἐν εἱρκτῇ στρεβλώσεις, τοὺς αἰκισμούς, τὰ λακτίσματα, τοὺς κολαφισμούς τε καὶ τὰ ραπίσματα, καὶ τελευταῖον τὸν ἀοίδιμον θάνατον· ἃ σοι πάντα, εἰς πρεσβεῖαν προσάγοντες, αἰτούμεν ρυσθῆναι διὰ σοῦ, ἐκ παντοίων θλίψεων.

Δόξα Ἦχος πλ. α΄.

Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ᾀσμάτων, σκιρτήσωμεν γηθόμενοι, καὶ χορεύσωμεν ἀγαλλόμενοι,ἐν τῇ εὐσήμῳ ἡμέρᾳ τῆς ἐνδόξου ἀθλήσεως, Μάρκου τοῦ ἀρτιφανοῦς Ἀθλητοῦ. Οἱ Ἱερεῖς καὶ Θῦται συνελθέτωσαν,καὶ τὸν τῷ Χριστῷ θυσίαν ἑαυτὸν προσαγαγόντα, ἀνυμνήτωσαν· τῶν πιστῶν ἡ πληθὺς συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν τῆς πλάνης στηλιτευτήν, τῆς δὲ ἀκραιφνοῦς ἡμῶν πίστεως κήρυκα εὐφημητωσαν· οἱ ἐν νόσοις παντοδαπαῖς, τὸν ἄμισθον ἰατῆρα· οἱ ἐν ποικίλοις πάθεσι, τὸν τῶν παθῶν ἀνατρέπτην· τυφλοῖς γὰρ τὸ βλέπειν παρέχει, χειρωνίτας τὴν πάρεσιν,μαστῶν γυναῖος κατασταλλεῖ τὴν φλεγμονὴν καὶ ποδῶν ἐξοιδουμένων καθαιρεῖ τὸ οἴδημα συνετίζει μωραίνοντας, καὶ κωφοῖς τὴν εὐηκοΐαν δωρεῖται. Πάντες οὖν δεόμενοι αὐτοῦ, μετὰ συντετριμμένης καρδίας εἴπωμεν· Μάρκε τῶν Μαρτύρων τὸ σεπτὸν ἐγκαλλώπισμα. καὶ ἱερὰ προσθήκη. ὁ τῆς ἡμῶν πατρίδος ἔρρυτος. καὶ ἀκαταίσχυντος προστάτης. προφθάσας ἐξελοῦ ἡμᾶς. ἐκ τῶν τοῦ βίου κινδύνων. καὶ τὸν τῆς δουλείας ζυγὸν κρύψισον,ταῖς πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις σου

Καὶ νῦν, τῆς Θεοτόκου. Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι.

Ζήτει εἰς τοὺς Αἴνους τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Εἰς τὸν Στίχον. Ἦχος πλ. α΄.
Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ὁ στρατιώτης Χριστοῦ, ὁ ἐν τοῖς Μάρτυσι κλεινὸς καὶ περίδοξος, τῆς πλάνης ὁ καταλύτης. Ἀγαρηνῶν τῆς δεινῆς,καὶ τῆς εὐσεβείας θεῖος πρόβολος, ὁ ῥώμῃ τοῦ πνεύματος,τῶν δαιμόνων τὰς φάλαγγας, ἀποσοβήσας. καὶ ἁπάσας τρεψάμενος, καὶ δεξάμενος, ἐκ Θεοῦ στέφος ἄφθαρτον. Μάρκε ὁ νοῦς ὁ εὔτονος, καὶ ὅλως ἀπτόητος,ὁ τροπαιοῦχος ὁ μέγας, τῆς τοῦ Χριστοῦ παρατάξεως, πιστῶν ὁ προστάτης, καὶ κραταίωμα καὶ σθένος, καὶ θεῖον ἔρεισμα.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει

Δόξα τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ, τῷ εὐδοκήσαντι ἐν Νίκῃ ἀθλῆσαί σε, καὶ στήριγμα ἐν τῇ πίστει τοῖς εὐσεβέσι στερρόν, ἀναδείξαντί σε, Μάρκε ἔνδοξε, καὶ φύλακα ἄγρυπνον πολιοῦχον καὶ ἔρρυτον, θερμὸν προστάτην καὶ ταχὺν ἀντιλήπτορα ἐπιστήσαντι, τοῖς οἰκήτορσιν ἅπασι, ῥύστην πάντων ὀξύτατον δεινῶν τοῖς αἰτοῦσί σου, μετ᾽ εὐλαβείας τὴν χάριν, καὶ ἐν ταῖς νόσοις τὴν ἴασιν καὶ γὰρ πᾶσι πάντα τὰ αἰτήματα παρέχεις τῇ μεσιτείᾳ σου.

Στιχ. Πεφωτισμένος ἐν τῷ φωτὶ Κυρίῳ.

Πάρεσο ἀοράτως ἡμῖν, τοῖς ἐν ᾠδαῖς τοὺς σοὺς ἀγῶνας δοξάζουσι, Μάρτυρων νέων ἡ δόξα καὶ παλαιῶν ἱερόν, Ἀθλοφόρε Μάρκε, ἐγκαλλώπισμα· καὶ ἕλεως ἔπιδε, καὶ εὐσπλάγχνως ἐπίσκεψαι, τοὺς ὑμνητάς σου, καὶ ἑκάστῳ τὰ πρόσφορα καὶ σωτήρια σαῖς λιταῖς πρὸς τὸν Κύριον, δώρησαι εὐσυμπάθητε καὶ κόσμον εἰρήνευσον, καὶ τὰ τιμῶντά σε πλήθη, ἐκ λοιμικῆς νόσου φύλαττε ἀτῶν σῶν λειψάνων τὴν σορὸν κυκλοῦντα πόθῳ, τελεῖ τὴν μνήμην σου.

Δόξα Ἦχος δ΄.

Μετρωμένος ὅλος, τῇ πρὸς Χριστὸν τελειοτάτῃ ἀγάπῃ, Μάρκε πανθαύμαστε, πρὸς τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας ῥωμαλαίῳ φρονήματι ἠυτομόλησας, τοῦ σώματος μὴ φεισάμενος. Διὸ καὶ τὰ σκέλη διασπώμενος, λακτιζόμενός τε, καὶ ἐν ὅλῳ τυπτόμενος τῷ σώματι, ἔχαρες καὶ εὐφροσύνης ἐπληροῦτό σου τὸ σῶμα, καὶ Χριστὸν ἐμεγάλυνας, τὸν ἰσχύν σοι δωρούμενον· ὃν τελευταῖον ἐδόξασας, τῇ ἐκτομῇ τῆς σῆς θεόφρονος κεφαλῆς, καὶ τῇ ἐκχύσει τοῦ πανιέρου σου αἵματος. Παρρησίαν οὖν ἔχων ἀθλητικὴν πρὸς αὐτόν, ἱκέτευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.
Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Πᾶσαν εὐφρανας τὴν νῆσον Χίον,Μάρτυς ἔνδοξε, Μάρκε θεόφρον, ἀναρρήξας λαμπρῶς τὴν εὐσέβειαν, καὶ καταισχύνας τὴν πλάνην τὴν βέβηλον. ἐν τοῖς σοῖς ἄθλοις θεόσοφε. Ὅθεν οὖν ἔτυχες ὑπὲρ ἐπόθεις ἀοίδιμε, μνημόνευε ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε.

Δόξα Ἕτερον ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄.
Ταχὺ προκατάλαβε.

Θεός σε ἐδόξασεν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐνῷ, Μαρτύρων ἀγλάϊσμα καὶ κλέος Μάρκε λαμπρόν, δι᾽ ὃ τοῖς τελοῦσί σου, πόθῳ τὴν θείαν μνήμην, καὶ πιστῶς προσκυνοῦσι θήκην τὴν τῶν λειψάνων, τὴν σὴν παράσχου, δεόμενος Χριστοῦ ὑπὲρ αὐτῶν, τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων καὶ θλίψεων.

Καὶ νῦν, Θεοτόκε Παρθένε·

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τῇ σὲ Ἀθλητά, οὐ κατέκρυψε Μάρκε, ἀλλ᾽ ἡ τοῦ οὐρανοῦ ὑπεδέξατο δόξα, ἠνοίγη σοι παράδεισος. καὶ τρυφὴ ἡ ἀπόλαυσις, ἡ ἀνέκφραστος, δεδώρηταί σοι, παμμάκαρ, ἧς τοὺς δούλους σου, τοὺς σὲ πιστῶς εὐφημοῦντας, τυχεῖν καθικέτευε.

Δόξα. Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὁ ἀναθλήσας ἀνδρικῶς, Μάρκε θεῖε, τὴν εὐσέβειαν τρανώσας σοῖς λόγοις. καὶ στηλιτεύσας πλάνην δυσσεβῶν Ἀγαρηνῶν καὶ τῆς καρτερίας σου τρώσας πάντας τῷ ξίφει. καὶ τοῖς τῶν αἱμάτων σου θείοις ῥείθροις βυθίσας, καὶ ἀποπνίξας ἄμφω τοὺς ἐχθρούς.τοὺς σὲ τιμῶντας ἀεὶ διαφύλαττε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία, ἀμαρτωλῶν ἡ ἀραγὴς προστασία, ἡ κραταιὰ βοήθεια ἡμῶν καὶ προσφυγή, σῶσόν με προσφεύγοντα σοί παναμωμε Κόρη, σκέπασόν με πτέρυξι, ἁγίας σου σκέπης, καὶ τῆς ψυχῆς μου πρόστηθι ἐκεῖ καὶ ἐκδημούσῃ τῶν τῇδε παράστηθι.

Μετὰ τὴν δ΄. Στιχολογίαν.
Κάθισμα Ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ

Ὑπὸ ἀνεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ, μᾶλλον τοῦ ζῆν ἐπιποθῶν, ηὐτομόλησας στερρέ, πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἀνδρικῶς, οὓς διανύσας γενναίως θεία ἰσχύϊ, διέκοψας ἐχθρῶν, Μάρκε τὰς φάλαγγας, καὶ τρόπαια λαμπρά, ἤγειρας ἔνδοξε, καὶ στέφος τὸ τῆς νίκης ἐκομίσω, παρὰ τοῦ πάντων δεσπόζοντος· δι᾽ ὃ σοῦ πάντες, τὴν θείαν μνήμην, ᾄσμασιν εὐφημοῦμεν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΤΡΑΣ

Δόξα. Ἐπιφάνης σήμερον.

Πρὸς πιστῶς τελοῦντάς σου τὴν θείαν μνήμην, καὶ τὰ θεῖα λείψανα, ἀσπαζομένους εὐλαβῶς, σῶσον ταῖς σαῖς πρὸς τὸν Κύριον, Μάρκε, πρεσβείαις, ἐκ πάσης κακώσεως.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πύρινε τοῦ βασιλέως, καὶ λυχνία πάγχρυσε, φωτὸς τοῦ θείου τὰς ψυχάς, καὶ διανοίας λαμπρύνουσα, τῶν ἀνυμνούντων σε Κόρη πανύμνητε.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.
Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὴν σοφίαν ἐξ ὕψους Μάρκε λαβών, ἣ πυρίναις ἐν γλώσσαις τοὺς μαθητάς, ἐστόμωσε σοφίσασα, τὴν αὐτῶν πρώην ἄγνοιαν, τὴν μὲν κρατοῦσαν πλάνην, ἐξήλεγξας ἄριστα, Ἀγαρηνῶν ἀνόμων, τὴν δὲ χριστεπώνυμον, πίστιν καὶ λατρείαν, ἐτρανώσω πανσόφως. Τριάδα ὁμοούσιον, Θεὸν εἶναι τοῦ σύμπαντος, καταγγέλλων φεσπνευστε, καὶ τῷ θείῳ πόθῳ αὐτῆς, σωματος τρισμάκαρ μὴ φεισάμενος, ἀπεσμήθης τὴν κάραν τὴν ὄντως θεόφρονα.

Δόξα, Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.

Τῷ τῆς Τριάδος θείῳ θρόνῳ παριστάμενος, μετὰ Ἀγγέλων καὶ μαρτύρων θείοις τάγμασι καὶ Δικαίων ἁπάντων Μάρκε θείοις δήμοις, καὶ αἴγλης τῆς ἀνεσπέρου καταπρυφῶν, καὶ δόξης τῆς ἀνεκφράστου καὶ ὑπὲρ νοῦν, κοινωνῶν πάντων μέμνησο, τῶν προσκυνούντων πιστῶς, λειψάνων σου τὴν λάρνακα καὶ ὑμνούντων τοὺς ἄθλους σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Τὸ ἀλατόμητον πιστοὶ καὶ θεῖον ὄρος, τὸ καθαρώτατον παλάτιον τοῦ λόγου, τὸν πυρίμορφον θρόνον τοῦ παμβασιλέως, τὴν τράπεζαν καὶ λυχνέαντὴν χρυσαυγῆ, τὴν γέφυραν τὴν μεστάγουσαν πρὸς ζωήν, τὴν οὐράνιον κλίμακα, τὴν Θεοτόκον Μαριάμ, ὑμνήσωμεν κραυγάζοντες· χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α΄. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄, Ἦχου, Προκείμενον Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Τὸ πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν. Δόξα τοῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ ἐλέησόν με ὁ Θεός, τὸ Ἰδιόμελον, πρὸς τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.

Δανύσας ἱερῶς, τὸν θεῖον δρόμον τοῦ Μαρτυρίου, νῦν ἐν οὐρανοῖς, ἀγγέλοις συσκηνῶν, αἴτησαι ἡμῖν τὸ θεῖον ἔλεος.

Εἶτα οἱ Κανόνες. Τῆς Θεοτόκου εἰς στ΄ καὶ τοῦ Ἁγίου εἰς η΄. Ὁ α΄. Κανὼν τοῦ Ἁγίου.

Ὠδὴ ά. Ἦχος ά. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Ἀγαλλόμενοι ἐνθέως, ἐν τῇ μνήμῃ σῇ σοφέ, Μάρκε Μαρτύρων κλέος, καὶ ἀκροθίνιον σεπτόν, τοὺς ἀγῶνας ἐν ὡδαῖς, ἁσμάτων τοὺς σούς, ὑμνοῦμεν δοξάζοντες, τὸν σὲ ἐνισχύσαντα.

Τῇ χαρμοσύνῳ ἡμέρᾳ, Ἀθλοφόρε Χριστοῦ, Μάρκε νῦν ἐπιστᾶσα, τῆς τελειώσεως τῆς σῆς, συναγείρει τοὺς λαοὺς ἐνθέως εἰς ἕν, ὑμνῆσαι τῶν ἄθλων σου, τὸ κλέος ἐν ἅσμασιν.

Κοινὴ φιλοτιμία, τῆς πατρίδος ἡμῶν, Μάρκε σὺ πέλεις ὄντως, ὡς ἐναθλήσας ἐν αὐτῇ, καὶ τῶν ἄθλων ταῖς αὐγαῖς, λαμπρύνας φαιδρῶς· διὸ ὁ ἀγαλλόμενοι, νῦν τὴν μνήμην τελοῦμέν σου.

Θεοτόκιον.

Πανεγία Θεοτόκε, τῶν πιστῶν ἡ ἐλπίς, σθένος τῶν Ἀθλοφόρων, καὶ ἡ ἀήττητος ἰσχύς, σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς, ἡ σῶμα καὶ νοῦν, Μάρκου τοῦ στερρόφρονος, ταῖς εὐχαῖς σου νευρώσασα.

Ἕτερος Κανών, Ὠδὴ ά.
Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Παῖς θείαις ἐλλάμψεσι, τῆς τρισηλίου θεότητος, τὸν νοῦν μου καταύγασον, Μάρκε πανεύφημε, τοῦ ὑμνῆσαί σου, τὴν μνήμην ἐπαξίως, ἱερεῖς ἐν ἄσμασι τὴν θεοδόξαστον.

Ἐμφρόνως κατέλιπες, τὴν γῆν καὶ πάντα ὡς σκύβαλα, ἡγήσω τὰ γήϊνα, καὶ τὰ οὐράνια, ἐπεπόθησας, παμμάκαρ καὶ ἠλλάξω, ῥεόντων τὰ μένοντα καὶ αἰωνίζοντα.

Θρήνοις τε καὶ δάκρυσι, προκαθαρθεὶς Μάρκε ἔνδοξε, κηλίδας ἀπέπλυνας τὰς τῆς ἀρνήσεως, εἶτα ἔρωτα συνέλαβες ἐνθέως, τοῦ καὶ διὰ αἵματος γενέσθαι τέλειος.

Θεοτοκίον,

Νεκρώσεως σύμβολον, καὶ πρὸ θανάτου ἐνδέδυσαι, καὶ Παύλῳ συνέκραζες, Χριστοῦ τὴν νέκρωσιν, ἐν τῷ σώματί, βαστάζω Θεοτόκε, τοῦ ἐνανθρωπήσαντος ἐκ σοῦ Θεόνυμφε.

Ὠδὴ γ΄. Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν.

Δεῦτε παντες ἄσωμεν Χριστῷ, ἐπινίκιον ὕμνον τῷ ἐνισχύσαντι, τὸν ἑαυτοῦ Ἀθλητήν, νικῆσαι τὰς φαλαγγας ἐχθρῶν, Μάρκον τὸν θεόφρονα.

Ῥωμαλαίως ὥρμησας στερρέ, πρὸς ἐνθέους ἀγῶνας καὶ ηὐτομόλησας, καὶ ἐναθλήσας λαμπρῶς, λαμπρὰ τὰ βραβεῖα πρὸς Χριστοῦ, τῶν ἄθλων ἀπείληφας.

Τῷ ὅπλῳ φραξάμενος Σταυροῦ, πρὸ βημάτων ἀθέων παρέστης ἔνδοξε καὶ διατόρῳ φωνῇ, Χριστὸν μὲν ἐκήρυξας Θεόν, τὴν δὲ πλάνην ἤσχυνας.

Θεοτοκίον.

Εἱρκτῆς ἐντρυφῶν τοῖς ἀλγεινοῖς, ἐν κατανύξει θείᾳ σου, ὦ Θεόνυμφε, τὰ μεγαλεῖα ὑμνῶν, ὁ φίλος σου Μάρκος ἐν ᾠδαῖς θείαις οὐ διέλειπεν.

Ἕτερον. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Πᾶ εἶδη προλέγων τῶν βασάνων, ἃ Μάρκε ἐπόθεις ἐνεγκεῖν, φαιδρῶς ὅλως ἐδείκνυσο, πυρὶ τοῦ θείου ἔρωτος, πυρούμενος μακάριε, καὶ ἔνθους ὅλος γινόμενος.

Τῷ ὅπλῳ Σταυροῦ καθωπλισμένος, εἰσῆλθες καὶ ἔστης σταθερῶς, πρὸ δικαστῶν πανθαύμαστε, τυράννων καί ἐκήρυξας, ὃν ἐξηρνήσω πρότερον, Χριστὸν Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον.

Τυράννους ἐξεπλήξας κηρύξας, Θεὸν εἶναι μόνον τῶν Χριστόν, καὶ τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν, ἐλέγξας ἀξιάγαστε· ὅθεν εἱρκτῇ παρεδώκαν, καὶ ταῖς ἐκεῖσε κολάσεσι.

Θεοτοκίον.

Τοὺς πόδας δεινῶς ἐν ποδοκάκῃ, τυράννων ὠμότης δυσσεβῶν, τὸν Μάρκον ἐγκατέκλεισεν· ὁ δὲ χαίρων, πανύμνητε, τοῖς ἱεροῖς σου ἄσμασι, σὲ Θεομῆτορ ἐδόξαζε.

Κάθισμα, Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Χαίρων ἔφερες, ξύλου τὴν ὄλεθρον, καὶ τὴν κάκωσιν, Μάρκε στερρόφρων, καὶ τὰς ὀδύνας τρυφὰς λογιζόμενος, τὸ ἐν καμίνῳ τῶν παίδων ἀνέμελπες, μέγιστον θαῦμα καὶ ὕμνον ἐπάξιον, ἀγαλλόμενος, Θεῷ ἀναπέμπων ἔνδοξε, ἐτέλεις ἐν εἱρκτῇ καρτερώτατε.

Δόξα. Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Πριττῶς ἐρωτηθείς, πρὸς κριτὸν παρανόμων, ἐκήρυξας τρανῶς, τῆς Τριάδος τὴν δόξαν Πατρός, Υἱοῦ καὶ Πνεύματος, καὶ τὴν πλάνην ἐξήλεγξας, Μάρκε ἔνδοξε, καὶ αἵματί σου τῷ θείῳ ἐπεκύρωσας, τὸ ἱερώτατον σέβας, τοῦ μόνου Θεοῦ ἡμῶν.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΣΟΒΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Λυχνία χρυσαυγὴς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης, λαμπὰς λευκοφανὴς τοῦ φωτὸς τοῦ ἀδύτου νεφέλη πυρσεύουσα, τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα, τῆς καρδίας μου ἀμβλυωπούσας τὰς κόρας, φωταγώγησον, μαρμαρυγαῖς ἀκηράτοις, καὶ θείοις πυρσεύμασιν.

Ἀδὴ δ'. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Πῆξε σῆς ἀνδρείας τὸ στερρὸν, πάντας ἐξέπληξεν ἡμᾶς, ὅτε σε τυπτόμενον Μάρτυς, ἐωρῶμεν ἔνδοξε, εἰς βῆμά τε ἀγόμενον καὶ τρέχοντα, φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ ρωμαλαίως εἰς εἰρκτὴν ἐπιστρέφοντα.

Ἐν ὀπτασίᾳ θαυμαστῇ, σοὶ προεδήλωσε Χριστός, ὅτι ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ, ἡ τιμία κάρα σου, τεθήσεται πανθαύμαστε, ἧς δὴ τὴν ἔκβασιν νῦν ὁρῶντες, μετ' εὐλαβείας αὐτὴν κατασπαζόμεθα.

Μετὰ τῶν παίδων ἀνυμνῶν, τὸν Παντοκράτορα Θεόν, τῶν ἐν τῇ καμίνῳ βληθέντων, ἔφερες γηθόμενος, ποδῶν τὴν θλῖψιν ἔνδοξε, καὶ πάντων τῶν μελλόντων τὴν ὀδύνην, καὶ τῶν σκελῶν τὴν ὑπερβάλλουσαν ἔκτασιν.

Θεοτοκίον.

Ἀλλεπαλλήλοις ἀλγεινοῖς, παλαίων Μάρτυς ἀνδρικῶς ἔφερες Χριστόν με γαλύνων, εὐχαρίστοις ᾄσμασι, καὶ ἐκτενῶς ἐκραύγαζες, δέξαι με, πολυέλεε Σῶτερ, τὸν ἀρνητήν σου λιταῖς τῆς κυησάσης σε.

Ἕτερον, Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ὡς τρυφῶν ἐν Παραδείσῳ, ἐμελῴδεις γηθόμενος, Μάρκε θείους ὕμνους, τῷ Θεῷ τῶν ὅλων καὶ κτίστῃ σου, ἐν τῇ εἱρκτῇ δεδλημένος καὶ τεινόμενος, τοὺς πανσέπτους σου πόδας ἐν ξύλῳ τρισόλβιε.

Πᾶ λακτίσματα ἐν ὅλῳ, δεδεγμένος τῷ σώματι, τοῦ δεινοῦ τυράννου, εἵληφας ἰσχὺν τὴν ἀήττητον, ἐξ ὑψωμάτων ἁγίων, Μάρκε ἔνδοξε· δι' ὃ ψάλλων ἧς, δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Πρὸς προσήχθης καὶ παρέστης, ἀνδρικῶς τοῖς δικάζουσι, καὶ γενναίῳ Μάρτυς, καὶ ἀκαταπλήκτῳ φρονήματι, τὴν παναγίαν Τριάδα ἀνεκήρυξας, Μάρκε πάνσοφε, καὶ τὴν ἀπάτην ἐξήλεγξας.

Θεοτοκίον.

Ὁ ἐν κόλποις τοῖς πατρῴοις, ἀχωρίστως καθήμενος, σοῦ ἐν ταῖς ἀγκάλαις κάθηται Παρθένε, ὡς νήπιος, οὗ τὸ μακάριον πάθος ἐξεικόνισεν, ὁ καλλίνικος Μάρκος, χθλήσας στερρότατα.

Ἀδὴ ε'. Ὀρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος.

Ὑμνοῦμεν τοὺς θείους ἀγῶνας, καὶ μετὰ δέους καὶ πόθου, κυκλοῦμεν τὴν τῶν λειψάνων, σεβασμίαν λάρνακα, τῶν σῶν Μάρκε ἔνδοξε, θείαν χάριν κομιζόμενοι.

Συνέλθωμεν ζέοντι πόθῳ, τῶν νεοαθλων, ὕμνοις εὐφημῆσαι τὸ μέγα κλέος Μάρκου τὸν ἀήττητον, τῆς εὐσεβείας πρόμαχον, καὶ τῶν πιστῶν ἀντιλήπτορα.

Ἐξ οἰκείων Μάρκε αἱμάτων, τὴν σαυτοῦ ἐφοίνιξας Ἀθλοφόρε, καὶ Χριστῷ παρίστασαι, μετὰ Μαρτύρων ἔνδοξε, στέφει ἀφθάρτῳ κοσμούμενος.

Θεοτοκίον.

Πανύμνητε Θεογεννῆτορ, ὑπὲρ τοῦ κόσμου δυσώπει, τὸν Κύριον καὶ Θεόν σου, καὶ εἰρήνην αἴτησαι, καὶ τῶν δεινῶν τὴν λύτρωσιν, τοῖς εὐλαβῶς σοι προσφεύγουσιν.

Ἕτερον, Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἐξέστησαν ἅπαντες· ὅτε τὴν ἐπὶ θανατον· ἑώρων ἀγόμενόν σε Μάρκε·

φαιδρὸς γὰρ ὅλος, πρὸς τὴν τομὴν Ἀθλητά, ὡς εὔελπις ἔδραμες στερρέ, πρὸς Χριστὸν ἡγούμενος, ἐκδημίαν τὸν θάνατον.

Πορφύραν ἐξ αἵματος, οἰκείου Μάρκε ἔνδοξε, ἔβαψεσαν ἐνδέδυσαι ἀξίως, καὶ τῷ Δεσπότῃ συμβασιλεύεις Χριστῷ, καὶ ζῇς ἐν αὐτῷ κάλλους τὸ διάδημα, περικείμενος ἄφθαρτον.

Ἠγίασται ἅπασα, ταῖς ῥείθροις τῶν αἱμάτων σου, ἡ Χίος ἡ Νῆσος Μάρκε θεῖε, καὶ ταῖς ἀκτῖσι τῶν σῶν ἀγώνων λαμπρά, καὶ ἄθλων φαιδρότητι φαιδρά, γέγονε καὶ ἔνδοξος, καὶ ἐν πάσαις περίβλεπτος.

Θεοτοκίον.

Ὡς κλίμαξ οὐράνιος, ἐφάνης τῷ προπάτορι, πάλαι Ἰακώβ, δι' ἧς οἱ νόες, πρὸς θεωρίαν Θεοῦ ἀνέρχονται εἰς γῆν, πόθῳ προσκυνοῦντές σου, τὴν ἀπόρρητον γέννησιν.

Ἀδὴ στ'. Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ θανάτου τὴν ἰσχύν, ὡς δεσπότης καθεῖλε, τὴν πρὶν κρατοῦσαν Χριστός· ὅθεν σήμερον, σοῦ θανόντος Ἀθλητά, ἀγαλλόμεθα Μάρκε.

Ἀνῆλθες ἐν ταῖς ἀνωτάταις τιμαῖς, καὶ παρέστηκας νυνί, τῷ Δεσπότῃ ἐν δόξῃ, ἀνεκλαλήτῳ Χριστῷ, ταῖς σαῖς αἵμασι, φοινιχθείσης σου λαμπρῶς, τῆς στολῆς Ἀθλοφόρε.

Ἀγάλλου ἐν ταῖς οὐρανίαις τρυφαῖς, καὶ μνημόνευε ἡμῶν, τῶν σῶν δούλων ἐκ πόθου, ἀνευφημούντων τὴν σήν, θείαν Ἀθλησιν, Ἀθλοφόρων καλλονή, καὶ τῆς Χίου προστάτα.

Θεοτοκίον.

Κηρύξας ἐν δικαστηρίοις τρανῶς, σαρκωθῆναι τὸν Χριστόν, ἀνεκφράστως ὡς οἶδεν, ἐκ παναμώμου Μητρὸς χαίρων ἠθέλησας, καὶ θανὼν ὑπὲρ Χριστοῦ, νῦν συζῇς αἰωνίως.

Ἕτερος. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Ὁ πρὶν δολίως πτερνίσας, ἐπτέρνισται, ἐχθρός τῇ ἀθλήσει σου, καὶ καταπέπτωκε, καὶ ὅλως Μάρκε νενίκηται, τῷ ξίφει τετρωμένος τῆς καρτερίας σου.

Καλῶς τὸν δρόμον τετέλεκας, σὺν Παύλῳ καὶ τὴν πίστιν τετήρηκας, Μάρκε πανθαύμαστε, δι' ὃ ἀπόκειταί ἤδη σοι, ὁ τῆς δικαιοσύνης ἄφθαρτος στέφανος.

Πηγὴν ἰάσεων ἔγνωμεν, τὴν θήκην τῶν πανσέπτων λειψάνων σου, Μάρκε πανίερε, ἐξ ἧς πιστῶς ἀρυόμενοι, ἀπαλλαγὴν τῶν νόσων, ἀνευφημοῦμέν σε.

Θεοτόκιον.

Λαόν σου, ἄχραντε Δέσποινα, ἀνόρθωσον πεσόντα εἰς βάραθρον, καταδουλώσεως, ἐχθρῶν ἥπιστων καὶ οἰκτιρον, σύ γὰρ ἐλπὶς ἁπάντων καὶ ἡ βοήθεια

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Προῖξ παρεστῶσι τῇ σορῷ σου Μάρκε ἔνδοξε καὶ προσκυνοῦσί σου πιστῶς τὰ θεῖα λείψανα, τὴν τοῦ Πνεύματος πρεσβείαις σου δίδου χάριν, τὴν σκηνώσασαν ἐν τούτοις καὶ ἐμμένουσαν καὶ ἐκβλύζουσαν τὰ ῥεῖθρα τῶν ἰάσεων, καὶ γὰρ ἔσχηκας παρρησίαν πρὸς Κύριον.

Ἕτερον, ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Εὐφημεῖ σε ᾄσμασιν, ἀγαλλομένη ἡ Χίος, καὶ λαμπρῶς γεραίρει νῦν, τοὺς

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

θαυμαστούς σου ἀγῶνας, ἔσπευσας εἰς τὸ τεθνάναι, ὦ ξένον θαῦμα! ἔσπευσας τῷ σῷ Δεσπότῃ ἱερουργήσας, τὸ σὸν αἷμα, ὡς ἐπόθεις, Μαρτύρων κλέος, Μᾶρκε Χριστοῦ Ἀθλητά.

Ὁ Οἶκος.

Τὸν λαμπρὸν ἀριστέα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀήττητον Ἀθλοφόρον, τὴν τῶν Μαρτύρων καλλονὴν καὶ Ἱερὰν προσθήκην, Μᾶρκον πάντες συμφώνως, τῆς τῶν ἐγκωσμίων ἀκηράτοις ἄνθεσι καταστέψωμεν πιστοί, ὃν ἔφυσε μὲν ὡς ῥόδον τερπνὸν ἡ ἐν πόλεσι περίπιστος Σμύρνη, ἐδρέψατο δὲ καλῶς ἡ περιφανὴς Χίος, ὡς ἐνθέως ταῖς ὁδμαῖς τῶν αὐτοῦ μαρτυρικῶν ἄθλων καὶ ἀνδραγαθημάτων, εὐφροσύνως πληρωθεῖσα· δι' ὃ καὶ ἀγαλλομένη, εὐφημεῖ τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ τοὺς θαυμαστοὺς αὐτοῦ ἀγῶνας γεραίρουσα, ὁ ἁγιάσας με, βοᾷ πρός αὐτὸν, τῇ ἐκχύσει τῶν σαυτοῦ χαριτοβρύτων αἱμάτων, μὴ μου ποτὲ ἐπιλάθου, Μαρτύρων κλέος, Μᾶρκε Χριστοῦ Ἀθλητά.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ Ε'. ΑΘΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ

«Μᾶρκον ἔχεις καύχημα Χίος μέγα, ἠδέ τε σεπτόν,
»Λαμπρὰν τεύξαντα, αἵματι μαρτυρίου·
»Οὕνεκα Κύριον αἶνει, ὅλβια, ὅς τά σοι δῶκε (1)

Εἴη δὲ δοξασμένον καὶ ὑπερίμνητον τὸ ὄνομα τοῦ Κυήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὅσον ἡ Εὐρώπη ἀφρίζει καὶ μαίνεται ἐναντίον τῆς θείκης του μεγαλειότητος, ἄλλο τόσον τὰ Ἀνατολικὰ ταῦτα μέρη δὲν λείπουσι νὰ προβάλλουν ἀκατάπαυστα, κατὰ διαφόρους πόλεις καὶ χώρας κήρυκας, καὶ μὲ λόγους καὶ μὲ χύσεις τῶν ἰδίων των αἱμάτων, τῆς προσκυνητῆς αὐτοῦ Θεότητος· ἐκεῖνοι λέγουσι πῶς ἦτον πλάνος, καὶ ἀθεοῦσι καὶ Εὐαγγέλια καὶ Ἀποστόλους καὶ ἁπλῶς ὅλον τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν χριστιανῶν οὗτοι παρουσιαζόμενοι ἐνώπιον τῶν τυράννων, κηρύττουσι μὲ ὅλην τὴν ἐλευθεροστομίαν πῶς ἦτον καὶ εἶναι Θεὸς, Βασιλεὺς τῶν αἰώνων, Δημιουργὸς πάσης τῆς κτίσεως, Κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν· καὶ ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν Κριτὴς ἀδέκαστος, δέχεται τὴν ὁμολογίαν ὡς θυσίαν αἰνέσεως καὶ σφραγίζει τὴν δι' αἵματος αὐτῶν μαρτυρίαν, μὲ τὰ φρικτὰ καὶ ἐξαίσια βαύματα, τὰ ὁποῖα οἱ μὲν υἱοὶ τῆς ἀπωλείας ἀκούοντες γελῶσιν, οἱ δὲ χριστιανοὶ κατανυγόμενοι καὶ ὠφελούμενοι ψυχικῶς ἀπὸ τὰ παράδοξα ἔργα τῆς μαρτυρικῆς χάριτος, δοξάζουσι τὸν φιλάνθρωπον Κύριον, ὅπου ἐνισχύει τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, νὰ καταφρονοῦν πᾶσαν βάσανον, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον θάνατον διὰ τὸ ὄνομά του τὸ ἅγιον.

Τὸ ἐκδοθὲν ἱερὸν Μαρτυρολόγιον ἱστορεῖ καλῶς τὴν πληθὺν τῶν τοιούτων λαμπρῶν κηρύκων, ὅπου ἀνεφάνησαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀγίαν Ἐκκλησίαν μετὰ τὴν κοινὴν ἅλωσιν, καὶ μάλιστα τοὺς ἱεροὺς Ἀθλητὰς τοῦ προσεχῶς παρελθόντος ὀγδόου αἰῶνος· ἀλλὰ καθὼς εἶπεν εἷς μέγας Διδάσκαλος, οὐδέποτε ἐκλείψουσι στρατιῶται τῷ χριστῷ διὰ τοῦτο καὶ ὁ παρὼν ἕνατος αἰὼν, εὐθὺς εἰς τὰς πρώτας του ἀρχὰς, εἰς μὲν τὴν Ρόδον μᾶς ἀνέδειξεν ἕνα νέον εὐωδέστατον ῥόδον, τὸν ἐκ τῆς νήσου Ὕδρας καλλιμάρτυρα Κωνσταντῖνον εἰς δὲ τὴν Νέαν Ἔφεσον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Κουσάντασι, ἕτερον παρόμοιον, τὸν νέον Γεώργιον, καὶ νῦν ἐδῶ εἰς τὴν φιλόχριστον Χίον τρίτον, τὸν καλὸν τοῦτον Μᾶρκον, τοῦ ὁποίου τὴν λαμπρὰν Ἄθλησιν, ἐὰν σιωπήσωμεν ἡμεῖς, ἰδεῖν ἀξιωθέντες καὶ ὑπερθαυμάσαντες, θέλομεν ζημιώσει πολὺ τοὺς φιλομάρτυρας. Λοιπὸν πρέπει νὰ γράψωμεν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ὅσα εἴδομεν, καὶ ὅσα ὑπὸ τῶν ἀμέσως ἰδόντων καὶ φιλαλήθως διηγησαμένων, ἠκούσαμεν· ἐπειδὴ δὲν εἶναι χρεία νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ συμβάντα πρὸ τοῦ Μαρτυρίου, διὰ τοῦτο γράφομεν ὅσα μᾶς ἐδίδαξεν ἄνθρωπος φιλαληθέστατος, ὁποῦ ἐστάθη ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπτης τῆς τοῦ Μάρκου ζωῆς· ἔχει δὲ οὕτως ὁ λόγος.

Οὗτος ὁ λαμπρὸς ἀριστεὺς τοῦΧριστοῦ Μᾶρκος,ἐγεννήθη εἰς τὴν μεγαλόπολιν Σμύρνην, ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ θεοφοβουμένους· πατὴρ του ὠνομάζετο Χατζῆ Κωνσταντῆς, ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην καταγόμενος, ἡ μήτηρ του Μαρία, Σμυρναία κατὰ γένος, οἱ ὁποῖοι φαίνεται ὅ,τι μόνον τὰ κοινὰ καλούμενα γράμματα τὸν ἔβαλλον καὶ ἔμαθεν. Εἶχε δὲ αὐτὸς καὶ ἀδελφον Ἱερομόναχον, Παΐσιον καλούμενον, ὅστις καὶ ψάλτης ἐχρημάτισε τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Νέαν Ἔφεσον· ὅθεν ὁ Μᾶρκος, μέγαν τὴν ἡλικίαν γενόμενος, χάριν πραγματείας ἐπῆγαινεν ἐκεῖσε, καὶ ὑπέστρεφε· καὶ δὴ γυρίζων ἀπὸ τὸ Κουσάντασι εἰς τὴν Χίον κατὰ τὸ ἔτος 1788, ἔλαβε γυναῖκα νόμιμον. Ἔπειτα παρακινηθεὶς ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του μετέβη εἰς τὸ Κουσάντασι, διὰ νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ· πλὴν, ἄμποτε νὰ μὴν ἤθελεν ὑπάγει ἐκεῖ ὁλότελα· ὅτι ἐκεῖ ἔπεσε πτῶμα διπλοῦν καὶ δακρύων ἄξιον· ὅτι πρῶτον μὲν συνηρπάγη ἀπὸ τῶν ἔρωτα μιᾶς ξένης γυναικὸς Χριστιανῆς, καὶ κρυφίως αὐτὴν ἐμοίχευε μέχρι τινὸς· ἔως ὅτου ἐκ προδοσίας, ὁ Ἀγᾶς τοῦ τόπου μία νύκτα πατήσας τὴν οἰκίαν, ἔπιασε καὶ τοὺς δύο· τὸ πρωὶ παρουσιασθέντες εἰς τὸ Κριτήριον, ἐξώμοσαν, φεῦ! καὶ οἱ δύο τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· Καὶ τὸν μὲν Μᾶρκον περιέτεμε, τὴν δὲ Μαρίαν (τοῦτο γὰρ ἦν τὸ ὄνομά της) ἔβαλεν εἰς τὸ χαρέμι του· καὶ μετὰ τέσσαρας μῆνας τοῖς ἐχορήγησε μισθὸν, καὶ ἐπῆγεν ἡ γυνὴ εἰς ἰδικήν της οἰκίαν. Ὁ Μᾶρκος ἔπερνα εἰς τὸ ἑξῆς ὡς υἱὸς τοῦ Ἀγᾶ, καὶ εἰς τὸ φαινόμενον ἐδείκνυεν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς μεγάλην ἀγριότητα καὶ σκληρότητα· πλὴν ἔσωθεν εἶχε μαστίζουσαν δεινῶς τὴν συνείδησιν. Ὅθεν καὶ προσέδραμε κρυφίως εἰς ἕνα Πνευματικὸν Πατέρα, πολλὰ ἐπιτήδειον πρὸς διόρθωσιν τοιούτων ψυχῶν. Ἐκεῖνος εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν τὸν ἐδέχθη, ὑποπτευόμενος μήπως ἐπονηρεύετο, διὰ νὰ τοῦ προξενήσῃ κανὲν κακόν· πλήν, ἀφ' οὗ εἶδεν ὅτι μετὰ δακρύων καὶ συντριβῆς προσήρχετο, τὸν ἐδέχθη, τὸν ἐπαρηγόρησε, τὸν εἶπε νὰ ἐλπίζει εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δεχθῇ ἐξ ἅπαντος τὴν μετάνοιάν του. Ἐφανέρωσε λοιπὸν ὅλην τὴν καρδιάν του, πῶς εἶπαι ἕτοιμος, ὅταν εὕρῃ τρόπον, καὶ νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν ὁμοῦ μετὰ τῆς γυναικὸς· μάλιστα καὶ ἐφρόντιζε, πῶς νὰ φυλάξῃ ἀπερίμητον ἓν παιδὶ ἀρσενικὸν, ὅπερ εἶχεν ἡ γυνὴ ἀπὸ τὸν πρότερον ἄνδρα της, ὡς δέκα ἐννέα, ἢ εἴκοσι μηνῶν, τὸ ὁποῖον εἶχε πλησίον της. Εἰς τὸν ἴδιον Πνευματικὸν Πατέρα, ἐπῆγε καὶ ἡ γυνὴ πολλάκις· καὶ ἡ παρακολούσίς των ἡ πρώτη καὶ κυρία ἦτον, νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον νὰ τοὺς φυγαδεύσῃ ἐκεῖθεν. Ἐφώτισε λοιπὸν ἡ Θεία Χάρις τὸν Πνευματικὸν, καὶ εὗρε τὸν τρόπον πολλὰ ἐπιτήδειον. Ἡ Μαρία ἐσύχναζεν εἰς τὸ χαρέμι τοῦ Ἀγᾶ, καὶ ὁ Πνευματικὸς τὴν ἐσυμβούλευσε νὰ παύσῃ εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ νὰ προσποιηθῇ πῶς πάσχει, καὶ εἶναι ἀσθενής· ὑπήκουσεν ἡ Μαρία εἰς τὴν συμβουλὴν τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Πατρός. Καὶ ὁ Ἀγᾶς μανθάνων πῶς δὲν ἠμπορεῖ, ἔστειλεν ἕνα ἰατρὸν πολλὰ ἔμπειρον, μὲ τὸν Μᾶρκον μαζί, διὰ νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ· ὁ ἰατρὸς ἔλαχε νὰ ἦναι καὶ πολὺ θεοφοβούμενος, καὶ ἄκρος φίλος τοῦ Πνευματικοῦ, ὅθεν καὶ κατεπείσθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ Πνευματικοῦ Πατρός, νὰ εἰπῇ ἐκεῖνα ἅπερ ἀπέβλεπον εἰς τὸν ἐξ ἀρχῆς σκοπόν των. Ἐγύρισεν ὁ ἰατρὸς εἰς τὸν Ἀγᾶν, καὶ Σουλτανούμ, τὸν λέγει, ἡ γυνὴ πάσχει ἀπὸ πάθη μητρικά, τὰ ὁποῖα οὔτε ἐγὼ ἠμπορῶ νὰ τὰ ἰατρεύσω, οὔτε κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς· εἰς τὴν Σμύρνην εὑρίσκεται μία γυναῖκα Ἑβραία, καὶ μοναχὴ ἐκείνη ἔχει τὴν ἐπιστήμην νὰ ἰατρεύῃ τὰ τοιαῦτα πάθη· ἂν εἶναι ὁρισμὸς σου, εἰς ἐκείνην νὰ τὴν στείλῃς, ἰατρεύεται εἰ δὲ ἀλλέως, εἶναι ἀδύνατον. Κατεπείσθη ὁ Ἀγᾶς, καὶ προστάζει τὸν Μᾶρκον, νὰ ἑτοιμασθοῦν καὶ νὰ ὑπάγουν, καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψουν. Λοιπὸν, καὶ ἡτοιμάσθησαν καὶ ἐκίνησαν καὶ οἱ τρεῖς,ὅ τε Μᾶρκος, καὶ ἡ Μαρία, καὶ τὸ παιδίον ὁμοῦ, ὕστερον ἀπὸ ἐννέα μῆνας τῆς ἐξομώσεώς των.

Ἀλλὰ συνεργείᾳ σοῦ μισοκάλου δαίμονος, ἀπὸ κάποια σημεῖα, ὁ Ἀγᾶς περιεργάσθη καὶ ἐβεβαιώθη πῶς διὰ νὰ φύγουν ἐκεῖθεν ὁλότελα προσεποιήθησαν τὴν ἀρρώστειαν τῆς γυναικός, καὶ κυριευθεὶς ἀπὸ ἄκραν ὀργήν, εὐθὺς στέλλει κατόπιν των πεζοδρόμον μὲ γράμματα πρὸς τὸν ὀνομαστὸν ἐκεῖνον Μουλανταλῆν Μουσελίμην τῆς Σμύρνης, νὰ τοὺς πιάσῃ, καὶ νὰ τοὺς στείλῃ ὀπίσω σιδεροδεσμίους,κάνων ὅρκον, ὅτι καὶ τοὺς τρεῖς εὐθὺς νὰ κρεμάσῃ. καὶ ἀκόμη καὶ τὸν σύμβουλόν των, ἂν ἠμπορέσῃ νὰ τὸν μάθῃ. Ὁ ταχυδρόμος τοὺς ἔφθασεν εἰς τοὺς ἀνεμόμυλους τῆς Σμύρνης, πλὴν μὴ γνωρίζων αὐτούς, παρῆλθεν. Ὁ Μᾶρκος ἀπὸ ὀλίγην ἐξέτασιν, καταλαμβάνων πῶς ὑπάγε. δι' αὐτούς, σπεύσας ἐμβῆκεν εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ εὐθὺς εὑρίσκων ἐκεῖ καράβι διὰ τὸ Τριέστι, τοῦ ὁποίου τὸν καπετάνιον ἐγνώριζεν ἀπὸ προτήτερα, εἰς ἐκεῖνο τὸ ὀγρηγωρότερον ἐμβαρκαρίσθηκαν, μὲ σκοπὸν διὰ νὰ ὑπάγουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ Τριέστι· ἦτον δὲ τότε ἔτος τῆς σωτηρίας ἐννενηκοστὸν δεύτερον. Καὶ λοιπόν, Θεοῦ βοηθοῦντος, ἀγλύτωσαν ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς ἀσεβείας· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ Τριέστι δὲν εἶναι τόπος διὰ μετάνοιαν, ὁ ψυχοσώστης Κύριος δὲν ἐσυγχώρησε νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀπὸ κάποια ἐμπόδια, ἠναγκάσθησαν νὰ ἔβγουν εἰς τὰ Νησιὰ τοῦ Βενετζιάνου, καὶ ἐκεῖ κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, ἐχρίσθησαν τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ, καὶ ἠξιώθησαν τῶν φρικτῶν Μυστηρίων, καὶ ὡσαύτως ἐκοινολούθησε καὶ ἡ τοῦ γάμου εὐλόγησις.

Ἡ θεία Γραφὴ ἔγραψε τὰς δύο μεγάλας ἁμαρτίας ὅπου ἔπραξεν ὁ Βασιλεὺς Δαβίδ, ἤγουν τὴν μοιχείαν μετὰ τῆς γυναικὸς Οὐρίου τοῦ Χετταίου, καὶ τὸν φόνον τοῦ ἀθῴου καὶ πιστοτάτου δούλου του, ἀλλ' ἔγραψε κατόπιν καὶ τὴν μετάνοιαν ὅπου ἔκαμε διὰ τὰς δύο ἐκείνας παρανομίας, ὅπου, καθὼς ἠξεῖρει καθείς, ὁ Δαβὶδ εἶναι τὸ μέγα παράδειγμα τῆς μετανοίας εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας, Καὶ ἡμεῖς λοιπὸν, χωρὶς καμμίαν συστολὴν ἐγράψαμεν τοῦ Μάρκου τούτου τὰ δύο μεγάλα πτώματα, τὴν μοιχείαν καὶ τὴν ἄρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπηκολούθησαν ἐξ ἀνάγκης καὶ γυναικοχωρισίαι καὶ ἀνδροχωρισιαι· διότι ἔρχεται κατόπιν ἡ μετάνοια θριαμβεύουσα καὶ τὰ νικητήρια κατὰ πάσης παρανομίας σαλπίζουσα, καὶ θαυμασίως ἐξαστράπτουσα μὲ τῶν μαρτυρικῶν αἱμάτων τοὺς ῥύακας, ὅτι καθὼς εἰς τὸ Ἅγιον Βάπτισμα. κοντὰ εἰς τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα ἐκπλύνονται καὶ ὅσαι προαιρετικαὶ ἀνομίαι εὑρίσκονται εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀναβαίνει νέος Ἀδὰμ ἐκ τοῦ ὕδατος ὁ βαπτιζόμενος, οὕτω καὶ μὲ τὴν χύσιν τῶν μαρτυρικῶν αἱμάτων, ὅλα ὅσα ὡς ἄνθρωπος ἠμαρτεν ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλῶν, ἀποκαθαίρονται, καὶ ὄντως εἷς τοῦ Θεοῦ κατὰ χάριν ἀναγεννᾶται, ὡσὰν ὁποῦ εἰς τὸ ἑξῆς, κατὰ τὸν Θεολόγον, δὲν ἔχει φόβον νὰ χάσῃ τὴν ἀθωότητα ἀπὸ δεύτερα μολύσματα.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐμβῆκαν ἐν ὁδῷ μετανοίας, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐδηλώσαμεν, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τοὺς τόπους ἐκείνους, καὶ πηγαίνοντες κατὰ τὰ ὑπερβόρεια μέρη, ἐπροχώρησαν διὰ τὴν φύλαξίν των καὶ εἰς τόπους Ρωσικούς· πλὴν καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἐπεριπάτησαν διαφόρους πόλεις καὶ Χώρας, ὅμως εἰς καμμίαν δὲν ἔκρινεν εὔλογον νὰ κατοι-

(1) Τὸ Μαρτύριον τοῦτο συνεγράφη ὑπὸ τοῦ φιλομάρτυρος καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν Διδασκάλου Καρίου Ἀθανασίου τοῦ Πορίου.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΤΟΣ

κήσουν· διότι εἰς μὲν τὰς ἀρχὰς ἡ συνείδησις τῆς ἀρνήσεως τὸν ἠνάγκασε τὸ ὀχληρώτερον μόνον νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν, διὰ νὰ γυρίσῃ πάλιν εἰς τὴν προτέραν του εὐσέβειαν, ἀφοῦ δὲ τοῦτο ἔγινε,καὶ ἤδη ἦτον ἐν ὁδῷ μετανοίας,ἡ θείαΧάρις ἄνωθεν ἐνέπνευσεν εἰς τὴν καρδίαν του· καὶ τὸν λογισμόν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὡς γῆ ἀγαθή, ἐδέχθη τὸν θεῖον σπόρον, καὶ τοῦ καιροῦ προχωροῦντος, καὶ ἐβλάστησε καὶ ἐκαρποφόρησε τῆς λαμπρᾶς τὸν ἄσταχυν· ἀλλ' ἡ θεία χάρις δὲν ὁμοιάζει μόνον μὲ σπέρμα, ἀλλὰ καὶ μὲ πῦρ· πῦρ ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ Κύριος ἦλθε βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ τοῦτο δὴ τὸ οὐράνιον πῦρ, καθὼς ἐδείξαν τὰ πράγματα ἤναψεν φλόγα λαμπρὰν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ εὐλογημένου Μάρκου, καὶ πλέον εἰς τὸ ἑξῆς ἄλλο δὲν ἐφαντάζοτο, ἀλλὰ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον. Ὅθεν καὶ τοῦτον τρέφων τὸν πόθον, ἐγύρισε πάλιν εἰς τοὺς Ὀθωμανικοὺς τόπους, καὶ πανταχοῦ ἔξωμολογεῖτο καὶ ἐφανέρωνε τὸν σκοπὸν τοῦ μαρτυρίου, εἰς Ἀρχιερεῖς καὶ Πατριάρχας καὶ Πνευματικοὺς Πατέρας· καὶ ὅλοι μὲ ἓν στόμα τὸν ἔλεγον νὰ λείψῃ καὶ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ γίνῃ ριψοκίνδυνος, ἀφοῦ ἦτο δυνατὸν νὰ σωθῇ μὲ τὴν μετάνοιαν· ὅτι καὶ τὸν Ἀποστόλων Πέτρον, ὅποῦ τὸν ἠρνήθη τρεῖς φορὰς μὲ ὅρκον καὶ ἀναθεματίσματα, μὲ μόνην τὴν μετάνοιάν του, τὸν ἐδέχθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, καὶ τοῦ ἐχάρισεν ἀπ' ἀρχῆς τὸ Ἀποστολικὸν ἀξίωμα. Καὶ ἔλεγον μὲν καλῶς ἐκεῖνοι οἱ Ἱεροὶ Πατέρες, ἀλλὰ τὸ πῦρ τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης ἐλάλει ἐνεργητικώτερον καὶ δραστικώτερον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ εὐλογημένου Μάρκου, ὅθεν καὶ ἔλεγεν, «ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώρισα, καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα καὶ πρέπει νὰ κερδήσω τὸν Ἰησοῦν μὲ τὸ αἷμά μου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ Κόσμος ὅλος δὲν δύναται νὰ μὲ ἐμποδίσῃ, καὶ διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ, λείψετε ἀπὸ τὸ νὰ μοῦ λέγητε τὰ ἐναντία»· ῥητῶς αὐτὰ ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ στόματός του καὶ ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν Χίον, ἀφ' οὗ πολλάκις τὰ εἶπεν εἰς ἄλλους. Ὅθεν καὶ πρὸ τοῦ νὰ χωρισθῇ ἐκεῖθεν σωματικῶς, ἐφόρεσε σάβανον Ἁγιοταφήτικον, διὰ νὰ στοχάζηται εἰς τὸ ἑξῆς τὸν ἑαυτόν του ὡς νεκρόν,καὶ τρόπον τινὰ ἔλεγε καὶ οὗτος ὁ μακάριος μὲ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον· «ἐγὼ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου περιφέρω».

Λοιπόν, ἀφ' οὗ ἔκαμε τὴν τελείαν ἀπόφασιν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν μὲ σκοπὸν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Νέαν Ἔφεσον· ὅτι καθὼς ἔλεγε, κάποιος μέγας Διδάσκαλος τὸν εἶπεν, ὅτι ἐκεῖ ὁποῦ ἔκαμε τὴν ἄρνησιν, πρέπει νὰ κάμῃ καὶ τὴν ὁμολογίαν. Μὴ ὄντος δὲ ἀμέσως πλευσίματος, ἐβγῆκεν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον, ὅπου καὶ μὲ πολλοὺς ἐγνωρίσθη παλαιοὺς φίλους του, καὶ μεθ' ἡμῶν ἡλίσθη ἡμέρας τινὰς, ἕως νὰ τύχῃ πλοῖον διὰ τὸ Κουσάντασι. Λοιπόν, μαθόντες τὸν σκοπόν του, ἐδοκιμάσαμεν καὶ ἡμεῖς νὰ τὸν ἐμποδίσωμεν, καὶ ἠκούσαμεν, ὅσα ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν· ὅθεν εὑρεθέντος πλοίου ἔπλευσεν εἰς τὸ Κουσάντασι, σπουδάζων ἂν ἦτο τρόπος νὰ φθάσῃ μίαν ὥραν προτήτερα. Φθάσας δὲ ἐκεῖ, εὐθὺς ἐλῆγεν ἀμέσως καὶ ἀντάμωσεν ἐκεῖνον τὸν Πνευματικόν του Πατέρα τὸν πρῶτον. Ἐκεῖνος μανθάνων τὴν βουλήν του, τὸν ἐμπόδισεν, ὄχι ἀπὸ τὸ Μαρτύριον, ἀλλὰ ἐκεῖ νὰ μὴ παρρησιασθῇ, παρασταίνων ὅτι τὸ τοιοῦτον ἔργον ἔχει νὰ προξενήσῃ μέγαν ὄλεθρον. ὡσὰν ὁποῦ οἱ Ἀγαρηνοὶ ἦσαν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐξηγριωμένοι, ἀπὸ τὴν οἰκοδομὴν τῆς νέας Ἐκκλησίας, καὶ ἀπὸ τὸ Μαρτύριον τοῦ Νέου Γεωργίου, ὁποῦ ἤδη πρὸ ὀλίγου, ἤτοι τὸν Ἀπρίλιον μῆνα ἔγινε· καὶ ἦσαν ἕτοιμοι, ἐὰν λόβωσι μικρὰν ἀφορμήν, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ κρημνίσουν, καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ νὰ κάμουν εἰς τοὺς Χριστιανούς. Ἔκαμεν ὑπακοὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Πνευματικοῦ, ἀλλὰ μὲ λύπην του μεγάλην, πῶς δὲν ἐπέτυχε τὸν σκοπόν του, κατὰ τὸν πόθον του· ὅθεν ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Χίον, μὲ στερεὰν ἀπόφασιν ἐδῶ νὰ λάβῃ τὸ ποθούμενον τέλος.

Ἐδῶ ἐρχόμενος, ἔδειξεν ὁ εὐλογημένος μεγάλην φρόνησιν, ὅτι ἐπειδὴ ἔκαμεν ἀπόφασιν νὰ παρρησιασθῇ, διὰ νὰ μὴ προξενήσῃ τίποτε κακὸν εἰς κανένα Χριστιανόν, δὲν ἐπῆγεν εἰς ὁσπήτιον κανενὸς ἀπὸ τοὺς προτέρους φίλους του, οὐδὲ φανερὰ συνανεστράφη μὲ κανένα του γνώριμον, ἀλλὰ μόνον εἰς ἕνα ἀπόκρυφον τόπον ἐστάθη, καὶ τὸ πρωῒ ὁποῦ ἐξημέρωνε Κυριακή, ἐπῆγεν εἰς μίαν παράμερον Ἐκκλησίαν, καὶ ἤκουε τὸν Ὄρθρον καὶ τὴν Λειτουργίαν,καὶ ἐκοινώνησε τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Τὴν ἀκόλουθεν νύκτα ὁποῦ ἐξημέρωνεν ἡ Δευτέρα, δύο ἀδελφοὶ ἱερωμένοι μὲ τοὺς ὁποίους εἶχε λάβῃ τὸ πρότερον στενὴν γνωριμίαν,τὸν ἔκραξαν μυστικὰ εἰς τὸ κελλίον των, καὶ οὗτοι ἐβάλθησαν, ἂν ἦτον τρόπος νὰ τὸν ἐμποδίσουν ἀπὸ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Μαρτυρίου, λέγοντές του οὕτω: «Ἀδελφὲ, μὴ λυπᾶσαι, πῶς δὲν ἐπέτυχες τὸ ποθούμενόν σου· ὁ Θεὸς ὁποῦ ἐρευνᾷ τὰ βάθη τῶν καρδιῶν, ἠξεύρει τὸν πόθον σου καὶ σὲ ἀντιμοίβει, ὡσὰν καὶ νὰ ἐτελείωσες καὶ μὲ τὸ ἔργον τὸ Μαρτύριον, καὶ τώρα ἐσὺ βέβαια εἶσαι Μάρτυς τῇ προαιρέσει καὶ λοιπὸν ἂν θελήσῃς νὰ σταθῇς ἕως αὐτοῦ, ἱκανῶς ἐπλήρωσας τὸ χρέος σου καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἄλλο δὲν σοῦ χρειάζεται, παρὰ νὰ φυλάττῃς τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· καὶ ἂν θέλῃς ἠμπορεῖς νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐκεῖ νὰ ζήσῃς μὲ ἡσυχίαν, μίαν ἁγίαν ζωήν, Αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ εἶπον ἐκεῖνοι οἱ ἀδελφοί· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ μακάριος μᾶλιστα ἠσθάνετο, ὁποῦ ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν ἐκείνην ἤναψε μέσα εἰς τὴν καρδίαν του περισσότερον ἡ φλόγα τοῦ θεϊκοῦ πόθου, καί· «Μὴ γένοιτο, ἀδελφοί, τοὺς ἀπεκρίθη, μὴ γένοιτο νὰ σταθῶ ἔω; αὐτοῦ· δυστυχία μου εἶναι καὶ ζημία ἐσχάτη νὰ σταθῶ ἕως αὐτοῦ· νὰ ἀποθάνω, νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Ἰησοῦν μου· τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώρισα καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα, καὶ θέλω νὰ τὴν ἐξαλείψω μὲ τὸ αἷμά μου· ἂν ἔχουν νὰ μοῦ κάμουν καὶ τοῦ Πέρσου Ἰακώβου τὰ κολαστήρια, ὅλα ἕτοιμος· νὰ τὰ δεχθῶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Σωτῆρός μου». Λοιπὸν ἐπέρασαν τὸ πλέον τῆς νυκτὸς μὲ λόγους ψυχωφελεῖς, μὲ ἄσματα πνευματικὰ καὶ μὲ διηγήματα μαρτυρικά· εἶτα εἶπον τὸ ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ ἀπόδειπνον ἀνέγνωσε μόνος ἐκεῖνος τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ἱερᾶς Μεταλήψεως μὲ κατάνυξιν καὶ δάκρυα καὶ μὲ πολλὰς μετανοίας ὕστερον, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκουράσθη καὶ ἐκάθησε· καὶ τὸν ἤρπασεν ὀλίγος ὕπνος,καὶ ἐκεῖ, ἰδοὺ τοῦ ἐφάνη ἕνας ὡραιότατος νεανίας καὶ νὸν εἶπεν «ἤγγικεν ἡ τοῦ θείου δαυλιής,» καὶ μὲ τὸν λόγον τοῦτον εὐθὺς ἐξύπνησε· καὶ εἰσελθόντες καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀνέγνωσαν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὄρθρου· εἶτα κοινωνήσας τὰ ἄχραντα Μυστήρια, καὶ ἐφοδιασθεὶς καλῶς μὲ τὴν θεϊκὴν δύναμιν εὐξαμένων ἐπ' αὐτῷ καὶ τῶν

ἀδελφῶν καὶ ἀποχαιρετήσας αὐτούς, ἐξῆλθε πάλιν μυστικῶς, ὀλίγης ἔτι σκοτίας οὔσης. Εὗρεν δὲ καθ' ὁδὸν μίαν Ἐκκλησίαν ἀνοικτήν, ἐν ᾗ ἐτελεῖτο λειτουργία. ἐμβῆκε μέσα, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, σταθεὶς ἐνώπιον τῆς Δεσποτικῆς εἰκόνος, προσηύξατο θερμῶς καὶ μετὰ τὸ τέλος ἐπίφερα τὰ προφητικὰ ταῦτα. «Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἄκακος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος». Ἔπειτα ἐξελθών, ἀπῆλθεν εἰς τόπον παράμερον καὶ ἐκεῖ ἐστάθη εὐχόμενος ἕως νὰ ἀνοίξῃ τὸ Κριτήριον. Ἦλθεν ἡ ὥρα, ἤνοιξε τὸ Κριτήριον, ὁ λεγόμενος Μεχκεμές, καὶ τοῦτο μαθὼν ἔδραμε σπουδαστικά. Φθάσας εἰς τὴν πόρταν, ἐστάθη καὶ ἔκαμε πρῶτον τρεῖς μεγάλους σταυροὺς εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ὕστερον ἐμβῆκε μέσα. Ἐμβαίνων ἠρώτησεν ἕνα τῆς αὐλῆς, ποῦ εἶναι ὁ Κριτής. Καὶ τὸν ἔφερεν ἐκεῖνος εἰς τὸν Κριτήν. Ὁ Κριτὴς τὸν ἠρώτησε. «τί θέλεις, τί ζητεῖς;» «Ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Μᾶρκος, ἤμην Χριστιανός, Μᾶρκος τὸ ὄνομά μου· κατάγομαι ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην· ἐγεννήθηκα εἰς τὴν Σμύρνην ἀπὸ γονεῖς Χριστιανούς· πρὸ χρόνων ἱκανῶν ἔπαθον τύφλωσιν εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἠρνήθην, φεῦ! τὴν πίστην μου τὴν ἁγίαν καὶ ἐδέχθην τὴν ἰδικήν σας τὴν βρωμερὰν· ὕστερον μὲ ἡ λέησεν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς μου, καὶ ἐγνώρισα τὴν πλάνην εἰς τὴν ὁποίαν ἤμουν ἤλθον σήμερον ἐδῶ διὰ νὰ ὁμολογήσω πῶς ἔσφαλα, ὁποῦ ἄρνησα τὸ φῶς καὶ ἠκολούθησα τὸ σκότος. Καὶ ταῦτα λέγων ἐβγαλεν ἀπὸ τὸν κόλπον του ἕνα σταυρὸν καὶ τὸν ἠσπάσθη λέγων· «αὕτη εἶναι ἡ Πίστις ἡ ἀληθινή, καὶ Θεὸν ἀληθινὸν ὁμολογῶ, καὶ ποιητὴν ὅλου τοῦ Κόσμου, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὁποῦ κατεδέχθη, καὶ ἐσταυρώθη ὡς ἄνθρωπος διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἀποβάλλω ὡς ψευδῆ καὶ ἀπατηλὴν τὴν ἐδικήν σας θρησκείαν καθὼς ἀποβάλλω καὶ ῥίπτω τοῦτο, ὁποῦ εἶναι τὸ σημάδι τῆς πλάνης ταύτης·» καὶ ἐν ταὐτῷ ἔριψε κατὰ γῆς τὸ σαρίκι, ὁποῦ ἐφόρει εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἐφόρεσεν ἕνα σκοῦφον ἀγιορείτικον. Ἐξεπλάγησαν ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτε Κριτής, καὶ ὅσοι εὑρέθησαν παρόντες· καὶ ὡς τόσον ὁ Κριτὴς ἀποκριθεὶς ἠρώτησε τὸν Μάρτυρα· «τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ λέγεις ἄνθρωπε; ἐβγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου;» «ὄχι ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς», «πολλὰ καλὰ ἔχω τὸν νοῦν μου, καὶ διὰ τοῦτο ὁμολογῶ πῶς ἐπλανήθην». «μήπως εἶσαι μεθυσμένος;» «εἶμαι μάλιστα καὶ ὁλονήστικος», εἶπεν ὁ Μάρτυς». «στοχάσου καλά, τοῦ λέγει, ὁ Κριτής, διότι ἀκολουθεῖ νὰ πάθῃς πολλά, καὶ τέλος πάντων καὶ καὶ θάνατον». «καὶ ἄμποτε, ἀπεκρίθη μὲ σταθερότητα ὁ Μάρτυς· ἐγὼ, λέγει διὰ τοῦτο ἦλθον, καὶ ἕτοιμος εἶμαι νὰ πάθω διὰ τὸν Χριστόν μου, ὅσα κολαστήρια μοῦ κάμετε». Ὁμοίως ἀπεκρίθη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ὁποῦ τὸν εἶπον παρόμοια, τάχα μήπως καὶ μεταβάλουν τὴν γνώμην του· καὶ πάλιν ὁ Κριτὴς κολακευτικώτερον ὁμιλῶν. «παιδί, ὅ,τι θέλεις ζήτησαι ἀπὸ λόγου μου, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ σοὶ κάμω ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς». Ὁ Μάρτυς τοῦ ἀπεκρίθη· «ἐγὼ μίαν χάριν ζητῶ ἀπὸ λόγου σου, νὰ μὲ στείλῃς εἰς τὸν Ἰησοῦν μου Χριστόν· τοῦτο ζητῶ καὶ διψῶ καὶ ποθῶ, νὰ χύσω τὸ αἷμά μου διὰ τὸν Ἰησοῦν μου, τὸν πλάστην μου, διότι τὸν ἐλύπησα πολὺ μὲ τὴν ἄρνησίν μου»· καὶ αὗτα δὲν τὰ ἔλεγε μὲ φωνὴν τρομαγμένην, ἀλλὰ μὲ φωνὴν γενναίαν, μὲ τόνον πολύν. μὲ παρρησίαν μεγάλην, μὲ φρόνημα παντελῶς ἄφοβον καὶ ἀκατάπληκτον, ὥστε ὁποῦ ὅλους ἐξέπληξεν. Λοιπὸν ὁ Κριτὴς τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν Μουζοὺρ Ἀγᾶν νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν φυλακήν, οἱ δὲ ὑπηρέται παραλαβόντες αὐτὸν εἰς τὸν δρόμον ὅλον τοῦ ἔλεγον· «ἄνθρωπε, ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, καὶ ὅτι χρειάζεσαι νὰ σοὶ δώσωμεν, καὶ ἄσπρα φορέματα». Ὁ Μάρτυς τοὺς ἀπεκρίθη· αὐτὰ ὅλα εἶναι φθαρτὰ καὶ μάταια, καὶ ἂς εἶναι διὰ λόγου σας, ἐγὼ ἄλλο δὲν ζητῶ ἀπὸ λόγου σας, παρὰ νὰ μὲ στείλητε μίαν ὥραν προτήτερα εἰς τὸν Χριστόν μου». Λοιπὸν τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τοὺς πόδας του εἰς τὸ τουμπροῦκι. Εἶχεν ὁ μακάριος φωνὴν μελῳδικήν, καὶ πολλὰ ἀρεστήν, καὶ συχνὰ ἐσυνήθιζε νὰ ψάλλῃ εἱρμοὺς καὶ τὰ παρόμοια· ὅθεν καὶ τότε κυριευθεὶς ἀπὸ θείαν κατάνυξιν καὶ πνευματικὴν χαράν, ὁποῦ τὸν ἠξίωσεν ὁ Κύριος τὰ πάσχῃ ὑπὲρ τοῦ θείου του ὀνόματος, ἤρχισε καὶ ἔψαλλεν ὕμνους τῆς Κυρίας Θεοτόκου, λέγων συχνὰ καὶ τό, δόξα σοι ὁ Θεός. Ὁ Σούμπασις ὁποῦ ἐκάθητο ἔξω ἀπὸ τὴν φυλακὴν μὲ τοὺς κολιντζήδες (χωροφύλακας), ἦτον ἄνθρωπος κακόγνωμος καὶ ὑπερήφανος, δὲν ὑπέφερεν ὡς ἄλλη ἀσπίς, νὰ ἀκούσῃ τὴν γλυκυτάτην ψαλμῳδίαν τοῦ Μάρτυρος, ὡσὰν νὰ μὴ ἦτον εἰς φυλακήν, ἀλλ' ὡσὰν νὰ εὑρίσκετο εἰς κανὲν χαροποιὸν συμπόσιον· ὅθεν ἀνοίγει μὲ θυμὸν τὴν φυλακὴν καὶ «βρὲ,μουρτάτη (ἀκάθαρτε), τοῦ λέγει, τραγουδεῖς;» ἔπειτα ἀνοίξας τὸ ξύλον, τὸ τουμπροῦκι, ἤνοιξε καὶ τὰ σκέλη τοῦ Μάρτυρος τόσον ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν ἐπὶ πλέον, καὶ ἐκεῖ μὲ βίαν πολλὴν τοῦ ἔκλεισεν ὁ ἀλιτήριος τοὺς ἁγίους του πόδας. Τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην ἑνὸς ἰατροῦ καὶ καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ καταλάβῃ καθεὶς ἦτο μεγίστη βάσανος, διότι ἔπασχε μεγάλως τὸ καλούμενον ἱερὸν ὀστοῦν. Ἔπειτα μὲ ὅλην του τὴν μανιώδη δύναμιν ἤρχισε νὰ τὸν δίδει λακτίσματα ὅπου εὕρισκεν, εἰς τὴν κεφαλήν, εἰς τὸ στῆθος εἰς τὴν κοιλίαν εἰς τὸν λαιμόν. Μερικοὶ Χριστιανοὶ ἀπὸ φιλομάρτυρα διάθεσιν κινούμενοι ἔκαμαν τρόπους καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν φυλακὴν, βλέποντες δὲ καὶ ἀκούοντες ἀμέσως, διηγήθησαν ἡμῖν ἅπαντα· ἐκεῖνοι ἐμέτρησαν καὶ τὰ βαρβαρικὰ λακτίσματα, ὑπὲρ τὰ τριάκοντα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὕστερον ἠκολούθησε νὰ πτύῃ αἷμα Λακτίζων αὐτὸν ὁ βάρβαρος «ἐγὼ, βρέ τοῦ εἶπε, θὰ σοῦ κόψω τὴν κεφαλήν» ἐκεῖνος δὲ ὁ μακάριος ἔλεγε μετὰ κατανύξεως: «εὐχαριστῶ σοι, Κύριέ μου Ἰησοῦ Χριστέ, ὁποῦ μὲ ἠξίωσας νὰ πάσχω διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον». Ὅταν ἔφυγεν ὁ κατάρατος ἐκεῖνος, εἶπεν ὁ Μάρτυς εἰς τοὺς παρόντας ἠκούσατε ἀδελφοί, τί ἐφοβέρισεν οὗτος ὁ ἀσεβής; αὐτὸς δὲν μοῦ κόπτει τὴν κεφαλήν, ἀλλ' αὐτοῦ θὰ κοποῦν τὰ πόδια· τί δὲ ἐννοοῦσεν ὁ Μάρτυς κύψιμον τῶν ποδῶν; ἔτι μένει ἄδηλον· ἔπειτα πάλιν ἔψαλλε· «δόξα σοι ὁ Θεός, δόξα σοι, ποιητὰ τοῦ παντός». Μετὰ τοῦτο ἐμβῆκεν εἰς τὴν φυλακὴν εἷς ἄνθρωπος τοῦ Κριτοῦ καὶ ἠρώτησε τὸν Μάρτυρα· «ἐσὺ εἶσαι ὁποῦ ἠρνήθης τὴν πίστιν μας;» «ἐγὼ εἶμαι,» τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς, καὶ ἀναθεματίζω καὶ σὲ καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῆς πλάνης σας»· καὶ πάλιν ἄλλος τοῦ εἶπε, «βρὲ

ντελῆ (τρελλὲ) καὶ ἀχαμνὴ (ἄσχημη) εἶναι ἡ ἰδική μας πίστις», καὶ ὁ Μάρτυς εἶπε· καλὰ καὶ ψυχρὰ νὰ γίνῃς καὶ σὺ καὶ ἡ πίστις σας καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεώς σας»· καὶ οὕτως ἐκεῖνοι μὲν ὑβρίζοντες ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ Μάρτυς πάλιν ηὐχαρίστει καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν μὲ πολλὴν καὶ μεγάλην κατάνυξιν, δεόμενος καὶ παρακαλῶν ἀκατάπαυστα τὴν ἀγαθότητά του νὰ ἀξιώσῃ νὰ τελειώσῃ τὸν ποθούμενον τὸν ἀγῶνα τὸ ὀργηγορώτερον.

Τὴν Δευτέραν, πρὸς ἑσπέρας, ἐφοβέρισεν ὁ σούμπασης νὰ τοῦ κάμῃ βασάνους δεινὰς καὶ χαλεπάς, τὰς ὁποίας ἀκούσαντες οἱ ἐντὸς χριστιανοί, συμπαθείᾳ κινούμενοι, παρεκάλουν μετὰ δακρύων τὸν Ἅγιον Θεὸν νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ ἄνωθεν· τὸ δὲ αἴτιον ὁποῦ τὸν ἐκίνησε νὰ κάμῃ ἐκείνους τοὺς φοβερισμοὺς δὲν ἦτο τόσον ὁ ζῆλος τῆς βδελυρᾶς του θρησκείας, ὅσον διότι ἠρεθίσθη ἀπὸ τὸν ἔλεγχον, ὁποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ Μάρτυς, λέγων εἰς αὐτὸν «ἐμένα λέγεις μουρτάτην (ἀκάθαρτον), διότι ἠννήθην τὴν μυσαρὰν θρησκείαν τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ δὲν εἶσαι σὺ μουρτάτης; ὁποῦ ἠρνήθης τὴν ἁγίαν σου πίστιν καὶ ὁλοένα στέκεις καὶ ὑπερμαχεῖς διὰ τὴν ἀκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν αὐτήν, ὁποῦ ἐκροτίμησες, καὶ δὲν ἔρχεσαι εἰς αἴσθησιν ταλαίπωρε; δὲν ἔλεγον τὸν πατέρα σου Δημήτριον, καὶ τὴν μητέρα σου Ἄγγερούν; Αὐτὴ ὡς τόσον ἡ βουλὴ τοῦ ἀσεβοῦς, δὲν ἐσυγχώρησεν ὁ ἀγωνοθέτης Θεὸς, νὰ βαλθῇ εἰς πρῆξιν, διότι ἐμποδίσθη ἀπὸ κάποιαν ἄλλην περίστασιν. Ὁ δὲ Μάρτυς, ὅλην τὴν νύκτα τῆς Τρίτης εὑρίσκετο εἰς μεγάλην κατάνυξιν, καὶ ὅλον ἔψαλλεν εἱρμοὺς καὶ τροπάρια.. Ἔπειτα λέγει εἰς ἕνα νεανίαν, ὁποῦ ἦτο πλησίον του, (ὅσις ἦτον ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἐκυνεύσιος ἐμβῆκαν) «παιδί μου Χαραλάμπη, (τοῦτο ἦτον τὸ ὄνομα τοῦ νέου) ἤξεύρεις τὸ τροπάριον, τὸ «χθὲς συνεθαπτόμην σοι Χριστέ :» «τὸ ἤξεύρω» ἀπεκρίθη ὁ νέος· «λέγε μοι αὐτό», τῷ εἶπεν· ἔλεγεν ὁ Χαραλάμπης καὶ ἔψαλλεν ὁ Μάρτυς· εἶτα εἶπε, «ψάλλε το καὶ σύ,» καὶ τὸ ἔψαλλε καὶ ἐκεῖνος. Καὶ πάλιν ὁ εὐλογημένος παρεκέλευε τὸν Κύριον, καὶ ἔλεγε «τάχυνον, Κύριέ μου, τάχυνον, σὲ παρακαλῶ. ἆχ, ἆχ, πότε καὶ πότε νὰ τελειώσω τὸν προκείμενον ἀγῶνά μου, καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν Βασιλείαν σου». Πρὸς τὰ ἑξημερώματα τῆς Τρίτης, τὸν ἤρπασεν εἰς λεπτὸς ὕπνος, καὶ ἰδοὺ βλέπει τρεῖς νέους ὡραιοτάτους, χρυσοστολισμένους, καββαλαρίους ἐπάνω εἰς τρία ἄλογα εὔμορφα καὶ καλοστολισμένα, καὶ οὗτοι ἦσυρον κατόπιν των ἄλλο ἓν ἄλογον παρόμοιον κατὰ τὴν ὡραιότητα καὶ τὸν στολισμόν· μὲ τὰ τρία, χωρὶς καββαλάρην, καὶ τοῦ ἔφανη, πῶς τὸν ἐκάθισαν ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο· καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐπήγαιναν ἐμπρός, αὐτὸς δὲ κατόπιν εἰς ἐκείνους, καὶ τὸν ἐφώναζον ἐκεῖνοι· «γιὰ σου ὀγρίγορα κάμε, νὰ μᾶς φθάσῃς·» καὶ μὲ τοῦτο ἐξύπνησεν ὅλος γεμάτος ἀπὸ χαράν, καὶ διηγήθη εἰς τοὺς παρόντας τὸ ὅραμα· καὶ ὅλοι καλῶς ἔκριναν, ὅτι οἱ Μάρτυρες ἦσαν οἱ φανέντες, καὶ ἐκάλουν οἱ ὅμοιοι τὸν ὅμοιον. Ἀλλὰ καὶ ποῖοι τάχα νὰ ἦσαν ; ἤθελεν ἀπορήσει τις· καὶ λέγομεν εἰκαστικῶς, ὅτι ἴσως νὰ ἦτον ὁ Πολύθωρος ἀπὸ τὸ Κουσάντασι, καὶ ὁ Νικήτας, καὶ ὁ Νικόλαος οἱ ἐν Χίῳ μαρτυρήσαντες· ὅτι καὶ τῶν τριῶν τούτων τὰς εἰκόνας καὶ τὰ Ἅγια Λείψανα αὐτῶν προσεκύνησε, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπέθηκεν ἐπάνω εἰς αὐτά, παρακαλῶν αὐτοὺς θερμῶς νὰ τὸν λάβουν εἰς τὴν συνοδίαν των· ὅθεν καὶ θαῤῥούντως λέγαμεν, ὅτι βέβαια ἐκεῖνοι ἦσαν, καὶ ἦλθον, καὶ ἔβαλον θάῤῥος καὶ ἰσχὺν εἰς τὴν καρδίαν του.

Τῇ ἕξῃς ἡμέρᾳ, ὁποῦ ἦτον ἡ Τρίτη τῆς ἑβδομάδος, ὕστερον ἀπὸ τὸ γεῦμα, ἐφέρθη, ἐκ προστάγματος τοῦ Κριτοῦ εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· οἱ ὑπηρέται τοῦ σκότους ὁποῦ ἐστάλησαν διὰ νὰ τὸν φέρουν, ἔδειξαν τὴν συνειθισμένην των βαρβαρότητα· τὸν ἥρπασαν μὲ ἀγριότητα, τὸν ἔσπρωχνον μὲ πολλὴν ἀπανθρωπίαν. Εἰς τὸ πέρασμα τοῦ δρόμου ἦτον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, καὶ ὁ Μάρτυς δεικνύων εὐλάβειαν, ἔσκυψε καὶ ἠσπάσθη τὸν τοῖχον τοῦ Ναοῦ· καὶ εὐθὺς ὁ ἀπάνθρωπος Σούμπασης, τὸν ἔσπρωξε δυνατά, καὶ ἔπεσε πρηνὴς καὶ ἐτραυματίσθη· ἔπειτα μὲ ἕν χοντρόξυλον τὸν ἐκτύπα ἀνηλεῶς μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν· ὅπου ἔφθανεν ὁ βάρβαρος, εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου, ὁποῦ δὲν ἦτον ὀλίγον, καὶ κακῶς ἔπασχε τὸ ἀρνίον τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς νὰ ἐκβάλῃ οὐδὲ παραμικρὸν λόγον ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἀφ' οὗ τὸν παρέστησαν εἰς τὸ Κριτήριον, τὸν ἠρώτησεν ὁ Κριτὴς τῆς ἀδικίας· «ἐσυλλογίσθης καλά, ἤλθες εἰς τὰ λογικά σου ; στοχάσου, ὅτι ὕστερον ἀπὸ τὴν τρίτην φορὰν ἔχει νὰ ἀκολουθήσῃ θάνατος». Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη : «Μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ μου ἤμην καὶ εἶμαι καλὰ εἰς τὰ λογικά μου καὶ ἐδῶ ἦλθον διὰ τὸν θάνατον· «αὐτὸν ζητῶ, αὐτὸν διῳῶ». Καὶ πάλιν ὁ Κριτὴς τοῦ λέγει : «Τί ἐκατάλαβες ἀπὸ τὴν ματαίαν αὐτὴν πίστιν ;»«Καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ ἀπαντᾷ εὐθὺς μὲ θαυμαστὴν τόλμην : «Ματαία καὶ ψευδὴς εἶναι ἡ ἰδική σας πίστις· τὸν Χριστόν μου, τὸν Ἰησοῦν μου τὸν γλυκύτατον ποθῶ καὶ ζητῶ». «Ἔχω νὰ σὲ βασανίσω ἄσχημα», τοῦ εἶπεν ὁ Κριτής. Καὶ ὁ Μάρτυς ἀπαντᾷ. «Χίλιας βασάνους νὰ μοῦ κάμῃς, ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν μου δὲν δύναται νὰ μὲ χωρίσῃ μήτε σύρ, μήτε μάχαιρα, μήτε καμμία ἄλλη βάσανος». Ὁ Κριτὴς ἤρχισε τότε νὰ τὸν κολακεύῃ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ· «παιδί μου, μήπως ἔχεις στέρησιν ἀπὸ ροῦχα ἢ ἀπὸ ἄσπρα (χρήματα) ; στάσου εἰς τὴν ἰδικήν μας πίστιν, ὁποῦ εἶναι καλή. δὲν βλέπεις τόσους ἁγάδες, τόσους ἀξιωματικοὺς ἀνθρώπους , μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ πίστις μας καλὴ καὶ ἐδῶ εἴμεθα καλὰ καὶ ἔχομεν τὸ βασίλειον καὶ εἰς τὸν παράδεισον καλλίτερα». Ἐδῶ ὁ Μάρτυς ἔδειξε μεγάλην παρρησίαν καὶ ἐλευθεροστομίαν, ὅτι λαμβάνων τὸν λόγον εἶπεν οὕτως εἰς τὸν Κριτήν. «Ὀδηγὲ τοῦ σκότους καὶ πάσης ἀνομίας διδάσκαλε, δὲν αἰσχύνεσαι, ταλαίπωρε, νὰ λέγῃς τοιαύτας φλυαρίας; Μία εἶναι ἡ πίστις τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν· τὸν Ἰησοῦν μου Χριστὸν ἐγὼ κηρύττω Θεὸν ἀληθινόν καὶ Ἐκεῖνον ποθῶ». Καὶ ἔτι τοσαῦτα λέγοντος τοῦ Μάρτυρος, οἱ παρόντες ἀσεβεῖς τοιαύτας ἀποκρίσεις ἀκούσαντες ἀπὸ τοῦ καταδίκου τὸ στόμα, ὥρμησαν εὐθὺς κατεπάνω του μὲ ὅλην τὴν μανίαν, καὶ κτυπῶντες καὶ σπρώχνοντες, τὸν ἐκρήμνισαν ἀπὸ τὴν σκάλαν· καὶ ὁ κατάρατος Σούμπασης εἷς ὅλον τὸν δρόμον τὸν ἐπήγαινε μὲ πολλοὺς ραβδισμοὺς καὶ κολαφισμοὺς εἰς τὴν φυλακήν. Ἔπειτα τόσον ἤνοιξε τὰ σκέλη τοῦ Μάρτυρος, ὥστε ὁποῦ, μὴν ἠμπορῶν νὰ προσαρμόσῃ μέσα εἰς τὰ χαράκια τοὺς πόδας του, τοὺς ἔκλεισε μὲ πολλὴν βίαν, εἰς τρόπον ὁποῦ κατεπληγώθησαν καὶ κακῶς διεφθάρησαν ἀπὸ τὴν βίαν, καὶ πολλὴν βάσανον καὶ πόνους μεγάλους ἠσθάνετο ἐκ τούτου ὁ ἀοίδιμος. Τότε εἶπεν εἰς τὸν Σούμπασην : «Νὰ ἤξευρες, ταλαίπωρε, ποῦ ὑπάγω, ἤθελες νὰ σηκώσῃς τὸ ξύλον τοῦτο καὶ νὰ μὲ ἀκολουθῇς». Καὶ τότε πάλιν τοῦ ἔδωσε πολλὰ λακτίσματα μὲ ὅλην τὴν ἀπανθρωπίαν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος, καὶ μὲ πλαγίαν τὴν σπάθην τὸν κατεσπάθιζεν ἀλύπητα καὶ ὁ Μάρτυς ἔλεγε : «Κτυπᾶτε ὅσον δύνασθε διὰ τῆν ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ μου ἕτοιμος εἶμαι νὰ πάθω ὅσα μοῦ κάμετε». Καὶ ὁλοένα ἐδόξαζε τὸν Θεὸν ὁ μακάριος λέγων. «Δόξα σοι Βασιλεῦ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁποῦ μὲ ἠξίωσας νὰ λάβω διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον τοιαύτας τρυφάς». καὶ πάλιν εἰς τόσην κάκωσιν ὁποῦ εὑρίσκετο, ἔψαλλε χαρούμενος τοὺς ὕμνους τῆς Κυρίας Θεοτόκου καὶ τοὺς παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ» καὶ συχνὰ ἔλεγε : «Δέξαι με, Κύριε, τὸν ἀρνητήν σου».

Τὴν Τρίτην, πρὸς τὸ ἑσπέρας, ἐμβῆκεν εἰς τὴν φυλακὴν εἷς πολλὰ φιλομάρτυς, (Φραγγούλης τὸ ὄνομά του), ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὡς οἰκειακὸς τοῦ Μουσελὴμ Ἀγᾶ, καὶ οὗτος ὁ Χριστιανὸς ἔφερεν ἀσπασμοὺς πρὸς τὸν Ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ ἐκ μέρους τινῶν φίλων του ἐξαιρέτων, καὶ ὅτι ἐκτενῶς παρακαλοῦν τὸν Θεόν, νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ ὑπομείνῃ μέχρι τέλους Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη· «προσκύνησόν μου ὅλους αὐτοὺς καὶ τοὺς εὐχαριστῶ διὰ τὴν φροντίδα ὁποῦ ἔχουν διὰ τὴν σωτηρίαν μου· εἰπὲ αὐτοὺς νὰ στέκωνται καλόκαρδοι, καὶ νὰ μὴ φοβῶνται παντελῶς, ὅτι τὴν σημαίαν τοῦ Χριστοῦ τὴν κρατῶ δυνατά». Οὕτως ἀπεκρίθη, καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐδείκνυε μεγάλην χαράν, καὶ πρὸς τοὺς παρόντας εἶπεν· «ἀδελφοί, χαίρετε, αὔριον γίνεται ὁ γάμος μου». κοὶ ἐπειδὴ τινὲς ἐξ αὐτῶν ἔκλαιον, τοὺς ἐπέπληξε καὶ τοὺς ὠνείδισε λέγων, «πῶς δὲν κάμνουν καλὰ νὰ λυπῶνται καὶ νὰ κλαίουν εἰς τὴν ἰδικήν του χαράν· ὅτι τότε εἶχον τόπον τὰ δάκρυα, ὅταν ἔτρεχεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας, ἀλλὰ τώρα, λέγει, ὁποῦ ὑπάγω νὰ ἀπολαύσω τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν ποῦ ἁρμόζουν λύπαι καὶ δάκρυα»; αὐτὰ τὰ ἴδια εἶπε καὶ ἄλλοτε εἰς ἄλλους, καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ παρασταθῇ εἰς τὸ κριτήριον. Αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπών, πάλιν ἠκολούθει νὰ ψάλλῃ τοὺς συνειθισμένους ὕμνους τῆς Θεοτόκου, καὶ τὰ παρόμοια, καὶ ὅλον μόνον ἀπέδιδεν εὐχαριστίας ὁλοψύχως εἰς τὸν Κύριον, ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ πάθῃ διὰ τὸ ὄνομά του, παρακαλῶν τὴν ἀγαθότητά του, νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ λάβῃ καὶ τὸ ποθούμενον τέλος. Οὕτω προχωρούσης τῆς νυκτός, ἀπεκοιμήθη μικρόν, καὶ ἰδοὺ τοῦ ἐφάνη, ὡσὰν νὰ εὑρέθησαν μαζί, εἰς κάποιον γνωστὸν μέρος, αὐτὸς καὶ ἡ πνευματική του ἀδελφὴ καὶ τὸ παιδίον· καὶ ἰδοὺ βλέπει ἕνα ὡραιότατον καὶ λαμπροφόρον νεανίαν, ὅτι ἦλθε καὶ τοὺς ἐσκέπασε καὶ τοὺς τρεῖς μὲ μίαν χρυσῆν σκέπην, καὶ μὲ τοῦτο ἐξύπνησε, καὶ διηγήθη εἰς τοὺς παρόντας τὸ ὅραμα. Τί δὲ ἐφανέρωνεν ἐκείνη ἡ σκέπη ; νομίζω, ὅτι καθεὶς ἐννοεῖ, πῶς καὶ οἱ τρεῖς ὑποκάτω εἰς τὴν θείαν σκέπην εὑρίσκονται. Ἡμέρας δὲ γενομένης, εὐξάμενος ἐν κατανύξει, καὶ εἰπὼν ὅσα ἤξευρεν, ἔλαβε τὸ ἐφόδιον τοῦ οὐρανίου δρόμου, ἤγουν τὴν θείαν κοινωνίαν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, διὰ χειρὸς ἑνὸς Ἱερέως, ὁποῦ κατὰ τύχην εὑρέθη εἰς τὴν φυλακήν· ὅτι εἷς ἀδελφὸς Ἱερομόναχος ἔξωθεν ἐφρόντιζε περὶ ταύτης, καὶ τὴν Τρίτην, καὶ τὴν Τετάρτην· ὥστε κατὰ σειρὰν ὁ μακάριος καὶ τὴν Κυριακήν, καὶ τὰς ἑξῆς ἡμέρας, ἐκοινώνει τοῦ θείου Δώρου, ἐνισχυόμενος εἰς τὸν προκείμενον ἀγῶνα ἐντελέστατα. Κοινωνήσας λοιπὸν καὶ εὐχαριστήσας διέμενε προσδοκῶν τὸ κάλεσμα. Οἱ ἀπεσταλμένοι ἀκόμη δὲν εἶχον φθάσει, καὶ αὐτὸς εἶπεν· «ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα, ἀδελφοί, συγχωρεῖτέ μοι, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ· προσκυνήσατέ μοι τὸν δεῖνα, καὶ τὸν δεῖνα ἐξ ὀνόματός μου, τοὺς ὁποίους ἐγνώρισα κατὰ ἀλήθειαν ἀδελφοὺς καὶ πατέρας, καὶ ζητῶ τὰς ἱερὰς των εὐχάς».

Ταῦτα ἔτι αὐτοῦ λέγοντος, οἱ ὑπηρέται τῆς πλάνης φθάσαντες ἤνοιξαν τὴν θύραν, καὶ μὲ τὴν συνειθισμένην των βαρβαρότητα καὶ θηριώδη ὁρμήν, τὸν ἐξέβαλον ἀπὸ τὸ κούτσουρον, καὶ πάλιν δέροντες, σπρώχνοντες, ὑβρίζοντες, καὶ πᾶν εἶδος θυμοῦ δεικνύοντες, τὸν παρέστησαν ἤδη τρίτον εἰς τὸ κριτήριον. Ἦτον ἡ ὥρα μία, καὶ ἔτι ἄλλην μίαν ὥραν ἐστάθη μέσα εἰς τὸ κριτήριον, ἐπειδὴ περιέμενον καὶ ἄλλους ἁγάδες καὶ ἐξαιρέτους τὸν Μουφτῆν ἐφένδην. Ἐδῶ στοχάζομαι διὰ πρᾶγμα χρειῶδες, νὰ παραστήσω τοῦ χριστωνύμου λαοῦ τὴν κλίσιν, τὴν ἀγάπην, τὴν ἐγκάρδιον ζέσιν, ὁποῦ ἔδειξαν εἰς τοῦτον τὸν εὐλογημένον τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα. Ἡ εἴδησις αὕτη, ἤγουν τῆς ὕπερ Χριστοῦ τοῦ Μάρκου ἀθλήσεως, κατεκοινολογήθη εἰς ὅλην τὴν πόλιν· ὅθεν πολλοὶ Χριστιανοὶ φιλομάρτυρες, εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν ἤρχισαν νὰ νηστεύουν καὶ νὰ ξηροφαγοῦν, δεόμενοι τοῦ Ἁγίου Θεοῦ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν Ἀθλητήν του νὰ τελειώσῃ καλῶς τὸν ἀγῶνά του· πολλαὶ Ἐκκλησίαι ἐλειτούργουν ἕνεκα τούτου καὶ παρακλήσεις ἔψαλλον πολλοὶ εὐλαβεῖς ἱερεῖς ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ νέου Ἀθλητοῦ· ὅλοι ἁπλῶς οἱ Χριστιανοὶ εὑρίσκοντο μὲ αὐτὴν τὴν φροντίδα, καὶ ὅλων αἱ καρδίαι ἔτρεμον. ἕως νὰ ἰδοῦν τὸ ἐπιθυμητόν καὶ εὐκταῖον τέλος, τὸ ὁποῖον ἦτο νὰ νικήσῃ ἡ δύναμις τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς σαρκός· καὶ τοῦτο ἐγένετο τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ, ὅτι, ἀφοῦ, τέλος πάντων, καὶ τὴν τρίτην τύτην φορὰν ὁ Μάρτυς εὑρέθη σταθερὸς καὶ ἀμεταθέτος ἀπὸ τὴν καλήν του ὁμολογίαν καὶ μὲ τὴν λαμπρὰν καὶ παρρησιαστικὴν ἀπόκρισιν τῶν θεοσόφων λόγων του, κατήχυνε τοὺς προστάτας τῆς πλάνης. Ἀπελπισθέντες λοιπὸν ὁλοτελῶς οἱ δυσσεβεῖς, κοινῇ γνώμῃ, τὸν ἔκριναν ἔνοχον θανάτου· ὅθεν ὁ Κριτὴς ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸν διὰ ξίφους θάνατον.

Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ ἀριστεὺς ἀπὸ τὸ Κριτήριον, θαῦμα ἐξαίσιον, ὅτι ἔχει μόνον δὲν ἐδείκνυε κανὲν σημεῖον σκυθρωπότητος καὶ φόβου θανάτου εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ μᾶλιστα καὶ τὸ ἐναντίον, ὅλος φαιδρός, ὅλος χαρούμενος ἐφαίνετο· καὶ ταύτην τὴν κανάσασιν ὄχι μόνον οἱ ὁμόπιστοι Χριστιανοὶ τὴν διηγοῦνται, ἀλλὰ τὴν ἐμαρτύρησαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως, καὶ Φράγγοι καὶ Ἀγαρηνοί. Ἦσαν ὁπίσω δεδεμέναι αἱ χεῖρές του· ἔκρατεῖτο καὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν ἀπὸ τοὺς Τούρκους· ἦσαν καταχαλασμένοι οἱ πόδες του, καὶ ὅλον του τὸ σῶμα κατεφθαρμένον καὶ τετραυματισμένον, καὶ ὅμως τόσον ἔσπευδε καὶ τόσον ἔτρεχεν εἰς τὴν σφαγήν, ὁποῦ τρόπον τινά, ὡσὰν νὰ μὴν ἐπάτει εἰς γῆν. Ἀληθινά, οἱδε καὶ πολέμιος ἀνδρὸς ἀρετὴν θαυμάζειν, κατὰ τὸν θεολόγον Γρηγόριον· οἱ δήμιοι ὁποῦ τὸν ἐκρότουν, ἐμαρτύρησαν τοῦτο τὸ παράδοξον, πλὴν διαστρέψαντες τὴν ἀλήθειαν· εἶπον γάρ, ὅτι οἱ

διάβολοι τὸν ἐπήγαιναν σηκωτὸν εἰς τὸν ἀέρα· τόσον ἔτρεχεν.

Οἱ Χριστιανοί, καὶ μὲ ὅλον ὅποῦ κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τοιοῦτον καιρὸν εὑρίσκοντο εἰς τὰ ἔξω μέρη, ὅμως καὶ οὕτως πλῆθος τάμπολυ συνήχθησαν εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην θεωρίαν, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ηὔχοντο, οἱ περισσότεροι μετὰ δακρύων, ἄλλοι λέγοντες. «Κύριε ἐλέησον»,ἄλλοι, «Κύριε, ἐνδυνάμωσον τὸν δοῦλον σου» καὶ ἄλλοι «κατάπεμψον, Κύριε τὴν βοήθειάν σου εἰς τὸν Μάρτυρά σου». Ἡ συνδρομὴ καὶ ὁρμὴ τοῦ χριστωνύμου τούτου λαοῦ ἐστάθη ἀξιοσημείωτος· οὔτε ὁ Σούμπασης, οὔτε οἱ κολντζῆδες, οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Μουσελὴμ Ἀγᾶς ὅποῦ ἔτρεχον κατεπάνω των μὲ ξύλα καὶ μὲ πέτρας, ἠμπόρεσαν νὰ τοὺς διώξουν μακρὰν, ἀλλὰ φεύγοντες οὗτοι ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, ἔτρεχον καὶ ἐπλησίαζαν ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ μὲ κάθε τρόπον ἐπήγαιναν πλησίον διὰ νὰ ἴδοῦν τὴν νίκην τοῦ ἀοιδίμου Ἀθλητοῦ· ἀληθινὰ καὶ τυπτόμενοι πολλοί, δὲν ἐμακρύνθησαν, ἕως ὅποῦ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί αὐτῶν τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐδόξασαν ἀπὸ ψυχῆς τὸν ἀγωνοθέτην Χριστόν. Ἀφίνω τὸ πλῆθος ὅποῦ ἦτον ἐπάνω εἰς τὰ πλησίον δώματα, καὶ ἐπάνω εἰς τὰ τειχεῖα τοῦ Κάστρου Τοῦρκοι καὶ Ἑβραῖοι, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔβλεπον ἀκριβῶς ἅπαντα.

Φθάσαντες λοιπὸν εἰς τὸν διορισμένον τόπον, μακρὰν ἀπὸ τὸ κριτήριον, ὡσεὶ λίθου βολήν, ἐστάθησαν· καὶ ὁ Μάρτυς ὅλος γεμάτος ἀπὸ φιλοδοξίαν, καὶ θεοχαρίτωνος, μόνος του, χωρὶς προσταγήν, ἐγονάτισε, καὶ μόνος του ἔσκυψε τὴν κεφαλήν, καὶ ἐπ βοὺς (καλὰ κτύπα), εἶπεν εἰς τὸν τζελάτην. Ὦ τῆς θαυμασίας σου γενναιότητος, λαμπρότατε τοῦ Χριστοῦ Ἀθλητὰ Μᾶρκε! ὁ τζελάτης κατεβάζει μίαν, καὶ μὲ τὴν μίαν δὲν ἀπετμήθη ἡ κεφαλή· ἀλλά, ἡ ἀπὸ ἀγυμνασίαν, (διότι σεγίζης ἦτον τοῦ Ἀγᾶ, καὶ ὄχι τζελάτης τὴν τέχνην) ἢ ἀπὸ δειλίαν, πίπτει τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὰς χεῖράς του εἰς τὴν γῆν,καὶ ὁ Μάρτυς πίπτει δίπλα εἰς τὴν γῆν καὶ μένει ζαρωμένος καὶ ἀκίνητος ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ταραχθῇ, χωρὶς νὰ σπαράξῃ καὶ νὰ κινήσῃ ἢ πόδα, ἢ κανὲν ἄλλο μέλος τοῦ σώματος· ὃ καὶ κατὰ ἀλήθειαν παράδοξον. Ὁ τζελάτης ἁρπάζει ἀπ' ἀρχῆς εὐθὺς τὸ σπαθί, καὶ ἔτι ἐμπνέοντος τοῦ Μάρτυρος, κατεβάζει ἄλλας ἓξ μὲ πολλὴν ὀργηγοράδα καὶ μανίαν· καὶ οὕτως ὁ γενναῖος καὶ ἀήττητος καὶ πανεύφημος Μᾶρκος ἔτυχε τοῦ ποθουμένου του καὶ μακαρίου τέλους, τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰουνίου μηνός, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ τῆς ἑβδομάδος, ὥρᾳ δευτέρᾳ τῆς ἡμέρας, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Χριστοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως, καὶ συνηριθμήθη μετὰ Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, μετὰ Μείρακος τοῦ Αἰγυπτίου, μετὰ Παγχάρεως τοῦ Ῥωμαίου, καὶ πάντων τῶν ὁμοιοπαθῶν, καὶ τὴν ἤτταν λιπαρῶς ἀναπαλαισάντων, καὶ δοξασθέντων, ὡς ὄντως Ἀθλητῶν τῆς ἀληθείας, παρὰ Θεοῦ, τοῦ ἀδεκάστου Κριτοῦ τῶν ἁπάντων.

Τίς δὲ ἠμπορεῖ νὰ διηγηθῇ ἱκανῶς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐφροσύνην, ὅταν εἶδον πῶς ἐσκίπτισεν ὁ Ἀθλητὴς τὰ νικητήρια; ὅλοι ὁμοφώνως ἐδόξαζον τὸν Θεόν· ὅλων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐσκίρτησαν αἱ καρδίαι· πολλοὶ καὶ ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ εἰς Ναοὺς Ἁγίους εἰσελθόντες, ἔψαλλον ᾄσματα μαρτυρικά, καὶ ἀπέδιδον ἐν κατανύξει ψυχῆς εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεόν, ὁποῦ ὕψωσε καὶ ἐμεγάλυνε τὴν Ἁγίαν του Πίστιν ἐνώπιον τῶν ἀθέων τυράννων, διὰ τῆς καλῆς καὶ λαμπρᾶς μαρτυρίας τοῦ ἰδίου θεράποντος· καὶ τὸ ἑξῆς τῆς ἡμέρας διεπέρασαν ἀργοί, ἑορτὴν τελείαν τελέσαντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, διηγούμενοι ἀλλήλοις τὰ τοῦ θείου Μάρτυρος ἀγωνίσματα καὶ κατορθώματα. Ἀλλὰ τάχα ταῦτα μόνον; ὄχι, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θείου πόθου καὶ τῆς εὐλαβείας κινούμενοι, ἐδόθησαν μὲ ἀκράτητον ὁρμήν, εἰς τὴν καλὴν καὶ σωτήριον πραγματείαν· διότι ἡ φιλαργυρία ἠμέρωσε τὴν ἀγριότητα τῶν δημίων, καὶ οἱ Χριστιανοὶ διὰ νὰ ἀποκτήσουν τι τῶν μαρτυρικῶν καλῶν, ἄλλοι αἷμα ἐλάμβανον, ἄλλοι τμήματα ἀπὸ τὰ φορέματά του, ἄλλοι μέρη τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος ἀπὸ τὰ σπαθοκομμένα, δίδοντες ἀλύπητα ὅσα οἱ βάρβαροι ἐζήτουν εἰς κάθε τί, χρήματα. καὶ σχεδὸν σπῆτι χριστιανικὸν δὲν ἔμεινεν, ὁποῦ νὰ μὴν ἔχῃ μέσα τὸν θεῖον Μᾶρκον,φύλακα καὶ προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα διὰ τῆς μαρτυρικῆς του χάριτος· συντόμως εἰπεῖν, ὅλοι ὁμολογοῦν, ὅτι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ὁποῦ ἔγινεν εἰς τὸν Μάρτυρα τοῦτον, ἦγουν ὁ κοινὸς πόθος, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ οὕτω, ὁ ἐνθουσιασμὸς ὅλης τῆς πόλεως, δὲν ἐστάθη οὔτε εἰς τὸν Νισύριον Νικήταν, οὔτε εἰς τὸν Χῖον Νικόλαον ὕστερον· καὶ σημεῖον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκείνων τὰ τίμια Λείψανα τὰ ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἴσως μὲ τὸ νὰ μὴν ἐκινήθησαν οἱ τότε Χριστιανοί, τοῦτον δὲ τὸ ἱερὸν σῶμα χρήμασι καὶ πάνυ πολλοῖς ἐκέρδισαν οἱ Χριστιανοί, καὶ εἰς ἱερὸν τόπον αὐτὸ μυστικῶς ἐναπέθεντο. Μαρτυρεῖται δὲ ὑπὸ πάντων, καὶ μηδεὶς ἀναγινώσκων ἀμφιβαλλέτω,ὅτι ὅπου ἂν εὑρίσκεται ἢ μερὸς τοῦ τιμίου αἵματος, ἢ μέλος τῶν ἁγίων του σαρκῶν ἢ τμῆμα τοῦ σαβάνου του ἢ ἄλλου τινὸς ἱματίου του, ὅλα ἐκπέμπουσιν εὐωδίαν ἄρρητον καὶ ἀσύγκριτον πρὸς πᾶσαν ἄλλην εὐωδίαν κοσμικήν.

Ἀλλὰ καὶ ἐνέργειαι ἰαμάτων πολλαὶ παρὰ πολλοῖς ἀκούονται γινόμεναι, τὰ ὁποῖα εἶναι μὲν ὡς ἀληθῶς θαύματα, λέγονται δὲ ὑπὸ τῶν Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας θαύματα δευτέρου βαθμοῦ· πρώτου γὰρ βαθμοῦ ἔστι ἐκεῖνα ποῦ λέγονται θαύματα κατ' οὐσίαν, ὅ,τι εἶδος εἶναι ἡ ὁμάτωσις τῶν ἐκ γενετῆς τυφλῶν, ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσα φυσικῶς εἶναι ἀδύνατα νὰ γίνουν· δευτέρου δὲ βαθμοῦ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγονται θαύματα κατὰ τὸν τρόπον, ὡσὰν, φερ' εἰπεῖν δύναται εἰς πυρετὸς καὶ κατὰ φύσιν ἢ κατὰ τέχνην νὰ παύσῃ, ἀλλὰ μὲ καιρόν, μὲ ὥρας· τὸ δὲ αὐθύς, καὶ μὲ ἕνα λόγον, καὶ νὰ λάβῃ ἀκόμη καὶ δύναμιν, ὥστε καὶ νὰ ὑπηρετῇ καθὼς ἡ πενθερὰ τοῦ Πέτρου, τοῦτο μόνη ἡ θεία δύναμις ἀλλ' ὄχι καμμιὰ ἄλλη νὰ κάμῃ δύναται. Τοιαῦτα λοιπὸν θαύματα ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς, διὰ τοῦ θεράποντος αὐτοῦ Μάρκου, ὄχι ὀλίγα, ἀλλὰ πάμπολλα καὶ ἀκατάπαυστα, ἴσως διὰ νὰ ἐμφράζῃ μερικῶν καταρρόνων τὰ ἀπύλωτα στόματα, τὰ ὁποῖα τολμοῦν νὰ λαλοῦν ἄδικα, ἐναντίον τῆς ὑπὲρ φύσιν καρτερίας του καὶ ἐνστάσεως. Λοιπὸν μερικὰ ἐκ τούτων τῶν τοῦ Μάρτυρος θαυμάτων, τὰ πλέον ἐξηκριβωμένα καὶ ἄξια πίστεως, θέλομεν γράψει ἐνταῦθα εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ὠφέλειαν τῶν φιλομαρτύρων Χριστιανῶν.

Κάποιος Χρισνιανὸς Χίος, Νικοροζῆς τὸ ὄνομα, ζωγράφος τὴν τέχνην, ἀπὸ τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς ἁπλωταρίας, εἶχε τοὺς πόδας κακῶς πάσχοντας ἀπὸ φλέγμα ἁλμυρόν, καὶ κάποια ὕλη βρωμερὰ ἔτρεχεν ἀπ' αὐτούς. Ἠναγκάσθη, πρὸς θεραπείαν τοῦ δεινοῦ πάθους του, καὶ λαβὼν ἰατρικὸν ἀπὸ μίαν γυναῖκα, ἤλπιζε μὲ ἐκεῖνο τοὺς πληγωμένους του πόδας· ἀλλὰ τί ἀκολουθεῖ; Ἐξηράνθησαν μὲν αἱ πληγαὶ τῶν ποδῶν, ἀλλ' ἡ πονηρὰ ἐκείνη ὕλη ἐμποδισθεῖσα διεδόθη εἰς ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τόσον ἐπρίσθη,ὥστε ὁποῦ ἔπεσεν εἰς τὸ κρεββάτι ἀκίνητος, μέ πόνους ὑπερβολικούς· ἔπειτα πάλιν τὸ πρίσμα ἐκεῖνο τοῦ σώματος κατέβη καὶ συνήχθη ὅλον κάτω εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἐξωγκώθησαν, καὶ ἔγιναν ὡς ἀσκοὶ καὶ οἱ δύο του πόδε;, καὶ οὔτε νὰ κινηθῇ ἠδύνατο, οὔτε νὰ πατήσῃ ἀπὸ τοὺς πόνους, ὅπου ἔπασχε. Λοιπὸν εἰς καιρὸν ὁποῦ ὁ δυστυχὴς οὗτος ἔπασχεν οὕτω κακῶς, συνέβη νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ θεῖος Μᾶρκος, καὶ κίπιος συγγενὴς τοῦ πάσχοντος ἔδραμε, καὶ ἔλαβεν ὀλίγον ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα καί, (ὦ τοῦ θαύματος!) εὐθὺς ὁποῦ ἤλειψε σταυροειδῶς μὲ τὸ αἷμα ἐκεῖνο τοὺς πόδις του, εὐθὺς λέγω, τὴν ὥραν ἐκείνην, ἔπαυσαν οἱ πόνοι, ἐξεπρίσθησαν οἱ πόδες, καὶ περιεπάτησε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν ἔξω, ἔκαμεν ἐπίδειξιν τῆς παραδόξου ὑγείας του, δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὸν θεῖόν του Μάρτυρα.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ μία κόρη ἀπὸ τὸ Παλαιόκαστρον, Ἀργεντοῦ ὀνομαζομένη, ἐθεραπεύθη ἐντελῶς, μὲ τὸ αἷμα τούτου τοῦ Μάρτυρος· αὐτή, πρὸ πολλοῦ ἐπόνεσε τὴν δεξιάν της χεῖρα, καὶ ἀπὸ τοὺς πόνους ἐστράβωσε καὶ ὁ μικρός της δάκτυλος, καὶ ἐγύρισε μέσα εἰς τὴν παλάμην της, καὶ ἔπασχε λοιπὸν δύο κακά, δηλαδὴ καὶ πόνους μεγάλους, καὶ ἐμπόδιον εἰς τὸ ἐργόχειρον· καὶ ὅμως, εὐθὺς ἅμα ἤλειψε τὴν πάσχουσαν χεῖρά της μὲ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα, ἰατρεύθη ἐντελῶς, καὶ κάμνει ἀνεμποδίστως τὰ ἔργα της.

Ἔξω, εἰς ἓν χωρίον Βροντάδο λεγόμενον, εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἦτον μία κόρη ὀρφανὴ ἀπὸ πατέρα, τὴν ἡλικίαν μεγάλη· εἰς αὐτὴν συνέβη κάποια ἀσθένεια, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔπασχε τρεῖς χρόνους; ὁλοκλήρους, ἀπὸ ἕνα ἀδιάκοπον βῆχα, διὰ τὸν ὁποῖον, πολλοὶ τὴν ἀπεφάσιζαν, πῶς πάσχει ἀπὸ ἐκτικὸν πάθος (φθίσιν). Ἔπασχε λοιπὸν ἡ ἀθλία δύο μεγάλα κακά, καὶ τὴν μακρὰν ἐκείνην ἀσθένειαν, καὶ πτωχείαν ἐσχάτην· ὅθεν ἐπειδὴ ἐργόχειρον νὰ κάμῃ δὲν ἠδύνατο, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ περιπατήσῃ, ἠναγκάζετο νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην διὰ νὰ ζῇ. Λοιπὸν εἰς καιρὸν ὁποῦ οὕτω κακῶς ἔπασχεν ἡ ταλαίπωρος, ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦλθε καὶ τῇ ἔφερεν αἱματωμένον χῶμα, ἀπὸ τὴν σφαγὴν τοῦ νέου Μάρτυρος Μάρκου, τὸ ὁποῖον ἀνέλυσε μὲ νερόν, καὶ τὴν ἐπότισε, καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιον ἔλειψε καὶ τὰς ἀκοὰς ἑνὸς μικροτέρου της υἱοῦ, ὁποῦ ἦτον κωφὸς ἐκ γεννήσεως· καὶ κατὰ ἀλήθειαν, θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, ἡ μὲν ἀσθενὴς ἰατρεύθη, καὶ ἐδυναμώθη τόσον, ὥστε ὁποῦ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔπῆγε καὶ ἔπλυνε ξένα ροῦχα (διότι τοῦτο εἶχεν ἐργόχειρον, καὶ ἀπελάμβανε τὴν ζωοτροφίαν της) καὶ οὕτω ὑγρὰ τὰ ἐσήκωσε, καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὸ σπῆτι της, ὁποῦ ἦτον καὶ τὸ διάστημα μακρυνόν· τοῦ δὲ κωφοῦ παιδίου ἠνεῴχθη ἡ ἀκοή, καὶ ἤδη ἀκούει καλῶς.

Μία Χριστιανὴ ἀπὸ τὴν Χίον, Καταιρινὴ τὸ ὄνομά της, ὑπανδρευμένη καὶ κατοικημένη εἰς τὴν Σμύρνην, συνέβῃ νὰ πάθῃ παραφροσύνην καὶ μανίαν δεινήν· ὅθεν καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν στείλουν ἐδῶ εἰς τὴν πατρίδα της, μήπως τὴν ἐλεήσῃ ἡ Ἁγία Ματρῶνα, καὶ τὴν ἀποκαταστήσῃ εἰς τὰς φρένας της. Ἐστάθη ἐκεῖ πολὺν καιρὸν· εὑρέθη μάλιστα καὶ εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην της, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἁγία συνηθίζει νὰ θαυματουργῇ, καὶ πολλοὺς θεραπεύει ἀπὸ διάφορα πάθη· πλὴν αὐτὴ μεταβολὴν δὲν ἐλάμβανεν εἰς τὸ πάθος της, μάλιστα ἐπήγαινε καὶ εἰς τὸ χειρότερον· ὅθεν μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρουν τὰς ἀταξίας τῆς μανίας της, τὴν ἐξέβαλον ἐκεῖθεν, καὶ τὴν ἔκλεισαν εἰς τὰ σαητάλια (τὸ Νοσοκομεῖον), ἔνθα ἔχουσι τόπον ἐπιτήδειον νὰ κλείσῃ τοὺς τρελλούς. Ἐκεῖ τὴν ἐφύλαττον μὲ σίδηρα εἰς τὰς χεῖρας, διὰ νὰ μὴ φονεύσῃ τοὺς ἄλλους τρελλοὺς· τόσον δεινὴ καὶ ἀγρία ἦτον ἡ μανία της, ὥστε λέγουσιν, ὅτι δὲν ἐφάνη τοιαύτη εἰς ἄλλον τινά. Ἐνίοτε ἐμετρίαζε τὸ πάθος καὶ ἐφαίνετο καλύτερα ἡ καλλιτέρευσίς της ἦτον, ὁποῦ ἡμέρωνεν ὀλίγον, ὁποῦ δὲν ἔδερνεν, οὔτε ἐξέσχιζε καὶ τότε τὴν ἔβγαζαν ἀπὸ τὰ σίδηρα, ἀλλὰ πάλιν τὰ λόγια της ἦσαν μωρὰ καὶ τὰ καμώματά της τρελλά, ὁποῦ καὶ αἰσχύνεταί τις καὶ νὰ τὰ λέγῃ καὶ νὰ τὰ γράφῃ· ἔπειτα πάλιν ἔξαρνα τὴν ἐνυρίευεν ἐκείνη ἡ κακὴ μανία, ὡσὰν φοβερὰ τρικυμία, καὶ ἐκτύπα, ἔξεσχιζε μὲ τὰ ὀνύχιά της ὅποιον εὕρισκε, καὶ μὲ πολὺν κόπον καὶ μεγάλην δυσκολίαν τὴν ἔβαζαν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὰ σίδερα, οὔτων ἐπέρνα ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον ἕως εἰς τὰς ἕπτὰ τοῦ Ἰουνίου μηνός. Τότε ἔδωκαν φαγητὸν εἰς τοὺς τρελλοὺς καὶ ἔπειτα ἔπῆγε νὰ πάρῃ τὰ τσανάκια εἷς κάποιος ξένος μοναχός, Μητροφάνης τὸ ὄνομα, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο ἐκεῖ διὰ θεραπείαν τινὸς ἰδικοῦ του πάθους. Ἐκεῖ ὁποῦ οὗτος ὁ μοναχὸς ἔσκυψε διὰ νὰ πάρῃ, ἔπεσεν ἀπὸ τὸν κόλπον του ἓν χαρτίον διπλωμένον· εἶδε τοῦτο ἡ Κατερινή, περὶ τῆς ὁποίας εἶναι ὁ λόγος, καὶ λέγει: «Γέροντα, τί εἶναι αὐτὸ ὁποῦ σοῦ ἔπεσε· μήπως εἶναι κανὲν φλωρί;» Ὄχι τῆς ἀπεκρίθη ὁ Μητροφάνης, δὲν εἶναι φλωρί, μόνον εἶναι ἀπὸ τὸ φόρμα τοῦ νέου Ἁγίου ὁποῦ ἔμαρτύρησε. «Δός μοι το, τοῦ λέγει, νὰ τὸ πιάσω καὶ νὰ τὸ ἀσπασθῶ». Δὲν τῆς τὸ ἔδωκεν ὁ Μητροφάνης νὰ τὸ πιάσῃ, δεότι αἱ χεῖρές της ἦσαν γεμᾶται ἀπὸ ἀναθαρσίας, ἀλλὰ τὸ ἐκράτει αὐτὸς εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ ἐκείνη, ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον ἐκείνη ἡ μανιακή, ὡς καλὴ καὶ φρόνιμος, ἔκαμε τρεῖς στρωτὰς μετανοίας, καὶ τὸ ἠσπάσθη ὄχι μίαν φορὰν, ἀλλὰ πολλάκις, μὲ πολὺν πόθον καὶ εὐλάβειαν· καὶ οὕτως ὁ μὲνΜητροφάνης ἔφυγεν,ἐκείνη δὲ ἐκάθησε σωφρονισμένη καὶ εὔτακτος. Μετ' ὀλίγον ἐπέρασεν ἐκεῖθεν ὁ ἐπιστάτης τῶν σπηταλίων καὶ τοῦ φωνάζει: «Μαστρο-Ἰωάννη, παρακαλῶ, σε ἔβγαλέ με ἀπ' ἐδῶ». Δὲν ὑπήκουσεν ἐκεῖνος ἐνθυμούμενος τὰ ὅσα ἔπαθεν ἀπὸ ἐκείνην πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅθεν καὶ τῆς ἀπεκρίθη. «Δὲν σὲ ἐβγάζω, κάθου αὐτοῦ ὁποῦ εἶσαι, καὶ καλὰ εἶσαι». Ταῦτα εἶπὼν ἔφυγε καὶ τὴν ἄφησε. Μετὰ ταῦτα πάλιν ἰδοῦσα αὐτὸν τὸν παρακάλει, λέγουσα: «Ἔβγαλέ με, καὶ νὰ χαρῶ τὰ παιδιά μου, »αλὰ εἶμαι». Ἀκούσας δὲ ἐκεῖνος λόγια συνέσεως, ὁποῦ ἄλλην φορὰν τοιαῦτα δὲν ἤκουσεν, οὐδὲ παιδίων ἐνθύμησιν πώποτε, ἐπείσθη καὶ τὴν ἔβγαλε. Ἐξελθοῦα ἐνήφθη,

ἐζήτησε τὰ φορέματά της μὲ τὰ ὁποῖα ἤλθεν ἀπὸ τὴν Σμύρνην, καὶ ἐκάθισεν ἱματισμένη καὶ σωφρονοῦσα, μὲ πολὺν θαυμασμὸν καὶ ἔκπληξιν τῶν ὁρώντων. Ἀπεκρίνετο λοιπὸν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας μὲ ποίους τρόπους ἐσωφρονίσθη, καὶ ἔλεγε. «Εὐθὺς ὁποῦ ἠσθάνθην ἐκεῖνο ὁποῦ ἐβάστα ὁ Μητροφάνης, ἠσθάνθην ὡσὰν πήδημα μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ ἔπειτα ἐπέταξεν ὡσὰν πουλὶ καὶ παρευθὺς ἐλαφρώθη ἡ καρδία μου, καὶ ἦλθον εἰς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ ὁλοένα εἶμαι καλὰ· δοξασμένος ὁ νέος Ἅγιος.» Μετὰ ταῦτα ἐπῆγεν εἰς τὴν Μειτουργίαν, ἐκοινώνησε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, μὲ ὀρθὴν γνῶσιν, ἐκήρυξεν εἰς πολλοὺς τὸ θαῦμα, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν εἴκοσι ἑξ, ἀφ' οὗ δὲν τῆς ἔμεινε πλέον καμμία ἀμφιβολία διὰ τὴν ὑγείαν της, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σμύρνην εἰς τὸ σπῆτί της, δοξάζουσα τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστοῦσα τὸν Μεγαλομάρτυρα Μάρκον, τὸν εὐεργέτην της. Κατὰ ἀλήθειαν τοῦτο δὲν ἔχει ἀμφιβολίαν, πῶς εἶναι ἀπὸ τὰ μεγάλα θαύματα, καθὼς εἶναι καὶ τοῦτο τὸ ἑξῆς: Ἠκούσθη, πῶς ἰάτρευσεν ὁ Ἅγιος μίαν γυναῖκα, ἥτις ἔπασχεν ἀπὸ αἱμορροΐαν ἀνωθεν, καὶ ἐκάμαμεν νὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς ἡ ἰδία γυνὴ καὶ ἀμέσως ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἠκούσαμεν καὶ τὸ πάθος καὶ τὴν θεραπείαν της· ἔχει δὲ οὕτως·

Αὐτὴ εἶναι ἔξωθεν ἀπὸ χωρίον, τὸ καλούμενον Βροντάδο, ἀπὸ τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· νέα τὴν ἡλικίαν, ἀνδρὶ νομίμῳ συνεζευγμένη, μήτηρ δύο παιδίων γενομένη. Αὐτὴ ἀπὸ κάποιαν αἰτίαν ἤρχισε νὰ ξερνᾷ αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα δύο ἡμέρας ἑπέρνα καλά, τὴν τρίτην ἔξερνοῦσε τὸ αἷμα, καὶ αἷμα ὄχι ὀλίγον, ἀλλὰ πολύ· ἔπασχε τοῦτο τὸ κακὸν ἡ ἀθλία δύο χρόνους ὁλοκλήρους· ἐδοκίμασε νὰ εὕρῃ θεραπείαν ἀπὸ κανένα ἰατρόν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη· ἐξώδευσε μὲ ὅλην της τὴν ταπεινὴν κατάστασιν ὑπὲρ τὰ διακόσια γρόσια, ἀλλ' εἰς μάτην· μᾶλιστα εἶπεν, ὅτι μίαν ἡμέραν, ὁποῦ ἔστεκεν ἐμπρὸς εἰς ἕνα ἰατρόν, καὶ τὸν παρεκάλει, διὰ νὰ κάμῃ ὅ,τι δυνηθῇ εἰς τὸ πάθος της, τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς ἦλθε καὶ ἐξέρασε τὸ αἷμα ἐμπροσθέν του καὶ ἐκεῖνος βλέπων ἀνετριχίασε καὶ τὴν ἀπέβαλεν, ἀπελπίσας αὐτήν, ὡς ἀνίατον. Συνέβη νὰ βάλουν τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν φυλακήν, καὶ κάποιος τὴν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ νὰ πάρῃ ἀπὸ πνω του εἴποτε, καὶ ἴσως ἀπὸ ἐκεῖνο εὕρῃ βοήθειαν· ἐπῆγεν, ἔκαμε κάθε τρόπον, διὰ νὰ τοῦ ἐγγίξῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη· εὑρέθη ἐκεῖ, ὅταν τὸν εὐαγγαλιν διὰ θάνατον, καὶ ἡ πτωχὴ ἐσπούδαζε, κατὰ τὴν Εὐαγγελικὴν αἱμορροοῦσαν, νὰ πλησιάσῃ κοντά, καὶ νὰ τὸν ἐγγίσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε· μᾶλιστα τῆς ἐκτύπησεν εἰς Τοῦρκος ἐπάνω εἰς τὸν ὦμον μὲ τὴν σκούλην, τόσον δυνατά, ὁποῦ διὰ πολλὰς ἡμέρας ἠσθάνετο τὸν πόνον· ἦτον λοιπὸν ἡ ὑστερνὴ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ὅποῦ ἀπὸ τὴν ἐσχάτην ἀδυναμίαν ἐκινδύνευε καὶ εἰς θάνατον. Ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀποτομὴν τοῦ Μάρτυρος, μετά τινας ἡμέρας, ἀκούσασι πῶς ἐνεργεῖ θαυμάσια ἐξαίσια εἰς πολλούς, ἐζήτησε καὶ αὐτὴ καὶ τῆς ἔδωκαν ὀλίγον ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα τὸ ὁποῖον ἔβαλε μέσα εἰς νερὸν διὰ νὰ τὸ πίῃ, καὶ ἦτον ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα, ὁποῦ ἔμελλε νὰ ξεράσῃ τὸ αἷμα, διότι εἶχε δεδοκιμασμένον ἐκ τῆς μακρᾶς πείρας, ὁποῦ ὅταν ἤρχιζε νὰ κινῆται τὸ αἷμα, ἐκόπτοντο τὰ ἐντόσθιά της ὡσαν ξυράφια, καὶ ἠσθάνετο δριμυτάτους πόνους. Ἐπάνω λοιπὸν εἰς τοιαύτην ὥραν, ἔπιε τὸ ἡγιασμένον ἐκεῖνο νερόν, καί, ὦ τῆς ἐξαισίας δυνάμεως! ἠσθάνθη ἡ γυνὴ πῶς ἐστράφη ὀπίσω ἡ ὁρμὴ τοῦ αἵματος, καὶ ἡσύχασεν, ὡσὰν νὰ τὴν ἐμάστιζε καμμία δύναμις εἰσελθοῦσα ἔξωθεν· καὶ ὄχι μόνον τὸ αἷμα δὲν ἐξέρασεν, ἀλλὰ καὶ δύναμίν τινα ἠσθάνθη ὁποῦ ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν καὶ διεπέρασε τὸ σῶμά της, εἰς τρόπον ὅπου ἐγέμισε καὶ μίαν μεγάλην στάμναν νεροῦ καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτί της, ἐνῷ ἐκινεῖτο μετὰ βίας πρότερον· καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἔμεινεν ὑγιαίνουσα καὶ καλῶς ἔχουσα. Οὖσα δὲ νέα εὑρίσκετο εἰς λύπην, πῶς εἰς τὸ ἑξῆς ἔχει νὰ μείνῃ ἄγονος, καθὼς τῆς ἔλεγον αἱ γυναῖκες τοῦ χωρίου της. Ὅθεν ὁ καλὸς Μάρκος τῆς ἐφάνη μίαν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον, ὕστερον ἀπὸ δύο μῆνας τῆς θεραπείας της καὶ τῆς λέγει: «Μὴ λυπῆσαι, γυνή, ἀλλὰ μᾶλλον χαῖρε, διότι εἶσαι ἔγγυος». Ἐξύπνησεν ἡ γυνὴ καὶ ἀμφιβάλλουσα μήπως ἦτον ἁπλῶς ὄνειρον, ἦλθεν εἰς τὴν χώραν ἐπίτηδες, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὰς ἐκεῖ μαίας καὶ νὰ μάθῃ ἂν ἀληθῶς εἶναι ἔγγυος, ἐγύρισε δὲ πεπληροφορημένη, ὅτι βέβαια οὕτως ἔχει, καθὼς τῆς εἶπεν ὁ φανεὶς Ἅγιος, δοξάζουσα ἀπὸ ψυχῆς τὸν Θεὸν καὶ τὸν καλλιμάρτυρα θεῖον Μάρκον ὁποῦ τὴν εὐηργέτησε διπλῶς καὶ μὲ τὴν ἴασιν τῆς αἱμορραγίας καὶ μὲ τὴν χάριν τῆς συλλήψεως· ἔβαλε δὲ σκοπὸν ἐὰν γενήσῃ παιδίον ἀρσενικόν, νὰ τὸ ὀνομάσῃ Μάρκον εἰς δόξαν τοῦ θείου εὐεργέτου της. Αὕτη δὲ ἡ μαρτυρικὴ θεραπεία, ἔχει καὶ μαρτυρικὴν ἀστειότητα, ἐπειδὴ ὅταν ἡ γυνὴ ἐπεκαλέσθη τὸν Μάρτυρα νὰ τὴν ἐλεήσῃ, ἔταξε νὰ τοῦ προσφέρῃ δέκα γρόσια. Λοιπὸν ὅταν ὁ Μάρτυς τῆς ἐφάνη τὴν νύκτα καὶ τῆς εἶπε πῶς εἶναι ἔγγυος, τῆς ἐζήτησε καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ τοῦ ἔταξε· «ἐσύ, λέγει, εἶσαι ἔγγυος καὶ μὴ λυπῆσαι, μόνον νὰ μοῦ δώσῃς ἐκεῖνο ὁποῦ μοὶ ἔταξες», ὡσὰν νὰ εἶπῃς ἐζήτησε τὰ ἰατρικά του· ὅμως ὄχι ἁπλῶς, ἐπειδὴ οὔτε ὁ Θεός, οὔτε οἱ Ἅγιοι δὲν ζητοῦσιν, οὔτε ἀναγκάζουσι κανένα νὰ τοῖς προσφέρῃ τίποτε· ἀλλ' ὅταν τις ἀπὸ λόγου του τάξῃ, τὸ ζητοῦσιν ἀπαραιτήτως, ὅτι τὸ τάξιμον γίνεται χρέος, καὶ τὸ χρέος ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ πληρώνηται ὡς δίκαιον· «εὔξασθε, λέγει, καὶ ἀπόδοτε·» καὶ πάλιν· «ἀποδώσω τῷ κυρίῳ τὰς εὐχάς μου·» ἐζήτησε δὲ ὁ Μάρτυς τὸ τάξιμον καὶ πρὸς βεβαίωσιν τοῦ θαύματος.

Ἀναρίθμητα εἶναι, ἀδελφοί, τὰ τελούμενα παράδοξα ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴν χάριν τοῦ καλλινίκου Μάρτυρος Μάρκου. Εἰς τὸ καστέρι τῆς πόλεως, ὁποῦ ὀνομάζεται Ἐγκρεμός, εἰς τὴν ἐνορίαν ὁποῦ λέγεται Θερμουγιότισσα, κατοικεῖ μία πτωχὴ γυνή· αὕτη εἶχε (καὶ τὸ ἔχει)(1) παιδίον μικρὸν ἀρσενικόν, δύο χρόνων· αὐτὸ συνέβη νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸν σοφὰν κάτω· ἔπεσεν ἐπάνω εἰς ἓν πήλινον ἀγγεῖον, καὶ ὅν τρυφερόν, ἐκόπη εἰς τὴν μέσην, καὶ πλέον εἰς τὸ ἑξῆς οὔτε νὰ σηκωθῇ ἠδύνατο, οὔτε νὰ σταθῇ ὄρθιον, ἀλλὰ μηδὲ νὰ καθήσῃ ἠδύνατο· καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔως τότε περιεπάτει καὶ ἔτρεχε μὲ γέλοια καὶ χαράν τότε ἔμενε πάντοτε κατάκειτον, μὲ πόνους καὶ δάκρυα καὶ ἰδικά του καὶ τῶν γονέων του· καὶ κάθε φορὰν ὁποῦ ἤθελε νὰ τὸ σηκώσῃ ἡ μήτηρ του, νὰ τὸ μεταθέσῃ, ἐφώναζε κλαῖον, ὁποῦ ἐπροξένει μεγαλωτάτην λύπην εἰς τοὺς ὁρῶντας καὶ ἀκούοντας. Ἐπέρασεν εἰς ταύτην τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν δυὸ χρόνους, ὥστε ὁποῦ ἔγινε τεσσάρων χρόνων, ἀλλὰ πάντη ἄρρητον καὶ πανάθλιον. Λοιπὸν ἡ δυστυχὴς αὐτοῦ μήτηρ, ἀκούουσα τὰ θαύματα καὶ τὰς εὐεργεσίας, ὁποῦ κοινῶς εἰς ὅλους κάμνει ὁ θεῖος Μάρκος, ἔκαμε καὶ τῆς ἔφεραν ὀλίγον αἷμα, τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ νερόν, καὶ μέρος τὸ ἐπότισε, καὶ μὲ τὸ ἐπίλοιπον ἤλειψε τὸ σωμάτιον, καὶ μάλιστα τὰ νῶτα τοῦ παιδίου, ἐπικαλουμένη θερμῶς τὴν ταχεῖάν του ἀντίληψιν, καὶ ὑποσχομένη νὰ τὸ νηστεύσῃ δέκα ἡμέρας κάθε χρόνον πρὸ τῆς μνήμης του, διότι πτωχὴ οὖσα δὲν τῷ ἔταξε χρήματα. Ταῦτα ποιήσασα, τὸ μὲν παιδίον ἄφησε κείμενον εἰς ἓν μέρος, αὐτὴ δὲ ἐκάθησεν εἰς τὸ ἐργόχειρόν της· καὶ ὁ νοῦς της καὶ ἡ πίστις της ἐδούλευεν εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου ἐνέργειαν. Ὀλίγον ἐπέρασε, καὶ λέγει, «μπρὲ Νικολὴ (τοῦτο εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου) σήκω ἔλα νὰ σοῦ δώσω ἕνα παρᾶν», καὶ (ὦ τοῦ θαύματος!) τὸ πρώην καὶ μέχρι τότε, παντάπασιν ἀκίνητον, ἐν τῷ ἅμα ὁποῦ τὸ ἔκραξεν, ἐσηκώθη ὀρθώθη, ἐπῆγε μόνον του εἰς τὴν μητέρα, καὶ ἐκείνη ἐναγκαλισαμένη καὶ καταφιλήσασα μετὰ δακρύων αὐτό, τῷ ἔδωκε τὸ παρᾶν· καὶ ἐκτοτε ἔμεινεν ὑγιαῖνον καὶ ἀλλόμενον, τὸπρώην παράλυτον. Ἡ παπεινὴ χεὶρ ἡ ταῦτα γράφουσα, ἐψηλάφησεν αὐτὸ περιεχώτερον, καὶ τοῦ εὗρεν ἕνα ζόμπον μικρόν, ὡσὰν ἕνα μικρὸν γρόνθον, πρὸς δήλωσιν ἴσως τοῦ προτέρου του πάθους, καὶ τῆς παρὰ τοῦ μάρτυρος ἰάσεως.

Ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα, ὁποῦ καθ' ἑκάστην ἐπιτελεῖ, ὡς εἴπομεν, ὁ θεῖος Μάρκος, τοῦτο μόνον τὸ ἀκόλουθον βούλομαι ἀκόμη νὰ διηγηθῶ, διότι κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, καὶ μέγιστον εἶναι καὶ τερπνότατον, καὶ οὕτω νὰ κάμω τέλος τῆς διηγήσεως. Σαββάτῳ ἡμέρᾳ ἦτον, ἡ εἰκοστὴ ὀγδόη τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ τὴν ἐρχομένην νύκτα, ὁποῦ ἐξημέρωνεν ἡ Κυριακή, ἐξερχόμενοι οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ τσαμί, κατὰ τὴν συνήθειάν των, ἐπειδὴ ἦτο ῥαμαζάνι, ἐπῆγον εἰς τὰ καφενεῖα, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα μέρη κάποιοι ὁποῦ ἐπῆγον εἰς ἓν καφενεῖον, ὅπερ ἦτον καὶ ἀντικρυ καὶ πλησίον, ὡσεὶ λίθου βολήν εἰς τόπον, ὁπου ἔκοψαν τὸν Μάρτυρα, ἀνέφερον περὶ τούτου, καὶ εἶπον, πῶς τὸν ἔχουν οἱ Χριστιανοὶ διὰ Ἅγιον, καὶ ὅτι πέρνουν ἀπὸ τὸ χῶμα, ὁποῦ ἐχύθησαν τὰ αἱματά του, καὶ τοὺς κάμνει θαύματα.

Ἦτον ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων καὶ εἷς κάποιος Χατζῆ Κάρτος τὸ ἐπώνυμον, χασάπης τὴν τέχνην, ξένος μέν, ὑπανδρευμένος δὲ μὲ γυναῖκα Χριστιανήν, τὴν οἰκησιν ἔχων εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς Ἁγίας Ματρώνης. Αὐτὸς, ζηλωτὴς τῆς ἀσεβείας, δὲν ὑπέφερε νὰ ἀκούῃ τοιαύτα διηγήματα, καὶ δὲν ἐντρέπεσθε, τοὺς λέγει, ἐσεῖς Τοῦρκοι νὰ λέγητε τοιαύτας φλυαρίας; καὶ ἐκεῖνοι βλέποντες αὐτὸν πῶς θύμωσε, ἐπρόσθετον καὶ ἄλλα παρόμοια, πειράζοντες αὐτὸν διὰ νὰ γελοῦν. τέλος πάντων ἐξαγριωθεὶς ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, σηκώνετας μὲ μανίαν, καὶ, «τώρα, λέγει, θὰ ὑπάγω ἐγὼ νὰ κοπρίσω ἐπάνω εἰς ἐκεῖνον τὸν..... λέγων τὰ πλέον δύσφημα ὀνόματα· καὶ ἐξῆλθεν μὲ ὅλον τὸν θυμόν. Ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἐσφάγη ὁ Μάρτυς, λέγεται Βουνάκι, εἶναι μακρὸς ἐπὶ πολύ. τὸ πλάτος του, εἶναι ἀλλοῦ περισσότερον, ἀλλοῦ ὀλιγώτερον. Οὗτος ὁ τόπος τοῦ Βουνακίου, χωρίζεται μὲ ἕνα τοῖχον ἀπὸ τὴν λεγομένην Σούδαν· εἰς τοῦτον τὸν τοῖχον πολὺ πλησίον ἀπεκεφάλισαν τὸν Ἅγιον· ὁ τοῖχος ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο, ὁποῦ εἶναι τὸ Βουνάκι, εἶναι μόνον ὡς δύο σπιθαμὰς τὸ ὕψος ἀπὸ τὸ ὀπίσω δὲ μέρος, ἤγουν τῆς Σούδας, εἶναι ὑψηλὸς ὡς δύο ὀργυιὰς καὶ περισσότερον. Λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὸν τοῖχον τοῦτον ἀκούμβησε τὸ τσιμποῦκι του, ἐπέθηκεν ἔπειτα καὶ τὸ καπότον του· ἀκόμη ὅμως δὲν εἶχε καλοκαθήσῃ καὶ ἴδού δύο λευκοφόροι (καθὼς ὁ ἴδιος ἐμαρτύρησε), τὸν ἥρπασαν καὶ καὶ τὸν ἐσήκωσαν ὑψηλὰ καὶ τὸν ἐτίναξαν ὀπίσω εἰς την Σούδαν· καὶ ἐκεῖ πίπτων ὁ ὄβριστὴς Κάρτος, ἔμεινεν ἄλαλος καὶ ἀναίσθητος, καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖ ἐμούσκευσεν ἀπὸ τὴν βροχὴν· μόλις πρὸς τὰ ἑξημερώματα ἦλθεν εἰς αἴσθησιν, ἀλλὰ νὰ σηκωθῇ ὄρθιος δὲν ἠδύνατο καὶ ἤναγκάσθη νὰ συρθῇ ὡσὰν τετρίποδον μὲ τὰ τέσσαρα, ἀφήνων καὶ τσιμποῦκι καὶ καπότον καὶ τὸ ἕνα του παπούτσι, καὶ μὲ τέτοιον τρόπον ἐξῆλθεν ἀπὸ ἓν χάλασμα τοῦ τοίχου, καὶ ἐπῆγε κακῶς καὶ παγκάκως ἔχων εἰς τὸ ἐρημόσπητόν του, μὴ δυνάμενος νὰ διηγηθῇ τὸ κακὸν ὅπερ τὸν εὗρε, πάρεξ μετὰ ἡμέρας. Οἱ συντροφοί του μαθόντες τὴν συμφορὰν του, μὴ θέλοντες νὰ ὁμολογήσσουν πῶς ἦτον μαρτυρικῆς ὀργῆς ἀποτέλσμα, ἐθαύμαζον πόθεν νὰ τοῦ ἦλθεν, ὁποῦ εἰς τὸ ῥαμαζάνι, τὰ τζίνια, ἤγουν τὰ δαιμόνια δὲν ἐνεργοῦν. Ἔμεινε κλεισμένος εἰς τὸ σπῆτι του ἡμέρας πολλάς· ὀκτὼ ἡμέρας ἔκαμεν, ὁποῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ καθαρὰ, ἤρχισε δὲ κατόπιν νὰ ἐξέρχεται ἔξω, πλὴν κακὰ γενόμενος. Ἡ γυνή του μανθάνουσα τὰ σύμβαντα, πόθεν καὶ πῶς, ἐπῆγε καὶ ἔκραξε ἕνα ἱερέα νὰ τοῦ ψάλλῃ ἁγιασμόν· ὁ ἱερεὺς τῇ ἀπεκρίθη πῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ.

«Λοιπὸν, λέγει, δός μοι ὀλίγον ἁγίασμα». Τῆς ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς νερὸν κοινὸν μέσα εἰς ἓν ἀγγεῖον· ἐκείνη λαβοῦσα αὐτὸ ὡς ἁγίασμα, πρῶτον μὲν ἐκείνον ἐπότισε μέρος, ἔπειτα ἐπῆγε καὶ ἐσκούπισε τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ ἔχυσεν ἐκεῖ τὸ ἐπίλοιπον νερόν. Εἰς τὸ πέσιμον ἐκεῖνο ἐσυνθλάσθη ἡ δεξιά του χεὶρ καὶ πολὺν καιρὸν ἐπεριπάτει ἔχων αὐτὴν μὲ τὸ μανδήλιον κρεμαμένην, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ τὴν ἰατρεύσῃ καὶ τοῦ ἔμεινε σακατεμένη καὶ παρ' ὀλίγον ἄχρηστος· ἀλλὰ καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ Χατζῆ Κάρτος, ὁ ἀνδρειωμένος, ὁ φοβερός, κατεστάθη ὅλον τὸ ἐναντίον, μὲ σημεῖα ἱκανά, ὡσὰν ὁ Κάϊν, τῆς θεϊκῆς ὀργῆς. Τοῦτο τὸ θαῦμα πόσον ηὔφρανε τοὺς εὐσεβεῖς, εἶναι ἀδύνατον μὲ λόγον νὰ παραστήσῃ τις. Ἴσως θέλει ἀπορήσει τις, ποῖος νὰ ἦτον ὁ ἄλλος λευκοφόρος, ὁποῦ τὸν ἥρπασαν ὁμοῦ· καὶ ἐβεβαιώθη πῶς ἦτον ὁ Μάρτυς. Νικόλαος ὁ Χῖος. τὸν ὁποῖον πρὸ πολλῶν χρόνων, ἐκεῖ πλησίον ἀπεκεφάλισαν, καὶ, ὡς φαίνεται, βοηθοῦνται ὡς φίλοι οἱ θεῖοι Μάρτυρες ἐναντίον τῶν κοινῶν τῆς Πίστεως ἐχθρῶν.

Μὲ τὴν τελείωσιν τοῦ ἐξαισίου καὶ χαριεστάτου τούτου θαύματος, κάμνω καὶ ἐδῶ τέλος ὅλης τῆς διηγήσεως, δεὸμενος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, νὰ ἀξιώσῃ καὶ ὑμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς, νὰ ζήσωμεν ἀξίως τῆς Ἁγίας του Πίστεως, μιμούμενοι τὸν ζῆλον τῶν Ἁγίων Του Μαρτύρων. ἐναντίον τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, τοῦ διαβόλου, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(1) Τὸ εἶχε τότε ἀκόμη τὸ παιδίον, ὅταν ὁ Πάριος ἔγραφε τὸν βίον, τὸ μαρτύριον, καὶ τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου. Κ.Π.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΔΡΥΜΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ᾠδὴ ζ'. Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος.

Ἡ χάρις τῶν θαυμάτων λαλεῖταί σου, Μάρτυς παναοίδιμε Μᾶρκε τὸ σεπτόν. τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, καὶ πατρίδος ἀπάσης ἀγλάϊσμα, ἐν ᾗ σε θαυμαστὸν ἐπαξίως, Θεὸς πᾶσιν ἀνέδειξεν.

Ἀγγέλων σε δυνάμεις ἐκρότησαν, τὸν δρόμον τελέσαντα, βλέπουσαι στερρῶς, τοῦ μαρτυρίου Ἀθλητά, καὶ τὴν πίστιν ἐνδόξως τηρήσαντα, καὶ στέφει ἀφθαρσίας εἰς αἰῶνας, Θεὸς σε ἐστεφάνωσε.

Σκιρτῶσα ἐκτελεῖ σου τὴν ἄθλησιν, ὕμνοις τε καὶ ἄσμασι, πᾶσα ἡ πληθύς, τῶν εὐσεβούντων ἐν χαρᾷ, καὶ Ἀγγέλων οἱ δῆμοι γηθόμενοι, κροτοῦσιν εἰς αἰῶνας τοὺς σοὺς ἄθλους, καὶ Μαρτύρων ὁ σύλλογος.

Θεοτοκίον.

Ἐτύπου σε τὸ θαῦμα Πανάμωμε, τῶν παίδων ἡ κάμινος, ὡς γὰρ ἐν αὐτῇ οὐ κατεφλέχθησαν οἱ τρεῖς, ἡ νηδύς σου πυρὶ τῆς Θεότητος, οὐδ' ὅλως κατεφλέχθη Παρθένε, δι' ὃ σε μεγαλύνομεν.

Ἕτερος. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ὑμνοῦμέν σε, τρισμάκαρ καὶ δοξάζομεν, ἐν θείοις ἄσμασι, Μᾶρκε Χριστοῦ Ἀθλητά, ὡς ἀκαταγώνιστον τῆς θείας πίστεως, ὄντα πρόμαχον, καὶ πολιοῦχον ἄριστον, καὶ προστάτην ἡμῶν θεῖον.

Πῶν θαυμάτων σου, τῇ αἴγλῃ κατελάμπρυνας, Μᾶρκε ἀοίδιμε, τὴν νῆσον Χίον φαιδρῶς, παθὼν γὰρ τὴν ζόφωσιν ταῖς πρὸς τὸν Κύριον, ἱκεσίαις σου, ἀπήλασας καὶ ἤστραψας, φῶς νοσοῦσιν ὑγιείας.

Τερείον Μᾶρκε ἔνδοξε προσήνεξαι, καὶ ὁλοκαύτωμα, ἔμψυχον ὄντως Θεῷ, καὶ θῦμα εὐπρόσδεκτον, καὶ τελειότατον, ὃν ἱκέτευε, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν δούλων σου, τῶν ἐν ὕμνοις σε τιμώντων.

Θεοτοκίον.

Ἀκτιζόμενος, εἰρκτῇ τε ἐγκλειόμενος, καὶ κακουχούμενος, Παρθενομῆτορ ἁγνή, Μᾶρκος ὁ πανεύφημος καὶ σπαθιζόμενος, ἀνεκήρυττε, τὸν σὸν Υἱὸν θεάνθρωπον, καὶ σὲ ὄντως Θεοτόκον.

ᾨδὴ η'. Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα.

Ἄγει σου πιστῶς εὐσεβούντων τὰ πλήθη, τὴν μνήμην Ἀθλοφόρε, ἐν ἱεραῖς ὑμνῳδίαις, πρὸς Χριστὸν εὐκλεῆ σε προβάλλοντα, μεσίτην πανεύφημε, αἰτοῦντα τὴν λύσιν, εὐχαῖς σου τῶν πταισμάτων.

Ὑπὲρ πρὸς Θεὸν τὰς ἁγίας σου χεῖρας, προσάγων ἱκεσίαν, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν δούλων, τῶν πιστῶς ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου, κινδύνων ῥυόμενος, ἔχων παρρησίαν ἀθλητικὴν παμμάκαρ.

Ἄξιαι προσηνῶς οἰκετῶν σου τὸν πόθον, Μᾶρκε Μαρτύρων δόξα, τῶν εὐλαβῶς συνελθόντων τὴν σορὸν, τῶν πανσέπτων Λειψάνων σου, ἰδεῖν καὶ ἀσπάσασθαι, τὴν τῶν ἰαμάτων ἐκβλύζουσαν τὴν χάριν.

Θεοτοκίον.

Μόνην γυναικῶν ἀπειρανδρως τεκοῦσαν, ὁ Μάρκος πρὸ βημάτων, δικαστικῶν ὁμολόγει, ὁ λαμπρὸς ἀριστεὺς καὶ ἀήττητος, τοῦ σοῦ παναμώμητε, Υἱοῦ τῇ ἰσχύϊ, ῥωννύμενος εὐσθένως.

Ἕτερος. Παῖδες εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Φαιδρύνεται σήμερον ἐνδόξως, ἀκτῖσι τῶν σῶν ἀγώνων Μᾶρκε πάνσεπτε, τῶν πιστῶν ἡ σύναξις ἐν τῇ θείᾳ μνήμῃ

σου, καὶ γηθομένη ᾄδει σου τὰ θεῖα τρόπαια, καὶ νίκην τὴν λαμπρὰν εὐφημεῖ σου, δι' ὧν ἐδοξάσθη Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νομίμως διήνυσας τὸν δρόμον, παμμάκαρ τοῦ Μαρτυρίου καὶ ἐνήθλησας· ὅθεν εἰσελήλυθας, εἰς τὰ ὑπερκόσμια, τοῦ οὐρανοῦ σκηνώματα, Μᾶρκε γηθόμενος, σὺν πᾶσι τῶν Ἁγίων τοῖς δήμοις, καὶ τῆς ἀνεκφράστου τρυφῆς ἐπαπολαύεις.

Ὅλος παμφαὴς Θεῷ παρέστης, τῶν ἄθλων μαρμαρυγαῖς καταλαμπόμενος, Μᾶρκε παναοίδιμε, σὺν Ἀγγέλων τάξεσι, καὶ τῶν μαρτύρων τάγμασι μέλπων γηθόμενος, τὸν Κύριον ἐν ὕμνοις ἀλήκτοις, καὶ αἰωνιζούσης χαρᾶς ἐπαπολαύων.

Θεοτοκίον.

Ἄγγελος τῆς σεπτῆς καὶ τρισηλίου, λαμπρότατον σκήνωμα ὑπάρχουσα, θεῖον καὶ σωτήριον, πᾶσιν ἀνατέταλκας, τὴν φωταυγίαν ἄχραντε τοῖς πίστει κράζουσι, τὸ χαῖρέ σοι, δι' ἧς κατηυγάσθη, καὶ ἀνεκαινίσθη τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

ᾨδὴ θ'. Φωτίζου φωτίζου.

Εὐφραίνου, ἀγάλλου, μετὰ μαρτύρων παρεστώς, τῷ ἀστέκτῳ νῦν θρόνῳ, τῆς Τριάδος ἔνδοξε, θείας τρυφῆς, ἀκορέστως τρυφῶν, καὶ τῆς τερπνῆς, τῶν ἀπαυγασμάτων, θέας ἀεὶ ἐμπιπλώμενος.

Ὦ θέας ἀρρήτου, καὶ ἀνεκφράστου χαρμονῆς! ἧς ἠξιώθης ἐνθέως, αἰωνίως ἔνδοξε ἐν οὐρανῷ, μετέχειν κλεινέ, καὶ τερπωλεῖν, Μᾶρκε νικηφόρε, ἐν ταῖς Ἁγίων λαμπρότησιν.

Ὡς θῦμα προσήχθης, καὶ ὁλοκαύτωμα Χριστῷ, ὃν ἐπόθησας Μᾶρκε, καὶ αὐτοῦ τῷ ἔρωτι πυροπληθείς, τὴν ψυχὴν ἱερῶς, τὰ ἀλγεινὰ ἤνεγκας προθύμως τοῦ Μαρτυρίου πολύαθλε.

Θεοτοκίον.

Ἰσχύς τε καὶ κράτος, ὑπάρχεις Δέσποινα Ἁγνή, καὶ ἀνδρεία καὶ ῥώμη, Ἀθλητῶν ἀήττητος, τὸν ἰσχυρὸν, τεκοῦσα Θεὸν, καὶ τῶν γερῶν, τῶν ἀνεκλαλήτων, καὶ ἀῒδίων ἡ πρόξενος.

Ἕτερος. Ἅπας γηγενής.

Δεῦτε εὐλαβῶς, πάντες προσκυνήσωμεν τὰ θεῖα λείψανα, τοῦ κλεινοῦ ἐν μάρτυσι, Μάρκου τοῦ θείου τὰ χαριτόβρυτα, καὶ πίστει ἀσπασώμεθα, ἀπαρυόμενοι, θείαν χάριν, τὴν ἐκ τούτων βρύουσαν, ὡς πηγῆς ἀκενώτου ῥεῖθρον τοι.

Ἄξαι Ἀθλητά, τὸν πόθον τῶν ἐνθέων ὡς χριστομίμητος, τῶν ἀνευφημούντων σου, τοὺς θείους ἄθλους, καὶ προσκυνούντων σου, τὴν τῶν Λειψάνων λάρνακα, τὴν χαριτόβρυτον, καὶ τὸν τύπον, σχετικῶς τιμώντων σου, καὶ παράσχου ἑκάστῳ τὰ πρόσφορα.

Πῶ ἐν ἱεροῖς, ἱερῶς δοξάσαντι ὕμνοις τὴν μνήμην σου, Μᾶρκε ἱερώτατε, ταῖς πανιέροις εὐχαῖς σου αἴτησαι, ἁμαρτιῶν τὴν ἄφεσιν, καὶ τὴν συγχώρησιν, καὶ τῆς θείας δόξης τὸν ἀνάξιον, ἀξιώσει τῇ σῇ καταξίωσον.

Θεοτοκίον.

Θέγματι λαμπρῷ, γλώσσῃ διαφόρῳ τε τρανῶς ἐκήρυξεν, ὄντως Θεοτόκον σε, ἐν τῷ σταδίῳ Παρθένε ἄχραντε, Μᾶρκος ὁ ἀξιάγαστος, καὶ τὴν ἀντίχριστον τῶν ἀνόμων, πλάνην ἐστηλίτευσε, καὶ τὸ στέφος τῆς νίκης ἀπείληφεν.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐν Πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Πῶν ἰαμάτων ἐκ Θεοῦ, εἰληφότα τὴν χάριν, εἰδότες σε καλλίνικε, Μᾶρκε κλεὸς Μαρτύρων, προστρέχοντές σοι

ΠΑΝΑΓΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

βοῶμεν, τῆς σαρκὸς ἀπέλασον, τὰ πάθη ταῖς σαῖς πρεσβείαις, πάντων τῶν εἰλικρινῶς, εὐφημούντων ἐν ᾠδαῖς, τοὺς ἱεροὺς σου ἀγῶνας.

Ἕτερον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Π᾽ Χίος ἐν τῇ μνήμῃ σου, σκιρτῶσα νῦν ἀγάλλεται, καὶ τοὺς πιστοὺς συγκαλεῖται, εἰς τὴν αὐτῆς εὐφροσύνην· εἰ γὰρ καὶ Σμύρνης πέφυκας, ὦ Μᾶρκε γόνος πάνσεπτος, ἀλλὰ καὶ ταύτης σέμνωμα, χαρὰ καὶ δόξα ὑπάρχεις, ἐν ᾗ ἀθλήσας ἐστέφθης.

Θεοτοκίον.

Προφῆται προεκήρυξαν. Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, καὶ Μάρτυρες θεοφρόνως, τὸν σὸν Υἱὸν Θεοτόκε, τρανῶς καθωμολόγησαν, Θεὸν τῶν ὅλων Πάναγνε, μεθ᾽ ὧν καὶ Μᾶρκος ἦδη σου, τὰ ὑπὲρ νοῦν μεγαλεῖα, ἐδόξασεν ἐναθλήσας.

Εἰς τοὺς Αἴνους.
Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Στρατιώτης ἀήττητος, ἀριστεὺς γενναιότατος, θείας παρατάξεως, Μᾶρκε ἐνδυθείς, καὶ τροπαιοῦχος λαμπρότατος, τοῦ πάντων δεσπόζοντος, ἀναδέδειξαι Χριστοῦ, κατ᾽ ἐχθρῶν στήσας τρόπαια, τῶν τῆς πίστεως, τῇ τοῦ Πνεύματος θείᾳ πανοπλίᾳ. Ἀθλητὰ καθωπλισμένος, καὶ τῇ ἰσχύϊ ῥωννύμενος.

Ὑπὲρ ἥλιον ἔλαμψας, ταῖς τῶν ἄθλων λαμπρότησι, Μᾶρκε παναοίδιμε, καὶ κατηύγασας, τῆς Ἐκκλησίας τὸ πλήρωμα, καὶ πάντων ἐθέρμανας, τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, πρὸς ἀγάπην τοῦ κτίσαντος, ὃν ἱκέτευε, Ἀθλητῶν ἐγκαλλώπισμα καὶ κλέος, ὑπὲρ τῶν ἐπιτελούντων, τὴν παναγίαν σου ἄθλησιν.

Τῶν Λειψάνων τὴν λάρνακα, νῦν κυκλοῦντες πανεύφημε, προσκυνοῦμεν ἅπαντες μετὰ πίστεως, καὶ εὐλαβῶς ἀσπαζόμεθα, τὸν τύπον τῶν ἀχράντων, τῆς ἁγίας σου μορφῆς, καὶ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, κομιζόμενοι, τὴν ἐν τούτοις ἀεὶ ἀνεκφοιτήτως, διαμένουσαν ὑμνοῦμεν, τοὺς σοὺς ἀγῶνας πολύαθλε.

Τ᾽αμάτων χαρίσματα, τοῖς πιστοῖς ἡ πανίερος, θήκη τῶν Λειψάνων σου, Μᾶρκε ἐνδῦται, παρέχει πᾶσι καὶ γίνεται, τὰ πάντα τοῖς χρῄζουσι, καὶ προστρέχουσιν αὐτῇ, δι᾽ ὃ πάντες δοξάζομεν, τὸν τοιαύτην σοι, δωρησάμενον χάριν ἐπαξίως, εἰς ἡμῶν εὐεργεσίαν, καὶ σοῦ τοὺς ἄθλους γεραίρομεν.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν μνήμην τῆς σῆς ἀθλήσεως, πιστῶς ἄγοντες, ἀνυμνοῦμεν Μᾶρκε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν σὲ ἐνισχύσαντα παραδόξως καὶ κατ᾽ ἐχθρῶν νικητὴν ἀναδείξαντα καὶ θαυμάτων χάρητι μεγαλύναντα· τυφλοῖς γὰρ τὸ βλέπειν ἐδόθη, τῇ ἁφῇ τοῦ πανιέρου σου αἵματος καὶ παραλυτοῦντι σὺν χειραλγούσῃ ἡ ἴασις· γυναίου δὲ ὁ μαστὸς ἐθεραπεύθη, καὶ ἡ μωραίνουσα ἐχέφρων ἀπεκατέστη· οὐ γὰρ ἦν αἷμα ἁπλῶς τὸ ὁρώμενον, ἀλλ᾽ αἷμα σωτήριον, αἷμα ἅγιον, διὰ Χριστὸν ἐκχεόμενον. ὯΙ πρεσβεύων μὴ διαλείπῃς, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντων σε.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων. Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις. Εἰς τὸν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ΄. ᾠδὴν τοῦ α΄. κανόνος καὶ τὴν στ΄. τοῦ β΄. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰς Μνημόσυνον.

Μεγαλυνάρια.

Ἔχων παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν, τῶν σοὶ προστρεχόντων τὰ αἰτήματα συμπαθῶς τὰ πρὸς σωτηρίαν, δίδου ταῖς σαῖς πρεσβείαις, Μᾶρκε Νεομαρτύρων τὸ ἐγκαλλώπισμα.

Χάριν ἰαμάτων παρὰ Θεοῦ, εἰληφὼς παμμάκαρ, θεραπεύεις πάθη δεινά, δι᾽ ὃ τοῖς ἐν πίστει, σὲ ἐπικαλουμένοις, θεράπευσον τὰ πάθη ψυχῆς καὶ σώματος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΑ ΤΟΥ

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ

ΘΑΥΜΑ ΕΝ ΤΩ ΑΔΕΙΝ

Τῇ 11ῃ Ἰουνίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ γεγονότος θαύματος παρὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ «Ἄδειν», τῷ ὄντι πλησίον τῶν Καρυῶν.

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Τῆς Θεοτόκου. Προσόμοια δ΄. ἦχος δ΄.
Ἔδωκας σημείωσιν.

Δεῦτε νῦν φιλέορτοι, τῶν Μοναστῶν ἅπας σύλλογος, δεῦτε ᾄσμασι μέλψωμεν, οἷς ἡμᾶς Ἀρχάγγελος, ἐδίδαξε μέλπειν, τῇ Ἁγνῇ Παρθένῳ, δεῦτε συμψάλλωμεν θερμῶς, αὐτῆς τὰ θεῖα μεγαλουργήματα, καὶ πόθῳ μακαρίσωμεν, τὴν ὄντως ἀειμακάριστον, ἐν ναῷ αὐτῆς σήμερον τοῦ πρωτάτου γηθόμενοι.

Ὕμνον, ὃν Ἀρχάγγελος, ὁ Γαβριὴλ ὡς προοίμιον, τοῦ Κοσμᾶ μολπῆς ἤσατο, κροτοῦντες θεόφρονες, σήμερον εὐήχως, ὑμνήσωμεν πόθῳ, καὶ εὐλαβείᾳ προσεχῶς, αὐτῆς τὸ μέγα τοῦτο θαυμάσιον, ὃ σήμερον ἐτέλεσεν, ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ Ἄδοντος, Μοναχῷ ὑπηκόῳ γάρ, ὕμνον ξένον ἐμύησε.

Νῦν σε μακαρίζομεν, ἀειμακάριστε Δέσποινα, καὶ πιστῶς προσκυνοῦμεν σου, εἰκόνα τὴν πάντιμον, φυλάκισσαν ὅρους, πρὸς ἣν μορφῇ ξένῃ ὁ Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ, ἄφνω ἐπέστη καὶ ἐμελῴδησε, τὸ Ἄξιον ἐστὶν ὑμνεῖν, ὡς ἀληθῶς Ἁμιμακάριστε, καὶ μακαρίζειν σε Ἄχραντε, μεθ᾽ οὗ πάντες ὑμνοῦμεν σε.

Δόξα καὶ νῦν, ἦχος α΄.

Εὐφράνθητε σήμερον, πληθὺς τοῦ Ὄρους Μοναστῶν καὶ μιγάδων, καὶ σκιρτήσατε ἀγαλλόμενοι, εὐχαριστήρια τῇ Παρθένῳ προσᾴδοντες. Ἰδοὺ γὰρ τῇ προμηθείᾳ αὐτῆς δι᾽ Ἀγγέλου παρουσίας τὸν Ἀγγελικὸν ἡμῖν ὕμνον ἐμυσταγώγησεν. Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν καὶ γεραίρειν αὐτήν, ὡς Μητέρα ὑπάρχουσαν, τοῦ ποιητοῦ τῶν ἁπάντων Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν ἀνωτέραν τῶν Χερουβίμ, καὶ Σεραφὶμ Ἁγιωτέραν, ἀσυγκρίτως ὑπάρχουσαν, καὶ σώζουσαν ἐκ κινδύνων τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν στίχον, ἦχος δ΄.
Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Ἄξιόν ἀληθῶς, ὑπάρχει Θεοτόκε, ἀεὶ Σὲ μακαρίζειν, τὴν τοῦ Θεοῦ Μητέρα, σώζουσαν τοὺς τιμῶντάς σε.

Στίχ. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου.

Εἰκὼν πανευκλεής, ἔφορε τοῦ Πρωτάτου, Μητρὸς τοῦ Θεοῦ Λόγου, σκέπουσα ἡμᾶς φρουροῦσα, ἀπὸ παντοίων θλίψεων.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ ΚΑΡΥΩΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν

Ἄγγελος Γαβριήλ, ἐξ οὐρανοῦ φοιτήσας, πρὸ τῆς σεπτῆς εἰκόνος, ὕμνον τὸν τῶν Ἀγγέλων, Ἀγνῇ Σοι ἐμελούργησε.

Δόξα καὶ νῦν ὅμοιον.

Ἐλπὶς Χριστιανῶν, Παναγία Παρθένε, χάριτι σῆς εἰκόνος, ἀπὸ παντοίας βλάβης, σοὺς δούλους διαφύλαττε.

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα. Ἱστῶμεν στίχ. η΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α΄. Ἐξ οὗ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ὁ Θεὸς ὁ ἐκ σοῦ, σαρκωθεὶς ηὐδόκησε, τὸν ὕμνον σου νῦν Ἀγνὴ προοιμιασασθαι, διόπερ τὸν Γαβριήλ, πρὸς μοναχὸν ἐν ὁμοίῳ τῷ σχήματι, ἀπέστειλεν ὕμνους σοὺς, τοῦ ἐκδιδάξαι, ὃς πρὶν ἀνεβόα σοι. Κεχαριτωμένη χαῖρε, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος, παρέχων τῷ Κόσμῳ, διὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος.

Βαθὺ τῶν σῶν θαυμασίων Ἀγνή! τοῦ Ὑψίστου Μήτηρ, ἀνεδείχθης Δέσποινα· καὶ ἤδη ἐξ οὐρανοῦ τῇ προμηθείᾳ σου, ἐστάλη ξένῃ μορφῇ ὕμνον τὸν σὸν τοῦ διδάξαι Παναμωμε. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, τελειωτέρως ὡς πρὶν ἀνεβόα σοι. Κεχαριτωμένη χαῖρε, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος, ὁ παρέχων τῷ Κόσμῳ διὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος.

Τὴν σὴν δοξάζομεν πρόνοιαν, Θεομῆτορ Κόρη, ἡμᾶς γὰρ ἐδίδαξας, προοίμια θαυμαστά, ὡς ἀληθῶς ὕμνου σοῦ, τοῦ θείου νῦν Γαβριήλ, τῇ παρουσίᾳ τῇ ξένῃ Παναμωμε, προσπίπτοντες οὖν πιστῶς σοι ἐκβοῶμεν σὺν τούτῳ κραυγάζοντες. Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος, ὁ παρέχων τῷ Κόσμῳ, διὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! Γαβριὴλ ὁ λαμπρός, μοναχοῦ ἐν σχήματι, ὡράθη τῷ Μοναχῷ, κέλλῃ ἐμμείναντι, ἀρξάμενος θαυμαστῶς, προοιμιάζειν σὸν ὕμνον Παναμωμε· ἐχάραξε δὲ εὐθύς, ἐπὶ πλακὸς τῇ χειρὶ τὰ ἀδόμενα, ἅμα δ' ἀφανὴς ἐκ τούτου, γεγονὼς εἰς ἔκπληξιν, τὸν μονάζοντα ἦγε, τοῦ δοξάζειν σε Πανύμνητε.

Δόξα καὶ νῦν Ἦχος δ΄.

Ἔπρεπε τῷ Ὄρει τῷδε τοῦ Ἄθωνος, σὲ προστάτιν κυκλοῦντι Θεομῆτορ, ὕμνους τοὺς σοὺς Κόρη Πανύμνητε, τὸν Ἀρχάγγελον πρώτιστα, τούτους ἐν αὐτῷ ἐξυμνήσασθαι, κἀντεῦθεν εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης διαθραμεῖν, πρὸς συνασπισμὸν ἀσμάτων Θεομητορικῶν. Διὸ βοῶμέν σοι· Θεοτόκε ὑπερένδοξε, τὸν σὸν Υἱὸν καθικέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος. Τὸ Φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ζήτει ταῦτα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς Μυριδιοτίσσης ἐν τῷ παρόντι, Σεπτεμβρίου ΚΔ΄.

Εἰς τὴν Λιτὴν ἰδιόμελα τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς. Ἦχος α΄.

Παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί, σκιρτάτω ὁ Ἄθως, χορευέτω Ἐκκλησία. συνεκάλεσε γὰρ ἡμᾶς ἡ Ἁγία Θεοτόκος, τῇ ἐτησίῳ πανηγύρει, τῶν ξένων ὕμνων αὐτῆς, Γαβριὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου ἡμᾶς ἐκδιδάξαντος, ξενοτρόπως τοῦ θείου ὕμνου αὐτῆς τὰ προοίμια. Οὕτω γὰρ φανεὶς τῷ μοναχῷ ἐν ὁμοίῳ τῷ σχήματι, τὴν Θεοτόκον ἐμεγάλυνεν, ὡς τὸν ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ μετὰ σώματος βαστάσαντα. Ταῖς αὐτῆς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεὸς σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος δ΄.

Τῶν Οὐρανῶν ὑψηλοτέρα ὑπάρχουσα, καὶ τῶν Χερουβὶμ ἐνδοξοτέρα, καὶ πάσης κτίσεως τιμιωτέρα, ἡ δι' ὑπερβάλλουσαν καθαρότητα τῆς ἀϋδίου οὐσίας δοχεῖον γεγενημένη, Μονηδρίῳ τῷ αὐτῆς, σήμερον ὑπὸ Ἀγγέλου μεγαλύνεται· ᾠδαῖς· καὶ δι' αὐτοῦ πληροῦται τὰ σύμπαντα χαρᾶς, καὶ ἡμῖν δωρεῖται τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ αὐτός.

Τῶν παναμώμου νύμφη, καὶ Μήτηρ τῆς εὐδοκίας τοῦ Πατρός, ἡ Θεῷ προορισθεῖσα εἰς ἑαυτοῦ κατοίκησιν, σήμερον ξενήκουστον ᾠδήν, δι' Ἀρχαγγέλου εἰς ἡμᾶς παραδίδωσιν· ἣν ἀσωμάτων Δυνάμεις, ἀκαταπαύστως δοξάζουσι. Καὶ ἡμεῖς μακαρίζομεν, ὡς Θεοτόκον ἀληθῶς, τὴν ἀειμακάριστον, καὶ παναμώμητον, καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Δόξα καὶ νῦν Ἦχος πλ. α΄.

Ἄσατε λαοί, τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἄσατε. Σήμερον γὰρ ὁ Ἀρχάγγελος ᾠδὴν καινὴν, τῆς παναχράντου Παρθένου, εἰς Μοναχὸν μονισθέντα, ξένῃ μορφῇ ἐμελώδησεν, ἣν καὶ γεραίρειν ἀδιαλείπτως, ἐποφειλόμεν πάντες, προστάτιν ἡμῶν ὑπάρχουσαν.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ προσόμοια Ἦχος α΄. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων τὸν πρωτοστάτην ὑπάρχοντα, σοὶ Γαβριὴλ τὸν θεῖον, ὁ Θεὸς πρὸ Παρθένε, ἀπέστειλε κομίσαι Κόρη, τῆς σῆς, ἀνεκφράστου συλλήψεως, τὰ Εὐαγγέλια νῦν δὲ ὕμνου τοῦ σοῦ, ἐκδιδάξαι τὰ προοίμια.

Στίχ. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου.

Πῶς ἂν ἀξίως Παρθένε ἐκδιηγήσαιτο, τὸ ξένον θαῦμα, τὸ εἰς δόξαν σὴν Κόρη; ὁ προοιμιάσας ὕμνον τὸν σόν, θαυμαστοῖς ἐγκωμίοις σου, ὤφθη ἐν σχήματι Ἄγγελος Μοναχοῦ, οὕτως ἄδειν λέγων ἅπασι.

Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν.

Σὲ μακαρίζειν, Παρθένε ἐστὶν ἐπάξιον, ὡς ἀληθῶς ὁ θεῖος Γαβριὴλ ἐμελώδει, Ἁγνὴν τὴν Θεοτόκον, τὴν ἐς ἀεί, μακαριστὴν καὶ πανάμωμον, ὄντως Μητέρα ὡς οὖσαν Σε τοῦ Θεοῦ, ἣν ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Δόξα καὶ νῦν. Ἦχος δ΄.

Ὕμνον ὃν οὐκ ἔγνω, ἤκουσε νῦν ὁ μοναζών· ἐλάλει γὰρ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀρχάγγελος, τοῦ ὕμνου σου Κόρη προοίμια. Ὅθεν εἰκότως θαυμάζων ὁ μοναχός, ἠρώτα ταῦτα παραδοῦναι καὶ ἐν γραφῇ. Διὸ ἐν πλακὶ τῇ χειρὶ χαράξας, καὶ ἐξ αὐτοῦ γεγονὼς ἀφανής· εἰς θάμβος αὐτὸν ἐξήγειρε καὶ ἀνυμνεῖν σε, ἀεὶ τὴν Θεοτόκον παρεσκεύασεν.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πατέρων ἀθροίσθητε, πᾶσα τοῦ Ἄθω πληθύς, πιστῶς ἑορτάζοντες, σήμερον χαίροντες. καὶ φαιδρῶς ἀλαλάζοντες, πάντες ἐν εὐφροσύνῃ, τοῦ Θεοῦ γὰρ ἡ Μήτηρ, νῦν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου παραδόξως ὑμνεῖται, διὸ ὡς Θεοτόκον ἀεί, ταύτην δοξάζομεν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀνωτέρω τροπάριον. Εἰς τὴν α΄. στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Πᾶσα πληθύς, τῶν τοῦ Ἄθω Πατέρων, ἠθροίσθη· νῦν φαιδρῶς, τοῦ ὑμνῆσαί σου Κόρη, τὴν ἔνδοξον πανήγυριν. Θεοτόκε Πανύμνητε, καὶ γὰρ σήμερον, ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Ἀγγέλων, τὰ προοίμια, ὕμνου τοῦ σοῦ παραδόξως, ἡμῖν διετράνωσε.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΤΕΡΩΝ ΙΒΗΡΩΝ

Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ, πρὸν ἀπεστάλη σοι Ἁγνή, εὐαγγελίσασθαι τὴν σήν, ἄσπορον σύλληψιν φρικτήν, αὐτός καὶ ᾠδὴ ἐν σχήματι προσεφάνη. Μονάζοντος σαφῶς, διδάξαι ὕμνον τὸν σόν, καὶ τοῦτον θαυμαστῶς διεχάραξε, καὶ διὰ τοῦτο ἅπαντες τοῦ Ἄθω, οἱ Μοναστα καὶ μιγάδες, βοῶμεν χαῖρε, ἦν ἀνυμνοῦσι, τῶν Ἀγγέλων τὰ τάγματα.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Μετὰ τὸν Πολυέλεον κάθισμα. Ἦχος γ΄. Τὴν ὡραιότητα τῆς Παρθενίας σου.

Ἄθω νῦν ἅπασα, πληθὺς ἀγάλλεται, πανηγυρίζουσα λαμπρὰν πανήγυριν, τὴν Θεοτόκον ἀληθῶς, μαθοῦσαν σε μακαρίζειν, τὴν ἀειμακάριστον, καὶ ἁγνὴν Παναμώμητον, ἄχραντον Μητέρα τε τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πέλουσαν, διὸ σὺν Γαβριὴλ σοι βοῶμεν· χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Δόξα καὶ νῦν ὅμοιον.

Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἁγνείας σου, ὁ Γαβριὴλ δεικνύς ἡμῖν ἐβόα νῦν μελῳδῶν σοι, ὕμνου σου προοίμια, θαυμαστὰ πανεξαίρετα, ταῦτα καὶ ἐχάραξε τῇ πλακὶ παραδόξως τε, εὐθὺς δὲ ἀφανὴς ἐγεγόνει· ὅθεν ὑμᾶς ἄμφω τιμῶμεν.

Οἱ Ἀναβαθμοί. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου. Τὸ προκείμενον. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Στίχ. Ἄκουσον θύγατερ .... Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ. Ὁ Ν΄. Δόξα. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Εἶτα τὸ ἰδιόμελον Ἦχος β΄.

Στίχ. Ἐλεησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Εὐηγγελίσατο ὁ Γαβριὴλ, τῇ κεχαριτωμένῃ πρότερον, χαῖρε ἀνύμφευτε Κόρη καὶ ἀπειρόγαμε. Νῦν δὲ ὁραθείς, ἐν ξένῃ τῇ μορφῇ, Μονάζοντι ᾠδὰς ἐφθέγξατο καινάς, Τότε Εὐαγγέλια ἔφη σοι ἁγνή, νῦν ἐξύμνησέ σε θαυμαστῶς, ὡς παναμώμητον, καὶ τέξασαν, Κόρη, τὸν Κύριον.

Οἱ Κανόνες, εἰ βούλει ὁ β΄. Κανὼν τῆς Κοιμήσεως καὶ ὁ παρών.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ὃ Ἄθως ὃς κέκληται, Ἅγιον Ὄρος πανάχραντε, Ἁγνὴ ὡς προείρηκας, νῦν ἑορτάζει φαιδρῶς σὲ τὸ Ἅγιον, τῷ ὄντι Ὄρος οὖσαν, καὶ θείαν πανήγυριν, ἄγει σοι σήμερον.

Ταῖς θείοις ἀείποτε, ὁ Γαβριὴλ μυστηρίοις τε, τοῖς σοῖς κατ' ἐξαίρετον, ὑπηρετεῖ θαυμαστῶς, ὦ πανάχραντε, διὸ καὶ νῦν Παρθένε, σοῦ ὕμνου γηθόμενος, ᾄδει προοίμια.

Ἐὰν παναμώμητε, οὐ διαλείπεις τοῖς δούλοις σου, τελεῖν πανεξαίσια, θαύματα Μῆτερ Ἁγνή, καὶ ἐν ἅπασι, καιροῖς, εὐεργεσίας, προχέειν πανάχραντε, ὡς εὐεργέτης ἡμῶν. Ἵνα εἴπω τὸ μέγιστον, ἐκτελεσθέν σοι θαυμάσιον, πλησίον Ἀρχάγγελε Σκήτης τῆς τῶν Καρυῶν, ὃς ἐδίδαξας, ἡμᾶς σῇ παρουσίᾳ, ὠδὴν τὴν ἐπάξιον τῇ Θεομήτορι.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.
Ὠδὴ γ΄. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ἔπεστη καιρὸς τοῦ ἀθροισθῆναι, Πατέρας τοὺς ἅπαντας Ναῷ, τῷ τοῦ Πρωτάτου πάννυχον, ἐπιτελέσαι ἄεσιν, τότε τοὺς θείους ὕμνους σου, ᾄδει Ἁγνὴ ὁ Ἀρχάγγελος.

Συνῆλθε τοῖς ἄλλοις καὶ ὁ Γέρων τινὸς ὑπηκόου Μοναχοῦ, καὶ τούτῳ μόνῳ μείναντι, ὁ Γαβριὴλ Ἀρχάγγελος, ὤφθη ὁμοίῳ σχήματι, προοιμιάζων τὸν ὕμνον σου.

Προσθήκην ἐποίει σοι τῷ ὕμνῳ, καὶ οἷον προοίμιον Ἁγνή, τοῦ ὑπερ προεξύμνησε. Κοσμᾶς ὁ θεῖος λάτρης σου, λέγων, ὡς οὕτως εἴθισται, αὐτοῖς προλέγειν τοῦ ὕμνου σου.

Ὦ τῶν θαυμασίων σου τῶν ξένων! Ἀρχάγγελε θεῖε Γαβριήλ, πῶς μοναχοῦ τῷ σχήματι, τοὺς ὕμνους ἐμελῴδησας, τῆς Θεοτόκου σήμερον, καὶ ὡς ἐχρῆν ἐμεγάλυνας.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.
Κάθισμα ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγη μοναχός, ἐπὶ Ἀγγέλου τῇ ὠδῇ, ξένως ἄδοντος αὐτήν, πρὸ τοῦ σοῦ ὕμνου, ὦ Ἁγνή, φανέντος τούτῳ ἐν σχήματι παρομοίῳ· ἐπεὶ δὲ μοναχός, γραφῆναι ᾔτει αὐτὴν εἰς πλάκα τῇ χειρὶ ξένος ἐχάραξε, καὶ ἀφανὴς ἐγένετο, ἐντεῦθεν διεκηρύχθη τοῖς πᾶσιν, ὁ ὕμνος οὗτος, τοῦ Θεοτόκον σὲ δοξάζειν πανάμωμε.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό.
Ὠδὴ δ΄. Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν.

Ἄξιον προέλεγεν ὡς ἀληθῶς, ἐστὶ μακαρίζειν σε Πάναγνε, τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀεὶ μακαριστήν, καὶ ὄντως παναμώμητον, καὶ Θεοῦ Μητέρα πανάχραντον.

Τὴν προοιμιάζουσαν ταύτην ᾠδήν, θείου Γαβριὴλ ξένως ἄδοντος, ἐξεθαμβεῖτο, ὁ ἀκούων μοναχός, ἐπεὶ δὲ ἐπυνθάνετο, οὕτως ἄδειν, ἔφη, εἰώθαμεν.

Λέγειν καὶ προέτρεπεν οὕτως αὐτόν, ταῦτα Γαβριὴλ τὰ προοίμια, εἰθ' οὕτως ἄδειν, ὕμνον θεῖον τοῦ Κοσμᾶ, καὶ πάντας ἐκδιδάξασθαι, ταῦτα θεῖος ἔφη Ἀρχάγγελος.

Ἐπείπερ ἠτήσατο ὁ μοναχός, Θεῖε Γαβριὴλ ὑπερ ἤκουσεν, ὕμνου γραφῆναι, σὺ ἐχάραξας εὐθύς, ἐπὶ πλακὸς Ἀρχάγγελε, δόξα τῇ ἀῤῥήτῳ δυνάμει σου.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.
Ὠδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἐξέστη ὁ ἄνθρωπος, τοῖς ξένοις θαυμασίοις τε, ὅτε ξένως εἶδε χαραχθῆναι, πλάκα καὶ αὖφνης, τὸν προσκαλοῦντα αὐτῷ, ἅμα γεγονότα ἀφανῆ. Γαβριὴλ τὸν ἔνδοξον, καὶ σεπτὸν Ἀρχιστράτηγον.

Ὁ Γέρων ὡς εἴωθεν, κέλλῃ αὐτοῦ ὑπέστρεψε, καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσε τὰ ξένα, πλάκα τε εἶδε, κεχαραγμένην χειρί, ἅραντες εὐθὺς σὺν μαθητῇ, ταύτην προσεκόμισαν, τοῖς τοῦ Ὄρους ἐξάρχουσι.

Διέκπυστα γέγονεν, καὶ πᾶσι διαβόητα, ταῦτα τὰ θαυμάσια Παρθένε, πλάκα ἐπείπερ, τῇ Βασιλίδι εὐθύς, Πόλεων ἀπέστειλαν φαιδρῶς, οἱ τοῦ Ὄρους πρόκριτοι, τοῦ δοξάζειν σε ἅπαντας.

Συνέδραμον ἅπαντες, εἰς πενιχρὸν Μονύδριον, ᾧ τὸ ξένον θαῦμα ἐγεγόνει, καὶ σὴν εἰκόνα ἐφ' ἧς ἐψάλη ᾠδή, Ἁγνὴ προσκυνοῦντες εὐλαβῶς, παμψηφεὶ συνέθεντο, τῷ Πρωτάτῳ φυλάττεσθαι.

Ὠδὴ ς΄. Τὴν θείαν ταύτην.

Ἀῤῥήτῳ πάντες συνέῤῥευσαν, χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ κομίσασθαι, σεπτὴν εἰκόνα σου, οἱ ἱερεῖς καὶ μονάζοντες, καὶ πᾶσα ἡ τοῦ Ὄρους πληθὺς Πανάχραντε.

Τὴν θείαν ταύτην εἰκόνα σου, σὺν πάσῃ εὐλαβείᾳ κατέχοντες Πατέρες ἁ-

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΟΙΝΟΒΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

παντες,ὕμνοις κροτοῦντες καὶ ἄσμασιν, εἰσήγαγον τῷ Θείῳ Ναῷ σου Πάναγνε.

Παρθένε στάσιν παννύχιον, ἐτέλεσαν Σὲ πόθῳ γεραίροντες,καὶ τὸν Ἀρχάγγελον, ὕμνον τὸν σὸν ἀπαγγείλαντα, καὶ νῦν ἡμεῖς ὡσαύτως ἄμφω γεραίρομεν.

Πατέρες θεῖοι ἐν ἄσμασι,μετὰ μυσταγωγίαν ἐπάραντες, θείαν εἰκόνα σου, ἔνδον Ναοῦ εἰς τὰ ἄδυτα,σὺν πλείστῃ εὐλαβείᾳ ἀφωσιώσαντο.

Κοντάκιον ἦχος δ'. Ἐπιφάνης σήμερον

Ἑορτάζει σήμερον, ἅπας ὁ Ἄθως,ὅτι ὕμνους δέδεκται, ὑπὸ Ἀγγέλου θαυμαστῶς, Σοῦ τῆς Ἀγνῆς Θεομήτορος, ἣν πᾶσα κτίσις γεραίρει δοξάζουσα.

Ὁ Οἶκος.

Μὴν εὐφραινέσθω ἡ πληθὺς Πατέρων τῶν τοῦ Ἄθω· ἰδοὺ γὰρ τῆς Παρθένου, ὁ Γαβριὴλ νῦν ᾄδει ὕμνου προοίμια τοῦ πρὶν, ὃν περ θαυμασίως ἐμελῴδησεν αὐτῇ Κοσμᾶς ὁ θεῖος ὑμνῳδός,ὃς, ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς ἔλεγε, μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον, καὶ παναμώμητον, καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ τούτῳ ἐπέταττεν, οὕτω προοιμιάζειν τοὺς πάντας τοὺς ὕμνους σου. Καὶ ταῦτα χαρᾴξας τῇ χειρὶ ἐπὶ πλακός,γέγονεν αἴφνης ἀφανής· ὁ δὲ μοναχὸς ἐκπληττόμενος ἀνύμνει, ὡς ἐδιδάχθη Ἀγνὴν Θεομήτορα. Ἣν πᾶσα κτίσις γεραίρει δοξάζουσα.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΕΝΔΕΚΑΤΗ Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΟΥ

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ

ΘΑΥΜΑ ΕΝ ΤΩ ΑΔΕΙΝ

Ὑπόμνημα περὶ τοῦ θαύματος τοῦ γενομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω, ἤτοι περὶ τοῦ Ἀρχαγγελικοῦ ὕμνου τοῦ

ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ

Κατὰ τὴν Σκήτην τοῦ Πρωτάτου, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὰς Καρυάς. ἐκεῖ πλησίον, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, εἶναι λάκκος μεγάλος, ὅστις ἔχει κελλία διάφορα. Εἷς ἕνα γοῦν τῶν κελλίων τούτων, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, ἑκατοίκει ἕνας Ἱερομόναχος, Γέρων καὶ ἐνάρετος, μετ' ἄλλου ὑποτακτικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο συνήθεια νὰ γίνεται ἀγρυπνία κάθε Κυριακὴν εἰς τὴν ρηθεῖσαν τοῦ Πρωτάτου Σκήτην, κατὰ τὸ ἑσπέρας ἑνὸς Σαββάτου, θέλων νὰ ὑπάγῃ ὁ προρρηθεὶς Γέρων εἰς τὴν ἀγρυπνίαν λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ. «Τέκνον, ἐγὼ μὲν ὑπάγω διὰ νὰ ἀκούσῳ τὴν ἀγρυπνίαν, ὡς σύνηθες. σὺ δὲ μεῖνον εἰς τὸ κελλίον, καὶ ὡς δύνασαι, ἀνάγνωθι τὴν ἀκολουθίαν σου,» καὶ οὕτως ἀπῆλθεν. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἑσπέρα παρῆλθεν, ἰδοὺ κρούει τις τὴν θύραν τοῦ κελλίου, ὁ δὲ ἀδελφὸς ἔδραμε καὶ τὴν ἤνοιξε, καὶ βλέπει, ὅτι ἦτο ξένος μοναχός, ἀγνώριστος εἰς αὐτὸν, ὅστις εἰσελθών, ἔμεινεν εἰς τὸ κελλίον τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐν τῇ ὥρᾳ δὲ τοῦ Ὄρθρου, ἀναστάντες ἔψαλλον καὶ οἱ δύο τὴν ἀκολουθίαν. Ὅταν δὲ ἦλθον εἰς τὴν «Τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ», ὁ μὲν ἐντόπιος μοναχὸς ἔψαλλε μόνον, «τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ» καὶ καθ' ἑξῆς ὡς τέλους, τὸν συνήθη δηλ καὶ παλαιὸν ὕμνον τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ, ὁ δὲ ξένος ἐκεῖνος μοναχός, κάμνων ἄλλην ἀρχὴν τοῦ ὕμνου, ἔψαλλεν οὕτως. «Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον, καὶ παναμώμητον, καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». εἶτα ἐσύναψε καὶ τὴν τιμιωτέραν μέχρι τέλους· Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἐντόπιος Μοναχός, ἐθαύμασε, καὶ λέγει πρὸς τὸν φαινόμενον ξένον. Ἡμεῖς μόνον ψάλλομεν. «Τὴν τιμιωτέραν», τὸ δὲ «Ἄξιον ἐστὶν» οὐδέ ποτε ἠκούσαμεν, οὔτε ἡμεῖς,

οὔτε οἱ πρὸ ἡμῶν. Ἀλλὰ παρακαλῶσε, ποίησον ἀγάπην, καὶ γράψον καὶ εἰς ἐμένα, τὸν ὕμνον τοῦτον, διὰ νὰ ψάλλω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Θεοτόκον». ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, «Φέρε μοι, τοῦ λέγει, μελάνι καὶ χαρτὶ διὰ νὰ τὸ γράψω». Ὁ ἐντόπιος, «δὲν ἔχω, τοῦ λέγει, οὔτε μελάνι οὔτε χαρτί». Καὶ ὁ φαινόμενος ξένος, «φέρεμοι τοῦ εἶπε, μίαν πλάκα». Ὁ δὲ Μοναχὸς δραμών, εὗρε πλάκα, καὶ τοῦ τὴν ἔφερε. Λαβὼν δὲ ταύτην ὁ ξένος ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν μὲ τὸν ἑαυτοῦ δάκτυλον τὸν ρηθέντα ὕμνον, τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Καὶ ὢ τοῦ θαύματος! τόσον,βαθέως ἐχαράχθησαν τὰ γράμματα ἐπάνω εἰς τὴν σκληρὰν πλάκα, ὥσὰν νὰ ἐγράφησαν ἐπάνω εἰς πηλὸν ἁπαλώτατον. Εἶτα λέγει τῷ ἀδελφῷ· «ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, οὕτω νὰ ψάλλετε καὶ σεῖς, καὶ ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔγεινεν ἄφαντος. ἦτο γὰρ Ἅγιος Ἄγγελος, ἀπεσταλμένος ὑπὸ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Ἀγγελικὸν ὕμνον τοῦτον, καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ πρεπωδέστατον· μᾶλλον δὲ ἦτον ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὡς ρηθήσεται ὕστερον. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν ὁ Γέρων, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Κελλίον, ἀρχίζει ὁ ὑπστακτικὸς αὐτοῦ νὰ ψάλλῃ τὸ «Ἄξιον ἐστίν», καθὼς ὁ Ἄγγελος αὐτοῦ παρήγγειλε· καὶ ἀκολούθως δεικνύει εἰς τὸν Γέροντά του καὶ τὴν ρηθεῖσαν πλάκα μὲ τὰ ἀγγελοχάρακτα γράμματα· ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ ἰδών, ἔμεινεν ἐκστατικὸς διὰ τοιοῦτον θαυμάσιον. Καὶ λοιπὸν λαβόντες καὶ οἱ δύο τὴν ἀγγελοχάρακτον ἐκείνην πλάκα ἀπῆλθον εἰς τὸ Πρωτᾶτον· καὶ δείξαντες αὐτὴν εἴς τε τὸν πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Γέροντας τῆς Κοινῆς Συνάξεως, διηγήθησαν εἰς αὐτοὺς ἅπαντα τὰ γενόμενα· οἱ δέ, δοξάσαντες ὁμοφώνως τὸν Θεὸν καὶ εὐχαριστήσαντες τῇν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, εὐθὺς ἀπέστειλαν τὴν πλάκα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, πρὸς τε τὸν Πατριάρχην, καὶ τὸν Βασιλέα, σημειώσαντες εἰς αὐτοὺς διὰ γραμμάτων ἅπασαν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τοιούτου τερατουργήματος. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ὕστερα, ὁ μὲν Ἀγγελικὸς αὐτὸς ὕμνος διεδόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, διὰ νὰ ψάλληται εἰς τὴν Θεομήτορα ἀπὸ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους, ἡ δὲ Ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ εὑρισκομένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κελλίου ἐκείνου ἐν ᾧ τὸ τοιοῦτον γέγονε θαῦμα, μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς Πατέρας τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου. καὶ εἰς αὐτὴν εὑρίσκεται. ἕως τὴν σήμερον, ἐνθρονισμένη ἐπάνω τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου, ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος, ἐπειδὴ καὶ ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος ταύτης ἐψάλλη πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου ὁ ὕμνος οὗτος. Τὸ δὲ Κελλίον ἐκεῖνο ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν νὰ ὀνομάζεται «Ἄξιον ἐστίν». Καὶ Καὶ ὁ λάκκος ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ Κελλίον εὑρίσκεται, ὀνομάζεται ἀπὸ ὅλους ἕως τὴν σήμερον «Ἄδειν»· ὅ ἐστὶ ψάλλειν, διότι ἔψάλη τὸ πρῶτον εἰς αὐτὸν ὁ Ἀγγελικὸς καὶ ὁ Θεοπρεπὴς οὗτος ὕμνος.

Ὅτι τὸ θαῦμα τοῦτο εἶναι πολλὰ παλαιόν, καὶ ὅτι ὁ Ἄγγελος ὁποῦ ἐφάνη ἦτον ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, Μαρτυρεῖ καὶ τὸ ἐν τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις γεγραμμένον, κατὰ τὴν ἑβδεκάτην τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, οὕτω. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρα ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ "Ἄδειν»· Ἐπειδὴ γὰρ, ὡς φαίνεται, ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ Ἰουνίου ἠκολούθησε τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον τούτου χάριν οἱ τότε Πατέρες ἐτέλουν σύναξιν καὶ λειτουργίαν κατ' ἐναυτὸν εἰς τὸν ρηθέντα λάκκον, τὸν ἐπονομαζόμενον «Ἄδειν»,εἰς μνήμην τοῦ θαυματος, τιμῶντες καὶ δοξάζοντες τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ, ὅστις καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους ἐστάθη ὁ ἔνθεος ὑμνολόγος τῆς Θεοτόκου καὶ τροφεὺς καὶ διακονητὴς καὶ χαροποιὸς αὐτῆς Εὐαγελιστής, οὕτως ὑπηρέτησε καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν ὄντως Θεομητορικὸν τοῦτον ὕμνον, ὡς αὐτῷ μόνῳ κατὰ πάντα πρεπόοσης τῆς τοιαύτης διακονίας.

Καὶ πάλαι μὲν ὁ Δεσπότης τῶν ὅλων Θεός, ἔδωκε τὰς δέκα ἐντολὰς εἰς τοὺς Ἑβραίους, γεγραμμένας μὲ τὸν ἑαυτοῦ δάκτυλον ἐπάνω εἰς τὰς δύο λιθίνας πλάκας. Τώρα δὲ ὁ Ἄρχων τῶν τοῦ Θεοῦ Ἀγγέλων, ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους τὸν πλέον γλυκύτερον καὶ ἐρασμιώτερον ὕμνον τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ, γεγραμμένον εἰς λιθίνην πλάκα, μὲ τὸν Ἀρχαγγελικὸν αὐτοῦ δάκτυλον.

Βλέπε δὲ καὶ πῶς ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ θείου Γαβριήλ, ὅπου εἶπεν, ὅτι νὰ ψάλλωσι τὸν ὕμνον τοῦτον ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι· διατὶ τόσον κοινὸς, καὶ τόσον ποθεινὸς ἐγένετο ὁ ἀγγελοσύνθετος οὗτος ὕμνος εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους, ὥστε ὁποῦ καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδάρια τῶν Χριστιανῶν ἠξεύρουν καὶ τὸν ψάλλουν μεγαλοφώνως τὴν σήμερον, μὲ μεγάλην χαρὰν τῆς καρδίας των, εἰς δόξαν τῆς Θεοτόκου. Ἧς ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν . Ἀμήν. (1)

(1) Τὸ παρὸν θαῦμα ἐγένετο ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τῶν αὐταδέλφων, τῶν καὶ Πορφυρογεννήτων καλουμένων, υἱῶν Ρωμανοῦ τοῦ Νέου, ἐν ἔτει σωτηρίῳ, 980. Νικολάου δὲ τοῦ Χρυσοβέργου Πατριαρχοῦντος ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως Κόσμου στυή.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Πανεξαίρετον, τιμὴν προσαπενείμαντο, Πατέρες ἅπαντες, οἱ πρὶν καθὰ καὶ οἱ νῦν, εἰκόνι τῇ θείᾳ σου, ταύτῃ πανάμωμε, δικαιότατα· τιμῆς καὶ γὰρ ἠξίωται, ὅτι πλείστης παραδόξως.

Πλείστης χάριτος, ἠξίωται ἡ θεία σου εἰκὼν Πανάμωμε, κἂν γὰρ σαφῶς πρὸς αὐτήν, σοῦ ὕμνου προοίμια πρῶτον ἐλέλεκτο, τῇ παρουσίᾳ σου. Διὸ κατὰ χρέος νῦν, ταύτην πόθῳ προσκυνοῦμεν.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Οὐ λατρεύομεν, εἰκόνι σου Πανάχραντε, ταύτην χαίροντες, ἀσπαζόμεθα, τιμητικῶς οἱ δοῦλοί σου νῦν τε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Σὺν σοὶ Πάναγνε, οὐ λείπομεν γεραίροντες, καὶ τὸν λαμπρόν, Γαβριήλ, ἡμᾶς ἐκδιδάξαντα, ἤδη τοὺς ὕμνους σου, ὡς καὶ πρότερον, σοὶ προσφωνῶν ἐκραύγαζε, χαῖρε Κεχαριτωμένη.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν.
Ὠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῷ σεπτῷ σου, ναῷ τῷδε Θεοτόκε ἐκμιμούμενοι, ἐν τοῖς θαυμασίοις σου, οἷς τελεῖ ὁ Κύριος, εἰς δόξαν σου Πανάχραντε, ἄδοντες ψάλλομεν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὄντως εὐκλεής, ὃς ἠξιώθη τῶν θείων ἀκηκοέναι ἐγκωμίων σου, δι' Ἀγγέλου Πάναγνε, Κόρη Παναμώμητε, ὡς σός Υἱὸς ηὐδόκησε, δι' οὗ τοὺς ἅπαντας, ἐδίδαξεν ὑμνεῖν σε ἀξίως, καὶ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄξιον κατ' ἀξίαν ἐκληρώθη, ὁ τόπος οὗτος καλεῖσθαι ἐφ' ὃν γέγονεν, τοῦτο τὸ θαυμάσιον, ὃ καὶ ἐπεκράτησε, μέχρις ἡμῶν ἄθλιον, εἰς μνήμην Ἄχραντε τοῦ θαύματος· ὡς ἂν σε ὑμνῶμεν, καὶ ὑπερυψῶμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄξιόν ἐστιν ἄχρι τῆς δεῦρο, καλεῖται τρανῶς, καὶ τοῦτο τὸ Μονύδριον, καὶ εἰκὼν ἡ θεία σου οἷς περ πρῶτον ἔψαλτο, σοῦ ὕμνου τὰ προοίμια Παρθένε Ἄχραντε, ὡς ἅπαντας ὑμνεῖν σε ἀξίως, καὶ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία παῖδας εὐαγεῖς
Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Ἅπαντες οἱ σοί, οἰκέται συντρέχομεν ναῷ τῷ θείῳ σου, καὶ πανηγυρίζομεν, λαμπρὰν τελοῦντες ἤδη πανήγυριν, τῇ ἐτησίῳ σήμερον μνήμῃ τοῦ θαύματος τοῦ σοῦ ὕμνου τῆς ἀναπληρώσεως, Θεοτόκε Ἁγνὴ Ἀειπάρθενε.

Ἄξιον, ὑπὲρ οὗ παύομεν λέγοντες τὸ μακαρίζειν σε, τὴν ἀειμακάριστον, ὡς ἀληθῶς τε καὶ παναμώμητον, καὶ τοῦ Θεοῦ Μητέρα σε, ἡμῶν γηθόμενοι, ὑπ' ἀγγέλου, ταῦτα μυηθέντες νῦν, Θεοτόκε Ἁγνὴ Ἀειπάρθενε.

Ἅμα τὸν λαμπρόν, καὶ Θεῖον Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ σήμερον χαίροντες δοξάζομεν, χαριστηρίους ὠδὰς προσφέροντες, δι' ἐξαισίου θαύματος, πάντας διδάξαντος, θεῖον, Ἀγνῆς Θεομήτορος, χαίροις μύστα ἀῤῥήτων κραυγάζοντες.

Χαῖρε, ὦ Ναέ, πρωτάτου πανένδοξε, ἐναβρυνόμενος τῷ πλουτεῖν τὴν πάντιμον εἰκόνα θείαν καὶ χαριτόβρυτον, τῆς μόνης Θεομήτορος καὶ τῆς προστάτιδος, χώρου τοῦδε Ὄρους γὰρ ἀπόλεκτος, τοῦτο κλῆρος αὐτῇ προσεκλήρωσε.

Καταβασία. Ἅπας γηγενής.
Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Ὀρθίσθητε, σκιρτήσατε, φαιδρῶς πανηγυρίσατε, ὁ Γαβριὴλ γὰρ ὁ θεῖος, μονάζοντι νῦν ἐπέστη, μοναδικῷ ἐν σχήματι, ὕμνους τῆς Θεομήτορος, πρῶτος φθεγξάμενος, ἐν Ὄρει τούτῳ λαχόντι, αὐτὴν προστάτιν ἐξόχως Δίς.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν στίχους δ'.
Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Τῶν οὐρανίων ἀψίδων, ὁ Γαβριὴλ κατελθών, ξένῃ μορφῇ ὡράθη, μοναχῷ ὑπηκόῳ, σοὺς ὕμνους. ὦ παρθένε, ἀληθεῖς αὐτῷ, ἄδων νῦν ὁ Ἀρχάγγελος,

προοιμιάζων τὸν ὕμνον ὃν περ ποτέ, ὁ Κοσμᾶς σοὶ ἐμελῴδησεν. (Δίς.)

Ὁ Γαβριὴλ τῇ Παρθένῳ πρὶν Εὐαγγέλια, ἐξ οὐρανοῦ κομίσας, ἀνεβόα, τὸ χαῖρε, νῦν δὲ τοὺς ξένους ὕμνους αὐτῆς θαυμαστῶς, Ὄρει τῷδε ἐδίδαξε· τὸ μακαρίζειν προσάδων ὡς ἀληθῶς, ἐστιν ἄξιον τὴν πάναγνον.

Πρόθω τὴν θείαν εἰκόνα σοῦ προσκυνοῦμεν Ἁγνή, ἐφ' ἧς ἐψάλθη πρῶτον, τὰ προοίμια ὕμνου, τοῦ σοῦ ὑπὸ Ἀγγέλου, ὅθεν πιστῶς, ταύτην νῦν ἀσπαζόμεθα καὶ Γαβριὴλ δὲ τὸν θεῖον ἅμα φαιδρῶς, ἑορτάζομεν ὡς πρόξενον.

Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου Ἁγνή; ἢ τὶς ἐξαριθμήσει τῶν θαυμάτων σου τὰ πλήθη. Πολλὰ γὰρ καὶὑπὲρ φύσιν ἐνεργεῖς τὰ σὰ τεραστα. Καβαὶ τῶν μεγαλείων, ὧν, καὶ ἤδη ἐξειργάσω! Σοῦ ὕμνου γὰρ προοίμια δι' Ἀγγέλου Πάναγνε ἡμῖν παρέδωκας, παρθένε, καὶ ξένως ἐπὶ πλακὸς ταῦτα γραφῆναι, Σὺ ηὐδόκησας προνοίᾳ σου, ἐν ὕμνοις γεραίρειν σε τὴν Παναμώμητον.

Δοξολογία Μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει τῆς Κοιμήσεως.

Μεγαλυνάρια.

Χαίροις ἡ Προστάτις τῶν Καρυῶν καὶ τῶν ἐν τῷ Ἄδειν ἐνοικούντων ἡ βοηθός, ἡ ὑπὸ Ἀγγέλου τὸν ὕμνον δεξαμένη, ἡμῶν δὲ ἡ προστάτις καὶ ὁδηγήτρια.

Χαίροις τοῦ Πρωτάτου θεῖος Ναός, ἔχεις γὰρ ἐν θρόνῳ ἱδρυμένην ἀεὶ ἐν σοί, τὴν ὑπὸ Ἀγγέλου τὸν ὕμνον δεξαμένην, τὴν πρύτανιν τοῦ Ὄρους καὶ τὴν ὑπέρμαχον.

Χαίροις τοῦ πρωτάτου θεία Μονή, ἡ τῆς Βασιλίδος τὴν εἰκόνα ὡς θησαυρόν, ἔνδοθεν πλουτοῦσα, τὴν ἔφορον τοῦ Ἄθω, τὴν Ἀγγελώνυμον.

Χαίροις ἡ τοῦ Ἄθω θεῖος φρουρός, πρόμαχος καὶ φύλαξ καὶ ἀντίληψις κραταιά· χαῖρε τοῦ σοῦ κλήρου ἡ πρύτανις καὶ σκέπη Θεοχαρίτωτε.

Δέξαι μου τὴν δέησιν, Μαριάμ. καὶ τοὺς δακρυρρόους στεναγμούς μου, Μῆτερ Ἁγνή, καὶ ἐκ τῶν παγίδων ἐχθροῦ μὲ σῶσον Κόρη, ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα τίθημι Δέσποινα.

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ ΑΓΙΟΝΟΡΙΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΟΡΗΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΝΙΣΥΡΙΟΥ

ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΧΙΩ ΤΗ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ 1732

ΠΟΝΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΙΒΗΡΙΤΟΥ

Τῇ κα΄. τοῦ Ἰουνίου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα τοῦ Νέου, τοῦ Νισυρίου.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ϛ΄. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Νέος ὢν τὸ σῶμα κομιδῇ, μέγας δὲ ψυχὴν τὸν ἀρχαῖον, Σατὰν κατέβαλες, καὶ τοὺς τῶν αἱμάτων σου, κρουνοὺς ἀπέπνιξας, οἷς Θεὸς ἐπορφύρωσε, τὴν τῶν πρωτοτόκων, Ἐκκλησίαν ἔνδοξε, Νικήτα Μάρτυς Χριστοῦ, ᾧ ὑπὲρ ἡμῶν μὴ ἐλλείπῃς, πάντοτε πρεσβείας προσφέρειν, τῶν τελούντων πόθῳ σου τὴν ἄθλησιν. (Δίς)

Ἄγει ἑτησίαν ἑορτήν, ἡ τερπνὴ Χριστοῦ Ἐκκλησία, Νικήτα ἔνδοξε, μνήμην ἑορτάζουσα, τῆς σῆς ἀθλήσεως, καὶ γεραίρει τοὺς ἄθλους σου, οὓς Μάρτυς ὡς ῥόδα, ταῖς χερσὶ κατέχουσα, τὰ ἑαυτοῖς στεφανοῦ, τέκνα, συνελθόντα ἐν πίστει, ἐν αὐτῇ αὐτοὺς καταστέψαι, τοῖς ἐκ λόγων ἄνθεσι πανεύφημε. (Δίς)

Ὄντως ὡς κηρίον ἐκλεκτόν, τῆς Χριστοῦ τραπέζης Νικήτα, μέλισσαι ἄγριαι, σὲ περικυκλώσαντες, ἔτυπτον ξίφεσι, καὶ ὡς κύνες ἀτίθασσοι, σὲ καταλαβόντες, Ἄγαρ οἱ ἀπόγονοι, οὐδόλως δ᾽ ἔπτυξας, τούτων ἀπειλάς, ἀλλ᾽ ὡς ἄλλου, πάσχοντος ἐτέλεις τὴν δόξαν, τὴν σὲ περιμένουσαν σκοπούμενος.

Φύλαττε τοὺς πόθῳ τὴν σεπτήν, μάκαρ ἐκτελοῦντάς σου μνήμην, ταῖς σαῖς πρὸς Κύριον, Θείαις παρακλήσεσι, καὶ δὸς τὴν ἔασιν, τοῖς νοσοῦσι καὶ πρόφθασον, τοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις, Θάλασσαν δὲ κόπασον, τοὺς Θαλαττεύουσιν, ἢ σου τὸ πολύαθλον σῶμα. Μάρτυς δεξαμένη φυλάττει, μέχρι τῆς κοινῆς ἐξαναστάσεως

Δόξα. ἦχος. β΄

Ἡ Ἐκκλησία σήμερον πανηγυρίζει μυστικῶς, νέαν στολὴν ἐνδυσαμένη, ὡς πορφύραν καὶ βύσσον, τὸ αἷμα τοῦ νέου ἀθλοφόρου, ὃν ὡς Θυσίαν ἄμωμον, δεκτήν, καὶ εὐάρεστον Χριστῷ προσαγαγοῦσα, μετὰ παρρησίας βοᾷ πρὸς αὐτόν· ὁ νικητὴν τοῦτον τῶν παρανόμων ἀναδείξας καὶ στεφανώσας καὶ δοξάσας, κατάπεμψον ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν πανέρον αὐτοῦ καὶ ὑπέρλαμπρον ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Παρῆλθεν ἡ σκιά. Εἴσοδος τὸ φῶς ἱλαρόν. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου (σελὶς 13)

Στιχηρὰ εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος α΄.

Πνευματικὴν χορείαν συγκροτήσωμεν τὰ πλήθη τῶν ὀρθοδόξων, ἐπὶ τῇ μνήμῃ Νικήτα τοῦ νεοφανοῦς ἀθλητοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν γηθοσύνως βοήσωμεν, λέγοντες· Χαίροις, ὁ τὸν Χριστὸν κηρύξας ἐν τῷ σταδίῳ τῶν παρανόμων, Θεὸν εἶναι ἀληθινόν, τὸ δὲ ἀλόγιστον τούτων σέβας, μυθώδη πλάνην, τοῖς Θεοσόφοις λόγοις ἐλέγξας πανένδοξε· Χαίροις, ὁ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισάμενος, καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον παρὰ Χριστοῦ κομισάμενος, τοῦ παρέχοντος εἰρήνην καὶ ἔλεος τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν πανσέβαστον μνήμην σου.

Ὁ αὐτός.

Τῷ Θείῳ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ, Νικήτα Μάρτυς φλεγόμενος, εἰς οὐδὲν ἐλογίσω, ἀλλά σου τὸν λογισμὸν τοῖς οὐρανίοις κάλλεσι προσήλωσας, ἔσπευσας φθάσαι πρὸς τὸν ποθούμενον, οὗ καὶ τὰ στίγματα ἐν τῇ σαρκί σου χαίρων ἐβάστασας· οἷς σεμνυνόμενος, ἀδιαλείπτως πρέσβευε, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἦχος δ΄.

Σήμερον ὁ Δεσπότης Χριστός, οὐρανῶν τὰς πύλας ἀνοίξας, εἰς τοὺς ἀκηράτους δόμους δέχεταί σε, Νικήτα πανεύφημε, καὶ βασιλείας συμμέτοχον δείκνυσιν, ὡς συγκοινωνὸν τῶν αὐτοῦ παθημάτων· ᾧ παριστάμενος, μὴ ἐπιλάθου ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Ἦχος πλ. α΄.

Τῇ παμφαεῖ πανηγύρει τοῦ νέου ἀθλητοῦ, δεῦτε συνδράμωμεν, προῦθηκε γὰρ ἡμῖν τράπεζαν μυστικήν, τὰς λαμπρὰς αὐτοῦ ἀριστείας καὶ τρόπαια, καὶ συγκαλεῖται πάντας πρὸς εὐωχίαν. Μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης πανδαισίας, λαὶ γὰρ ἀμείβεται πάντας τοῖς οὐρανίοις χαρίσμασιν· ὧν ἐν μετοχῇ γενέσθαι ἀξιωθείημεν, ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις αὐτοῦ παρακλήσεσι.

Δόξα, ἦχος πλ. α΄.
Πρὸς τὸ «Ἑλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ».

Ἑλκόμενος ἐπὶ σφαγήν, οὕτως ἐβόας Ἅγιε διὰ ποῖον ἔργον θέλετέ με παράνομοι ἀποκτεῖναι; ὅτι τὸν ζωοδότην Χριστὸν ἐκήρυξα, ὅτι ὡς Θεὸν τοῦτον κατήγγειλα; τὸ ψεῦδος ἠλεγξάμην καὶ τὴν ἀπάτην ἐμείωσα; διὰ ποῖον ἔργον θέλετέ με φονεῦσαι; ἀλλ᾽ ὄψεσθε ὑμεῖς ἐν τῇ δόξῃ Χριστοῦ μὲ λάμποντα.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε
Εἰς τὸν Στίχον. Ἦχος δ΄.
Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Τῷ Θεῷ διὰ πίστεως, στρατευθεὶς Μάρτυς ἔνδοξε, ἑκουσίως ἔδραμες πρὸς τὸ στάδιον, παρανομούντων γηθόμενος, Νικήτα οὐ θάνατος, οὐδὲ πῦρ, οὐκ αἰκισμοί, οὐ παρόντα, οὐ μέλλοντα, τῆς ἀγάπης με, τοῦ Χριστοῦ ἐπεβόας ἀθλοφόρε, ἐξισχύουσι χωρίσαι καὶ γὰρ ζωή μοι ὁ Θάνατος.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις.

Μονιὸς ὥσπερ ἄγριος, κατασχὼν σε ὁ δήμιος, ξίφει ἀνεπέτεμεν ἀπηνέστατα, τὴν κεφαλήν σου τὴν πάνσεπτον, Νικήτα καὶ ἔμεινε, τρέμων ὅλος ὁ δεινός, μέχρι τέλους δοξάσαντος, ὃν ἐδόξασας, τοῦ Θεοῦ σε τὸ βλέπειν δ᾽ ἀπεδόθη, τοῖς τυφλοῖς τῇ ἐπιχρίσει, τοῦ ἐκχυθέντος σου αἵματος.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Μετὰ τέλος μακάριον, ἐν θαλάσσῃ ὠμότατα, ἀπερρίφθης ἔνδοξε τοῦ δικάζοντος, τῇ προστυχῇ καὶ ἀνέδραμες, ἐκεῖθεν γηθόμενος, εἰς αὐτοὺς τοὺς οὐρανούς, τοὺς στεφάνους ληψόμενος, καὶ παρίστασαι τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι μετ᾽

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΟΡΕΣ ΠΑΠΑΓΡΑΦΟΣ

Ἀγγέλων, καὶ Μαρτύρων, ὡς τὸν θεόν, τούτων ζηλώσας πανεύφημε.

Δόξα, ἦχος δ΄.

Δεῦτε τῶν πιστῶν τὸ σύστημα, πνευματικὴν χορείαν ἐπικροτήσωμεν, καὶ τὸν ἀθλοφόρον Χριστοῦ ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν Νικήταν τὸν ἔνδοξον, σήμερον γὰρ ὡς ἑωσφόρος ἀνέτειλε, καὶ καταφωτίζει τὰς διανοίας τῶν πιστῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ ἐπιτελούντων τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν σεβάσμιον.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἐκ παντοίων κινδύνων. Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ἀσκητικῶς προγυμνασθείς.

Ἀκαταγώνιστος ὀφθείς ἀθλοφόρε, τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ μηχανὰς ἐτροπώσω, καὶ ἐναθλήσας ἔνδοξε στεροῖς τὰ, ξίφος κατεπάλαισας, δυσμενῶν ἀοράτων, ὅθεν τὸ διάδημα, ἀνεπλέξω τῆς νίκης, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε Χριστόν, νέε Νικήτα τῶν πίστει τιμώντων σε.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν πρώτην στιχολογίαν, Κάθισμα ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θεῖον φρόνημα ἀνειλημμένος, ὦ ὑπέρμαχε Νέου Νικήτα, καὶ τοῦ Χριστοῦ ὅπλῖτα στερρόψυχε. Ἀγαρηνῶν τε τὸ θράσος κατέβαλες, καὶ τὸν βελίαρ γενναίως κατήσχυνας, νίκης ἔπαθλα σαφῶς ἐκ Θεοῦ δεξάμενος, δώρησαι τοῖς πιστοῖς παθῶν ἰάματα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θεία γέγονας σκηνὴ τοῦ Λόγου, μόνη πάναγνε παρθενομῆτορ, τῇ καθαρότητι Ἀγγέλους ὑπεράρασα. τὸν ὑπὲρ πάντας ἐμὲ οὖν γενόμενον ῥεύσαντα ἐλέησον σαρκὸς πλημμελήμασιν, ἀποκάθαρον πρεσβείαις σου ἐνθέοις νάμασι, παρέχουσα σεμνὴ τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὴν β΄. στιχολογίαν, κάθισμα ἦχος α΄. τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Πῷ μόνῳ βασιλεῖ, νῦν παρίστασαι χαίρων, διάδημα φαιδρόν, καὶ στολὴν ἐξ οἰκείων, βαφεῖσαν αἱμάτων σου περικείμενος ἔνδοξε, καὶ Θεούμενος καθαρωτάτῃ μεθέξει, ὅθεν σήμερον, τὴν παναγίαν σου μνήμην, τελοῦντες ὑμνοῦμέν σε.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μητέρα σε Θεοῦ, ἐπιστάμεθα πάντες, παρθένον ἀληθῶς καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, σὲ γὰρ ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ τὸν πολυέλεον.
Κάθισμα. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἑορτὴν ὑπέρλαμπρον ἡ Ἐκκλησία κεκτημένη ἔνδοξε, τὴν παναγίαν ἑορτήν, σῆς τελειώσεως κράζει σοι, χαίροις Νικήτα ἐμὸν ἀγαλλίαμα

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μὴ παρίδῃς Δέσποινα τὰς ἱκεσίας ἀλλὰ ταύτας πρόσφερε τῷ σῷ Υἱῷ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν μετὰ πόθου βοώντων σοι, χαῖρε Μαρία, βροτῶν ἡ ἀνάκλησις.

Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς σύνηθες. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἰδιόμελον ἦχος β΄. Ζήτει εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Ἁγίου, ἦχος πλ. δ΄.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Πᾶς εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις Δέσποτα, τοῦ νέου Μάρτυρος, σὴν ἐξαιτῶ

χάριν, ὅπως τὴν ὑπέρλαμπρον, καὶ θείαν αὐτοῦ ἄθλησιν, ἐξισχύσω ὑμνῆσαι, καὶ τὸν πρὸς σὲ θεῖον ἔρωτα, καὶ τὰ ὑπὲρ σοῦ ἀγωνίσματα.

Ἄγε τῶν θείων ἀθλοφόρων σήμερον, πᾶσα ἡ θεία πληθύς, τὸν φαεινὸν λύχνον, Νικήταν τὸν σύναθλον, ἐνδόξως προσδεξάμενοι, συγχωρεύσατε τούτῳ, καὶ γὰρ ἡμᾶς ἐκμιμούμενος, ἤθλησε γενναίως ὁ ἔνδοξος.

Ὄντως εἰς τέλος ὁ ἐχθρὸς ἠφάνισται, ὁ γῆν καὶ θάλασσαν μεγαλαυχῶν πᾶσαν, ἐξελείφειν ἔνδοξε, ποσὶ γὰρ σου πεπάτηται, ὡς στρουθίον Νικήτα, ἐν νεαζούσῃ ὑπάρχοντος, πάνυ ἡλικίᾳ νεομάρτυς.

Θεοτόκιον.

Τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγαί χειμάζουσι, τὴν ταπεινήν μου ψυχήν, καὶ συμφορῶν νέφη, τὴν ἐμὴν καλύπτουσι, καρδίαν θεονύμφευτε, ἀλλ' ἡ φῶς τεκοῦσα τὸ Θεῖον καὶ προαιώνιον, λάμψον μοι τὸ φῶς τὸ χαρμόσυνον.

Ὠδὴ γ΄. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Σὺ ξίφος Μάρτυς τὸν στερρόν, τῆς καρτερίας σου πύργον, διετάραξεν Νικήτα, ἀλλ' ὤφθης, καρτερώτατος ποιναῖς, προσομιλῶν καὶ θλίψεσι, ταῖς παρ' ἐχθρῶν ἀσπλάγχνως, προσφερομέναις σοι ἔνδοξε.

Κατὰ τοὺς χρόνους, ἀθλητά, καθ' οὓς ὁ λύχνος ἐσβέσθη, τῆς ἀγάπης πρὸς Χριστόν, σὺ ἐφάνης, ὡς ὁ πρώταθλος θερμός, Στέφανος καὶ ἐνήθλησας, κρουνοῖς τῶν σῶν αἱμάτων, καταβυθίσας τὸν τύραννον.

Οὐκ ἀπηρνήσω τὸν Χριστόν, ἰδίᾳ γνώμῃ ἀλλ' ἄκων, ἑκουσίᾳ δὲ τυράννων ἀθέων, κατ' ἐνώπιον τρανῶς, ὁμολογήσας ἔφερες, τοὺς σπαραγμοὺς τοὺς τούτων, οἵ σε αὐτῷ προσῳκείωσαν.

Πολλοὺς ὑπέστης σπαραγμοὺς πρὸς τὸ τὴν θείαν Νικήτα, ἀπαρνήσασθαι σωτήριον κλῆσιν, τοῦ Χριστοῦ ἀλλ' εἰς κενόν, ὄντως κεκοπιάκασι, καὶ γὰρ μέρι θανάτου, ταύτην γενναίως ἐβάστασας.

Θεοτοκίον.

Θεοχαρίτωτε Ἁγνή, μετὰ τῶν ἄνω ταγμάτων, μετὰ πάντων τῶν σοφῶν Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων ἱερῶν, καὶ προφητῶν ἱκέτευε, ὅπως τελείαν λύσιν, ἁμαρτημάτων λῆψώμεθα.

Κάθισμα, ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Μαρτύρων ἐν αἵματι, καλλωπιζόμενος, Κυρίῳ παρίστασαι τῷ τοῦ παντὸς βασιλεῖ, Νικήτα πανεύφημε, ὅθεν ἐν εὐφροσύνῃ τὴν ἁγίαν σου μνήμην, σήμερον ἐκτελοῦμεν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, αἰτούμενοι, εὑρεῖν διὰ σοῦ, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ταχὺ δέξαι Δέσποινα τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία Πανάμωμε, λύσον τὰς περιστάσεις, τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, σύντριψον μηχανάς, καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν νῦν ἐφοπλιζομένων κατὰ τῶν δούλων σου.

Ὠδὴ δ΄. Εἰσακήκοα Κύριε.

Οὐκ εἰρκτὴ οὐδὲ μάστιγες, οὐ θυμὸς τυράννων, ἀλλ' οὐδὲ θάνατος, τῆς ἀγάπης ἠδυνήθησαν, ἐκχωρίσαι, Μάρτυς τοῦ Δεσπότου σου.

Θαῦμα ὄντως παράδοξον, πῶς ἀσάρκους Μάρτυς ἐχθροὺς κατέβαλες, ἁπαλῷ λέαν ἐν σώματι, ψυχῇς δὲ γενναίῳ ἐν φρονήματι.

Οὐκ ἀρνοῦμαι τὸ ὄνομα, τοῦ Χριστοῦ, ἐβόας Μάρτυς ἑλκόμενος, πρὸς σφαγὴν ὡς ἀμνὸς ἄκακος, ἀλλὰ φέρω πάντα νῦν γηθόμενος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Θεοτοκίον.

Ἐπὶ κλίνης ὀδύνης μου, καὶ τῆς ἀρρωστίας κατακειμένῳ μοι ὡς φιλάγαθος βοήθησον, Θεοτόκε μόνη Ἀειπάρθενε.

Ὠδὴ, έ. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Ἵνα τί σύ βραδύνῃς, ἔκραξες γηθόμενος, δημίῳ ἔνδοξε, καὶ οὐ θανατοῖς με, προξένων μοι τὰ θεῖα σκηνώματα, ἅπερ παθὼν ᾐθάσαι θνήσκω προθύμως ὅπως λάβω, πρὸς Θεοῦ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Σοῦ τὸ πάνσεπτον σῶμα, Μάρτυς ἐναπέρριψαν θαλάσσῃ ἄνομοι, μετὰ τὴν τοῦ ξίφους, ἔκτομὴν ζημιῶσαι οἰόμενοι, τὸ τῶν ὀρθοδόξων, πλήρωμα ὅλως μὴ εἰδότες, ὅτι πάντας ἡμᾶς ἐποπτεύεις σὺ ἄνωθεν.

Νέος ὢν ἡλικίαν, ἔσχες σου τὸ φρόνημα Νικήτα ἔνδοξε, ὡς ὁ θεῖος πάλαι, Δανιὴλ γηραλέον καὶ πάνσοφον, ὅθεν ἀπογόνους, Μάρτυς τῆς Ἄγαρ ὡς ἐκεῖνος, πρεσβυτέρους αἰσχύνας δεδόξασαι.

Θεοτοκίον.

Πί σοι δῶρον προσάξω, τῆς εὐχαριστίας, ἀνθ' ὧν περ ἀπήλαυσα τῶν σῶν δωρημάτων, καὶ τῆς σῆς ἀμετρήτου χρηστότητος· Τοιγαροῦν δοξάζω, ὑμνολογῶ καὶ μεγαλύνω, σοῦ τὴν ἄφατον πρός με συμπάθειαν.

Ὠδὴ στ'. Ἰλάσθητί μοι σωτήρ.

Εὐφραίνεται μυστικῶς, ἡ Χίος Μάρτυς κατέχουσα, Νικήτα τὸ ἐκχυθέν, σεβάσμιον αἷμά σου, ἐν κόλποις κράζει σοι· μή μου ἐπιλάθου, μέχρι τέλους εὐφημούσης σε.

Ἐνήθλησας ἀνδρικῶς, ποσί σου κτείνας τὸν δράκοντα, καὶ νῦν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγάλλῃ δρεπόμενος, τὰ γέρα τῶν πόνων σου καὶ ἡμῖν βραβεύων τὴν εἰρήνην ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἀνέτειλας ἀληθῶς, ὡς ἄστρον φαῖνον τὴν σύμπασαν, ἀκτῖσι τῶν φαεινῶν καὶ θείων ἀγώνων σου, Νικήτα πανεύφημε, δόξα τῶν Μαρτύρων, καὶ ὑμνούν των σε ὁ στέφανος.

Θεοτοκίον.

Ῥυσθείημε τῶν δεινῶν, πταισμάτων ταῖς ἱκεσίαις σου, Θεογεννῆτορ ἁγνή, καὶ τύχοιμεν πάναγνε τῆς θείας ἐλλάμψεως, τοῦ ἐκ σοῦ ἀφράστως, σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Νεοφανὴς ὡς περ ἀστὴρ ἀθλοφόρε, ἐξανατείλας τῇ σεπτῇ Ἐκκλησίᾳ, τῶν εὐσεβῶν κατηύγασας τὰ πρόσωπα, πόθῳ εὐφημούντων σε, καὶ τελούντων Νικήτα, σῆς στεφηφόρου ἀθλήσεως, τὴν ὑπέρλαμπρον μνήμην, καὶ ἐκβοώντων δόξα σοι Χριστέ, τῷ τὸν ὁπλίτην τὸν σὸν στεφανώσαντι.

Ὁ Οἶκος.

Τοῦ ἀθλοφόρου τὴν ὑπέρλαμπρον μνήμην, δεῦτε πάντες τῶν ὕμνων τοῖς στεφάνοις λαμπρῶς καταστέψωμεν, καὶ γὰρ οὗτος ὁ τῆς ἐπουρανίου νίκης φερώνυμον κλῆσιν πλουτῶν, τὸν παλαιὸν πτερνιστὴν ἐν ἀπαλῷ κομιδῇ τῷ σώματι ἐκνικήσας, ὁμβρίζει, ἀντὶ αἱμάτων ἱερῶν, ἰαμάτων τὰ ρεύματα· σὺν τούτοις δὲ πᾶσι χαίρει Χριστῷ, καὶ δίδωσιν εἰρήνην ἀνέκλειπτον, τοῖς ἐκ πόθου βοῶσι· δόξα σοι Χριστέ, τῷ τὸν ὁπλίτην τὸν σὸν στεφανώσαντι.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κα'. Μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα τοῦ νέου τττῦ Νισυρίου, τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος.

Τιμηθεὶς Νικήτα τὸν σὸν αὐχένα ξίφει,
Τέτμηκας ἐχθροῦ τὰς πανουργίας πάσας.
Εἰκάδι ἀμφὶ πρώτῃ ιμήθη Νικήτα κεφαλή.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΝΙΣΥΡΙΟΥ

Οὗτος ὁ νέος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας, ἦτον ἀπὸ τὴν Νίσυρον, ἡ ὁποία εἶναι μία μικρὰ νῆσος, ἀναμεταξὺ τῆς Κῶ καὶ τῆς Ρόδου κειμένη. Χριστιανῶν γονέων υἱός· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς ἐπισημότερος τῶν ἄλλων, ἦτο προεστὼς τῆς νήσου, ἀλλ' ὅμως διὰ κάποια του ἐγκλήματα, τὸν ἔσυραν εἰς κριτήριον, καὶ ἐκεῖ κρινόμενος, καὶ ἐξαταζόμενος ἐφοβήθη, καὶ ἐπροτίμησεν ὁ ἄφρων τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωήν, ἀπὸ τὴν αἰώνιον· Ὅθεν ἀρνηθεὶς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐτούρκευσεν ὁ τρισάθλιος, καὶ οὕτως ἀπέφυγε τὴν κρίσιν, ἀφ' οὗ δὲ ἐτούρκευσεν αὐτός, συνέλαβον οἱ ἀγαρηνοὶ καὶ τὰ παιδιά του, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, καὶ τὰ ἐτούρκευσαν, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐτούρκευσαν καὶ τοῦτον τὸν Νικήταν, περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐνταῦθα ὁ λόγος· ὁμοίως καὶ ἡ μήτηρ του (διὰ νὰ μὴ χωρισθῇ ἴσως ἀπὸ τὰ τέκνα της, ἄδηλος γὰρ ἡ αἰτία), ἀρνηθεῖσα τὸν Χριστόν, ἐδέχθη τὸν τουρκισμόν· ἡ παναθλία, καὶ ὅλη πλέον ἡ οἰκογένεια ἐκείνη, παρεδόθη τῷ Σατανᾷ· Ὁ δὲ Νικήτας, τόσον πολλὰ νέος ἦτον εἰς τὴν ἡλικίαν τότε, ὥστε ὅπου δὲν ἔλαβε παντελῶς ἰδέαν Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ τοὔτοχος ἐγνώρισε τὸν κόσμον, καὶ μὲ τουρκικὰ φρονήματα ἀνετράφετο, καὶ προέκοπτε μάλιστα ἐν τῷ Μωαμεθανισμῷ, καθὼς ὁ Παῦλος ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, πρὸ τοῦ νὰ φωτισθῇ οὐρανόθεν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Ἐπρόκοπτε. λέγω, καὶ πολὺν ἐδείκνυε ζῆλον διὰ τὴν πλάνην, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη· ὅθεν καὶ ὁ φιλάνθρωπος Θεός, ὁ θέλων πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀπὸ τὸν ζῆλον ἐκεῖνον τὸν οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, τὸν ἔφερεν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας καὶ Θεοσεβείας, καθὼς καὶ τὸν θεῖον Παῦλον· πῶς δὲ καὶ μὲ ποῖον τρόπον, ἀκούσατε συντόμως τὴν περὶ τούτου διήγησιν, διὰ νὰ θαυμάσητε τοὺς τρόπους ὅπου μεταχειρίζεται ἡ πάνσοφος τοῦ Θεοῦ πρόνοια διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Συνέβη ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, νὰ μαλώσῃ μὲ ἕνα τουρκόπουλον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσυναναστρέφετο, καὶ ἡ μήτηρ ἐκείνου τοῦ ἄλλου παιδίου, ἠξεύρουσα τὰ περὶ τοῦ Νικήτα, τὸν ὕβρισε, καὶ πολλὰ σκληρὰ λόγια τὸν ἐλάλησεν, ὀνομάζουσα αὐτὸν μουρτάτην, (ἀκάθαρτον) καὶ ἄπιστον, καὶ ἄλλα παρόμοια ὅπου συνηθίζουν αὐτοὶ νὰ λέγουν εἰς τοὺς ἀπὸ χριστιανῶν εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν ἐπιστρέφοντας· ὁ δὲ Νικήτας ἂν καὶ παιδίον, πλὴν ζηλωτής, καθὼς εἴρηται, δὲν ὑπέφερε τὰς ὕβρεις καὶ τοὺς ὀνειδισμοὺς ἐκείνους· ὅθεν τρέχει μὲ πολλὴν λύπην καὶ ἀγανάκτησιν, καὶ φανερώνει τὰ γενόμενα εἰς τὴν μητέρα του, καὶ ζητεῖ ἀπαραιτήτως ἀπὸ αὐτὴν νὰ τοῦ εἰπῇ διὰ ποίαν αἰτίαν νὰ τὸν ὀνειδίζῃ ὡς ἄπιστον· αὐτὴ ὅμως τὸν ἔλεγε, νὰ μὴν τὰ νομίσῃ τίποτε, λέγουσα, «δὲν σὲ μέλει, ἂς τὸ εἰπε τίποτε δὲν εἶναι· ὁ Θυμὸς τὴν ἐπαρακίνησε νὰ τὸ εἰπῇ·» ὁ δὲ Νικήτας δὲν κατεπείθετο· ἀλλ' ἐζήτει μὲ μεγάλην ἔρευναν, ὡσὰν νὰ τὸν ἐβιαζέ τις νὰ μάθῃ· τέλος πάντων, ὕστερον ἀπὸ πολλὴν ὥραν καὶ ἀπὸ πολλὴν ἐξέτασιν βασθεῖσα, τοῦ διηγήθη τὴν ἀρχήν τους· τί ἦσαν, καὶ ποῦ κατήντησαν· ταῦτα παρὰ τῆς μητρός του ἀκούσας τὴν ἠρώτησε, λέγων, «καὶ τί μὲ ἔλεγαν ὅταν ἤμην Χριστιανός», καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη ὅτι τὸν ὠνόμαζον Νικήταν. Ἐσιώπησε λοιπὸν καὶ ἡσύχασε πλέον, μαθὼν ὅτι δικαίως, τρόπον τινά, τὸν ὠνείδισεν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἦτον ἀπὸ τοὺς προγόνους του τοῦτορκος, ὅμως κατὰ ἄλλον τρόπον ἐσυγχίσθη καὶ ἐλυπήθη λύπην μεγάλην, διὰ τί νὰ χάσῃ τὴν προγονικήν του πίστιν, καὶ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν τουρκικήν, τὴν ξένην, ὑβριζόμενος καὶ ὡς ἄπιστος· τοιοῦτοι θεῖκοὶ καὶ σωτήριοι λογισμοὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν νοῦν τοῦ εὐλογημένου, Νικήτα ὅθεν ἐσυλλογίζετο μόνος, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τοὺς λογισμούς του εἰς τινα, μὲ ποῖον τρόπον νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὴν προγονικήν του Χριστιανικὴν πίστιν· εἰς καιρὸν λοιπὸν ὁποῦ τοὺς τοιούτους λογισμοὺς ἔτρεφε μέσα εἰς τὸν νοῦν του, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ κρυφίως ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλον Χριστιανικὸν τόπον καὶ ἐμποδίζετο ἀπὸ πλοῖον, καὶ ἀπὸ τὰ χρειαζούμενα τοῦ ταξειδίου, εἰς ἕνα τοιοῦτον καιρόν, λέγω, εὐδόκησεν ὁ Θεός, καὶ εὑρέθη καϊκι, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐμβαρκαρίσθη, καὶ ἐβγῆκεν εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ Μαστιχόχωρα τῆς Χίου Λιθῆς λιμένας λεγόμενον· ἐξελθὼν δὲ εἰς κάποιον μέρος ἐκεῖ ξένος καὶ ἀγνώριστος, ἠκολούθησεν ἕνα δρόμον, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ποῦ ὑπάγει, μὲ καλὰς ἐλπίδας ὅμως, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὸ θέλημά του τὸ ἅγιον· καὶ κατὰ ἀλήθειαν οὕτως ἔγεινεν, διότι ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν, τὸν ὡδήγησε καὶ τὸν ἔφερε, μὲ κάθε λογῆς ἀσφάλειαν, ὡσὰν εἰς λιμένα σωτήριον, εἰς τὴν Νέαν Μονήν· ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, ἐφανέρωσεν εἰς τὸν ἡγούμενον, τί ἄνθρωπος ἦτον καὶ ποῖον σκοπὸν εἶχε, καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ συμβουλὴν τί νὰ κάμῃ· ὁ δὲ ἡγούμενος τὸν ἔστειλε, καὶ ἐξωμολογήθη εἰς ἕνα ἐνάρετον ἀρχιερέα ὁποῦ ἡσύχαζε τότε ἐκεῖ, πρώην Θηβῶν Μακάριον τὸ ὄνομα, ἔπειτα τὸν ἐκατήχησαν, τὸν ἐμύρωσαν, καὶ μετὰ ταῦτα διέτριβε μέσα εἰς τὸ Μοναστήριον, ἀγνώριστος εἰς τοὺς πολλούς· διατρίβων δὲ ἐκεῖ, ἔκαμνε μερικὰ καλά, ἀλλὰ μὲ τρόπον παιδαριώδη· ἤγουν ἔπερνε κηρία καὶ ἐπήγαινε

μόνος εἰς τὸν νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἤναπτεν, ἀλλὰ εἰς τὸ μανουάλιον ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ, ἄλλα εἰς ἄλλους Ἁγίους ὁποῦ εἶναι τριγύρω εἰς τοὺς τοίχους ζωγραφισμένοι· ἔπειτα προσηύχετο εἴτε ἤξευρεν, ἐμετάνοιζε, καὶ οὕτως ἐπέρνα τὸν καιρὸν του μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν· ἐζήτησε δὲ καὶ ἁγιασμόν, καὶ τὸν ἐβιάσταζε πάντοτε ἐπάνω του, μέσα εἰς ὑάλινον δοχεῖον, καὶ εἰς κάθε ὀλίγην ὥραν ἔπινεν ἀπὸ αὐτόν· δι' αὐτὰ λοιπὸν καὶ ἄλλα παρόμοια ὁποῦ τὸν ἔβλεπαν νὰ κάμνῃ, ἄλλοι τὸν ἐνόμιζαν σαλόν, καὶ ἄλλοι πολλὰ εὐλαβῆ· μὲ αὐτὰ ὅμως τόσον ἐθερμάνθη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς εὐσεβείας, τόσον ἤναψεν ἡ καρδία του ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὁποῦ ἀκούσας κάποιαν φοράν, ὅτι οἱ ἐξομώσαντες εἶναι χρεία νὰ κηρύξουν παῤῥησίᾳ τὴν πίστιν ὁποῦ ἠγνήθησαν, νὰ ὁμολογήσουν τὸν Χριστόν, καὶ νὰ χύσουν τὸ αἷμά τους διὰ τὴν ἀγάπην του, ἀκούσας, λέγω, τοῦτον τὸν λόγον, τὸν ἐδέχθη μὲ ἄῤῥητον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς ψυχῆς του, καὶ ἐδόθη ὅλος εἰς αὐτὸν τὸν λογισμόν· νὰ ἀποθάνῃ δηλαδὴ ὑπὲρ πίστεως, καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ Χριστοῦ· ἀνέβη δὲ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων πατέρων (εἶναι δὲ αὐτὸ τὸ σπήλαιον ἐπάνω εἰς ἕνα ὄρος, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἠσκήτευαν οἱ ὅσιοι πατέρες οἱ κτίτορες τῆς Μονῆς,1) καὶ οἱ μεταγενέστεροι τὸ ἔκαμαν Ἐκκλησίαν), καὶ ἔκαμνε πάλιν τὰ ἴδια ἤναπτε κηρία, προσηύχετο, ἔκαμνε γονυκλισίας· πρὸς τούτοις, ὧν ἀποφασισμένος εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ἔκαμνε καὶ ἄλλο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μάλιστα, ἐνόμισαν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν εἶδον, ὅτι δὲν ἔχει σῶας τὰς φρένας του· ἐκάθησε, λέγω, μόνος του, καὶ ἐξέσχισεν ἕνα ἀρκετὸν μέρος ἀπὸ τὸ φόρεμά του, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἡσυχάζοντας, λέγων εἰς αὐτοὺς νὰ σπογγίζουν τὰς χεῖράς των, ὅταν ἀνάπτουν τὰ κανδήλια· ἔπειτα ἔῤῥαψε, καὶ ἤνωσε πάλιν τὸ ἐπίλοιπον φόρεμα· μετὰ ταῦτα ἐξερχόμενος πλέον ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν νὰ φύγῃ, εἶπε πρὸς τοὺς Μοναχούς, «εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ νὰ τελειώσω τὸν πόθον μου, καὶ τὸν σκοπόν μου·» οἱ δὲ ἐρωτήσαντες αὐτόν, τίς καὶ πόθεν ἦτο, καὶ ποῖος ἦτον ὁ σκοπός του· ἔμαθον ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τὰ πάντα, καὶ ἐθαύμασαν εἰς τὴν ἀνδρείαν ὁποῦ ἔδειχνε· τότε ἐγνώρισαν, ὅτι καὶ τὸ νὰ δώσῃ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ, ὄχι τὸ περίσσευμά του, ἀλλὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον σκέπασμα τοῦ σώματός του, ἦτον σημεῖον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης του, καὶ ἀνώτερον καὶ ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς Εὐαγγελικῆς ἐκείνης χήρας, ἡ ὁποία ἔβαλε τὰ δύο λεπτὰ εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὐτὰ ἠκούσαμεν, ἀδελφοί, μὲ τὰ ἴδιά μας ὦτα καὶ ἐμάθομεν αὐτοπροσώπως ἀπὸ τὸν πανοσιώτατον παπὰ Ἄνθιμον, τὸν ἐπικληθέντα Ἁγιοπατερίτην, μὲ τὸ νὰ ἡσύχαζεν ἐκεῖ εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τῶν ὁσίων πατέρων, ἀπὸ ἄνθρωπον δηλονότι φιλαληθέστατον, καὶ μεγάλης ὑπολήψεως διὰ τὴν ἀρετήν του· ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ἄλλα μὲν ἤκουσεν ὁ ἴδιος, ἀμέσως ἀπὸ τὸν Μάρτυρα Νικήταν, ἄλλα δὲ ἀπὸ τοὺς καλογήρους τῆς Μονῆς. Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ ἐκεῖ, ἔπειτα κατέβη πάλιν εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἐζήτει ἄδειαν ἀπὸ τοὺς πατέρας νὰ παρρησιασθῇ, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ· τότε λοιπὸν συνελθόντες ὅλοι ὁμοῦ οἱ προεστῶτες ἐσυνωμίλησαν τί νὰ κάμουν περὶ αὐτοῦ· καὶ τινὲς μὲν εὕρισκον εὔλογον νὰ μὴν τὸν ἀφήσουν νὰ παρρησιασθῇ, διότι ἦτον πολλὰ νέος (ἦσως δεκαπέντε ἢ δέκα ἓξ χρόνων), φοβούμενοι μήπως δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ βαστάξῃ τὰ βάσανα τοῦ μαρτυρίου, καὶ μείνῃ πάλιν εἰς τὴν ἀσέβειαν ὡς καὶ πρότερον, ἀφοῦ ἦτον δυνατὸν νὰ περάσῃ τὴν ζωήν του εἰς τὸ κρυπτὸν χριστιανικά, καὶ νὰ σωθῇ· μερικοί, λέγω, εἶχον τοιαύτην γνώμην· ἄλλοι πάλιν ἔλεγον, ἀφοῦ αὐτὸς θεληματικῶς ἀφ' ἑαυτοῦ του, χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῇ τις, ἐζήτει τὸ μαρτύριον μὲ προθυμίαν πολλήν, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσουν.

Τέλος πάντων ἀπεφάσισαν, ὅτι νὰ κάμουν μίαν παράκλησιν εἰς τὴν Παναγίαν πρότερον καὶ ἔπειτα νὰ τὸν ἐξαποστείλουν εἰς τὸν ποθούμενόν του δρόμον καὶ οὕτως ἔγινε· μετὰ τὴν παράκλησιν ἐκείνην λοιπόν, λαβὼν εὐλογίαν καὶ συγχώρησιν καὶ ὁδηγὸν τοῦ δρόμου, κατέβη εἰς τὴν χώραν· ἐλθὼν δὲ εἰς κάποιον μέρος ὅπου λέγεται Μόλος, ἐπιάσθη διὰ τὸ χαράτζι (φόρον) (ἦτον δὲ τότε ἄνθρωπος τοῦ χαρατζῆ ἕνας κακότροπος ἄνθρωπος Κριμλῆς τὸ γένος)· ἀλλ' ἐπειδὴ χαρτὶ δὲν εἶχεν, οὐδὲ ἄσπρα νὰ πληρώσῃ, προφασιζόμενος, ὅτι ἦτον καραβοτσακισμένος, τὸν ἔσερνεν εἰς τὴν φυλακήν, ὁδηγήσας δὲ αὐτὸν ἔξω, εἰς τόπον λεγόμενον Βουνάκι, τὸν ἔστησεν ἔξω ἀπὸ ἕνα καφενεῖον, καὶ ἐπαραμόνευε νὰ πιάσῃ καὶ ἄλλους διὰ τὸ χαράτζι, νὰ τοὺς ὑπάγῃ ὅλους εἰς τὴν φυλακήν. Ἀλλὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἰδοὺ περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ ἕνας γνώριμός του, παπᾶ Δανιὴλ τὸ ὄνομα, καὶ βλέπων αὐτὸν τὸν ἐχαιρέτησε κράζων αὐτὸν μὲ τὸ ὄνομά του Μεϊμέτην, καὶ ἀκολούθως ἐζήταζε διὰ ποίαν αἰτίαν ἦτον κρατημένος ἐκεῖ. Ἀκούσας δὲ ὅτι διὰ τὸ χαράτζι, καὶ ἀγνοῶν τὸν σκοπὸν τοῦ Νικήτα, ἔλεγε «τώρα νέον ἔγινε νὰ πληρώνουν καὶ οἱ Τοῦρκοι χαράτζι;» Ταῦτα ὁ νέος ἀκούσας, ἐφώναξε· «τί λέγεις ἄνθρωπε; λάθος ἔχεις, ἐγὼ εἶμαι Χριστιανός, ὀνομάζομαι Νικήτας». Ὁ δὲ προειρημένος Κριμλῆς εὑρισκόμενος ἐκεῖ πλησίον, ἤκουσε τὰ λόγια ταῦτα· ὅθεν ἠρώτα καὶ ἐξήταζεν· ἐπειδὴ ὁ θεόφρων Νικήτας, ἔλεγεν ὅτι ἦτον Χριστιανός, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο λανθασμένος, διὰ τοῦτο τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸ κονάκι, καὶ τὸν ἀνέβασεν εἰς τὸν Ἁγᾶν, ἐκεῖ δὲ ἠρωτήθη, καὶ ἐξητάσθη ἐμπροσθεν εἰς πολλοὺς καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη καθὼς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸν ἐφώτισε τὴν ὥραν ἐκείνην· τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα (λέγει ἡ Κυριακὴ ὑπόσχεσις) «διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα ἃ δεῖ εἰπεῖν»· ἀφ' οὗ ὅμως περιεργότερον ἐρευνήσαντες, εὗρῆκαν τὴν μυσαρὰν σφραγῖδα τῆς θρησκείας των, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ τὸν ὑβρίζουν, διατὶ ἐτόλμησε νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τους, καὶ νὰ γίνῃ Χριστιανός· ἔπειτα καὶ μὲ μυρίας τιμωρίας τὸν ἐφοβέριζαν μὲ καθε τρόπον καὶ τὸν ἠνάγκαζαν νὰ μένῃ τοὔρκος, νὰ μὴν ἀτιμάσῃ τὴν θρησκείαν τοτς, ἐπιστρέφων πάλιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν· ὁ θεῖος Νικήτας ὅμως οὔτε διὰ τὰς ὕβρεις ὁποῦ διὰ τὸν Χριστὸν ἤκουσεν, ἐντράπηκε, οὔτε διὰ τοὺς φοβερισμοὺς ἐφοβήθη, ἀλλ' ἔμενε στερεὸς καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς του, τὴν δὲ θρησκείαν ἐκείνων ἤλεγχε καὶ ἠρνεῖτο, καὶ μὲ τέλειον μῖσος τὴν ἀπεστρέφετο.

Τί δὲ οἱ Ἀγαρηνοί; ἀφ' οὗ πλέον τὸν ἐγνώρισαν ὅτι

1) Ὁ Νικήτας, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰωσὴφ (κ. π.)

δὲν εἶχεν, ὡς παιδίον, παιδαριώδη φόβον καὶ δειλίαν, ἀλλ' εἶχεν ἀνδρικόν, γενναῖον φρόνημα, ἐδοκίμασαν μὲ ἄλλον τρόπον νὰ μεταβάλλουν τὴν γνώμην του, καὶ μὲ κολακείας δηλονότι πολλάς, μὲ ὑποσχέσεις διαφόρων ἀγαθῶν, πλούτου, δόξης, καὶ τῶν ὁμοίων· καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι οἱ ματαιόφρονες ὑπέσχοντο καὶ ἔταζαν· τί δὲ ὁ οὐρανόφρων, καὶ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής; καθὼς τοὺς προτέρους φοβερισμοὺς δὲν ἐλογάριασε διὰ τίποτε, οὕτω καὶ τὰς κολακείας δὲν ἐδέχθη, οὐδὲ τὰς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του παντελῶς· καὶ ὄχι μόνον δὲν μετεβλήθη παντελῶς ἀπὸ αὐτὰ ἡ γνώμη του, καθὼς ἐκεῖνοι ἤλπιζαν, ἀλλὰ μᾶλιστα τὸ ἐναντίον ἐγένετο· ὅσον ἐβιάζετο ἀπό αὐτοὺς νὰ προδώσῃ τὴν εὐσέβειαν, τόσον ἤναπτεν ὅλος ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης· ὅθεν χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅτι ἦτον ὡσὰν ἕνα πρόβατον, ἐν μέσῳ πολλῶν αἱμοβόρων λύκων, χωρὶς νὰ βάλῃ εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ἔμελλε νὰ παραδώσῃ τὸ τρυφερώτατον καὶ ἁπαλώτατον σῶμά του εἰς τὰς χεῖρας ἀνθρώπων σκληρῶν καὶ ἀπλάγχνων, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ, λέγω, κανένα ἀπὸ αὐτά, καὶ διὰ τοῦτο νὰ δειλιάσῃ, μὲ γνώμην βεβαίαν, μὲ ψυχῆς γενναιότητα, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῶν ἀγαρηνῶν ἐκείνων καὶ ἐκήρυξε τὴν εὐσέβειαν· ὁμολόγησε μὲ κάθε ἐλευθεροστομίαν, τὸν μὲν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς Θρησκείας των ἤλεγξε πολλὰ καὶ ἐθεάτρισε· βλέποντες λοιπὸν ἐκεῖνοι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, καὶ μάλιστα μὴ ὑποφέροντες τὸ γενναῖον φρόνημα καὶ τὴν μεγάλην παρρησίαν, ἠγανάκτησαν, ἤνοιψαν ἀπὸ τὸν θυμόν, καὶ μὲ ὕβρεις, καὶ δαρμοὺς πολλοὺς τὸν ἐφυλάκισαν, καὶ μὲ διαφόρους βασάνους τὸν ἐβασάνισαν· ὁ δὲ Μάρτυς μὲ νηστείαν καὶ προσευχήν, ἐζήτει τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν καὶ δύναμιν· ἔλεγον δὲ οἱ εὐρεθέντες Χριστιανοὶ μέσα εἰς τὴν φυλακήν, ὅτι τὸν ἐπαρεκίνησαν πολλὰ νὰ φάγῃ, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, ὅτι «ἐγὼ τρέφομαι μὲ τροφήν, τὴν ὁποίαν ἐσεῖς δὲν ἔχετε, καὶ εὐφραίνομαι μὲ εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν ἐσεῖς δὲν δύνασθε νὰ αἰσθανθῆτε» ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀλλόγων τὸν ἔρριψαν δεσμιον τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, διὰ νὰ τὸν πατήσουν, καὶ νὰ τὸν θανατώσουν κρυφίως μέσα εἰς τὸν σταῦλον διὰ μὴν ἀκούεται ἔξω εἰς τοὺς Χριστιανούς ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀνδρεία του· ἀλλ' ἀφοῦ, θείᾳ βοηθείᾳ, ἔμεινεν ἀβλαβὴς καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα, τὸν ἔβγαλαν ἐκεῖθεν, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακήν, μέσα εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἐκεῖ τοῦ ἔκαμαν πολλὰ καὶ δεινὰ κολλαστήρια καθὼς ἠκούετο τότε, (ὅμως ποῖα, καὶ τί εἴδους ἦτον ἐκεῖνα τὰ Μαρτύρια, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὰ μάθουν, καὶ νὰ μᾶς τὰ παραδώσουν ἀκριβῶς· τόσον μόνον ἐφανέρωσαν τινὲς τοῦρκοι θαυμάζοντες, ὅτι εἶχε πολὺ φῶς τὴν νύκτα ἡ σκοτεινὴ φυλακή)· τὸν ἐβασάνισαν δὲ εἰς φυλακὰς καὶ εἰς δεσμὰ δέκα ἡμερονύκτια· καὶ ὁ ἀοίδιμος τὰ ὑπέφερε μὲ μεγάλην καρτερίαν καὶ γενναιότητα· τέλος πάντων, τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακήν, καὶ ὥρμησε κατ' αὐτοῦ πλῆθος πολὺ ἀγαρηνῶν καὶ περικυκλώσαντες τὸν γενναῖον ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ ἄλλοι τὸν ἔσυραν ἐδῶ, ἄλλοι τὸν ἔσπρωχναν ἐκεῖ, ἐκεῖνοι τὸν ἔδερναν ἀπανθρώπως μὲ τὰς χεῖράς των, οὗτοι ἀσπλάγχνως μετὰ μαχαιριά των, καὶ ἄλλοι ἄλλως, καθὼς ἐπαρακινοῦσε καθ' ἕνα ἡ μανία του καὶ ὁ θυμός του.

Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, συρόμενος ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγήν, οὔτε βασανιζόμενος, ἔλεγε, «διὰ ποῖον ἔργον θέλετε νὰ με φονεύσετε παράνομοι; διότι ἐκήρυξα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν; διότι ἤλεγξα καὶ ἐφανέρωσα τὸ ψεῦδος καὶ τὴν πλάνην τῆς Θρησκείας σας; πλὴν τώρα μὲ φονεύετε, καὶ ἐγὼ μετὰ χαρᾶς μεγάλης δέχομαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ θέλει ἔλθῃ καιρὸς νὰ μὲ ἰδῆτε λαμπρὸν καὶ δεδοξασμένον εἰς τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ μου, διὰ τὸν ὁποῖον ἀποθνήσκω». ἀφοῦ δὲ ἔφθασαν εἰς μίαν ἄκραν τῆς πόλεως, ὁποῦ λέγεται «κάτω αἰγιαλός», τὸν ἔστησαν ὑποκάτω εἰς τὸ Ἰβηρίτικον μετόχι, ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος λέγοντες του νὰ τουρκεύσῃ, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν θάνατον· καὶ αὐτὸς ἔμεινε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, λέγων «Χριστιανὸς εἶμαι, Νικήτας ὀνομάζομαι καὶ Νικήτας μέλλω νὰ ἀποθάνω»· ὅθεν τὸν ἐγονάτισαν πολλαῖς φορὲς, καθὼς μαρτυροῦν οἱ αὐτόπται ἕως καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας διὰ νὰ φοβηθῇ τὴν σφαγὴν, καὶ οὕτω νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· οἱ δὲ Χριστιανοὶ βλέποντες· τὰ γενόμενα, καὶ φοβούμενοι μήπως καὶ δειλιάσῃ τὸν θάνατον, ἐδέοντο τοῦ θεοῦ μέσα εἰς τὸν νοῦν του καθ' ἕνας, νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου· καὶ ἐξαιρέτως ὁ Ἱεροδιδάσκαλος Ἰωακεὶμ, ὁ Καβάκος ἐπιλεγόμενος, ταῦτα βλέπων ἄνωθεν ἀπὸ τὸ Ἁγιοταφιτικὸν Μετόχι, ἴστατο προσευχόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ ἀσκεπής. ἐκεῖνος ὅμως ὁ γενναῖος καὶ μεγαλόψυχος, ὄχι μόνον δὲν ἐφοβήθη τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπεθύμει, καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀγαρηνούς, «διατὶ ἀργοπορεῖτε καὶ δὲν μὲ θανατώνετε τὸ ὀγληγωρύτερον, νὰ ὑπάγω εἰς τὴν αἰωνίαν ζωήν, νὰ ἀπολαύσω τὴν μακαριότητα τοῦ Παραδείσου;» Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἅγιος καὶ θηριώδης ἐκεῖνος Κρημλῆς, καὶ βλέπων τοὺς ἄλλους ὅτι ἐσυστέλλοντο καὶ ἐφοβοῦντο νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, ὡσὰν ὁποῦ ἦσαν ἀσυνείθιστοι εἰς ἀνθρώπου σφαγήν, ὥρμησε μὲ πολλὴν μανίαν, καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὴν τιμίαν κεφαλήν, μὲ πολλοὺς μαχαιριαὶς διὰ νὰ τοῦ αὐξήσῃ τὴν τιμωρίαν καὶ τοὺς πόνους, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ μακάριον τέλος ὁ θεῖος Νικήτας κατὰ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους τριάκοντα δύο χρόνους (1732) ἀπὸ Χριστοῦ, κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Ἰουνίου μηνός· τυφλοὶ δέ τινες ἀλείψαντες τοὺς ὀφθαλμούς των μὲ τὸ θεῖον αἷμα τοῦ Μάρτυρος, ἀνέβλεψαν καὶ εἶδον τὸ φῶς δοξάζοντες τὸν Θεόν, καὶ τὸν Μάρτυρα Νικήταν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ παοσιολογιωτάτου κὺρ Ἀθανασίου τοῦ Ἰβηρίτου, ὅστις παρὼν ἔβλεπε τὰ γενόμενα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσύνθεσε νὴν ἀκολουθίαν του· δὲν εὐχαριστήθησαν ὅμως ἕως ἐδῶ οἱ Ἀγαρηνοί, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀποτομὴν τῆς τιμίας του κεφαλῆς, ἔδειξαν εἰς τὸν Μάρτυρα τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακίας των· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ οἱ Χοιστιανοὶ ἔπερναν διὰ ἁγιασμὸν καὶ βοήθειάν τους, ὅ,τι ἠδύνατο καθ' ἕνας ἀπὸ τὸ Μαρτυρικὸν σῶμα, ἄλλος ἀπὸ τὸ φόρεμά του, ἄλλος ἀπὸ τὸ ἐχυθὲν αἷμά του, διὰ τοῦτο φθονήσαντες, ἔπερναν μὲ τὸν κουβᾶν ἀπὸ ταῖς ἀκαθαρσίαις ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ κοντὰ εἰς ἕνα βόρβορον, καὶ ἔχυναν ἐπάνω εἰς τὸ Ἅγιόν του λείψανον, διὰ νὰ τὸ μολύνουν οἱ ρυπαρώτατοι· ὁ Θεος ὅμως

ἐδόξασε τὸν Μάρτυρα, καὶ παντάπασι δὲν ἐμολύνθη, ἀλλὰ παρευθύς, ὁποῦ τὰς ἔχυνον, ἔπιπτον εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔμενε καθαρώτατον, καὶ λευκότατον, ὡσὰν τὸν κρῖνον· τότε καὶ ἕνας χριστιανός, Ἀλέξανδρος τὸ ὄνομα, Στουππῆς τὸ ἐπίθετον, ἀπετόλμησε κάποιαν ὥραν, καὶ ἀπέκοψε μὲ τοὺς ὀδόντας του τὸ δάκτυλον τοῦ Μάρτυρος, ὅστις ἐδόθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Βίκτωρος· τέλος πάντων ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πανάγιόν του λείψανον· καὶ ἄλλο δὲν ἔμεινε παρὰ κάποια μέλη ὁποῦ ἐπεμελήθησαν καὶ ἔλαβον μερικοὶ εὐλαβεῖς χριστιανοί.

Ὁ δὲ προειρημένος Κρημλῆς, ὁποῦ τὸν ἀπεχεφάλισεν, ἔσυρεν εἰς τὸν ἑαυτόν του τὴν θείαν ὀργήν, διότι τότε παρευθὺς ὁποῦ ἔδειξε τὴν πολλὴν ἐκείνην σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, τὴν ὁποίαν ἄλλος δὲν ἐτόλμησε νὰ δείξῃ, καθὼς εἴρηται, τότε, λέγω, παρευθὺς ἤρχισε νὰ τρέμῃ ὡσὰν τάχα ἀπὸ δειλίαν, καὶ αὐτὸς ὁ τρόμος καὶ ὁ κλόνος τοῦ σώματός του δὲν ἔπαυσε πλέον ἀλλὰ μᾶλλον ηὔξησε, καὶ ἔμεινε τρέμων ὡς ἄλλος Κάϊν εἰς ὅλην του τὴν ζωήν.

Τὸ δὲ παραδοξότερον καὶ θαυμασιώτερον εἶναι, ὅτι καὶ τὴν νύκτα ἐπήγαινεν ὁΜάρτυς Νικήτας,καὶ πολλὰ φόβητρα τὸν ἔδειχνε, μάλιστα, τὸν ἔπατοῦσε, τὸν ἔδερνε, τόσον ὁποῦ ἀπὸ τὸν πολὺν φόβον ἔπαθε παροξυσμόν, καὶ οὔτε τὰ φόβητρα ἔπαυσαν, οὔτε οἱ δαρμοί, καὶ ὁ παροξυσμός, ἕως ὁποῦ ἔζωγράφησε (πρᾶγμα ἀστεῖον,καὶ θαῦμα μέγα) ἕως ὁποῦ ἔζωγράφισε, λέγω, εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νικήτα, καὶ τὴν εἶχεν εἰς τόπον ἐπιτήδειον μέσα εἰς τὸ ὁσπήτιόν του, ὁποῦ νὰ μὴ τὴν βλέπουν ἄλλοι Τοῦρκοι· καὶ ἀφοῦ ταῦτα ἔκαμεν (ἀπὸ συμβουλὴν ἴσως τῆς γυναικός του, ἡ ὁποία ἦτο Χριστιανή, καὶ ἄλλων τινῶν οἱ ὁποῖοι εἶχον τὸ θάρρος του) ἔπαυσεν εἰς τὸ ἕξῆς ὁ παροξυσμὸς καὶ οἱ νυκτερινοὶ φόβοι, καὶ οἱ δαρμοί, ἔμεινε δὲ ὁ τρόμος καὶ παρελύθη τὸ σῶμά του καὶ κακῶς ἐπέρασε τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς του· ἡ δὲ φονικὴ ἐκείνη δεξιὰ του παλάμη, τότε κοντὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μάρτυρος, ἀπεκόπη ἀπὸ ἄλλους τούρκους πάλιν, καὶ ἔμεινε κρεμασμένη ἀπὸ τὴν κλείδωσιν νεκρά, καὶ ἀκίνητος.Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα τῆς εἰκόνος, θέλων νὰ φανερώσῃ εἰς πολλαῖς φοραῖς ὅταν ἔτυχαν νὰ ἦναι καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Κρημλῆ, ἐγίνε κάποιος κτύπος μέσα εἰς τὴν θυρίδα ὁποῦ εἶχε κρυμμένην τὴν εἰκόνα· ὅθεν ἀποροῦντες ἐκεῖνοι ἠρώτων διὰ τὸν ἀκουόμενον κτύπον· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀναγκασθείς, ἔστειλε τὴν εἰκόνα εἰς τὸ ὁσπήτιον ὁποῦ εἶχε τὴν γυναῖκά του, καὶ τὴν ἐτίμα μὲ κανδήλαν ἀκοίμητον, καὶ τότε βλέποντές την οἱ γείτονες ἠρώτησαν, καὶ ἔμαθον τὸ θαῦμα, καὶ ὅλοι ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ τὸν Θεῖον αὐτοῦ Μάρτυρα Νικήταν.

Ἀλλὰ καὶ γυνή τις τὸν κοιρὸν ἐκεῖνον Μπατολιὰ καλουμένη, εἶχεν ἄσθμα, ἤγουν φράξιν, ἢ στένωσιν, καθὼς ἄλλοι τὸ ὀνομάζουν· καὶ τόσων πολλὰ τὴν ἐβασάνιζεν αὐτὸ τὸ πάθος, ὥστε ὁποῦ ἐπροτίμα τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν τοιαύτην ζωήν· αὐτὴ, λέγω ἡ Μπατολιὰ ἀκούσασα τότε τὰ περὶ τοῦ Νικήτα, τὸν ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν, λέγουσα, «Ἅγιε Νικήτα, ὁποῦ ἔχυσες τὸ αἷμά σου ὑπὲρ πίστεως, ἐὰν ἀληθινὰ εἶσαι Ἅγιος τοῦ Θεοῦ, καὶ Μάρτυς, καθὼς νομίζω, ἐὰν ἔχῃς παρρησίαν εἰς τὸν Θεόν, ἔνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο κάμε εἰς ἐμὲ τὴν ἀθλίαν, ἢ δός μοι τὴν ὑγείαν μου ἢ δός μοι θάνατον, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορον τοῦτο πάθος»· αὐτὰ εἶπεν ἀφ' ἑσπέρας, τὸ δὲ πρωῒ ὦ τοῦ θαύματος ! ἐξύπνησεν ὑγιής, καὶ ὅλον τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς της τὸν ἐπέρασεν ἐν ὑγείᾳ, δοξάζουσα αὐτόν, ὡς ὄντως Ἅγιον καὶ Μάρτυρα δεδοξασμένον, μὲ ἀργίαν εἰς τὴν ἡμεραν τῆς μνήμης του, μὲ λειτουργίας εἰς τοὺς ἱερεῖς, καὶ μὲ ἄλλας ἀγαθοεργίας.

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λεγόμενα καὶ διηγούμενα, ἔφθασαν καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ μεγαλητέρου ἀδελφοῦ τοῦ Ἁγίου Νικήτα. Ὅθεν ἦλθεν καὶ αὐτός, μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν, καὶ κηρύττειν παρρησίᾳ εἰς τοὺς Ἀγαρηνούς, ὅτι ἀρνεῖται τὴν θρησκείαν τους, καὶ ὅτι εἶναι χριστιανός, ἐρέθιζεν αὐτοὺς, καὶ ἐζήτει μὲ ἧλην του τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ Χριστοῦ· αὐτοὶ ὅμως τὸν ἐδίωξαν τὸ ὀγρηγορώτερον ἀπὸ τὴν Χίον, φοβούμενοι τὰ κακὰ ὅπου ἔκαμεν εἰς τὸν Κρημλῆν ὁ θεῖος Νικήτας, καὶ αἰσχυνόμενοι διὰ τὰ θαύματα, μὲ τὰ ὁποῖα τὸν ἐδόξασεν ὁ Θεός, ὁ Θαυμαστὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Παῖδας μιμούμενος Νικήτα, χαίρων ἠθλήσας τοὺς ἐν Βαβυλωνίᾳ, ἐναθλήσαντας πρίν, καμίνῳ καὶ ἐβόας, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἄγαρ Νικήτα ἀπογόνων, σοῦ δεόμεθα κατέβαλε τὸ θράσος, πρὸς Θεὸν ἱεραῖς πρεσβείαις σου καὶ ψάλλειν, ἡμᾶς ἀεὶ ἐνίσχυε, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Πρίμος ὄντως ἀνεδείχθη, σοῦ ὁ θάνατος ἐνώπιον Κυρίου, καθελόντος ἐχθρόν, εἰς τέλος ἀθλοφόρε, τὸν ἄμετρα καυχώμενον, ἐξαλείφειν γῆν καὶ πόλον.

Θεοτοκίον.

Βλέψον ἐλέῳ ὄμματί σου καὶ ἐπίσκεψαι τὴν κάκωσιν ἣν ἔχω, καὶ δεινῶν συμφορῶν, καὶ βλάβης καὶ κινδύνων, καὶ πειρασμῶν με λύτρωσαι, ἀμετρήτῳ σου ἐλέει.

Ὠδὴ η'. Τὸν ἐν ὄρει ἀγίῳ.

Νόμος Μάρτυς ἠττᾶται τῷ μεγέθει ἐγκωμίων τῶν σῶν καὶ γὰρ τῷ Κόσμῳ, ταῖς φανωτάταις ἀστραπαῖς διέλαμψας, τοῦ σοῦ μαρτυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε, βοῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μόνα ὄντως τὰ πρὸς ζωὴν τὴν θείαν, ὁδηγοῦντα Νικήτα ἀγαπήσας, ἀνεπιστρόφως τρίβον τῆς ἀθλήσεως, ὦδευσας τρισμάκαρ, τὴν τοῦ Παρακλήτου, ἔχων ὁδηγοῦσαν, σὲ χάριν εἰς αἰῶνας.

Νέαν Μάρτυς ἄγων τὴν ἡλικίαν, τὸν κακίαν ἀρχαῖον, τῷ τῶν ἄθλων, τῶν σῶν μοχλῷ ἐξηφάνισας, καὶ νῦν σὺν ἀγγέλοις, ὕμνον τῇ Τριάδι, ἱστάμενος ἐκπέμπεις.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε Θρόνε πυρίμορφε Κυρίου, χαῖρε θεία καὶ μανναδόχε στάμνε, χαῖρε χρυσῆ λυχνία, λαμπὰς ἄσβεστε. χαῖρε τῶν παρθένων δόξα, καὶ μητέρων ὡραΐσμα καὶ κλέος.

Ὠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἐξήνθησας ὡς ῥόδον, ἐν αὐλαῖς Κυρίου, εὐωδιάζον ὁδμαῖς ταῖς τῶν ἄθλων σου, τοὺς εὐφημοῦντας σε πόθῳ Νικήτα ἐνδόξε.

Κατάβαλε λιταῖς σου πάνσοφε Νικήτα, ἀγαρηνῶν τὴν μανίαν τὴν ἄθεον, τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην τῶν προσκυνούντων σε.

Μὴν μνήμην σου τὴν θείαν, τῷ τῶν ἐγκωμίων, ἀμαραντίνῳ στεφάνῳ κοσμήσαντι, ἁμαρτημάτων τὴν λύσιν εὐχαῖς σου δώρησαι.

Θεοτοκίον.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, ταπεινωθέντα, παρθένε θεράπευσον, ἐξ ἀρρωστείας εἰς ῥῶσιν μετασκευάζουσα.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, Χριστοῦ τοῦ παντοκράτορος, εἰρήνην αἴτησαι πάσῃ, τῇ οἰκουμένῃ Νικήτα, τοῖς εὐσεβῶς δ' ὑμνοῦσί σε, ἡμῖν πταισμάτων ἄφεσιν, καὶ εὐρωστίαν σώματος, καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν, ταῖς πρὸς Θεόν σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον.

Μαρία καθαρώτατον, χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου τριάδος δοχεῖον γεγενημένη. ἐν ᾧ Πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσεν, καὶ πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἐπεσκίασαν σοι Κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.

Σήμερον τέρπεται νῆσος Νίσυρος ἔνδοξε, κατέχουσα ἐν κόλποις, σοῦ τὰ σπάργανα Μάρτυς· ἡ Ρόδος δέ, ὡς οὖσα ταύτης σοφέ, θαυμασία Μητρόπολις, σὺν τῇ τὸ αἷμα τὸ θεῖόν σου ἐκχυθέν, δεξαμένῃ Χέῳ γέννηται.

Ἀτρομολήσας Νικήτα ὥσπερ τις ἄσαρκος, πρὸς τοὺς ἀγῶνας χαίρων τὸν Βελίαρ καθῆλες τῆς Ἄγαρ δ' ἀπογόνους ὄντως θυθῷ, τῆς αἰσχύνης ἐβύθισας,μὴ δυνηθέντας θωπείαις καταβαλεῖν, τὴν στερρὰν σου Μάρτυς εὔστασιν.

Μετὰ Στεφάνου καὶ πάντων, Μάρτυς Γεώργιε, Δημήτριε τρισμάκαρ,καὶ Ἰουλιανοῦ τε, τὸν νέον ἀθλοφόρον, νῦν ἐν χαρᾷ, συνελθόντες προσλάβετε,ἐν τῇ πανσέπτῳ χορείᾳ ὑμῶν καὶ γὰρ,καθ' ἡμᾶς καὶ οὗτος ἠθλησε.

Τὸν νέον πάντες ὁπλίτην, Νικήταν ἄνθεσι, στέψωμεν τοῖς ἐκ λόγων, οἱ τῶν ἄθλων τῶν θείων, τρυφήσαντες τῶν τούτου, καὶ πρὸς αὐτόν, ἐκβοήσωμεν

χαίροντες, μὴ ἐπιλάθου τῶν πίστει τὴν ἱεράν, ἐκτελούντων σου πανήγυριν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.
Πρὸς τὸ Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου.

Σήμερον καθείργνυται ἐν ζόφῳ, ὁ ἐν Μάρτυσιν ὡς ἐωσφόρος λάμπων· ἔλκεται τυραννικῶς ὡς ὑπεύθυνος, ὁ κατὰ πλάνης βασιλεύς· φρικτοῖς ἀγῶσι περιβάλλεται, ὁ καταβαλὼν τὸν σοφιστὴν τῆς κακίας, μίσημα εὗρεν ἄδικον, ὁ ἀπὸ καρδίας ὑπερφιλήσας τὸν Χριστόν· θνήσκειν κατεκρίθη, ὁ θανάτου κατευμεγεθήσας· ξίφει ἀπετμήθη, ὁ φθορεὺς τῆς ἀπάτης. Προσκυνοῦμεν σου τοὺς ἄθλους Νικήτα στερρέ, δίδου ἡμῖν τὴν σωτήριόν σου ἀντάμειψιν.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος.
Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ τυπικά. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ'. καὶ τὴν στ'. ᾠδὴν τοῦ κανόνος. Μετὰ τὸ τρισάγιον τὸν ἀπόστολον. καὶ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰμνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Μεγαλυνάρια τοῦ Ἁγίου.

Μάρτυς ἀόλοφόρε ταῖς πρὸς Θεόν, ἱεραῖς εὐχαῖς σου, διατήρει τοὺς εὐλαβῶς τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, προσφεύγοντας ἐκ πάντων, παθῶν τε καὶ κινδύνων, ψυχῆς καὶ σώματος.

Νίκης διαδήματι κατ' ἐχθρῶν, ἐστέφθης Νικήτα, φερωνύμως παρὰ Χριστοῦ, καὶ νῦν σὺν Μαρτύρων τοῖς δήμοις ἀόλοφόρε, γηθόμενος ἀφράστως, αὐτῷ παρίστασαι.

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

(ΔΙΟΡΘΩΘΕΙΣΑ ΩΣ ΟΙΟΝ ΤΕ ΥΠΟ ΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ)

Τῇ 15ῃ Ἰουλίου ἑορτάζομεν τὴν εὕρεσιν τῆς τιμίας Κάρας τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸ Μακάριος ἀνήρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους στ., καὶ ψάλλομεν τρία τοῦ Μηναίου καὶ τρία τῆς ὁσίας ὡς ἔπεται.

Ἦχος πλ. δ'. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Μῆτερ Ματρῶνα πανένδοξε, σὺ τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ἐκ καρδίας ποθήσασα, καὶ αὐτῷ λατρεύουσα, ἐν χαρᾷ ἀνεκραύγαζες· ὡραῖε κάλλει, θεῖε νυμφίε μου, τίς με χωρίσει σῆς ἀγαπήσεως; τῆς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ τῆς ὡραιότητος τῆς μυστικῆς, ἣ μου τὴν διάνοιαν τῆς γῆς ἀφήρπασε.

Μῆτερ Ματρῶνα πανθαύμαστε, ἐν τῇ ἀσκήσει καλῶς, ἠγωνίσω νεκρώσασα, τὰς ὁρμὰς τοῦ σώματος καὶ ἐχθροῦ καταργήσασα, ἐνέδρας πάσας καὶ τὰ τεχνάσματα, τοῦ παλαμναίου, τῇ θείᾳ χάριτι. ὅθεν ὑμνοῦμέν σου, κατὰ χρέος ἄσματι, νύμφη Χριστοῦ, θέον τὸν ἰσάγγελον καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον.

Μῆτερ Ματρῶνα πανεύφημε ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Θεοῦ, διὰ βίου σχολάσασα ἐπαξίως εἴληφας, ἰαμάτων χαρίσματα, καὶ θεραπεύεις πάθη ἀνίατα, καὶ πάντας σώζεις τοὺς σοὶ προστρέχοντας, ἃ τὴν μεγίστην σου, παρρησίαν δείκνυσι πρὸς τὸν Θεόν, ὃν ἡμῖν ἱλέωσαι, ταῖς ἱκεσίαις σου.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'

Σήμερον ἡ Χίος πᾶσα, μνήμην ἄγει ἑτήσιον, τῆς τῶν σεπτῶν λειψάνων εὑρέσεως, τῆς πανενδόξου Ματρώνης, καὶ συγκαλεῖ τοὺς φιλεόρτους πρὸς ἑστίασιν πνευματικήν, δεῦτε λέγουσα συνδράμετε ἐν τῷ Ναῷ αὐτῆς, ἵνα καταξιωθῆτε ἐνθέων δωρεῶν, καὶ οὐρανίων χαρίτων· ἔχει γὰρ τὴν παρρησίαν πρὸς Χριστόν, τοῦ αἰτεῖσθαι τὰ πρόσφορα, ἑκάστῳ τῶν προσερχομένων αὐτῇ μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσῃ σε· τὰ ἀναγνώσματα. Ζήτει ἐν τῇ μνήμῃ τῆς Ἁγίας Ματρώνης Ὀκτωβρίου 20.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος δ'.

Ἐν τῇ πέτρᾳ τῇ στερρᾷ τῆς εἰς Χριστὸν πεποιθήσεως, τὸν τῆς ἀσκήσεως πανθαύμαστε πηξαμένη οἶκον, προσβολαῖς οὐ σεσάλευσαι τῶν ἐναντίων καὶ προσρήξεσιν, ἀλλ' ἀκράδαντος ἔμεινας, ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καὶ ἀτίνατος· διὸ ὃ ἠσχύνας τῇ καρτερίᾳ σου ἀξιάγαστε, τὸν ἀόρατον ὄφιν ταῖς αὐτοῦ ἀνάλωτος ἐνέδραις ὀφθεῖσα καὶ ἐπιβουλαῖς· καθ' οὗ, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, τοὺς εὐφημοῦντας σε ἐνίσχυσον.

Δόξα, Ἦχος πλ. α'.

Ἐπέλαμψεν ἡμῖν ἡμέρα χαρμόσυνος, καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος, ἐν τῇ θείᾳ τῆς τιμίας κάρας εὑρέσει, Ματρώνης τῆς θεόφρονος· καύχημα μὲν γὰρ αὕτη καὶ κλέος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει, τῆς δὲ Δυτικῆς κακοδοξίας, ὡς μετὰ τὸ σχίσμα ἀναφανεῖσα, αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἀθεράπευτον· διὸ ὃ μελῳδικῶς ἐκβοήσωμεν, γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς ἕως τῆς συντελείας, ὡς ἡμῖν ἐπηγγείλατο, ὁ θαυμαστὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν στίχον. Ἦχος ά.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῆς πανενδόξου Ματρώνης τὴν κάραν σήμερον, ἐκ τῶν τῆς γῆς λαγόνων, ἀνατείλασαν πάντες, τιμήσωμεν ἀξίως ὡς θησαυρόν, τῆς τοῦ Πνεύματος χάριτος, ἥτις αὐτὴ ἐνυπάρχουσα ἐνεργεῖ, τῶν θαυμάτων τὰ παράδοξα.

Στίχ. Προμένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον

Ὡς παρρησίαν μεγίστην πλουτοῦσα πάνσεμνε, πρὸς τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, δυσωποῦσα, μὴ παύσῃ, Ματρῶνα πανολβία, ὑπὲρ ὑμῶν, τῶν πιστῶς προσκυνούντων σου, τὴν οὐρανόφρονα κάραν, καὶ τῆς μορφῆς, τὴν ἐμφέρειαν τιμώντων σου.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου

Πηγὴ θαυμάτων ὁρᾶται ἡ θεία κάρα σου, τοῖς πίστει προσιοῦσι, τῷ Ναῷ σου Ματρῶνα, ἰάσεις γὰρ ὡς νάματα δαψιλῆ, ἀεννάως πηγάζουσα, δι' ὃ τὴν ταύτης ἀνάθεσιν ἐκ τῆς γῆς, ἀγαλλόμενοι γεραίρομεν.

Δόξα, Ἦχος δ΄.

Ἄστρον ἀνέτειλε φαεινόν, ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀδύτων, ἡ θεία κάρα σου Ματρῶνα θεόπνευστε, φωτίζουσα ἡμῶν τὰς διανοίας, τῇ ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι, καὶ ὁδηγοῦσα πρὸς ἔργα τῷ θεῷ εὐπρόσδεκτα, τῇ ἐνθέῳ μιμήσει τῇ σῇ δι' ὧν ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Ἐκ παντοίων κινδύνων.
Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Χαίρει ἔχουσα βλάστημα σέ τε, καὶ τὴν κόνιν σου πατρὶς ἡ Χίος, καὶ γηθοσύνως ὑμνεῖ σε κραυγάζουσα, σύ μου Ματρῶνα τὸ κλέος καὶ καύχημα, σὺ καὶ νοσούντων ἴαμα ἄμισθον, ὁσία ἔνδοξε, πρεσβεύειν μὴ ἐλλίπῃς πρὸς Κύριον, σωθῆναι τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντάς σε.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος δ΄.
Ὁ ὑψωθείς.

Φωτοειδὴς περιστερὰ ἀνεδείχθης, ἔχουσα πτέρυγας χρυσᾶς καὶ πρὸς ὕψος τοῦ οὐρανοῦ κατέπαυσες Ματρῶνα σεμνή, ὅθεν σου τὴν ἔνδοξον ἑορτὴν ἐκτελοῦμεν, πίστει προσκυνοῦντές σου, τῶν λειψάνων τὴν θήκην, ἐξ ἧς πηγάζει πᾶσιν ἀληθῶς, ἴαμα θεῖον ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Θεοτοκίον.

Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία, ἀμαρτωλῶν ἡ ἀρραγὴς προστασία, ἡ κραταιὰ βοήθεια ἡμῶν καὶ προσφυγή, σῶσόν με προσφεύγοντα, σοὶ πανάμωμε κόρη, σκέπασόν με πτέρυξι τῆς ἁγίας σου σκέπης, καὶ τῆς ψυχῆς μου πρόστηθι ἐκεῖ, καὶ ἐκδημούσῃ τῶν τῇδε παράστηθι.

Μετὰ τὴν β΄, Στιχολογίαν Κάθισμα. Ἦχος δ΄.
Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐπληρώθη ἡδονῆς, ἡ νῆσος Χίος ἀληθῶς, ὅτε εὗρεν ἐν τῇ γῇ, τὴν σὴν τιμίαν κεφαλήν, τὴν θεόφρονα Ματρῶνα, Μῆτερ Ὁσία, καὶ ταύτην ἐν χαρᾷ λαβοῦσα ἔκραξε, σὺ ὄντως τὸ ἐμόν, κλέος καὶ σέμνωμα, καὶ θησαυρὸς καὶ πλοῦτος πανολβία, πνευματικὸς καὶ ἀκήρατος· δι' ὃ χαρίτων ἐπουρανίων, πλῆσόν με εὐφημοῦσάν σε.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Μετὰ τὸν Πολυέλεον Κάθισμα. Ἦχος γ΄. Τὴν ὡραιότητα.

Πρὸς εὐφημοῦντάς σου, Ματρῶνα ἔνδοξε, τοὺς τῆς ἀσκήσεως, ἀγῶνας ἄσμασι, καὶ τὴν ἰσάγγελον ἐν γῇ, καὶ ἔνθεον πολιτείαν, καὶ ἀσπαζομένους σου κεφαλὴν ἐρίτιμον, σῶζε ταῖς πρὸς Κύριον εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις σου, παντοίων δεινῶν τε καὶ κινδύνων, ἐχθρῶν τε ὁρατῶν καὶ ἀοράτων.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Θερμακάριστε Μῆτερ ἀνύμφευτε, τὴν ἀσθενοῦσάν μου ψυχὴν θεράπευσον, ὅτι συνέχομαι πολλοῖς, ἐν πταίσμασι Θεοτόκε, ὅθεν καὶ κραυγάζω σοι, στεναγμῷ τῆς καρδίας μου, δέξαι με Παναμωμε, τὸν πολλὰ ἁμαρτήσαντα, ἵνα ἐν παρρησίᾳ βοᾷ σοι, χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Καὶ μετὰ τὰ συνήθη, ὁ Κανών. Ἦχος πλ. δ΄. Ὠδὴ α΄. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Τὴν χερσωθεῖσάν μου ψυχὴν τοῖς πάθεσι, σὺ καλλιέργησον νῦν καὶ τὰ ἀκανθώδη, καὶ σαπρὰ ζιζάνια, τὰ τοῦ νοός μου ἔκτεινον, ὦ Ματρῶνα Ὁσία, ὅπως τῶν ὕμνων τοῖς ἄνθεσι, τὴν θαυματουργὸν στέψω κάραν σου.

Ἥλιος ἄλλος φαεινὸς ἀνέτειλεν, ἡ θεία κάρα σή, φωτίζουσα πάντων τὰς καρδίας χάριτι, Ματρῶνα παναοίδιμε, τῶν πιστῶς προσιόντων, ἐν τῷ πανσέπτῳ τεμένει σου, καὶ μετ' εὐλαβείας τιμώντων σε.

Μετ' εὐλαβείας ἑτησίως ἄγει σου, ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ, ἔνδοξε Ματρῶνα, τὴν φαιδρὰν πανήγυριν, τῆς θείας σου κάρας, τὴν παπικὴν καταράσσουσα, διὰ σοῦ ὀφρὺν τὴν ἀγέρωχον.

Θεοτοκίον.

Δεδοξασμένα περὶ σοῦ λελάληνται, ἐν γενεαῖς γενεῶν, ἡ τὸν Θεὸν λόγον, ἐν γαστρὶ χωρήσασα, ἁγνὴ δὲ διαμείνασα, ὃν δυσώπει ἀπαύστως, ἁμαρτιῶν μοι δωρήσασθαι, καὶ τῶν πειρασμῶν ἀπολύτρωσιν.

Ὠδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψῖδος.

Ἀναστράπτει ἐνθέως, ἡ φωταυγὴς κάρα σου, καὶ καταφαιδρύνει πλουσίως, Ματρῶνα ἔνδοξε, τοὺς προσιόντας σοι, μετ' εὐλαβείας καὶ πόθου, καὶ Χριστὸν δοξάζοντας τὸν σὲ δοξάσαντα.

Ἑορτάσωμεν δεῦτε πάντες πιστοὶ τήμερον, τὴν τῆς θείας κάρας ἐκ κόλπων τῆς γῆς ἀνάθεσιν, τῆς οὐρανόφρονος, καὶ θεοφόρου Ματρώνης, τῆς ἡμῶν προστάτιδος ἐν θείοις ἄσμασι.

Μύρον ἔνθεον βλύζει ἡ ἱερὰ κάρασου, θείαις ἐνεργείαις θαυμάτων καταμυρίζουσα, Ματρῶνα ἔνδοξε, πάντας τοὺς πίστει καὶ πόθῳ εὐφημοῦντας ἄσμασι, ταύτης τὴν εὕρεσιν.

Θεοτοκίον.

Διασώζει μὲ λόγος ὁ σαρκωθεὶς Πάναγνε, ἐκ τῶν σῶν πανάγνων αἱμάτων, πλούτῳ χρηστότητος, λύων, ἀπόφασιν τῆς παλαιᾶς καταδίκης, ὃν ἀπαύστως αἴτησαι, σῶσαι τὴν ποίμνην σου.

Κάθισμα. Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἑορτάζει σήμερον, ἡ νῆσος Χίος, τὴν τιμίαν εὕρεσιν, κάρας Ματρώνης τῆς σεπτῆς, ἐν εὐφροσύνῃ κραυγάζουσα, σύ μου, Ὁσία, προστάτις καὶ καύχημα.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πύρινε τοῦ Βασιλέως, καὶ λυχνία πάγχρυσε, φωτὸς τοῦ θείου τὰς ψυχάς, καὶ διανοίας λαμπρύνουσα, τῶν ἀνυμνούντων σε Κόρη πανύμνητε.

Ὠδὴ δ΄. Σὺ μου ἰσχὺς Κύριε.

Ὅσος Ναός, Ματρῶνα, ἔμπλεως δείκνυται, τετρωμένων παντοίοις παθήμασιν, ἀνιαροῖς τε καὶ χαλεποῖς, καὶ ἐξαιτουμένων ἐκ σοῦ, Ματρῶνα, τὴν ἴασιν, ἣν νέμεις παραδόξως, τοῖς ἐν πίστει καὶ πόθῳ, δεομένοις ταῖς θείαις πρεσβείαις σου.

Ἅπας πιστός, συγχορευέτω γηθόμενος, καὶ σκιρτάτω, σὺν ἐμοὶ τῷ πνεύματι, βοᾷ ἡ Χίος ἡ σὴ πατρίς, ἔνδοξε Ματρῶνα, ὅτι σὲ βλάστημα ἔσχηκε, τερπνόν τε καὶ ὡραῖον, τὸ καρποὺς ἀκηράτους, ἀρετῶν ἐξανθῆσαν τοῦ Πνεύματος.

Χριστὸν τὸν σόν, Μῆτερ Νυμφίον ἠγάπησας, καὶ τοῖς τούτου ἑπομένη ἴχνεσι, τῇ ἐκμιμήσει τῶν ἀρετῶν, δόξης οὐρανίου, ἠξίωσαι καὶ λαμπρότητος, ἐν ᾗ καὶ συναγάλλῃ, ὦ Ματρῶνα, ἀφράστως μετὰ πάντων Ὁσίων ἀοίδιμε.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Θεοτοκίον.

Σὺ τῶν πιστῶν, καύχημα πέλεις Ἀνύμφευτε, σὺ προστάτις, σὺ καὶ καταφύγιον, Χριστιανῶν τεῖχος καὶ λιμήν, πρὸς γὰρ τὸν Υἱόν σου ἐντεύξεις φέρεις Πανάμωμε, καὶ σώζεις ἐκ κινδύνων τοὺς ἐν πίστει καὶ πόθῳ Θεοτόκον ἀεὶ σὲ γινώσκοντας.

Ὠδὴ ε'. Ἵνα τί μὲ ἀπώσω.

Εὐφημήσωμεν πάντες, τῆς Χιλιοπολίτιδος Ματρώνης ἄσμασι, τὴν μεγίστην χάριν, ἣν θεόθεν ἀξίως ἐπλούτισε, τῶν πολλῶν θαυμάτων, δι' ἀρετῆς περιουσίαν, καὶ τὴν κάραν αὐτῆς προσκυνήσωμεν.

Ἐπεφάνη ὡς ἄστρον, ἡ τιμία κάρα σου ἀκτῖνας πέμπουσα, δωρεῶν ἐνθέων καὶ χαρίτων, Ματρῶνα, τοῖς πίστει σου τῷ σεπτῷ τεμένει, ἐν σκότει θλίψεων φωτίσει, καὶ δεινῶν φυγαδεύει τὴν ζόφωσιν.

Κρήνη βρύουσα μύρα πέφυκεν ἡ ἔνδοξος Ματρῶνα, κάρα σου, νόσων τὸ δυσῶδες, ἀποσμύχουσα πάντων τῶν πίστει σου, τὴν ἐξ ὕψους χάριν, τῶν ἰαμάτων ἐξαιτούντων, ἣν Θεός σοι παρέσχε δοξάζων σε.

Θεοτοκίον.

Μητρικὴν παρρησίαν, τὴν πρὸς τὸν Υἱόν σου κεκτημένη Πάναγνε, συγγενοῦς προνοίας τῆς ἡμῶν μὴ παρίδῃς δεόμεθα, ὅτι σὲ καὶ μόνην Χριστιανοὶ πρὸς τὸν Δεσπότην, ἱλασμὸν εὐμενῆ προβαλλόμεθα.

Ὠδὴ στ'. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Δευτέραν σε Ἰουδήθ, Ματρῶνα, μῆτερ ἐπέγνωμεν, ὡς γὰρ ἐκείνη ποτέ, πατρίδα διέσωσε, καὶ σὺ διασώζεις νῦν, ταύτην σου τὴν Νῆσον, ἐκ κινδύνων καὶ κακώσεων.

Ὅσος Ναὸς οὐρανός, καὶ ἡ σορός σου στερέωμα, ἡ δὲ θαυματουργικὴ καὶ ἁγία κάρα σου, ἐν τούτῳ τοῖς θαύμασιν, ὡς ἥλιος λάμπει, ὦ Ματρῶνα καλλιπάρθενε.

Νοσοῦσαν ἔχω ψυχήν, καὶ χαῦνον σῶμα ὁ δείλαιος, σὺ δὲ Ματρῶνα σεμνή, ὅλον με ἀνόρθωσον, ὑγιῆ δεικνύουσα, ὅπως σου γεραίρω, θείας κάρας τὴν ἀνάδειξιν.

Θεοτοκίον.

Ῥυσθείημεν τῶν δεινῶν, πταισμάτων ταῖς ἱκεσίαις σου, θεογεννῆτορ Ἁγνή, καὶ τύχοιμεν Πάναγνε τῆς θείας ἐλλάμψεως, τοῦ ἐκ σοῦ ἀφράστως, σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον, Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Γατρεῖον ἄμισθον, καὶ παραδόξων θαυμάτων, ὁ Ναός σου δείκνυται, πηγὴ Ματρῶνα Θεόφρον, πάντες οὖν οἱ προσιόντες αὐτῷ ἐν πίστει, ἴασιν ψυχῶν ἀρύονται καὶ σωμάτων, καὶ βοῶσι γηθοσύνως, χαίροις Κυρίου Ὁσία θαυματουργέ.

Ὁ Οἶκος.

Μεγάλως σε ἐπὶ τῆς γῆς, Ματρῶνα ἔνδοξε, ὁ ὑπὸ σοῦ δοξασθεὶς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐδόξασεν, ἀμοιβὴν ἐπάξιον τῶν ἀρετῶν σοι τὴν τῶν θαυμάτων χάριν δωρησάμενος, νεκρὸν γὰρ ἔτι ζῶσα τῇ προσευχῇ σου ἐζώωσας, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον πολλοῖς ἐθαυμαστώθης θαυμασίοις ἀξιάγαστε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ εὑρέσει τῆς τιμίας σου κάρας, ἀσθενοῦσι πολλοῖς τὴν ῥῶσιν ἐχαρίσω, καὶ ἀεννάως πᾶσι τοῖς πίστει προσιοῦσι τῷ Ναῷ σου τὰς ἰάσεις παρέχεις· διὸ καὶ γηθοσύνως βοῶσί σοι χαίροις Κυρίου Ὁσία θαυματουργέ.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΙΕ'. Η ΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

Λειποῦσα κόσμον ἔμπλεων ἀκοσμίας,
Χριστῷ πρόσεισι νυμφικῶς ἡ παρθένος.
Πέμπτη καὶ δεκάτη, Ματρώνης βᾖ κάρα ἐκ γῆς.

Χρόνου ἱκανοῦ διαπεράσαντος μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν ταφὴν τῆς Ὁσίας, καὶ τῶν θαυμάτων αὐτῆς, ὡς ἐκ πηγῆς ἀκενώτου εἰς αὔξησιν γενομένων, πᾶσι τοῖς ἐν πίστει προσερχομένοις εἰς τὸν Ναὸν αὐτῆς· (προσήρχοντο δὲ πανταχόθεν, διεδίδετο γὰρ, ὡς ἔθος ἡ φήμη, καὶ πάντες ἐλάμβανον τὴν ποθουμένην ὑγιείαν) οἱ Χῖοι, παῖδες φιλόστοργοι τῆς Ὁσίας ὄντες, ἠθέλησαν ἀνακτίσαι τὸν ἱερὸν αὐτῆς Ναόν, καὶ μείζω ποιῆσαι, ἵνα ἔχῃ τὸ πλῆθος τῶν ἐρχομένων τὴν εἴσοδον Κατορύττοντες τοίνυν, καὶ τὸν τάφον αὐτῆς θέλοντες μεταθέσαι, εὗρον ἐν αὐτῷ τὴν ἁγίαν Κάραν αὐτῆς, ὡς ὄντως θησαυρὸν ἄσυλον, πλοῦτον ἀναφαίρετον, θαυμαστὴν εὐωδίαν ἐκπνέουσαν, καὶ τοὺς πάντας ἀρωματίζουσαν. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ αὐτῆς τῆς εὑρέσεως, πολλὰ τῶν θαυμάτων ἐτελέσθησαν· παράλυτος γὰρ ἀνωρθώθη, καὶ μογγιλάλος γυνὴ ἐγερθεῖσα τῆς κλίνης, ἐλάλει καθαρῶς δοξάζουσα τὸν Θεόν, ὑπὲρ αὐτῆς τε καὶ τοῦ παραλύτου τῆς ἰάσεως· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πάντοτε μέχρι τῆς σήμερον, ἡ Ἁγία τὰ αὐτὰ καὶ πλείονα ποιεῖ, διὸ καὶ ἡ μνήμη ταύτης τῆς εὑρέσεως, ἐτάχθη ἑορτάζεσθαι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, εἰς ὠφέλειαν ἡμῶν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν τῆς Ὁσίας, καὶ τοῦ ταύτην καὶ πάντας τοὺς αὐτοῦ θεράποντας δοξάζοντος Θεοῦ.

Ὠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας

Καλλιπάρθενε Νύμφη, τοῦ ἀφθάρτου Νυμφίου, Ματρῶνα ἔνδοξε, εὐχαῖς σου, εὐπροσδέκτοις, καὶ θείαις σου πρεσβείαις, πρὸς αὐτὸν ἡμᾶς λύτρωσαι, φθοροποιῶν ἐκ παθῶν, τοὺς πόθῳ σε ὑμνοῦντας.

Ὡς χρυσὸς μὲν αὐγάζει, νοητῶς ἡ σὴ κάρα ἐκ θείας χάριτος, ὡς ῥόδον δὲ εὐφραίνει, ὀδμαῖς ἐπουρανίαις, τὰς αἰσθήσεις τῶν δούλων σου, Ὁσία Μῆτερ ἡμῶν, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων.

Νυσταγμῷ βαρυνθέντα, τῷ τῆς ἀπογνώσεως καὶ κατακείμενον, σὺ οὖν ἔγειρόν με, πρὸς ἐγρήγορσιν θείαν πρεσβείαις σου, ἵνα μετ' ἐλπίδος τῆς σωτηρίας μου δοξάζω, τῆς σῆς κάρας Ματρῶνα τὴν εὕρεσιν.

Θεοτοκίον.

Παρθενικῆς ἐκ νηδύος, σαρκωθεὶς ἐπεφάνης, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν δι' ὃ σου τὴν Μητέρα, εἰδότες Θεοτόκον, ὀρθοδόξως κραυγάζομεν, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ η'. Ἐπταπλασίας κάμινον.

Ὁ θεοπάτωρ ἅλμασι καὶ σκιρτήμασιν ἔχαιρε, πρὸ τῆς ἐν τῷ νόμῳ κιβωτοῦ ὡς γέγραπται, ἡμεῖς δὲ γηθόμενοι, πρὸ τῆς σῆς κάρας θείαις φωναῖς τῶν σῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀγώνων κλέος, ὑμνοῦντες ἐξαιτοῦμεν ἐκ Θεοῦ σωτηρίαν, διὰ τῆς σῆς πρεσβείας, Ματρῶνα πανολβία.

ΑΡΧΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Πηγὴ θαυμάτων δείκνυται, ἡ πανέρως κάρα σου καὶ σηκὸς ὁ θεῖος ἐατρεῖον ἀμισθον, τοῖς πίστει προστρέχουσι καὶ αἰτουμένοις χάριν τὴν σήν, τὴν παρὰ Θεοῦ σοι βραβευθεῖσαν ἀξίως, Ματρῶνα πανολβία, τοῦ ἀμέμπτου σου βίου, καὶ ἔργων τῶν ἐνθέων καὶ τῶν λαμπρῶν ἀγώνων

Οὐχ' ὡς τὴν Εὔαν πρότερον, ὁ Σατὰν ὁ ἀρχέκακος ἐν ψυθερισμοῖς καὶ δρώσει ἐδελέασεν, ἀλλὰ σὺ πανθαύμαστε, φρονήσει καὶ ἀνδρείᾳ τῇ σῇ, τούτου τὰς δεινὰς μηχανουργίας καθεῖλες, καὶ ἔδειξας ἀπράκτους τὰς ἐνέδρας καὶ δόλους καὶ τὴν ὀφρὺν τὴν τούτου κατέφραξας θεόφρον.

Θεοτοκίον.

Νομοθετῶν εὐσέβειαν καὶ διδάσκων μετάνοιαν ὁ Ἐμμανουήλ, ἐκ σοῦ τεχθεὶς ἐπέφανεν, ὃν νῦν ἐκδυσώπησον, Ὑπεραγία Δέσποινα, τῆς δικαιοσύνης ὑπανοῖξαί μοι τὰς πύλας, καὶ σῶσαί με βοῶντα, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Νηστείᾳ, ἀγρυπνίᾳ καὶ προσευχῇ τὴν ζωὴν διανύσασασα ἅπασαν, Μῆτερ τὴν σήν, εἴληφας ἀξίως τὰς ἀμοιβάς, ὅτι ὃ καὶ συναγάλλῃ νῦν μετὰ τῶν δικαίων ἐν οὐρανῷ, πρεσβεύουσα ἀπαύστως, ὑπὲρ τῶν σὲ μεσίτιν, προβαλλομένων πρὸς τὸν Κύριον.

Τσιδωρον. Μυρόπνην συμπρεσβευτὰς καὶ Μαρκέλλαν, Ματρῶνα, παράλαβε, τοὺς Ἀθλητάς, μετὰ Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, Νικήταν τοὺς προλάμψαντας, ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀσκητικῶς, καὶ δὴ τοὺς νεαθλους, Θεόφιλον, Νικήταν, Μανουήλ, Μᾶρκον καὶ Νικόλαον.

Μεγίστην παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν, κεκτημένη Ὁσία ἱκέτευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἀνευφημούντων σε εὐλαβῶς καὶ πίστει προσκυνούντων σου τὴν τιμίαν κάραν καὶ τὰ ὀστᾶ, καὶ τὴν σεπτὴν εἰκόνα, Ματρῶνα θεοφόρε, σὺν Ἀγγελῇ τῷ νεομάρτυρι.

Θεοτοκίον.

Ὁράθης, ὦ Παρθένε Μῆτερ Θεοῦ, ὑπὲρ φύσιν τεκοῦσα ἐν σώματι, τὸν ἀγαθὸν λόγον ἐκ καρδίας τῆς ἑαυτοῦ, ὃν ὁ Πατὴρ ἠρείξατο, πάντων πρὸ αἰώνων ὡς ἀγαθός, ὃν νῦν καὶ τῶν σωμάτων, ἐπέκεινα νοοῦμεν, εἰ καὶ τὸ σῶμα περιβέβληται.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Συγχάρητέ μοι σήμερον, νῆσος καὶ πόλις ἅπασα, ἐν τῇ εὐσήμῳ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ εὑρέθη ἡ κάρα, Ματρώνης τῆς θεόφρονος, τῆς ἐμὸν οὖσης βλάστημα, θρέμμα τε δὴ καὶ σέμνωμα, καὶ προστασία καὶ σκέπη ἡ Χὶος σκιρτῶσα κράζει.

Θεοτοκίον.

Μαρία καθαρώτατον, χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου Τριάδος δοχεῖον γεγενημένη, ἐν ᾧ Πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσε, καὶ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον, ἐπεσκιάσαν σοι Κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος δ'.
Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλήν, τῆς θεοτιμήτου Ματρώνης, πάντες τιμήσωσωμεν, ἣν Θεὸς ἐτίμησε θαυμάτων χάριτι, ὁ τιμῶν τοὺς τιμήσαντας, αὐτὸν θείοις ἔργοις, ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ δικαίοις ζυγοῖς, πίστει ἀσπαζόμενοι ταύτην, ὄργανον τῆς χάριτος οὖσαν, τῶν ἐνεργειῶν τοῦ θείου Πνεύματος (Δίς).

Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλήν, τῆς παμμακαρίστου Ματρώνης, νῦν μακαρίσωμεν τὴν θεομακάριστον, ὡς κεκτημένην σαφῶς, οὓς προεῖπεν ὁ Κύριος, ἐν εὐαγγελίοις, μακαρισμοὺς ἅπαντας, πτωχείαν πνεύματος, πένθος καὶ πραότητα θείαν, πεῖναν τοῦ δικαίου καὶ δίψαν, καὶ ἐξῆς τῶν ἄλλων τὴν συμπλήρωσιν.

Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλήν, τῆς ὁσιωτάτης Ματρώνης, ἐπαίνοις στέψωμεν, πάντες εὐφραινόμενοι ἐν τῇ εὑρέσει αὐτῆς, θησαυρὸς γὰρ ἀνέκλειπτος καὶ ἄσυλος πλοῦτος καὶ ὄλβος οὐράνιος ἡμῖν δεδώρηται, παρὰ τοῦ Θεοῦ, περιέχων, πάντα τὰ ψυχῶν καὶ σωμάτων, ἀγαθὰ σωτήρια καὶ πρόσφορα.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Ὁ γαός σου γέγονε Ματρῶνα ἔνδοξε, ἀμισθον ἐατρεῖον καὶ ἐατρεύει πάθη χαλεπά· διὸ ὁ οἱ ἐν νόσοις τρεχόμενοι καὶ ἀκαθάρτοις πνεύμασιν ὀχλούμενοι, ἐν αὐτῷ εἰσιόντες, τῶν παθουμένων τυγχάνουσι καὶ θαμβωτικῶς ἀναβοῶσι· μέγας εἶ Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, ὁ δοξάζων τοὺς Ἁγίους σου.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ὦ Ματρῶνα νύμφη Χριστῷ, χαίροις τῶν παρθένων τῶν φρονίμων ἡ εὐκλεής, προσθήκη, Ὁσία, ἡ ἐν φαιδρᾷ λαμπάδι, Χριστῷ προσυπαντήσασα τῷ Νυμφίῳ σου

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ
ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

ΠΟΝΗΘΕΙΣΑ ΜΕΝ ΕΝ ΠΡΩΤΟΙΣ ΥΠΟ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΤΙΝΟΣ

ΔΙΟΡΘΩΘΕΙΣΑ ΔΕ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 22ᾳ Ἰουλίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τῆς ἁγίας Παρθενομάρτυρος ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ, καταγομένης ἐκ Χίου καὶ ἀθλησάσης ἐν τῇ ἰδίᾳ Πατρίδι ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς αὐτῆς, ἐν ἔτει 1500 ἀπὸ Χριστοῦ.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν στίχους· ἡ καὶ ψάλλομεν πρῶτον τῆς ἰσαποστόλου Μαγδαληνῆς δ'. καὶ εἶτα δ'. τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῆς ἀλοφόρου Μαρκέλλης τὴν μνήμην σήμερον, ἐν ἐτησίοις ὑμνοις, ἑορτάσωμεν πάντες, φιλέορτοι ἐνδόξως, ἥτις Χριστῷ τῷ Κυρίῳ παρίσταται, ἐκδυσωποῦσα ἀπαύστως ὑπὲρ ἡ-

μῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων αὐτήν. (Δίς).

Ἡ νῆσος Χίος καυχάσθω, ὅτι ἐξήνθησε, τὸ παρθενίας ἄνθος, τὸ θεόβλαστον ὄντως, τὴν ἔνδοξον Μαρκέλλαν, ἥπερ ἀεὶ τῷ Κυρίῳ παρίσταται, ἐκδυσωποῦσα ἀπαύστως ὑπὲρ αὐτῆς, παρρησίᾳ καὶ τοῦ Κόσμου παντός.

Τὴν ἱερὰν καὶ λαμπρὰν σου μνήμην δοξάζοντες, Μαρκέλλα μακαρία, καὶ πιστῶς ἐκτελοῦντες, βοῶμέν σοι σὺν πόθῳ, ῥῦσαι ἡμᾶς, τῆς φλογὸς τῆς κολάσεως, καὶ τῶν δελῶν τοῦ δελέαρ. ταῖς πρὸς Χριστόν, ἱκεσίαις σου πανεύφημε.

Δόξα Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε λαοί, ἀσματικοῖς στέμμασι, τὴν ἱερὰν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄμωμον νύμφην Μαρκέλλαν σήμερον καταστέψωμεν, τὴν τὸν ἀρχέκακον ὄφιν καταπατήσασαν· ταῖς γὰρ παρὰ τοῦ ἀσέλγους αὐτῆς πατρὸς ἀλγειναῖς μαστιγώσεσιν, ὡς ἀδάμας στερρὸς μὴ ἐνδοῦσα, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀνόσιόν τε καὶ ἄθεσμον μίξιν ἀποβαλοῦσα, τοὺς μαστοὺς ἀφῆρηται καὶ τὴν θεόφρονα κεφαλὴν αὐτῆς ἐκτέτμηται· ὅθεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος παρέστη, ὡς παρθένος φρονίμη, σὺν Ἰσιδώρῳ τῷ θείῳ, καὶ Μυρόπῃ τῇ ἐνδόξῳ, καὶ τῇ Ὁσίᾳ Ματρώνῃ, τοῖς πρὸ αὐτῆς ἐν Νίῳ διαλάμψασι, καὶ προστάταις αὐτῆς γενομένοις, διηνεκῶς πρεσβεύουσα ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Εἴσοδος. Τὸ φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς Ἁγίας Ματρώνης.

Εἰς τὴν λιτήν. Ἦχος α'.

Πηγὴ χαρίτων, ἡ σορὸς τῆς θείας Μαρκέλλης ὄντως ἀναδέδεικται· πολλοῖς γὰρ ἐν ποικίλοις πάθεσιν οὖσι, προσέτι καὶ ἀβλεψίαν νοσοῦσι, τῇ τοῦ ἁίματος ἑαυτῆς χρίσει τὴν θεραπείαν δεδώρηται· ὅπερ ἄχρι τοῦ νῦν ἐν ταῖς τῆς θαλάσσης ἀκταῖς ὁρᾶται κυμαινοῦν, καὶ τὴν ἐκείνης ἄδικον, τοῖς ἀγνοοῦσιν ἐναργῶς δεικνύον σφαγήν· ὅθεν καὶ ἡμεῖς, οἱ ἐν ἀσθενείαις ψυχῶν κατακείμενοι, προσέλθωμεν αὐτῇ μετὰ πίστεως, καὶ τῆς πνευματικῆς θεραπείας τευξόμεθα δι' αὐτῆς· ποιεῖ γὰρ ὁ Κύριος τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'.

Δεῦτε φιλέορτοι πάντες, ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγλοφόρου Μαρκέλλης σήμερον ἀθροισθέντες πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν εὐωχούμενοι· μυστικὴν γὰρ ἡμῖν τράπεζαν, τὰς ἀριστείας καὶ τοὺς ἄθλους αὐτῆς τοῖς πᾶσι προτίθεται, ὡς ἔδεσμα τερπνὸν καὶ ἐξαίρετον. Ἐνθέως οὖν κορεσθέντες, δοξάσωμεν τὸν παντοδύναμον Κύριον, τὸν ἰσχὺν αὐτῇ δόντα, ἀντιστῆναι τῷ ἀρχεκάκῳ δαίμονι, καὶ σὺν τοῖς μαστοῖς, τὴν τῆς κάρας ἐκτομήν, προθύμως δέξασθαι, παρὰ τοῦ ἰδίου πατρός. Ἧς ταῖς πρεσβείαις δῶρησαι ἡμῖν ὁ Θεός, τὸ μέγα σου ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος. Εἰς τὸν Στίχον στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Προῖξ χοροῖς συνηριθμήσαι, τῶν μαρτύρων ἀοίδιμε, Μαρκέλλα πολύαθλε καὶ πανέντιμε· τοῦ γὰρ πατρός σου τὴν ἄθεσμον, βουλὴν καὶ ἀνόσιον, βδελυχθεῖσα ὡς ἀγνή, τὸν αὐχένα ὑπέκλινας, καὶ τὴν κάραν σου, ἀπετμήθης, καὶ εἴληφας ἀξίως, τῆς ἀθλήσεως τὸ στέφος, ἅτε νομίμως ἀθλήσασα.

Στίχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον

Ὧν βασάνων αἱ λαῖλαπες, τῆς ψυχῆς σου οὐκ ἔσεισαν, τὸν πύργον τὸν ἄσειστον καὶ ἀκλόνητον, μάρτυς Μαρκέλλα στερρόψυχε, ἀλλ' ἔμεινας ἄτρεπτος, ἐπὶ πέτραν τὴν στερρὰν, τοῦ τὰ

πάντα ἰσχύοντος καὶ συνέχοντος, θερμὴν ὄντως, διὰ σε παρρησίαν, πρέσβυν εἰς Θεὸν πλουτοῦμεν, οἱ σὲ τιμῶντες ἐν ἄσμασι.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου

Ἐφρενίχθης τοῖς αἵμασι, τῆς σαρκός σου ἀοίδιμε, ἅπερ ἐξεχύθησαν καὶ γεγόνασι, τῶν ἀσθενούντων ὡς φάρμακα, ποικίλλας ἰώμενα, ἀσθενείας τῶν βροτῶν, ὦ Μαρκέλλα πανεύφημε, ὅθεν ἔσταμαι, τῇ σορῷ τῶν λειψάνων καὶ βοῶ σοι, καλλιμάρτυς τοῦ Κυρίου, κάμοὶ τὴν ἔασιν δώρησαι.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Παρθενικοῖς αἵμασιν, ἀθληφόρε Μαρκέλλα φοινιχθεῖσα, τῷ οὐρανίῳ Νυμφίῳ πάγκαλλος Νύμφη ἀνεδείχθης, ὑπὲρ οὗ τὰς αἰκίας, παρὰ τοῦ σοῦ ἀνοσίου πατρός, ὑπήνεγκας, πανθαύμαστε· καὶ τὴν ἐρίτιμόν σου κεφαλήν, ὑπὲρ τηρήσεως ἀκριβοῦς τοῦ θείου νόμου σὺν τοῖς μαστοῖς ἀπετμήθης, ἐλεγχοῦσα αὐτοῦ τὸ τῆς ἀκολασίας ἀξενήκουστον τόλμημα· ὅθεν ὡς παρθένος, μετὰ τῶν φρονίμων συναγάλλῃ παρθένων· καὶ ὡς τοῦ νόμου φύλαξ ἀκριβής, μετὰ τῶν Μακκαβαίων καὶ τοῦ θείου Προδρόμου συνδοξάζῃ, μεθ' ὧν πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε Μαρία Θεοτόκε, ὁ ναὸς ὁ ἀκατάλυτος, μᾶλλον δὲ ὁ ἅγιος, καθὼς βοᾷ ὁ Προφήτης, «ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ».

Ἀπολυτίκιον, Ἦχος α'.

Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τοῦ Κυρίου τοῖς νόμοις, καὶ τοῖς θείοις διδάγμασι, πειθομένη Μαρκέλλα, καὶ ἀμέμπτως φυλάττουσα, τὴν θέαν πτοηθεῖσα τοῦ πατρός, ᾧ νύμφη ἀκήρατε Χριστοῦ, ἐν τοῖς ὄρεσιν ἠύλέζου, ἐν οἷς διώκων εὑρίσκει καὶ κτείνει σε· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διά σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Καὶ νῦν Θεοτόκε Παρθένε. Ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. Στιχολογίαν Κάθισμα Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ῥανίσι τῶν σεπτῶν, καὶ πανάγνων αἱμάτων, ἀπέπνιξας σοφή, ἀθληφόρε Μαρκέλλα, δελέαρ τὸν κάκιστον, ἐκχυθέντων σαρκίου σου· ὅθεν εἵλησας, παρὰ Θεοῦ στέφος δόξης· διὸ πρέσβευε, ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Κτίστην, Μαρτύρων ὁμότροπε.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Νύμφευτε ἁγνή, Θεοτόκε Παρθένε, ἡ μόνη τῶν πιστῶν, προστασία καὶ σκέπη, κινδύνων καὶ θλίψεων, καὶ δεινῶν περιστάσεων, πάντας λύτρωσαι, τοὺς ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας, Κόρη ἔχοντας, καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν σῶσον ταῖς θείαις πρεσβείαις σου.

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν. Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ.

Ταῖς τῶν βασάνων τροκυμίαις Μαρκέλλα, οὐκ ἐπαντίσθης, ἀλλ' ἐν ὁρμῷ ἀκλύστῳ, κυβερνωμένη χάριτι ἐνθέῳ Χριστοῦ, ἔφθασας πανόλβιε, ὡς Παρθένος καὶ Μάρτυς, ἔνθα τὴν ἀτάραχον, εὗρες ὄντως γαλήνην, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσα Χριστῷ, τῶν μετὰ πόθου τελούντων τὴν μνήμην σου.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν μου τὰ πλήθη, καὶ τῶν ἀτόπων ἐννοιῶν τὰς νι-

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΣ ΛΑΥΡΑΣ ΑΘΩ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

φάδας, τίς ἐξειπεῖν δυνήσεται πανάμωμε; τὰς ἐπαναστάσεις δὲ τῶν ἀσάρκων ἐχθρῶν μου, τίς ἐκδιηγήσεται, καὶ τὴν τούτων κακίαν; ἀλλὰ τῇ σῇ πρεσβείᾳ ἀγαθή, τούτων μοι πάντων, τὴν λύτρωσιν δώρησαι.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα. Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Μαρκέλλης τὴν σεπτήν, ἑορτάσωμεν μνήμην, ἀπήμβλυνε καὶ γὰρ τοῦ θελήματος τὰ κέντρα, καὶ στέφος ἀπείληφεν, ἐκ Θεοῦ τῆς ἀθλήσεως, ᾧ παρίσταται, μετὰ Ἀγγέλων ἐν δόξῃ, καὶ πρεσβεύουσα, οὐ διαλείπει σωθῆναι, τοὺς πόθῳ τιμῶντας αὐτήν.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Φωτί σου ἀγαθή, τὴν ἐν σκότει ψυχήν μου, καταύγασον Ἁγνή, καὶ τὴν πόρωσιν λῦσον, καὶ δίδαξον πράττειν με, τοῦ Υἱοῦ σου τὸ θέλημα, ὅπως ἄφεσιν, τὴν τῶν πολλῶν μου πταισμάτων, εὕρω Πάναγνε, καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου ῥυσθῶ ταῖς πρεσβείαις σου.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἤχου. Τὸ προκείμενον. Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ. Στίχος. Ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τῆς ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Τὸ ἰδιόμελον ζήτει εἰς τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστόλων. Παρθενικοῖς αἵμασιν. Εἶτα ὁ κανὼν τῆς Ἁγίας.

Ὠδὴ α'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἀνόσιον βούλημα, ἀπωσαμένη ἀοίδιμε, πατρὸς καὶ παμβέβηλον, ἔλαβες θάνατον, ὅθεν εἴλησας, στεφάνους τοὺς τῆς νίκης, παρὰ τοῦ θεσπίσαντος ὅρους τῆς φύσεως.

Βαφεῖσα πανεύφημε, τῆς τῶν αἱμάτων ῥαντίσμασι, τῷ Κτίστῃ προσήνεξαι, ὡς Νύμφη ἄσπιλος, καὶ ἀμώμητος, Μαρκέλλα καλλιμάρτυς, εἰς τὰ ὑπερκόσμια αὐτοῦ βασίλειον.

Γνοῦσα τὴν ἀθέμιτον, τοῦ σοῦ τεκόντος διάνοιαν, Μαρκέλλα πανθαύμαστε, καὶ ψυχολέτηρα, ἔξω ἔφυγες, τοῦ οἴκου καὶ ηὐλίζου, ἐρήμοις ἐν ὄρεσι, Θεῷ σχολάζουσα.

Θεοτοκίον.

Σαρκὸς ὁμοιώματι, ἐπιφανεὶς ὁ φιλάνθρωπος, ἐκ σοῦ παναμώμητε, κόσμον διέσωσεν, ἀπολλύμενον, καὶ πλάνῃ ὑπαχθέντα· ὅθεν σὲ γεραίρομεν καὶ μακαρίζομεν.

Καταβασία. Χοροὶ Ἰσραήλ.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ὁλίως σατὰν συλῆσαι θέλων, τὸν πλοῦν τῆς ψυχῆς σου ᾧ σεμνή, τὸν σὸν τοκέα ἤγειρε τῆς παρθενίας ῥιθέραί σου, ἄνθος Μαρκέλλα ἔνδοξε, ἀλλὰ ἡττήθη, καὶ πέπτωκεν.

Ἐνδέδεισαι Νύμφη τῷ Κυρίῳ, ὡραία Μαρκέλλα τῇ στολῇ, τῇ πορφυρᾷ τοῦ αἵματος, ὑπερ ἁγνῶς ἐκκέχυται, ἐκ τοῦ σεμνοῦ σαρκίου σου, Παρθενομάρτυς ἀείμνηστε.

Ζωὴν τὴν ἄδιον ποθοῦσα, προέκρινας θάνατον ζωῆς, ἡ μὲν γὰρ τάχος λύεται, ὁ δὲ τὴν αἰωνίζουσαν, Μάρτυς ζωὴν προὐξένησε, καὶ ἀφθαρσίας τὸν στέφανον.

Θεοτοκίον.

Νεφέλη ὑπάρχεις λευκοτάτη, σταγόνας πιστοῖς, ἐξ οὐρανοῦ, ὁμβροῦσα

καὶ ἀνίσχυσα, δικαιοσύνης ἥλιον, ὅστις τὸ σὸν ἀξίωμα, πάντων ὑπέρτερον ἔδειξε.

Καταβασία. Τόξον δυνατὸν ἠσθένησε.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον

Τῆς Μαρκέλλης τὴν πάλην ἀναπολῶν, καὶ τοὺς ἄθλους ἐκπλήττομαι κατὰ νοῦν, πῶς τὸ θῆλυ ἔσχυσε, καὶ γενναίως ἠνδρίσατο, τοῦ Σατὰν τὸ θράσος, νικῆσαι καὶ ῥύαγμα, τοῦ Χριστοῦ τῇ χάριτι, τοῦ πλάστου τῆς φύσεως, ὅθεν ἀνυμνοῦντες, τὴν αὐτῆς πάντες νίκην, συμφώνως βοήσωμεν, πρὸς αὐτὴν μετὰ πίστεως, Ἀθληφόρε πανεύφημε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Παναγία Παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ, τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ χαλεπά, ἴασαι δέσποτα, καὶ συγγνώμην παράσχου μοι, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, ἀρρόνως ὧν ἔπραξα, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα μολύνας ὁ ἄθλιος· οἴμοι, τί ποιήσω ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἡνίκα οἱ Ἄγγελοι, τὴν ψυχήν μου χωρίζουσιν, ἐκ τοῦ ἀθλίου μου σώματος; Τότε, Δέσποινα, βοήθειά μοι γενοῦ καὶ προστάτις θερμότατος, σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου.

Ὠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἦβην ἐπανθοῦσαν, Μαρκέλλα σεμνή, ἔχουσα ἀθλήσεως ἥνυσας, δρόμον διόπερ νῦν παρίστασαι Θεῷ, οὗ ἔρως σὴν κατέφλεξε, ψυχὴν καὶ καρδίαν ἀοίδιμε.

Θάλασσαν ἐξέφυγες τὴν τῶν παθῶν, τῶν πολυταράχων καὶ ἔδραμες, ἐν τῷ λιμένι, τῷ ἀκλύστῳ τοῦ Θεοῦ, ἔνθα Μαρτύρων τάγματα, πέλλουσι Μαρκέλλα πανέντιμε.

Τὸν τόν τοῦ ὄφεως, ὃν περ Ἀδάμ, πόθῳ τῆς θεώσεως πέπωκε Μάρτυς Μερκέλλα, μὴ πιοῦσα ὡς σοφή, αὐτὸν πανσόφως ἤσχυνας, ὅθεν σου τὴν μνήμην γεραίρομεν

Θεοτοκίον.

Τ' πανυπερθαύμαστος Μήτηρ Θεοῦ, λάμψον μετανοίας ἀκτῖνά μοι, λύσον τὸν ζόφον, τῶν ἁμέτρων μου κακῶν, τοὺς πονηροὺς ἀπέλασον. Κόρη λογισμοὺς τῆς καρδίας μου.

Καταβασία. Εἰσακήκοα τὴν ἔνδοξον.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Κρήνην σε γινώσκομεν, Μαρκέλλα παμμακάριστε, σώζουσαν τοὺς δίψει ἐκκαέντας, ὅθεν σὺν πόθῳ τῇ σῇ σορῷ ἑστηκώς. δέχομαι τὴν ἔασιν παθῶν, ψυχῆς τε καὶ σώματος, ὡς γλυκύρροα νάματα.

Τιμένα ἀτάραχον, οἱ ἐν πελάγει πανσεμνε, ὄντες τῆς ζωῆς τῆς ἐπικήρου, ἔχομεν πάντες, τὸν σὸν Μαρκέλλα Ναόν, ὅνπερ σοι ἐδείματο λαός, πόθῳ ὁ χριστώνυμος, εἰς σὴν δόξαν καὶ αἴνεσιν.

Μώμους ἀπεδύσω, ὁλοτελῶς ἀοίδιμε, ἐκ τῆς καθαρᾶς σου διανοίας, οὓς ὁ ἀντάρτης αὐτῇ ἐνέβαλε, καὶ γέγονας ἔμψυχος ναός, ὅνπερ εἰσῳκήσατο, ἡ Τριὰς ἡ ἀείφωτος.

Θεοτοκίον.

Ἐώρακε πάλαι σε, ὡς θεῖον τόμον Ἀκραντε ἔνθεος προφήτης ἐν ᾧ λόγος, ἐγράφη ἔνδον, Πατρὸς εἰς κόσμου χαράν, καὶ ἔσωσε πάντας ὡς Θεός, πίστει προσκυνοῦντάς σου, τὴν ἀπόρρητον γέννησιν.

Καταβασία. Ὁ τοῦ φωτὸς διατμήξας.

Ὠδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον

Νικᾶται δύναμις ἅπασα, δαιμόνων καὶ ἐχθρῶν τῇ ἰσχύϊ σου, ὅθεν δεόμεθα,

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

τὴν νῆσον πᾶσαν περίσωζε ἡμῶν, Μαρκέλλα ἔνδοξε, ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἠενίζει πάντας ἀοίδιμε, τὸ ὕδωρ τὸ ἐκ πέτρας χεόμενον, ἣ σε ἐδέξατο, καὶ νῦν τὸ σῶμα καλύπτει σου, τέρατα καὶ σημεῖα τελοῦν ἑκάστοτε.

Ὁ διαρρήξας καὶ σώσας σε, τὴν πέτραν ἐκ τοῦ ἄγους ἀμόλυντον, πατρῶας μίξεως, **Θεὸς Μαρκέλλα** ἐδόξασε, θαυμάτων ἐνεργείαις καὶ ἐμεγάλυνεν.

Θεοτοκίον.

Ἡ μόνη πάντων βοήθεια, βοήθησον ἡμῖν κινδυνεύουσι, καὶ χεῖρα ὄρεξον, καὶ πρὸς λιμένα ἐμβίβασον, τῆς σωτηρίας. **Κόρη** Θεοχαρίτωτε.

Κατάβασία. Ἐν τῷ θλίβεσθαί με.

Κοντάκιον. Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον

Ἡ λαμπρά σου ἄθλησις, ὦ καλλιμάρτυς **Μαρκέλλα**, τῶν πιστῶν ἐφαιδρυνε, τὰς διανοίας ἐνθέως, θάνατον τοῦ ζῆν ἀνόμως προκρίνειν πάντας, πειθοῦσα, καὶ γὰρ ἐτιμήθης ξίφει τὴν κάραν, σὺν μαστοῖς ὑπὸ πατρῴας, χειρός, ὦ δρᾶμα, ὑπὲρ τοῦ νόμου **Χριστοῦ**.

Ὁ Οἶκος.

Δεῦτε οἱ φιλήκοοι, ἀκούσατε καινοὺς καὶ δυσαντήτους ἄθλους τε καὶ ἀγῶνας, οὓς περ ἡ τοῦ Χριστοῦ ἄμωμος νύμφη Μαρκέλλα, παρὰ τοῦ ἀνοσίου αὐτῆς πατρὸς ἐν τῇ τῆς Χίου νήσῳ, ἐν κώμῃ Βολισσῷ ἠγώνισται, ἔνθα μέχρι τοῦ νῦν ἐρυθρὸς ὁ τῆς θαλάσσης ἀφρὸς ἐν ταῖς ἀκτοῖς ὁρᾶται, εἰς δήλωσιν τοῦ ἐκχυθέντος παρθενικοῦ αὐτῆς αἵματος· θέλων γὰρ ὁ ἐναγὴς καὶ ἀνόσιος πατὴρ παρανόμως συμμίγνυσθαι αὐτῇ, οὐκ ἠνέσχετο ἡ ἀοίδιμος, ὅθεν φεύγουσα καὶ ὑπ' αὐτοῦ διωκομένη, ἔλαβε θάνατον ὑπὲρ σωφροσύνης, χερσὶ πατρικαῖς ἀποτμηθεῖσα σὺν τοῖς μαστοῖς, καὶ τὴν ἐρίτιμον αὐτῆς κεφαλήν· διὸ ὁ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθη, ὡς ἀθλήσασα ὑπὲρ τοῦ νόμου Χριστοῦ.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ

ΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΙΟΥ

Πότμον ὑπέστην ἀδικόθυτον, Σῶτερ
Ἐξ ἀδίκου φεύγουσα μιγῆς πατρῴας.
Τὸν Δαυὶδ ἀκούσασα Σωτήρ μου λόγον,
Ἀδικίαν φάσκοντα ἑβδελυξάμην.
Εἰς τὸν νοῦν δὲ τὸν Λὼτ θυγατρογάμον φέρω.
Οἷα πέπονθα πράττων αἰσχύης δρᾶμα.
Βέλη τέτρωμαι ἐκ πατρὸς μιαιφόνου. (1)

Αὕτη ἡ Ἁγία Παρθενομάρτυς καὶ ἀθληφόρος τοῦ Χριστοῦ Μαρκέλλα περίπου τοὺς τριακοσίους χρόνους (2) γνω-

(1) Οὗτοι οἱ στίχοι εὑρηνται ἐν μαρμάρῳ κεχαραγμένοι ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, ὡς ὁ τὰ πάτρια τῆς Χίου συλλέας γράφει.

2) Ὁ ποιητὴς τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, λέγει, ἐν τισι τροπαρίοις ὅτι συνδοξάζεται αὕτη μετὰ Ἰσιδώρου καὶ Μυρώνης καὶ τῆς ὁσίας Ματρώνης τῶν ἐν Χίῳ προδιαλαμψάντων καὶ προστατῶν αὐτῆς ἀναφανέντων· ἡ δὲ Ἁγία Ματρώνα πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν εἰς τοὺς 1462 ἀνξβ'. χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ. Λοιπὸν συμπεραίνομεν στοχαστικῶς, ὅτι ἡ ἀθλη-

ρίζεται καὶ κηρύττεται Ἁγία καὶ Μάρτυς εἰς τὴν νῆσον Χίον· καὶ ναὸς εὑρίσκεται τιμώμενος εἰς τὸ θεῖον αὐτῆς ὄνομα καὶ θαύματα πολλὰ ἐτέλεσε καὶ τελεῖ εἰς τοὺς μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας ζητοῦντας τὴν μαριυρικὴν αὐτῆς χάριν καὶ ἀντίληψιν εἰς τὰς χρείας των· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ναός της εἶναι παράμερα εἰς μίαν ἄκραν τῆς νήσου, καὶ ἡ ἱστορία της δὲν ἐδόθη εἰς τύπον, καὶ οὕτω νὰ κηρυχθῇ καὶ νὰ φανερωθῇ πανταχοῦ, διὰ τοῦτο λαβόντες ἡμεῖς τὰς εἰδήσεις τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἱστορίας ἀπὸ ἕνα σύντομον καὶ ἐλληνιστὶ συντεθειμένον ὑπόμνημα παλαιοῦ τινος, συγχρόνου τῆς Ἁγίας, ἤδη πρῶτον τὴν κυρύττομεν πρὸς πάντας, καὶ ἐντοπίους καὶ ξένους, ὑποσημειοῦντες ἐν μέρει καὶ ὅσα ἀμέσως ἐγνωρίσαμεν περὶ τοῦ τερατουργοῦ ὕδατος, ὁποῦ ἐκβλύζει ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἀποτομῆς της, προσθέντες ἔτι καὶ ἐκ τῶν νέων της θαυμάτων τὰ πλέον φανερὰ καὶ γνωστὰ εἰς τοὺς πλησιοχώρους.

Ἡ μακαρία λοιπὸν αὕτη καὶ ἄσπιλος νύμφη τοῦ Χριστοῦ Μαρκέλλα ἦτον ἀπὸ τὴν νῆσον Χίον, ἀπὸ ἕνα χωρίον τοῦ ἐπάνω μέρους, καλούμενον Βολισσόν· τῶν γονέων της τὰ ὀνόματα δὲν μᾶς τὰ ἐφανέρωσε καμμία ἱστορία, οὐδὲ ἐκ παραδόσεως δὲν τὰ ἠξεύρομεν· ἦσαν ὅμως χριστιανοί, πλουσιώτεροι καὶ ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων τοῦ χωρίου· ἀλλ' ἀποθανούσης τῆς μητρὸς αὐτῆς νέας τὴν ἡλικίαν ἔμεινεν ὀρφανὴ ἡ Μαρκέλλα καὶ ἀνετράφετο ὑπὸ τοῦ πατρός. Ἔχουσα δὲ ἐκ πρώτης ἡλικίαν ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ καλὴν παιδαγωγίαν ἀπὸ τὴν μητέρα της, ἦτο καὶ ἐφαίνετο ἡ εὐλογημένη σεμνοτάτη καὶ κατὰ πάντα εὔτακτος καὶ κοσμία· τῆς δὲ ἡλικίας αὐξανούσης, συνηύξανον καὶ τὰ πρῶτα ἐκεῖνα καλά, καὶ ἄλλα νέα προσεγίνοντο, διότι πολλὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐδείκνυεν εἰς τὴν θείαν εὐαρέστησιν, νηστεύουσα, προσευχομένη, ἐλεοῦσα τοὺς χρείαν ἔχοντας καὶ ἄλλας ἀγαθοεργίας ποιοῦσα καὶ φυλάττουσα ἀκριβῶς τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἡ ἀοίδιμος. Ἀλλὰ ταῦτα βλέπων ὁ μισόκαλος καὶ κοινὸς ἐχθρὸς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας, ἐφθόνησε καὶ ἤθελε νὰ τὴν πολεμήσῃ, μὴν ὑποφέρων νὰ καταπατῇ τὴν δύναμίν του μία νέα καὶ ἁπαλὴ κόρη, καὶ μάλιστα χωρικὴ καὶ ἀγράμματος, μηδὲν ἄλλο ἠξεύρουσα εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον, ἐφθόνησε, λέγω, καὶ ἤθελε νὰ τὴν πολεμήσῃ, καὶ ἂν δυνηθῇ, νὰ τὴν ρίψῃ εἰς τὸν βαθύτατον λάκκον τῆς ἁμαρτίας ἐκείνην ἥτις ἐφαίνετο καὶ ἦτο τῇ ἀληθείᾳ ὑψηλὴ καὶ ἀνωτέρα τῶν πολλῶν κατὰ τὴν ἀρετήν. Πλὴν νὰ πολεμήσῃ ἀμέσως ἐκείνην σπείρων δηλαδὴ πονηροὺς λογισμοὺς εἰς τὴν καθαρὰν καὶ θεόφρανά της διάνοιαν, καὶ οὔτω τὴν νικήσῃ, τὸ ἐστοχάσθη ἀδύνατον ὁ πονηρότατος, ὅτι ἂν καὶ ἦτο νέα, εἶχεν ὅμως γερόντικον καὶ ἀνδρεῖον φρόνημα καὶ δὲν ἦτο θυγάτηρ τῆς προμήτορος Εὔας εἰς τὸ νὰ ἀνοίγῃ τὰς ἀκοάς μετὰ χαρᾶς εἰς τοὺς δολίους ἐκείνου ψιθυρισμούς· ὅθεν παραιτεῖται ὁ μιαρός, ὡς ἀσθενής, ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὴν ἄμεσον πόλεμον, δὲν τὴν ὑψώνει εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν, ὡς πλουσιωτέραν καὶ ὡραιοτέραν τῶν ἄλλων, δὲν τῆς ἀνάπτει τὰς τῆς νεότητος ἐπιθυμίας, οὔτε ἄλλο τι ἐκ τῶν βελῶν αὐτοῦ δὲν ῥίπτει κατ' αὐτῆς, ἐπειδὴ ὅποιον κακὸν καὶ ἂν ἦτο ἐκεῖνο ὅπερ ἤθελε τὴν παρακινήσει νὰ κάμῃ, ἤθελεν εἶναι μέτριον καὶ μικρόν, καὶ ὄχι μέγα καὶ ἀνήκουστον, ὡσὰν ἐκεῖνο ὅπερ, εἰς ὅλον τὸ ὕστερον, ἠγωνίσθη ὅλαις δυνάμεσι νὰ κατορθώσῃ ἀλλ' ἔμεινε κατησχυμένος, ἐπειδὴ ἀπέτυχεν ὁ παμμίαρος, καθὼς ἀκολούθως θέλομεν εἰπεῖ.

Τί δὲ ἦτο τὸ μέγα κακόν, καὶ ἀνήκουστον εἰς τοὺς Χριστιανούς; εὗρον τὸν πατέρα της φαυλόβιον, καὶ τῆς θείας χάριτος ἔρημον, κινεῖ καὶ διεγείρει αὐτὸν εἰς σαρκικὸν ἔρωτα αὐτῆς τῆς ἰδίας του θυγατρός· φεῦ τῆς κακίας καὶ πονηρίας τοῦ διαβόλου! φεῦ τῶν πονηρῶν αὐτοῦ μηχανημάτων! τὴν μὲν Εὔαν ἠπάτησε διὰ τοῦ ὄφεως, ἐπειδὴ ἦτο συνειθισμένος ἐκεῖνος νὰ εἰσέρχηται συχνὰ εἰς τὸν Παράδεισον, τὴν δὲ Μαρκέλλαν ἐδοκίμασε νὰ ἀπατήσῃ μὲ τὸ μέσον τοῦ πατρός της, ἐπειδὴ ἦτο νύκτα καὶ ἡμέραν ἀχώριστοι, ὡς πατὴρ καὶ τέκνον. Τιτρώσκει λοιπὸν καὶ πληγώνει αὐτόν, ὡσὰν μὲ σαΐτας φαρμακερὰς, μὲ τὸ κάλλος τῆς κόρης, ὅθεν ἀρχίζει ὁ μιαρὸς νὰ τὴν βλέπῃ μὲ ἀκολάστους ὀφθαλμούς, καὶ ἐκ τῆς θεωρίας, τοῦ ἔρχονται αἰσχραὶ προσβολαί, καὶ ἐκ τῶν προσβολῶν συνδυασμοί, καὶ ἐκ τῶν συνδυασμῶν συγκαταθέσεις, καὶ ἐκ τῶν συγκαταθέσεων, ἤρχισε καὶ νὰ ἀποτολμᾷ εἰς τὴν ἀθεσμοτάτην πρᾶξιν τῆς ἁμαρτίας, ἤγουν ἀπετόλμησεν ὁ ἀνόσιος νὰ λέγῃ πάντῃ αὐθαδῶς καὶ ἀναισχύντως πρὸς τὴν θυγατέρα δαιμονικὰ λόγια, διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν πονηρὰν αὐτοῦ γνώμην, καταφρονῶν καὶ θείους καὶ ἀνθρωπίνους νόμους, μὲ σκοπὸν νὰ τὴν ἔχῃ, ὢ τόλμης βαρβαρικῆς καὶ ἀθέου! νὰ τὴν ἔχῃ λέγω καὶ θυγατέρα καὶ γυναῖκα του!.

Ἐταράχθη, ἐφριξεν ἡ σωφρονεστάτη Μαρκέλλα, οὔτε κἂν νὰ τὸ καλοακούσῃ ὑπέμεινε. Τί λοιπόν; ἐπιχειρεῖ καὶ βιαίως ὁ ἀπάνθρωπος πατήρ· ἡ δὲ φρόνιμος κόρη τὴν βίαν φοβηθεῖσα, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πατρικήν της οἰκίαν καὶ ἀπὸ τὸ χωρίον, καὶ ὡσὰν νὰ ἐδιώκετο ἀπὸ Μαξιμιανούς, ἢ Διοκλητιανούς ἢ Δεκίους, τοὺς ἀθέους ἐκείνους τυράννους, ἔφευγεν εἰς τὰ ὄρη, καὶ διέτριβεν ἐκεῖ κρυπτομένη, καὶ παρακαλοῦσα τὸν νοητὸν αὐτῆς νυμφίον Χριστόν, νὰ τὴν σκεπάσῃ καὶ νὰ τὴν φυλάξῃ ἀμόλυντον. Τί δὲ ὁ κάκιστος πατήρ; τάχα ἠδύνατο εἰς τὸν ἑαυτόν του; τάχα ἐντράπη διὰ τὴν ἀποστροφὴν τῆς θυγατρός του; τάχα ἐσωφρονίσθη; ὄχι· τὸ ἐναντίον μάλιστα ἔγινεν· ὅτι κατὰ τὸν Ἰουδαῖον Φίλωνα, ὅταν ὁ πονηρὸς οὗτος ἔρωτας δὲν ἠμπορῇ νὰ τελειωθῇ, δὲν παύει, ἀλλὰ περισσότερον αὐξάνει· «ἀποτυγχανόμενος ἔρως, οὗ μερίμνας ἐπιτείνεται»· ὅθεν ἀποτυχὼν καὶ αὐτὸς ὁ ἀνόσιος, πλέον ἤναψεν ἀπὸ τὰς φλόγας τοῦ σατανικοῦ ἔρωτος· ἐπαραφρόνησεν, ἐδαιμονίσθη, καὶ ἐβγῆκε ζητῶν αὐτὴν εἰς τὰ βουνά. Ἡ δὲ μακαρία Μαρκέλλα, ἰδοῦσα τοῦτον μακρόθεν, καὶ νομίζουσα πῶς ἐκεῖνος δὲν τὴν εἶδε, τρέχει τὸ ὀγληγωρότερον εἰς ἕνα παραθαλάσσιον τόπον, καὶ κρύπτεται μέσα εἰς μίαν μεγάλην βάτον· δὲν τὸν ἐλάνθασεν ὅμως, τὴν εἶδε. Λοιπὸν τρέχει καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βάτον, διὰ τὴν πολλήν της πυκνότητα, ἔβαλε πῦρ εἰς αὐ-

---

φόρος Μαρκέλλα ἤκμαζε περίπου τοὺς ᾳφ'. 1500, ὅτι δὲν τὴν ἐνθυμοῦνται οὔτε οἱ πάπποι, οὔτε οἱ πρόπαπποι τῆς παρούσης γενεᾶς. (Σημ. τῆς γενεᾶς καθ' ἣν ἔγραφεν ὁ βιογράφος τῆς Ἁγίας, Κ. Π.).

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

τὴν ὁ σκληροκάρδιος καὶ θηριογνώμων, διὰ νὰ τὴν βιάσῃ νὰ ἐβγῇ ἔξω, ἢ ἐὰν δὲν γίνῃ τοῦτο, νὰ τὴν καύσῃ μέσα ἐκεῖ. Πλὴν δὲν κατώρθωσεν ἐκεῖνο ὅπερ ἤθελεν, ἐπειδὴ ἐξελθοῦσα ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ Μαρκέλλα (ἡ βία τὴν ἀνάγκαζε νὰ ἀψηφῇ τελείως τὰ κέντρα καὶ τὰ ξεσχίσματα τῆς βάτου), ἔτρεξε μὲ ὅλην της τὴν δύναμιν εἰς τὴν παραθαλασσίαν ἐκείνην πεδιάδα, καὶ διαπεράσασα αὐτήν, ἔτρεχεν ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους καὶ τὰς πέτρας τῆς θαλάσσης, ὡς ἔλαφος ταχυδρόμος· καὶ ἐκείνη μὲν ἡ πανεύφημος ἠγωνίζετο οὕτως ὑπὲρ σωφροσύνης, διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν παρθενίαν της ἄφθορον, ἐκεῖνος δὲ ὁ ἐναγὴς καὶ ἀκάθαρτος ὑπὲρ ἀκολασίας καὶ ἀσελγείας, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν κακόν του σκοπόν· μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ τὴν φθάσῃ, ἔρριψε σαΐταν καὶ τὴν ἐπλήγωσεν· ἀλλὰ καὶ πληγωμένη ἡ Μαρκέλλα, ἔτρεχε πάλιν καὶ ὅσον ἠδύνατο ἔφευγε, πλὴν, ὅταν εἶδε πῶς τὴν ἔφθανε, καὶ πλέον νὰ τρέχῃ δὲν εἶχε δύναμιν, κατέφυγεν εἰς τὴν ἀήττητον δύναμιν τοῦ νυμφίου της Χριστοῦ, καὶ προσευξαμένη, ἐζήτησε νὰ σχισθῇ καὶ νὰ ἀνοίξῃ ἡ πέτρα ὅπου ἦτο πλησίον της, νὰ τὴν δεχθῇ μέσα της καὶ νὰ τὴν κρύψῃ καὶ παρευθύς· ὦ τὴν θαυμασίαν σου Χριστέ, Βασιλεῦ τῆς κτήσεως! παρευθὺς εἰσήκουσε τῆς δεήσεως αὐτῆς «ὁ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούων» καὶ σχισθεῖσα ἡ πέτρα ἐκείνη τὴν ἐδέχθη καὶ τὴν ἔκρυψε μέσα της ἕως ἐπάνω εἰς τοὺς μαστούς, ὡς ποτὲ τὴν πρωτομάρτυρα καὶ Ἰσαπόστολον Θέκλαν.

Φθάσας δὲ καὶ ὁ πατήρ, δαιμονισμένος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ θυμοῦ, καὶ μὴ δυνάμενος ἐκεῖθεν νὰ τὴν βγάλῃ μὲ ἀπανθρωπίας καὶ σκληρότητος ὑπερβολὴν πρῶτον ἔκοψε τοὺς μαστοὺς τῆς κόρης μὲ μάχαιραν, ὦ γνώμης ἀπανθρώπου καὶ θηριώδους! ὦ σπλάγχνα! ὦ καρδιά! ὦ χεῖρες τυραννικαὶ καὶ ὄχι πατρικαί! πρῶτον λέγω ἔκοψε τοὺς μαστούς της καὶ τοὺς ἔρριψεν εἰς τὸ βουνόν, ἔπειτα ἀπέτεμε τὴν πάντιμον αὐτῆς κεφαλὴν καὶ τὴν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν (1), καὶ οὕτως ἡ μακαρία Μαρκέλλα ἔλαβε πρὸ Χριστοῦ, ὡσὰν ἕνας γέρος καὶ δῶρον τῆς σωφροσύνης της καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν διαπύρου ἀγάπης της, ἐπειδὴ ἐτελειώθη δι' αἵματος, καὶ νὰ ἀξιωθῇ τῶν ἀφθάρτων καὶ ἀκηράτων στεφάνων τῆς ἀθλήσεως· διότι ἠδύνατο βεβαίως ἡ θεία παντοδυναμία νὰ τὴν φυλάξῃ ζωντανὴν νὰ τὴν παρηλάβῃ τὴν ἁγίαν της ψυχὴν ἐν εἰρήνῃ· πλὴν δὲν ἔκαμεν οὕτως· ἀλλὰ τὴν ἄφησε νὰ λάβῃ βίαιον θάνατον διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐμπροσθέν του ἐστολισμένη ὄχι μόνον μὲ τὸ καθαρὸν ἔνδυμα τῆς παρθενίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν πορφύραν τῶν παρθενικῶν της αἱμάτων· καὶ οὕτως ὡς μὲν παρθένος εἰσῆλθεν εἰς τὸν οὐράνιον νυμφῶνα μετὰ τῶν φρονίμων παρθένων, ὡς δὲ Μάρτυς μετὰ τῶν Μακκαβαίων καὶ τοῦ τιμίου Προδρόμου μακαρίζεται· διότι αὐτοὶ δὲν παρέδωκαν τὴν ζωήν των εἰς θάνατον, διὰ νὰ μὴν ἀρνηθοῦν τὸν ἀληθῆ Θεόν, καθὼς ὕστερον οἱ Μάρτυρες, ἀλλὰ διὰ τὸν νόμον Κυρίου, οἱ μὲν Μακκαβαῖοι, διὰ νὰ μὴ φάγουν ἀπὸ τὰ φαγητὰ ἐκεῖνα ἅπερ ἠμπόδιζεν ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, ὁ δὲ Βαπτιστὴς καὶ Πρόδρομος ἐλέγχων τὴν παρανομίαν τοῦ Ἡρώδου· καὶ κατὰ ἀλήθειαν εἰς τὴν Ἁγίαν ταύτην ἐπληρώθη τὸ Εὐαγγελικὸν ἐκεῖνο ὅπερ λέγει· «Ὃς δ' ἂν ἀπωλέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν»· διότι ἀπώλεσε τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν διὰ νὰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἰδοὺ ἔλαβε τὴν αἰώνιον, καὶ συζῇ μὲ τὸν Χριστόν, καὶ συνδοξάζεται· καὶ οὐ μόνον ἐν οὐρανῷ δοξάζεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ γῆς μὲ παράδοξα θαύματα μεγαλύνεται· διότι ἡ διαρραγεῖσα ἐκείνη πέτρα καὶ τὴν Ἁγίαν δεξαμένη, ἀνέβλυσε καὶ ἀναβλύζει ἀενάως ὕδωρ τερατουργόν, ἰαματικὸν παντὸς πάθους καὶ πάσης ἀσθενείας· «ζῶ γὰρ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με ἀντιδοξάσω». Ὅθεν καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, βλέποντες τὰ παράδοξα ταῦτα θαύματα τοῦ ἐκ τῆς πέτρας ἀναβλύζοντος ἁγιάσματος 2), ἔκτισαν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα

(1) *Ἄδεται λόγος ἐκ παραδόσεως, καὶ ὁ τὰ πάτρια τῆς Χίου συλλέξας καὶ ἐγγράφων μᾶς τὸ ἄφησεν, ὅτι ἡ μαρτυρικὴ κάρα τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, εὑρίσκεται εἰς τὴν παλαιὰν Ρώμην, ἴσως ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ὥριζαν τὴν νῆσον οἱ Γενουβέζοι.*

2) *Εἶναι δὲ τὸ ἁγίασμα αὐτὸ ἕως ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὸν τόπον ἐκεῖνον τὸν ὀνομάζουν οἱ ἐντόπιοι «Μαρτύριον τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης», ἐπειδὴ ἔγινεν ἐκεῖ ἡ ἀποτομή της· ἐκεῖ εὑρίσκεται καὶ ἡ πέτρα, ἡ ὁποία ἔκρυψε καὶ ἐσκέπασε τὸ παρθενικὸν καὶ πάντιμον σῶμά της· καὶ ἕως τῆς σήμερον, κρίμασιν οἷς εἶδεν ὁ Κύριος τὸ σκεπάζει. Εἶναι δὲ ἡ πέτρα αὕτη εἷς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ὄχι πολὺ μεγάλη οὐδὲ φαίνεται ὡσὰν ριζιμαία, ἀλλ' ὡσὰν νὰ ἐνυλίσθη ἀπὸ τὸ βουνόν, καὶ ἔπεσεν ἐκεῖ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς ἔπεσαν χώματα καὶ πέτραι τοῦ βουνοῦ, καὶ ἔχωσαν τὸ ἓν της μέρος· ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν μισοσκεπάζει ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, καὶ φαίνεται μόνον ὡς μία πῆχυν ὑψηλοτέρα τῆς γῆς ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης. Ἔχει εἰς τὸ μέσον της ἡ πέτρα ὀλίγον κοίλωμα καὶ εἰς τὸ κοίλωμα ἐκεῖνο ἔχει μίαν μικρὰν καὶ στενὴν ὀπήν, τόσον ὁποῦ χωρεῖ μέσα τὸ νύχι τοῦ δακτύλου τῆς χειρός· ἀπὸ αὐτὴν τὴν μικρὰν καὶ στενὴν ὀπὴν τῆς πέτρας ἐξέρχεται ὀλίγον ὕδωρ ἁλμυρὸν καθαρώτατον καὶ θερμότατον· ἀποκεῖ τις περιεργαζόμενος τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο· ἡ πέτρα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέρχεται δὲν συνέχεται μὲ τὸ βουνόν, νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ ἐκεῖ διαπερνᾷ εἰς τὴν πέτραν· νὰ ἀναβαίνῃ πάλιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἔπρεπεν ὅταν σύρεται μέσα ἡ θάλασσα νὰ ξηραίνεται, ἀλλ' αὐτὸ τρέχει ἐνὸς εἴδους πάντοτε, ὡσὰν νὰ ἦναι ἡ πέτρα πίθος μὲ νερόν, καὶ ἀπὸ κανένα ράγισμα τοῦ πίθου ἐξέρχεται. Ἔπειτα τὸ καθαρὸν ἐκεῖνο ὕδωρ βάφει τὰ μαῦρα πετράδια τοῦ αἰγιαλοῦ, (διότι ὅλαι αἱ πέτραι τοῦ τόπου ἐκείνου εἶναι μαῦραι) καὶ φαίνονται ὡσὰν τὸν κρόκον τοῦ αὐγοῦ (δὲν ἠξεύρω μὲ τί ἄλλο νὰ τὰ ὁμοιάσω) καὶ οὐ μόνον τὰ ἔξω ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν εἰς ὅσον τόπον χύνεται τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἕως τρεῖς πήχαις βάθος, εἶναι παρομοίως βαμμένα καὶ οἱ ἀφροὶ τῆς θαλάσσης εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶναι κόκκινοι εἰς καιρὸν γαλήνης· ὅθεν οἱ ἐντόπιοι ὀνομάζουν τὸν τόπον ἐκεῖνον, «Ἅγιον αἷμα»· καὶ ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος ὅστις ἐσύνθεσε τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Μάρτυρος, ὀνομάζει τὴν πέτραν ἐκείνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέρχεται τὸ ἁγίασμα «Σορὸν», ἤγουν θήκην τῶν Λειψάνων τῆς Ἁγίας, καὶ ὅλοι ἔχουν παράδοσιν ὅτι ἐκεῖ μέσα μένει τὸ Μαρτυρικὸν Λείψανον, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεται τὸ ἰαματικὸν ἐκεῖνο ὕδωρ. Πλὴν δὲν εἶναι τὸ θαυμαστὸν οὔτε ἡ θερμότης οὔτε ἡ βαφὴ τῶν πετρῶν, διότι αὐτὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη φαίνονται· τὸ θαυμαστὸν εἶναι τοῦτο, διότι εὐθὺς ὁποῦ ἀρχίσει ὁ ἱερεὺς νὰ ψάλλῃ τὸν ἁγιασμὸν, φαίνονται ὀλίγοι ἀτμοὶ εἰς τὸν λάκκον τοῦ ὕδατος ἐν ἀρχῇ, ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο ὁποῦ ἐγγίζει εἰς τὴν πέτραν, ἔπειτα σκεπάζεται ὅλη ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος ἀπὸ τοὺς ἀτμοὺς ἐκείνου, ὡσὰν νὰ ἀνοίξῃ τις καζάνι ὁποῦ βράζει, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἁγιασμοῦ παύουν οἱ ἀτμοὶ, καὶ μένει πάλιν ὡς καὶ πρότερον· πρᾶγμα διηγοῦμαι ὁποῦ εἶδον ἰδίοις ὀφθαλμοῖς· Ὅταν δὲ ἔχῃ νὰ θαυματουργήσῃ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν πάσχοντα, δι' ὃν ψάλλεται ὁ ἁγιασμός, τότε περισσότερον ἀτμίζει, καὶ δίδει χαροποιὰν εἴδησιν· εἰς τοῦτο μὲ ἐβεβαίωσεν ὁ Ἐφημέριος ὁποῦ πολλάκις τὸ ἐπαρατήρησε. Ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἀποτομῆς, εἶναι ὁμοίως βαμμένοι αἱ πέτραι μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ λέγουν, πὼς ἐκεῖ τὴν ἐσαΐτευσεν ὁ πατήρ καὶ ἐχύθησαν τὰ Μαρτυρικά της αἵματα, καὶ διὰ τοῦτο αἱ πέτραι εἶναι κόκκιναι, καὶ ἐγὼ παρατηρήσας δὲν εἶδα εἰς ἄλλο μέρος νὰ ἔχουν τοιοῦτον χρῶμα αἱ πέτραι, παρὰ εἰς αὐτὰ τὰ δύο μέρη· δὲν εἶναι φυσικὸν τὸ χρῶμα ἐκεῖνο τῶν πετρῶν, ἐπειδὴ τριβόμενον βγαίνει, καὶ μένη ἡ πέτρα μαύρη κατὰ τὴν φύσιν της.*

τῆς Ἁγίας, εἰς τὸν τόπον τῆς βάτου ὁποῦ ἐκρύφθη, ὃς προείρηται, καὶ τὴν ἑορτάζουν εὐλαβῶς, καὶ κατ' ἔτους οἱ ἀνάγκην ἔχοντες προστρέχουν εἰς τὸν Ναὸν καὶ εἰς τὸ ἁγίασμα, καὶ λαμβάνουν τῶν παθῶν των τὴν ἴασιν. Τὰ δὲ θαύματα, ὁποῦ ἐνεργεῖ αὐτὸ τὸ ἁγίασμα τῆς Ἀθλοφόρου Μαρκέλλης εἶναι δύσκολον νὰ τὰ περιγράψῃ τις, διὰ τὸ πλῆθος. Ὅθεν καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Χίου, καὶ ἀντικρὺ ἀπὸ τὰ Ψαρρὰ προστρέχουν ἐκεῖ, καὶ λαμβάνουν τὴν θεραπείαν εἰς τὰ πάθη των· καὶ εἰς τὴν μνήμην της, ἤτις τελεῖται τῇ 22 τοῦ Ἰουλίου Μηνός, πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων συντρέχει· διὸ καὶ τὸν Ναόν της νεωστὶ ἀνεκαίνισαν καὶ ἐμεγάλυναν οἱ ἐντόπιοι, καὶ ἐκ τῶν νέων αὐτῆς θαυμάτων παρέδωσαν ἡμῖν, καὶ ἐγράψαμεν τὰ ἀκόλουθα.

Εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ὀγδοήκοντα δύο χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, Ἱερεύς τις ἀπὸ αὐτὸ τὸ χωρίον, τὴν Βολισσὸν, ἔχων παιδίον ἀσθενές, ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸ πλύνῃ εἰς τὸ ἁγίασμα τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, πλὴν ὄχι μὲ τὴν πρέπουσαν καὶ ἀπαιτουμένην πίστιν, ἀλλὰ μὲ δισταγμὸν καὶ ἀμφιβολίαν, ἐπειδὴ ἦτο δεινὴ ἡ ἀσθένεια τοῦ παιδίου, ἠσθάνετο λογισμοὺς ἀπογνώσεως καὶ ἀπελπισίας, πῶς οὔτε ἡ χάρις τῆς Μάρτυρος δὲν τὸ ὑγιαίνει· καὶ τοιοῦτοι μὲν ἦσαν οἱ λογισμοὶ τοῦ ἱερέως· καὶ πατρὸς τοῦ παιδίου· τί δὲ ἡ Ἁγία; θέλουσα νὰ δείξῃ τὴν παρρησίαν ὁποῦ ἔχει πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τὴν θαυματουργικὴν χάριν, ὁποῦ ἐπλούτησεν, εὐθὺς ὁποῦ ἔπεσεν εἰς ὕπνον τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἱερεύς, τοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του, πῶς εὑρέθη εἰς τὸν τόπον τοῦ Μαρτυρίου τῆς Ἁγίας, ὅπου καὶ τὸ ἁγίασμα πηγάζει, καὶ ἐκεῖ, τοῦ φαίνεται ἄνωθεν ἡ Ἁγία, ἐλέγχουσα τὴν ἀπιστίαν του, καὶ λέγουσα·

«Τὸ παιδίον σου βεβαίως θέλει ὑγιάνει, καὶ μὴν ἀμφιβάλλῃς εἰς τὴν θαυματουργικὴν χάριν, ἣν ἔλαβον παρὰ Θεοῦ». Ὁ δὲ, ταῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας, τόσον ἐτρόμαξεν, ὥστε ὁποῦ ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ ἔμεινεν ἄφωνος παντελῶς καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ ὥραν ἱκανήν· ἀφ' οὗ δὲ μόνος καθ' ἑαυτὸν ἐμετενόησεν, καὶ τὴν ἀπιστίαν τῶν λογισμῶν ἐδιώρθωσε τότε ὡμίλησε, καὶ εἰς ἐπήκοον τῶν εὐρεθέντων ὑπεσχέθη νὰ τὴν ἑορτάζῃ εἰς τὸ ἑξῆς καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ὥραν ὁποῦ ὡμίλησεν ἐκεῖνος, ὑγίανε καὶ τὸ παιδίον του παραδόξως, καὶ ἐπληροφορήθη πραγματικῶς ἐκ τῶν δύο τούτων ὁποῦ ἔπαθε καὶ εἶδε, τὴν χάριν τῆς Ἁγίας δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἔνδοξον αὐτοῦ νύμφην καὶ Μάρτυρα Μαρκέλλαν.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, ἄλλος τις Ἱερεύς, ὀνόματι Μιχαήλ, ἀπὸ τὸ αὐτὸ χωρίον, εἶχε παιδίον ἀσθενὲς ἱκανὸν καιρὸν, Νικόλαον καλούμενον, καὶ ἐπειδὴ παρήρχετο ὁ καιρὸς καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὑγείαν του, ἐπικαλέσθη τὴν Ἁγίαν εἰς βοήθειαν, καὶ τὴν δευτέραν νύκτα, ὦ τῆς ταχείας ἀντιλήψεως τῆς Μάρτυρος! τοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του πῶς τὴν εἶδε (καθὼς τὴν ἤξευρε ἀπὸ τὴν εἰκόνα της) καὶ ἐπήγαινε εἰς τὴν οἰκίαν ὁποῦ ἦτο τὸ ἀσθενὲς παιδίον, καὶ παρευθὺς ἀποτινάξας τὸν ὕπνον, εὗρε τὸ παιδίον ὑγιὲς καὶ κατὰ πάντα καλῶς ἔχον, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν τὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ δοξαζόμενον, καὶ τὴν Αὐτοῦ Μάρτυρα Μαρκέλλαν.

Εἰς τοὺς ἑπτακοσίους ὀγδοήκοντα πέντε χρόνους ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἐκίνησαν τινὲς ἀπὸ τὴν χώραν διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ χωρίον των, τὴν Βολισσὸν, ἀλλὰ τόσον μεγάλη καὶ χιονώδης βροχὴ τοὺς ἔφθασεν εἰς τὸν δρόμον, εἰς τόπον ἔρημον καὶ ἀκατοίκητον, ὥστε ὁποῦ ἀπέκαμε πλέον καὶ ἐλιποθύμησε μίαν γυναῖκα ἀπὸ τὴν συνοδείαν των, καὶ παρεμπρὸς δὲν ἠδύνατο τὰ ὑπάγῃ, ἀλλ' ἔπεσεν ὡσεὶ νεκρά. Οἱ ἄλλοι μὴ δυνάμενοι νὰ τῆς κάμουν καμμίαν βοήθειαν, τὴν ἐσήκωσαν καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ κελλίον μιᾶς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὁποῦ εἶναι εἰς τὰ βουνὰ ἐκεῖνα, εἰς τόπον λεγόμενον Φλῶσι, καὶ τὴν ἄρησαν ἐκεῖ πνέουσαν τὰ λοίσθια καὶ αὐτοὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν δρόμον των, καὶ μὲ μεγάλον κίνδυνον τῆς ζωῆς των ἠδυνήθησαν νὰ φθάσουν εἰς τὴν Βολισσόν. Φθάσαντες δὲ ἐκεῖ, ἀνήγγειλαν τὸ γεγονὸς εἰς τὸν ἄνδρα τῆς γυναικός, καὶ αὐτὸς ἀκούσας τοῦτο, ἐδόθη εἰς θερμὴν δέησιν πρὸς τὴν Ἁγίαν Μαρκέλλαν, παρακαλῶν αὐτὴν ὅπως κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα της θαύματα, νὰ κάμῃ καὶ τοῦτο νὰ τὴν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον. Καὶ ταῦτα μὲν παρεκάλει καὶ ἐζήτει ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν Ἁγίαν· ἡ δὲ θαυματουργὸς καὶ συμπαθὴς Μαρκέλλα ἐπήκουσε τῆς θερμῆς αὐτοῦ δεήσεως· ὅθεν φαίνεται εἰς τὴν γυναῖκα καὶ πιάνουσα αὐτὴν ἀπὸ τὸ χέρι, τῆς ἐφάνη πῶς τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ κελλίου, ὅπου ἦτον φάτνη· ἔπειτα ἐφάνη πῶς τῆς ἔδωκεν ἕνα δοχεῖον μὲ νερὸν καὶ ἔπιεν· ἐπειδὴ δὲ ἡ χιὼν ἐπεκράτει, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ὑπάγουν κἂν νὰ τὴν θάψουν καθὼς ἐνόμιζον ὅτι ἦτον ἀποθαμένη, μετὰ δὲ ἐννέα ἡμέρας μεταβάντες νὰ τὴν ἐνταφιάσουν, τὴν εὗρον ὑγιᾶ καὶ καλῶς ἔχουσαν καὶ δυναμωμένην ἀπὸ τὸ νερόν, ὁποῦ ἐν ἐκστάσει τὴν ἔπιτιωεν ἡ Ἁγία

διηγεῖτο δὲ ἡ γυναῖκα ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσεν ἀπὸ τὴν Ἁγίαν, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς εὐχαριστίαν τῆς Μάρτυρος. Κάποιος ἄλλος εἶχε παιδίον τυφλόν, καὶ πηγαίνει αὐτὸ εἰς τὸ Μαρτύριον τῆς Ἁγίας, τὸ ἔπλυνε μὲ τὸ ἁγίασμα καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν χάριν αὐτῆς, ἔτυχε τοῦ ποθουμένου· ἀνέβλεψε δηλαδὴ τὸ παιδίον του, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς βλέπει καθαρὰ ὡς καὶ πρότερον.

Ἄλλος τις εἶχε τὰ πόδια του κρατημένα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ περιπατήσῃ, καὶ πηγαίνων εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας μὲ πίστιν, ἐζήτησε καὶ ἐτέλεσαν τὴν θείαν Λειτουργίαν διὰ τὴν ὑγείαν του, καί, ὦ τοῦ θαύματος! πίπτων εἰς τὰ Ἅγια, ἐν καιρῷ τῆς Μεγάλης Εἰσόδου, ἐσηκώθη παρευθὺς ὅλος ὑγιής, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ τὴν αὐτοῦ Παρθενομάρτυρα Μαρκέλλαν.

Γυνή τις ἀπὸ τὴν ἀντικρὺ νῆσον, τὴν ἐπιλεγομένην Ψαρά, εἶχε πάθος δεινὸν μέσα εἰς τὸ στόμα, καὶ δὲν ἠδύνατο ἡ ἀθλία οὔτε νὰ φάγῃ, οὔτε νὰ πίῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁμιλίαν μεγάλην δυσκολίαν τῆς ἔφερνε τὸ πόνεμα· ὅθεν ἐδόθη εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἰατρῶν διὰ νὰ λάβῃ τὴν θεραπείαν τοῦ πάθους· πλὴν ὁ καιρὸς περνᾷ, καὶ ἰατρείας σημεῖον δὲν φαίνεται παντελῶς εἰς τὸ πάθος, ἀλλὰ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν χειρότερον γίνεται, καὶ κίνδυνον μέγαν φοβερίζει τῆς ἀθλίας γυναικός. Λυπεῖται αὐτὴ διὰ τοῦτο, κλαίει, ἀναστενάζει, κατατρώγεται, καὶ καταφθείρεται ἀπὸ τοὺς πόνους, ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ δὲν ἠξεύρει. Εἰς τοὺς ψιπ' 1770 ἡτοιμάσθησαν γυναῖκες τινὲς ἀπὸ τὴν αὐτὴν νῆσον, νὰ ἔλθουν εἰς προσκύνησιν τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, μία δὲ ἀπὸ τὴν συνοδίαν ἐκείνην, ὑπάγει καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, ὅπου εἶχε τὸ ἀνίατον πάθος, «ἐγώ, καὶ ἡ δεῖνα, καὶ ἄλλαις ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Χίον, εἰς προσκύνησιν τῆς Ἁγίας Μορκέλλης, δὲν ἔρχεσαι καὶ ἐσύ, μήπως καὶ σὲ ἐλεήσῃ καὶ θεραπεύσῃ τὸ πάθος σου;» Ἐδέχθη τὸν λόγον ἡ πάσχουσα, καὶ ἐλθοῦσα μεθ' εὐλαβείας καὶ πίστεως ἀδιστάκτου εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας γυναῖκας, ἐλειτουργήθησαν ἐκεῖ, καὶ μετὰ τὴν Λειτουργίαν ἐπῆγαν μετὰ τοῦ ἐφημερίου εἰς τὸ ἰαματικὸν ὕδωρ καὶ ἔψαλον ἁγιασμόν, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐνίφθησαν καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ, καὶ παρ' εὐθύς, ὦ τοῦ θαύματος! ὦ τῆς μαρτυρικῆς σου χάριτος, καλλιπάρθενε, καὶ καλλιμάρτυς τοῦ Χριστοῦ Μαρκέλλα! παρευθύς, λέγω, ἰατρεύθη τὸ πάθος τῆς ἀσθενοῦς γυναικός, καὶ ἐλάλησεν ἀνεμπόδιστα, καὶ μετὰ ταῦτα ἔφαγε καὶ ἔπιεν ἐλεύθερα, χωρὶς πόνους, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ ἑξῆς εἰς αὐτὴν τὴν καλὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας της· καὶ οὕτω τεθεραπευμένη καὶ ἐλευθερωμένη παντελῶς ἀπὸ τὸ πάθος της, ἐδόξαζε τὸν Θεόν, καὶ τῆς Παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης τὴν ἰαματικὴν χάριν ἐκήρυττε.

Κάποιος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Βολισσὸν εἶχε πρισμένους τοὺς πόδας τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους, καὶ εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ μεταχειρίζεται διάφορα ἰατρικά, καὶ πολλὰ ἐξωδεύθη, πλὴν ὄχι μόνον καμμίαν θεραπείαν δὲν ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ χειρότερον ἐπήγαινε. Λοιπὸν εἰς τοὺς ᾳψπε' 1785 χρόνους, ὢν ἀποφασισμένος εἰς θάνατον καὶ ἀπηλπισμένος ἀπὸ κάθε ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἔρριψε μετὰ πίστεως τὴν ἐλπίδα του ὅλην εἰς τὴν ἁγίαν Μαρκέλλαν, καὶ ἐπειδὴ ἀλλέως ἦτον ἀδύνατον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Ναὸν καὶ εἰς τὸ ἁγίασμά της τὸν ἐσήκωσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὕτω βαστακτὸν τὸν ἐπῆγαν ἐκεῖ, καὶ τελεσθείσης τῆς θείας μυσταγωγίας, τὸν ἐπῆγαν πάλιν βαστακτὸν εἰς τὸ ἁγίασμα, καὶ νιψάμενος μὲ αὐτὸ ἔλαβε τὴν ὑγείαν του.

Μία γυναῖκα εἶχε τὰ πόδια της ἀπὸ τὴν μέσην καὶ κάτω παραλελυμένα καὶ ξηρά· ἐπάσχισε πολὺ νὰ τὰ θεραπεύσῃ μὲ ἰατρικά, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου· ἀφοῦ δὲ ἀπηλπίσθη τελείως ἀπὸ ἀνθρωπίνην βοήθειαν, τότε ἐνθυμήθη καὶ τὴν Ἁγίαν Μαρκέλλαν. Λοιπὸν ἐζήτησε νὰ τῆς φέρουν ἀπὸ τὸ ὀγίασμά της, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον της ἡ Ἁγία καὶ τῆς λέγει: «Μὴ λυπεῖσαι· ἐγὼ νὰ σοὶ στείλω τὴν ἰατρείαν σου». Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν τῆς ἔφεραν τὸ ἁγίασμα καὶ νίψασα μὲ αὐτὸ τοὺς πόδας της, ὦ τοῦ θαύματος! εἶδε τὴν θεραπείαν αὐτῶν μὲ τὴν χάριν τῆς Ἁγίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν

Πόθῳ ἅπαντες, γεραίρομεν τὴν μνήμην σου, **Μαρκέλλα πάνσεμνε**, ὅτι ἀντέστης πατρὶ, τῷ μίξιν ἀθέμιτον ἀφρόνως θέλοντι, ὅθεν ψάλλομεν, εὐλογητὸς εἶ **Κύριε, Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.**

Ῥωμαλαίαν, τὴν διάνοιαν ἐκέκτητο παρὰ τοῦ πλάσαντος, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, **Μαρκέλλα** ἡ πάντιμος, ὅθεν νενίκηκε, τὸν ἀντίπαλον καὶ συγχορεύει χαίρουσα, τοῖς **Ἀγγέλοις** εἰς αἰῶνας.

Σῶμα ἔλιπες, **Μαρκέλλα παμμακάριστε**, καὶ ἀνελήλυθας, εἰς οὐρανίους σκηνάς, ἐν αἷς πάντες δίκαιοι χαίρουσι ψάλλοντες, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων **Κύριος** καὶ **Θεὸς** εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Π' **Βασίλισσα**, τοῦ **Κόσμου** ἡ κυήσασα, τὸν **Βασιλέα Χριστόν**, ῥῦσαι φθορᾶς καὶ σεισμοῦ, ἐθνῶν ἐπηρείας τε, τοὺς πίστει ψάλλοντας, ὑπερύμνητε, εὐλογημένος **Πάναγνε**, ὁ καρπὸς τῆς σῆς κοιλίας.

Κατοβασία. Ἀβραμιαῖοι ποτε ἐν Βαβυλῶνι παῖδες.

Ὠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Μέτρωσαι **Μαρκέλλα Ἀθληφόρε**, τῷ πόθῳ τῷ τοῦ **Δεσπότου** σου καὶ ἔρωτι, ὅθεν τῷ γεννήτορι, ἔλεγες πανεύφημε, τὴν τοῦ **Κυρίου** ἐντολήν, οὐ παραβαίνω ποτέ, ὑπάρχω γάρ, οἰκέτις ἐκείνου, ὅνπερ ἀνυμνοῦσι, χοροὶ πάντες ἀγγέλων.

Ὕμνους καὶ δεήσεις τῇ **Μαρκέλλῃ**, προσάξωμεν μετὰ πόθου ταύτῃ κράζοντες, σῶσον ἡμᾶς ἅπαντας, **Μάρτυς** πολυύμνητε, δοξάζοντας τὴν μνήμην σου, ἀεισέβαστον, ὑπάρχομεν γὰρ πάντες σοὶ δοῦλοι, οἱ περιεστῶτες ἐν τῷ σεπτῷ **Ναῷ** σου.

Φωτεινὸν ἀνάκτορον **Χριστοῦ** σύ, ἐγένου τῶν **Ἀθλοφόρων** ἐγκαλλώπισμα λέθριος τῆς ἀθλήσεως, ἐν ᾧπερ κατῴκησεν, ὁ τῶν ἁπάντων **Κύριος**, ὅνπερ ἠγάπησας, ἐκ βρέφους ὡς νυμφίον **Μαρκέλλα**, ᾧ νῦν ἐνωθεῖσα, συγχαίρεις εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Πολλαῖς προσβολαῖς ἁμαρτημάτων κλονούμενοι, σοῦ πρὸς τὴν ἀκλόνητον σκέπην καταφεύγομεν, στήριξον τοὺς δούλους σου, κατὰ παθῶν ἐνίσχυσον, καὶ ἐκ σεισμοῦ καὶ λοιμοῦ, ἐθνῶν ἐπιδρομῆς τε **Παρθένε**, τοὺς σὲ ἀνυμνοῦντας ὡς ὄντως **Θεοτόκον**.

Καταβασία. Οἱ ἐν Βαβυλῶνι παῖδες

Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Ὕλόην τῆς ζωῆς, ζητοῦσα πανύμνητε τὸν ἐπουράνιον, βίον τὸν ἐπίκηρον οὐδὲν ἡγήσω, ὅθεν ἐνήθλησας, τῇ κραταιᾷ τοῦ κτίστου σου, δυνάμει πάνσεμνε, ὃν νῦν βλέπεις, πρόσωπον, ὦ **Μαρκέλλα Χριστοῦ** δούλη πάνσεμνε.

Ψάλλων ὁ **Δαυίδ**, **Προφήτης** ἐν πνεύματι, ὦ παμμακάριστε, θυγατέρα λέγει σε, τὸ κατ' εἰκόνα **Θεοῦ** τηρήσασαν, **Μαρκέλλα** καὶ ὁμοίωσιν, ὃν νῦν δυσώπησον, τοῦ ῥυσθῆναι, ἡμᾶς τῆς κολάσεως. ταῖς ἐνθέοις λιταῖς σου, πανεύφημε.

Ὡραία **Χριστοῦ**, νύμφη ἀναδέδειξαι, τῷ τῆς ἀθλήσεως, αἵματι τιμίῳ σου, ᾧ ἐρραντίσθης **Μαρκέλλα** πάνσεμνε, δι' ὅπερ εἰς σκηνώματα τοῦ σοῦ νυμφίου **Χριστοῦ**, ἀνηνέχθης ἐντρυφῶσα τέρψεως, καὶ ἐκείνου ὡς **Μάρτυς** καλλίνικος.

Θεοτοκίον.

Φώτισον ἀγνή, ψυχῆς μου τὰ ὄμματα, παῦσον τὸν κλύδωνα, τὸν ἐπιγινόμενον, ἐκ τῆς δαιμόνων παρενοχλήσεως, καὶ εἰς ὁδὸν κατεύθυνον, τῶν θελημάτων **Χριστοῦ**, τοῦ υἱός μου, **Πάναγνε** τὴν ζόφωσιν, ὅπως πίστει ἀεὶ μακαρίζω σε.

Καταβασία. Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τ' νῆσος **Χίος** τέρπεται, παλαίσμασι τῆς **Μάρτυρος**, καὶ πανευφήμου **Μαρκέλλης**, ἣν περ **Χριστὸς** κατεστέφει, σὺν τοῖς προδιαλάμψασι, τρισὶν **Ἁγίοις** πρότερον, **Ἰσιδώρῳ** τῷ **Μάρτυρι**, **Μυρόπῃ** τῇ **Ἀθληφόρῳ** καὶ τῇ **Θαΐδι Ματρώνῃ**

Ῥωσθεῖσα τῇ τοῦ **Πνεύματος**, ἰσχύϊ τάχος ἔφυγες, πατρὸς τοῦ σοῦ τὴν μανίαν, **Μαρκέλλα δούλη Κυρίου**, ἐν θαλασσίοις ὕδασιν, ἐν οἷς τὴν κάραν τέτμησαι· δι' ὅπερ καὶ ἀνέδραμες, εἰς οὐρανίους θαλάμους, ὑπὲρ ἡμῶν δυσωποῦσα.

ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΒΙΑΣ ΑΝΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θεοτοκίον· Μαρία καθαρώτατον.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἰστῶμεν Στιχ. δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ἦφεις τὸν αὐχένα σου σεμνή, ἔτεμε τοκεὺς καὶ γεννήτωρ, ὁ σὸς καὶ ἐδραμες, Μάρτυς εἰς μητρόπολιν τῶν πρωτοτόκων χαρᾷ, καὶ τὰ κάλλη ἐμβλέπεις νῦν, Τριάδος τῆς θείας, ἥνπερ δυσωποῦμέν σε, ἐκλιπαρεῖν ἐκτενῶς, ἵνα σοὺς ἱκέτας λυτρώσῃ, τῆς φρικτῆς ἐκείνης. Μαρκέλλα, καὶ αἰωνιζούσης κατακρίσεως. (Δίς).

Ἔτι τῆς θαλάσσης οἱ ἀφροί, ἐρυθροί, ὦ θαῦμα! ὁρῶνται, Μαρκέλλα πάνσεμνε, ἔνθα σου τὸ πάντιμον, αἷμα ἐκκέχυται. οἷς πιστῶς οἱ χριόμενοι, παθῶν ἐκλυτροῦνται, διὰ τῆς σῆς χάριτος, ἀνευφημοῦντές σε, ὡς Χριστοῦ ἀκήρατον νύμφην, τοῦ σὲ ἐνεργείαις θαυμάτων, ἔνδοξον τοῖς πᾶσιν ἀναδείξαντος.

Θῦμα τῷ Δεσπότῃ σου Χριστῷ, ἦχθης ὦ Μαρκέλλα, εὐῶδες, καὶ παναμώμητον, πάντας ὅθεν εὔφρανας τοὺς οὐρανίους ἀρχάς, καὶ μακάρων ἀοίδιμε, ψυχάς, δι' ὧ πάντες, πρέσβυν πρὸς τὸν Κύριον, πιστοὶ προβάλλομεν σῶσον ἐκβοῶντες κινδύνων καὶ παντοδαπῶν ἐναντίων. Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε.

Δόξα, ἦχος δ΄.

Τὴν τετράχορδον λύραν τῆς φιλοχριστου Χίου, τῶν φιλεόρτων τὸ σύστημα εὐφημήσωμεν, Ἰσίδωρον τὸν Ἀθλητήν, σὺν τῇ συνάθλῳ Μυρόπῃ καὶ Ματρώνῃ, τῇ ἱερωτάτῃ ὁσίᾳ, μετὰ Μαρκέλλης τῆς παρθενομάρτυρος, ἧς τὴν θείαν μνήμην ἐπιτελοῦμεν σήμερον· θείῳ γὰρ πόθῳ πυρποληθεῖσα, τῷ ἀντάρτῃ ἀντέστη, ὥσπερ ἀσώματος ἡ ἀοίδιμος καὶ τὰς ἐκείνου μηχανάς, ὡς ἰστὸν ἀράχνης, πανσόφως διέλυσε· διὰ γὰρ Χριστὸν, τὸν Νυμφίον αὐτῆς, τῆς οἰκείας ζωῆς μὴ φεισαμένη, ἀνδρειοφρόνως σφαγὴν πυρὰ πατρὸς ἀκολάστου ἐδέξατο· ὅθεν τῇ ἑαυτῆς πατρίδι προστάτις γενέσθαι, σὺν τοῖς λοιποῖς Ἁγίοις, τοῖς ἐν αὐτῇ διαπρέψασι κατηξίωται, μεθ' ὧν πρεσβεύει πρὸς Κύριον, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς Ἁγίας Φωτ γ΄. καὶ σ΄. Ὁ Ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας. Ἀδελφοὶ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς.

Μεγαλυνάρια.

Χαίροις Νύμφη ἄσπιλε τοῦ Χριστοῦ, ἔνδοξε Μαρκέλλα καλλιμάρτυς νεοφανής, βλάστημα τῆς Χίου, καὶ Δόξα καὶ προστάτις, πάντων παθῶν ἀπαλλαξον τοὺς τιμῶντάς σε.

Πορφυρᾶν ἐξ αἵματος τὴν στολήν, ὡς περικειμένη, καὶ τὸ στέφος ἐν κορυφῇ, ἔχουσα τὸ θεῖον, καὶ τὴν τῆς παρθενίας, λευκοφαῆ λαμπάδα, κρατοῦσα γέγηθας.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Τῇ 24 Ἰουλίου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν ἄθλησιν τοῦ ἁγίου Μάρτυρος ΘΕΟΦΙΛΟΥ καταγομένου ἐκ Ζακύνθου καὶ ἀθλήσαντος ἐν Χίῳ, ἐν ἔτει 1635.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν στίχους στ΄. καὶ ψάλλομεν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ παρόντα προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος δ΄. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Ὡς ἱερεῖον σαυτὸν καὶ θῦμα θεῖον, ἔνδοξε Θεόφιλε, θεῷ προσήγαγες καταφλεχθεὶς γενναιότατε, πυρὶ ἐνύλῳ, καὶ ὁλοκαύτωμα εὐαπόδεκτον, ἐγένου μακάριε τοῦ θείου ἔρωτος, τὴν σὴν ψυχὴν ἀναφλέξαντος, καὶ τὴν καρδίαν, ἐνθέως μάκαρ, δι' ὃ ὑμνοῦμέν σε, ὡς Θεοῦ φίλον γνησιώτατον, ὡς κλεινὸν ἀθλητὴν καὶ περίδοξον, ὡς λαμπρὸν ἀριστέα, καὶ στρατιώτην ὡς ἀήττητον (Δίς).

Κλέος Μαρτύρων καὶ καύχημα καὶ δόξα, ἐδείχθης λαμπρότατε Μάρτυς Θεόφιλε, ἀκαταπλήκτῳ φρονήματι, ψυχῇ γενναίᾳ, καὶ διαπύρῳ γλώττῃ παναθύμαστε. κηρύξας Σωτῆρά τε καὶ πάντων Κύριον, Χριστὸν τὸν μόνον φιλάνθρωπον, τὸν ἐπ' ἐσχάτων, ἐκ τῆς παρθένου σάρκα γενόμενον, ἐπὶ τὸ σῶσαι τὸ ἀνθρώπινον, πρὸ βημάτων ἀνόμων θεόσοφε, μὴ τὸ σύνολον πτήξας, τῶν βασάνων τὴν δριμύτητα.

Πῶν ἐτησίως τελούντων σου τὴν μνήμην, μέμνησο Θεόφιλε, καὶ εὐφημούντων σου, τοὺς τῆς ἀθλήσεως ἔνδοξε, λαμπρούς ἀγῶνας, πικρὰς αἰκίας, ἐν ξύφῳ κάθειρξιν, δεσμά τε καὶ θάνατον τὸν βιαιότατον, ὃν ἐν φλογὶ καρτερόψυχε, πυρὸς ὑπέστης, καὶ θῦμα θεῖον Θεῷ προσήνεξαι, καὶ τῇ Τριάδι ἄρτος γέγονας, ὡς ἠδὺς ὀπτηθεὶς παναοίδιμε, ἣν ἱκέτευε σῶσαι καὶ φωτίσας τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἦχος πλ. β΄. Κορεσίου.

Ζακύνθιον σέλας, ἀξιάγαστε Θεόφιλε, τῆς τοῦ Κυρίου σημαίας ὁπαδὲ γνησιώτατε, καὶ ἀναιρέτα τῶν τῶν Ἀγαρηνῶν λήρων, καὶ τῆς πλάνης στηλιτευτὰ θεόσοφε· χαίροις τὸ τῶν ὁρέων στερρόν, ἐφ' οὗ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ᾠκοδόμηται, ὡς ἔφη ὁ ψαλμῳδός· χαίροις θαλερὲ βλαστὲ τοῦ ἀγλαοκάρπου τῆς εὐσεβείας δένδρου, τῇ ἐκμάδι τοῦ πνεύματος κάτοχε, καὶ τοῖς αἵμασι τοῦ Κυρίου πεπαινόμενε· χαίροις ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, τὸ ἀμιγὲς μὲν τῶν κατω χαρακτήρων, τῶν δὲ ἄνω ἔμπλεων· πρέσβευε οὖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως καλῶς τῇ εὐσεβείᾳ προσαρμοσθῶμεν, τῇ μεσιτείᾳ Θεόφιλε.

Καὶ νῦν. Τὶς μὴ μακαρίσει σε. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, ζήτει εἰς τὰς 14 Μαΐου τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου, ἢ τοῦ Ἁγ. Πολυδώρου, σελ. 13.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος α'. Νικηφόρου.

Πῷ ζήλῳ τῆς εὐσεβείας ὅλος πυρποληθείς, καὶ τῷ ἀΰλῳ πυρὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης ἀναφλεχθείς, Θεόφιλε μακάριε, σώματος ἠλόγησας, καὶ ζωῆς τῆς προσκαίρου οὐκ ἐφείσω, ἀλλὰ τυράννων ὠμότητα προῦδωκας, καὶ βασάνους παντοίας ὑπενεγκών, εἱρκτὴν ζοφεράν, αἰκισμούς τε ἀνυπόστατους, καὶ τελευταῖον τὸν διὰ πυρὸς ἀοίδιμον θάνατον, ζωῆς αἰωνίου καὶ δόξης ἀνεκφράστου τετύχηκας· καὶ νῦν τῷ θείῳ θρόνῳ παριστάμενος, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν πανολβίοις ἐλλαμπόμενος ἀστραπαῖς, πρέσβευε φωτισθῆναι καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, τοῦ αὐτοῦ. Ἦχος πλ. α'.

Πῦρ τὸ νοητὸν τῆς θείας ἀγάπης, ὃ ὁ Κύριος ἦλθε βαλεῖν ἐπὶ γῆς, ἔχων ἐν καρδίᾳ Θεόφιλε, πυρὸς ἐνύλου κατεφρόνησας πανθυμάστε· δι' ὃ καὶ τῶν σαρκῶν τεκμένων σου ἐν αὐτῷ, ὁσμαῖς ἀρρήτοις, ὁ δοξάζων τοὺς αὐτοὺς ἀντιδοξάζοντας Χριστός σε ἐδόξασεν, εὐωδίᾳ αὐτοῦ κατὰ Παῦλον γενόμενον, καὶ στέφει ἀφθαρσίας ἐν οὐρανῷ κατεκόσμησεν· ὧν ἱκετεύων μὴ ἐλλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἐν ὠδαῖς ἀνυμνούντων τοὺς ἄθλους σου, καὶ ἐν πίστει ἀσπαζομένων τὸ θεῖόν σου Λείψανον· ἔχεις γὰρ τὸ ἀπαράγραπτον εἰς τὸ πρεσβεύειν, ὡς Θεόφιλος ὄντως, καὶ Θεῷ πεφιλημένος. Μάρτυς ἀξιύμνητε.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν Στίχ. Κορεσσίου. Ἦχος δ'.

Ἔδωκας σημείωσιν.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, πνευματικῶς εὐφημήσωμεν, ἑορτὴν πανοσίδιμον, τοῦ γενναίου Μάρτυρος, ὄντως Θεοφίλου, ὕμνοις θεοφίλοις, καταφλεχθέντος τῷ πυρί, διὰ τὴν φλόγα τοῦ θείου ἔρωτος, ὃν περ καὶ ἱκετεύσωμεν, ἡμῖν τὸ θεῖον ἐνάψασθαι, τῆς Χριστοῦ ἀγαπήσεως, πῦρ καὶ φλόγα τὴν ἄϋλον.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὁπότε Θεόφιλος, ὡς τὸ ἀρνίον τὸ ἄκακον, ἀπεινῶς περιείλκετο, ἡ δίκη ὑπόδικος, ὑπ' ἀγρίων λύκων, δηκτικῶν ἀνόμων, ὡς σκύμνος ἦν κατὰ ψυχήν, τοὺς ἀντιθέους μὲν δεδιττόμενος, πυρὶ γὰρ ὑπελάμβανεν, ὥσπερ χρυσὸς βασανίζεσθαι, ταῖς ποιναῖς ἐνηδόμενος, ὁ στερρόφρων καὶ ἄκαμπτος.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Ἠνίκα Θεόφιλος, εἱρκταῖς δεινῶς καθειργνύετο, ἀνηλίοις ὡς ἥλιος, αὐτὰς περιήστραπτε, τριλαμπεῖ ἡλίου, ἔχων λαμπηδόνας, δι' ὧν ὁ ζόφος φέρει φῶς, τοῖς τὴν καρδίαν κρύσταλλον ἔχουσιν· αἷς τὸ κατὰ διάμετρον, πρὸς τὸν ἀκήρατον ἥλιον, καὶ τοὺς ἄλλους ἐφαίδρυνεν, ὡς φωστὴρ διαυγέστατος.

Δόξα, ἦχος δ'.

Δεῦτε ἑορτάσωμεν λαοί, τὴν τοῦ Ἀθλοφόρου πανήγυριν, φύσει συσσαμετ' ἐγκωμίων, ὡς ἔφη ὁ Σολομών, καὶ χαρμονὴν λαῶν ἀκατάληκτον, τὴν ὡς ὁ μαγνήτης λίθος τὸν σίδηρον, τοὺς φιλεόρτους ἡμᾶς ἑφελκύσασαν σήμερον· οὐ πάλαις, οὐ δρόμοις, κατεπειγομένους τιμῆσαι αὐτήν, οὐδ' ἄλλοις σωματικοῖς γυμνάσμασιν, ὧν τύφος ὁ στέφανος, καὶ καπνὸς παρερχόμενος, ἀλλὰ τῇ τοῦ Μάρτυρος ἐνθέῳ μιμήσει, πρὸς τὰ τῷ Θεῷ φίλα τε καὶ εὐάρεστα, καὶ ἡμῶν σωτήρια· ἵνα τῇ προαιρέσει Μάρτυρες γενόμενοι, τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ ἀξιωθῶμεν μισθῶν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'. Νικηφόρου.

Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα· ἐν τῇ φλογὶ τοῦ πυρός, ὥσπερ ἐν ὕδατι δροσιζόμενος, ὁ Ἅγιος Μάρτυς Θεόφιλος ἠγάλλετο, καὶ τὸν Χριστὸν μόνον Θεόν, διαπρυσίως ἐκήρυττεν· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν. Κάθισμα Ἦχος α'. Τὸν Τάφον σου Σωτήρ. Κορεσσίου.

Ἐφλέχθης τῷ πυρί, ὁ πυρίπνους Μαρτύρων, σωζόμενος πυρί, ὑπερφώτου Τριάδος, διό καὶ ἀμαρύγμασι, τούτου πάντας ἐφώτισας, μηδὲν τιθεσθαι, τὴν τοῦ πυρὸς μικρὰν φλόγα, κατοπτρίζοντας, τῆς φεγγοβόλου Τριάδος, τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστάτις ἐναργής, ἀνεδείχθης τῷ ὄντι, ἡμῶν τῶν ταπεινῶν, Παναμώμητε Κόρη, ὡς Μήτηρ χρηματίσασα, τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἔννοιαν, ὦ παράδοξον καὶ ἀνερμήνευτον θαῦμα, βροτοῖς ἅπασι, καὶ τοῖς Ἀγγέλοις ὁμοίως, σιγῇ δὲ τιμώμενον.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὸν γενναῖον ὁπλίτην καὶ Ἀθλητήν, ἐντελῶς ὁπλισθέντα ὅπλοις Χριστοῦ φέροντα τὴν ἄμαχον, πανοπλίαν καὶ μάχαιραν, τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀσπίδα καὶ κόρυθα, οἷς καθεῖλεν ἀνδρείως, ἐχθροῦ μηχανήματα, δεῦτε ἐτησίως εὐφημήσωμεν πάντες, ἐστέφθη γὰρ τὸν στέφανον, στρατιώτης ὡς ἔννομος, καὶ πρεσβεύει τῷ στέψαντι, δοῦναι πᾶσι λύσιν τῶν δεινῶν, καὶ τελείαν πταισμάτων συγχώρησιν, τοῖς ἐκ καρδίας καὶ πόθου τελοῦσι τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μυριώνυμον ἅρμα τὸ τοῦ Δαβίδ, πορφυρόστρωτος κλίνη τοῦ Σολομών, τόμος θεοχάρακτος, Ἡσαΐου καὶ ἔμψυχος· σκηνὴ τοῦ Μωϋσέως, καὶ τεῖχος ἀδάμαντος, σὺ τοῦ Ἀμὼς ὑπάρχεις, λυχνία χρυσήλατος, ἡ τοῦ Ζαχαρίου, Δανιὴλ τε τὸ ὄρος, πυξίον κροκόλευκον, Ἀββακοὺμ καὶ τὸ ἔξοχον, Προφητῶν πάντων λάλημα· πρέσβευε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς σεβομένοις ἐν πίστει τὸν ἄσπορον τόκον σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐλαμπρύνθη σήμερον, ἡ νῆσος Χίος, ταῖς αὐγαῖς τῶν ἄθλων σου, Μάρτυς Θεόφιλε σοφέ, τὸν φωτοδότην γεραίρουσα, τὸν σὲ ἀστέρα φαιδρὸν ἀναδείξαντα.

Δόξα. Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με· ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Δέσποινα Ἁγνή, ἡ τὸν Σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τοῦ Κόσμου Θεόνυμφε.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμενον ἦχος δ'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῇ κς'. τοῦ Ὀκτωβρίου. Ὁ Ν'. Δόξα, Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τοῖς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός· καὶ τὸ ἰδιόμελον.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΠΑΓΡΑΦΟΣ

Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον ἡ προπαιτοῦχος ἑορτὴ τοῦ Ἀθλητοῦ Θεοφίλου, ἡμᾶς συνήγαγεν· ὅπως διεγείρῃ πρὸς ἄθλους κατὰ τῶν ἀκαθάρτων δυνάμεων· καὶ ἀραμένους κατ' ἐκείνων τρόπαια νίκης, ἀξιώσῃ τῆς βασιλείας τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰς ς'. Εἶτα τοῦ Μηναίου, καὶ τοῦ Μάρτυρος. Ποίημα Νικηφόρου.

Ὠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Νοός μου τὴν σκότωσιν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις πρὸς Κύριον, ὡς Μάρτυς λαμπρότατος, μάκαρ Θεόφιλε, νῦν καταύγασον, τοῦ ἄσαι ἐπαξίως, τὴν μνήμην τὴν πάντιμον τῆς σῆς ἀθλήσεως.

Ἐσχύϊ Θεόφιλε, παντοδυνάμῳ ρωννύμενος, Χριστοῦ καταβέβληκας ἐχθρῶν τὴν δύναμιν, αἰσθητῶν ὁμοῦ, καὶ νοητῶν γενναίως, δι' ὃ σοῦ γεραίρομεν τοὺς ἄθλους σήμερον.

Κυκλοῦντες τιμῶμέν σου, τὸ πανσεβάσμιον λείψανον, Θεόφιλε ἔνδοξε, καὶ μετὰ πίστεως, ἀσπαζόμενοι, τοῦ πνεύματος τὴν χάριν, ἀφθόνως λαμβάνομεν οἱ σοὶ θεράποντες.

Θεοτοκίον.

Πᾶ' Χίος ἡγίασται καὶ μεμακάρισται Ἅγιε, ἐν ᾗ ὑπὲρ πίστεως, στερρῶς ἐνήθλησας, καὶ ἐκήρυξας τὸν ἐκ Παρθένου Κόρης, τεχθέντα Θεόφιλε, Θεὸν παντέλειον.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Φαιδρῶς σου τὴν μνήμην ἐκτελοῦμεν, Θεόφιλε νέε Ἀθλητά, καὶ τοὺς λαμπροὺς ὑμνοῦμέν σου ἀγῶνας καὶ τὰ τρόπαια, ἃ κατ' ἐχθρῶν ἀνήγειρας, τῇ συνεργείᾳ τοῦ Πνεύματος.

Ὁδὸς μαρτυρίου διανύσας, κατέλαβες νῦν τὰ νοητά, ἐν οὐρανῷ σκηνώματα, καὶ χαίρων παναοίδιμε, ἐν τούτοις συνεσκήνωσα, Μαρτύρων δήμοις Θεόφιλε.

Ῥιφεὶς ἐν φλογὶ τῇ βορωτάτῃ, Θεόφιλε πόθῳ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τέλος τὸ μακάριον, δεξάμενος ἀπείληφας, τὸ στέφος τῆς ἀθλήσεως, ἐν οὐρανῷ παμμακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ὁ Λόγος Θεοῦ ἐκ τοῦ Παρθένε, βροτείαν ἀνείληφε μορφήν, οὐ Μάρτυς ἀπαράτρωτος, τῶν δύο πέλει φύσεων, ὁ ἔνδοξος Θεόφιλος, ὁ ἐκ Ζακύνθου ὁρμώμενος.

Κάθισμα Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Φλόγα ἄϋλον θείας ἀγάπης, ἐν καρδίᾳ σου ἔχων, τρισμάκαρ, Ἀθλοφόρε Κυρίου Θεόφιλε. φλογὸς ἑύλου τὴν καῦσιν ὑπήνεγκας, καὶ ἐν αὐτῇ φλογιζόμενος ἔκραζες· νῦν τὸ πνεῦμά μου χερσὶ παραδίδωμι, ταῖς σαῖς, Χριστέ, τῶν Μαρτύρων τὸ κραταίωμα.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θαῦμα μέγιστον, πῶς συνεσχέθη, ὁ ἀχώρητος ἐν τῇ γαστρί σου, καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἐφάνη ὡς ἄνθρωπος, μὴ ὑπομείνας φυρμὸν ἢ διαίρεσιν, τῆς θεϊκῆς καὶ ἀτρέπτου θεότητος, Κόρη Πάναγνε, δι' ὃ Θεοτόκον σε πιστῶς κηρύττομεν, ἀεὶ καὶ δοξάζομεν.

Ὠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα πάντα τὸν νοῦν, ὑψωσας θεόφρον Θεόφιλε, δι' ὃ οὐδέν σε, τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τῆς θείας ἀπεχώρισεν, οὐχ εἰρκτή, οὐ πῦρ, παναοίδιμε.

Ὄντως εὐ μακάριος, ὡς ὁ Δαβίδ, ἐνδοξε, προέφη ἐν πνεύματι, καὶ γὰρ οὐδόλως, ἐπορεύθης ἐν βουλῇ, τῶν ἀσεβῶν Θεοφιλε, οὐδ' ἁμαρτωλῶν τρίβους ὥδευσας.

Κλήσει τε καὶ πράγματι φίλος Θεοῦ, μάκαρ, ἐχρημάτισας γνήσιος, καὶ γὰρ προθύμως, τὴν ψυχήν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἔθεσας παναοίδιμε, Μάρτυς ἀθλοφόρε Θεόφιλε.

Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν ἀειπάρθενον καὶ ἀληθῆ, ὄντως Θεοτόκον ἐκήρυξεν, ἐν τῷ σταδίῳ, ὁ Θεόφιλος τρανῶς, καὶ ὑπὲρ σοῦ ἐνήθλησε, καὶ ζωοπυρίκαυστος γέγονε.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Πυρὸς κατεφρόνησας, ἐνύλου γενναιότατα, καὶ ὅλως οὐκ ἔπτηξας τὴν θέαν, αὐτοῦ στερρόφρων, Μάρτυς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, περὶ θείου ἔρωτος σφοδρῶς, ἄϋλῳ φλεγόμενος, καὶ θανεῖν ἐφιέμενος.

Ἀνδρείαν ἀήττητον, ὑπὸ μονὴν ἀνένδοτον, ἀνεδείξας Μάρτυς ἐν βασάνοις, καὶ καρτερίαν ὑπερφυᾶ καὶ φρικτήν, φλεγόμενος Μάρτυς ἐν πυρὶ ἀνθ' ὧν ἀγαλλόμενος, τῷ Θεῷ νῦν παρίστασαι.

Ἐξέστησαν ἄνθρωποι, τηκόμενον ὁρῶντές σε, ἐν μέσῳ φλογὸς ἀνυποστάτου, καὶ τῶν Ἀγγέλων ἐν οὐρανῷ οἱ χοροί, ἐκρότουν Θεόφιλε τὴν σήν, ἄθλησιν γηθόμενοι, καὶ οἱ δαίμονες ἔφριττον.

Θεοτοκίον.

Ἰσχὺν καὶ ὀχύρωμα, σὲ ὁ κλεινὸς Θεόφιλος, ὡς ἔχων Παρθένε ἠγωνίσθη, κατὰ τῆς πλάνης Ἀγαρηνῶν τῆς δεινῆς, καὶ τρόπαια ἤρατο λαμπρά, κατ' αὐτῆς κηρύττων σε, Θεοτόκον πανάμωμον.

Ὠδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Ὅσιῆς ἀρρήτου Θεόφιλε, τὰ πέρατα παραδόξως ἐπλήρωσας, ὅτε καυθεὶς νος, Θεὸν Τρισμάκαρ ἐδόξασας, ὑφ' οὗ ἀντεδοξάσθης, ἐν θείοις θαύμασι.

Τὴν Θεοφίλου πανήγυριν, πιστοὶ θεοφιλῶς ἑορτάζοντες, αὐτὸν δοξάσωμεν, Θεὸν φιλῶν γὰρ ἐνέθλησε, τοῦ σώματος τὸ σύνολον μὴ φεισάμενος.

Φόβῳ καὶ πόθῳ προσέλθωμεν, καὶ χείλεσιν ἁγνοῖς ἀσπασώμεθα, τὸ θεῖον Λείψανον, τοῦ Θεοφίλου, αἰτούμενοι, παθῶν ψυχῆς καὶ σώματος τὰ ἰάματα.

Θεοτοκίον.

Ζωῆς Μητέρα γινώσκων σε, Παρθένε, ὁ θεόφρων Θεόφιλος, ζωῆς ἠλόγησε, τῆς ἐπικήρου τῷ πόθῳ σου, καὶ τοῦ ἐκ σοῦ ἀρρήτως ἐνανθρωπήσαντος.

Κοντάκιον. Ἦχος γ'. Ἡ παρθένος σήμερον.

Χριστοῦ δῆμος ἄσμασιν, ἀνευφημεῖ ἐπαξίως, τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνάς σου, Μάρτυς Θεόφιλε θεῖε, ἠγεγκας καὶ γὰρ γενναίως εἰρκτὴν ζοφώδη, ἔφερας πικρὰς οἰκίας καὶ ἀνυπόστους, καὶ τὸν θάνατον ἐδέξω, πυρὸς ἐν μέσῳ, ὡς φίλος ὄντως Θεοῦ.

Ὁ Οἶκος.

Τῷ ἄϋλῳ περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης πυρποληθεὶς τὴν ψυχήν, Θεόφιλε μακάριε, τοῦ ὑλικοῦ πυρὸς τὴν παφλάζουσαν φλόγα οὐκ ἔδεισας, ἀλλ' εἰσεπήδησας ἐν αὐτῇ χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος καὶ τὸν θάνατον ἐν αὐτῇ δεξάμενος μετὰ πικρούς καὶ ἀνυποίστους αἰκισμούς, τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας καὶ τὴν αἰωνίζουσαν εὔκλειαν ἤλειφας, ὡς φίλος ὄντως Θεοῦ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ 24 ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΥ(1)

Στίχοι : Φιλῶν τὸν Θεόν, Θεόφιλος; προθύμως
Πρὸς πῦρ δι' αὐτὸν κινεῖται θαρσαλέως.
Εἰκάδε πμρὶ θάνεν Θεόφιλος, ἡδέ τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ νεοφανὴς καὶ λαμπρότατος ἀστὴρ Θεόφιλος, ἦτον ἀπὸ τὴν νῆσον Ζάκυνθον, ναύτης τὴν τέχνην, καὶ ἐταξείδευε μὲ ἕνα καράβι, ἔτυχε κατὰ συνέργειαν τοῦ δαίμονος, νὰ σκανδαλισθῇ μὲ τὸν Καπετάνιον τοῦ καραβίου· ὅθεν ἐρχόμενος μὲ τὸ καράβι εἰς τὴν Χίον, τὴν πατρίδα τοῦ Καπετάνιου, ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἐκεῖνον· εὗρε δὲ αὐτὸν εἰς Ἀγαρηνός, ἐζήτησε νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὸ ἰδικόν του καράβι, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ κάμῃ ταξεῖδι μὲ Ἀγαρηνόν, μήτε ὅλως νὰ ἦναι μαζί του, (διότι ἀπεστρέφετο πολὺ τὸ τοιοῦτον γένος) ὁ Ἀγαρηνὸς τὸν ἐβίασε καὶ στανικῶς νὰ τὸν πάρῃ, καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεόφιλος τοῦ ἐναντιώνετο πολύ, ἐθυμώθη ὁ βάρβαρος, καὶ δὴν εἶχε τι ἄλλο νὰ κάμῃ, τὸν συκοφαντεῖ, πῶς ἐφόρει εἰς τὸ κεφάλι του σκούφιαν τῶν Ἀγαρηνῶν· εὑρεθέντες δὲ ἄλλοι πολλοὶ Ἀγαρηνοί, ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του, καὶ σπρώχνοντες αὐτὸν καὶ κτυπῶντες, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Κριτήν, καὶ ἐψευδομαρτύρησαν κατ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κριτὴς ἀπεφάσισεν, ὅτι μίαν φορὰν ὅποῦ ἐφόρει σημεῖον τούρκικον εἰς τὴν κεφαλήν του πρέπει νὰ γίνῃ Τοῦρκος· ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἴστατο ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ παντελῶς ἡ γνώμη του δὲν μετεβάλλετο. Ἐκεῖνοι δὲ προσεπάθουν μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν θρησκείαν των, καὶ πότε μὲν τὸν ἐκολάκευον καὶ τοῦ ἔταζον πολλά, πότε δὲ τὸν ἐφοβέριζον, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν τίποτε· ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς ἐφώναζεν, ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Χριστόν μου ποτέ, αὐτὸν πιστεύω, αὐτὸν ὁμολογῶ. Τότε βλέποντες, πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν θέλησίν των, περιέτεμον αὐτὸν καὶ ἄκοντα· καὶ ἔπειτα τὸν ἐπῆγε μαζί του εἰς βασιλικὸς ἄνθρωπος, ὅποῦ ἔτυχεν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ τὸν δώσῃ δῶρον τοῦ Βασιλέως, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ εὔμορφος καὶ νέος, ἕως δέκα ὀκτὼ χρόνων. Ὢν δὲ ἀκόμη εἰς τὴν Χίον ὁ εὐλογημένος Θεόφιλος, παρεκάλει τὸν Θεόν μετὰ δακρύων πολλῶν, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας των, καὶ νὰ τοῦ δείξῃ δρόμον νὰ φύγῃ καὶ τὴν βαρβαρότητα ἐκείνων, καὶ τὸν ψυχικὸν κίνδυνον, εἰς ὃν εὑρίσκετο· ὁ δὲ Θεός, ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν, εἰσήκουσε παρευθὺς τῆς δεήσεως τοῦ δούλου του Θεοφίλου· καὶ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὅποῦ ἐπῆγαν οἱ Ἀγαρηνοὶ νὰ προσκυνήσουν κατὰ τὴν συνήθειάν των, καὶ ἄφησαν τὸν Μάρτυρα μόνον εἰς τὸ ὁσπήτιον, τὸν ἐφώτισεν ὁ Θεός, καὶ ἁρματώνων τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐκρύφθη εἰς τόπον, ὁποῦ δὲν τὸν ἤξευρε κανείς. Ἐλθόντες δὲ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ προσκύνημά των, καὶ μὴ εὑρόντες αὐτόν, ἤναψαν φῶτα, καὶ τὸν ἐγύρευαν εἰς τὰ ὁσπήτια τῶν Χριστιανῶν, ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἐσκεπαζε, καὶ δὲν τὸν εὗρον. Ὢν δὲ κεκρυμμένος τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς; νύκτας; ἐπεῖνασεν ὁ εὐλογημένος, ὅθεν ἐβγῆκε τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ὁσπήτιον τοῦ καπετάνιου του, καὶ τοῦ ἔδωκε κἀὶ ἔφαγε, καὶ πάλιν ποιήσας εἰς τὸν ἑαυτόν του τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἔφυγε κρυφίως, καὶ ἐπῆγεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐσφαλίσθη, ἕως ὁποῦ ηὗρεν εὐκαιρίαν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Σάμον, καὶ κάμνων ἐκεῖ μερικὸν καιρόν, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Χίον, ζητῶν τὸν καπετάνιον του, διὰ νὰ ὑπάγῃ πάλιν μαζί του· οἱ δὲ Ἀγαρινοὶ βλέποντες αὐτὸν τὸν ἐγνώρισαν, καὶ ὥρμησαν κατεπάνω του μὲ πολὺν θυμόν, καὶ ἁρπάζοντες αὐτόν, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐμαρτύρησαν μεθ' ὅρκου, ὅτι ἔγινεν Ἀγαρηνός, ὁ δὲ Μάρτυς ἐφώναξε Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω.

Ὁ δὲ παράνομος κριτὴς δέχεται τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀσεβῶν ἐκείνων, καὶ μὲ βίαν μεγάλην βιάζει τὸν εὐλογημένον Θεόφιλον νὰ μένῃ εἰς τὴν θρησκείαν των, τὴν ὁποίαν τάχα ἐδέχθη πρότερον· ὁ Θεόφιλος ὅμως ἀντέλεγε «μή μοι γένοιτο τοῦτο ποτέ, δὲν ἀφίνω, δὲν ἀφίνω τὴν πίστιν μου, ὁποῦ εἶναι φῶς, καὶ νὰ δεχθῶ τὴν ἰδικήν σας μιαρὰν καὶ ψευδῆ θρησκείαν, ὁποῦ εἶναι σκότος, ἀλλὰ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω». Ἦτον δὲ τότε, ὡς εἴρηται, ἕως δέκα ὀκτὼ χρόνων ἡλικίας, καὶ πολλὰ εἶπὼν ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ὄχι ὡσὰν ἕνας ναύτης ἀγράμματος, ἀλλὰ ὡσὰν εἷς θεολόγος· (οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστὲ οἱ λαλοῦντες, λέγει ὁ Χριστὸς) ἤναψε τὸ θυμὸν τοῦ τυράννου, καὶ νὰ λυσσάξῃ τὸν ἔκαμε κατ' αὐτοῦ· ὅθεν τὸν ἔσιειλε παρευθὺς εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμενε κεκλεισμένος τρία ἡμερονύκτια· ἔπειτα τὸν παρασταίνει ἔμπροσθέν του εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ πάλιν τὰς αὐτὰς φλυαρίας τοῦ προβάλλει, νὰ μένῃ δηλαδὴ εἰς τὴν θρησκείαν των, καὶ μὲ κολακείας τὸν κατέπειθεν εἰς τοῦτο, καὶ μὲ φοβερισμοὺς τὸν ἐβίαζεν· ὁ δὲ Μάρτυς· «δὲν φοβοῦμαι ἀπεκρίνετο, τὸν πρόσκαιρον τοῦτον θάνατον, διότι μοί προξενεῖ ζωὴν αἰώνιον· οὕτω μοί ὑπόσχεται ὁ Χριστός μου «ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται». Ἐπειδὴ λοιπὸν μὲ παρρησίαν καὶ ἐλευθερίαν εἶπε πολλὰ ὁ Μάρτυς εἰς τὸν τύραννον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς συγκαθημένους, καὶ εἰς τοὺς συμπαρεστῶτας ἐκεῖ, (οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἔλεγον πολλὰ βλάσφημα κατὰ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως) καὶ ἤλεγξε τὴν ἀλογίαν καὶ τὴν ἀνοησίαν των, ὠργίσθησαν ἐκεῖνοι, καὶ ἠγριώθησαν ὡς θηρία, ὅθεν τοῦ ἔδωκαν πολλοὺς καὶ σκληροὺς δαρμούς, καὶ μετὰ τοὺς δαρμοὺς πάλιν τὸν ἐφυλάκισαν.

Καὶ πάλιν ἐκβάλλοντες αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, τὸν παρέστηναν ἔμπροσθεν τοῦ κριτοῦ, εἰς τρίτην ἐξέτασιν· καὶ αὐτὸς μὴ δυνηθεὶς νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὴν γνώμην, οὔτε μὲ κολακείας, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις, οὔτε μὲ φοβερισμούς, ἀπεφάσισε τελευταῖον νὰ καῇ ζωντανός. Ὁ δὲ γενναῖος καὶ ἀκατάπληκτος τοῦ Κυρίου Μάρτυς, ἔτρεχεν εἰς ἕνα τοιοῦτον φρικτὸν θάνατον, μὲ πολὺν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς ψυχῆς του, ὡσὰν νὰ ἦτον εἰς καμμίαν βασιλικὴν τράπεζαν προσκεκλημένος καὶ παντελῶς δὲν ἐφοβεῖτο τὴν ὑλικὴν φλόγα, ἐπειδὴ εἶχεν ἀναμμένην μέσα εἰς τὴν καρδίαν του τὴν ἄϋλον φλόγα καὶ νοητὸν πῦρ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς ἕν μέρος ὁποῦ ἦτον Μοναστήριον γυναικῶν, καὶ ναὸς τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἤναψαν ἐκεῖ τὸ πῦρ, καὶ μὲ σκληρότητος καὶ ἀπανθρωπίας ὑπερβολήν, αὐτὸν τὸν ἴδιον Μάρτυρα Θεόφιλον, ἐπρόσταξαν νὰ φέρῃ εἰς τὸν ὦμόν του τὰ ξύλα, καὶ νὰ κάμῃ μεγάλην τὴν φλόγα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ καῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος· καὶ αὐτὸς ὁ γενναῖος ὑπήκουσε μετὰ χαρᾶς καὶ μὲ πολὺν προθυμίαν τὰ ἔφερε. Ὢ τῆς ἀνδρείας σου καὶ Μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Θεόφιλε! ὦ τῆς διακαοῦς καὶ διαπύρου σου ἀγάπης πρὸς τὸν Χριστόν! Ὄντως Θεόφιλος ἐφάνης· καθὼς καὶ τὸ ὄνομά σου τὸ φανερώνει.

Ἀφοῦ δὲ συνήχθη ἐκεῖ πλῆθος πολὺ τῶν Ἀγαρηνῶν, μὲ πολλὰς φωνὰς καὶ θόρυβον πολύν, ἔγινε δὲ καὶ μεγάλη παρὰ διὰ νὰ τὸν ρίψουν μέσα, ἔκαμεν ὁ Μάρτυς τὴν προσευχήν του καὶ τὸν σταυρόν του, καὶ λέγων «εἰς χεῖράς σου Χριστέ μου παραδίδω τὴν ψυχήν μου» ἐμβῆκε μόνος του εἰς ἐκεῖνην τὴν πυρὰν καὶ ἐψιλλεν ὁ γενναῖος καιόμενος, καὶ μὲ ὕμνους εὐχαριστηρίους ἐδόξαζε τὸν Θεόν, ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ τοῦ παγίου του ὀνόματος καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον τῇ κδ' τοῦ Ἰουλίου μηνός. Ὁ δὲ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας, ἐδόξασεν αὐτὸν οὐ μόνον ἐν οὐρανῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν γῇ· ὅτι καιομένου τοῦ σώματός του μεγάλη καὶ θαυμαστὴ εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν πυράν, ἡ ὁποία τοὺς μὲν πιστοὺς ἐπαρηγόρει καὶ ἐχαροποίει, τοὺς δὲ ἀπίστου; ἐλύπει καὶ κατήσχυνεν. Ὅθεν διὰ νὰ μὴν εἶναι καθαρὰ ἡ οὐράνιος ἐκείνη εὐωδία εἰς αἰσχύνην καὶ ἔντροπήν των, καὶ διὰ τὴν ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν τοῦ Μάρτυρος, ἔρριψαν μέσα εἰς τὴν πυρὰν ἕνα χοῖρον νὰ καίηται μαζὶ μὲ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα, διὰ νὰ ἀκούηται ἡ βρῶμα τοῦ κρέατος καὶ ὄχι ἡ εὐωδία τοῦ Ἁγίου Λειψίνου ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν ταῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν· ὅτι εὐθὺς ὁποῦ ἤρπασε καὶ ἔκαυσεν ἡ φλόγα τὰ δεσμά, ὁποῦ εἶχαν τὰ πόδια τοῦ ζώου δεδεμένα ἔτρεξεν ἐκεῖνο καὶ ἔφυγε, καὶ ἔμεινε πάλιν ἡ προτέρα εὐωδία καθαρὰ καὶ ἀνεπίμικτος, καὶ μάλιστα περισσότερον ηὔξησεν εἰς δόξαν τοῦ Μάρτυρος καὶ αἰσχύνην τῶν Ἀγαρηνῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔσβυσεν ἡ πυρά, ἔζήτησαν τὰ κόκκαλα τοῦ Μάρτυρος οἱ Χριστιανοί, καὶ εὑρόντες μερικὰ ἄκαυστα τὰ ἠγόρασαν μὲ ἄσπρα πολλά, ἀπὸ τὰ κόκκαλα δὲ αὐτὰ εὑρίσκεται ἕως τὴν σήμερον μέρος εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, (1) τὸν ὄντα εἰς τὴν Πηγάδα, ὁποῦ καὶ ἡ μνήμη τοῦ Μάρτυρος Θεοφίλου τελεῖται, καὶ μέρος εἰς τὸν ναὸν τοῦ Τιμίου Προδρόμου εἰς Ἀτζικήν, καὶ μέρος εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ.

Τὸν θεῖον τοῦτον Μάρτυρα Θεόφιλον πολλὰ τὸν ηὐλαβεῖτο καὶ εἰς μεγάλην ὑπόληψιν τὸν εἶχεν, ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει σοφώτατος καὶ θεολογιώτατος Γεώργιος ὁ Κορέσσιος ὅθεν καὶ Ἀκολουθίαν τοῦ ἐσύνθεσε καὶ μὲ ἐγκώμια τὴν μνήμην του ἐτίμησε, καὶ οἱ μεταγενέστεροι τὸν ζῆλον τούτου μιμούμενοι, λαμπρῶς τὸν ἑώρταζον. Ἀλλὰ μετὰ πολλῶν χρόνων παρέλευσιν, (δὲν ἠξεύρω ποία ἐστάθη ἡ αἰτία), ἔπαυσεν ἡ ἑορτὴ καὶ ἀκολούθως ἐλησμονήθη ὁ Ἅγιος, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας παντελῶς δὲν ἠκούετο ἀλλ' εὐρεθείσης τῆς Ἀκολουθίας καὶ τοῦ Μαρτυρίου του εἰς τὴν Νέαν Μονήν, ἐξεδόθη εἰς τύπον μόνον τὸ Μαρτύριον καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ κηρύττηται καὶ νὰ ἀκούηται καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γενεὰν ὁ Μάρτυς Θεόφιλος, πλὴν ἡ ἑορτή του δὲν ἐγίνετο. Λοιπὸν τί ἀκολουθεῖ;

Ἡ μνήμη ἦτον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἀπριλίου 23, καὶ ἄφησαν ἄνθρωπον μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν νύκτα ἐκείνην διὰ νὰ φυλάττῃ τὰ σκεύη· καὶ αὐτὸς ἀφοῦ ἐγύρησε τὴν ἐκκλησίαν ὅλην καὶ τὰ κατηχούμενα, καὶ εἶδε καλὰ νὰ μὴν ἐκρύφθη μέσα κανεὶς κλέπτης, καθὼς ἄλλοτε ἔγινεν εἰς ἄλλας ἐκκλησίας, ἔκλεισε τὰς θύρας καλά, καὶ ἔμεινε μέσα μὲ ἓν παιδίον.

Τὴν νύκτα ἀκούει ἔξαφνα κτύπους ἐπάνω εἰς τὰ κατηχούμενα, καὶ φοβηθεὶς μὴν ἐκρύφθη κανεὶς μέσα, ἐπῆρε φῶς καὶ ἀνέβη νὰ ἰδῇ τί ἦτον, καὶ περιέργως θεωρήσας, δὲν εἶδε τίποτε. Λοιπὸν κατέβη κάτω εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐκάθησε. Μετὰ ὥραν ἰκανὴν ἀκούει πάλιν μεγάλους κτύπους ἐπάνω, καὶ πάλιν ἔτρεξεν ἐπάνω καὶ ἐβγῆκεν ἔξω καὶ ἐφώναξεν εἰς τοὺς γείτονας νὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν τί εἶναι· καὶ ἀναβὰς αὐτὸς πρῶτος εἰς τὰ κατηχούμενα, βλέπει μίαν εἰκόνα μικράν, ὡσὰν εὐαγγέλιον, πρήμυτα πεσμένην εἰς τὸ ἔδαφος· αὐτός, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἀγράμματος ἄνθρωπος, ἔκαμεν ὅμως ὀρθὴν κρίσιν καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἄλλους «Ἐγὼ ἤλθα πρωτήτερα δύο φοραῖς, καὶ ἐστοχάσθην πολὺ καλά, καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη ἦτον ἀκουμπισμένη εἰς ἐκεῖνα τὰ παλαιὰ τέμπλεα, τὸ πρόσωπόν της γυρισμένον ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἔξω ἦτον αὐταὶ αἱ δύο εἰκόνες· πῶς ἔπειτα αἱ ἔξω δὲν ἔπεσαν, καθὼς ἦτον, καὶ ἔπεσεν αὕτη, ὁποῦ ἦτον πλακωμένη ἀπὸ ἐκείνας· Τοῦτο, λέγει βέβαια δὲν ἔγειναν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ κάποιον σημεῖον ἔδειξεν οὗτος ὁ Ἅγιος, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι (ἦτον γὰρ παλαιὰ ἡ εἰκὼν καὶ σκεπασμένη ἀπὸ τὸν κονιορτὸν, καὶ δὲν

(1) Τὸ Μαρτύριον τοῦτο τοῦ θείου Θεοφίλου ἐτυπώθη εἰς τὸ προεκδοθὲν Μαρτυρολόγιον, ἀλλ' ἐπειδὴ εὕρομεν καὶ ἄλλας εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πρὸς τὸν Μάρτυρα ἑλληνιστὶ συντεθεμένον ἐγκώμιον τοῦ σοφωτάτου Κορεσσίου, διὰ τοῦτο τυπώνομεν αὐτὸ ἤδη δεύτερον, πληρέστερον μετὰ τῆς αὐτοῦ Ἀκολουθίας.

(1) Οὔτε ὁ ναὸς σώζεται οὔτε εἶναι γνωστὸν τί ἀπέγιναν τὰ τεμάχια τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου ἄτινα ἐδῶ ἀναφέρονται.

ἐγνωρίζετο). Λοιπὸν τὴν κατέβασαν καὶ τὴν ἀπέθηκαν εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα. Τούτων οὕτω γενομένων, ἦλθε καὶ ὁ μακαρίτης ὁ Ἅγιος Χίου Κύριος Γαβριὴλ καὶ ἐλειτούργησε χάριν τῆς ἑορτῆς καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν τὸν προσεκάλεσαν εἰς ἔνδρχοντικὸν, καὶ ἐκεῖ τοῦ διηγήθησαν αὐτὰ ταῦτα ὁποῦ ἐγράψαμεν· ἔπειτα τοῦ ἔφεραν καὶ τὸ εἰκόνισμα, καὶ ἰδὼν ἐκεῖνος νὰ γράφῃ εἰς τὴν εἰκόνα «Ὁ Ἅγιος Θεόφιλος», καὶ εἰς ἄλλο μέρος νὰ τὸν ἔχῃ μέσα εἰς τὰς φλόγας τοῦ πυρὸς καιόμενον, ἠρώτησε ποῖος εἶναι οὗτος ὁ Θεόφιλος; καὶ τοῦ διηγήθησαν, καθὼς εἶχον ἐκ παραδόσεως τὴν ἱστορίαν του· ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Ἀρχιερέως ἐὰν σώζονται τὰ λείψανά του, ἔφερον ἓν μέρος ὅποῦ εἶχον καὶ προσκυνήσας καὶ ἀσπασθεὶς αὐτό, λέγει πρὸς τοὺς παρόντας. «Οὗτος ὁ Μάρτυς εἶναι τῆς πατρίδος σας Ἅγιος καὶ προστάτης καὶ φύλαξ ὡσὰν ὁποῦ ἐδῶ ἐμαρτύρησε, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν· καὶ οἱ πρόγονοί σας, καθὼς λέγετε, τὸν εἶχον εἰς εὐλάβειαν καὶ τὸν ἐώρταζον, ἀλλὰ σεῖς πῶς ἐφάνητε τόσον ψυχροὶ καὶ ἀμελεῖς, καὶ δὲν τὸν ἑορτάζετε κατὰ τὸ χρέος σας, πρέπει νὰ τὸν ἑορτάζετε καὶ χρέος ἀπαραίτητον ἔχετε ὅτι αὐτὸ ὁποῦ ἔδειξε διὰ τῆς ἁγίας του εἰκόνος, εἶναι σημεῖον καὶ θαῦμα, διὰ νὰ ἑορτάζεται πάλιν, ὡς καὶ πρότερον. Λοιπόν, διὰ προτροπῆς καὶ παρακινήσεως τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Ἀρχιερέως Κυρίου Γαβριὴλ ἤρχισε πάλιν νὰ γίνηται ἐτησίως αὕτη ἡ ἑορτή, καὶ ἀκολούθως γίνεται ἀπαραιτήτως εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου καὶ καλλινίκου Μάρτυρος Θεοφίλου· οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Πυροπολούμενος, τῷ πόθῳ τοῦ Δεσπότου σου, Μάρτυς Θεόφιλε, ὑπερβαλούσης φλογός, τὴν θέαν οὐκ ἔδεισας, ἀλλὰ ἀπτόητος, εἰσεπήδησας, καὶ ἐν αὐτῇ ἀνέμελπες, Ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Στέφος ἄφθαρτον, ἐδέξω ἀκήρατον, Μάρτυς Θεόφιλε, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ πῦρ γὰρ τὸ ἄστεκτον σὺ κατεπάτησας, καὶ κραυγάζων ἦς, Ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δεῦτε ἄσμασι, καὶ ὕμνοις εὐφημήσωμεν τὸν νέον Μάρτυρα, τῆς Χίου ὄντα λαμπρόν, καὶ ἔνδοξον καύχημα καὶ σεμνολόγημα, ἣν ἠγίασε, ἐχώρισε τῶν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς λύθροις τῶν αἱμάτων.

Θεοτοκίον.

Μαστιζόμενος, εἰρκτῇ τε ἐγκλειόμενος καὶ κακουχούμενος, Παρθενομῆτορ ἄγνη, ὁ θεῖος Θεόφιλος, καὶ φλογιζόμενος, ἀνεκήρυττε, τὸν σὸν Υἱὸν θεάνθρωπον, καὶ σὲ ὄντως Θεοτόκον.

Ὠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Δόξης ἀπροσίτου ταῖς ἀκτῖσι, Τριάδος τῆς Παναγίας ἐλλαμπόμενος, Μάρτυς ἀξιάγαστε, καὶ ἡμᾶς κατηύγασον, τοὺς πόθῳ εὐφημοῦντάς σου τὴν θείαν ἄθλησιν, παθῶν ἀμαυρωθέντας τῷ ζόφῳ, ταῖς σαῖς εὐπροσδέκτοις, πρεσβείαις Ἀθλοφόρε.

Θεόφιλος ὤφθης φρονίμως, φιλίαν τε καὶ ἀγάπην ἐνδειξάμενος, ἔνδοξε Θεόφιλε, πρὸς Χριστὸν τὸν πλάστην σου, μεγίστην προελόμενος ζωῆς τὸν θάνατον, καὶ ἔθυσας σαυτοῦ τὴν φωσφόρον ψυχήν, ὥσπερ θῦμα, πανάμωμον καὶ θεῖον.

Πρὸς πόθῳ τὴν μνήμην σου τελοῦντας, καὶ πίστει εἰλικρινεῖ τὸ θεῖον Λείψανον, Μάρτυς προσκυνοῦντάς σου, φύλαττε Θεόφιλε, ἐκ πάσης περιστάσεως καὶ ἐκ παντοίων παθῶν, πρεσβείαις σου πρὸς Κύριον θείαις, ᾧ νῦν σὺν Ἀγγέλοις παρίστασαι ἐν δόξῃ.

Θεοτοκίον.

Φανερῶς ἀνεκήρυξε Παρθένε, τὸ μέγα μυστήριον τοῦ τόκου σου, ὁ κλεινὸς Θεόφιλος, ἐν φλογὶ καιόμενος, τῶν ἀσεβῶν δὲ ἠλεγξε τὴν ἀθεότητα, ὡς Κύριον τὰ ἔργα ὑμνεῖτε, κράζων παρρησίᾳ, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἄπας γηγενής.

Δρέπῃ εὐκλεῶς, ἔνδοξε Θεόφιλε, καρποὺς τῶν πόνων σου, νῦν ἐν τῇ πραέων γῇ, καὶ χώρᾳ ζώντων συναυλιζόμενος, ἔνθα Ἀγγέλων τάγματα, Ἁγίων ὅμιλος, Ἀποστόλων, Προφητῶν, Μαρτύρων τε, καὶ Ὁσίων οἱ δῆμοι ἀγάλλονται.

Δύσιν τῶν δεινῶν, Ἅγιε Θεόφιλε, δίδου πρεσβείας σου, τῷ τὴν σὴν κοσμήσαντι, ἐν θείοις ὕμνοις σεπτὴν πανήγυριν, καὶ τοῖς θερμῶς προστρέχουσι, καὶ ἐκτελοῦσί σου μετὰ πόθου, μνήμην τὴν πανέιρον, καὶ ζωῆς αἰωνίου ἀπόλαυσιν.

Ὑπὲρ πρὸς Θεόν, μέγιστε Θεόφιλε, χεῖρας ἐκέτιδας, ὑπὲρ τῶν τελούντων σου, τὴν θείαν μνήμην καὶ εὐφημούντων σου, τοὺς ἄθλους καὶ τὰ σκάμματα, καὶ μετὰ πίστεως, προσκυνούντων τὸ σεπτόν σου Λείψανον, ὃ θυσίαν αὐτῷ προσενήνοχας.

Θεοτοκίον.

Φθέγματι λαμπρῷ, γλώσσῃ διατόρῳ τε, τρανῶς ἐκήρυξεν, ὄντως Θεοτόκον σε, ἐν τῷ σταδίῳ Παρθένε ἄχραντε, ὁ θαυμαστὸς Θεόφιλος, καὶ τὴν ἀντίχριστον, τῶν ἀνόμων, πλάνην ἐστηλίτευσε, καὶ τὸ στέφος τῆς νίκης ἀπείληφε.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ὡς τὸν Θεὸν δοξάσας, Θεόφιλε ἐπὶ τῆς γῆς, νῦν σὺν Ἀγγέλοις δοξάζῃ, καὶ Μάρτυσιν ἐν οὐρανῷ, τοὺς οὖν ὑμνοῦντάς σε σῶζε, ταῖς ἱεραῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον.

Φαεινοτάταις λιταῖς σου, τὰ σκοτεινόμορφα νέφη, τῆς διανοίας μου Κόρη, φώτισον ἀντεβολῶ σε· καὶ δεξιόν με κληρονόμον, τῆς οὐρανῶν βασιλείας.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν στίχος δ'. Καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, Κορεσσίου.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ὁ ἱερώνυμος Μάρτυς, θεῖος Θεόφιλος, ὡς ἀπολαύσων ῥόδων, δόξης ἐπουρανίου, ἀνέτλη τὰς ἀκάνθας, διὰ πυρός, καὶ βασάνων δριμύτητος, καὶ εὐωδίας πληροῦται τῆς μυστικῆς, τῷ Θεῷ νῦν παριστάμενος. (Δίς).

Ὁ θεατὴς τῆς μελλούσης μακαριότητος, τοῦ ἀκροτάτου τέλους, διὸ φύσεις ἀνθρώπων, ὑπὸ Θεοῦ παρήχθη οὐκ ἀπειλαῖς, οὐδ' αἰκίαις ἐκάμπτετο, τοῦ ἀρχετύπου Σωτῆρος εἰκὼν ὀφθείς, πλάσιν θείαν καὶ τὰ στίγματα.

Ὁ μιμητὴς στρατιώτης, τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, πνεύματι προσπαλαίων, ἀκαθάρτῳ καὶ κόσμῳ, σαρκί τε καὶ τυράννῳ, φρονίμως ἦν, ὅτις πρῶτον κεφάλαιον, τῆς εὐσεβείας τηρήσας, πέλεια δέ, ἀκεραία τε καὶ ἄμωμος.

Δόξα, Ἦχος α'. Κορεσσίου.

Πὸν στερρὸν καὶ ἀήττητον τῆς πίστεως ἀδάμαντα, τὸν μὴ εἴξαντα οὐδὲ πυρὶ οὐδὲ μάστιξιν, οὐδ' ἄλλῃ ἰδέᾳ βασάνων, μόνῳ δ' ἡττηθέντα τῷ τοῦ ἀρνίου αἵματι, συνελθόντες εὐφημήσωμεν χαίρε, λέγοντες, Θεόφιλε φρονίμε, αἵματι μὲν πεφοινιγμένε, οἴκον τε δ' ὅρος καθιδρυσμένε· ἐν μέσῳ τῆς ἑνύλου θαλάσσης, καὶ τῶν προσβολῶν ἀνώτερε· ὅθεν τοὺς ἐκπτώτους τῆς τοῦ Ἀβραὰμ κληρονομίας, εὐθαρσῶς κατημάυρωσας, καὶ διήνυσας ἀνδρικῶς τὴν νίκην

ΜΕΓΑΛΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ

τῆς ἀθλήσεως. Δεήθητι οὖν τοῦ Θεοῦ, Μάρτυς ἀκράδαντε, ἐπιρρωνυμένας τῇ πίστει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις. Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικά· ἡ τρίτη ᾠδὴ τοῦ Ἁγίου, καὶ ἡ ἕκτη. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλυνάρια. Νικηφόρου.

Ἄνθος ἐκ Ζακύνθου φυὲν τερπνόν, ἄθλοις Μαρτυρίου εὐωδίασε νοητῶς, τοὺς πιστοὺς ἐν Χίῳ Θεόφιλος ὁ θεῖος, πυρὶ τακεὶς τὰς σάρκας, Χριστοῦ τῷ ἔρωτι.

Πρὸς ἀσπαζομένους σου, Ἀθλητά, τὴν σεπτὴν εἰκόνα καὶ τὰ λείψανα εὐλαβῶς, καὶ τὴν θείαν μνήμην, τελοῦντας ἐτησίως, περίσωζε, Θεόφιλε, ταῖς πρεσβείαις σου.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΦΑΝΟΥΣ

Τῇ 27 Αὐγούστου ἑορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν εὕρεσιν τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΦΑΝΟΥΣ, γνωσθέντος εἰς τὴν νῆσον Ρόδον, ἐν ἔτει 1500 περίπου ἀπὸ Χριστοῦ.

Εἰς τὸν Ἑσπερινόν, μετὰ τὸν προοιμιακόν, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχους ς΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ἔδωκας σημείωσιν.

Στύλον εὐσεβείας τε καὶ στρατιώτην ἀήττητον, οἱ πιστοί σε γινώσκομεν, Φανούριε ἔνδοξε, ὡς νέον φανέντα, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν καταυγάζεις ὡς ἀστήρ, καὶ τὰ τοῦ κόσμου φωτίζεις πέρατα, δι' ὃ Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἐν Ὑψίστοις καθήμενος, τοῖς πιστοῖς σε ἐδήλωσε, τὸν προπάλαι κρυπτόμενον.

Ἔστης τῆς ἐφέσεως οἷά περ φθάσας τὸ ἔσχατον ὀρεκτῶν παναοίδιμε, φωτὸς ἀξιούμενος, ᾧ φωτίζεις πάντας, τοὺς σὲ εὐφημοῦντας, καὶ φανεροῖς τὰ ἐν κρυπτῷ, ὡς ἐνεστῶτα Μάρτυς Φανούριε, δι' ὃ σου τὸ σεβάσμιον, περικυκλοῦμεν εἰκόνισμα, ἐν αὐτῷ κατοπτεύοντες, τὰ φρικτά σου μυστήρια.

Εὑρέσει εἰκόνος σου, καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου σου, ἡ θεόσωστος πόλις σου, ἡ Ρόδος εὐφραίνεται, ῥύστην σε πλουτοῦσα, καὶ πρόμαχον μέγαν, καὶ τῶν θαυμάτων τὴν πληθύν, ἃ διανέμεις τοῖς προσιοῦσί σοι, δοξάζει ἐκτελοῦσά σου, τὴν σεβασμίαν πανήγυριν, Ἀθλοφόρε Φανούριε, πρεσβευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Ξένα καὶ παράδοξα θαύματα, ὁ Κύριος ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ἑκάστοτε· μεθ' ὧν καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὸν θαυμαστὸν ἐν Μάρτυσι Φανούριον, ἄλλον ἥλιον ἀνέδειξε τοῖς θαύμασι λάμποντα· πρὸς ὃν καὶ ἡμεῖς τὸν ὕμνον προσφέρομεν λέγοντες· χαίροις ὁ νεοφανὴς ἀστὴρ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. καὶ Μαρτύρων ἀγλάϊσμα· χαίροις ὁ τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλήσας στερρῶς, ἐν γῇ δὲ πλείστοις ἔτεσι κρυπτόμενος, διὰ τῆς εὑρέσεως εἰκόνος τῆς σῆς, ἐν κόσμῳ πεφανέρωσαι παρὰ τοῦ Ἀθλοθέτου Χριστοῦ· χαίροις Ροδίων τὸ ἐγκαλλώπισμα, καὶ τῶν πιστῶν πρεσβευτὰ ἑτοιμότατε. Αὐτῷ μὴ παύσῃ πρεσβεύων, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων τὴν σεβασμίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος. Τὸ φῶς ἱλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, ζήτει τοῦ Ἁγ. Ἰσιδώρου ἢ τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου σελὶς 13.

Εἰς τὴν Αἰτὴν Ἰδιόμελα.

Ἦχος α΄. Νικηφόρου.

Ἐπεφάνη σήμερον, ἡ χάρις τῶν θαυμάτων σου, Φανούριε πανθαύμαστε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ εὑρέσει τοῦ πανσέπτου ναοῦ σου, καὶ τῆς θείας εἰκόνος σου, αἰχμαλώτους λυτροῦσα, νόσους φυγαδεύουσα, καὶ πάντων τῶν προσιόντων σοι πιστῶς, τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα πληροῦσα, δι' ὃ καὶ ἡμεῖς τοῖς μετὰ πόθου τὴν μνήμην τελοῦσί σου, τὴν λύσιν τῶν δεινῶν αἴτησαι παρὰ Θεοῦ, καὶ πταισμάτων τὴν συγχώρησιν, ταῖς πρὸς αὐτὸν εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄. Νικηφόρου.

Σήμερον ἡ ἁγιόφθογγος ῥῆσις τοῦ Δαβίδ, ἐπὶ σοὶ πέρας εἴληφε, Φανούριε πολύαθλε, ἡ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον φάσκουσα, ἔσται δίκαιος· εἰ γὰρ καὶ ἀμνημονηθέντων σου τῷ χρόνῳ, τοῦ πανσέπτου ὀνόματος, καὶ τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων τοῦ κλέους, ἐν οὐρανῷ μέν τοι μνημονευομένων, καὶ ἐν γῇ ἤδη ἐν τῇ εὑρέσει τῆς θείας εἰκόνος σου, τὴν ἔνδοξον αὐτῶν μνήμην μετ' ἐγκωμίων ἄγομεν· δεόμεθά σου τοίνυν θερμῶς, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς Χριστόν, μνημόνευε ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε, ῥυόμενος κινδύνων τε καὶ θλίψεων, ταῖς πρὸς αὐτὸν ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν Στίχον Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Ὥσπερ ῥόδον πανεύοσμον, ἡ ἐν δόξῃ ἐκλάμπουσα, Ρόδος ἡ περίφημος, εὐραμένη σε, χαίρει ὀδμαῖς τῶν θαυμάτων σου, πλησθεῖσα Φανούριε, καὶ δοξάζει σε πιστῶς, καὶ προστρέχει τῇ σκέπῃ σου, τῆς εἰκόνος σου, εὐσεβῶς προσκυνοῦσα χαρακτῆρα, καὶ θαυμάτων τὰ σημεῖα, ἃ σοι Θεὸς ἐδωρήσατο.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις

Ἐξεπλάγησαν ἅπαντες, τὰ ἐξαίφνης βλεπόμενα, τῆς σεπτῆς εἰκόνος σου, πάθη ἔνδοξε, τὰ πλείστοις χρόνοις ἀγνώριστα, ὦ θεῖε Φανούριε, καὶ ναὸν περικαλῆ, διὰ τοῦτο ἀνήγειραν, καὶ ᾠκοδόμησαν, ὑμνῳδίαις ἐνθέοις εὐφημοῦντες, τὸν δοξάσαντά σε Μάρτυς, θαυμάτων πλήθει καὶ χάρισι.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ.

Μυστου βίος ἀγνώριστος, τοῖς ἀνθρώποις διέμενε, μόνῳ γινωσκόμενος, τῷ Θεῷ ἡμῶν, τὸ δὲ αὐτοῦ ἐξεικόνισμα, δεδήλωκεν ἄριστα, οἷος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, νικητὴς φανερούμενος, τοῦ ἀλάστορος. καὶ σεπτὸς Ἀθλοφόρος, ὃν ὑμνοῦμεν, καὶ γεραίρομεν ἐκ πόθου, ὡς Ἀθλητὴν γενναιότατον.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ΄.

Ἄστρον φαεινότατον, ἐπέλαμψε τοῖς πέρασι σήμερον, καὶ τῶν πιστῶν τὰς καρδίας ἐφώτισε· τὸν γὰρ ἐν Ῥόδῳ κρυπτόμενον θεῖον ναόν, ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν, οἰκιστὴν ἔχοντα τὸν μέγαν ἐν Μάρτυσι Φανούριον, τὸν ἔνδοξον στρατιώτην καὶ ἀήττητον· ὃν εὐφημοῦντες ἐν ὕμνοις, ἱκετεύσωμεν, ὅπως πρεσβεύῃ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει τελούντων, τὴν ἀεισέβαστον αὐτοῦ, καὶ θείαν πανήγυριν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Δέσποινα πρόσδεξαι. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ΄. Βασίλειον διάδημα.

Οὐράνιον ἐφύμνιον, ἐν γῇ τελεῖται λαμπρῶς, ἐπίγειον πανήγυριν νῦν ἑορτάζει φαιδρῶς, Ἀγγέλων πολίτευμα, ἄνωθεν ὑμνῳδίαις, εὐφημοῦσι τοὺς ἄθλους, κάτωθεν Ἐκκλησία, τὴν οὐράνιον δόξαν· ἣν εὗρες πόνοις καὶ ἄθλοις τοῖς σοῖς Φανούριε ἔνδοξε.

Θεοτοκίον. Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄. στιχολογίαν. Καθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὸν μέγαν Ἀθλητήν, εὐφημήσωμεν πάντες, Φανούριον πιστοί, τὸν γενναῖον ὁπλίτην, καὶ ἔνδοξον Μάρτυρα, τὸν ἐν χρόνοις κρυπτόμενον, ὃν ὁ Κύριος, νῦν ἐφανέρωσε πᾶσιν, ἐν τῇ Ῥόδῳ τε, καὶ ἐξ αὐτῆς παντὶ κόσμῳ, ὡς θεῖον θησαύρισμα.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὅλων στρατιῶν, ὑπερέχουσα Κόρη, καὶ τάξεις οὐρανῶν, ὑπερβαίνουσα μόνη, ἐπάξιον τὴν αἴνεσιν, παρ' αὐτῶν δέχου Πάναγνε, ἀλλὰ πρέσβευε, τῷ σῷ Υἱῷ σὺν Ἀγγέλοις, τοῦ ῥυσθῆναι με, τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος, τὸν μόνον κατάκριτον.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογίαν. Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Θλήσεως καύχημα. Μάρτυς Φανούριε, Χριστὸν ἐνδυσάμενος, κατεπολέμησας, ἐχθρὸν τὸν παμπόνηρον, ὅθεν νῦν τὴν εἰκόνα, τὴν σεπτήν σου εὑρόντες, ἅσμασιν εὐφημοῦμεν, καὶ τιμῶμέν σε πίστει, καὶ πόθῳ σου δεόμεθα, ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμῶν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μόνη κυήσασα, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός, ἡ μόνη κοσμήσασα τὴν ἀνθρωπότητα, τῷ τόκῳ σου ἄχραντε, ῥῦσαί με τῶν παγίδων, τοῦ δολίου θελέθρου, στῆσόν με ἐπὶ πέτραν, τῶν Χριστοῦ θελημάτων, αὐτὸν ἐκδυσωποῦσα θερμῶς ὃν ἐσωμάτωσας.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Εἰκὼν ὑπέρλαμπρος, νῦν ἀνεφάνη, ἣ ἐν γῇ καὶ χώματι, χρόνοις ἐκρύπτετο πολλοῖς, δόξαν τὴν σὴν ἐμφανέζουσα, ἣν ἔχεις, Μάρτυς, ἐν οὐρανῷ πρὸς Θεόν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαχε τῶν θλιβομένων, καὶ θερμὴ ἀντίληψις, τῶν πεποιθότων ἐπὶ σέ, ἀπὸ κινδύνων με λύτρωσαι, σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἡ πάντων βοήθεια.

Εἶτα οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α΄ Ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου τὸ Προκείμενον ἦχος δ΄. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ. Τὸ πᾶσα πνοή. Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς: προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἐπιβαλοῦσι γὰρ ἐφ' ὑμᾶς. Εἶτα ὁ Ν΄. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα. Ἐλεῆμον ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ ψάλλομεν τὸ Ἰδιόμελον. Ἦχος β΄.

Σήμερον ἡ οἰκουμένη πᾶσα, ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου αὐγάζεται ἀκτῖσι, καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τοῖς ἄσμασιν ὡραϊζομένη, Φανούριε, βοᾷ σοι θεράπων Χριστοῦ, καὶ προστάτα ἡμῶν θερμότατε, μὴ ἐλλείπῃς πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον.

Εἶτα οἱ Κανόνες· ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς στ΄. Καὶ τοῦ Ἁγίου εἰς η΄. Ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Πηγὰν ζωοδεδομένην.

Ἑνέσωμεν πάντες πιστοὶ Χριστὸν, τὸν δόντα τοιαύτην, ἐξουσίαν τοῖς χοϊκοῖς, δολίου τὸ θράσος καταλύειν, μεθ' ὧν ὑμνείσθω φαιδρῶς ὁ Φανούριος.

Ὡς θεῖον ἐδείχθης ἀειλαμπές, Φανούριε Μάρτυς, καὶ τὸν κόσμον φωταγωγεῖς, ἐν ᾧ σε φωστῆρα εὑρηκότες, ἅσμασι θείοις εὐφημοῦμέν σε.

Τὸν νέον ὁπλίτην καὶ ἀθλητήν, φανέντα ἐν Ῥόδῳ, κἂν ἐκρύπτετο πρὸ πολλοῦ, ὡς νέον ὑμνοῦμεν, καὶ ὡς πάλαι, ὑπὲρ Χριστοῦ στερρῶς ἀθλήσαντα.

Θεοτοκίον.

Ὅλον μου τὸν πόθον πρὸς σὲ κινῶ, ἀνύμφευτε Μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τὸν λυτρωτήν, ψυχήν μου ἀθλίαν ἐν τῇ ὥρᾳ, τῆς κατακρίσεως ἐλευθέρωσον.

Κατάβασία. Σταυρὸν χαράξας.

Ὠδὴ γ΄. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα.

Ὑμνοις τὸν Φανούριον, Δαβιτικῶς φαιδρῶς ἄσωμεν, ὡς θαυμαστός, τοῖς Ἁγίοις ὄντως, ὁ Θεός, ἐστί, λέγοντες.

Ῥῶσίν μοι δωρήσασθαι, τῶν ψυχικῶν παθῶν Ἅγιε, σκέῤῥ προσευχαῖς, αἰτήσαι ταῖς Θείαις, ὅπως τύχω ἀφέσεως.

Ξύρω σε προστάτην μου, ἐν τοῖς κινδύνοις Πανάχραντε, Μῆτερ Θεοῦ, μετὰ Φανουρίου, ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Πονοὺς ἰδρῶτας καὶ πόνους, σοφὲ τοὺς σοὺς γεγραμμένους ὁρῶντες πάντες πιστοί, εἰκόνι τιμίᾳ σου, τὰς ψυχὰς ἐπεγείρονται, πρὸς τοὺς θείους ὕμνους, καὶ δόξαν καὶ αἴνεσιν, τῷ Δεσπότῃ τῶν ὅλων, παμμάκαρ προσφέρουσι, πόθῳ δὲ ἡ Πόλις, εὐφημεῖ σε Ῥοδίων, ἄξιος σε μέλποντες, Ἀθλοφόρε Φανούριε, καὶ ἡμεῖς ἐκβοῶμέν σοι· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν ψυχήν μου Ἁγνὴ Παρθένε τὴν ταπεινήν, τὴν ἐν ζάλῃ τοῦ βίου τῶν πειρασμῶν, νῦν ὡς ἀκυβέρνητον, πονουμένην Πανάμωμε, ἁμαρτιῶν τε φόρτῳ, φανεῖσαν ὑπέραντλον, καὶ εἰς πυθμένα ἄβυσσον, πεσεῖν κινδυνεύουσαν, φθάσον Θεοτόκε, τῇ θερμῇ σου πρεσβείᾳ, καὶ σῶσον παρέχουσα, τὸν λιμένα τὸν εὔδιον,

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ἕνα πίστει κραυγάζω σοι· πρέσβευε τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει, τὸν ἄσπορον τόκον σου.

Ὠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Λίθοις **Μάρτυς** βαλλόμενος, σοῦ τὸ θεῖον στόμα καὶ τιμιώτατον, δι' οὗ **Κύριον** ἐδόξαζες, τὸν δοξάσαντά σε ἐν τοῖς θαύμασι.

Ἐπλατύνθη πρὸς αἴνεσιν, τὸ σὸν θεῖον στόμα, λίθοις συνθλώμενον, τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνεκραύγαζες, εἶλκυσα σὸν πνεῦμα, διὰ στόματος.

Καὶ ἐν ῥάβδοις τυπτόμενος, ἔφερες γενναίως **Μάρτυς «Ι**ανούριε, τὰς πληγὰς φαιδρῶς τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ἄλλου ὄντος σοῦ τοῦ πάσχοντος.

Θεοτοκίον.

Τ'σουργὸν τῷ γεννήτορι, λόγον τὸν ἐκ λαγόνων σου ἐσωμάτωσας, ὅθεν ὤφθης ὑπερέχουσα, ποιημάτων πάντων, **Κόρη Δέσποινα.**

Ὠδὴ ε'. Ἵνά τί με ἀπώσω.

Τ'νά τί με διάζῃς **Κύριον** ἀρνήσασθαι, ὃν ἐπεπόθησα, ἐκ μητρῴων σπλάγχνων; καὶ αὐτὸν νῦν ποθῷ ἀγκαλίσασθαι, διὰ τῶν βασάνων, καὶ μετ' αὐτοῦ συμβασιλεῦσαι, τῷ τυράννῳ ἐβόα **«Ι**ανούριος.

Τ'να τί ταῖς θωπείαις, σπεύδεις ἀτονῆσαί μου ψυχῆς τὸ εὔτονον; ἣν θερμαίνει χάρις, ἐπιλάμψεσι θείαις φωτίζουσα, σὺ δὲ νῦν μωραίνεις, αὐτὴν χαυνῶσαι πονηρίαις, τῷ τυράννῳ ἐβόα **«Ι**ανούριος.

Τ'να τί ταῖς θωπείαις, σπεύδεις ἐκχαυνῶσαι μου ψυχῆς τὸ πρόθυμον; τριχὸς γὰρ οὐκ ἔχεις, κἂν ἐγγίσαι καὶ ταύτας γὰρ **Κύριος**, ἀριθμῷ κατέχει, σὺ δὲ πονῶν καταλυθήσῃ, ἀνεβόα λαμπρῶς ὁ **«Ι**ανούριος.

Θεοτοκίον.

Μυστικὴ μυροθήκη, χαῖρε τὸ ἡδύπνουν μῦρον ἡβρύουσα, χαῖρε θεία κρήνη, ἡ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν ἀναβλύζουσα· χαῖρε ἡ τὸν βότρυν. τὸν τῆς ζωῆς καρποφοροῦσα, ἀγεώργητος ἄμπελος **Δέσποινα.**

Ὠδὴ στ. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Τ'Ρόδος νῦν σε φρουρόν, καὶ πᾶσα πόλις συλλήπτορα, ὁ οὐρανὸς οἰκιστήν, οἱ **Ἄγγελοι** σύσκηνον, ἡ γῆ δὲ ἐπλούτησε, θησαυρὸν χαρίτων, ὦ **«Ι**ανούριε πανθαύμαστε.

Θεὸς ἐκ βάθρων τῆς γῆς, πηγὴν θαυμάτων ἀνύβλυσε, τὸν **«Ι**ανουρίου ναόν, ἐξ οὗ οἱ προστρέχοντες, τῶν κινδύνων λύτρωσιν, καὶ σωμάτων ῥῶσιν, καὶ ψυχῆς τροφὴν λαμβάνουσιν.

Ἐν τῇ καμίνου φλογί, αἱ τρίχες σὺ κατεφλέχθησαν, ἐν τῇ καρδίᾳ σου γάρ, ἄλλο πῦρ ἐκρύπτετο, ἀγάπης τοῦ κτίστου σου, **Ἀθλητὰ** γενναῖε, ὑπὲρ οὗ τὸ σῶμα προὔδωκας.

Θεοτοκίον.

Ἀγεώργητος γῆ, τὸν γεωργὸν ἡ κυήσασα, καὶ πάντων δημιουργόν, τὴν ὑλομανίσασαν, ψυχήν μου τοῖς πάθεσι, καρποφόρον δεῖξον, διὰ θείας ἐπιγνώσεως.

Κοντάκιον. Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Τ'ερεῖς διέσωσας αἰχμαλωσίας ἀθέου, καὶ δεσμὰ συνέθλασας, δυνάμει θείᾳ θεόφρον, ᾄσχυνας τυράννων θράση γεννασοφρόνως, ηὔφρανας **Ἀγγέλων** τάξεις **Μεγαλομάρτυς**, διὰ τοῦτό σε τιμῶμεν, θεῖε ὁπλῖτα, **«Ι**ανούριε ἔνδοξε.

Ὁ Οἶκος.

Ποίους ὕμνους προσοίσω, τῷ ὑπερέκεινα ὕμνων ἁπάντων ἀθλήσαντι; ποίοις δὲ ἐγκωμίων ἄνθεσι τὴν κεφαλὴν καταστέψω, τοῦ ὑπ' **Ἀγγέλων** οὐρανίῳ στέφει τὴν ψυχὴν κοσμηθέντος; Νέος ὤν, ἀπαλῇ τῇ σαρκὶ τῷ δολίῳ προσπλακείς, γενναίως εἰς γῆν κατέρραξε, τὸν τύραννον καταπλήξας· εἰς γῆν δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατατεθέν, ἐν οὐρανοῖς μετ' **Ἀγγέλων** χορεύει αἰωνίως τὸ πνεῦμα· ὅθεν αὐτῷ ἐκβοήσωμεν, ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ παντοίων κινδύνων, θεῖε ὁπλῖτα, **Φανούριε ἔνδοξε.**

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ 27 ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΦΑΝΟΥΣ

Φανούριος φῶς πᾶσι πιστοῖς παρέχει.
Κἂν εἰς σκότος δ' ἔκειτο τῆς γαίας μέγα.
Ἔνθα σοι συκὸς Φανουρίου ζάθεος ἔνι.

Οὗτος ὁ λαμπρὸς **Ἀθλητὴς** τοῦ Κυρίου, καὶ **Μάρτυς** ἀήττητος, ὁ θαυμαστός, λέγω, Φανούριος, πόθεν ἦτον, καὶ ποίους γονεῖς εἶχε, καὶ εἰς ποῖον καιρόν, καὶ μὲ τίνας **Βασιλεῖς** ἔκαμε τὴν πάλην καὶ τὸν ἀγῶνά του, δὲν ἠμπορέσαμεν ποτὲ νὰ τὸ μάθωμεν· ἐπειδὴ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ ἐχάθη ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὰς ἀνωμαλίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα ἐχάθησαν, καὶ ἄδηλα καὶ ἀφανῆ ἐγένοντο. Τοῦτο μόνον ἔχομεν γνωστόν, ὅτι τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐξουσίασαν οἱ **Ἀγαρηνοὶ** τὴν περίφημον νῆσον Ρόδον διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, ἐκεῖνος, ὁποῦ ἦγινεν ἐξουσιαστὴς αὐτῆς τῆς νήσου, ἐβουλήθη νὰ ἀνακτίσῃ τὰ τειχεῖα τῆς χώρας, ὁποῦ τὰ εἶχον προτήτερα οἱ πολέμιοι κατηδαφισμένα. Ἦσαν δὲ εἰς τὸ ἓξω μέρος τοῦ Κάστρου, κἄποια χαλασμένα ὀσπήτια, τὰ ὁποῖα ἄδεται λόγος, πῶς νὰ ἦτον αὐτὸ τὸ πρῶτον Κάστρον, τὸ ὁποῖον εἶναι πρὸς τὸ νότιον μέρος τοῦ Κάστρου, μακρὰν ὡς ἓν στάδιον· ἀπὸ ἐκεῖνα λοιπὸν τὰ χαλάσματα, ἐσύναξεν ὁ **Ἀγαρηνὸς** τὰς πέτρας διὰ τὴν οἰκοδομήν. Ἐκεῖ σκάπτοντες καὶ ἀναχώνοντες τὸν τόπον ἐκεῖνον, εὗρον μίαν ὡραιωτάτην **Ἐκκλησίαν** πλὴν ἦτον καὶ αὐτὴ εἰς μέρος χαλασμένη· ἀναχώνοντες λοιπὸν ἕως τὸ ἔδαφος, εὗρον καὶ πολλὰς εἰκόνας, ἀλλὰ διεφθαρμένας καὶ ἠφανισμένας μόνη δὲ ἡ τοῦ **Ἁγίου Φανουρίου** εἰκὼν ἦτον σῶα καὶ γερή, ὡσὰν νὰ ἤθελε τὴν ζωγραφίσει τις τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Εὑρεθέντος λοιπὸν τούτου τοῦ πανσέπτου ναοῦ, μὲ τὰς ἱερὰς ἐκείνας εἰκόνας, ἔρχεται ὁ Πανιερώτατος **Ἀρχιερεὺς** τοῦ τόπου, Νεῖλος ὀνόματι, ἄνθρωπος ἁγιώτατος καὶ λόγιος, καὶ ἀνέγνωσε τὰ τῆς εἰκόνος ἐκείνης· γράμματα τὰ ὁποῖα ἔλεγον «ὁ **Ἅγιος Φανούριος**». Ἦτον δὲ ἡ εἰκὼν εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα· ὁ **Ἅγιος** στρατιωτικὰ φορεμένος, νέος πολὺ εἰς τὴν ἡλικίαν· κρατῶν εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα **Σταυρόν**· εἰς τὸ ἄνωθεν μέρος τοῦ **Σταυροῦ** ἔχει μίαν ἀναμμένην λαμπάδα· ἔχει δὲ τριγύρω ἡ εἰκὼν αὐτὴ σημειωμένα δώδεκα μαρτύρια· ἔχει τὸν **Ἅγιον** ἐξεταζόμενον ἔμπροσθεν τοῦ ἐξουσιαστοῦ· τὸν ἔχει εὑρισκόμενον ἐν μέσῳ στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν δέρνουν μὲ πέτρας εἰς τὸ στόμα, καὶ εἰς τὴν κεφαλήν· τὸν ἔχει κατὰ γῆς ἠπλωμένον καὶ τὸν μαστίζουν οἱ στρατιῶται· τὸν ἔχει καθήμενον γυμνόν, καὶ μὲ σιδηρᾶ ἐργαλεῖα καταξένουν τὰς σάρκας του· τὸν ἔχει, εὑρισκόμενον εἰς τὴν φυλακήν· εἶναι πάλιν ἱστάμενος καὶ ἐξεταζόμενος ἔμπροσθεν τοῦ τυράννου· εἰς ἄλλο μέρος καίεται μὲ λαμπάδας· εἶναι εἰς μάγκανον μαγκανιζόμενος· εὑρίσκεται ἐν μέσῳ θηρίων· εἶναι μὲ ἕνα λίθον μεγάλον πλακωμένος· στέκεται ἔμπροσθεν τῶν εἰδώλων βαστῶν εἰς τὰς χεῖράς του κάρβουνα ἀναμμένα καὶ ἕνας διάβολος εἰς τὸν ἀέρα, ὡσὰν νὰ θηνῇ καὶ νὰ κλαίῃ· φαίνεται ἀνάμεσα εἰς μίαν μεγάλην κάμινον ὀρθός, ὡσὰν νὰ κάμνῃ προσευχήν· ἔχων εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖράς του σηκωμένας.

Ἀπὸ ταῦτα λοιπὸν τὰ δώδεκα μαρτυρικὰ σημεῖα, ὁποῦ ἦσαν ἐξωγραφισμένα εἰς τὴν εἰκόνα, ἐκατάλαβεν ὁ **Ἀρχιερεύς**, πῶς εἶναι **Μάρτυς** ὁ **Ἅγιος**. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ καλὸς ἐκεῖνος καὶ εὐλαβὴς **Ἀρχιερεύς**, ἔστειλε πρέσβεις εἰς τοὺς **Ἡγεμόνας** τοῦ τόπου, νὰ τοὺς δώσουν τὸν ναὸν αὐτὸν νὰ τὸν ἀνακαινίσουν, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν· ὅθεν ἐπῆγε μοναχός του ὁ **Ἀρχιερεὺς** εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπῆρεν ὁρισμὸν νὰ τὸν κτίσουν, καὶ οὕτως ἀνεκαινίσθη, καθὼς φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, ἔξω τῆς χώρας, πολλῶν θαυμάτων αὐτουργός, ἀπὸ τὰ ὁποῖα διηγοῦμαι ἓν εἰς πίστωσιν τῶν πολλῶν, διὰ νὰ εὐφρανθῆτε ὅσοι ἀγαπᾶτε, καὶ εὐλαβεῖσθε τὸν **Ἅγιον**. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ἡ νῆσος Κρήτη δὲν εἶχε Χριστιανὸν **Ἀρχιερέα**, ἀλλὰ Λατῖνον, διότι ἐξουσιάζετο ἀπὸ τοὺς **Βενετίκους**, οἱ ὁποῖοι μὲ πονηρίαν, δὲν ἄφιναν νὰ γίνῃ νέος **Ἀρχιερεύς**, οὔτε **Μητροπολίτης**, οὔτε **Ἐπίσκοπος**, ὅταν ἀπέθνησκεν ὁ πρῶτος· ἡ δὲ πονηρία ἦτον νὰ ἠμπορέσουν μὲ τὸν καιρὸν νὰ γυρίσουν τοὺς **Ὀρθοδόξους** εἰς τὰ **Παπικὰ** δόγματα· λοιπὸν ἐπῆγαιναν ὅσοι **Ῥωμαῖοι** ἤθελον νὰ ἱερωθοῦν εἰς τὰ **Κύθηρα**, (τὸ Τσιρίγο), καὶ ἐχειροτονοῦντο. Καὶ λοιπὸν ἕνα καιρὸν ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Κρήτην, τρεῖς **Διάκονοι** καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν **Ἀρχιερέα** τοῦ Τσιρίγου, καὶ τοὺς ἐχειροτόνησεν **Ἱερεῖς**· ἐν ᾧ δὲ ἐπέστρεφον πρὸς τὴν πατρίδα των, τὴν Κρήτην, τοὺς ἐσκλάβωσαν οἱ **Ἀγαρηνοὶ** εἰς τὸ πέλαγος, καὶ τοὺς ἔφεραν εἰς τὴν **Ῥόδον**, καὶ τοὺς ἐπώλησαν πάλιν εἰς **Ἀγαρηνούς**. Λοιπὸν οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖ-

νοι νεοχειροτόνητοι Ἱερεῖς, ἐθρήνουν τὴν συμφορὰν των, ἡμέρας καὶ νυκτός. Ἐκεῖ ἤκουσαν τὰ μεγάλα θαύματα τοῦ Φανουρίου, καὶ εὐθὺς ἔπεσαν εἰς δέησιν μὲ θερμὰ δάκρυα, πρὸς τὸν Ἅγιον, δεόμενοι νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν πικρὰν ἐκείνην αἰχμαλωσίαν· πλήν, ἐπειδὴ καὶ ἦσαν χωρισμένοι ὁ καθ' εἷς εἰς τὸν ἀφέντην ὁποῦ τὸν ὥριζεν, ἐπῆραν θέλημα καὶ οἱ τρεῖς νὰ ὑπάγουν νὰ προσκυνήσουν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου· καὶ πηγαίνοντες ἐκεῖ, νεύσει θείᾳ ἀνταμώθησαν καὶ οἱ τρεῖς καὶ ἔπεσαν ἔμπροσθεν τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος τοῦ Ἁγίου, βρέχοντες τὴν γῆν μὲ τὴν δροσὴν τῶν δακρύων των, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀγαρηνῶν. Ἔπειτα ἀνεχώρησαν ὀλίγον παρηγορημένοι, πηγαίνοντες καθ' εἷς εἰς τὸν αὐθέντην του μὲ ἐλπίδα, ὅτι θέλουσιν εὕρῃ ἔλεος, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινεν· ἐπειδή, σπλαγχνισθεὶς ὁ Ἅγιος τὰ δάκρυά των, ἐπήκουσε τὴν δέησίν των. Καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην φαίνεται εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς ὁποῦ τοὺς ὥριζαν, προστάζων αὐτοὺς νὰ ἀφήσουν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ νὰ ὑπάγουν νὰ προσκυνήσουν εἰς τὸν ναόν του, εἰ δὲ μή, κακῶς θέλει τοὺς ἀπωλέσει· οἱ δὲ Ἀγαρηνοί, νομίσαντες μαγείαν τὸ πρᾶγμα, τοὺς ἔβαλαν εἰς ἀλυσίδας καὶ βαρύτερα βάσανα· ὁ δὲ Ἅγιος ἦλθε τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τοὺς ἔβγαλε ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ τοὺς ἐθάρρυνε λέγων, ὅτι αὔριον κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην, θέλει τοὺς ἐλευθερώσει. Ἔπειτα φαίνεται εἰς τοὺς Ἀγαρηνούς, καὶ ἐλέγχων αὐτοὺς αὐστηρῶς, εἶπεν, ὅτι, ἀνίσως καὶ αὔριον δὲν τοὺς ἐλευθερώσουν, θέλετε ἰδεῖ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔφυγεν ὁ Ἅγιος· (ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος), ὅσοι ἦτον εἰς ἐκεῖνα τὰ τρία ὁσπήτια, ὅλοι τυφλοὶ καὶ παράλυτοι μὲ δριμυτάτους πόνους ἐξημερώθησαν, βασανιζόμενοι, μικροὶ ὁμοῦ καὶ μεγάλοι· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὰ στρώματα ὁποῦ ἐκείτοντο, διὰ μέσου τῶν συγγενῶν των ἐσυμβουλεύθησαν τί νὰ κάμουν· καὶ οὕτως ἀπεφάσισαν, ὅτι νὰ στείλουν νὰ φέρουν τοὺς σκλάβους, καὶ ὅταν ἤλθον ἐκεῖνοι οἱ ταλαίπωροι τρεῖς Ἱερεῖς, τοὺς ἠρώτησαν, ἀνίσως καὶ δύνανται νὰ τοὺς ἰατρεύσουν· ἀπεκρίθησαν δὲ ἐκεῖνοι, ὅτι «ἡμεῖς μὲν θέλομεν παρακαλέσει τὸν Θεόν, ἐκεῖνος δὲ ἂς κάμῃ τὸ θέλημά του». Ἀλλὰ ὁ Ἅγιος πάλιν τὴν τρίτην νύκτα, ἐφάνη εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς καὶ τοὺς εἶπεν, «ἀνίσως δὲν στείλετε εἰς τὸν οἶκον μου διὰ γράμματος τὴν ἐλευθερίαν των, οὔτε ὑγείαν ἔχετε, οὔτε τὸ ποθούμενον φῶς». Τότε συμβουλευθέντες πάλιν μὲ τοὺς συγγενεῖς των καὶ φίλους, ἔστειλε καθ' εἷς τὸ ἐλευθερωτικὸν γράμμα τοῦ ἰδικοῦ των σκλάβου, καὶ τὰ ἄφησαν καὶ τὰ ἄφησαν καὶ τὰ τρία ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου. Ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! ὥστε νὰ γυρίσουν οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸν ναόν, εὑρέθησαν ὑγιεῖς οἱ πρώην παράλυτοι καὶ τυφλοί, οἱ ὁποῖοι θαυμάσαντες ἠλευθέρωσαν τοὺς ἱερεῖς ἐκείνους, καὶ δίδοντες εἰς αὐτοὺς τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου των, φιλοφρόνως τοὺς προέπεμψαν, καὶ τοὺς ἔστειλαν εἰς τὴν πατρίδα των· οἱ δὲ ἱερεῖς ἐκεῖνοι ἐξωγράφησαν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Φανουρίου, καὶ τὴν ἐπῆραν εἰς τὴν χώραν των, καὶ κάθε χρόνον ἑώρταζον εὐλαβῶς τὸν Ἅγιον· οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Λίθῳ βαρούμενος τὸ σῶμα, ὁ Φανούριος πρὸς σὲ Σωτῆρ ἔβοα· ἐν τῇ Πέτρᾳ τῶν σῶν Χριστέ μου θελημάτων, στερεωθείς, τὸ σῶμά μου ταῖς βασάνοις ἀναλίσκω.

Νῦν στερεοῦται τοῦ Κυρίου, Εὐαγγέλιον ὁ ἔφη Ἀποστόλοις, ὁ κρυπτόμενος γὰρ Ναὸς τοῦ Φανουρίου, ὁ ἐν τῇ Ρόδῳ πρὸ πολλοῦ, εἰς ἡμᾶς νῦν φανεροῦται.

Ἔστης ἐν μέσῳ τῶν θηρίων, ὦ Φανούριε, παραδοθείς εἰς βρῶσιν, ἀλλ' ἐφλέχθη σφοδρῶς, τυράννου ἡ καρδία, ὅτε σε εἶδε Δανιήλ, νέον ὄντα ἐν σταδίῳ.

Θεοτοκίον.

Ὅρος κατάσκιον ἐφάνης, ἀχειροτμήτως ἐξ οὗ ἐτμήθη λίθος, τὴν λιθώδη δι' ἣ κατάνυξον ψυχήν μου, πεπωρωμένην, Δέσποινα, ταῖς πικραῖς φιληδονίαις.

Ὠδὴ η'. Τὸν ἐν ὄρει ἀγίῳ.

Τὸν ὡραῖον νυμφίον ἀγαπήσας, σοῦ τὸ νέον καὶ εὐανθοῦν σαρκίον, ὑπὲρ αὐτοῦ ταῖς μάστιξι παρέδωκας, ἐκβοῶν σὺν πόθῳ, πότε σε κερδήσω, συνὼν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ποῖς ξράνοις οὐκ ἔκλινας τὸ γόνυ, τοῖς εἰδώλοις οὐκ ἔνεσμας θυσίαν, ἀλλὰ Χριστὸν ἀνδρείως ἀνεκήρυττες, φέρων τὰς αἰνέσεις, ὡς Θεῷ τῶν ὅλων, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θαρσαλέως καὶ μάλα ρωμαλέως, τῷ τυράννῳ ἐβόας μετὰ θάρσους, οὐ δειλιῶ ὦ τύραννε τὰς μάστιγας, ἔχω γὰρ Σωτῆρα, ὃς με ἐξελεῖται, ταχέως τῶν χειρῶν σου.

Θεοτοκίον.

Ἱσταμένων βεβαίωσις ὑπάρχεις, καὶ πεσόντων ἀνόρθωσις Παρθένε· διὸ ὃ καταπτωθέντα με ἀνάστησον, ἵνα σε δοξάζω, τὴν εὐλογημένην καὶ κεχαριτωμένην.

Ὠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Εἰς γῆν τὰ τῶν εἰδώλων, ξόανα συντρίβεις, εἰς οὐρανὸν ἀνυψώσας τὰς χεῖράς σου, καὶ τῶν δαιμόνων τὰ στίφη, θρήνων ἐπλήρωσας.

Ὡς ῥύστης τῶν ἐν θλίψει, σὲ λιτανευόντων, ῥῦσαί με πάσης κακίας, Φανούριε, τὸν πεποιθότα παμμάκαρ ἀεὶ τῇ σκέπῃ σου.

Ὁ τύραννος ἠσχύνθη, ὅτε σε ἑώρα, ἐν τοῖς κινδύνοις ἀεὶ ἀκμαιότερον, ἐκμυκτηρίζοντα τούτου τὴν ἀθεότητα.

Θεοτοκίον.

Φωτὸς οὖσα δοχεῖον, φώτισον Παρθένε, τὴν σκοτισθεῖσαν ψυχήν μου τοῖς πάθεσιν, ὅπως ἐν πίστει καὶ πόθῳ, ἀεὶ δοξάζω σε.

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Νῦν Ρόδος μεγαλύνεται, τῇ εὑρέσει τοῦ θείου, ναοῦ σου παμμακάριστε, ὦ Φανούριε Μάρτυς, καὶ χαίρει ἐγκαυχωμένη, τῶν θαυμάτων τῷ πλήθει· Ἱερεῖς γὰρ διέσωσας, τρεῖς δουλείας ἀθέου· ὄναρ φανείς, τοῖς κυρίοις τούτων καὶ ἐπιπλήξας· τυφλότητι, τὸ σκληρὸν ἐκμαλάξας.

Θεοτοκίον.

Δέσποινα πάντων ἄνασσα, πρόφθασον ἐν κινδύνοις, πρόφθασον ἐν ταῖς θλίψεσι, πάρεσο καὶ ἐν ἀνάγκαις, τῆς τελευταίας ἡμέρας, μὴ σκότος ἡμᾶς λάβῃ, μὴ ᾅδης, μὴ ἀπώλεια, βήματι τοῦ Υἱοῦ σου τῷ φοβερῷ, ἀνευθύνους ἅπαντας παραστῆναι, ὦ Θεομῆτορ Δέσποινα, ὅσα θέλεις ἀνύσεις.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος πλ. δ'. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐν γῇ, ἀγαλλίαμα σήμερον, ὅτι δῆθεν ἠνθησε, λύτρον μέγα σωτήριον, ναὸς ὁ θεῖος, καὶ πανυπέρτιμος τοῦ Φανουρίου, ὃν τοῖς πρυσβράμετε, ἅπαντες σήμερον, ἐν ἀσμάτων ἄνθεσιν, ὅπως δεινῶν, λύσιν ἀπολαύητε, αὐτοῦ δεόμενοι. (Δίς).

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, παιδίον ὢν κομιδῇ, ὁ γενναῖος Φανούριος, χωρὶς ὅπλων ἵσταται, ἐν σταδίῳ φαιδρότατος, μετὰ ἐνόπλων ἀγωνιζόμενος, μετὰ ἄθλων χοὐ μαχόμενος, ὦ τῆς ἀνδρείας σου καὶ στερρᾶς ἀθλήσεως, φίλε Θεοῦ· πῶς ἐχθροὺς κατέβαλες τοὺς πολεμοῦντάς σε.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ὁ μαργαρίτης Θεοῦ, ὁ ἀγρῷ πρὶν κρυπτόμενος, νῦν ἐν Ρόδῳ ηὗγασται. θησαυρὸς ὡς πολύτιμος πλουτίζων, τέρπων, φωτίζων ἅπαντας, τοὺς προσιόντας αὐτῷ ἐκ πίστεως· ὅστις Φανούριος, ἔστιν ὁ παμμέγιστος Μάρτυς Χριστοῦ, ὃν ἐγκωμιάζοντες νῦν μεγαλύνομεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Ἐπέλαμψε σήμερον εὐφροσύνης ἑορτή, καὶ νέα πανήγυρις Φανουρίου τοῦ πολυάθλου, καὶ γεναιόφρονος· οὗτος γὰρ ἐν ἀθλήσεις ἀθλήσας καιροῖς ἀδήλοις ἦν, ναός τε καὶ τοὔνομα αὐτοῦ πᾶσιν ὑπῆρχεν ἀγνώριστος, τυράννων δὲ ἀθέων κατακρατησάντων Ρόδου τῆς περιφήμου, καὶ τὰς κατεδαφισμένας ἐλεπόλεις ἀναχωνήντων, ναὸς αὐτοῦ καὶ εἰκών, ἐφάνη ὑπέρλαμπρος. Ὃς βασι-

ΜΟΝΑΧΟΣ ΓΕΡΩΝΤΟΡΙΚΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝΚΛΕΙΣΤΟΥ ΠΑΦΟΥ

λικὴ ἀδεία ἀνακαινισθείς, πηγὴ ἀνεδείχθη θαυμάτων, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ θαυμαστοῦ ὄντος, ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου. Ὠδὴ γ΄. στ΄.

Ὁ Ἀπόστολος. Προκείμενον. Ἦχος δ΄. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Προωρώμην τὸν Κύριον. Πρὸς ἐφεσίους Ἐπιστολῆς. Ἀδελφοὶ ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Περιέχον λόγον ἐγκωμιαστικόν, εἰς τὴν Θεοτόκον τοῦ Νικηφόρου, θαύματα τελεσθέντα ἐν Χίῳ, τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς ἁγίας Ματρώνης, ὑπὸ Νικηφόρου ἐπιστολὰς τοῦ ἁγίου Μακαρίου καὶ ἄλλας ψυχοφελεῖς διδασκαλίας χάριν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

ΛΟΓΟΣ ΕΓΚΩΜΙΑΣΤΙΚΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΚΑΘΙΣΤΟΝ ΥΜΝΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ

Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.»

Καλότυχος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, Πανιερώτατε Δέσποτα, πανοσιώτατοι Ἱερομόναχοι αἰδεσιμώτατοι ἱερεῖς, ἐντιμώτατοι κληρικοί, τιμιώτατοι ἄρχοντες καὶ σύμπαντες οἱ παρόντες εὐσεβέστατοι χριστιανοί. Καλότυχος εἶναι ἐκεῖνος ὁ Χριστιανός, ὅστις ἠξιώθη νὰ ἔχῃ τὸν Θεὸν βοηθόν του καὶ εἰς αὐτὸν μόνον νὰ ἔχῃ τὰς ἐλπίδας του. Ἂς τὸν φθονῇ ὁ Διάβολος ἂς τὸν κατατρέχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἂς τὸν ἐπιβουλεύωνται, ἂς τὸν πολεμήσουν ὅλοι οἱ ἀντικείμενοι, δὲν φοβεῖται ποτὲ κανένα ἔχοντας τὸν Θεὸν βοηθόν του· πάντοτε μένει νικητὴς πάντοτε δεδοξασμένος, πάντοτε εὐτυχής, πάντοτε πλούσιος,

πάντοτε εὔθυμος καὶ χαρμόσυνος, καὶ ἐὰν ἤθελε περιπέσῃ εἰς ἐσχάτην πενίαν, καὶ εἰς πάμπολλα ἐναντία καὶ λυπηρὰ τοῦ παρόντος βίου· διότι μὲ τὸ νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὸν Παντοδύναμον Θεόν, δὲν ἀπελπίζεται, δὲν λυπῆται, δὲν ἀδημονεῖ, ἀλλὰ προσμένει τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν. Καλότυχος εἶναι λοιπὸν ὁ τοιοῦτος καὶ ἀξιομακάριστος· καθὼς καὶ ὁ προφητάναξ Δαβὶδ μακαρίζει τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον λέγων. «Μακάριος οὗ ὁ Θεὸς Ἰακώβ, βοηθὸς αὐτοῦ, ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ». Τοιοῦτοι ἐστάθησαν ὅλοι οἱ Προφῆται, οἱ Ἀπόστολοι οἱ Μάρτυρες, οἱ Ὅσιοι καὶ πάντες οἱ ἀπ' αἰῶνος ἅγιοι· ἀλλ' ὑπὲρ πάντας μακαρία ἐστὶν ἡ Παναγία Παρθένος, ἡ Δέσποινα ἡμῶν, ἡ Θεοτόκος Μαρία, ὡσὰν ὁποῦ ὄχι μόνον βοηθὸν εἶχε τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ Υἱὸν ἔσχεν αὐτὸν καὶ Μήτηρ Θεοῦ ἐστὶν ἀληθῶς καὶ νύμφη τοῦ οὐρανίου Πατρός· καὶ ὄχι μόνον ἤλπισεν ἐπ' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἀφιερώθη αὐτῷ καὶ κατοικητήριον ἐγένετο θεοῦ καὶ μόνη εὐλογημένη ἐν γυναιξὶ καὶ ὡς βασίλισσα παρέστη ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη καὶ πεποικιλμένη, κατὰ τὴν ψαλμικὴν κιννύραν τοῦ προφήτου Δαβίδ. Ὅθεν πρεπόντως μακαρίζεται ἀπὸ πασῶν τῶν γενεῶν, καθὼς αὐτὴ περὶ αὐτῆς προεφήτευσε λέγουσα· «Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί». Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη τὴν ὁποίαν γράφει σήμερον ὁ Θεῖος Λουκᾶς, καθὼς ἠκούσατε καὶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐπάρασα τὴν φωνήν, ἤγουν ἔκραξε μεγαλοφώνως, μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, οἱ ὁποῖοι ἤκουσαν τὴν διδαχὴν τοῦ Σωτῆρος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. «Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασα σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας», ἤγουν καλότυχος εἶναι ἡ μήτηρ ἐκείνη, ἡ ὁποία σὲ ἐγέννησε, ἡ κοιλία ὁποῦ σὲ ἐβάσταξε, καὶ τὰ βυζία ὁποῦ σὲ ἐβύζαξαν. Καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε. «Μενοῦν γε, τοὐτέστι βέβαια, ἔτσι εἶναι· ἀληθῶς μακαρία ἐστὶν ἡ μήτηρ μου· ἀλλὰ μακάριοι εἶναι, λέγω, καὶ πάντες οἱ ἀκούοντες τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν». Μακάριοι εἶναι βέβαια, ἐπειδὴ θέλουσι ἔχει αὐτὴν τὴν μακαρίαν Παρθένον καὶ Θεοτόκον μεσίτριαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ φύλακα καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, καὶ καλότυχοι εἶναι καὶ βέβαια, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς θέλουσιν ἀξιωθοῦν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ὅλη ἡ ὑπόθεσις τῆς σημερινῆς ἑορτῆς.

Καὶ ἐγὼ τοῦτο θέλω σήμερον νὰ βεβαιώσω πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, ἔχωνται πάλιν τὸ θάρρος μου, μὲ τὰς ἁγίας σου εὐχὰς καὶ ὅλης τῆς ὑμετέρας σεβασμίου μοι πανιερότητος, ἀλλ' ὅμως παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν, νὰ μὴν χαρίσητε ὀλίγην προσοχὴν καὶ φιληκοΐαν. Ἡ παροῦσα πανήγυρις τῆς Θεομήτορος, ὦ εὐσεβέστατόν μου ἀκροατήριον, ἔλαβε μὲν ἀρχὴν διὰ τὴν προστασίαν καὶ βοήθειαν ὁποῦ ἔδειξεν ἡ Θεοτόκος πολλάκις εἰς τοὺς εὐσεβεῖς ἡμῶν Βασιλεῖς καὶ τὸν ὀρθόδοξον λαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἐναντίον τῶν βαρβάρων καὶ ἀπίστων ἐθνῶν ἔμεινε νὰ τελῆται καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἡ πανήγυρις αὕτη, οὐ μόνον διὰ τὴν τότε βοήθειαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς καθ' ἑκάστην βοηθείας καὶ προστασίας ὁποῦ δείχνει διὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, καὶ ἁπλῶς διὰ τὸν καθ' ἕνα ἀπὸ ἡμᾶς ἡ χάρις αὐτῆς καὶ μᾶς λυτρώνει ὄχι μόνον ἀπὸ αἰσθητοὺς ἐχθροὺς, καὶ κινδύνους σωματικούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς καὶ ψυχικοὺς κινδύνους καὶ πειρασμούς. Διὰ ταύτας λοιπὸν τὰς ἀπείρους βοηθείας καὶ χάριτας ὁποῦ λαμβάνομεν καθ' ἑκάστην ἅπαντες ἀπὸ τὴν προστασίαν τῆς Θεοτόκου, τελεῖται χρεωστικῶς ἡ παροῦσα εὐχαριστήριος ἀγρυπνία καὶ ψάλλεται μὲ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ κατάνυξιν· ὁ ἀκάθιστος ὕμνος τῆς πανυμνήτου Δεσποίνης ἡμῶν, ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς καὶ εὐλαβεῖς αὐτῆς δούλους· ὅθεν καὶ διωρίσθη ἡ παροῦσα ἀκολουθία ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, ἕνα μέν, διὰ νὰ γίνηται μὲ τὴν πρέπουσαν εὐλάβειαν καὶ καθαρότητα, μὲ τὸ νὰ εἶναι οἱ χριστιανοὶ προκεκαθαρμένοι ἀπὸ τὴν προλαβοῦσαν νηστείαν καὶ προσευχὴν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀγαθοεργίαν, ἄλλο δὲ καὶ διὰ νὰ καταλάβωμεν ὅτι ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς ἀρετάς, καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας ὁποῦ κάμνομεν διὰ τὴν σωτηρίαν μας, πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον βοηθὸν καὶ συναντιλήπτορα, καὶ δι' αὐτῆς μόνης ἐλπίζομεν τὴν σωτηρίαν μας. Ἐπειδὴ αὐτὴ εἶναι ἡ γέφυρα ἡ μετάγουσα ἡμᾶς ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανόν· αὐτὴ εἶναι ἡ πύλη διὰ τῆς ὁποίας εἰσερχόμεθα εἰς τὴν οὐράνιον κατοικίαν· αὐτὴ εἶναι ἡ κλίμαξ, διὰ τῆς ὁποίας ἀνερχόμεθα εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν· αὐτὴ εἶναι ὁποῦ διέλυσε τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ ἤνωσε τὰ πρὶν διεστῶτα· αὐτὴ εἶναι τῆς ἀρχαίας κατάρας ἡ λύσις, τοῦ Ἀδὰμ ἡ ἀνάκλησις, τῆς Εὔας ἡ ἀνόρθωσις, τῆς λύπης ἡ ἀναίρεσις, ἡ πρόξενος τῆς χαρᾶς· αὐτὴ εἶναι ἡ διαλλαγὴ τοῦ γένους ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, αὐτὴ εἶναι ἡ μεσίτρια παντὸς τοῦ κόσμου· ἡ δόξα τῶν δικαίων, τῶν ἁμαρτωλῶν ἡ προστάτις, ἡ παρηγορία τῶν θλιβομέ-

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

νων, ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ πλοῦτος τῶν πτωχευόντων, τῶν ὀρφανῶν ἡ ἀντίληψις, τῶν χειρῶν ἡ παράκλησις, τῶν πιπτόντων ἡ ἀνόρθωσις, τῶν αἰχμαλώτων ἡ λύτρωσις· τῶν ἀσθενούντων ἡ θεραπεία τῶν ἀπόρων ἡ εὐπορία, τῶν ἀδυνάτων ἡ δύναμις.

Τοσαῦται εἶναι αἱ χάριτες τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, τοσαῦται εἶναι αἱ βοήθειαι τῆς Θεοτόκου, τόσα εἶναι τὰ καλὰ ὁποῦ χαρίζει καθ' ἑκάστην εἰς τοὺς εὐσεβεῖς· δούλους της· μᾶλλον δὲ οὐ μόνον τοσαῦτα, ἀλλὰ μυριάκις περισσότερα, τὰ ὁποῖα οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἀριθμήσῃ τις, διότι ἐὰν ἐνοχληθῇ ὁ χριστιανὸς παραμικρόν, ἐὰν πρὸς λίθον προσκρούσῃ τὸν πόδα του, ταύτην εὐθὺς ἐπικαλεῖται, τὸ γλυκύτατον ὄνομα, τὴν Παναγίαν κράζει βοηθόν, «Παναγία βοήθει μοι», λέγει, καὶ παρευθὺς ἀποφεύγει πάντα πειρασμόν. Πῶς λοιπὸν δὲν εἶναι μακάριον τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, τὸ ὁποῖον ἐπλούτησε τοιοῦτον βοηθόν, τοιαύτην φιλότεκνον μητέρα, τοιαύτην ταχεῖαν ἀντίληψιν; Μακάριον εἶναι ἀληθῶς τὸ ἀνθρώπινον γένος, καλότυχον εἶναι, καὶ βέβαια, τὸ γένος τῶν πιστῶν, καὶ καλῶς αὐτῷ γέγονε καὶ καλῶς αὐτῷ ἔσται· καὶ βεβαιώνει μου τὸν λόγον ὁ Ἅγιος Γερμανὸς ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως φωστὴρ οὕτω λέγων. «Μακάριος ὁ ἄνθρωπος κἂν ἁμαρτωλὸς ᾖ, ὥσπερ συγγενῆ κατ' οὐσίαν κτησάμενος εὑρέθη τὴν Θεοτόκον Μαρίαν καὶ θείας φύσεως γέγονε δι' αὐτῆς κοινωνός». Βλέπετε πόσην χαρὶν καὶ δόξαν ἔλαβεν ἡ ἀνθρωπίνη φύσις διὰ τῆς Θεοτόκου; Βλέπετε πόσην παρρησίαν ἀπέκτησε κοντὰ εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς! Συγγενεῖς ἔγιναν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τῆς Θεομήτορος. Ὦ τοῦ πλούτου, τοῦ ἀνεκφράστου! Ὦ τῶν ἀρρήτων ἀγαθῶν! Ὦ τῆς χάριτος καὶ δόξης, ὁποῦ ἔλαβε τὸ ὀρθόδοξον γένος! Ὦ τῶν ἀπείρων καλῶν, ὁποῦ ἠξιώθη ὁ πταίστης ἄνθρωπος, διὰ τῆς φιλοτεκνίας τῆς Θεοτόκου Μαρίας! Χριστιανοί, ἂς εἶναι ἕνας ἄνθρωπος πτωχός, ἂς εἶνοι ῥυπαρός, ἂν ἤθελε τύχῃ νὰ εἶναι ἄνθρωπος συγγενὴς τοῦ βασιλέως, μὲ τὸ νὰ εἶναι τυχὸν ἀπὸ τὸ γένος τῆς μητρός του, πόσην χάριν ἔχει ὁ τοιοῦτος κοντὰ εἰς τὸν Βασιλέα; Ἂν διὰ τὴν ἀχρειότητά του τὸν ἀποστρέφεται, ἀλλ' ὅταν ἤθελε μεσιτεύσῃ δι' αὐτὸν ἡ μήτηρ τοῦ Βασιλέως, ἄραγε τὸν ἀποστρέφεται; Ὄχι, ὄχι, ἀλλὰ πάλιν τὸν δέχεται ὁ Βασιλεύς, πάλιν τὸν τιμᾷ βασιλικῶς. Τοιοῦτον εἶναι λοιπὸν τὸ γένος τὸ ἰδικόν μας. Τοιαύτην χάριν καὶ βοήθειαν ἀπολαμβάνομεν ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τὴν Παναγίαν, μᾶλλον δὲ πολλὰ περισσοτέραν, καὶ διὰ νὰ εἴπω καλύτερον, ἄπειρον. Καὶ στοχασθῆτε ἕνας ὁποῦ θέλει νὰ βοηθήσῃ ἄλλον, πρέπει νὰ ἔχῃ δύο πράγματα, δύναμιν καὶ προαίρεσιν. Μὲ τὴν δύναμιν νὰ ἠμπορῇ καὶ μὲ τὴν προαίρεσιν νὰ θέλῃ νὰ βοηθήσῃ. Καὶ τότε γίνεται τελεία βοήθεια· ὅμως ἂν λείψῃ τὸ ἓν ἀπὸ τὰ δύο, τίποτε δὲν γίνεται θέλει νὰ βοηθῇ μὰ δὲν ἠμπορεῖ· ἠμπορεῖ, μὰ δὲν θέλει· τί τὸ ὄφελος; ἀλλ' εἰς τὴν Παναγίαν εὑρίσκονται καὶ τὰ δύο ὑπερτελέστατα· καὶ δύναμις ἄπειρος, καὶ προαίρεσις ἄμετρος εἰς τὸ νὰ μᾶς βοηθήσῃ. Λοιπὸν αὐτῆς ἡ βοήθεια εἶναι ἄπειρος εἰς ἐκείνους ὁποῦ μὲ εὐλάβειαν τὴν παρακαλοῦν. Μεγάλη καὶ ἡ δύναμις τῶν ἁγίων· πολλὴ ἡ προαίρεσις εἰς τὸ νὰ μᾶς βοηθήσουν, ἀλλὰ τί εἶναι ὅλοι οἱ ἅγιοι κοντὰ εἰς τὸν Θεόν; Δοῦλοι βέβαια· Τί εἶναι κοντὰ καὶ εἰς ἡμᾶς; ὁμόδουλοι· ἄλλο ἡ Παρθένος Μαρία τί εἶναι κοντὰ εἰς τὸν Θεόν; Μήτηρ Θεοῦ ἀληθῶς. Τί εἶναι κοντὰ εἰς ἡμᾶς; Μήτηρ πάντων τῶν Χριστιανῶν. Λοιπὸν ὡς μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἔχει δύναμιν πολλὰ διαφορετικὴν ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἁγίους. Ὡς μήτηρ πάντων ἡμῶν, ἔχει πρὸς ἡμᾶς πολλὴν περισσοτέραν ἀγάπην. Λοιπὸν καὶ ἡ βοήθεια αὐτῆς πρὸς ἡμᾶς εἶναι ὑπὲρ πᾶσαν βοήθειαν· ὅταν μεσιτεύσωσιν οἱ ἄλλοι ἅγιοι καὶ παρακαλῶσι τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Θεὸς ἂν θέλῃ τοὺς ἀκούει, ἂν δὲν θέλει δὲν τοὺς ἀκούει· ἀλλ' ὅταν τὸν παρακαλέσῃ ἡ Μήτηρ του, τολμῷ εἰπεῖν, καὶ ἂν δὲν θέλει, βιάζεται ἀπὸ τὴν μητρικὴν συμπάθειαν νὰ κάμῃ τὸ θέλημά της. Εἶναι θυμωμένος, ἀγανακτισμένος καθ' ἡμῶν ὁ δικαιοκρίτης Θεός, ἕτοιμος νὰ μᾶς παιδεύσῃ διὰ τὰς ἁμαρτίας μας. «Τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στιλβώσῃ, τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε καὶ ἡτοίμασεν αὐτὸ καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασε σκεύη θανάτου», ἀκούετε, χριστιανοί μὲ τί σχῆμα τὸν παριστάνει ὁ Θεῖος Δαυίδ; Ὅλως ἕτοιμος εἶναι, λέγει, νὰ ἀφανίσῃ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς ὅλους τοὺς παραβάτας τῶν νόμων του, ἀλλ' ὅμως ὅταν στραφῇ καὶ ἰδῇ τὸ πρόσωπον τῆς ἁγιωτάτης Παρθένου καὶ γλυκυτάτης αὐτοῦ Μητρός, ἡ ὁποία τὸν παρακαλεῖ δι' ἡμᾶς, εὐθὺς παύει τὸν θυμόν, μακροθυμεῖ, μεταβάλλει τὴν ὀργήν του εἰς συμπάθειαν. Πολλὰ γὰρ ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότου».

Τοιαύτην παρρησίαν ἔχει ὡς μήτηρ Θεοῦ ἡ μακαρία Παρθένος πρὸς τὸν Μονογενῆ της Υἱόν, τοσαύτην εὐσπλαγχνίαν παρέχει πρὸς ἡμᾶς ὡς μήτηρ πάντων τῶν χριστιανῶν, καὶ ὡς ἐν παραδείγματι νὰ εἰπῷ καθ' ὅ Μήτηρ θεοῦ ἡ Παρθένος, εἶναι ἓν πέλαγος εὐρυχωρότατον, δεικτικὸν τῶν θείων χαρισμάτων· καθ' ὅ μήτηρ πάντων τῶν χριστιανῶν, εἶναι ἓν πέλαγος ἀνεξάντλητον, μεταδοτικὸν εἰς ἡμᾶς ἀπείρων δωρεῶν καὶ εὐεργεσιῶν· Ποῖος ἠμπορεῖ νὰ μετρήσῃ τὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου, ὁποῦ ἐτέλεσε καὶ τελεῖ καθ' ἑκάστην εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν· Ποῖος ναὸς τῆς Θεοτόκου δὲν εἶναι βρύσις ἀένναος τῶν θαυμάτων· Ποία ἐκκλησία τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας δὲν εἶναι ἰατρεῖον τῶν ἀσθενούντων· καταφύγιον τῶν ἀπόρων, παραμυθία τῶν θλιβομένων· Ποῖος ἐπικαλεῖται μετ' εὐλαβείας τὸ πανάγιον καὶ γλυκύτατον αὐτῆς ὄνομα καὶ δὲν γίνεται σκέπη αὐτοῦ καὶ κραταίωμα, ὅπλον ἀμυντήριον καὶ δαιμόνων φυγαδευτήριον; Ἂς χαίρῃ, λοιπόν, πᾶσα ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ὅτι διὰ τῆς Θεοτόκου ᾠκειώθη μὲ τὸν Θεόν. Ἂς ἑορτάζῃ σήμερον φαιδρῶς τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν διότι ἐπλούτησε τοιοῦτον ἀσύλητον θησαυρόν, τοιοῦτον ἄμαχον βοηθόν. Χαίρετε αἱ γυναῖκες καὶ εὐφραίνεσθε, ὅτι γυνὴ οὖσα ἡ Παναγία, ἐοήκωσε τὸ ὄνειδος τῶν γυναικῶν καὶ τὴν πρώην κατάραν τῆς Εὔας ἀνέτρεψεν, εὐλογημένη φανεῖσα ἐν γυναιξί, γεννήσασα τὸν Χριστὸν τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Χαίρετε μητέρες, ὅτι μήτηρ γέγονεν ἡ Θεοτόκος Μαρία τοῦ ποιητοῦ τῶν ἁπάντων Θεοῦ. Χαίρετε Παρθένοι καὶ καλοπάρθενοι πᾶσαι, εἰς τὴν πανήγυριν τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, ὅτι ὁ Κύριος διὰ νὰ προτιμήσῃ τὴν παρθενίαν ἐκ παρθένου σεσάρκωται. Ἄποροι καὶ πτωχοί, μὴ λυπῆσθε, χῆραι καὶ ὀρφανὰ μὴν ὀδύρεσθε, ἀσθενεῖς καὶ αἰχμάλωτοι μὴ πικραίνεσθε, ἁμαρτωλοὶ μὴν ἀπογοητεύεσθε· ἔχετε μητέρα φιλότεκνον, εὔσπλαγχνον καὶ συμπαθεστάτην· αὐτὴν ἐπικαλεῖσθε μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως· καὶ εἰς αὐτὴν ἔχετε τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας σας· ἐπειδὴ πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς ἔσωσε, πολλὰς πόρνας ἐσωφρόνισε, πολλοὺς αἰχμαλώτους ἐλύτρωσε, πολλοὺς ἀσθενεῖς ἐθεράπευσε· πολλοὺς καὶ πτωχοὺς ἐκηβέρνησε, πολλοὺς λυπημένους· ἐπορηγόρησε. Καλότυχος εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔβαλε τὴν ἐλπίδα του εἰς τὴν Παναγίαν· ποτὲ δὲν ἀπέτυχε τῆς αἰτήσεως· κανεὶς δὲν ἔμεινε λυπημένος, ἀπαρηγόρητος καὶ ἀπροστάτευτος. Ὦ μεγάλης εὐτυχίας, ὦ μακαριότητος καὶ εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν ἠξιώθημεν διὰ τῆς Θεοτόκου ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί. Ὄντως Μακάριοι εἶσιν οἱ ἀκούοντες τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν, ἐπειδὴ ἠξιώθησαν νὰ γίνουν τέκνα Θεοῦ κατὰ χάριν· «ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι», τέκνα καὶ τῆς Παναγίας αὐτοῦ Μητρός, ἀδελφοὶ καὶ συγκληρονόμοι Χριστοῦ.

Ταύτην λοιπὸν τὴν πάντιμον καὶ ὑπερένδοξον Δέσποιναν ἂς τιμῶμεν εἰς δόξαν ἡμῶν, ἂς σεβώμεθα καὶ ἂς προσκυνῶμεν, καὶ ὡς Μητέρα Θεοῦ καὶ Θεοτόκον κυρίως, καὶ βασίλισσαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ὡς μητέρα πάντων τῶν Χριστιανῶν, καὶ προστάτιν καὶ εὐεργέτιδα ἡμῶν. Ἂς τιμῶμεν δὲ οὐ μόνον ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσαις ἐν ἐλεημοσύναις, ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων, ἐν ἀγρυπνίαις καὶ προσευχαῖς, ἐν δάκρυσι καὶ στεναγμοῖς, ἐν καθαρότητι βίου ἐν κατανύξει καρδίας, ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει. Καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἐπλησίασαν αἱ ἡμέραι τῶν Δεσποτικῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἂς προστρέξωμεν εἰς τοὺς Πνευματικούς, καὶ ἂς ἐξομολογηθῶμεν καθαρῶς, καθὼς βοᾷ ὁ προφήτης· Ἡσαΐας «Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε».

Αὐτὰ εἶχον νὰ εἴπω, ἀγαπητοί μου χριστιανοί, καὶ παρακαλῶ καὶ εὔχομαι νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ προσκυνήσωμεν καὶ τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ δὲ χάρις τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας νὰ μᾶς ἀξιώσῃ καὶ τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΕΚΔΟΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΔΙΗΓΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΟΥ

Περὶ τοῦ ἐν Χίῳ γεγονότος θαύματος παρὰ τῆς ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ κατὰ τῶν Ἀρμενίων.

Εἰς τοὺς 1748 ἢ 49 χρόνους, ἐστάθη ἐπάνω εἰς τὴν Χίον, ἕνας κάποιος ἄνθρωπος, Γιαννάκης τοὔνομα, τὴν θρησκείαν Ἀρμένιος, τὴν τέχνην ψωμᾶς, ἀλλὰ καὶ πλούσιος πολλά· ἐκάθητο εἰς τὸ Παλαιόκαστρον πλησίον τῆς Ἁγίας Ματρώνης. Ὢντας πλούσιος, εἶχε καὶ ἄλλους Ἀρμενίους πεντὲξ ἐργάτας τῆς τέχνης του· καὶ ἐπειδὴ ἔξω ἀπὸ αὐτούς, ἦσαν καὶ ἄλλοι καμπόσοι Ἀρμένιοι καὶ εἶχαν χρείαν ἀπὸ ἱερέα, ἔφερεν αὐτὸς ἀπὸ τὴν Σμύρνην καὶ ἕνα Ἀρμενόπαπαν καὶ τὸν εἶχεν ἐδῶ καθήμενον. Καὶ ἐπειδὴ συνέβη νὰ ἀποθάνουν τινὲς Ἀρμένιοι, ἠγόρασαν ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν ἕνα χωραφάκι, καὶ τὸ ἔκαμαν Ἀρμενοθαπτήριον. Λοιπόν, ἀφ' οὗ καὶ Παππᾶν εἶχον, καὶ θαπτήριον ἀπέκτησαν, τοὺς ἐλείπετο ἡ ἐκκλησία, καὶ πολλὰ ἐβλίβοντο, ὅπου δὲν εἶχον. Εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν κατὰ τὸ μέρος ὁποῦ ὀνομάζεται Ἀπατζιανός, καμπόσον μακρὰν καὶ ὑψηλὰ Ἐκκλησία τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἐπονομάζεται Τουρλωτή, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἐπάνω εἰς ἱκανὸν ὕψωμα. Τοῦτον τὸν Ἅγιον Ναὸν τῆς Ὑπεραχράντου Δεσποίνης, ἠβουλήθη ὁ μιαρώτατος ψωμᾶς ὁ Ἀρμένιος νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τὸν κάμῃ ἐδικόν του, καὶ ἁπλῶς τῶν Ἀρμενίων, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὑπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ χωράφι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμαν ἐδικόν τους θαπτήριον. Ὁ Ναὸς οὗτος εἶναι κοινὸν προσκύνημα ὅλης τῆς πόλεως, ὅθεν τὸ Δεκαπενταύγουστον, ὅτου γίνεται καθ' ἑκάστην Λειτουργία, καὶ μετὰ τὴν Λειτουργίαν, ψάλλεται ἡ συνήθης, Παράκλησις, ὅτι ἡ σεβασμία Κοίμησις τῆς Θεοτόκου εἶναι τῆς ἐκκλησίας ἡ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις· πλῆθος πολὺ καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συντρέχουσι· μὲ ὅλην τὴν εὐλάβειαν ταύτην, λέγω, τὴν Ἁγίαν ἐκκλησίαν ὁ παμμίαρος καὶ βρωμερώτατος Ἀρμένιος ἐβουλήθη νὰ οἰκειοποιηθῇ κὰι μὲ ποῖον τρόπον, ἀκούσατε: Πλούσιος ὢντας, καθ' ὃ εἴπομεν, ἀπέκτησε φιλίαν μὲ τὸν τότε Καπετὰν Πασσᾶν. Εἰς ἐκεῖνον τὸν δυνάστην ἐφανέρωσε τοῦ καϋμόν, ὅπου εἶχε μὲ ὅλους τοὺς ὁμογενεῖς του, διὰ ἐκλλησίαν, ὁποῦ δὲν εἶχαν, καὶ ὅτι εἶναι μία ἐκκλησία ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν, Τουρλωτὴ ὀνομαζομένη, εἰς τῆς ὁποίας τὰ ὅρια ἀπέκτησαν καὶ τόπον διὰ νὰ θάπτωνται· ὅθεν τὸν παρακαλεῖ θερμῶς, νὰ τοῦ κάμῃ τὴν μεγαλωτάτην ταύτην χάριν, νὰ τὴν πάρῃ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους μὲ βασιλικὸν φερμάνι, καὶ νὰ τὴν δώσῃ εἰς αὐτούς, λέγωντας, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἔχουσι πλῆθος ἐκκλησιῶν, καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουσιν οὔτε μίαν, εἰς καιρὸν ὅπου καὶ αὐτοὶ εἶναι πιστοὶ ῥαγιάδες τῆς Βασιλείας, καὶ δὲν εἶναι παράξενον ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ πλῆθος νὰ ἀποκτήσουν καὶ αὐτοὶ μίαν ἐκκλησίαν νὰ ἐπιτελοῦν ἐν αὐτῇ τὰ μιαρά του; μυστήρια. Τοῦτο τὸν παρεκάλεσε θερμότατα, ὑποσχόμενος νὰ ἀποκριθῇ ὅσα δήποτε τρέξουν ἔξοδα. «Μετὰ χαρᾶ», τὸν ἀπεκρίθη ὁ δυνάστης, μόνον παρακάλει, λέγει, νὰ κατέβω καὶ ἀπὸ χρόνου Πασσᾶ; καὶ ἐξάπαντος ἔχεις τὸ ποθούμενον». Ἦλθεν ἡ περίοδος τοῦ χρόνου, ἑκατέβη Καπετὰν Πασσᾶς ὁ ἴδιος, μὲ τὸ φερμάνι εἰς τὸν μπεζακτάν. Ἐπῆγεν ὁ Ἀρμένιος εἰς προσκύνησίν του μὲ πεσκέσια χονδρὰ καὶ πλουσιοπάροχα· ἔβγαλεν ὁ ἡγεμὼν τὸ φερμάνι κὶ τὸ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Ἀρμένιον, παραγγέλλωντάς του, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας ἔχει νὰ κορδίσῃ Διβάνι, καὶ τότε νὰ ὑπάγῃ νὰ δείξῃ τὸ φερμάνι ἐκεῖνο, ὄχι πῶς τοῦ τὸ ἔδωσεν ὁ ἴδιος ὁ ἡγεμών, ἀλλὰ πῶς αὐτὸς τὸ ἔλαβεν ἄλλοθεν· καὶ τότε βλέποντάς το, λέγει, ἐγώ, θέλω τὸ ἐπικυρώσω, καὶ νὰ ὑπάγῃς τέλειος οἰκοκύρης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπου ἐζήτησες, καὶ τὸ φερμάνι τὸ βασιλικὸν σοῦ τὴν ἔδωκεν. Μὲ ταύτην τὴν συμφωνίαν ἐπροσκύνησε κὰι ἀνεχώρησεν. Ἀλλὰ τὶς νὰ διηγηθῇ ἐπαξίως τῆς πανυμνήτου Θεοτόκου τὴν ἑτοίμην προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τοῦ θείου αὐτῆς Ναοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως τῆς Ἁγίας; Ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἔκαμεν ἀπὸ τὴν σκάλλαν τοῦ καραβιοῦ νὰ ἔμβῃ μέσα εἰς τὸ καΐκι, μέ τὸ ὁποῖον ἐπῆγεν ἐπάνω, κάποιος βρασμὸς ἐσυνέβη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀντὶ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ καΐκι ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ παρευθὺς ὡσὰν μόλυβδος, ἐπῆγεν εἰς τὸν βυθόν, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἐσπούδαζαν οἱ παρόντες νὰ τὸν ἐξορπίσουν, ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν· ἐφάνη δὲ ὅτι ἀπὸ θείαν ὀργὴν ἐστάθη ὁ πνιγμός του, ὅτι μὲ ἡμέρας ὕστερον τὸν ἐστοχάσθη<ν πῶς ἦτον <φαρφωμένος ἀπὸ τὸ κατασάγωνον ἀπὸ βελόνι τοῦ τιμονίου. «Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου»! Ποῦ ἔπεσε καὶ ποῦ εὑρέθη καρφωμένος,ὁ τῆς εὐσεβείας ἐπίβουλος. Δόξα σοι, Κυρία Θεοτόκε, ὅπου παραδόξως ἐδόξασας τὸν ἅγιόν σου Ναὸν καί τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὕψωσας, μὴ συγχωρήσασα νὰ παρησιασθῇ ἡ βρωμερωτάτη τῶν Ἀρμενίων Θρησκεία εἰς τὸ μέσον τῶν Εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Τέλος πάντων, τούτου οὕτως ἀπολεσθέντος καὶ ὁ Ἀρμενόπαπας ὡσὰν ἐντροπιασμένος, ὅπου καλῶς καὶ ὀλεθρίως; ἐχάθη ὁ ἀρχηγός του, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρμένιοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατεσκορπίσθησαν· καὶ οἱ Χριστιανοὶ χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι ἐδόξασαν τὴν ὑπερένδοξον Ἀνασσαν, ἧς ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ὑυσθείημεν ἀπὸ πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς περιστάσεως. Ἀμήν.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΟΥ

Περὶ τοῦ γεγονότος θαύματος ὑπὸ τοῦ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀτσικὴν Ἱερῷ αὐτοῦ Ναῷ, κατὰ τῶν ἀσεβῶν Ἀγαρηνῶν.

Περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος, ἤτοι εἰς τὰ 1740, ὁ Μέγας πρόδρομος, ἡ θαυμαστὴ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου, ἐνήργησε μέγα καὶ ἐξαιρετικὸν θαῦμα, μνημονευόμενον καὶ λαλούμενον, καὶ μετὰ χαρᾶς ἐξιστορούμενον ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ καὶ αὐτόπται τοῦ θαύματος ἔγιναν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν ὑπηρέτησαν εἰς τὰ τότε παραδόξως γενόμενα· ἔχει δὲ οὕτως ἡ διήγησις.

Ἔξω τῆς πόλεως, κατὰ τὸ μέρος; ὁποῦ ὀνομάζεται Ἀτζικήν, ὀγίγον τι διάστημα μακρὰν ἀπὸ τὴν Χώραν, εὑρίσκεται ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμίου ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου τιμώμενος. Γύρωθεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα εὑρίσκονται καὶ πύργοι πολλοὶ τῶν Ὀθωμανῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχουν ἔξω τζιμί, ἀναγκάζονται νὰ ἐμβαίνουν εἰς τὴν Χώραν, ὅπου εἶναι τὰ τζαμία, διὰ νὰ κάμουν τὰ προσκυνήματά των· καὶ μάλιστα τοῦτο ἀναγκάζονται νὰ τὸ κάμνωσιν ἀπαραιτήτως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ῥαμαζανίου καὶ τοῦ μπαϊραμιοῦ. Ἔχει τὸ πρᾶγμα δυσκολίαν τινά, ἐπειδὴ πολλάκις συμβαίνει νὰ ἦναι καὶ κρύα μεγάλα καὶ βροχαὶ πολλαί. Λοιπὸν τὶ ἀνέβη εἰς τὸν νοῦν τῶν πονηρῶν τούτων γειτόνων τοῦ θείου Βαπτιστοῦ; Ἐβουλήθησαν οἱ ἀνόητοι νὰ πάρουν μὲ βίαν τὸν θεῖον τοῦτον ναόν, διὰ νὰ τὸν μετασκευάσουν εἰς ἐδικόν των βέβηλον τζαμί· ἦσαν δὲ οὗτοι οὐχὶ ἰδιῶταί τινες καὶ παραμικροί ἐκ τοῦ κοινοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τῆς πόλεως; οἱ πρῶτοι Ἀγάδες καὶ ›οινῶς Μπέηδες καλούμενοι, ἑπτὰ ὄντες τὸν ἀριθμόν. Τοῦτο λοιπὸν τὸ παρανομώτατον ἔργον βουληθέντες νὰ κάμωσι, δὲν ἔκριναν εὔλογον νὰ τὸ κάμουν ἰδίᾳ δυναστείᾳ, ἀλλὰ μὲ βασιλικὴν δύναμιν καὶ ἀπόφασιν, διὰ τό ἀσφαλέστατον. Ἔγραψαν λοιπὸν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο γράμματα εἰς τε τὸν Καπετὰν Πασσᾶν καὶ ἄλλους μεγαλοσάνους; Χίους, ὅπου ἦσαν μέσα εἰς τὰ Βασίλεια, διὰ νὰ ἠμπορέσουν μὲ τὴν αὐτῶν συνέργειαν νὰ λάβουν τὸ ποθητὸν φερμάνι εἰς τὴν μελετωμένην των ὑπόθεσιν· δύο ὅμως ἐκ τῶν εἰρημένων ἑπτὰ ἀγάδων δὲν εἰσῆλθον εἰς τὴν τούτων βουλήν, μάλιστα δὲ ἠμπόδιζον καὶ τοὺς ἄλλους λέγοντες: «λείψητε ἀπὸ τοιοῦτον ἐπιχείρημα, μὴ τύχῃ καὶ γένητε μασκαράδες;» ὅθεν καὶ τὰ γράμματα ὅπου ἔστειλαν οἱ δύο οὗτοι δὲν τὰ ὑπέγραψαν· ὅμως; δὲν εἰσηκούσθησαν. Τὰ γράμματα λοιπὸν ἐξαπέστειλαν διὰ θαλάσσης μὲ ἄνθρωπον πιστὸν ἰδικόν των, καί, ὡς φαίνεται, ἔμελλον οἱ κατάρατοι οὗτοι νὰ ἐπιτύχουν τὸ ἀθεώτατον ζήτημά των, διὰ τοῦτο καὶ ἐπέβλεψεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Κύριος, ὁ τῶν ἀδικουμένων καὶ ἀπορουμένων κραταιὸς βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστής, τῆς ἁγίας του πίστεως, καὶ διεσκέδασε παραδόξως τὴν ἄθεον τῶν ἀσεβῶν βουλὴν καὶ ἐπιχείρησιν· καί, παρακαλῶ, ἀδελφοί, προσέχετε μὲ τὴν πρέπουσαν εὐλάβειαν.

Ἐσπέρα καὶ νὺκ ἐγένετο τῆς ἕκτης τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, ὕστερον ἀπὸ τὴν ὁποίαν, ἤτοι κατὰ τὴν ἑβδόμην, ἡ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τελεῖται Σύναξις καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ θείου ἐκείνου ναοῦ τότε γίνεται· συνέδραμε δὲ νὰ εἶναι εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τὸ ῥαμαζάνι τῶν Ἀγαρηνῶν. Λοιπὸν δειπνήσαντες οἱ ρηθέντες; ἀγάδες, κατέβησαν εἰς τὴν Χώραν, κατὰ τὴν συνήθειάν των ἔφιπποι, διὰ νὰ ἐπιτελέσουν εἰς τὸ τζαμί τὸ ναμάζι των. Τὴν νύκτα ἐκείνην σεισμὸς μέγας καὶ τάραχος ὑπερβολικὸς ἔγινεν εἰς τὸν νιὸν τοῦ Θείου Προδρόμου, ὥστε ὁποῦ ὁ ἱερεὺς τοῦ ναοῦ καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐφύλαττον τὰ σκεύη καὶ τὸν κόσμον τῆς ἐκκλησίας ἔλαβον φόβον μέγαν, ὅτι τοῖς ἐφάνη ὡσὰν νὰ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν ἡ σκέπη τῆς ἐκκλησίας. Ἐφανέρωνον δὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ σημεῖα, ὅτι ὁ Μέγας Πρόδρομος εὑρέθη εἰς ἀγῶνα νὰ φυλάξῃ ἀπ' τὴν ἀσέβειαν τὸν θεῖόν του ναόν, καθολικά, τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς σεβασμίας του ἑορτῆς. Γυρίσαντες οἱ ἀγάδες ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν Χώραν, οἱ μὲν ἓξ κατέβησαν εἰς τὸν πύργον, ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ γεφῦρι, ὅπου καὶ τὰ συμβούλιά των ἔκαμναν, ὁ δὲ λοιπός, ἤγουν ὁ ἕβδομος, ὅστις καὶ δὲν ἔκλινεν εἰς τὴν βουλήν των, ἐτράβηξεν ἐμπρὸς τὸν δρόμον· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ ἄλλοι νὰ ξεπεζεύσῃ καὶ ἐκεῖνος ἐκεῖ μὲ τοὺς ἄλλους ὁμοῦ· ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ἀλλ' ὑπάγω, τοῖς ἀπεκρίθη, νὰ ἀφήσω εἰς τὸ σπῆτι τὸ ἄλογον καὶ ἔρχομαι».

Πύργος ἦτο τρίπατος, καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ψύχραν τοῦ καιροῦ ἐκάθηντο εἰς κάτω μέρος διὰ ζεστότερα· ἦτον ὅμοῦ μὲ τοὺς; ἓξ καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος, ὁποῦ δὲν εἶχε συμφωνήσει μὲ τὴν βουλὴν τῶν πέντε. Λοιπὸν ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθηντο φωδροὶ καὶ ἀγαλλόμενοι καὶ φλυαροῦντες περὶ τῆς ὑποθέσεως, καὶ εἷς μάλιστα ἐξ αὐτῶν θρασυνόμενος ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ἔχει νὰ ἀναβῇ νὰ φωνάξῃ ἐπάνω εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἀσεβέστατον κήρυγμα, τότε δή, τότε, πρὶν ἀκόμη νὰ γυρίσῃ ἐ‹εῖνος ὁ ἀθῷος, (ὢ τῆς θαυμαστῆς καὶ μεγά-

λης σου δυνάμεως, Τίμιε Πρόδρομε!) αἴφνης, ἔπεσον αἱ τρεῖς στέγαι, ὅπου ἦσαν τρεῖς θόλοι, ἤτοι τρεῖς κουμπέδες, καὶ ἐπλάκωσαν ἐκείνους τοὺς τολμητίας, καὶ γυαφικῶς εἰπεῖν, κατέβησαν εἰς Ἅδου ζῶντες· ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τὸ ὁσπήτιον· ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν ἦτο νόμος τῶν Ὀθωμανῶν οἱ γυναικωνῖται των νὰ ἦναι ὁσπήτια χωριστὰ ἀπὸ τὰ ἀνδρίκια· ὅθεν καὶ δείκνυται, ὅτι θεϊκῆς ὀργῆς ἔργον ἐστάθη ἐκεῖνος ὁ κρημνισμός, πρῶτον, ὅτι εἰς μόνον τὸν ἀνδρωνίτην καὶ ὄχι εἰς τὸν γυναικωνίτην, ὅπου ἦτο πλῆθος γυναικῶν καὶ παιδίων ἀθώων κατὰ τοῦτο, ἐγένετο· δεύτερον, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ παραδοξότατον καὶ ἀποδεικτικώτατον τῆς θείας ὀργῆς, ἐκεῖνο ἐστάθη ὅτι δύο πλάκες μεγάλαι, ὡσὰν ἀπὸ καμμίαν λογικὴν δύναμιν διωρισμέναι, ἐνωθεῖσαι κατὰ τὸ ἕτερον μέρος, εἰς σχῆμα γωνίας, ἤ μᾶλλον εἰπεῖν καμάρας, ἐφύλαξαν ζῶντα καὶ ἀβλαβῆ ἐκεῖνον, ὁποῦ ἀντέστεκε εἰς τὴν ἀσεβῆ τῶν ἄλλων βουλήν, καὶ ὅταν μετὰ ταῦτα ἔσκαπτον, καὶ ἀνεῤεύνουν, διὰ νὰ ἐκβάλουν τῶν ἄλλων τὰ πτώματα, ἐκεῖνος κάτωθεν ἐβόα, πῶς εἶναι ζωντανός, καὶ οὕτως ἐκεῖνιν μόνον ἐξέβαλον τόσον ἀβλαβῆ, ὥστε ὁποῦ κἂν ἡ γοῦνα του δὲν ἔλαβε κανὲν βλάψιμον. Ποία ἄλλη μεγαλητέρα καὶ λαμπροτέρα ἀπόδειξις ἠμπορεῖ νὰ γένῃ ἀπὸ ταύτην; Πῶς ὁ θεῖος Πρόδρομος ἀπώλεσεν ἐκείνους τοὺς ἀσεβεῖς, ὁποῦ μὲ τόσον παράδοξον τρόπον ζῶντα καὶ ἀβλαβῆ τὸν ἀθῶον ἐκεῖνον ἐφύλαξε; διὰ τὸν ὁποῖον καὶ λέγουσιν ὅτι ἔζησεν ὕστερον χρόνους τριάκοντα, καθὼς καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος, ὅπου ἀθῶος ὤν, εὑρέθη εἰς τὸν πύργον του, τώρα πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπέθανε ὑπέργηρως γενόμενος, Τοπτζίμπασης ἐπονομαζόμενος καὶ ὑπὸ πάντων κηρυττόμενος, ὅτι παραδόξως ἐγλύτωσε. Καὶ τούτους μὲν τοὺς τρισαλιτηρίους οὕτω μετῆλθεν ἡ θεία δίκη. Ἐπειδὴ δέ, ὡς εἴπομεν, διὰ θαλάσσης εἶχον στείλῃ καὶ ἄνθρωπον μὲ γράμματα, ὁ θεῖος Πρόδρομος, κάμνων τέλειον τὸ ἔργον του, παρέπεμψε καὶ ἐκεῖνον εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης μετὰ τῶν ἀσεβεστάτων ἐκείνων γραμμάτων, καί, ὡς φαίνεται, διὰ νὰ μὴ συκοφαντήσουν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως; τὴν ἀλήθειαν, ὡσὰν ὅπου εὔκολα ἤθελον εἰπεῖ πῶς οἱ Χριστιανοί, ὁποῦ ἤξευρον τὴν ὑπόθεσιν, τὸν ἔπνιξαν, ἡ Θεία Πρόνοια ἔκαμε καὶ ὅλον ὁμοῦ τὸ πλοῖον ἐπῆγεν αὔτιανδρον, καὶ οὕτω πανταχόθεν αἱ ἐλπίδες τῶν ἀσεβῶν ἐσβέσθηταν. Λοιπὸν, διαδοθείσης τὸ πρωῒ τῆς ὁλεθριωτάτης τῶν ἀσεβῶν φήμης εἰς τὴν χώραν, δύο ἐναντιώτατα πάθη ἐπηκολούθησαν, εἰς μὲν τοὺς ἀσεβεῖς θρῆνος καὶ κλαυθμός, καὶ οὐαὶ πολύ, μετὰ πολλῆς καὶ μεγάλης τῆς αἰσχύνης καὶ ἐντροπῆς, εἰς δὲ τοὺς εὐσεβεῖς ὅλον τὸ ἐναντίον, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις. Καὶ ὄντως ἐνταῦθα ἐπληρώθη τὸ ψαλμικὸν τὸ λέγον· «τὸ ἑσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς καὶ εἰς τὸ πρωῒ ἀγαλλίασις·», ὅτι φανερὰ ἦσαν τὰ κινήματα τῶν ἀπίστων, καὶ παρρησίᾳ ἀπειλοῦσαν λέγοντες τὰ μελετώμενα, τὰ ὁποῖα φανερὰ καὶ ἀναντιῤῥήτως ἀντέστρεψε καὶ ἐματαίωσεν ὁ θεῖος Πρόδρομος, ὡσὰν ὁποῦ ἀνθρωπίνη δύναμις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιπράξῃ ἐναντίον εἰς τῶν ἀνόμων τὰς βουλάς. Τόση δὲ ἐστάθη πολλὴ καὶ μεγάλη ἐκείνη ἡ θεία ὀργή, ὥστε ὁποῦ ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον, μένει ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος ὁ πύργος ἐκεῖνος, μὲ μόνους τοὺς ὑψηλοὺς τέσσαρας τοίχους, ὁποῦ ἀκόμη στέκουν ὄρθιοι διὰ νὰ μαρτυροῦν, ὅτι «Κύριος διασκεδάζει βουλὰς ἐθνῶν·» καὶ πληροῦται ὡς ἀληθῶς καὶ ἐνταῦθα ἡ Δαβιτικὴ προφητεία ἤ μᾶλλον εἰπεῖν κατάρα, ἡ λέγουσα: «γεννηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν». Θέαμα κατὰ ἀλήθειαν καὶ λάλημα τοῖς μὲν εὐσεβέσι τερπνότατον καὶ ὑπερήδιστον, εἰς δὲ τοὺς ἀσεβεῖς πένθους καὶ αἰσχύνης ἄῤῥιζον παραίτιον· καὶ τὰ δύο ταῦτα ἐναντία κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην συμβαίνοντα, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι μέσα εἰς τὸν κοινὸν δρόμον, καὶ νὰ μένῃ ἀφαιρὲς τὸ πάθος εἶναι ἀδύνατον· Εἶναι καὶ ἄλλα παρατηρήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἔτι περισσότερον βεβαιοῦται ἡ ἀλήθεια τοῦ ἐξαισίου θαύματος, ὅμως διὰ νὰ μὴ ἐκβάλωμεν τὸν λόγον ἔξω τοῦ μετρίου, ἀρχούμενοι εἰς τὰ εἰρημένα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐδείχθησαν εἶναι ἀναντίῤῥητα, κάμνομεν τέλος, εὐχαριστοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν τερατουργὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὸν Μέγαν αὐτοῦ Πρόδρομον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Κατὰ τὴν θέσιν «Καρυδιὰ» ἡ «Ποταμὸς Ἁγ. Εἰρήνης», πλησίον τῆς Παναγίας Λετσαίνης ὡς καὶ τοῦ θαύματος παρὰ τῆς

ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Πλησίον τοῦ ποταμοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης (λέγεται τῆς Ἁγ. Εἰρήνης διότι εὑρίσκονται ἐκεῖ δύο Ναοί, ὁ μὲν ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος, ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ δεξιόν), εἰς τὴν ἐπάνω Γέφυραν κατὰ τὴν θέσιν «Καρυδιά» εἶναι Πύργος παλαιός, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Σεισμοῦ(1881) ἐχάλασε καὶ εὑρίσκεται ὁ ἥμισις. Ὁ πύργος καὶ τὸ περιβόλιον, ὅπου πηγαίνει ἕως πλησίον τῆς Παναγίας Λετσαίνης, λέγεται τοῦ «Καραμὰν ἀγᾶ». Ἀγαρηνοῦ τινὸς πλουσίου τοῦ τότε καιροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια ἕως τὴν σήμερον σώζεται. Τοῦ αὐτοῦ ὁ υἱὸς ἐσώζετο ἕως τὸ 1865 ἢ 66. Τὸ ὄνομά του δὲν ἐπεμελήθηνὰ τὸ μάθω, ἀλλὰ ὅλοι Καραμὰν-ἀγᾶ τὸν ὠνόμαζον. Ἐντὸς τοῦ περιβολίου, πλησίον εἰς τὸν πύργον αὐτὸν εὑρίσκεται ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἡ ὁποία ἦτον ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῶν προκατόχων χριστιανῶν. Διότι, ὡς φαίνεται, οἱ πλούσιοι τοῦ τότε καιροῦ χοιστιανοί, εἶχον μέσα εἰς τὰ ἄλλα καλὰ ἔργα, νὰ ἔχῃ καὶ ὁ καθεὶς τὴν ἐκκλησίαν του, διὰ νὰ ἀκούῃ καὶ τὴν καθημερινὴν λειτουργίαν. Αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν ἠβουλήθησαν οἱ Χριστιανοὶ νὰ κτίσουν καὶ νὰ τὴν διορθώσουν. Ἦτον ἀρχιερεὺς Χίου Γρηγόριος ὁ Βυζάντιος, ὁ ἀπὸ Χίου μετὰ ταῦτα γενόμενος Ἡρακλείας(1). Ἐζήτησαν λοιπὸν τὴν ἄδειαν, καὶ τοὺς λέγει: «Ἐὰν ὁ Ὀθωμανὸς σᾶς δώσῃ ἄδειαν, ἔχετε καὶ ἀπὸ ἐμέ». Τότε ἐσυνάχθησαν οἱ ἐπίτροποι καὶ πηγαινάμενοι τὸν ἀντάμωσαν καὶ τοῦ λέγουν· «Σᾶς παρακαλοῦμεν, ἐφέντη Μπέη, νὰ μᾶς δώσετε τὴν ἄδειαν νὰ κτίσωμεν τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου, ὅπου εἶναι ἐντὸς τοῦ περιβόλου, καὶ ἡ χάρις του θὰ σᾶς βοηθῇ». Ἐκεῖνος μὲ τὸν σατραπικὸν ἐκεῖνο βαρβαρικὸν τρόπον τοὺς λέγει· «ἀδύνατον εἶναι νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μέσα εἰς τὸν αὐλόγυρον τῆς οἰκίας μου· νὰ κάμετε σεῖς ἐκκλησίαν καὶ νὰ λειτουργῆτε μόνον φύγετε ἀπὸ ἐδῶ, διότι ἐγὼ ἔχω σκοπὸν νὰ χαλάσω καὶ τὸ ἐρείπιον ὅπου εὑρίσκεται καὶ νὰ τὸ κάμω σταῦλον». Ἀκούσαντες αὐτὰ οἱ Χριστιανοὶ ἔφυγον, καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὸν Πύργον, καὶ ἐζήτησεν καφὲ καὶ τσιμπούκι νὰ πίῃ. Καθὼς λοιπὸν τοῦ τὰ ἐπῆγαν καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν σοφᾶν νὰ βάλλῃ τὸ τσιμπούκι εἰς τὸ στόμα του. (καθὼς ἐμαρτύρησεν ὁ ὁ ἴδιος), φαίνεται ὁ Μεγαλομάρτυς Παντελεήμων, καὶ τοῦ λέγει, «ἐσὺ δὲν ἀφίνεις νὰ κτίσουν τὸν ναόν μου, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν θὰ σὲ ἀφίσω νὰ σηκωθῇς ἀπ' αὐτοῦ ὁποῦ ἐκάθησες», καὶ ἀμέσως ἔμεινε ξηρός, καὶ ἀνοικτὰ καὶ ἄγρια τὰ μάτια του. Οἱ δὲ υἱοί του, καὶ οἱ δοῦλοί του, ἐνόμισαν ὅτι ἐπῆρεν τὸν καφὲ καὶ ἐπῆγαν νὰ πάρουν τὸ φλιτζάνι. Πλησιάσαντες δὲ τὸν εἶδον ὅτι ἦτον ξηρὸς καὶ μόνον ὅτι ἀνέπνεε, τοῦ ἔχυσαν νερόν, τοῦ ἔκαμαν κάτι βοηθητικά, καὶ μόλις ἔκαμεν νὰ ἀναλάβῃ ἐζήτησεν εὐθὺς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἔψαλαν παράκλησιν καὶ ἁγιασμὸν καὶ οὕτως ὡμίλησεν, καὶ ἀμέσως δίδει ἄδειαν νὰ καθαρίσουν τὸν ναὸν ἀπὸ τὰ παλαιὰ χώματα νὰ ἀνοίξουν παράθυρα νὰ ἔχῃ φῶς μέσα, νὰ μεγαλώσουν τὸν Ναὸν καὶ νὰ ἀνοίξουν τὰ μάγκανα νὰ πηγαίνῃ τὸ νερὸ δωρεὰν εἰς τὸ κτίριον. Ἔναξε δὲ καὶ κάθε χρόνον νὰ πέρνῃ τὰ κεριὰ τῆς ἑορτῆς ὁ ἴδιος. Ἀλλά, ὡς φαίνεται, ὁ Μεγαλομάρτυς δὲν τὸν ἤθελεν αὐτὸν τὸν γείτονα, διότι εἰς ὀλίγους μῆνας ἀπέθανεν καὶ ἔμεινεν ὁ ναὸς ἀνενόχλητος, εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰαματικοῦ Παντελεήμονος.

Καὶ εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ Περιβολίου τοῦ ἰδίου, κατὰ τὸ μέρος τῶν Βυρσοδεψῶν, ὑπάρχει ναὸς τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, καθὼς ἀνεφέραμεν, ὁ ὁποῖος ἦτον καὶ αὐτὸς ἐρείπιον ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1822. Καὶ ἀφοῦ ἔμεινεν ὁ υἱὸς τοῦ Καραμὰν Ἀγᾶ, ἤρχισε νὰ κάμη

(1) Ἐγράφη παρὰ τοῦ ἀοιδίμου κτήτορος καὶ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρσινιδίου Χριστοφόρου Σερέμελη, ὡς τὸ ἤκουσεν αὐτὸς οὕτος νὰ τὸ διηγοῦνται οἱ παλαιότεροι.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

τὸν αὐλόγυρον τῆς ἐκκλησίας μπαξὲ καὶ νὰ φυτεύσῃ λάχανα. Ἐκεῖ ὅπου ἔκαμνεν τὰ αὐλάκια καὶ ἤρχισεν νὰ ποτίζῃ βλέπει ὄπισθεν μίαν κόρην ὡραιοτάτην, καὶ μὲ τὰ πόδια της τὰ ἐχαλοῦσε. Μία καὶ δύο φοραὶς ἔτρεξεν νὰ τῆς κτυπήσῃ μὲ μύλον καὶ τὴν ἔχανεν. Τότε ἀκούει φωνὴν καὶ τοῦ λέγει. «Ἐγὼ εἶμαι ἡ παρθενομάρτυς Εἰρήνη καὶ πρόσεξε μὴ χαλᾷς τὸν ναόν μου, διότι θὰ σὲ χαλάσω. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀγαρηνός, καὶ φοβηθεὶς μὴ τὸ πάθῃ ὡς τὸν πατέρα του, προσκαλεῖ τοὺς συντεχνίτας τῶν Βυρσοδεψῶν, καὶ τοὺς φρενερώνει τὸ θαῦμα. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ δοξάσαντες τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἁγίαν Εἰρήνην, ἔκτισαν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν ἑορτάζουν κάθε χρόνον. Ὁ δὲ Ἀγαρηνὸς ζῇ μέχρι σήμερον. Ταῖς αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις ἐλέησον ὁ Θεὸς καὶ σῶσον ἡμᾶς.

ΟΙΚΟΙ ΕΙΚΟΣΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΣΙΑΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΝ ΜΗΤΕΡΑ ΗΜΩΝ ΜΑΤΡΩΝΑΝ ΤΗΝ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΑ

ΠΟΙΗΘΕΝΤΕΣ ΠΑΡΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ (1)

Τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθέν.

Προὺς τῷ Ναῷ σου καταφεύγοντας τῷ θείῳ καὶ προσκυνοῦντας σχετικῶς τὴν σὴν εἰκόνα καὶ τὴν πάντιμον κάραν, μῆτερ πανολβία, ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ εἰλικρινεῖ, τιμῶντας καὶ σεβομένους ταῖς σαῖς λιταῖς, σκέπε φρούρει πρὸς Κύριον, ἀπὸ παντοίων πειρασμῶν, ἵνα σοὶ ἀνακράζωμεν Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Κοντάκιον ἦχος δ' Τῇ ὑπερμάχῳ

Πῇ ἐκ Θεοῦ δεδοξασμένη θείοις θαύμασι, θεία Ματρώνη εὐλαβῶς ὑμνους προσάξωμεν, τῆς ἀσκήσεως ὑμνοῦντες αὐτῆς τοὺς ἄθλους, δι' ὧν ὄργανον ἐγένετο θεότευκτον, ἐνεργείας τῆς τοῦ πνεύματος καὶ χάριτος, ἀνακράζοντες. Χαῖρε Ματρῶνε ἔνδοξε.

Ἄδειν προθυμουμένῳ σοῦ σοῦ βίου Ματρῶνα, τὸ ἄμωμον καὶ ἄμεμπτον μῆτερ, τὴν σὴν ἐξαιτοῦμαι ἀρωγήν, καὶ ἀντέλαβε καὶ ἔμπνευσιν ἄνωθεν, ἵνα σὲ, ἀξιύμνητε, ὑμνῶν προσφωνῶ τοιαῦτα.

Χαῖρε, τρωθεῖσα θείᾳ ἀγάπῃ,
χαῖρε, φυγοῦσα κόσμου ἀπάτην.
χαῖρε, γεννητόρων στοργὴν ἀποστέρξασα.
χαῖρε, τὸν Χριστὸν μόνον ὑπερποθήσασα.
χαῖρε, πάντα καταλείψασα, νουνεχῶς τὰ ἐπὶ γῆς
χαῖρε, μόνα τὰ οὐράνια ἀγαπήσασα σοφῶς.
χαῖρε, ἀπορραγεῖσα τῆς γηΐνης πατρίδος.
χαῖρε, τὴν οὐρανίαν διὰ βίου ζητοῦσα.
χαῖρε, φωτὶ ἀρετῶν ἱστράψασα.
χαῖρε, ἄὐλῳ ἐν γῇ βιώσασα,
χαῖρε, δι' ἧς ὁ Χριστὸς ἐδοξάσθη.
χαῖρε, δι' ἧς ὁ σατὰν κατηργήθη,
χαῖρε, δσία Κυρίου νύμφη.
χαῖρε, προσευχῇ τὸν θρασὺν ἀποκτείνασα.
χαῖρε, τὸν αὐτὸν ἐκ θανάτου ζωώσασα.
χαῖρε, πᾶσαν δειματώσασα τῶν βαρβάρων τὴν [πληθύν.
χαῖρε, πάντα ἐκλυτρώσασα ἐπηρείας τῆς αὐτῶν.
χαῖρε, ὅτι καὶ ζῶσα θαύμασιν ἐδοξάσθης.
χαῖρε, ὅτι τῆς θείας χάριτος ἐνεπλήσθης.
χαῖρε, τὸ τῶν παρθένων ἀγλάϊσμα.
χαῖρε, τοῦ θήλεος γένους καύχημα.
χαῖρε, Χριστοῦ καλλιπάρθενε νύμφη.
χαῖρε, ἡμῶν πρὸς Χριστὸν μεσιτεία.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Ζήσασα ἐν ἁγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ, ἐγκρατείᾳ καὶ νήψει καὶ ἐγρηγόρσει, καὶ πάσαις ἰδέαις ἀρετῶν, καθωραΐσασα σὲ αὐτήν, ἀμέμπτος Χριστοῦ νύμφη ἐγένου, πανολβία, δοῶσα.

Ἀλληλούϊα.

Γνωσας παραδόξως, ἀξιάγαστε μῆτερ, τὰ ἄμικτα θεόφρον Ματρῶνα, θεωρίαν τὴν ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ θέωσιν τὴν ὑπερκόσμιον, ἐν κόσμῳ τοῖς θορύβοις καὶ τύρβοις, δι' ὧ ὑμνῶν σε ἄδω.

Χαῖρε, ἡ γῆ σαρκὶ παροικοῦσα
χαῖρε, ψυχῇ οὐρανοῖς ἐνοικοῦσα.
χαῖρε, τῶν γηΐνων τὸν πόθον ἀπώσασα.
χαῖρε, οὐρανίων τρωθεῖσα τῷ ἔρωτι,
χαῖρε, ὅτι θείας χάριτος ὤφθης ὄργανον ἐν γῇ.
χαῖρε, ὅτι θείοις θαύμασιν ἐδοξάσθης κατ' ἐχθρῶν,
χαῖρε, τῶν Ἀποστόλων πειθομένη τοῖς λόγοις,
χαῖρε, τοὺς θεοφόρους μιμουμένη Ὁσίους.
χαῖρε, λαμπρὸν τῆς πίστεως γνώρισμα,
χαῖρε, ἐχθρῶν δυτικῶν τὸ φίμωτρον.
χαῖρε, δι' ἧς ὁ χρυσὸς μετεβλήθη.
χαῖρε, δι' ἧς ὁ νεκρὸς ἐζωώθη.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Θεορρόμων πορείαν, πρὸς τὴν γῆν τῶν ὡραίων ἐκ γῆς τῆς ταραχώδους Ματρῶνα, ἀπεκάλυψέ σοι ὁ Χριστός, πρὸ

(1) Οἱ 24 οὗτοι Οἶκοι πρὸς τὴν Ἁγίαν Ματρώναν συνετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου, εὑρέθη δὲ τὸ πρωτόγραφον ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἱερομονάχου καὶ ἰδρυτοῦ τῆς Μονῆς Μυρσινιδίου Ἀρχιμανδρίτου Χριστοφόρου Σερέμελη, ἐν τῇ γυναικείᾳ Μονῇ τῶν Χαλάνδρων (Μ. Διδύμας) τῇ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ματρώνης τιμωμένῃ, καὶ ἀντεγράφη παρ' αὐτοῦ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ χειρογράφου ὑπάρχει τὸ ἑξῆς δίστιχον συντεχθὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Νικηφόρου :

Ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα μέλλει φθαρῆναι
γραφὴ δὲ μένει εἰς χρόνους πληρεστάτους

Νικηφόρου. Κ.Π.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε

Βλέμμα τῆς διανοίας, τῆς σῆς μῆτερ Ματρῶνα, ἀνύψωσας θεόφρον Ὁσία, πρὸς τὰ κάλλη τὰ ἐν οὐρανοῖς, ἀποθήσασα ἀπὸ ψυχῆς ἔσπευσας δι' ἔργων θείων τεύξασθαι Θεῷ, τῷ ἐν Τριάδι δοῶσα.

Ἀλληλούϊα.

Γῆν τὴν ἐνεγκαιμένην, συγγενείας τε σχέσιν κατέλιπας Ματρῶνα θεόφρον, καὶ φυγοῦσα ἔρωτι Χριστοῦ, ξένη ξένως ἐπὶ γῆς ἤνυσας, ἅπαντα τὸν ἐπίκηρον βίον, δι' ὃ δοῶ σοι.

Χαῖρε, κανὼν τοῦ μονήρους βίου.
χαῖρε, ὀρθὴ ἐγκρατείας στάθμη.
χαῖρε, παρθενίας θεότευκτον ἄγαλμα.
χαῖρε, θεωρίας τοῦ πνεύματος ἔσοπτρον.
χαῖρε, βίον ὑπερκόσμιον διανύσασα ἐν γῇ.
χαῖρε, ἰσαγγέλως ζήσασα, ἐν τῇ ὕλῃ τῆς σαρκός.
χαῖρε, τοῖς δεομένοις τὸν σὸν πλοῦτον ἐκδοῦσα.
χαῖρε, ἀκτημοσύνῃ καὶ ἐνδείᾳ συζοῦσα.
χαῖρε, Ναὸν Κυρίῳ δομήσασα.
χαῖρε, χρυσὸν εἰς ἄνθρακας τρέψασα.
χαῖρε, εἰκὼν πολιτείας ἐνθέου.
χαίρε, πιστοῖς ἀρετῶν θεῖος τόπος.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Ἄρον μῆτερ Ὁσία, Θεοφόρε Ματρῶνα, ἀπαρχὴν καὶ ἀκροθίνιον ὄντως, προσήγαγές σε τῷ Θεῷ ἱερὸν ἡ σὴ πατρὶς χαίρουσα, καὶ παρ' αὐτοῦ ταῖς σαῖς λιταῖς αἰτεῖται σωτηρίαν ἐν τῷ ψάλλειν οὕτως.

Ἀλληλούϊα

Ἔχουσα παρρησίαν πρὸς τὸν κτίστην τῶν ὅλων, Ματρῶνα, ἱκεσίᾳ σου θείᾳ ἐλυτρώσω ἐκ τοῦ ἀσελγοῦς βαρβάρου, ἀμνάδα τὴν σὴν ἄφθορον, καὶ ἅπαντες τοῖς θαύμασιν ἐκπλαγέντες ἐβόων σοι τοιαῦτα.

Χαῖρε, τῆς Χίου βλάστημα θεῖον,

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΔΡΙΑΝΗ

τριῶν Ὁσία ἡμερῶν στέλλεσθαι, ἥνπερ καὶ διανίσασα κατέπαυσας αὐτῷ βοῶσα.

Ἀλληλούϊα.

Γῆθια τὰ σὰ πάντα, ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ καὶ γνώμῃ φιλανθρώπῳ, Ματρῶνα, διανείμασα πρὸς ἐνδεεῖς καὶ Ναὸν ἐγείρασα Θεῷ, ἔσπευσας αὐτῷ εὐαρεστῆσαι κατὰ πάντα, δι' ὃ σοι ἐπαξίως βοῶμεν.

Χαῖρε, πενήτων ἡ προστασία,
χαῖρε, ἀπόρων παραμυθία.
χαῖρε, ἐλέῳ τὴν λαμπάδα φαιδρύνασα,
χαῖρε, ταῖς ἀκτῖσιν ἀρετῶν ἀστράψασα.
χαῖρε, βίον ὑπερκόσμιον διανύσασα ἐν γῇ,
χαῖρε, πολιτείαν ἄῦλον ἐπιδείξασα βροτοῖς.
χαῖρε, δίκην ἡλίου μὴ χρανθεῖσα ταῖς ὕλαις,
χαῖρε, καθάπερ κρῖνον ἐν ἀκάνθαις φανεῖσα.
χαῖρε, σαρκὸς τὰς ὁρμὰς νεκρώσασα.
χαῖρε, ψυχῆς τὰς δυνάμεις νευρώσασα.
χαιρε, πιστῶν καύχημα εὐσεβείας,
χαιρε, ἀσεβῶν ἔλεγχε ἀσεβείας.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Κήρυκες τῶν σῶν Μήτερ, παραδόξων θαυμάτων, ἐγένοντο οἱ βάρβαροι πρῶτοι, εἶτα ὁ ἐξ ἑώας Ἀγαρηνός, μεθ' ὧν πλεῖστοι ἄλλοι εὐσεβεῖς, τοῖς πᾶσιν ἐκήρυξαν τὴν σὴν χάριν ψάλλοντες.

Ἀλληλούϊα.

Λάμπουσα παραδόξως τῶν θαυμάτων ἡ αὐγὴ τῶν σῶν Μήτερ, ἐν Χίῳ, τὸ σκότος διαλύει τῶν παθῶν, καὶ δαιμόνων ἀπελαύνει τὴν ἀχλὺν ἅπασαν, οἱ τούτων δὲ ῥυόμενοι βοῶσιν εὐχαρίστως.

Χαῖρε, ἀνόρθωσις παραλύτων,
χαῖρε, χωλῶν ἡ εὐθυδρομία
χαῖρε, ἀβλεπτοῦσι τὸ φῶς ἡ παρέχουσα,
χαῖρε, κωφοῖς εὐηκοΐαν χαρίζουσα.
χαῖρε, ἰατρεῖον ἅμισθον τῶν ἐν νόσοις χαλεπαῖς,
χαῖρε, πάντων καταφύγιον τῶν ἐν θλίψεσι δειναῖς.
χαῖρε, τῶν μογγιλάλων ἡ τρανῶσα τὰς γλώσσας,
χαῖρε, τῶν δαιμονίων ἡ ἀνύποιστος μάστιγξ.
χαῖρε, τροφὴ πεινώντων εὐφρόσυνε,
χαῖρε, γυμνῶν σκέπη καὶ περίθαλψις.
χαῖρε, χηρῶν ἡ θερμὴ προστασία,
χαῖρε, ἀργούντων ἡ παραμυθία.

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Μέγιστόν σου τὸ κλέος, καλλιπάρθανε νύμφη νύμφη, Χριστοῦ τοῦ παμβασιλέως, μεγίστη σου ἡ δόξα ἐπὶ γῆς, ἀλλ' ἀνείκαστος ἡ ἐν Οὐρανῷ πέφυκεν, ἣν ἀπείληφας, Ματρῶνα, παρὰ Θεοῦ ἐπαξίως κράζουσα· Ἀλληλούϊα

Νέα μετὰ τὸ σχίσμα ἀνεφάνης ἁγία, Ματρῶνα, ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ, φιμώττουσα στόματα ἐχθρῶν θαυμάτων ἀεννάων τῇ χάριτι, ἃ διαπρέπονται μὲν ἐκεῖνοι βλέποντες, ἡμεῖς δὲ σοι προσφωνοῦμεν.

Χαῖρε, τὸ ἄνθος τῆς εὐσεβείας,
χαῖρε, τὸ κῦρος ὀρθοδοξίας,
χαῖρε, δογμάτων ἁγιότητι λάμπουσα,
χαῖρε, παπιστῶν τὴν αἵρεσιν ἐλέγχουσα.
χαῖρε, δεῖγμα ἀναντίρρητον εὐσεβείας τῆς ἡμῶν,
χαῖρε, ἔλεγχος σαφέστατος ἀσεβείας δυτικῶν,
χαῖρε, τῶν εὐσεβούντων σέμνωμά τε καὶ δόξα,
χαῖρε, τῶν ἀσεβούντων ὄνειδος καὶ αἰσχύνη.
χαιρε, πιστῶν ἑτοίμη βοήθεια,
χαῖρε, πασῶν νόσων ἀλεξίκακον,
χαῖρε, στολὴ τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας
χαῖρε, λαμπρὸν καύχημα σῆς πατρίδος.

Χαῖρε Ματρῶνε ἔνδοξε

Πύλου ἡ σὴ προμήτωρ, ἐν Ἐδὲμ γευσαμένη, ἐξώσθη θάττον, γεύσεως ταύτης, σὺ δὲ ἀποχῇ τῶν ἡδονῶν, ἀντεισήχθης Μήτερ ἐν αὐτῇ χαίρουσα, καὶ ξύλου τῆς ζωῆς κατατρυφῶσα ἀκορέστως, Θεῷ κραυγάζεις· Ἀλληλούϊα.

Ὅλην ἐν τοῖς ὑψίστοις, θεολήπτως Ματρῶνα, ψυχὴν καὶ διάνοιαν καὶ καρδίαν ἔχουσα ἀνενδότως τὴν σήν, ὤφθης ὑπερκόσμιος ἐν γῇ ἄνθρωπος, ὅθεν ἐν σεαυτῇ τὴν θείαν χάριν ἐφελκύσω, διό σοι ᾄδω:

Χαῖρε, Θεοῦ καθαρὸν δοχεῖον,
χαῖρε, ταμεῖον χάριτος θεῖον.
χαῖρε, τῶν θαυμάτων πηγὴ ἡ ἀένναος,
χαῖρε, νοσημάτων παντοίων ἡ ἴασις.
χαῖρε, ἀκάθαρτα πνεύματα ἐξελαύνουσα πιστοῖς,
χαῖρε, ὄργανον θεότευκτον ἐνεργείας θεϊκῆς.
χαῖρε, τῶν ἐν ἀνάγκαις καταφύγιον θεῖον,
χαῖρε, τῶν θλιβομένων παραμύθιον μέγα.
χαῖρε, ἑτοίμη ἀνθρώποις βοήθεια.
χαῖρε, ἠδὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα.
χαῖρε, λαμπὰς φαεινὴ παρθενίας,
χαῖρε, κανὼν ἐνθέου πολιτείας.
Χαῖρε, Ματρῶνα ἔνδοξε.

Πόθος τῶν οὐρανίων, τῶν γηΐνων ἁπάντων, ἐφελκύσας σε τοῦ πόθου σχέσεώς τε πάσης ὑλικῆς, ὡς ἄῦλον ἐν ὕλῃ τῆς σαρκὸς ἔδειξεν, ἀνθρώποις συνδιάγουσαν, Ἄγγελος δὲ τῷ νοΐ συνοῦσαν καὶ ψάλλουσαν Ἀλληλούϊα.

Ῥήματα ἐγκωμίων καὶ ἐπαίνων μὴ ἔχων, καὶ εὐφημεῖν πρὸς ἀξίαν οὐ δύναμαι, τῶν σῶν οὐρανίων ἔργων τὴν λαμπρότητα, ἀλλὰ σὴν χάριν ἄνωθεν παράσχου μοι, ὑμνεῖν σε οὕτω:

Χαῖρε, Ὁσίων καύχημα θεῖον,
χαῖρε, παρθένων δόξα καὶ κλέος.
χαῖρε. ἐν ἀσκήσει φαιδρῶς διαπρέψασα,
χαῖρε, παρθενίας στιλπνότητι λάμψασα.
χαῖρε, ὅτι ἀπενέκρωσας τὰς ὁρμὰς τὰς τῶν παθῶν,
χαῖρε, ὅτι ἀπεμάρανας τὰς ἀτόπους ἡδονάς.
χαῖρε, τῆς θεωρίας εἰσελθοῦσα τὸν γνόφον,
χαῖρε, τῆς ἀπαθείας ἀνελθοῦσα τὸ ὕψος.
χαῖρε, ζωῆς ἐνθέου ὑπόδειγμα,
χαῖρε, πολλοὺς πρὸς ζῆλον ἑλκύσασα,
χαῖρε, πηγὴ ἀεννάων θαυμάτων,
χαῖρε, πριστὴρ ἀκαθάρτων πνευμάτων,
Χαῖρε, Ματρῶνα ἔνδοξε.

Σώματος ἐν τοῖς πόνοις, τῆς ἀσκήσεως ὅλως, ηὐλόγησας θεόφρον Ματρῶνα, καὶ γυνὴ τῇ φύσει ἀσθενὴς ὑπὲρ φύσιν ἤγειρας λαμπρὰ τρόπαια, κατὰ σαρκὸς καὶ κόσμου καὶ κοσμοκρατόρος, Χριστῷ βοῶσα Ἀλληλούϊα.

Πῖς σου τῶν ἐγκωμίων, καὶ τῶν ὑμνων Ματρῶνα, ἀξίως ἀφίκοιτο λόγος Ὁσία, ὁ γὰρ τῶν θαυμασίων Θεός, πηγήν σε ἀνέδειξεν ἐπὶ γῆς ἅπασιν ἀέννaον, ἃ ἥττονας ἐλέγχει τοὺς λόγους ἀλλ' οὖν σοι προσφωνῶ τοιαῦτα:

Χαῖρε, τὸ σκεῦος θείων χαρίτων.
χαῖρε, τὸ ὄργανον τῶν θαυμάτων.
χαῖρε, δι' εὐχῆς τὸν βάρβαρον νεκρώσασα,
χαῖρε, δι' αὐτῆς ἐκ θανάτου ἁρπάσασα.
χαῖρε, σὺ γὰρ τὸν ἡμίξηρον ἐξιάσω ἐθνικόν,
χαῖρε, τὸν χρυσὸν εἰς ἄνθρακα μετατρέψασα εὐχῇ.
χαῖρε, ναὸν Κυρίῳ ἀνεγείρασα θεῖον,
χαῖρε, τοῖς δεομένοις παρασχοῦσα σὸν πλοῦτον,
χαῖρε, τερπνὸν ὁσίων ἀγλάϊσμα,
χαῖρε, λαμπρὸν πιστῶν ἐγκαλλώπισμα.
χαῖρε, Χριστοῦ καλλιπάρθενε νύμφη.
χαῖρε, λαμπὰς ἀρεταῖς φρυκτωροῦσα.
Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Ὑπνωσας ἐν εἰρήνῃ, καὶ παρέθου τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας Χριστοῦ γηθομένη, τοῦ τὸν θάνατον ὕπνον ἤδὺν τῷ οἰκείῳ θανάτῳ ἀναδείξαντος, καὶ πρὸς οὐρανὸν ἄνοδον ψυχῶν ἀπὸ τῆς γῆς τοῖς ἐκβοῶσιν Ἀλληλούϊα.

Θόγγος τῶν σῶν θαυμάτων, θεοδόξαστε Μήτερ, εἰς πᾶσαν γῆν ἐξῆλθεν Ὁσία, ὁ γὰρ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ἐνεργῶν πρὸς πάντας διὰ σοῦ Κύριος, πολλοῖς θαυμαστὴν ἀνέδειξε σημείοις καὶ θαύμασι, δι' ἃ βοῶ σοι:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΙ ΒΙΚΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Χαῖρε, δημάτωσις τῶν βαρβάρων.
Χαῖρε, κατάπτωσις τῶν βαρβάρων.
χαῖρε, ἀστραπαῖς ἀρετῶν καταλάμψασα,
χαῖρε, τῶν παθῶν τὸ σκότος ἀπελαύνουσα.
χαῖρε, ὅτι τὸ σὸν ὄνομα πανταχοῦ γῆς θαυμαστόν,
χαῖρε, ὅτι τῶν βοώντων σοι τὰ αἰτήματα πληροῖς.
χαῖρε, τὴν θείαν χάριν τῶν θαυμάτων λαβοῦσα.
χαῖρε, τῶν δεομένων τὰς αἰτήσεις πληροῦσα,
χαῖρε, τυφλοῖς τὸ βλέπειν παρέχουσα,
χαῖρε, χωλοὺς εὐδρομοῦντας δεικνύουσα.
χαῖρε, τῶν κωφῶν ἡ εὐηκοΐα.
χαῖρε, τῶν μογγιλάλων ἡ εὐγλωττία.
Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

Χάριτος οὐρανίου, πλήρωσον ἡμᾶς πάντας, Ματρῶνα, τοὺς πιστούς σου οἰκέτας, χαρισμάτων τε θείων καὶ καρπῶν τῶν τοῦ πνεύματος ἔμπλησον καὶ ἐν πᾶσιν ἔργοις ἡμᾶς καὶ λόγοις χαρίτωσον τοῦ βοᾶν Ἀλληλούϊα.

Ψάλλοντας μετὰ πόθου, τοὺς ὕμνους, Ματρῶνα, καὶ τὴν ἰσάγγελόν σου πολιτείαν, τὰς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀρετὰς καὶ τοὺς σοὺς ἀγῶνας τοὺς λαμπροὺς ἄδοντας, ἐπίβλεψον δεόμεθα, καὶ ἔπιδε βοῶντας σοι τάδε:

χαῖρε, Θεοῦ ἐκ παιδὸς δοχεῖον,
χαῖρε, ἁγία ἐξ ἀρχῆς βίου.
χαῖρε, γεηρὸν πάντα πόθον μισήσασα,
χαῖρε, τὸν Χριστὸν ἀπὸ βρέφους ποθήσασα.
χαῖρε, ἱερὸν κειμήλιον βασιλείας οὐρανῶν,
χαῖρε, ἀρετῶν θησαύρισμα καὶ ταμεῖον ἱερόν.
χαῖρε, τῆς ἐγκρατείας ὁ κανών τε καὶ στάθμη.
χαῖρε, τῆς παρθενίας ὁ ἀσύλητος ὄλβος.
χαῖρε, δι' ἧς ὁ Θεὸς ὑπερύψωται,
χαῖρε, δι' ἧς ὁ σατὰν καταβέβληται.
χαῖρε, πιστῶν πρὸς Θεὸν μεσιτεία,
χαῖρε, παθῶν ἀνιάτων ὑγεία.
Χαῖρε Ματρώνα ἔνδοξε.

Ω πανθαύμαστε ὄντως, θεοφόρε Ματρῶνα, προσθήκη τῶν φρονίμων παρθένων, δεξαμένη Μῆτερ εὐμενῶς τὴν οἰκτράν μου ταύτην προσφοράν, πρέσβευσε σωθῆναι τοὺς πιστοὺς ἅπαντας καὶ μετὰ πάντων κἀμὲ τὸν ἀνάξιον Θεῷ βοῶντα Ἀλληλούϊα.

Κοντάκιον

Τῇ ἐκ Θεοῦ δεδοξασμένῃ θείοις θαύμασιν Ματρώνῃ εὐλαβῶς ὕμνους προσάξωμεν, τῆς ἀσκήσεως ὑμνοῦντας αὐτῆς τοὺς ἄθλους, δι' ὧν ὄργανον ἐγένετο θεότευκτον, ἐνεργείας τῆς τοῦ Πνεύματος καὶ χάριτος, ἀνακράζοντες:

Χαῖρε Ματρῶνα ἔνδοξε.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΨΥΧΩΦΕΛΗΣ

ΠΕΡΙ ΜΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ

ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΩΝ ΧΑΛΑΝΔΡΩΝ

Ὑπὸ Ἀρχιμανδρίτου Χριστοφόρου Σερέμελη, Ἱδρυτοῦ καὶ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ΜΥΡΣΙΝΙΔΙΟΥ, ὡς αὐτὸς οὗτος τὴν συνέταξεν.

Διήγησις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ὁποῦ μοῦ ἐδιηγήθη μία μοναχὴ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Ἁγίας ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΩΝ.

Κατὰ τῷ 1875 Διάκονος ὄντας ἐπῆγα εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Ματρώνης, διότι κατ' ἔτος ἐπήγαινα δύο φοραῖς τὸν χρόνον, 20 Ὀκτωβρίου καὶ 15 Ἰουλίου εἰς τὴν εὕρεσιν τῆς ἁγίας κάρας. Ἐγνώρισα πολλὰς μοναχὰς ἐναρέτους, καὶ μάλιστα ὑποτακτικαῖς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου, τοῦ Νέου καὶ Χιοπολίτου. Τὴν Ἡγουμένην Κυρὰ Νυμφοδώραν καὶ τὴν χωριανήν μας (ἐκ Βροντάδου) Κυρὰ Θεοδοσίαν Μουντέδαινα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤκουσα νὰ λέγῃ διὰ μίαν Καλογραίαν, ὅτι πάσχει ἀπὸ δύο ἀσθενείας, τῶν φρενῶν καὶ τῆς δυστυχίας. Ἐγὼ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἠθέλησα νὰ τὴν ἰδῶ. Τότε μὲ ἐπῆγεν καὶ μὲ ἐκατέβασεν ἡ ἰδία εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ Πύργου. Διότι εἰς αὐτὴν τὴν Μονὴν ὑπάρχει Πύργος ὑψηλότατος, τὸν ὁποῖον εἶχε κτίσει κάποιος Ροΐδης τὸ ἐπίθετον διὰ νὰ πηγαίνῃ τὸ καλοκαίρι νὰ καθίζῃ ὡς ἔξοχι τὸν καὶ καθὼς ἀκούσαμεν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω Μοναχὰς καὶ ἄλλας, ἀφ' οὗ τὸν ἐτελείωσεν, ἐκείνην τὴν νύκτα εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του μίαν καλογραῖαν καὶ τοῦ λέγει: «Εἰς αὐτὸν τὸν Πύργον ὅπου ἔκτισες, νὰ μὴν ὑπάγῃς νὰ καθίσῃς ἐκεῖ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφίσῃς νὰ καθίσουν παρθέναις καὶ νὰ γίνῃ Παρθενῶνας». Ὅταν ἐξύπνησεν ὁ ἄνθρωπος, ἐσυλλογίσθη ὅτι τὸ δραμά του ἦτον θεῖον· καὶ οὕτω τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Παναγίαν καὶ εἰς τὴν ὁσίαν Ματρῶναν τὴν Χιοπολίτισσαν. Ἔγειναν δὲ Μοναστήριον καλογραιῶν καὶ ἕως τὴν σήμερον ζῶσιν εἰς αὐτὸ 40 καλογραῖαι. Εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον ἦτον καὶ ἡ ἄνωθεν εἰρημένη Μοναχὴ Καλλινίκη· τὸ χωρίον της ἦτο τὰ Καρδάμυλα, τὸ ἐπίθετόν της δὲν τὸ γνωρίζω· τὴν εἶχε κάμει μεγαλόσχημον ὁ Ἅγιος Νικηφόρος, διότι, ὡς φαίνεται, ἦτον Πνευματικός εἰς αὐτὴν τὴν Μονήν. Τὸ δὲ 1822 ὅποῦ ἠκολούθησεν ἡ μεγάλη ἐπανάστασις τῆς Χίου, τότε καὶ Μοναστήρια κατεστράφησαν καὶ αἱ Μοναχαὶ ἠχμαλωτίσθησαν. Μία ἐκ τῶν πολλῶν ἦτον καὶ ἡ ἄνωθεν Καλλινίκη, τὴν ὁποίαν ἀφοῦ τὴν ἐπῆγαν εἰς τὴν Σμύρνην μὲ ταῖς ἄλλαις σκλάβες τὰς ἔβγαλαν εἰς τὸ παζάρι καὶ τὰς ἐπώλουν. Ἕνας Ἀγαρηνὸς ἀπὸ τὰ Θεῖρα τὴν ἀγόρασεν, καὶ τὴν ἔβαλεν ἀντάμα μὲ τὰ χαρέμια του, τῆς ὁποίας κατὰ τὴν συνήθειάν των τῆς ἔκοψε καπίνι καὶ τὴν εἶχε καὶ αὐτὴν ὡς νόμιμόν του γυναῖκα. Αὐτὴ ὅμως ἡ μακαρία καὶ ὄντως Καλλινίκη, ἂν καὶ σκλάβα, ἦτον, ἂν καὶ μέσα εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς εὑρίσκετο, δὲν ἄφισε τὴν πολιτείαν, ἣν ἐκρατοῦσε εἰς τὸ Μοναστήριον. Διότι, καθὼς ἔλεγε, τριῶν ἐτῶν τὴν ἐπῆρεν ἡ θεία της εἰς τὸ Μοναστῆρι, καὶ τὴν ἐδίδαξε καὶ τὴν ἀρετήν, καὶ τὰ γράμματα. Διότι τὸ ψαλτήριον τὸ ἤξευρεν ὅλον ἀπ' ἔξω, τὸ ὡρολόγιον, τοὺς παρακλητικοὺς κανόνας, τοὺς χαιρετισμούς, καθὼς καὶ τῆς Ὀκτωήχου τὰ ἀναστάσιμα (1), καὶ τῆς ὁσίας Ματρώνης τὴν ἀκολουθίαν, τὰ ὁποῖα ἀνεγίνωσκε πρωῒ καὶ βράδυ καὶ κατ' ἐξαίρεσιν τὸ Σάββατον ἑσπέρας, ὅταν ἔμενεν μόνη, διότι ὁ Ἀγαρηνὸς ἦτο πλούσιος καὶ εἶχε πολλαῖς γυναῖκες κατὰ τὴν συνήθειάν των, καὶ τὸν νόμον τους, διὰ τοῦτο εἶχε περισσότερον καιρὸν νὰ καταγίνεται εἰς προσευχὰς καὶ ἀγρυπνίας, δοξολογοῦσα τὸν ὑπερύμνητον Κύριον καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον φυλάττουσα καὶ τὴν νηστείαν ὅσον ἐδύνατο.

Μέσα εἰς τὸν πολὺν καιρὸν ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ, ἠθέλησαν τὰ χαρέμια νὰ πᾶν νὰ σιργιανίσουν εἰς ἕνα μπαξέ· ἐπῆραν καὶ ἐκείνην νὰ διασκεδάσῃ, ὁποῦ ἦτον ὅλο λυπημένη. Ἀφοῦ ἐπῆγαν εἰς ἐκεῖνον τὸν κῆπον, κατὰ τὴν συνήθειαν ἄρχισαν νὰ τρώγουν καὶ νὰ τραγωδοῦν, ἐβίαζαν δὲ καὶ ἐκείνην νὰ τραγουδήσῃ. ἐκείνη ὅμως δὲν ἤθελε, ἀλλὰ τοὺς ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤξευρε· τότε τῆς εἶπαν νὰ πῇ ὅτι ἤξευρε κατὰ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν· λέγει ἐκείνη: «βάλετε θυ-

(1) Καὶ ἕως τὴν σήμερον μέσα εἰς τὰς γυναικείας Μονὰς ὑπάρχουν μοναχαί, ὁποῦ γνωρίζουν αὐτά. Α.Χ Σ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΡΗΣ

ρωρὸν νὰ φυλάττῃ τὴν θύρᾳν τσῦ περιβολίου καὶ τότε νὰ τραγουδήσω», διότι τὸ περιβόλι ἦτον κοντὰ εἰς τὸν κεντρικὸν δρόμον. Ἀφοῦ ἔβαλαν, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ τὸν πολυέλαιον· «Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών». Ἄρχισε νὰ κλαίῃ, τότε τὴν ἐλυπήθησαν καὶ αὐταῖς καὶ ἐδάκρυσαν. Μάλιστα ὅταν ἤλθεν εἰς τὸν στίχον. «Πῶς ᾄσωμεν τὴν ᾠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;» ἐκείνην τὴν ὥραν ἐπερνοῦσαν κατὰ τύχην ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ ψάλτης, καὶ καθὼς ἄκουσαν τὴν ψαλμῳδίαν καὶ μάλιστα γυναικειαν φωνην, ἐστάθησαν ὡς ἐκστατικοί, ἔπειτα τρέχουν εἰς τὴν θύραν καὶ κτυποῦν μιὰ καὶ εὐθὺς ἀνοίγει. Τότε ὅλαις ἔριψαν τὸ ροῦχο, τὸν φερεντζὲ (κάλυμμα) καὶ ἐσκεπάσθησαν. Τότε λέγει ὁ Ἱερεὺς εἰς Χριστιανικὴν διάλεκτον. «Ποία εἶναι ὁποῦ ἔψαλλεν; ἂς φανῇ ταύτην τὴν ὥραν νὰ χύσωμεν τὸ αἷμά μας νὰ τὴν ἐλευθερώσωμεν.» Ἀλλὰ καμμία ἐκ τῶν χανουμισσῶν δὲν ὠμίλησεν. Τότε ὁ Ἱερεὺς ἐκεῖνος ἐσήκωσε τὴν χεῖρά του καὶ εὐλόγησεν, εἶτα λέγει πρὸς αὐτάς. «Εὐλογημένον νὰ εἶναι τὸ στόμα ὅπου ἔψαλεν τὸν ψαλμὸν τοῦτον, καὶ ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν του.» Ἐκείνης τῆς ἑβδομάδος τὸ Σάββατον τὴν νύκτα ἄρχισε πάλιν νὰ δοξολογῇ τὸν Θεὸν καὶ νὰ ψάλλῃ, νὰ κλαίῃ καὶ ἐνθυμουμένη τὴν πρώτην ζωήν, τὸ Μοναστήριον, ταῖς ἀγουπνίαις καὶ λοιπὰ ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτόν της. «Ἆρα λογαριάζει με ὁ Θεὸς πῶς εἶμαι χριστιανή, διότι διὰ καλογοηΐα δὲν εἶμαι πλέον, διότι καὶ τὸ βάπτισμα ἐμόλυνα καὶ τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα· διὰ τοῦτο ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ τὴν ἀθλίαν καὶ ἁμαρτολήν, μὲ τί πρόσωπον θὰ παραστα-θῶ ἐνώπιον τῆς μεγαλωσύνης σου; ἄχ! ἀλλοίμονον εἰς ἐσέ, τρισαθλία Καλλινίκη, καὶ ταῦτα λέγουσα καὶ ἄλλα περισσότερα ἔκλαιεν περισσότερον. Μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἐκεῖ ὅπου ἐστέκετο, ἔξαφνα βλέπει καὶ ἀνοίγει ἡ στέγη τοῦ σπητιοῦ καὶ φαίνεται ἕνας Νέος ἀσπροφορεμένος μὲ χρυσᾶ πτερὰ καὶ τῆς λέγει. «Ἑτοιμάσου, διότι σὲ ζητεῖ ὁ Βασιλεὺς νὰ σὲ παραστήσω ἐμπρός του» καὶ εὐθὺς τὴν ἅρπαξεν, καὶ τὴν ἐπῆγεν μέσα εἰς ἕνα Κάμπον(1) μὲ περιβόλια, καὶ εἰς τὸ μέσον ἦτο ἕνα παλάτι ὡραιότατον καὶ πολὺ μεγάλο εἰς τό ὁποῖον μὲ ἀνέβασεν μίαν σκάλαν καὶ ἐμβαίνοντας μέσα βλέπει ἕνα θρόνον ὡραιότατον καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο ἕνας νέος ὁποῦ ἄστραπτεν ὡς τὸν ἥλιον· ἐμπρός του εἶχεν τράπεζαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπάνω βιβλία πολλὰ στιβασμένα. Ἐγὼ δὲ ἐφοβήθηκα πάρα πολὺ καὶ ἔπεσα καὶ προσκυνήσασα τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου μὲ ἀρώτησεν, «τί σὲ λέγουν». Ἐγὼ ἀπὸ τὸν φόβον μου τὸν εἶπα, τὸν πατέρα μου τὸν λέγουν Δημήτριον καὶ τὴν Μητέρα μου Μαριγοῦλα. «Ὄχι, μοῦ λέγει, τὸ ὄνομα τὸ δικόν σου, ὅταν ἤσουν εἰς τὸ Μοναστήριον», τότε τοῦ εἶπον «Καλλινίκη». Τότε ἄνοιξεν ἕνα βιβλίον ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶχεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, καὶ ἄρχισεν νὰ ἀναγινώσκῃ εἰς κάθε φύλλον τοῦ βιβλίου τῆς κάθε Μονῆς τὸ ὄνομα τῶν γυναικῶν. Μονὴ Καλλιμασιᾶς, Μονὴ Ἐπισκέψεως, Μονὴ Χαλάνδρων. Τότε ἄρχισεν νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ ὀνόματα τῶν Καλογραιῶν καὶ ἔλεγεν, Νυμφοδώρα Μοναχή, Εὐπραξία Μοναχή, Χριστονύμφη Μοναχὴ καὶ καθεξῆς, ἔπειτα λέγει, Καλλινίκη Μοναχή». Ἰδού, τῆς λέγει, τὸ ὄνομά σου εἶναι γραμμένον εἰς τὴν βίβλον ταύτην, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας θέλεις ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ τότε λέγει εἰς τὸν Νέον ὁποῦ τὴν ἀνέβασεν ἐκεῖ: «ἔπαρέ την νά τὴν ὑπάγης εἰς τὸ μέρος της νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ εὐθὺς μὲ ἔφερεν εἰς τὴν κάμεράν μου καὶ ἔπεσα ὡς ἀπεθαμένη. Τὸ πρωῒ ἦλθον οἱ δοῦλαις καὶ μοι ἔφερον καφε, ἀλλὰ ἤμην ζαλισμένη καὶ βάρος εἶχεν τὸ κεφάλι μου. Ἡ καρδία μου ὅμως ἦτον παρηγορημένη, καὶ χαρὰν γεμάτη, δοξάζουσα τὸ ὑπερμνητον ὄνομα τοὺ Κυρίου καὶ τῆς Παναγίας αὐτοῦ Μητρός, ὁποῦ δὲν μὲ ἐγκατέλειψεν τὴν ἁμαρτολήν. Ἐκείνην τὴν Κυριακὴν εἶχεν ὁ Ἀγαρηνὸς Μαστόρους καὶ ἐδιώρθωνον τὰ τειχογύρια τῆς οἰκίας του. Μετὰ μεσημβρίαν εὐγῆκα νὰ ἰδῶ ἔξω ἀπὸ τὴν κάμερα εἰς τὸ τσαρδάκι καὶ ἔξαφνα βλέπω δύο νέους Καβαλλάρηδες, ὁ ἕνας εἰς ἄσπρον ἄλογον, καὶ ὁ ἄλλος εἰς κόκκινον, καὶ εὐθὺς ἔρχονται πλησίον μου, καὶ μοῦ λέγουν «ἑτοιμάσου, διότι ἡμᾶς μᾶς ἔστειλαν νὰ σὲ πάρωμεν,» ἐγὼ δὲ τοὺς εἶπον, «δὲν ἔρχομαι, διότι δὲν μὲ ἀφήνουν νὰ περάσω καὶ φοβοῦμαι». Τότε ἔβγαλεν ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἕνα σιμίτι, καὶ μοῦ τὸ ἔδωσαν καὶ μοῦ λέγουν «σήμερον δὲν ἔρχεσαι, ἀλλὰ τὴν Κυριακὴν θὰ ἔλθῃς μόνη», καὶ εὐθὺς τοὺς ἔχασα. Ἐγὼ δὲ ἐσυλλογιζόμην, ἆρά γε ποῖοι νὰ ἦσαν οἱ καβαλλαρέοι ὁποῦ ἦλθαν νὰ μὲ πάρουν, καὶ πῶς νὰ τοὺς ἀφήσουν οἱ πορτάρηδες νὰ περάσουν. Ἔπειτα ἐκατέβηκα καὶ τοὺς ἀρώτησα καθὼς καὶ τοὺς κτίστας, τοὺς Μαστόρους καὶ μοῦ εἶπαν πῶς δὲν εἶδαν κανέναν ἄνθρωπον νὰ περάσῃ. Τότε ἦλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ ἐδόξασα τὸν Χριστόν, καὶ τὴν Παναγ.αν καὶ τοὺς Μεγαλομάρτυρας Γεώργιον καὶ Δημήτριον ὅπου μὲ ἐπαρηγόρησαν. Καὶ τὴν Κυριακήν, καθὼς μοὶ εἶπον, ἐσηκώθηκα τὸ πρωῒ ἀφοῦ ἔκαμα πάλιν τὴν ἰδίαν προσευχήν, χωρὶς νὰ φάγω οὔτε νὰ πίω νερό, ἐπῆρα μικρὰ πράγματα καὶ ὀλίγα χρήματα, καὶ καταβαίνω τὴν σκάλα. Μὲ εἶδαν οἱ δοῦλοι καὶ αἱ δοῦλες, δὲν μοῦ εἶπον κ.μμία ποῦ πηγαίνεις, μὲ βλέπουν οἱ πορτάρηδες, οὔτε ἐκεῖνοι δὲν μὲ ἀρωτοῦν· ἐγὼ ἐθαύμαζα εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ἡ καρδία μου μὲ ἔβιάζεν νὰ φύγω· τότε κάμνω τὸν σταυρόν μου καὶ πέρνω τὸν δρόμον καὶ ποῦ ἔβρέθηκα; Μέσα εἰς τὴν Σμύρνην! δὲν ἐγνώριζα κανέναν, καὶ ὤ! ποῦ θαύματος, εἰς τὸ σπίτι ὁποῦ ἐπῆγα καὶ ἐκτύπησα τὴν πόρτα, ἦτον ἡ ἀδελφή μου μέσα καὶ καθὼς μὲ εἶδεν ἔτρεξε καὶ μὲ ἀγκάλιασε καὶ μετὰ δακρύων μὲ ἐφίλει· οἱ δὲ ἄλλοι χριστιανοὶ τοῦ σπιτιοῦ ἔκλαιον ἀπὸ τὴν χαράν των, καὶ μάλιστα ὅταν ἤκουσαν τὰ ἱστορικά μου.

Τότε μὲ ἐπῆραν καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ ἐψάλαμεν παρακλήσεις εἰς τοὺς Ἁγίους· ἔπειτα μοὶ εὐκόλυναν τὰ πράγματα καὶ μὲ ἐβαρκάρισαν καὶ ἦλθα εἰς Χίον, καὶ ἦλθα πάλιν εἰς τὸν Μοναστῆρι μας (1). Ὅταν μὲ προτοεῖδε ἡ

(1) Καθὼς μοῦ τὰ ἔλεγεν ἡ Ἰδία. Α. Χ. Σ.

(1) Αὐτὰ τὰ ἤκουσα ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ στόμα της πολλὰς φορὰς καὶ τὰ ἤξευρα καὶ πολλαῖς ἄλλαις Μοναχαῖς Α. Χ. Σ.

εἰρημένη Καλλινίκη μοῦ λέγει: «Πιστεύεις εἰς πατέρα, υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμούσιαν καὶ ἀχώριστον»; Τῆς εἶπα ἐγὼ: «ὅποιος αὐτὰ δὲν πιστεύει, δὲν εἶναι Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος». Λέγει μου, «ὅποιος αὐτὰ δὲν πιστεύει καὶ ὅσα ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἐκανόνισαν αἱ Ἅγιαι 7 σύνοδοι δὲν εἶναι Χριστιανὸς καὶ ἀνάθεμα νὰ ἔχῃ». Λέγω της. «Γερόντισσα μὴν ἀναθεματίζετε» Τότε μοῦ λέγει, «Ὅλοις τοῖς αἱρετικοῖς ἀνάθεμα. Αὐτὸ, παιδί μου, τὸ λέγω ἐγὼ». Εἰς ὀλίγου καιροῦ διάστημα ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κοιμητηρίῳ μετὰ τῶν ἄλλων μοναζουσῶν, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ἑπτὰ μηνῶν ἀπέθανεν μία ἄλλη μοναχή, καὶ θέλοντας νὰ τὴν ἐνταφιάσουν ἄνοιξαν τὸ μνῆμα τῆς Καλλινίκης, ἀντὶ ἄλλης ὁποῦ ἤθελαν νὰ ἀνοίξουν καὶ εὗρον τὸ λείψανον διαλελυμένον καὶ εὐωδίαζεν.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Εἰς τὸ θαῦμα τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ψαλλόμενον εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς 14ης Ὀκτωβρίου.
Συνταχθὲν ὑπὸ Ἀρχιμανδρ. Ἀμβροσίου Μιχάλου.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄.
Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Ὑψώσασα τὰς χεῖρας πρὸς Θεὸν τὸν οἰκτίρμονα, κατακλυσμοῦ ρυσαμένη καὶ θαλάσσης τὸ ὁρμημα, ὁσία Χριστοῦ Παρασκευή, ὡς εἶδεν ὁ Θεῖος ἱερεύς, τοῦ Ναοῦ διαρραγέντος, καὶ σὲ ἐν μέσῳ τῶν νεφελῶν προσευχομένην καὶ λέγουσαν. Σέσωσταί σου ἡ Πατρίς, ὦ θεῖε Ἀμβρόσιε.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ἐκ τοῦ Ρωσσικοῦ κώδικος, ἀριθ. 433 φ. 109—116.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐπέμφθη πρὸς παραμυθίαν μετὰ τὸ μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου, πρώην Κορίνθου, τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ ἀσκήσαντος, ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, παρ' οὗ καὶ ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Θεόδωρος κατηχήθη καὶ πρὸς τὸ μαρτύριον ἐπηλείφθη κατὰ τὸ 1795 Φεβρουαρίου 17. (1).

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς ἐντιμότητα ἐκ βαθέων ψυχῆς εὐχόμενος εἰλικρινῶς προσαγορεύω.

Ἀεόμενος τοῦ ἐν Σπηλαίῳ γεννηθέντος Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα περιφρουρῇ αὐτὴν πανοικὶ ἐν τῇ κατ' ἄμφω ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ, ἀξιῶν αὐτὴν τοῦ ἑρτάζειν θεοφιλῶς τὰς ἁγίας αὐτοῦ ἑορτὰς εἰς ἔτη πολλὰ καὶ διανύσαι καὶ τὸ νέον ἔτος τοῦτο αἴσιον μετὰ πάντων τῶν σωτηρίων καταθυμίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ (1) Τὰς ἐπιστολὰς ταύτας τοῦ Μακαρίου ἔδωκε πρὸς ἡμᾶς πάνυ προφρόνως ὁ Αἰδεσιμολογ. Οἰκονόμος Μᾶρκος Π Ἀγ. Βασιλάκης, Ἱεροδιδάσκαλος, ἐφη-

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΑΝΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Δεξάμενος περιχαρῶς τὸ ποθητόν μοι γράμμα της καὶ τὴν ἐφετήν μοι ὑγείαν της μαθών, δόξαν ἀνέπεμψα τῷ παναγάθῳ Θεῷ ἡμῶν. Ἔγνων ἐφεξῆς καὶ ὅσα ἀπὸ καλοκαγαθίας της μοὶ σημειοῖ περὶ τῆς τοῦ γενναίου Μάρτυρος ἀθλήσεως, ὡς τάχα συνεργήσαντος εἰς τὰ κατ' αὐτὸν ἐκεῖ, ὅπου ἐγὼ ἐφάνην πολλὰ ἐλλειπὴς εἰς τὸ χρέος μου διά τε τὴν τοῦ Κυρίου ἐντολήν, τὴν ἰδιάζουσαν κλίσιν ἣν ἔδειξε πρὸς ἐμὲ ἡ παντευλόγητος, καὶ διὰ τὰς ἀπείρους χάριτας ὅπου παρ' αὐτοῦ ἀπήλαυσα τὰς ψυχωφελεστάτας καὶ σωτηρίους, καθορῶν ἕνα τοιοῦτον νέον νὰ διψᾷ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον καὶ νὰ ἀγωνίζεται εὐχαρίστως μὲ τόσους καὶ τοιούτους ἀγῶνας διά τὴν φλόγα ὅπου ἤψεν εἶδον ἐν τοῖς σπλάγχνοις του διά τὸν ἐραστὴν καὶ ἐρωμένον Ἰησοῦν. Ὅθεν καὶ ἄμποτε νὰ ἤμουν ἱκανὸς νὰ πληρώσω παρὰ μικρὸν ἀπὸ τὸ χρέος ὅπου ἔχω πρὸς τὸν ἅγιον καὶ τοὺς αὐτοῦ γεννήτορας, ὡς ἐξ ὑμῶν ἀξιωθεὶς τοιούτου θησαυροῦ καὶ τοιούτου ὑποδείγματος, διὰ νὰ τὸ ἔχω ἐφ' ὅρου ζωῆς μου ἐνώπιόν μου, καὶ ἄμποτε διὰ πρεσβειῶν του νὰ ἔλθω εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐγὼ καὶ κάθε ἀδελφός μας Χριστιανὸς καὶ νὰ λάβωμεν ἁγιασμόν, λογισμὸν ἐπιστροφῆς καὶ διορθώσεως.

Εἶδον καὶ τὴν ἀξιέπαινον προθυμίαν ὅποῦ ἔδειξεν ἡ αὐτὴ ἐντιμότης διὰ τὸν τύπον τῆς φυλλάδος τοῦ ἁγίου μας καὶ τῆς ἔδωκα μυρίας εὐχάς. Ἂς εἶσαι πεπληροφορημένος, εὐλογημένε, ὅτι τὴν ἀπεδέχθη ὁ θεὸς ὡσὰν τά δῶρα τῶν τριῶν Μάγων καὶ θέλει τῆς ἀποδώσει ἀπειροπλασίους τὰς ἀμοιβάς, ὡσὰν ὅποῦ ἐπροθυμοποιήθη εἰς τὸ νὰ ἐκδοθοῦν εἰς τὸ φῶς τὰ ἄθλα τοῦ Μάρτυρος πρὸς δόξαν τοῦ ἀγωνοθέτου Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἀγωνιστοῦ του, εἰς κοινὴν τοῦ Γένους ὠφέλειαν.

Λοιπὸν εἰς τὸν παρόντα γραμματοκομιστὴν Γιάννην τοῦ Ζαννάκη, θέλει ἐγχειρίσῃ τὰ ἑκατὸν γρόσια, ὡς πιστὸν καὶ γειτονά μας, διά νὰ τὰ φέρῃ ἀσφαλῶς καὶ ἄμποτε νὰ ἀξιωθῶμεν νὰ ἰδοῦμεν καὶ τὰς νεοτυπώτους φυλλάδας καὶ νὰ τὰς διαβάσωμεν καὶ τότε ἂς γένῃ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Ταῦτα μὲν οὕτω τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶεν θεόλβια.

Ἔτος 1796. Δεκεμβρίου 30.

Ἔνθερμος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης της
καὶ ὅλος εἰς τοὺς ὁρισμούς της

Μακάριος.

Τὴν σεμνοτάτην σύζυγόν της μετὰ τῶν τέκνων της ἐξ ὅλης ψυχῆς εὔχομαι.

Τὴν ποθουμένην μοι ἀπόλαυσίν της προσμένω μετὰ πολλῆς προθυμίας μου καὶ γένοιτο ὡς τάχιστα, γένοιτο.

(Ἡ ἐπιγραφή). Τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ Κυρίῳ Κῳ Χατζῇ Ἀναστασίῳ Κυρικόγλου, εὐχετικῶς.

Εἰς τὸ Νεοχῶρι.

Ἐπιστολαὶ τέσσαρες τοῦ ἁγίου Μακαρίου Κορίνθου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου Χα' Ἀναστάση Βυζάντιον, ἀντιγραφεῖσαι πρὸς πίστωσιν τῆς ἀφθαρσίας τοῦ ἁγίου σώματος αὐτοῦ.

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς τιμιότητα ὁλοψύχως εὐχόμενος πανοικεί, ἡδέως προσαγορεύω

Δεόμενος τοῦ Παναγάθου Θεοῦ ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ σωτηρίας της. Ἐπειδὴ καὶ θεῖφ ἐλέει ἐτυπώθησαν καὶ ἐκατευοδόθησαν τὰ βιβλία τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων, διὰ τοῦτο κατὰ τὸ χρέος μου τῆς στέλνω δέκα βιβλία ἀπὸ αὐτὰ καὶ λάβε τα διὰ τὴν συνδρομὴν ὅπου ἐκάμετε εἰς τὴν δαπάνην τοῦ τύπου, καὶ ἂν χρειάζωνται καὶ ἄλλα ἂς ἔχω τὴν εἴδησιν διὰ νὰ τῆς στείλω. Παρακαλῶ δὲ νὰ μοῦ γράψῃς τὰ περὶ τῆς ἀγαθῆς ὑγείας της καὶ τῆς τῶν βιβλίων περιλαβῆς. Τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶησαν Θεόθεν πανευδαίμονα.

1800 Ἰανουαρίου 10.

Ἔνθερμος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης σας
Καὶ εἰς τοὺς ὁρισμούς της ἕτοιμος

Μακάριος.

ωέριος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Μάρκου Βροντάδου, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν βιογραφίαν τοῦ Ἁγίου Μακαρίου ὡς τὴν ἔγραψεν Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ἣν καὶ ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ του, τὴν ἀκολουθίαν τῶν Νεομαρτύρων Σπετσιωτῶν, ὡς καὶ ἄλλας διαφόρους σημειώσεις ἀφορώσας διαφόρους Χίους ἁγίους, περιληφθείσας ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ, δι' ἃ πάντα ἐκφράζονται αὐτῷ πολλαὶ εὐχαριστίαι καὶ δημοσίᾳ. Ἀρχιμ. Ἀμβρ. Μ.

(Ἡ ἐπιγραφὴ) Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ Κυρίῳ Κῳ Χα Ἀναστασίῳ Εὐχετικῶς.

Εἰς τὸ Νεοχῶρι

Ἐπιστολὴ δευτέρα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἴδιον.

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς τιμιότητα πανοικεὶ εὐχόμενος ὁλοψύχως, ἡδέως προσαγορεύω.

Δεόμενος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ καὶ σωτηρίας της. Ἔλαβον τὸ τίμιον γράμμα της καὶ ἐχάρην λίαν διὰ τὴν ἐφετήν μοι ὑγείαν της. Εἶδον ἐφεξῆς καὶ τὰ σημειωθέντα, καὶ ἰδοὺ ὅποῦ κατὰ τὴν αἴτησίν της, στέλλω μὲ τὸν παρόντα τὰ τρία βιβλία, παρακαλῶ ὅμως νὰ δοθοῦν σκεπτικῷ τῷ τρόπῳ εἰς γνωρίμους ἀνθρώπους καὶ προσεκτικούς, διὰ νὰ μὴν συνέβη κανένα ἐναντίον, διὰ δὲ τὸ ἅγιον Λείψανον ὅποῦ ζητεῖ ἂς εἶναι πρὸς εἴδησιν της, ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεὸς ἐθαυμάστωσε τὸν ἔνδοξόν του Μάρτυρα (Θεόδωρον) καὶ εὐγῆκε σῶον καὶ ἀκέραιον τὸ ἅγιόν του Λείψανον. Ὅθεν καὶ φοβοῦνται νὰ κόψουν ἐξ αὐτοῦ, καὶ δυσκόλως ἐπιχειρίζονται νὰ τολμήσουν τοιοῦτον τι, καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν καὶ νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεὸν ὅπου οὕτως ηὐδόκησε, διὰ νὰ δοξάζετε τοιουτοτρόπως περισσότερον. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶησαν θεόθεν πανάγαθα.

1800 Μαρτίου 6.

Ἔνθερμος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης.
Καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς ἕτοιμος

Μακάριος.

(Ἐπανώγραμμα.)

Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ
Κυρίῳ Χ'' Ἀναστασίῳ εὐχετικῶς

Εἰς τὸ Νεοχῶρι

Ἐπιστολὴ τρίτη τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἴδιον:

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς τιμιότητα πανοικεὶ εὐχόμενος Ὁλοψύχως προσφθέγγομαι.

Τὸ τίμιον καὶ ποθητόν μοι γράμμα της δεξάμενος ἐχάρην λίαν ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἐφετῆς μοι ὑγείας της, ἣν ὁ Κύριος χαρίζοιτο αὐτῇ διηνεκῶς μετὰ πάντων τῶν σωτηριωδῶν ἀγαθῶν. Εἶδον ἐφεξῆς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ σημειωθέντα, ὅτι δηλαδὴ ἔλαβε τὰ τρία Μαρτυρολόγια, καὶ ὅτι ζητεῖ προσέτι ἕτερα δύο, ἔπρεπεν ὅμως, νὰ μοῦ δώσῃ τὴν εἴδησιν, πρὶν νὰ διαδοθοῦν· ὡς τόσον δι' ἀγάπην της καὶ τοῦτό της τὸ αἴτημα πληρώσω, καὶ διὰ τοῦ παρόντος πέμπω αὐτῇ καὶ τὰ δύο, ἐξ ὧν ἔχω διὰ λόγου μου καὶ λάβετέ τα.

Παρακαλῶ δὲ τὸν φίλτατον υἱόν της(1) ὅπου, ὡς ἔμαθον, εἶναι παρὰ τῷ Παναγιωτάτῳ, νὰ μοῦ στείλῃ ἕνα συγχωρητικὸν γράμμα κεκοσμημένον Θεοφάνους Μοναχοῦ, Μαρίας, Ἀγγελικῆς, Πανούτζου, Δημητρίου, Παύλου καὶ Γεωργίου τῶν ἐν Κορίνθῳ, ὑπογεγραμμένον ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ Πατριάρχας καὶ τὰ ἔξοδά του θέλει τὰ λάβῃ ἀπὸ τὰ παρόντα καὶ θέλω τὸ γνωρίζει μεγαλωτάτην χάριν.

Τοιαῦτα μὲν ἐν βίᾳ· τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἴησαν θεόθεν πανευδαίμονα.

1802 Φεβρουαρίου 2[illegible]
Διάπυρος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης
καὶ πρόθυμος εἰς τοὺς Ὁρισμοὺς

Μακάριος

(Ἐπιγραφὴ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς).
Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ
κ. κ. Χ'' Ἀναστασίῳ Κυρικόγλου
Εὐχετικῶς
Εἰς Βασιλεύουσαν

Ἐπιστολὴ τετάρτη τοῦ ἁγίου Μακαρίου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ ἁγίου.

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς τιμιότητα ὁλοψύχως εὐχόμενος, ἥδιστα προσαγορεύω σὺν τῷ «Χριστὸς ἀνέστη».

Καθικετεύων ἐκτενῶς τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Κύριον, ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν πανοικεὶ ἐν ὑγείᾳ ἄκρᾳ ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εὐδαιμονίᾳ, καταξιῶν αὐτὴν τοῦ ἑορτάζειν φαιδρῶς τε καὶ πνευματικῶς τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἐξανάστασιν εἰς χρόνους πολλοὺς μετὰ πάντων τῶν παρ' αὐτοῦ ἀγαθῶν.

---

(1) Οὗτος ἦν ὁ Κὺρ Γρηγόριος Ἀδριανουπόλεως, Ἀναγνώστης Γεώργιος, τότε εὑρισκόμενος εἰς τὸ Πατριαρχεῖον.

ΜΑΚΑΡΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΙΟΣ

Ἄσμενος ἐδεξάμην τὸ τίμιον καὶ ποθητόν μοι γράμμα της· καὶ ἐχάρην λίαν εὐαγγελισθεὶς τὴν ἐφετήν μοι ὑγείαν της, ἔλαβον δὲ καὶ τὸ συγχωρητικὸν καὶ μεγάλας καθομολογῶ τὰς χάριτας. Ἂς ἔχῃ τὴν εὐχὴν τῆς Παναγίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων ὁ φίλτατος υἱός της Γεωργιος διὰ τὴν προθυμίαν καὶ ἐπιστασίαν ἣν ἔλαβε δι' αὐτό,(1) ὅθεν καὶ μένω ὀφειλέτης, ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶησαν Θεοφρούρητα.

1802 Ἀπριλίου 22.

Ὑμᾶς δὲ τὴν ἐν Χριστῷ πεφιλημένην δυάδα τῶν ἀδελφῶν τοῦ Νεομάρτυρος Θεωδώρου μου, ἐξ' ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας σᾶς εὔχομαι, καὶ ἀκούων τὸ καλόν σας ὄνομα χαίρω καθ' ὑπερβολὴν καὶ δοξάζω τὸν Κύριον διὰ τὴν εἰς τὰ καλὰ ἐπίδοσίν σας ὅν καὶ παρακαλῶ νὰ φυτεύσῃ τὸν φόβον του τὸν ἅγιον εἰς τὰς καρδίας σας διὰ νὰ αὐξάνεται τὰ καλὰ καὶ νὰ προκόπτετε καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ ἀξιέπαινα καὶ θεαρέστατα ἔργα, ἀδελφοὶ τοῦ Μάρτυρος ἄξιοι τῷ ὄντι γινόμενοι.

Ἐξομολογητάριον ὅπου ζητεῖς Κὺρ Γεώργιε δὲν ἔχω, ἐὰν δὲ εὕρω κανένα θέλω τὸ ἐξαποστείλω. τώρα τῆς στέλλω δύο βιβλία ψυχοσωτήρια καὶ διάβαζέ τα συνεχῶς καὶ μετὰ προσοχῆς, καὶ θέλει ὠφεληθῆς βάνοντάς τα εἰς πρᾶξιν. Ὅμως αὐτοῦ ὅπου εἶσαι λογιάζω, ὅτι δὲν ἔχεις ἡσυχίαν, καὶ πρόσεχε.

Ἔνθερμος ὑμῶν εὐχέτης ἐν Κυρίῳ,
Καὶ εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ὅλος.

Μακάριος.

(Ἡ ἐπιγραφὴ)

Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ
κ. κ. Χ" Ἀναστασίῳ Κυρικόγλου

Εὐχετικῶς

Εἰς Βασιλεύουσαν.

Ἐπιστολὴ ἑτέρα τοῦ Ἁγίου.

Ἦτις ἐπέμφθη πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, υἱὸν τοῦ Χ" Ἀναστασίου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Μακαρίου,

(Ὁ τίτλος)

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς τιμιότητα ἐξ ὅλης ψυχῆς εὔχομαι.

Δεόμενος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ σωτηρίας της. Τὸ τίμιόν της γράμμα δεξάμενος, καὶ γνοὺς δι' αὐτοῦ τὴν ἐφετήν μοι ὑγείαν της ἐχάρην λίαν. Εἶδον ἐφεξῆς καὶ τὰ σημειωθέντα, καὶ καλὸν ἦτο νὰ κάμῃ τὸ μελετηθὲν ταξεῖδι διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ Νεομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ αὐταδέλφου της, καὶ νὰ ζητήσῃ καὶ μέρος ἐξ αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσω καὶ ἐγώ. Καλλίτερα ὅμως εἶναι ἡ ὑπακοὴ ὅπου ἔχει εἰς τοὺς γονεῖς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φυλάττῃ μέχρι τέλους, διὰ νὰ λάβῃ καὶ τὴν εὐχήν τους· ὅτι εὐχαὶ γονέων στηρίζουσιν οἴκους τέκνων· καὶ ἐν ταυτῷ δὲν θέλει λείψῃ καὶ ἡ Εὐχὴ καὶ προστασία τοῦ Ἁγίου ἀπὸ αὐτὴν ὡς ἐκπληροῦσαν τὰς θείας ἐντολάς. Περὶ δὲ τοῦ αἰτήματός της λυποῦμαι πολλά, ὁποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ πληρώσω τὸν πόθον της. Ἐπειδὴ καὶ ἅγιον λείψανον ἀνεκομίσθη σῶον καὶ ἀκέραιον, καὶ μὲ πολλοὺς τρόπους καὶ παρακλήσεις, μόλις ἐδυνήθην νὰ λάβω ὀλίγον τι μέρος (ὡσὰν ὁποῦ συστέλλονται νὰ τὸ χαλάσουν), τὸ ὁποῖον τὸ ἀσήμωσα, καὶ δὲν εἶναι τρόπος νὰ κόψω ἀπὸ αὐτό· Μόνον ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκοψα πρὶν νὰ τὸ περικλείσω διὰ νὰ δώσω εἰς τὸν ἀδελφὸν ὅπου τὸν ἐσυνώδευσε καὶ εἰς τὸν πνευματικόν του, εἶχον ὀλίγον τι, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ σᾶς τὸ πέμπω διὰ τοῦ παρόντος πρὸς εὐχαρίστησίν σας, περισφαλισμένον ἐν τῷδε μοι τῷ γράμματι, καὶ δεχθῆτε μετ' εὐλαβείας, καὶ εὐμενείας· ὅτι καὶ τὸ ὀλίγον μετέχει θείας χάριτος, ὡς καὶ τὸ πολύ. Ταῦτα μὲν οὕτως, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶησαν θεόλβια.

1802 Μαΐου 28.

Εὐχέτης αὐτῆς ἐν Κυρίῳ Θερμὸς
Καὶ ὅλος εἰς τοὺς ὁρισμούς της

Μακάριος.

(Ἐπιγραφὴ τοῦ γράμματος)

Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ
κ. κ. Ἀντωνίῳ τοῦ Χ" Ἀναστασίου.

Εὐχετικῶς,
Εἰς Βασιλεύουσαν.

Ἐπιστολὴ τοῦ Ἁγίου ἑτέρα.

Πρὸς τὸν Κύριον Γεώργιον, αὐτάδελφον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, Ἀναγνώστην ὄντα τότε ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, νῦν δὲ Μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως γενόμενον Κύριον Γρηγόριον.

(1) Οὗτος ἦν ὁ Κὺρ Γρηγόριος Ἀδριανουπόλεως διὰ συνδρομῆς τοῦ ὁποίου συνεγράφη τὸ παρόν.

Τὴν ἐν Χριστῷ μοι περιπόθητον αὐτῆς λογιότητα ἐκ ψυχῆς εὐχόμενος ἡδέως προσαγορεύω.

Τὸ ποθητόν μοι αὐτῆς γράμμα δεξάμενος ὑπερηφήσθην ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἐφετῆς μοι ὑγείας της, ἣν ὁ Πανάγαθος Θεὸς ἐπιδαψιλεύσῃ αὐτῇ διὰ παντὸς μετὰ πάντων τῶν σωτηριωδῶν ἀγαθῶν. Ἔγνων δὲ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ περὶ μὲν τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου ἐπιμελήθητε, παρακαλῶ, νὰ μάθῃς παρὰ τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ τοὺς γονεῖς του, τὸ χωρίον του, καὶ πάντα τὰ κατ' αὐτὸν ἐπὶ λεπτοῦ καὶ νὰ μᾶς γράψῃς· ὡς ἀναγκαῖα ὅτι τὸ πιττάκιόν της δὲν ἔλαβον.

Περὶ δὲ τῶν Μαρτυρολογίων μόλις εὗρον τρία ἐκ πρώτων καὶ λάβετα παρὰ τοῦ γραμματοκομιστοῦ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἂς τυπώσῃ ἄλλος, ὅτι ἐγὼ ἀπέκαμον. Τὸν ἐν Χριστῷ μοι περισπούδαστον αὐτῆς πατέρα καὶ τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς ὅλους ὁλοψύχως εὐχόμενος προσφθέγγομαι. Τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶεν θεόλβια.

ᾳ ω γ'. Μαΐου κθ'.

Εὐχέτης ἐν Κυρίῳ αὐτῆς καὶ εἰς τοὺς Ὁρισμούς της.

Μακάριος.

(Ἐπανώγραμμα).

Τῷ λογιωτάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι περιποθήτῳ
κ. κ. Γεργίῳ

Εὐχετικῶς

Εἰς Βασιλεύουσαν

ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΥΠΤΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΠΑΝΥ ΩΦΕΛΙΜΟΣ

Πορευόμενός τις τῶν Ἁγίων Πατέρων ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἠκολούθησεν αὐτῷ Ἄγγελος, Κυρίου, καὶ λέγει τῷ γέροντι, «εὐλόγησον Πάτερ Ἅγιε.» Ὁ δὲ γέρων λογισάμενος ὅτι μοναχὸς ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἐρήμου, στραφεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· «ὁ Θεὸς συγχωρήσει σοι τέκνον»· ὁδεύσαντες, οὖν ὀλίγον, διάστημα, κατανοήσας αὐτοῦ ὁ μοναχὸς τὴν θεωρίαν καὶ τὸ σχῆμα, λέγει πρὸς αὐτόν· «βλέπω σε τέκνον καὶ ἐξίσταμαι· τί σου αὕτη ἡ θαυμαστὴ θεωρία καὶ τοῦ εἴδους ἡ καλλονή; οὐ γὰρ εἶδον τοιαύτην εὐμορφίαν ἐν τῷ κόσμῳ εἰς ἄνθρωπον, καὶ λογίζομαι μήπως οὐκ εἶ ἄνθρωπος, καὶ διὰ τοῦτο ὁρκίζω σε εἰς τὸν Θεὸν τοῦ Οὐρανοῦ, εἰπέ μοι τὸ ἀληθές», Τότε ποιήσας ὁ Ἄγγελος τῷ Μοναχῷ μετάνοιαν λέγει· «εὐλόγησον πάτερ ἐγώ, ὡς ὁρᾷς, οὐκ εἰμὶ ἄνθρωπος, ἀλλὰ Ἄγγελος, καὶ ἦλθον διδάξαι σε μυστήρια, ἃ οὐ γινώσκεις, καὶ ἐπιθυμεῖς μαθεῖν· Λοιπὸν ἐρώτησόν με εἴτε βούλει καὶ ἐγὼ ἀποκρίνομαί σου.» Τότε ὁ γέρων ποιήσας τῷ Ἀγγέλῳ μετάνοιαν, λέγει· «εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὅτι ἔπεμψάς μοι ὁδηγόν, ἵνα διδάξῃ με, ἃ οὐκ ἐπίσταμαι καὶ ἃ ἐπιθυμῶ μαθεῖν ἀπόκρυφα καὶ ἄρρητα μυστήρια» Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος εἶπε· «Λοιπὸν ἐρώτησον Πάτερ ἅγιε.» Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ γέρων, λέγει· εἰπέ μοι ἅγιε Ἄγγελε, ἐὰν γνωρίζωσιν ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν αἰώνιον κόσμον ἐκεῖνον οἱ κεκοιμημένοι· καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος· «Ἄκουσον πάτερ Ἅγιε, ὡς εἰς τὸν Κόσμον τοῦτον, οἱ ἄνθρωποι ἀφ' ἑσπέρας κοιμῶνται ἕως πρωΐ, καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἀνίστανται καὶ τοὺς χθὲς γνωρίζουσι καὶ χαιρετῶσι, καὶ συνομιλοῦσι, καὶ πολλάκις καθεζόμενοι συνευφραίνονται, καὶ ἐρωτᾷ εἷς τὸν ἕτερον γνωρίζει, καὶ συνευφραίνεται καὶ συνομιλεῖ· ὥσπερ γὰρ ὑπάγει τις εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ ἐκεῖ βλέπει ἄρχοντας καὶ πτωχούς, καὶ ἐρωτᾷ τὶς ἐστὶν οὗτος, καὶ τὶς ἐστὶν ἐκεῖνος· καὶ δι' ἐρωτήσεως μανθάνει, καὶ οὓς οὐκ εἰδέ ποτε, τοιουτοτρόπως γίνεται καὶ ἐκεῖ· λέγω δίκαιοι· οἱ δὲ ἁμαρτωλοί, καὶ τοῦτο ὑστέρηναι». Τότε λέγει ὁ γέρων· «εἰπέ μοι καὶ τοῦτο παρακαλῶ· μετὰ τὸν χωρισμὸν τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος τί γίνεται; καὶ διὰ τί γίνονται τὰ μνημόσυνα τῶν τεθνεώτων;» καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος εἶπεν· «ἄκουσον Πάτερ ἅγιε. Μετὰ τὸ χωρισθῆναι τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ σώματος, λαμβάνουσιν αὐτὴν οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα προσκυνήσῃ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν· ἀπὸ τῆς γῆς δὲ ἕως τὸν Οὐρανὸν ὑπάρχει κλίμαξ, καὶ κάθε σκαλώνιον ἔχει τάγμα δαιμόνων, οἵτινες λέγονται τελώνια καὶ ἀπαντῶσι τὴν ψυχὴν ἐκείνην τὰ πονηρὰ πνεύματα· καὶ φέρουσι τὰ χειρόγραφα αὐτῆς, καὶ δεικνύουσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτά, λέγοντες· «τὴν δεῖνα ἡμέραν, καὶ εἰς τὰς τόσας τοῦ δεῖνα μηνός, ἐποίησεν αὕτη ἡ ψυχὴ τόδε· ἣ ἔκλεψεν ἣ ἐπόρνευσεν, ἣ ἐμοίχευσεν, ἣ ἐμα-

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΝΗΣ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΑΠΑΝΤΩΝΗΣ

λακίσθη, ἢ ἐψεύσατο, ἢ ἐσυμβούλευσεν ἄνθρωπον εἰς κακὸν ἔργον, καὶ πᾶν εἴτε ἄλλο κακὸν ἐποίησεν, πάντα δεικνύουσι τοῖς Ἀγγέλοις. Τότε δεικνύουσι καὶ οἱ Ἄγγελοι εἴτε ἀγαθὸν ἐποίησεν ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἢ ἐλεημοσύνην, ἢ προσευχὴν, ἢ λειτουργίας, ἢ νηστείας ἢ ἄλλο τι ἀγαθὸν πεποίηκεν. Καὶ ἀντιστοιχίζουσιν οἱ Ἄγγελοι καὶ οἱ δαίμονες· καὶ ἐὰν εὑρεθῇ τι ἀγαθὸν περισσότερον, ἁρπάζουσιν αὐτὴν οἱ Ἄγγελοι, καὶ ἀναβαίνουν εἰς ἕτερον σκαλώνιον, καὶ τρίζουσι τοὺς ὀδόντας αὐτῶν οἱ δαίμονες ὡς ἄγριοι κύνες καὶ βιάζονται ἵνα ἁρπάσωσι τὴν ἐλεεινὴν ἐκείνην ψυχὴν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Ἀγγέλων· ἡ δὲ ψυχὴ συστέλλεται, καὶ τρόμος συνέχει αὐτήν. καὶ ὡς δῆθεν κρύπτεται εἰς τοὺς κόλπους τῶν Ἀγγέλων· καὶ γίνεται μεγάλη διάλεξις καὶ μέγας θόρυβος, ἕως οὗ ἐλευθερώσωσι τὴν ἐλεεινὴν ψυχὴν ἐκείνην ἐκ τῶν χειρῶν τῶν δαιμόνων ἐκείνων. Καὶ πάλιν ἀνέρχονται εἰς ἕτερον σκαλώνιον, καὶ ἐκεῖ εὑρίσκουσιν ἄλλο τελώνιον δεινότερον καὶ ἀγριώτερον. Καὶ ἐνταῦθα πάλιν γίνεται πολλὴ ὄχλησις καὶ ταραχὴ μεγάλη καὶ ἀνεκδιήγητος, τίς νὰ λάβῃ τὴν ἐλεεινὴν ψυχήν. Καὶ κραυγάζοντες οἱ δαίμονες αὐτῇ καὶ λέγοντες· «ποῦ πορεύῃ; οὐκ εἶ σὺ ὁ πορνεύσας καὶ καταμολύνας τὸ Ἅγιον Βάπτισμα; οὐκ εἶ σὺ ὁ μολύνας τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα; ποῦ νῦν ὑπάγει;; ἀπόστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω· ἀπόστρεφε εἰς τὰ κάτω· ἀπόστρεφε εἰς τὸν Ἅδην· ἀπόστρεφε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον· ἀπόστρεφε εἰς τὸν σκώληκα τὸν ἀκοίμητον». Τότε εἶ ἔστιν ἐκείνη ἡ ψυχὴ καταδικασμένη, ὑποστρέφουσιν αὐτὴν οἱ πονηροὶ δαίμονες ὑποκάτω τῆς γῆς, εἰς τόπον σκοτεινόν, καὶ ὀδυνηρόν, καὶ οὐαὶ τῇ ψυχῇ ἐκείνῃ· οὐαὶ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος· καὶ τίς διηγήσεται, Πάτερ Ἅγιε, τὴν ἀνάγκην ἐκείνην ἣν ἔχουσιν αἱ καταδικασθεῖσαι ψυχαὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον; εἰ δὲ εὑρεθῇ ἡ ψυχὴ καθαρὰ καὶ ἀναμάρτητος, ἀνέρχεται μετὰ τοιαύτης ἐν τῷ Οὐρανῷ καὶ συναπαντῶσιν αὐτὴν οἱ Ἄγγελοι μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιαμάτων καὶ ἀσπάζονται αὐτήν· εἶτα ἀπέρχονται εἰς τὸν Δεσποτικὸν θρόνον καὶ προσκυνεῖ τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ τότε βλέπει τοὺς χοροὺς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, τῶν Ἁγίων πατέρων, τὰ ἐννέα τάγματα τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, τὴν λαμπρότητα ἐκείνην τὴν ἄρρητον, καὶ ἀκούει τὴν ἀγγελικὴν ἐκείνην μελῳδίαν καὶ τὸ κάλλος τὸ ἀμήχανον. Ἠρώτησας δὲ καὶ περὶ τῶν μνημοσύνων πῶς καὶ διατὶ ἐπιτελοῦνται· λοιπὸν ἄκουσον πάτερ Ἅγιε· τὰ τρίτα γίνονται, ἐπειδὴ ὡς εἴπομεν ἕως τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὐκ ἀνέρχεται ἡ ψυχὴ εἰς προσκύνησιν, διὰ τοῦτο ποιοῦνται ὥσπερ δωρεά, πεμπομένη εἰς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἐκείνης. Καὶ μετὰ τὴν προσκύνησιν, ἐπιστρέφουσιν αὐτὴν οἱ Ἄγγελοι ἐν τῇ γῇ καὶ ὑποδεικνύουσιν αὐτῇ τοὺς τόπους ἔνθα περιῆν ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς, καὶ ἀναθυμίζουσιν αὐτῆς τὰς πράξεις αὐτῆς, τάς τε πονηρὰς καὶ ἀγαθάς, λέγοντες·

«Ὧδε ἔκλεψας, ἐκεῖ ἐπόρνευσας, ὧδε κατελάλησας, ἐκεῖ ἐμαλακίσθης, ὧδε ἐφόνευσας, ἐκεῖ ἐπιόρκησας· ὧδε ἠδίκησας, ἐκεῖ ἐβλασφήμησας· ὧδε ἐτόκευσας, ἐκεῖ ἐμέθυσας· ὧδε ἐμαχίσω, ἐκεῖ ἐσκανδάλισας·» εἶτα πάλιν τὰ ἀγαθά· «ὧδε ἐποίησας ἐλεημοσύνην, ἐκεῖ ἐνήστευσας, ὧδε ἐμετάνησας· ἐκεῖ ἐποίησας λειτουργίας, ὧδε παράκλησιν, ἐκεῖ ἀγρυπνίας, ὧδε προσευχήν, ἐκεῖ γονυκλυσίας, ὧδε στάσιμον, ἐκεῖ ἐγκράτειαν·» καὶ οὕτω ποιοῦσιν ἕως τῆς ἑνάτης ἡμέρας. Καὶ τῇ ἑνάτῃ ἡμέρᾳ ἀνέρχεται πάλιν εἰς προσκύνησιν, ὥσπερ καὶ τῇ τρίτῃ· τὰ δὲ μνημόσυνα πέμπονται ἐνθύμησις ὑπὲρ τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Κύριον· ὅπως ὑποδεχθῇ αὐτὴν ἐν ἱλέῳ ὄμματι· «καὶ διὰ τοῦτο γέγραπται ἴσως· ἔχει τινὰ πρὸς ὠφέλειαν,» ἐπειδὴ πολλὰ ὠφελοῦσι τὴν ψυχὴν αἱ ἐλεημοσύναι καὶ αἱ λειτουργίαι καὶ τὰ μνημόσυνα· δύνανται γὰρ αὗται ἐκβαλεῖν ψυχὴν ἀπὸ κόλασιν· μετὰ δὲ τὴν δευτέραν προσκύνησιν πάλιν φέρουσιν αὐτὴν οἱ Ἄγγελοι ἐν τῷ κόσμῳ· δεικνύουσιν αὐτῇ τὸν Παράδεισον, τὸν ἐλαιῶνα, τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ, τὰς σκηνὰς τῶν δικαίων καὶ τὰς ἀναπαύσεις. Καὶ ὅταν ἴδῃ τὴν χαρὰν ἐκείνην τὴν ἄφατον, παραμυθεῖται καὶ χαίρεται, καὶ δέεται τῶν Ἀγγέλων, ἵνα κατασκηνώσωσιν αὐτὴν ἐκεῖ μετὰ τῶν δικαίων· ἔπειτα δὲ δεικνύουσιν αὐτῇ καὶ τὰς κολάσεις τῶν ἁμαρτωλῶν λέγοντες,· «οὗτος ἐστὶν ὁ πύρινος ποταμός· οὗτος ἐστὶν ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος· τοῦτο ἐστὶ τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, καὶ τοῦτο τὸ ἐσώτερον· οὗτος ἐστὶν ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων», καὶ καθεξῆς ὅλας τὰς κολάσεις τῶν ἁμαρτωλῶν· οὐκ ἔστι, Πάτερ Ἅγιε, ἄλλη δριμυτάτη κόλασις καὶ φοβερωτάτη, ὡς τοῦ πόρνου καὶ τοῦ κλέπτου· ἐξαιρέτως τοῦ πόρνου Μοναχοῦ, καὶ τῆς Μοναχῆς, τοῦ πόρνου ἱερέως καὶ τῆς πρεσβυτέρας· μετὰ δὲ τὸ θεωρῆσαι ταῦτα πάντα, ἀναφέρεται πάλιν εἰς προσκύνησιν τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ, καὶ διὰ τοῦτο γίνονται τὰ μνημόσυνα τῶν τεθνεώτων, καὶ ἐπειδὴ μέλλει ἡ ψυχὴ τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ λαβεῖν τὴν ἀπόφασιν καὶ ἀπελθεῖν ὅπου βούλεται ὁ Θεάνθρωπος Θεός, κατὰ τὰ ἔργα καὶ τὴν πρᾶξιν, ἣν ἔπραξεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ἀποκαθίσταται ἡ ψυχὴ ἔνθα βούλεται ὁ Κύριος, ἕως τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως, ἵνα ἀναστηθῇ καὶ τὸ σῶμα καὶ ἀπολαύσει κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.» Τότε στενάξας ὁ γέρων καὶ δακρύσας πικρῶς, εἶπεν· «οὐαὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾗ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος». Λέγει αὐτῷ ὁ Ἄγγελος, «ναί· τίμιε γέρων, ὁ ἁμαρτωλὸς λέγω, ὁ δὲ δίκαιος μακαρία ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα ᾗ ἐγεννήθη». Τότε λέγει ὁ γέρων· «παρακαλῶ σε εἰπέ μοι καὶ τοῦτο· «ἔχει τίποτε ἄνεσιν ὁ ἁμαρτωλός, ἢ τέλος; ἡ κόλασις αὐτοῦ;» καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος εἶπεν· «Οὐχί, Πάτερ ἅγιε, οὔτε ἡ βασιλεία τῶν δικαίων ἔχει τέλος, οὔτε ἡ κόλασις τῶν ἁμαρτωλῶν· ἐὰν ἔπερνέ τινας κατὰ χιλίους χρόνους ἕνα κόκκον ἄμμον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ νὰ μετέθετεν αὐτόν, ἤθελεν ἔχει ἐλπίδα ἵνα τελειωθῇ· ἡ δὲ τῶν ἁμαρτωλῶν κόλασις τέλος οὐκ ἔχει». Λέγει ὁ γέρων· «παρακαλῶ εἰπέ μοι καὶ τοῦτο· «ποῖοι ἅγιοι εἰσὶν οἱ σπλαγχνικώτεροι εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἵνα παρακαλῇ αὐτοὺς ὁ ἐλεεινὸς ἄνθρωπος ἵνα πρεσβεύωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ;» καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος λέγει· «ὅλοι οἱ ἅγιοι εὔσπλαγχνοι εἰσὶν εἰς ὑμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εὐγνώμονες, ἀλλ' ὑμεῖς οἱ ἄνθρωποι ὡς ἀγνώμονες· καὶ ἀχάριστοι ποιεῖτε αὐτοὺς καὶ ὀργίζονται ἐφ' ὑμᾶς· καὶ γὰρ οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι ἔχουσι πολλὴν εὐσπλαγχνίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἐπειδὴ ἕνεκεν τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, εἶδον καὶ αὐτοὶ τὰ παράδοξα τοῦ Θεοῦ· πλὴν τούτων, ἡ Κυρία ἡμῶν καὶ Δέσποινα Θεοτόκος, κήδεται πλέον τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος· ἔπρεπε, Πάτερ ἅγιε, τὸν ἄνθρωπον ἀνεξάλειπτον ἔχειν τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐκ τοῦ

στόματος αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ διάβολος ἠπάτησεν αὐτὸν καὶ ἀχάριστος ἐγεγόνει· διὰ γὰρ τὴν πρεσβείαν αὐτῆς καὶ ἱκεσίαν, ἵστανται ὁ κόσμος μέχρι τῆς σήμερον. Κατεφρόνησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους, κατεφρόνησε καὶ ὁ Θεὸς αὐτούς, καὶ οἱ Ἅγιοι.»

Πάλιν λέγει ὁ Γέρων. «εἰπὲ Ἅγιε Ἄγγελε, ποῖον ἁμάρτημα ὑπάρχει μεγαλήτερον τῶν ἁμαρτιῶν» καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος εἶπε· «πᾶσα ἁμαρτία, τίμιε γέρων, χωρίζει τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ μνησικακία καὶ ἡ βλασφημία, κυριεύει ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν· αὗται γὰρ καὶ μόνον ἱκαναὶ εἰσὶν καταβιβάσαι τὸν ἄνθρωπον εἰς πέταυρον Ἅδου, εἰς τὰ καταχθόνια γῆς καὶ Θαλάσσης.» Καὶ πάλιν ὁ Γέρων, «ποῖον ἁμάρτημα πλέον τῶν ἄλλων μισεῖ ὁ Θεός; «Καὶ ὁ Ἄγγελος «τὴν κενοδοξίαν· αὕτη μόνη. ὅλον τὸν κόσμον ἀπώλεσεν, ὅτι δι' αὐτῆς ὁ πρωτόπλαστος Ἀδὰμ ἐξόριστος τοῦ Παραδείσου γέγονε· δι' αὐτῆς ὁ πρωτοστάτης τῶν δαιμόνων ἀπώλετο, δι' αὐτῆς ὁ φαρισαῖος τοὺς κόπους ἀπώλεσεν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος, ἐὰν πέσῃ εἰς τοιοῦτον πάθος δύσκολον ἐστὶν ἐγερθῆναι» Τότε λέγει ὁ Γέρων «πῶσι ἄνθρωποι κολάζονται τῶν ἄλλων,» λέγει ὁ Ἄγγελος· εἶπον σοι, ὁ πόρνος καὶ ὁ βλάσφημος, πλὴν λέγω σοι καὶ τοῦτο, ὅτι ὑποκάτω πάντων τῶν κολάσεων, ὑπάρχει κόλασις δεινὴ καὶ πονηρὰ καὶ καλεῖται ἀφάνεια· ἐκεῖ κολάζονται καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ πόρνοι, καὶ οἱ Μοναχοὶ καὶ αἱ Μοναχαὶ αἱ πορνεύουσαι· δι' ὃ τίμιε γέρων, τὸ πεσὸν τάγμα μέλλει ἀνακαινισθῆναι ἀπὸ τοὺς καλοὺς ἱερεῖς καὶ Μοναχοὺς καὶ εἰς μεγάλην τιμὴν ἀχθῆναι· λοιπὸν οἱ πονηροὶ καὶ κακοὶ μοναχοὶ εἰς μεγάλην ἀτιμίαν καὶ κόλασιν ἀπεπέμποναι, ὡς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ παραβαίνοντες τοὺς θείους νόμους. Καὶ οἱ δεχόμενοι παρανόμους ἕνεκεν δώρων, καὶ οἱ κατοφρονοῦντες τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν, ἕνεκεν κοσμικῶν καὶ βιωτικῶν φροντίδων, ἐν μιᾷ γὰρ ἀκολουθίᾳ, λόγον δώσαι ἔχουσι τῷ Θεῷ. Περὶ δὲ τῶν μεθυόντων ἱερέων, τί εἶπω καὶ τί λαλήσω; οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι δεινὴ κόλασις αὐτοὺς ἀναμένει». Τότε λέγει ὁ γέρων· «εἰπέ μοι καὶ τοῦτο παρακαλῶ· οἱ καταφρονοῦντες τὴν Θείαν Κυριακήν, ἔχουσιν τίποτες ἄνεσιν ἐκεῖ; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος εἶπεν· οὐαὶ αὐτοῖς, γέρων, ὅτι φρικτὴ κόλασις δέχεται αὐτούς· εἴτις καταφρονεῖ τὴν ἁγίαν Κυριακήν, τὸν Κύριον καταφρονεῖ, καὶ ὁ Κύριος κοταφρονεῖ αὐτόν· ἡ γὰρ Κυριακὴ ἡμέρα, ὁ Κύριος ἐστίν. Καὶ ὅστις τιμᾷ αὐτήν, τὸν Κύριον τιμᾷ· εἴτις πάλιν τιμᾷ τὴν μνήμην τῶν Ἁγίων καὶ ἑορτάζει τὰς μνήμας τῶν Ἁγίων, βοηθεῖται ὑπ' αὐτῶν, ὅτι μεγάλην παρρησίον ἔχουσι πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἴτι δ' ἂν αἰτήσωσι παρέχει αὐτοῖς ὁ Κύριος· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἀπεδίωξαν τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὔτε τὸν Θεὸν ἔχουσι φίλον οὔτε τινὰ τῶν Ἁγίων, ἀλλ' ἐκολλήθησαν μόνον τοῖς βιωτικοῖς καὶ κοσμικοῖς πράγμασι τοῖς ἀπολλυμένοις καὶ φθειρομένοις καὶ οὐαὶ αὐτοῖς· γίνωσκε, τίμιε γέρων, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ ἱερεὺς ἢ Μοναχὸς ἢ κοσμικὸς ἢ ἰδιώτης, ὃς οὐ τιμᾷ τὴν Ἁγίαν Κυριακὴν, Θεοῦ πρόσωπον οὐ θεωρεῖ, οὐδὲ ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. Νῦν οὖν, τίμιε γέρων, εἴτι βούλει ἐρώτησόν με, ὅτι ὥρα ἐστὶν τοῦ πορευθῆναί με ἐν τῷ οὐρανῷ ποιῆσαι τὴν παράστασιν τοῦ Κυρίου μου». Τότε στενάξας ὁ γέρων καὶ δακρύσας πικρῶς εἶπεν.

«Οὐαὶ ἡμῖν, ἰδοὺ ὁ καλὸς δοῦλος τοῦ Κυρίου μου, Ἄγγελος ὢν ἄϋλος, καὶ ἀναμάρτητος ἐν βίᾳ ὑπάρχει, τοῦ δοῦναι τὴν δοξολογίαν τῷ Κυρίῳ ἡμεῖς δὲ ὑλικοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ οὐ φροντίζομεν, ἀλλὰ καταφρονοῦμεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν.» Τότε λέγει ὁ γέρων· «παρακαλῶ σε, εἰπέ μοι ποία προσευχὴ ἁρμόζει τῷ μοναχῷ καὶ εἰς κάθε ἄλλον χριστιανόν;» Καὶ εἶπεν αὐτῷ· «εἰ ἔστι γραμματοφόρος; ὁ ἄνθρωπος, τοῦ Δαβὶδ οἱ ψαλμοί· εἰδ' οὔ τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν· αὕτη ἡ εὐχὴ δυνατωτέρα ὑπάρχει, καὶ εὐκολωτέρα, καὶ γὰρ πολλοὶ γραμματοφόροι κατέλειπον πάντα, καὶ ταύτην τὴν εὐχὴν ἐκράτησαν καὶ ἐσώθησαν· αὕτη γὰρ δύνανται κρατῆσαι, καὶ νέοι, καὶ γέροντες, καὶ ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ μοναχοί, καὶ μοναχαί, καὶ εὐμαθεῖς, καὶ ἀμαθεῖς, καὶ ἔμπειροι, καὶ ἄπειροι· ὁ βουλόμενος σωθῆναι ταύτην κρατείτω ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτί, ἐν κελλίῳ καὶ ἐν ὁδῷ, ἱστάμενός τε καὶ καθεζόμενος κἂν ὁδεύῃ, κἂν ἐργάζεται, ταύτην κρατείτω μετὰ προθυμίας καὶ πόθου· ἱκανὴ γὰρ ὑπάρχει παντὶ τῷ βουλομένῳ σωθῆναι.» Καὶ πάλιν εἶπεν ὁ γέρων· «ἐπειδὴ διδάξαι με ἦλθε τὸν ἁμαρτωλόν, δέομαί σου, εἰπέ μοι καὶ τοῦτο· «ἐὰν εὑρεθῇ τις ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς καὶ διδάξῃ ἕτερον, καὶ ἐκβάλῃ αὐτὸν ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ δείξῃ αὐτῷ ὁδὸν ἀγαθήν, ἔσωσεν ἑαυτόν, καὶ τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἐξέβαλεν ἀπὸ τὴν κόλασιν· οὕτω καὶ ὁ συμβουλεύων κακῶς τινα, οὐ μόνον ἑκεῖνος ἀπολύει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν παραδίδει τῷ διαβόλῳ· λοιπὸν οὐκ ἔστι δεινοτέρα ἁμαρτία, ὡς τὸ συμβουλεῦσαι ἄνθρωπον εἰς κακὸν ἔργον, οὕτω δὲ πάλιν ἀγαθόν, ὡς τὸ συμβουλεῦσαι εἰς ἀγαθόν.» Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἄγγελος, κλίνας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Γέροντα, εἶπεν αὐτῷ, «εὐλόγησον Πάτερ ἅγιε, συγχώρησόν μοι» τότε πεσὼν ὁ Γέρων προσεκύνησεν αὐτῷ, λέγων· «πορεύου ἐν εἰρήνῃ, παράστηθι τῇ ἁγίᾳ Τριάδι, καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ.» Καὶ ἀναχωρήσας ὁ Ἄγγελος ἀπῆλθεν ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ δὲ Μοναχὸς εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἀπῆλθεν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, καὶ διηγήσατό τινι πιστῷ ἀδελφῷ καὶ συναοκητῇ αὐτοῦ, δοξάζων, καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑ

ΕΚΛΟΓΗ ΜΕΡΙΚΩΝ ΨΥΧΩΦΕΛΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ

Α'. Περὶ Βλασφημίας.

Εἰς τὴν Φοινίκην, χώραν τῆς Λιβανισίας, ἦτον ἕνας μῖμος Γαϊανὸς ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἔλεγε βλασφημίας εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἔμπροσθεν εἰς τὸ θέατρον· καὶ μίαν φορὰν ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του ἡ Θεοτόκος, καὶ τοῦ λέγει· «τί κακὸν σοῦ ἔκαμα ὅπου μὲ βλασφημεῖς ; ὁ δὲ Γαϊανὸς ἐξυπνῶν δὲν ἐδιορθώθη, ἀλλὰ πάλιν ἐβλασφημοῦσεν. Ἡ δὲ Κυρία Θεοτόκος, ἐφάνη εἰς αὐτὸν τρεῖς φοραῖς καὶ τοῦ ἔλεγε τὰ ἴδια, καὶ τὸν ἐνουθετοῦσε νὰ παύσῃ ἀπὸ τὰς βλασφημίας· καθὼς λοιπὸν δὲν ἐδιωρθώθη ὁ μῖμος, ἀλλὰ πάλιν τὴν ἐβλασφημοῦσε, ἕνα μεσημέρι ὅπου ἐκοιμᾶτο ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἡ Θεοτόκος, καὶ δὲν εἶπε τίποτε, ἀλλὰ μὲ τὸν ἕνα δάκτυλόν της διεχάραξε τὰς δύο χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του· καὶ ἐξυπνῶν εὗρε κομμένας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἐκείτετο τὸ κορμί του μοναχόν. Τότε ὡμολόγησε παρρησίᾳ ποίαν ἀνταπόδοσιν ἔλαβε διὰ τὰς βλασφημίας του, διὰ νὰ σωφρονισθοῦν πολλοὶ καὶ νὰ παύσουν ἀπὸ τὰς βλασφημίας.

Β'. Περὶ παρακοῆς.

Εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου, ὅπου ἦτον εἰς τὴν Σκόπελον, ἀνάμεσα εἰς τὴν Σελεύκειαν καὶ Κιλικίαν, ἦτο μία τοιαύτη καλὴ συνήθεια παραδεδομένη ἀπὸ τὸν ἅγιον Θεοδόσιον τὸν κτήτορα, νὰ μοιράζουν κάθε χρόνον τὴν Μεγάλην Πέμπτην εἰς τοὺς πτωχούς, ὅπου εὑρίσκοντο εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἕνα κοιλὸν σιτάρι εἰς ἕκαστον καὶ ἕνα ξεστὶ κρασὶ καὶ ἤμισυ μέλι· ἕνα χρόνον ὅπου ἔγινε δυστυχία εἰς τοὺς καρποὺς, καὶ ὁ σῖτος ἐπωλεῖτο ἀκριβὰ τινὲς ἐκ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Μοναστηρίου, εἶπον εἰς τὸν Ἡγούμενον : «Ἔφετος νὰ μὴ δώσωμεν, κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ σιτάρι εἰς τοὺς πτωχούς, διὰ νὰ μὴ στενοχωρηθοῦν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Μοναστηρίου, ὅτι σῖτος δὲν εὑρίσκεται». Ὁ δὲ Ἡγούμενος τοὺς εἶπεν· «ἂς μὴ κόψωμεν, ἀδελφοί, τὴν εὐλογίαν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου· στοχασθῆτε πῶς εἶναι ἐντολή, καὶ δὲν συμφέρει εἰς ἡμᾶς νὰ τὴν παρακούσωμεν· διατὶ αὐτὸς ἔχει τὴν φροντίδα μας, καὶ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ στενοχωρηθῶμεν». Ἐκεῖνοι ὅμως ἐπέμεναν ἀναγκάζοντες τὸν ἡγούμενον καὶ λέγοντες, «ὅτι ἐφέτος δὲν εἶναι εὔλογον νὰ τὸ δώσωμεν. διότι δὲν εὑρίσκεται σιτάρι καὶ δὲν τὸ δίδομεν». Ἀκουσας ταῦτα ὁ Ἡγούμενος ἐλυπήθη κατὰ πολλὰ καὶ τοὺς εἶπε· «κάμετε ὅ,τι θέλετε». Λοιπὸν ὅταν ἦλθεν ἡ Μεγάλη Πέμπτη δὲν ἔδωκαν εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν σῖτον κατὰ τὴν συνήθειαν· καὶ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, ἐπῆγεν ὁ ἐπιστάτης τοῦ Ὁρίου καὶ ἀνοίγων τὴν θύραν, εἶδεν ὅτι ὁ σῖτος ὅλος ὅπου εἶχον ἐφύτρωσε καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν. Τότε τοὺς λέγει ὁ Ἡγούμενος· ὅποιος παραβαίνει τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρός του ταῦτα παθαίνει· τρυγήσατε τώρα τοὺς καρποὺς τῆς παρακοῆς· ἐὰν ἐκάμνετε ὑπακοὴν ἤθελον δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς πεντακόσια κοιλὰ σιτάρι, νά παρηγορήσωμεν καὶ ἐκείνους τοὺς ἀδελφούς μας, καὶ νὰ θεραπεύσωμεν διὰ μέσου τῆς ὑπακοῆς καὶ τὸν ἅγιον Θεοδόσιον, καὶ ἤθελε μείνει καὶ τὸ ἐπίλοιπον σιτάρι εἰς ἡμᾶς· καὶ τώρα νὰ ὅπου ἀπωλέσθη 5 χιλιάδες κοιλὰ σῖτος· τί τὸ ὄφελος ἐκάμαμεν ; νὰ ὅπου δικαίως ἤλθαμεν τώρα εἰς στενοχωρίαν, καθὼς ἐλέγετε· ἐπράξαμεν δύο κακά, καὶ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν παρέβημεν, καὶ τὴν ἐλπίδα μας δὲν τὴν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ εἰς τὸ Ὁρίον. Λοιπὸν ἀδελφοὶ ἂς μάθωμεν ἀπὸ τοῦτο, ὅπου ἐπάθαμεν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὅπου κυβερνᾷ τὰ πάντα, καὶ ὅτι ὁ ὅσιος Θεοδόσιος φροντίζει ἀοράτως δι' ἡμᾶς τὰ τέκνα του, ὅταν φυλάττωμεν τὰς ἐντολάς του».

Περὶ ἐξομολογήσεως.

Θαῦμα.

Ὁ Ἀββᾶς Ἰωάννης ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῶν Γιγάντων καλουμένης ὅπου ἦτον εἰς τὴν Μεγάλην Ἀντιόχειαν, ἔλεγεν ὅτι μίαν φορὰν ἦλθεν εἰς ἐμὲ ἕνας νέος, καὶ εἶπέ μοι μετὰ πολλῶν δακρύων: «Θέλω νὰ ἐξομολογηθῶ, καὶ παρακαλῶ νὰ μὲ δεχθῇ διὰ τὸν Κύριον»· ἐγὼ δὲ καθὼς τὸν εἶδον ὅπου ἦτον εἰς πολλὴν λύπην καὶ συντριβὴν τὸν ἠρώτησα· «πόθεν ἦλθες τέκνον εἰς τοσαύτην κατάνυξιν ;» καὶ μου ἀπεκρίθη· «κατὰ ἀλήθειαν, πάτερ, εἶμαι κατὰ πολλὰ ἁμαρτωλός, καὶ διὰ τοῦτο κλαίω.» Ἐγώ, δὲ πάλιν τοῦ εἶπον· «πίστευσόν μοι τέκνον, ὅτι καθὼς εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα τὰ ἁμαρτήματα, οὕτως εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα τὰ ἰατρικά· ὅθεν ἐὰν θέλῃς νὰ ἰατρευθῇς, εἰπέ μοι τὰς ἁμαρτίας σου μὲ ὅλην τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ σοῦ δώσω καὶ ἐγὼ τὰ ἐπιτίμια, ὅπου ἁρμόζουν εἰς αὐτάς· διότι μὲ ἄλλον τρόπον θεραπεύεται ὁ φονεύς, μὲ ἄλλον ὁ πόρνος, καὶ μὲ ἄλλον ὁ μάγος, καὶ ἄλλον εἶναι τὸ ἰατρικὸν τοῦ πλεονέκτου.» Ὁ δὲ νέος ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας, καὶ κτυπῶν τὸ στῆθος του, ἔκλαιε πικρῶς, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν ταραχήν, ὅπου εἶχεν ἡ καρδία του, δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἐλεύθερα. Καὶ βλέπων αὐτὸν ἐγώ, ὅπου ἦτον εἰς τόσην λύπην, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγγείλῃ τὴν συμφοράν του, εἶπον πρὸς αὐτήν: «Ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ βίασον ὀλίγον τὸν ἑαυτόν σου, καὶ εἰπέ μοι τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ δυνατὸς εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν νὰ σοῦ δώσῃ τὴν βοήθειάν του, ὅτι ἐκεῖνος, ὅπου διὰ τὴν ἄπειρόν του εὐσπλαγχνίαν, ὑπέμεινε τόσα πάθη, διὰ τὴν ἰδικήν μας σωτηρίαν, καὶ ἐσυναναστρέφετο καὶ συνέτρωγε μὲ τοὺς τελώνας, καὶ δὲν ἀπεστράφη τὴν πόρνην, καὶ ἐδέχθη τὸν ληστὴν καὶ τέλος κατεδέχθη καὶ τὸν σταυρόν, θέλει δεχθῇ καὶ ἐσέ, ὅπου μετανοεῖς καὶ ἐπιστρέφεις εἰς αὐτὸν εἰς τὰς ἰδίας του ἀγκάλας, χαίρων· διότι δὲν θέλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἕως ὅτου νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ αὐτὸς καὶ νὰ ζήσῃ.»

Τότε βιάζων ὁ νέος τὸν ἑαυτόν του καὶ παύων ὀλίγον ἀπὸ τὰ δάκρυα, μοῦ εἶπεν· «ἐγώ, πάτερ, ὁ πολλὰ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, πρὸ δύο ἡμερῶν ἤκουσα, ὅτι ἀπέθανε μία παρθένος, θυγάτηρ ἑνὸς πρώτου ἄρχοντος τῆς πόλεως, καὶ ὧν συνέθισμένος· νὰ κάμνω ταύτην τὴν παράνομον πρᾶξιν, δηλαδὴ νὰ κλέπτω τὰ φορέματα τῶν νεκρῶν, ἐπῆγα τὴν νύκτα εἰς τὸ μνῆμα ἐκεῖνο καὶ ἤρχισα νὰ ἐκδύω τὴν νεκράν, καὶ τῆς ἔβγαλα ὅλα τὰ φορέματα, ὅπου ἐφοροῦσε, καὶ παίρνων καὶ τὸ ὑποκάμισόν της, τὴν ἄφησα γυμνὴν καθὼς ἐγεννήθη. Καὶ εἰς καιρόν, ὅπου ἑτοιμαζόμην νὰ ἔβγω ἀπὸ τὸν τάφον, ἀνεκάθισεν ἡ νεκρὰ ἔμπροσθέν μου, καὶ ἁπλώσασα τὸ ἀριστερόν της χέρι, μὲ ἔπιασεν ἀπὸ τὸ δεξιὸν καὶ μοῦ λέγει: «Ἄνθρωπε, ἔπρεπε νὰ μὲ γυμνώσῃς οὕτω; καὶ πῶς δὲν ἐφοβήθης τὸν Θεόν; πῶς δὲν ἐφοβήθης τὴν μέλλουσαν κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν ; Ἀρά γε δὲν εἶχες χρέος, νὰ μὲ εὐσπλαγχνισθῇς ὡς νεκράν; ἀλλ' ὢν χριστιανὸς ἤθελες νὰ μὲ γυμνώσῃς τελείως ; Καὶ δὲν ἐντρόπης τὴν φύσιν; Ἀρά γε δὲν ἐγέννησεν ἐσὲ ἡ αὐτὴ φύσις; δὲν ἠτίμασας ἐσὺ τὴν ἰδίαν σου μητέρα ὁμοῦ μὲ ἐμέ; Ἄθλιε τῶν ἀνθρώπων! ποίαν ἀπολογίαν δύνασαι νὰ δώσῃς δι' ἐμὲ εἰς τὸ φοβερὸν κριτήριον τοῦ Χριστοῦ ; ὅτι ὅταν ἤμην ζῶσα, δὲν εἶδε ξένος ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ σὺ μετὰ τὸν θάνατόν μου καὶ τὴν ταφήν μου μὲ ἐγύμνωσες, καὶ εἶδες γυμνὸν τὸ σῶμά μου; Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς ποίαν ταλαιπωρίαν κατήντησε. Μὲ ποίαν καρδίαν πηγαίνεις ταλαίπωρε, καὶ μετολαμβάνεις τὸ Πανάγιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ;» Ἐγὼ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἰδὼν ἐφοβήθην ὑπερβολικά, καὶ τρέμων ὅλος μόλις καὶ μετὰ βίας εἶπον πρὸς αὐτήν :

«Ἀπόλυσόν με, παρακαλῶ, καὶ πλέον δὲν τὸ κάμνω αὐτό». Ἀλλ' ἐκείνη μοῦ εἶπεν. «Ἤλθες ἐδῶ καθὼς ἠθέλησες· ἀμὴ δὲν ἐβγαίνεις ἀπ' ἐδῶ καθὼς θέλεις· ὅτι οὗτος ὁ τάφος θέλει γίνῃ κοινὸς καὶ εἰς τοὺς δύο μας· καὶ μὴ νομίσῃς πῶς ἔχεις νὰ ἀποθάνῃς πάραυτα, ἀλλ' ἔχεις νὰ βασανισθῇς ἡμέρας πολλάς, καὶ οὕτω πολὺ κακῶς ἔχεις νὰ τελειώσῃς τὴν ἀθλίαν σου ζωήν». Καὶ ἐγὼ πάλιν τὴν ἐπαρακάλουσα μετὰ δακρύων νὰ μὲ ἀπολύσῃ, καὶ τῆς ὤμνυον εἰς τὸν Οὐρανὸν πῶς δὲν θέλω πράξει πλέον τοῦτο τὸ παράνομον ἔργον· καὶ τότε ἀφοῦ τὴν ἐπαρακάλεσα καὶ ἔχυσα ποταμηδὸν τὰ δάκρυα, μοῦ εἶπε· «ἐὰν θέλῃς νὰ λυτρωθῇς ἀπὸ τὴν ἀνάγκην ταύτην, δός μοι ὑπόσχεσιν ὅτι, ἐὰν σὲ ἀπολύσω, ὄχι μόνον ἀπέχεις ἀπὸ αὐτὰς τὰς μυσαρὰς πράξεις, ἀλλὰ ὑπάγεις εὐθὺς εἰς Μοναστήριον καὶ γίνεσαι μοναχός, καὶ μετανοεῖς διὰ τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ δουλεύεις εἰς τὸν Χριστόν, καὶ οὕτω νὰ σὲ ἀφήσω». Καὶ ἐγὼ τῆς ὑπεσχέθην, ὅτι θέλω κάμει ὅσα μοῦ εἶπε καὶ θέλω ὑπάγει παραυτοῦς εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἔπειτα μοῦ εἶπεν ἡ κόρη· «ἔνδυσόν με καθὼς μὲ ηὗρες» Καὶ εὐθὺς τὴν ἔνδυσα, καὶ οὕτως ἔπεσε πάλιν εἰς τὸν τάφον καὶ ἀπέθανε. Λοιπὸν ἐγὼ ὁ ἄθλιος καὶ ἁμαρτωλός, καθὼς ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ μνῆμα εὐθὺς ἦλθα ἐδῶ, ζητῶν τὴν σωτηρίαν μου. Ταῦτα ἀκούσας ἐγὼ ἀπὸ τὸν νέον ἐκεῖνον, τὸν ἐνουθέτησα μὲ λόγους σωτηριώδεις, καὶ τοῦ ἔδωκα κανόνα μετανοίας, καὶ ἠγωνίζετο μετὰ πολλῆς προθυμίας, καὶ μετὰ καιρὸν τὸν ἔνδυσα καὶ τὸ σχῆμα τὸ μοναχικὸν καὶ τὸν ἐσφάλισα ἐντὸς ἑνὸς σπηλαίου εἰς τὸ ὄρος, καθὼς ἐζήτησε καὶ ἔζησε θεαρέστως.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Περὶ Ἐλεημοσύνης.
Ἕτερον θαῦμα.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦτον ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους καὶ πλουσίους ἄρχοντας, ἐλεήμων πολλά, ὅπου εἶχε μονογενῆ,καὶ δείχνων εἰς αὐτὸν ὅλον του τὸν πλοῦτον, τὸν ἠρώτησε. «Τί θέλεις, τέκνον μου, καλύτερον; νὰ σοῦ ἀφήσω ὅλον τὸν πλοῦτόν μου τοῦτον, ἢ νὰ σοῦ ἀφήσω ἐπίτροπο τὸν Θεόν ; Ὁ δὲ υἱός του καλόγνωμος ὢν καὶ θεοφοβούμενος καὶ πολλὰ εὐχαριστημένος εἰς τὰς ἐλεημοσύνας ὅπου ἔκαμνεν ὁ πατήρ του, εἶπε πρὸς αὐτόν. «Κάλλιον θέλω τὸν Θεὸν μυριάκις παρ' ὅλα τὰ πλούτη τοῦ κόσμου· διότι αὐτὰ ὅλα σήμερον ἢ αὔριον ἀφανίζονται ἢ φθείρονται. Καὶ ἀπὸ τότε ὅπου ἤκουσε τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν τοῦ υἱοῦ του ἔδιδεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀλύπητα, ὥστε ὅπου ὅταν ἀπέθανε, ἄφισε πολλὰ ὀλίγα χρήματα καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔμεινεν ὁ υἱός του πτωχὸς καὶ ταπεινός, ἔχων τὴν ἐλπίδα του εἰς τὸν Θεόν,εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἄφησεν ὁ πατήρ του. Ἦτο δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἄλλος τις πλούσιος καὶ λαμπρὸς ἄρχων, ὁ ὁποῖος εἶχε γυναῖκα εὐλαβῆ καὶ φιλόχρηστον καὶ μίαν θυγατέρα μονογενῆ· λοιπὸν ἡ γυνή του εἶπε πρὸς αὐτόν : «Ἡμεῖς ἔχομεν ταύτην τὴν θυγατέρα καὶ τόσα ἀγαθά, ὅπου μᾶς ἐχάρισεν ὁ Κύριος· ὅθεν ἂς ζητήσωμεν νὰ τὴν ὑπανδρεύσωμεν μὲ ἄρχοντα ὅμοιόν μας, ὄχι ὅμως κακογνώμονα, ὅστις νὰ τὴν θλίβῃ πάντοτε· ἀλλ' ἂς ζητήσωμεν νὰ εὕρωμεν καλὸν νέον, θεοσεβούμενον, καὶ ταπεινόν, καὶ νὰ τὴν ὑπανδρεύσωμεν μὲ ἐκεῖνον, διὰ νὰ τὴν ἔχῃ εἰς περιποίησιν.» Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς εἶπε: «Πολὺ καλὰ τὸ ἐσκέφθης αὐτό· ὕπαγε εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ παρακάλεσε περὶ τούτου τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης σου ψυχῆς, καὶ ὅποιος ἐμβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρῶτος μετὰ τὴν προσευχήν σου, ἐκεῖνος εἶναι ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ κάμωμεν γαμβρὸν εἰς τὴν κόρην μας. Οὕτως ἔκαμεν ἡ γυνή, καὶ μετὰ τὴν προσευχήν της, πρῶτος ὅπου ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν ἦτο ὁ προρρηθεὶς νέος, ὁ ἐκλέξας ἐπιστάτην τὸν Θεόν. Ὅθεν ἡ γυναῖκα ἠρώτησεν σύτὸν πόθεν ἦτον, καὶ αὐτὸς τῆς εἶπεν, ὅτι ἦτον ἀπὸ τὴν πολιτείαν καὶ υἱὸς τοῦ δεῖνος· ἐκείνη δὲ τοῦ εἶπεν· «ἐκείνου τοῦ ἐλεήμονος ;» καὶ τῆς ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ τῆς ἐδιηγήθη ἐκεῖνα ὅπου τοῦ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνα ὅπου τοῦ εἶπεν ἐκεῖνος. Τότε ἡ γυνὴ δοξάζουσα τὸν Θεόν, ὅπου τῆς ἀπέστειλε καλὸν γαμβρόν, καθὼς ἐπόθει, εἶπε πρὸς αὐτόν: «Ἰδοὺ ὁ Χριστὸς ὅπου ἔκλεξες ἐπίτροπον καὶ προστάτην σου, σοῦ ἔστειλε καὶ γυναῖκα καὶ χρήματα διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῇς καὶ τὰ δύο μὲ φόβον Θεοῦ, καὶ νὰ σὲ φωτίσῃ ὁ Κύριος νὰ βαδίσῃς ἕως τέλους τὴν ὁδὸν τοῦ πατρός σου.» Καὶ εὐθὺς τοῦ ἔδωκαν τὴν θυπατέρα των εἰς γυναῖκα καὶ τὸν ἔκαμαν κληρονόμον των εἰς ὅλα της τὰ ὑπάρχοντα. Τοιαύτην ἀνταπόδοσιν δίδει ὁ πλουσιόδωρος Θεὸς εἰς ἐκείνους ὅπου ἔχουν τὴν ἐλπίδα τους εἰς αὐτὸν καὶ ὄχι εἰς τὰ χρήματα.

Περὶ ἐλεημοσύνης.
Ἕτερον θαῦμα.

Εἰς τὴν Νίσιβιν χώραν τῆς Μεσοποταμίας, ἦτον ἕνα ἀνδρόγυνον· ὁ ἄνδρας εἰδωλολάτρης καὶ ἡ γυνὴ χριστιανὴ εὐλαβὴς καὶ φιλόπτωχος, οἱ ὁποῖοι εἶχον πενῆντα φλωρία, καὶ ἡμέραν τινά, εἶπεν ὁ ἄνδρας εἰς τὴν γυναῖκά του· «νὰ δώσωμεν εἷς τινα ταῦτα τὰ χρήματα, διὰ νὰ λαμβάνωμεν τὸ διάφορον νὰ οἰκονομῶμεν τὰς ἀνάγκας μας·» ἡ δὲ γυνὴ τῷ εἶπεν· «ἐὰν θέλῃς νὰ τὰ δώσῃς μὲ τὸ διάφορον, δός τα εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν, ὁ ὁποῖος καὶ διάφορον δίδει καὶ τὸ κεφάλαιον διπλασιάζει.» Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτήν· «ποῦ εἶναι ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν; δεῖξον αὐτὸν εἰς ἐμέ, διὰ νὰ τὰ δώσω » ἡ δὲ γυνὴ τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν,καὶ καθὼς ἐμβῆκαν εἰς τὴν αὐλήν, τῷ ἔδειξε τοὺς πτωχοὺς ὅπου ἦσαν ἐκεῖ καὶ ἐζήτουν ἐλεημοσύνην καὶ τῷ εἶδεν· «ἂν τὰ δώσῃς εἰς τούτους, ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν τὰ λαμβάνει, καὶ σοῦ δίδει τὸ διάφορον». Καὶ ἐκεῖνος ἔδωκεν εὐθὺς εἰς τοὺς πτωχοὺς τὰ πενῆντα φλωρία. Ἀφοῦ παρῆλθεν ἱκανὸς καιρὸς εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκά του «δὲν μᾶς δίδει ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν τὸ διάφορον τῶν χρημάτων, διότι δὲν ἔχομεν ἔξοδα ;» ἐκείνη τῷ ἀπεκρίθη· «ναί, μᾶς τὸ δίδει, μόνον ὕπαγε ἐκεῖ ὅπου τὰ ἔδωκες, καὶ θέλει σοῦ τὸ δώσει.: Καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκεῖνος· καὶ παρετήρει τὸ ἓν μέρος καὶ τὸ ἄλλο καὶ δὲν ἔβλεπεν ἄλλοι τινά, εἰμὴ μόνον τοὺς πτωχούς· καὶ διελογίζετο ἀπὸ ποῖον νὰ ζητήσῃ τὸ διάφορον· εἶδεν ἐμπρὸς εἰς τοὺς πόδας του ἕνα φλωρίον ὅπου ἦτον ἐρριμένον ἐπάνω εἰς ἕνα μάρμαρον, τὸ ἐπῆρε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἰκόν του καὶ εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκα του· «ἐπῆγα εἰς τὴν ἐκκλησίαν σας, καὶ πίστευσόν μοι δὲν εἶδον ἐκεῖ, καθὼς εἶπες τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν, οὐδὲ μοὶ ἔδωκέ τινας τίποτε· πλήν, τοῦτο τὸ φλωρὶ ηὗρα ἐκεῖ,

ὅπου ἔδωκα ἐγὼ τὰ πενῆντα φλωρία». Τότε τῷ λέγει ἡ θαυμασία ἐκείνη γυνή «Ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν ἔρριψεν αὐτὸ ἐκεῖ, χωρὶς νὰ φανῇ διὰ νὰ τὸ πάρῃς, διότι αὐτὸς εἶνε ἀόρατος καὶ μὲ ἀόρατον δύναμιν καὶ χεῖρα κυβερνᾷ ὅλον τὸν κόσμον· ἀλλ' ὕπαγε, αὐθέντα μου, νὰ ἀγοράσῃς τροφὰς διὰ νὰ φάγωμεν σήμερον καὶ αὐτὸς πάλιν σοῦ δίδει.» Καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἠγόρασεν ἄρτον, οἶνον καὶ ὀψάρια· ἀφ' οὗ τὰ ἔφερε τὰ ἔδωκεν εἰς τὴν γυναῖκά του· καὶ ἐκείνη,ἤρχισε νὰ παστρεύῃ τὰ ὀψάρια καὶ καθὼς ἔσχισεν ἕνα ηὗρεν εἰς τὰ σπλάγχνα του μίαν πέτραν πολύτιμον (ἴασπιν), καὶ ἐθαύμασεν εἰς τὴν λαμπρότητά της, ὅμως δὲν ἤξευρεν τί πέτρα ἦτον· τὴν ἐφύλαξε καὶ ὅταν ἦλθεν ὁ ἄνδρας τῷ ἔδειξε τὴν πέτραν λέγουσα· «ταύτην τὴν πέτραν ηὗρα μέσα εἰς τὰ ὀψάρια·» καὶ βλέπων αὐτὴν ἐθαύμασε καὶ αὐτὸς καὶ τῇ εἶπε· «δός μοί την νὰ ὑπάγω νὰ τὴν πωλήσω, ἴσως καὶ πάρω τι δι' αὐτήν», διότι οὔτε αὐτὸς ἤξευρε τί πέτρα ἦτον, ἐπειδὴ καὶ ἦτον ἰδιώτης ἄνθρωπος. Λοιπὸν λαμβάνων τὴν πέτραν ἐπῆγεν εἰς ἕνα σαράφην ὅστις ἤξευρε τί ἤξιζεν ἡ πέτρα καὶ τῷ εἶπε. «Θέλεις νὰ ἀγοράσῃς ταύτην τὴν πέτραν ;» καὶ ἐκεῖνος ἀφ' οὗ τὴν εἶδεν τῷ εἶπεν· «τί θέλεις νὰ σοὶ δώσω δι' αὐτήν ;» τῷ λέγει ἐκεῖνος· «δός μοι ὅτι θέλεις»· ὁ δὲ ἀγοραστὴς τῷ εἶπε· «νὰ σοὶ δώσω πέντε φλωρία·» ὁ πωλητὴς νομίζων ὅτι τὸν περιπαίζει, τῷ εἶπε· «καὶ δίδεις εἰς αὐτὴν πέντε φλωρία ;» ὁ σαράφης νομίζων, ὅτι περιπαικτικῶς ἔλεγε τὰ πέντε φλωρία, τῷ εἶπε· «λάβε δέκα·» ἐκεῖνος ἐσιώπα νομίζων πάλιν ὅτι τὸν περιέπαιζε· παρατηρῶν αὐτὸν ὁ σαράφης, ὅτι δὲν τῷ ἀπεκρίνατο εἰς τὰ δέκα, τῷ εἶπε· «λάβε εἴκοσι, λάβε τριάκοντα· λάβε πεντήκοντα·» ὁ πωλητὴς ἐνόησεν, ὅτι ἡ πέτρα ἦτον πολύτιμος καὶ διὰ τοῦτο ἔδιδεν ὁ σαράφης μὲ τόσην προθυμίαν τὰ πεντήκοντα φλωρία, διὸ καὶ ἐζήτει περισσότερα· ὁ δὲ ἀγοραστὴς μὲ τὸ νὰ ἤξευρε τί ἤξιζεν ἡ πέτρα τῷ ἔδιδε περισσότερα· τέλος τῷ ἔδωκε τριακόσια φλωρία καὶ τὴν ἐπῆρε· λαμβάνων ταῦτα ὁ πωλητής, ἐπῆγε χαίρων εἰς τὸν οἰκόν του. Ἡ δὲ γυνή του νομίζουσα ὅτι τὴν ἐπώλησε διὰ πέντε ἢ δέκα δραχμάς, τὸν ἠρώτησε πόσον ἐπώλησε τὴν πέτραν; καὶ ἐκεῖνος ἐβγάνων τὰ τριακόσια φλωρία, τὰ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν λέγων· «τόσα τὴν ἐπώλησα». Βλέπουσα ἡ γυνὴ τὰ τριακόσια φλωρία ἐθαύμασε τὴν ἀγαθότητα τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ ἡμῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «Ἰδοὺ ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν, ὅτι εἶναι ἀγαθὸς καὶ εὐγνώμων καὶ πλουσιόδωρος· βλέπεις πῶς σοὶ ἔδωκε, ὄχι μόνον τὰ πεντήκοντα τὰ ὁποῖα τῷ ἔδωκες καὶ τὸ διάφορον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν τὰ ἐπολλαπλασίασε καὶ σοὶ τὰ ἔδωκε; Λοιπὸν ἀπὸ τούτου γνώρισον, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλος Θεὸς οὔτε εἰς τὴν γῆν, οὔτε εἰς τὸν οὐρανόν, πάρεξ αὐτὸς μόνος θεός». Ὁ δὲ ἀνὴρ τῆς ἐγνώρισεν ἐμπράκτως διὰ μέσου τούτου τοῦ θαύματος, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἀλήθεια, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε Θεὸς ἀληθινὸς παρευθὺς ἔγεινε χριστιανὸς, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστῶν τὴν γυναῖκα διὰ τὴν φρόνησίν της, ὅτι διὰ μέσου αὐτῆς ἔλαβε τὴν χάριν νὰ γνωρίσῃ ἐν ἀληθείᾳ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τοιαύτην ἀνταπόδοσιν δίδει εἰς ἐκείνους ὅπου ἐλεοῦν τοὺς πτωχούς.

Ἕτερον θαῦμα.
Περὶ ἐλεημοσύνης.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Παύλου, ἦτο κόρη τις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὀρφανὴ ἀπὸ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι τῆς ἄφησαν πλοῦτον πολύν· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν κατέβη εἰς τὸ περιβόλι της χάριν περιηγήσεως· (διότι τὰ σπήτια τῶν μεγάλων ἀρχόντων εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔχουν καὶ περιβόλια), καί, καθ' ὃν χρόνον ἦτο εἰς τὸ περιβόλι της, εἶδεν ἄνθρωπόν τινα, ὅστις ἠτοιμάζετο νὰ πνιγῇ· τρέχει αὐτὴ καὶ τῷ λέγει : «τί κάμνεις αὐτοῦ, ἄνθρωπε; » ἐκεῖνος τῇ λέγει: «ἄφησέ με, γύναι, νὰ πνιγῶ, διὰ νὰ γλυτώσω, ὅτι εἶμαι εἰς πολλὴν θλῖψιν, καὶ στενοχωρίαν». Ἡ κόρη τῷ λέγει · «εἰπέ μοι, τί ἔχεις καὶ ἴσως δυνηθῶ νά σοι βοηθήσω» · τῇ λέγει ἐκεῖνος· «ἄσπρα πολλὰ χρεωστῶ καὶ οἱ δανεισταὶ μὲ στενοχωροῦν καθ' ἑκάστην διὰ νὰ τοὺς δώσω καὶ δὲν ἔχω, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ ἀποθάνω μᾶλλον ἢ νὰ ζῶ τοιαύτην ζωήν». Ἡ κόρη τῷ λέγει «παρακολῶ σε, ἄνθρωπε, παῦσον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κακοῦ καὶ ἐγὼ σοὶ δίδω ὅσα χρήματα ἔχω καὶ δὸς αὐτὰ εἰς τοὺς δανειστάς σου, μόνον μὴ θανατώσῃς τὸν ἑαυτόν σου». Λαμβάνων ἐκεῖνος ὅσα χρήματα εἶχεν ἡ κόρη ἐπλήρωσε τὸ χρέος καὶ ἔσωσε τὴν ζωήν του· ἐκείνη δὲ ἀφοῦ ἔδωκεν ὅλον τὸν πατρικόν της πλοῦτον, μετ' ὀλίγον καιρὸν ἤλθεν εἰς στενοχωρίαν καὶ μὴ ἔχουσα συγγενῆ τινα, ὅπως ἔχῃ τὴν φροντίδα της, ἤλθεν εἰς τόσην ἀνάγκην, ὥστε ἐβιάσθη νὰ γείνῃ πόρνη, διὰ νὰ πέρνῃ ἀπὸ τοιαύτης μυσαρᾶς πράξεως τὴν κυβέρνησίν της. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ ἠσθένησε βαρέως καὶ ἦλθεν εἰς ἑαυτήν· καὶ ἐρχομένη εἰς μετάνοιαν καὶ κατάνυξιν, ἔλεγε τῶν γειτόνων της: «κάμετε ἔλεος εἰς ἐμὲ καὶ λυπηθῆτε

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

τὴν ψυχήν μου, ἥτις κινδυνεύει νὰ ἀπολεσθῇ, καὶ καὶ ὡμιλήσατε εἰς τὸν Πατριάρχην, διὰ νὰ μὲ κάμῃ Χριστιανήν, (ὅτι ἕως τότε ἦτο ἀβάπτιστος). Ἐκεῖνοι δὲ τὴν κατεφρόνησαν ὅλοι λέγοντες· «τάχα τὴν δέχεται ὁ Πατριάρχης ἐπειδὴ εἶναι πόρνη ;» καὶ διὰ τοῦτο ἦτον ἡ δυστυχὴς εἰς μεγάλην λύπην, μὲ τὸ νὰ μὴ εὑρίσκετό τινα; νὰ τὴν βοηθήσῃ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην,

Τότε παρεστάθη εἰς αὐτὴν Ἄγγελος Κυρίου εἰς τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὅστις ἤθελε νὰ πνιγῇ διὰ τὸ χρέος καὶ αὐτὴ τὸν εὐσπλαγχνίσθη δοῦσα αὐτῷ τὸν πλοῦτον της, καὶ λέγει πρὸς αὐτήν· «τί ἔχεις; διὰ τί εἶσαι εἰς τόσην λύπην;» καὶ ἐκείνη τῷ εἶπε· «λυποῦμαι διατὶ εἶμαι ἀβάπτιστος, καὶ δὲν θέλει τινὰς νὰ λαλήσῃ εἰς τὸν Πατριάρχην, διὰ νὰ μὲ βαπτίσῃ». Ἐκεῖνος τῇ εἶπεν· «ἀληθῶς θέλεις νὰ γίνῃς χριστιανή»; «ναί,τῷ ἀπεκρίθη ἐκείνη· «κατὰ πολλὰ ποθῶ, καὶ παρακαλῶ σε βοήθησόν μοι τώρα εἰς ταύτην τὴν ἀνάγκην μου»· τῇ λέγει ἐκεῖνος· «μὴ λυπῆσαι διά τοῦτο καὶ ἐγὼ τώρα θὰ φέρω ἀνθρώπους νὰ σὲ ὑπάγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ βαπτισθῇς»· καὶ παρευθὺς φέρει ἄλλους δύο ἀνγέλους, οἵτινες ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν δύο μεγάλα πρόσωπα,ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δηλονότι τοῦ αὐθέντου τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τὴν ἐπῆγαν ἐκεῖνοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ προσκαλέσαντες τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἦσαν διωρισμένοι νὰ βαπτίζουν καὶ ὡμίλησαν αὐτοῖς διὰ νὰ τὴν βαπτίσουν. Οἱ δὲ κληρικοὶ εἶπον πρὸς αὐτούς· «γίνεσθε σεῖς ἐγγυηταὶ δι' αὐτήν;» «ναί, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι, ἡμεῖς γινόμεθα ἐγγυηταὶ καὶ ἀνάδοχοι αὐτῆς». Τότε οἱ κληρικοὶ τελέσαντες ὅλα ὅσα ἐχρειάζοντο, ἐβάπτισαν αὐτὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ἐνέδυσαν τὰ φορέματα ἅτινα ἐσυνήθιζαν νὰ ἐνδύωσι τοὺς νεοφωτίστους· καὶ οὕτω λευκοφοροῦσα καὶ βασταζομένη ἀπ' ἐκείνους, ἐπῆγεν εἰς τὸν οἰκόν της· ἐκεῖνοι δὲ ἀνεχώρησαν. Οἱ δὲ γείτονες βλέποντες αὐτὴν φοροῦσαν τὰ ἐνδύματα τῶν νεοφωτίστων, τὴν ἠρώτησαν· «ποῖος τὴν ἀνεδέχθη;» καὶ τοῖς ἀπεκρίθη· «ὅτι ἦλθον δύο ἄνδρες καὶ μὲ ἐπῆγαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ εἶπον εἰς τοὺς κληρικούς, καὶ μὲ ἐβάπτισαν, καὶ ἐκεῖνοι ἔγειναν καὶ ἀνάδοχοί μου, ὅμως ποῖοι καὶ πόθεν ἦσαν δὲν ἠξεύρω». Οἱ γείτονες τότε ὑπῆγον εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τῷ ἀνήγγειλαν τὰ γενόμενα· καὶ ὁ Πατριάρχης καλέσας τοὺς κληρικοὺς τοὺς ἠρώτησε περὶ τούτου· ἐκεῖνοι δὲ τῷ εἶπον· ὅτι «ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα ἄνθρωποι τοῦ αὐθέντου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔφερον αὐτὴν πρὸς ἡμᾶς καὶ γενόμενοι ἐγγυηταὶ καὶ ἀνάδοχοι, τὴν ἐβαπτίσαμεν· ἀποστείλας εἶτα ὁ Πατριάρχης ἔφερε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οὓς εἶπον οἱ κληρικοὶ καὶ τοὺς ἠρώτησεν ἐὰν ἔγειναν οὗτοι ἐγγυηταὶ καὶ ἀνάδοχοι τῆς κόρης ἐκείνης ; καὶ ἐκεῖνοι τῷ εἶπον· «δὲν ἔχομεν περὶ τούτου καμμίαν εἴδησιν, οὐδὲ ἠξεύρομεν ποῖοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διέπραξαν τὸ τοιοῦτον». Τότε ἠννόησεν ὁ Πατριάρχης, ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἦτον ἐκ Θεοῦ, καὶ διὰ μέσου Θείων Ἀγγέλων ἐνηργήθη, διὰ τοῦτο προσκαλεσάμενος τὴν κόρην ἐκείνην τῇ εἶπεν· «εἰπέ μοι,θύγατερ, ποῖον καλὸν ἔργον ἔπραξας ;» καὶ ἐκείνη εἶπε· «ποῖον καλὸν τὰ πράξω ἐγώ, ἥτις ἦμην πόρνη καὶ πτωχή;» Τῇ λέγει πάλιν ὁ Πατριάρχης· «δὲν ἠξεύρεις παντελῶς ὅτι ἔκαμες εἰς τὴν ζωήν σου κανὲν καλὸν ποτέ ;» ἐκείνη τῷ εἶπε· «δέν ἠξεύρω, Δέσποτα, ἄλλο τι παρὰ μίαν φορὰν εἶδον ἄνθρωπόν τινα ὅστις ἔμελλε νὰ πνιγῇ στενοχωρούμενος ὑπὸ τῶν δανειστῶν του διὰ τὸ χρέος ὅπερ τοῖς ἐχρεώστει· εἰς ὃν ἐγὼ ἔδωκα ὅλην μου τὴν περιουσίαν, δι' ἣ ; ἐπλήρωσεν αὐτοὺς καὶ ἐσώθη τοῦ θανάτου» καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Καὶ οὕτως ἐγνώρισαν ὅλοι οἱ ἐκεῖ παρευρεθέντες καὶ ἀκούσαντες, ὅτι διὰ τὸ ἔλεος ποὺ ἔκαμεν ἐκείνη εἰς τὸν πλησίον, ἠλέησε καὶ ἐκείνην ὁ Θεός, λυτρώσας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ψυχικοῦ, καὶ τὴν ἠξίωσε τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας του.

Διήγησις περὶ Μετανοίας.

Ὁ Ἅγιος Γερμανὸς ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως γράφει εἰς λόγον, ὃν συνέγραψε περὶ μετανοίας, ὅτι εἷς Χριστιανὸς ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς πορνείας καὶ καθ' ἡμέραν ἔπιπτεν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ εὐθὺς πάλιν μετενόει ἐξιλεούμενος τὸν Δεσπότην Χριστὸν μὲ δάκρυα καὶ προσευχάς, καὶ πάλιν πλανώμενος ἔπιπτεν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ εὐθὺς πάλιν ἔτρεχεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐρριπτε τὸν ἑαυτόν του ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ ἐλέησόν με, καὶ ἄρον ἀπ' ἐμοῦ τὸν πειρασμὸν τοῦτον, ὅτι νικῶμαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, καὶ δὲν ἔχω πρόσωπον νὰ ἀτενίσω εἰς τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου, καὶ νὰ ἴδω τὸ γλυκύτατόν σου πρόσωπον διὰ νὰ εὐφρανθῶ»· καὶ ἐξερχόμενος τῆς ἐκκλησίας, πάλιν ἔπιπτεν εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ὅμως δὲν ἀπήλπιζεν ἑαυτόν, ἀλλ' ἔτρεχεν εὐθὺς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔλεγε τὰ ὅμοια εἰς τὸν φιλάνθρωπον Κύριον, καὶ ἔκαμνε τοῦτο εἰς χρόνους πολλούς. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἶπε πρὸς τὸν Θεόν. «Κύριε σὲ βάλλω ἐγγυητὴν

ὅτι ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, δὲν θέλω κάμει τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, μόνον συγχώρησον ἐκεῖνα ὅσα ἥμαρτον ἕως τὴν σήμερον»· καὶ πάλιν εὑρίσκετο εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἐμακροθύμει ζητῶν τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἐγένετο οὐχὶ ἕνα χρόνον, ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀλλὰ δέκα χρόνους καὶ περισσότερον. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν καθὼς ἔπραξε πάλιν τὴν ἁμαρτίαν, ἐπῆγε τρέχων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔπεσε πρηνὴς εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας ἔκλαιε καὶ ὠδύρετο, βιάζων τὰ σπλάγχνα τοῦ παναγάθου Θεοῦ ἡμῶν, ἵνα τὸν συμπαθήσῃ καὶ τῷ δώσῃ βοήθειαν, διὰ νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τοῦ βορβόρου τῆς ἁμαρτίας· βλέπων δὲ ὁ διάβολος, ὅτι νικᾶται ὑπ' αὐτοῦ διὰ μέσου τῆς μετανοίας, ηὐθαδίασεν ὁ μιαρός, φανεὶς ὀφθαλμοφανῶς, ἐμπροσθεν τῆς θύρας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ στρέφων ὄπισθεν τὸ πρόσωπόν του, ἐφώναζε λέγων τοιαῦτα· «ὦ βία, διατί μὲ κατατρέχεις τοιουτοτρόπως, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ; ἡ συμπάθειά σου ἡ ἄμετρος μὲ νικᾷ· διατὶ δέχεσαι τοῦτον τὸν πόρνον καὶ ἀκάθαρτον, ὁ ὁποῖος ψεύδεται εἰς σὲ καθ' ἡμέραν καὶ περιπαίζων τὴν ἐξουσίαν σου σὲ καταφρονεῖ; διατὶ δὲν τὸν καίεις μὲ τὴν ἀστραπήν σου, ἀλλὰ μακροθυμεῖς παὶ ἀναμένεις αὐτόν; Λοιπὸν δὲν εἶσαι κριτὴς δίκαιος, ἀλλ' ὅπου θέλεις παρακρίνεις καὶ παραβλέπεις, καὶ ἐμὲ διὰ μικρὰν παράβασιν τῆς ὑπεροφανείας, μὲ ἐκρήμνισας ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δὲν μὲ ἐλυπήθης παντάπασι· καὶ οὗτος ὅστις εἶναι ψεύστης καὶ πόρνος, ἐπειδὴ καὶ θρηνεῖ ἔμπροσθέν σου, συμπαθεῖς καὶ ὑπακούεις διὰ νὰ τὸν ἐλεήσῃς ; Λοιπὸν τί καλεῖσαι δίκαιος; διότι, ὡς βλέπω, δέχεσαι καὶ σὺ πρόσωπα καὶ ἀπὸ τὴν πολλήν σου ἀγαθότητα παραβλέπεις τὸ δίκαιον». Καὶ ταῦτα λέγοντος μετὰ πολλῆς πικρίας. ἐξῆρχετο τῶν μυκτήρων του φλὸξ καὶ εὐθὺς ἐξῆλθε φωνὴ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βήματος λέγουσα· ὦ δράκον πονηρὲ καὶ ὀλέθριε! δὲν ἐχόρτασεν ἡ πονηρά σου γνώμη ὅτι κατέπιες ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ σπουδάζεις νὰ ἁρπάσῃς καὶ νὰ καταπίῃς καὶ τοῦτον, ὅστις προσέπεσεν εἰς τὸ ἄπειρον ἔλεός μου; ἔχεις σὺ νὰ δείξῃς τόσα πταίσματά του, ὅσα νὰ ἐξισάζωσι μὲ τὸ αἷμά μου, ὅπερ ἔχυσα διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἁμαρτωλῶν; Ἰδοὺ ἡ σφαγή μου. Ἰδοὺ ὁ θάνατός μου συνεχώρησε τὰς ἁμαρτίας του, διατὶ σὺ ὅταν ἔρχεται πρὸς σὲ μὲ τὴν ἁμαρτίαν δὲν τὸν ἀποδιώκεις, ἀλλὰ τὸν δέχεσαι μετὰ χαρᾶς, ἐλπίζων νὰ τὸν κερδίσῃς καὶ ἐγώ, ὅστις εἶμαι φύσει ἐλεήμων καὶ ἀγαθός, καὶ ὅστις ἐπρόσταξα τὸν Ἀπόστολόν μου Πέτρον νὰ συγχωρῇ ἑκεῖνον, ὅστις τῷ πταίει ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ τὴν ἡμέραν, ἤτοι τετρακοσίας ἐννενήκοντα φοράς, ἀπείρως δηλαδή, νὰ μὴ συγχωρήσω αὐτόν ; ναί, κατ' ἀλήθειαν, ἐπειδὴ καὶ προστρέχει εἰς ἐμέ, δὲν θέλω τὸν ἀποστραφῆ ἕως οὗ νὰ τὸν κληρονομήσω· διότι ἐγὼ ἐσταυρώθην διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐξέπλωσα τὰς χεῖράς μου διὰ νὰ καταφύγῃ εἰς ἐμὲ καὶ πᾶς ὅστις θέλει νὰ σωθῇ, ὅτι οὐδένα ἀποδιώκω τῆς ἀγαθότητός μου κἂν μυρίας φορὰς τὴν ἡμέραν ἔρχεται εἰς ἐμὲ καὶ πάλιν φεύγει, διότι δὲν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ καλέσω τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.» Ὁ δὲ διάβολος ἵστατο τρέμων καὶ μὴ δυνάμενος νὰ φύγῃ· ἀκούει εἶτα δευτέραν φωνὴν λέγουσαν· «ἄκουσον, πλάνε καὶ ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας,δι'ἐκεῖνο ὅπερ μὲ ἐγκαλεῖς, ὅτι ἐγὼ εἰμὶ δίκαιος, καὶ ὡς εὗρω τὸν ἄνθρωπον, οὕτω τὸν κρίνω· καὶ ἐπειδὴ εὗρον τοῦτον προσπίπτοντα τώρα ἔμπροσθεν μου ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει ζητῶν παρ' ἐμοῦ ἔλεος, διὰ τοῦτο θέλω λάβει τώρα τὴν ψυχήν του, καὶ θέλω τὴν στεφανώσει, ὡσεὶ ἑνὸς Ἁγίου, διότι εἰς τόσους χρόνους ὑπέμεινεν ἐλπίζων εἰς τὴν ἀγαθότητά μου, καὶ δὲν ἀπήλπισεν αὐτὸν τῆς σωτηρίας του· σὺ δὲ ταλαίπωρε, ἰδὲ τὴν ψυχὴν ταύτην, πόσης τιμῆς ἔχει νὰ ἀξιωθῇ.» Ὧν λοιπὸν ὁ ἀδελφὸς πεπτωκὼς εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Ναοῦ, ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας, εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ κλαίων καὶ ὀδυρόμενος παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Καὶ εὐθὺς ἦλθε πλῆθος Ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ ἔλαβον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ δόξης πολλῆς καὶ ἀγαλλιάσεως καὶ τὴν ἔφερον εἰς τόπον ἀνέσεως. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὀργὴ Θεοῦ, ὡσεὶ φλὸξ καὶ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸν Σατανᾶν, ὅτι ηὐθαδίασεν ἀναισχύντως κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ. Ὅθεν, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἂς προσπέσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν, διὰ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ νὰ ἀξιώσῃ ἡμᾶς τῆς Οὐρανίου βασιλείας του. Ἀμήν.

Διήγησις.

Περὶ Σωφροσύνης

Ἦτον εἷς τὴν Ἀσκάλωνα ἔμπορός τις ἔχων ἐμπορεύματα πολλὰ μὲ ἰδικά του χρήματα καὶ ξένα, καὶ ἐμβῆκεν εἰς πλοῖον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλην πόλιν νὰ τὰ πωλήσῃ· ταξειδεύων δὲ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκινδύνευσεν ὑπὸ μεγάλης τρικυμίας, καὶ μετὰ βίας ἐσώθη, τὰ δὲ ἐμπορεύματά του ὅλα ἐχάθησαν εἰς

τὴν θάλασσαν· ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἔμαθον οἱ δανεισταί του τὸ συμβάν, ἐπῆραν ὅλα αὐτοῦ τὰ πράγματα ὅσα εἶχεν εἰς τὸν οἶκόν του, ἐκτὸς μόνον ὅ,τι ἐφόρει αὐτὸς καὶ ἡ γυνή του· τὸν ἔβαλον δὲ εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὰ ἐπίλοιπα ὅσα ἐχρεώστει, πρὸς ἐξόφλησιν. Ἡ δὲ γυνή του ὑπὸ τῆς πολλῆς πτωχίας στενοχωρουμένη ἐζήτει ἐλεημοσύνην διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἄρτον νὰ φάγῃ μὲ τὸν ἄνδρα της· καὶ ἡμέραν τινὰ ἐνῶ ἐκάθητο καὶ ἔτρωγε μὲ τὸν ἄνδρα της εἰς τὴν φυλακήν, ἐμβῆκεν ἐκεῖ εἷς πλούσιος, διὰ νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς φυλακισμένους, καὶ βλέπων αὐτήν, ἐρώτθη ὑπὸ τοῦ κάλλους της, διότι ἦτον πολλὰ ὡραία, καὶ προσκαλῶν αὐτὴν κατ' ἰδίαν, τὴν ἠρώτησε· «διατὶ εὑρίσκεσθε ἐδῶ μέσα«; καὶ ἐκείνη τῷ διηγήθη ἐκεῖνα ὅσα συνέβησαν εἰς τὸν ἄνδρα της· καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτήν· «ἐὰν πληρώσω ἐγὼ τὸ χρέος σας, κοιμᾶσαι μετ' ἐμοῦ τὴν νύκτα ταύτην;» ἡ δὲ γυνὴ ἀκούσασα ταῦτα ἐταράχθη ὅλη, διότι ἦτον κατὰ ἀλήθειαν σωφρονεστάτη, καὶ τῷ εἶπεν. «ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει, ὅτι γυνὴ δὲν ἔχει ἐξουσίαν τοῦ ἰδίου της σώματος, ἀλλ' ὁ ἀνήρ της, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐρωτήσω ἐγὼ τὸν ἄνδρα μου, νὰ ἴδω τὶ μοῦ λέγει,» καὶ αὐθὺς ὑπῆγεν καὶ τῷ εἶπεν· ἐκεῖνος δὲ ὁ δυστυχὴς ἀκούσας ἐστέναξεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ τῇ εἶπε μετὰ δακρύων·» ὕπαγε, ἀδελφή μου, καὶ ἀποδίωξον αὐτὸν καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι δὲν θελει μᾶς ἐγκαταλείψει ἕως τέλους» καὶ ἐπῆγε καὶ τὸν ἀπέβαλε. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦτον εἰς ληστὴς φυλακισμένος ἐντὸς τῆς ἐσωτέρας φυλακῆς καὶ ἤκουεν ὅλα ὅσα ἔλεγον καὶ ἔκαμνον ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα, καὶ ἀναστενάζων εἶπε πρὸς ἑαυτόν. 'Ἰδοὺ εἰς ποίαν περίστασιν εὑρίσκονται οὗτοι οἱ δυστυχεῖς καὶ δὲν ἐπρόδωσαν τὴν τιμήν των, διὰ νὰ πάρωσι χρήματα, καὶ νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τῆς φυλακῆς, ἀλλ' ἐπροτίμησαν τὴν σωφροσύνην παντὸς πράγματος τούτου τοῦ κόσμου, διὰ νὰ φυλάξουν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐγὼ ὁ ἄθλιος τὶ νὰ κάμω, ὅστις ποτέ μου δὲν ἔβαλον εἰς τὸν νοῦν μου ὅτι κἂν εἶνε Θεός; καὶ διὰ τοῦτο ἔγινα αἴτιος πολλῶν φόνων, καὶ ἄλλων ἀναριθμήτων κακῶν; καὶ κράζων αὐτοὺς ἀφ' ἑνὸς παραθύρου τοῖς εἶπεν· «ἐγὼ ἤμην ληστὴς καὶ ἔκαμον πολλὰ κακὰ καὶ πολλοὺς φόνους, καὶ ἠξεύρω ὅτι ὅταν ἔλθῃ ὁ ἐξουσιαστής, ἔχω νὰ ἀποθάνω ὡς φονεύς· ὅθεν βλέπων τὴν σωφροσύνην σας, ἐλυπήθην πολλὰ εἰς τὴν δυστυχίαν σας, καὶ σᾶς φανερώνω ὅτι εἰς τὴν δεῖνα θέσιν τοῦ τείχους τῆς πόλεως ταύτης ἔχω κεκρυμμένα χρήματα πολλά, καὶ ὑπάγετε ἐκεῖ καὶ σκάψετε καὶ πάρετε τὰ διὰ νὰ πληρώσετε τὸ χρέος, καὶ νὰ κυβερνηθῆτε, καὶ παρακαλεῖτε τὸν Θεὸν διὰ νὰ εὕρω ἔλεος καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἄλλην ζωήν.» Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐρχόμενος εἰς τὴν πόλιν ὁ ἐξουσιαστής, ἐπρόστ»ξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ληστήν· κατόπιν ἀφ' οὗ παρῆλθε μία ἡμέρα εἶπεν ἡ γυνὴ εἰς τὸν ἄνδρα της. «Θέλεις νὰ ὑπάγω ἐκεῖ ὅπου, ὅπου, εἶπεν ὁ ληστής, νὰ ἰδῶ ἂν μᾶς εἶπε τὴν ἀλήθειαν;» Καὶ ἐκεῖνος τῇ εἶπε· «κάμε ὡς σοὶ φαίνεται εὔλογον»· καὶ τὸ ἑσπέρας λαβοῦσα ἡ γυνὴ μικρὸν σκαλιστήριον ἐπῆγεν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον καὶ ἔσκαψε, καὶ ηὗρεν ἓν τσουκάλι γεμάτον χρήματα, τὰ ὁποῖα τὰ ᾠκονόμησε μὲ μεγάλην φρόνησιν, διὰ νὰ μὴ λάβῃ τις εἴδησιν, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς δανειστὰς ἀπὸ ὀλίγα, ὅτι τὰ ἐδανείζετο δῆθεν ἀπὸ τοῦτον καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον, ἕως ὅτου τοὺς ἐπλήρωσεν ὅλους, καὶ εὗγαλε τὸν ἄνδρα της ἀπὸ τῆς φυλακῆς, καὶ ἔμειναν καὶ εἰς ἐκείνους ἀρκετά, καὶ ἐκυβερνῶντο, δοξάζοντες τὸν Θεὸν ὅπου ἐμεγάλυνε τὸ ἔλεός του εἰς αὐτούς.

Περὶ ἐλεημοσύνης ἕτερον.

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἀπολλινορίου, ἦτον νέος τις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, υἱὸς τῶν πρώτων ἀρχόντων τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι ὅταν ἀπέθανον τῷ ἄφησαν χρήματα πολλὰ εἰς ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς πλοῖα καὶ ἐταξείδευον· ἀφ' οὗ παρῆλθεν ὀλίγος καιρὸς ἐδυστύχησεν ὁ νέος, ὄχι ἀπὸ καμμίας κακῆς πράξεως· διότι ἦτον σώφρων, καὶ δὲν ἐξώδευεν εἰς ἀσωτείας· ἀλλὰ ἀπὸ πολλὰ καὶ διάφορα ναυάγια, τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς τὴν θάλασσαν κατήντησεν εἰς ἐσχάτην πενίαν. Τοῦτο μαθὼν ὁ μακάριος Ἀπολινάριος καὶ βλέπων τὸν νέον σκυθρωπόν, καὶ ἐνδεδυμένον μὲ παλαιὰ καὶ ξεσχισμένα ἱμάτια καὶ γνωρίζωντοὺς γονεῖς του εἰς ποίαν εὐτυχίαν ἦσαν, ἐλυπεῖτο πολλά, διότι ἦτον πολλά, ἐλεήμων καὶ συμπαθητικὸς καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἐλεήσῃ, καὶ νὰ τῷ κάμῃ καμμίαν βοήθειαν διὰ νὰ κυβερνηθῇ ἀλλ.' ἐσυστέλλετο, διὰ νὰ μὴ προξενήσῃ εἰς αὐτὸν καταισχύνην καὶ τὸν παραπικράνῃ· καθὼς εὑρίσκετο εἰς τοιαύτην φροντίδα ὁ Πατριάρχης ἡμέραν τινὰ κινηθεὶς ἐκ Θεοῦ, ἐσκέφθη μίαν βουλὴν ὄντως θαυμασίαν καὶ πρέπουσαν εἰς τὴν Μακαριότητά του καὶ προσκαλεῖ τὸν γραμματικὸν τοῦ πατριαρχείου, κατὰ μόνας καὶ τῷ λέγει· «δύνασαι νὰ φυλάξῃς ἓν μυστικὸν ὅπερ ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ;» καὶ ἐκεῖνος τῷ ἀπεκρίθη· «ἐλπίζω, Δέσποτά μου, εἰς τὸν Θεόν, ὅτι δὲν θέλω εἰπῶ εἰς κανένα ἄνθρωπον ἐκεῖνο,ὅπερ θὰ ἐμπιστευθῇς νὰ εἰπῇς εἰς ἐμὲ τὸν δοῦλον σου». Τότε τῷ λέγει ὁ Πατριάρχης:«Ὕπαγε γράψον ἓν γράμμα χρεωστικὸν ἐκ μέρους τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, ὅτι δηλ. χρεωστεῖ πενῆντα λίτρες χρυσίου εἰς τὸν μακαρίτην (δεῖνα) τὸν πατέρα τοῦ (δεῖνος) νέου, καὶ βάλε καὶ μάρτυρας ἀποθαμμένους καὶ φέρε αὐτὸ εἰς ἐμέ·» ὁ δὲ γραμματικὸς ἐπῆγε εὐθὺς καὶ ἔγραψε τὸ γράμμα καθὼς τῷ εἶπεν ὁ Πατριάρχης, καὶ τὸ ἐπῆγεν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ πατὴρ τοῦ νέου εἶχε δέκα ἔτη καὶ πλέον ὅπου ἦτον ἀποθαμένος καὶ τὸ χαρτὶ ἦτον καινούριον, τῷ εἶπεν ὁ Πατριάρχης· ὕπαγε, κὺρ γραμματικέ, καὶ βάλε αὐτὸ μέσα εἰς σιτάρι ἢ κριθάρι, καὶ ἀφ' οὗ παρέλθουν ὀλίγαι ἡμέραι φέρε αὐτὸ ἀφ' οὗ ἐκεῖνος τὸ ἔβαλεν εἰς σῖτον ἡμέρας τινὰς μετὰ ταῦτα τὸ ἐπῆγε· τότε τῷ λέγει ὁ πατριάρχης : «Ὕπαγε τώρα εἰς τὸν υἱόν του καὶ εἰπέσω· «τὶ μοῦ δίδεις διὰ νὰ σοὶ δώσω ἕνα γράμμα ὅπερ σὲ ὠφελεῖ πολλά; καὶ πρόσεχε. τέκνον, νὰ μὴ πάρῃς ἀπὸ αὐτὸν περισσότερον ἀπὸ τρία νομίσματα, καὶ δὸς αὐτὸ εἰς αὐτόν.» Ὁ δὲ γραμματικὸς εἶπεν· «ἐὰν θέλῃς, Δέσποτα, οὐδὲ τὰ τρία νομίσματα πέρνω·» Τῷ λέγει ὁ Μακαριώτατος· «ὄχι, ἀλλὰ θέλω ἐξάπαντος νὰ πάρῃς τὰ τρία νομίσματα·» τότε ἐπῆγεν ὁ γραμματικὸς εἰς τὸν νέον καὶ τῷ εἶπε· «τὶ μοῦ δίδεις, διὰ νὰ σοὶ δώσω ἕνα γράμμα ὅπερ σοι δίδει πολὺ ὄφελος;» ὁ δὲ νέος ὑπεσχέθη. ὅτι θέλει τῷ δώσει εἶτι τὸν ζητήσει· καὶ οὕτω τῷ λέγει ὁ γραμματικός· «ὅτι πρότερον πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας ζητῶν ἓν γράμμα ἐν μέσῳ τῶν χαρτίων, ἅπερ ἔχω εἰς τὸν οἶκον μου, ηὗρα τοῦτο τὸ γράμμα, καὶ βλέπων αὐτὸ ἐνεθυμήθην, ὅτι ὁ μακαρίτης πατήρ σου, ἔχων πίστιν εἰς ἐμὲ μοὶ τὸ ἄφησε, καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανε καὶ ἀπὸ ἀλησμονησίαν ἔμεινεν εἰς ἐμὲ ἕως τὴν σήμερον· καὶ δὲν ἐνεθυμήθην νὰ σοὶ τὸ δώσω»· τῷ λέγει ὁ νέος, «καὶ τὶ θέλεις νὰ σοὶ δώσω;»

τῷ λέγει ἐκεῖνος· «τρία νομίσματα.» τῷ λέγει πάλιν ὁ νέος· «ὁ Κύριος γινώσκει, ὅτι δὲν ἔχω, ἀλλὰ ἂν πάρω ἀπὸ αὐτὰ, θέλω σὲ δώσω ὁμοῦ μὲ τὰ τρία νομίσματα, καὶ ἄλλα ὅ,τι μὲ ζητήσεις.» τότε τῷ ἔδωκε τὸ γράμμα καὶ ἀναγνώσας αὐτό, ἐπῆγεν εἰς τὸν Μακαριώτατον, καὶ βαλὼν μετάνοιαν, τῷ ἔδωκε τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκων ὁ Πατριάρχης, ἤρχισε νὰ δεικνύῃ, ὅτι ἐταράχθη, καὶ τῷ λέγει. «Ποῦ ἤσουν ἕως τώρα; ὁ πατήρ σου εἶνε ἀποθαμμένος περισσότερον ἀπὸ δέκα ἔτη καὶ τώρα ἦλθες»; Ὁ δὲ νέος τῷ εἶπε· «κατὰ ἀλήθειαν· Δέσποτά μου, δὲν εἶχον ἐγὼ τὸ γράμμα, οὐδὲ τὸ ἤξευρα τελείως· ἀλλὰ τὸ εἶχεν ὁ γραμματικὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τώρα μοὶ τὸ ἔδωκε καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι, ζητῶν τὰ χαρτία του τὸ ηὗρεν»· ὁ δὲ Πατριάρχης κρατήσας τὸ γράμμα,εἶπεν·«ἂς μένῃ διὰ νὰ σκεφθῶ,καὶ σοὶ δίδω ἀπόκρισιν.» Μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἐπῆγεν ὁ νέος εἰς τὸνΠατριάρχην,καὶ ἐκεῖνος τῷ εἶπεν.«Δὲν ἔπρεπε νὰ δεχθῶ αὐτὸ τὸ χρέος,διὰ τὴν τοσαύτην ἀργοπορίαν μόλον ὅτι σοὶ δίδω, τέκνον μου, ὅλον τὸ κεφάλαιον, ὅμως σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ ζητήσῃς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν διάφορον.» Ὁ δὲ νέος βαλὼν μετάνοιαν εἶπεν· «ὅ,τι μὲ προστάξῃ ὁ Δεσπότης μου κάμνω, καὶ ἀπὸ τὸ κεφάλαιον ἐὰν θέλῃς ἀφίνω·» Ὁ Πατριάρχης εἶπεν· «τὸ κεφάλαιον σοῦ τὸ δίδω ὅλον, καὶ ἀρκετὸν εἶναι νὰ ἀφήσῃς τὸ διάφορον» καὶ οὕτω τῷ ἔδωκε τὰς πενῆντα λίτρας τοῦ χρυσίου, εὐχόμενος αὐτῷ διὰ τὸν τόκον ὅπου ἄφησεν. Αὐτὴ ἦτον ἡ κρυπτὴ ἐργασία τοῦ μακαρίου Ἀπολλιναρίου· τοιαύτη ἦτον ἡ καλλιστη πρᾶξις του καὶ ἡ συμπάθειά του καὶ ἡ εὐσπλαγχνία, ἣν ἔδειξεν εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος, Θεοῦ συνεργοῦντος, μὲ τὰς πενῆντα λίτρας τοῦ χρυσίου, καὶ ὄχι μόνον ἐλυτρώθη τῆς πτωχείας, ἀλλ' ἦλθε καὶ εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν τῶν γονέων του, καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν πλοῦτον, ὄνπερ ἀπέκτησεν, ἔλαβε καὶ εἰς τὴν ψυχήν του μεγάλην ὠφέλειαν.

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ κ.κ. ΦΙΛΟΘΡΗΣΚΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ
ΕΝ ΧΙΩ

	Σώματα
Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Χίου κ. κ. Ἱερώνυμος Γοργίας	10
Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Καρδαμύλων κ. κ. Ἰωακεὶμ Στρουμπῆς	5
Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως κ. κ. Γρηγόριος Σπανούδης.	2

Αἱ ἐν Χίῳ Ἱεραὶ Μοναί.

Ἡ Ἱ. Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Νέα Μονή	2
Ὁ καθηγούμενος Νέας Μονῆς Ἀρχιμ. Καλλίστος Λουφάκης	1
Ὁ προηγούμενος Ἀρχιμ. Νικηφόρος Καλλιαγκᾶς	1
» » Γαβριὴλ Τσαμπαρλῆς	1
» » Γρηγόριος Νικολούδης	1
Ὁ ἱερομόναχος Ἠλίας Λαγούδης (Κάθισμα Ἁγ. Παρασκευῆς)	1
Ὁ ἱεροδιάκονος Κωνσταντῖνος Νικμονίτης	1
» Σωφρόνιος Μεστούσης	1
» Γρηγόριος Μουσουρούλης	1
» Σωφρόνιος Παπαμιχαλάκης	1
Μελέτιος Δροσινὸς, μοναχὸς	1
Μεθόδιος Τσιμπούκας, μοναχὸς	1
Ἰωάσαφ Μαυρέλης » ἁγιογράφος	1
Γεδεὼν Σταχτῆς »	1
Διόδωρος Κλωστερίδης »	1
Ἡ ἱερὰ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Μουνδῶν Ἁγ. Ἰωάννου Προδρόμου	2
Ἱερομόναχος Ἀμβρόσιος Μοσχούρης	1
Ἡ ἱερὰ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ἁγ. Μηνᾶ	2
Ἡ ἱερὰ Σκήτη Ἁγίων Πατέρων (ὄρος Προβάτειον)	2
Ὁ ἱερὸς Παρθενὼν Ἁγ. Κωνσταντίνου	2
Ἡ ἱερὰ Σκήτη Ἁγίου Μάρκου	2
Ὁ ἱερομόναχος Δαμιανὸς Παρηγόρης (Κάθισμα Παναγ. Κουρνᾶς)	1
Ἰσίδωρος Παρηγόρης μοναχὸς ἁγιογράφος	5
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Πλακιδιωτίσσης ἐν Καλλιμασιᾷ	2
Μυρόπη καὶ Φεβρωνία Μακρονάνη μοναχαὶ	1
Σωφρονία Παχουδάκη μοναχὴ	1
Καταφυγὴ Κάβουρα	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Ματρώνης Χαλανδρων	2
Ἀμβροσία Σκόρδια Ἡγουμένη	1
Θεοσεβὼ Γρύλλου μοναχὴ	1
Φεβρωνία Μιναδάκη »	1
Ἀγαθαγγέλη Παραδείση »	1
Νυμφοδώρα Λαβίδα »	1
Χριστοφόρα Παρλαμᾶ »	1
Ματρώνα Γεωργαλᾶ »	1
Μακαρία Καραθεοδώρου »	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ταξιαρχῶν ἐν Νενήτοις	2
Ἱερομόναχος Χριστόφορος Γεώγαλος	1
Χιονία Ζ. Ξενιοῦ μοναχὴ	1
Φιλοξενία Σαλίκου »	1
Ξένη »	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Πυργίῳ	2
Θεονύμφη Παρθένη Ἡγουμένη	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Βοηθείας ἐν Χίῳ	2
Ἱερομόναχος Ἄνθιμος Βαγιᾶνος	1
Γεράσιμος μοναχὸς	1
Ἡ Ἱ. Μονὴ Ἁγ. Στεφάνου Ὀρεινῆς ἐν Βροντάδῳ	2
Κάθισμα Ἁγίου Μακαρίου ἐν Βροντάδῳ	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Πέρα Παναγίας ἐν Καρδαμύλοις	1
Μυρόπη Ἀντωνοπούλου μοναχὴ	1
Θεοδούλη Μονογυιοῦ »	1
Θέκλα Καλογερᾶ »	1
Ἡ Ἱ. Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς Π. Ψαρᾶ	2
Ἱερομόναχος Συμεὼν Βοΐτλος Ἡγούμενος	1
Ἱερόθεος Κοντομίχαλος μοναχὸς	1

Οἱ ἐν τῇ πόλει Χίου.

Ὁ κ. Γεώργιος Χ' Φρ. Ἀνδρεάδης Γερουσιαστὴς	1
Ὁ κ. Χριστόφορος Ροδοκανάκης Γερουσιαστὴς	1
Ὁ κ. Λεωνῆς Καλβοκορέσης Δήμαρχος Χίου	2
Ὁ κ. Ἀνδρέας Πολεμίδης δικηγόρος	1
Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Πανάδης ἰατρὸς	1
Ὁ κ. Ἰωάννης Κουντουρᾶς ἰατρὸς	1
Ὁ κ. Ἀντώνιος Π. Λαιμὸς ἰατρὸς	2
Ὁ κ. Γεώργιος Βενιάδης δημοδιδάσκαλος	1
Ὁ κ. Μιχαὴλ Σκαρλᾶτος δικηγόρος	1
Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Μαδιᾶς ἰατρὸς	1
Ὁ κ. Χρῖστος Σαρικάκης Γυμνασιάρχης	1

	Σώματα
Ἡ Χριστ. Ἕνωσις Κυριῶν καὶ Νεανίδων Χίου	1
Ὁ κ. Ἰωάννης Ε. Τσατσαρώνης	2
Ὁ κ. Γεώργιος Δαλακάκης παντοπώλης	1
Ὁ κ. Σωτήριος Γανιάρης συμβολαιογράφος	1
Ὁ κ. Μᾶρκος Ψαρὸς	1
Ὁ κ. Δ. Σκούφαλος καθηγητὴς	1
Ὁ κ. Πολυχρόνης Ἀγγελίδης Ἔμπορος	1
Ὁ κ. Μιχὲς Βορρηᾶ βυρσοδέψης	1
Ὁ κ. Μιχαὴλ Ζολώτας δικηγόρος	1
Ὁ κ. Ἀντώνιος Ν. Μαλέας ἱεροψάλτης	1
Ὁ κ. Σοφοκλῆς Ρεβύθης Ἔμπορος	1
Ὁ κ. Ξενοφῶν Ε. Ξενιὸς Ἐφοπλιστὴς	1
Ὁ κ. Νικόλαος Δ. Κοντὸς Εἰσοδηματίας	1
Ὁ κ. Νικόλαος Μαρινάκης ὡρολογοποιὸς	1
Ὁ κ. Ἱερ)χος Μεθόδιος Ζορμπᾶς εἰς Ἅγ.Γεώρ.Ρεστὰ	1
Ἀναστάσιος Μανωλάκης ἱερεὺς	1
Κωνσταντῖνος Παραδείσης ἀρτοποιὸς	1
Γεώργιος Μ. Κινζόγλου ὑποδηματοποιὸς	1
Θεόδωρος Νικολαΐδης δημοδιδάσκαλος	1
Ἀρχιμανδρίτης κ. Δ. Χανιώτης ἐφημέριος Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου	1
Ἀγάπιος Πλατὺς Ξυλέμπορος	1
Δημήτριος Καραμκούνας βυρσοδέψης	1
Φραγκούλης Ν. Πίττας πλοίαρχος	1
Κωνσταντῖνος Χατζῆ Πατέρας ἐφοπλιστὴς	1
Νικόλαος Χατζῆ Πατέρας »	1
Ἀδαμάντιος Χατζῆ Πατέρας »	1
Γεώργιος Θ. Λαιμὸς ἰατρὸς	1
Δημήτριος Π. Λαιμὸς »	1
Σταμάτιος Δελάνης βυρσοδέψης	2
Ἰωάννης Σταμ. Κανέλλος ἔμπορος Ναυτικῶν εἰδῶν	2

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Μιχαὴλ Κοντολέοντος Ἐφημερίου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγίων Βικτόρων.

Μητροπολιτικὸς Ναὸς Ἁγίων Βικτόρων	2
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόλαος Φωκᾶς Προϊστάμενος Μητροπολ. Ναοῦ	1
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Μιχαὴλ Κοντολέων, Πρόεδρος ἱερατικοῦ Συνδέσμου	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Κοντολέων Ἐφημέριος Ἁγ. Μαρίνης Καλοπλύτη	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμος κ. Νικόλαος Μπόης	1
Ὁ » » κ. Νικόλαος Ἰακωβίδης Ἐφημέριος Εὐαγγελιστρίας	1
Ὁ ἱερολ. ἱεροδιάκονος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ κ. Μιχαὴλ Κοντολέων	1
Ὁ ἱερολ. ἱεροδιάκονος Χρῖστος Παπαλάμπρου	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Ἱερεὺς Νικόλαος Σκανδάλης	1
Ὁ Ἱερὸς Ναὸς Εὐαγγελιστρίας	1
Ὁ Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Μαρίνης Κολοπλύτου »	1
Ὁ Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Παρασκευῆς χωρίου Φυτὰ	1

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου καὶ Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χίου Αἰδεσιμ. κ. Ἰωάννου Γκιάλλα

Ἱερὸς Ναὸς Σωτῆρος Χριστοῦ Βαρβάσι	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἰωάν. Γκιάλας	1

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμ. κ. Ἰωάννου Ροδάκη.

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Χαραλάμπους Βαρβάσι	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμος κ. Ἰωαννης Ροδάκης Ἐφημ.	1

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Οἰκονόμου κ. Ἰωάννου Κοντόζογλου.

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς Παναγίας Φαρκαίνης	1
Ὁ Αἰδεσιμ. Οἰκονομ. Ἰωάν. Κοντόζογλου Ἐφημ.	1
Ἡ κ. Μαριόγκα Φωκάκη	1

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἐφημερίου Παναγίας Κάμπου κ. Σάββα.

Ν. Δ. Βίος	1
Γ. Τομᾶζος	1
Ἰωάννης Πάγκαλος	1
Θεμιστοκλῆς Κ. Ἀργυράκης	1
Δ. Π. Γκάλης	1
Θ. Φλάμος	
Νικόλος Μαθιουδάκη;	

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἱερομονάχου κ. Ἀνθίμου Βαγιάνου.

Αἰκατερίνα Τσεσμελόγλου	1
Κωνσταντῖνος Ι. Φιλιππίδης	1
Γαρυφαλιὰ Ν. Ἀναστασάτου	1
Ἀλεξάνδρα Τζουβελέκα	1
Δέσποινα Ν. Μαυριδόγλου	1
Σεβαστὴ Ἀλ. Λινοῦ	1
Ἀνέτα Καψάλη	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἱερολογ. Ἱεροδ. Εὐαγγ. Ἀλούρδα

Δημήτριος Ἰαχ. Καραμανῆς	1
Ὁ ἱερολογ. ἱεροδ. κ. Εὐάγγελος Ἀλούρδας	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Κλεοπάτρας Λάμπρου

Ναὸς Ἁγίου Κωνσταντίνου	1

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗ ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

	Σώματα
Ἀγγελικὴ Καγιαβᾶ	1
Χριστοφόρα Δ. Μαρτάκη	1
Ἱερομόναχος Κορνήλιος Μαρμαρηνός.	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κωνστ. Ι. Κεφάλα δικηγόρου

Βασίλειος Δ. Μιχαλάκης δικηγόρος	1
Γεώργιος Γαλάτουλας »	1
Γεώργιος Σωτήρου Καπνοπώλης	1
Νικόλαος Τσελεπιδάκης ἔμπορος	1
Παναγιώτης Παντελίδης παντοπώλης	1
Κωνσταντῖνος Ψύλλος »	1
Γεώργιος Ι. Κεφάλας	5
Μιλτιάδης Τσαμπλᾶκος Ταμίας Δημοσ.	1
Στυλ. Παραδείσης Γραμματεὺς Εἰσαγγελίας	1
Οὐράνα Διοματάρη Γραμμ. Νομαρχίας.	1
Ἀριστ. Παυλόπουλος Δημόσ. Εἰσπράκτωρ	1
Ἰωάννης Στρογγυλούδης Γραμμ. Πρωτοδικείου	1
Ἱερεὺς κ. Γεώργιος Μπενέτος	1
Νικόλαος Ράλλης, Πρόεδρος Κοινότ. Πισπιλοῦντος	1
Γεώργιος Τσίμας φωτογράφος.	1
Κωνσταντῖνος Γ. Κεφάλας δικηγόρος.	1

Εὐγενεῖ φροντίδι κ. Κωνσταντίνου Τσελεπιδάκη.

Κωνσταντῖνος Ἐμμ. Τσελεπιδάκης	1
Νικόλαος Ἐμ. Μακρῆς	1
Νικόλαος Κ. Ζαρηγιάννης	1
Ματθαῖος Βουδούρης	1
Δημήτριος Ν. Λινάκης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι κ. Κοραῆ Παπαντωνάκη.

Ζηνοβία Γ. Πήττα	1
Μαρία Κ. Ζαφειράκη	1
Γεώργιος Μιχαλάκης	1
Ἀνδρέας Ἀργυράκης	1
Νικόλαος Ι. Γεωργιαφέντης	1
Κοραῆς Παπαντωνάκης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι κ. Ἰσαβέλλας Παπαντωνάκη Διευθυντρίας Ζ' Δημοτ. σχολείου Χίου.

Ἄννα Κ. Καρρᾶ	1
Εἰρηνη Καρρᾶ	1
Μαρία Ψαροῦ	1
Ἀγγέλα Γάγκα	1
Μαρία Καλαδροπούλου	1
Χρύσα Μ. Κακαρούκα	1

	Σώματα
Ἀσημηνὼ Ε. Μαρκάκη	1
Γεώργιος Καματερὸς	1
Ἰσαβέλλα Παπαντωνάκη	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κ. Μιχαλάκι

Στυλιανὸς Λαγούδης ἔμπορος	1
Κωνσταντῖνος Μιχαλάκης Δημοτικὸς Ὑπάλληλος	1

Εὐγενεῖ φροντίδι Δ)δος Μαρίας Τσεβδοῦ Δ)τριας Βουρείου Παρθεναγωγείου.

Δέσποινα Γ. Παγιαύλα	1
Δέσποινα Ν. Μπουρνιὰ	1
Δέσποινα Δ. Γεωργιλῆ (μοναχὴ)	1

Εὐγενεῖ φροντίδι αἰδεσιμ. Ἱερέως κ. Σταματίου Καλαμάρη,

Ἱερὸς Ναὸς Σωτῆρος Χριστοῦ Λειβάδια	1
Ἱερεὺς Σταμάτιος Καλαμάρης Ἐφημέριος αὐτόθι	1
Ἱεροδιάκ. Μᾶρκος Καλαμάρης	1
Συμεὼν Νικήτας Ἱεροψάλτης	1
Ἰάκωβος Κουτσουράδης Ἱεροψάλτης	1
Γεώργιος Μάντικας »	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἑλλογ. διδασκάλου κ. Λάμπρου Κουφοπαντελῆ 1

Πολυξένη Γ. Κουφοπαντελῆ	1
Θεανὼ Κ. Τομάζου	1
Ὑπατία Α. Ψυλλᾶ	1
Δέσποινα Ψυλλᾶ	1
Ἱερὸς Ναὸς Παναγίας Συριωτίσσης Κάμπου	1
Μιμίκα Δ. Παντελούκα (Κάμπος)	1
Οἰκονόμος Ἰωάννης Δημητριάδης, ἐφημέριος Ἁγίου Πολυκάρπου Ταλλάρου (Κάμπου)	1
Χ'' Ἑλένη Χρ. Ἀγγελίδου	1
Μιχαὴλ Ι. Καρρᾶς. Ἐφοπλιστὴς	1
Κωνσταντῖνος Ι. Καρρᾶς.	1
Παράσχος Πιτσιλαδῆς	1

Οἱ ἐν Βροντάδῳ.

Ὁ κ. Ἰσίδωρος Γεωργαντῆς Δήμαρχος Βροντάδου	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανοσ. κ. Ἠλ. Λίναρι Ἐφημερίου Παναγίας Μουτσαίνης.

Δημ. Ἠλ. Λίναρης	1

	Σώματα
Μιχ. Ἠλ. Λίναρης	1
Ἱερὸς Ναὸς Παναγίας Μουτσαίνης	2
Σωτήριος Ηλίας Λίναρης	1
Χριστόφορος Λ. Μπαχᾶς	1
Θεόδωρος Λ. Κελαϊδίτης	1
Γεώργιος Π. Σουσούρης	1
Δημήριος Ν. Περῆς	1
Ἀγγελικὴ Ἀπο. Βλάχου.	1
Δημήτριος Παρ. Καλίτσης	1
Ματθαῖος Σταθάκης	1
Ἀντώνιος Σταθάκης	1
Ἀθηνᾶ Γ. Περῆ	1
Ἀσημίνα Π. Κατραμάδου	1
Χρῆστος Α. Καλιπέτης	1
Παντελῆς Καλιπέτης	1
Παντελῆς Ι. Χαροκόπος	1
Ἰωάννης Μαστραλέξης	1
Λεόντιος Καρίβαλης	1
Ἐμμανουὴλ Στεῖρος	1
Θεοδώρα Κ. Μπαχᾶ	1
Σῖμος Μ. Λῶς	1
Ἀρχιμανδρίτης Ἠλίας Λίναρης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ αἰδεσιμ. Οἰκονόμου Μάρκου Πτ. Ἀγ. Βασιλάκη Ἱεροδιδασκάλου

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Μάρκου	1
Ἱεροδιάκονος Μ. Μαμουζέλος	1
Στυλιανὸς Ἀγ. Βασιλάκης διδάσκαλος	1
Ἐμμανουὴλ Σ. Βασιλάκης	1
Μᾶρκος Ζαμπλᾶκος	1
Μιχαὴλ Δ. Βασιλάκης	1
Ἀντώνιος Σ. Ζαννίκος	1
Γεώργιος Μαργαρώνης	1
Ξενοφῶν Ξενὸς	1
Ἰωάννης Κωστάλας	1
Ἰσίδωρος Μαργαρώνης	1
Εὐστράτιος Π. Μενῆς	1
Σταῦρος Ν. Παπάδης	1
Ἀδαμάντιος Ζ. Γλύκας	1
Ἀπόστολος Γ. Φισφῆς	1
Γεώργιος Ἐμμαν. Βασιλάκης	1
Οἰκογένεια Παπᾶ Ἀγ. Βασιλάκη	1
Μᾶρκος Ι. Παλαιούδης	1
Μᾶρκος Σ. Παχουδάκης	1
Νικόλαος Ἀντων. Λοΐζος	1
Ζωρζῆς Ι. Κιλαδίτης	1
Οἰκονόμος Μᾶρκος Πτ. Ἀγ. Βασιλάκης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Διονυσίου Κ. Τελλῆ διδασκάλου.

	Σώματα
Καθεδρικὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου	1
Οἰκονόμος Ι. Ε. Πιταούλης Ἀρχιερ. ἐπίτροπος	1
Σχολεῖα Ἀρρένων Ἁγίου Γεωργίου	1
Ἀγλαΐα Α. Τσιχλῆ	1
Ἰωάννης Κ. Σπανολιὸς	1
Νικόλαος Καμίνης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι κ. Εὐρυδίκης Γιαννούλου ἢ Κάβουρα διδασκαλίσσης.

Μαργέττα Ν. Πισσάνου	1
Μαρίκα Α. Γαλάνη	1
Ἰωακεὶμ Κόβας	1
Εὐρυδίκη Ἠλ. Κάβουρα	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδ. Οἰκονόμου Παντελῆ Γερατζούνη.

Ναὸς Παναγίας Ἐρυθιανῆς	1
Οἰκον. Παντελῆς Γερατζούνης	1
Ματθαῖος Μουντὲς Ἱεροψάλτης	1
Κωνσταντῖνος Μουσουρούλης Ἱερεὺς	1
Στέφανος Ν. Σκανδάλης	1
Νικόλ. Γ. Μαρκόπουλος	1
Μιλτιάδης Κάνης	1

Εὐγενεῖ φροντίδι Ἱερέως Γ. Ζαννίκου

Ἐλέγκω Ι. Χανδρᾶ	1
Γ. Ι. Ἀγγελίδης	1
Ἀντώνιος Μ. Ζαννίκος	1
Δημήτριος Δ. Ψώρας	1
Ἱερεὺς Γεώργιος Ζαννίκος	1

Εὐγενεῖ φροντίδι Ἱερέως Ν. Καμπανοπούλου

Ἀντώνιος Π. Τριπολίτης	1
Μαριγὼ Δ. Ἀρμενάκη	1
Ἀθηνᾶ Ν. Τελῆ	1
Κατίνα Δ. Βασιλάκη	1
Ἀγγελικὴ Π. Σαλιάρη	1
Ἱερεὺς Νικόλαος Καμπανόπουλος	1

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κ. Κατίνας Ι. Γεντίδη (Διοματάρη)

Στυλιανὴ Μαμαντώνη	1

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

	Σώματα
Κυριακὴ Α. Πιταούλη	1
Καλλιόπη Ν. Κοντέλου	1
Ἀγλαΐα Μ. Τζίνη	1
Καλλιόπη Π. Καλίτση	1
Νικόλαος Γ. Χαρόκοπος	1
Σακελλάριος Ἀθανάσιος Μπουλᾶς	1
Οἰκονόμου Ἰωάννης Γεωργούλης	1
Μαρία Α. Κουδῆ	1
Ζηνοβία Γ. Βουρλάκου	1
Νικητία Α. Ζουμῆ	1
Ἄννα Θ. Κουτούρα	1
Μελπονέμη Γ. Μουζούρα	1
Ἀγγελικὴ Φαφαλιοῦ	1
Ἑλένη Σταματίου Μοσχούρη	1
Βγερούκα Ἀντωνίου Κολογρηᾶ	1
Νικόλαος Σκούφαλος	1
Κατίνα Π. Τσιμπινοῦ	1
Ἀδαμάντιος Γ. Πίτας	1
Μαρία Ε. Καστάνου	1
Μαρία Λ. Κωστάλα	1
Ζηνοβία Α. Καριβαλη	1
Κατίνα Ι. Γεντίδη	1
Οἰκονόμ. Ἀδαμάντ. Μπριλῆς Ἐφημ. Ἁγ. Ἰσιδώρου	2
Χριστόφορος Σ. Γλύκας	1
Οἰκογένεια Γεωργίου Αὐγουστίνου	1
Μαρία Σ. Παγιατύλα	1
Μαρκέλλα Γ. Ἀκαβάλου	1
Χαράλαμπος Γ. Βουτσᾶς	1

Οἱ ἐν Οἰνούσσαις

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμου κ. Μιχ. Πατέρα

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Νικολάου	1
Οἰκονόμος Μιχαὴλ Πατέρας	1
Ἱερεὺς Νικόλαος	1
» Ἀμβρόσιος	1
Ἀμβροσία Μ. Λυγνοῦ μοναχὴ	1
Ματρώνα Μ. Λεμοῦ »	1
Ἀθανασία Κ. Μαριώρα »	1
Εὐσεβία Μ. Λεμοῦ »	1
Καλλινίκη Ι. Χριστοφῆ »	1
Μαρίτσα Ι. Λύρα	1
Χρυσῆ Θ. Λεμοῦ	1
Γεώργιος Μ. Κατσάμπας	1
Εἰρήνη Σ. Κυριακάκη	1
Κυριακοῦλα Μ. Χαλκιᾶ	1
Πολυξένη Δ. Νικηφόρου	1
Ἀνεζοῦλα Ν. Σπέη	1
Δέσποινα Κ. Σκούληκα	1
Πατρώνα Α. Διαμαντάρα	1
Πολυξένη Δ. Ποντικοῦ	1
Μαρία Κ. Ποντικοῦ	1
Μαρία Ν. Σαμοθρακήτη	1
Νικόλαος Ἠλ. Λιγνὸς	1
Εὐγενεία Δ. Ποντικοῦ	1
Νικηφόρος Πιπερίδης	1
Στυλιανὸς Κοντόζογλους	1
Πολύδωρος Ἀντ. Λεμὸς	1
Ἀριστείδης Παντ. »	1
Δέσποινα Κ. Λεμοῦ	1
Μαρία Ι. Λύρα	1
Γεώργιος Ἀδ. Λεμὸς	1
Εὐφροσύνης Ν. Ποντικοῦ	1
Γεώργιος Δ. Χαλκιᾶς	1
Μιχαὴλ Κ. Λεμὸς	1
Κωνσταντῖνος Ἠλ. Λιγνὸς	1
Μαρία Ἰ. Χατζηπατέρα	1
Γεώργιος Κ. Πατέρας	1
Ἀδαμάντιος Κ. Χατζηπατέρας	1
Ἰωάννης Κ. Χατηπατέρας Πειραιεὺς	1
Νικόλαος Κ. Χατζηπατέρας Πειραιεὺς	1
Γεώργιος Ἀλ. Διαμαντάρας	1
Εὐαγγελία Στ. Καψάλη	1
Εὐγενία Ἠλ Λύρα	1
Παναγιώτης Μ. Λεμὸς	1
Χρῆστος Μ. Λεμὸς	1
Βασίλ. Κ. Γιαννακῆς	1
Καλλιόπη Μιλτ. Λεμοῦ	1
Ἑλένη Α. Μαριόρα	1
Κωνσταντῖνος Ἀντωνόπουλος ἰατρὸς	1
Ἰωάννης Κ. Λεμὸς	1
Γεώργιος Σαμωνᾶς	1
Ἀριστείδης Ἀντ. Ψύλλος	1
Σπῦρος Ἀντ. Λεμὸς	1
Δημήτριος Χ. Πατέρας	1
Μαρία Ι. Πατέρα	1

Οἱ ἐν Καρδαμύλλοις

Νικόλαος Ι. Ἀγγελικούσης	1
Αἰκατερίνη Κ. Ἀγγελικούση	1
Κωνσταντῖνος Σκαρβέλης	1
Μιχαὴλ Δέλλης	1
Κυριακὴ Νικολαδοῦ	1
Ξένη Κυπραίου	1
Εἰρήνη Βίενα	1
Μαριγὼ Παγώνη	1
Ρήγενα Λυμπέρη	1
Ἰωάννης Δρᾶκος ἱερεὺς	1
Ἱερομόναχος Γεράσιμος Φισφῆς	1
Ἀντωνοῦ Λιμπέρενα	1
Κυριακοῦλα Κ. Μαυρῆ	1
Ἀναγνώστης Γεωργαντῆς	1
Στέφανος Ι. Σκαρβέλης	1
Χαράλαμπος Κ. Γλύπτης ἰατρὸς	1

	Σώματα
Νικόλαος Διφωνῆς ἰατρὸς	1
Μαρίκα Ἠλ. Γλύπτου	1
Σταμ. Ι. Ζολώτα	1

Οἱ ἐν Βολισσῷ

Σωτήριος Δ. Παραδείσης	1

Οἱ ἐν Κουρουνέοις

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου	2
Ἱερὸς Ναὸς Μεταμορφώσεως Σωτῆρος ἐγηγόρος	2
Βιβλιοθήκη Σχολείου Κουρουνίων καὶ ἐγηγόρος	2
Ἀντώνιος Λοΐζος διδάσκαλος	1
Νικόλ. Π. Ἰωάν. Κεφάλας	1
Ἀθανάσ. Π. Ἰωάν. Κεφάλας	1
Ἰωάννης Π. Μ. Κεφάλας	1
Δημήτριος Μιχαλάκης	1
Αἰδεσιμ. Οἰκονομ. κ. Νικόλ. Μιχαλάκης	1
» Ἱερεὺς κ. Βασιλ. Κωτσᾶτος	1
» Ἱερεὺς κ. Ἰωάννης Μιχαλάκης	
Μιχαὴλ Ν. Μιχαλάκης (ἐγηγόρος)	1
Γεώργιος Σπανὸς	1
Εὐάγγελος Σπανὸς	1
Γρηγόριος Σπανὸς (ἐγηγόρος)	1
Κωνσταντῖνος Γ. Σπανὸς (ἐγηγόρος)	1
Ἀδαμάντιος Μίχαλος (ἐγηγόρος)	1
Υἱοὶ Ἠλία Μιχάλου (ἐγηγόρος)	1
Ἰωάννης Μ. Ζεννῆς	1
Φίλιππος Βουρνοῦς	1
Δημήτριος Κυριακάκης	1
Στιμάτιος Χιοᾶς (ἐγηγόρος)	1
Μόδεστος Βασιλάκης (ἐγηγόρος)	1
Μιχαὴλ Τακτικὸς »	1

Οἱ ἐν Κεράμῳ

Εὐγενεῖ φροντίδι Ἱερέως κ. Δ. Τσιαδῆ.

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγ. Παντελεήμονος	1
Ἱερεὺς Δημήτριος Τσιαδῆς	1
Μιχαὴλ Χρ. Τσιαδῆς	

Οἱ ἐν Καταβάσει

Στυλιανὸς Κ. Γερατζούνης	2

Οἱ ἐν Ποταμιᾷ

Αἰδεσιμ. Ἱερεὺς Πέτρος Κοντὸς	1

Οἱ ἐν Παπαροῖ

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου	2
Πανοσ. Ἀρχιμανδρ. κ. Ἰωακεὶμ Γαλιανὸς	1

	Σώματα
Αἰδεσιμ. Ἱερεὺς Τσιμῆς	1
Ἱερομόναχος κ. Δανιὴλ (Παγούσενα)	1

Οἱ ἐν Νενητουρίοις

Ἱερεὺς Σάββας Κατσαρὸς	1

Οἱ ἐν Μελανιῷ

Ἱεροδιάκονος Ἠλίας Γαλάτουλας	1

Οἱ ἐν Κυδιάντα

Ἰωάν. Ἀσπρούλης Πρόεδρος Κοινότητος	2

Οἱ ἐν Βουνῷ

Εὐγενεῖ φροντίδι Αἰδεσιμ. ἐφημερίου Ἀναλήψεως

Ἱερὸς Ναὸς Ἀναλήψεως	1
Μαριόγκα Πατρώνα	1
Παναγιώτης Μάγειρας	1

Οἱ ἐν Αἰθίῳ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ὁσιοτ. Ἀρχιμ. Δημ. Ζανάκη.

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου	2

Οἱ ἐν Νεοχωρίῳ

Κωνστ. Εὐγενὴς Πρόεδρος τῆς Κοινότητος	1
Ἱερὸς Ναὸς τῆς Παναγίας Εἰσοδείων	1

Οἱ ἐν Ἁρμολίοις

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ αἰδεσιμ. ἐφημερ. Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Δημητρίου	2

Οἱ ἐν Μέσα Διδύμα

Εὐγενεῖ φροντίδι αἰδεσιμ. Ἱερέως κ. Γεωργ. Ἀβδελιώδη

Ἱερὸς Ναὸς Κοιμήσεως Θεοτόκου	1
Ἱερεὺς Γ. Ἀβδελιώδης	1
Πολυξένου Χάνδρου	1

Οἱ ἐν Καρυὲς

Ἰωάννης Παντ. Μαλαχίας	3

Οἱ ἐν Καταρράκτῃ

Αἰδεσιμώτ. Ἱερεὺς κ. Σ Ξυδάδης	2

Οἱ ἐν Χαλκιῷ

Ἱερολογιώτατος Μάξιμος Σπηλιόπουλος	5
Αἰδεσ. Ἐφημέριος κ. Γ. Βαβυλουσάκις	1

Οἱ ἐν Πυργίῳ

Αἰδεσιμ. Ἱερεὺς κ. Γ. Τσικῆς	1

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Σώματα

Οἱ ἐν Ζυφιᾷ

Αἰδεσ. ἱερεὺς κ. Εὐστρ. Σπῖνος 1

Οἱ ἐν Βασιλειωνίκῳ

Αἰδεσ. Ἱερεὺς κ. Λάζαρος Ρῆγος 1

ΕΝ ΤΗ ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Σουφλίου κ. Ἰωακείμ. 2
Ἡ Π. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατίστης κ. Καλλίνικος 2
Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Ἀνδρέας 2

Οἱ ἐν Ἀθήναις

Ὁ κ. Ἠλίας Ἀσπιώτης Ἰατρὸς Βουλευτὴς Χίου 2
Ὁ κ. Κωνστῖνος Ἀμαντος Ἀκαδημαϊκὸς 1
Ὁ κ. » Κουρουνιώτης Δ)τὴς Ἀρχαιολογικοῦ 1
Ὁ κ. Ἀλεξ. Παχνὸς δικηγόρος Βουλευτὴς Χίου 2
Ἡ κ. Αἰμιλία Κ. Σάρρου 1
Ὁ κ. Μιχαὴλ Πυτίδης Καθηγητὴς 1

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κ. Κωτσάτου

Ἰωάννης Μ. Κουγιούλης Ἐργοστασιάρχης Νέον Φάληρον 1
Κωνσταντῖνος Γ. Κωτσᾶτος Ἀθῆναι 1
Ἰωάννης Δ. Σπανὸς Πειραιεὺς 1
Λάμπρος Γ. Κωτσᾶτος » 1
Βασίλ. Γ. Γεντίδης 1

Οἱ ἐν Σύρῳ

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρ. κ. Ἰωακεὶμ Πολίτης διὰ τὸ Μονύδριον τῆς Ἁγίας Βαρβάρας 2

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ δικηγόρου κ. Μιχαὴλ Ζολώτα

Χιακὴ ἀδελφότης Σύρου 2
Εὐάγγελος Ι. Σάμιος 1
Νικόλαος Σ. Ζερβουδάκης 1
Νικόλαος Ἀσπιώτης 1
Παντελῆς Μ. Δρόσος, ἰατρὸς 1
Πλάτων Νεγροπόντης 1

Οἱ ἐν Πάρῳ

Ὁ Πανοσιώτ. Ἡγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Λογκοβάρδας κ Φιλόθεος Ζερβᾶκος 2

Οἱ ἐν Μιτυλήνῃ

Ὁ κ. Στέφανος Λάμπρου Εἰσηγητὴς Νομαρχίας 2
Αἰδεσ. Οἰκον. κ. Νικόλαος Μπόης (Μανδαμάδος) 1

Οἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει

Ἱερομόν. Θεόκλητος Ι. Σουλῆς (Μονὴ Διονυσίου) 1
Νικόλαος Ι. Σουλῆς 1
Μελχισεδὲκ Ι. Σουλῆς 1
Παΐσιος Γέροντας Βατοπεδινὸς 1
Ἡσύχιος Ἱερομόναχος Βατοπεδινὸς 1
Διονύσιος Ἱεροδιάκονος Βατοπεδινὸς 1

ΕΝ ΤΩΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΙ

Οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Γρηγορίου Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγ. Σπυρίδωνος

Ἀνώνυμος Σ. Κ. 1
Ὁ Παρασκευοφύλαξ Ἱερομ. κ. Ἰωάν. Παπακωνσταντίνου 1
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀθανασ. Σάμιος 1
Ὁ » Ἀρχιμ. κ. Ἰωανικ. Ἡγούμ. Γεσθημανῆς 1
Ὁ » » κ. Γρηγοριος Κωστεριάδης Ἡγούμενος Ἁγίου Σπυρίδωνος 1
Ὁ Ὁσιώτατος Ἱερομόναχος κ. Βασίλειος Καράπαπας Ἡγούμενος Τιμίου Προδρόμου 1
Ὁ Ὁσιώτατος Ἱερομόναχος κ. Μεθόδιος Ἡγούμενος Πραιτωρίου 1
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Σίλβεστρος Ἡγούμενος τῆς Λαύρας Ἁγίου Σάββα 1
Ὁ Ὁσιώτατος Ἱερομόναχος κ. Εὐμένιος Κρὴς, ἐφημέριος Ἁγίου Κωνσταντίνου 1
Ὁ Ὁσιώτατος Ἱερομόναχος Κοσμᾶς Τιρώνης ἐφημέριος Μεγάλης Παναγίας 1
Ὁ Πανοσι. Πρωτοσύγγελος κ. Κωνστάντιος, Ἡγούμενος Θαβωρίου Ὄρους 1
Ὁ Ὁσιώτ. Ἱερομ. κ. Σάββας ἐφημ. Ἁγ. Τάφου 1
Ὁ Ὁσιώτ. Ἱερομ. κ. Πρόκοπιος ἐφημ. Ἁγ. Τάφου 1
Ὁ Ὁσιώτ. Ἱεροδιάκ. κ. Ἱερόθεος ἐφ. Ἁγ. Τάφου 1
Ὁ Ὁσ. Ἱεροδιάκ. κ. Εὐγ. Συμεὼν. ἐφ. Ἁγ. Τάφου 1
Ὁ Ὁσ. Ἱεροδιάκ. Χρύσιππος δευτερεύων Πατριάρχ. 1
Ὁ κ. Ἰωάννης Μουσικίδης Πρωτοψάλτ. Π. Τάφου 1
Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, δόκιμος 1
Γεώργιος Ἐμ. Ἀργυρὸς δόκιμος 1
Μελάνη Μοναχή, Ἡγουμένη Μεγ. Παναγίας 1
Θεόνυμφη Μοναχὴ Κουρκουρῆ 1
Σοφία Μοναχὴ Σιββοπούλου 1
Μαρία Κελαδίτου, διδασκάλισσα 1
Σμαράγδα Σφαέλου (Ἅγιος Νικόλαος) 1

Σώματα

Οἱ ἐν Καλύμνῳ.

Οἱ κ.κ. Νικόλ. καὶ Λεωνίδας Αὐγουστῖνος ἔμποροι 5

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς ἐν Καΐρῳ Δ)δος Εὐαγγελίας Μαυράκη.

Εἰρήνη Νικόλου Κάϊρον 1
Εὐφροσύνη Κομνηνοῦ Κά'ι'ρον 1
Μαρία Ρώτα Κά'ι'ρον 1
Ἀφροδίτη Θελιτρίδου 1
Ὑπατία Θεοδωράκη Κάϊρον 1
Εὐαγγελία Μαυράκη » 1
Ὁ κ. Ἰωάννης Α. Μίχαλος Ἀλεξάνδρεια 2

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ

Ὁ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐκ Κουρανίων κ. Δημήτριος Ζαννῆς διὰ διαφόρους ἐκεῖ ἐγκατεστημένους Χίους 30
Ὁ ἐν Βαλτιμόρῃ δικηγόρος κ. Γεώργιος Β. Κωτσᾶτος ἐκ Κουρουνίων 5

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐν Φιλαδελφείᾳ κ. Ἀντωνίου Θ. Βολίκα ἐκ Χίου

Ἰωάννης Ν. Καλογρηᾶς 1
Ἀπόστολος Εὐστ. Βλάχος 1
Κωνσταντῖνος Ι. Τσαμούταλος 1
» Ν. Σκανδάλης 1
Ἰωάννης Τ. Γιώργαλος 1
Ζαννῆς Σ. Ψώρας 1
Εὐάγγελος Ι. Ἀνδρεάδης ἢ Χατζηφραγκούλης 1
Κωνσταντῖνος Λ. Κασιώτης 1
Ἀντώνιος Θ. Βολίκας 1
Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρ. κ. Ἀθηνόδωρος Παραδείσης Προϊστάμενος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Παρισίων 2
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμαν. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης προϊστάμενος τῆς Ἑλλ. Κοινότητος Λονδίνου 2
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδ. κ. Ἰωάννης Μ. Ἀνδρεάδης προϊστάμενος τῆς Ἑλλ.Κοινότ. Μονάχου 2
Ὁ Πανοσ.Ἀρχιμανδ. κ. Κωνσ)τῖνος Βαλιάδης προϊστάμενος τῆς Ἑλλ. Κοινότητος Λωζάνης 1

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακεὶμ Διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς σχολῆς 2
Ὁ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων 2
Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Νικηφόρος Καζᾶς, ἐφημέριος ἐν Πέραν 1

ΠΑΡΟΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

[Ἐπειδὴ πολλὰ παρεισέφρυσαν λάθη κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν, διορθοῦμεν ἐνταῦθα τὰ μᾶλλον ἀλλοιοῦντα τὴν ἔννοιαν.]

Σελὶς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
13	α′	5	συνήχθησαν,	συνήχθησαν
14	α′	10	ου	οὗ
15	β′	20	αυθις	αὖθις
16	β′	19	νυν	νῦν
17	α	30	τειχος	τεῖχος
17	β	6	τυραννουσι σὲ	τυραννοῦσί σε
18	α	24	Ἰησουν μου	Ἰησοῦν μου
20	α	21	τὺ	τὸ
22	α	47	Ολος	Ὅλος
22	β	2	δείζῃ	δείξῃ
23	α	35	καλασθήσεσθε	κολασθήσεσθε
23	β	34	οἴκτειρον	οἰκτειρον
24	α	8	Ἐχεις	Ἔχεις
24	α	10	ου	οὗ
24	β	12	διπλοίς τε	διπλοῖς τε
24	β	36	ω	ὦ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΙΚΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Σελίς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
25	α	17	ὑπέμειναι	ὑπέμεινας
25	β	16	μαρμαγυαῖς	μαρμαρυγαῖς
27	α	1	χεῖρας	χεῖρα;
29	α	39	Δευτε	Δεῦτε
29	β	3	παιδες	παῖδε:
30	α	24-25	τὸν-τὸν	τὸν νοῦν τὸν
31	β	25-26	συνέφιγξας	συνέσφιξας
37	β	21	καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆκαν (εἶναι περιττὰ λέξεις)	
37	β	24	φόγω	φύγω
37	β	49	ὅπρῦ	ὅπου
37	β	55	ἅγιόν τους	τὸ ἅγιόν της
45	α	30	μακακρόθυμος	μακρόθυμος
46	β	4	πειρασμοις	πειρασμοῖς
48	α	29	θυσίαν	ὁποίαν
49	β	46	ἐπερᾴτησαν	ἐπεκράτησεν
50	α	12	ἐξουσίου	ἐξαισίου
53	α	20	ὑγιῶς	ὑγιῶς·
53	α	20	στόμα·	στόμα
53	α	20	δικαίως	δικαίως·
53	α	45	ἐσχάταις	ἐσχάταις·
53	α	45	στόμα·	στόμα
53	β	11	προςύμως	προθύμως
54	α	41	θειον	θεῖον
58	β	34	τὸν	τὴν
62	β	18	ἡμὶν	ἡμῖς
64	β	33	ἐνισχυσάσας	ἐνισχυσάσης
68	α	45	σελ.	σελ. 13
68	β	27	ἀφ' ὧν	ὑφ' ὧν
69	α	32	περικαλλὲς	περικαλλές
70	α	33	ἐξίσταμαι·ι	ἐξίσταμαι
70	β	29	τῶν	τὸν
71	β	31	τὴν	τῆς
72	α	3	ὀρθιζοντες	ὀρθρίζοντες
75	β	39	ἀφῆσε	ἀφῆκε
76	α	33	ἤναψεν ὁ	ἤναψεν ὁ θεῖος ζῆλος αὐτοῦ
76	α	38	νὰ τὴν φυ	νὰ τὴν φυλάξω
77	α	54	Μαρμανένια	Μαρμαρένια
78	α	14	νὰ λοξάζῃ	νὰ δοξάζῃ
78	α	20	Νικόλας	Νικόλαος
78	β	1	ἠκούοντα	ἠκούοντο
78	β	12-13	ὅλην τὴν ἀληθείας	ὅλην τὴν ἀλήθειαν
78	β	41	τιμῶντα, σε	τιμῶντάς σε
79	β	7	οια	οἷα
80	β	43	προσδέξαι	πρόσδεξαι
81	α	15	Τι σε	Τί σε
81	α	27	(1)	(εἶναι περιττὸς ὁ ἀριθμὸς)
81	β	27	ὕδωο	ὕδωρ
82	α	37 38	θεραπεύ-εἰς	θεραπεύεις
84	α	6	κνικήσας	ἐκνικήσας
84	α	26	Τὴν	Τὸν
88	β	28	καὶ ἡ ἔξοδός σου	καὶ ἡ ἔξοδός σου
94	α	17	πλάνην	πλάτην
90	β	13	προνοίσμαα	προνοίσματα
95	α	7	τῷ βαφῇ	τῇ βαφῇ
95	β	36	ἐν τῷ	ἐν τῇ

Σελίς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι·
97	β	14	διαπράξασθει	διαπραξάσθαι
98	β	16	περίπτιστον	περίπυστον
99	β	18	ἐξέμυναν	ἐξέμυσαν
100	α	5	δρόμον	δόμον
106	α	23	διασκέσασον	διασκέδασον
106	β	3	Δεσπότου	Δεσπότου
106	β	15	ἤδη	ἤδη
106	β	30	ἔ-ἔφερες	ἔφερες
106	β	37	ἀγωνας	ἀγῶνας
107	α	16	κερτερῶς	καρτερῶς
107	α	17-18	κάρες σου	κάρας σου
108	α	9	δεινων	δεινῶν
110	β	16	κα	καὶ
111	β	32	ἔκομε	ἔκομε
115	α	6-7	ἤδυναῖς	ἡδυναῖς
115	β	23	μονορχικοῖς	μοναρχικοῖς
116	α	8-9	τοῦ τοῦ λοιποῦ	τοῦ λοιποῦ
118	α	31	μέγιστε	Μόδεστε,
120	α	9	ἴηχυσε	ἴοχυσε
120	β	8	Δοξασμένα	Δεδοξασμένα
122	α	3	ἰαμάτων ἱερῶν	αἱμάτων ἱερῶν
122	α	12	Σεβασεείᾳ	Σεβαστείᾳ
123	β	4	βρασμένα	βρασμένο
124	α	3	δαίνονα	δαίμονα
124	α	25	Τυνή τις	Γυνή τις
124	β	5	κάαμ	κάμῃ
124	β	14	τῆς	τοῦ
124	β	17	ζῷά του	ζῷά του
125	α	7	γέγονες	γέγονε
125	α	36	ἀύλοις	ἄϋλοις
128	α	18-19	τὴν σεβασμίαν σου μνήμην.—	ἀνάγνωθι: τὴν σεβάσμιόν σου μνήμην.
129	β	12	καὶ τὸ τὸ μέγα	καὶ τὸ μέγα
130	β	6	κειηξιώθη	κατηξιώθη;
131	α	27	τὸν δυσσέβειαν	τὴν δυσσέβειαν
132	α	26	ἐχρομάτισας	ἐχρημάτισας
133	α	32-33	ἡμῶν τοῦ δωρεῖσθαι ἡμῖν τοῦ	δωρήσασθαι
133	β	18	Ἡ λομπά σου	Ἡ λομπρά σου
134	α	7	διάπυρα;	διάπυρος
134	α	33	ἀξιούμνητοι	ἀξ ὑμνητοι
134	β	4	τὸ τόσα	τὰ τόσα
135	α	10	ἐξάποντος	ἐξόπαντος
135	β	40	πρασποιηθεὶς	προσποιηθεὶς
135	β	42	λοβὼν	λαβὼν
136	α	5	πεντακακοσίας	πεντακοσίας
141	α	14	μάρτυς Χριστοῦ	μάρτυς τοῦ Χριστοῦ
141	β	8	βίον του τὸν ἅπαντα	βίον μου τὸν ἅπαντα
142	α	20	ηὐλόγησας	ἠλόγησας
142	α	25	χαίρει καὶ καὶ Χίος	χαίρει καὶ Χίος
144	β	24	κινήσασα	κυήσασα
147	α	15	διὰ μὴ πάγω	διὰ νὰ μὴ πάγω
150	α	27-28	ἅπράτῳ	ἀοράτῳ
152	α	10	Ἡ πόλις ἀνάσσουσα	Ἡ πόλις ἡ ἀνάσσουσα
152	β	33	καὶ νῦν οὐρανοῖς	καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς

Σελίς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι·
152	β	37	Ἐκ παντοίων τῶν κινδύνων—	Ἀνάγνωθι: Ἐκ παντοίων κινδύνων
153	α	33	πήπων	κήπων
153	β	5	τροφῆς	τρυφῆς
156	α	9	ιχνη	ἴχνη
			Τὸ τέλος τοῦ ἰδιομέλου εἶναι εἰς τὴν λέξιν ἐξώσας με	
160	α	6	μόνος ἅγιος	μόνος ὁ ἅγιος
161	α	11	βοσιλέως	βασιλέως
163	β	26	γενναιον	γενναῖον
163	β	29	ὑπὲο	ὑπὲρ
164	β	27-28	παραδοθῆναι καὶ ἀφανισμῷ —	ἀνάγνωθι: παραδοθῆναι ἀφανισμῷ
164	β	33	τὸν σὸν	τὸ σὸν
169	α	18	Ὑμᾶ;	ἡμεῖς
169	α	19	οὐ πτοούμεθα	οὐ πρόσκαιρον—ἀνάγνωθι: οὐ πτοούμεθα πρόσκαιρον
169	α	22	δακρύων τι	δακρύων τε
169	β	9	Ὢ ὄντως	Ὡς ὄντως
170	α	1	κράζοντες	κράζοντες
170	α	15	καρτυρόφρων	καρτερόφρων
170	β	13	εὐθαρσίαν!	εὐθαρσίας!
171	β	26	κρυφὰ καὶ χαρτὶ	κρυφὰ μελάνι καὶ χαρτὶ
171	β	36	Παραδείου	Παραδείσου
171	β	55	ἄσπρια	ἄσπρα
172	α	3	ὑποῖα	ὁποῖα
172	β	7	ἀπαθνήσκομεν	ἀποθνήσκομεν
172	β	9	ἀλλάξομεν	ἀλλάζομεν
172	β	19	αὐτὰ μίαν	αὐτὰ εἰς μίαν
172	β	23	φιλαμάρτυρα	φιλομάρτυρα
172	β	29	Λαναρίτου	Λαζαρέτου
173	β	32	δόζασαι	δοξάσαι
176	α	4	ἅπασαις	ἅπασαν
176	α	34	Ἰάκωβον	Ἰακώβου
176	α	37	ἀπέργασαι	ἀπέργασαι
176	β	22	καὶ τῷ ἐπὶ τῷ	καὶ τῆς ἐπὶ τῷ
176	β	35	βίαν	βίαι
177	α	29	ἐκδυσώπεις	ἐκδυσώπει
177	α	35	ταῖς Ἀγγέλων	τῶν Ἀγγέλων
177	β	35	τὴν δι' ὀρθόδοξον	τὴν δὲ ὀρθόδοξον
178	α	31-32	τοὺς τὴν μνήμην	τοὺς τὴν σὴν μνήμην
178	β	14	οἰτήσαι	αἴτησαι
179	α	13-14	ἅπαντες	ἅπαντας
179	β	7	ἐπάγῃ	ὑπάγῃς
181	α	2	ἔμαθον	ἔμαθεν
181	α	9	ἐφθόνηνε	ἐφθόνησε
181	α	18	ἥμοι	ἤτοι
181	α	43	αἷς	εἰς
181	β	42	συναγοῦντος	συνεργοῦντος
181	β	53	μὴ βδελῃ με	μὴ βδελίξῃ με
182	α	8-9	μὴ μὲ βδελίζης	μή με βδελίξῃς
182	α	23	θόρνον	πόρνον
182	α	25	κατάνυξεν	κατάνυξιν
183	α	45	μάρτυρον	μάρτυρος

Σελίς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι·
183	β	16	ἀὰ	τὰ
184	α	23	σχοινίου	σχοινίον
184	β	46	πόνεσας	πονέσας
184	β	49	φόροντας	φέροντες
185	α	31	τον Σωτῆρα τὸν Σωτῆρα	
186	β	8-9	τῶν ἀγαπώντων σε καὶ	τῶν ἀγαπώντων καὶ
187	β		Τὸ 3ον μεγαλυνάριον τελειώνει εἰς τὴν λέξιν (ψυχὰς καὶ σώματα,) ἀρχίζει δὲ τὸ τελευταῖον, τὸ τέταρτον, ἀπὸ (τὴν λέξιν φύλαττε)	
188	β	37	ἐδόξασα	ἐδόξασας
189	α	13	εὐχος καὶ σὲ μόνον —	ἀνάγνωθι: εὐχος καὶ σεπτὸν
190	α	7	ὄλβιον	ὄλβον
190	β	15	τῆς	σῆς
190	β	25-26	καὶ ἀνδρείαν ἐν πόνοις —	ἀνάγνωθι: (νὰ διαγραφοῦν αἱ λέξεις αὐταὶ)
191	β	16-17	τειείωσει	τελείωσει
192	α	17-18	ταύταις ἡμέραις ἡμέραις	ταύταις ἡμέραις
195	α	2	κτὶ	καὶ
195	β	6	καρακαλῶν	παρακαλῶν
195	β	9	ἐπένευσεν	ἐπένευσαν
195	β	26	Κοριθιρῆς	Κορινθιακῆς
197	β	46	τὴν ὁποίαν ἐπειδὴ —	ἀνάγνωθι: τὴν ὁποίαν παραλείπομεν ἐπειδὴ
197	β	50-51	ἐφόλαττεν	ἐφύλαττεν
198	α	7	μόνη ὁ ἀρχαία	μόνη ἡ ἀρχαία
198	α	9	αὔτοι	οὗτοι
198	β	34	μινεργείας	συνεργείας
200	β	9	τινὸς	τινάς
203	β	50	αἱ λέξεις	« ἀλλὰ τὰ γράφομεν εἰς κανένα ξένον καὶ μακρινὸν τόπον εὑρισκόμενοι » πρέπει νὰ διαγραφοῦν
206	α	45	πανάκιος	πανοίκιος
209	α	8	ὅτε ἔμελλε νὰ ἐνχυθῇ —	ἀνάγνωθι: ὅτι ἔμελλε νὰ ἐκχυθῇ
211	β	11	ἀπαστράπτασα	ἀπαστράπτουσα
211	β	21	ἀπαρνούμενοι	ἀπαρνόμενοι
213	α	5	νήσῶν	νήσων
213	α	20	Νικηφόρον	Νικηφόρον
213	β	33	καὶ θλιβομένων πέλεις —	ἀνάγνωθι: καὶ θλιβομένων βοήθεια πέλεις
214	α	17	βουλόμενον	βουλόμενον
214	α	19	ἄρα	ἄραι
214	α	22	φόρεμα	φύραμα
214	β	38	τῇ ἀγάπῃ πρὸς ὃν	— ἀνάγνωθι: τῇ ἀγάπῃ πρὸς Θεὸν, πρὸς ὃν
215	α	20	ἔκραξεν	ἔκραζεν
215	α	39	Νικηφόρον	Νικηφόρου
215	β	9	ἐνθέοις ἐπόμενος	ἐνθέοις τρίβοις
215	β	13	Πανάσπιλε	χαρίτωσαν — ἀνάγνωθι: Πανάσπιλε χαρᾶς χα-

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Σελὶς	Στήλη	στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
			ρίτωσον	
215	β	28	ἀποβολὼν	ἀποβαλὼν
216	β	6	ἐπιταγχάνων	ἐπιτυγχάνων
216	β	7	ἐπιλαμγανόμενοι	ἐπιλαμβανόμενοι
218	α	1	πλησίον	πλουσίου
218	α	4	φιλοπονία μου	φιλοπονία του
218	α	11	πολυτόμων	πολυτίμων
218	β	27	καταπιεζόμενος	κατασπαζόμενος
218	β	29	ἀμφοτέρους	ἀμφοτέροις
218	β	33	τούτων	τούτου
218	β	48	ὑ ἴδιος	ὁ ἴδιος
218	β	50	τύπον	τύπου
219	α	44	τυπικὴν	κοινὴν
219	β	1	παρεκάλεσιν	παρεκάλεσαν
219	β	25	ἐπανεχόμενος	ἐπανεχόμενον
219	β	27	καταπεπονημένον	καταπεπονημένος
220	β	5	Ἄγωστον	Ἄγνωστον
220	β	53	1807	1907
221	α	35	προεκινοῦντας	προσκυνοῦντας
222	α	33	παρέχει	παρέχων
222	β	14	δρακὶ καὶ συνεχόμεθα	δρακὶ συνεχόμεθα
222	β	26-27	ἑαυτοῖς	ἑαυτοῦ
224	α	9	νοητων	νοητῶν
224	β	28	ἐκτελέσας	ἐκτετέλεκας
226	β	27	ἑκουσιως	ἑκουσίως
226	β	40	ἐκτιμηθεὶς	ἐκτιμηθεὶς
227	β	31	ἀπείληψας	ἀπείληφας
230	α	14	πάντα,	πάντας
230	β	17-18	σωτηρίαν τρισμάκαρ	— ἀνάγνωθι : σωτηρίαν αἰτούμενος τρισμάκαρ
231	β	12	εἰρήνη	εἰρήνην
231	β	20	δυσωμεῖτε	δυσωπεῖτε
232	α	23	Φαεινοσάτους	Φαεινοτάτους
232	β	30	καὶ τῷ Ἰωσὴφ	καὶ Ἰωσὴφ
233	α	16	β΄	ι΄.
236	β	7-8	μονάξουσι	μονάζουσι
237	α	30-31	εὐχημοῦντος	εὐφημοῦντος
237	α	38	τυφεῖν	τυχεῖν
237	α	41	παθεῖν	παθῶν
237	β	35	παραστάτου	παραστάτου
238	α	14-15	ἀστῶν	ἀσ‹ητῶν
238	α	15	ἐκτίθασθε	ἐκτήσασθε
238	α	20	προέστησε	προέστητε
240	α	25	οικός σου	οἶκός σου
240	β	33	καταφρονήσαντος	καταφρονήσαντας
241	α	1	ἀρετων	ἀρετῶν
241	α	19	μέλλοντες	μέλλοντα
242	α	5	τρισμοκάριστοι	τρισμακάριστοι
242	α	8	παὶ	καὶ
246	α	29	τὴν θυσίαν	τὴν ὁποίαν
250	α	16	λαβόνας	λαβόντας
251	α	34	προθήκην	προσθήκην
252	β	35	ἔφερον	ἔφορον
253	α	33	ἄθλους θεόσοφε	ἄθλους ἀνδρείας θεόσοφε
253	α	43	τὴν σὴν παράσχου	τὴν σὴν χάριν παράσχου
253	β	8-9	τρυφὸς	τρυφῆς
253	β	15	θεῖε, τὴν εὐσέβειαν	θεῖε, καὶ τὴν εὐσέβειαν
253	β	28	πτέριξι ἁγίας σου	πτέρυξι τῆς ἁγίας σου
254	α	15	τοδε	τοὺς;
254	α	22	φεόπνευστε	θεόπνευστε
256	β	23-24	νεοαθλων	νεοάθλων
256	β	40-41	θαεατον	θάνατον
257	β	17	στέθανος	στέφανος
257	β	25	ἤπίστων	ἀπίστων
258	β	40	Παΐσιον	Παΐσιον
259	β	2	σοῦ	τοῦ
261	β	8-9	καὶ ἄσπρα φορέματα	— ἀνάγνωθι : καὶ ἄσπρα καὶ φορέματα
262	α	20	ακοτεινὴν	σκοτεινὴν
263	β	41	ἔχει	ὄχι
263	β	44	κανάστασιν	κατάστοσιν
264	α	5	τάμπολυ	πάμπολυ
265	α	5	ἤλπιζε	ἤλειψε
266	α	10	Μειτουργίαν	Λειτουργίαν
266	α	39	πνω του	ἐπάνω του
269	β	25	ἱερωτατε	ἱερώτατε
270	β	36	δίδον	δίδου
272	α	18	προοιμιασασθαι	προοιμιάσασθαι
272	α	23	παρέχων	ὁ παρέχων
273	α	40	τὸ ξένον θαῦμα	τὸ ξένον ὄντως θαῦμα
274				Τὸ 3ον καὶ τὸ 4ον τροπάρια τῆς α΄. ᾠδῆς τοῦ κανόνος ἔχουν ἑνωθῆ. Τὸ πρῶτον τελειώνει εἰς τὰς λέξεις ὡς εὐεργέτης ἡμῶν. Τὸ δὲ ἄλλο ἀρχίζει ἀπὸ τὸ « Πῶς εἴπω τὸ μέγεθος».
277	β	20	πρεπουσης	πρεπούσης
279	α	20	τεραστια	τεράστια
281	α	43	λαὶ	καὶ
288	β	29	κηρύττειν	κυρύττων
288	β	31	μὲ ἤλην του	ὅλην του
292	β	24	ἐρίτιμον	τὴν ἐρίτιμον
299	β	11	πανάγων	πανάγιων
300	α	32	ἀποστόλων	ἀποστίχων
302	β	2	πειθοῦσα	πείθουσα
302	β	12	ἀκτοῖς	ἀκταῖς
304	α	20-21	ὦ τὴν θαυμασίαν σου	— ἀνάγνωθι ὦ τῶν θαυμασίων σου
304	α	36	ἕνας γέρος	ἕνα γέρας
307	β	23	ζόφσιν	ζόφωσιν
309	β	13	ἀξιάγασθε	ἀξιάγαστε
309	β	27	εὐσεβείᾳ	εὐσεβείᾳ
309	β	28	τῇ μεσιτείᾳ Θεόφιλε	τῇ μεσιτεία σου Θεόφιλε
310	α	23-24	τοὺς αὐτοὺς	τοὺς αὐτὸν
310	β	26	ουσαν	οὖσαν
312	β	1	Ὁδὸς	Ὁδὸν
312	β	4	συνεσκήνωσα,	συνεσκήνωσας
313	β	30	Περὶ	Πυρὶ
314	α	5	πμοι	πυοὶ
314	α	17	δὴν	δὲν

Σελὶς	Στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
331	α	15 ὀγίγον τι	ὀλίγον τι
331	β	13 νὺκ	νὺξ
333	α	18 ὠνόμοζον	ὠνόμαζον
334	α	5 μύλου	ξύλου
335	α	4 ἀποθήσασα	ἃ ποθήσασα
336	β	9 νύμφη νύμφη,	νύμφη
337	α	26 Ἄγγελος	Ἀγγέλοις
337	β	10 ὕμνων	ὕμνων
338	α	20 τοὺς ὕμνους	τοὺς σοὺς ὕμνους
338	β	21 θαύμασι Ματρώνῃ	θαύμασι, θείᾳ Ματρώνῃ
338	β	22 ὑμνοῦντας	ὑμνοῦντες
341	α	27 ἑρτάζειν	ἑορτάζειν
342	α	9 ἐμὲ ἡ παντευλόγητος	ἐμὲ ὁ παντευλόγητος
344	β	18 καὶ ἅγιον	καὶ τὸ ἅγιον
345	β	9 Γεργίφ	Γεωργίφ
345	α	34 εἴτε	εἴτι
345	β	24 μειὰ	μετὰ
346	α	4 εἴτε	εἴτι
347	α	28 κοκοὶ	κακοὶ
347	α	29 ἀπεπέμπονται	ἀποπέμπονται
347	α	31 καταρονοῦντες	καταφρονοῦντες
347	α	40 κοταφρονεῖ	καταφρονεῖ
347	α	44 παρρησίον	παρρησίαν
347	β	29 ἦλθε	ἦλθες
350	β	28 εἶοεν	εἶπεν
351	β	33 παρακολῶ σε	παρακαλῶ σε
352	β	12 τὰ	νὰ
353	α	24 παὶ	καὶ
354	β	8 ἐκεῖ ὅπου, ὅπου εἶπεν	ἐκεῖ ὅπου εἶπεν
355	α	19 εἰθέσω	εἰπέ του

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελὶς
Ἀφιέρωσις	3
Διήγησις Μητροπολιτῶν Χίου καὶ Καρδαμύλων περὶ τοῦ ἔργου	4
Πρόλογος	9-10
Ἀκολουθία Νεομάρτυρος Πολυδώρου	11-25
» Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης	26-43
» εἰς τὸ θαῦμα τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς	44-51
» Ἁγίας Ματρώνης	52-66
» Νεομάρτυρος Νικολάου τοῦ Χίου	66-81
» Ἁγίου Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος	81-87
» Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Χίου	87-96
» Ἁγίας Μυρόπης	96-102
» Νεομάρτυρος Ἀγγελῆ	97-117
» Ἁγίου Μοδέστου	117-127
» Ὁσιομάρτυρος Ὀνουφρίου τοῦ νέου	127-141
» Νεομάρτυρος Δυμητρίου τοῦ Χίου	142-152
» Ἁγίου Τούφωνος	153-164
» Νεομαρτύρων Σπετσιωτῶν	165-174
» Νεομάρ. Θεοδώρου τοῦ Βυζαντινοῦ	175-187
» Ὁσίου Μακαρίου Ἀρχιεπ. Κορίνθου	187-210
» Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Χίου	211-223
» Ἁγίου Ἰσιδώρου	223-231
» Ὁσίων Πατέρων Νικήτα, Ἰωάννου, Ἰωσὴφ τῶν ἐν Προβατίῳ	232-249
» Νεομάρτυρος Μάρκου	250-270
» Εἰς τὸ θαῦμα Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν	271-279
» Νεομάρτυρος Νικήτα τοῦ Νισυρίου	280-290
» εἰς τὴν εὕρεσιν τῆς τιμίας Κάρας Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος	290-297
» Ἁγίας Μαρκέλλης Χιοπολίτιδος	297-308
» Ἁγίου Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου	309-318
» Ἁγίου Φανουρίου	318-326

Πάράρτημα.

	Σελὶς
Λόγος Νικηφόρου εἰς Ἀκάθιστον Ὕμνον	326-329
Διήγησις Ἀθανασίου Παρίου περὶ θαύματος Παναγίας Τουρλωτῆς	330
Διήγησις Ἀθανασίου Παρίου περὶ θαύματος Προδρόμου ἐν Ἀτσικῇ	331-332
Διήγησις Χρι. Σερέμελη περὶ θαυμάτων Ἁγ. Παντελεήμ. καὶ Ἁγ. Εἰρήνης (Καρυδιᾶς)	333-334
Εἰκοσιτέσσαρες Οἶκοι (χαιρετισμοὶ) εἰς Ἅγίαν Ματρώναν ὑπὸ Νικηφόρου	334-338
Διήγησις περὶ μοναχῆς τῆς Μονῆς Ἁγίας Ματρώνης Χαλάνδρων ὑπὸ Χρ. Σερέμελη	339-341
Ἐπιστολὴ Ἁγίου Μακαρίου	341-345
Ἀββᾶ Μακαρίου Αἰγυπτίου λόγοι πάνυ ὠφέλιμοι	345-347
Ἐκλογὴ ψυχωφελῶν διηγημάτων	348-355

Κατάλογος Συνδρομητῶν.

Εἰκόνες ἐν τῷ Βιβλίῳ

Ἄποψις Ἱ. Μονῆς Μυρσινιδίου
Ὁμοιότυπον σφραγῖδος Ἁγίου Νικηφόρου τοῦ Χίου
Εἰκὼν Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης ἐν Μονῇ Μερσινιδίου
Ὁμοιότυπον γραφικοῦ χαρακτῆρος Ἁγ. Νικηφόρου τοῦ Χίου.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Συνδρομητάς

Ἐπειδὴ τὸ βιβλίον ὑπερέβη κατὰ πολλὰς σελίδας τὰ προϋπολογισθέντα καὶ συνεπῶς ἡ διὰ τὴν ἔκδοσιν δαπάνη ηὐξήθη μεγάλως, ἀναγκαζόμεθα, διὰ νὰ καλύψωμεν τὰ γενόμενα ἔξοδα νὰ ὁρίσωμεν τιμὴν διὰ μὲν τὸ ἄδετον δραχμὰς 75· διὰ δὲ τὸ δεδεμένον δρ. 100, εὐελπιστοῦμεν δὲ ὅτι οἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλόχριστοι συνδρομηταὶ θέλουσιν ἀποδεχθῇ τὴν μικρὰν ταύτην αὔξησιν, ἀποβλέποντες οὐχὶ εἰς τὸ ποσὸν τῆς τιμῆς τοῦ βιβλίου ἀλλὰ πάντως εἰς τὴν ψυχικὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

ΑΓΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ